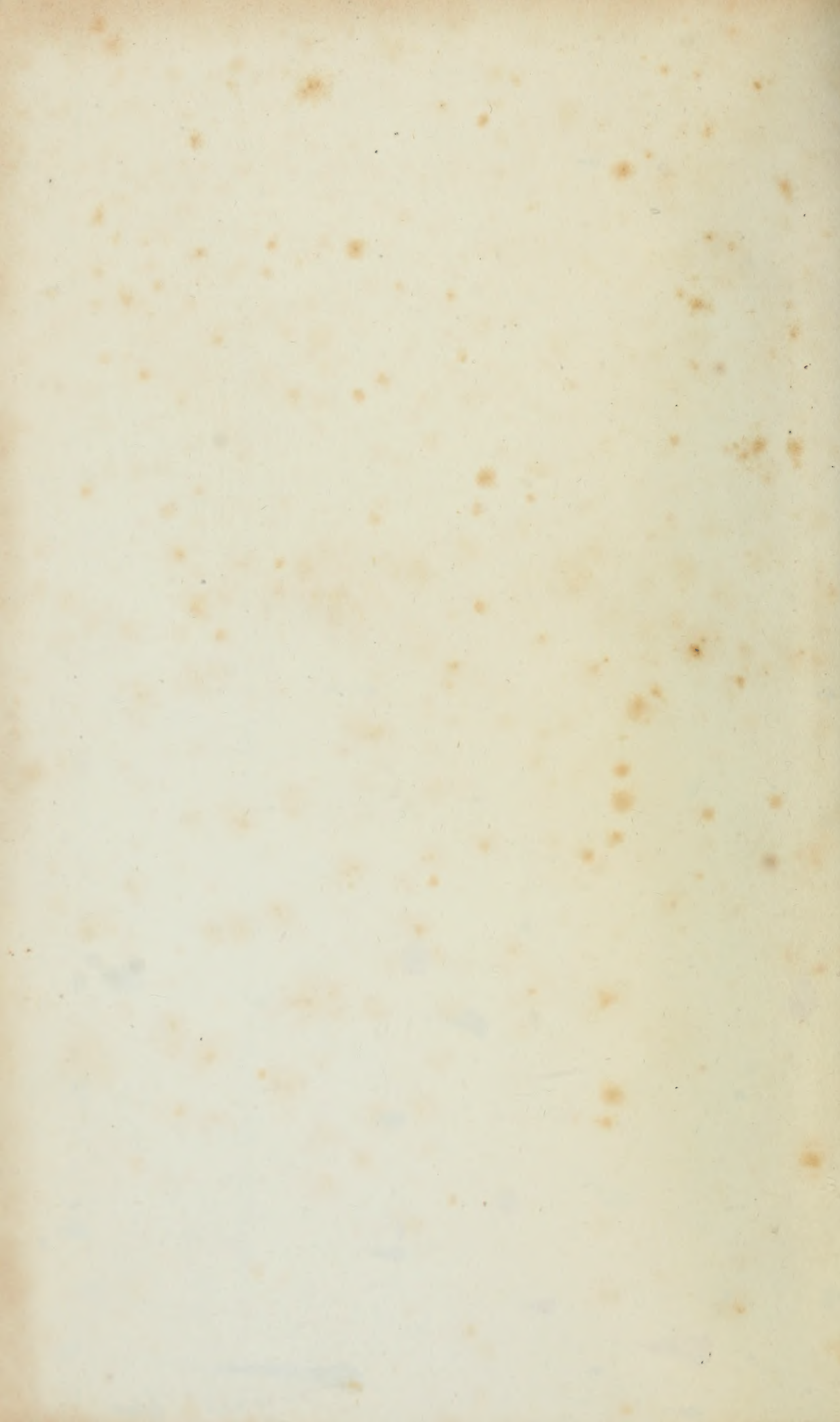

3 1761 08824837 2

L Gr
X55 Schn

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

XENOPHONTIS

QUÆ EXTANT.

EX LIBRORUM SCRIPTORUM FIDE ET VIRORUM
DOCTORUM CONJECTURIS RECENSUIT

ET INTERPRETATUS EST

JO. GOTTLÖB SCHNEIDER, SAXO.

TOMUS II.

CYRI DISCIPLINAM

CONTINENS.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXII.

113917
2/6/11

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

EPISTOLA EDITORIS

AD

LUDOVICUM FRIDERICUM HEINDORF,

DOCTOREM PHILOSOPHIÆ

ET

A. A. L. L. MAGISTRUM,

GYMNASII BEROLINENSIS PROFESSOREM.

ACCIPE, Vir amicissime, hoc grati animi pignus et *μνημόσυνον* amici, qui laboribus fessus hospitii longioris et sane propter tam longam a laribus domesticis, conjugioque et liberis absentiam perquam ingrati tædium in sinu Tuo deponere, et in collo- cutione mutua de rebus ad humanitatis studia perti- nentibus acquiescere consueverat. Utinam isti ani- mi candori atque antiquitatis præcipue græcæ libro- rumque Platoniorum studio acerrimo valetudo com- moda et fortuna prospera usquequaque obsecundet. Cetera enim in conjugio beatissimo Deus Tibi com- moda largitus est, quibus ut diutissime perfrui possis ex animo opto, meque ut amare pergas, etiam atque etiam rogo.

AD LECTOREM.

CUM divenditis Zeunianæ recensiois exemplaribus librarius me rogasset, ut novæ vel Editionis vel recensiois curam fusciperem, lubens libri eximii recensioi novæ operam meam impendi, non plane imparatus a librorum scriptorum nondum ab aliis comparatorum vel obiter inspectorum subsidiis, quæ breviter memoranda hic esse video.

Comparationem igitur Codicis Guelferbytani multo accuratiorem quam Zeune instituerat Jo. Fr. Heusingerus in usus viri docti, cujus post mortem illa pervenit in manus Jo. Fr. Fischeri, Professoris Lipsiensis et Scholæ Thomanæ Rectoris, ut ipse vir doctissimus narravit in annotatione ad Platonis Phædonem p. 456. Hanc cum omni materia critica diligentissime undique collecta a se liberalissime mecum rogatus communicavit Fischerus; unde factum est, ut multo plures lectiones egregii Codicis vel laudarem vel adeo in ipsa Xenophontis oratione probatas ponerem, quam lectores a Zeunio commemoratas videbunt.

Copiis librorum scriptorum, quos inspexerat Zeune, accessit varia lectio ex libro Bremensi olim Gættingæ apud Kulenkampium græcæ linguæ Professore excerpta a me ipso et transmissa ad Jo. Fr. Fischerum, a quo eam communicatam habui cum varietate libri Altorfni a Professore Nagelio, olim excerpta, et Adversariis Xenophontis, in quibus vir græce doctissimus non solum libri Guelferbytani lectionem diligentissime annotaverat, sed virorum etiam doctorum conjecturas et opiniones collectas, interposito nonnunquam iudicio suo, posuerat. Libri vero Bremensis varietas ultra librum primum non per-

tinet, ceterum non contemnenda. Libri Altorfini usus post Guelferbytanum maximus, in libris duobus postremis sæpe unicus et egregius fuit ad Xenophontem ingenio suo restituendum. Convenit in multis cum libro Budensi Camerarii et Juntina Editione, sed sæpius diversus a ceteris libris omnibus abit. Ejus specimen dederat doctissimus de Murr in Memorabilibus Bibliothecæ publicæ Norimbergensis Partis III. p. 46—48.

Adhibui etiam annotationes a Zeunio neglectas Galli Bejot Actorum Parisiensium Academiae literarum elegantiorum Volumini XXXIV. insertas, qui ex libris scriptis quinque Parisiensibus inspectis fructum ullum non magis percipere potuit, quam ipse viri docti annotationes, præter unam, in usum meum convertere potui. Quos ille enumeravit quinque Codices scriptos Xenophontis, uno tamen minus, nominavit et inspexit nuperus Xenophonteorum opusculorum Editor Gallus Gail in Præfatione ad Versionem gallicam p. x.

Camerarii versionem et annotationes ipse inspexi et comparavi, præcipue in locis iis, ubi Codicis Budensis lectionem separatim non commemoratam divinare vel arguere ex ea posse mihi videbar.

Jo. Caselii versionem librorum aliquot hujus Xenophontei libri, annotationibus politicis, quas ipse titulus profitetur, auctam obiter tantum Berolini in Bibliotheca regia repertam inspicere licuit, quanquam admiratio ingenii et doctrinæ Caselianæ spondere et promittere fructum aliquem ex comparanda ejus versione capiendum mihi videbatur.

Ex Editione postrema Weiskiana, quam ad annotationes meas modumque meum refictam correctamque operis exprimendam tradideram, assumpsi, quicquid lectoribus Xenophontis mei utile fore autumabam, veluti capitum argumenta diligentius ab eo scripta quam a Zeunio; quamquam nec hæc omnia retinere potui; veluti quod statim ab initio operis positum erat: *Ostendit auctor hoc operis proæmio, non adeo difficile videri, hominibus imperare, modo quis imperio recte uti sciat.* Rectius quidem hæc,

quam quod est in Zeuniano titulo : *Proœmium ostendit, cum hominibus omnino sit difficillimum imperare, non sine magna Cyri virtute factum videri, ut ei tot gentes et nationes facile parerent.* Verumtamen male vir doctus facit Xenophontem docentem quomodo quis hominibus possit imperare, dum quis imperio recte uti scit. Quin ipse Xenophon Proœmii sect. 3. ait : οὐτε τῶν ἀδυνάτων οὐτε τῶν χαλεπῶν ἔργων εἶναι τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν, ἂν τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττη. Saltim imperium non acquiritur ipso imperii usu vel bono vel malo, sed potius bene imperando servatur. Ambigua igitur dictione reddendum erat membrum alterum orationis Xenophontæ ἐπισταμένως τοῦτο πράττη, quod et imperii acquisitionem usumque pariter includit.

Deinde Sectiones operis cxxxvi. quas fecerat Weiske, omisi velut inutiles ; in annotationibus tamen non attigi omnia, quæ in commentariis viri docti mihi displicuerant, sed fatis habui ea commemorare, et in annotationes meas referre, quæ laudare possem, aut quibus lectis adolescentes errores alienos ipsi emendare possent.

Supereft, ut, qui in posterum de Xenophonteo hoc opere bene mereri volent, de comparanda versione latina Julii Gabriellii, Eugubini, serio cogitent, quam publicis precibus privatisque conquirere et corrogare non potui. Eam non solum Camerarius mirifice commendat, sero ad se perlatam, postquam suam ipse absolverat versionem, sed multi etiam recentiores viri docti laudant ob usum criticum, quem præstant lectiones non solum ab eo expressæ, sed seorsim etiam excerptæ et versioni subiectæ.

Subjeci annotationibus Dissertationem doctissimi Galli, L. B. de St. Croix, varia geographiæ et historiæ Xenophontæ capita illustrantem, quam in compendium redigere commode et sine lectorum utilitatis detrimento posse mihi non videbar.

Indicem denique Græcitatæ ex Zeuniano excerptum addidi, quo carere Xenophontei libri lectores juniores posse negabat librarius. Novum conficere inter occupationes multas et gravissimas Berolini hospitanti non vaca-

bat : nec affirmare tamen aufim omnes inde errores a me tempore tam alieno meo ab his studiis fuisse sublatos.

Definam in annotatione de tempore in publicum editæ disciplinæ Cyri, et rei publicæ Platonice cum libris de Legibus, subjungenda iis, quæ ad libri Xenophontei initium breviter disputavi. Extat scilicet in Oratione Isocratis ad Philippum scripta locus p. 202. edit. Battianæ, ubi libri Platonis de republica et de Legibus tanquam in publicum jam tum editi obiter carpuntur his verbis : *ὁμοίως οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ἄκυροι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς νόμοις καὶ ταῖς πολιτείαις ταῖς ὑπὸ τῶν σοφιστῶν γεγραμμένοις.* Ob hunc ipsum locum totam orationem Isocratis exagitantam sibi sumfisse Speusippum in Epistola xxviii. inter Socraticas censebat Valckenair in Oratione de Philippi Macedonis indole p. 262. not. 52. Scripta autem fuit illa oratio paulo post bellum inter Philippum et Athenienses de Amphipoli gestum et pace compositum Olympiadis 108. anno altero, et paulo ante mortem Isocratis, auctore Cicerone in Oratore c. 52. et Hermippo apud scriptorem argumenti græci, quæ accidisse dicitur Olympiadis 110. anno tertio. Videntur igitur libri Platonis de republica et de Legibus inter annum tertium Olympiadis 104. et secundum Olympiadis 108. omnes in publicum editi prodiisse. Ceterum si priorem Alcibiadem Platonis cum Epilogo Xenophontis comparaveris, inde etiam apparebit, quam diversa Platonis opinio fuerit a Xenophontea de Persarum regis educatione, institutione et moribus : neque ulla in historia imperii Persici temporibus duumvirorum egregiorum æqualis, qualem saltem scriptores græci et latini nobis prodiderunt, reperies argumenta, quibus Platonica sententia possit confirmari.

Scribebam Berolini Calendis Martiis MDCCC. in Museo Blochiano.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Α΄.

C A P. I.

ΕΝΝΟΙΑ ποῦ ἡμῖν ἐγένετο, ὅσαι δημοκρατίαι κατε- Offendit
auctor hoc
operis pro-
cemio, non
λύθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλως πως βουλομένων πολιτεύεσθαι

Παιδεία] Quæ Ciceroni in Bruto c. 29. dicitur Cyri vita et disciplina. Quam quidem disciplinam deberi soli Xenophontis ingenio significavit jam olim Plato Legum tertio p. 142. ed. Bipont. ubi Cyrum regem ὁρῶντας παιδείας ἠρῶναι negat. Eam quidem Platonis narrationem de Cyro Xenophontis Cyropædiæ fuisse oppositam censuit etiam Valckenair ad Herodotum p. 243, ut Xenophon Platonis Symposio suum opposuerit. Quæ quidem opinio tradita nobis ab Athenæo XI, c. 15. nescio an alio nitatur argumento, nisi quod præbet locus Auli Gellii Noctium Atticarum XIV, 3. ubi similiter vestigia simultatis, quæ inter Platonem et Xenophontem intercessisse dicitur, colliguntur: *Id etiam esse non sinceræ atque amicæ voluntatis indicium crediderunt, quod Xenophon inclyto illi operi Platonis, quod de optimo statu rei publicæ civitatisque administrandæ scriptum est, lectis ex eo duobus fere libris, qui primi in vulgus exierant, opposuit contra conscripsitque diversum regis administrationis genus, quod παιδεία Κύρου inscriptum est.*

Consilium Xenophonteï operis recte declaratum esse a scriptore Gelliano bene admonuit Weiske, qui similiter statuit, Xenophontem docere voluisse quibus belli et pacis artibus

imperium acquiri et servari possit. Recte etiam idem vir doctus judicasse mihi videtur, Xenophontem bene docuisse, quomodo bellis fortiter et prudenter gerendis magnum imperium acquiri possit: alterum minus fecisse planum, quomodo idem debeat conservari. Justo brevius de hoc altero rerum genere egisse; et ut bella gesturos multis et salutaribus instruxerit præceptis, ita minus diligenter providisse iis, qui rempublicam pacatam legibus temperare et omnibus opibus tutam præstare velint. Sane vel maximus libri modus vix cepisset rerum multitudinem, si omnia pueri, adolescentis, patris, amici, hostis, socii, victoris, regis, imperatoris officia justa et æqua narratione persequi et differere voluisset Xenophon, quod eum fecisse non ex vero affirmat vir doctus Meiners; in Historia literarum et artium græcarum T. II, p. 635. recte admonente Weiskio de Natura Disciplinæ Cyri p. CVIII.

Sed ad locum Gellianum redeundum est, in quo ponitur post libros duos priores Platonis de republica editos in publicum Xenophontem consilium administrationis regis sub Cyri persona exempli proponendi cepisse; idque executum esse antea, quam Plato librum de Legibus ter-

adeo difficile videri, hominibus imperare, modo quis eorum naturam cognitam prudenter tractare sciat. Quam in rem Cyri affert exemplum, atque ita commode ad narrationem instituentiam transit.

μᾶλλον, ἢ ἐν δημοκρατία· ὅσαι τ' αὖ μοναρχίαι, ὅσαι τε ὀλιγαρχίαι ἀνήρηνται ἤδη ὑπὸ δῆμων· καὶ ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες, οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ, καὶν ὅποσονοῦν χρόνον ἄρχοντες διαγέωνται, θαυμάζονται, ὡς σοφοί τε καὶ εὐτυχεῖς ἄνδρες γεγενημένοι. Πολλοὺς δ' ἔδοκοῦμεν καταμεμαθηκένας καὶ ἐν ἰδίῳ οἴκοις τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλείονας οἰκέτας, τοὺς δὲ καὶ πάνυ ὀλίγους, καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πάνυ τι δυναμένους χρῆσθαι πειθομένους τοὺς δεσπότης. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐνενοοῦμεν, ὅτι ἄρχοντες μὲν εἰσι καὶ οἱ βουκόλοι τῶν βοῶν, καὶ οἱ ἵπποφορβοὶ τῶν ἵππων, καὶ πάντες δὲ οἱ καλούμενοι νομεῖς, ὧν ἂν ἐπιστατῶσι ζῶων, εἰκότως ἂν ἄρχοντες τούτων νομίζοντο· πάσας τοίνυν ταύτας τὰς ἀγέλας ἔδοκοῦμεν ὄραν μᾶλλον ἐθελούσας πείθεσθαι τοῖς νομεῦσιν, ἢ τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ἄρχουσι. Πορεύονται τε γὰρ αἱ ἀγέλαι, οἳ ἂν αὐτὰς εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς, νέμονταί τε χωρία, ἐφ' ὅποια ἂν αὐτὰς ἐφιῶσιν, ἀπέχονται τε, ὧν ἂν αὐτὰς

tium ederet, volunt, qui Platonem libro Xenophontis opposuisse narrationem de Cyro statuunt. Cogimur ita de tempore scriptæ reipublicæ Platonice et Xenophonticæ Cyri disciplinæ quærere. De hac brevis est responsio ex Epilogi sect. 4. unde colligitur rationibus chronologicis opus hoc a Xenophonte post Olympiadis 104. annum 3. scriptum et publicatum fuisse. Platonice reipublicæ tempus inter Olympiadem XCV. et XCVII. collocavit collectum ex noto sed debili argumento juvenis non indoctus *Car. Morgenstern* Commentat. de Platonis Republica, Epimetr. p. 81. qui Gellianæ narrationis ne meminit quidem.

Non majorem vim tribuo argumento alteri, ducto ex eo, quod Xenophontem libro VI. cap. 1. sect. 41. Platonis opinionem de duabus

animæ facultatibus in libro quarto reipublicæ propositam respexisse censebat Camerarius. Qua de re dixi in annotatione ad eum locum.

1. χρόνον] Omissum ab Aristide h. l. laudante seclufit Zeune. deinceps *disγέονται* Brodæus ex libris quibusdam attulit.

πάνυ τι] Ita etiam Guelf. et Altorf. pro πάνυ τοι Junt. πάντι Aldinum Stephaniana 1. et 2. in πάντη mutavit. deinde *χρήσασθαι* Altorf.

πειθομένους] Deest in Bodl. Brem. et versione Philelphi.

2. ταύτας τὰς ἀγέλας] Guelf. τὰς ἀγέλας ταύτας, rotundius, ut mihi videtur.

οἳ ἂν] Guelf. οἳ αὐτάς. correctum οἳ. Altorf. ἢ ἂν quod est etiam in margine Steph.

ἐφιῶσιν] Brodæus alicunde ἐπάγουσιν memorat. Copulam τε post νέμον-

ἀπείργωσι· καὶ τοῖς καρποῖς τοίνυν, τοῖς γιγνομένοις ἐξ αὐτῶν, ἑῶσι τοὺς νομέας χρῆσθαι οὕτως, ὅπως ἂν αὐτοὶ βούλωνται. Ἔτι τοίνυν οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην ἡσθόμεθα συστάσαν ἐπὶ τὸν νομέα, οὔτε ὡς μὴ πείθεσθαι, οὔτε ὡς μὴ ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ χρῆσθαι· ἀλλὰ καὶ χαλεπώτεραί εἰσι αἱ ἀγέλαι πᾶσι τοῖς ἄλλοις, ἢ τοῖς ἄρχουσί τε αὐτῶν, καὶ ὠφελουμένοις ὑπ' αὐτῶν· ἄνθρωποι δὲ ἐπ' οὐδένας μᾶλλον συνίστανται, ἢ ἐπὶ τούτους, οὓς ἂν αἰσθωνται ἄρχειν αὐτῶν ἐπιχειροῦντας. Ὅτε μὲν δὴ ταῦτα ἐνεθυμούμεθα, οὕτως ἐγιγνώσκομεν περὶ αὐτῶν, ὡς ἀνθρώπῳ πεφυκότι πάντων τῶν ἄλλων ζῶων εἷη ῥᾶον, ἢ ἀνθρώπων, ἄρχειν. Ἐπειδὴ δὲ ἐνενοήσαμεν, ὅτι Κῦρος ἐγένετο Πέρσης, ὃς παμπόλλους μὲν ἀνθρώπους ἐκτήσατο πειθομένους αὐτῷ, παμπόλλας δὲ πόλεις, πάμπολλα δὲ ἔθνη, ἐκ τούτου δὴ ἠναγκαζόμεθα μετανεεῖν, μὴ οὔτε τῶν ἀδυνάτων οὔτε τῶν χαλεπῶν ἔργων εἶναι τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν, ἢν τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττη. Κύρῳ γοῦν ἴσμεν ἐθελήσαντας πείθεσθαι, τοὺς μὲν ἀπέχοντας παμπόλλων ἡμερῶν ὁδόν, τοὺς δὲ καὶ μηνῶν, τοὺς δὲ οὐδ' ἑωρακότας πώποτε αὐτὸν, τοὺς

ται Altorf. omisit; idem ἐφ' ὅποια δ' ἂν—εἰφίωσιν. Brem. omisso ἐφ' habet ὅποια ἂν αὐτὰς ἐπάγωσιν.

νομέας] Edd. veteres νομίς, Stephanus cum Guelf. et Brem. dedit nostram formam Atticis frequentiore. Illam in quibusdam libris jam olim repertam a se Xenophonti exprobrat Helladius apud Photium. Librarii sibi in his formis multum licere putarunt, ex Xenophonti νίεις, alibi ἰσπίεις imputari voluerunt.

ἡσθόμεθα] Scripturam Guelf. Brem. Altorf. ἡσθήμεθα prætulit Zeune.

τὸν νομέα] Ita Junt. Ifingr. Guelf. Altorf. pro τοὺς νομίς, quam cum Stephano prætuli.

ἄλλοις] Brodæus affert ἀλλοφύλοις, quod Philephus expressit; et est

eadem lectio in Brem. τοῖς ἄλλοις, Altorf.

ὑπ' αὐτῶν] Brem. ἀπ' αὐτῶν· idem ὀπλίζονται pro συνίστανται.

ἄρχειν αὐτῶν] Pronomen Brem. omittit.

3. ἐνεθυμούμεθα] Altorf. ἐνενοούμεθα.

εἷη ῥᾶον] Brem. ῥᾶον εἷη ζῶων.

Πέρσης] In Guelf. ἀνήρ supra scriptum; ἀνὴρ ἐγένετο Πέρσης Altorf.

πάμπολλα] Brem. πολλά. paulo antea ἐαυτῷ Altorf. Editiones Leuncl.

1. 2. αὐτῷ.

οὔτε τῶν χαλεπῶν] Bafil. Mel. μήτι.

ἔργων εἶναι] Vulgare ἢ ita suadente etiam Zeunio correxī.

ἢν τις] Junt. Guelf. Altorf. ἂν τις.

δὲ καὶ εὖ εἰδότες, ὅτι οὐδ' ἂν ἴδοιεν καὶ ὅμως ἤθελον αὐτῷ ὑπακούειν. Καὶ γὰρ τοι τοσοῦτον δῆνευκε τῶν ἄλλων βασιλέων, καὶ τῶν πατρίους ἀρχὰς παρειληφότων, καὶ τῶν δι' ἑαυτῶν κτησαμένων, ὥστε ὁ μὲν Σκυθῆς, καίπερ παμπόλλων ὄντων Σκυθῶν, ἄλλου μὲν οὐδενὸς δύναιτ' ἂν ἔθρους ἐπάρξαι, ἀγαπῶη δὲ ἂν, εἰ ταῦ ἑαυτοῦ ἔθρους ἀρχῶν διαγένοιτο· καὶ ὁ Θραῶξ Θρακῶν, καὶ ὁ Ἰλλυριὸς Ἰλλυριῶν· καὶ τᾶλλα δὲ ὡσαύτως ἔθνη ἀκούομεν· τὰ γοῦν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἔτι καὶ νῦν αὐτόνομα εἶναι λέγεται, καὶ λελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων· Κῦρος δὲ, παραλαβὼν ὡσαύτως οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα, ὀρμηθεὶς σὺν ὀλίγῃ Περσῶν στρατιᾷ, ἐκόντων μὲν ἠγήσατο Μήδων, ἐκόντων δὲ Ἑρκανίων· κατεστρέψατο δὲ Σύρους, Ἀσσυρίους, Ἀραβας, Καππαδόκας, Φρύγας ἀμφοτέρους, Λυδοὺς, Κᾶρας, Φοίνικας, Βαβυλωνίους· ἤρξε δὲ καὶ Βακτριῶν καὶ Ἰνδῶν, καὶ Κιλικῶν· ὡσαύτως δὲ Σακῶν καὶ Παφλαγόνων, καὶ Μαρριανδυνῶν, καὶ ἄλλων δὲ παμπόλλων ἔθνῶν, ὧν οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι,

4. πατρίους] Stephanus πατρώας malebat.

ἄλλου ἔθρους ἐπάρξαι] gentem suo imperio adjectam regere, igitur provinciam, sensu romano. Ita ἑπαρχος et ἐπαρχία dicitur etiam, admonente Wyttenbachio in Eclogis histor. p. 370.

τᾶλλα δὲ ὡσαύτως] Guelf. et Altorf. τᾶλλα δὲ ἔθνη ὡσαύτως ἕσα ἀκούομεν.

ἐπ' ἀλλήλων] Guelf. ὑπ'. ceterum hæc verba Steph. parenthesi includit, interpretatus cum Brodæo nullo societatis vinculo inter se juncta esse. In Brem. καὶ κειχωρίσθαι supra scriptum est. Pro τὰ γοῦν Philelphus τινὰ γοῦν legisse videtur.

ὡσαύτως οὕτω] Ita præter Edd. vett. Guelf. Brem. Altorf. Bodl. Alii libri οὕτω omitunt, narrante Brodæo, et excludit Stephanus. In margine

Ifingr. exstat conjectura Castalionis τοὺς ἑαυτοῦ καί.

Μαρριανδυνῶν] Brodæus e libris aliis μαρριανῶν, Stephanus βουδυνῶν aut βουδονίων, Juntina et Ifingr. cum Guelf. Lugdunensi ap. Wyttenbachium Eclog. p. 370. et Altorf. μαγαδιῶν, Aldina, Steph. 1. 2. cum Brem. μαγαδιῶν. Mariandinos nominat Philelphus, et Μαρριανδυνῶν correxit Muretus, item Voffius ad Scylacis Periplum p. 82. cujus emendationem primus Hutchinson recepit. In βουδύνων latere nomen Βιθυνῶν suspicabatur Fischerus, qui eos juxta Mariandynos a Xenophonte nominatos fuisse censebat, ut erant Mariandyni inter Paphlagonas ut Bithynos medii; Bithyni autem Cræso parebant, auctore Herodoto I, 28.

ἔχω τις] Altorf. ἴσχυι τις dat.

τις εἰπεῖν. Ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καταβάς δὲ ἐπὶ θάλατταν, καὶ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. Καὶ τοίνυν τούτων τῶν ἔθνῶν ἤρξεν, οὐθ' ἑαυτῶ ὁμογλώττων ὄντων, οὔτε ἀλλήλοις· καὶ ὅμως ἠδυνήθη ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τσαύτην γῆν τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ φόβῳ, ὥστε καταπλῆξαι πάντας, καὶ μηδένα ἐπιχειρεῖν αὐτῶ· ἐδυνήθη δὲ ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν τσαύτην τῷ πάντας αὐτῶ χαρίζεσθαι, ὥστε αἰεὶ τῇ αὐτοῦ γνώμῃ ἀξιούν κυβερνᾶσθαι. Ἀνηρτήσατο δὲ τσαῦτα Φῦλα, ὅσα καὶ διελθεῖν ἔργον ἐστίν, ὅποι ἂν ἀρξῆται τις πορεύεσθαι ἀπὸ τῶν βασιλείων, εἴαν τε πρὸς ἕω, εἴαν τε πρὸς ἐσπέραν, ἢν τε πρὸς ἄρκτον, ἢν τε πρὸς μεσημβρίαν. Ἡμεῖς μὲν δὴ, ὡς ὁ ἀξιὸν ὄντα θαυμάζεσθαι τούτον τὸν ἄνδρα, ἐσκεψάμεθα, τίς ποτε ἂν γενεᾶν, καὶ ποίαν τινὰ φύσιν ἔχων, καὶ ποία τινὶ παιδείᾳ παιδευθεῖς, τοσοῦτο διήνεγκεν εἰς τὸ ἀρχεῖν ἀνθρώπων. Ὅσα οὖν καὶ ἐπυθόμεθα, καὶ ἡσθῆσθαι δοκοῦμεν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα πειρασόμεθα διηγῆσασθαι.

5. τούτων τῶν] Ex Edd. vett. Guelf. Altorf. τῶν ἔθνῶν τούτων Zeune restituit.

ἠδυνήθη] Stephanus ex aliis libris ἰδυνάσθη et ἠδυνάσθη affert; ἰδυνήθη Brem.

τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ] Aldina, Brem. ἀφ' ἑαυτοῦ. præpositionem omittunt Junt. Guelf. Altorf. Libro 3. 3. 53. similiter est τῷ ἀπὸ τῶν πολέμιων φόβῳ. Cf. Hipparch. 8, 14. Anab. I, 2, 18. deinde ἐπιχειρεῖν ἑαυτῷ Altorf.

ἐπιθυμίαν] Guelf. memorat lectionem ἔρωτα, quæ est in Altorf.: qui deinde ἰμβαλεῖν εἰς τσαύτην γίναν τοῦ ἑαυτοῦ χαρίζεσθαι ὥστε αἰεὶ τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ dat. deinceps αἰεὶ omittit Brem.

ὅσα καὶ] Brodæus aliunde ὥστε καὶ memorat, quod est in Brem.

ὅποι ἂν] Ita Edd. vett. aliæ cura Altorf. ὅποι ἂν τις ἀρξῆται. deinceps πορεύεσθαι Aldina omisit.

εἴαν τε—εἴαν τε] Stephanus primus invitit libris ἢν τε—ἢν τε propter tertium ἢν τε induxit; at Altorf. ter εἴαν τε repetit quem sequi præstiterit.

6. μὲν δὴ] Brem. μὲν δέ. Altorf. μείν οὖν δὴ.

γενεᾶν] Junt. cum Guelf. et Altorf. γένναν. Deinceps ποίαν ποτὶ φύσιν Altorf.

ποία τινὶ] Altorf. ποία ποτὶ. deinceps τοσοῦτο ex Edd. vett. pro τοσοῦτον cum Zeunio et Fischero restitui, denique διηγῆσθαι Altorf. Ceterum Plato tertio Legum negat Cyrum παιδείας ὀρθῆς ἠφθαι. de quo loco ad initium; dictum est.

CAP. II.

Cyri genus et corporis animique dotes, e-iusdemque educatio puerilis ad leges Perficas instituta, quarum ratio et præstantia explanatur.

ΠΑΤΡΟΣ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κῦρος γενέσθαι Καμβύσου, Περσῶν βασιλέως· ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γένους ἦν· οἱ δὲ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κληίζονται· μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ἀστυάγου ἦν θυγάτηρ, τοῦ Μήδων γενομένου βασιλέως. Φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται, καὶ ἄδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ Φιλανθρωπότατος, καὶ Φιλομαθέστατος, καὶ Φιλοτιμώτατος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνατλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομῆναι τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα.

2 Φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις. Οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινῶ ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι οὐκ ἔνθεν, ὅθεν περ ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται. Αἱ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις, ἀφείσαι παιδεύειν, ὅπως τις ἐθέλει, τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους, ὅπως ἐθέλουσι, διάγειν, ἔπειτα προσ-

1. ὁ Κῦρος] Articulum omittunt Junt. 1. 2. Ald. If. Baf. Mel. Cod. Altorf. γενέσθαι ὁ Κῦρος Καμβύσειω Suidas in Κῦρος, etiam Codex Bremensis Καμβύσειω. Deinde iterum Altorf. Φῦναι δὲ Κῦρος λέγεται dat.

Περσεῖδαι] Herodotus I, 125. ex φηγήτη Achæmenidarum deducit. De Cambyse narrationem eiusdem habes I, 107.

γενομένου] Ex Suida assumfit Stephanus.

ἕνεκα] Guelf. εἶνεκα. Ceterum ὑποδῦναι suscipere periculum, quam ὑπομῆναι, tolerare, ad huius loci sententiam aptius fore credo affirmanti Wyttimbachio.

2. τοιαύτην] Bafil. If. τοσαύτην. Deinceps μνημονεύεται Stobæus.

δοκοῦσιν] Libri Brodæi διδάσκουσιν. Pro ἄρχεσθαι e libro vetere annotatum reperisse testatur Stephanus ἄρ-

χιν: ipse suspicatur addi debere verbo ἄρχεσθαι aut ὅθεν δεῖ, aut καλῶς aut φρονίμως, aut denique scribendum οὗτοι—ἐπιμελούμενοι οὐκ ἔνθεν, ὅθεν ἐν ταῖς πλείσταις. Postremam equidem rationem præfero; cum altera convenit Kœppen, qui ὁρθῶς ἄρχεσθαι malebat.

οὐκ ἔνθεν] Ita Brodæi libri, Guelf. Stob. quam scripturam etiam in Lugdunensi exstantem approbavit Wyttimbach. pag. 371. Budensis οὐκ ἔνθεν ὅθεν. Gabriel. οὐκ ἔνθεν αἱ πλείσται πόλεις ἄρχονται. Altorf. οὐτι ἔνθεν ὅθεν ἐν. Vulgo est οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς; et punctum ante οὐχ.

ἀφείσαι] Altorf. addit τὸ ante παιδεύειν. recte, puto.

ἐθέλει] Junt. Bafil. Mel. Stob. Guelf. ἐθέλοι. Deinceps τοὺς ἑαυτῶν Bremensis.

ἔπειτα προστάττουσιν] Ita Junt. If.

τάττουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, μὴ βία εἰς οἰκίαν παρῖέναι, μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως· ἢν δέ τις τούτων τι παραβαίη, ζημίας αὐτοῖς ἐπέφεσαν. Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται, ὅπως τὴν³ ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται, οἷοι πονηροῦ τινος ἔργου ἢ αἰσχροῦ ἐφίεσθαι. Ἐπιμέλονται δὲ ὧδε· Ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρᾳ ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τὰ τε βασιλεία καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποιήται. Ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὄνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλῖαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὡς μὴ μιγνύηται ἢ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμία. Διή-⁴ρηται δὲ αὕτη ἢ ἀγορὰ ἢ περὶ τὰ ἀρχεῖα εἰς τέτταρα μέρη· τούτων δ' ἔστιν ἓν μὲν παισίν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. Νόμῳ δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι [τούτων] πάρεισιν, οἱ μὲν παῖδες, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ καὶ οἱ

Basil. Mel. Stob. liber Guelf. Brem. Gabr. Altorf. ἐπιτάττουσιν Aldina. μὴ ἀρπ.] μηδ' ἀρ. Stob. Bodl. Brem.

μὴ μοιχεύειν] Altorf. μηδὲ μ. μηδὲ ἀπειθεῖν.

ἢν δέ] Stob. ἢν δέ τις τούτων παρ. τι.

ζημίας] Ita Junt. Ald. Guelf. Altorf. reliqui libri ζημίας; deinceps ἰπανέφεσαν If. Stob. Bodl. Brodæi libri et Brem.

3. οἷοι] Ita Junt. Stob. Guelf. Altorf. ὡστε Ald. Philephus, Brodæi libri, Bodl. Brem.

ἔργου ἢ αἰσχροῦ] Guelf. Brem. Stob. ἢ αἰσχροῦ ἔργου. Altorf. καὶ αἰσχροῦ ἔργου.

δι ὧδε] Junt. Guelf. δὴ ὧδε. Stob. et Altorf. δι δὴ ὧδε.

ἰλυθίμα ἀγορὰ] Aristoteles Polit. 7, 12. in Theffalia talem esse tradit; sed eum sua ex h. l. duxisse censuit Muretus. Rerum venalium forum

apud Persas fuisse negant Herodotus I, 153. et Strabo 15. p. 734. Ceterum narrationem Xenophonteam non ad universam Persarum nationem pertinere, sed ad ὁμοτίμων seu Pafargadarum gentem, quæ sola ad munera publica et officia palatina admitteretur, censet Heeren, *Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt*, T. II, pag. 437. Poterat opinionem vir doctus confirmare testimonio Xenophontis 7, 5, 85. ὡσπερ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσι etc.

πεπαιδευμένων] Leuncl. malebat παιδευομένων.

4. ἄλλο τελείοις] ἄλλο δὲ τελ.—ἄλλο δὲ τοῖς ὑπὲρ Stob. et Altorf.

ἕκαστοι τούτων] Altorf. τούτων omitit; hinc seclufi.

πάρεισιν] Stob. παρῖᾶσιν. Ifingr. Mel. Basil. παρῖεσιν.

τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ γεραίτεροι, ἡνίκ' ἂν ἐκάστῳ προχωρῆ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρῆναι. Οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνητικοῖς ὅπλοις, πλὴν τῶν γεγαμηκότων· οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἢ μὴ προρρήθῃ παρῆναι· οὔτε 5 πολλακίς ἀπέιναι καλόν. Ἄρχοντες δ' ἐφ' ἐκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσι δώδεκα· (δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν Φυλαὶ διήρηνται) καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσιν, οἱ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνῦναι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν, οἱ ἂν αὖ τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἱ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσι δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἱ προστατεύουσιν, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν. Ἄ δὲ ἐκάστη τῇ ἡλικίᾳ προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα, ὡς μᾶλλον δῆλον γένηται, ἢ ἐπιμέλονται, ὡς ἂν βέλτιστοι βεῖεν οἱ πολῖται. Οἱ μὲν δὲ παῖδες, εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ

ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς] αἷς αὐτοὺς δεῖ Stob.
 γυμνητικοῖς] Ita margo Steph.
 Leoncl. et liber Brem. pro γυμνηκοῖς.
 Sunt ἀγῶνες γυμνηκοί, inde disti, quod
 ibi nudi decertabant: igitur ὅπλα
 γυμνηκὰ inepte dicuntur: at γυμνητικὰ
 sunt τῶν γυμνήτων.

ἢ μὴ] Ifingr. Guelf. Altorf. ἰὰν μὴ,
 Stob. ἂν μὴ.

5. ἐκάστῳ] Stob. ἐκάστοις cum Al-
 torf. et Zonara.

δώδεκα] Herodotus I, 125. qui si-
 militer δύο μίρους Λυδῶν πάντων δι-
 λόντα dixit I, 94. et nosfer Laced.
 republ. XI, 4.

ἡρημένοι εἰσιν] Junt. If. Bafil. prius,
 Ald. posterius verbum omittit.

βελτίστους] ἂν addit Hutchinf.

omittit Junt. Ald. If. Bafil. Mel.
 Leuncl. Steph. 1. 2. Stob. Guelf. Al-
 torf.

βελτίστους δοκῶσι παρέχειν] Sto-
 bæus cum Bodl. παρέξιν; sed dein-
 ceptus cum Bodl. et Brem. retinet
 præfens, ubi in Ald. est futurum.
 Philelphus futurum ter expressit;
 idem tempus Fischerus præferebat.

οἱ ἂν δοκῶσι] Brem. οἱ τ' ἂν δοκ.

ἐκάστη τῇ] articulum ex Stobæo
 addidit Zeune.

ἢ ἐπιμέλονται] Margo Stobæi et
 versio Philelphi εἰ ἐπιμ.

6. παῖδες, εἰς] Stob. παῖδες οἱ εἰς,
 omisso δῆ. Etiam Altorf. οἱ εἰς.

διάγουσι] Stob. μανθάνουσι διάγειν.
 ἐπὶ τοῦτο] Stob. ἐπὶ ταύτῃ.

τὰ γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. Γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων, οἷων δὴ εἰκός. Οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τὶ ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. Κολάζουσι δὲ καὶ, οὓς ἂν ἀδικῶς ἐγκαλοῦντας εὕρισ-7 κωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος, οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. Οἶονται γὰρ, τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ Θεοῦ ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας, καὶ πατρίδα, καὶ φίλους. Ἐπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστία ἢ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχυρὰ ἡγεμών. Διδάσκουσι δὲ 8 τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς, ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυ-

ἡμέρας] Stephanus μέρος addidit, et habet Bremensis; in Altorf. aliena manus in margine addidit.

οἷων δὴ] Stephanus ἂν malebat; δὴ ex Junt. If. Guelf. Altorf. cum Zeunio revocavimus.

τιμωροῦνται] Differentiam hujus et frequentis verbi κολάζειν docet ad h. l. Wytttenbach laudat etiam Gellio Noët. Attic. 6, 14. Sed hoc quidem in loco nulla est in utroque notionis diversitas.

7. κολάζουσι] Brem. κολάζονται.

μισοῦσι μὲν] Ita Stob. Gabriel. Philolph. Guelf. pro μισοῦμεν. Brem. μισοῦσιν ἀλλήλους.

ἀχαριστίας] Eandem legem in memorat Ammianus 23. libro extremo et Seneca Benef. 3, 6. cf. Hindenburg ad Memorab. 2, 2, 13.

ἥκιστα] In Budensi et Altorf. οὐκ ab aliena manu additum est. οὐκ ἥκιστα Junt. Ald. If. Bafil. Mel. Torn. Leuncl. Steph. Stob. Guelf. cum Philolpho, unde οὐδ' ἥκιστα effi-

ciebat Stephanus. οὐκ etiam Muretus V. L. 12, 3. deleri voluit et δικάζουσι scribi, quem refellit Rualdus ad Plutarchi Niciam p. 883. ed Reiske, qui monet Tzetzen Chiliad. 3, 98. sua ex Xenophonte duxisse. ὅτι ἥκιστα, conjiciebat Gallus Bejot in Annot. ad Cyropæd. inferitis Vol. 34. Aëtorum Academ. Litter. eleg. p. 12.

ἀποδιδόναι] Stob. et Altorf. ἀποδοῦναι.

καὶ τοῦτον] Ex Ald. et Altorf. copulam Leuncl. et Steph. addiderunt.

πατρίδα] περὶ πατρίδα καὶ περὶ φίλους Stob. ἔχειν ἀμελῶς—καὶ περὶ πατρίδα καὶ περὶ φίλους Altorf.

ἢ ἀναισχυντία] Brem. καὶ ἢ ἀναισχ. probante Fischero.

μεγίστη] αὕτη δοκεῖ εἶναι μεγίστη ἐπὶ Stob. mihi placet emendatio Wytttenbachii: ἔπεσθαι γὰρ δοκεῖ—καὶ αὕτη δὲ μεγίστη δοκεῖ etc.

8. εἰς τὸ] Stob. καὶ εἰς τὸ.

τέρους ὀρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. Διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι καὶ ὀρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. Διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται, ὅτι ὀρῶσι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. Φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτον μὲν, ἄρτον, ὄψον δὲ, κάρδαμον· πεινὴν δὲ, ἣν τις διψῆ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. Πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Μέχρι μὲν δὴ ἐξ ἡ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν· ἐκ τούτου 9 δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. Οὗτοι δὲ αὖ οἱ ἔφηβοι διάγουσιν ὧδε· Δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξεληθῶσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προεῖρηται, καὶ Φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· (δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία ἐπιμελείας μάλιστα δεῖσθαι) παρ-

καὶ πείθεσθαι] Stob. καὶ πείθεσθαι αὐτοὺς.

εἰς τοῦτο] Guelf. ἐν τούτῳ fed correctum.

ὀρῶσι καὶ τοὺς πρ.] Ita Stob. fed καὶ ante πειθομένους ponunt Edd. vett. Guelf. καὶ εἰς τοῦτο συλλαμβάνεται ὅτι ὀρῶσι τοὺς πρ. πειδομένους Altorf.

ἄρχουσιν ἰσχυρῶς] ordinem invertit Stob.

γαστρὸς] καὶ γ. Stobæus. καὶ τοὺς πρ.] Copulam hic Edd. vett. Stob. Philel. Guelf. Alt. omittunt.

ἄρτον] Ita Philel. et Stob. hic tamen cum Altorf. ἄρτους habet; Junt. Ald. If. Basil. Mel. Guelf. σῖτα—ἄρτους. De καρδάμου natura et usu Suidas in h. v. cf. Cicero Fin. 2, 28.

Tusc. 5, 34.

ἣν τις] Stob. ἰάν τις, Altorf. ἔν τις.

κώθωνα] Guelf. κώθωνας. Perfas ὑδροποτόντας memorat Herodot. I, 71.

τοξεύειν] καὶ τ. Stobæus.

ἑπτακαίδεκα] Herodotus I, 136. annum vicefimum, Strabo lib. 15. vicefimum et quartum præfinit. Ceterum ἐπτά καὶ δέκα propter antecedens ἕξ scribi volebat Steph. cui locum cap. 4, 16. σίντε ἡ ἑκκαίδεκα oppofuit Hutchinson.

ταῦτα] Ita ex Ald. et Stob. Stephanus pro αὐτά.

9. κοιμῶνται μὲν] Ex Stob. et Guelf. μὲν additum.

ἐπιμελείας μάλιστα] Hunc ordinem cum Stobæo sequimur.

έχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἀρχουσι
 χρῆσθαι, ἢν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινού· καὶ ὅταν μὲν
 δέη, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίη βασι-
 λεὺς ἐπὶ θῆραν, ἐξάγει τὴν ἡμισειαν τῆς Φυλακῆς· ποιεῖ
 δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός· ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας
 τόξα, καὶ παρὰ τὴν Φαρέτραν ἐν κολεῶ κοπίδα ἢ σάγα-
 ριν· ἔτι δὲ γέρον, καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι,
 τῷ δὲ, ἂν δέη, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. Διὰ τοῦτο δὲ δημο- 10
 σία τοῦ θηρῶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν
 πολέμῳ, ἡγεμῶν αὐτοῖς ἐστὶ, καὶ αὐτός τε θηρῶν, καὶ
 τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται, ὅπως ἂν θηρῶν, ὅτι ἀληθε-
 στάτη αὐτοῖς δοκεῖ αὕτη ἢ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον
 εἶναι. Καὶ γὰρ πρῶτὸν ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψύχη
 καὶ θάληπ ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὄδοιπορίας
 καὶ δρόμοις· ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον, καὶ ἀκον-
 τίσαι, ὅπου ἂν παραπίπτῃ. Καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλά-
 κισ ἀνάγκη θῆγεσθαι ἐν τῇ θήρῃ, ὅταν τὶ τῶν ἀλκίμων
 θηρίων ἀνθιστῆται· παίειν μὲν γὰρ δήπου δεῖ τὸ ὁμόσε
 γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον· ὥστε οὐ
 ράδιον εὐρεῖν ἐν τῇ θήρῃ τί ἄπεισι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ

ἑαυτοὺς μάλιστα] posterius vocabu-
 lum omittit Ald. Philel. Brem.

ἢν τι] Stob. ἂν τι; deinceps δέη τι
 idem Stob. cum Altorf.

ἐξίη] Stob. ἐξέρη, Altorf. ἐξαγάγη.

ἐξάγει—φυλακῆς] Junt. If. Guelf.

Alt. Stob. τὰς ἡμισείας φυλακὰς κατα-
 λείπει; sed Edd. vett. τὰς δὲ, Sto-
 bæus τὰς τε habent; Stobæus etiam
 phylás. Equidem cum Mureto sen-
 tentio legendum ὅταν—βασιλεὺς ἐπὶ θή-
 ραν, (ποιεῖ—τοῦ μηνός) τὴν μὲν ἡμισειαν
 ἐξάγει τῆς φυλακῆς, τὴν δὲ ἡμισειαν
 καταλείπει.

καὶ παρὰ] Ita Stob. Philel. Guelf.
 Brem. Copulam omittunt Junt. Ald.
 If. In Guelf. correctior καὶ post φάρι-
 τραν inseruit; utroque loco omittit
 Altorf.

δὲ γέρον] Stephanus καὶ interferuit.
 ἀφιέναι] Junt. Guelf. Stob. ἀφεῖναι.

Altorf. τὸ μὲν ἐν ἀφιέναι.

10. αὐτοῖς δοκεῖ] Pronomen ex li-
 bris Brodæi, Philel. Stobæi addidit
 Z. sed Stobæus αὐτοῖς δοκεῖ αὕτη ἢ
 μελέτη cum Altorf. Zonara et Philel.
 αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι libri Brodæi. δοκεῖ
 εἶναι αὕτη Brem.

θηρῶν] Philel. θάληπιδαι expref-
 fisse videtur verbo concalescere, quod
 est in Bodl. et Brem. margo Leuncl.
 et Steph. etiam γήθισθαι annotant.
 ἐν τῇ θήρῃ omittit Brem.

ἀνθιστῆται] Altorf. ἀνθίσταται.
 Deinceps γὰρ δήπου δεῖ Stobæus, ut
 Brem. γὰρ δεῖ που Altorf. unde δήπου
 addidi.

τί ἄπεισι] Ita Junt. If. Basil. Mel.

11 παρόντων. Ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν Θήραν, ἄριστον ἔχον-
 τες πλεῖον μὲν, ὡς εἰκὸς, τῶν παίδων, τᾶλλα δὲ ὅμοιον.
 Καὶ Θηρῶντες μὲν οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν· ἦν δὲ τι δεῖν Θη-
 ρίου ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως βουληθῶσι διατρί-
 ψαι περὶ τὴν Θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν
 ὑστεραίαν αὖ Θηρῶσι μέχρι δείπνου· καὶ μίαν ἄμφω
 τούτω τῷ ἡμέρᾳ λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δα-
 πανῶσι. Τοῦτο δὲ ποιῶσι τοῦ ἐθίξεσθαι ἕνεκα, ἵνα
 καὶ, εἴαν τι ἐν πολέμῳ δεήσει, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν.
 Καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικῶτοι, ὅτι ἂν Θηράσω-
 σιν· εἰ δὲ μὴ, τὸ κάρδαμον. Εἰ δὲ τις αὐτοὺς οἶεται ἢ
 ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ,
 ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω, πῶς
 μὲν ἡδὺ μάζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ
 12 ὕδωρ διψῶντι πιεῖν. Αἱ δὲ αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρί-
 βουσι μελετῶσαι τὰ τε ἄλλα, ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον,
 καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν· καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα
 πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τού-
 των ἀγῶνες, καὶ ἄθλα προτίθεται· ἐν ἧ δὲ ἂν τῶν
 φυλῶν πλεῖστοι ὄσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικότατοι

Guelf. Altorf. εὐρεῖν τι ἐν τῇ Θήρᾳ ὃ
 ἔπιστι Stobæus. παρόντων in libro
 quodam abesse et τί ante ἔπιστι esse
 ait Steph. Vulgo est εὐρεῖν, τί ἐν τῇ
 Θήρᾳ ἔπιστι. Articulum ante πολί-
 μῳ Stobæus addit.

11. ὡς εἰκὸς] Ald. ὡς τὸ εἰκὸς. Stob.
 ὡς καὶ εἰκότως παίδων.

Θηρῶντες μὲν] Stephanus ait in li-
 bro quodam esse Θηρῶντες οὐκ ἂν ἀρι-
 στήσαιεν, ἦν μὴ τι δεήσει ἢ Θηρίου—
 ἐθελήσωσι—Θήραν· τὸ αὖ ἄριστον. Cum
 hoc libro fere confentire ait Hut-
 chinson Bodl. Θηρῶντες οὐκ ἂν ἀριστή-
 σαιεν ἦν μὴτι δεήσει ἢ Θηρίου etc. Sto-
 bæus δεήσει etiam habet.

βουληθῶσι] Etiam Bodl. ἐθελήσωσι
 habet.

τούτω τῷ ἡμέρᾳ] Ita Stob. Guelf.

τούτω τῷ ἡμέρᾳ, Ald. τὰς ἡμέρας. In
 Guelf. τούτω corrector addiderat et
 in margine τὰ ἡμέρα. Etiam Altorf.
 ἄμφω τούτω τὰ ἡμέρα. Cf. Fischer ad
 Platonis Phædonem p. 300.

ἕνεκα, ἵνα] Brem. ἕνεκεν, ἵν' εἴαν τι
 καί.

οἶεται] Stob. οἴεται—ἰσθίωσιν ἐπί.

πῶς μὲν ἡδὺ] Junt. If. Mel. Guelf.
 Altorf. πῶς ἡδὺ μὲν. Loci sententiam
 expreffit Athenæus 4. p. 157.

διψῶντι πιεῖν] Ordinem invertit
 Stob. et Brem.

12. ἔμαθον] Stob. ἐμάνθανον—τού-
 τοις ἀγῶνες. Altorf. καὶ ante διαγων.
 omittit.

τῶν φυλῶν] Junt. If. Bafil. Philel.
 Stob. Guelf. φυλῆ. Altorf. ἐν ἧ δ' ἂν
 φυλῶν.

καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται, καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. Χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαὶ, ἢν τι ἢ Φρουρῆσαι δεήσῃ, ἢ κακούργους ἐρευνησαι, ἢ ληστὰς ὑποδραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὅσα ἰσχύος τε καὶ τάχους ἔργα ἐστί. Ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἐφήβοι πράττουσιν. Ἐπειδὴν δὲ τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας. Ἄφ' οὗ δὲ 13 ἀν' ἐξέλθωσι χρόνου ἐκ τῶν ἐφήβων, οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε· Πρῶτον μὲν, ὥσπερ οἱ ἐφήβοι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι, ἢν τι δεῖ περὶ τοῦ κοινοῦ, ὅσα φρονούντων τε ἤδη ἔργα ἐστί καὶ ἐτι δυναμένων. Ἦν δέ που δεήσῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ δὲ ἀγχέμαχα ὄπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις καὶ γέρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, (οἷόν περ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες,) ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν

καὶ εὐπιστότατοι] Hæc verba ex Ald. et Stobæo addidit Stephanus; habet etiam Guelf. Brem. Altorf. et Lugd. teste Wyttenbachio. πιστότατοι expreffit Philelphus. εὐπιστ. Zonarae lexicon ἐπιδοσάτους ἢ μάλιστα παιδομίνοις interpretatur. Leunclavii ἐπισπιστότατους rejecit etiam Valckenair ad Herodoti 6, 108.

τὸν νῦν] Junt. νῦν omisit.

ὅστις αὐτοὺς] Junt. καὶ αὐτοὺς, οἱ παῖδας. Stob. ὅστις παῖδας ὄντας αὐτοῦς.

ἀρχαί] Stob. πᾶσαι addit, idem δέη habet. Brem. ἢν τι φρουρῆσαι δέη—τάχους ἄλλα ἔργα, Altorf. μένουσιν ἐφήβων.

ἄλλο τι] Stob. ἄλλα ὅσα τάχους καὶ ἰσχύος. deinceps ἰσχύος ἢ τάχους Aldina, quod Steph. recepit; nostrum est in Junt. If. Mel. Guelf. Altorf.

διατελέσωσιν] Ita Stob. Editiones τελέσωσιν. Ceterum ad τὰ δέκα intelligit τὰ ἐν ταῖς ἐφήβοις, quod recte

monuit Stephanus.

13. ἐκ τῶν ἐφήβων] Hæc omisit Philel. et Brem. deinceps ὧδε διάγουσιν Altorf. cum Guelf. et Stobæo.

ἢν τι] Stob. ἐάν τι. deinceps margo Steph. et Leuncl. ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ut supra §. 9.

φρονούντων] Margo Steph. et Leuncl. σωφρονούντων; versio Philelphi prudentiam habet.

δεήσῃ στρατεύεσθαι] Stobæus ἐάν δε που δεῖ στ. et margo συστρατεύεσθαι. deinceps idem παιδευόμενοι habet. Bremensis δέη habet.

ἀγχέμαχα] In Stobæi ἀγχίμα forte scriptura ἀγχίμαχα latet verior hie et vii. 4, 15. ut ἀγχίνους, et similia, dicitur.

θώρακά τε] Brem. τε omittit.

οἷόν περ γράφονται] Male Leuncl. 2. Tornæf. Welf. οἷον παραγράφονται.

μάχαιραν] Supra fecit. 9. σάγαριν vocavit, quod vocabulum etiam h. l. restitui vult Wyttenbach. Sic iterum noster ii. 1, 9. et iv. 2, 22. sed

- ἢ κοπίδα. Καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. Ἐπειδὴν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὔτοι πλείον τι ἢ πενήκοντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τνηκαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε
- 14 καὶ καλουμένους. Οἱ δὲ αὖ γεραιτέροι οὔτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. Καὶ θανάτου δὲ οὔτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὔτοι πάσας αἰροῦνται· καὶ ἢν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ Φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραιτέροι ἀκούσαντες, ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ.
- 15 Ἴνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπᾶνειμι. ὧν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθῆι, διὰ τὰ προειρημένα. Λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δὲ οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξῃστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. Ἄλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς

ii. 1, 19. est μάχαιρα δὲ ἡ σάγαρις ἐν τῇ δεξιᾷ. Nihil igitur novandum cenfeo.

καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι] Altorf. κοπίδα. ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι. Strabo libro 15. στρατεύουσι δὲ, inquit, καὶ ἀρχουσιν ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἕως πενήκοντα περὶ τε καὶ ἰσπίεις.

πλείον τι] Junt. If. Guelf. Altorf. τι omittunt; πλείον Stobæus habet; πλείον τι γεγεγονότες ἢ τὰ π. ἔτη.

14. ἴδια] πάντα addit Brem. et Zonaras; deinceps αἰροῦνται πᾶσας καὶ ἴαν τις Stob.

ἢ ἐν ἐφ.] Junt. If. Bafil. Mel. Guelf. Altorf. omittunt ἢ.

ἐλλίπη] Stob. et Guelf. Altorf. ἐκλίπη, sed in Guelf. correctum.

ἐπιλίπη Altorf.

φαίνουσιν] Altorf. ἐκφαίνουσι.

ἕκαστον] Philadelphus ἕκαστοι vertit; ἕκαστον Brem.

ἄτιμος] Stobæus ἄτιμον τὸν βίον. Brem. διατελεῖ τὸν λ. β.

15. ἐπᾶνειμι] Stephanus malebat ἐπᾶνιμιν, et Philadelphus repetemus habet. deinceps ὧν γὰρ ἂν ἐν Altorf.

δώδεκα] Hunc esse numerum gentis Pafargadarum seu ἰμοτιμῶν inter Perfās, non universæ nationis cenfet Heeren Ideen etc. T. ii. p. 438.

δικαιοσύνης διδασκαλεῖα] Altorf. διδασκαλίας δίκαια.

τρέφειν τοὺς παῖδας] Stob. τοὺς ἑαυτῶν παῖδας. Verba οἱ δὲ μὴ—οὐ πᾶσι μὲν omittit Altorf.

παῖδας ἀργοῦντας, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμπουσιν. Οἱ δὲ ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι· τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. Οἱ δὲ ἂν αὖ ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὸ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἀνδράς συναλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν· οἱ δὲ ἂν μὴ διαγέωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους· οἱ δὲ ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγέωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραιτέροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία ἐστὶν ἡ Περσῶν, καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὕτη, ἣ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. Καὶ νῦν δὲ 16 ἔτι ἐμμένει μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐτῶν, καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν διαίταν. Αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν, καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φαίνεσθαι· αἰσχρὸν δὲ ἔτι

Οἱ δ' ἂν—ἔξεστιν αὐτοῖς] Stobæus ἵνα παιδ.—ἔξεστι δ' αὐτοῖς, quam lectionem etiam Brodæus aliud exemplar ait habere.

νεανισκεύεσθαι] Ita Stob. etiam et Guelf. margo, cujus in textu νεανιύεσθαι est; illam formam Pollux 2, 20. ex h. l. laudavit.

ἂν αὖ] Ex Stobæo Bodl. Guelf. Altorf. αὖ addidit Zeune; eadem varietas est in libris paulo post. οἱ δ' ἂν οὖν παιδ.—οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς Brem.

συναλίζεσθαι] Hoc cum Stephano Zeune dedit pro συναλίζεσθαι ex libro Budensii et Altorf. Hoc enim ubique moram et quietem in loco aliquo significat; illud vero societatem et congregationem, alibi etiam a Xenophonte usurpatum Cyrop. i. 4, 14. Anáb. ii. 4, 2. vi. 3, 1. Hist. gr. i. 1, 21. recte monente Zeunio. Alteram tamen lectionem cum Wyttenbachio probavit Weiske.

μὴ διαγέωνται] Stob. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παῖσι μὴ διαγέωνται ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ ἔρχονται εἰς; quam lectio-

nem ex alio exemplari posuit Brodæus. Eandem habet Aldina, nisi quod διατελέσωσι ibi est pro διαγέωνται, Philelphi versio et Stephanianæ. οἱ δ' ἂν μὴ διαγέωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις οὐκ ἔρχονται Junt. II. Basil. Mel. Guelf. Altorf. unde dedi, quod cum Zeunio ex Lugdunensi etiam libro allatum probavit Wyttenbach οὕτω μὲν δὴ] Brem. δὴ omittit.

ἐληλυθότες] Stobæus διεληλ. πολιτεία αὕτη] Sequentia ἐστὶν ἡ Περσῶν καὶ ἡ ἐπιμέλεια ex margine Guelf. addidit Zeune; eadem sunt in contextu Altorfii libri. Weiske πολιτεία ἐστὶν ἡ Περσῶν, καὶ ἡ ἐπ. αὕτη dedit.

16. μαρτυρία] Stephanus et Camerarius μαρτυρία recte mihi prætulisse videntur.

μὲν γὰρ] Brem. γὰρ omittit. ἀποπτύειν—ἀπομύττεσθαι] Coram aliis videlicet ἀντίον ἄλλου, ut ait Herodotus i. 133.

φύσης—φαίνεσθαι] i. e. ἀποφοφίῳ, seu turpiore verbo πέρδεσθαι.

καὶ τὸ ἰόντα που Φανερόν γενέσθαι, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύνατο ποιεῖν, εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρία ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλη ποι ἀποχωρεῖν. Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὐ δὲ ἕνεκα ὅδε ὁ λόγος ἀρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις, ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδός.

CAP. III.

Duodecim annos natus Cyrus ad avum profectus est, apud quem multa pueriliter quidem, sed ingenue atque ita dixit et fecit, ut egregiam mentis et animi indolem ostenderet, omniumque amorem sibi conciliaret.

ΚΥΡΟΣ μὲν γὰρ μέχρι δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγω πλεῖον ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλικίων διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχὺ μανθάνειν, ἃ δέοι, καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. Ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν καγαθὸν αὐτὸν εἶναι. Ἔρχεται δὲ αὐτῇ τε ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν Κύρον τὸν υἱὸν ἔχουσα. Ὡς δὲ ἀφίκετο τάχιστα, καὶ ἔγνω ὁ Κύρος τὸν Ἀστυάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς, οἷα δὴ παῖς Φιλόστοργος ἂν φύσει, ἠσπάζετό τε αὐτὸν,

οὐρῆσαι ἕνεκα] Brem. δῑ interferit.

ἰδύνατο] Stephaniana 2. ἠδύνατο, magis attice.

ἄλλη ποι] Per sudores exhalatur. Ammianus extremo libro 23. *Super his nec stando mingens nec ad requisita naturæ secedens facile visitur Persa: ita observantius hæc aliaque pudenda declinant.* Varronis locum apud Nonium: *Persæ propter exercitationes pueriles modicas eam junc consecuti corporis siccitatem, ut neque spuarent neque emungerentur, sufflatoque corpore essent.* comparavit jam olim Victorius V. L. 10, 15. et Muretus V. L. 4, 14.

ὅδε δ] Ex Altorf. ὅδε adfcivi, ubi etiam λίγιον omiffum et in margine

adscriptum est.

πράξεις] Brodæus in aliis Codd. παιδείας esse ait; verum id vocabulum non erat huc referendum, sed ad sequens παιδός, ubi alii libri τῆς παιδείαις scriptum habuisse videntur.

1. Κύρος μὲν γὰρ] Guelf. Alt. Κύρος γὰρ. Brem. K. μὲν γὰρ μέχρι μὲν.

πλεῖον] Junt. If. Basil. Mel. Guelf. Altorf. πλειόνων. cf. ii. 1, 5. et 6.

ἃ δέοι] Altorf. ἃ δεῖ.

ἰδεῖν γὰρ] αὐτὸν deinceps addit Altorf. αὐτὴν corrector Guelf. inferuit. ἤκουεν αὐτὸν καλὸν etc. Brem.

2. ἂν φύσει] Junt. If. Basil. Mel. Guelf. Altorf. ἂν omittunt; φύσει φ. ἂν Brem.

ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντετραμμένος καὶ πάλαι Φιλῶν ἀσπάζοιτο, καὶ ὄρων δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ καὶ χρώματος ἐντρίψει καὶ κόμαις προσθέταις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις· ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικά ἐστι, καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες, καὶ οἱ κἀνδυες, καὶ οἱ στρεπτοὶ περὶ τῆ δέρη, καὶ τὰ ψέλια περὶ ταῖν χερσῶν· ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς οἴκοι καὶ νῦν ἐτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες Φαυλότεραι, καὶ δίαιται εὐτελέστεραι· ὄρων δὴ τὸν κόσμον τοῦ πάππου, ἐμβλέπων αὐτῷ, ἔλεγεν, ὦ μῆτερ, ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος. Ἐρωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν, πότερος δοκεῖ καλλίων αὐτῷ εἶναι, ὁ πατὴρ, ἢ οὗτος· ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος, ὦ μῆτερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μήδων μὲντοι, ὅσων εἰώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ θύραις, πολὺ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. Ἀντασπαζόμε-³νος δὲ αὐτὸν ὁ Ἀστυάγης καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυσσε, καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμη· καὶ εἴ που ἐξελαύνοι, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιήγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι. Ὁ δὲ Κῦρος, ἄτε παῖς ὢν καὶ Φιλόκαλος καὶ Φιλότιμος, ἤθετο τῆ στολῆ· καὶ ἵππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ, διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἵππεύειν, ἐν ὀρεινῇ οὔσῃ τῆ χώρῃ, καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον ἦν. Δει-⁴

προσθέταις] Altorf. προσθέταις. sunt προσθεταὶ apud Palæphatum 13, 1.

στρεπτοῖ] Brem. στρ. οἱ περὶ τῆ δέρ-
ρη.

ψέλια] Ita Altorf. ubique pro ψίλλια; deinceps idem ταῖς χέρσι. quod habet etiam margo Steph. et Leuncl.

ἐμβλίπτων] Altorf. καὶ ἐμβ.

δοκεῖ καλλίων] Ordinem invertit Altorf. x. αὐτῷ δοκεῖ Brem.

ἐπὶ θύραις] Ita etiam Brem. Altorf.

ἐν ταῖς θύραις Guelf. θήραις habent If. Bafil. versio Philelphi, Stephania, sed Bafil. anni 1534. habet in januis.

3. ἀντασπ.] Brem. ἀντ. διὸ ὁ πάππος αὐτὸν, καὶ, quod est etiam in margine Steph. et Leuncl.

ψελίοις] Ita pro ψιλίοις Alt.

πάνυ σπάνιον ἦν] Ita Aldina. Contra Junt. If. Bryl. Mel. Guelf. omitunt πάνυ et ἦν, Brem. πάνυ Altorf. ἦν omittit.

πνῶν δὲ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βου-
 λόμενος τὸν παῖδα ὡς ἥδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἦσσαν τὰ
 οἴκαδε ποθοίη, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας, καὶ
 παντοδαπὰ ἐμβάμματα καὶ βρώματα. Τὸν δὲ Κύρον
 ἔφασαν λέγειν, ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ
 δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα
 διατείνειν τὰς χεῖρας, καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παν-
 τοδαπῶν βρωμάτων. Τί δέ; Φάναι τὸν Ἀστυάγην,
 Οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ κάλλιον τὸδε τὸ δεῖπνον εἶναι τοῦ
 ἐν Πέρσαις; Τὸν δὲ Κύρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι
 λέγεται, Οὐχί, ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺ ἀπλουστέρα καὶ
 εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι, ἢ
 παρ' ὑμῖν. Ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄρτος καὶ κρέας εἰς τοῦτο
 ἄγει· ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε, πολλοὺς
 δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι μόλις
 5 ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκομεν. Ἄλλ' ὦ παῖ,
 Φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθόμενοι ταῦτα περιπλανώ-
 μεθα· γεύόμενος δὲ, ἔφη, καὶ σὺ γνώσῃ, ὅτι ἡδέα ταῦτά
 ἐστίν. Ἄλλὰ καὶ σε, Φάναι τὸν Κύρον, ὦ πάππε,
 μυσαττόμενον ταῦτα τὰ βρώματα ὀρῶ. Καὶ τὸν Ἀστυά-
 γην ἐπερέσθαι· Καὶ τίτι δὴ σὺ τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ,

4. Καὶ τῷ Κύρῳ] Altorf. καὶ σὺν τ.
 K.

ἵνα ἦσσαν] Junt. If. Bryl. Mel. ἵνα
 ὡς ἦσσαν, unde apparet in aliis libris
 fuisse ὡς ἦσσαν. Brem. ἦττον. Zeune
 ὡς cum ἦττον copulans comparavit
 ὡς μᾶλλον ex Anabasi iv. 6, 9. ὡς
 ἀληθιστίως ex Platone, ὡς δᾶττον ex
 Polybio. Ceterum admonet Wyt-
 tenbach analogiam postulare τὰ οἴκοι
 aut οἴκαδε vel τὰ οἴκαθεν : usum tam-
 en loquendi forte contra analogiam
 invaluisse.

παροψίδας] Ambigue positas esse
 monuit Athenæus ii. p. 368.

λεκάνια] Margo Steph. et Leuncl.

λεκάνια. Altorf. ἀγγεῖα habet.

Ἀστυάγην] Junt. Ald. Mel. Ἀστυ-
 άγη. deinceps δοκεῖ εἶναι κάλλιον τὸδε
 τὸ δ.

Οὐχί] Brem. Οὐκ. deinde ἢ ὁδὸς παρ'
 ἡμῖν Altorf.

Ἡμᾶς] Brem. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ, ut
 Altorf. et Philelphi versio.

ἔπει] Guelf. ἔπη.

5. Ἀστυάγην] Isingr. et Basil. Ἀσ-
 τυάγη.

γεύόμενος] Brem. γ. δὲ καὶ σὺ, ἔφη,
 γν. ὅτι ἡδέα ἐστίν. In Guelf. corrector
 ταῦτα addidit.

Ἄλλὰ] Guelf. omisso ἐλλά—ἔρα,
 ὦ πάππε. deinde ἐπέρεσθαι Altorf.

ταῦτα λέγεις; Ὅτι σέ, Φάναι, ὁρῶ, ὅταν μὲν τῷ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα ἀποψόμενον· ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθύς ἀποκαθαίρη τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενος, ὅτι καταπλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο. Πρὸς ταῦτα δὴ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν· εἰ ὁ τοῖνον οὕτω γιγνώσκεις, ὦ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα νεανίας οἴκαδὲ ἀπέλθῃς. Ἄμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐτῷ παραφέρειν καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. Καὶ τὸν Κῦρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν· Ἡ καὶ δίδως, Φάναι, μοι, ὦ πάππε, ταῦτα πάντα τὰ κρέα, ὅ τι ἂν βούλωμαι, αὐτοῖς χρῆσθαι; Νῆ Δία, Φάναι, ἐγὼ γε σοι, ὦ παῖ. Ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον 7 λαβόντα τῶν κρεῶν διαδίδοναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς, ἐπιλέγοντα ἑκάστῳ· Σοὶ μὲν τοῦτο, ὅτι προθύμως με ἰππεύειν διδάσκεις· Σοὶ δὲ, ὅτι μοι παλτὸν ἔδωκας· (τοῦτο γὰρ νῦν ἔχω) Σοὶ δὲ, ὅτι τὸν πάππον καλῶς θεραπεύεις· Σοὶ δὲ, ὅτι μου τὴν μητέρα τιμᾶς· τοιαῦτα ἐπειπεῖν, ἕως διέδω πάντα, ἃ ἔλαβε, κρέα.

ταῦτα λέγεις] Omittunt ταῦτα Junt. Ald. If. Bafil. Mel. Guelf. Brem. et Zeune. ταῦτα λέγεις οὕτως Altorf. unde conjicio alios ταῦτα partem οὕτω scriptum habuisse.

ἀποκαθαίρη] Ita Guelf. vulgatum vero—θαίρει ex correctione habet. ἀποκαθαίρει inde efficiebat Fischer ad Platonis Eutyphr. p. 53. Sequens καταπλέα pro vulgato ante Zeonium κατάπλεα plane ita scriptum in Lugd. libro testatur Wytenbach; πλέα est in Guelferbyetano.

6. ταῦτα δὴ] Ita Guelf. ex correctione; nam fuit antea δὲ, ut in Brem. deinceps γινώσκεις Guelf.

Φάναι, μοι] Guelf. φάναι, ὦ πάππε, πάντα ταῦτα μοι τὰ κρέα. Brem. φάναι ὦ π. ταῦτα μοι πάντα—ὅ τι βούλωμαι. Etiam Altorf. φάναι omittit.

ἔγωγε σοὶ] Ita ex Guelf. Zeune. Vulgo γι abest. Sed idem Guelf. cum Brem. ὦ παῖ, ἔγωγε σοι habet.

7. σοὶ μὲν τοῦτο] Altorf. δίδωμι addit.

τοῦτο γὰρ νῦν] Guelf. νῦν γὰρ τοῦτο. Altorf. τοῦτο γὰρ νῦν τοῦτ' ἔχω. De frustulo carnis aut munusculo, quod manu tenens Cyrus porrigebat, intelligit Weiske. Est sane incommoda parenthesis, quocunque interpretis modo.

τοιαῦτα ἐπειπεῖν] Guelf. Brem. ἐποίησι, quod ex aliis libris posuit etiam Brodæus, expressit Philadelphus, annotavit margo Steph. et Leuncl. Mureti conjecturam vulgatæ ποιεῖν—διεδίδου substitui; nam ποιεῖν est diversum a λέγειν; Cyrus dum distribuit ποιεῖ, dum rationem munusculi addit ἐπιλέγει; deinde τοιαῦτα ποιεῖν varietatem agendi significat, quæ hic abest; at rationes diversæ eduntur et variæ. Ineptum est, quod Zeune ait ποιεῖν præferendum esse, quod τὸ εἰπεῖν et τὸ διαδίδοναι simul comprehendat.

8 Σάκα δὲ, Φάναι τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν ἐγὼ μάλιστα τιμῶ, οὐδὲν δίδως; Ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ἂν ἐτύγχανε, καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν τοὺς δεομένους Ἀστυάγους, καὶ ἀποκαλύειν, οὐς μὴ καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι προσάγειν. Καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς, ὡς ἂν παῖς, μηδέπω ὑποπτήσων, Διὰ τί δὴ, ᾧ πάππε, τοῦτον οὕτω τιμᾶς; Καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν, Οὐχ ὄρῃς, Φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ καὶ εὐσχημόνως; Οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι, καὶ καθαρίως ἐγχεοῦσι, καὶ διδάσι, τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν Φιάλην, καὶ προσφέρουσι, ὡς ἂν ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι πίνευιν. Κέλευσον δὴ, Φάναι, ᾧ πάππε, τῷ Σάκα καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι πιεῖν ἐγχεῖας ἀνακτῆσωμαί σε, ἣν δύνωμαι. Καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι. Λαβόντα δὲ τὸν Κῦρον, οὕτω μὲν εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα, ὥσπερ τὸν Σάκαν εἴρα, οὕτω δὲ στήσαντα τὸ πρόσωπον, σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως πως προσενεγκεῖν καὶ ἐνδοῦναι τὴν Φιάλην τῷ πάππῳ, ὥστε τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ἀστυάγει πολὺν γέλωτα παρασχεῖν. Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρον ἐκγελάσαντα ἀναπηδῆσαι πρὸς τὸν πάππον,

8. ὡς ἂν παῖς—ὑποπτήσων] Si locus est fanus, dicitur pro παῖδα—σσοῦσα, aut cum Camerario intelligendum est παῖς ἔροιστο.

μηδέπω] Muretus μηδὲν πω malebat; recte, puto. paulo antea ἐπίρσθαι Altorf.

Διὰ τί δὴ] Ita Guelf. et Brem. διὰ τί δὲ Altorf.

τὴν Φιάλην] Altorf. τὰς Φιάλας. Est autem Φιάλη orbis genus cavi, patera, cui poculum infisfit. Vide Wyttenbachii Eclogas histor.

εὐληπτότατα] Leunclavii tertia—τότατον dedit. sequens φάναι omittit Altorf.

9. τῷ Σάκα] Guelf. et Brem. τὸν Σάκαν, sed in utroque altera lectio correctoris manu addita est. τὸν Σακῶν Altorf. accusativum propter sequens μοι probabat etiam Fischerus.

μὲν εὖ] Guelf. et Brem. μὲν δὲ εὖ, vere, ut puto. antea λαβόντα δὲ Guelf.

εὐσχημόνως πως] Omissum in Edd. vett. ex versione Philel. restituit Steph.

Ἀστυάγει] Ita ex Guelf. pro Ἀστυάγῃ Zeune; ita enim sex aliis in locis est.

αὐτὸν δὲ] Guelf. αὐτὸν δὲ.

καὶ Φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν, ὦ Σάκα, ἀπόλωλας· ἐκβαλῶ σε τῆς τιμῆς· τά τε γὰρ ἄλλα, Φάσαι, σοῦ κάλλιον οἰνοχόσω, καὶ οὐκ ἐκπύομαι αὐτὸς τὸν οἶνον. (Οἱ γὰρ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὴν ἐνδιδῶσι τὴν Φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς τῷ κυάθῳ, εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχεάμενοι καταρρόφουσι· τοῦ δὲ, εἰ Φάρμακα ἐγχεοῖεν, μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς.) Ἐκ τούτου δὲ ὁ Ἀστυάγης 10 ἐπισκώπτων ἔφη, Καὶ τί δὲ, ὦ Κῦρε, τὰ ἄλλα μιμούμενος τὸν Σάκαν, οὐκ ἀπερρόφησας τοῦ οἴνου; Ὅτι, νῆ Δί', ἔφη, ἐδεδοίκεν, μὴ ἐν τῷ κρατῆρι Φάρμακα μεμιγμένα εἶη. Καὶ γὰρ, ὅτε εἰστίας σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις, σαφῶς κατέμαθον Φάρμακα αὐτὸν ὑμῖν ἐγχεάντα. Καὶ πῶς δὲ, ἔφη, σὺ, ὦ παῖ, ταῦτο κατέγνωσ; Ὅτι, νῆ Δί', ἔφη, ὑμᾶς ἐώρων καὶ ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἂ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν, ταῦτα αὐτοὶ ἐποιοῖτε. Πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκράγετε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲ ἐν ἀλλήλων· ἤδετε δὲ καὶ μάλα γελοῖως· οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἄδοντος, ὠμνύετε ἄδειν ἄριστα. Λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτοῦ ῥώμην, ἐπεὶ ἀνα-

τῆς τιμῆς] Guelf. et Altorf. ἐκ τῆς τιμῆς, deinceps ἐκπύομαι Altorf.

Οἱ γὰρ] Guelf. οἱ δ' ἄρα, deinceps δίδωσι. Bremensis δίδωσι. recte; nam φιάλην dant five afferunt, προσφέρουσι, convivis, poculum ipsum in patera stans ἐνδιδοῦσιν, ut est etiam §. 8.

ἀπ' αὐτῆς] Aldina, Steph. 1. Leuncl. 1, 2. ἐπ' αὐτῆς: quam lectio-nem equidem vel ideo probaverim, quod de patera non hauritur vinum, sed de poculo pateræ insistentis: nisi φιάλη h. l. est eadem res cum ἔκπαυμα.

ἐγχεάμενοι] Ita Guelf. ex corre-ctione; nam fuit antea ἐκχεάμενοι. deinde καταρροφούσι Altorf.

10. Ἐκ τούτου] Altorf. ἐκ τούτων.

ἔφη, Καὶ τί] Altorf. Καὶ τί δὲ, ἔφη ut Guelf. καὶ δὲ τί Brem.

τὰ ἄλλα] τᾶλλα Guelf. Brem.

ὅτι, νῆ Δία] Guelf. ὅτι, ἔφη, νῆ Δία.

εἰστίας] Guelf. εἰστίαςας—ὑμῖν αὐτόν. Brem. εἰστίαςας—ἡμῖν αὐτόν. Altorf. καὶ ὅτι εἰστίας—ὑμῖν αὐτὸν ἐγχεόντα. De γενεθλίων festivitatem apud Persas Herodotus i, 133.

Καὶ πῶς δὲ] Guelf. et Brem. καὶ πῶς Δὲ σὺ τοῦτο ἔφη, ὦ παῖ. Altorf. σὺ τοῦτο, ὦ παῖ.

ὅτι, νῆ Δί', ἔφη, ὑμᾶς] Guelf. ἔφη omittit. Altorf. ὅτι ἐν νῆ Δί', ἔφη.

Πρῶτον μὲν γὰρ] Altorf. μὲν omittit. deinde οὐδὲν ἐν dat.

ἀκροώμενοι δὲ] Brem. μὲν pro δὲ habet.

ἄδειν] Brem. δὲ ἄδειν. Guelf. ἄριστα ἄδειν; deinceps λέγων δὲ Brem.

ἐπί] Margo Steph. Leuncl. ἐπιειεῖ, quod est in Brem. ἐπί τε Guelf.

σταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρῆσθαι, ἐδύνασθε. Ἐπελέλησθε δὲ παντά-
 πασι, σύ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι, ὅτι σύ
 ἄρχων. Τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον, ὅτι
 τοῦτ' ἄρα ἦν ἡ ἰσηγορία, ὃ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε· οὐδέποτε
 11 γοῦν ἐσιωπᾶτε. Καὶ ὁ Ἀστυάγης εἶπεν, Ὁ δὲ σὸς πα-
 τὴρ, ὦ παῖ, τίνων οὐ μεθύσκειται; Οὐ μὰ Δί', ἔφη.
 Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ; Διψῶν παύεται· ἄλλο δὲ κακὸν
 οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ, οἶμαι, ὦ πάππε, Σάκακ ἀυτῷ
 οἰνοχοεῖ. Καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν, Ἀλλὰ τί ποτε σὺ, ὦ
 παῖ, οὕτω τῷ Σάκακ πελεμεῖς; Τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν,
 Ὅτι, νῆ Δία, Φάναι, μισῶ αὐτόν· πολλάκις γάρ με,
 πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυμοῦντα προσδραμεῖν, οὗτος ὁ
 μιαιώτατος ἀποκωλύει. Ἀλλὰ ἰκετεύω, Φάναι, ὦ
 πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ. Καὶ τὸν
 Ἀστυάγην εἰπεῖν, Καὶ πῶς δὴ ἂν ἄρξαις αὐτοῦ; Καὶ
 τὸν Κῦρον Φάναι, Στάς ἂν, ὥσπερ οὗτος, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ,
 ἔπειτα, ὅποτε βούλοιο εἰσιέναι ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν,
 ὅτι οὐπω δυνατόν τῷ ἀρίστῳ ἐντυχεῖν· σπουδάζει γὰρ
 πρὸς τινὰς. Εἶθ' ὁπόταν ἦκη ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν,
 ὅτι λούται. Εἰ δὲ πάνυ σπουδάζῃ Φαγεῖν, εἴποιμ' ἂν,

at *ἰπέι τε* pro *ἰπειδὴ* est Herodoteum, non Atticum.

Ἐπελέλησθε] Guelf. *ἰπιλέλησθας*, sed correctum legitur ut in Brem. et Edd. *ἰπιλέλησθε*, quod corrigi iussit Fischer ad Weller. 2. p. 317.

ἔγωγε καὶ πρῶτον] Suspectam καὶ copulam notarunt Steph. et Leuncl.

11. εἶπεν] Guelf. Brem. *λέγει*—*ἔφη*, ὦ παῖ. unde ἔφη addidit Zeune.

οὕτω τῷ Σάκακ] Guelf. τῷ Σάκακ οὕτω. Altorf. *Σακάς*—*Σακά*.

Φάναι] Omittit Junt. Ald. If. Mel. Bafil. Altorf.

προσδραμεῖν] Hoc manus correctoris in Guelf. lectioni *προδρ.* substituit.

δὴ ἂν] Guelf. Brem. omittunt *δὴ*.

εἰσιέναι] Guelf. Brem. *παρίεναι*, quod annotavit etiam margo Leuncl. et Steph.

οὐπω δυνατόν] Altorf. *οὐ δυνατόν*. Ceterum cum Gesnero putat Zeune Cyrum ita voluisse significare astutum Sacæ consilium. Obtentu regis videndi cœnam petentis. At ita necesse est, ut putemus Sacam non solum pocillatoris officio sed etiam προτένδου functum esse. Mihi vel sic tamen τῷ ἀρίστῳ suspecta sunt verba.

ἦκη] Guelf. *ἦκοι*—*λούεται*. ἐπειδὴν δὲ πάνυ. Altorf. *εἰ δὲ πάλιν ἦκοι*. Brem. ἐπειδὴν δὲ πάνυ σπουδάζῃ; quam quidem lectionem equidem prætulim.

ὅτι παρὰ ταῖς γυναῖξιν ἔστιν· ἕως παρατείναιμι τοῦτον, ὡσπερ αὐτός ἐμὲ παρατείνει, ἀπὸ σοῦ κωλύων. Τοιαύ- 12
 τας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ· τὰς
 δὲ ἡμέρας, εἴ τινας αἰσθόιτο δεόμενον ἢ τὸν πάππον ἢ τὸν
 τῆς μητρὸς ἀδελφὸν, χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο
 ποιήσαντα· ὅτι γὰρ δύναίτο ὁ Κῦρος, ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς
 χαριζόμενος.

Ἐπεὶ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιῶσα πά- 13
 λιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης, καταλι-
 πεῖν τὸν Κῦρον. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βούλοιτο μὲν ἂν
 ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα
 χαλεπὸν νομίζοι εἶναι καταλιπεῖν. Ἐνθα δὲ ὁ Ἀστυά- 14
 γης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον, ὦ παῖ, ἦν μένης παρ' ἐμοί,
 πρῶτον μὲν τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοὶ οὐ Σάκας ἄρξει,
 ἀλλ', ὅποταν βούλῃ εἰσιέναι ὡς ἐμὲ, ἐπὶ σοὶ ἔσται· καὶ
 χάριν σοὶ, ἔφη, μᾶλλον εἰσομαι, ὅσα ἂν πλεονάκεις εἰσῆς
 ὡς ἐμέ. Ἐπειτα δὲ, ἵπποις τοῖς ἐμοῖς χρήσῃ, καὶ ἄλ-
 λοις, ὅποσοις ἂν βούλῃ· καὶ ὅταν ἀπίης, ἔχων ἄπει, οὐς
 ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ἐπειτα δὲ ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ με-
 τρίας σοὶ δοκοῦν ἔχειν, ὁποίαν ἂν βούλῃ ὁδὸν πορεύσῃ.

παρατείναιμι] Recte cum Casau-
 bono ad Athenæum p. 285. mora
 excruciare interpretatur Zeune. Cf.
 Memorab. iii. 13, 6.

12. *Τοιαύτας*] Guelf. *τοσαύτας*,
 quam lectionem e Philelphi vertione
 margo Steph. annotavit.

εἴ τινας] Philelphus lectionem
 Brem. *εἴ τινα—τοῦ πάσπου—τοῦ—ἀ-*
δειφοῦ exproffit. Altorf. deinceps *ποιή-*
σαντα τοῦτο.

13. Ἐπεὶ] Ita Guelf. Brem. pro
 Ἐπειδή. deinde ἡ Μανδάνη αὐτῇ ἤδη
 παρ. Altorf.

νομίζοι] Vulgarem lectionem *νομί-*
ζων propter sequentes duos infinitivos
 durissimam cum Zeunio ex Castel-
 lionis conjectura mutavi. In Mel.
 et Bryl. est *νομίζων*. Guelf. et Altorf.

εἶναι νομίζειν.

14. ἦν μένης] Altorf. *ἐὰν μένης—Σα-*
κᾶς. deinceps *εἴρξει* corrigebat Lar-
 cher ad Herodoti l. c. 160. p. 435.
 verum ita etiam σοὶ in σὲ mutandum
 erat.

βούλῃ] Guelf. hic et paulo post
βούλει, ut Brem. fed in hoc supra scr.
βούλῃ.

ἐπὶ σοὶ] Junt. Ald. *ἐπὶ σοί*.

ἔφη, μᾶλλον] Omittit hæc verba
 cum Guelf. et Brem. Philelphus.

ὅταν ἀπίης] Guelf. Brem. *ὅποταν*
ἀπίης. Pro ἄπει Guelf. *ἀπίης*, margo
 ἄπει habet. Brodæus etiam *ἀπίοις*
 scribi posse censebat.

ὁποίαν ἂν βούλῃ] Hanc Stephani
 correctionem lectioni *ὁποίαν βούλει*
 cum Zeunio propter similitudinem

Ἐπειτα τά τε νῦν ὄντα ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία δίδωμι σοι, καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξω, ἃ σὺ, ἐπειδὴν τάχιστα ἰππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς, ὥσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες. Καὶ παῖδας δέ σοι ἐγὼ συμπαίστορας παρέξω· καὶ ἄλλα, ὅσα
 15 ἀν βούλη, λέγων πρὸς ἐμὲ οὐκ ἀτυχήσεις. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀστυάγης, ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον, πότερα βούλοιο μένειν, ἢ ἀπιέναι. Ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν, ὅτι μένειν βούλοιο. Ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς, διὰ τί, εἰπεῖν λέγεται· Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλικίων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὦ μῆτερ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων· ἐνταῦθα δὲ εὖ οἶδα, ὅτι ἰππεύων ἤττων εἰμὶ τῶν ἡλικίων· καὶ τοῦτο, εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ μῆτερ, ὅτι ἐμὲ πάνυ ἀνιά. Ἦν δέ με καταλίπης ἐνθάδε, καὶ μάθω ἰππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἴμαι σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ῥαδίως νικήσειν· ὅταν δὲ εἰς Μήδους ἔλθω ἐνθάδε, πειράσομαι τῷ πάππῳ, ἀγαθῶν ἰππέων κράτιστος ὢν ἰππεύς, συμμα-
 16 χεῖν αὐτῷ. Τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν, Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὦ παῖ, πῶς μαθήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοὶ τῶν διδασκάλων; Καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Ἄλλ', ὦ μῆτερ, ἀκριβῶς

totius reliqui loci substitui, et confirmare videtur Altorf. ubi est ὅπου ἂν βούλει.

Ἐπειτα] Sic pro ἐπεὶ primus Stephanus scripsit ex libris Gabriellii: et sic cum Guelf. habet Altorf. ex quo ὄντα addidi.

συμπαίστορας] Ita Junt. If. Mel. Basil. et Guelf. ex correctione pro συμπαίκτορας, quæ forma magis est dorica.

ὅσα ἂν] Brem. ὅποσα ἂν. Guelf. βούλει.

15. δὲ ταῦτα] Guelf. Brem. δὲ omittit.

διηρώτα] Altorf. ἡρώτα, deinceps πότερον ποτε βούλοιο. Etiam Guelf.

πότερον.

ἐμέλλησεν] Guelf. ἡμέλλησεν.

καὶ εἰμὶ] Guelf. καὶ omittit, deinceps cum Brem. καὶ ἀκοντίζων καὶ τοξεύων.

ἐνταῦθα] Junt. Ifing. Basil. Mel. ἐνθάδε. deinceps εὖ cum Philolpho omittit Brem. ἦσσαν Guelf.

εὖ ἴσθι] Brem. τοῦτο, ἴσθ' ὦ μῆτερ, ἔφη. Guelf. etiam ὦ μ. ἔφη.

οἴμαι σοι] Altorf. οἴομαι ἐκείνους.

ἀγαθῶν] Hanc lectionem priorī ἀγαθὸς ἰππεύων in Guelf. substituit corrector.

16. Τὴν δὲ μητέρα] Ordo postulabat ἢ δὲ μήτηρ εἶπεν.

ταύτην γέ οἶδα. Πῶς σὺ οἶσθα, εἰπεῖν τὴν Μανδάνην ;
 Ὅτι, Φάναι, ὁ διδάσκαλος μὲ, ὡς ἤδη ἀκριβοῦντα τὴν
 δικαιοσύνην, καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. Καί τοι,
 Φάναι, ἐπὶ μιᾷ δὴ ποτε δίκη πληγὰς ἔλαβον, ὡς οὐκ
 ὀρθῶς δικάσας. Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύδε· Παῖς μέγας, 17
 μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν, μέγαν ἔχοντα
 χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν, τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνῳ ἠμφίεσε,
 τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδου. Ἐγὼ οὖν τούτοις δικάζων,
 ἔγνω, βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον
 χιτῶνα ἔχειν. Ἐν δὲ τούτῳ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλος,
 λέγων, ὅτι, ὅποτε μὲν κατασταθεῖν τοῦ ἀρμόττοντος
 κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν ὅποτε δὲ κρῖναι δέοι, ὁποτέρου ὁ
 χιτῶν εἴη, τοῦτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι, τίς κτῆσις δικαία
 ἐστὶ πότερα τὸν βία ἀφελόμενον ἔχειν, ἢ τὸν ποιησάμε-
 νον ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι. Ἐπειτα δὲ ἔφη, τὸ μὲν
 νόμιμον δίκαιον εἶναι τὸ δὲ ἄνομον, βίαιον. Σὺν τῷ
 νόμῳ οὖν ἐκέλευεν αἰεὶ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι.
 Οὕτως ἐγὼ σοι, ἔφη, ὦ μῆτερ, τάγε δίκαια παντάπασιν

ταύτην γε] Guelf. ταῦτά γε, quam
 ipsam lectionem Philolphus expref-
 fit, corrector in Guelf. mutavit. ταῦ-
 τά γε ἤδη Brem.

Καί τοι] Ita pro Καί τοίνυν Mure-
 tus scribi iussit; ita etiam scriptum
 legit et interpretatus est Philolphus:
Atqui olim in quadam lite.

μιᾷ δὴ ποτε] Ex Altorf. δὴ addidi.

17. τοιαύδε] Guelf. τοιαύτη. Pro
 μικρὸν Brem. ὀλίγον.

ἕτερον] Omittit Guelf.

ἠμφίεσε] Guelf. ἀμφίεσε, correctum
 ἠμφίεσε. Welfius ex Leunclaviana
 secunda retinuit ἠμφίεσε.

Ἐγὼ οὖν] Guelf. et Altorf. ἐγὼ
 οὖν. Vulgatum Ἐγὼ γοῦν cum Fis-
 chero mutavi.

χιτῶνα ἔχειν] Hunc ordinem vul-
 gari ἔχειν χ. ex Bremensi Guelf. et
 Altorf. subfitui aurium iudicium le-
 gendo expertus et secutus.

Ἐν δὲ τούτῳ] Guelf. ἐν τούτῳ αὖ

Brem. ἐν τούτῳ δ' ἂν με.

λέγων] Guelf. λέξας ὅποτε μὲν τοῦ
 ἀρμόζοντος εἴη (correctur εἴην) κριτῆς.
 Brem. λέξας ὅποτε τοῦ ἀρ. εἴη κριτῆς.
 Altorf. λέγων ὅποτε.

πότερα] Altorf. πότερον—ἢ τὸν πριά-
 μενον probante Fischero. In mar-
 gine Guelf. est lectio *πονησάμενον*.

Ἐπειτα δὲ ἔφη] Guelf. ἐπειδὴν δ'
 ἔγνω, sed correctum postea. *quoniam*
id est, ait, versio Philolphi Altorf.
 Ἐπειτα δ' ἔφη—ἐκέλευεν. Brem. ἐπεὶ δ'
 ἔφη. Ex lectione Guelf. hanc feriem
 verborum efficiebat Zeune *ἐπειδὴν δὲ*
γνω—βίαιον, σὺν τῷ νόμῳ ἐκέλευεν αἰεὶ
etc.

ἐκέλευεν αἰεὶ] Ita pro ἐκέλευε δεῖν
 cum Zeunio scripti auctoritate con-
 fessus Philolphi, Brodæi librorum,
 Guelf. Brem. τὴν ante ψῆφον omit-
 tunt Guelf. et Brem.

ἔφη, ὦ μῆτερ] Guelf. et Philolphus
 ἔφη, ὦ omittunt.

ἤδη ἀκριβῶς ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με, 18 ἔφη, οὗτος ἐπιδιδάξει. Ἄλλ' οὐ ταῦτα, ἔφη, ὦ παῖ, παρὰ τε τῷ πάππῳ δίκαια καὶ ἐν Πέρσαις ὁμολογεῖται. Οὗτος μὲν γὰρ τῶν ἐν Μήδοις πάντων δεσπότην ἑαυτὸν πεποιήκεν· ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. Καὶ ὁ σὸς πρῶτος πατὴρ τεταγμένα μὲν ποιεῖ, ἀ ποιεῖ τῇ πόλει· τεταγμένα δὲ λαμβάνει· μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχῇ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. Ὅπως οὖν μὴ ἀπολῆ μαστιγούμενος, ἐπειδὴν οἴκοι εἴης, ἀν, παρὰ τούτου μαθῶν, ἦκης ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ τὸ τυραννικόν, ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ πλεόν οἰεσθαι χρῆναι ἀπάντων ἔχειν. Ἄλλ' ὄγε σὸς πατὴρ, εἶπεν ὁ Κῦρος, δεινότερός ἐστιν, ὦ μῆτερ, διδάσκεις, μείον ἢ πλεῖον ἔχειν. Ἡ οὐχ ὀρᾶς, ἔφη, ὅτι καὶ Μήδους ἀπαντας δεδίδαχεν ἑαυτοῦ μείον ἔχειν; Ὡστε θάρσει, ὡς ὁ σὸς γε πατὴρ οὔτε ἄλλον οὐδένα οὔτ' ἐμὲ διδάξας πλεονεκτεῖν ἀποπέμψεται.

CAP. IV.

ΤΟΙΑΤΤΑ μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος· τέλος δὲ,

ἤδη ἀκριβῶς] Ita Guelf. in margine vulgaris οἶδα ἀκριβῶς. Mecum Brem. et Altorf.

ἔφη, οὗτος] Altorf. οὗτος, ἔφη, ἐπιδιδάξει dat.

18. παρὰ τε] Guelf. et Brem. παρὰ τῷ πάππῳ καὶ ἐν Πέρσαις δίκαια.

δεσπότην ἑαυτὸν] Ordinem invertit Guelf. et Brem.

ἐν Πέρσαις] Altorf. καὶ ἐν Π. male.

ὁ σὸς πρῶτος] Ordo naturalis postulabat καὶ πρῶτος ὁ σὸς πατὴρ.

τεταγμένα—πόλει] Guelf. τὰ τεταγμένα μὲν ποιεῖ τῇ πόλει, τὰ τεταγμ. etc.

ψυχῇ] Aldinum τύχη habet cum Brem. Guelf. sed correctum. ψυχῇ etiam Bodl. i. e. libido, animi appetentia. Lugdunensis in margine τύχη habet, teste Wyttenbachio. deinde ἀπολῆ Atticum magis mihi pla-

ceret.

πλεόν—ἀπάντων] Guelf. πλεῖον—πάντων. Etiam Brem. πάντων.

μείον ἢ πλεῖον] Altorf. πλεῖον ἢ μείον dat.

ὡς ὄγε σὸς γε] Guelf. et Brem. ὡς ὄγε σὸς πατὴρ οὔτ' ἄλλον—οὔτε—ἀποπέμψει, quod etiam Stephanus ait legi pro ἀποπέμψεται. Junt. Ald. Mel. Altorf. ἐμὲ μὴ διδάξας πλεονεκτεῖν ἀπ. quam scripturam equidem præfero. Basil. Ifingr. ἐμὲ διδάξας πλεόν. Quidam e MSS. Stephani μὴ habebant positum ante μαθόντα. Activum ἀποπέμψει, quod est etiam in Bodl. damnat sententia loci. Ambigi potest de forma ὁ σὸς γε, cui Codices duo ὁ γε σὸς substituunt, quæ forma præcessit sine ulla variatione Codicum.

ἡ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε, καὶ αὐτοῦ ἐτρέφετο. Καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο, ὥστε οἰκείως διακεῖσθαι· ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρητο, προσιών, καὶ ἐνδηλος ὢν, ὅτι ἡσπάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς· ὥστε καὶ, εἴ τι τοῦ βασιλέως δέοιτο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον Κύρου δεῖσθαι, διαπράξασθαι σφίσιν. Ὁ δὲ Κῦρος, ὅ τι δέοιτο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιλοφρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν, περὶ πάντος ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι. Καὶ ὁ Ἀστυάγης δὲ, ὅ τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κῦρ-² ρος, οὐδὲν ἐδύνατο ἀντιλέγειν, μὴ οὐ χαρίζεσθαι. Καὶ γὰρ, ἀσθενήσαντος αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀπέλειπε τὸν πάππον, οὐδὲ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο· δῆλός τε ἦν πᾶσιν, ὅτι ὑπερφοβεῖτο, μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνοι. Καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς εἴ τις δέοιτο Ἀστυάγης, πρῶτος ἡσθάνετο Κῦρος, καὶ πάντων ἀκονότατα ἀνεπήδα ὑπηρετήσων, ὅ τι οἴοιτο χαριεῖσθαι· ὥστε πάνταπασιν ἀνεκθήσατο τὸν Ἀστυάγην.

Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν³ διὰ τὴν παιδείαν, ὅτι ἠναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ διδόναι λόγον, ὃν ἐποίει, καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὁπότε δικάζοι· ἐτι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθῆς εἶναι,

1. ἀνήρητο] Gabriellii liber ut Guelf. ἀνεκθήσατο, sed corrigitur ἀνηρητήσατο; Bodl. ἀνεκθήσατο in margine ἀνήρητο habet; postremum est in Brem.

ὥστε καὶ, εἴ τι] Guelf. ὥστε ἐπεὶ, sed margo εἴ τι habet. ὥστε εἴ τι Brem.

Κύρου δεῖσθαι] Articulum τοῦ Guelf. addit probante Fitchero, propter numeros orationis.

ὅ τι δέοιτο] Guelf. Brem. εἴ δέοιτο.

2. δεῖ, ὅ τι] Guelf. Brem. δεῖ omitunt.

ἀντιλέγειν] Guelf. ἀντίχειν, margo vulgatum habet. ἀντίχειν ita usurpavit Historiæ græcæ ii. 10. sequens γὰρ in Altorf. margine est ab alio scriptum.

ἀπέλειπε] Junt. Ald. Ifingr. Basil. Mel. Guelf. Brem. ἀπέλιπε.

δῆλός τε] Guelf. ἀλλὰ δῆλός τε. Brem. ἀλλὰ δῆλος ἦν. Philelphus etiam ἀλλὰ expreffit.

μὴ οἱ] Guelf. ἦτι μὴ οἱ—ἀποθάνη. Etiam Brem. conjunctivum habet.

ἐκ νυκτὸς] Margo Steph. ἐν νυκτὶ, ut est in Brem.

Κῦρος, καὶ] Altorf. ὁ Κῦρος—ἀκονότατα.

3. πολυλογώτερος] Margo Guelf. addit: καὶ ὥσπερ παιδίσκος ἔτι ἀνηβος ἄν. Altorf. in serie habet: ὡς παιδίσκος ἔτι ἀνηβος ἄν.

ὁπότε δικάζοι] Ita ex Guelf. Bodl. Brem. Altorf. cum Zeunio pro ἀ δικ. dedi. Margo Leuncl. ἐπεὶ τε δικ.

πολλὰ μὲν αὐτὸς αἰεὶ τοὺς παρόντας ἀνηρώτα, πῶς ἔχοντα τυγχάνοι· καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι, ταχὺ ἀπεκρίνετο· ὥστε ἐκ πάντων τούτων ἢ πολυλογία συνελέγετο αὐτῷ. Ἄλλ' ὥσπερ γὰρ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεται τι νεαρὸν αὐτοῖς, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν· οὕτω καὶ Κύρου ἐκ τῆς πολυλογίας οὐ θράσος διεφαίνετο, ἀλλ' ἀπλότης τις καὶ Φιλοστοργία· ὥστ' ἐπεθύμει ἄν τις ἐτι πλείω ἀκούειν αὐτοῦ, ἢ σιωπῶντι παρῆναι.

Cyrus, exactis pueritiæ annis, gravitatem et verecundiam induit: æquales obsequio et comitate sibi devincit, inter quos unice

- 4 Ὡς δὲ προῆγεν ὁ χρόνος αὐτὸν σὺν τῷ μεγέθει εἰς ὄραν τοῦ πρόσηβον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὴ τοῖς μὲν λόγοις βραχυτέροις ἐχρήτο, καὶ τῇ Φωνῇ ἡσυχαιτέρᾳ· αἰδοῦς δὲ ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι, ὁπότε συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ τὸ σκυλακῶδες, τὸ πᾶσιν [ὁμοίως] προσπίπτειν, οὐκέθ' ὁμοίως προπετῶς εἶχεν. Οὕτω δὲ ἡσυχαιτέρος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις

τυγχάνοι] Brem. τυγχάνει.
ἀπεκρίνετο] Guelf. et Stobæus ἀπεκρίνατο.

ὥσπερ γὰρ] in Bryling. ὥσπερ καὶ.
σώμασιν] Ita Guelf. ex correctione; idem liber ἐμφαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς, fed corrector mutavit τὸ in τί. Brem. σώματι—τὸ νεαρὸν αὐτοῖς. Ante Zeunium erat αὐτοῖς νεαρὸν.

Κύρου ἐκ] Altorf. ὁ Κύρος—οὐ θράσος διεφαίνετο. Ceterum ἀπλότης τις plane in Altorf. scriptum est, quod habuit Philadelphus. πρῶτης τις Stobæus.

ὥστ' ἐπεθύμει ἄν τις] Altorf. ὥστε καὶ ἐπεθύμει τις ἐτι etc. Stobæus ὥστ' ἐπεθύμει ἄν τις ἐπιπλείω. Margo Guelf. ἐπεθύμει ἄν τις ἐτι. Equidem vulgatam ὥστε ἐπιθυμίαν τις εἶχεν cum Zeunio et Fischero posthabui alteri, quam sententiæ aptiorem et elegantiorē puto.

ἀκούειν αὐτοῦ] Ordinem invertit Brem. ἀκοῦσαι Stobæus. Deinceps μᾶλλον subauditur.

4. προῆγεν] Guelf. προσῆγεν αὐτὸν ὁ χρ. Brem. προῆγεν αὐτὸν ὁ χρ. γενέσθαι] Altorf. γίγνεσθαι.

βραχυτέροις] Altorf. μανωτέροις. de-

inceps ἐνεπίμπλατο Brem.

συντυγχάνοι] Guelf. καὶ συντ.

τὸ πᾶσιν ὁμοίως] Junt. Ald. Ifingr. τῷ πᾶσι προσπ. Brem. τῷ πᾶσιν ὁμ. πρ. Altorf. τὸ πᾶσιν προσπ. Guelf. τὸ πᾶσιν ὁμ. πρ. quod probavit Zeune; mihi ὁμοίως h. l. superfluum et ineptum videtur; igitur seclusi.

οὐκέθ'] Ita Guelf Brem. pro οὐκ-ἔτι.

προπετῶς] Guelf. προπετές, fed correctum. Leunclavius vocabulum statim post προσπίπτειν inferebat. Ceterum totum hunc locum imitatio est Synesius de Providentia p. 90. A. ubi de Ofiride est: περὶ ἅπαντα ἐλιχνεύετο τὰ μὲν πρῶτα σκυλακῆδὸν ἀθρόα πάντα ἀξίων εἶδεναι, ὥσπερ ἀμίλει ποιοῦσιν αἱ φύσεις αἱ τὰ μεγάλα ὑπισχομέναι etc. Alia ratione ufus est comparatione catulorum Plato Reipubl. vii. p. 177. οἱ μισρακίσκοι ὅταν τὸ πρῶτον λόγων γεύωνται, ὡς παιδιᾶ αὐτοῖς καταχρῶνται—ὥσπερ σκυλάκια τῷ ἔλκειν τε καὶ σπαράττειν τῷ λόγῳ τοὺς πλησίον αἰεὶ.

οὕτω δὲ] Ita pro δὲ Guelf. Brem.

ἡσυχαιτέρος μὲν ἦν] quaedam dein-

πάμπαν ἐπίχαρις. Καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται πολ-
λάκις ἡλικες πρὸς ἀλλήλους, οὐχ, ἀ κρείττων ἦδει ὦν, tenetur e-
quitandi et
venandi stu-
dio.
ταῦτα προῦκαλεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ, ἀπερ εὔ ἦδει
ἑαυτὸν ἦττονα ὄντα, ταῦτα ἐξῆρχε, Φάσκων κάλλιον αὐτῶν
ποιήσειν· καὶ κατῆρχεν ἦδη ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ
διακοντιούμενος ἢ διατοξουσόμενος ἀπὸ τῶν ἵππων, οὔπω
πάνυ ἐποχος ὦν· ἠττώμενος δὲ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ μάλιστα
ἐγέλα. Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν, ἐκ τοῦ ἠττᾶσθαι, εἰς 5
τὸ μὴ ποιεῖν, ἀ ἠτῶτο, ἀλλ' ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶ-
σθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο
τῇ ἵππικῇ τοῖς ἡλικιώταις· ταχὺ δὲ παρήει, διὰ τὸ ἐρᾶν
τοῦ ἔργου· ταχὺ δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνη-
λάκει, διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων· ὥστε ὁ
Ἄστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. Καὶ ὁ
Κῦρος, αἰσθόμενος, ὅτι βουλόμενος οὐ δύναίτο οἱ ζῶντα
παρέχειν, πολλάκις ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, Ὡ πάππε, τί σε
δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα ἔχειν; Ἀλλ' ἦν ἐμὲ ἐκ-
πέμπης ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θείῳ, νομιῶ, ὅσα ἀν' ἴδω θη-

ceps excidisse, quibus oppositio ver-
borum sequentium continebatur, non
inepte suspicatur Weiske.

πάμπαν] Omittit Altorf.

ἦδει ὦν] Edd. vett. κρείσσων ἦδη ὦν,
Brodæus alicunde ἦδει ὄντα laudat;
Guelf. ἦδη ἦν prætulit Zeune. Cete-
rum κρείττων postulabat dialecti ra-
tio pro κρείσσων.

: ἦττονα] Guelf. ἦσσονα.

ταῦτα] Stephanus eis ταῦτα male-
bat ex Plutarcho de Garrulit. p. 43.
Reiske, ubi h. l. laudatur.

ἦδη ἀναπηδῶν] Ex Guelf. et Leid.
cum Wyttensbachio in Eclogis hi-
stor. p. 378. scripsit Weiske ἢ διανα-
πηδῶν. Sed certamen æqualium non
in eo erat, quis melius et celerius
equum ascenderet; hic enim primus
equitationis artis gradus non poterat
Cyrum diu morari, qui jam ἵτοχος
erat, et se firmiter in equo tenere
poterat. Igitur arte jaculandi ex
equis invicem æmulabantur. deinde

ἐν τοῖς ἵπποις (superscripto ἐπὶ) ἢ δια-
κοντιζόμενος ἢ διατοξουσόμενος Altorf.

ἠττώμενος] Guelf. ἠσώμενος.

ἐφ' ἑαυτῷ] Ita cum Guelf. et Brem.
pro ἑαυτοῦ scripti cum Weiskio; ex
Lugdunensi prætulit idem Wyttens-
bach.

5. ἀ ἠτῶτο] Guelf. ὁ ἠσώτο. Et-
iam Brodæus ὁ alicunde laudat.

ἐκαλινδεῖτο] Stobæus et Brem.
ἐκυλινδεῖτο.

βέλτιον] Stob. ἄμεινον.

ἡλικιώταις] Guelf. Brem. Altorf.
ἡλιξιν.

ταχὺ δὲ καὶ τὰ] Ex Altorf. et Phi-
lelpho καὶ addidi.

οὐκέτ' εἶχεν] Guelf. οὐκ ἐπιεῖν, sed
correctum.

οὐ δύναίτο] Guelf. et Altorf. οὐ δύ-
ναται. deinceps πολλὰ παρέχειν, ἔλεγε
ex eodem, Altorf. Brem. libris Bro-
dæi et Philelphi Zeune scripsit pro
παρέχειν, πολλάκις ἔλεγε.

ἦν ἐμὲ] Guelf. ἐὰν ἐμὲ cum Brem.

θρία, ἐμοὶ ταῦτα τρέφουθαι. Ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν, οὐκέθ' ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο, ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον προσήει. Καὶ ἂν πρόσθεν τῷ Σάκα ἐμέμφετο, ὅτι οὐ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας ἐαυτῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ προῖδοι, εἰ καιρὸς εἴη· καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ, ὅποτε ἐν καιρῷ εἴη εἰσιέναι, καὶ ὅποτε οὐκ ἐν καιρῷ· ὥστε ὁ Σάκας ἤδη ὑπερεφίλει αὐτὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

7 Ἐπεὶ δὲ οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα τῆς ἔξω θήρας, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θείῳ, καὶ Φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν, καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τὶ Φανείη θηρίων. Ὁ οὖν Κύρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθάνετο, ὁποίοις οὐ χρῆ θηρίοις πελάζειν, καὶ ὅποια χρῆ θαρρῶντα διώκειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι ἄρκτοι τε πολλοὺς ἤδη πλησιάσαντας διεφθειραν καὶ λέοντες καὶ κάπροι καὶ παρδάλεις· αἱ δὲ ἔλαφοι, καὶ δορκάδες, καὶ οἱ ἀγριοὶ οἷες καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἀγριοὶ ἀσινεῖς εἰσιν. Ἐλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς δυσχωρίας ὅτι δύο φυλάττεσθαι οὐδὲν ἦττον, ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς γὰρ ἤδη

ἐμοὶ ταῦτα τρέφουθαι] Hanc Guelf. Brem. et Philelphi lectionem cum Fitchero prætuli vulgatæ σέ μοι—τρέφειν.

6. ἐαυτῷ ἐγίγνετο] Guelf. ἐγένετο.

προῖδοι] Guelf. Brem. cum Philelpho ἴδοι.

ἐν καιρῷ εἴη] Guelf. ἐγχωροίη καὶ ὅποτε καιρὸς εἴη. quam eandem lectionem margo Steph. addita tamen ante καιρὸς negatione commemorat.

Σάκας ἤδη] Altorf. Σακᾶς ὑπερεφίλει ἤδη dat. ὑπερεφίλει ἤδη καὶ ἄλλοι Guelf. in margine αὐτὸν ὥσπερ additum.

7. τῆς ἔξω θήρας] Guelf. Brem. et margo Steph. ἔξω θηρᾶν.

δυσχωριῶν] Ald. Junt. Ifingr. Basil.

Mel. δυσχερῶν, Guelf. Brem. δυσχερειῶν. Stephanus primus δυσχωριῶν dedit, quod est in Altorf. deinde θηρῶν in textu habet Altorf. θηρίων in margine.

ὁποίοις—ὁποῖα] Guelf. et Brem. ποίοις—ποῖα.

ὅτι ἄρκτοι τε] Primus Stephanus ὅτι addidit ex libris Brodæi, qui in aliis libris ait esse ὅτι καὶ ἄρκτοι, quod habent Guelf. Brem.

καὶ λέοντες] Guelf. et Brem. translucant recte, puto, post κάπροι cum Philelpho.

καὶ οἱ ἀγριοὶ] Articulum ex Guelf. Brem. Altorf. addidi. deinde καὶ οἱ ἀγριοὶ ὄνοι Guelf. Brem.

αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. Καὶ ὁ Κῦρος
 ταῦτα πάντα ἐμάνθανε προθύμως· ὡς δὲ εἶδεν ἔλαφον
 ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος, ὧν ἤκουσεν, ἐδίω-
 κεν, οὐδὲν ἄλλο ὄρων, ἢ ὅποι εἴφευγε. Καὶ πῶς διαπη-
 δῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ ἀκεί-
 νον ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις
 πῶς, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. Ὡς δὲ εἰς τὸ πεδίον ἤλ-
 θεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χρῆ-
 μα καὶ μέγα. Καὶ ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ Φύλα-
 κες προσελάσαντες, ἐλοιδοροῦν αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, εἰς οἷον
 κίνδυνον ἔλθοι, καὶ ἔφασαν, κατερεῖν αὐτοῦ τῷ πάππῳ.
 Ὁ οὖν Κῦρος εἰστήκει καταβεβηκῶς, καὶ ἀκούων ταῦτα
 ἠνιάτο. Ὡς δὲ ἤσθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν
 ἵππον, ὥσπερ ἐνθεουσιῶν· καὶ ὡς εἶδεν ἐκ τοῦ ἐναντίου
 κάπρον προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει· καὶ διατεινόμενος
 εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ μέτωπον, καὶ κατέσχε τὸν κά-
 προν. Ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδο-
 ρεῖτο, τὴν θρασυτητα ὄρων. Ὁ δὲ αὐτοῦ λοιδορουμένου
 ὅμως ἐδεῖτο, ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα εἶσαι αὐτὸν δοῦναι
 εἰσκομίσαντα τῷ πάππῳ. Τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασίν,
 Ἄλλ' ἦν αἰσθηται, ὅτι ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται
 ἀλλὰ καὶ ἐμοί, ὅτι σε εἶων. Κἂν βούληται, φάναι αὐ-
 τὸν, μαστιγωσάτω, ἐπειδὴν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ. Καὶ σύ

8. ταῦτα πάντα] Guelf. πάντα ταῦ-
 τα.

ἐκπηδήσασαν] Guelf. ἐκπηδήσαντα,
 quod Castalio dedit.

ἤκουσεν] Ex Guelf. pro ἤκουε de-
 dit Zeune.

ἐπέμεινεν] Ita pro ἐπίμεινεν Guelf.

Καὶ ὁ μὲν δὴ] Ex Guelf. Brem.
 cum Zeunio καὶ addidi.

τῷ πάππῳ] Hæc omittunt Guelf.
 Brem. Altorf. et recte quidem, ut
 puto.

ἐναντίου] Guelf. ἀντίου.

εὐστόχως] Hoc in margine Guelf.
 pro εὐτυχῶς.

9. εἶσαι] Guelf. Brem. εἶσαι εἰσκο-
 μίσαντα δοῦναι. Altorf. αὐτὸν εἰσκ.
 δοῦναι.

μόνον λοιδορήσεται] Ita Guelf. Brem.
 Altorf. Philolphus pro μόνον ἀλλὰ καὶ
 ἐμοὶ λοιδ.

Κἂν] Guelf. Brem. καὶ ἦν, deinceps
 αὐτὸν φάναι Altorf.

γε, εἰ βούλει, ἔφη, ὧ θεῖε, τιμωρησάμενος, ὅ τι βούλει, τοῦτο ὅμως χάρισαί μοι. Καὶ ὁ Κυαζάρης μέντοι τελευτῶν εἶπε, Ποίει ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν
 10 ἔοικας βασιλεὺς εἶναι. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος εἰσκομίσας τὰ θηρία, ἐδίδου τε τῷ πάππῳ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. Καὶ τὰ ἀκόντια ἐδείκνυε μὲν οὐ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα, ὅπου ἄετο τὸν πάππον ὄψεσθαι. Ὁ δὲ Ἀστυάγης ἄρα εἶπεν, Ἄλλ', ὧ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως, ὅσα σὺ δίδως· οὐ μέντοι δέομαί γε τούτων οὐδενός, ὥστε σὲ κινδυνεύειν. Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη· Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέῃ, ἰκετεύω, ὧ πάππε, ἐμαὶ δὸς αὐτὰ, ὅπως ἐγὼ διαδῶ τοῖς ἡλικιώταις. Ἄλλ', ὧ παῖ, ἔφη ὁ Ἀστυάγης, καὶ ταῦτα λαβὼν διαδίδου, ὅτῳ
 11 σὺ βούλει, καὶ τῶν ἄλλων ὅποσα ἐθέλεις. Καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν, ἐδίδου τε ἄρα τοῖς παισὶ, καὶ ἅμα ἔλεγεν·

ὦ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν, ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἐθηρῶμεν· ὅμοιον γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, οἷόνπερ εἴ τις δεδεμένα ζῶα θηράῃ. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν μικρῷ χωρίῳ ἦν· ἔπειτα καὶ μικρὰ καὶ λεπτὰ καὶ ψωραλέα· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν, χωλὸν ἦν, τὸ δὲ, κολοβόν· τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λειμῶσι θηρία ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο. Καὶ αἱ μὲν ἔλαφοι,

βούλει, ἔφη] Altorf. ἔφη omittit.
 τιμωρησάμενος] Guelf. τιμωρ. ταῦτα ὅπως χάρισαιμι.
 ἡμῶν ἔοικας] Altorf. ἡμῶν post βασιλεὺς collocat.
 10. ἐδείκνυε] Guelf. ἐπεδείκνυε—τέθεικε.
 ὅσα σὺ] Ita ex Guelf. Brem. Zeune scripsit pro ὅσα μοι.
 γε τούτων] Altorf. γε omittit.
 μὴ σὺ δέῃ] Brem. σὺ μὴ δ. sequens ᾧ omittit Altorf.
 διαδῶ τοῖς] Guelf. ὅπως τοῖς ἡλ. ἐγὼ διαδῶ. ita etiam Brem. nisi quod διαδιδῶ.

ὅτῳ σὺ] Altorf. σὺ omittit. deinceps θέλεις Guelf.

11. τε ἄρα] Guelf. ἄρας.
 ὅμοιον γὰρ] Guelf. γὰρ omittit. ἰδοκει ex eodem, Brem. et Philolpho receipt cum Zeunio Weiske. δοκεῖ ἐκεῖνα θηρῶν οἷόνπερ—θηρεύοι Altorf.
 λεπτὰ] Hanc Guelf. et Brem. lectionem pro μικρὰ a Stephano etiam memoratam et in Leunclaviana fecunda receptam cum vulgari ita jungendam putavi, ut μικρὰ καὶ λεπτὰ respondeant verbis καλὰ—μεγάλα—λιπαρὰ. Altorf. ἔπειτα μικρὰ καὶ ψωραλέα.

ὡσπερ πτηναί, ἤλλοντο πρὸς τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ κάπροι,
ὡσπερ τοὺς ἄνδρας Φασὶ τοὺς ἀνδρείους, ὁμόσε ἐφέροντο·
ὑπὸ δὲ τῆς πλατύτητος οὐδὲ ἀμαρτεῖν οἷόν τε ἦν αὐτῶν·
καλλίω δὴ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθνηκότα ταῦτα
εἶναι, ἢ ζῶντα ἐκείνα τὰ περιωκοδομημένα. Ἄλλὰ ἄρα
ἂν, ἔφη, ἀφείεν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ τὴν Θῆραν;
Καὶ ῥαδίως γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ Ἀστυάγης κελεύοι. Καὶ 12
ὁ Κῦρος εἶπε· Τίς ἂν οὖν ὑμῶν πρὸς Ἀστυάγην μνησθεῖη;
Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σοῦ γε ἰκανώτερος πείσαι; Ἄλλὰ
μὰ τὴν Ἥραν, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ', ὅστις ἄνθρωπος
γεγέννηται· οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ λέγειν ἔγωγε, οὐδ'
ἀναβλέπειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου ἔτι δύναμαι.
Ἦν δὲ τοσαῦτον ἐπιδιδῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπασι
βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι. Παιδάριον δὲ ἂν, δει-
νότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι. Καὶ οἱ παῖδες εἶπον, Πο-
νηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδὲ ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν τι δέη,
δυνήσει πράττειν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς ἡμᾶς τὸ ἐπὶ σοὶ ἀνάγκη
ἔσται δεῖσθαι. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος, ἐδήχθη. 13
καὶ σιγῇ ἀπελθὼν, διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμᾶν,

ἤλλοντο] Guelf. ἤλλαντο εἰς. corrigi-
tur ἤλλοντο. Altorf. ἤλοντο. Mihi εἰς
placere, ut puerilis hyperbole.

καλλίω δὴ] Ita pro δὲ Guelf. et
Philelphus. deinceps εἶναι ταῦτα
Guelf. Altorf. Brem.

τὴν Θῆραν] Guelf. τὴν omisit. Arti-
culus abest etiam scđ. 13 et 14 idem
ῥαδίως τ' ἂν.

12. τίς ἂν οὖν] Guelf. τίς οὖν ἂν ἡμῖν
Ἀστυάγει. Brem. etiam τίς οὖν ἂν.
Altorf. τίς ἂν οὖν ὑμῖν.

μὰ τὴν Ἥραν] τὸν Δία Bodl. Guelf.
Brem. vulgarem Budensis et Altorf.
habent; quod etiam hoc quidem in
loco præferrem, quamvis a viris do-
ctis annotatum fuerit Socratem
adeoque Calliam, Athenienses, Xe-
nophontis per deam Ἥραν jurare.
De Cyro Persa alia est res.

εἰμὶ λέγειν ἔγωγε] Ita pro λέγειν οἷός
τ' εἰμὶ ex Guelf. Zeune; consentit
Brem. At contra λέγειν ἔγωγε οἷός τ'
Altorf.

ἔτι δύναμαι] Omittunt ἔτι Junt.
Ald. Ifingr. Basil. Mel.

δεινότατος] Ita cum Leunclavio
Weiske etiam pro δεινότατον scripsit.

πρᾶγμα] Vett. Edd. εἶναι addunt
cum Philelpho. deinceps πρᾶσσειν
Guelf.

δυνήσει] Altorf hoc pro δυνήσῃ scri-
ptum dedit.

ἡμᾶς τὸ ἐπὶ σοὶ] Guelf. ἡμᾶς ad
finem rejicit cum Brem. ἐπὶ σε male
Lugdun. teste Wytttenbachio.

ἀνάγκη] Guelf. Brem. ἔσται δεῖσθαι
ἡμᾶς. unde ἔσται cum Zeunio adjeci-
mus.

εἰσῆλθεν, ἐπιβουλεύσας, ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς τὸν πάππον, καὶ διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισίν, ὧν ἐδέοντο. Ἦρξατο οὖν ὧδε·

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδράση τῶν οἰκετῶν σε, καὶ λάβης αὐτὸν, τί αὐτῷ χρῆ; Τί δὴ ἄλλο, ἔφη, ἢ δήσας αὐτὸν ἐργάζεσθαι ἀναγκάζω; Ἦν δὲ αὐτόματός σοι πάλιν ἐπέλθῃ, πῶς ποιεῖς; Τί δὲ, ἔφη, ἢ μαστιγώσας αὐτόν γε, ἵνα μὴ αὖθις τοῦτο ποιῇ, ἔπειτα ἐξ ἀρχῆς πάλιν αὐτῷ χρῶμαι; Ὡρα ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, παρασκευάζεσθαι σοι εἶη, ὅτῳ μαστιγώσεις με, ὡς βουλεύομαι γε ὅπως σὲ ἀποδρῶ, λαβὼν τοὺς ἐμούςς ἡλικιώτας ἐπὶ Θήραν. Καὶ ὁ Ἀστυάγης, Καλῶς, ἔφη, ἐποίησας προειπῶν· ἐνδοθεν γὰρ ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθαι. Χαρίεν γὰρ, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίων τῆ θυ-
14 γατρὶ τὸν παῖδα ἀποβουκολήσαιμι. Ἀκούσας ταῦτα ὁ

13. εἰσῆλθεν] Juntina cum Alt. εἰσῆλθε καὶ—πῶς—ἦρξατο ὧδε.

ἀποδράση] Guelf. ἀποδρῶ—οἰκετῶν σι. malim ἀποδρῶ σοι ut Memorab. ii. 10, 1. ἂν τίς σοι τῶν οἰκετῶν ἀποδρῶ. Idem video esse iudicium Wytttenbachii.

χρῶ] Ita pro χρῆση Junt. If. Basil. Mel. Alt. et Lugdun. χρῆ, approbante Wytttenbachio; cui respondet χρῶμαι pro χρῆσομαι vulgari in iisdem libris positum.

τί δὴ] Guelf. δὴ omittit; non male. deinceps ἀναγκάζω pro vulgato ἀναγκάσω. Junt. Ald. Ifingr. Basil. Altorf. dedit. Ex Altorfino αὐτὸν inferui propter sequens αὐτόν γε.

σοι—ἐπέλθῃ] Guelf. omisso σοι habet ἔλθῃ; hoc etiam est in Brem.

ποιεῖς] Ita pro ποιήσεις Ald. Junt. Ifingr. Basil. Mel. Altorf. Guelf. ποιήσης.

ἢ μαστιγώσας] Juntina εἰ μὴ μαστ. Guelf. εἰ μὴ—ποιοῖ, omisso αὐτόν, ut Brem. et Altorf. τί δὲ ἄλλο ἢ Philelphus legisse videtur, interpretatur enim: quid aliud.

ἔπειτα] Guelf. omittit, superscriptum postea. Idem cum Altorf. et

Philelpho πάλιν αὐτῷ omittit. τὸ αὐτὰ ἐξ ἀρχῆς malebat Weiske.

χρῶμαι] Ita pro χρῆσομαι Ald. Junt. Basil. Mel. Altorf.

Ὡρα ἂν] Edd. vett. cum Guelf. Brem. Altorf. Philelpho Ὡρα ἂν. Stephanus et Weiske Aldinum οὖν revocarunt. At compara fecit. 28. et infra iii. 1, 43. libri iv. 4, 5. deinceps σοι παρασκευ. Guelf. Brem. Philelphus. εἶη ὅπῃ με μαστιγώσης Altorf.

βουλεύομαι] Aldina βουλεύομαι σε. Altorf. βούλομαι γε πῶς. Etiam Junt. Ald. Guelf. πῶς σε. Stephanus dedit: βουλεύομενόν γε ὅπως ἀποδρῶ.

τοὺς ἐμούς] Guelf. ἐμούς omittit cum Brem. et Philelpho.

ἐνδοθεν γὰρ] Guelf. et Brem. ἔφη addunt. Wytttenbachio vocabulum ἐνδοθεν ad finem orationis transferendum aut in αὐτόθεν mutandum videtur.

ἔφη, εἰ] Ald. Junt. Ifingr. Basil. Mel. χάριεν ἔφη εἵνεκα. Brodæi libri χάριεν γὰρ ἔφη εἶναι εἵνεκα. Guelf. χάριεν γὰρ ἔφη εἶναι εἰ εἵνεκα. Etiam Brem. ἔφη εἶναι.

ἀποβουκολήσαιμι] Junt. Mel. Basil. ἀποβουκολήσαι μοι. Verbum egregie

Κῦρος, ἐπέειθετο μὲν καὶ ἔμενεν· ἀνιαρὸς δὲ καὶ σκυθρωπὸς ὦν, σιωπῇ διήγεν. Ὁ μέντοι Ἀστυάγης, ἐπεὶ ἔγνω αὐτὸν λυπούμενον ἰσχυρῶς, βουλόμενος αὐτῷ χαρίσασθαι, ἐξάγει ἐπὶ Θήραν· καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἰππέας συναλίσσας, καὶ τοὺς παῖδας, καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἰππάσιμα χάρία τὰ Θηρία, ἐποίησε μεγάλην Θήραν. Καὶ βασιλικῶς δὲ αὐτὸς παρῶν, ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖν βάλλων. Ὁ δὲ Κῦρος οὐκ εἶα κωλύειν. Ἄλλ', εἰ βούλει, ἔφη, ὦ πάππε, ἠδέως με Θηρᾶν, ἄφες πάντας τοὺς κατ' ἐμὲ διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι, ὅπως ἕκαστος τὰ κράτιστα δύναιτο. Ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀστυάγης ἀφίησι· καὶ στας ἐθεᾶτο τοὺς ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ Θηρία, καὶ φιλονεικοῦντας, καὶ διώκοντας, καὶ ἀκοντίζοντας. Καὶ τῷ Κύρῳ ἤδετο, οὐ δυναμένῳ σιγαῖν ὑπὸ τῆς ἠδονῆς, ἀλλ' ὥσπερ σκύλακι γενναίῳ ἀνακλάζοντι, ὅποτε πλησιάζοι Θηρίῳ, καὶ παρακαλοῦντι ὀνομαστὶ ἕκαστον. Καὶ τοῦ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὄρῳν εὐφραίνετο, τὸν δὲ τινα καὶ ἐπαινοῦντα αὐτὸν ἡσθάνετο οὐδ' ὀπωστιοῦν φθονεῶς. Τέλος δὲ οὖν, πολλὰ Θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης, ἀπῆει. Καὶ τολοιπὸν οὕτως ἡσθη τῇ τότε Θήρᾳ, ὥστε αἰεὶ, ὅποτε οἷόν τε εἶη,

ad h. I. illustravit Wyttenbach in Eclogis p. 380.

14. ἔμενεν] Guelf. ἔμεινεν.

ὦν σιωπῇ] Altorf. ὦν καὶ σιωπῇ.

χαρίσασθαι] Guelf. χαρίζεσθαι cum Brem.

τὰ Θηρία] Omisit Altorf.

βασιλικῶς δὲ] Ita pro δὴ Altorf. παρῶν αὐτὸς Guelf. Brem.

βάλλων] Lectionem Θηρῶν Brodæi libri, Guelf. Brem. et Philel. habent: ἐμπλησθεῖν Brem.

βούλει, ἔφη] Alt. ἔφη omittit.

πάντας τοὺς] Guelf. τοὺς κατ' ἐμὲ πάντας—ἀγωνίζεσθαι—κράτιστος. Brem. τοὺς κατ' ἐμὲ π.—ἕκαστος κράτιστος. Ordinem Codicis scripti τοὺς

κατ' ἐμὲ πάντας probō. Sed exemplum desidero neutrius casus pluralis, κράτιστα, cum articulo non simpliciter positi pro κράτιστας, sed cum ὅπως copulati, ut in latino, quam quisque potuerit optime.

15. τοὺς ἀμιλλωμένους] Guelf. Brem. Altorf. τοὺς omittunt, ut deinceps τῷ ante Κύρῳ.

ἀνακλάζοντι] Guelf. ἀναγκάζοντι: deinceps πλησιάζοι Brem. Postea καὶ τὸν μὲν καταγελῶντα Altorf.

ὀπωστιοῦν] Brem. ὀπωσοῦν. Guelf. ὅπως γοῦν.

ἡσθη τῇ τότε Θήρᾳ] Altorf. ἤδετο τῇ Θήρᾳ, quæ mihi quidem unice vera videtur esse lectio.

συνεξήει τῷ Κύρῳ, καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε, καὶ τοὺς παῖδας, Κύρου ἕνεκα. Τὸν μὲν δὴ πλεῖστον χρόνον οὕτω διήγεν ὁ Κύρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθοῦ τινος συναίτιος ὢν, κακοῦ δὲ οὐδενί.

16 Ἄμφι δὲ τὰ πέντε ἢ ἑκκαίδεκα ἔτη αὐτοῦ γενομένου, ὁ υἱὸς τοῦ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέως, γαμῆν μέλλων, ἐπεθύμησε καὶ αὐτὸς θηρᾶσαι εἰς τούτον τὸν χρόνον. Ἀκούων οὖν, ἐν τοῖς μεθορίοις τοῖς τε αὐτῶν καὶ τοῖς Μήδων πολλὰ θηρία εἶναι, ἅτε ἀθήρευτα ὄντα διὰ τὸν πόλεμον, ἐνταῦθα ἐπεθύμησεν ἐξελθεῖν. Ὅπως οὖν ἀσφαλῶς θηρῶν, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστὰς, οἵτινες ἔμελλον αὐτῷ ἐκ τῶν λασίων τὰ θηρία ἐξελαῖν εἰς τὰ ἐργάσιμά τε καὶ εὐήλατα. Ἀφικόμενος δὲ, ὅπου ἦν αὐτῷ τὰ Φρούρια καὶ ἡ Φυλακὴ, ἐνταῦθα ἐδειπνοποιεῖτο, ὡς παρὰ τῇ ὑστεραίᾳ θηράσων.

Cyrus fedecim annos natus tirocinium ponit, et documentum artis imperatoriae edit adversus Assyrios.

17 Ἦδη δὲ ἐσπέρας γενομένης, ἡ διαδοχὴ τῇ πρόσθεν Φυλακῇ ἔρχεται ἐκ πόλεως, καὶ πεζοὶ καὶ ἰππεῖς. Ἐδοξεν οὖν αὐτῷ πολλὴ στρατιὰ παρεῖναι, δύο γὰρ ὁμοῦ ἦσαν Φυλακαὶ καὶ πολλοὺς αὐτὸς ἔχων ἦκεν ἰππέας καὶ πεζούς. Ἐβουλεύσατο οὖν κράτιστον εἶναι λεηλατῆσαι ἐκ τῆς Μηδικῆς· καὶ λαμπρότερόν τε ἂν Φανῆναι

τὸν μὲν δὴ] Guelf. τὸν μὲν οὖν.
οὐδενί] Guelf. Brem. οὐδενός cum Philelpho, οὐδενός οὐδενί malebat Weiske.

16. ἑκκαίδεκα] Stephanus ἕξ καὶ δέκα malebat; vere, puto. Altorf. ἑκαδεκα—γιγνομένου.

γενομένου] Guelf. Brem. γινομένου αὐτοῦ.

ὁ υἱὸς τοῦ] Altorf. ὁ υἱὸς ὁ τοῦ.
καὶ αὐτὸς] Ita ex Philelphi versione scribi volebat etiam Weiske.

ἅτε—ὄντα] Hæc Guelf. omittit; ἅτε etiam Brem.

ἐκ τῶν λασίων] Hæc ex libris Brodæi, Philelphi, Guelf. Brem. Altorf. Bodl. recte adjecit cum Hutchinso

Zeune. ἐξελαῖν est futurum atticum pro ἐξελάσειν.

αὐτῷ] Philel. Guelf. Brem. Altorf. αὐτοῖς. deinceps παρῶν non expreffit Philel. παρὸς est in Brem.

17. γενομένης] Junt. γινομένης. Altorf. γιγνομένης.

πεζοὶ καὶ ἰππεῖς] Ordinem invertunt Philel. Guelf. Brem. Altorf.

δύο γὰρ] Ita libri Brodæi et Philelphi pro vulgatis δύο μὲν φ. ὁμοῦ οὔσαι πολλοὶ δὲ, οὗς αὐτὸς ἔχων ἦκε. Guelf. mecum facit, nisi quod πολλοὺς τε αὐτὸς ἔχων ἦκεν. Brem. δύο μὲν φ. ὁ οὔσαι, καὶ πολλοὺς τε αὐτὸς ἦκεν ἰππέας. Altorf. ἦκεν ἔχων.

τὸ ἔργον τῆς Θήρας, καὶ ἱερείων πολλὴν ἀφθονίαν ἐνόμιζε γενήσεσθαι. Οὕτω δὴ πρῶτῳ ἀναστάς, ἤγε τὸν στρατόν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς καταλείπει ἀθρόους ἐν τοῖς μεθοριοῖς, αὐτὸς δὲ τοῖς ἵπποις προσελάσας πρὸς τὰ τῶν Μήδων Φρούρια, τοὺς μὲν βελτίστους καὶ πλείστους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, ἐνταῦθα κατέμεινεν, ὡς μὴ βόηθῶϊεν οἱ Φρουροὶ τῶν Μήδων ἐπὶ τοὺς καταθέοντας· τοὺς δὲ ἐπιτηδείους ἀφῆκε κατὰ φυλὰς ἄλλους ἄλλοσε καταθεῖν· καὶ ἐκέλευε, περιβαλλομένους ὅτῳ τις ἐντυγχάνοι, ἐλαύνειν πρὸς ἑαυτόν. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

Σημανθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει, ὅτι πολέμοί εἰσιν ἐν 18 τῇ χώρῃ, ἐξεβόηθει καὶ αὐτὸς πρὸς τὰ ὄρια σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὡσαύτως σὺν τοῖς παράτυχοῦσιν ἱππόταις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἐσήμαινε πᾶσιν ἐκβοηθεῖν. Ὡς δὲ εἶδον πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἀστυρίων συντεταγμένους, καὶ τοὺς ἱππέας ἡσυχίαν ἄγοντας, ἔστησαν καὶ οἱ Μῆδοι. Ὁ δὲ Κῦρος, ὄρῶν ἐκβοηθῶντας καὶ τοὺς ἄλλους πασσυδί, ἐκβοηθεῖ καὶ αὐτὸς, πρῶτον τότε ὅπλα ἐνδύς, οὔποτε οἴομενος· οὕτως ἐπεθύμει αὐτοῖς

πολλὴν] Guelf. Brem. *παμπόλλην*.
γενήσεσθαι] Guelf. et Brem. *γενέσθαι*. At ita ἱερείων ἂν πολλὴν legendum esse recte monuit Fischerus. ἱερείων ἂν πολλὴν γενήσεσθαι est in Altorf.

τὸν στρατόν] Guelf. *στράτευμα*, Brem. *τὸ στράτευμα*, quod etiam margo Steph. annotavit.

καταλείπει] Guelf. Brem. *κατέλιπεν*, Brodæi liber *κατέλιπεν*, priorem formam recepit Zeune.

ἐκέλευε] Stephanus *ἐκέλευσε* malebat propter ἀφῆκε.

ὅτῳ τις] Suidas in *περιβαλλομένους* et Guelf. *ὅπως τις ἐπιτυγχάνει*. Brem. *ὅπως τις ἐπιτυγχάνοι*. prout quis incidere Philelphus.

πρὸς ἑαυτόν] Guelf. Brem. *πρὸς τοῦτον*, Suidas *πρὸς αὐτόν*.

18. ἐξεβόηθει] Ita Guelf. et Brem. pro ἐκβοηθεῖ. deinceps πρὸς τὰ ὄρια Altorf.

ἀνθρώπους] Ita cum Ifingr. pro ἀνθρώπων Stephanus alique; ἀνθρωποι, equitibus oppositi h. l. sunt pedites.

ἄγοντας] Guelf. Altorf. *ἔχοντας*.

πασσυδί] Altorf. *πανσυδί*. sed litera abrafa est.

οὔποτε οἴομενος] Canterus Nov. Lect. 7, 19. conjiciebat *εἰόμενος* vel *εἰάμενος*; Stephanus *ὡς* vel *ὅσον* οὔποτε ἠόμενος; Leunclavius distingubat οὔποτε οἴομενος οὕτως ὡς ἐπεθύμει, αὐτοῖς ἔξ. Verum ipse Stephanus in fecunda, uti Camerarius et Muretus in Var. Lect. vulgatam lectionem defenderunt et de summa Cyri cupiditate explicarunt, qua occasione

ἐξοπλίσασθαι. Καὶ γὰρ μάλα καλὰ ἦν, καὶ εὖ ἀρμόττοντα αὐτῶ, ἃ ὁ πάππος περὶ τὸ σῶμα ἐπεποίητο. Οὕτω δὴ ἐξοπλισάμενος, προσήλασε τῷ ἵππῳ. Καὶ ὁ Ἀστυάγης ἰδὼν, ἐθαύμασε μὲν, τίνος κελεύσαντος ἦκοι· 19 ὅμως δὲ εἶπεν αὐτῶ μένειν παρ' ἑαυτῶ. Ὁ δὲ Κῦρος, ὡς εἶδε πολλοὺς ἵππέας ἀντίους, ἤρετο, Ἦ οὗτοι, ἔφη, ὦ πάππε, πολέμιοί εἰσιν, οἱ ἐφροστήκασι τοῖς ἵπποις ἡρέμα; Πολέμιοι μέντοι, ἔφη. Ἦ καὶ ἐκεῖνοι, ἔφη, οἱ ἐλαύνοντες; Καὶ ἐκεῖνοι μέντοι. Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ὦ πάππε, ἀλλ' οὖν πονηροί γε φαινόμενοι καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἵππαρίων, ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα· οὐκοῦν χρὴ ἐλαύνειν τινὰς ἡμῶν ἐπ' αὐτούς. Ἄλλ' οὐχ ὀράς, ἔφη, ὦ παῖ, ὅσον τὸ στίφος τῶν ἵππέων ἔστηκε συντεταγμένον; οἱ, ἦν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμοῦνται πάλιν ἡμᾶς ἐκεῖνοι· ἡμῖν δὲ οὐπω ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. Ἄλλ' ἦν σὺ μένης, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀναλαμβάνης τοὺς προσβοηθοῦντας, Φοβήσονται οὗτοι, καὶ οὐ κινήσονται· οἱ δὲ ἄγοντες ἀφήσουσιν εὐθὺς τὴν λείαν, ἐπειδὴν ἴδωσί τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἐλαύνοντας.

fumendi arma arripuerit inexpectatam et oblatam ante speratum tempus.

ἐξοπλίσασθαι] Guelf. ὀπλίσασθαι, μάλα δὲ καλὰ ἦν καὶ ἀρμόζοντα. Brem. ἔξ. μάλα δὲ καλὰ ἦν καὶ ἀρμόττοντα.

ἃ ὁ πάππος] Recte ἃ οἱ ὁ πάππος corrigebat Weiske.

ἰδὼν] Omittit Guelf. deinceps παρ' ἑαυτῶ cum Brodæo Stephanus dedit pro ἑαυτὸν, quæ est Edd. vett. et librorum scriptorum omnium lectio.

19. ἡρέμα] Altorf. ἡρεμῶντες.

οἱ ἐλαύνοντες] Muretus in libris quibusdam veteribus ait esse οἱ πλανῶντες.

ἵππαρίων] Ex Hermogene περὶ ἰδεῶν 2. c. 3. ubi est ὀχούνται additum, Leunclavius ὀχούμνοι additum orationi inferuit Xenophontææ. Locutus est Hermogenis hic: αὐτοὶ τε πο-

νηροὶ εἰσὶ, λέγων τοὺς Ἀσσυρίους ὁ Κῦρος, καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἵππαρίων ὀχούνται. Unde malim h. l. legere πονηροὶ τε αὐτοὶ καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἵππαρίων φαινόμενοι.

οὐκοῦν χρὴ] Altorf. ἔφη addit deinceps.

συντεταγμένον] Guelf. σὺν τοῖς ἵπποις. Brem. συντεταγμένον σὺν τοῖς ἵπποις, οἱ ἦν. quam lectionem sequitur Philelphus. οἱ ἄν Altorf.

πάλιν ἡμᾶς] Guelf. Altorf. et Suidas ἡμᾶς πάλιν, minus εὐφάνως. Brem. ἡμᾶς ἐκεῖνοι πάλιν.

ἡ ἰσχὺς] Articulum ex Guelf. Brem. et Suida in ὑποτεμίσθαι restituit Zeune.

'Ἄλλ' ἦν] Altorf. ἀλλ' ἄν.

ἐπ' αὐτούς] Muretus ἐφ' αὐτοὺς malebat.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἔδοξέ τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει. Καὶ ἅμα 20
 θαυμάζων, ὡς καὶ ἐφρόνει καὶ ἐγρηγόρει, κελεύει τὸν
 υἱὸν, λαβόντα τάξιν ἵππέων ἐλάσαι ἐπὶ τοὺς ἄγοντας τὴν
 λείαν. Ἐγὼ δὲ, ἔφη, ἐπὶ τούσδε, ἢ ἐπὶ σέ κινῶνται,
 ἐλῶ ὥστε ἀναγκασθῆσονται ἡμῖν προσέχειν τὸν νοῦν.
 Οὕτω δὴ ὁ Κυαζάρης, λαβὼν τῶν ἐρρωμένων ἵππων τε
 καὶ ἀνδρῶν, προσελαύνει. Καὶ ὁ Κῦρος, ὡς εἶδεν ὀρρω-
 μένους, συνεχόρμα εὐθύς, καὶ αὐτὸς πρῶτος ἠγεῖτο τα-
 χέως, καὶ ὁ Κυαζάρης μέντοι ἐφείπετο, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ
 οὐκ ἀπελείποντο. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς πελάζοντας οἱ
 λεηλατοῦντες, εὐθύς ἀφέντες τὰ χρήματα ἔφυγον. Οἱ 21
 δ' ἀμφὶ τὸν Κῦρον ὑπετέμνοντο, καὶ οὓς μὲν κατελάμ-
 βανον, εὐθύς ἔπαιον, πρῶτος δὲ ὁ Κῦρος· ὅσοι δὲ παραλ-
 λάξαντες αὐτῶν ἐφθασαν, κατόπιν τούτους ἐδίωκον, καὶ
 οὐκ ἀνίεσαν, ἀλλ' ἤρουν τινὰς αὐτῶν. Ὡσπερ δὲ κύων
 γενναῖος, ἀπειρος, ἀπρονοήτως φέρεται πρὸς κάπρον,
 οὕτω καὶ ὁ Κῦρος ἐφέρετο, μόνον ὀρῶν τὸ παιεῖν τὸν ἀλίσ-
 κόμενον, ἄλλο δ' οὐδὲν προνοῶν. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὡς
 ἐώρων πονοῦντας τοὺς σφετέρους, προῦκίνησαν τὸ στίφος,
 ὡς παυσομένους τοῦ διωγμοῦ, ἐπεὶ σφᾶς ἴδοιεν πρῶσορμή-
 σαντας. Ὁ δὲ Κῦρος οὐδὲν μᾶλλον ἀνίει, ἀλλ' ὑπὸ 22
 τῆς χαρμονῆς ἀνακαλῶν τὸν θεῖον, ἐδίωκε· καὶ ἰσχυρὰν

20. Ταῦτα εἰπὼν] Ex Guelf. εἰπόντος
 αὐτοῦ difficiliorē multo lectionem
 recepit cum Zeunio Weiske.

ἐλάσαι] Guelf. ἐλαύνειν. deinceps
 ἐλάσω Guelf. Brem. Bodl.

ἀναγκασθῆσονται] Guelf. ἂν ἀναγ-
 κασθῆναι. Ita etiam Brem. sed abf-
 que ἂν.

ἵππων τε] Ita pro ἵππέων Philel-
 phus, Guelf. Brem. Budentis, Al-
 torf.

συχόρμα] Guelf. ἔχορμα, sed corre-
 etum. Brem. ἔχορμα omisso uterque
 εὐθύς, ut Philelphus. Præterea ὀρρω-
 μένος Guelf.

συχέως] Muretus τάξεως malebat;

faltem adesset articulus τῆς.

ἔφυγον] Guelf. ἔφρευγον.

21. ὑπετέμνοντο] Brem. ἀνεχαιτί-
 ζοντο.

ἀλλ' ἤρουν] Altorf. καὶ ἤρουν. quod
 probō.

πρὸς κάπρον] Demetrius fest. 90.
 ἐπὶ κάπρον hinc laudat.

παυσομένους] Ita cum Guelf. Bodl.
 Altorf. pro παυσομένου auctore Fis-
 chero dedi. Ita fest. 23. ὡς ἂν στη-
 σομένους.

πρῶσορμήσαντας] Guelf. Brem. Bodl.
 προσορμ.

22. ἀνίει] Guelf. Brem. Bodl.
 ἀνιείς.

τὴν Φυγὴν τοῖς πολεμίοις κατέχων ἐποίει. Καὶ ὁ Κυαζάρης μέντοι ἐφείπετο, ἴσως μὲν καὶ αἰσχυνόμενος τὸν πατέρα· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ εἶποντο, προθυμότεροι ὄντες ἐν τῷ τοιούτῳ εἰς τὸ διώκειν καὶ οἱ μὴ πάνυ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἄλκιμοι ὄντες. Ὁ δὲ Ἀστυάγης, ὡς εἴρα τοὺς μὲν ἀπρονοήτως διώκοντας, τοὺς δὲ πολεμίους ἀθρόους τε καὶ τεταγμένους ἀπαντῶντας, δείσας περὶ τε τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ Κύρου, μὴ εἰς παρεσκευασμένους ἀτάκτως ἐμπεσόν-
 23 τες πάθοιεν τι, ἠγείτο εὐθύς πρὸς τοὺς πολεμίους. Οἱ δὲ αὖ πολέμιοι, ὡς εἶδον τοὺς Μήδους πρὸς κινήσοντας, διατεινόμενοι οἱ μὲν τὰ πάλτα οἱ δὲ τὰ τόξα ἔστησαν, ὡς ἂν, ἐπειδὴ εἰς τόξευμά γε ἀφίκοιντο, στησομένους, ὥσπερ τὰ πλεῖστα εἰώθεσαν ποιεῖν. Μέχρι γὰρ τοσούτου, ὅποτε ἐγγύτατα γίνοντο, προσήλαυνον ἀλλήλοις, καὶ ἠκροβολίζοντο πολλάκις μέχρις ἐσπέρας. Ἐπεὶ δὲ εἴρων τοὺς μὲν σφετέρους Φυγῇ εἰς αὐτοὺς φερομένους, τοὺς δὲ ἀμφὶ Κύρον ὁμοῦ ἐπ' αὐτοὺς ἐπομένους, τὸν δὲ Ἀστυάγην σὺν τοῖς ἵπποις ἐντὸς γιγνόμενον ἤδη τόξεύματος, ἐκκλίνουσι καὶ φεύγουσιν. Οἱ δὲ, ἅτε ὁμόθεν διώ-

τὴν φυγὴν] Ita cum Philelpho Brodæus, cum vulgo effret φωνήν. Articulum omittit Guelf. reliqua sic exhibens: τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς, καθὼς εἶχεν, ἐποίει. Budensis καὶ ἰσχυρὰν τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς καθ' ὡς εἶχεν, ἐποίει. Brem. ἰσχυρὰν φυγὴν—ἐποίει. omisso κατέχεν. Bodl. καὶ ἰσχυρὰν φυγὴν—ἰσχυρῶς κατέχεν ἐποίει. Altorf. vulgatam habet, nisi quod ibi κατίσχων exstat. Zeune ἰσχυρῶς primus addidit et κατέχων ex antiqua sede post ἐποίει retraxit, ἰσχυρῶς κατέχων scribens.

ἐφείπετο] Guelf. ἀφείπετο, ἴσως καὶ αἰσχυνόμενος.

ἀπαντῶντας] Guelf. Brem. Altorf. ἀπαντῶντας.

23. ἔστησαν] Brodæus ἐστήκεισαν malebat; Guelf. ἐστήκεισαν. ἀλλ' εἰς τόξευμα ἀφίκοιντο στησόμενοι, correctum

ἀλλ' ὡς εἰς. Brem. τόξευμα ἀφ. στησόμενοι. Altorf. ἠγείτο αὐτοῖς πρὸς—στησόμενοι fed per rasuram scriptum habet. Etiam Philelphus στησόμενοι interpretatus est.

εἰώθεσαν] Ita pro εἰώθασι ex Guelf. et Brem. scripti.

γίνονται] Bodl. γίνονται, Guelf. γίνονται.

εἰς αὐτοὺς] Guelf. εἰς ἑαυτοὺς ut Brem.

ὁμοῦ ἐπ' αὐτοὺς ἐπομένους] Guelf. ἐπ' αὐτοὺς ὁμοῦ φερομένους. Etiam Brem. et Philel. φερομένους habent. Articulum ante Κύρον Guelf. et Brem. addunt.

φεύγουσιν] Pergit Guelf. ὁμόθεν διώκοντας ἀνὰ κράτος. ἤρουν δὲ πολλούς. quæ varietas est etiam in margine Steph. et Leuncl. nisi quod διώκοντες ibi est: eandem lectionem expræssit

κοντες, ἤρουν πολλοὺς ἀνὰ κράτος· καὶ τοὺς μὲν ἀλισκο-
 μένους ἔπαιον, καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας, τοὺς δὲ πίπτον-
 τας κατέκαινον· καὶ οὐ πρόσθεν ἔστησαν, πρὶν ἢ πρὸς
 τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀσσυρίων ἐγένοντο. Ἐνταῦθα μέντοι
 δέισαντες, μὴ καὶ ἐνέδρα τις μείζων ὑπεῖη, ἐπέσχον.
 Ἐκ τούτου δὴ ἀνήγαγεν ὁ Ἀστυάγης, μάλα χαίρων τῇ 24
 ἵπποκρατία· καὶ τὸν Κῦρον οὐκ ἔχων ὅ τι χρὴ λέγειν·
 αἴτιον μὲν εἰδὼς ὄντα τοῦ ἔργου, μαινόμενον δὲ γιγνώσκων
 τῇ τόλμῃ. Καὶ γὰρ τότε ἀπίοντων οἴκαδε τῶν ἄλλων,
 μόνος ἐκεῖνος οὐδὲν ἄλλο ἢ τοὺς πεπτωκότας περιελαύνων
 ἔθεατο· καὶ μόλις αὐτὸν ἀφελκύσαντες οἱ ἐπὶ τοῦτο
 ταχθέντες, προσήγαγον τῷ Ἀστυάγει, μάλα ἐπίπροσ-
 θεν ποιούμενον τοὺς προσάγοντας, ὅτι εἴρα τὸ πρόσωπον
 τοῦ πάππου ἠγριωμένον ἐπὶ τῇ θεᾷ τῇ αὐτοῦ.

Ἐν μὲν δὴ Μήδοις ταῦτα ἐγεγένητο· καὶ οἱ τε ἄλλοι 25
 πάντες τὸν Κῦρον διὰ στόματος εἶχον καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν
 ὤδαϊς· ὁ τε Ἀστυάγης, καὶ πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν, τότε
 ὑπερεξεπέπληκτο ἐπ' αὐτῷ. Καμβύσης δὲ, ὁ τοῦ Κῦ-
 ρου πατήρ, ἤδετο μὲν πυνθανόμενος ταῦτα· ἐπεὶ δὲ ἤκου-
 σεν ἀνδρὸς ἤδη ἔργα διαχειριζόμενον τὸν Κῦρον, ἀπεκάλει
 δὴ, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἀποτελοῖη. Καὶ τὸν

Cyrum in
 Perfās re-
 deuntem
 deducunt
 Medi ma-
 gno comi-
 tatu, quo-
 rum unus
 ejus pul-
 chritudine
 captus æ-
 gre ab eo
 discedit.

Philephus: ἀνὰ κράτος ἤρουν πολλοὺς
 Brem. κατὰ κράτος Altorf.

ἀνὰ κράτος· καὶ] κατὰ κράτος habet
 Altorf. liber. Copulam Castalio pri-
 mus inferuit.

κατέκαινον] Junt. Ifingr. Basil. Mel.
 ἔκαινον. Altorf. ἐκάιον sic.

μείζων] Omisit Philephus; recte;
 puto: nam de infidiis nihil præcef-
 fit.

24. ἀνήγαγεν] Guelf. Brem. ἀνήγεν.
 deinceps μᾶλλον χαίρων καὶ Guelf.
 καὶ ἵπποκρατία interpretatur etiam
 Philephus.

ἔχων ὅ τι] Junt. cum Altorf. ἔχων
 λίγειν ὅ τι: deinceps ὄντα, εἰδὼς
 Guelf.

μόνος] Guelf. Brem. μόνος τῶν ἄλ-
 λων.

αὐτοῦ] Ald. Guelf. αὐτοῦ, Junt.
 Altorf. ἑαυτοῦ. Ceterum locum hunc
 laudat Suidas in ἐπίπροσθεν.

25. ἐγεγένητο] Ita Edd. vett. Guelf.
 Bodl. Brem. ἐγένητο Altorf. ἐγένετο
 malebat Stephanus, qui ἐγένετο edi-
 dit. deinceps ἐπὶ στόματος Altorf.

ἐπεὶ δὲ] Ex Guelf. Brem. hoc pro
 ἐπειδὴ δὲ recepit Zeune. deinceps ἔρ-
 γα ἀνδρὸς Guelf.

διαχειριζόμενον] Ita pro διαπραττό-
 μενον Guelf.

ἀπεκάλει δὴ] Ex Guelf. δὴ accessit.
 ἐπιχώρια ἀποτελοῖη] Margo Steph.
 et Leuncl. forte e libris Gabriellii ἐπί-

Κῦρον δὴ ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν, ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιο, καὶ ἡ πόλις μέμφοιο αὐτῷ. Τῷ οὖν Ἀστυάγει ἐδόκει ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμπειν αὐτόν. Ἐνθα δὴ ἵππους τε αὐτῷ δούς, οὓς αὐτὸς ἐπέθύμει λαβεῖν, καὶ ἄλλα συσκευάσας παντοδαπά, ἀπέπεμπε, καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτόν, καὶ ἅμα ἐλπίδας μεγάλας ἔχων ἐν αὐτῷ, ἄνδρα ἔσεσθαι ἰκανὸν καὶ φίλους ὠφελεῖν, καὶ ἔχθρὸς ἀνιᾶν. Ἀπίοντα δὲ τὸν Κῦρον προὔπεμπον ἅπαντες, καὶ παῖδες, καὶ ἡλικες, καὶ ἄνδρες, καὶ γέροντες, ἐφ' ἵππων, καὶ Ἀστυάγης αὐτός· καὶ οὐδένα ἔφασαν, ὄντιν' οὐ δακρύνοντ' ἀποστρέφεσθαι.

26 Καὶ Κῦρον δὲ αὐτόν σὺν πολλοῖς δακρῦοις λέγεται ἀποχωρῆσαι. Πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναί φασιν αὐτόν τοῖς ἡλικιώταις, ὧν Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει· τέλος δὲ, καὶ ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναί τινα, δηλῶν, ὅτι τοῦτον μάλιστα ἠσπάζετο. Τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξάμενους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενευκεῖν· Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρω ἀποπέμψαι· τὸν δὲ πάλιν

χειρα ἐπιτελοῖη annotavit, Brodæus etiam ἐπίχειρα pofuit ex aliis libris, ἐπιχείρια ἐπιτελοῖη Guelf. ἐπιχώρια ἱπισ. Brem.

Καὶ τὸν Κῦρον δὴ] Καὶ ὁ Κῦρος δὲ Guelf. καὶ ὁ Κῦρος Brem. Utramque scripturam habet Altorf.

πατήρ τι] Muretus τε malebat.

μέμφοιο αὐτῷ] Pronomen ex Altorf. cum Fischerō adjunxi.

Τῷ οὖν] Guelf. καὶ τῷ Ἀστ. δι' ἐδόκει εἶναι ἄν. Brem. τῷ οὖν δὲ Ἀστ.

ἵππους τε] Copulam Guelf. omittit: αὐτῷ δὴ, οὓς ἐπιθύμει Brem.

παντοδαπά] Guelf. πολλὰ ἔπεμπε. Etiam Brem.

μέγας ἔχων] Guelf. Brem. ἔχων μεγάλας. Altorf. ἔχειν μεγάλας.

ὄντιν' οὐ δακρύνοντ'] Brem. ἀποστρέψισθαι habet: Altorf. ὅν τις οὐ δακρύνων ἀποστρέπετο. in postrema tamen voce dubius hærebat Nagel, qui li-

brum contulit. Loquendi ratio est eadem apud Platonem Theæteti sect. 22. καὶ φασιν οὐδένα ὄντινα οὐ τὰ μὲν αὐτὸν ἠγεῖσθαι τῶν ἄλλων σοφώτερον, τὰ δὲ ἄλλους ἑαυτοῦ. Thucyd. 3, 39. τίνα οἶσθε ὄντινα οὐκ ἀποστήσεσθαι. iterum 3, 46.

26. λέγεται ἀπόχ.] Guelf. αὐτόν λέγεται σ. π. δ. ἀπόχ. quem sequitur Zeune. ita etiam Brem. nisi quod δάκρυσι habet.

φασιν αὐτόν] Ordinem ita invertit Guelf. et Brem. δῶρα δοῦναι Altorf.

τὴν Μηδικὴν] Articulum Junt. Ald. Ifingr. Bafil. Mel. omitunt.

δηλῶν ὅτι] Regula δηλῶντα postulabat; at Altorf. liber δηλῶν ὅτι τούτῳ, ὃν μ. ἦσπ. Ceterum Araspæ dedit vestem. Vide v. 1, 1.

ἀπενευκεῖν] Junt. Ald. Ifingr. Bafil. Mel. ἱπν.

τε ἀποπέμψαι εἰς Μήδους, καὶ εἰπεῖν, ὦ πάππε, εἰ βούλει με καὶ πάλιν ἰέναι ὡς σὲ, μὴ αἰσχυρόμενον, ἔα ἔχειν, εἴ τῳ τι ἐγὼ δέδωκα· Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα ποιῆσαι, ὥσπερ ὁ Κύρος ἐπέστειλεν.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ παιδικῷ λόγῳ ἐπιμνησθῆναι, λέγεται, 27 ὅτε Κύρος ἀπῆει, καὶ ἀπηλλάττοντο ἀπ' ἀλλήλων, τοὺς συγγενεῖς, φιλοῦντας [τὸν Κύρον] τῷ στόματι ἀποπέμπεσθαι αὐτὸν νόμῳ Περσικῷ· (καὶ γὰρ νῦν ἔτι τοῦτο ποιοῦσι Πέρσαι) ἄνδρα δὴ τινα τῶν Μήδων, μάλα καλὸν καὶ γαθὸν ὄντα, ἐκπεπλήχθαι πολὺν τινα χρόνον ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ Κύρου· ἠνίκα δὲ εἴωρα τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας αὐτὸν, ὑπολειφθῆναι· ἐπεὶ δὲ οἱ ἄλλοι ἀπῆλθον, προσελθεῖν τῷ Κύρῳ, καὶ εἰπεῖν· Ἐμὲ μόνον οὐ γινώσκεις, ὦ Κύρε, τῶν συγγενῶν; Τί δὲ, εἰπεῖν τὸν Κύρον; Ἡ καὶ σὺ συγγενὴς εἶ; Μάλιστα, φάναι. Ταῦτ' ἄρα, εἰπεῖν τὸν Κύρον, καὶ ἐνεώρας μοι· πολλάκις γὰρ δοκῶ σε

ὦ πάππε] Guelf, εἰ βούλει, ὦ πάππε ἐμὲ καὶ αὐτοῖς. idem post σὲ in margine ἠδέως addit. Liber Gabr. σὲ ἠδέως καὶ μή. Brem. εἰ βούλει ὦ πάππε ἐμὲ—ἰέναι εἰς σὲ. Altorf. καὶ πάλιν ὡς σὲ ἠδέως καὶ μή. in margine ἰέναι additur.

εἴ τῳ τι] Altorf. ὅτῳ τι. deinceps ἀπέστειλεν Guelf. Brem. articulum ante Cyri nomen omittit Guelf. Altorf.

27. ἐπιμνησθῆναι] Ita pro μνησθῆναι Guelf. cum Brem. idem deinceps ἀπηλλάσσοντο.

τοὺς συγγενεῖς] Honor nominis multis tributus a rege. Hinc Darius præmii loco Zorobabelicum appellari voluit cognatum Darii, narrante Josepho Antiq. xi. 3. De Alexandro refert Arrianus Anab. 7. καὶ ὅσους (τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους scilicet) συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις γε νόμιμον ἵπποισι φιλεῖν αὐτὸν μόνους. Hæc cum Casaubono ad Athenæum p. 99. et Hutchinso Zeune. Addit

Weiske (ad viii. 6, 16.) Curtii locum 3, 3. qui XV. millia cognatorum regis in exercitu Darii memorat, et comparare jubet Briffonium de regno Perfarum p. 132. Freinsheimiumque ad Curtium.

τὸν Κύρον] Hæc duo verba omittunt Guelf. Brem. Altorf. cum Philelpho; quare seclufit Zeune.

ἄνδρα δὴ τινα] Ex una Isingr. cum qua facit Brem. δὲ recepit Zeune.

μάλα] Guelf. ἄνδρα. deinceps ἐπιπεπλήχθαι cum Leunclaviana secunda Welfius dedit.

πολὺν τινα] Ita ex Guelf. Brem. pro πολὺν δὴ Zeune. πολὺν δὴ τινα Altorf.

τί δὲ] Guelf. Brem. Altorf. Philel. τῷ δὲ, sed in Altorf. fuerat antea τί, idem Altorf. sequens σὺ omittit.

ἐνεώρας] Brem. ἐνορᾶς, ut Philelphus vertit. deinceps πολλάκις γὰρ σε δοκῶ Guelf. πολλάκις δοκῶ γὰρ Altorf. deinde προσελθεῖν γὰρ σοι, ἔφη, αἰεὶ βουλ. νῆ τοὺς δ. Altorf. dat.

γιγνώσκειν τούτο ποιούντα. Προσελθεῖν γάρ σοι ἀεὶ
 βουλόμενος, ἔφη, νῆ τοὺς θεοὺς, ἡσχυρόμην. Ἄλλ' οὐκ
 ἔδει, Φάναι τὸν Κῦρον, συγγενῆ γε ὄντα· ἅμα δὲ προσ-
 28 ελθόντα φιλεῖσαι αὐτόν. Καὶ τὸν Μῆδον φιληθέντα,
 ἐρέσθαι, Ἡ καὶ ἐν Πέρσαις νόμος ἐστὶν οὗτος συγγενεῖς
 φιλεῖν; Μάλιστα, Φάναι, ὅταν γε ἴδωσιν ἀλλήλους
 διὰ χρόνου, ἢ ἀπίωσί ποι ἀπ' ἀλλήλων. Ὡρα ἂν εἴη
 σοὶ, ἔφη ὁ Μῆδος, πάλιν φιλεῖν ἐμέ· ἀπέρχομαι γὰρ,
 ὡς ὄρας, ἤδη. Οὕτω καὶ τὸν Κῦρον πάλιν φιλήσαντα,
 ἀποπέμπειν, καὶ ἀπιέναι. Καὶ ὁδὸν τε οὕτω πολλὴν
 διηνύσθαι αὐτοῖς, καὶ τὸν Μῆδον ἤκειν πάλιν ἰδρῶντι τῷ
 ἵππῳ. Καὶ τὸν Κῦρον ἰδόντα, Ἄλλ' ἢ, Φάναι, ἐπελά-
 θου τί, ὧν ἐβούλου εἰπεῖν; Μὰ Δία, Φάναι· ἀλλ' ἤκω
 διὰ χρόνου· Καὶ τὸν Κῦρον εἰπεῖν, Νῆ Δί', ὧ σύγγενες,
 δι' ὀλίγου γε. Ποίου ὀλίγου, εἰπεῖν τὸν Μῆδον; Οὐκ
 οἶσθα, Φάναι, ὧ Κῦρε, ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρό-
 νον, πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐχ ὄρῳ σε τότε,
 τοιοῦτον ὄντα; Ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον γελάσαι τε ἐκ
 τῶν πρόσθεν σακρυῶν, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ ἀπιόντα θαρρεῖν,

νῆ τοὺς] Guelf. καὶ μὰ τοὺς, Brem.
 μὰ τοὺς.

οὐκ ἔδει] Guelf. hoc in margine
 habet, in ferie contra οὐ δοκεῖ.

28. ἢ καὶ] Brem. εἰ καί, paulo antea
 ἐρέσθαι Altorf.

εἴη σοὶ, ἔφη] Edd. vett. cum Altorf.
 ἔφη εἴη σοι. margo Steph. et Leuncl.
 εἴη, ἔφη ὁ Μ., πάλιν σε φιλεῖν. Guelf.
 ὦρα ἂν εἴη ὁ Μ. μάλα π. σὶ φ. ἐμέ.
 Brem. ἂν εἴη, ἔφη ὁ Μ. μάλα πάνυ σε
 φιλεῖν. cf. supra ad i. 4, 13.

Οὕτω καὶ τὸν Κῦρον] In Edd. vett.
 et Altorf. omiffum οὕτω Philelphus
 ut Guelf. ad præcedens ἤδη retulit.

ὁδὸν τε οὕτω] Altorf. ὁδὸν οὕτω διελη.
 αὐτοῖς πολλήν. Edd. omnes ante
 Welfianam διεληλύσθαι habent. In
 notis Brodæi legitur διεληλυσθέναι,

credo pro διεληλυθέναι: idem ait alios
 Codices διανύσθαι habere; voluit
 forte διανύσασθαι. In margine Steph.
 et Leuncl. annotatur lectio: διηνύ-
 σθαι αὐτοῖς. γραφ. καὶ διανύσασθαι
 αὐτούς. Guelf. διηνύσθαι αὐτοὺς, Brem.
 διηνύσθαι αὐτῶ. Etiam Philelphus
 αὐτῶ expressit.

ἤκειν πάλιν] Brem. πάλιν ἤκειν.
 deinceps ἰδρῶντι Junt. Altorf.

ἐπελάθου] Junt. Ald. ἀπελάθου.
 deinceps ἡβούλου Guelf. post εἰπεῖν
 vulgo erat ante Zeunium οὐ μὰ Δία,
 sed οὐ omittunt Guelf. Brem. Al-
 torf.

πρόσθεν] Guelf. ἔμπροσθεν—θαρρεῖν
 ἀπιόντι, παρῆσται. Etiam Brem.
 ἔμπρ. fed θαρρεῖν ἀπιόντα. Philelphus
 ἀπιόντι expressit.

ὅτι παρέσται αὐθις ὀλίγου χρόνου· ὥστε ὄρᾶν σοι ἐξέσται
καὶ βούλη ἀσκαρδαμυκτεί.

CAP. V.

Ὁ ΜΕΝ δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελθὼν εἰς Πέρσας, ἐν-
αὐτὸν λέγεται ἔτι ἐν τοῖς παισὶ γενέσθαι. Καὶ τὸ μὲν
πρῶτον οἱ παῖδες ἔσκαπτον αὐτὸν, ὡς ἠδυπαθεῖν μεμα-
θηκῶς ἐν Μήδοις ἤκοι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτὸν εἰ-
ρων, ὥσπερ καὶ αὐτοὶ, ἠδέως καὶ πίνοντα, καὶ εἶποτ' ἐν
ἐορτῇ εὐωχία προσγένειτο, ἐπιιδόντα μᾶλλον αὐτὸν τοῦ
ἑαυτοῦ μέρους ἠσθάνοντο ἢ προσδέομενον, καὶ πρὸς τού-
τοις δὲ καὶ τᾶλλα κρατιστεύοντα αὐτὸν εἰρων [περὶ
ἅπαντα ἑαυτῶν]· ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησσαν οἱ ἥλι-
κες αὐτῶ. Ἐπεὶ δὲ, διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην, ἤδη
εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἐφῆβους, ἐν τούτοις αὐτῷ ἐδόκει κρατισ-
τεύειν, καὶ μελετῶν αὐτῷ χρῆν, καὶ καρτερῶν αὐτῷ ἔδει, καὶ
αἰδούμενος τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρ-
χουσι. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ὁ μὲν Ἀστυάγης ἐν τοῖς 2
Μήδοις ἀποθνήσκει· ὁ δὲ Κυαζάρης, ὁ τοῦ Ἀστυάγου

Cyrus,
transactis
modeste et
strenue le-
gitimis uf-
que ad æta-
tem virilem
annis, a
Perfis præ-
ficitur ex-
ercitui, qui
Cyaxari
mittitur au-
xilio contra
Assyrios.

παρέσται αὐθις] Mureti corre-
ctionem vulgari αὐτοῖς prætulit, ut
redeundi notionem restituerem ver-
bis Cyri.

ὄρᾶν σοι ἐξέσται] Ald. Junt. Ifingr.
Basil. Mel. ἐξίστι. Guelf. ὄρᾶν παρέ-
σται καὶ βούληται—κτεί. Etiam
Brem. ὄρᾶν ἐξέσται, quod recepit
Zeune cum βούληται in locum vete-
ris βούλη.

1. εἰς Πέρσας] Guelf et Brem. ἐν
Πέρσαις, ut Philephus, deinceps
iidem libri scripti ἐνιαυτὸν λέγεται ἐν
τοῖς παισὶν ἔτι γενέσθαι. In Altorf.
aliena manus ἔτι post παισὶν inferuit.
Vulgo post ἐνιαυτὸν additum μὲν omi-
si.

ἐν Μήδοις] deinceps μεμαθηκῶς col-
locat Guelf.

καὶ αὐτοὶ] Copulam ex Guelf. ad-
scivavit Zeune.

προσγένειτο] Edd. vett. cum Al-
torf. προσγένεισ' ἂν Guelf. et Brem.
γένειτο.

καὶ τᾶλλα] In Guelf. deest καὶ, et
deinceps verba περὶ ἅπαντα ἑαυτῶν.
Altorf. ἑαυτῶν tantum omisit. Est
περὶ ἅπαντα τᾶλλα jungi possent
alias, hic tamen τᾶλλα nimis longe
rejectum apparet; igitur bene fe-
cisse videtur Stephanus, qui in Edi-
tione secunda verba a Guelf. omissa
seclufit; Zeunius duo modo περὶ
ἅπαντα segregavit.

αὐτῶ] Guelf. et Brem. pronomen
ante οἱ ἥλικες ponunt.

διελθὼν—ἤδη] Altorf. διήλθε—καὶ
εἰσῆλθεν εἰς dat.

αὐτῷ χρῆν] Ita Zeunius cum Philel.
scripsit pro χρῆ; deinceps αὐτῷ ἔδει
Guelf. omittit.

παῖς, τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφὸς, τὴν ἀρχὴν ἔλαβε τῶν Μήδων. Ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς, καταστρεψάμενος μὲν πάντας Σύρους, Φύλον οὐ μικρὸν, ὑπήκοον δὲ πεπονημένον τὸν Ἀραβίων βασιλέα, ὑπηκόους δὲ ἔχων ἤδη καὶ Ἑρκανίους, πολιορκῶν δὲ καὶ Βακτρίους, ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μήδους ἀσθενεῖς ποιήσειε, πάντων γε ἂν τῶν πέραξ ῥαδίως ἄρξειν· (ἰσχυρότατον γὰρ τῶν ἐγγύς Φύλων τοῦτο ἐδόκει εἶναι) οὕτω δὲ διαπέμπει πρὸς τε τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν πάντας, καὶ πρὸς Κροῖσον τὸν Λυδῶν βασιλέα, καὶ πρὸς τὸν Καππαδοκῶν, καὶ πρὸς Φρύγας ἀμφοτέρους, καὶ πρὸς Κᾶρας, καὶ Παφλαγόνας, καὶ Ἰνδοὺς δὲ, καὶ πρὸς Κίλικας, τὰ μὲν διαβάλλων [πρὸς αὐτοὺς] τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας, λέγων, ὡς μεγάλα τε εἴη ταῦτα ἔθνη καὶ ἰσχυρὰ, καὶ συνεστηκότα εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ ἐπιγαμίας ἀλλήλοις πεπονημένοι εἶεν, [καὶ συνεστή-

2. τὴν ἀρχὴν ἔλαβε] Brem. et liber Philelphi τὴν βασιλείαν εἶχε.

μὲν πάντας] Altorf. μὲν omittit: cum Edd. vett. καταστρατυσάμενος Brem.

οὐ μικρὸν] Brem. et Guelf. πάμπουλυ. Ceterum Ἀσσυρίους pro Σύρους Guelf.

τὸν Ἀραβίων] Guelf. τῶν, ut fest. 3. Edd. vett. τῶν Λυδῶν, et Guelf. τῶν Καππαδ.

καὶ Βακτρίους] Copulam Edd. vett. cum Altorf. omittunt.

πάντων γε ἂν τῶν] Guelf. ἂν omittit; Altorf. πάντων αὐτῶν. Mihi et γε cum ἂν copulatum, et deinde ipsum ἂν futuro additum incommo- dum videtur.

τοῦτο ἐδόκει] Ordinem invertit Altorf.

3. διαπέμπει] Ita Guelf. pro medio, quod habent Edd. ante Zeunium. Deinceps τῶν Λυδῶν cum Edd. vett. Guelf. idem postea τῶν Καππαδ. cum Altorf.

Φρύγας] Guelf. τοὺς addit, ordinemque sic deinceps instituit populorum: καὶ πρὸς τοὺς Παφλαγόνιας καὶ Ἰνδοὺς καὶ πρὸς Κᾶρας καὶ Κίλικας. Brem. πρὸς Παφλ. καὶ Ἰνδοὺς

καὶ πρὸς K. et sic etiam Bodl. cum Philelpho.

διαβάλλων] Ante hoc verbum καί, vulgo positum omisit cum Guelf. Zeune.

[πρὸς αὐτοὺς] τοὺς] Vulgo erat ante Zeunium πρὸς αὐτοὺς Μήδους. In Guelf. est τοὺς Μήδους omiffis duobus vocabulis πρὸς αὐτοὺς, unde Zeune πρὸς αὐτοὺς τοὺς dederat. Verbis τὰ μὲν ante καὶ διαβάλλων (ut legitur in Weiskiana) olim δῶρα καὶ χρήματα διδοὺς, τὰ δὲ adjuncta fuisse, suspicatur Weiske; certe τὰ μὲν non habet, quod illi respondeat in altera orationis parte: et temere nec ulla auctoritate Zeune τὰ δὲ λέγων dedit: quam correctionem recte rejecit Weiske. Nam quæ post λέγων sequuntur, continentur omnia verbo διαβάλλων, nec sunt ab illa calumnia diversa. Philelphus tamen τὰ δὲ reddidisse videtur; atque omnino aliquid ante participium λέγων deest, veluti copula καί, quam librarius alieno loco ante διαβάλλων posuisse mihi videtur.

ταῦτα ἔθνη] Fischerus recte ταῦτα τὰ ἔθνη corrigit.

[καὶ συνεστήκειεν εἰς ἓν] Hæc verba

κοιεν εἰς ἓν,] καὶ κινδυνεύοιεν, εἰ μὴ τις αὐτοὺς Φθάσας ἀσθενώσῃ, ἐπὶ ἓν ἕκαστον τῶν ἔθνῶν ἰόντες καὶ ἀστρέψασθαι. Οἱ μὲν δὴ καὶ τοῖς λόγοις τούτοις πειθόμενοι, συμμαχίαν αὐτῷ ποιοῦνται· οἱ δὲ, καὶ δάροις καὶ χρήμασιν ἀναπειθόμενοι· πολλὰ γὰρ καὶ ταῦτα ἦν αὐτῷ. Κυαζάρης δὲ, ὁ τοῦ Ἀστυάγου παῖς, ἐπεὶ ἦσθά-⁴ νετο τὴν τ' ἐπιβουλήν καὶ τὴν παρασκευὴν τῶν συνισταμένων ἐφ' ἑαυτὸν, αὐτὸς τε εὐθέως ὅσα ἐδύνατο ἀντιπαρεσκευάζετο, καὶ εἰς Πέρσας δὲ ἔπεμπε πρὸς τε τὸ κοινόν, καὶ πρὸς Καμβύσην, τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα, καὶ βασιλεύοντα ἐν Πέρσαις. Ἐπεμπε δὲ καὶ πρὸς Κῦρον, δέόμενος αὐτοῦ πειρᾶσθαι ἄρχοντα ἐλθεῖν τῶν ἀνδρῶν, εἴ τινες πέμποι στρατιώτας τὸ Περσῶν κοινόν. Ἦδη γὰρ καὶ ὁ Κῦρος, διατετελεκῶς τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη, ἐν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν ἦν. Οὕτω δὴ δεξαμένου τοῦ⁵ Κύρου, οἱ βουλευόντες γεραίτεροι αἰροῦνται αὐτὸν ἄρχοντα τῆς εἰς Μήδους βοηθείας. Ἐδοσαν δὲ αὐτῷ διακοσίους τῶν ὁμοτίμων προσελέσθαι· τῶν δ' αὖ διακοσίων ἐκάστῳ, τέτταρας ἀνδρας ἐκ τῶν ὁμοίων ἔδοσαν προσελέ-

jam olim Stephano suspecta, (quoniam variatur sic phrasin συνεστηκότα εἰς τὸ αὐτὸ) auctore Guelf. seclufit Zeune: verum tamen in margine Guelf. correctrix manus ἐν tantum adscripserat.

κινδυνεύοιεν] Guelf. κινδυνεύσειεν—ἰόντας, quod recepit Zeune et Weiske. Equidem antiquam retinui et ex Brem. ἰόντας correxi cum Mureto et Stephano, hortante etiam Fischero ad Platonis Apologiam p. 162. Deinceps ἀσθενώσῃ Guelf. et Altorf. ἀσθενώσῃ Brem.

ποιοῦνται] Guelf. Brem. Philel. ἵποιοῦντο.

καὶ ταῦτα] Guelf. καὶ τοιαῦτα. deinceps Ἀστυάγω Guelf.

4. τῶν συνισταμένων] Ita pro αὐτῶν—ἔθνη ex Bodl. Guelf. Zeune. τῶν—ἔθνη Brem. τὴν ἐπιβουλήν—αὐτῷ συνισταμένην Altorf.

ἀντιπαρεσκευάζετο] Ita cum Brodæi libris Philel. Gabr. Bodl. Brem. Guelf. pro παρεσκ. εὐδὴ habet Brem.

δὲ ἔπεμπε] Guelf. et Brem. δὲ o-mittunt: deinceps Guelf. τε omittit. πρὸς Κῦρον] Articulum τὸν addidit Hutchin-fon.

πέμποι] Guelf. πέμπει. Verba εἴ τινες—κοινόν omisit Brem.

ἐν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν] τελείοις in-ferunt Guelf. Bodl. Brem. Philelphi versio, Brodæi libri et Altorf.

5. δεξαμένου] Brodæi libri δεξαζομέ-νου, quod ex δεξαμένου Guelf. ortum forte est.

βοηθείας] Cum Stephano Hutchin-fon et Weiske στρατίας dederunt pro στρατιᾶς; equidem Altorf. libri le-ctionem fecutus sum.

διακοσίους] Guelf. καὶ προσελέσθαι διακοσίους τ. ὁμ.

τέτταρας] Guelf. τίσσαρας ἴδωκαν

Φαι· Γίνονται μὲν δὴ οὗτοι χίλιοι τῶν δ' αὖ χιλίων τούτων ἔδσαν προσελέσθαι ἐκάστῳ ἐκ τοῦ δήμου τῶν Περσῶν δέκα μὲν πελταστας, δέκα δὲ σφενδονήτας, δέκα δὲ τοξότας. Καὶ οὕτως ἐγένοντο μύριοι μὲν τοξόται, μύριοι δὲ πελτασταὶ, μύριοι δὲ σφενδονῆται· χωρὶς δὲ τούτων οἱ χίλιοι ὑπῆρχον. Τοσαύτη μὲν δὴ στρατιὰ ἐπὶ Κύρῳ ἐδόθη. Ἐπειδὴ δὲ ἤρεθθη τάχιστα, ἤρξατο μὲν πρῶτον ἀπὸ τῶν Θεῶν· καλλιερησάμενος δὲ, τότε προσηρεῖτο τοὺς διακοσίους. Ἐπεὶ δὲ προσείλοντο καὶ οὗτοι δὴ τοὺς τέσσαρας ἕκαστοι, συνέλεξεν αὐτοὺς, καὶ ἔλεξεν ὁ Κύρος ἐν αὐτοῖς τότε πρῶτον τάδε.

Cyri oratio
ad mille
duces fui
exercitus.

- 7 “ Ἄνδρες Φίλοι, ἐγὼ προσειλόμην μὲν ὑμᾶς, οὐ νῦν
 “ πρῶτον δοκιμάσας, ἀλλ' ἐκ παίδων ὄρων ὑμᾶς, ἃ μὲν
 “ καλὰ ἢ πόλις νομίζει, προθύμως ταῦτα ἐκπονοῦντας,
 “ ἃ δὲ αἰσχροῦ ἠγεῖται εἶναι, παντελῶς τούτων ἀπεχο-
 “ μένους. Ὡν δ' ἕνεκα αὐτός τε οὐκ ἄκων εἰς τόδε τὸ
 “ τέλος κατέστην, καὶ ὑμᾶς παρεκάλεσα, δηλώσαι
 8 “ ὑμῖν βούλομαι. Ἐγὼ γὰρ κατενόησα, ὅτι οἱ πρόγονοι

πρ. καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων. γίνονται δὴ in margine tamen ἄνδρας adscriptum, quod vocabulum omittit etiam Bodl. cum Guelf. consentiens. Idem facit versio Philelphi. αὐτῶ προσ. τῶν ἰμ. διακοσίους—τέτταρας ἔδσαν προσελέσθαι καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων γίνονται Brem. Equidem malim ἔδσαν καὶ προσελέσθαι διακοσίους τῶν ὁμοτίμων· τῶν δ' αὖ διακοσίων ἐκάστῳ τέτταρας ἄνδρας ἔδσαν προσελέσθαι καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων. Zeune cum Stephano verba ἔδσαν προσελέσθαι tanquam e scholio orta feculfit.

μὲν δὴ οὗτοι] Guelf. μὲν omittit. τούτων ἔδσαν] Ex Guelf. et Brem. Philel. Bodl. ἐκάστῳ ἔταξαν ἐκ τοῦ δήμου τ. Π. δέκα μὲν π. προσελέσθαι. dedit Zeune.

δέκα δὲ σφ.] Hæc in margine Altorf. sunt aliena manu adscripta. σφενδονῆται bis sunt in Ifingr. Bafil.

τῷ Κύρῳ] Articulum omittunt Ald. Junt. Ifingr. Bafil. Mel.

6. Ἐπειδὴ] Brem. ἐπειδάν. Guelf. ἐπεί.

ἤρξατο] Guelf. ἤρχετο πρῶτον—προηρεῖτο. correctum postea προσηρεῖτο. Etiam ἤρχετο Brem. προσείλετο Altorf. quod tempus magis cum altero ἤρξατο convenire videtur.

ἔλεξεν] Guelf. καὶ εἶπε πρῶτον ἐν αὐτοῖς ταῦτα. sic etiam Brem. nisi quod tādε habet.

7. μὲν ὑμᾶς] Altorf. μᾶλλον interferit. Deinceps in ὄρων ὑμᾶς Muretus ut suavior fieret oratio, ὑμᾶς abesse volebat: contra quem disputat Hutchinsonson.

ταῦτα ἐκπονοῦντας] Ita pro αὐτὰ Altorf. cum Brem. Guelf. et Philelpho.

ἠγεῖται εἶναι] Altorf. ordinem invertit. εἶναι omittit Guelf. Brem.

“ οὐδὲν χεῖρους ἡμῶν ἐγένοντο· ἀσχοῦντες γοῦν κακείνοι
 “ διετέλεσαν, ἅπερ ἔργα ἀρετῆς νομίζεται. Ὅτι μὲν-
 “ τοι προσεκτῆσαντο τοιοῦτοι ὄντες ἢ τῶ τῶν Περσῶν κοι-
 “ νῶ ἀγαθὸν ἢ αὐτοῖς, τοῦτο οὐκέτι δύναμαι κατιδεῖν.
 “ Καίτοι ἔγωγε οἶμαι, οὐδεμίαν ἀρετὴν ἀσκέεισθαι ὑπ’ 9
 “ ἀνθρώπων, ὡς μηδὲν πλεον ἔχουσιν οἱ ἐσθλοὶ γινόμενοι
 “ τῶν πονηρῶν· ἀλλ’ οἱ τε τῶν παραυτίκα ἡδονῶν ἀπεχό-
 “ μενοι, οὐχ, ἵνα μηδέποτε εὐφρανθῶσι, τοῦτο πράττου-
 “ σιν, ἀλλ’ ὡς διὰ ταύτην τὴν ἐγκράτειαν πολλαπλά-
 “ σια εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὐφρανούμενοι, οὕτω παρα-
 “ σκευάζονται· οἱ τε λέγειν προθυμούμενοι δεινοὶ γενέ-
 “ σθαι, οὐχ, ἵνα εὖ λέγοντες μηδέποτε παύσωνται,
 “ τοῦτο μελετῶσιν, ἀλλ’ ἐλπίζοντες, τῶ λέγειν εὖ πεί-
 “ θοντες πολλοὺς ἀνθρώπους πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγα-
 “ θὰ διαπράξασθαι· οἱ τε αὖ τὰ πολεμικὰ ἀσχοῦντες,
 “ οὐχ, ὡς μαχόμενοι μηδέποτε παύσωνται, τοῦτ’ ἐκπο-
 “ νοῦσιν, ἀλλὰ νομίζοντες καὶ οὔτοι, τὰ πολεμικὰ ἀγα-
 “ θοὶ γινόμενοι, πολὺν μὲν ὄλβον, πολλὴν δὲ εὐδαιμο-
 “ νίαν, μεγάλας δὲ τιμὰς καὶ αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει πε-

8. χεῖρους] Guelf. χεῖρονες ἡμῶν οὐ-
 δὲν. Brem. χεῖρους μὲν ἡμῶν οὐδὲν. In
 Altorf. supra χεῖρους scriptum est εἶς.
 Equidem cum Brem. malim χεῖρους
 μὲν ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο.

κακείνοι] Edd. vett. κακείναι
 τοῦτο οὐκέτι δ. κατιδεῖν] Guelf. τοῦτ’
 οὐκίτι τι δ. ἰδεῖν. Bryl. et Altorf. τοῦτ’
 οὐ δυν.

9. ἔγωγε οἶμαι] Guelf. ἐγὼ οἶμαι.
 ἐσθλοὶ] Stobæus cum margine
 Guelf. cum Junt. Ifingr. Altorf.
 ἀγαθοί.

οἱ τε τῶν] Guelf. Brem. οἱ γι.
 ἀλλ’ ὡς—εὐφρανούμενοι] Ita pro ἀλλ’
 ἔπως—εὐφραίνονται Guelf. Brem.
 Bodl. In Altorf. supra εὐφραίνονται
 scriptum aliena manu μιν.

δεινοὶ] Vulgatum δεινὸν Brodæus
 correxit; idem ex ἡbris aliquot
 παύονται annotavit.

ἐλπίζοντες] Guelf. ἐλπίζουσι, deinceps
 cum Brem. et Philelpho πολ-
 λους omittit, seclufum ideo a Zeu-
 nio.

πολλὰ καὶ] Omiffa hæc verba in
 Edd. vett. et in Altorf. primus Bro-
 dæus addidit; habet etiam Guelf. et
 expreffit Philelphus.

διαπράξασθαι] Ita Guelf. et Brem.
 ex correctione pro—ξασθαι habent;
 deinceps καὶ οἱτε Guelf. καὶ οἱ ταῦτα
 τὰ Brem. οἱ τ’ αὖ Stobæus.

πολεμικὰ] Ita pro πολέμια Junt.
 Ald. Altorf. correxit Brodæus.

μαχόμενοι] Edd. vett. μαχούμενοι.
 deinceps παύσονται Brem.

ἐκπονοῦσιν] Ita cum Stephano et
 Guelf. Zeune pro Edd. vett. et Al-
 torf. ἐκπονοῦνται.

αὐτοῖς καὶ τῇ] Vett. Edd. αὐτοῖς
 Stobæus τῇ πόλει καὶ αὐτοῖς. Guelf.

- 10“ ριάψειν. Εἰ δέ τινες ταῦτα ἐκπονήσαντες, πρὶν τινα
 “ καρπὸν ἀπ’ αὐτῶν κομίσασθαι, περιεῖδον αὐτοὺς γήρα
 “ ἀδυνάτους γενομένους, ὅμοιον ἔμοιγε δοκοῦσι πεπονθέ-
 “ ναι, οἷον εἴ τις, γεωργὸς ἀγαθὸς προθυμηθεὶς γενέ-
 “ σθαι, καὶ εὖ σπείρων, καὶ εὖ φυτεύων, ὅποτε αὐτὸν
 “ καρποῦσθαι ταῦτα δέοι, ἐώη τὸν καρπὸν ἀσυγκόμιστον
 “ εἰς τὴν γῆν πάλιν καταρρέειν. Καὶ εἴ τις ἀθλητῆς,
 “ πολλὰ πονήσας, καὶ ἀξιόνομος γεόμενος, ἀναγώνιστος
 “ διατελέσειεν, οὐδ’ ἂν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ δικαίως ἀναί-
 11“ τιος εἶναι ἀφροσύνης. Ἄλλ’ ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες, μὴ
 “ πάθωμεν ταῦτα· ἀλλ’, ἐπεὶ περ συνίσμεν ἡμῖν αὐτοῖς
 “ ἀπὸ παιδῶν ἀρξάμενοι ἀσκηταὶ ὄντες τῶν καλῶν κα-
 “ γαθῶν ἔργων, ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὓς ἐγὼ σα-
 “ φῶς ἐπίσταμαι, αὐτὸς ἰδὼν, ἰδιώτας ὄντας ὡς πρὸς
 “ ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι. Οὐ γάρ τί πω οὔτοι ἱκανοὶ εἰσιν
 “ ἀγωνισταὶ, οἱ ἂν τοξεύωσιν, ἢ ἀκοντίζωσιν, ἢ ἰππεύωσιν
 “ ἐπιστημόνως, ἢν δέ πω πονῆσαι δέη, τούτῳ λείπωνται·
 “ ἀλλ’ οὔτοι ἰδιῶταί εἰσι κατὰ τοὺς πόνους· οὐδέ γε οἱ-
 “ τινες, ἀγρυπνήσαι δέον, ἠτῶνται τούτου· ἀλλὰ καὶ
 “ οὔτοι ἰδιῶταί εἰσι κατὰ τὸν ὕπνον· οὐδέ γε οἱ ταῦτα

et Brem. ἑαυτοῖς καὶ πόλει. Margo Steph. καὶ τοῖς παῖσι, laudat pro καὶ τῇ πόλει.

10. καρπὸν ἀπ’] Stobæus ἀπ’ αὐτῶν καρπὸν.

γενομένους] Stobæus γινομένους.

σπείρων—φυτεύων] Stephanus comparata capitis frequentis fectiōne ὁ malebat σπείρας—φυτεύσας.

αὐτὸν καρποῦσθαι] Stobæus ὅτι ἀποκαρποῦσθαι.

εἴ τις ἀθλητῆς] Post τις Guelf. γε inferuit. εἴ τις γε ἀσκητῆς Brem.

αὐτός ἐμοιγε] Guelf. Brem. οὗτός μοι. Altorf. οὐδ’ ἂν omisit.

11. ἐπεὶ περ συνίσμεν] Junt. et Altorf. ἐπερ, quæ scriptura mihi vera videtur. Ald. σύνιμεν.

καγάθων] Junt. et Altorf. καὶ τῶν ἀγαθῶν.

αὐτὸς ἰδὼν] Omisit cum Guelf. Brem. Philolphus. αὐτοὺς ἰδὼν Altorf. Deinceps ὡς πρὸς ἡμᾶς ex Guelf. et Philolpho dedit pro ἡμᾶς Zeune.

γάρ τί πω] Junt. Ifingr. Basil. Mel. γὰρ τοῖ πω, quam lectiōnem revocavit Zeune, cum Editores ceteri τοι omisissent. Ex Altorf. rectius τι dedi, reliqua sic liber ille habet εἰσι ἀγωνίζεσθαι.

τοξεύωσιν] Junt. Ifingr. Basil. Mel. τοξεύωσιν. deinceps καὶ ἀκοντίζωσι καὶ ἰππεύωσι Guelf. cum Philolpho.

δέη] Guelf. δέοι, Altorf. ἐὰν δὲ πονῆσαι. deinceps λείπονται. Brem. τούτε λείπονται.

ἠτῶνται] Guelf. ἡσσῶνται omisita εἰσι post ἰδιῶται ut Brem.

οὐδέ γε οἱ] οὐδὲ οἴγε οἱ ταῦτα Brem. οὐδέ γε εἴτινες—διαρχεῖσθαι Altorf.

“ μὲν ἱκανοὶ, ἀπαιδευτοὶ δὲ, ὡς χρῆ καὶ συμμάχοις καὶ
 “ πολεμίοις χρῆσθαι· ἀλλὰ καὶ οὗτοι δῆλον ὅτι τῶν
 “ μεγίστων παιδευμάτων ἀπείρως ἔχουσιν. Ὑμεῖς δὲ 12
 “ νυκτὶ μὲν δήπου, ὅσαπερ οἱ ἄλλοι ἡμέρα, δύνασθε
 “ χρῆσθαι· πόνους δὲ τοῦ ζῆν ἠδέως ἠγεμόνας νομίζετε·
 “ λιμῶ δὲ ὅσαπερ ὄψω διαχρῆσθε· ὑδροποσίαν δὲ ῥᾶον
 “ τῶν λεόντων φέρετε· κάλλιστον δὲ πάντων καὶ πολι-
 “ τικώτατον κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμισθε·
 “ ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον, ἢ τοῖς ἄλλοις ἀπάσι, χαί-
 “ ρετε. Τοὺς δὲ ἐπαίνου ἐραστὰς ἀνάγκη κτᾶσθαι τὰ
 “ αἷτια καὶ διὰ τοῦτο πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίν-
 “ δυνον ἠδέως ὑποδύεσθαι. Εἰ δὲ ταῦτα ἐγὼ λέγω περὶ 13
 “ ὑμῶν, ἄλλως γιγνώσκων, ἐμαυτὸν ἐξαπατῶ· ὅ τι γὰρ
 “ μὴ τοιοῦτον ἀποβήσεται παρ’ ὑμῶν, εἰς ἐμὲ τὸ ἐλλεί-
 “ πον ἤξει. Ἀλλὰ πιστεύω τοι τῇ πείρᾳ τῇ ἡμετέρᾳ,
 “ καὶ τῇ ὑμῶν εἰς ἐμὲ εὐνοίᾳ, καὶ τῇ τῶν πολεμίων
 “ ἀνοίᾳ, μὴ ψεύσειν με ταύτας τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας.
 “ Ἀλλὰ θαρρῶντες ὀρμώμεθα, ἐπειδὴ καὶ ἐκποδῶν
 “ ἡμῖν γεγένηται τὸ δόξαι τῶν ἀλλοτρίων ἀδίκως ἐφίεσ-
 “ θαι. Νῦν γὰρ ἔρχονται μὲν οἱ πολέμιοι, ἄρχοντες

δῆλον ὅτι] Brem. δῆλον ὡς.

ὅτι τῶν] Guelf. ὡς τῶν.

12. δύνασθε] Guelf. Brem. et Philelphi δύνασθ’ ἂν recepit Zeune.

πολιτικώτατον] Ex Longini c. 28. πολιτικώτατον scripsit Stephanus: quod prætulit etiam Zeune; tandem in Codice Altorfino πάντων πολεμικώτατον repertum est. Mihi vulgata omnium librorum scriptura habere etiam videtur, quod defendi possit. Postea τὸ κτῆμα Edd. vett.

ἀπάσι] Altorf. πᾶσι: deinceps ἐπαίαν Guelf. τοῦ ἐπαίνου Altorf.

κτᾶσθαι] Brem. διὰ τοῦτο κτᾶσθαι ut Philelphus. deinceps αἷτια ἐπὶ τοῦ-
 τῃ ante Zeunium edebatur, qui ex

lectione Guelf. αἷτια. διὰ τοῦτο hanc nostram effecit, adsumta ex Philelphi versione καὶ copula.

13. ἄλλως] Guelf. ἄλλως ἢ γινώσκων. Altorf. ἄλλη γινώσκων, deinde παρ’ ὑμῶν ἀποβήσεται Altorf.

πιστεύω τοι] Muretus τε malebat; sequens τῇ ἡμετέρᾳ cum Hutchinsono et Camerario ex libris Gabriellis adscivit Zeune. Verba ὑμῶν εἰς ἐμὲ εὐνοίᾳ καὶ τῇ sunt in margine Altorf. a manu aliena scripta.

ἀνοίᾳ] Philelphus ἀγνοίᾳ expreffit. ἀνοίᾳ in Altorf. ab aliena manu additum. Sequens ταύτας Altorf. omittit.

δόξαι] Junt. δοκεῖν.

- “ ἀδίκων χειρῶν· καλοῦσι δὲ ἡμᾶς ἐπικούρους οἱ Φίλοι.
 “ Τί οὖν ἐστὶν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι δικαιοτέρον, ἢ τοῦ τοῖς
 14 “ Φίλοις ἀρήγειν κάλλιον; Ἄλλὰ μὴν καὶ ἐκείνο ὑμᾶς
 “ οὐχ ἥκιστα οἶμαι θαρρῆν, τὸ μὴ παρημεληκότα με
 “ τῶν θεῶν τὴν ἐξοδὸν ποιῆσθαι. Πολλὰ γάρ μοι
 “ συνόντες, ἐπίστασθε, οὐ μόνον τὰ μεγάλα, ἀλλὰ καὶ
 “ τὰ μικρὰ πειρώμενον [ἐμὲ] αἰεὶ ἀπὸ θεῶν ὀρμᾶσθαι.
 “ Τέλος, ἔφη, τί δεῖ λέγειν ἔτι; Ἄλλ’ ὑμεῖς μὲν τοὺς
 “ ἀνδρας ἐλόμενοι καὶ ἀναλαβόντες, καὶ τᾶλλα παρα-
 “ σκευασάμενοι, ἴτε εἰς Μήδους· ἐγὼ δὲ ἐπανεληθὼν πρὸς
 “ τὸν πατέρα, πρόειμι δὴ, ὅπως τὰ τῶν πολεμίων ὡς
 “ τάχιστα μαθῶν, οἷά ἐστι, παρασκευάσω ὑμῖν, ὅ τι
 “ ἀν δύνωμαι, ὅπως ὡς κάλλιστα, σὺν θεῷ, ἀγωνιζώ-
 “ μεθα.” Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

CAP. VI.

Cyrum Me-
dis auxilio

ΚΥΡΟΣ δὲ ἐλθὼν οἴκαδε, καὶ προσευξάμενος Ἔστία

ἐπικούρους οἱ φίλοι] Vulgatum ordi-
nem οἱ φ. ἐπικούρους ex Guelf. et
Brem. mutavit Zeune.

14. καὶ ἐκείνο] Bodl. Brem. et
Guelf. καὶ ἐκείνο οἶμαι ὑμᾶς θαρρῆν:
in margine Guelf. corrigitur διὰ τοῦ-
το οὐχ ἥκιστα. Illam scripturam
videtur Philadelphus reddidisse. Vulgo
erat διὰ τοῦτο ὑμᾶς οὐχ ἥκιστα οἶμαι;
ante θαρρῆν in libro Gabrielis δεῖν
inferitur. Zeunius οὐχ ἥκιστα abje-
cerat, quod cum Weiskio revocavi.

μὲ τῶν] Junt. μετὰ θεῶν, μὲ τὰ τῶν
θεῶν Ifingr. libri Gabrielis, Philelphi,
Guelf. τῶν θεῶν malebat Muretus.

ἀλλὰ καὶ] Edd. vett. ἀλλὰ τὸ καὶ.
Guelf. ἀλλὰ καὶ τὸν quod recepit
Zeune. Stephanianæ margo habet
lectiōnem ἀλλὰ μὴ γη καὶ διὰ τὸ καὶ.
Abresch. Diluc. Thucyd. p. 155. ἐμὲ
infererat post πειρώμενον, quod pro-
nomen abesse etiam aut intelligi
posse absens censebat Zeune: quod

mihī non videtur.

αἰεὶ] Ordinem ἀπὸ θεῶν ὀρμᾶσθαι αἰεὶ
vulgarem ex Guelf. Brem. Altorf.
mutavi propter orationis numeros.

Τέλος, ἔφη,] Guelf. τέλος εἶπεν cum
Brem. ἔτι λέγειν Brem.

ἀλλ’ ὑμεῖς] Brem. ἡμεῖς. deinceps
ἐλόμενοί τε ἅμα καὶ παρασκευασάμενοί
τε εἰς M. Altorf. unde ἐλόμενοι τε ἅμα
καὶ τᾶλλα παρ. ἴτε malim. Vulga-
tum παρασκευασάμενοι ex Guelf. in
παρασκευασμένοι mutavit Zeune, qui
ex eodem ἐς Μήδους dedit.

πρόειμι δὴ] Philelphi jam dudum
adaro ex πάρομι aut πρόσειμι ἢ δὴ ex-
pressum.

παρασκευάσω] Guelf. Brem. πα-
ρασκευάζωμαι, quod vertit Philadelphus.
idem lectiōnem Brem. ὅτι ἂν δεῶμαι
expressit: omnia quæ usui sunt.

ἀγωνιζώμεθα] Edd. vett. cum
Brem. ἀγωνιζώμεθα. Guelf. deinceps
ἔπρασον.

πατρώα, καὶ Διὶ πατρώω, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ὡρ-
 μάτο ἐπὶ τὴν στρατείαν· συμπροῦπεμπε δὲ αὐτὸν καὶ ὁ
 πατήρ. Ἐπεὶ δὲ ἔξω τῆς οἰκίας ἐγένοντο, λέγονται ἀσ-
 τραπαὶ καὶ βρονταὶ αὐτῶ αἴσιοι γενέσθαι. Τούτων δὲ
 φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἰωνίζομενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐ-
 δένα ἂν λήσαντα τὰ τοῦ μεγίστου θεοῦ σημεῖα.

Προϊόντι δὲ τῷ Κύρῳ ὁ πατήρ ἤρχετο λόγου τοιοῦδε·
 Ὅτι μὲν, ὦ παῖ, οἱ θεοὶ ἰλεώ τε καὶ εὐμενεῖς πέμπουσι
 σε, καὶ ἐν ἱεροῖς δῆλον καὶ ἐν ἀρρανόις σημεῖοις· γιγ-
 νώσκεις δὲ καὶ αὐτός. Ἐγὼ γάρ σε ταῦτα ἐπίτηδες ἐδι-
 δασάμην, ὅπως μὴ δι' ἄλλων ἐρμηνέων τὰς τῶν θεῶν
 συμβουλίας συνείης, ἀλλὰ αὐτὸς καὶ ὄρων τὰ ὄρατὰ καὶ
 ἀκούων τὰ ἀκουστὰ γιγνώσκεις, καὶ μὴ ἐπὶ μάντεσιν
 εἶης, εἰ βούλοιντο σε ἐξαπατᾶν, ἕτερα λέγοντες ἢ τὰ
 παρὰ τῶν θεῶν σημαίνόμενα· μηδ' αὖ, εἴ ποτε ἄρα
 ἀνευ μάντεως γένοιο, ἀποροῖς, θείοις σημεῖοις ὅ τι

proficiscen-
 tem profe-
 quitur Cam-
 byfes, et
 cum eo dif-
 ferit de offi-
 ciis impera-
 toris; et
 fingulatim
 quidem
 1) de re-
 rum di-
 vina-
 rum cu-
 ra, et de
 precibus a
 deos certa
 lege facien-
 dis.

1. πατρώα] Cum Aldina omisit
 Stephanus. Ἐστὶν πρῶτον πατρώα
 Brem. ὄρματο Altorf. Ceterum ma-
 nifestum est nationis suæ deos cere-
 monias et cognomina deorum assi-
 gnari Persis.

τὴν στρατείαν] Guelf. Brem. στρα-
 τῖαν, Altorf. τὴν στρατείαν. Copulam
 καὶ ante ὁ πατήρ omittit Brem.

Ἐπεὶ δὲ] Ex Guelf. ἐπειδὴ δὲ dedit
 Zeune. deinceps αἴσιοι Brem.

ἔτι ἄλλο οἰωνίζομενοι] Guelf. et
 Brem. ἄλλο ἔτι. Junt. Ifingr. Basil.
 Mel. Altorf. ἄλλο omittunt.

ἂν λήσαντα] Brem. ἂν λύσαντα,
 Bodl. Altorf. cum Aldina ἂν λήσαντα,
 Guelf. ἂν λύσαντα, supra scripto ἀύ-
 σαντα, quæ est lectio Junt. Ifingr.
 Basil. Mel. Budensis, probata a Ca-
 merario et Brodæo. In Edd. nempe
 primis illis est οὐδὲν ἄλλο αὐσαντα.

2. Ὅτι μὲν, ὦ παῖ] Guelf. ὦ παῖ,
 ὅτι μὲν. Articulum ante θεοὶ ex
 Guelf. et Brem. cum Zeunio addidi-
 mus.

πέμπουσι σε] Omissum pronomen
 in Junt. et Guelf. primus Brodæus

addi juffit; θεοὶ σε ἰλεω—πέμπουσι,
 καὶ Altorf. quam scripturam equi-
 dem præfero.

συμβουλίας] Ita Guelf. pro συμ-
 βουλάς; deinceps idem cum Edd.
 vett. συνίης. Brem. συμβουλάς συνίης.

ἀλλ' αὐτὸς] Altorf. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 ὄρων, quod præfero.

γιγνώσκεις] Edd. primæ, Guelf.
 γιγνώσκης, Altorf. γιγνώσκεις; Opta-
 tivum dedit prius Stephanus.

εἶης] Edd. vett Guelf. Bodl. Phi-
 lelphi versio, Brem. ἴης, sed in Guelf.
 correctum ἴης. Brodæus primus εἶης
 correxit, eamque correctionem dedit
 Bryl. Ifingr.

εἰ βούλοιντο] Juntina cum suis af-
 feclis οἱ εἰ β.—ἀπατᾶν. Aldina οἱ εἰ β.
 —ἐξαπατᾶν. Guelf. εἰ β. σε ἐξαπ. Al-
 torf. εἶης εἰ β. σε ἀπατᾶν. Stephani
 lectionem οἱ, εἰ β., σε ἐξαπατᾶν dedit
 Zeune.

ἢ τὰ παρὰ] Brem. λέγοντες παρὰ
 τὰ τῶν. In Guelf. ἢ correctoris ma-
 nus supra scriptum.

μηδ' αὖ] Edd. vett. ἂν. Brem. εἴ
 ποτε ἀνευ, Altorf. μάντεως ἀνευ

χρῶσ' ἀλλὰ διὰ τῆς μαντικῆς γιγνώσκων τὰ παρὰ τῶν
 3 θεῶν συμβουλευόμενα, τούτοις πείθοιο. Καὶ μὲν δὴ, ὦ
 πάτερ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅπως ἂν ἴλεω οἱ θεοὶ ὄντες ἡμῖν
 συμβουλεύειν ἐθέλωσιν, ὅσον δύναμαι κατὰ τὸν σὸν λό-
 γον διατελῶ ἐπιμελούμενος. Μέννημαι γὰρ ἀκούσας
 ποτέ σου, ὅτι εἰκότως ἂν καὶ παρὰ τῶν θεῶν πρακτικώ-
 4 τερὸς εἴη, ὥσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων, ὅστις μὴ, ὅποτε
 ἐν ἀπόροις εἴη, τότε κολακεύοι, ἀλλ' ὅτε τὰ ἄριστα
 πράττοι, τότε μάλιστα τῶν θεῶν μεμνῶτο· καὶ τῶν Φί-
 4 λων δὲ ἔφησθα χρῆναι ὡσαύτως ἐπιμελεῖσθαι. Οὐκ-
 οὔν νῦν, ἔφη, ὦ παῖ, διὰ γε ἐκείνας τὰς ἐπιμελείας
 ἡδίων μὲν ἔρχη πρὸς τοὺς θεοὺς δεησόμενος, ἐλπίζεις δὲ
 μᾶλλον τεύξεσθαι, ὢν ἂν δεῖ, ὅτι συνειδέναι σαυτῷ δε-
 κεῖς οὐ πώποτ' ἀμελήσας αὐτῶν; Πάνυ μὲν οὔν, ἔφη,
 ὦ πάτερ, ὡς πρὸς Φίλους μοι τοὺς θεοὺς ὄντας οὕτω

χρῶσ'] Guelf. Brem. χρῶσ' γε, ἀλλὰ
 γινώσκων διὰ τ. μ. Altorf. ὅπως χρῶσ',
 ἀλλὰ γιν. δ. τ. μ. Edd. primæ χρῶσ'.

3. πάτερ, ἔφη] Ita Guelf. cum Ste-
 phano. ἔφη, ὦ πάτερ Edd. primæ et
 Altorf. Καὶ μὴν malebat Fischerus.
 Certe μὲν δὴ non est sanum. In si-
 millimo loco fecit. 6. est μίντοι affir-
 mativum.

ὅπως ἂν] Brem. cum margine
 Bodl. ὅποταν expreffit Philolphus.
 ὅπως ἂν Stobæus. ὢν ἂν Guelf. Bodl.
 Vulgo ὅπως γ' ἂν.

ἐθέλωσιν] Bodl. θέλωσιν. deinceps
 δύναμαι—διατελῶ. Guelf. et Bodl.
 διατελέσω. vulgatum exhibent Sto-
 bæus et margo Guelf. et Bodl. δύνα-
 μαι si adiciveris, tum addendum erit
 ἂν.

μέμνημαι γὰρ] Deinceps ἔφη infe-
 runt Brodæus, Guelf.

παρὰ τῶν θεῶν] Articulum Brem.
 omittit, ut deinde est παρ' ἀνθρώπων
 et fecit. 6. παρὰ θεῶν ἀτυχεῖν.

πρακτικώτερος] Brodæi libri πραγ-
 ματικώτερος.

τὰ ἄριστα] Ita Guelf. et Brem. ad-
 dito articulo; quod faciunt etiam
 Scholia Homérica Veneta deinceps

laudanda.

μεμνῶτο] Junt. Ifingr. μεμνῶτο. Sto-
 bæus μέμνηται. Brodæi libri μεμνήτο.
 Guelf. μεμνῶτο, supra scripto μεμνή-
 το, quod prætulit Zeune. μεμνοίωτο
 Altorf. μεμνῶτο ex Xenophonte lau-
 dat Erym. M. p. 579. et Scholia Ho-
 merica a Cel. Villoison edita p. 503.
 Ita antea χρῶσ' adhibuit Xenophon.
 Formam μεμνήτο reperies in Platonis
 Reipubl. 7. p. 134. Cf. Fischer ad
 Weller. 2. p. 420.

ὡσαύτως] Stobæus, Guelf. Bodl.
 οὕτως addunt, ut cap. 1. fecit. 4.

4. διὰ γε] Junt. Ifingr. Basil. Mel.
 Stob. Altorf. γε omittunt; recte, ut
 puto.

δεησόμενος] Ita Ald. Stob. Guelf.
 ὄντας οὕτω διακειμένους Junt. Ifingr.
 Basil. Mel. ὄντας οὕτω διακειμένους
 margo Guelf. δεησόμενος οὕτω διακειμέ-
 νους expreffit Philolphus. Stephanus
 ita malebat legi conjuncta utraque
 lectione: θεοὺς δεησόμενος, ὡς πρὸς Φί-
 λους σοὶ ὄντας οὕτω διακειμένους. postea
 ξυνειδέναι Stobæus.

πρὸς φίλους] Edd. primæ Stob.
 margo Guelf. προσφίλους. Brem. φί-
 λους ὄντας μοι τοὺς θεοὺς ut Guelf.

διάκειμαι. Τί γὰρ, ἔφη, ὦ παῖ; μέμνησαι ἐκείνα, ἅ ποτε ἔδωκε ἡμῖν, ὡς, ἅπερ δεδώκασιν οἱ θεοὶ μαθόντας ἀνθρώπους βέλτιον πράττειν, ἢ ἀνεπιστήμονας αὐτῶν ὄντας, καὶ ἐργαζομένους μᾶλλον ἀνύτειν, ἢ ἀργοῦντας, καὶ ἐπιμελουμένους ἀσφαλέστερον ἂν διάγειν, ἢ ἀφυλακτοῦντας τούτων· παρέχοντας οὖν ἑαυτοὺς, οἷους δεῖ, οὕτως ἡμῖν ἔδωκε δεῖν καὶ αἰτεῖσθαι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν; Ναὶ μὰ Δία, ἔφη ὁ Κῦρος, μέμνημαι μέντοι ταῦτα ἀκούσας σου· καὶ γὰρ ἀνάγκη ἦν πείθεσθαι τῷ λόγῳ τούτῳ· καὶ οἶδά σε ἐπιτιθέντα αὐτῷ, ὡς οὐδὲ θεμίς εἴη αἰτεῖσθαι παρὰ τῶν θεῶν οὔτε ἱππεύειν μὴ μαθόντας, ἱππομαχοῦντας νικᾶν· οὔτε μὴ ἐπισταμένους τοξεύειν, τοξεύοντας κρατεῖν τῶν ἐπισταμένων· οὔτε μὴ ἐπισταμένους κυβερῶναι, σώζειν εὐχεσθαι ναῦς κυβερῶντας· οὐδὲ μὴ σπείροντάς γε σῖτον, εὐχεσθαι, καλὸν αὐτοῖς σῖτον φύεσθαι· οὐδὲ μὴ φυλαττομένους γε ἐν πολέμῳ, σωτη-

5. ὦ παῖ] ὁ πατήρ Guelf. ὁ Καμβύσης reddidit Philolphus.

ὡς, ἅπερ] Junt. Basil. Ingr. cum Stobæo ὅποσα γὰρ δήπου. Brem. ὡς ἅπερ. Altorf. ὡς ὅσα ἂν δήπου. Stephanus ὅσαπερ conjiciebat legendum esse, Muretus ὡς ἅσαπερ malebat; mihi Stephaniana ratio placet, ut facillima omnium. Post δεδώκασιν Stobæus ἡμῖν addit.

πράττειν] Verba βέλτιον—ἀνεπ. ὄντας omisit Juntina, Ingr. Basil. Mel. addita ab Aldo. Vulgatum πράττειν ex libris Brodæi, Guelf. Bodl. Altorf. Stobæo, Philolphi versione cum Stephano mutavi.

ἀνύτειν] Ex Guelf. cum Stephano vulgatum ἀνύειν mutavimus: deinceps ἀργῶς ὄντας Juntina.

ἐπιμελουμένους] Stobæus ἐπιμελομένους recte.

ἂν διάγειν] Junt. cum affecit γ' ἂν διάγειν. Stephanus αὖ malebat; quæ conjectura mihi placet.

τούτων] Quonam referendum? Si statim post ὄντας essent hæc collocata, intelligerem. Stobæus ita h. l. habet scriptum: ἀφυλακτοῦντας, καὶ

παρέχοντας ἑαυτοὺς οἷους δεῖ. Guelf. οὖν τοιοῦτους ἑαυτοὺς. Edd. primæ αὖν cum Altorf. et Stobæo omittunt.

ἔδωκε δεῖν] Verbum δεῖν omittit Ingr. Basil.

τὰ ἀγαθὰ] Ex Junt. Ingr. Basil. Mel. τὰ ἀγαθὰ τὰ revocavit Zeune, quasi alia etiam essent ἀγαθὰ, quæ a diis non petantur.

6. ταῦτα] Bodl. et Brem. τοιαῦτα, Guelf. τοιοῦτων.

ἀνάγκη ἦν] In Guelf. et Brem. με sequitur. τούτῳ omittit Guelf.

ἐπιτιθέντα αὐτῷ] Ita Junt. Ingr. Basil. Mel. et margo Guelf. καὶ οἶδα προστιθέντα αὐτῷ Stobæus. καὶ οἶδά σε ἐπιτιθέντα αὐτῷ Altorf. καὶ γὰρ οἶδά σε λέγοντα αὖ Aldina, Guelf. Philolphi versio.

ἐπισταμένων] Additum vulgo τοξεύειν cum Bodl. Guelf. et Brem. omifi.

ναῦς] Stobæus ναῦν habet; deinceps σπείροντάς γε Stobæus; mihi γε displicet etiam, licet idem in sequenti membro adfit. Deinceps σῖτον recte omittit Guelf. Brem. Bodl.

ρίαν αἰτεῖσθαι· παρὰ γὰρ τοὺς τῶν Θεῶν Θεσμούς πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι· τοὺς δὲ ἀθέμιστα εὐχομένους ὁμοίως ἔφησθα εἰκὸς εἶναι παρὰ Θεῶν ἀτυχεῖν, ὡσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων ἀπρακτεῖν τοὺς παράνομα θεομένους.

- 2) de industria et cura efficiendi, ut quifque modestus et probus reperiat, et ut res necessariae suppetant exercitui.
- 7 Ἐκείνων δὲ, ἔφη, ὦ παῖ, ἐπελάθου, ἅ ποτε ἐγὼ καὶ σὺ ἐλογιζόμεθα, ὡς ἰκανὸν εἶη καὶ καλὸν ἀνδρὶ ἔργον, εἴ τις δύναιτο ἐπιμεληθῆναι, ὅπως αὐτός τε καλὸς καὶ γαθὸς δοκίμως γένοιτο, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ὅπως αὐτός τε καὶ οἱ οἰκέται ἰκανῶς ἔχοιεν. Τὸ δὲ, τούτου μεγάλου ἔργου οὕτως ὄντος, ἐπίστασθαι ἀνθρώπων ἄλλων προστατεύειν, ὅπως ἔξουσιν ἅπαντα τὰ ἐπιτήδεια ἔκπλεω, καὶ ὅπως ἔσονται πάντες οἴους δεῖ, τοῦτο θαυμαστὸν δή-
8 που ἐφαίνετο ἡμῖν εἶναι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, ὦ πάτερ, μέμνημαι καὶ τοῦτο ὅτε σου λέγοντος συνεδόκει καὶ ἐμοὶ ὑπερμέγεθες εἶναι ἔργον τὸ καλῶς ἄρχειν· καὶ νῦν, ἔφη, ταῦτά μοι δοκεῖ ταῦτα, ὅταν πρὸς αὐτὸ τὸ ἄρχειν σκοπῶν λογίζωμαι. Ὅταν μέντοιγε πρὸς ἄλλους ἀνθρώ-

πάντα τὰ] Altorf. ταῦτα καὶ τὰ dat. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα Stobæus, deinceps ἀθέμιτα Brem.

7. ἅ ποτε] Brem. omisso ἔφη habet ὅ ποτε. Etiam Philolphus ἔφη, ὦ παῖ omisit, et ὁπότε vertit. Ἰκανὸν est h. l. μέγα, ut ipse Xenophon deinde interpretatur.

ὅπως αὐτός] Vulgo interfertur ἄν cum Junt. Ingr. Basil. Mel. omisi. Ceterum δοκίμως mihi duplicet, nisi vertere malis: ut se virum bonum honestumque explorantibus approbet. Sequens alterum ὅπως cum Philolpho omittit Guelf. Brem. Articulus οἱ ante οἰκέται omittit Guelf.

οὕτως ὄντος] Vulgatum ordinem ex versione Philolphus Brem. et Guelf. mutavit Zeune adverbium οὕτως retrahens et cum ἐπίστασθαι copulans. At οὕτω μέγα respondet sequenti θαυμαστόν.

ἐπίστασθαι] Ita pro ἐπίστασθαι

versio Philolphus, Guelf. Bodl. deinceps ἔξουσι πάντα Guelf. Brem.

ἐφαίνετο ἡμῖν] Altorf. ἡμῖν ἐφαίνετο.

8. καὶ τοῦτο ὅτε σου] Ita Altorf. Vulgo καὶ τοῦτό σου λέγοντος· συνεδόκει αὖν καὶ ἐμοί, quam lectionem falsam esse docent sequentia verba καὶ νῦν ταῦτά μοι δοκεῖ.

νῦν, ἔφη] Stobæus γι post νῦν et deinde ταῦτα omittit ut Philolphus; ταῦτα μοι τὰ αὐτὰ omisso δοκεῖ Guelf. γι etiam Brem. omittit, deinde τὰ αὐτὰ δοκεῖ τὰ αὐτὰ habet. Vulgo erat νῦν γ', ἔφη.

αὐτὸ τὸ ἄρχειν] Imperium in abstracto interpretatur Weiske bene, etsi non latine. Ita pronomine utitur sæpissime Plato, eamque significationem vir doctus derivat ex ea, qua αὐτός pro solus dicitur.

μέντοιγε] Stobæus cum Altorf. γι omittit.

πους ἰδὼν κατανόησω, οἷοί τε ὄντες διαγίγνονται ἄρχοντες, καὶ οἷοι ὄντες ἀνταγωνισταὶ ἡμῖν ἔσονται, πάνυ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι, τὸ τοιούτους αὐτοὺς ὄντας ὑποπτῆξαι, καὶ μὴ ἐθέλειν ἰέναι αὐτοῖς ἀνταγωνιζομένους· οὗς, ἔφη, ἐγὼ αἰσθάνομαι, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων φίλων τούτων, ἡγουμένους, δεῖν τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ καὶ πολυτελέστερον δειπνεῖν, καὶ πλεόν ἔνδον ἔχειν χρυσίον, καὶ πλείονα χρόνον καθεύδειν, καὶ πάντα ἀπονώτερον τῶν ἀρχομένων διάγειν. Ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἔφη, τὸν ἄρχοντα οὐ τῷ ραδιουργεῖν χρῆναι διαφέρειν τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ τῷ προνοεῖν τε καὶ φιλοπονεῖν προθυμούμενον. Ἀλλά τοι ἔφη, ὦ παῖ, ἐνιά ἐστίν, ἀ οὐ πρὸς ὁ ἀνθρώπους ἀγωνιστέον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα, ὧν οὐ ράδιον εὐπόρως περιγενέσθαι. Αὐτίκα δῆπου οἶσθα, ἔφη, ὅτι, εἰ μὴ ἔξει ἡ στρατιὰ τὰ ἐπιτήδεια, καταλύσεταιί σου εὐθύς ἡ ἀρχή. Οὐκοῦν ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ πάτερ, Κυαζάρης φησὶ παρέξειν τοῖς ἐντεῦθεν πᾶσιν ἰούσιν, ὅποσοι ἂν ᾧσι. Τούτοις δῆ, ἔφη, ὦ παῖ, σὺ πιστεύων ἔρχη, τοῖς παρὰ Κυαζάρει χρήμασιν; Ἐγώ γε,

οἷοί τε ὄντες] Guelf. Brem. οἷοι ὄντες. deinde ἡμῖν ἔσονται pro ἡμῶν ex Guelf. dedit Zeune.

τὸ τοιούτους] Articulum Edd. primæ cum Altorf. omittunt.

ἐθέλειν ἰέναι] Junt. ἰέναι τοῖς ἀνταγωνιζομένοις. Altorf. αὐτοῖς—νιουμένους supra scripto—νομένοις. Accusativum singularem habet Brem. θέλειν Guelf. Brodæus ὁμοσε ἰέναι legi posse censēbat.

φίλων τούτων] Guelf. a correctore τούτο habet, quod est in Altorf.

τῷ καὶ] Copulam omittunt Edd. vett. cum Philolpho. τὸ πολυτ. omiſſa copula Altorf. idem πλεῖστον ἔχειν ἔνδον. Guelf. Brem. Stob. ἔχειν ἔνδον idem πλεῖον habet.

διάγειν] Juntinæ διάγων correxit Brodæus.

προνοεῖν] Juntinæ προνοεῖ Brodæus emendavit, contra inde Basil. φιλο-

πονεῖ effecit item a Brodæo correctum. Brem. cum Stobæo sequens τε omittit, Guelf. vero verba καὶ φιλοπονεῖν. Sequens προθυμούμενον Stobæus et Philolphus versio omisit; et in Altorf. manus aliena id in margine addidit.

9. ἐνιά] Omittit Altorf. deinceps εὐκόλως Brem. εὐπορεῖν, abundare interpretatus est Philolphus.

ἔφη, ὅτι] Guelf. omisso ἔφη τὰ ἐπιτήδεια ἢ στρατιὰ, κατ. σου ἢ ἀρχή, sed corrector ἔφη et εὐθύς restituit. Brem. οἶσθα ὅτι—ἔξει τὰ ἐπ. στρατιὰ, σου ἢ ἀρχή.

πᾶσιν ἰούσιν] Guelf. Brem. ἰούσι πᾶσιν.

τούτοις δῆ ἔφη] Guelf. τούτοις δῆ σὺ, ὦ παῖ. sed in margine δὲ correctum et ἔφη restitutum est. Equidem vulgatum δὲ postposui codicis lectioni.

Κυαζάρει] Guelf. Brem. Κυαζάρει,

ἔφη ὁ Κῦρος. Τί δέ, ἔφη, οἶσθα, ὅποσα αὐτῷ ἐστί; Μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ μὲν δή. Ὅμως δὲ τούτοις, ἔφη, πιστεύεις τοῖς ἀδύλοις; Ὅτι δὲ πολλῶν μὲν σοι δεήσει, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα νῦν ἀνάγκη δαπανᾶν, ἐκεῖνό οὐ γιγνώσκεις; Γιγνώσκω, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἐὰν οὖν, ἔφη, ἐπιλίπη αὐτὸν ἢ δαπάνη, ἢ καὶ ἐκὼν ψεύσῃται, πῶς σοι ἔξει τὰ τῆς στρατιᾶς; Δῆλον, ὅτι οὐ καλῶς. Ἀτὰρ, ὦ πάτερ, ἔφη, σὺ εἰ ἐνορᾷς τινα πόρον καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἂν προσγενόμενον, ἕως ἔτι ἐν Φιλίᾳ ἐσμὲν, λέγε.

10 Ἐρωτᾶς, ἔφη, τοῦτο, ὦ παῖ, εἴ τις ἂν ἀπὸ σοῦ πόρος προσγένετο; Ἀπὸ τίνος δὲ μᾶλλον εἰκός ἐστι πόρου προσγενέσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ δύναντιν ἔχοντος; Σὺ δὲ περὶ μὲν δύναντιν ἔχων ἐνθὲνδε ἔρχῃ, ἀνθ' ἧς εὔοιδ', ὅτι πολ- λαπλασίαν ἄλλην οὐκ ἂν δέξαιο· ἵππικόν δέ σοι, ὅπερ κράτιστον, τὸ Μήδων σύμμαχον ἐσται. Ποῖον οὖν ἔθνος τῶν περὶξ οὐ δοκεῖς καὶ χαρίζεσθαι βουλόμενον ὑμῖν ὑπηρετήσῃν καὶ φοβούμενον μή τι πάθῃ; Ἄχρη σε κοινῇ σὺν Κουαζάρῃ σκοπεῖσθαι, μήποτε ἐπιλίπη τὶ ὑμᾶς,

unde Zeune Κουαζάρῃ dedit, vulgo erat Κουαζάρῃ.

Τί δέ, ἔφη] Altorf. τί δέ; ἔφη.

τούτοις, ἔφη] Edd. primæ cum Guelf. Brem. Altorf. Philelpho ἔφη omittunt, deinceps πιστεύειν Juntina cum affeclis habet.

μὲν σοι] Guelf. σοι omisso διὰ πολλῶν, sed margo δὲ restituit.

ἄλλα νῦν] Altorf. πολλὰ δὲ ἀνάγκη αὐτὸν νῦν δαπανᾶν: unde Mureti conjectura ἄλλα νῦν legentis confirmari videtur; similem scripturam Philelphus expreffit: Verba ἐκεῖνο οὐ γιγνώσκεις sunt in margine Altorf.

Ἐὰν οὖν] Guelf. Ἦν—δαπάνη, καὶ, adjecto in margine ἢ ante καὶ inferendo; ἦν οὖν Brem. deinceps αὐτὸν ἢ δ. ἐπιλίπη. Altorf.

ψεύσῃται] Guelf. ψεύσεται, πῶς ἄρ' ἔξει. margo Steph. ψεύσῃται ὦ παῖ, πῶς ἄρα ἔξει. quæ lectio mihi præplacet.

οὐ καλῶς] Junt. οὐ κ. δηλονότι cum

Altorf.

εἰ ἐνορᾷς] Junt. Basil. Mel. εἰ omittunt, unde Castalio εἰ ὄρᾷς dedit, εἰ ἐνορᾷς correxit Brodæus. Guelf. Brem. ἔφη, ὦ πάτερ. denique προσγενόμενον Guelf.

10. ἔφη, τοῦτο, ὦ παῖ] Guelf. ἔφη, ὦ παῖ, ποῦ ἂν ἀπὸ σοῦ πόρος γένοιτο, vulgata lectione in margine annotata. Etiam in margine Steph. est ὦ παῖ, ποῦ ἂν ex versione Philelphi annotatum. Brem. ἔφη, ὦ παῖ, πῶς ἂν ἀπὸ σοῦ πόρος γένοιτο.

εἰκός ἐστί] Stobæus cum Altorf. ἐστί omittit. πόρον γενέσθαι ἢ ἐπὶ τοῦ Stobæus deinceps habet.

περὶ μὲν] Altorf. μὲν omittit; deinceps ἐνθὲνδε ἔχων Guelf. et Brem. ἦς οἶδ' Brem. qui postea σύμμαχον omisit.

δοκεῖς] Ita Juntina, Ifingr. Basil. Mel. Philelphi versio. Reliquæ δοκεῖ σοι; in Altorf. δοκεῖ τι esse videtur.

τὶ ὑμᾶς] Altorf. ἐπιλίπη. If. Basil. Mel. Brem. ἡμᾶς.

ᾧν δέῃ ὑπάρχειν· καὶ ἔθους δὲ ἕνεκα μηχανᾶσθαι προσ-
 ὄδου πόρον. Τόδε δὲ μάλιστα πάντων μέμνησό μοι,
 μηδέποτε ἀναμένειν τὸ πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια, ἔστ' ἂν
 ἢ χρεῖα σε ἀναγκάσῃ· ἀλλ' ὅταν μάλιστα εὐπορήσῃς,
 τότε, πρὸ τῆς ἀπορίας, μᾶλλον μηχανῶ. Καὶ γὰρ τεύ-
 ξη μᾶλλον, παρ' ᾧν ἂν δέῃ, μὴ ἀπορεῖν δοκῶν, καὶ ἔτι
 ἀναίτιος ἔσῃ παρὰ τοῖς σαυτοῦ στρατιώταις· ἐκ τούτου
 δὲ μᾶλλον καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων αἰδοῦς τεύξῃ· καὶ ἦν
 τινὰς βούλῃ τῇ δυνάμει εὖ ποιῆσαι ἢ κακῶς, μᾶλλον,
 ἕως ἂν ἔχῃσι τὰ δέοντα οἱ στρατιῶται, ὑπηρετήσουσί σοι·
 καὶ πιστικωτέρους, σάφ' ἴσθι, λόγους δυνήσῃ τότε λέ-
 γειν, ὅταν περ καὶ ἐνδείκνυσθαι μάλιστα δύνῃ, ποιεῖν
 ἱκανὸς ᾧν καὶ εὖ καὶ κακῶς. Ἄλλ', ἔφη, ὦ πάτερ, 11
 ἄλλως τέ μοι καλῶς δοκεῖς ταῦτα λέγειν πάντα, καὶ
 ὅτι, ᾧν μὲν νῦν λέγονται λήψεσθαι οἱ στρατιῶται, οὐ-
 δεῖς αὐτῶν ἐμοὶ τούτων χάριν εἴσεται· (ἴσασι γὰρ, ἔφ'

ἔθους] Juntinae ἔθους correxit Bro-
 daeus; deinceps μηχανάμενον Altorf.
 non inepte.

Τόδε δὲ] Guelf. et Altorf. τὸ δὲ
 πάντων μάλιστα μοι μέμνησο. Brem.
 τόδε δὲ π. μ. μοι μέμνησο. Sic etiam
 Stobæus: deinceps ἕως ἂν Brem.

ὅταν μάλιστα] Ita Guelf. Brem.
 Stobæus pro ὅτε μὲν μάλιστα. Altorf.
 ὅτε μάλιστα.

μᾶλλον μηχανῶ] Guelf. μᾶλλον in
 margine habet, omiffum a Brem. et
 Philelpho.

ἀπορεῖν] Guelf. Brem. ἄπορος εἶναι,
 sed Guelf. δοκῶν omifit. Paulo antea
 καὶ ἐπιτεύξῃ Argent. Editio. τεύξει
 Stobæus.

καὶ ἔστι—ἔσῃ] Altorf. καὶ ἂν. ἔσει.

ἐκ τούτου δὲ] Ex Guelf. δὴ recepit
 Zeune; deinceps μάλιστα Stobæus.

ὑπὸ τῶν ἄλλων] Guelf. Brem. ὑπ'
 ἄλλων.

βούλῃ] Guelf. Brem. βούλει; sed
 in Guelf. correctum. ἢ ante εὖ ex
 Guelf. Brem. Philelpho addidit
 Zeune. ἂν τινὰ Altorf.

τὰ δέοντα οἱ στρατιῶται] Altorf.
 ἔχουσιν ὑπηρετήσουσί σοι οἱ στρατιῶται
 ἔχοντες τὰ δέοντα. καὶ πιστικωτέρους
 λόγους σάφ' ἴσθι τότε δυνήσῃ λέγειν.
 Brem. πιστικωτέρους αὖ σάφα ἴσθι δυ-
 νήσῃ λόγους τε λέγειν. Etiam Bodl.
 πιστικωτέρους habet cum Edd. primis.
 πιστοτέρους libri Brodæi. πιστικωστά-
 τος Budensis cum Stobæo, qui ordi-
 nem verborum eundem cum Altorfi-
 no habet.

ὅταν περ] Guelf. ὅσαπερ. tum vero
 comma post δύνῃ tollendum esset.

ἱκανὸς ᾧν καὶ εὖ] Ita cum Stobæo
 Altorf. εὖ ποιεῖν ἱκανὸς ᾧν καὶ κακῶς.
 Edd. ante Zeunium, nisi quod Ste-
 phanus cum Guelf. καὶ εὖ ποιεῖν ἱκα-
 νὸς ᾧν κ. κ. dedit.

11. μοι καλῶς] Mihi Altorfni ordo
 placet δοκεῖς ταῦτα πάντα καλῶς λέ-
 γειν.

ᾧν μὲν νῦν] Ita margo Steph. ὅτι μὲν
 ᾧν νῦν Guelf. in margine ὅτι τὰ μὲν
 αὖ νῦν. Brem. ἃ μὲν νῦν. Vulgo ἃ μὲν
 αὖ νῦν. Zeune Guelf. libri lectionem
 recepit.

οἷς αὐτοὺς Κυαζάρης ἀγεται συμμαχούς) ὅ τι δὲ ἂν πρὸς τοῖς εἰρημένοις λαμβάνη τις, ταῦτα καὶ τιμὴν νομι- οῦσι, καὶ χάριν τούτων πλείστην εἰκὸς εἰδέναι τῷ δίδοντι. Τὸ δὲ ἔχοντα δύναμιν, ἣ ἔστι μὲν Φίλους εὖ ποιῶντα ἀνωφελεῖσθαι, ἔστι δὲ ἐχθροὺς ἔχοντα πειρᾶσθαι τί- σασθαι, ἔπειτα ἀμελεῖν τοῦ πορίζεσθαι, οἷε τι, ἔφη, ἦττον τοῦτο εἶναι αἰσχρὸν, ἢ εἴ τις ἔχων μὲν ἀγροὺς, ἔχων δὲ ἐργάτας, οἷς ἂν ἐργάζοιτο, ἔπειτα ἐώη τὴν γῆν ἀργου- σαν ἀνωφέλῃτον εἶναι; Ὡς οὖν ἐμοῦ, ἔφη, μηδέποτε ἀμελήσοντος τῷ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς στρατιώταις συμμα- χανᾶσθαι, μήτ' ἐν Φιλία, μήτ' ἐν πολεμία, οὕτως ἔχε τὴν γνώμην.

12 Τί γὰρ, ἔφη, τῶν ἄλλων, ὧ παῖ, ὧν ἐδόκει ποθ' ἡμῖν ἀναγκαῖον εἶναι μὴ παραμελεῖν, μέμνησαι; Οὐ γὰρ, ἔφη, μέμνημαι; ὅτε ἐγὼ μὲν πρὸς σε ἦλθον ἐπ' ἀργύ- ριον, ὅπως ἀποδοῖν τῷ Φάσκοντί με στρατηγεῖν πεπαι- δευκέναί· σὺ δὲ ἅμα δίδούς μοι, ἐπηρώτας ὧδέ πως, Ἄρά γε, εἶπες, ὧ παῖ, ἐν τοῖς στρατηγικοῖς ἔργοις καὶ οἰκονομίας τί σοὶ ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ, ὧ τὸν μισθὸν Φέ-

ἀγεται συμμ.] Altorf. ἀγεται Κυαζ. συμμ.

πλείστην] Omittit Brem. deinceps διὰ δόντι Edd. primæ.

Τὸ δ' ἔχοντα] Juntina cum Altorf. τὸν δ' ἔχοντα. deinceps ποιῶντας Aldina Philolphus reddidit.

τίσασθαι] Aldina τὴν κτᾶσθαι ἀπ' αὐτῶν. Castalio cum Juntina, Basil. Mel. τὴν κτᾶσθαι ἀπ' αὐ. Contra τί- σασθαι est in Guelf. Bodl. Philel. Se- quens ἔπειτα omittit Altorf. postea πορίζεσθαι pro vulgari πορίζειν habent Guelf. Bodl. deinceps οἷε τι—ἡσόν τι τοῦτο Guelf. ἔφη τοῦτο αἰσχρὸν ἦ- ττον εἶναι δ' ἢ Junt. Ifingr. Basil. Mel. sed Ifingr. δὲ ante ἢ recte fustulit. οἷε τι—ἦττον τοιοῦτο. Altorf. τοῦτο αἰσ- χρὸν ἦττον εἶναι ἢ εἴ τις.

εἰρή] Guelf. margo cum Juntina Basil. Mel. δὲ addit, quod recepit

Zeune: deinceps ἀργὴν οὖσαν Juntina.

ὧς οὖν] Guelf. ὥστε μοῦ quam scri- pturam recepit Zeune; etiam Edd. primæ οὖν omiserunt.

12. μέμνησαι] Aldina ἢ μέμνησαι ut Guelf. ἢ μνησθαι Brem. Guelf. Brem. ὧ παῖ τῶν ἄλλων.

οὐ γὰρ] Brodæus pro καὶ γὰρ di- ctum censebat; sed ipsum hoc καὶ γὰρ malebant Budæus et Stephanus. ὅτε ἐγὼ] Bodl. ὅτι, quod malebat Stephanus; Vide ad histor. gr. vi. 5, 38. et vi. 4, 5. ἀργυρον—στρατηγεῖν με Guelf.

διδούς] Guelf. Brem. διαδιδούς.

εἶπες] Omittunt Edd. vett. Philel. Altorf. Noster ἔφη et ἔφη sic folet in- terferere.

ἔργους] Omittunt Guelf. Brem.

3) de mul-
tiplici boni
imperatoris
scientia.

ρεις ; οὐδὲν μέντοι οἱ στρατιῶται ἦττον τῶν ἐπιτηδείων
 δέονται, ἢ οἱ ἐν οἴκῳ οἰκέται. Ἐπεὶ δὲ ἐγὼ σοι, λέγων
 τάληθῆ, εἶπον, ὅτι οὐδ' ὀτιοῦν περὶ τούτου ἐπεμνήσθῃ,
 ἐπήρου με πάλιν, εἴ τι ὑγιείας μοι πέρι ἔλεξε καὶ ῥώ-
 μης, ὡς δεῆσοι καὶ τούτων, ὥσπερ καὶ [ὑπὲρ] τῆς στρα-
 τηγίας, τὸν στρατηγὸν ἐπιμελεῖσθαι. Ὡς δὲ καὶ ταῦτα 13
 ἀπέφησα, ἐπήρου με αὖ πάλιν, εἴ τινα ἐπιμέλειαν ἐδί-
 दाξέ με, ὡς ἂν ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων κράτιστοι
 ἂν οἱ σύμμαχοι γένοιτο. Ἀποφῆσαντος δέ μου καὶ
 τοῦτο, ἀνέκρινας αὖ σὺ καὶ τόδε, εἴ τι μ' ἐπαίδευσεν, ὡς
 ἂν δυναίμην στρατιᾷ προθυμίαν ἐμβαλεῖν λέγων, ὅτι
 τὸ πᾶν διαφέρει ἐν παντὶ ἔργῳ προθυμία ἀθυμίας.
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτο ἀνένευον, ἤλεγχες αὖ σὺ, εἴ τινα
 λόγον ἐποίησατο διδάσκων περὶ τοῦ πείθεσθαι τὴν στρα-
 τιάν, ὡς ἂν τις μάλιστα μηχανῶτο. Ἐπειδὴ δὲ καὶ 14
 τοῦτο παντάπασιν ἄρρητον ἐφαίνετο, τέλος δὴ με ἐπήρου,
 ὅ τι ποτε διδάσκων στρατηγίαν φαίη με διδάσκειν.
 Καὶ γὰρ δὴ ἐνταῦθα ἀπεκρινάμην, ὅτι τὰ τακτικά. Καὶ
 σὺ γελάσας διήλθες μοι, παρατιθεῖς ἕκαστον, ὅτι οὐδὲν

δέονται] Guelf. ἦσσαν οἱ στρ. δέονται,
 sed correctum δέησονται, quæ est scri-
 ptura Juntinæ prælata a Fischerò ad
 Weller. ii. p. 263. et ad Platonis Eu-
 typhr. sect. 15. ἦττον οἱ στρ. Brem.
 ἦττον οἱ στρ. τῶν ἐπ. δέησονται Altorf.

οἱ ἐν οἴκῳ] Articulum Junt. et
 Guelf. omittunt.

μοι πέρι] Guelf. et Brem. μοι ὑγιείας
 πέρι ἢ ῥώμης ἔλεξεν, ὡς δεῆσοι τούτων.
 nisi quod Brem. δεῆσον habet. ὑγιείας
 πέρι—τούτων : πρὸ τῆς στρατηγίας Al-
 torf. δεῆσοι et in Edd. primis ; ἢ ῥώ-
 μης expreffit etiam Philelphus ; Mu-
 retus corrigebat : ὡς δεῆσον, καὶ τού-
 των ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τὸν στ. ἐπ.
 Brem. καὶ ταῦτ' habet.

ὑπὲρ τῆς] Brem. ὑπὲρ omittit, et
 libri a Stephano laudati ; quare fe-
 clufi, quamvis Mureti correctio mihi
 omnium maxime placeat.

13. ἀπέφησα] Guelf. ἀπέφην—ἢ τι

νας τέχνας ἐδίδαξεν αἷ τῶν πολεμικῶν,
 sed margo ἐπιμελείας substituit ; pri-
 orem lectionem habet Bodl.

πολεμικῶν] Juntina, Isingr. Basil.
 Mel. πολεμίων.

ἂν οἱ σύμμαχοι] Articulum οἱ ex
 libris Gabrielis addidit Zeune ; eun-
 dem habet Altorf. omisso ἂν, quod
 facit etiam Leonclaviana ; præterea
 γίγνουντο Altorf.

Ἐπειδὴ δὲ] Guelf. et Brem. ἐπι δὲ
 hic et deinceps.

ἐποίησατο] Vulgare ποιήσατο corri-
 gere non dubitavi propter sensum et
 analogiam.

14. ὅ τι ποτε] Stobæus τί ποτε,
 Stephanus ἢ τί ποτε ex libris quibus-
 dam commemorat.

ἀπεκρινάμην] Bodl. et Guelf. ἀπο-
 κρίνομαι.

ὅτι οὐδὲν] Bodl. margo τί εἶη ὄφελος
 στρατηγία ἀνε. ut legit Philelphus.

ὄφελος εἴη στρατιᾶ τακτικᾶν, ἄνευ τῶν ἐπιτηδείων. Τί δὲ ἄνευ τοῦ ὑγιαίνειν; Τί δὲ ἄνευ τοῦ ἐπίστασθαι τὰς εὐρημένους εἰς πόλεμον τέχνας; Τί δὲ ἄνευ τοῦ πείθεσθαι; Ὡς δέ μοι καταφανές ἐποίησας, ὅτι μικρόν τι μέρος εἴη στρατηγίας τὰ τακτικά, ἐπερομένου μου, εἴ τι τούτων σύ με διδάξαι ικανὸς εἴης, ἀπιόντα με ἐκέλευσας τοῖς στρατηγικοῖς ἀνδράσι νομιζόμενοις εἶναι διαλέγεσθαι, καὶ πυνθάνεσθαι, πῆ ἕκαστα τούτων γίγνεται.

15 Ἐκ τούτου δὴ συνῆν τούτοις ἐγὼ, οὓς μάλιστα Φρονίμους περὶ τούτων ἤκουον εἶναι. Καὶ περὶ μὲν τροφῆς ἐπέισθην, ικανὸν εἶναι ὑπάρχον, ὅ τι Κυαζάρης ἐμελλε παρέξειν ἡμῖν· περὶ δὲ ὑγείας, ἀκούων τε καὶ ὄρων, ὅτι καὶ πόλεις αἰ χρῆζουσαι ὑγιαίνειν ἰατροὺς αἰρούνται, καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν στρατιωτῶν ἔνεκεν ἰατροὺς ἐξάγουσιν, οὕτω καὶ ἐγὼ, ἐπεὶ ἐν τῷ τέλει τούτῳ ἐγενόμην, εὐθὺς τούτου ἐπεμελήθην· καὶ οἶμαι, ἔφη, ὦ πάτερ, πάνυ ικανοὺς τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἔχειν ἀνδρας μετ' ἐμαυτοῦ.

4) de tuenda bona exercitus valetudine, et de exercitationibus hanc in rem infituentis.

16 Πρὸς τοῦτο δὴ ὁ πατήρ εἶπεν, Ἄλλ', ὦ παῖ, ἔφη, οὔτοι μὲν, οὓς λέγεις, ὥσπερ ἱματίων ραγέντων εἰσὶ τινες ἠπηταὶ, οὕτω καὶ οἱ ἰατροὶ, ὅταν τινὲς νοσήσωσι, τότε ἰῶνται

ὅτι εἴη ὄφελος στρατηγία Altorf. adscripto οὐδὲν in margine. Etiam Brem. στρατηγία habet et Stobæus ὅτι οὐδὲν εἴη ὄφελος στρατηγία.

εὐρημένους] Philolphus εὐρημένους vertit, quod est in Bodl. et Guelf. εἰς τὸν πόλεμον Brem. εὐρημένους Altorf.

μικρόν τι] Altorf. τι omittit.

ἐπερομένου μου] Edd. primæ cum Altorfino libro interferunt δέ. Stobæus ἐπηρόμην.

νομιζόμενοις] Guelf. omisso εἶναι habet νομ. ἀνδράσι cum Stobæo, Brem. et libris quibusdam Stephani; postea πυνθάνεσθαι Guelf. Brem.

15. τούτου δὴ] Guelf. et Brem. τούτου δ' ἐγὼ συνῆν τούτοις.

ὑπάρχον] In Brem. deletum est.

ἀκούων τε] Copulam Guelf. et

Brem. omittunt. deinceps καὶ αἰ πόλεις Altorf.

ἔχειν] Guelf. ἔχειν μετ' ἐμαυτοῦ ἀνδρας, eundem verborum ordinem servat Brem. ἀνδρας ἔχειν Altorf. ἔχειν vertit etiam Philolphus.

16. Πρὸς τοῦτο—εἶπεν] Guelf. et Brem. πρὸς ταῦτα—εἶπεν.

οὔτοι μὲν] Guelf. οὔτοι οὓς μὲν.

ἠπηταὶ] Ita Guelf. Brem. Lugd. Batav. margo Guelf. vulgatum ἀκροσταὶ, præfert etiam Hemsterh. ad Thomam M. p. 26.

οἱ ἰατροὶ] Articulum ex Guelf. Altorf. addidi cum Zeunio: οὕτως οἱ ἰατροὶ Brem. deinceps νοσήσωσιν Brem. et margo Steph. probante Fischero ad Weller. ii. p. 359.

τούτους· σοὶ δὲ τούτου μεγαλοπρεπεστέρα ἔσται ἢ τῆς
 ὑγείας ἐπιμέλεια· τοῦ γὰρ [τὴν] ἀρχὴν μὴ κάμνειν τὸ
 στράτευμα, τούτου σοὶ δεῖ μέλειν. Καὶ τίνα δὴ, ἔφη, ὦ
 πάτερ, ὄδῶν ἰῶν, τοῦτο πρᾶττειν ἰκανὸς ἔσομαι; Ἄν μὲν
 δήπου χρόνον τινὰ μέλλης ἐν τῷ αὐτῷ μένειν, ὑγεινοῦ δεῖ
 πρῶτον στρατοπέδου μὴ ἀμελήσαι· τούτου δὲ οὐκ ἂν
 ἀμάρτοις, εἴαν περ μέλη σοι. Καὶ γὰρ λέγοντες οὐδὲν
 παύονται οἱ ἄνθρωποι περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ
 τῶν ὑγεινῶν· μάρτυρες δὲ σαφεῖς ἑκατέροις αὐτῶν πα-
 ρίστανται τὰ τε σώματα καὶ τὰ χρώματα. Ἐπειτα
 δὲ, οὐ τὰ χωρία μόνον ἀρκέσει σκέψασθαι, ἀλλὰ μνή-
 σθητι, πῶς πειρᾷ σὺ ἐπιμελεῖσθαι σεαυτοῦ, ὅπως
 ὑγιαίνης. Καὶ Κύρος εἶπε, Πρῶτον μὲν πειρῶμαι, νῆ 17
 Δία, μηδέποτε ὑπερεμπίπλασθαι· δύσφορον γάρ· ἔπειτα
 δὲ ἐκπονῶ τὰ εἰσιόντα· οὕτω γάρ μοι δοκεῖ ἢ τε ὑγεία
 μᾶλλον παραμένειν, καὶ ἰσχύς προσγίνεσθαι. Οὕτω
 τοίνυν δεῖ, ἔφη, ὦ παῖ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι.
 Ἡ καὶ σχολή, ἔφη, ἔσται, ὦ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς
 στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε,

σοὶ δὲ τούτου] τούτων vertit Philel-
 phus.

τοῦ γὰρ τὴν ἀρχὴν] Junt. Bafil.
 Mel. Castalio cum Altorf. ὥστε γὰρ
 ἀρχὴν. Guelf. τὸ γὰρ ἀρχὴν. Igitur
 τὴν cum Zeunio seclufi.

· τίνα δὴ] Guelf. et Brem. τίνα δὲ
 ἰγῶ—πράσσειν. deinceps ἢν pro ἂν
 Guelf. postea πρῶτον δεῖ cum Brem.

εἴαν περ μέλη] Brem. ἂν περ μελήσει
 σοι Altorf. etiam ἂν περ.

νοσηρῶν] Brem. νοσαδῶν deinceps
 περὶ τῶν ὑγεινῶν Guelf. Altorf.

μάρτυρες δὲ] Altorf. καὶ μά. δέ.
 ἀρκέσει] Guelf. Brem. et Philelphus

ἀρκεῖ.

μνήσθησι] Guelf. μνησθῆναι τό σοι
 —πειρᾷ σεαυτοῦ ἱπιμ. margo μνήσθησι
 σύ. Brem. μνησθῆναι—πειρᾷ σεαυτοῦ
 ἱπιμ. Altorf. πειρᾷ ἱπιμ.—ὑγιαίνεις.
 Brodæus ex aliis libris πειράσῃ affect.

Fischerus μνησθῆναι διήσει aut διῖ, σὸ
 πῶς πειρᾷ σεαυτοῦ ἱπιμ. in libris olim
 scriptum fuisse suspicabatur, unde
 Philelphus dedit: sed meminisse etiam
 debes, quid ipse observet, ut bene va-
 leas. Equidem ὅπως ὑγιαίνεις malim
 scriptum ex vestigiis Altorf. qui dein-
 de καὶ ὁ Κύρος εἶπεν dat.

17. πειρῶμαι, νῆ Δία] Guelf. Brem.
 νῆ Δία, πειρ. deinceps ὑπερεμπίπλ.,
 Guelf.

προσγίνεσθαι] Guelf. προσγενέσθαι.

τοίνυν δεῖ, ἔφη] Brem. τοίνυν, ἔφη,
 ἄλλων δεῖ ἱπιμ. quem ordinem resti-
 tuit Zeune. In Altorf. τοίνυν δὴ—ἄλ-
 λων δεῖ, sed δεῖ ab aliena manu scri-
 ptum erat.

ἔφη, ἔσται, ὦ πάτερ] Brem. σχολή
 ἔσται, ὦ πάτερ, ἔφη. Altorf. ὦ πάτερ,
 ἔσται.

ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. Δεῖ γὰρ δήπου στρατιάν, εἰ μέλ-
 λει πράξῃν τὰ δέοντα, μηδέποτε παύεσθαι ἢ τοῖς πολε-
 μίοις κακὰ πορσύνουσιν, ἢ ἑαυτῇ ἀγαθὰ. Ὡς χαλε-
 πὸν μὲν καὶ ἓνα ἄνθρωπον ἀργὸν τρέφεσθαι, πολὺ δὲ
 ἔτι, ὧ παῖ, χαλεπώτερον οἶκον ὅλον· πάντων δὲ χαλε-
 πώτατον στρατιάν ἀργὸν τρέφειν. Πλεῖστά τε γὰρ τὰ
 ἐσθίοντα ἐν στρατιᾷ, καὶ ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμώμενα, καὶ
 οἷς ἂν λάβῃ δαψιλέστατα χρώμενα· ὥστε οὐδέποτε
 18 προσήκει στρατιάν ἀργεῖν. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ,
 ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅτι, ὥσπερ οὐδὲ γεωργοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφε-
 λος, οὕτως οὐδὲ στρατηγοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφελος εἶναι.
 Τὸν δὲ γε ἐργάτην στρατηγὸν ἐγὼ, ἔφη, ἀναδέχομαι (ἦν
 μή τις θεὸς βλάβη) ἅμα καὶ τὰ ἐπιτήδεια μάλιστα
 ἔχοντας τοὺς στρατιώτας ἀποδείξῃν, καὶ τὰ σώματα
 ἄριστα ἔχοντας παρασκευάσειν. Ἀλλὰ μέντοι τό γε
 μελετᾶσθαι, ἔφη, ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων, ἀγῶνας

κακὰ πορσύνουσιν] Ita Stobæus
 Bodl. Guelf. Brem. alii libri, κατα-
 πορσύνουσιν κακὰ. Altorf. μήποτε—
 κακὰ καταπορσύνουσιν ἢ ἑαυτοῖς ἀγα-
 θὰ: quam lectionem equidem pro-
 baverim, quoniam est elegantior et
 a Stobæo etiam servata.

πολὺ δ' ἔτι] Guelf. πολὺ δὲ τι. Brem.
 πολὺ δὲ τοι. Altorf. χαλεπώτερον, ὦ
 παῖ.

ἀργὸν] Stobæus, Guelf. a manu
 correctoris ἀργήν. In Altorf. ἀργήν
 est, sed fuerat antea ἀρχήν.

Πλεῖστά τε γὰρ] Ita Guelf. Brem.,
 πλεῖστα γὰρ ἐσθίει στρατιὰ Stobæus ;
 Brodæus ex libris affert πλεῖστα γὰρ
 ἔθνη στρατιὰ καὶ ἀπ' ἐλαχίστων ὀρ-
 μώμενα, καὶ οἷς ἂν λάβῃ δαψιλέστατα
 χρωμένη. Stephanus corrigebat ὀρμω-
 μένη—χρωμένη. Muretus affert ὀρμώ-
 μενα, unde efficit ἀρνούμενα. Zeunius
 vertit: et rerum quibus instructi domo
 ad bellum proficiscuntur, est copia ad-
 modum pauca. Camerarius et copia
 ad parandum exigua. Mihi quæ pla-
 ceat lectio, nulla in libris adest.

προσῆκει] Guelf. οὐποτε δέησι, sed

margo προσήκει. Brem. οὐποτε ἀργεῖν
 πρ. στρατιάν. Stephanus posuit le-
 ctionem οὐδέποτε ἀργεῖν δέησι στρα-
 τιάν. Bodl. οὐποτε ἀργεῖν δέησι στρα-
 τιάν, margo προσήκει, quod Philel-
 phus expressit.

18. ὡς ἐμοὶ δοκεῖ] Guelf. ἐμοὶ ὡς δ.
 ὅτι περ ὡς οὐδέ, quam lectionem re-
 cepit Zeune: Brodæi libri ὅτι ὡς
 οὐδέ. Etiam Brem. ὅτι περ ὡς οὐδέ.
 unde Fischerus effecit, quod dedi.
 Vulgo ὅτι omisso erat ὥσπερ. Deinceps
 priore ἀργοῦ omisso Brem. ἀρ-
 γούντος post στρατηγοῦ habet.

τὸν δὲ γε] Altorf. τὸν δὲ στρατηγὸν
 ἐργάτην ἔγωγε ἔφη, deinceps ἔχοντας
 μάλιστα Stobæus.

τό γε μελετᾶσθαι] Guelf. Brem.
 μέντοι, ἔφη, τό γε μελ. quod recepit
 Zeune. postea πολεμίων ἔργων Sto-
 bæus. Ceterum ad sententiam intel-
 lige ab initio eis τό γε μελετᾶσθαι, ut
 lectione sequenti.

ἀγῶνας ἂν τινάς] Stobæus et Bodl.
 ἀγῶνας ἂν τις. Stephanus annotavit
 alicunde ἀγῶνα ἂν τινα, quæ est le-
 ctio Brem. Ex antecedentibus nisi

ἂν τινὰς μοι δοκεῖ, ὦ πάτερ, προειπῶν ἐκάστοις, καὶ ἄθλα προτιθεῖς, μάλιστ' ἂν ποιεῖν εὖ ἀσκεῖσθαι ἕκαστα, ὥστε, ὅποτε δεῖτο, ἔχειν ἂν παρεσκευασμένοις χρῆσθαι. Κάλλιστα λέγεις, ἔφη, ὦ παῖ· τοῦτο γὰρ ποιήσας, σάφ' ἴσθι, ὥσπερ χοροὺς, τὰς τάξεις αἰεὶ τὰ προσήκοντα μελετώσας θεάσῃ.

Ἄλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς γε τὸ προθυμίαν ἐμβα- 19
λεῖν στρατιώταις οὐδέν μοι δοκεῖ ἰκανώτερον εἶναι, ἢ τὸ 5) de arti-
δύνασθαι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἐμποιεῖν ἀνθρώποις. Ἄλλ', bus, quibus
ἔφη, ὦ παῖ, τοῦτο γέ τοιοῦτόν ἐστιν, οἷόνπερ εἰ τις κύνας non modo
ἐν θήρῃ ἀνακαλοῖτο αἰεὶ τῇ κλήσει, οἴαπερ, ὅταν τὸ θη- coacti et
ρίον ὀρᾷ. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον προθύμως, εὖ οἶδ', ὅτι inviti, sed
ἔχει ὑπακουούσας· ἢν δὲ πολλάκις ψεύδῃται αὐτὰς, volentes
τελευτῶσαι, οὐδ' ὅποτε ἀληθῶς ὀρῶν καλῆ, πείθονται ac lubentes
αὐτῷ. Οὕτω καὶ τὸ περὶ τῶν ἐλπίδων ἔχει· ἢν πολλά- imperatori
κις προσδοκίας ἀγαθῶν ἐμβαλῶν ψεύδῃται τις, τελευ- pareant.
τῶν, οὐδ' ὅποτε ἀληθεῖς ἐλπίδας λέγῃ ὁ τοιοῦτος, πεί-
θειν δύναται. Ἄλλὰ τοῦ μὲν αὐτὸν λέγειν, ἀ μὴ σα-
φῶς εἰδέῃ, φείδεσθαι δεῖ, ὦ παῖ· ἄλλοι δ' ἐνίοτε λέ-

στρατηγὸς repeterē malis, equidem ἂν τις praeferam.

δοκεῖ] Guelf. δοκῆ, ἔφη. unde Zeune pessime δοκῆ recepit. deinde προστιθεῖς Altorf.

μάλιστ' ἂν] Stobæus ἂν omittit Altorf. εὖ ante ἀσκεῖσθαι omittit.

ἕκαστα, ὥστε] Guelf. Brem. Bodl. ὥστε ἕκαστα.

Κάλλιστα λέγεις] In margine Altorf. λέγειν scriptum est.

θεάσῃ] Altorf. θεάσει Attice.

τοῦ εἰς γε] Vulgatum εἰς γε ita ex lectione Stobæi τόγῃ εὐθυμίαν correxit Stephanus. ἐμβάλλειν Altorf. τοῖς ante στρατιώταις ex Stobæo restituit Zeune.

ἀγαθὰς] Brem. omittit.

ἀλλ', ἔφη] Stobæus ἀλλὰ μὲν, ἔφη. Altorf. ἐν θήραις.

οἴαπερ] Guelf. et Bodl. ἤπερ. Brem.

Altorf. ἤπερ. Stephanus non solum ἤπερ sed etiam οἴαπερ commemorat.

ὀρᾷ] Edd. primæ ὀρᾷσι cum Altorf. correxit Brodæus.

εὖ οἶδ'] In Edd. primis omiffum εὖ addidit Brodæus, deinceps ὑπακουούσας Guelf. ὑπακούσας Brem.

τελευτῶσαι] Edd. primæ cum Guelf. αὐτὰς τελευτῶσας, οὐδ'. correxit Brodæus.

τὸ περὶ τῶν] Ita libri Brodæi, Stobæi, Brem. Altorf. Ab Editis τὸ abest. deinceps ἢν γὰρ malebat Zeune.

ἐμβαλῶν] Stobæus ἐμβάλλων. sequens τελευτῶν omittit Brem. et deinceps οὐδ' ὅποτε habet.

ἀ μὴ] Stobæus ἰάν μὴ.

φείδεσθαι] Guelf. Bodl. εἰργισθαι, vulgata in margine annotata.

ἄλλοι δ' ἐνίοτε] Brem. ἄλλοι δὲ λί-

γοντες ταυτὸ διαπράττειεν ἄν· τὴν δὲ αὐτοῦ παρόρμησιν
 εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους δεῖ ὡς μάλιστα ἐν πίστει
 διασώζειν. Ἄλλὰ, ναὶ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κύρος, ὦ
 πάτερ, καὶ καλῶς μοι δοκεῖς λέγειν, καὶ ἐμοὶ οὕτως
 20 ἦδιον. Τοῦ γε μὴν πειθόμενους παρέχεσθαι τοὺς στρα-
 τιώτας οὐκ ἀπείρως μοι δοκῶ ἔχειν, ὦ πάτερ. Σὺ τε
 γάρ με εὐθύς τοῦτο ἐκ παιδίου ἐπαίδευες, σαυτῷ πεί-
 θεσθαι ἀναγκάζων· ἔπειτα τοῖς διδασκάλοις παρέδω-
 κας, καὶ ἐκεῖνοι αὖ ταυτὸ τοῦτο ἐπραττον. Ἐπεὶ δὲ ἐν
 τοῖς ἐφήβοις ἦμεν, ὁ ἄρχων ἡμῶν αὐτοῦ τούτου ἰσχυρῶς
 ἐπεμελεῖτο· καὶ οἱ νόμοι δὲ οἱ πολλοὶ δοκοῦσί μοι δύο
 ταῦτα μάλιστα διδάσκειν, ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.
 Καὶ τοίνυν κατανοῶν περὶ τούτων, ἐν ἅπασιν ὁρᾶν μοι
 δοκῶ τὸ προτρέπον πείθεσθαι μάλιστα ὄν, τὸ τὸν μὲν
 πειθόμενον ἐπαινέειν τε καὶ τιμᾶν, τὸν δὲ ἀπειθῶντα
 21 ἀτιμάζειν τε καὶ κολάζειν. Καὶ ἐπὶ μὲν γε τὸ ἀνάγκη
 πείθεσθαι, ἔφη, αὕτη, ὦ παῖ, ἡ ὁδὸς ἐστίν· ἐπὶ δὲ τὸ
 πολὺ κρεῖττον τούτου, τὸ ἐκόντας πείθεσθαι, ἄλλη συν-

γοντες ταυτ' ἄν διαπράττειεν—παρακέ-
 λουσιν. Altorf. τούτο διαπράττειεν.
 Guelf. ταυτ' ἄν διαπράττειεν,—παρα-
 κέλουσιν, vulgata in margine annota-
 ta: alteram lectiōnem ex libris suis
 posuit etiam Brodæus.

κινδύνους δεῖ] Altorf. κινδύνους αἰεὶ ὡς
 μάλιστα.

ὦ πάτερ] Guelf. ὁ Κύρος, καλῶς μοι
 ὦ πάτερ. Brodæi liber: ὦ πάτερ, καὶ
 καλῶς μοι δοκεῖς ταῦτα λέγειν. Edd.
 primæ verba ὦ πάτερ omnino omit-
 tunt.

20. Τοῦ γε] Junt. Guelf. τό γε, de-
 incept Guelf. cum Brem. δοκῶ αὐτοῦ
 ἔχειν, ὦ πάτερ· σὺ γάρ, quam lectio-
 nem commemorat etiam Brodæus.

σαυτῷ] Altorf. αὐτόν. deinceps τὸ
 αὐτὸ τοῦτο Brem. ἔπραττον Guelf.

Ἐπεὶ δ' ἐν] Ita Brem. Bodl. Ga-
 brielis et Philèphi libri pro ἐπεὶ δὲ,
 ὡς ἐν Altorf. ἔπειτα ὡς ἐν. Guelf. ἐπεὶ
 δ' ἐν omisso deinceps ἦμεν. Lamb.
 Bos Observ. Miscell. p. 15. pro ἐπεὶ

δὲ malebat ἐπὶ δὲ, deinde, præterea.

ἄρχων ἡμῶν] Vulgatam ex Guelf.
 mutavit Zeune in ἄρχων τοῦ αὐτοῦ,
 quam scripturam expreffit Philelphus
 et Camerarius. Bremensis ἄρχων αὐ-
 τοῦ τοῦ τούτου habet.

δύο ταῦτα] Guelf. δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ
 ταῦτα δύο. Etiam Altorf. ταῦτα δύο.

τὸν μὲν] Guelf. et Brem. μὲν omit-
 tit, deinde τε ante καί.

21. ἀνάγκη πείθεσθαι] Codex Bro-
 dæi, Guelf. Brem. ἔπειθεσθαι.

ἔφη, αὕτη] Guelf. et Philel. omit-
 tunt ἔφη. Stobæus ἡ ὁδὸς, ὦ παῖ.

ἐκόντας] Stobæus ἐκόντας.

ἄλλη συντ.] κρεῖσσον τούτου πολὺ—
 ἄλλη ἰστί συντομωτέρα, omisso ὁδὸς
 Guelf. et Brem. ἄλλη ἰστί συντομ.
 ὁδὸς Stob. et Altorf. ἄλλη ἔστι σ. ὁδὸς
 ἐστίν cum Zeunio Weiske, quasi ἔστι
 ex Guelf. effct: iidem verba ὁδὸς
 ἐστίν fecluserunt. Vulgo erat ἄλλη
 συν. ἰδ. ἰστί.

τομωτέρα ὁδός. Ὅν γὰρ ἂν ἠγήσωνται περὶ τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς Φρονημώτερον ἑαυτῶν εἶναι, τούτω οἱ ἄνθρωποι ὑπερηδέως πείθονται. Γνοίης δὲ ἂν, ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς κάμνουσιν, ὡς προθύμως τοὺς ἐπιτάσσοντας ὅ τι χρῆ ποιεῖν καλοῦσι· καὶ ἐν θαλάττῃ δὲ, ὡς προθύμως τοῖς κυβερνήταις οἱ συμπλέοντες πείθονται· καὶ οὓς γ' ἂν νομίζωσι τινες βέλτιον ἑαυτῶν ὁδοὺς εἰδέναι, ὡς ἰσχυρῶς τούτων οὐδ' ἀπολείπεσθαι ἐθέλουσιν· ὅποτε δὲ οἴονται πειθόμενοι κακόν τι λήψεσθαι, οὔτε ζημίαις πάνυ τι θέλουσιν εἶκειν, οὔτε δώροις ἐπαίρεσθαι. Οὐδὲ γὰρ τὰ δῶρα ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ κακῷ ἐκὼν οὐδεὶς λαμβάνει. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ, εἰς τὸ πειθομένου ἔχειν οὐδὲν 22 εἶναι ἀνυσιμώτερον τοῦ Φρονημώτερον δοκεῖν εἶναι τῶν ἀρχομένων. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη. Καὶ πῶς δὴ τις, ὦ πάτερ, τοιαύτην δόξαν περὶ αὐτοῦ τάχιστα παρασχέσθαι ἂν δύναιτο; Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὦ παῖ, συντομωτέρα ὁδός, περὶ ᾧ ἂν βούλη δοκεῖν Φρόνιμος εἶναι, ἢ τὸ γενέσθαι περὶ τούτων Φρόνιμον. Καθ' ἐν δὲ ἕκαστον περὶ τούτων σκοπῶν, γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω.

τοῦ συμφέροντος] Edd. vett. Stob. Altorf. τὰ συμφέροντα. deinceps φρον. εἶναι ἑαυτῶν Stobæus.

νομίζωσιν—ἑαυτῶν] Guelf. νομίσωσι—αὐτῶν.

ἰσχυρῶς τούτων] Guelf. cum Edd. primis τούτου, quod Brodæus correxit. Post τούτων Stephanus ἔχονται vel simile verbum addi volebat: Zeunius ex Philelphi versione: *tanquam ab harum peritissimis ducibus abesse nunquam volunt suspicabatur eum scriptum legisse ἰσχυρῶς τούτου ἰδόντων ἠγχιμόνων οὐδέποτε ἀπ. Ζέλ. Mihi Stephani ratio præplacet. Guelf. et Altorf. ἰδίλουσιν pro vulgato Ζήλουσι dederunt.*

ὅποτε δὲ] Altorf. ὅποτ' ἂν. Guelf. ἔταν δὲ οἴωνται. Brem. etiam ἔταν.

πάνυ τι] Ita ex Guelf. et Leuncl. margine vulgatum πάνυ τει correxit Zeune.

τὰ δῶρα] Guelf. Brem. τὰ omitunt; recte, puto, αὐτοῦ etiam Brem. deinceps ὦ πάτερ, ἔφη.

22. ἀνυσιμώτερον] ἀνυτικώτερον Budensis, Altorf. ἀνυστικώτ. malebat Leunclavius.

δοκεῖν] Altorf. omittit.

δὴ τις] Guelf. Altorf. δὴ τις ἂν—τάχιστα περὶ αὐτοῦ παρ. δύναιτο.

ἂν βούλη] Guelf. Brem. βούλει. Brodæus μέλλει ex aliis Codd. memorat, unde margo Leunclavianæ μέλλεις effecit. Compara Memorabil. ii. 6, 39.

περὶ τούτων] Guelf. hæc omittit: σκοπῶν περὶ τ. Brem. deinceps ἰγὼ

Ἦν γὰρ βούλη, μὴ ἂν ἀγαθὸς γεωργὸς, δοκεῖν εἶναι ἀγαθὸς, ἢ ἰππεὺς, ἢ ἰατρὸς, ἢ αὐλητὴς, ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν, ἐννόει, πόσα γε ἂν δεοί σε μηχανᾶσθαι, τοῦ δοκεῖν ἕνεκα. Καὶ εἰ δὴ πείσαις ἐπαινεῖν τέ σε πολλοὺς, ὅπως δόξαν λάβης, καὶ κατασκευὰς καλὰς ἐφ' ἐκάστῳ αὐτῶν κτήσαιο, ἄρτι τε ἐξηπατηκῶς εἴης ἂν, καὶ ὀλίγω ὕστερον, ὅπου ἂν πείραν δόξης, ἐξεληλεγμένους τ' ἂν εἴης, καὶ προσέτι
 23 ἀλαζῶν Φαίνοιο. Φρόνιμος δὲ περὶ τοῦ συνοίσειν μέλλοντος πῶς ἂν τις τῷ ὄντι γένοιτο; Δηλονότι, ἔφη, ὦ παῖ, ὅσα μὲν ἐστὶ μαθόντα εἰδέναι, μαθὼν ἂν, ὥσπερ τὰ τακτικὰ ἔμαθες· ὅσα δὲ ἀνθρώποις οὔτε μαθητὰ, οὔτε προρατὰ ἀνθρωπίνῃ προνοίᾳ, διὰ μαντικῆς ἂν παρὰ θεῶν πυνθανόμενος, φρονιμώτερος ἄλλων ἂν εἴης· ὅτι δὲ γνοίης βέλτιον ὄν πραχθῆναι, ἐπιμελούμενος ἂν τούτου, ὡς ἂν πραχθείη. Καὶ γὰρ τὸ ἐπιμελεῖσθαι τούτου, οὗ
 24 ἂν δέη, φρονιμωτέρου ἀνδρὸς, ἢ τὸ ἀμελεῖν. Ἀλλὰ μέντοι ἐπὶ τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων (ὅπερ ἔμοιγε ἐν τοῖς μεγίστοις δοκεῖ εἶναι) δηλονότι ἢ αὐτὴ ὁδὸς, ἢ περ, εἴ τις ὑπὸ τῶν φίλων στέργεσθαι ἐπιθυμοίη. Εὖ γὰρ,

omittit Guelf. γνώσει Altorf. quod præferbat Fischer, qui etiam τὰληθῆ malebat legi ad Platonis Apologiam 10. p. 95.

Ἦν γὰρ βούλη] Guelf. βούλει. Altorf. καὶ γὰρ β.

πόσα γε] Guelf. Brem. πόσα σὲ δεοί ἂν. Steph. et Leuncl. margo πόσα σοὶ δεοί ἂν habent. Mihi prior lectio præplacet.

ἄρτι τε] i. e. ad breve tempus jam deceperis spectatores. Igitur inepta est Weiskii conjectura ἄρτι γε. Vidit tamen aliquid, cum malebat ἐξηπατηκῶς ὀλίγω ὕστερον aut ἄρτι γε—ὀλίγω μίνται vel ὀλίγω δὲ legi. Scilicet καὶ ante ὀλίγω apodofin exordiri recte non posse, fed aptioris vocabuli locum occupasse videtur. Sed in simili Memorab. i 1, 5. καὶ οὐ apodofin orditur, ubi Ernestius locum non similem i. 2, 32. comparabat. Altorf.

ὀλίγον—ὅπου πείραν habet.

τ' ἂν εἴης] Guelf. εἴης ἂν omiffa copula: Brem. ἂν προσέτι καὶ ἀλαζῶν.

23. Δηλονότι] Guelf. Brem. Δῆλον, ἔφη, ὦ παῖ, ὅτι; quod recepit Zeune. ἄλλων ἂν εἴης] Brem. ἂν omittit.

βέλτιον ὄν] Guelf. Brem. Bodl. ὄν omittunt: ἂν pro eo Stobæus habet, quod cum verbo πραχθῆναι copulabat Stephanus. Mihi γνοίης ἂν βέλτιον ἂν placeret scriptum. deinceps Guelf. cum Castal. ἐπιμελούμενος; quam formam dedit Zeune.

ὡς ἂν] Stobæus cum Juntina, Ifingr. Basil. Mel. ἂν omittit.

τούτου] Guelf. et Brem. omittunt: τοῦ ἐπιμελεῖσθαι Brem.

24. ἐπὶ τῷ] Stobæus cum Altorf. ἐπὶ γε τῷ, quam scripturam laudat etiam Brodæus. post ἐμοὶ idem Stobæus γὰρ omiffit.

εἶμαι, δεῖν ποιῶντα Φανερόν εἶναι. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη, ὦ παῖ, χαλεπὸν, τὸ αἰεὶ δύνασθαι εὖ ποιεῖν, οὐς ἂν τις ἐθέλη· τὸ δὲ συνηθόμενόν τε φαίνεσθαι, ἢν τι ἀγαθὸν αὐτοῖς συμβαίνει, καὶ συναχθόμενον, ἢν τι κακὸν, καὶ συνεπικουρεῖν προθυμούμενον ταῖς ἀπορίαις αὐτῶν, καὶ προφοβούμενον, μὴ τι σφαλῶσι, καὶ προνοεῖν πειρώμενον, ὡς μὴ σφάλλωνται, ἐπὶ ταῦτά πως δεῖ μᾶλλον συμπαραμαρτεῖν. Καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων δὲ, ἢν μὲν ἐν 25

ἔρει ὥσι, τὸν ἄρχοντα δεῖ τοῦ ἡλίου πλεονεκτοῦντα Φανερόν εἶναι. ἢν δὲ ἐν χειμῶνι, τοῦ ψυχούς· ἢν δὲ δέη μοχθεῖν, τῶν πόνων· πάντα γὰρ ταῦτα εἰς τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων συλλαμβάνει. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς καὶ καρτερώτερον δεῖν πρὸς πάντα τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων μᾶλλον εἶναι. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη. Θάρρει μέντοι, ἔφη, ὦ παῖ· εὖ γὰρ ἴσθι τοῦτο, ὅτι τῶν ὁμοίων σωμάτων οἱ αὐτοὶ πόνοι οὐχ ὁμοίως ἀπονται, ἄρχοντός τε ἀνδρὸς καὶ ἰδιώτου. ἀλλ' ἐπικουφί-

ἰθέλη] Guelf. Stob. θέλη.

συμβαίνει] Ita Castal. Stob. Guelf. Brem. Altorf. pro συμβαίη.

προθυμούμενον] Stobæus πρόθυμον· deinceps φοβούμενον Bodl. Brem.

δεῖ μᾶλλον] Ita Stobæo est δεῖ παραμαρτεῖν, quam lectionem memorat etiam Brodæus.

25. πράξεων δὲ] Stobæus καὶ τὸ τῶν πράξεων γε.

ἢν δὲ ἐν] Stob. ἢν δὲ χειμῶν. Guelf. εἰ δὲ. Altorf. ἢν δ' ἐν.

δέη μοχθεῖν] Stob. δεῖ. Guelf. et margo Steph. διὰ μόχθων, in margine Guelf. vulgata est annotata. In διὰ μόχθων latet lectio δέη μόχθων.

Λέγεις σὺ] Stobæus λέγεις εὖ.

καρτερώτερον] Camerarius καρτεριώτερον conjecerat. καρτερόν est in Stobæo et Altorf. καρτερώτερον—μᾶλλον erat in Budensi: ubi μᾶλλον Stephanus putabat adscitum ex lectione καρτερόν, quæ est in Stobæo et Al-

torf. In Altorf. καρτερότερον supra scriptum, deinceps in eo est μᾶλλον εἶναι. Interim receperunt μᾶλλον etiam Zeune et Weiske.

δεῖν] Ita pro δεῖ ex libro Camerarii suadente Fischero ad Platonis Phædonem festi. 58. scripsit Zeune.

μᾶλλον εἶναι] Verbum utrumque in Edd. primis abest: primus addidit εἶναι Brodæus, post καρτερώτερον Castalio inferuit. Sed locum v. 5, 4. male comparatum esse a Zeunio, recte monuit Fitcher Animad. ad Well. ii. p. 138. cf. ad ii. 4, 10. et v. 5, 4.

ἔφη, ὦ παῖ] Brem. ἔφη τοῦτο, ὦ παῖ—ἴσθι, ὅτι. Guelf. eandem lectionem habet omisso tamen ἔφη. Mihi etiam τοῦτο transflocatum magis placet.

οὐχ ὁμοίως] Sententiam expressit ex h. 1. Cic. Tuscul. 2, 26.

ζει τὴ ἢ τιμὴ τοὺς πόρους τῷ ἄρχοντι, καὶ αὐτὸ τὸ εἰδέναι, ὅτι οὐ λανθάνει, ὅ τι ἂν ποιῇ.

26
6) de variis
artibus su-
perandi ho-
stes.

Ὅποτε δὲ, ὦ πάτερ, ἤδη ἔχοιεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια οἱ στρατιῶται, ὑγιαίνοιεν δὲ, πονεῖν δὲ δύναιντο, τὰς δὲ πολεμικὰς τέχνας ἡσκηκότες εἶεν, φιλοτίμως δὲ ἔχοιεν πρὸς τὸ ἀγαθὸν φαίνεσθαι, τὸ δὲ πείθεσθαι αὐτοῖς ἡδίων εἶναι τοῦ ἀπειθεῖν, οὐκ ἂν ἤδη τήνικαῦτα σωφρονεῖν ἂν τις σοὶ δοκοίη, διαγωνίζεσθαι βουλόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους ὡς τάχιστα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, εἰ μέλλοι γε πλεῖον ἔξειν· εἰ δὲ μὴ, ἔγωγε, ὅσα ἂν οἰοίμην καὶ αὐτὸς βελτίων εἶναι, καὶ τοὺς ἐπομένους βελτίους ἔχειν, τόσα ἂν μάλλον φυλαττοίμην. ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα, ἃ ἂν οἰώμεθα πλείστου ἡμῖν ἄξια εἶναι, ταῦτα πειρώμεθα 27 ὡς ἐν ἐχυρωτάτῳ ποιεῖσθαι. Πλέον δὲ ἔχειν, ὦ πάτερ, πολεμίων πῶς ἂν τις δύναιτο μάλιστα; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι τοῦτο φαῦλον, ὦ παῖ, οὐδ' ἀπλοῦν ἔργον ἐρωτᾷς· ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι δεῖ τὸν μέλλοντα τοῦτο ποιήσῃν, καὶ ἐπίβουλον εἶναι, καὶ κρυφίνου, καὶ δολερὸν, καὶ ἀπατεῶνα, καὶ κλέπτην, καὶ ἄρπαγα, καὶ ἐν παντὶ πλεονέκτην τῶν πολεμίων. Καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας

αὐτὸ τὸ] Ita pro τὸ αὐτὸν Guelf. Brem. et margo Steph.

ποιῇ] Bodl. Guelf. Brem. ita pro ποιοίη. Stephanus eandem lectionem annotavit. ποτε ex Stobæo et Brodæi libro affumfit Zeune et ante ποιῇ collocavit.

26. πάτερ, ἤδη] Brem. πάτερ, σοὶ ἤδη ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια.

ὑγιαίνοιεν δὲ] Ita pro τε Stobæus et Altorf. tamen statim Stobæus τό τε πείθεσθαι habet: Guelf. deinde πονεῖν τε.

ἡδίων εἶναι] Guelf. ἡδίων ἢ Brem. ἡδίων ἢ τὸ ἀπειθεῖν. Etiam Guelf. ἀπειθεῖν habet.

ἂν ἤδη] Guelf. Brem. ἤδη omittit.

μέλλοι] Stobæus μέλλει—πλέον. Verba εἰ δὲ μὴ in margine Altorf. ab alio sunt addita.

ἔγωγε, ὅσα] Ita ex Guelf. dedit Zeune pro ἔγωγ' ἂν, ὅσα Brem. ἔγωγε, ὅσα ἂν. unde ἂν post ὅσα collocavi.

βελτίους] Stob. Guelf. Brem. Altorf. βελτίονας.

τόσα ἂν] Ita Guelf. et Brem. pro τόσα δ' ἂν, quod revocavit Weiske. deinceps ἄξια ἡμῖν Stob. ἄλλα ἂν οἰώμεθα πλείστου ἄξια ἡμῖν εἶναι Altorf.

27. Πλέον] Guelf. πλεῖον.

πλεονέκτην] Ita pro πλεονεκτεῖν cum Mureto ex Stobæo, Budensi, Bodl. Guelf. Brem. Altorf. Philelpho Hutchinso et Zeune.

εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, οἷον σὺ λέγεις, ὦ πάτερ, δεῖν ἄνδρα
 με γενέσθαι. Οἷος ἂν, ἔφη, ὦ παῖ, δικαιοτάτος τε
 καὶ νομιμώτατος ἀνὴρ εἴης. Πῶς μὲν, ἔφη, παῖδας ὄν- 28
 τας ἡμᾶς καὶ ἐφήβους τάναντία τούτων ἐδιδάσκετε ;
 Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ νῦν γε, πρὸς τοὺς Φίλους τε καὶ
 πρὸς τοὺς πολίτας· ὅπως δέ γε τοὺς πολεμίους δύνασθε
 κακῶς ποιεῖν, οὐκ οἶσθα μανθάνοντας ὑμᾶς πολλὰς
 κακουργίας ; Οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἔφη, ὦ πάτερ. Τίνος μὲν,
 ἔφη, ἔνεκα ἐμανθάνετε τοξεύειν ; Τίνος δ' ἔνεκα, ἀκον-
 τίξειν ; Τίνος δ' ἔνεκα, δολοῦν ὡς ἀγρίους πλέγμασι καὶ
 ὀρύγμασι ; Τί δέ, ἐλάφους ποδάγραῖς καὶ ἀρπεδόναῖς ;
 Τί δέ, λέουσι καὶ ἄρκοις καὶ παρδάλεσιν οὐκ εἰς τὸ ἴσον
 καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, ἀλλὰ μετὰ πλεονεξίας τινὸς
 αἰεὶ ἐπειρᾶσθε ἀγωνίζεσθαι πρὸς αὐτά ; Ἡ οὐ γιγνώ-
 σκεις, ὅτι ταῦτα πάντα κακουργίαι τινὲς καὶ ἀπάται
 καὶ δολώσεις καὶ πλεονεξίαι ; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦ- 29
 ρος, θηρίων γε· ἀνθρώπων δὲ εἰ καὶ δόξαιμι βούλεσθαι
 ἐξαπατῆσαι τινὰ, πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάνων.
 Οὐδὲ γὰρ τοξεύειν, οἶμαι, ἔφη, οὐδ' ἀκοντίξειν ἄνθρωπον
 ἐπετρέπομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν ἐδιδάσκο-
 μεν· ἵνα γε νῦν μὲν μὴ κακουργοίητε τοὺς Φίλους, εἰ δέ

σὺ λέγεις] Stobæus αὖ λέγεις, deinde ἰνομώτατος. Pro εἴης Budensis et Altorf. εἶη habet, quam lectionem Brodæus etiam commemorat : unde Stephanus οἷος ἂν τις—εἶη malebat.

28. νῦν γε] Guelf. γε omittit ; deinde καὶ τοὺς πολίτας habet cum Brem. Stobæus φίλους καὶ τοὺς. Mihi γε post πρὸς collocatum aptius videtur.

δύνασθε] Ita Castalio primus Edd. vett. lectionem δύνασθε correxit.

ἔφη, ὦ πάτερ] Altorf. ἔφη, πάτερ. Guelf. οὐ δῆτ', ἔφη, ἔγωγε. deinceps μὲν ἔνεκα, ἔφη Brem. cum Guelf.

δολοῦν] Ita pro δολοῦν Guelf. Bodl. Altorf. deinde καὶ πλέγμασι Guelf.

ἐπειρᾶσθε—αὐτὰ] Edd. vett. πι-

ρᾶσθε correxit Castalio : eadem cum Altorf. ταῦτα habent.

γιγνώσκεις, ὅτι] Guelf. Brem. πάντα γιγνώσκεις ταῦτα ὅτι κακουργίαι τί εἰσι : quam lectionem vertit Philelphus et alicunde commemoravit Stephanus.

29. ὁ Κύρος] Hæc verba cum Philelpho Guelf. omittit.

ἵνα γε νῦν μὲν] Mihi locus falebrofus vitio aliquo laborare videtur in his ipsiis verbis, quæ si compares cum simili loco fecit. 28. malis fere eum ad hunc modum mutare : καὶ νῦν γε, scilicet διδάσκομεν τοξεύειν καὶ ἀκοντίξειν. ἵνα μὴ κακουργοίητε etc, In Altorf. βάλλειν deest.

ποτε πόλεμος γένοιτο, δύναισθε καὶ ἀνθρώπων στοχάζεσθαι. Καὶ ἑξαπατᾶν δὲ καὶ πλεονεκτεῖν οὐκ ἐν ἀνθρώποις ἐπαιδεύομεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἐν θηρίοις, ἵνα μὴδ' ἐν τούτοις τοὺς Φίλους βλάπτοιτε· εἰ δέ ποτε πόλεμος γέ-
 30 νοιτο, μὴδὲ τούτων ἀγύμναστοι εἴητε. Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ πάτερ, εἶπερ χρήσιμά ἐστιν ἀμφοτέρ' ἐπίστασθαι, εὖ τε ποιεῖν καὶ κακῶς ἀνθρώπους, καὶ διδάσκειν ἀμφοτέρα
 31 ταῦτα ἔδει ἐν ἀνθρώποις. Ἀλλὰ λέγεται, ἔφη, ὦ παῖ, ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων γενέσθαι ποτὲ ἀνὴρ διδάσκαλος τῶν παιδῶν, ὃς ἐδίδασκεν ἄρα τοὺς παῖδας τὴν δικαιοσύνην, ὥσπερ καὶ σὺ κελεύεις, μὴ ψεύδεσθαι, καὶ ψεύδεσθαι· καὶ μὴ ἑξαπατᾶν, καὶ ἑξαπατᾶν, καὶ μὴ διαβάλλειν, καὶ διαβάλλειν· καὶ μὴ πλεονεκτεῖν, καὶ πλεονεκτεῖν. Διώριζε δὲ, τούτων ἅ τε πρὸς τοὺς Φίλους ποιητέον ἦν, καὶ ἅ πρὸς τοὺς ἐχθρούς. καὶ ἔτι δὲ [προβὰς] ταῦτα ἐδίδασκεν, ὡς καὶ τοὺς Φίλους δίκαιον εἶη ἑξαπατᾶν, ἐπὶ γε ἀγαθῶ· καὶ κλέπτειν τὰ τῶν φίλων,
 32 ἐπὶ γε ἀγαθῶ. Καὶ τὰδε διδάσκοντα ἀνάγκη καὶ

πόλεμος γένοιτο] Brodæus conjiciebat ἦν δὲ ποτε καὶ πόλεμος γένηται, ἵνα δύναισθε τῶν ἀνθ. στ.

ἑξαπατᾶν δὲ] Guelf. Brem. δὲ omittit.

μὴδὲ τούτων] Ex Guelf. μὴδέποτε dedit Zeune.

30. καὶ κακῶς ἀνθρώπους] Guelf. ἀνθ. καὶ κακῶς.

ἐν ἀνθρώποις] Guelf. Brem. ἐπ' ἀνθ. ut Philelphus.

31. τὴν δικαιοσύνην] Vulgo interferunt τε auctoritate Guelf. et Brem. omisit Zeune: Leunclavius καὶ ἀδικίαν—καὶ μὴ ψεύδεσθαι etc. malebat, quam ejus conjecturam probavit Stephanus in Editione altera, omisso tamen altero καί, cum in priore τε in γε mutari voluisset. Weiske asumpta Stephani priore correctione; et mutato τε in γε verba τὴν γε—κελεύεις parenthesi includit, quo clarius pateret δικαιοσύνην non regi ab ἐδίδασκεν, sed ab omiffa κατὰ præpositione.

Malebat tamen verba τὴν τε δικαιοσύνην prorsus abesse quo locus melius responderet sectioni 33. Ipse etiam abesse mallet: verum quamdiu adfunt, καὶ ἀδικίαν—καὶ μὴ ψεύδεσθαι sequi debebat.

καὶ σὺ] Copulam cum Edd. primis Guelf. et Altorf. omittunt.

Διώριζε δὲ] Ita Guelf. pro διωρίζετο. deinceps ποιητέον καὶ πρὸς ἐχθρούς. Brem. ποιητέον καὶ πρὸς.

ἔτι δὲ προβὰς] Castalio προβὰς αὐτῶ dedit: ubi αὐτῶ deleri jussit Brodæus. Vulgatam ex Guelf. mutavit Zeune et dedit καὶ ἐπὶ γε ταῦτα, quam lectionem putat Philelphum vertisse: atque in hanc sententiam. Brem. καὶ ἔτι ταῦτα omisso προβὰς. deinceps ἐδίδασκε τε ὡς καὶ φίλους Guelf. unde καὶ cum Zeunio inferui et verbum προβὰς seclufi.

φίλων, ἐπὶ γε] Guelf. Brem. φίλων ἐπί.

32. Καὶ τὰδε] Ita ex Guelf. Zeune,

γυμνάζειν ἦν πρὸς ἀλλήλους τοὺς παῖδας ταῦτα ποιεῖν ὡσπερ καὶ ἐν πάλη Φασὶ τοὺς Ἕλληνας διδάσκειν ἕξαπατᾶν, καὶ γυμνάζειν δὲ τοὺς παῖδας πρὸς ἀλλήλους τοῦτο δύνασθαι ποιεῖν. Γενόμενοι οὖν τινες οὕτως εὐφρεῖς πρὸς τὸ κλέπτειν, καὶ πρὸς τὸ ἕξαπατᾶν, καὶ πρὸς τὸ πλεονεκτεῖν, ἴσως δὲ καὶ πρὸς τὸ Φιλοκερδεῖν οὐκ ἀφρεῖς ὄντες, οὐκ ἀπείχοντο οὐδ' ἀπὸ τῶν Φίλων, τὸ μὴ οὐχὶ πλεονεκτεῖν αὐτῶν πειραῖσθαι. Ἐγένετο οὖν ἐκ 33 τούτου ῥήτρα, ἣ καὶ νῦν χρώμεθα ἔτι, ἀπλῶς διδάσκειν τοὺς παῖδας, ὡσπερ τοὺς οἰκέτας πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διδάσκομεν, ἀληθεύειν, καὶ μὴ ἕξαπατᾶν, μηδὲ κλέπτειν, μηδὲ πλεονεκτεῖν· εἰ δὲ παρὰ ταῦτα ποιῶεν, κολάζειν ὅπως σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐπισθενέτες πρῶτοιοι πολῖται γένοιτο. Ἐπεὶ δὲ ἔχουεν τὴν ἡλικίαν, ἥνπερ σὺ νῦν ἔχεις, 34 ἤδη καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους νόμιμα ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι διδάσκειν. Οὐδὲ γὰρ ἂν ἔτι ἐξενεχθῆναι δοκεῖτε πρὸς τὸ ἀγριοὶ πολῖται γενέσθαι, ἐν τῷ αἰδεῖσθαι ἀλλήλους συντετραμμένοι· ὡσπερ γε καὶ περὶ ἀφροδισίων οὐ διαλεγόμεθα πρὸς τοὺς ἄγαν νέους, ἵνα μὴ, πρὸς

cum Edd. primæ καὶ omisso ταῦτα haberent: Stephanus καὶ ταῦτα dedit.

Γενόμενοι οὖν] Ex Guelf. δὲ dedit Zeune.

εὐφρεῖς] deinceps Guelf. in margine habet addita verba πρὸς τὸ κλέπτειν. Altorf. τινὲς εὐφρεῖς πρὸς τὸ κλέπτειν καὶ πρὸς τὸ ἕξαπατᾶν καὶ πρὸς τὸ πλεονεκτεῖν. Brem. etiam πρὸς τὸ πλεονεκτεῖν cum Philelpho habet. Igitur vulgatam εὐφρεῖς καὶ πρὸς τὸ εὐ ἕξαπατᾶν—εὐ πλεονεκτεῖν partim supplevi partim emendavi.

ἀπείχοντο] Brodæus alicunde ἠπέχοντο commemorat. ἀπείχοντα οὐδὲ τῶν φίλων Brem.

τὸ μὴ] Margo Isingr. τοῦ μὴ. deinceps πλεονεκτεῖν παρ' αὐτῶν Brem. Altorf.

33. ἐκ τούτου] Guelf. Philel. Al-

torf. ἐκ τούτων. sequens ῥήτρα pro vulgato ante φρήτρα vertit Brodæus et Philelphus, et iuvante Leunclavio Muretoque primus dedit Stephanus; ῥήτρα est etiam in Guelf. Brem. Altorf. et margine Bodl.

τοὺς οἰκέτας] Guelf. articulum omittit.

μηδὲ κλέπτειν] Guelf. καὶ μὴ πλεονεκτεῖν deinceps habet, ita ut cum Philelphi libro verba μηδὲ κλέπτειν omittere voluisse videatur.

εἰ δὲ] Altorf. τὸν δὲ παρὰ ταῦτα ποιούντα. Castalio κολάζει dedit.

34. ἥνπερ σὺ] Guelf. ἦν σὺ. Altorf. ἥνπερ καὶ σὺ, quod mihi placet.

διδάσκειν] deinceps ἰδοκεῖ collocat Altorf.

οὐδὲ γὰρ] Guelf. εὐ γὰρ—ἀλλήλοις.

τῇ ἰσχυρᾷ ἐπιθυμία αὐτοῖς ῥαδιουργίας προσγενομένης,
 35 ἀμέτρως αὐτῇ χρᾶντο οἱ νέοι. Νῆ Δί', ἔφη· ὡς τοῖνυν
 ὀψιμαθῆ με ὄντα τούτων τῶν πλεονεξιῶν, ᾧ πάτερ, μὴ
 Φείδου, εἴ τι ἔχεις, διδάσκειν, ὅπως πλεονεκτήσω ἐγὼ
 τῶν πολεμίων. Μηχανῶ τοῖνυν, ἔφη, ὁπόση ἐστὶ δύνα-
 μεις, τεταγμένοις τοῖς αὐτοῦ ἀτάκτους λαμβάνειν τοὺς
 πολεμίους· καὶ ὀπλισμένοις, ἀόπλους· καὶ ἐγρηγοροῖσι,
 καθεύδοντας· καὶ φανεροὺς σοι ὄντας, ἀφανῆς ἂν αὐτὸς
 ἐκείνοις, καὶ ἐν δυσχωρίαις αὐτοὺς γιγνομένους, ἐν ἐρυμ-
 36 νῶ αὐτὸς ἂν, ὑποδέξῃ. Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τίς τοιαῦτα,
 ᾧ πάτερ, ἀμαρτάνοντας δύναίτο τοὺς πολεμίους λαμβά-
 νειν; Ὅτι, ἔφη, ᾧ παῖ, πολλὰ μὲν τούτων ἀνάγκη ἐστὶ
 καὶ ὑμᾶς καὶ τοὺς πολεμίους πᾶσχειν. Σιτοποιεῖσθαι
 τε γὰρ ἀνάγκη ἀμφοτέρους, κοιμᾶσθαι τε ἀμφοτέρους,
 καὶ ἕωθεν ἐπὶ τὰ ἀναγκάϊα σχεδὸν ἅμα πάντας ἴεσ-
 θαι, καὶ ταῖς ὁδοῖς, ὁποῖαι ἂν ᾧσι, τοιαύταις ἀνάγκη

τῇ ἰσχυρᾷ ἐπιθυμίᾳ] Guelf. et Brem.
 τὴν ἰσχυρᾶν—δίαν, sed corrigitur in
 Guelf.

ῥαδιουργίας] Suidas, Photii Lexicon
 MS. et Thomas M. εὐκολίαν ex Xeno-
 phonte interpretantur: facilitatem,
 quam disciplina præbeat, Weiske.

35. Νῆ Δία] Altorf. ναὶ δία. dein-
 ceptis ὄντα με Brem.

ἔχεις] Castalio ἔχοις dedit.

αὐτοῦ] Ita Edd. primæ, Guelf. pro
 σουτοῦ. Altorf. ὅπως εἰς τὴν δύναμιν—
 τοῖς αὐτοῖς σουτοῦ.

φανεροὺς σοι] Pronomen Castalio
 cum Philelpho omittit.

αὐτὸς ἐκείνοις] Altorf. αὐτοῖς ἐκεί-
 νοις—αὐτὸς ὑποδέξῃ. Stephanus φανε-
 ροὺς δὲ σοι vel certe καὶ ἐν δυσχωρίαις
 δὲ legi malebat, quod ὑποδέξῃ non
 ὑποδέχεσθαι sequitur. Castalio con-
 tra ὑποδέξῃ dedit, et Philelphus exci-
 pito vertit. In Altorfino ὅπως aliam
 difficultatem infert propter λαμβάνειν.
 Abreschius Thucyd. p. 169. corrige-
 bat καὶ ἴν' ἐν δυσχωρίαις. Interpun-
 ctione interim sententiam adjuvi.

γιγνομένους] Brem. γινομένους. Mar-

go Steph. γενομένους.

36. δύναίτο] Ita cum Edd. primis
 Altorf. δύναίτ' ἂν reliquæ Edd.

πᾶσχειν] Contra παρασχεῖν Philel-
 phus, Guelf. Brem. fed margo Guelf.
 πᾶσχειν habet: quod ad præcedens
 ἀμαρτάνοντας τὰ τοιαῦτα facilius re-
 fertur, quam παρασχεῖν. Quare Mu-
 retus καὶ ἡμᾶς τοῖς πολεμίους καὶ ἡμῖν
 τοὺς πολεμίους παρασχεῖν, Abreschius
 vero Thucyd. p. 169. corrigebat: ὑ-
 μᾶς τοῖς πολεμίους καὶ τοὺς πολεμίους
 ἡμῖν παρασχεῖν.

σιτοποιεῖσθαι] Recte Suidas in σιτο-
 μετρῆν vocabulo τροφὴν λαμβάνειν in-
 terpretatur: σιτοποιεῖν est cibum pa-
 rare, inprimis frumentum molere,
 farinam subigere, et similia.

κοιμᾶσθαι τε] Suidas contra ex h.
 1. καὶ κοιμᾶσθαι laudat; καὶ κοιμᾶσ-
 θαί τε Altorf. malim καὶ κ. δὲ dein-
 ceptis Guelf. ἀνάγκη iterum infert.

ἴεσθαι δεῖ] Ita ex libro Leidenfi
 scribi malebat Valckenair ad Hero-
 dot. p. 331. Scilicet pro ἀποχωρεῖν
 δεῖσθαι in Leid. et Brem. libro est
 ἴεσθαι, ex quo ineptum, δεῖσθαι οἴ-

χρησθαι. Ἄ χρεῖ σε πάντα κατανοῶντα, ἐν ᾧ μὲν ἂν
 ὑμᾶς γιγνώσκης ἀσθενεστάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ
 μάλιστα φυλάττεσθαι. ἐν ᾧ δὲ ἂν τοὺς πολεμίους
 αἰσθάνῃ εὐχειρωτοτάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ μάλιστα
 ἐπιτίθεσθαι. Πότερον δὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἐν τούτοις μόνον 37
 ἔστι πλεονεκτεῖν, ἢ καὶ ἐν ἄλλοις τισί; Καὶ πολὺ γε
 μᾶλλον, ἔφη, ὦ παῖ· ἐν τούτοις μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
 πάντες ἰσχυρὰς φυλακὰς ποιῶνται, εἰδότες, ὅτι δέονται.
 Οἱ δὲ ἔξαπατῶντες τοὺς πολεμίους δύνανται καὶ, θαρ-
 σῆσαι ποιήσαντες, ἀφυλάκτους λαμβάνειν· καὶ διῶξαι
 παραδόντες ἑαυτοὺς, ἀτάκτους ποιῆσαι· καὶ, ἐς δυσχω-
 ρίαν φυγῇ ὑπαγαγόντες, ἐνταῦθα ἐπιτίθεσθαι. Δεῖ 38
 δὲ, ἔφη, ὦ παῖ, φιλομαθῆ σε τούτων ἀπάντων ὄντα,
 οὐχ, οἷς ἂν μάθῃς, τούτοις μόνοις χρησθαι, ἀλλὰ καὶ
 αὐτὸν ποιητὴν εἶναι τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους μηχανημά-
 των· ὥσπερ καὶ οἱ μουσικοὶ οὐχ, οἷς ἂν μάθωσι, τούτοις
 μόνον χρῶνται, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μέλη πειρῶνται ποιεῖν.
 Καὶ σφόδρα μὲν καὶ ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ νέα καὶ ἀν-
 θηρὰ εὐδοκιμεῖ, πολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς μᾶλλον
 τὰ καινὰ μηχανήματα εὐδοκιμεῖ· ταῦτα γὰρ μᾶλλον
 καὶ ἔξαπατᾶν δύναται τοὺς ὑπεναντίους. Εἰ δὲ σύ γε, 39

tum est; itaque glossa ἀποχωρεῖν cor-
 ruptum ἔσθαι præceffit.

γιγνώσκης] Altorf. γιγνώσκεις dat.
 εὐχειρωτοτάτους] Ita pro εὐχειροτά-
 τους liber Altorf. solus cum Stephano
 et Leuncl. Compara Œcon. 8, 4.

37. Πότερον] Altorf. πότερα. Guelf.
 ἢ ἄλλοις.

μᾶλλον, ἔφη] Altorf. ἔφη, μᾶλλον.
 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ] Ifingr. Bafil. ὡς ἐπὶ
 πολὺ.

οἱ δ' ἔξαπ.] Juntinæ lectio ei δ' in
 Guelf. supra scripta exstat: eam cor-
 rexit Brodæus. deinceps Altorf. θαρ-
 σῆσαι τι ποιήσαντες. non male.

παραδόντες ἑαυτοὺς] Ita Philel. Bu-
 denfis et Altorf. probante Mureto.
 Contra Guelf. cum Edd. primis πα-

ριδόντες ἑαυτοὺς. Brem. παριδόντες αὐ-
 τοὺς ἀτάκτως.

ὑπαγαγόντες] Guelf. ὑπάγοντες.
 38. Δεῖ δὲ] Ita cum Suida in φιλο-
 μαθῆς; Brem. habet pro δέ.

τούτων ἀπάντων] Ita pro πάντων
 Guelf. idem cum Altorf. μάθῃς pro
 μάθεις dedit; idem verba ὦ παῖ cum
 Philelpho omittit.

καὶ αὐτὸν] Suidas αὐτὸν omifit.

ἄλλα μέλη] Guelf. et Brem. cum
 Philelpho ἄλλα νέα μέλη.

ἀνθηρὰ] Articulum τὰ ex Guelf. et
 Suida in ἀνθηρὰ addidit Zeune. Ce-
 terum prius εὐδοκιμεῖ deleri malebat
 Muretus. Sententia est etiam apud
 Homerum Odysseæ i. 351.

δύναται] Ita Guelf. et Brem. pro

ἔφη, ὦ παῖ, μηδὲν ἄλλο ἢ μετενέγκοις ἐπ' ἀνθρώπους τὰς μηχανάς, ἃς καὶ ἐπὶ τοῖς πάνυ μικροῖς θηρίοις ἐμηχανῶ, οὐκ οἶει ἂν, ἔφη, πρόσω πάνυ ἐλάσαι τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους πλεονεξίας; Σὺ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰς ὄρνιθας ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι ἀνιστάμενος, ἐπορεύου νυκτός· καὶ πρὶν κινεῖσθαι τὰς ὄρνιθας ἐπεπήγηντό σοι ἐπὶ τούτῳ αἱ πάγαι αὐταῖς, καὶ τὸ κεινημένον χωρίον ἐξείκαστο τῷ ἀκινήτῳ· ὄρνιθες δὲ ἐπεπαίδευντό σοι, ὥστε σοὶ μὲν τὰ συμφέροντα ὑπηρετεῖν, τὰς δὲ ὁμοφύλους ὄρνιθας ἐξαπατᾶν· αὐτὸς δὲ ἐνήδρευες, ὥστε ὄρᾶν μὲν αὐτάς, μὴ ὄρᾶσθαι δὲ ὑπ' αὐτῶν· ἠσκήσεις δὲ φθάνειν
 40 ἔλκων, ἢ τὰ πτηνὰ φυγεῖν. Πρὸς δὲ αὐτὸν λαγῶ, ὅτι μὲν ἐν σκοτεινῇ νέμεται, τὴν δὲ ἡμέραν ἀποδιδράσκει, κύνας ἔτρεφες, αἱ τῇ ὁσμῇ αὐτὸν ἀνεύρισκον. Ὅτι δὲ ταχὺ

δύναται, fed iidem statim ὑπεναντίους omisso τοὺς pro vulgato πολεμίους.

39. μηδὲν ἄλλο ἢ] Ita Bodl. ἄλλο ἢ μηδὲν ἐνέγκοις Brem. μηδὲν ἄλλο μετενέγκοις ἐπ' ἀνθρώπους ἢ τὰς vulgatur antea. Ordinem rectum restituit etiam Muretus.

τοῖς πάνυ μικροῖς] Ita plane Altorf. uti Muretus correxerat, vulgatam ἃς καὶ πάνυ ἐπὶ τοῖς μικροῖς. deinceps ἐμηχανῶ θηρίοις Altorf.

πρόσω πάνυ] Altorf. πάνυ πρόσω.

Σὺ μὲν γὰρ] Altorf. σὺ γὰρ ἐπὶ μὲν τὰς ὄρνιθας, qui verborum ordo mihi magis placet. τοὺς ὄρνιθας laudat ex h. l. Athenæus p. 373. D. atque ita Brem.

ἀνιστάμενος] Juntina ἀνδιστάμενος, quod etiam in Guelf. olim fuerat scriptum fed deinde correctum.

ἐπεπήγηντό] Ita edd. primæ. Guelf. ἐπεπήγηντο σοὶ αἱ πάγαι, fed correctum ἐπεπήγηντο et in margine additum, ἐπὶ τούτῳ. Brem. et Altorf. ἐπεποίηντο αἱ πάγαι omiffis ἐπὶ τούτῳ. Brem. etiam σοι omittit. Stephanus ἐπεποίηντο edidit.

ἐπεπαίδευντό] Guelf. Brem. ἐξεπαίδευντο. deinceps τοὺς δὲ ὁμοφύλους Brem.

ὥστε ὄρᾶν] Guelf. ὡς ὄρᾶν.

ἠσκήσεις] Guelf. et Leidenfis teste Oudendorpio ad Thomam p. 765. ἠσκ. δ. φθάνων ἔλκειν—φεύγειν. In margine Guelf. annotatur varietas εἴχες δὲ ἐπιμέλειαν τοῦ φθάνειν ἰκῶν τὰ πετεινὰ πρὸ τοῦ φυγεῖν. Sic etiam Edd. primæ, ubi Brodæus ex aliis libris ἔλκων correxit. εἴχες δ' ἐπιμ.—φεύγειν Altorf. εἰσῆκεις φθάνων ἔλκειν μᾶλλον ἢ τὰ πτηνὰ φεύγειν Brem. φεύγειν etiam Leidenfis. Muretus ἔλκων τὰ παγίδια malebat. Stephanus commemorat lectionem ἠσκήσεις δὲ φθάνειν ἔλκων τὰ πτηνὰ πρὸ τοῦ φυγεῖν, et alteram ἠσκ. δὲ φθάνων ἔλκειν τ. π. π. τ. φ. Thomas πετεινὸν damnat et πτηνὸν dicere jubet: hæc est etiam inter causas, quod hanc nostram lectionem optavit Zeune. At in Herodoto ii. 123. πετεινὰ in locum πτηνὰ restituere non dubitavit Wesseling; tamen iii. 106. Editionum πετεινὰ mutavit postrema Editio in πτηνὰ.

40. λαγῶ] Ita cum Guelf. Athenæus p. 400. pro λαγῶ. deinceps pro ὁσμῇ forte hoc in loco fuit in libris quibusdam ὀσμῇ ionicum, quod Xenophonti exprobravit Phrynichus grammaticus: postea εὕρισκον Guelf.

ἔφευγεν, ἐπεὶ εὐρεθείη, ἄλλας κύναις εἶχες ἐπιτετηθευμένας πρὸς τὸ κατὰ πόδας αἰρεῖν. Εἰ δὲ καὶ ταύτας ἀποφύγοι, τοὺς πόρους αὐτῶν ἐκμανθάνων, καὶ πρὸς οἷα χαρῖα φεύγειν αἰροῦνται οἱ λαγῶ, ἐν τούτοις τὰ δίκτυα δυσόρατα ἐνεπετάννυες, ἵνα ἐν τῷ σφόδρα φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων ἐνέδῃ. Τοῦ δὲ μηδ' ἐντεῦθεν διαφεύγειν, σκοποὺς τοῦ γιγνομένου καθίστης, οἱ ἐγγύθεν ταχὺ ἔμελλον ἐπιγενήσεσθαι· καὶ αὐτὸς μὲν σὺ ὄπισθεν κραυγῇ οὐδὲν ὑστεριζούσῃ τοῦ λαγῶ βοῶν, ἐξέπληττες αὐτὸν, ὥστε ἀφρόνως ἀλίσκεσθαι· τοὺς δὲ ἔμπροσθεν σιγῶν διδάξας ἐνεδρεύοντας, λανθάνειν ἐποίεις. Ὡσπερ 41 οὖν προεῖπον, εἰ τοιαῦτα ἐθελήσῃς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους μηχανᾶσθαι, οὐκ οἶδ' ἔγωγε, εἴ τινα λίποις ἀν τῶν πολεμίων. Ἦν δέ ποτε ἄρα ἀνάγκη γένηται καὶ ἐν τῷ ἰσοπέδῳ, καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς, καὶ ὀπλισμένους ἀμφο-

ἀποφύγοι] Ita Guelf. et Altorf. ἀποφύγοι Editiones veteres; ἀποφύγοιεν induxit Stephanus, quod est in Brem.

φεύγειν αἰροῦνται] i. e. solent. Sed Guelf. Brem. Philel. φεύγοντες habent.

λαγῶ] Brem. λαγωοὶ Altorf. λαγῶ.

τὰ δίκτυα] Articulum Guelf. omittit.

ἐνεπετάννυες, ἵνα] Guelf. ἐνεπετάννυες ἄν, καὶ τῶ—ἐμπεισῶν συνέδῃ. Etiam Brem. ἐνεπετάννυες ἄν. Margo Steph. et Leuncl. ἐμπεισῶν συνέδει memorat, quod vertit Philelphus, et est in libris Bodl. Gabrielis, Brem. ἵνα ἐνέδῃ Budæus interpretabatur dictum pro ἵνα ἐνδύσαιτο, ut ipse sese indueret in retia. At recte Fischerus instat ἐνέδῃ sensu medii verbi adhiberi: alioquin ἵνα cum indicativo adhiberi interdum solet. Restat ut cum Stephano ἵνα interpretemur ubi, in quibus locis. In loco plane gemino Memorab. iii. 11, 8. est ἵν' εἰ ταῦτα ἐμπίπτοντες συμποδίζονται.

σφόδρα] Guelf. σφοδρᾶς.

τοῦ δὲ μηδ'] Guelf. τοῦ μηδ' habet cum Altorf. σκοποὶ sunt qui de Venatione 6, 5. dicuntur ἀρχυρωοί.

ἔμελλον] Guelf. ἤμελλον supra scripta vulgata.

αὐτὸς μὲν σὺ—κραυγῇ δ' οὐδὲν—τὸν λαγῶν (sed corrigitur τοῦ λαγῶ)—ἐξέπληττες.

βοῶν] Placet Altorf. libri φοβῶν: nimis enim tautologum κραυγῇ βοῶν mihi videtur.

41. ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους] Brem. ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις. Altorf. τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐθελήσῃς μηχαν. ut supra sect. 39. ἐπὶ τοῖς πάνυ μικροῖς θηρίοις.

εἴ τινας] Guelf. εἴ τινας. Philelphus εἴ τι—τῶν πολεμικῶν vertit. Mihi locus hic vitii aliquid adhuc alere videtur: et Weiske sensum in Philel. versione expressum præferabat. λείπεις est in Brem.

Ἦν] Altorf. ἰάν.

καὶ ἐκ τοῦ—καὶ ὀπλισμένους] Copulam priorem omittunt Edd. primæ et ante ἀμφοτέρους collocant: utram-

τέρους μάχην συνάπτειν, ἐν τῷ τοιούτῳ δὴ, ὃ παῖ, αἱ ἐκ πολλοῦ παρεσκευασμένοι πλεονεξίαι μέγα δύνανται. Ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι, ὅταν τῶν στρατιωτῶν εὖ μὲν τὰ σώματα ἡσκημένα ἦ, εὖ δὲ αἱ ψυχαὶ τεθηγμέναι, 42 εὖ δὲ αἱ πολεμικαὶ τέχναι μεμελετημένα ᾧσιν. Εὖ δὲ χρῆ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὅτι, ὁπόσους ἀν' ἀξιοῖς σοι πείθεσθαι, καὶ ἐκεῖνοι πάντες ἀξιώσουσί σε πρὸ ἑαυτῶν βουλεύεσθαι. Μηδέποτε οὖν ἀφροντίστως ἔχε, ἀλλὰ τῆς μὲν νυκτὸς προσκόπει, τί σοι ποιήσουσιν οἱ ἀρχόμενοι, ἐπειδὴν ἡμέρα γένηται· τῆς δὲ ἡμέρας, ὅπως τὰ εἰς 43 νύκτα κάλλιστα ἔξει. Ὅπως δὲ χρῆ τάσσειν εἰς μάχην στρατιάν, ἢ ὅπως ἄγειν ἡμέρας ἢ νυκτὸς, ἢ στεναὸς ἢ πλατείας ὁδοῦς, ἢ ὄρεινὰς ἢ πεδινὰς, ἢ ὅπως στρατοπεδεύεσθαι, ἢ ὅπως φυλακὰς νυκτερινὰς ἢ καὶ ἡμερινὰς καθιστάναι, ἢ ὅπως πρὸς πολεμίους προσάγειν, ἢ ἀπάγειν ἀπὸ πολεμίων, ἢ ὅπως παρὰ πόλιν πολεμίαν ἄγειν, ἢ ὅπως πρὸς τεῖχος ἄγειν ἢ ἀπάγειν, ἢ ὅπως νάπας ἢ ποταμοὺς διαβαίνειν, ἢ ὅπως ἵππικὸν φυλάττεσθαι, ἢ ὅπως ἀκοντιστὰς ἢ τοξότας· καὶ εἴ γε δὴ σοι κατὰ κέρας ἄγοντι οἱ πολέμιοι ἐπιφανεῖν, πῶς χρῆ ἀντικαθιστάναι· καὶ εἴ σοι ἐπὶ φάλαγγος ἄγοντι ἄλλοθεν ποθεῖν

que omittit Altorf. Muretus facit cum Hutchinforo et Zeunio, nisi quod καὶ ante ὠπλισμένους deletum malebat, quod factum in Londinensi: cum Hutchinforo etiam Guelf. Brem. Bodl. Philel.

τοιούτω δὴ] Guelf. δέ. deinceps αἰεὶ αἱ ἐκ τοῦ πολλοῦ malebat Brodæus.

Ταύτας] Altorf. liber ταῦτα dat. ὅταν] Guelf. ἦν, in margine ὅταν. Etiam Brem. ἦν.

42. καὶ τοῦτο] Altorf. καὶ ταῦτα, sic. deinceps ἀξιοῖσί σε πρὸ αὐτῶν Brem. haud male.

βουλεύεσθαι] Margo Guelf. annotat varietatem βουλεύειν. Altorf. βουλεύειν.

μη οὖν ποτε. Etiam Junt. μη οὖν ποτε habet.

τῆς δὲ ἡμέρας] Guelf. τῆ δ' ἡμέρα.

43. ὅπως δὲ] Guelf. cum Brem. et Philelpho ὅπως τε. deinceps τάσσειν Brem.

καθιστάναι, ἢ] Guelf. ἢ omisso προσάγειν πρὸς πολεμίους. Ordinem eundem observat Brem.

πρὸς τεῖχος] Altorf. πρὸς τὸ τεῖχος.

νάπας] Guelf. Brem. Altorf. νάπη. deinde φυλάσσεσθαι Guelf.

διαβαίνειν] Altorf. παραβαίνειν dat.

εἴ γε δὴ] Altorf. εἴ γε σοι.

ἄγοντι οἱ] Guelf. οἱ omittit.

οἱ πολεμιοὶ φανεῖν, ἢ κατὰ πρόσωπον, ὅπως χρῆ ἀντι-
παράγειν· ἢ ὅπως τὰ τῶν πολεμίων ἂν τις μάλιστα
αἰσθάνοιτο, ἢ ὅπως τὰ σὰ ἥκιστα οἱ πολέμιοι εἰδέειν,
ταῦτα δὴ πάντα τί ἂν ἐγὼ λέγοίμι σοι; Ὅσα τε γὰρ
ἔγωγε ἤδειν, πολλάκις ἀκήκοας· ἄλλος τε εἴ τις ἐδόκει
τί τούτων ἐπίστασθαι, οὐδενὸς αὐτῶν ἠμέληκας, οὐδ'
ἀδαῆς γεγένησαι. Δεῖ οὖν πρὸς τὰ συμβαίνοντα, οἶμαι,
τούτοις χρῆσθαι, ὁποίοις ἂν σοι ἀεὶ συμφέρειν τούτων
δοκῆ.

Μάθε δέ μου, ᾧ παῖ, καὶ τάδε, ἔφη, τὰ μέγιστα· 44
παρὰ γὰρ ἱερὰ καὶ οἰωνοὺς μὴτ' ἐν σαυτῷ μηδέποτε μητ'
ἐν τῇ στρατιᾷ, κινδυνεύσης· κατανοῶν, ὡς ἀνδρωποὶ 7)
μὲν αἰρῶνται πράξεις εἰκάζοντες, εἰδότες δὲ οὐδὲν, ἀπὸ
ποίας ἔσται αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ. Γνώις δ' ἂν ἐξ αὐτῶν 45
τῶν γιγνομένων. Πολλοὶ μὲν γὰρ ἤδη πόλεις ἔπεισαν,
καὶ ταῦτα οἱ δοκοῦντες σοφώτατοι εἶναι, πόλεμον ἄρα-
σθαι πρὸς τούτους, ὑφ' ὧν οἱ πεισθέντες ἐπιθέσθαι

φανεῖν] Guelf. φαίνονται ut Philel-
phus. ἄλλοθεν ποθ' οἱ Altorf.

ὅπως χρῆ] Castal. Halensis Editio
et liber Altorf. πῶς χρῆ.

ἥκιστα οἱ] Guelf. et Brem. οἱ πολέ-
μιοι ἥκιστα. Deinceps ταῦτα δὴ ex
Brem. pro δὲ dedi; is tamen ταῦτα
δὴ τί ἂν ἐγὼ λέγοιμι; ὅσα habet.

ἔγωγε ἤδειν] Ex Guelf. γε addidit
Zeune.

ἄλλος τε] Vulgatum ἄλλος cum
Zeunio præterea aut omnino interpre-
tari non possum, sed cum Mureto
oppositum ἔγωγε probavi ἄλλος. In
Guelf. pro εἴ τις est ὅστις, sed deinde
correctum. ὅστις etiam Brem. τούτων
δοκεῖ Altorf.

ὁποίοις ἂν σοι αἰὶ] Guelf. ὁποῖον ἂν
συμφέρειν σοι; sed corrigitur ὁποίοις ἂν
συμφέρειν σοι, omisso αἰεῖ, ut in ver-
sione Philelphi. Brem. ἂν συμφέρειν
σοι τούτων omisso οἶμαι, ut in versione
Philelphi. Mihi et τούτων displicet
et totus locus adhuc vitii quid alere
videtur.

44. Μάθε δέ μου] Muretus μάθε δέ
μοι malebat.

καὶ τάδε, ἔφη] Guelf. et Brem. καὶ
ταῦτα, ᾧ παῖ, ἔφη.

σαυτῷ] Guelf. ἐαυτῷ, sed corrigi-
tur.

μητ' ἐν τῇ] Ita pro μηδ' Guelf. qui
τῇ deinceps omittit.

αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ] Ita corrigitur in
Guelf. pro αὐτῶν quod est in textu
et in Brem. Vulgo ante Zeunium
erat τὰγαθόν.

45. πολλοὶ—ἤδη πολλοὺς] Guelf.
Philel. ἤδη omittit. πολλοὶ γὰρ αὐτῷ πό-
λεις ἔπεισαν Brem. πολλοὶ γὰρ ἤδη.
πολλοὶ γὰρ ἤδη πόλεις Altorf. Margo
Stephanianæ et Leuncl. memorat
lectionem πολλοὶ γὰρ αὐτῷ πολλοὺς
quod cum Welfio recepit Weiske.
Leonclavius πλείστους malebat. Mihi
αὐτῷ videtur ex ἀντίκα, exempli gratia,
contractum.

πρὸς τούτους] Altorf. male πρὸς τού-
τοις.

ὑφ' ὧν] Ita ex correctione Guelf.
ubi εφ' ὧν erat antea.

7) de divi-
natione in
rebus fufci-
piendis ad-
hibenda.

ἀπώλοντο. Πολλοὶ δὲ πολλοὺς ἠύξησαν ἤδη καὶ ἰδιώτας καὶ πόλεις, ὑφ' ὧν αὐξηθέντων τὰ μέγιστα κακὰ ἔπαθον. Πολλοὶ δὲ, οἷς ἐξῆν φίλοις χρῆσθαι, καὶ εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν, τούτοις δούλοις μᾶλλον βουληθέντες ἢ φίλοις χρῆσθαι, ὑπ' αὐτῶν τούτων δίκην ἔδοσαν. Πολλοῖς δὲ οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ μέρος ἔχουσι ζῆν ἠδέως, ἐπιθυμήσαντες δὲ πάντων κύριοι εἶναι, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον· πολλοὶ δὲ τὸν πολυευκτον χρυσὸν κτησάμενοι, διὰ τοῦτον ἀπώλοντο. Οὕτως ἢ [γε] ἀνθρωπίνη σοφία οὐδὲν μᾶλλον οἶδε τὸ ἄριστον αἰρεῖσθαι, ἢ εἰ κληρούμενος, ὅ τι λάχοι, τοῦτό τις πράττει. Θεοὶ δὲ, ὧ παῖ, αἰεὶ ὄντες πάντα ἴσασι, τὰ τε γεγενημένα, καὶ τὰ ὄντα, καὶ ὅ τι ἐξ ἐκάστου αὐτῶν ἀποβήσεται· καὶ τῶν συμβουλευομένων ἀνθρώπων, οἷς ἀν' ἴλεω ὦσι, προσημαίνουσιν, ἅ τε χρῆ ποιεῖν, καὶ ἅ οὐ χρῆ. Εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἐθέλουσι συμβουλεύειν, οὐδὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἀνάγκη αὐτοῖς ἐστίν, ὧν ἀν' μὴ θέλωσιν, ἐπιμελεῖσθαι.

πολλοὺς] Ex alio libro πολλά attu-
lit Brodæus.

ἤδη] Omittit iterum Guelf. et
Brem. deinceps ἰδιῶται malebat Mu-
retus.

καὶ εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν] Hiul-
cum quid est in h. l. quod sensisse
videtur etiam Weiske, qui, nisi to-
tum hoc colum fit ab inepto gloffa-
tore, malebat καὶ εὖ ποιούσιν εὖ πάσ-
χειν.

ἠδέως] Margo Guelf. annotavit
scripturam ἰδίως. Altorf. ἤρκεσεν τὸ
μέρος—ἠδίως. Mihi αὐτοῖς displicet
et in lectione ἰδίως forte ἰδίᾳ latet,
quasi scriptum fuisset ἤρκεσεν τὸ μέρος
ἔχουσι ἰδίᾳ αὐτοῖς (id est ἐκάστοις,
pro se quique) ζῆν. Forte tamen præ-
stat αὐτοῖς cum Altorf. delere.

ἀπέτυχον] Mihi sententia postulare
videbatur, non solum ea, quæ concu-
piverant, affecuti non sunt, sed etiam
ea ipsa, quæ antea possederant, amisse-

runt. Igitur in græco fuisse videtur
διὰ ταῦτα καὶ, ὧν ἐπεθύμουν, ἀπέτυ-
χον, καὶ, ἅ εἶχον, ἀπέβαλον. An ἀπο-
τυχάνειν τιος est amittere quod quis
habet?

χρυσὸν] Ita etiam margo Guelf. in
textu est πλούσιον ut in Brem. libro
Brodæi et Philephi: deinceps κα-
τακτησάμενοι Guelf. Brem. quod re-
cepit Zeune.

46. ἢ [γε]] Guelf. et Brem. γε
omittunt: igitur seclusi.

λάχοι] libri Brodæi τύχοι. deinceps
πράσσει Guelf.

ἴσασι, τὰ τε] Ita Guelf. et Philel-
phus pro τὰ. Altorf. ὄντες καὶ ἴσασι
τὰ.

ἅ τε χρῆ] Altorf. προσημαίνουσί τε
ἅ. quod præfero.

ἂν ἀν' μὴ θέλωσι] Statim ab initio
sect. 3. et 4. curare jubebat, ut ἴλεω
οἱ θεοὶ ὄντες ἐθέλωσι συμβουλεύειν.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Β΄.

C A P. I.

ΤΟΙΑΥΤΑ μὲν δὴ ἀφίκοντο διαλεγόμενοι μέχρι τῶν ὀρίων τῆς Περσίδος· ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς ἀετὸς δεξιὸς Φανεῖς προηγείτο, προσευζάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσι, τοῖς Περσίδα γῆν κατέχουσιν, ἴλεως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὄρια. Ἐπειδὴ δὲ διέβησαν, προσήχοντο αὐτοῖς θεοῖς, τοῖς Μηδίαν γῆν κατέχουσιν, ἴλεως καὶ εὐμενεῖς δέχεσθαι αὐτούς. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ὥσπερ εἰκὸς, ὁ μὲν πατὴρ πάλιν εἰς Πέρσας ἀπήει, Κῦρος δὲ εἰς Μήδους πρὸς Κυαζάρην ἐπορεύετο. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ὁ Κῦρος εἰς Μήδους πρὸς τὸν Κυαζάρην, πρῶτον μὲν, ὥσπερ εἰκὸς, ἠσπάσαντο ἀλλήλους· ἔπειτα δὲ ἤρετο τὸν Κῦρον ὁ Κυαζάρης, πόσον τι ἄγοι τὸ στράτευμα. Ὁ δὲ ἔφη, τρισμυρίους μὲν, οἱ

Cyaxares suas hostiumque copias recenset Cyro, et pugnae armorumque genus quod fit, ostendit. Cyrus autem ab eo impetrat, ut Perſis adveniētibz nova arma ad bellum felicis generum, fieri jubeat.

1. Τοιαῦτα μὲν δὴ] Guelf. ταῦτα μὲν ἄφ. sed margo τοιαῦτα annotat.

ἔπει δὲ] Altorf. ἐπειδὴ δὲ.
γῆν κατέχουσιν] Altorf. γῆν ἔχουσιν — οὕτως διέβαινον.

προσῆχοντο] Guelf. προσῆξαντο ut Philephus. deinceps αὐτοῖς malebat Muretus; postea γῆν ἔχουσιν Altorf.

εἰς Πέρσας] Ita etiam margo Guelf. in textu est εἰς πάλιν, deinde fecit. 2. πρὸς Κυαζάρην est, cum statim arti-

culo addito πρὸς τὸν sequatur. sed ibi articulum Altorf. omittit.

2. πόσον τι] Guelf. τι omittit. εἰ ἄγοιτο Bodl. Mihi ἄγοι τὸ στράτευμα unice placebat, quod dedi: nam dux ἄγει, non ἄγεται τὸ στράτευμα, ducit, non secum ducit: articulum etiam postulat grammatica ratio et usus, ut fecit. 4. πόση τις ἢ προσιοῦσα.

τρिसμυρίους] Ita cum Aldina et libris Brodæi Stephanus pro δισμυρίους. Convenit hic numerus cum cap. v.

- καὶ πρόσθεν ἐφοίτων πρὸς ὑμᾶς μισθοφόροι· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν οὐδεπώποτε ἐξεληθόντων προσέρχονται τῶν ὁμοτίμων. Πόσοι τινές; ἔφη ὁ Κυαζάρης. Οὐκ ἂν ὁ ἀριθμός σε, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκούσαντα εὐφράνειεν· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐννόησον, ὅτι ὀλίγοι ὄντες οὗτοι οἱ ὁμότιμοι καλούμενοι πολλῶν ὄντων τῶν ἄλλων Περσῶν ραδίως ἀρχουσιν. Ἄταρ, ἔφη, δέη τι αὐτῶν; ἢ μάτην ἐφοβήθης, οἱ δὲ πολέμιοι οὐκ ἔρχονται; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ πολλοὶ γε.
- 4 Πῶς τοῦτο σαφές; Ὅτι, ἔφη, πολλοὶ ἤκοντες αὐτόθεν, ἄλλος ἄλλον τρόπον, πάντες ταῦτα λέγουσιν. Ἀγωνιστέον ἄρα ἡμῖν πρὸς τοὺς ἀνδρας. Ἀνάγκη γὰρ, ἔφη. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἐλεξάς μοι, εἰ οἴσθα, πόση τις ἢ προσιοῦσα, καὶ πάλιν τὴν ἡμετέραν; ὅπως εἰδότες ἀμφοτέρας, πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα, ὅπως ἂν ἀριστα ἀγωνιζόμεθα. Ἄκουε δὴ, ἔφη ὁ Κυαζάρης·
- 5 Κροῖσος μὲν ὁ Λυδὸς ἄγειν λέγεται μυρίους μὲν ἱππέας, πελταστὰς δὲ καὶ τοξότας πλείους ἢ τετρακισμυρίους. Ἀρτάμαν δὲ, τὸν τῆς μεγάλης Φρυγίας ἀρχοντα, λέγουσιν ἱππέας μὲν εἰς ὀκτακισχιλίους ἄγειν,

sect. 5. libri I. etfi infra, c. iv. 2. ταξί-
αρχοι tantum ducenti memorantur.

μὲν, οἴ] Ex Guelf. Bodl. μὲν γε οἴ
dedit Zeune et Weiske. μὲν, οἴοι Al-
torf. cum Juntina. deinceps καὶ ἄλ-
λοι δὲ τῶν Ifingr. cum Altorf. οὐδέποτε
Guelf.

3. εὐφράνειεν] Ita pro εὐφρανεῖ Bu-
denfis et Altorf.

ἔφη, δέη] Altorf. ἔφη δὴ, δέη.

4. ταῦτα] Ita Guelf. ex correctione
pro ταῦτον. Altorf. ταῦτα πάντες λ.
Ceterum ἄλλον τρόπον pertinet etiam
ad λέγουσιν non ad ἤκοντες.

Ἀγωνιστέον ἄρα] Ex Guelf. μὲν in-
terferuit Zeune.

Ἀνάγκη γὰρ, ἔφη] Ita cum Philel-
pho et Guelf. Stephanus et Zeune.
Altorf. Ἀνάγκη, ἔφη. Τί οὖν ὁ Κῦρος

οὐκ ἐλεξάς μοι τὴν δύναμιν.

πόση τις] Guelf. τις omittit: dein-
ceps ἡμετέραν malebat Weiske, quod
expressit Gallicus interpres Charpen-
tier. deinde ἀμφοτέρα Altorf.

βουλευσόμεθα] Ita pro βουλευόμεθα
ex Guelf. Zeune.

Ἄκουε δὴ] In Guelf. sic est ex cor-
rectione pro δὴ, quod erat in textu.
etiam Altorf. δὴ habet.

5. Κροῖσος μὲν] Altorf. γὰρ addit,
deinde idem πελταστὰς τε. deinceps
ἱππεῖς Guelf.

Ἀρτάμαν] Junt. Ifingr. Bryl. Ἀρ-
τακάμαν. Infra viii. 6, 7. Artacamas
Satrapa in Phrygiam majorem mitti-
tur. Et in Anabasi vii. 8. 25. Phry-
giæ satrapa Artacamas nominatur.

λογχοφόρους δὲ σὺν πελτασταῖς οὐ μείους τετρακισ-
 μυρίων· Ἀριβαίων δὲ, τὸν τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα,
 ἰππέας μὲν εἰς ἑξακισχιλίους, τοξότας δὲ καὶ πελτα-
 σταὶς οὐ μείους τρισμυρίων. τὸν Ἀράβιον δὲ Μάραγδον
 ἰππέας τε εἰς μυρίους, καὶ ἄρματα εἰς ἑκατὸν, καὶ
 σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. Τοὺς μέντοι Ἕλλη-
 νας, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας, οὐδὲν πω σαφὲς λέγε-
 ται, εἰ ἔπονται· τοὺς δὲ ἀπὸ Φρυγίας τῆς παρ' Ἑλλή-
 σποντον συμβαλεῖν Φασι Γαβαῖον ἔχοντα εἰς Καῦστρου
 πεδίον ἑξακισχιλίους μὲν ἰππεῖς πελτασταὶς δὲ εἰς δις-
 μυρίους. Κάρας μὲντοι καὶ Κίλικας καὶ Παφλαγόνας
 παρακληθέντας οὐ Φασιν ἔπεσθαι. Ὁ δὲ Ἀσσύριος,
 ὁ Βαβυλωνά τε ἔχων, καὶ τὴν ἄλλην Ἀσσυρίαν, ἐγὼ μὲν
 οἶμαι, ἰππέας μὲν ἄξει οὐ μείον διςμυρίων, ἄρματα δ',

λογχοφόρους δὲ] Altorf. δὲ omittit, deinde Ἀριβαίων habet: εἰς ante ἑξακισχιλίους omittit Guelf. cum Philelpho.

Μάραγδον] Guelf. Ἀριβαίων δὲ ἄραγδον, sed corrigitur Ἀράβιον. Arabios Mesopotamiæ Σκηνίτας vocatos Xenophon in Cyropædia et Anabasi i. 5, 1. et vii. 8, 25. dicit, quorum equitatum tantum fuisse miratur et de fide Xenophontis dubitat Weiske, nulla dubitationis edita causa. Suspicio autem ex verbis viri docti *ulium Arabiæ populum*, eum a vera horum Arabum sede aberrasse.

Τοὺς μέντοι Ἕλληνας] Quasi sequeretur λέγουσιν, non λέγεται. deinceps ἰποικοῦντας Budensis et Altorf. ut infra vi. 2, 10.

παρ' Ἑλλήσποντον] Ita iterum infra iv. 2, 30. et viii. 6, 7. Guelf. πρὸς ἑλλησπόντου.

Γαβαῖον] Guelf. Γάβαϊον. Altorf. συμβάλλειν φ. postea Καῦστριον Guelf. et Philelphi versio; sed in Guelf. correctum est. In Anabasi i. 2, 11. est εἰς Καῦστριον πεδίον, πόλιν οἰκουμένην, et ultra Mæandri fontes collocatur: contra campum Caystrium in Ionia Diodorus 14, 80. in finibus agri Ephesii Stephanus Byz. ponit. Difficultatem hujus loci, quem fatis

intelligere se negabat Weiske, et pro ἔχοντα scribendum ἄρχοντα conjiciebat, faciunt verba in unam et continuam periodum contorta. συμβάλλειν est h. l. cogere copias in locum aliquem aptum, ut erat equitatu explicando campus Mæandrius et Caystrius. Gabæus igitur ἔχων τοὺς ἀπὸ Φρυγίας, ἑξακισχ. μὲν ἰππέας, πελτασταὶς δὲ εἰς διςμυρίους συνέβαλεν εἰς Κ. πεδίον. In his nihil inest difficultatis.

ἰππεῖς] Budensis ἰππῆς; ἰππέας dedit Zeune, ἑξακίς μὲν χιλίους ἰππεῖς Altorf.

εἰς διςμυρίους] Ita pro μυρίους Guelf. qui numerus probabilior pro ratione equitum.

Ἀσσύριος] Ex Juntina et Altorf. αὐτὸς addidit Zeune; Verba ὁ Βαβυλωνά—Ἀσσυρίαν non immerito suspecta sunt Weiskio; quid enim Cyro enarrare erat opus fines imperii Assyrii?

ἰππέας] Guelf. ἰππεῖς.

ἄξει] Juntina, Ifingr. ἔξειν, Aldina ἄξειν. Margo Steph. secundæ οἶμαι ὅτι ἰππέας μὲν ἄξει aut etiam absque ὅτι, scriptum alicubi memorat: et ἄξει est in Guelf. Bodl. Altorf. et versione Philelphi.

μῖον] Guelf. ὅκ ἰλάττους cum Phil.

εὖ οἶδ', οὐ πλείω διακοσίων, πεζοὺς δὲ, οἶμαι, παμπόλ-
 ολους· εἰάθει γοῦν, ὅποτε δεῦρ' ἐμβάλλοι. Σὺ, ἔφη ὁ
 Κῦρος, πολεμίους λέγεις, ἰππέας μὲν εἰς ἑξακισμυρίους
 εἶναι, πελταστας δὲ καὶ τοξότας πλέον ἢ εἴκοσι μυριά-
 δας. Ἄγε δὴ, τῆς δυνάμεως τῆς σῆς τί Φῆς πλῆθος
 εἶναι; Εἰσὶν, ἔφη, Μήδων μὲν ἰππεῖς πλείους τῶν μυ-
 ρίων· πελτασται δὲ καὶ τοξόται γένοιντ' ἂν, ὡς ἐπὶ τῆς
 ἡμετέρας, καὶ ἑξακισμύριοι. Ἀρμενίων δ', ἔφη, τῶν
 ὁμόρων ἡμῖν, παρῆσονται ἰππεῖς μὲν τετρακισχίλιοι, πε-
 ζοὶ δὲ δισμύριοι. Λέγεις σὺ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἰππέας μὲν
 ἡμῖν εἶναι μείον ἢ τὸ τρίτον μέρος τοῦ τῶν πολεμίων ἰπ-
 7 πικῶν, πεζοὺς δὲ σχεδὸν ἀμφὶ τοὺς ἡμίσεις. Τί οὖν;
 ἔφη ὁ Κυαζάρης, ὀλίγους νομίζεις Περσῶν εἶναι, οὓς σὺ
 Φῆς ἄγειν; Ἄλλ' εἰ μὲν ἀνδρῶν προσδεῖ ἡμῖν, ἔφη ὁ
 Κῦρος, εἴτε καὶ μὴ, αὐθις βουλευσόμεθα· τὴν δὲ μάχην
 μοι, ἔφη, λέξον ἐκάστων, ἥτις ἐστί. Σχεδὸν, ἔφη ὁ

εὖ οἶδ', οὐ πλείω] Altorf. ἄματα δ'
 οὐ μῖον διακοσίων. Guelf. ex corre-
 ctione οὐ μῖον habet: οὐ μῖον male-
 bat Muretus.

εἰάθει] εἰάθει δὲ Guelf. Muretus
 εἰάθει malebat propter sequens vulgo
 ἐμβάλλει; idem placuit Stephano,
 nisi ἐμβάλλοι scribatur: ἐμβάλλοι Al-
 torf. et Bodl. ἐμβάλλοι Guelf. quod
 recipere non dubitavi.

6. λέγεις, ἰππέας] Altorf. λέγεις
 πολεμίους. deinceps ἰππεῖς Guelf.
 idem cum Philepho εἰς omittit. ἰπ-
 πῆς Budensis.

πλείον ἢ] Guelf. πλείον ἢ.

δυνάμεως τῆς σῆς] Hunc ordinem
 verborum ex Guelf. dedit Zeune pro
 vulgato τῆς σῆς δυνάμεως τί πλ. φ.
 εἶναι;

Μήδων μὲν] Ita Guelf. vulgo μὲν
 positum erat post ἰππεῖς.

ὡς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας] Aldina ὡς
 omisit. τοξόται, ἰγὼ μὲν οἶμαι, γένοιν-
 το—καὶ ἑξακισμύριοι Altorf. Mihi ver-
 ba præscripta sensum commodum h.
 l. habere non videntur, sive tu cum
 Philepho ut in nostro scilicet regno,
 sive pro ratione et magnitudine regionis

postea interpreteris. Ex lectione Al-
 torf. suspicio est mihi subnata olim
 h. l. fuisse τοξόται γένοιντ' ἂν, ὡς ἰγὼ
 οἶμαι, τῆς ἡμετέρας καὶ ἑξακισμύριοι.

δὲ δισμύριοι] Altorf. δὲ καὶ δισμύ-
 ριοι.

τὸ τρίτον] Articulum τὸ ex Altorf.
 addidi.

σχεδὸν ἀμφὶ] Guelf. et Bodl. omit-
 tit σχεδόν.

7. ὀλίγους] Aldina et Philephus
 οὐκ ὀλίγους, probante Brodæo et Ste-
 phaniana prima; contra in poste-
 riore cum Leonclavio οὐκ omisit,
 quod facit etiam Guelf. οὐκ ὀλίγου
 Altorf. Numerum nunc iterum Per-
 farum extorquere Cyro Cyaxares ar-
 tificio conatur, quam is jam antea
 edere detrectaverat: ambigam igitur
 adhibet interrogationem, cui aptior
 lectio ὀλίγους absque negatione.

αὐθις] postea, deinde. Leoncla-
 vius tamen εὐθις malebat. deinceps
 συμβουλευσόμεθα ex Guelf. Zeune de-
 dit.

μάχην μοι] Altorf. μάχην, ἔφη, λέ-
 ξον μοι ἥτις ἐκάστω ἐστί.

Κυαζάρης, πάντων ἡ αὐτή. Τοξόται γάρ εἰσι καὶ ἀκοντισταὶ οἱ τ' ἐκείνων καὶ οἱ ἡμέτεροι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκροβολίζεσθαι ἀνάγκη ἐστὶ, τοιούτων γε τῶν ὀπλων ὄντων. Ἀνάγκη γὰρ οὖν, ἔφη ὁ Κυαζάρης. Οὐκοῦν ἐν τούτῳ μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, τῶν πλειόνων ἡ νίκη· πολὺ γὰρ ἀνθάττον οἱ ὀλίγοι ὑπὸ τῶν πολλῶν τιτρωσκόμενοι ἀναλαθείησαν, ἢ ὑπὸ τῶν ὀλίγων οἱ πολλοί. Εἰ οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ὦ Κῦρε, τί ἀν' ἄλλο τις κρεῖττον εὖροι, ἢ πέμπειν εἰς Πέρσας, καὶ ἅμα μὲν διδάσκειν αὐτοὺς, ὅτι, εἴ τι πείσονται Μῆδοι, εἰς Πέρσας τὸ δεινὸν ἔξει, ἅμα δὲ αἰτεῖν πλεῖον στρατεύμα; Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, εὖ ἴσθι, ὅτι, οὐδ' εἰ πάντες ἔλθοιεν Πέρσαι, πλήθει γε οὐκ ἀν' ὑπερβαλοίμεθα τοὺς πολεμίους. Τί μὲν; ἄλλο τι ἐνορᾷς ἀμεινονοῦτούτου; Ἐγὼ μὲν ἀν', ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ σὺ εἶην, ὡς τάχιστα ὅπλα ἐποιούμην πᾶσι Πέρσαις τοῖς προσιούσιν, οἷάπερ ἔρχονται ἔχοντες παρ' ὑμῶν οἱ τῶν ὁμοτίμων κα-

Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος] Verba ἔφη ὁ Κῦρος ut deinceps ὁ Κυαζάρης omittit Guelf.

8. ἐν τούτῳ μὲν] Guelf. μὲν ἐν τούτῳ omiffis ἔφη ὁ Κῦρος quæ nec Philelphus expreffit.

θάττον οἱ ὀλίγοι] Guelf. θᾶσσον. deinde Juntinæ οἱ λόγοι correxit Brodæus. postea οἱ πολλοὶ ὑπὸ τῶν ὀλίγων Guelf. cum Altorf.

κρεῖττον] Guelf. κρεῖσσον. Altorf. εὖροι κρεῖττον.

εἰς Πέρσας τὸ] Junt. Altorf. Πέρσαις τό. Guelf. εἰς Πέρσας.

ἴσθι, ὅτι] Guelf. ὅτι omiffio deinceps οὐχ ὑπερβαλοίμεθ' ἀν.

9. ἄλλο τι] Junt. Ifingr. cum Altorf. ἄλλο τι σὺ ἐνορᾷς. In Guelf. manus correctoris supra ἄλλο scripserat τι, quod lectum vertit etiam Philelphus. Cum Aldina Stephanus ἄλλο ἐνορᾷς. Equidem τί μὲν ἄλλο σὺ ἐνορᾷς probarem.

εἰ σὺ εἶην] Juntina, Ifingr. Bryl. Mel. εἰ ἔχοιμι, ut Budensis, Guelf. Philelphi liber: eadem lectio in Altorf. superfcripta est ab alio: Aldina habet εἰ σὺ εἶην, ἔχοιμι, unde Steph.

et Leoncl. fecerunt εἰ σὺ εἶην, εἰ ἔχοιμι. Gabriel. probabat εἰ σὺ εἶην. Camerarius emendabat εἰ ἔχοιμι, οἷσύνια ὡς τάχιστα ὅπλα ποιοίμην, οἷαπερ ἔρχονται ἔχοντες παρ' ἡμῶν. Steph. cum Budæo εἰ οἷσύνην vel οἷσύναν ἔχοιμι legi posse putabat, quod γέγραφα Persarum fuissent οἷσύνια et quod Xenophon Hellenicorum altero ὅπλα οἷσύνια commemoret.

τάχιστα] Margo Steph. ὡς τάχιστ' ἀν' ὅπλα ποιήμην affert alicunde, quæ si scribantur ποιοίμην, ut erat in Budensi, ferri possunt.

ἔρχονται] i. e. advenient mox. nam sequitur οἱ ὁμοτίμοι παρεῖσαν. deinceps Budensis et Altorf. οἱ ante παρ' omitunt: ἔχοντες ἔρχονται παρ' ἡμῶν Altorf. Muretus ἔρχονται ἔχοντες παρ' ὑμῶν οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι. In Juntina est ut in Guelf. οἱ ὑπὲρ ἡμῶν. Brodæus qui nobiscum militant vertit: qui a nobis vocantur homotimi: legit igitur scriptum οἱ παρ' ἡμῶν ὁμοτίμοι καλούμενοι. quam scripturam nisi probes, cum Mureto erit οἱ παρ' ὑμῶν τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι legendum, quod interim dedi, dum certior lectio

λούμενοι. Ταῦτα δὲ ἐστὶ θώραξ μὲν περὶ τὰ στέρνα, γέγγρον δὲ εἰς τὴν ἀριστερὰν, κοπίς δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν· καὶ ταῦτα παρασκευάσης, ἡμῖν μὲν ποιήσεις τὸ ὁμόσε τοῖς ἐναντίοις ἰέναι ἀσφαλέστατον, τοῖς πολεμίοις δὲ τὸ Φεύγειν, ἢ τὸ μένειν, αἰρετώτερον. Τάττομεν δὲ, ἔφη, ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· οἴγε μὲν τ' ἂν αὐτῶν Φεύγῃσι, τούτους ὑμῖν καὶ τοῖς ἵπποις νέμομεν, ὡς μὴ σχολάζωσι μήτε Φεύγειν, μήτ' ἀναστρέφουσθαι.

10 Κῦρος μὲν οὕτως ἔλεξε· τῷ δὲ Κυαζάρῃ ἔδοξέ τε εὖ λέγειν, καὶ τοῦ μὲν πλείους μεταπέμπεσθαι οὐκέτι ἐμέμνητο, παρασκευάζετο δὲ ὅπλα τὰ προειρημένα. Καὶ σχεδὸν τε ἔτοιμα ἦν, καὶ τῶν Περσῶν οἱ ὁμάτιμοι παρῆσαν, ἔχοντες τὸ ἀπὸ Περσῶν στράτευμα. Ἐνθα δὴ εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος, συναγαγὼν αὐτοὺς, τάδε·

11 Ἄνδρες Φίλοι, ἐγὼ ὑμᾶς ὀρῶν, αὐτοὺς μὲν καθωπλισμένους οὕτω, καὶ ταῖς ψυχαῖς παρασκευασμένους, ὡς χεῖρας συμμίζοντας τοῖς πολεμίοις, τοὺς δὲ ἐπομένους ὑμῖν Πέρσας γιγνώσκων, ὅτι οὕτως ὀπλισμένοι εἰσὶν, ὡς ὅτι προσωτάτω ταχθέντες μάχεσθαι, ἔδεισα, μὴ, ὀλίγοι στάντες, καὶ ἔρημοι συμμάχων συμπύπτοντες πο-

Concionibus de mutando armorum genere habitis Perfæ omnes iisdem quibus Homotimi armis ornantur.

afferatur. Zeunius suum οἱ παρ' ἡμῶν interpretatur: sc. ὄντες, qui sunt e nobis: at sequens οἱ τῶν ὁμοτίμων καλ. neglexit.

ἀσφαλέστατον] Margo Steph. ἀσφαλέστερον τοῖς ἐναντίοις δὲ affert: et comparativum exprēssit Philelphus. deinceps τοῖς δὲ πολεμίοις τὸ φ. Altorf.

Τάττομεν] Guelf. τάσσομεν, deinceps τούτοις ὑμῖν—μήτε μένειν μήτ' ἀναστρ. sed μένειν est in rasura scriptum, τούτοις etiam in Juntina, quod Castalio correxit. μένειν est etiam in Altorf. et libro Philelphi, et recepit Zeune.

10. Κυαζάρῃ] Zeune Κυαζάρει dedit. deinceps παρασκευάζειν Altorf.

Ἐνθα δὴ] Ita cum Edd. primis Altorf. ἐνταῦθα ex Guelf. dedit Zeune. Deinceps Altorf. ἐνθα δὴ λέ-

γει ὁ Κῦρος συναγαγὼν αὐτοὺς, omisso τὰδε, quod etiam in Guelf. manu correctoris additum est.

11. ὡς χεῖρας] Vulgo interfertur eis cum Guelf. delevi. τοὺς πολεμίους dat Altorf.

ταχθέντες] Ita etiam Guelf. sed a manu correctoris: fuerat enim antea σταθέντες. deinceps omittit στάντες, ut Altorf. ταχθέντες. Ceterum concinnitas videbatur mihi postulare ὡς ὅτι προσωτάτω ταχθέντες μαχοῦμενοι: ut antea erat καθωπλισμένους οὕτω—ὡς χεῖρας συμμίζοντας. opponuntur enim sibi invicem conferere manus et eminus pugnare.

ἔδεισα] Timui; igitur consului salutis vestræ, et providi arma, similia vestris, quibus milites vos secuti armarentur.

λεμίους πολλοῖς, πάθοιτέ τι. Νῦν οὖν, ἔφη, σώματα μὲν ἔχοντες ἀνδρῶν ἤκετε οὐ μεμπτά· ὅπλα δὲ ἔσται αὐτοῖς ὅμοια τοῖς ὑμετέροις· τὰς γε μὴν ψυχὰς αὐτῶν θήγειν, ὑμέτερον τὸ ἔργον. Ἄρχοντος γὰρ ἔστιν, οὐχ ἑαυτὸν μόνον ἀγαθὸν παρέχειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχομένων ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται. Ὁ μὲν 12 οὕτως εἶπεν· οἱ δ' ἡσθήσαν μὲν πάντες, νομίζοντες μετὰ πλειόνων ἀγωνιεῖσθαι· εἰς δὲ αὐτῶν καὶ ἔλεξε τοιαύδε·

Ἄλλὰ θαυμαστὰ μὲν, ἔφη, ἴσως δόξω λέγειν, εἰ 13 Κύρω συμβουλεύσω τι εἰπεῖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅταν τὰ ὅπλα λαμβάνωσιν οἱ ἡμῖν μέλλοντες συμμαχεῖσθαι· ἀλλὰ γιγνώσκω γὰρ, ἔφη, ὅτι οἱ τῶν ἰκανωτάτων καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν λόγοι οὗτοι καὶ μάλιστα ἐνδύονται ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων· καὶ δῶρα ἢν δίδωσιν οἱ τοιοῦτοι, καὶ μείω τυγχάνη ὄντα, ἢ τὰ παρὰ τῶν ὁμοίων, ὅμως μείζονος αὐτὰ τιμῶνται οἱ λαμβάνοντες. Καὶ νῦν, ἔφη, οἱ Πέρσαι παραστάται ὑπὸ Κύρου πολὺ μᾶλλον ἡσθήσονται, ἢ ὑφ' ἡμῶν παρακαλουμένοι· εἰς τε τοὺς ὁμοτίμους καθιστάμενοι, βεβαιότερος σφίσιν ἡγήσονται ἔχειν ταῦτο, ὑπὸ βασιλέως τε παιδὸς καὶ ὑπὸ στρατηγοῦ

Νῦν οὖν] Mihi Guelf. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σώματα ἔχοντες placet: nisi quod ἔχοντες in hac sententia mihi displicet omnino: ferrem ἄγοντες; at ἔχειν σῶμα dicitur proprie is, qui suum ipse habet et secum fert corpus. deinceps malim ὅπλα τε ἔσται. in Guelf. est: ἤκετε· οὐ μεμπτά δ' ὅπλα ἔσται αὐτοῖς. Scilicet vis oppositionis et summa orationis versatur non in armorum commutatione, quæ similia militibus plebeiis providerat Cyrus, sed in ratione, qua efficere debebant homotimi, ut plebei animum eorum æquare conarentur.

ὑμετέροις] Ita Stephaniana 2. cum esset ante ἡμετέροις, quod Portus defendebat ex eo, quod Cyrus esset unus τῶν ὁμοτίμων. deinceps etiam vulgo ἡμέτερον τὸ ἔργον erat, sed ὑμέ-

τερον etiam Philelphus reddidit. τὸ ante ἔργον Aldina omisit cum Altorfino. τὰς γε μίντοι ψυχὰς δ. αὐτῶν Guelf. τὰς γε μὲν τοι etiam Altorf.

οὐχ ἑαυτὸν] Ita cum Brodæo, Philelpho, Camerario, Guelf. Zeune: alii libri οὐκ αὐτὸν—εἶναι. Altorf. αὐτὸν ἀγαθὸν μόνον habet. deinceps ἀλλὰ δὴ καὶ Guelf. qui postea ὑπὸ οὐκ mittit.

13. θαυμαστὰ μὲν] Guelf. μὲν o-mittit. deinceps ὑπὲρ ἡμῶν εἰπεῖν. Altorf. Κύρω συμβουλεύσω εἰπεῖν omisso τι. postea συμμαχεῖσθαι Guelf. in margine correctum est.

καὶ δῶρα ἢν] καὶ δῶρα Guelf. Junt. καὶ δῶρα γε ἢν Altorf. unde δῶρα δὲ malim. deinceps καὶ ἄν Guelf.

παραστάται] Ita cum Philelpho Guelf. pro παρακληθέντες.

γιγνόμενον, ἢ εἰ ὑφ' ἡμῶν εἰς τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγοιγτο.
Ἄπειναι μέντοι οὐδὲ τὰ ἡμέτερα χρῆ· ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ
δεῖ τῶν ἀνδρῶν θῆγειν πάντως τὸ φρόνημα. Ἡμῖν γὰρ
ἔσται τοῦτο χρήσιμον, ὅ τι ἂν οὗτοι βελτίονες γένωνται.

14 Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος καταθεῖς τὰ ὅπλα εἰς τὸ μέσον, καὶ
συγκαλέσας πάντας τοὺς Περσῶν στρατιώτας, ἔλεξε
τοιαῦδε·

15 Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ ἔφυτε ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν χώ-
ρᾳ, καὶ ἐτράφητε· καὶ τὰ σώματά γε ἡμῶν οὐδὲν χεί-
ρονα ἔχετε, ψυχὰς τε οὐδὲν κακίονας ὑμῖν προσήκει
ἡμῶν ἔχειν. Τοιοῦτοι δὲ ὄντες, ἐν μὲν τῇ πατρίδι οὐ
μετείχετε τῶν ἴσων ἡμῖν, οὐχ ὑφ' ἡμῶν ἀπελαθέντες,
ἀλλ' ὑπὸ τοῦ τὰ ἐπιτήδεια ἀνάγκην ὑμῖν εἶναι πορίζεσ-
θαι. Νῦν δὲ ὅπως μὲν ταῦτα ἔχετε, ἐμοὶ μελήσει, σὺν
τοῖς θεοῖς· ἔξεστι δὲ ὑμῖν, εἰ βούλεσθε, λαβόντας
ὅπλα, οἷάπερ ἡμεῖς ἔχομεν, εἰς τὸν αὐτὸν ἡμῖν κίνδυνον
ἐμβαίνειν· καὶ, ἂν τι ἐκ τούτων καλὸν καὶ γαθὸν γίγνη-
16 ται, τῶν ὁμοίων ἡμῖν ἀξιούσθαι. Τὸν μὲν οὖν πρόσθε
χρόνον ὑμεῖς τε τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ ἦτε καὶ ἡμεῖς·
καὶ εἴ τι χεῖρους ἡμῶν ταῦτα ποιεῖν ἦτε, οὐδὲν θαυμα-

γιγνόμενον, ἢ εἰ] Margo Steph. Le-
oncl. γενόμενον, ἢ εἰ ὑφ' ἡ: τὸ αὐτὸ
τοῦτο γίγνοιτο. quæ est lectio Philel.
et Guelf.

τὸ φρόνημα] Junt. Altorf. et corre-
ctor Guelf. τὰ φρονήματα.

14. τοιαῦδε] Altorf. τοιαῦτα dat.

15. Πέρσαι] Est in margine Altorf-
fini libri.

σώματά γε] Zeune ex Juntina,
Ifingr. Altorf. σώματά τι revocavit.
Mihi ex usu Xenophonteo σώματα
δὲ scribendum videtur. deinceps
ἡμᾶς προσήκει Altorf. οὐδὲν χείρονα
ἡμῶν Guelf.

βούλεισθε] Guelf. βούλεισθε. Ald.
βούλεισθε. sequens λαβόντας est ex
Guelf. pro λαβοῦσιν.

ἔχομεν] Vulgo sequebantur hæc :
καὶ εἴτι χεῖρονας ἡμῶν ἐστί, quæ omit-
tuntur rectius a Junt. Ifingr. Bryl.
Mel. libris Gabrielis ; in Altorf. cor-
rector ea addidit ; etiam Stephanus
seclufit et Muretus delenda censuit,
velut ex sequentibus huc tracta :
Gallus *Bejot* tolerabat mutata sic :
ἐπεὶ οὔτε χεῖρονας ἡμῶν ἐστί. In Bu-
denfi verba λαβόντας—ἔχομεν abe-
rant.

ἡμῖν κίνδυνον] Guelf. κίνδυνον ἡμῶν.
deinceps Junt. Ifingr. καὶ ἢν τις—κα-
λὸς καὶ γαθὸς : quæ lectio in Guelf.
supra scripta est, nisi quod ibi γίνε-
ται exstat : In Altorf. est καὶ ἢν τις,
sed καὶ est ab alia manu.

στόν· οὐ γὰρ ἦν ὑμῖν σχολή, ὥσπερ ἡμῖν, τούτων ἐπιμε-
 λείσθαι. Ἐν δὲ τῆδε τῇ ὀπλίσει, οὐδὲν ἡμεῖς ὑμῶν
 προέξομεν. Θώραξ μὲν γὰρ περὶ τὰ στέρνα ἀρμόζων
 ἐκάστω ἔσται, γέρον δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ὃ πάντες εἰδί-
 μεθα φορεῖν, μάχαιρα δὲ ἢ σάγαρις ἐν τῇ δεξιᾷ, ἣ δὴ
 παίειν τοὺς ἐναντίους δεήσει, οὐδὲν φυλαττομένους, μή τι
 παίσαντες ἐξαμάρτωμεν. Τί οὖν ἂν ἐν τούτοις ἕτερος 17
 ἐτέρου ἡμῶν διαφέρει, πλὴν τόλμη; ἦν οὐδὲν ὑμῖν προσ-
 ἕκει ἥττονα ἡμῶν παρέχεσθαι. Νίκης τε γὰρ ἐπιθυμεῖν,
 ἢ τὰ καλὰ πάντα καὶ τὰ ἀγαθὰ κτᾶται τε καὶ σώζει,
 τί μᾶλλον ἡμῖν ἢ ὑμῖν προσήκει; Κράτους τε, ὃ πάντα
 τὰ τῶν ἥττόνων τοῖς κρείττοσι δωρεῖται, τί εἰκὸς ἡμᾶς
 μᾶλλον ἢ καὶ ὑμᾶς τούτου δεῖσθαι; Τέλος εἶπεν, Ἄκη- 18
 κόατε πάντα ὀρᾶτε τὰ ὅπλα· ὃ μὲν χρήζων, λαμβανέτω
 ταῦτα, καὶ ἀπογραφέσθω πρὸς τὸν ταξίαρχον εἰς
 τὴν ὁμοίαν τάξιν ἡμῖν. ὅτω δὲ ἀρκεῖ ἐν μισθοφόρου
 χώρα εἶναι, καταμενέτω ἐν τοῖς ὑπηρετικοῖς ὅπλοις. Ὅ 19
 μὲν οὕτως εἶπεν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν,
 εἰ παρακαλούμενοι, ὥστε τὰ ὅμοια πονοῦντες τῶν αὐτῶν

16. ὥσπερ ἡμῖν] Guelf. ὡς ἡμῖν.
 Altorf. χειρόνους.

τῆδε τῆ] Guelf. ταύτη τῆ.
 μὲν γὰρ] Guelf. μὲν γε, nec γὰρ
 Philelphus reddidit.

ὃ πάντες—φορεῖν] Weiske malebat
 ὃ δὴ πάντες aut οἶον π. nullam fere
 ob causam.

ἣ δὴ] Junt. et Altorf. omittunt δὴ.
 deinceps παλιόντος Guelf. postea ἢ μή
 τι margo Leonclavianæ tertiæ ha-
 bet: quod non probandum. Op-
 ponitur enim ufus gladii sagittis et
 jaculis, quæ facile aberrant hosti-
 bus.

17. ἐτέρου ἡμῶν] Guelf. διαφέρει
 ἡμῶν. deinceps margo Guelf. cum
 Junt. τόλμης. Aldina ἐν τόλμῃ. Al-
 torf. ἕτερος ἐν τούτοις ἐτέρου διαφέρει
 πλὴν τόλμης.

ἥττονα ἡμῶν] Guelf. ἦν οὐδὲν ὑμῖν
 ἥττον προσήκει ἢ ἡμῖν ὑποστρέφισθαι,

fed margo annotat παρέχεσθαι. Ste-
 phanus ex vetere exemplari attulit
 scripturam πλὴν ἐν τόλμῃ ἢ οὐδὲν ὑμῖν
 ἥττον προσήκει ἢ ἡμῖν ὑποστρέφισθαι.
 ubi ipse corrigebat ἥς—ἐπιστρέφισθαι.
 Sed sine dubio librarius scripturam
 libri Guelf. voluit repræsentare,
 quam Zeunius non satis fideliter an-
 notaverat.

κτᾶται τε] Ex Guelf. et Altorf. τε
 addidi cum Zeunio.

ὃ πάντα] Altorf. ὃ τὰ τῶν ἥττόνων
 omisso πάντα. Guelf. ἡσσόνων—κρήσ-
 σασι.

18. τὰ ὅπλα] Additum πάντα Ste-
 phanus nescio unde invexerat, quod
 recte omittunt Edd. primæ, Philel.
 Camerarius, Leonclavius et Guelf.

χώρα εἶναι] Guelf. hoc in margine,
 εἶναι in textu habet.

19. πονοῦντες] Deinceps margo
 Steph. et Leoncl. ὁμοίως βιοτεύειν,

τυγχάνειν, μὴ θελήσουσι ταῦτα ποιεῖν, δικαίως ἂν διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀμηχανοῦντες βιοτεύειν· καὶ οὕτω δὴ ἀπογράφονται πάντες, ἀνέλαβόν τε τὰ ὄπλα πάντες.

20 Ἐν ᾧ δὲ οἱ πολέμιοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρήσαν
 δε οὐδέπω, ἐν τούτῳ ἐπειρᾶτο ὁ Κῦρος ἀσκεῖν μὲν τὰ σώ-
 ματα τῶν μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς ἰσχύν, διδάσκειν δὲ τὰ τακ-
 21 τικὰ, θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά. Καὶ
 πρῶτον μὲν λαβὼν παρὰ Κυαζάρους ὑπηρέτας, προσέ-
 ταξεν ἑκάστοις τῶν στρατιωτῶν ἱκανῶς, ὧν ἐδέοντο,
 πάντα πεποιοημένα παρασχεῖν· τοῦτο δὲ παρασκευάσας,
 οὐδὲν αὐτοῖς ἄλλο ἐλελοίπει, ἢ ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πό-
 λεμον· ἐκεῖνο δοκῶν καταμεμαθηκένας, ὅτι οὗτοι κρά-
 τιστοὶ ἕκαστα γίνονται, οἱ ἂν, ἀφέμενοι τοῦ πολλῶν
 προσέχειν τὸν νοῦν, ἐπὶ ἑν ἔργον τράπωνται. Καὶ αὐτῶν
 δὲ τῶν πολεμικῶν περιελὼν καὶ τὸ τόξῳ μελετᾶν καὶ
 ἀκοντίῳ, κατέλιπε τοῦτο μόνον αὐτοῖς, τὸ σὺν μαχαίρᾳ
 καὶ γέρρον καὶ θώρακι μάχεσθαι. Ὅστε εὐθύς αὐτῶν
 παρεσκευάσατε τὰς γνώμας, ὡς ὁμοσε ἰτίον εἶη τοῖς πολε-
 μίοις, ἢ ὁμολογητέον, μηδενὸς ἀξίους εἶναι συμμάχους·
 τοῦτο δὲ χαλεπὸν ὁμολογήσαι, οἱ τινες ἂν εἰδῶσιν, ὅτι
 οὐδὲ δι' ἑν ἄλλο τρέφονται, ἢ ὅπως μαχοῦνται ὑπὲρ τῶν

Cyrus me-
 ditationes
 campestris
 instituit, et,
 virtutis
 præmiis 21
 propo-
 fitis, stu-
 dia conten-
 tionum ho-
 nestarum
 excitat.

τυγχάνοιεν μὴ ἐθέλοντες. Guelf. ὁμοίαν βιοτεύειν, τυγχάνειν, μὴ ἐθέλουσι, sed βιοτεύειν erat punctis notatum. Sunt ista ὁμοίως βιοτεύειν ex glossa nata et ad verba frequentia ἀμηχανοῦντες βιοτεύειν conformata.

μὴ θελήσουσι! Guelf. μὴ ἐθέλ. deinceps καὶ οὕτω δὴ nescio unde inventum fuit; abest enim ab Edd. primis, Philelphi et Altorf. libro: postea Altorf. ἔλαβόν τε.

20. ἐλέγοντο μὲν] Altorf. omisso μὲν deinceps παρήσαν ὃ οὕτω habet.

πρὸς ἰσχύν] Guelf. εἰς ἰσχύν.

21. Κυαζάρους] Ita pro Κυαζάρου dedit Zeune.

ἱκανῶς] Ita Castalio primus ex versione Philelphi scripsit pro ἱκανούς,

quod est in libris editis et scriptis reliquis, et si verum est, olim pertinuit ad ὑπηρέτας, alio loco positum. deinceps παρέχειν Altorf.

καὶ ἀκοντίῳ, κατέλιπε] Altorf. τῶ ἀκοντίῳ, κατέλιπε. Voluit τὸ ἀκοντίῳ. Hunc locum vitiose excerptit Suidas in γέρρον.

ἰτίον εἶη] Ita cum Guelf. Steph. 2. Hutchinson et Zeune. Aldina ἰτίον εἶη ἐπί. Junt. cum Altorf. ἰτίον ἐπί.

ἀξίους εἶναι] Guelf. μηδενὸς εἶναι ἀξίους. deinceps τουτί.

μαχοῦνται] Ita Philelphi liber, Guelf. et margo Steph. et Leoncl. pro μάχωνται, quod corrector Guelf. etiam intulit.

τρεφόντων. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐννοήσας, ὅτι, περὶ 22
 ὁπόσων ἀν γένωνται ἀνθρώποις Φιλονεικίαι, πολὺ μᾶλ-
 λον ἐθέλουσι ταῦτα ἀσκεῖν, ἀγῶνας αὐτοῖς προεῖπεν
 ἀπάντων, ὅποσα ἐγίνγνωσκεν ἀσκεῖσθαι ἀγαθὸν εἶναι
 ὑπὸ στρατιωτῶν. Ἄ δὲ προεῖπε, τάδε ἦν· ἰδιώτῃ μὲν,
 ἑαυτὸν παρέχειν εὐπειθῆ τοῖς ἄρχουσι, καὶ ἐθελόπονον,
 καὶ Φιλοκίνδυνον μετ' εὐταξίας, καὶ ἐπιστήμονα τῶν
 στρατιωτικῶν, καὶ Φιλόκαλον περὶ ὅπλα, καὶ Φιλότη-
 μον ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις· πεμπαδάρχῳ δ', αὐτὸν
 ὄντα, οἷον περ τὸν ἀγαθὸν ἰδιώτην, καὶ τὴν πεμπάδα, εἰς
 τὸ δυνατὸν, τοιαύτην παρέχειν· δεκαδάρχῳ δὲ, τὴν δεκάδα·
 ὡσαύτως δὲ λοχαγῶ, τὸν λόχον· ὡς δ' αὐτως ταξιάρχῳ.
 ὡς δ' αὐτως ἐκάστῳ τῶν ἄλλων ἀρχόντων, ἀνεπίκλητον
 αὐτὸν ὄντα ἐπιμελεῖσθαι καὶ τῶν ὑφ' αὐτῶ ἀρχόντων,
 ὅπως ἐκεῖνοι αὖ, ὧν ἀν ἄρχουσι, παρεξουσι τὰ δέοντα
 ποιῶντας. Ἄθλα δὲ προῦφηνε, τοῖς μὲν ταξιάρχαις, 23
 οἱ κρατίστας δόξαιεν τὰς τάξεις παρασκευάσαι, χιλιάρ-

22. ἀν γένωνται] Altorf. ἀν ἐγγέννη-
 ται. Voluitne ἐγγέννησαι?

ἀγῶνας] Vulgo τε sequebatur, quod
 cum Altorf. omisi, uti volebat etiam
 fieri Stephanus aut τε ἢ γε mutari.
 deinceps καὶ προεῖπε τάδε Guelf. cum
 Philepho, quod recepit Zeune.

ἰδιώτῃ μὲν] Deinceps cum Aldina
 Stephanus ἀγαθὸν inferfit, quod reli-
 qui libri omnes omittunt: παρέχειν
 ἑαυτὸν Altorf.

πεμπαδάρχῳ—πεμπάδα] Ita cum
 Guelf. Altorf. Juntina. πενταδάρχῳ
 —πεντάδα Aldina. Leonclavius in
 notis Edit. primæ hanc ipsam Aldi-
 nam scripturam probavit, in Edi-
 tione altera πεμπαδάρχῳ—πεμπάδα
 maluit, πεμπαδάρχῳ et πεμπάδα ceu
 formam Æolicam plane rejecit. Ste-
 phanus Aldinam secutus est cum
 Weiskio. Eadem est varietas lectio-
 nis in Hipparchico 4, 9. et Helleni-
 corum vii. 2, 6.

δεκαδάρχῳ] Guelf. δεκάρχῳ. dein-
 ceps δεκάδα· λοχαγῶ δὲ, Guelf. cum
 Philepho.

τὸν λόχον] Guelf. pergīt καὶ ταξιάρ-

χῳ ἀνεπίκλητον. sed correctum ἀνε-
 πίκλητον, et in margine inferuntur
 hæc: ὡσαύτως ἐκάστῳ τῶν ἄλλων ἀρ-
 χόντων. Etiam in Steph. et Leoncl.
 verba ὡς δ' αὐτως ἐκ. τ. ἀ. ἀρ. seclusa
 sunt, nec ea Philephus expressit:
 τῶν ἄλλων ἀρχόντων ἐκάστῳ Altorf.

ἀνεπίκλητον] Hoc ex Xenophote
 laudat Pollux 8, 68. contra ἀνεπί-
 κλητον cum Budens Juntina. Bro-
 dæus utramque lectionem cum ter-
 tia ἀνεπίκλητον memorat. Sequens
 αὐτὸν Junt. Ald. Ifingr. omittunt.

ὑφ' αὐτῶ] Ita cum Aldina Step-
 hanus. αὐτὸν Junt. αὐτῶν Guelf. dein-
 ceps ἄρχουσι Junt. Philel. Guelf. Al-
 torf. ἀν omittit etiam Guelf. Altorf.
 postea παρέξουσιν Altorf.

23. τοῖς μὲν ταξιάρχαις] Guelf. τοῖς
 ταξιάρχοις, ὡς τοὺς κρατίστας δόξαντας
 τὰς τάξεις παρασκευάσαι χ. ἴσ. sed
 corrector ταξιάρχαις dedit et anno-
 tata est in margine vulgata lectio.
 δόξαιεν Ald. Altorf. Junt. Ifingr. po-
 stea vero Altorf. δόξαιεν etiam præ-
 fert cum Juntina.

χοὺς ἔσεσθαι· τῶν δὲ λοχαγῶν, οἱ κρατίστους δόξαιεν τοὺς λόχους ἀποδείκνυμαι, εἰς τὰς τῶν ταξιαρχῶν χώρας ἐπαναβήσεσθαι· τῶν δὲ αὖ δεκαδαρχῶν τοὺς κρατίστους, εἰς τὰς τῶν λοχαγῶν χώρας καταστήσεσθαι· τῶν δ' αὖ πεμπαδαρχῶν, ὡσαύτως εἰς τὰς τῶν δεκαδάρχων· τῶν γε μὴν ἰδιωτῶν τοὺς κρατιστεύοντας, εἰς τὰς τῶν πεμπαδαρχῶν. Ἐπῆρχε δὲ πᾶσι τούτοις τοῖς ἄρχουσι, πρῶτον μὲν θεραπεύεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων· ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλαι τιμαί, αἱ πρέπουσαι ἐκάστοις, συμπαρίπνοντο. Ἐπανέτεινε δὲ καὶ μείζονας ἐλπίδας τοῖς ἀξίοις ἐπαίνου, εἴ τι ἐν τῷ ἐπίοντι χρόνῳ ἀγαθὸν μείζον φαίνοιτο. Προεῖπε δὲ νικητήρια καὶ ὄλαις ταῖς τάξεσι, καὶ ὄλοις τοῖς λόχοις· καὶ ταῖς δεκάσιν ὡσαύτως καὶ ταῖς πεμπάσιν, ἐὰν φαίνωνται εὐπιστόταται τοῖς ἀρχουσιν οὔσαι, καὶ προθυμότατα ἀσκοῦσαι τὰ προειρημένα. Ἦν δὲ ταύταις τὰ νικητήρια, οἷα δὴ εἰς πλῆθος πρέπει. Ταῦτα μὲν δὴ προεῖρητό τε, καὶ ἤσκητο ὑπὸ τῆς στρατιᾶς. Σκηναὺς δὲ αὐτοῖς κατεσκευάσε, πλῆθος μὲν, ὅσοι ταξιαρχοὶ ἦσαν· μέγεθος δὲ, ὥστε ἰκανὰς εἶναι τῇ τάξει ἐκάστη· ἡ δὲ τάξις ἦν ἑκατὸν ἄνδρες. Ἐσκήνου μὲν δὴ οὕτω κατὰ τάξεις· Ἐν δὲ τῷ ὁμοσκηνοῦν ἐδόκου μὲν αὐτῷ ὠφελεῖσθαι πρὸς τὸν μέλλοντα ἀγῶνα τοῦτο, ὅτι ἐώρων ἀλλήλους ὁμοίως τρεφομένους·

δεκαδαρχῶν] Ita cum Castal. et Guelf. Zeune pro δεκάρχων, quod est etiam in Altorf. deinceps πενταδαρχῶν Guelf. sed alterum est in margine: πεμπάρχων Altorf.

Ἐπῆρχε δὲ] Guelf. ὑπῆρχε τούτοις πᾶσι.

Ἐπανέτεινε] Guelf. ἱπανετίοντο δὲ καὶ μείζονες ἐλπίδες τοῖς ἀξίοις, ἐπαινοί τε (Suidas qui eandem scripturam habet in ἱπανατείνειν, addit καὶ) εἴ τι—ἀγαθὸν εἶναι μ. φ. Eandem scripturam cum Guelf. expreffit Philephus.

24. φαίνωνται] Philephus φαίνωνται· videtur expreffisse.

εὐπιστόταται] Leonclavius εὐπιστόταται. Muretus ἐπιδέσταιται malebat.

ταύταις τὰ] Guelf. ταῦτα τά. voluitne ταιαῦτα τά?

ἤσκητο ὑπὸ] Guelf. ἤσκητο ἡ στρατιὰ, sed vulgata est in margine.

25. ὅστε ἰκανὰς] Altorf. ὡς ἰκανὰς. deinceps τάξει· ἐκάστη δ' ἡ τάξις ἦν Guelf. ut liber Philephi.

ὁμοσκηνοῦν] Guelf. et Suidas ὁμοῦ σκηνοῦν. præterea Suidas τοὺς στρατιώτας deinceps addit pergens ἰδόκουσιν ὠφελεῖσθαι—στρεφομένους ὁμοίως· καὶ οὐκ ἦν—ἀγῶνα· ἐώρων γάρ. Altorf. τοῦτον, ὅτι dat.

καὶ οὐκ ἔνῃν πρόφασις μειονεξίας, ὥστε ὑφίεσθαι τε
τινὰ, κακίῳ τε ἕτερον ἑτέρου εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους.
Ὀφελεῖσθαι δὲ ἐδόκουν αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ γιγνώσκε-
σθαι ἀλλήλοις ὁμοσκηνοῦντες. Ἐν δὲ τῷ γιγνώσκε-
σθαι καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι πᾶσι δοκεῖ μᾶλλον ἐγγίγνε-
σθαι· οἱ δὲ ἀγνοοῦμενοι ῥαδιουργεῖν πως μᾶλλον δοκοῦ-
σιν, ὥσπερ οἱ ἐν σκότει ὄντες. Ἐδόκουν δὲ αὐτῷ καὶ εἰς 26
τὸ τὰς τάξεις ἀκριβοῦν μέγα ὠφελεῖσθαι διὰ τὴν ὁμο-
σκηνίαν. Εἶχον γὰρ οἱ μὲν ταξίαρχοι τὰς ὑφ' ἑαυτοῖς
τάξεις κεκοσμημένας, ὥσπερ ὅποτε εἰς ἓνα πορεύοιτο ἡ
τάξις· οἱ δὲ λοχαγοὶ, τοὺς λόχους ὡσαύτως· οἱ δὲ δεκά-
δαρχοι, τὰς δεκάδας· καὶ οἱ πεμπάδαρχοι, τὰς πεμ-
πάδας. Τὸ δὲ ἀκριβοῦν τὰς τάξεις σφόδρα ἐδόκει αὐτῷ 27
ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἰς τὸ μὴ ταραττεσθαι, καὶ εἰς τὸ,
εἰ ταραχθεῖεν, θᾶττον καταστήναι· ὥσπερ γε καὶ λί-
θων καὶ ξύλων ἂν ἀν δέη συναρμοσθῆναι, ἔστι, καὶ
ὀπωσοῦν καταβεβλημένα τύχη, συναρμόσαι ταῦτα εὐπε-
τῶς, ἢν ἔχη γνωρίσματα, ὥστε εὐδὴλον εἶναι, ἐξ ὁποίας

ὑφίεσθαι τε] Guelf. cum Altorf. et
Suida τε omittit: deinceps Suidas
κακίῳ ἕτερον (ut est in Edd. pri-
mis, κακίῳ ἕτερον Guelf. cum Altorf.)
εἶναι πρὸς τ. πολ. καὶ ὅτι ἐγνώσκον
ἀλλήλους. καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι πᾶσιν
ἰδοκεῖ ἐγγίεσθαι, οἱ δ' ἀγνοοῦντες ῥα-
διουργοῦσιν ὥσπερ ἐν σκότει ὄντες.

ὠφελεῖσθαι δὲ ἰδοκουν αὐτῷ] Hæc
verba ut superflua debebat Muretus.
deinceps Edd. primæ τῷ γιγνώσκε-
σθαι ἀλλήλοις. Guelf. γιγνώσκον ἀλ-
λήλους recepit.

Ἐν δὲ τῷ] Ita Philel. et Guelf. pro
ἐν γὰρ τῷ. Fons sententiæ videtur
esse Iliadis 5. versus 530. cum se-
quente. deinceps πᾶσι δοκεῖ Philel.
cum Guelf. pro πᾶσιν ἰδοκεῖ vulgato
ante Zeunium.

ἀγνοοῦμενοι] Suidæ ἀγνοοῦντες ῥαδι-
ουργοῦσι repetiit Eustathius ad Iliad.
p. 181. ed. Basil.

26. καὶ εἰς τὸ] Guelf. εἰς τὸ καὶ τᾶ-
ξις.

ὁμοσκηνίαν] Margo Steph. cum
Guelf. συσκηνίαν.

τὰς ὑφ'] Ita cum Mureto scripsi
pro ὑφ' ἑαυτοῖς τὰς. deinceps κοιμω-
μένας Editionum primarum ex Phi-
lelphi versione Budenfi et Guelf. cor-
rexit cum Stephano Leoncl.

λόχους ὡσαύτως· οἱ δὲ] Ita cum
Guelf. et Philelpho Zeune, et ante
eum Muretus ita locum corrigebat ;
Vulgo erat : λόχους· ὡσαύτως οἱ.

τὰς δεκάδας· καὶ οἱ] Guelf. τὰς,
omisso δεκάδας· πέμπταρχοι πεμπάδας.
In Altorf. δέκαρχοι est a prima manu
scriptum.

27. δὲ ἀκριβοῦν] Guelf. δὲ διακρι-
βοῦν. deinceps καὶ, εἰ ταραχθεῖεν o-
missis εἰς τὸ ; idem denique ταρατ-
τεσθαι—θᾶττον.

ταῦτα—ἢν] Guelf. αὐτὰ—ἢν. de-
inceps ex eodem ordinem vulgarem
ὁποίας χώρας ἱκεστοι cum Zeunio
mutavi.

- 28 ἕκαστον χώρας αὐτῶν ἐστίν. Ἐδόκουν δὲ ὠφελείσθαι αὐτῶ ὁμοῦ τρεφόμενοι καὶ πρὸς τὸ ἥττον ἀλλήλους ἀν ἐθέλειν ἀπολείπειν· ὅτι εἴρα καὶ τὰ θηρία, τὰ συντρεφόμενα, δεινὸν ἔχοντα πόθον, ἦν τις αὐτὰ διασπᾶ ἀπ' ἀλλήλων.
- 29 Ἐπεμέλετο δὲ καὶ τοῦδε ὁ Κύρος, ὅπως μήποτε ἀνδρωτοὶ γενόμενοι ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν. Ἡ γὰρ ἐπὶ θήραν αὐτοὺς ἐξάγων, ἰδρῶτα αὐτοῖς παρέιχεν, ἢ παιδιάς τοιαύτας ἐξεύρισκεν, αἱ ἰδρῶτα ἔμελλον παρέχειν· ἢ καὶ πρᾶξαι εἴ τι δέόμενος τύχει, οὕτως ἐξηγεῖτο τῆς πράξεως, ὡς μὴ ἐπανίοιεν ἀνδρωτί. Τοῦτο γὰρ ἠγεῖτο καὶ πρὸς τὸ ἠδέως ἐσθίειν ἀγαθὸν εἶναι, καὶ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν, καὶ πρὸς τὸ δύνασθαι τι πονεῖν. Καὶ πρὸς τὸ ἀλλήλοις δὲ πραότερους εἶναι ἀγαθὸν ἠγεῖτο τοὺς πόνους εἶναι, ὅτι καὶ οἱ ἵπποι, συμπονοῦντες ἀλλήλοις, πραότεροι συνεστήκασιν. Πρὸς γε μὴν τοὺς πολεμίους μεγαλοφρονέστεροι γίνονται, οἱ ἀν ζυνειδῶσιν ἑαυτοῖς εὐήσκηκότες.
- 30 Κύρος δὲ αὐτῶ σκηπὴν μὲν κατεσκευάσατο, ὡς ἰκανὴ εἶη ἔχειν, οὐς καλοῖη ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ἐκάλει δὲ ὡς τὰ

28. ἀν ἐθέλειν] Guelf. ἐθέλειν ἀπολείπειν. deinceps συντρεφόμενα ex Guelf. et margine Steph. cum Zenonio prætuli.

διασπᾶ] Altorf. διασπάση, distraheret Philolphus. deinceps ἐπεμελεῖτο Altorf. postea τούτου ὁ Κύρος Guelf.

29. ἀνδρωτοὶ] Aldina ἀνδρωτί. deinceps ἐπὶ τὸ δεῖπνον Altorf.

θήραν αὐτοὺς] Pronomen cum Philolpho Guelf. omittit: deinceps ἡμιλλαν Guelf. postea παρασχῆσειν Junt. Altorf. sed παρέχειν in Altorf. supra scriptum est.

πρᾶξαι] Ita cum Philolpho Leoncl. pro πράξας Edd. primarum. Stephanus in Editione priore πράξας εἴ τινοσ; conjecerat legendum: in altera fecit cum Leonclaviana. πρᾶξαι εἴ τι

ἄλλο δέόμενος Altorf.

τι πονεῖν] Guelf. τι omittit.

πραότεροι] Altorf. cum Philolpho πραότερον, quod Stephanus in posteriore recepit.

30. αὐτῶ σκηπὴν] Altorf. αὐτὸς σκ.

ὡς ἰκανὴ εἶη ἔχειν] Budensis cum Altorf. ὡς ἰκανὴ εἶη, οὐσ. quam Camerarius scripturam ita interpretabatur, quasi esset ἰκανὴ τούτοις, οὐσ; καλοῖη. Vulgo est ὡστε ἰκανὴν ἔχειν. unde Zeunius ὡς ἰκανὴ εἶη ἔχειν, manus docta in margine Stephanianæ 1. quæ erat penes Fischerum ἰκανὴν ὡστε ἔχειν effecit. Muretus deleto ὡστε corrigebat ἰκανὴν κατέχειν. Mihi comparanti fectionem 25. videbatur scribendum ὡστε ἰκανὴν εἶναι (τούτοις) οὐσ; καλοῖη. Postea ἐπὶ δεῖπνον Guelf.

πολλὰ τῶν ταξιαρχῶν, οὓς καιρὸς αὐτῶ δοκοίη εἶναι. ἔστι δὲ ὅτε καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν δεκαδάρχων τινὰς καὶ πεμπιπάρχων ἐκάλει· ἔστι δὲ ὅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν ἔστι δ' ὅτε καὶ τὴν πεμπάδα ὅλην, καὶ δεκάδα ὅλην, καὶ λόχον ὅλον, καὶ τάξιν ὅλην. Ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα, ὅτε τινὰς ἴσοι τοιοῦτό τι ποιήσαντας, ὃ πάντα ἐβούλετο ποιεῖν. Ἦν δὲ τὰ μὲν παρατιθέμενα αἰεὶ ἴσα αὐτῶ τε καὶ τοῖς καλουμένοις ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸ 31 στρατεύμα δὲ ὑπηρετάς ἰσομοίρους αἰεὶ πάντων ἐποίει· οὐδὲν γὰρ ἦττον τιμᾶν ἄξιον ἐδόκει αὐτῶ εἶναι τοὺς ἀμφὶ τὰ στρατιωτικὰ ὑπηρετάς οὔτε κηρύκων οὔτε πρέσβων. Καὶ γὰρ πιστοὺς ἠγάετο δεῖν εἶναι τούτους, καὶ ἐπιστήμονας τῶν στρατιωτικῶν, καὶ συνετοὺς, προσέτι δὲ σφοδροὺς, καὶ ταχεῖς, καὶ ἀόκνους, καὶ ἀταράκτους. Πρὸς δὲ τούτοις, καὶ ὅσα οἱ βέλτιστοι νομιζόμενοι ἔχουσιν, ἐγίγνωσκεν ὁ Κῦρος δεῖν τοὺς ὑπηρετάς ἔχειν, καὶ τοῦτο ἀσκεῖν, ὡς μηδὲν ἀναίνοιοντο ἔργον, ἀλλὰ πάντα νομίζοιεν πρέπειν αὐτοῖς πράττειν, ὅσα ἂν ὁ ἄρχων προστάττοι.

CAP. II.

Αἰεὶ μὲν οὖν ἐπεμέλετο ὁ Κῦρος, ὅποτε συσκηνοῖεν, Convivantium fer-

δεκαδάρχων—πεμπιπάρχων] Eadem scripturæ varietas in libris est h. l. quæ supra adfuit. ἔστιν ὅτι καὶ τῶν στρατιωτῶν Altorf.

τὴν πεμπάδα] Articulo omisso Altorf. deinceps ἐκάλει δὲ καὶ δεκάδα—ἐπὶ τινάσ. Etiam Budensis δεκάδα ὅλην ἐκάλει, Bodl. πεμπάδα ἐκάλει. In primis Edd. verba καὶ δεκάδα ὅλην abfunt.

ὃ πάντα] Guelf. αὐτὸς, in margine πάντα; Philelphus eos vertit.

τὰ μὲν—τὸ δεῖπνον] In Guelf. corrector articulum bis addidit.

31. αἰεὶ πάντων] Guelf. πάντων αἰεὶ ἰποιῖτο.

προσέτι δὲ] Junt. ἔτι δέ. Ex Guelf. προσέτι δὲ καὶ dedit Zeune. ἔτι δὲ καὶ Altorf.

ἀταράκτους] Ita Guelf. vulgatum ἀταράχους moderatos vertit Philelphus. deinceps πρὸς δ' ἔτι ᾱ Guelf. vulgata in margine annotata. καὶ ante ὅσα omittit Altorf. ὅσα ἔχουσιν est de moribus, ut latinum *Cæsar hoc habet*.

ὅσα ἂν] Guelf. omisso ἂν habet προστάσσοι. Altorf. αὐτοῖς πράττειν—πράττοι, supra scripto προστάττοι.

1. ἐπεμέλετο] Altorf. ἐπεμελιῖτο. deinceps ἐυχαριτάτατοι malebat Stephanus. Vide ad Symposium 3, 9.

mones ita moderatur Cyrus, ut et delectent et profint. Ergo cum narrationes de fatuitate et vecordia Perfærum privatim institutorum redarguantur ab Aglaidata, Cyrus narratorum jocos defendit. Inde, post feria quædam de præmiis distribuentibus, rursus ad ludum sermones revocat.

ὅπως εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται καὶ παρορμῶντες εἰς τὰγαθόν. Ἀφίκετο δ' οὖν καὶ εἰς τόνδε ποτὲ τὸν λόγον· Ἄρα γε, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἐνδεέστεροί τι ἡμῶν διὰ τοῦτο φαίνονται εἶναι οἱ ἐταῖροι, ὅτι οὐ πεπαίδευνται τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμῖν; ἢ οὐδὲν ἄρα διοίσουσιν ἡμῶν, οὔτε ἐν ταῖς συνουσίαις, οὔτε ὅταν ἀγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους δεῖ; Καὶ ὁ Ὑστάσπης ὑπολαβὼν εἶπεν· Ἀλλ' ὁποῖοι μὲν τινες ἔσονται εἰς τοὺς πολεμίους, οὐπω ἐγώ γε ἐπίσταμαι· ἐν μέντοι τῇ συνουσίᾳ δύσκολοι, καὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἐνίοι αὐτῶν ἤδη φαίνονται. Πρῶην μὲν γε, ἔφη, Κυαζάρης ἐπεμφεν εἰς τὴν τάξιν ἐκάστην ἱερεῖα, καὶ ἐγένετο ἐκάστῳ ἡμῶν τρία κρέα ἢ καὶ πλείω τὰ περιφερόμενα. Καὶ ἤρξατο μὲν δὴ ἀπ' ἐμοῦ ὁ μάγχειρος, τὴν πρώτην περίοδον περιφέρειν· ὅτε δὲ τὸ δεύτερον εἰσῆει περιόισων, ἐκέλευσα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἀρχεσθαι, καὶ ἀνάπαλιν περιφέρειν. Ἀνακραγὼν οὖν τις τῶν κατὰ μέσον τὸν κύκλον κατακειμένων στρατιωτῶν, Μὰ Δί', ἔφη, τῶνδε μὲν οὐδὲν ἴσον ἔστιν, εἶγε ἀφ' ἡμῶν τῶν ἐν μέσῳ οὐδεὶς οὐδέποτε ἀρξεται. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἠχθέσθην τε, εἴ τι μείον δοκοίη ἔχειν, καὶ ἐκάλεσα εὐθύς αὐτὸν πρὸς ἐμέ. Ὁ δὲ μάλα ταῦτό γε εὐτάκτως ὑπήκουσεν. Ὡς δὲ τὰ περιφερόμενα ἤκε πρὸς ἡμᾶς, ἄτε, οἶμαι, ὑστάτους λαμβάνοντας, τὰ σμικρότατα λε-

οἱ ἱταῖροι] Ita cum libro Gabrielis (cum quo Leidensis, teste Van Goens ad Porphy. p. 111.) Muretus pro ἱταῖροι vulgari, ut iterum sect. 5. ἱταῖροι vocantur plebei Perfæ nunc cum optimatibus militantes. εἶναι omittit Altorf.

διοίσουσι] Guelf. διοίσειν.

2. καὶ μὰ] Altorf. omittit καὶ, deinceps ἤδη αὐτῶν omisso ἐνίοι. Guelf. ἤδη a manu correctoris habet, quod a Philel. libro etiam abfuit.

ἰγίνετο ἐκάστῳ] Guelf. ἰγίνοντο κρέα

ἐκάστῳ ἡμῶν τρία καὶ πλείω, sed corrector ἰγίνετο supra scripsit, et post τρία inferuit ἢ.

μὲν δὴ] Guelf. δὴ omittit.

3. κατακειμένων] Altorf. ἀνακειμένων.

ἀφ' ἡμῶν] Guelf. ἀφ' ἡμῶν γε ut Alt. deinceps γε post ἠχθέσθην omittit. postea δοκοίη ex Altorf. dedi pro δοκοῖεν.

ταῦτό γε] Guelf. cum Altorf. μάλα γε τοῦτο. postea οἶμαι Guelf.

λειμμένα ἦν· ἐνταῦθα δὴ ἐκείνος πᾶν ἀνιαθεὶς δῆλος ἐγένετο, καὶ εἶπε πρὸς ἑαυτὸν, Τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν! Καὶ ἐγὼ εἶπον, Ἀλλὰ μὴ φρόν-4 τιζε· αὐτίκα γὰρ ἀφ' ἡμῶν αὐτῷ ἄρξεται, καὶ σὺ πρῶτος λήψῃ τὸ μέγιστον. Καὶ ἐν τούτῳ περιέφερε τὸ τρίτον, ὅπερ δὴ λοιπὸν ἦν τῆς περιφορᾶς· καὶ ἐκείνος ἔλαβε μετ' ἐμὲ δεύτερος. Ὡς δ' ὁ τρίτος ἔλαβε, καὶ ἔδοξεν αὐτὸν μείζον ἑαυτοῦ λαβεῖν, καταβάλλει, ὃ ἔλαβεν, ὡς ἕτερον ληψόμενος. Καὶ ὁ μάγειρος οἰόμενος αὐτὸν οὐδὲν ἔτι δεῖσθαι ὄψου, ὥχετο παραφέρων, πρὶν λαβεῖν αὐτὸν ἕτερον. Ἐνταῦθα δὴ οὕτω βαρέως ἤνεγκε τὸ πάθος, ὥστε 5 ἀνήλωτο μὲν αὐτῷ, ὃ εἰλήφει, ὄψον, ὃ δὲ ἔτι αὐτῷ λοιπὸν ἦν τοῦ ἐμβάμματος, τοῦτό πως, ὑπὸ τοῦ ἐκπεπλήχθαι τε καὶ ὀργίζεσθαι τῇ τύχῃ, δυσφορούμενος ἀνέτρεψεν. Ὁ μὲν δὴ λοχαγὸς, ὃ ἐγγύτατα ἡμῶν, ἰδὼν, συνεκρότησέ τε τῷ χεῖρε, καὶ τῷ γέλωτι ἠὲ φραίνετο. Ἐγὼ μέντοι,

δῆλος ἐγένετο] Guelf. δ. ἦν—πρὸς αὐτόν. postea δευτεροτυχεῖν, qua le. tio etiam in margine Leoncl. et Steph. annotata est.

4. αὐτῷ ἄρξεται] Ex Guelf. et Philelpho αὐτῷ addidit Zeune. postea ἐν τοσούτῳ vulgatum e Bndl. et Guelf. correxit Zeune.

περιέφερε] sc. ὁ μάγειρος, qui et in ἄρξεται intelligendus erat. Philelphus περιέφερετο legisse videtur, quod coniecit etiam Muretus addito τὸ articulo.

αὐτὸν μείζον ἑαυτοῦ] Ex Guelf. αὐτοῦ dedit Zeune, sed is omisit annotare lectionem in ipso textu Codicis exstantem καὶ ἔδοξεν αὐτῷ μείον λαβεῖν· κατέβαλεν αὐτῷ, ὃ ἔλαβεν, ὡς. Philelphus idem fere vertit: cui cum visum esset exiguum cepisse, obsonium, quod ceperat, posuit, tanquam. Mihi in vulgata pronomen bis positum displicet, ut ἔδοξεν pro putavit: quare proba lectionem Codicis ita fere restitui: ὡς δ' ὁ τρίτος ἔλαβε καὶ ἑαυτῷ μείον λαβεῖν· καταβάλλει αὐτῷ etc.

ἄρξεται] Ita pro μάγειρος cum

Guelf. (cui accedit Leidensis teste Valckenario ad Herodot. p. 590.) Zeune. deinceps omisso οἰόμενος Juntina οὐδὲν αὐτὸν ἔτι δεῖσθαι. Castalio dedit νομίσας οὐδὲν αὐτὸν ἔτι δεῖσθαι. Ex Aldina (cum qua Guelf. et Altorf.) οἰόμενος restituit Stephanus. Sed pro οὐδὲν τι ex Juntina et Philelphi versione οὐδὲν ἔτι posui. Altorf. οὐδὲν οἰόμενος αὐτὸν δεῖσθαι ἔτι ὄψου.

5. ὥστε ἀνήλωτο] Camerarius et Leonclavius post ὥστε interpretando inserunt ὅτι vel ὡς.

ἐμβάμματος] Ita pro ἐμβάπτεισθαι cum Mureto scripsit Zeune.

δυσφορούμενος] Hoc pro δυσφορούμενος ex Guelf. et margine Steph. et Leoncl. restituit Zeune, male tamen interpretatus, quasi idem cum δυσφορούμενος significaret h. l. Postea ἀνέτρεψεν est in Guelf. ἀνέτριψεν est vitium Bryling. et Isngr.

τε τῷ] Guelf. τε omittit. με τῷ Altorf.

τῷ γέλωτι] Est vel risui indulgebat, vel ridiculo delectabatur. Margo Steph. et Leoncl. τῷ λίγοντι habet, nescio unde.

ἔφη, προσεποιούμην βήττειν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἠδυνάμην κατέχειν τὸν γέλωτα. Τοιοῦτον μὲν δὴ σοι, ᾧ Κύρε, ἕνα τῶν ἐταίρων ἐπιδεικνύω, ἔφη. Ἐπὶ μὲν δὴ τούτῳ, ὡς περ εἰκὸς, ἐγέλασαν. Ἄλλος δὲ τις ἔλεξε τῶν ταξιαρχῶν· Οὗτος μὲν δὴ, ἔφη, ᾧ Κύρε, ὡς ἔοικεν, οὕτω δυσκόλῳ ἐνέτυχεν. Ἐγὼ δὲ, ὡς σὺ, διδάξας ἡμᾶς, τὰς τάξεις ἀπέπεμψας, καὶ ἐκέλευσας διδάσκειν τὴν ἑαυτοῦ ἑκαστον τάξιν, ἀπαρὰ σοῦ ἐμάθομεν, οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ, ὡς περ καὶ οἱ ἄλλοι ἐποίουν, ἐλθὼν ἐδίδασκον ἕνα λόχον.

7 Καὶ στήσας τὸν λοχαγὸν πρῶτον, καὶ τάξας δῆτα ἐπ' αὐτῷ ἄνδρα νεανίαν, καὶ τοὺς ἄλλους, ἧ ὤμην δεῖν, ἔπειτὰ στὰς ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν, βλέπων εἰς τὸν λόχον, ἠνίκα μοι ἐδόκει καιρὸς εἶναι, προΐεναι ἐκέλευσα. Καὶ ὁ ἀνὴρ σοι ὁ νεανίας ἐκεῖνος, προσελθὼν τοῦ λοχαγοῦ ἔμπροσθεν, πρότερος ἐπορεύετο. Καὶ γὰρ ἰδὼν, εἶπον, ὦ ἀνδρῶπε, τί ποιεῖς; Καὶ ὃς ἔφη· Προέρχομαι, ὡς περ σὺ κελεύεις. Καὶ γὰρ εἶπον· Ἄλλ' ἐγὼ οὐ σὲ μόνον ἐκέλευον, ἀλλὰ πάντας, προΐεναι. Καὶ ὃς, ἀκούσας τούτου, μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς λοχίτας εἶπεν, Οὐκ ἀκούετ', ἔφη,

κατέχειν] Cum Guelf. κατασχῆν Zeune.

ᾧ Κύρε, ἕνα] Guelf. ἕνα, ᾧ Κύρε, τῶν ἐταίρων, sed correctum ἐταίρων, Altorf. μὲν σοι σοι, Κύρε, ἢν λέγω τῶν ἐταίρων etc. omisso ἔφη post ἐπιδεικνύω, quod fecit etiam Philéphus.

6. ἐπὶ—τούτῳ] Ita Stephanus pro τούτου, quod est etiam in Guelf. ubi corrector v inferuit, ut esset τούτου. Edd. primæ τούτων.

δυσκόλῳ ἐνέτυχεν] Ita pro δυσκόλως ἐπίτυχεν ex libro Gabrielis Stephanus, e Guelf. Zeune: accedit Altorf. δυσκόλοις malebat Muretus. ᾧ Κύρε, ἔφη Altorf.

ἀπέπεμψας] Guelf. ἔπεμψας, ut Philéphus.

δῆτα ἐπ' αὐτῷ] Guelf. δῆ—αὐτόν. sed corrigitur αὐτῷ, et margo δῆτα annotat. deinceps ᾧ ὤμην, supra

feripto ἧ. Nominat tironem plebeium ἄνδρα νεανίαν.

εἰς τὸν λόχον] Guelf. λοχαγωγὸν, sed syllaba γω punctis est notata, et annotata scriptura λόχον. postea προΐεναι Edd. primæ, quod correxit Leoncl. posterior: προΐεναι etiam Guelf. Bodl. Philéphi liber, et ex correctione Altorf. Similiter paulo post vulgatum προσελθὼν correxit Stephanus, cui accedit Guelf. Bodl. Philel.

λοχαγοῦ] Guelf. λοχαγωγοῦ, syllaba γω punctis suppositus, et ἔμπροσθεν a correctore demum addito.

ἀλλ' ἐγὼ οὐ] Guelf. ἀλλ' οὐκ ἐγώ. deinceps προσΐεναι in eodem corrigitur, quæ est lectio Altorf. libri.

7. προσελθὼν] Altorf. προσελθὼν—καὶ ἰδὼν εἶποι.

λοχίτας] Brodæus in libris aliquot

προστάττοντος προΐεναι πάντας; Καὶ οἱ ἄνδρες πάντες
 παρελθόντες τὸν λοχαγὸν, ἤεσαν πρὸς ἐμέ. Ἐπεὶ δὲ ὁ 8
 λοχαγὸς αὐτοὺς ἀνεχώριζεν, ἐδυσφόρουν τε, καὶ ἔλεγον,
 ποτέρῳ χρῆ πείθεσθαι; νῦν γὰρ ὁ μὲν κελεύει προΐεναι,
 ὁ δὲ οὐκ ἔῃ. Ἐγὼ μέντοι ἐνεγκῶν ταῦτα πρῶτος, ἐξαρχῆς
 αὖ καταχωρίσας, εἶπον, μηδένα τῶν ὀπίσθεν κινεῖ-
 σθαι, πρὶν ἂν ὁ πρόσθεν ἡγήται· ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὄραν
 πάντας, τῷ πρόσθεν ἕπεσθαι. Ὡς δὲ εἰς Πέρσας τις 9
 ἀπὶ αὐτῶν ἦλθε πρὸς ἐμέ, καὶ ἐκέλευσέ με τὴν ἐπιστολὴν
 δοῦναι, ἣν ἔγραψα οἴκαδε, καὶ γὰρ (ὁ γὰρ λοχαγὸς ἦδει,
 ὅπου ἔκειτο ἡ ἐπιστολὴ) ἐκέλευσα, αὐτὸν δραμόντα ἐνεγ-
 κεῖν τὴν ἐπιστολὴν· ὁ μὲν δὲ ἔτρεχεν· ὁ δὲ νεανίας ἐκεῖνος
 εἶπετο τῷ λοχαγῷ, σὺν αὐτῷ τῷ θάρακι καὶ τῇ κοπίδι·
 καὶ ὁ ἄλλος δὲ πᾶς λόχος, ἰδὼν ἐκεῖνον, συνέτρεχε· καὶ
 ἦκον οἱ ἄνδρες φέραντες τὴν ἐπιστολὴν. Οὕτως, ἔφη, ὄγε
 ἐμὸς λόχος ἀκριβοῖ σοι πάντα τὰ παρὰ σοῦ. Οἱ μὲν 10
 δὲ ἄλλοι, ὡς εἰκὸς, ἐγέλων ἐπὶ τῇ δορυφορίᾳ τῆς ἐπιστο-
 λῆς. Ὁ δὲ Κύρος εἶπεν, ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοὶ, οἷους
 ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἐταίρους! Οἱ γὰρ εὐφραδέεστοι
 μὲν οὕτως εἰσὶν, ὥστε τινὰς αὐτῶν ἔστι καὶ μικρῷ ὄψῳ

λοχαγέτας reperit. deinceps Guelf. λοιδορουμένου (supra scripta vulgari) προΐεναι, ἔφη, πάντας κελεύει.

ἐδυσφόρουν τε] Junt. Bryl. Mel. Altorf. ἐδυσφοροῦντο. Guelf. etiam τε omittit. deinceps πείθεσθαι Edd. primæ, χρῆ πείσεσθαι Steph. πείθεσθαι ex Guelf. et Altorf. dedit Zeune: πείθεσθαι. νῦν μὲν γάρ.

Ἐγὼ μέντοι] Guelf. καὶ ἐγὼ μέντοι cum Philel.

αὖ καταχωρίσας] Guelf. αὐτίκα χωρίσας. sed corrector post αὐτίκα addidit κατά. deinceps ἡγήται Edd. primæ. πρὶν ἂν πρόσθεν Altorf. deinde τὸ πρόσθεν dat.

9. δοῦναι] Post οἴκαδε collocat Guelf. deinceps pro ὁ δὲ νεανίας ἐκεῖνος εἶπετο Altorf. ὁ δὲ τοι μετ' ἐκεῖνον ἔπιταται.

ὁ δὲ πᾶς λόχος] Guelf. δὲ λόχος πᾶς.

ἀκριβοῖ σοὶ] Altorf. ἐμὸς σοὶ λόχος ἀκριβοῖ πάντα.

10. ἔχομεν ἄνδρας] Altorf. ἄνδρας ἔχομεν ἑταίρους.

οἱ γὰρ] Ita Ald. Philel. Guelf. et Stephanus. εἰ γὰρ cum Junt. Altorf. Zeune. Kœppen εἰ γὰρ malebat, comparans Memorab. iv. 3, 12. ubi est σοὶ δ' εἰκάσιν, ἔτι φιλικώτερον ἢ τοῖς ἄλλοις ἔχειν, εἰ γὰρ μηδὲ ἐπερωτώμενοι ὑπὸ σου προσημαινούσι σοι. ubi Ernesti ex Codice uno οἱ γὰρ edidit. Mihi Zeuniana lectio tolerari posse non videbatur.

ὥστε τινὰς] Ald. ὥστε εἶναι αὐτῶν καὶ μ. ὁ. παμπόλους φίλους ἀνακτ. ὥστε τινὰς αὐτῶν, ἐστὶ κ. μ. ὁ. πάντων ἀν. φίλους. fuit igitur in Codice Aldi duplex scriptura. Philelphi versio habet ut minimo etiam obsonio magnus

πάνυ ἀνακτῆσασθαι [Φίλους]. πιθανοὶ δὲ οὕτως εἰσίν
 τινες, ὥστε, πρὶν εἰδέναι τὸ προσταπτόμενον, πρότερον πεί-
 θονται. Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, ποίους τινὰς χρῆ μάλλον
 11 εὐξασθαι, ἢ τοιούτους, στρατιώτας ἔχειν. Ὁ μὲν δὴ
 Κῦρος ἅμα γελῶν οὕτως ἐπήνεσε τοὺς στρατιώτας.

Ἐν δὲ τῇ σκηνῇ ἐτύγχανέ τις ἂν τῶν ταξιάρχων,
 Ἀγλαϊτάδας ὄνομα, ἀνὴρ, τὸν τρόπον τῶν στρυφνοτέρων
 ἀνθρώπων· οὗτος ᾧδὲ πῶς εἶπεν. Ἡ γὰρ οἶει, ἔφη, ὦ
 Κῦρε, τούτους ἀληθῆ λέγειν ταῦτα; Ἀλλὰ τί μὴν βου-
 λόμενοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ψεύδονται; Τί δὲ ἄλλο γε, ἔφη,
 εἰ μὴ γέλωτα ποιεῖν ἐθέλοντες; ὑπὲρ οὗ λέγουσί τε
 12 ταῦτα, καὶ ἀλαζονεύονται. Καὶ ὁ Κῦρος, Εὐφήμει,
 ἔφη μηδὲ λέγε ἀλαζονίας εἶναι τούτους. Ὁ μὲν γὰρ
 ἀλαζῶν ἔμοιγε δοκεῖ ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιου-
 μένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι, ἢ εἰσι, καὶ ἀνδρειότεροις,
 καὶ ποιήσκειν, ἂ μὴ ἰκανοὶ εἰσιν, ὑπισχνουμένοις· καὶ
 ταῦτα, Φανεροῖς γιγνομένοις, ὅτι τοῦ λαβεῖν τι ἕνεκα
 καὶ κερδᾶναι ποιοῦσιν. Οἱ δὲ μηχανώμενοι γέλωτα

*imparium numerus in amicitiam queat
 in duci. Juntina ὥστε τινὰς αὐτῶν
 ἴσσι κ. μ. ὁ. πάνυ ἀν. φ. Guelf. ὥστ'
 εἶναι αὐτῶν. sed post εἶναι corrector in-
 feruit τινὰς. Budensis liber πάνυ πολ-
 λούς ἀνακτ. habebat: Altorf. ὥστε
 τινὰς αὐτῶν εἶναι—παν. ἀνακτ. φίλους.
 sed πολλούς est supra scriptum. Steph.
 edidit ὥστε εἶναι αὐ. καὶ μ. ὁ. παμ-
 πόλλους φ. ἀν. Videtur olim in libris
 scriptis lectio ὥστε εἶναι αὐτῶν κ. μ. ὁ.
 παμπόλλους vel πάνυ πολλούς φίλους
 ἀνακτ. fuisse, in aliis: ὥστε τινὰς αὐ-
 τῶν ἴσσι καὶ πάνυ μικρῶ ὄψω ἀν. φίλους
 vel καὶ μικρῶ ὁ. πάνυ ἀν. φίλους. Zeu-
 nius φίλους seclufit, quoniam Xeno-
 phon ἀναρτᾶσθαι ut ἀνακτᾶσθαι ab-
 que adjuncto vocabulo eo dicere so-
 leat.*

πιθανοὶ] Suidas ex h. l. recte εὐ-
 πιθανοὶ interpretatur.

εὐξασθαι] Junt. Altorf. εὐχασθαι.

11. ταξιάρχων] Ita pro ταξιάρχων

(a ταξιάρχης) Guelf. et Altorf. idem
 deinceps cum Bodl. στρυφν. dedit pro
 στρυφνοτέρων Juntino. Equidem quam
 regulam vel speciem euphoniae fe-
 cuti fuit veteres scriptores vel gram-
 matici vel librarii in ufurpandis vel
 permutandis formis στρυφός, στρυφνός,
 στρυφρός, στρυφνός, nondum potui ex-
 cogitare. Interim vide ad Timæi
 Glossar. p. 237.

οὗτος] Guelf. ὅς οὕτως πῶς εἶπε, τί
 γάρ. Zeune inde οὕτως πῶς retulit.
 Philadelphus ὅς ᾧδὲ πῶς—τί γάρ ex-
 pressit. deinceps ἀληθῶς margo Steph.
 quæ scriptura fuit Guelf. postea cor-
 recta.

ἄλλο γε] In Guelf. omiffum γε
 corrector addidit, quod equidem non
 desiderarem. ex eodem deinceps μηδὲ
 λέγε pro μὴ cum Z. dedi.

12. λαβεῖν τι] Omiffum τι in Edd.
 pr. supplevit Philelphi versio, Bro-
 dæus, Stobæus, Guelf.

τοῖς συνᾶσι μήτε ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει μήτ' ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἀκούοντων μήτε ἐπὶ βλάβῃ μηδεμιᾶ, πῶς οὐχ οὔτοι ἀστεῖοι ἂν καὶ εὐχάριτες δικαιότερον ὀνομάζοντο μᾶλλον, ἢ ἀλαζόνες; Ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελογήσατο περὶ 13 τῶν τὸν γέλωτα παρασχόντων. Αὐθις δὲ ὁ ταξίαρχος, ὁ τὴν τοῦ λόχου χαριτίαν διηγησάμενος, ἔφη, Ἡ που ἂν, ᾧ Ἀγλαϊτάδα, εἴ γε κλαίειν ἐπειρώμεθά σε ποιεῖν, σφόδρα ἂν ἡμῖν ἐμέμφου, (ὥσπερ ἔνιοι καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν λόγοις οἰκτρὰ ἅττα λογοποιοῦντες εἰς δάκρυα πειρῶνται ἄγειν) ὅποτε γε νῦν, καὶ αὐτὸς εἰδῶς, ὅτι εὐφραίνειν μὲν τί σε βουλόμεθα, βλάπτειν δ' οὐδὲν, ὅμως οὕτως ἐν πολλῇ ἀτιμίᾳ ἡμᾶς ἔχεις. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀγλαϊ- 14 τᾶδας, καὶ δικαίως γε· ἐπεὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ κλαίειν καθίζοντος τοὺς φίλους, πολλαχῇ ἔμοιγε δοκεῖ ἐλάττωνος ἄξια διαπράττεσθαι ὁ γέλωτα αὐτοῖς μηχανώμενος. Εὐρήσεις δὲ καὶ σὺ, ἣν ὀρθῶς λογίζῃ, ἐμὲ ἀληθῆ λέγοντα. Κλαύμασι μὲν γε καὶ πατέρες υἱοῖς σωφροσύνην μηχανῶνται, καὶ διδάσκαλοι παισὶν ἀγαθὰ μαθήματα· καὶ νόμοι γε πολίτας διὰ τοῦ κλαίοντος καθίζειν εἰς δικαιοσύνην προτρέπονται· τοὺς δὲ γέλωτα μη-

εὐχάριτες] Stobæus εὐχάριστοι. Altorf. ἂν omittit. In usu hujus et germani εὐχάριστος vel εὐχάριτος mire variant scripturam libri veteres, et in judicando eo fluctuavit etiam H. Stephanus. Sequens μᾶλλον omisit Stobæus, quod nec ego requirerem.

13. ταξίαρχος] Ita cum Zeunio ex versione Philelphi, comparata fect. 6. scripsit etiam Weiske hic et statim fect. 15. et 16. Pro αὐθις Philelphi versio αὐτὸς expressit, quod margini allevit Stephanus.

ἢ που ἂν] Guelf. deinceps ἔφη inferit, quod corrector punctis suppositis notavit, idem omiffum *σε* adjunxit: postea Guelf. κλαίειν—σφόδρ' ἂν.

βλάπτειν] Ex Guelf. βλάψαι dedit Zeune.

14. Ναὶ μὰ] Ex Guelf. cum Zeunio Καὶ ναὶ μὰ dedit Weiske, qui tamen cum verbis ὁ Ἀγλ. ἔφη copulandum censuit.

κλαίειν καθίζοντος] Mox et alibi κλαίοντα καθίζειν i. e. καθιστάναι τινὰ dicit; verum hoc in loco infinitum modum κλαίειν propter sequens participium καθίζοντος prætulit.

Εὐρήσεις] Guelf. et liber Philelphi διό, ἔφη, καὶ σὺ νῦν, ἂν ὀρ. λογίζῃ, ἐμὲ ἀληθῆ λέγοντα εὐρήσεις.

διὰ τοῦ κλ.] Guelf. διὰ τοῦς κλ. Zeune inde διὰ τὴν κλ. attulit.

χαναυμένους ἔχοις ἂν εἰπεῖν ἢ σώματα ὠφελούοντας, ἢ ψυχὰς οἰκονομικωτέρας τι ποιούοντας, ἢ πολιτικωτέρας ; 15 Ἐκ τούτου ὁ Ὑστάσπης ὠδὲ πως εἶπε· Σὺ, ἔφη, ὦ Ἀγλαϊτάδα, ἦν ἐμοὶ πείθῃ, εἰς μὲν τοὺς πολεμίους θαρρῶν δαπανήσεις τούτο τὸ πολλοῦ ἄξιον, καὶ κλαίοντας ἐκείνους πειράσῃ καθίξειν· ἡμῖν δὲ πάντως, ἔφη, καὶ τοῖσδε τοῖς φίλοις τούτου τοῦ ὀλίγου ἀξίου γέλωτος ἐπιδαψιλεύσῃ. Καὶ γὰρ οἶδ', ὅτι πολὺς σοὶ ἐστὶν ἀποκειμένος· οὔτε γὰρ αὐτὸς χρώμενος ἀνήλωκας αὐτὸν, οὐδὲ μὴν φίλοις γε, οὐδὲ ξένοις ἐκὼν εἶναι γέλωτα παρέχεις· ὥστε οὐδεμία σοι πρόφασις ἐστίν, ὡς οὐ παρεκτέον σοι ἡμῖν γέλωτα. Καὶ ὁ Ἀγλαϊτάδας εἶπε, Καὶ σὺ δ' αὖ, ὦ Ὑστάσπῃ, γέλωτα πειρᾶ ποιεῖν ἐξ ἐμοῦ ; Καὶ ὁ ταξίαρχος εἶπε· Ναὶ μὰ Δι', ἀνόητος ἄρα ἐστίν· ἐπεὶ ἔκ γε σοῦ πῦρ, οἶμαι, ῥᾶον ἂν τις ἐκτρίψειεν, ἢ γέλωτα 16 ἐξαγάγοι. Ἐπὶ τούτῳ μὲν δὴ οἱ τε ἄλλοι ἐγέλασαν, τὸν τρόπον εἰδότες αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀγλαϊτάδας ἐπεμειδίασε. Καὶ ὁ Κῦρος, ἰδὼν αὐτὸν Φαιδρωθέντα, Ἀδικεῖς, ἔφη, ὦ ταξίαρχε, ὅτι ἄνδρα ἡμῖν τὸν σπουδαιότατον διαφθείρεις, γελᾶν ἀναπείθων, καὶ ταῦτ', ἔφη,

οἰκονομικωτέρας τι] Vulgatum οἰκονομικωτέρας ex Guelf. addito indidem τι correxit Zeune. οἰκονομικωτέρας supra scripto ab alio κω Altorf.

15. δαπανήσεις] Guelf. ποιήσεις vulgata in margine appofita: Altorf. ὡς μὲν τοὺς πολεμίους—τὸ τοῦ πολλοῦ ἄξιον.

καὶ τοῖσδε τοῖς] Ita cum Philel. Guelf. ἐν τοῖς τοιοῖς δὲ omiffō φίλοις Junt. cum Altorf. ubi alia manus φίλοις addidit. ἐν τοῖσδε τοῖς. Aldina et Steph. καὶ τοῖσδε τοῖς Bodl. ἐν τοῖσδε τούτου Ifingr. Bryl.

γέλωτος] Guelf. τοῦ γέλ. deinceps ἐπιδαψιλήσῃ Altorf. in margine adscripto εὔσῃ.

οὔτε—φίλοις γε] Guelf. γε omittit.

οὔτε propter antecedens οὔτε mutare tamen noluit Zeune exemplis a Dorvillio ad Charit. p. 721. positis commotus.

σὺ δ' αὖ] Guelf. σύ γε omiffō αὖ. Philelphus καὶ οἶσι σὺ (νε) γε ὦ Ὑστ. γέλωτα ποιεῖν ἐξ ἐμοῦ expreffit, quam lectionem exhibet margo Leoncl. Steph.

ταξίαρχος] Hoc pro vulgato λοχαγὸς et deinceps ταξίαρχε pro λοχαγὸς ex Philelphi versione dedit Zeune. cf. ad fecit. 13.

ἐξαγάγοι] Guelf. ἐξαγάγοισα.

16. μὲν δὴ] Guelf. δὴ omittit. Pro αὐτοῦ Juntina cum Altorf. τοῦ Ἀγλαϊτάδα habet. Articulum ὁ ante Ἀγλ. omittit Guelf.

οὕτω πολέμιον ὄντα τῷ γέλῳτι. Ταῦτα μὲν δὴ ἔνταυθ' 17 ἔληξεν. Ἐκ δὲ τούτου Χρυσάντας ᾧδε ἔλεξεν·

Ἄλλ' ἔγωγ', ἔφη, ᾧ Κῦρε, καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἔννοῶ, ὅτι ἐξεληλύθασιν μὲν σὺν ἡμῖν οἱ μὲν καὶ βελτίονες οἱ δὲ καὶ μείονος ἀξιοί· ἦν δέ τι γένηται ἀγαθόν, ἀξιώσουσιν οὗτοι πάντες ἰσομοιρεῖν. Καί τοι ἔγωγε οὐδὲν ἀνισώτερον νομίζω τῶν ἐν ἀνδρώποις εἶναι, τοῦ τῶν ἴσων τόν τε κακὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀξιοῦσθαι. Καὶ ὁ Κῦρος 18 εἶπε πρὸς τούτο· Ἄρ' οὖν, πρὸς τῶν θεῶν, κράτιστον ἡμῖν, ἄνδρες, ἐμβαλεῖν περὶ τούτου βουλήν εἰς τὸν στρατὸν, πότερα δοκεῖ, ἦν τι ἐκ τῶν πόνων δῶ ὁ θεὸς ἀγαθόν, ἰσομοίρους πάντας ποιεῖν, ἢ σκοποῦντας τὰ ἔργα ἐκάστου, πρὸς ταῦτα καὶ τὰς τιμὰς ἐκάστῳ προστιθέναι; Καὶ 19 τί δεῖ, ἔφη ὁ Χρυσάντας, ἐμβαλεῖν λόγον περὶ τούτου, ἀλλ' οὐχὶ προειπεῖν, ὅτι οὕτω ποιήσεις; Ἡ οὐ σὺ καὶ τοὺς ἀγῶνας, ἔφη, προεῖπας καὶ τὰ ἄθλα; Ἄλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐχ ὅμοια ταῦτα ἐκείνοις. Ἄ μὲν γὰρ ἂν στρατευόμενοι κτήσωνται, κοινὰ, οἶμαι, ἑαυτοῖς ἠγῆσονται εἶναι· τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς στρατιᾶς ἐμὴν ἴσως ἔτι

17. ἔληξεν] Argentina cum Altorfino ἔλεξεν. Guelf. cum Philelpho ταῦτα ἔλεγοντο adscripto in margine ἔληξεν.

βελτίονες] Hoc vulgato βελτίονος prætulit ex Altorf. Pro βελτίονος enim πλείονος dicitur græce.

γένηται] Guelf. γίγνηται, idem tamen rectius οὗτοι πάντες cum Altorf. dedit pro πάντες οὗτοι.

οὐδὲν—τῶν ἐν ἀνδρώποις] Memorab. iii. 6, 2. καλὸν εἴ περ τι καὶ ἄλλο τῶν ἐν ἀνδρώποις.

τοῦ τῶν ἴσων] Bodl. cum margine Steph. ἢ τοῦ ἴσου.

18. κράτιστον ἡμῖν, ᾧ] Guelf. verbo ἄνδρες antepōnit. idem deinceps cum margine Steph. τὸ στρατεύμα habet. ἐμβάλλειν Altorf.

ἢ σκοποῦντας] Junt. et Guelf. ἢ omittunt.

προστιθέναι] Aldinæ προστιθέναι cum Stephano probavit Weiske; sed non de præmiis proponendis sed distribuendis fermonem esse recte monuit Zeune.

19. ἐμβαλεῖν] Guelf. ἐμβάλλειν; deinceps ἀλλ' οὐχὶ Ifingr. Bryl. versio Philelphi. καὶ τί δὴ Altorf.

ἔφη, προεῖπας] Guelf. ἔφη omittit, Philelphus ejus loco οὕτω veritit. Ifingr. et Bryl. ἢ omittunt. ἢ cum Zeunio dedit Weiske. deinceps κοινὰ ἑαυτῶν Guelf. sed deinde correctum est.

στρατιᾶς] Ita cum libris Camer. Philel. Guelf. Zeune pro στρατιᾶς, quod tamen revocavit Weiske.

οἴκοθεν νομίζουσιν εἶναι. ὥστε διατάπτοντα ἐμὲ τοὺς
 20 ἐπιστάτας, οὐδὲν, οἶμαι, ἀδικεῖν νομίζουσιν. Ἡ καὶ οἶει,
 ἔφη ὁ Χρυσάντας, ψηφίσασθαι ἂν τὸ πλῆθος συνελθόν,
 ὥστε μὴ ἴσων ἕκαστον τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς κρατίστους
 καὶ τιμαῖς καὶ δάροις πλεονεκτεῖν; Ἐγὼ γ', ἔφη ὁ Κῦ-
 ρος, οἶμαι, ἅμα μὲν ὑμῶν συναγορευόντων, ἅμα δὲ καὶ
 αἰσχροὺς ὃν ἀντιλέγειν, μὴ οὐχὶ τὸν πλεῖστα καὶ πονοῦν-
 τα, καὶ ἀφελοῦντα τὸ κοινόν, τούτων καὶ μεγίστων ἀξιοῦ-
 σθαι. Οἶμαι δὲ, ἔφη, καὶ τοῖς κακίστοις σύμφερον
 21 φανεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς πλεονεκτεῖν. Ὁ δὲ Κῦρος
 ἐβούλετο καὶ αὐτῶν ἕνεκα τῶν ὁμοτίμων γενέσθαι τούτο
 τὸ ψήφισμα. Βελτίους γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἡγεῖτο τού-
 τος εἶναι, εἰ εἶδεῖεν, ὅτι, ἐκ τῶν ἔργων καὶ αὐτοὶ κρινό-
 μενοι, τῶν ἀξίων τεύξονται. Καιρὸς οὖν αὐτῷ ἐδόκει νῦν
 εἶναι ἐμβαλεῖν περὶ τούτου ψῆφον, ἐν ᾗ καὶ οἱ ὁμοτίμοι
 ὄκνουσιν τὴν τοῦ ὄχλου ἰσομοιρίαν. Οὕτω δὴ συνεδόκει
 τοῖς ἐν τῇ σκηνῇ συμβαλέσθαι περὶ τούτου λόγους, καὶ

20. ἴσων] Ita versio Philel. Camer. Bodl. et Guelf. Altorf. et Stephaniana posterior pro ἴσον reliquarum Editionum.

οἶμαι] Ita cum Guelf. pro οἴμαι Zeune. συναγορευόντων ἡμῶν Guelf. quam lectionem expressit etiam Philelphus. Ordinem verborum Guelf. prætulit Zeune.

αἰσχροὺς ὃν] Guelf. αἰσχροὺς τὸ ἀντιλέγειν, sed corrector ὃν post αἰσχρο. inferuit, quod est pro ὄντος. Mihi lectio Guelf. præplacet.

τὸ κοινόν] Ita etiam Guelf. sed ex correctione: antea fuit τι simpliciter. deinceps idem συμφέρον. Philelphus verbum ἔφη omisit.

φανεῖσθαι] Neminem certe dicturum pro ignavis et contraria sententia.

21. τούτους] Ex versione Philel. Guelf. et Altorf. additum a Zeunio: deinceps Edd. veteres cum Guelf. εἶδοιεν.

τεύξονται] Ita ex correctione Guelf. cum antea τεύξονται esset

νῦν εἶναι] Ita cum Philel. Bodl. Guelf. Zeune. αὐτῷ ἐδόκει εἶναι δεῖν Edd. primæ, Stephaniana prior et Leonclavianæ. In posteriore Steph. mutavit δεῖν in νῦν auctoritate paucorum codicum, ut ait. In Guelf. ἐδόκει αὐτῷ νῦν εἶναι, sed corrector post νῦν inferuit δεῖν.

περὶ τούτου] Junt. Altorf. et margo Guelf. περὶ τούτων. eadem mox varietas lectionis est in iisdem libris. sed Guelf. etiam τὴν ψῆφον.

συμβαλέσθαι—λόγους] Ita ex Guelf. recte prætulit vulgato ἐμβαλεῖσθαι λόγον Zeune. Debebat enim esse ἐμβαλεῖν. In Anabasi iv. 6, 14. est ἀπᾶρ τί ἐγὼ περὶ κλοπῆς συμβάλλομαι, quid ego de furto et artificio furandi loquor? Similis est locus vi. 3, 3. συνεβάλλοντο δὲ καὶ λόφον, de colle inter eos convenit. Dialogus de corruptæ eloquentiæ causis c. 42. de

συναγορεύειν ταῦτα ἔφασαν χρῆναι, ὅστιςπερ ἀνὴρ οἴοιτο εἶναι.

Ἐπιγελάσας δὲ τῶν ταξιάρχων τις εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, 22 ἔφη, ἀνδρα καὶ τοῦ δήμου οἶδα, ὅς συνερεῖ, ὥστε μὴ εἰκῆ οὕτως ἰσομοιρίαν εἶναι. Ἄλλος δ' ἀντήρητο, τοῦτον τίνα λέγοι. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Ἔστι, νῆ Δί', ἀνὴρ σύσκη- νος ἐμὸς, ὅς ἐν παντί μαστεύει πλεόν ἔχειν. Ἄλλος δ' αὖ ἐπήρητο αὐτὸν, Ἡ καὶ τῶν πόνων; Μὰ Δί', ἔφη, οὐ μὲν δὴ· ἀλλὰ τοῦτό γε ψευδόμενος ἐάλωκα. Καὶ γὰρ πόνων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, πάνυ πράως αἰεὶ εἶα τὸν βουλόμενον πλεόν ἔχειν. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ 23 Κῦρος, ὦ ἄνδρες, γινώσκω τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους, οἷον καὶ νῦν ὅδε λέγει, εἶπερ δεῖ ἐνεργὸν καὶ πειθόμενον ἔχειν τὸ στρατεύμα, ἐξαιρετέους εἶναι ἐκ τῆς στρατιᾶς. Δοκεῖ γάρ μοι τὸ μὲν πολὺ τῶν στρατιωτῶν εἶναι οἷον ἔπεσθαι, ἢ ἂν τις ἠγῆται· ἄγειν δ', αἶμαι, ἐπιχειροῦ- σιν, οἱ μὲν καλοὶ κάγαθοί, ἐπὶ τὰ καλὰ κάγαθα, οἱ δὲ πονηροί, ἐπὶ τὰ πονηρά. Καὶ πολλάκις τοίνυν πλείο- 24

his rursus conferemus scilicet fermomnem.

συναγορεύειν ταῦτα] Expectabam ταῦτοις, sed συναγορεύειν τινὶ de persona cui assentimur, συναγ. τι, de re, quam approbamus consensu nostro, dici videtur.

22. οἶδα] Guelf. οἶδα καὶ τοῦ δήμου.

συνερεῖ] Philelphus qui non frustra molestie fert, adeo æqualem esse portionem expressit hanc fere lectionem: ὅς δυσφορεῖ μὴ εἰκῆ οὕτως ἰσομοιρίαν εἶναι.

τοῦτον τίνα] Ita cum Ald. Junt. Steph. 2. et Philelpho distinxit Zeune; alii post τοῦτον comma ponunt. At Xenophon mox ἐπήρησο αὐτὸν non τοῦτον, dicit.

οὐ μὲν δὴ] Hæc verba recte Guelf. omittit vifus est Zeunio, itaque conclusit. At vide supra i. 6, 9. et infra vi. 3, 10. Idem Guelf. deinceps καὶ τοῦτο ψευδ. male. οὐ ἂν δὴ Altorf. habet, sed litera ante ἂν erasa erat.

πάνυ πράως] Aldina habet ἡρῶ πάνυ θαρραλέως βουλόμενον πλεόν ἔχειν παρ' ὄντιναοῦν: cujus memorabilis lectionis etiam in Guelf. vestigia adfunt. Nam et ante πάνυ additum est ἡρῶ, sed manu correctoris punctis notatum, et post ἔχειν insertum est παροντινάοῦν et ipsum punctis confusum. Zeunius neutrius libri nec lectionis ipsius meminit, quæ sic demum tolerari posse videtur, si meior ἔχειν scripseris.

23. νῦν ὅδε] Guelf. οὗτος νῦν: deinceps ἐξαιρετέους cum Philelpho ex conjectura Mureti, Camerarii et Stephani dedit Zeune pro ἐξαιρέτους. Abresch. ad Thucydidem p. 343. ἐξαιρέτους scribi jubet, lectione ἐξαιρέτους profus rejecta. Ceterum Guelf. ὦ ante ἄνδρες omittit, et γινώσκω scriptum habet.

τὸ μὲν πολὺ] Altorf. τὸ πολὺ τῶν ἀνθρώπων: deinceps corrector in Guelf. οἱ ἂν τις supra scripsit.

νας ὁμογνώμονας λαμβάνουσιν οἱ Φαῦλοι, ἢ οἱ σπου-
 δαῖοι. Ἡ γὰρ πονηρία, διὰ τῶν παραυτικά ἡδονῶν πο-
 ρευομένη, ταύτας ἔχει συναναπειθούσας πολλοὺς αὐτῇ
 ὁμογνωμονεῖν. ἢ δὲ ἀρετὴ, πρὸς ὄρθιον ἀγούσα, οὐ
 πάνυ δεινὴ ἐστὶν ἐν τῷ παραυτικά εἰκῇ συνεπισπᾶσθαι·
 ἄλλως τε καὶ ἢν ἄλλοι ὦσιν, ἐπὶ τὸ πρηνὲς καὶ τὸ μα-
 25 λακὸν ἀντιπαρακαλοῦντες. Καὶ τοίνυν, ἢν μὲν τινες
 βλακεία καὶ ἀπονοία μόνον κακοὶ ὦσι, τούτους ἐγὼ νο-
 μίζω, ὥσπερ κηφῆνας, δαπάνη μόνον ζημιοῦν τοὺς κοι-
 νωνοὺς· οἱ δ' αὖ τῶν μὲν πόνων κακοὶ ὦσι κοινωνοὶ, πρὸς
 δὲ τὸ πλεονεκτεῖν σφοδροὶ καὶ ἀναίσχυντοι, οὔτοι καὶ
 ἡγεμονικοί εἰσι πρὸς τὰ πονηρά· πολλάκις γὰρ δύνανται
 τὴν πονηρίαν πλεονεκτοῦσαν ἀποδεικνύουσι· ὥστε παντά-
 26 πασιν ἐξαιρετέοι οἱ τοιοῦτοι ἡμῖν εἰσι. Καὶ μηδὲ μέντοι
 σκοπεῖτε, ὅπως ἐκ τῶν πολιτῶν ἀντιπληρώσετε τὰς τά-
 ξεις· ἀλλ', ὥσπερ ἵππους, οἱ ἂν ἀριστοὶ ὦσιν, οὐχ οἱ ἂν
 πατριῶται, τούτους ζητεῖτε, οὕτω καὶ ἀνθρώπους ἐκ πάν-
 των, οἱ ἂν ὑμῖν μάλιστα δοκῶσι συνισχυριεῖν τε ὑμᾶς
 καὶ συγκοσμήσειν, τούτους λαμβάνετε. Μαρτυρεῖ δέ

24. τῶν παραυτικά] In Memorab.
 ii. 1, 20. αἱ ἐκ τοῦ παραχρημα ἡδοναὶ
 sunt. cf. supra i. 5, 9. et infra viii.
 1, 32.

συναναπειθούσας] Ita cum Juntina
 et Altorf. Zeune pro συμπειδούσας.
 deinceps αὐτοῖς Edd. primæ et Altor-
 finus liber.

πρὸς ὄρθιον] Respicit verba et sen-
 tentiam Hesiodi ἔργων versu 287.
 199.

εἰκῇ] tam facile aut passim interpre-
 tor. Diversa notione est lect. 22.

25. ἢν—ἀπονοία] Ita cum Philel-
 pho, libro Camer. Altorf. et Guelf.
 Stephanus et Zeune pro ἀπονοία de-
 derunt: Guelf. etiam ὅταν pro ἢν
 habet. deinde τινὲς et μόνον omisit
 Philelphus, μόνον etiam Aldina.

ζημιοῦν] Guelf. et Altorf. ζημιούν-
 τας.

οἱ δ' αὖ] Altorf. οἱ δ' ἄν. quod mihi

placet. quicumque præterea Philelphus
 dedit.

πλεονεκτεῖν] Ita cum Guelf. Ste-
 phanus et Zeune pro πλεῖστον ἔχειν
 Edd. primarum. πλεῖον ἔχειν Altorf.

ἡμῖν εἰσι] Ex Guelf. ἡμῖν οἱ τοιοῦτοί
 εἰσι scripsit Zeune aurium suarum
 judicium fecutus. Ceterum male
 ἐξαιρέτοι Juntina.

26. Καὶ μηδὲ] Guelf. καὶ omittere
 recte mihi videtur: idem σκοπεῖτε
 dedit pro σκοπήτε.

οὐχ οἱ ἂν] Junt. Ald. οὐχὶ ἄν. καὶ
 οὐχὶ Guelf. quod recepit Zeune;
 equidem Philelphum et Stephanum
 cum Weiskio sequor.

ἐκ πάντων] Guelf. ἀνθρώπων addit
 cum Philelpho. deinceps ὑμῖν est ex
 Philelphi versione, Bodl. Guelf. pro
 ἡμῖν. Guelf. μάλιστα post δοκῶσι col-
 locat.

μοι καὶ τότε πρὸς τὸ ἀγαθόν· οὔτε γὰρ ἄρμα δήπου ταχὺ γένοιτ' ἂν, βραδέων ἵππων ἐόντων, οὔτε δίκαιον, ἀδίκων συνεζευγμένων· οὐδέ γε οἶκος δύναται εὖ οἰκεῖσθαι, πονηροῖς οἰκέταις χρώμενος· ἀλλὰ καὶ ἐνδεόμενος οἰκετῶν, ἦπτον σφάλλεται, ἢ ὑπὸ ἀδίκων ταραττόμενος. Εὖ δὲ ἴστε, ὧ ἄνδρες, ἔφη, Φίλοι, ὅτι οὐδὲ τοῦτο μόνον 27 ἀφελήσουσιν οἱ κακοὶ ἀφαιρεθέντες, ὅτι κακοὶ ἀπέπονται, ἀλλὰ καὶ, τῶν καταμενόντων ὅσοι μὲν ἂν ἀνεπίμπλαντο ἤδη κακίας, ἀνακαθαρῶνται πάλιν αὐτήν· οἱ δὲ ἀγαθοὶ, τοὺς κακοὺς ἰδόντες ἀτιμασθέντας, πολὺ εὐθυμότερον τῆς ἀρετῆς ἀνθίζονται. Ὁ μὲν οὕτως εἶπε· 28 τοῖς δὲ Φίλοις ἅπασι συνέδοξε ταῦτα, καὶ οὕτως ἐποίουν.

Ἐκ δὲ τούτου πάλιν αὐτοῖς σκώμματος ἤρχεν ὁ Κῦρος. Κατανοήσας γάρ τινα τῶν ταξιάρχων σύνδειπνον [ἀγόμενον] καὶ παρακλίτην πεποιημένον, ἄνδρα ὑπερδα-

πρὸς τὸ ἀγαθόν] Ad comprobendam rei utilitatem hoc etiam testimonii loco accedit. τὸ omittit Guelf. ἄρμα] Est non simpliciter *currus*, sed equis junctus; ideo ταχὺ dicitur.

δίκαιον] Currum usui aptum Zeune, bene instructum alius, æquabilitatem in eundo servantem interpretatur Ruhnken ad Memorab. p. 236. qui ἵππους ἀδίκους equos inæquales vel robore vel velocitate esse ait. Ita equus δίκαιος et ἀδικός τὴν γνάθον dicitur, qui maxillam utramque æqualem, vel inæqualem id est alteram duram alteram mollem habet. Singularis est locus Memorab. iv. 4, 5. καὶ ἵππον καὶ βοῦν τῷ βουλομένῳ δίκαιους ποιήσασθαι πάντα μεστὰ εἶναι τῶν διδασκόντων: ubi est idoneos facere ad justa exsequenda. Igitur h. l. non tam virtus peculiaris aliqua equorum et currus juncti postulari mihi nunc videtur, quæ celeritati vel opponatur vel cum ea componatur, sed potius generatim currus equique justî, idonei probique dici videntur.

δύναται εὖ] Guelf. οὐδὲ οἶκος δύναται

ἂν εὖ.

27. ἀλλὰ καὶ] Copulam omittit Altorf. cum Junt. Aldina. deinceps δὲ ἂν Guelf.

ὅσοι μὲν ἂν] Stephanus et Weiske ἂν omiserunt, quod mihi adeo placet.

ἀνακαθαρῶνται] Ita cum Edd. primis Stephanus et Zeune. ἀποκαθ. ex Guelf. Altorf. et Bodlei. dedit Weiske cum Hutchinso. ταύτης est deinde in Guelf.

28. Ὁ μὲν οὕτως εἶπε] Altorf. ὁ δ' οὕτως εἶπε. deinceps πᾶσα Guelf.

πάλιν αὐτοῖς] Ita Guelf. et Philel. πάλιν αὐ καὶ vulgo erat. cum quo melius ἤρχετο congruit, quod Guelf. habet, ubi αὐ καὶ etiam est in margine adscriptum. ἤρχεν σκώμματος est præire exemplum joci aliis, ἤρχεσθαι τῷ σκώμματος jocari incipere.

ταξιάρχων] Aldina, Steph. Guelf. λοχαγῶν et deinde λοχαγόν.

[ἀγόμενον] Seclusi verbum, quod in Guelf. corrector demum addidit. Cum sequenti πεποιημένον παρακλίτην nullo modo coit; qui enim ἄγεται τὸν σύνδειπνον, secum ducit convivam, ille συγκαλίτην πεποιημένος, in

σύν τε καὶ ὑπέραισchron, ἀνακαλέσας τὸν ταξίαρχον
 ὀνομαστὶ, εἶπεν ᾧδε· ὦ Σαμβαύλα, ἔφη, ἀλλ' ἢ καὶ
 σὺ κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον, ὅτι καλὸν ἐστὶ, περιάγη
 τοῦτο τὸ μεираκιον, τὸ παρακατακειμένον σοι; Νῆ τὸν
 Δί', ἔφη ὁ Σαμβαύλας, ἤδομαι γε οὖν καὶ ἐγὼ συνῶν τε
 29 τούτω, καὶ θεῶμενος αὐτόν. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ
 σύσκηνοι, προσέβλεψαν· ὡς δὲ εἶδον τὸ πρόσωπον τοῦ
 ἀνδρὸς ὑπερβάλλον αἴσχει, ἐγέλασαν πάντες. Καὶ τις
 εἶπε, Πρὸς τῶν θεῶν, ᾧ Σαμβαύλα, ποῖω ποτέ σε ἔργω
 30 ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀνήρηται; Καὶ ὅς εἶπεν· Ἐγὼ ὑμῖν, νῆ τὸν
 Δία, ᾧ ἄνδρες, ἐρῶ. Ὅποσάκις γὰρ αὐτὸν ἐκάλεσα,
 εἴτε νυκτὸς, εἴτε ἡμέρας, οὐ πώποτε μοι οὐτ' ἀσχολίαν
 προῦφασίσατο, οὔτε βάδην ὑπήκουσεν, ἀλλ' αἰεὶ τρέχων·
 ὅποσάκις τε πρᾶξαι τι αὐτῷ προσέταξα, οὐδὲν ἀνδρωτὶ
 πώποτε εἶδον αὐτὸν ποιῶντα. Πεποίηκε δὲ καὶ τοὺς
 δεκαδέας ἅπαντας τοιούτους, οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ ἀπο-
 31 δεικνὺς, οἷους δεῖ εἶναι. Καὶ τις εἶπε· Κάπειτα τοιοῦτον

lecto juxta se collocasse, nondum dici potest. Mureti παρακλίτης minime Xenophonteο παρακλίτης præferendus est; is enim est potius maritus quam conviva.

Ἑλληνικὸν τρόπον] Credemusne jam isto tempore famam amoris istius generis ex Græcia ad Persas perlatam increbuisse?

περιάγη] Ita cum Juntina Zeune rectius, quam περιάγεις cum Aldina Stephanus. In Altorf. περιάγη, supra η scripto ab alia manu sigmate. Articulum ante παρακειμένον cum Stephano ex Guelf. addidit Zeune.

συνῶν τε] Juntina ἤδομαι καὶ συνῶν τε τούτω Aldina συνῶν γε. Stephanus τε omisit. ἤδομαι γοῦν καὶ ἐγὼ ex Guelf. et Altorf. dedit Zeune. θεῶμενος τούτων Guelf. et Philephus.

29. ὑπερβάλλον αἴσχει] Guelf. et Philel. ὑπέραισchron. Idem Guelf. δὲ post ἀκούσαντες omittit: deinceps προσέβλεψαν Altorf. voluitne προσέβλεψαν?

ὁ ἀνὴρ οὗτος] Articulum ex Guelf.

addidi, non annotatum a Zeunio: antea ποῖω τε Edd. primæ: deinde ἀνήρηται cum Mureto et Leonclavio substituit Hutchinson et Zeune vulgato ἀνήρηται, in quo denuo argutus est Weiske; nec is cogitavit ἀναίρεισθαι non dici pro enecare, sed esse capere, in manus sumere.

ἀνήρηται] Hanc Mureti Leonclaviique correctionem in locum vulgati ἀνήρηται dedit primus Hutchinson.

30. αἰεὶ τρέχων] Ionicum αἰεὶ ex Guelf. permutavit Zeune. deinceps αὐτῷ πρᾶξαι τι Guelf. postea ποτὶ αὐτὸν εἶδον.

δεκαδέας] Ita Philephus cum Budensi, Altorf. et Guelf. δεκάδας Edd. primæ, quam scripturam Stephanus in δώδεκα ἅπαντας mutavit.

31. τοιοῦτον ὄντα] Zeune, qui post ὄντα et Κάπειτα comma posuit, accusativos absolutos esse ait, talis cum sit. Quin αὐτὸν τοιοῦτον ὄντα sublato commate junxit?

ὄντα οὐ φιλεῖς αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς συγγενεῖς; Καὶ ὁ αἰσχυρὸς ἐκεῖνος πρὸς τοῦτο εἶπε· Μὰ Δία, ἔφη· οὐ γὰρ φιλόπονος ἔστιν· ἐπεὶ ἤρκει ἂν αὐτῷ, εἰ ἐμὲ ἤθελε φιλεῖν, τοῦτο ἀντὶ πάντων τῶν γυμνασίων.

CAP. III.

ΤΟΙΑΥΤΑ μὲν δὴ καὶ γελοῖα καὶ σπουδαῖα καὶ ἐλέγετο καὶ ἐπράττετο ἐν τῇ σκηνῇ. Τέλος δὲ, τὰς τρίτας σπονδὰς ποιήσαντες, καὶ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τὰ ἀγαθὰ, τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην διέλυον. Τῇ δ' ὑστεραία ὁ Κῦρος συνέλεξε τοὺς στρατιώτας πάντας, καὶ ἔλεξε τοιαύτῃ·

Ἄνδρες φίλοι, ὁ μὲν ἀγὼν ἡμῖν ἐγγύς· προσέρχονται γὰρ οἱ πολέμιοι. Τὰ δ' ἄλλα τῆς νίκης, ἣν μὲν ἡμεῖς νικῶμεν, (τοῦτο γὰρ αἰεὶ καὶ λέγειν, ἔφη, καὶ ποιεῖν δεῖ,) δῆλον, ὅτι οἱ τε πολέμιοι ἂν ἡμέτεροι, καὶ τὰ τῶν πολε-

Causa de præmiis in concione agitur. Cyrus rem ad deliberandum proponit. E procerum ordine Chryfantas statuit, ut in ea re virtutis fingulorum ratio habeatur. E plebeio-

συγγενεῖς] Respice ad i. 4, 27.

1. Τίλος δὲ | Male δὴ Edd. primæ et margo Guelf.

τρίτας σπονδὰς] Ternas convivii Græci libationes Perfis tributis, de quibus Athenæi p. 36. Scholia ad Pindari Isthm. 6, 11. Suidas in Κρατήρ et alii tradunt.

τὰ ἀγαθὰ] Guelf. τὰγαθά. deinde πάντας τοὺς στρατιώτας. Voluitne Xenophon dicere, quod in Memorab. i. 3, 2. εὐχετο πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰ ἀγαθὰ δίδοναι?

σκηνὴν διέλυον] Infra iii. 2, 31. est τότε μὲν διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο. Uno verbo διασκηνεῖν ἐξ ἀρίστων dixit Hellenicorum iv. 8, 18.

2. ἄνδρες φίλοι] Liber Budensis et Altorf. Πέρσαι: deinde ἐγγύς ἡμῖν Guelf. postea προσέρχονται, sed correctum, habet.

τοῦτο γὰρ—δεῖ] Vulgo hæc verba post νικῶμεθα inserta legebantur: suo tamen loco posita legit et vertit Philelphus, omisso tantum αἰεὶ. Suo etiam loco leguntur in Guelf. ubi tamen est αἰεὶ λέγειν ἔφη καὶ ποιεῖν, καὶ οὐ τὰ τῶν νικωμένων, πάντα τοῖς.

quam scripturam Philelphus quoque expressit, nisi quod δεῖ post ποιεῖν legit scriptum. Lacunam corrector Guelf. ita interpolavit, ut post αἰεὶ infereret καὶ; post ἔφη καὶ ποιεῖν addit δεῖ. δηλονότι οἱ τε πολέμιοι ἂν καὶ τὰ (supra scripto ἡμέτεροι) τῶν πολέμιων ἀγαθὰ πάντα· ἣν δὲ ἡμεῖς αὐτὸ νικῶμεθα. et post νικωμένων denique inferuit ἀγαθὰ. Muretus locum ita corrigi voluit: νικῶμεν, τὰ τῶν πολ. ἀγαθὰ πάντα. ἣν δὲ ἡμεῖς αὐτὸ νικῶμεθα, (καὶ τοῦτο γὰρ λέγειν δεῖ) δηλονότι τῶν πολέμιων τὰ ἡμέτερα. καὶ οὕτω τὰ τῶν etc. Scripturam a Zeunio probatam ex Budensi libro jam olim Camerarius prætulit. Equidem τὰ τῶν πολέμιων ex Guelf. et Altorf. scripti; articulus vulgo aberat. Parenthesin sibi suspectam esse monet Stephanus: posteriorem ejus partem resecurit Muretus. ποιεῖν ponere, (barbare supponere) interpretatur Hutchinson, et opera danda est ut id fiat, Zeune. Mihi Mureti ratio omnium maxime placet; interim cum Weiskio apophoroseos signum post νικῶμεθα apposui.

rum ordine
Pheraulas
præstantif-
fima o-
ratione
idem
fuadet,
fimulque
decernit,
dignitatis et
virtutis ju-
diciū
effe Cyro
permitten-
dum.

μίων ἀγαθὰ πάντα· ἦν δὲ ἡμεῖς αὖ νικώμεθα, — καὶ
οὕτω τὰ τῶν ἠττομένων ἀγαθὰ πάντα τοῖς νικῶσιν ἀεὶ
3 ἄθλα πρόκειται. Οὕτω δὴ, ἔφη, δεῖ ὑμᾶς γινγνώσκειν,
ὡς, ὅταν μὲν ἄνθρωποι, κοινωνοὶ πολέμου γενόμενοι, ἐν
ἑαυτοῖς ἔχωσιν ἕκαστοι, ὡς, εἰ μὴ αὐτὸς τις προθυμη-
θήσεται, οὐδὲν ἐσόμενον τῶν δεόντων, ταχὺ πολλά τε καὶ
καλὰ διαπράττονται· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀργεῖται τῶν
πράττεσθαι δεομένων· ὅποταν δὲ ἕκαστος διανοηθῆ, ὡς
ἄλλος ἔσται ὁ πράσων καὶ ὁ μαχόμενος, καὶν αὐτὸς
μαλακίζεται, τοῖς τοιούτοις, ἔφη, εὖ ἴστε, ὅτι πᾶσιν
4 ἅμα πάντα ἤξει τὰ χαλεπὰ φερόμενα. Καὶ ὁ Θεὸς
οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν
ἐκπονεῖν τὰγαθὰ, ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσι.
Νῦν οὖν, ἔφη, λεγέτω τις ἐνθάδε ἀναστάς περὶ αὐτοῦ
τούτου, ποτέρως ἂν τὴν ἀρετὴν οἴεται ἀσκειῖσθαι μᾶλλον
παρ' ἡμῖν, εἰ μέλλοι ὁ πλείστα καὶ πονεῖν καὶ κινδυ-
νεύειν ἐθέλων πλείστης καὶ τιμῆς τεύξεσθαι, ἢ ἂν εἰδῶ-
μεν, ὅτι οὐδὲν διαφέρει κακὸν (ἢ ἀγαθὸν) εἶναι· ὁμοίως

καὶ οὕτω τὰ] Guelf. καὶ οὐ cum
Philelpho. deinde νικωμένων Guelf.
ἀγαθὰ omittit Altorf.

3. δὴ, ἔφη] Guelf. utrumque, Phi-
lelphus ἔφη omisit.

ἐν ἑαυτοῖς ἔχωσιν ἕκαστοι] Guelf.
ἕκαστοι ἔχωσιν. Margo Steph. ἕκαστοι
διανοῶνται. quæ est interpretatio. A-
libi nosfer γνώμην ἔχειν dicit Me-
morab. iv. 8, 7. οὕτως ἔχοντες γνώμης
περὶ ἑμαυτοῦ. Unde apparet in Ana-
basi vi. 6, 12. εἰ ἡμῖν οὕτως ἔχων τὴν
γνώμην ἀπεισιν male scriptum nunc
legi.

προθυμηθήσεται] Guelf. προθυμή-
σεται, sed correctum, et omiffum ὡς
ponit ante οὐδὲν ἐσόμενον.

ἀργεῖται] Propter fociordiam negli-
gitur aut omittitur. Sic οὐδ' αὐτὴ ἀν
ἢ σκίψις ἀργοῖτο. Hieronis cap. 9.
f. 9.

ὅποταν δὲ] Guelf. ὅταν δ. deinde
μαχοῦμινο; Edd. primæ. Articulum

ante μαχόμενος in Guelf. correctior
addidit. καὶ αὐτὸς Altorf.

τοῖς τοιούτοις, ἔφη, εὖ ἴστε] Guelf.
τούτοις, εὖ ἴστε, ἔφη.

ἤξει—φερόμενα] Margo Steph. ἤκει.
quod habet Guelf. sed correctum.
Vim significat additum φερόμενα, ir-
ruent.

4. οὕτω πως] Altorf. πῶς οὕτω. de-
inceps τοῦς—θέλοντας Guelf. sed cor-
rectum postea, habet.

Νῦν οὖν ἔφη] Guelf. νῦν οὖν τις, ἔφη,
λεγέτω. qui mihi præplacet ordo
verborum ut concinnior: deinceps
μᾶλλον ἀσκειῖσθαι idem liber habet
cum Altorfino, ubi πότερος ἂν legi-
tur. Verba παρ' ἡμῖν omisit Philel-
phus.

ὁ πλείστα] Articulum omittunt
Edd. primæ. deinceps ἦν ἴδωμεν Al-
torf. ubi sequens ὅτι ab alia manu
adscripturn fuit in margine.

[ἢ ἀγαθὸν] Hæc cum Mureto ad-

γὰρ πάντες τῶν ἴσων τευξόμεθα. Ἐνταῦθα δὴ ἀνα-5
στας ὁ Χρυσάντας, εἰς τῶν ὁμοτίμων, ἀνὴρ οὔτε μέγας,
οὔτε ἰσχυρὸς ἰδεῖν, Φρονήσει δὲ διαφέρων, ἔλεξεν ὧδε·

Ἄλλ' οἶμαι μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ διανοούμενόν σε,
ὡς δεῖ ἴσον τοὺς κακοὺς τοῖς ἀγαθοῖς ἔχειν, ἐμβαλεῖν
τοῦτον τὸν λόγον, ἀλλ' ἀποπειρώμενον, εἴ τις ἄρα ἔσται
ἀνὴρ, ὅστις ἐφελήσει ἐπιδείξαι ἑαυτὸν, ὡς διανοεῖται,
μηδὲν καλὸν καγαθὸν ποιῶν, ἀ ἀν ἄλλοι τῇ ἀρετῇ κα-
ταπράξωσι, τούτων ἰσομοιρεῖν. Ἐγὼ δὲ, ἔφη, εἰμὶ μὲν 6
οὔτε ποσὶ ταχύς, οὔτε χερσὶν ἰσχυρός· γιγνώσκω δὲ, ὅτι,
ἐξ ἧν ἀν ἐγὼ τῷ ἐμῷ σώματι ποιήσω, οὐκ ἀν κριθείην
οὔτε πρῶτος, οὔτε δεύτερος, οἶμαι δὲ οὐδὲ χιλιοστός,
ἴσως δὲ οὐδὲ μυριοστός. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνο σαφῶς ἐπί-
σταμαι, ὅτι, εἰ μὲν οἱ δυνατοὶ ἐρῶμένως ἀντιλήφονται
τῶν πραγμάτων, ἀγαθοῦ τινὸς μοι μετέσται τοσοῦτον
μέρος, ὅσον ἀν δίκαιον ἦ· εἰ δ' οἱ μὲν κακοὶ μηδὲν ποιή-
σουσιν, οἱ δ' ἀγαθοὶ καὶ δυνατοὶ ἀθύμως ἔξουσιν, δέδοι-
κα, ἔφη, μὴ ἄλλου τινὸς μᾶλλον, ἢ τοῦ ἀγαθοῦ, μεθέ-
ξω πλεον μέρος, ἢ ἐγὼ βούλομαι. Χρυσάντας μὲν δὴ 7
οὕτως εἶπεν. Ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας, Πέρσης,

dere visum est, quanquam cum
Hutchinsono Zeune sensum voca-
buli ἀγαθὸν jam inesse ait verbis ὁ
πλείστα καὶ π. κ. ἐθέλων.

ὁμοίως — τευξόμεθα] De structura
vide Abreschium ad Thucyd. p.
200.

5. ὁ Χρυσάντας] Articulum omit-
tunt Edd. primæ, Guelf. et Altorf.

ἔλεξεν ὧδε] Hæc omisit Philolphus,
ἄδι: etiam Guelf.

μὲν, ἔφη] Altorf. ἔφη omittit.

τοὺς κακοὺς τοῖς ἀγ.] Edd. primæ
τοὺς ἀγαθοὺς τοῖς κακοῖς. cum Al-
torf.

ἐπιδείξαι] Guelf. ἀποδ. deinde ἐθε-
λήσοι propter orationem obliquam
malim.

6. εἰμὶ μὲν] Guelf. οὔτε ποσὶν εἰμὶ

ταχύς. Sed μὲν omitti commode
non potuit; quare malim scriptum
Ἐγὼ μὲν οὖν, ἔφη, οὔτε ποσὶν εἰμὶ τα-
χύς.

οὐκ ἀν κριθείην] Guelf. οὐ κριθείην
οὔτε ἀν πρῶτος οὔτε ἀν δεύτερος, οἶμαι
δ' οὐδ' ἀν χιλιοστός, ἴσως δ' οὐδ' ἀν μυριο-
στός. ἀλλ' ἐκείνο, ἔφη, σαφῶς. quæ
scriptura librarii ingenium excedere
mihi et omnino probanda videba-
tur.

τοσοῦτον] Cum Stephaniana poste-
riore ex libro Brodæi, Philolphii,
Guelf. Bodl. Altorf. recepimus, quod
reliqui libri omittunt. μέρος τοσοῦτον
Altorf.

δυνατοῖ] Edd. primæ cum Altorf.
δυνάμενοι. deinceps πλεῖον ἢ βούλομαι
Guelf. sed ἐγὼ corrector addidit.

τῶν δημοτῶν, Κύρω πως ἔτι οἴκοθεν συνήθης καὶ ἀρεστὸς ἀνὴρ, καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἀφυῆς, καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀγενεῖ ἀνδρὶ εὐκίως, καὶ ἔλεξε τοιάδε·

- 8 Ἐγὼ δὲ ἔφη, ᾧ Κύρε, καὶ πάντες οἱ παρόντες Πέρσαι, ἠγοῦμαι μὲν, ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἴσου νῦν ὀρμᾶσθαι πάντας εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι περὶ ἀρετῆς. Ὅρῳ γὰρ ὁμοίᾳ μὲν τροφῇ πάντας ἡμᾶς τὸ σῶμα ἀσκοῦντας, ὁμοίᾳς δὲ συνουσίας πάντας ἀξιουμένους, τὰ δὲ αὐτὰ καλὰ πᾶσιν ἡμῖν προκείμενα. Τό τε γὰρ τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι, πᾶσιν ἐν κοινῷ κεῖται· καὶ ὅς ἂν Φανῆ τοῦτο ἀπροφασίστως ποιῶν, τοῦτον ὀρῶ παρὰ Κύρου τιμῆς τυγχάνοντα· τό τ' αὖ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀλκιμον εἶναι, οὐ τῷ μὲν προσῆκον, τῷ δ' οὐ, ἀλλὰ πᾶσι καὶ τοῦτο προκείμεναι
9 κάλλιστον εἶναι. Νῦν δὲ, ἔφη, ἡμῖν καὶ δεδεικται μά-

7. πως ἔτι] Guelf. προσέτι. in eodem corrector verba omiſſa συνήθης καὶ—deinde οὐκ ἀφυῆς addidit. Aldina, Junt. ἀγενεῖ, omiſſa etiam ſequente καὶ copula.

8. Ἐγὼ δὲ] Ex Juntina δὲ addidi cum Zeune; eadem καὶ πάντες δὲ habet. In Guelf. prius δὲ corrector inferuit.

ἡμᾶς ἐκ] Guelf. ἡμᾶς πάντας ἐκ, ut Philolphus. μὲν ἡμᾶς Altorf.

ὁμοία μὲν] Guelf. ὁμοία τε τρ. πάντας ἡμᾶς τὰ πάντα ἀσκοῦντας, ὁμοίᾳς συνουσίας—ταῦτα δὲ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται. τὸ γὰρ. ſed corrector poſt verba ταῦτα δὲ addidit καλὰ et verbum πρόκειται mutavit in προκείμενα. Etiam Philolphus τὰ αὐτὰ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται vertit. Altorf. ὁμοίᾳς δὲ συνουσ.—προκείμενα ἡμῖν.

τὸ σῶμα] Guelf. cum Philolpho libro τὰ πάντα. Vulgatum Zeune interpretatur *viſtu curare corpus*. Infra iii. 1, 20. τὸ σῶμα ἀσκήσαι eſt corpori vires addere cibo. et ii. 1, 20. eſt τὰ σώματα πρὸς ἰσχὺν ἀσκήν. Compoſitum *σωμασκῆν* et *σωμασκία* fimiliter a Xenophonte de corporis exercitatione athletica et militari dicitur, ut docebitur ad iii. 1, 20. Igi-

tur hoc etiam in loco cum viſtu exercitationem conjungi puto, et locum convertendum ita: *Simili enim nos omnes viſtu et corporis exercitatione uti video*. Si compares locum infra iii. 3, 36. ἐφ' οἷς τε ἐπρεφόμεθα ὑπὸ Κραζάρους, ἃ τε ἠσκοῦμεν, ἐφ' ἃ τε αὐτοῦς παρακεκλήκαμεν, facile in ſuſpicionem adduci poteris, locum eſſe hunc vitioſum.

Τό τε γὰρ] Malim τὸ γὰρ cum Guelf. ſequitur enim deinceps recte τό τε αὖ.

πᾶσιν ἐν κοινῷ] Ex Philolpho libro et Guelf. πᾶσιν addidit Zeune.

Κύρου] Juntina Κύρω.

πολεμίους ἀλκιμον] Guelf. ἀλκίμους. ſed corrector. *omnibus in rebus additum habet verſio Philolpho*.

προσῆκον] Juntina cum Altorf. omittit. ſequens καὶ ante τοῦτο cum Philolpho omittendum cenſeo.

9. δὲ, ἔφη] Ita cum Guelf. Stephanus et Weiſke: reliqui libri, etiam Altorf. φημι, quod recepit Zeune. Neutrum Philolphus expreſſit.

δεικται] Liber Brodæi δείκνυται, quod cum Philolpho præferam. δίδεται malebat Muretus, damnato φημί.

χη, ἢν ἐγὼ ὄρῶ πάντας ἀνθρώπους φύσει ἐπισταμένους, ὡς περ γε καὶ τᾶλλα ζῶα ἐπίσταται τινα μάχην ἑκαστα, οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλου μαθόντα, ἢ παρὰ τῆς φύσεως· οἶον, ὁ βούς, κέρατι παίειν· ὁ ἵππος, ὀπλῆ· ὁ κύων, στόματι· ὁ κάπρος, ὀδόντι. Καὶ φυλάττεσθαι δὲ, ἔφη, ἐπίσταται ταῦτα πάντα, ἀφ' ὧν μάλιστα δεῖ καὶ ταῦτα, εἰς οὐδενὸς διδασκάλου πώποτε φοιτήσαντα. Καὶ ἐγὼ, ἔφη, ἐκ παιδίου εὐθύς μὲν προβάλλεσθαι 10 ἠπιστάμην πρὸ τούτου, ὅτῳ ὤμην πληγήσεσθαι· καὶ εἰ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι, τῷ χεῖρι προέχων, ἐνεπόδιζον, ὅτι ἠδυνάμην, τὸν παίοντα· καὶ τοῦτο ἐποίουν οὐ διδασκόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παιόμενος, εἰ προβαλοίμην. Μάχαιραν γε μὴν εὐθύς παιδίον ὧν ἤρπαζον, ὅπου ἴδοιμι, οὐδὲ παρ' ἐνὸς οὐδὲ τοῦτο μαθὼν, ὅπως δέοι λαμβάνειν, ἄλλου, ἢ παρὰ τῆς φύσεως, ὡς ἐγὼ φημι. Ἐποίουν γοῦν καὶ τοῦτο κωλυόμενος, οὐ διδασκόμενος· ὡς περ καὶ ἄλλα ἐστίν, ἀ, εἰργόμενος καὶ ὑπὸ πατρὸς καὶ ὑπὸ μητρὸς, ὑπὸ τῆς φύσεως πρᾶττειν ἠναγκαζόμεν.

φύσει] Juntina φῦσαι γίγαντας ἀνθρώπους, in quo lectio Altorfini libri φύσει πάντας ἀνθρ. latet.

ἐπίσταται.] In Guelf. prius erat hic et altero loco, qui sequitur, ἐπίστανται scriptum, sed deinde correctum.

οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλου] i. e. παρ' οὐδενὸς ἄλλου, ex vulgari ratione loquendi.

φυλάττεσθαι δὲ] Guelf. φυλάττεσθαι γ' ἔφη ἅπαντα ταῦτα ἐπίστανται. Mihi illud γε non solum hic sed etiam supra post ὡς περ positum displicet.

10. ἐγὼ, ἔφη] Ex Guelf. ἔφη addimus cum Zeunio. In eodem libro μὲν omissum corrector addidit et ἐπιστάμην in ἠπιστ. mutavit.

τούτου, ὅτῳ] In Guelf. τούτων sed correctum; ibidem sequitur ὅτ' ὤμην. πλ. εἰ δὲ μὴ. sed corrigatur καὶ εἰ μὴ. Budensis τούτου, ὅτι οἰόμην. Altorf. ὅτ' οἰόμην πληγήσεσθαι· εἰ μὴ—

προέχων—παιδίον ὧν. Mihi verba πρὸ τούτου valde displicent; qui enim plagæ occurrit et προβάλλεται, manus ante corpus tenet, nec armis aggressoris projectas opponit. deinceps malim ὅτε ὤμην πληγήσεσθαι, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο τῷ χεῖρι γε προέχων etc.

προέχων] Edd. primarum προέχων ex libro suo Brodæus correxit. προσέχων Altorf. τῷ χεῖρι προέχων ἐνεπόδιζον Budensis, unde Camerarius efficiebat τῷ τῷ χ. προέχων.

προβαλοίμην] Ita cum Guelf. dedi pro προβαλλόμεν, quod Leoncl. mutabat in προβαλλόμεν.

ὧν—ἴσου] Guelf. Altorf. ὧν, deinde ὅποι Edd. primæ.

δέοι] Guelf. δεῖ in eodem ἄλλου et sequens ὡς corrector addidit.

γοῦν] Altorf. omittit.

ὑπὸ μητρὸς] In Guelf. matris mentio antecedit.

ἠναγκαζόμεν] sequebar naturæ in-

- Καὶ, ναὶ μὰ Δία, ἔπαιόν γε τῇ μαχαίρᾳ πᾶν, ὃ τι δυ-
ναίμην λανθάνειν. Οὐ γὰρ μόνον Φύσει ἦν, ὥσπερ τὸ
βαδίζειν καὶ τρέχειν, ἀλλὰ καὶ ἡδύ, πρὸς τῷ πεφυκέναι
11 τοῦτο ποιεῖν, ἐδόκει μοι εἶναι. Ἐπεὶ οὖν, ἔφη, αὕτη ἡ
μάχη καταλείπεται, ἐν ἣ προθυμίας μᾶλλον, ἢ τέχνης
ἔργον ἐστὶ, πῶς ἡμῖν οὐχ ἡδέως πρὸς τούσδε τοὺς ὁμοτί-
μους ἀγωνιστέον; ὅπου γε τὰ μὲν ἄθλα τῆς ἀρετῆς ἴσα
πρόκειται, παραβαλλόμενοι δὲ οὐκ ἴσα εἰς τὸν κίνδυνον
ἴμεν, ἀλλ' οὔτοι μὲν ἐντιμον βίον, ὃς μόνος περ ἡδιστος
βίων, ἡμεῖς δὲ ἐπίπονον μὲν, ἄτιμον δὲ, ὅσπερ, οἶμαι,
12 χαλεπώτατος. Μάλιστα δὲ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με εὐθύ-
μως εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς τούσδε παρορμᾶ, ὅτι Κῦρος
ἔσται ὁ κρίνων, ὃς οὐ φθόνη κρίνει· ἀλλὰ σὺν θεῶν

finctum. Hinc τὰ ἀναγκαῖα, ne-
cessitates naturæ, ad quæ voluptas
etiam coeundi refertur Memorab. iv.
5, 9. sunt etiam ἀναγκαῖα, quorum
eventus est necessarius et legibus na-
turæ præfinitus. Ibidem i. 1, 6.
ἀνάγκαι etiam i. 1, 15. sunt leges na-
turæ invariables. Altorfinus liber
ἀπαιτεῖν habet pro πρῶττον sed vul-
gata in margine adscripta.

ἔπαιόν γε] Guelf. γε τῇ omisit cum
Philelpho. Ad λανθάνειν intellige
παίων, nec opus est legere λανθάνων,
quod habet margo Steph.

πρὸς τῷ] Edd. primæ, et Altorf.
πρὸς τό. Sequens ποιεῖν omisit cum
Guelf. (a correctore additum) Philel-
phus vertens: sed ad naturalem mo-
tum hoc mihi suave videbatur. Equi-
dem post ποιεῖν incisum posui, cum
antea post πεφυκέναι esset male posi-
tum.

11. Ἐπεὶ οὖν] Ex Guelf. et Philel-
phi libris ἐπεὶ δ' οὖν dedit Zeune. In
Guelf. ἔφη sequitur post αὕτη.

τούσδε] Omisit Aldina, Steph. et
Leoncl.

παραβαλλόμενοι] Margo Steph.
προβαλλόμενοι. Est belli periculis
objicere, periclitari.

ἴμεν] Hoc vulgato ἴσμεν ex Buden-
si et margine Guelf. cum Mureto
prætulit. Græce enim non dicitur

παραβάλλεσθαι εἰς κίνδυνον: quan-
quam in loco Iliadis 1, 322. αἰεὶ
ἴμεν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολέμειζεν
Zeune verbum πολέμειζεν comparat
cum Xenophonteο εἰς τὸν κίνδυνον:
nec sequens οὔτοι μὲν etc. bene cum
ἴσμεν coit. In Altorfino supra ἴμεν
ab alio sigma additum legitur.

ὃς μόνος περ] Junt. Budensis, Altorf.
ὅσπερ ἡδιστος. ἡμεῖς. Guelf. ἐντιμον ὃς
μόνος περ ἡδιστος βίων ἡμεῖς. sed βίον
post ἡδιστον correctoris manus inse-
ruit. Eadem fuit lectio in Bodl. et
est in margine Steph. et Leoncl. ὃς
βίων ἡδιστος ὃς μόνος Aldina et Steph.
ὃς βίων ἡδιστος, καὶ ἄπονον corrigebat
Muretus, ut sibi ἄπονος et ἐπίπονος, de-
inde ἐντιμος et ἄτιμος opponeretur.
Verba ὃς βίων—μόνος omisit Philel-
phus. ὃς μόνος ὑπερῆδιστος tentabat A-
breſchius ad Thucyd. p. 214.

ὅσπερ, οἶμαι] Juntina ὅσπερ corre-
xit Brodæus, Aldina omisit. deinceps
χαλεπώτερος Guelf.

12. Μάλιστα δὲ] Ex Philel. Gabr.
Camer. Bodl. Guelf. Altorf. δὲ addi-
dit Zeune. Sequens εὐθύμως mihi
displicet: εὐθύνον ποιῶ καὶ παρορμᾶ si
esset, magis tolerarem. Postea ὁ κρί-
νων ἔσται Guelf. qui τὸν ante ἀγῶνα
omittit. denique ex lectione φθόνη
κρίνων corrector κρίνειν fecit.

σὺν θεῶν ἔργῳ] Junt. Guelf. σὺν θεῶ

ὄρκῳ λέγω, ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν Κύρον, οὐστίναις ἀν ὄρκῳ ἀγαθούς, Φιλεῖν οὐδὲν ἤττον ἑαυτοῦ· τούτοις γαῖν ὄρῳ αὐτῶν, ὅ τι ἀν ἔχη ἡδίων δίδόντα μᾶλλον, ἢ αὐτὸν ἔχοντα. Καίτοι, ἔφη, οἶδα, ὅτι οὗτοι μέγα Φρονούσιν, ὅτι πεπαί- 13 δευται δὴ καὶ πρὸς λιμὸν καὶ πρὸς δίψος καὶ πρὸς ῥίγος καρτερεῖν· κακῶς εἰδότες, ὅτι καὶ ταῦτα ἡμεῖς ὑπὸ κρείττονος διδασκάλου πεπαιδευμένα, ἢ οὗτοι. Οὐ γάρ ἐστιν διδάσκαλος τούτων οὐδεὶς κρείττων τῆς ἀνάγκης, ἢ ἡμᾶς καὶ λίαν ἀκριβοῦν ταῦτα ἐδίδαξε. Καὶ πονεῖν 14 οὗτοι μὲν δὴ τὰ ὅπλα φέροντες ἐμελέτων, ἃ ἐστὶν ἀπασιν ἀνθρώποις εὐρημένα ὡς ἀν εὐφορώτατα εἴη· ἡμεῖς δὲ γε, ἔφη, ἐν μεγάλοις φορτίοις καὶ βαδίζειν καὶ τρέχειν ἠναγκαζόμεθα· ὥστε νῦν ἐμοὶ δοκεῖν τὸ τῶν ὀπλων φόρημα πτεροῖς μᾶλλον εἰκέναι, ἢ φορτίῳ. Ὡς οὖν ἐμοῦ 15 γε καὶ ἀγωνιουμένου, καὶ, ὅποῖός τις ἀν ὦ, κατὰ τὴν ἀξίαν τιμᾶσθαι ἀξιώσαντος, οὕτως, ἔφη, ὦ Κύρε, γίγνωσκε. Καὶ ὑμῖν δὲ, ὦ ἄνδρες δημόται, παραινῶ, ὄρ-

ὄρκῳ δοκεῖν, κυροῦν, οὐστίναις, ex quo Iſngr. δοκεῖ fecit. ἀλλὰ σὺν θεῶν ὄρκῳ λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ κύρος οὐστίναις ἀν, ex libro vetere, forte Aldina, profert Brodæus: quæ est etiam Budensis lectio, nisi quod ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ Κύρον οὐστίναις. ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ Κύρος οὐστίναις. Altorf. sed videtur religioso jure jurando planum facere, si quos viros probos viderit, Philadelphus, Juntinam lectionem secutus. Ego Zeunium sequor.

οὐστίναις ἀν] Guelf. ἀν omittit et deinde in margine adscriptum habet ἢ ἑαυτὸν, quæ est lectio Juntinæ et Altorfini libri. Sequens ἔχει pro ἔχει ex Guelf. et Altorf. adscivi. ἔχει Aldina. Sequens ἡδίων omittit Guelf.

13. πρὸς δίψος] Præpositione omiffa δίψαν Guelf. sed δίψος corrector dedit. idem textus ῥίγον emendavit. Sequens ταῦτα idem liber omiffit.

κακῶς εἰδότες] nescientes, ignari. τούτων οὐδεὶς] Guelf. οὐδεὶς τούτων κρείττων ἀν. deinde ταῦτ' ἀκριβοῦν ἰδί-

δαξί ordine, ut mihi videtur, numerosiore.

14. οὗτοι μὲν δὴ] Ita Altorf. pro πονεῖν μὲν οὗτοι δὴ. Guelf. οὗτοι μὲν omiffo δὴ. sed corrector vulgatam apposuit.

ἐστὶν ἀπασιν] Ita cum Guelf. Zeune; antea erat ἐστὶ πᾶσι. deinceps Guelf. εὐφόρος in textu, vulgatam ex correctione habet. Ceterum Pheraulas hyperbole utitur de armis nobilium levioribus: quæ quidem ab hominibus unquam potuere inveniri, levissimis.

τὸ — φόρημα — φορτίῳ] Ita cum Guelf. Philelpi liber: pro τὰ — φορήματα — φορτίοις. Altorf. ἐμοὶ νῦν δοκεῖ — φορτίῳ. Etiam Junt. ἐμοὶ δοκεῖ.

15. ὅποῖός τις ἀν] Guelf. ὅποῖός τις. deinde με τιμᾶν, quod corrector in τιμᾶσθαι mutavit. ἀξίος ὄντως Altorf.

ὑμῖν δὲ] Guelf. ὑμῖν δ', ἔφη. sed δὲ corrector inseruit.

δημόται] Sunt plebii, ut infra viii.

μασθαι εἰς ἔριν ταύτης τῆς μάχης πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους τούτους· νῦν γὰρ, ἔφη, ἄνδρες εἰλημμένοι εἰσὶν ἐν
 16 δημοτικῇ ἀγωνίᾳ. Φεραύλας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν· ἀνίσταντο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἑκατέροις συναγορεύοντες. Ἔδοξε δὲ οὖν, κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκάστον τιμᾶσθαι, Κῦρον δὲ τὸν κρίνοντα εἶναι. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω προῦκεχωρήκει.

17 Ἐκάλεσε δὲ ἐπὶ δεῖπνον ὁ Κῦρος καὶ ὅλην ποτὲ τάξιν
 σὺν τῷ ταξιάρχῳ, ἰδὼν αὐτὸν τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς τάξεως ἀντιτάξαντα ἑκατέρωθεν εἰς ἐμβολὴν, Θώρακας μὲν ἀμφοτέρους ἔχοντας καὶ γέρρα ἐν ταῖς ἀριστεραῖς· εἰς δὲ τὰς δεξιὰς νάρθηκας παχεῖς τοῖς ἡμίσεσιν ἔδωκε, τοῖς δὲ ἑτέροις εἶπεν, ὅτι βάλλειν δεῆσοι
 18 ἀναιρουμένους ταῖς βώλοισι. Ἐπεὶ δὲ παρεσκευασμένοι οὕτως ἔστησαν, ἐσήμαινεν αὐτοῖς μάχεσθαι. Ἐνταῦθα

Totas centurias Cyri ob singulares excitaciones ab ipfis institutas epulo excipit.

3, 5. Lexicon Parisiense apud Larcherum ad Herodotum ii. 172. p. 511. ait solum Xenophontem præter Ionas vocabulum ita usurpasse.

εἰς ἔριν] Guelf. εἰς ἔριν ὀρμᾶσθαι.

ἄνδρες] Zeunius pro οὗτοι dictum censet; sed ita οἱ ἄνδρες esse debere, recte monet Weiske, longe ineptior rationem commentus. Bryllingeriana νῦν γὰρ, ἄνδρες, εἰ λημ. dedit. Mihi οἱ ἄνδρες placeret. ἔφη omittit Altorf.

ἀγωνίᾳ] Suidas ex h. l. ἀγωνίᾳ interpretatur, post νῦν γὰρ Stephanus ἔφη additum habet nescio unde.

16. ἑκατέροις] In Guelf. corrector addidit; ἑκατέρω Altorf. συναγορεύοντες malebat Stephanus legi.

ὁ οὖν] Guelf. omisit, sed οὖν corrector addidit; mox τιμᾶσθαι ἑκάστον Guelf.

προῦκεχωρήκει] Ita cum Juntina, margine Guelf. Zeune. In Guelf. scripturam προῦκεχωρήκισαν corrector mutavit in προῦκεχωρήκεισαν. Altorf. προῦκεχωρήκεισαν.

17. ἐπὶ δεῖπνον—ποτὲ] Guelf. ποτὲ cum Philelpho omittit: etiam ὁ Κῦρος corrector addidit ibidem. Philelphus scriptum ἐκάλεσε δ' ἔτι ὁ Κ. καὶ

ὅλην τάξιν expressisse videtur.

ἰδὼν αὐτὸν] Interfertum δὲ in Ald. Junt. Guelf. delendum esse monuit etiam Muretus. τοῖς ἡμίσεσι omisso μὲν Altorf. Post ἐμβολὴν Budensis κύκλω addit.

Θώρακας μὲν] Vulgo sequebatur δὴ, quod cum Guelf. omisit. Sequens ἐν omisit Juntina cum Altorf.

δὲ τὰς] Omisit Altorf.. Post δεξιὰς pluscula verba cum mentione μαχαίρας vel κοπίδος vel σαγήρας excidisse suspicabatur Stephanus.

ἀναιρουμένους] Juntina ἀινηγμένους. Ifingr. ἀινηγμένους, margo ἡινηγμένους. Guelf. ἰνηγμένους, margo γράφεται ἀναιρουμένους, quæ est scriptura Budensis et Philelphi. ἀνοιγομένους conjiciebat Brodæus, qui tamen ἀναιρουμένους ex margine Codd. quorundam commemorat. ἀινηγμένους ex Codd. duobus vetustis memorat Stephanus.

18. Ἐπεὶ δὲ] Edd. primæ δὲ omittunt, ut sequens οὕτως Guelf. a correctore suppletum; idem liber παρασκευασάμενοι habet et ἐσήμηναν e quo corrector ἐσήμηνεν fecit. Philelphus scriptum legit καὶ ἐσήμηνεν—μάχεσθαι, ἐνταῦθα.

ἦ οἱ μὲν ἔβαλλον ταῖς βάλουσι, καὶ ἔστιν οἱ ἐτύγχανον
καὶ θωράκων καὶ γέρον, οἱ δὲ καὶ μηροῦ καὶ κνημίδος.
Ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, οἱ τοὺς νάρθηκας ἔχοντες ἔπαιον
τῶν μὲν μηρῶν, τῶν δὲ χεῖρας, τῶν δὲ κνήμας· τῶν δὲ
ἐπικυπτόντων ἐπὶ βάλους ἔπαιον τοὺς τραχήλους καὶ τὰ
νώτα. Τέλος δὲ τρεψάμενοι, ἐδίωκον οἱ ναρθηκοφόροι,
παίοντες σὺν πολλῶ γέλωτι καὶ παιδιᾷ. Ἐν μέρει γε
μὴν οἱ ἕτεροι πάλιν λαβόντες τοὺς νάρθηκας, ταυτὰ
ἐποίησαν τοὺς ταῖς βάλουσι βάλλοντας. Ταῦτα δὲ 19
ἀγασθεῖς ὁ Κῦρος, τοῦ μὲν ταξιάρχου τὴν ἐπίνοιαν, τῶν
δὲ τὴν πειθῶν, ἔτι ἅμα μὲν ἐγυμνάζοντο, ἅμα δὲ εὐθυ-
μοῦντο, ἅμα δὲ ἐνίκων οἱ εἰκασθέντες τῇ τῶν Περσῶν
ὀπλίσει, τούτοις δὲ ἦσθεῖς, ἐκάλεσέ τε ἐπὶ δεῖπνον αὐ-
τοὺς, καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ἰδὼν τινὰς αὐτῶν ἐπιδεδεμένους, τὸν
μὲν τινὰ ἀντικνήμιον, τὸν δὲ χεῖρα, ἠρώτα τί πάθοιεν.
Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι πληγεῖεν ταῖς βάλουσι. Ὁ δὲ πάλιν 20
ἐπηρώτα, πότερον ἐπεὶ ὁμοῦ ἐγένοντο, ἢ ὅτε πρόσω ἦσαν.
Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτε πρόσω ἦσαν. Ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο,
παιδιᾶν ἔφασαν εἶναι καλλίστην οἱ ναρθηκοφόροι· οἱ δὲ
αὐτὸν συγκεκομμένοι ταῖς νάρθηξιν ἀνέκραγον, ὅτι οὐ σφίσι

ἔβαλλον] Guelf. βάλλοντες, ἔστιν οἱ
καὶ ἐτύγχ. sed corrector post βάλλου-
σι inferuit βάλουσι καὶ. In Ald.
Junt. ἔστιν οἱ. liber Brodæi ἔστιν οἱ.
Libri Gabr. ἔστιν οἱ. Quod dedit
Zeune οἱ μὲν βάλλοντες ἔστιν οἱ barba-
rum est, tolerarem si esset ἔστιν οἱς.

ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ] Guelf. ὅπου δὲ ὁμοῦ
γίνονται ut Philolphus, nec male.
Sed Zeunius ὅπου δὲ ὁμοῦ laudatum
inde recepit, γίνονται tacuit.

τῶν δὲ κνήμας] In Guelf. post χεῖ-
ρας τῶν δὲ corrector κνήμας, post ἐπι-
κυπτόντων vero ἐπὶ βάλους. Aldina
cum libro Brodæi τῶν δὲ καὶ ἐπικυπ-
τόντων. Juntina τῶν δὲ omittit, καὶ
habet. τῶν δὲ ἐπικ. dedit cum Ste-
phano Weiske, quem sequor, καὶ

ἐπικ. Zeune. καὶ ἐπὶ τῶν κυπτόντων
Altoif.

παιδιᾷ] Suidas παιγνία ex h. l. lau-
dat in hoc vocabulo.

πάλιν] Guelf. λαβόντες πάλιν et in
margine αὐθις. deinceps βαλόντας
malebat Stephanus legi.

19. εὐθυμοῦντο] Guelf. ἐθυμοῦντα,
excandescabant Philolphus.

δὴ ἦσθεῖς] Ita cum Philolpho Al-
toif. pro δὲ habet scriptum. Post
longiorem parenthesin solenniter δὴ
interponitur.

μὲν τινὰ] αὐτῶν addit Guelf. et li-
ber Brodæi. ἐπικνήμιον deinde memo-
rat nescio unde margo Leoncl.

πληγεῖεν] Altoif. ταῖς βάλουσι πλη-
γεῖεν.

γε δοκοίη παιδιὰ εἶναι τὸ ὁμόθεν παίεσθαι· ἅμα δὲ ἐπεδείκνυσαν τῶν ναρθηκοφόρων τὰς πληγὰς καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐν τραχήλοις, ἔνιοι δὲ καὶ ἐν προσώποις. Καὶ τότε μὲν, ὥσπερ εἰκὸς, ἐγέλων ἐπ' ἀλλήλοις. Τῇ δ' ὑστεραία μεστὸν ἦν τὸ πεδίον πᾶν τῶν τούτους μιμουμένων· καὶ αἰεὶ, ὅποτε μὴ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττειεν, ταύτῃ τῇ παιδιᾷ ἐχρῶντο.

- 21 Ἄλλοι δὲ ποτε ἰδὼν ταξίαρχον, ἄγοντα τὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐφ' ἑνὸς, καὶ ὅποτε δοκοίη αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παραγγέλλοντα τὸν ὑστερον λόχον παράγειν, καὶ τὸν τρίτον, καὶ τὸν τέταρτον, εἰς μέτωπον· ἐπεὶ δὲ ἐν μετώπῳ οἱ λοχαγοὶ ἐγένοντο, παρηγγύησεν εἰς δύο ἀγειν τὸν λόχον· ἐκ τούτου δὴ παρήγον οἱ δεκάδαρχοι εἰς μέτωπον· ὅποτε δὲ αὐτῷ ἐδόκει αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παρήγγειλεν εἰς τέτταρας ἀγειν τὸν λόχον· οὕτω δὴ οἱ

20. παιδιὰ] Ita cum Guelf. Altorf. pro παιδιάν: deinceps ναρθήκων Philelphi liber, Guelf. Altorf. margo Steph. Equidem neutrum, si abest, desiderarem.

πᾶν τῶν] Ita pro πάντων primus Stephanus scripsit. αἰεὶ omisit Philelphus, et ὅποτε corrector in Guelf. inseruit.

21. ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ] In quo lotos fuisse arguit nescio unde Zeune.

ἀριστερὸν] ἀριστερὸν Edd. primæ et Steph. Philelphi liber, Altorf. et margo Guelf. quam lectionem damnavit Leoncl. quoniam græce ἐπὶ ἀριστερὰ ut ἐπὶ δεξιὰ dicatur. Contra ἄριστον Bodl. Guelf. Budensis et liber Brodæi, quam lectionem recepit Zeune. Sed ejus rationem recte rejecit Weiske. Neque enim milites ad suum ἄριστον ducuntur nunc, ad δεῖπνον vero deinde a Cyro vocantur. Superest igitur, ut dicamus cum Hutchinsono aliisque ἄριστον et δεῖπνον esse synonyma; quod facere dubitabit, qui Xenophontem legit. Quare ad lectionem ἀριστερὸν redeundum esse censui. Infra etiam cap.

iv. sect. 2. Cyrus jubet παράγειν in δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτὸν, igitur ἐπ' ἀριστερὸν, ad finistram convertum.

δοκοίη] Guelf. καιρὸς δ. αὐτῷ. deinde δεύτερον pro ὑστερον Gabr. liber. παρηγγύησε] Brodæi liber παρήγγειλε.

παρήγγειλεν εἰς] Margo Steph. παρήγγεν quod Stephanus ipse præferbat, nisi quod fecit idem in Editione posteriore, post τέτταρας inferatur ἀγειν ex libro vetere, ut ait; forte intelligens Philelphi versionem. unde cum Weiskio recepi: quamquam locus minime ita sanatus esse videtur; ut statim videbis in proxima adnotatione.

οὕτω δὴ] Ita pro οὗτοι δὴ liber Philelphi, Brodæi, Gabriel. Camer. Bodl. Guelf. Altorf. Sed quid sibi volunt proxima ὡς εἰς τέτταρας τοὶ ὁ λόχος? Inapte sic repetitur, quod jam antecessit factum: παρήγγειλεν εἰς τέτταρας τὸν λόχον; quod quum factum esset, οἱ πεμπάδαρχοι αὐτῷ παρήγγον scilicet εἰς μέτωπον. Ita perfecta est evolutio! Præclare vitium vidit unus Stephanus, et conjecit legen-

πεμπάδαρχοι αὐτῶν παρήγον, ὡς εἰς τέσσαρας ἴοι ὁ λόχος· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐγένοντο, παραγγείλας αὐτῶν εἰς ἕνα ἵναί, οὕτως εἰσήγε τὸν πρῶτον λόχον, καὶ τὸν δεύτερον τοῦτου κατ' οὐρανὸν ἔπεσθαι ἐκέλευεν, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον ὡσαύτως παραγγείλας, ἠγγεῖτο εἶπω· οὕτω δὲ εἰσαγαγὼν κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ὡσπερ εἰσεπορεύοντο· τοῦτον ὁ Κῦρος ἀγασθεῖς τῆς τε πραότητος τῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ἐπιμελείας, ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ ταύτην τὴν τάξιν ἐπὶ τὸ δεῖπνον σὺν τῷ ταξίαρχῳ.

Παρῶν δὲ τις ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ κεκλημένος ἄλλος τα-22 ξίαρχος, τὴν δὲ ἐμὴν, ἔφη, ὦ Κῦρε, τάξιν οὐ καλεῖς εἰς τὴν σκηνήν; καὶ μὴν ὅταν γε παρῆ ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ταῦτα πάντα ποιεῖ· καὶ ὅταν τέλος ἡ σκηνὴ ἔχη, ἐξάγει μὲν ὁ οὐραγός, ἔφη, τοῦ τελευταίου λόχου τὸν λόχον, ὑστάτους ἔχων τοὺς πρῶτους εἰς μάχην τεταγμένους· ἔπειτα δὲ ὁ

dum. ὅσοι δ' αὐτῶν—καιρὸς αὐτῶν εἶναι παράγειν εἰς τέσσαρας τὸν λόχον, οὕτω δὲ—παρήγον, ὡς! Verum sic ἀγειν præstat in loco verbi παράγειν. Conjecturæ Stephanianæ mentionem facere non fuit dignati ceteri Interpretes. ὡς—ἦ est in Altorf.

ἐπὶ τῇ θύρᾳ] Guelf. ἐπὶ θύραις. Margo Steph. 2. ἐπὶ ταῖς θύραις. paulo antea vulgatum ἰπειδὴ ex Guelf. mutavi.

αὐτῶν εἰς ἕνα ἵναί] Ita ex correctione Leoncl. cum Hutchinso Weiske. Edd. primæ δύο εἰς ἕνα ἰόντων, ubi Brodæus ἵναί corrigebat; ἵναί τούτων aut οὕτως Stephanus. Budentis libri Altorf. et Guelf. lectionem ὡς εἰς ἕνα ἰόντων recepit, sed male interpretatus est Zeune. In Guelf. est αὐτῶν εἰς ἕνα ἰόντων sed corrector ὡς inseruit.

ἐκέλευεν] Ex Guelf. ἐκέλευεν ἔπεσθαι cum Zeunio dedit Weiske. ἔσω Guelf.

οὕτω δὲ] Male δὲ Guelf. qui deinde cum Philelpho et margine Steph. εἰσεπορεύετο scriptum habet. Verbum

εἰσαγαγὼν omisit Philelphus.

τοῦτον] Ita Ald. Juntina et Steph. τούτων Castalio, ταῦτ' οὖν K. Philel. et Guelf.

πραότητος] Aldina, Philel. Guelf. πρ. καὶ διδασκ. Junt. Ifingr. Altorf. πρ. διδασκ. ubi καὶ τῆς addi jussit Brodæus. τῆς προσητάτης διδασκ. legi malebat Muretus. Weiskianum πρ. καὶ τῆς διδ. paulum immutavi ita, ut καὶ secluderem.

αὐτῶν καὶ] In Guelf. αὐτῶν corrector supplevit.

22. τῷ δεῖπνῳ] Ita ex Guelf. et Altorf. pro τὸ δεῖπνον Zeune.

καλεῖς] Minus Atticum καλεῖς ex Bodl. Guelf. margine Steph. recepit Zeune.

ὅταν γε] Guelf. omisso γε habet παρή cum libro Gabr. et margine Steph. deinde πάντα ταῦτα Guelf. et Altorf. ταυτὰ cum Camerario dedit Weiske.

οὐραγός, ἔφη] Ex Guelf. ἔφη addidit Zeune; idem liber τεταγμένους εἰς μάχην habet.

οὐραγὸς ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ ἐτέρου λόχου ἐπὶ τούτοις, καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος ὡσαύτως· ὅπως, ἔφη, καὶ ὅταν δὲ ἀπάγειν ἀπὸ πολεμίων, ἐπίστανται, ὡς δεῖ ἀπιέναι. Ἐπειδὴν δὲ, ἔφη, καταστῶμεν εἰς τὸν δρόμον, ἔνθα περιπατοῦμεν, ὅταν μὲν πρὸς ἑώ ἴωμεν, ἐγὼ ἡγοῦμαι, καὶ ὁ πρῶτος λόχος, πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος ὡς δεῖ, καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος, καὶ αἱ τῶν λόχων δεκάδες καὶ πεμπάδες, ἕως ἂν παραγγέλλω ἐγώ· ὅταν δὲ, ἔφη, πρὸς ἐσπέραν ἴωμεν, ὁ οὐραγὸς τε καὶ οἱ τελευταῖοι πρῶτοι ἀφηγοῦνται. Ἐμοὶ μέντοι ὅμως πείθονται ὑστέρῳ ἰόντι, ἵνα ἐθίζωνται καὶ ἐπισθαι, καὶ ἀφηγεῖσθαι, ὁμοίως
 23 πειθόμενοι. Καὶ ὁ Κύρος ἔφη· Ἡ καὶ ἀεὶ τοῦτο ποιεῖτε; Ὅποσάκις γε, ἔφη, καὶ δειπνοποιούμεθα, νῆ Δία. Καλῶ τοίνυν, ἔφη, ὑμᾶς, ἅμα μὲν, ὅτι τὰς τάξεις μελετᾶτε καὶ προσιόντες καὶ ἀπιόντες, ἅμα δὲ, ὅτι καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἅμα δὲ, ὅτι τὰ τε σώματα περιπατοῦντες ἀσκεῖτε, καὶ τὰς ψυχὰς ὠφελεῖτε διδάσκοντες. Ἐπεὶ οὖν πάντα διπλῶ ποιεῖτε, διπλῆν ὑμῖν δίκαιον καὶ
 24 τὴν εὐωχίαν παρέχειν. Μὰ Δί', ἔφη ὁ ταξίαρχος, μή-

ὁ δεύτερος τοὺς] Juntina, Ifingr. Altorf. ὁ οὐραγὸς ὁ τοῦ ἐτέρου. Aldina ὁ ἐτέρου. Guelf. ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ ἐτέρου. sed corrector post ἔπειτα inferuit ὁ οὐραγὸς. quam lectionem merito probavit Zeune. ὁ οὐραγὸς τοῦ ἐτέρου λόχου ἐπὶ τούτοις dedit Weiske.

ὅπως, ἔφη] Iterum ἔφη ex Guelf. addidit Zeune, ut paulo post ἐπειδὴν δὲ, ubi liber Brodæi accedit.

εἰς τὸν δρόμον] Guelf. ἐπὶ τ. δρ. idem inter lineas vitiosum Juntinæ περιπατοῦμεν scriptum habet.

ἐγὼ ἡγοῦμαι] μὲν interseruit ex Philel. libro, Brodæi et Guelf. Zeune. ἐγὼ omittit Altorf.

λόχων] Ita pro λοχαγῶν ex Philel. versione et sententia scribendum esse vidit Leoncl. et habent Bodl. Guelf. Camer.

ἕως ἂν] Ita etiam margo Guelf. in

textu est δ. at in Philel. libro ὡς ἂν fuit. sequens ἐγὼ omittit Altorf.

ὅμως] Ita Guelf. etiam inter lineas, in textu est οὕτω ut in libro Brodæi et Philelphi. deinde ὄντι Guelf. cum libro Philelphi.

ἀφηγεῖσθαι] In Guelf. ἡγεῖσθαι sed correctum: ἀφηγεῖσθαι margo Steph. 2. deinde πείθονται Altorf.

23. ὅποσάκις γε] Altorf. ὅποσάκις τε.

νυκτὸς] Quod post cœnam etiam τάξεις exercitia eadem ordine inverso repetere solebat.

ὠφελεῖτε] Ita cum Steph. 2. versio Philelphi, Camerarii, liber Bodl. et Guelf. Antea erat ὠφελεῖν.

διπλῆν—καὶ] Copulam omittit liber Philelphi et Guelf.

24. ταξίαρχος] Brodæus in libris aliis λοχαγὸς reperit. deinceps μήτι

τοιγε ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· εἰ μὴ καὶ διπλᾶς ἡμῖν τὰς γαστέρας παρέξεις. Καὶ τότε μὲν δὴ οὕτω τὸ τέλος τῆς σκηνῆς ἐποίησαντο. Τῇ δὲ ὑστεραία ὁ Κῦρος ἐκάλεσε ταύτην τὴν τάξιν, ὡσπερ ἔφη, καὶ τῇ ἄλλῃ. Αἰσθόμενοι δὲ ταῦτα, καὶ οἱ ἄλλοι τὸ λοιπὸν πάντες τούτους ἐμιμούντο.

CAP. IV.

ΕΞΕΤΑΣΙΝ δὲ ποτε τοῦ Κύρου πάντων ποιουμένου ἐν Legatis ab Indorum rege ad Cyaxarem missis Cyrus arceffitus dat responsum. τοῖς ὅπλοις καὶ σύνταξιν, ἦλθε παρὰ Κυαζάρους ἄγγελος, λέγων, ὅτι Ἰνδῶν παρείη πρῆσβεία· Κελεύει οὖν σε εἰλθεῖν ὡς τάχιστα. Φέρω δέ σοι, ἔφη ὁ ἄγγελος, καὶ στολὴν τῶν καλλίστων παρὰ Κυαζάρους· βούλεται γάρ σε ὡς εὐκοσμότατα καὶ λαμπρότατα προσάγειν, ὡς ὀφομένων τῶν Ἰνδῶν ὅπως ἂν προσίης. Ἀκούσας ² ταῦτα ὁ Κῦρος παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξιάρχῳ εἰς μέτωπον στήναι, ἐφ' ἐνὸς ἄγοντα τὴν τάξιν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτόν· καὶ τῷ δευτέρῳ ἐκέλευσε ταυτὸ τοῦτο παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάντων οὕτω παραδιδόναι ἐκέ-

γ' ἔφη Guelf. ἐν μιᾷ γε Junt. Ifingr. μήτι γε ἐν μιᾷ γε Altorf. postea ordo Guelf. prælatum est a Zeunio vulgari τὰς γαστέρας ἡμῖν.

μὲν δὲ] Edd. primæ δὲ omittunt, additum a Stephano; et est in Guelf. deinde οὕτως τέλος omisso articulo Altorf. idem postea ἕως ἐποίησαντο. An voluit convivium per totam noctem ad diluculum tractum fuisse?

καὶ τῇ ἄλλῃ] Hæc verba omittit versio Philelphi, et omittenda censuit Muretus, veluti ex sequentibus καὶ οἱ ἄλλοι orta.

αἰσθόμενοι—τούτους] Vulgo αἰσθόμενοι—αὐτοὺς legitur; priorem lectionem Guelf. alteram Altorfino libro debes.

1. τοῦ Κύρου πάντων] Guelf. πάντων σ. K. deinceps Κυαζάρου. postea verba ὡς τάχιστα in margine habet.

τῶν καλλίστων] Ita Junt. If. Altorf.

et Guelf. ex correctione; vulgarem τὴν καλλίστην improbavit etiam Fischerus ad Æschinis dial. 2, 30. postea λαμπρ. καὶ εὐκοσμ. Guelf. et Phil. ἐβούλετο Budentis et Altorf.

προσάγειν] Ita cum Guelf. Zonara Zeune pro προσελθεῖν; Philolphus antevertere interpretatus προσάγειν vel simile verbum legit.

προσίης] Ita Edd. prim. προίης correxerat Steph. προσίης Guelf. ex quo post ἀκούσας Zeune δὲ inferuit.

2. ἔχοντα] Ita liber Brodæi et Guelf. sed hic a manu correctoris; antea fuit ut in Edd. primis ἄγοντα.

ταυτὸ τοῦτο] Ita ex Philelphi libro et Guelf. dedit Zeune. Ex vulgari ταῦτα τοῦτον effecit ταυτὰ τοῦτον primus Stephanus; Muretus ἐκέλευσε omittendum censuit, quod sequens verbum ἐκέλευσε sufficeret.

λευσεν. Οἱ δὲ πειθόμενοι ταχὺ μὲν παρήγγελον, τα-
 χὺ δὲ τὰ παραγγελλόμενα ἐποίουν· ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ
 ἐγένετο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίῳν, (τοσοῦτοι γὰρ
 ἦσαν οἱ ταξίαρχοι) τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν. Ἐπεὶ δὲ
 3 κατέστησαν, ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, ὡς ἂν αὐτὸς ἠγῆται·
 καὶ εὐθὺς τροχάζων ἠγείτο. Ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν
 ἀγυῖαν, τὴν πρὸς τὸ βασιλείον φέρουσαν, στενωτέραν
 οὔσαν, ἢ ὡς ἐπὶ μετώπου πάντας διείναι, παραγγείλας
 τὴν πρῶτην χιλιοστὴν ἐπεσθαι κατὰ χώραν, τὴν δὲ δευ-
 τέρην κατ' οὐρὰν ταύτης ἀκολουθεῖν, καὶ διαπαντὸς οὐ-
 τως, αὐτὸς μὲν ἠγείτο οὐκ ἀναπαυόμενος, αἱ δὲ ἄλλαι
 χιλιοστῦες κατ' οὐρὰν ἐκάστη τῆς ἔμπροσθεν εἶποντο.
 Ἐπεμφθε δὲ καὶ ὑπηρέτας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυῖας,
 4 ὅπως, εἴ τις ἀγνοοίη, σημαίνοιεν τὸ δεῖον ποιεῖν. Ὡς δὲ
 ἀφίκοντο ἐπὶ τὰς Κυαζάρους θύρας, παρήγγειλε τῷ
 πρῶτῳ ταξίάρχῳ τὴν τάξιν εἰς δώδεκα τάττειν βάθος,
 τοὺς δὲ δωδεκάρχους ἐν μετώπῳ καθιστάναι περὶ τὸ βα-

ταχὺ μὲν] Ita recte Guelf. μὲν τῶν
 vulgo erat. deinceps τὰ ante παραγγε-
 λελ. male omittit: postea ἐγένοντο
 cum Philelphi libro.

τριακοσίῳν] Hoc vulgato διακοσίῳν
 ex correptione Mureti, Camerarii et
 Leunclavii substituit Zeune, ut nu-
 merus militum responderet narra-
 tioni i. 5, 5. et ii. 1, 2. ubi triginta
 millia Persarum numerantur sub Cy-
 ro militantium; numerus vero vul-
 garis in h. l. viginti tantum millia
 efficit, si scilicet centurionum nume-
 rum in agminis fronte collocatorum
 multiplicaveris per numerum mili-
 tum in agminis altitudine subsequen-
 tium.

3. ἐπεὶ δὲ] Altorf. ἐπειδὴ δέ. Sequens
 ἀγυῖαν pro στενωπὸν dictum, vicum
 urbis, tanquam γλωσσηματικὸν quid
 annotavit Suidas in h. v. Scilicet
 Attici στενωπὸν dixerunt, quam Ar-
 givi narrante Scholio Barnesiano ad
 Odyff. 2, 388. ἀγυῖαν vocabant.
 Quanquam Athenis Apollo Ἄγυιεύς

ex oraculo cultus fuit in vicis urbis,
 de quo Varro apud Schol. Horatii ad
 Carm. iv. 6, 28.

στενωτέραν] Ita Edd. primæ et
 Guelf. reliquæ ante Zeunium στενο-
 τέραν.

διείναι] Ita liber Brodæi, Philel:
 Guelf. pro ἵεναι.

τὴν δὲ δευτέραν] Guelf. cum Steph:
 priore et Leuncl. δὲ omittit. deinde
 ταύτη est in Guelf. sed correctum.

ἀκολουθεῖν] Aldina, liber Brodæi
 et Guelf. cum Stephano ἴταξι ad-
 dunt: οὕτως καὶ αὐτὸς deinde margo
 Leoncl. 2.

τῆς ἔμπροσθεν] Ita pro τοῖς liber
 Philel. Gabr. Guelf. Altorf. Zeunia-
 na.

4. τὸ στόμα] Articulum ex Altorf.
 addidi.

Κυαζάρους] Guelf. Κυαζάρου. idem
 sequens πρῶτῳ omittit, deinde τέτ-
 τειν, postea τοὺς δὲ δώδεκ. sed cor-
 rector πρῶτῳ et τοὺς δωδεκάρχους infe-
 ruit.

σίλειον· καὶ τῷ δευτέρῳ ταυτὰ ἐκέλευσε παραγγεῖλαι, 5
καὶ διαπαντὸς οὕτως. Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν· ὁ δὲ
εἰσῆει πρὸς τὸν Κυαζάρην ἐν τῇ Περσικῇ στολῇ, οὐδέν τι
ὑβρισμένη. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Κυαζάρης, τῷ μὲν τάχει
ἤσθη, τῇ δὲ Φαυλότητι τῆς στολῆς ἠχθέσθη, καὶ εἶπε·
Τί τοῦτο, ὦ Κῦρε; οἷον πεποίηκας, οὕτω Φανείς τοῖς
Ἰνδοῖς; Ἐγὼ δὲ, ἔφη, ἐβουλόμην σε ὡς λαμπρότατον
Φανῆναι· καὶ γὰρ ἐμοὶ κόσμος ἂν ἦν τοῦτο, ἐμῆς ὄντα
σὲ ἀδελφῆς υἱὸν, ὅτι μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι. 6
Καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε· Καὶ ποτέρως ἂν, ὦ Κυ-
ζάρη, μᾶλλον σε ἐκόσμου, εἴπερ πορφυρίδα ἐνδύς, καὶ
ψέλλια λαβῶν, καὶ στρεπτὸν περιθέμενος, σχολῇ σα-
λεύων ὑπήκουόν σοι, ἢ νῦν, ὅτε σὺν τῷ ταύτῃ καὶ τοιαύτῃ
δυνάμει οὕτως ὀξέως σοι ὑπακούω, διὰ τὸ σὲ τιμᾶν,
ιδρῶτι καὶ σπουδῇ καὶ αὐτὸς κεκοσμημένος, καὶ σὲ κοσ-
μῶν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιδεικνύς σοι οὕτω πειθομένους;
Κῦρος μὲν οὖν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Κυαζάρης, νομίσας 7
αὐτὸν ὀρθῶς λέγειν, ἐκέλευσεν ἄγειν τοὺς Ἰνδοὺς. Οἱ
δὲ Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν, ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰνδῶν

5. ὑβρισμένη] Non magnifica aut delicata, cum Medica comparata, sed vili. Cf. Aeliani v. h. 1, 31. ibique Interpretes. deinde ὁ Κυαζάρης αὐτὸν Guelf.

τοῦτο, ὦ] Altorf. ὦ omisit ante Cyri nomen.

κόσμος ἂν] Guelf. ἂν κόσμος. ex Altorfino σὲ inferui.

6. ποτέρως] Juntina, Ifingr. ποτίρω. sequens εἴπερ Edd. primæ omitunt, et primus ex suis libris Brodæus addi iussit.

ψέλλια λαβῶν] Juntinæ βαλῶν, Aldina λαλῶν. Nostrum ex Philel. versione, cum qua facit Guelf. recepit Stephanus. βαλῶν Zeune probavit; sed βαλόμενος debebat esse. ψέλλια est in Altorf. ubique.

σαλεύων] Ex libro Brodæi, Philel.

Guelf. κλιεύοντι recepit Stephanus; sed scripturam Edd. primarum, Budensis et Altorf. recte probavit, non satis apte explicuit Zeune. Fastuosi hominis incessum mollem pingit verbum. Apud Aristophanem in Pluto est τῶν ποδῶν ὡδὶ παρυσσαλεύων.

τοσαύτη] Guelf. τοιαύτη καὶ τοσαύτη ut Philelphi liber. sequens οὕτω σοι ὀξέως ex eodem Guelf. duxit Zeune pro οὕτως ὀξ. σοί.

ὑπακούω] Edd. primæ et Guelf. a manu correctoris ὑπακούων.

καὶ σὲ κοσμῶν] Hæc omisit Philelphus, et Guelf. in margine adscripta habet.

ἐκέλευσεν ἄγειν] Philelphus ἐκάλεσε expreffit, quod margo Leoncl. Steph. retulit.

Βασιλεὺς, καὶ κελεύσειεν ἔρωτᾶν, ἐξ ὅτου ὁ πόλεμος εἴη Μήδοις τε καὶ τῷ Ἀσσυρίῳ· ἐπεὶ δὲ σου ἀκούσασιν, ἐκέλευσεν, αὖ ἐλθόντας πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ ἐκείνου τὰ αὐτὰ ταῦτα πυνθέσθαι· τέλος δὲ αὖ ἀμφοτέροις ὑμῖν εἰπεῖν, ὅτι ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς, τὸ δίκαιον σκεψάμενος, φαίη μετὰ τοῦ ἡδικομένου ἕσεσθαι. Πρὸς ταῦτα ὁ Κυαζάρης εἶπεν· Ἐμοῦ μὲν τοίνυν ἀκούετε, ὅτι οὐκ ἀδικούμεν τὸν Ἀσσύριον οὐδὲν ἐκείνου δὲ, εἰ δεῖσθε, ἐλθόντες νῦν πυνθάνεσθε, ὅ τι λέγει. Παρῶν δὲ ὁ Κῦρος ἤρετο τὸν Κυαζάρην· Ἡ καὶ ἐγὼ, ἔφη, εἶπω, ὅ τι γιγνώσκω; Καὶ ὁ Κυαζάρης ἐκέλευσεν. Ὑμεῖς τοίνυν, ἔφη, ἀπαγγείλατε τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ τάδε, (εἰ μὴ τι ἄλλο δοκεῖ Κυαζάρει) ὅτι φημὲν ἡμεῖς, εἴ τι φησὶν ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι ὁ Ἀσσύριος, αἰρεῖσθαι αὐτὸν τὸν Ἰνδῶν

7. καὶ κελεύσειεν] Guelf. καὶ κελεύων ἔρωτᾶν ἐξ οὗ. Zeunius βασιλεὺς, κελεύων quasi auctoritate libri Guelf. dedit.

αὖ ἐλθόντας] Guelf. ἐλθόντας αὖ—κακείνου. sed corrector ordinem vulgarem restituit, qui mihi minus placeat. Mox idem τὰ αὐτὰ omisit.

δ' αὖ] Guelf. cum Philelpho αὖ omittit; recte, puto. Idem Guelf. εἰπεῖν ὑμῖν, quod recepit Zeune. ὅτι Ἰνδῶν β. φαίη σκεψ. τὸ δικ. Altorf. verba τὸ δικ. σκεψ. Juntina omisit.

ἡδικομένου] Ita cum Zonara liber Philel. et Guelf. pro ἀδικουμένου vulgato ante Zeunium; qui sequens ἕσεσθαι ex libro Philel. Zonara, et Guelf. prætulit cum Stephano Edd. primarum ἕσεσθαι.

8. ἐμοῦ μὲν τοίνυν] Junt. Altorf. ἐμέ. Guelf. ἐμοῦ μὲν τοίνυν, unde μὲν interferui, ut paulo post eandem particulam eodem auctore deleui, ut inutilem. Hic sequitur δέ.

ἀκούετε] Legati Indorum causam belli ut sciscitarentur, missi erant, ἐξ ὅτου ὁ πόλεμος εἴη. Cyaxares, homo superbus, causam belli non exponit, sed brevibus verbis defungitur οὐκ ἀδικούμεν σ. Ἀσ. οὐδὲν. auget vel magis arguit superbiam quod addit, εἰ δεῖσθε, si vobis libet, aut si iussu regis

vestri exsequi vos oportet, adite nunc etiam Assyrium regem audituri, quid iste aiat. Cyrus igitur orationis Cyaxaris superbiam mollire conatur arbitrio ad Indorum regem delato. Cyaxaris superbiam si cogitasset Weiske, longiorem ejus orationem non expectasset, nec ideo ἀκούετε in ἀκούσθε mutatum maluisset.

εἰ δεῖσθε] Hæc in Edd. primis et a Weiskio omissa ex libris Philel. Gabrieli, Bodl. Guelf. restituit Zeune assentiente Fischero.

νῦν πυνθάνεσθε] In Guelf. πύθεσθε est, quod recepit Zeune, sed corrector ex eo fecit πύθεσθε in Codice scripto, unde etiam νῦν adscitum fuit.

ὅ τι γιγνώσκω] Altorf. liber cum Junt. Ald. τί habet.

ὕμεῖς τοίνυν] Vulgo interpositum μὲν Guelf. omittit et recte quidem: nulla enim adest personarum comparatio, ut paulo antea ἐμοῦ μὲν τοίνυν—ἐκείνου δέ. deinde Guelf. habet Κυαζάρη δοκεῖ cum Altorfino qui tamen Κυαζάρει habet. In Edd. primis erat etiam τῶν Ἰνδῶν βασιλεῖ.

αἰρεῖσθαι] Ita Guelf. et margo Steph. Leoncl.

τὸν Ἰνδῶν] Ita Guelf. omisso τῶν, quod Edd. interferunt; τὸν contra Isingr. omisit.

Βασιλέα δικαστήν. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες ὤχοντο.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἴνδοὶ ἐξῆλθον, ὁ Κῦρος πρὸς τὸν Κουαζάρην ἤρχετο λόγου τοιοῦδε·

ὦ Κουαζάρη, ἐγὼ μὲν ἦλθον, οὐδὲν τι πολλὰ ἔχων ἴδια χρήματα οἰκοθεν· ὅποσα δὲ ἦν, τούτων πάνυ ὀλίγα λοιπὰ ἔχω· ἀνήλωκα δὲ, ἔφη, εἰς τοὺς στρατιώτας· καὶ ταῦτο ἴσως, ἔφη, θαυμάζεις [σὺ], πῶς ἀνήλωκα ἐγὼ, σοῦ αὐτοῦς τρέφοντος· εὖ δὲ ἴσθι, ἔφη, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιῶν, ἢ τιμῶν καὶ χαριζόμενος, ὅταν τινὶ ἀγαθῶ τῶν στρατιωτῶν. Δοκεῖ γάρ μοι, ἔφη, πάντας μὲν, οὓς ἄν τις βούληται ἀγαθοὺς συνεργοὺς ποιεῖσθαι ὁποιοῦντοσὺν πράγματος, ἥδιον εἶναι, εὖ τε λέγοντα καὶ εὖ ποιῶντα παρορμῶν μᾶλλον, ἢ λυποῦντα καὶ ἀναγκάζοντα·

9
Cyrarū
suadet Cy-
rus, ut Ar-
meniorum
rex, qui do-
fecerat, ad
officium re-
digatur, et,
probata re,
sub vena-
tionis spe-
cie cum ex-
ercitu ad
fines ejus
accedit.

10

9. Ἐπειδὴ δὲ] Guelf. ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον εἰ Ἴνδοι, Κύρος—ἤρχετο λόγου τ. at i. 6, 2. ἤρχετο λόγου τοιοῦδε. alia et diversa est ratio loci iii. 2, 28.

ἐγὼ μὲν] Ita Guelf. Vulgo male μίντοι legitur, quod locum hic non habet. deinceps idem οὐδὲν τι cum Junt. et Altorf. dedit pro Aldino οὐδὲν τοι. In Altorf. est ἦλθμιν. deinde ἢ ἴδια Edd. primæ habent, sed ἢ omisit cum Philelpho Steph. et Guelf.

πάνυ ὀλίγα] Philelphus πάνυ omisit, item sequens ἔφη cum Junt. Ald. Altorf.

ἴσως, ἔφη] Ita Guelf. cum Philelpho et Brodæo. Juntina ὡς habet, reliquæ omiserunt. ἔφη ex Guelf. accessit, qui deinde ἐγὼ ἀνήλωκα. Altorf. σὺ post θαυμάζεις omittit, me non improbante: igitur secluti.

εὖ ἴσθι] Ex Guelf. δὲ recte inseruit Zeune. Philelphus omisso ἔφη vertit: at ne te lateat velim. Weiske δὲ seclutit, et καίτοι τοῦτο εἶπας θ. σὺ, εὖ ἴσθι legi maluit. Ego vero, si lectio Guelf. omnino contemnenda esset, simpliciter καὶ τοῦτο εἶπας θαυμάζεις, εὖ ἴσθι malletm.

τινὶ ἀγαθῶ] Ita Edd. primæ, libri

Camer. Guelf. Altorf. et Suidas in ἀγαθῶ; cum Brodæo Stephanus τινὰ dedit. Sed in Symposio 8, 29. similiter est ὅσαν δὲ ψυχαῖς ἀγαθίην. ubi Juntina habet ἀγαθίην, ut h. l. Juntina et Aldina ἀγαθῶ, et in libro de rep. Laced. 1. 7. Juntina ἀγαθίην, in Platonis Politico c. 44. ἀγαθῶμιν habent Edd. veteres. Ex ἀγαθῶ h. l. Editiones Halensis, Bryl. et Argent. ἀγαθῶ inepte effecerunt.

10. ἥδιον εἶναι] Mihi ἥδιον ineptum videtur. Nec enim jucunditatis aut voluptatis ratio habetur hic, sed officii, et ejus, quod decet et rei convenit. Modus est in εὖ λέγειν καὶ εὖ ποιῶν. Igitur βέλτιον vel βέλτιον præferendum esse videbatur. Sed infra v. 5, 4. postquam præcesserat ἔγνω βέλτιον εἶναι τὸ στρατεύμα μένειν ἐν τοῖς μεθορίοις, repetit ὁρῶν οὖν καὶ τούτους πολλὰ σινομένους τὴν Μηδικὴν, τούτων αὖ ἰδοκεῖ ἥδιον ἀπαλλαγῆναι μᾶλλον ἢ ἄλλον εἰσδέξασθαι.

μᾶλλον] Male ad ἥδιον relatum περιίλει dixit Zeune. Esse potius monuit Fischer Animadv. ad Wellerum 2. p. 138. Huc pertinet locus infra v. 5, 4. paulo antea appositus.

οὓς δὲ δὴ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων ποιήσασθαι τις βου-
 λοιτο συνεργούς προθύμους, τούτους παντάπασιν ἔμοι γε
 δοκεῖ ἀγαθοῖς θηρατέον εἶναι καὶ λόγοις καὶ ἔργοις.
 Φίλους γὰρ, οὐκ ἐχθρούς, δεῖ εἶναι τοὺς μέλλοντας
 ἀπροφασίστους συμμάχους ἔσεσθαι, καὶ μῆτε ἐπὶ τοῖς
 ἀγαθοῖς τοῦ ἀρχοντος φθονήσοντας, μῆτε ἐν τοῖς κακοῖς
 11 προδώσοντας. Ταῦτ' οὖν ἐγὼ οὕτω γιγνώσκων, χρημά-
 των δοκῶ προσδεῖσθαι. Πρὸς μὲν οὖν σὲ πάντα ὀραῖν,
 ὃν αἰσθάνομαι δαπανῶντα πολλὰ, ἄτοπόν μοι δοκεῖ εἶ-
 ναι· σκοπεῖν δ' ἀξιῶ κοινῇ καὶ σὲ καὶ ἐμὲ, ὅπως σὲ μὴ
 ἐπιλείψει χρήματα. Ἦν γὰρ σὺ ἀφθονα ἔχης, οἶδ',
 ὅτι καὶ ἐμοὶ ἂν εἴη λαμβάνειν, ὅποτε δεοίμην, ἄλλως τε
 καὶ εἰ εἰς τοιοῦτόν τι λαμβάνοιμι, ὃ μέλλει καὶ σοὶ δα-
 12 πανηθὲν βέλτιον εἶναι. Ἐναγχος οὖν ποτέ σου μέμνη-
 μαί ἀκούσας, ὡς ὁ Ἀρμένιος καταφρονοῖ σου νῦν, ὅτι
 ἀκούει, τοὺς πολεμίους προσιόντας ἐφ' ἡμᾶς· καὶ οὔτε
 στρατεύμα πέμπει, οὔτε τὸν δασμὸν, ὃν ἔδει, ἀπάγει.
 Ποιεῖ γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐκεῖνος· ὥστε ἐγὼ γε

οὓς δὲ δὴ] Edd. primarum οὓς δὲ δεῖ
 correxit Brodæus et Castalio.

ἐπὶ τοῖς] Præpositionem in Guelf.
 corrector addidit. deinceps idem cum
 Juntina, Altorf. et margine Steph.
 Leoncl. ὀρθώθησοντας habet.

11. γιγνώσκων] Ita cum Juntina
 Altorf. nisi quod hic γιγνώσκω—δοκῶν
 præfert. Vulgatum προγιγνώσκων in-
 utilem præpositionem additam ha-
 bet.

πάντα] κατὰ π. interpretatur
 Zeune; rectius Weiske quicquid in
 exercitu pecunia vel comæatu indiget.
 In Guelf. ὀραῖν est, quod correxit ma-
 nus aliena: idem πολλὰ δαπανῶντα
 σι, etiam Altorf. πολλὰ δαπανῶντα
 habet.

καὶ σὲ] Hæc verba omisit Altorf.
 qui recte deinde ἐπιλείψει. Vulgo
 erat ἐπιλείψει; Guelf. ὑπολείψει ha-
 bet.

ἦν γὰρ] Guelf. ἰὲν γὰρ.

ἂν εἴη] Ex Guelf. cum Brodæo ἂν
 addidit Zeune.

ὃ μέλλει] Est pro καθ' ὃ vel εἰς ὃ,
 quod ipsum Stephanus reponi vo-
 luit.

12. οὖν ποτέ] Guelf. μὲν οὖν μέμνη-
 μαί σου omisso ποτέ, quod tamen ad-
 verbio ἔναγχος junctum habet etiam
 Aristophanes Nubium versu 639.
 Ceterum qui fidem historicam Xe-
 nophontæ Cyropædiæ ad calculos
 revocare operæ duxit pretium Uffe-
 rius, Armenii defectionem anno
 mundi 3447. Julianæ periodi 4157.
 ante æram christianam 557. tertio
 regnantis Neriglisaris anno, qui E-
 vilmerodacho in Assyriorum imperio
 succederat, assignat.

ἐφ' ἡμᾶς] Guelf. ἡμῖν: idem dein-
 ceptus πέμπει οὔτε δασμὸν—ἀπάγει. sed
 corrector articulum τὸν ante δασμὸν
 inseruit.

Ποιεῖ γὰρ ταῦτα] Recte meministi;

ἀπορῶ, πότερόν μοι κρέϊττον στρατεύεσθαι καὶ πειρᾶσθαι, ἀνάγκην αὐτῷ προσθεῖναι, ἢ λυσιτελεῖ ἕασαι ἐν τῷ παρόντι, μὴ καὶ τοῦτον πολέμιον πρὸς τοῖς ἄλλοις προσθῶμεθα. Καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο· Αἱ δὲ οἰκήσεις 13 αὐτῷ πότερον ἐν ἐχυροῖς χωρίοις εἰσιν, ἢ καὶ που ἐν εὐεφόδοις; Καὶ ὁ Κυαζάρης εἶπεν· Αἱ μὲν οἰκήσεις οὐ πάνυ ἐν ἐχυροῖς· ἐγὼ γὰρ τούτου οὐκ ἡμέλουν· ὄρη μέντοι ἐστίν, ἐνθα δύναιτ' ἂν ἀπελθὼν ἐν τῷ παραχρῆμα ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι, τοῦ μὴδ' αὐτός [γε] ὑποχείριος γενέσθαι, μηδὲ ὅσα ἐνταῦθα δύναιτο ὑπεκκομίσασθαι, εἰ μὴ τις πολιορκίῃ προσκαθήμενος, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατήρ ποτε ἐποίησεν. Ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει τάδε· Ἄλλ' εἰ 14 θέλεις, ἔφη, ἐμὲ πέμψαι, ἰππέας μοι προσθεῖς, ὅποσοι δοκοῦσιν ἱκανοὶ εἶναι, οἶμαι ἂν, σὺν τοῖς θεοῖς, ποιῆσαι

facit enim hæc ille. In Guelf. est ἀπὸ, ex quo sequens ἔγωγε est pro ἔγώ τι vulgato ante Zeunium.

προσθεῖναι] Guelf. προσθεῖναι habet, et deinceps cum Ald. et Juntina λυσιτελεῖν, quod Castalio correxerit.

13. αὐτῷ] Ita Philel. liber Gabr. Altorfinus; et margo Steph. cum Zeunio addidi: sed præpositio ἐν in Guelf. deest.

τούτου] Guelf. τοῦτο habet. In margine Steph. est τοῦτο οἶδα, ortum ex interpretatione lectionis vulgatæ. Idem Guelf. καὶ ἔγώ habet scriptum annotante Fischero, quæ lectio est etiam in Hutchinsoni minore Editione: mihi καὶ transpositum locum suum ante τούτου tueri posse videtur, ut infra in simili loco vi. 2, 11. σχιδὸν δὲ τούτοις ταῦτα ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμάλωτοι· ἰσμελιεῖτο γὰρ καὶ τούτου ὁ Κῦρος, ὅπως ἀλίσκειντο παρ' αὐν etc.

ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ] In tuto esse, neque timere, ne. Ita iii. 3, 31. ἐν ἀσφαλεῖ εἶσι τοῦ μὴδὲν παθεῖν. Ex Thucydidis libro 2. Stephani Thesaurus posuit εἰ δοκῇ ἀσφάλεια πολλὴ εἶναι μὴ ἂν ἰλθεῖν τοὺς ἰναντίους· ἡμῖν διὰ μάχης. ubi in vocabulo ἀσφαλῆς idem Stephanus ex hoc loco apposuit verba τοῦ μὴ κινεῖς ὑποχείριος γε-

νέσθαι. In Guelf. libro est quod in libro Philelphi fuit μὴ, sed correctum in μῆτι. deinceps Junt. Ifingr. Altorf. dant εἶναι; postea ὑποκομ. Guelf. Zeune μὴδ' αὐτός propter sequens μὴδὲ scripsit: contra Fischer ad Platonis Cratylum Particula XIII. p. ix. μὴ αὐτός γε ὑποχείριος γίνεσθαι, μὴδὲ ὅτ' ἂν ἐν: δύναιτο ὑπεκκ. legi voluit. Vulgo erat μῆτ' αὐτός. Equidem Zeunii scripturam adscivi, sed voculam γε seclusi, quippe quam alienum particulæ ἐν locum occupasse censeam. Ita supra in loco Thucydidis est μὴ ἰλθεῖν ἂν post ἀσφάλεια εἶναι. Alioquin γίνεσθαι cum Fischero scribere maluissẽm.

πατήρ ποτε] Guelf. π. τοῦτο, sed correctum deinde.

14. δὴ ὁ] Ita ex Guelf. Zeune pro δὲ dedit: deinde ex eodem libro ἔφη addidit.

πέμψαι] Sic Guelf. pro πέμπειν. Sequens ἂν post οἶμαι ad ποιῆσαι pertinet, puto me effecturum esse, mihi effecturus esse videor. οἶμαι est ex Steph. et Guelf. pro οἶμαι vulgato ante Zeunium. οἶμαι γὰρ male Altorf.

ἱκανοὶ] Guelferb. cum Zonata μῆτι habet.

αὐτὸν καὶ τὸ στράτευμα πέμψαι, καὶ ἀποδοῦναι τὸν
 δασμὸν σοι· ἔτι δὲ ἐλπίζω, καὶ Φίλον αὐτὸν μᾶλλον
 15 ἡμῖν γενήσεσθαι, ἢ νῦν ἐστὶ. Καὶ ὁ Κουαζάρης εἶπε·
 Καὶ ἐγὼ ἐλπίζω, ἐκείνους ἐλθεῖν ἂν πρὸς σέ μᾶλλον, ἢ
 πρὸς ἡμᾶς· ἀκούω γὰρ καὶ συνθηρευτάς τινας τῶν παί-
 δων σοι γενέσθαι αὐτοῦ. ὥστε ἴσως ἂν καὶ πάλιν ἐλ-
 θοιεν πρὸς σε ὑποχειρίων δὲ γενομένων τινῶν αὐτῶν,
 πάντα πραχθεῖν ἂν, ἢ ἡμεῖς βουλόμεθα. Οὐκοῦν σοι
 δοκεῖ, ἔφη ὁ Κύρος, σύμφορον εἶναι, τὸ λεληθῆναι ἡμᾶς
 ταῦτα βουλευόντας; Μᾶλλον γὰρ ἂν οὖν, ἔφη ὁ Κουαζά-
 ρης, καὶ ἔλθοι τις αὐτῶν εἰς χεῖρας, καὶ, εἴ τις ὄρμῳτο
 16 ἐπ' αὐτούς, ἀπαρασκευαστότεροι ἂν λαμβάνοντο. Ἄ-
 κουε τοίνυν, ἔφη ὁ Κύρος, ἢν τί σοι δόξω λέγειν. Ἐγὼ
 πολλάκις δὴ σὺν πᾶσι τοῖς μετ' ἐμοῦ Πέρσαις τεθῆρακα
 ἀμφὶ τὰ ὄρια τῆς τε σῆς χώρας καὶ τῆς τῶν Ἀρμενίων,
 καὶ ἰππέας δέ τινας ἤδη προσλαβὼν τῶν ἐνθένδε ἐταίρων

γενήσεσθαι] Ita cum Philel. et Guelf. Zeune pro ἴσισθαι.

15. ἡμᾶς] Guelf. cum Philelpho πρὸς ἐμέ. Cum verbo ἐλθεῖν maluisse particulam ἂν junctam reperisse hoc quidem in loco; repertam demum in Altorfino inferui, ubi scriptum legitur ἐγὼ γὰρ ἐλπίζω—ἐλθεῖν ἂν πρὸς σέ.

ἀκούω γὰρ] Deinceps ὅτι ex Guelf. ubi deletum fuit recentiore manu, inferuit Zeune. Ordinem vulgarem αὐτοῦ σοι γενέσθαι ex eodem Guelf. mutavi, et dedi eum, quem et Philelphus secutus est. In Altorf. est συνθηρευτάς.

πραχθεῖν ἂν] Recte hunc ordinem ut auribus gratiorem vulgari πάντ' ἂν πραχ. prætulit Zeune: deinceps ἢν ἡμεῖς βουλόμεθα male Edd. primæ. Paulo antea τινῶν omittit Guelf. (ad-ditum tamen a correctore) et liber Philel.

σοι δοκεῖ] Ita Guelf. pro vulgato ante Zeunium δοκεῖ σοι. Idem liber συμφορον a correctore habet scriptum.

γὰρ ἂν] Ita Guelf. et Philel. antea

γ' ἂν οὖν. Altorf. γὰρ οὖν. Leoncl. 3. et Weiske male τ' ἂν dederunt. ὄρμῳτο deinceps Edd. primæ, quod habet etiam Altorf. cum λαμβάνοντο, fed supra scriptum ὄρμῳτο—λαμβάνοντο.

ἀπαρασκευαστότεροι] Positivum modum habent Guelferb. versio Philel. cum margine Steph. et Leoncl. deinceps Juntinum ἀναλαμβάνοντο Brodæus jam correxerat.

16. ἢν τί σοι] Guelf. ἂν τί σοι. Junt. Ald. Altorf. σοι omittunt. Sequens Ἐγὼ idem Altorf. omittit.

πολλάκις δὴ] Muretus ἤδη corrigebat; recte: nec enim ullum locum posuit Zeune, ubi δὴ eandem significationem habere videatur.

Πέρσαις] Seclufit nomen Zeune, quoniam Philel. et Guelf. omiserit: deinceps Philelphi versio ὄρη pro ὄρια expreffit; ex eadem, libro Budensii et Guelferb. τς post τῆς adfcivit Zeune.

δέ τινας ἤδη] Vulgo est δὲ ἤδη τινάς. Sed Guelf. καὶ ἰστωίας τινάς ἤδη προσλαμβάνων habet.

ἀφικόμεν. Τὰ μὲν τοίνυν ὅμοια ποιῶν, ἔφη ὁ Κυαζάρης, οὐκ ἂν ὑποπτεύοιο· εἰ δὲ πολὺ πλείων ἢ δύναμις φαίνοιτο, ἧς εἰώθεις ἔχων θηρᾶν, τοῦτο ἤδη ὑποπτον ἂν γίγνοιτο. Ἄλλ' ἔστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ πρόφασιν 17 κατασκευάσαι καὶ ἐνθάδε οὐκ ἀπίθανον, καὶ ἦν τις ἐκεῖσε ἐξαγγεῖλη δὴ, ὡς ἐγὼ βουλόμην μεγάλην θήραν ποιῆσαι· καὶ ἰππέας, ἔφη, αἰτοῖν ἂν σε ἐκ τοῦ Φανεροῦ. Κάλλιστα λέγεις, ἔφη ὁ Κυαζάρης· ἐγὼ δὲ σοὶ οὐκ ἐθελήσω δίδοναι πλὴν μετρίους τινας, ὡς βουλόμενος πρὸς τὰ Φρούρια ἐλθεῖν τὰ πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ. Καὶ γὰρ τῷ ὄντι, ἔφη, βούλομαι ἐλθὼν κατασκευάσαι αὐτὰ ὡς ἐχυράτατα. Ὅποτε δὲ σὺ προεληλυθούης σὺν ἧ ἔχεις δυνάμει, καὶ θηρώης καὶ δὴ δύο ἡμέρας, πέμψαιμι ἂν σοὶ ἰκανοὺς ἰππέας καὶ πεζοὺς τῶν παρ' ἐμοὶ ἡθροισμένων, οὓς σὺ λαβὼν, εὐθύς ἀνίοις· καὶ αὐτὸς δὲ ἂν ἔχων τὴν ἄλλην δυνάμιν πειρώμεν μὴ πρόσω ὑμῶν εἶναι, ἵνα, εἴπου καιρὸς εἴη, ἐπιφανείην.

ποιῶν — ὑποπτεύοιο] Guelf. cum Junt. ὑποπτεύοιτο, et corrector participium supra versum adscripsit. deinde πολὺ Philelphi versio omisit, et pro ἤδη videtur δὴ expressisse.

ἧς εἰώθεις] Guelf. ἧς ἔχων εἰώθας θηρᾶν ἤδη omisso τοῦτο, quod corrector addidit: eandem lectionem annotat margo Steph. et Leoncl. εἰώθας expreffit etiam Philelphus. Postea ἂν γίνοιτο Guelf. mihi praeplacet.

17. ἀπίθανον] Junt. Guelf. margo Steph. Leoncl. ἀπιστον, quod praetulit Zeune.

καὶ ἦν τις] Philelphus καὶ omisit; ἂν τις Guelf. sequens δὴ ex Guelf. adscivit Zeune.

ἂν σε] Guelf. ἂν omittit.

κάλλιστα λέγεις, ἔφη] Ita Guelf. Ordinem Zeuniana vetustiore κάλλιστον, ἔφη, λέγεις, ὁ K. reduxit Weiske.

ὡς βουλόμενος] Causam praetextens, me parare iter: deinde Συρία Guelf. sed correctum.

τῷ ὄντι βούλομαι, ἔφη] Ita cum Guelf. Zeune: reliquae Edd. τ. ὄντι, ἔφη, β. deinde Guelf. ἰσχυρότατα, sed correctum. iterum idem infra iii. 1, 19.

προεληλυθούης] Guelf. προεληλυθούης. margo Steph. Leoncl. προεληλυθώς εἴης. Veterem lectionem, velut Atticam exemplo πεποιθούης apposito ex Aristophanis Acharn. 938. defendit Fischer ad Weller. 2. p. 438.

καὶ δὴ δύο] Cum Mureto ἤδη δύο praefert Zeune, quoniam καὶ plane frigeat. At καὶ δὴ illud ipsum ἤδη significatione refert. Male καὶ seclufit Weiske.

πέμψαιμι ἂν] Guelf. ἂν omisit: sequens ἀνίοις, i. e. ἀνέλθοις, fuisse qui in ἀνίοις mutatum mallet, annotavit Stephanus.

δ' ἂν ἔχων] Hoe ex Altorf. dedi pro δὲ ἔχων.

εἴπου] Bodl. et Altorf. εἴποι, Guelf. εἴπη, sed correctum εἴπου. Philelphus ubi tempus fuerit interpretatus,

- 18 Οὕτω δὴ ὁ μὲν Κυαζάρης εὐθέως πρὸς τὰ Φρούρια ἤθροισεν ἰππέας τε καὶ πεζούς, καὶ ἀμάξας δὲ σίτου προέπεμπε τὴν ἐπὶ τὰ Φρούρια ὁδόν. Ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ ἅμα πέμπων ἐπὶ τὸν Κυαζάρην ἤγει τῶν νεωτέρων ἰππέων. Ὁ δὲ, πάνυ πολλῶν βουλομένων ἐπεσθαι, οὐ πολλοὺς ἔδωκεν αὐτῷ. Προεληλυθὸς δὲ ἤδη τοῦ Κυαζάρους σὺν δυνάμει καὶ πεζικῇ καὶ ἰππικῇ τὴν πρὸς τὰ Φρούρια ὁδόν, γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερά, ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι, καλὰ καὶ οὕτως ἐξάγει [δὴ],
- 19 ὡς εἰς Θῆραν παρεσκευασμένος. Πορευομένῳ δὲ αὐτῷ εὐθύς ἐν τῷ πρῶτῳ χορῷ ὑπανίσταται λαγῶς· αἰτὸς δ', ἐπιπτάμενος αἰσίος, ὡς κατείδε τὸν λαγῶ φεύγοντα, ἐπιφερόμενος ἐπαισέ τε αὐτὸν, καὶ συναρπάσας ἐξῆρε, καὶ ἀπενεγκῶν ἐπὶ λόφον τινὰ οὐ πρόσω, ἐχρήτο τῇ ἄγρᾳ, ὅ τι ἤθελεν. Ἰδὼν οὖν ὁ Κῦρος τὸ σημεῖον, ἤσθη τε καὶ προσεκύνησε Δία βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρόντας· Ἡ μὲν Θῆρα καλὴ ἔσται, ᾧ ἄνδρες, ἦν θεὸς
- 20 θελήσῃ. Ὡς δὲ πρὸς τοῖς ὀρίοις ἐγένοντο, εὐθύς, ὡσπερ εἰώθει, ἐθήρα· καὶ τὸ μὲν πλήθος τῶν πεζῶν καὶ τῶν

non ὅπου καιρὸς legisse dicendus erat : nam ita εἴ τις Attice sæpissime dicitur pro ὅστις.

18. εὐθέως] Guelf. εὐθύς—ἰππέας καὶ πεζούς. Deinde post Κῦρος iterum legitur vulgo εὐθέως, in Zeunia-na εὐθύς ex Guelf. quod cum Edd. pr. libro Philel. Budensi et Altorf. omisi.

ἐπὶ—ἤγει.] Ita cum Philel. Bodl. et Guelf. Muretus et Zeune. ἤτοι τὸν Κυαζ. Juntina. ἤγει τ. K. ἐπὶ τῶν Steph. 1. et duæ Leoncl. cum quinque Codicibus Parisiensibus a Gallo Bejot inspectis.

Προεληλυθὸς] Edd. primarum προσελ. correxit Stephanus, affentientibus libris scriptis. Κυαζάρου Guelf. et deinde δυνάμει πεζῇ ubi corrector καὶ inferuit.

ὁδόν] Omittit Guelf. deinde γίνεσθαι idem : ἰέναι ibidem in margine ad-

scripsit corrector. Zeunio ὁδὸν fecludere placuit, mihi contra verbum ἰέναι fecludendum videtur.

ἐξάγει [δὴ] Omissum in Guelf. feclufi, velut otiofum propter antecedens καὶ οὕτω. deinde in Guelf. παρεσκευασμένους, sed correctum postea.

19. αἰτὸς δ'] Guelf. αἰτὸς δὲ γ', habet : deinde ὅς κατιδών, participium etiam Philelphus vertit. αἰσίος ut supra i. 6, 1. locum designat, unde aquila advolans omen fecit : Est igitur δεξιὸς, a dextro latere visa.

λαγῶ] Guelf. et Altorf. λαγῶν, ante Zeunium λαγῶ, quem vide, si lubet, ad i. 6, 40. Idem Guelf. ἀπενεγκῶν habet. postea ἠθέλεσεν Altorf.

θελήσῃ] Ita pro θελή ex Guelf. Zeune.

20. ἐγένοντο] Guelf. ἐγένετο omisso sequente εὐθύς.

ἰππέων ὄγμευον αὐτῶ, ὡς ἐπιόντες τὰ θηρία ἐξανισταῖεν· οἱ δὲ ἄριστοι καὶ πεζοὶ καὶ ἰππεῖς διέστησαν, καὶ τὰ ἀνιστάμενα ὑπεδέχοντο καὶ ἐδίωκον, καὶ ἤρουν πολλοὺς καὶ σῦς, καὶ ἐλάφους, καὶ δορκάδας, καὶ ὄνους ἀγρίους· πολλοὶ γὰρ ἐν τούτοις τοῖς τόποις ὄνοι καὶ νῦν ἔτι γίνονται. Ἐπεὶ δὲ ἔληξαν τῆς θήρας, προσμίζας πρὸς τὰ 21 ὄρια τῶν Ἀρμενίων ἐδειπνοποιήσατο· καὶ τῇ ὑστεραία αὐθις ἐθήρα, προσελθὼν πρὸς τὰ ὄρη, ὧν ὠρέγετο. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἔληξεν, ἐδειπνοποιεῖτο. Τὸ δὲ παρὰ Κουαζάρου στρατεύμα ὡς ἤσθητο προσίον, ὑποπέμψας πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν, ἀπέχοντας αὐτοῦ δειπνοποιεῖσθαι ὡς δύο παρασάγγας· τοῦτο προῖδὼν ὡς συμβαλεῖται πρὸς τὸ λανθάνειν· ἐπεὶ δὲ δειπνήσειεν, εἶπε τῷ ἄρχοντι αὐτῶν, παρῆναι πρὸς αὐτόν. Μετὰ τὸ δεῖπνον δὲ τοὺς ταξιάρχους ἐκάλει· ἐπεὶ δὲ παρήσαν, ἔλεξεν ὧδε·

Ἄνδρες φίλοι, ὁ Ἀρμένιος πρόσθε μὲν καὶ σύμμα- 22 χος ἦν καὶ ὑπήκκος Κουαζάρει· νῦν δὲ, ὡς ἤσθητο τοὺς πολεμίους ἐπιόντας, καταφρονεῖ, καὶ οὔτε τὸ στρατεύμα

ὄγμευον αὐτῶ] Edd. primæ, Guelf. et Steph. ἄρμησε fine αὐτῶ. In margine Steph. 2. est ὄρμησαν. Leonclavius, Budensis et Altorfini libri lectionem recte recepit cum Æm. Porto. Ita etiam Suidas et Grammaticus editus in Biblioth. Coislin. p. 477. male interpretatus ἐπορεύοντο. faltem κατὰ στίχον addidiffet, ut fecit in ὄγμος. Similis plane locus est apud Pollucem de cervorum venatione ἀλίσκονται δὲ δικτύοις μὲν, εἴ τις ὄρμησας αὐτὰς συνελάσει. Apud Suidam exstat locus Anonymi vitiose scriptus et ex nostro corrigendus in ὄρμησοντας· ἦσαν δὲ ὄρη παντοίων θηρίων ἀνάπλα, ἃ κατὰ κύκλους ὄρμησοντας οἱ στρατιῶται πολλὰ τῶν θηρίων ἤρουν.

διέστησαν] Guelf. διέστασαν καὶ τ' ἀνιστάμενα.

ὄνοι] Omittit Guelf.

21. ἔληξαν] In Guelf. ἔληξε, deinde ὄρια τῆς Ἀρμενίας Altorf. sed correctum.

ἐπεὶ δ' αὐ] Junt. ἐπειδάν. Ald. ἐπειδάν δέ. Castal. et Argentor. καὶ ἐπειδάν. Guelf. ἐπειδὴ οὖν. Noftrum Stephanus ex versione Philelphi recepit. deinde Κουαζάρου Guelf.

τοῦτο προῖδὼν] Guelf. καὶ τοῦτο προ. —ἐπειδὴ δὲ δειπνήσαιεν. Altorf. προῖδὼν —συμβάλλεται.

δεῖπνον δέ] Ex Guelf. μετὰ δὲ τὸ δ'. —παρεκάλει dedit Zeune. sed in Codice corrector παρ punctis notavit.

22. πρόσθε] Ita pro πρόσθεν Guelf. idem Κουαζάρι.

ἤσθητο τοὺς] ἤσθηται dat Altorf. liber. Articulum primus Stephanus addidit, assentiente Guelf. unde σὸ accessit ante στρατεύμα. Postea πίμπαι ὑμῖν Aldina et Juntina.

πέμπει ἡμῖν, οὔτε τὸν δασμὸν ἀποδίδωσι· νῦν οὖν τοῦτον
 δεῖ θηράσαι, ἣν δυνάμεθα. Ὡδέ μοι οὖν δοκεῖ, ἔφη,
 ποιεῖν· Σὺ μὲν, ὦ Χρυσάντα, ἐπειδὴν ἀποκοιμηθῆς, ὅσον
 μέτριον, λαβὼν τοὺς ἡμίσεις Περσῶν τῶν σὺν ἡμῖν, ἴθι
 τὴν ὄρεινὴν καὶ κατάλαβε τὰ ὄρη, εἰς ἃ Φασιν αὐτὸν,
 23 ὅταν τι φοβηθῆ, καταφεύγειν. Ἠγεμόνας δέ σοι ἐγὼ
 δώσω· Φασὶ μὲν οὖν, καὶ δασέα τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι, ὥστ'
 ἐλπὶς ὑμᾶς μὴ ὀφθῆναι· ὅμως δὲ, εἰ προπέμποις πρὸ
 τοῦ στρατεύματος εὐζώνους ἀνδρας, λησταῖς εὐκότας καὶ
 τὸ πλῆθος καὶ τὰς στολὰς, οὔτοι ἂν σοι, εἴ τιςιν ἐντύγ-
 χάνοιεν τῶν Ἀρμενίων, οὓς μὲν ἂν συλλαμβάνοντες αὐ-
 τῶν, κωλύοιεν τῶν ἐξαγγελιῶν, οὓς δὲ μὴ δύναιντο λαμ-
 βάνειν, ἀποσοβοῦντες ἂν ἐμποδῶν γίγνοιτο τοῦ μὴ ὄρεῶν
 αὐτοὺς τὸ ὅλον στρατεύμα σου, ἀλλ' ὡς περὶ κλωπῶν
 24 βουλευέσθαι. Καὶ σὺ μὲν, ἔφη, οὕτω ποίει· ἐγὼ δὲ
 ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς ἡμίσεις μὲν τῶν πεζῶν ἔχων, ἀπαν-
 τας δὲ τοὺς ἰππέας, πορεύσομαι διὰ τοῦ πεδίου εὐθύς
 πρὸς τὰ βασίλεια. Καὶ ἦν μὲν ἀνθίστηται, δῆλον, ὅτι

δεῖ θηράσαι] Guelf. cum libro Philelphi τοῦτον θηράσαι ἂν δυνάμεθα ἢ λησμεν, quod recepit Zeune. τοῦτον δὲ θηράσαι Altorf. ubi post δυνάμεθα aliena manus ἢ λησμεν adjecit.

ὦδέ] Guelf. ὦδ' οὖν, ἔφη, δοκεῖ.

ἀποκοιμηθῆς] In Guelf. εἰς τὸ μέτριον. Philelphus ἀποκοιμηθῆς εἰς τὰ ὄρη vertit.

λαβὼν] Ita pro λάβε libri Philel. Gabr. Bodl. Guelf. Sequens ὅταν τι ex Guelf. et margine Steph. dedi cum Zeunio pro ὅταν τινά.

23. τὰ ὄρη ταῦτα] Ita ex Guelf. pro ταῦτα τὰ ὄρη scripsi, ordine numerosiore. Idem deinde cum Philel. ἡμᾶς habet scriptum.

προπέμποις] Guelf. προπέμπεις— τοὺς εὐζώνους. Articulum recepit Zeune, τοὺς interpretatus dictum pro τινάς.

στολὰς] Altius velut ad cursum eincetas intelligit Weiske.

εἴ τιςιν] Guelf. εἴ τινι. sic etiam Altorf. sed super rasura habet scriptum.

οὓς μὲν] Hoc in Guelf. corrector scripsit, in loco scripturæ primæ τοὺς μὲν quod ipsum h. l. legi malebat Reizius de Profodiæ Gr. Accent. p. 33. ed. Wolfii. At Zeune συλλαμβάνοντες interpretatur dictum pro συλλαμβάνωσιν, uti etiam Philelphus vertit: quæ tamen ratio durissima mihi videtur. Igitur cum Guelf. τοὺς μὲν præfero.

στρατεύμα σου] Ex Guelf. σου addidi, quod vertit etiam Philelphus. Sequens κλωπῶν vulgari κλοπῶν recte substituit Weiske.

24. ἡμίσεις μὲν] In Guelf. μὲν corrector inferuit; idem deinde πάντας habet.

ἀνθίστηται] Bryl. Isingr. ἀνθίσταται.

μάχεσθαι δεήσει· ἦν δ' [ἀν] ὑποχωρῆ τοῦ πεδίου, δῆ-
 λον, ὅτι μεταθεῖν δεήσει· ἦν δ' εἰς τὰ ὄρη Φεύγη, ἐν-
 ταῦθα δὴ, ἔφη, σὸν ἔργον, μηδένα ἀφίεναι τῶν πρὸς σε
 ἀφικνουμένων. Νόμιζε δ', ὥσπερ ἐν Θήρα ἡμᾶς μὲν 25
 τοὺς ἐπιζητοῦντας ἔσεσθαι, σὲ δὲ τὸν ἐπὶ ταῖς ἄρκυσι.
 Μέμνησο οὖν ἐκεῖνο, ὅτι φθάνειν δεῖ πεφραγμένους τοὺς
 πόρους, πρὶν κινεῖσθαι τὴν Θήραν. Καὶ λεληθέναι δὲ
 δεῖ τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασι, εἰ μέλλουσι μὴ ἀποστρέφειν
 τὰ προσφερόμενα. Μὴ μέντοι, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, οὕτως 26
 αὐ ποίει, ὥσπερ ἐνίοτε διὰ τὴν Φιλοθηρίαν· πολλάκις
 γὰρ ὅλην τὴν νύκτα αὔπνος πραγματεύη· ἀλλὰ νῦν ἑᾶ-
 σαι χρὴ τοὺς ἄνδρας τὸ μέτριον ἀποκοιμηθῆναι, ὡς ἀν
 δύνωνται ὑπνομαχεῖν. Μηδέ γε σὺ, ὅτι, οὐχ ἡγεμόνας 27
 ἔχων ἀνθρώπους, πλανᾷ ἀνὰ τὰ ὄρη, ἀλλ' ὅπη ἀν τὰ
 Θηρία ὑφηγῆται, ταύτη μεταθεῖς, μήτι καὶ νῦν οὕτω τὰ

ἦν δ' [ἀν] Seclufi ἀν, quod fenfum
 turbat: margo Londinensis Edit.
 nescio unde ἦν δ' αὐ annotavit. διὰ
 τοῦ πεδίου Altorf.

δὴ, ἔφη] Altorf. cum Philelpho
 ἔφη omittit; idem Altorf. τῶν εἰς σὲ
 ἔφικ.

25. ἐπιζητοῦντας] Edd. primæ et
 Guelf. ἐπιζητήσουτας. Sequens σὲ δὲ
 primus Castalio et Steph. dederunt
 pro σὺ δὲ Edd. primarum. Verum
 est in Guelf.

τὸν ἐπὶ ταῖς ἄρκυσι] i. e. τὸν ἀρκυ-
 ρόν. Vulgo est τῶν ἐπί. In Guelf.
 corrector τῶν inferuit, τὸν est in Bodl.
 et Altorf.

τὴν Θήραν] Ita libri omnes: τὰ
 Θηρία dedit Hutchinson: τὸν Θήρα ex
 libro Gabriellis in marginem Steph.
 relatum est.

τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασι] Vulgata τοὺς
 ἐπὶ τούτοις τεταγμένους adicripta est
 in margine Guelf. qui omisso δὲ habet
 in textu: δεῖ αὐτὸν τοῖς ἐπὶ τοῖς
 στόμασιν. deinde idem ἀποστρέφειν.
 qui sunt ad hos aditus ordinati Philel-
 phi versio habet. τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασι
 est in margine Steph. et Leoncl.
 unde recepit Zeune, στόματα aditus

τῶν πόρων, viarum interpretatus.

26. πραγματεύη] Altorf. πραγμα-
 τεύει. Pro αὔπνος margo Steph. ἀ-
 γρυπνος.

ὑπνομαχεῖν] Aldina ὑπνοτυχεῖν. mar-
 go Steph. et Leoncl. ὑπνου τυχεῖν,
 quæ est scriptura libri Brodæi, Phi-
 lelphi, Bodl. ὑπνομαχεῖν Juntina,
 Guelf. Budensis, Altorf. Mæris Atti-
 cista, Suidas et Thomas M. habent
 aut confirmant.

27. γε σὺ] Pronomen Guelf. omit-
 tit. ἔχων in ἔχεις Muretus mutari
 voluit. deinde πλανᾷ Edd. prim. et
 Guelf. a manu correctoris.

ταύτη] Junt. ταύτην. Brodæi liber
 et Altorf. ταύτη μεμάθηκας μετιέναι,
 deinde μεταθεῖς Guelf. hac transcur-
 rens transire didicisti Philel. Mihi
 totus locus ita legendus esse videtur
 μηδὲ σὺ γε, ὅτι πλανᾷ ἀνὰ τὰ ὄρη, οὐχ
 ἡγεμόνας ἔχων ἀνθρ. ἀλλ' ὅπη ἀν τὰ
 Θηρία ὑφηγῆται, ταύτη μετιέναι μεμά-
 θηκας, μήτι καὶ νῦν. Ita melius re-
 spondet sectio hæc sequenti.

μήτι καὶ νῦν] Ex Guelf. et Altorf.
 hic et in sectione sequente vulgatum
 μήτοι mutavi cum Zeunio. deinde
 πορεύη Juntina et margo Guelf. post-

- δύσβατα πορεύου, ἀλλὰ κέλευε σοὶ τοὺς ἡγεμόνας, ἕαν μὴ πάνυ πολὺ ἐλάσσων ἡ ὁδὸς ἤ, τὴν ῥάσιπτην ἡγεῖσθαι.
- 28 Στρατιᾶ γὰρ ἡ ῥάσιπτη ταχίστη. Μηδέ γε, ἔτι σὺ εἴθι-
σαι τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη, μήτοι δρόμῳ ἡγήσῃ, ἀλλ' ὡς ἀν
δύνηταί σοι ὁ στρατὸς ἐπέσθαι, τῷ μέσῳ τῆς σπουδῆς
29 ἡγοῦ. Ἀγαθὸν δὲ, καὶ τῶν δυνατωτάτων καὶ προθύ-
μων ὑπομένοντάς τινὰς ἐνίστε παρακελεύεσθαι· ἐπειδὴν
δὲ παρέλθῃ τὸ κέρασ, παροξυντικὸν εἰς τὸ σπεύδειν πάν-
τας, παρὰ τοὺς βαδίζοντας τρέχοντας ἱρᾶσθαι.
- 30 Χρυσάντας μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας, καὶ ἐπιγαυρωθεῖς
τῇ ἐντολῇ τοῦ Κύρου, λαβὼν τοὺς ἡγεμόνας, ἀπελθὼν,
καὶ παραγγείλας, ἀ' ἔδει, τοῖς σὺν αὐτῷ μέλλουσι πο-
ρεύεσθαι, ἀνεπαύετο. Ἐπεὶ δὲ ἀπεκοιμήθησαν, ὅσον
31 ἐδόκει μέτριον εἶναι, ἐπορεύετο ἐπὶ τὰ ὄρη. Κύρος δὲ,
ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο, ἄγγελον προσέπεμπε πρὸς τὸν Ἀρμέ-
νιον, προειπὼν αὐτῷ λέγειν ὧδε· Κύρος, ὦ Ἀρμένιε, κε-
λεύει οὕτω ποιεῖν σε, ὅπως ὡς τάχιστα ἔχων οἴσεις καὶ
τὸν δασμὸν καὶ τὸ στράτευμα. Ἦν δ' ἐρωτᾶ, ὅπου
εἰμι, λέγε τάληθῆ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ὄριοις. Ἦν δ' ἐρωτᾶ,
εἰ καὶ αὐτὸς ἔρχομαι, λέγε κἀνταῦθα τάληθῆ, ὅτι οὐκ

ea σοὶ ex Guelf. Altorf. et Philel. substituit vulgari σὺ Zeune. abhinc ἕαν μὴ πολὺ Guelf. corrector πάνυ ad-
didit. denique ἀρίστην Guelf. vera le-
ctione in marginem rejeta.

28. ὅτι σὺ] Guelf. σὺ ὅτι δύνασαι. Paulo antea μηδὲ Junt. Aldina: μή γε Altorf. μηδέ γε etiam Guelf. δυνα-
τωτάτων Altorf.

ὁ στρατὸς] Ita Guelf. in litura habet scriptum, ubi antea στρατιώτης fuerat.

29. ὑπομένοντάς] Subfidentes. Weiskio tota sententia spuria videbatur esse; sed is sententia loci plane aberrasse mihi videtur.

πάντας, παρὰ] In Guelf. est πάν-
τας τοὺς παρατρέχοντας, vulgata in
margine adscripta. Ex anterioribus

ad τρέχοντας intellige τινάς.

30. τοῦ Κύρου] Articulum ex Guelf. Altorf. et Suida in ἐπιγαυρωθεῖς re-
stituit Zeune.

σὺν αὐτῷ] Guelf. ἅμα αὐτῷ recepit Zeune.

ἀπεκοιμήθησαν] Ex Junt. et Guelf. ἀνεκοιμήθ. revocavit Zeune. Verum habet Aldina. Sed in Guelf. est præterea ἐπειδὴν δὲ, et postea ἐπορεύ-
οντο, ut Philelphus vertit.

31. ἐπεὶ ἡμέρα] Ex Guelf. ἐπειδὴ dedit Zeune. idem liber μὲν inferit post ἄγγελον. Altorf. προσέπεμπε habet scriptum.

οἴσεις] Ita Guelf. cum Zonara; οἴσης Budensis et Altorf. sed super ra-
fura scriptum hic habet. Ante Zeu-
nium erat ἀπίης.

οἶσθα. Ἦν δὲ, ὅποσοι ἐσμὲν, πυνθάνηται, συμπέμπειν
 τινὰ κέλευε καὶ μαθεῖν. Τὸν μὲν δὴ ἄγγελον, ἐπιστεί- 32
 λας ταῦτα, ἔπεμψε· νομίζων Φιλικώτερον εἶναι οὕτως,
 ἢ μὴ προειπόντα πορεύεσθαι. Αὐτὸς δὲ συνταξάμενος,
 ἢ ἄριστον καὶ πρὸς τὸ ἀνύτειν τὴν ὁδὸν, καὶ πρὸς τὸ μά-
 χεσθαι, εἴ τι δέοι, ἐπορεύετο. Προεῖπε δὲ τοῖς στρατιώ-
 ταις μηδένα ἀδικεῖν· καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῶ ἐντυγχά-
 νοι, θάρρειν τε παραγγέλλειν, καὶ ἀγορὰν τὸν θέλοντα
 ἄγειν, ὅπου ἀν ὦσιν, εἴ τε σιτία εἴ τε ποτὰ τυγχάνοι πω-
 λεῖν βουλόμενος.

ἦν δὲ ὅποσοι] Guelf. ἐὰν δ' ὅσ. deinde
 συμπέμπειν τινὰ καὶ μαθεῖν κέλευε Al-
 tof.

32. εἶναι οὕτως] Guelf. οὕτως εἶναι.
 ἀνύτειν] Hoc pro vulgari. ἀνύειν ex
 Guelf. ἀνύττειν effecit Zeune.

θέλοντα] Hoc vulgato βουλόμενον

ex Guelf. substituit Zeune: deinde
 ex eodem libro vulgarem lectionem
 εἴ τις σιτία ἢ correxit. εἴ τις σιτία ἢ το
 ποτὰ Altof. sed ἢ est super rasura et
 τε supra contextum. Postremo τυγ-
 χάνοι Juntina.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ'.

CAP. I.

Ο ΜΕΝ δὴ Κύρος ἐν τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀρμένιος, ὡς Ἀρμενιæ
ἤκουσε τοῦ ἀγγέλου τὰ παρὰ τοῦ Κύρου, ἐξεπλάγη, ἐν-
νοήσας, ὅτι ἀδικοίη καὶ τὸν δασμὸν λείπων, καὶ τὸ στρά-
τευμα οὐπέμπων. Καὶ τὸ μέγιστον ἐφοβεῖτο, ὅτι ὄφ-
θῆσεσθαι ἐμελλε τὰ βασιλεία οἰκοδομεῖν ἀρχόμενος, ὡς
ἀνὴρ ἰκανὰ ἀπομάχεσθαι εἶη. Διὰ πάντα δὴ ταῦτα² condi-
ῶν, ἅμα μὲν διέπεμπεν ἀφροΐζων τὴν αὐτοῦ δύναμιν, quis re-
ἅμα δὲ ἐπέμπεν εἰς τὰ ὄρη τὸν νεώτερον υἱὸν Σάβαριν,
καὶ τὰς γυναῖκας, τὴν τε ἑαυτοῦ καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ, καὶ
τὰς θυγατέρας· καὶ κόσμον δὲ καὶ κατασκευὴν τὴν
πλείστου ἀξίαν συναπέπεμπε, προπομποὺς δούς αὐτοῖς.
Αὐτὸς δὲ ἅμα μὲν κατασκευομένους ἐπέμπε, τί πράτ-
τοι Κύρος, ἅμα δὲ συνέταττε τοὺς παραγιγνομένους τῶν
Ἀρμενίων· καὶ ταχὺ παρήσαν ἄλλοι, λέγοντες, ὅτι καὶ
δὴ αὐτὸς [οὗτος] ὁμοῦ· ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ἔτλη εἰς χεῖ-

1. λείπων] Guelf. et Altorf. λιπών.

2. διὰ πάντα] Guelf. διὰ ταῦτα δὴ
πάντα. Altorf. δι' ἅπαντα—τὴν αὐτοῦ
δύναμιν.

κόσμον δὲ] Guelf. κόσμον τε—συνέ-
πιμπει. Etiam Altorf. συνεπέμπει
dat, sed super rasura scriptum.

κατασκευομένους] Juntina et corre-

ctio Guelf. κατασκευομένους.

καὶ δὴ] Mureti conjectura ἤδη ca-
rere possumus. Idem Attice est καὶ
δὴ. Rectius admonet ὁμοῦ esse pro
ἰγγύς. deinde οὗτος seclusi, quod a
Guelf. abest. Juntina cum Altorf.
οὗτος omisit. αὐτὸς est terribilis ille
cum maxime Armenio Cyrus.

3 ρας ἔλθειν, ἀλλ' ὑπεχώρει. Ὡς δὲ τοῦτο εἶδον αὐτὸν
 ποιήσαντα οἱ Ἀρμένιοι, διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ
 ἑαυτοῦ, βουλόμενοι τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιεῖσθαι. Ὁ δὲ
 Κῦρος, ὡς εἴρα διαθεόντων καὶ ἐλαυνόντων τὸ πεδίον
 μεστὸν, ὑποπέμπων ἔλεγεν, ὅτι οὐδενὶ πολέμιος εἴη τῶν
 μενόντων· εἰ δὲ τινα Φεύγοντα λήψοιτο, προηγόρευσε,
 ὅτι ὡς πολεμίῳ χρήσοιτο. Οὕτω δὴ οἱ μὲν πολλοὶ
 κατέμενον, ἦσαν δὲ, οἱ ὑπεχώρουσιν σὺν τῷ βασιλεῖ.
 4 Ἐπεὶ δὲ οἱ σὺν ταῖς γυναῖξιν προϊόντες ἐπέπεσον εἰς τοὺς ἐν
 τῷ ὄρει, κραυγὴν τε εὐθύς ἐποίουν, καὶ Φεύγοντες ἠλί-
 σκοντο πολλοὶ αὐτῶν. Τέλος δὲ καὶ ὁ παῖς καὶ αἱ γυ-
 ναῖκες καὶ αἱ θυγατέρες εάλωσαν, καὶ τὰ χρήματα,
 ὅσα σὺν αὐτοῖς ἀγόμενα ἔτυχεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς αὐ-
 τῶν, ὡς ἦσθετο τὰ γιγνόμενα, ἀπορῶν ποῖ τράποιτο, ἐπὶ
 5 λόφον τινὰ καταφεύγει. Ὁ δὲ αὖ Κῦρος ταῦτα ἰδὼν,
 περιίσταται τὸν λόφον τῷ παρόντι στρατεύματι, καὶ πρὸς
 Χρυσάνταν πέμψας ἐκέλευε, Φυλακὴν τοῦ ὄρους κατα-
 λιπόντα ἔκειν. Τὸ μὲν δὴ στρατεύμα ἠθροίζετο τῷ
 Κύρῳ· ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν Ἀρμένιον κήρυκα, ἤρετο
 ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πότερα βούλει αὐτοῦ
 μένων τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψῃ μάχεσθαι, ἢ εἰς τὸ ἰσόπε-
 δον καταβάς ἡμῖν διαμάχεσθαι; Ἀπεκρίνατο ὁ Ἀρμέ-
 θνιος, ὅτι οὐδετέροις βούλοιο μάχεσθαι. Πάλιν ὁ Κῦρος

3. εἶδον αὐτὸν] Guelf. τοῦτ' εἶδον
 ποιήσαντα αὐτόν. deinde βουλόμενος
 Altorf.

προηγόρευσε] Guelf. προηγόρευε.

4. προϊόντες] Ita cum Stephano
 Philelphi versio et liber Guelf. pro
 προσιόντες Edd. primarum.

εἰς τοὺς] Margo Steph. ταῖς affert.
 deinceps εὐθύς κραυγὴν τε Guelf. ex
 quo post πολλοὶ Zeune ob elegan-
 tiam, ut ait, γε inferuit.

καὶ ὁ παῖς] Margo Steph. οἱ παῖδες.
 Articulum τὰ ante χρήματα in Guelf.
 corrector inferuit.

ἔτυχεν] Ita Guelf. ἔτυχον Edd. pri-
 mæ et Altorf. ἐτύγγανεν Steph. ἐτύγ-
 χανον Leonclaviana anni 1594.

5. τὸν λόφον] Altorf. τῷ λόφῳ. quod
 si esset περιίστησι τὸ παρὸν στρατεύμα,
 ferri posset. deinde καὶ Χρυσάντα πέμ-
 ψας Altorf.

μοι, ἔφη] Juntina verbum omittit.
 In Guelf. ἤρετο κήρυκα, sed ordinem
 vulgarem induxit corrector.

τῷ δίψῃ] Ita Guelf. pro τῇ δίψῃ.
 deinceps οὐδενὶ pro οὐδετέροις margo
 Steph. postea διαμάχεσθαι Guelf.

πέμψας ἡρώτα, Τί οὖν κάθησαι αὐτόθι, καὶ οὐ καταβαίνεις; Ἀπορῶν, ἔφη, ὅ τι χρὴ ποιεῖν. Ἄλλ' οὐδέν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπορεῖν σε δεῖ· ἔξεστι γάρ σοι ἐπὶ δίκην καταβαίνειν. Τίς δ', ἔφη, ἔσται ὁ δικάζων; Δῆλον, ὅτι ὦ ὁ Θεὸς ἔδωκε καὶ ἄνευ δίκης σοι χρήσασθαι, ὅ τι καὶ βούλοιο. Ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀρμένιος, γιγνώσκων τὴν ἀνάγκην, καταβαίνει· καὶ ὁ Κῦρος, λαβὼν εἰς τὸ μέσον κἀκείνον καὶ τὰ ἄλλα πάντα, περιεστρατοπεδεύσατο, ὁμοῦ ἔχων πᾶσαν ἤδη τὴν δύναμιν.

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ πρεσβύτερος παῖς τοῦ Ἀρμε-7
νίου, Τιγράνης, ἐξ ἀποδημίας τινὸς προσήει, ὃς καὶ σύν-
θηρός ποτε ἐγένετο τῷ Κύρῳ· καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γεγενη-
μένα, εὐθὺς πορεύεται, ὥσπερ εἶχε, πρὸς τὸν Κῦρον.
Ὡς δὲ εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα, καὶ ἀδελφούς καὶ
τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημένους, ἐδάκρυ-
σεν, ὥσπερ εἰκός. Ὁ δὲ Κῦρος, ἰδὼν αὐτὸν, ἄλλο μὲν 8
οὐδὲν ἐφιλοφρονήσατο αὐτῷ, εἶπε δ', ὅτι εἰς καιρὸν ἦκεις,
ἔφη, ὅπως σὺ τῆς δίκης ἀκούσης παρῶν τῆς ἀμφὶ τοῦ
πατρός. Καὶ εὐθὺς συνεκάλει τοὺς ἡγεμόνας τοὺς τε

6. καταβαίνεις] Guelf. οὐκ ἀποβαί-
νεις (quod tamen correctum) male
recepit Zeune; ibidem est κάθισαι.
Pro αὐτόθι Altorf. ἐνταῦθα habet.

δίκην] Ita cum Stephano Guelf.
δίκη Edd. primæ, unde δίκη margo
Steph. et Leoncl.

ἔσται] Ex Philel. Brodæi, Budenfi
et Guelf. libris restitutum omiffum
Zeune.

χρήσασθαι] Guelf. χρῆσθαι σοι ὅτι
βούλοιο. Altorf. etiam καὶ omisit.

ὁμοῦ ἔχων] Hic est ordo verborum
in Guelf. vulgaris ὁμοῦ ἤδη πᾶσαν
ἔχων τ. δ. Ex eodem Bodl. et Al-
torf. ἤδη pro δὴ dedit Zeune. Quod
est in Guelf. ἰστρατοπεδεύσατο, sed
correctum, vertit tamen Philelphus.

7. τούτῳ δὲ] Ita pro δὴ ex Guelf.
Philelpho et Zonara scripti. sequens
πρεσβύτερος ex eodem Guelf. et Zo-

nara vulgari πρεσβύτατος substituit
Zeune.

ἐγένετο] Stephanus ἐγγένητο dedit.
ὥσπερ εἶχε] Ita cum Philelpho et
Guelf. Zonaras. ὡς εἶχεν πρὸς τὸν Κῦ-
ρον Altorf. Vulgo post Κῦρον lege-
bantur ἤπερ εἶχε scripta.

τε καὶ μητέρα] Ex Guelf. et Zonara
τε inferuit Zeune.

ἀδελφούς] Lectionem Aldinæ, Phi-
lelphi, Bodl. Gabriel. Guelf. Zonara
ἀδελφὰς repudiavit Zeune, quoniam
hæc nostra τὸν ἀδελφὸν et forores τὰς
ἀδελφὰς fecit. 2. comprehendit.

8. αὐτῷ] Dubito an αὐτὸν potius
scribendum sit.

ἦκεις ἔφη] Ex Guelf. et Zonara ἔφη
inferuit Zeune. Sed in Codice ἔφης
scriptum et punctis notatum est. Se-
quens σὺ omittit Guelf. qui συγκαλεῖ
deinde habet.

τῶν Περσῶν καὶ τοὺς τῶν Μήδων· προσεκάλει δὲ καὶ, εἴ τις Ἀρμενίων τῶν ἐντίμων παρῆν· καὶ τὰς γυναῖκας, ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις παρούσας, οὐκ ἀπήλασεν, ἀλλ' εἶα ὁ ἀκούειν. Ὅποτε δὲ καλῶς εἶχεν, ἤρχετο τοῦ λόγου, [καὶ,] Ὡς Ἀρμενίε, ἔφη, πρῶτον μὲν σοι συμβουλεύω, ἐν τῇ δίκῃ τάληθῆ λέγειν, ἵνα σοι ἐν γε ἀπῆ τὸ εὐμισητότατον· τὸ γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι, εὖ ἴσθι, ὅτι καὶ τοῦ συγγνώμης τινὸς τυγχάνειν ἐμποδῶν μάλιστα ἀνθρώποις γίγνεται. Ἐπειτα δὲ, ἔφη, συνίσασι μὲν σοι καὶ οἱ παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ πάντα, ὅσα ἐπραξας, καὶ Ἀρμενίων οἱ παρόντες· ἦν δὲ αἰσθάνωνταί σε ἄλλα ἢ τὰ γενόμενα λέγοντα, νομιοῦσί σε καὶ αὐτὸν καταδικάζειν σαυτοῦ, πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν, ἦν ἐγὼ τάληθῆ πύθωμαι. Ἄλλ' ἐρώτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅ τι βούλει, ὡς τάληθῆ ἐροῦντος· τούτου ἕνεκα καὶ γενέσθω, 10 ὅ τι βούλεται. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἐπολέμησάς ποτε Ἀστυάγει τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρὶ, καὶ τοῖς ἄλλοις Μήδοις; Ἐγὼ γ', ἔφη. Κρατηθεῖς δ' ὑπ' αὐτῶ, συνωμολόγησας δασμὸν οἴσειν, καὶ συστρατεύεσθαι, ὅπου ἐπαγγελοῖ, καὶ ἐρύματα μὴ ἕξειν; Ἦν ταῦτα. Νῦν

προσεκάλει] Ita Edd. primæ, Philel. Guelf. παρεκάλει Stephanus dedit. Aldina προσκάλει.

ἀρμαμάξαις] Guelf. ἀμάξαις.

9. τοῦ λόγου, [καὶ]] Copulam ab Altorf. libro omittam seclufi. Ita sæpe εἶπε antecedente tamen ἔφη sequitur, nulla præcedente copula.

συμβουλεύω] Guelf. συμβουλεύσω.

γίγνεται] Margo Steph. καδίσταται. deinceps μὲν σοι Guelf. et Altorf. omittit, et verba eadem Steph. et Leoncl. incluserunt.

γενόμενα] Ita pro γιγνόμενα ex Philel. Altorf. et Guelf. Zeune.

σε καὶ αὐτὸν] id est καὶ σεαυτὸν, ut Plato Phædonis fest. 66. ἐμοῦ γε βία

καὶ αὐτοῦ. et fest. 7. δοκεῖ τι μοὶ καὶ αὐτῶ λέγειν Κέβης.

ἦν ἐγὼ] In Philelphi libro et Guelf. ἦν μὴ ἐγὼ. In Altorf. μὴ aliena manu additum legitur.

τούτου ἕνεκα] Philelphus τούτων expressit; sequens καὶ Altorf. omittit.

10. τῆς ἐμῆς] Guelf. τε τῆς ἐμῆς.

συστρατεύεσθαι] Hoc cum Heusingero et Fischero ex Guelf. scriptura συστρατεύεσθαι effeci. Vulgatum συστρατεύεσθαι cum lectione Guelf. permutavit Zeune.

ἐπαγγελοῖ] Margo Steph. καὶ παραγγελοῖ. Vulgatum παραγγέλλοι nullo modo tolerandum, sed leviter vitiosum mutavi.

οὐν διὰ τί οὔτε τὸν δασμὸν ἀπήγαγες, οὔτε τὸ στράτευμα ἐπεμψες, ἐτείχιζες τε τὰ ἐρύματα; Καὶ ὃς ἔφη, Ἐλευθερίας ἐπεθύμουν· καλὸν γάρ μοι ἐδόκει εἶναι, καὶ αὐτὸν ἐλεύθερον εἶναι, καὶ παισὶν ἐλευθερίαν καταλιπέιν. Καὶ γάρ ἐστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καλὸν μάχεσθαι, ὅπως μή 11 ποτέ τις δοῦλος μέλλοι γενήσεσθαι· ἦν δὲ δὴ ἡ πολέμῳ κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεῖς, ἐπιχειρῶν τις φαίνεται τοὺς δεσπότης ἀποστερεῖν ἑαυτοῦ, τοῦτον σὺ, πρῶτος εἶπὲ, πότερον ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ καλὰ πράττοντα τιμᾶς, ἢ ὡς ἀδικούντα, ἢ λάβης, κολάζεις; Κολάζω, ἔφη· οὐ γὰρ ἕως σὺ ψεύδεσθαι. Λέγε δὴ 12 σαφῶς, ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς κατ' ἐν ἑκάστον· Ἦν ἄρχων τις τύχη σοι, καὶ ἀμάρτη, πότερον ἕως ἄρχειν, ἢ ἄλλον καθίστης ἀντ' αὐτοῦ; Ἄλλον καθίστημι, ἔφη. Τί δὲ, ἢν χρήματα πολλὰ ἔχη, ἕως πλουτεῖν, ἢ πένητα ποιεῖς; Ἀφαιροῦμαι, ἔφη, ἀ ἂν ἔχων τυγχάνη. Ἦν δὲ καὶ πρὸς πολεμίους αὐτὸν γιγνώσκης ἀφιστάμενον, τί ποιεῖς; Κατακαίνω, ἔφη· τί γὰρ δεῖ, ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι, ἀποθανεῖν μᾶλλον, ἢ τάληθῆ λέγοντα; Ἐνταῦθα δὴ 13 ὁ μὲν παῖς αὐτοῦ, ὡς ἤκουσε ταῦτα, περιεσπάσατο

ἀπήγαγες] Guelf. ἀπῆγες, Altorf. οὐδὲ τὸν δασμὸν.

τὸ στράτευμα] Ex Guelf. τὸ inferui; ex eodem et Altorf. vulgatum ἐπεμψας correxit Zeune.

Καὶ ὃς ἔφη] Hæc Altorf. omittit, et in Guelf. corrector in margine addidit.

ἐδόκει] Ita pro δοκεῖ ex Philelphi libro et Guelf. Zeune. Verba καὶ αὐτὸν ἕλ. εἶναι omittit Altorfinus Codex.

11. δουλωθεῖς] Ex libris Brodæi χιρωθεῖς retulit margo Steph. et Leonel.

πρῶτος εἶπὲ] Margo Steph. πρῶτον. sequens εἶπὲ omisit Guelf. et Altorf. in Guelf. corrector addidit. deinde

τιμήσαις—εἰ λάβης Guelf.

12. ᾧδε] Altorf. et Guelf. cum Philelpho omittunt; in Guelf. corrector addidit.

τύχη σοι] Pronomen ex Philel. Brod. Altorf. et Guelf. cum Stephano Zeune addidit.

ἔφη] Philel. et Guelf. omittit. Sequens πολλὰ primus addidit Stephanus et habet Philel. cum Guelf.

ἂ ἂν] Edd. primæ cum Altorf. & omittunt.

γιγνώσκης] Guelf. αὐτὸν post verbum ponit. ἔφη post κατακαίνω abest ab Edd. primis et Altorf.

13. Ἐνταῦθα] Guelf. Ἐνθα.

τὴν τιάραν, αἱ δὲ γυναῖκες ἀναβοήσασαι ἐδρύπτοντο, καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξαντο, ὡς οἰχομένου τοῦ πατρὸς, καὶ ἀπολωλότην πάντων σφῶν ἤδη. Καὶ ὁ Κῦρος σιωπῆσαι κελεύσας, πάλιν εἶπεν· Εἶεν· τὰ μὲν δὴ σὰ δίκαια ταῦτα, ὦ Ἀρμένιε· ἡμῖν δὲ τί συμβουλευεῖς ἐκ τούτων ποιεῖν; Ὁ μὲν δὴ Ἀρμένιος ἐσιώπα, ἀπορῶν, πρότερα συμβουλευοὶ τῷ Κύρῳ κατακαίνειν ἑαυτὸν, ἢ τὰναν-
 14 τία διδάσκει, ὧν αὐτὸς ἔφη ποιεῖν. Ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Τιγράνης ἐπήρετο τὸν Κῦρον, Εἰπέ μοι, ὦ Κῦρε, ἔφη, ἐπεὶ ὁ πατήρ ἀποροῦντι ἔοικεν, ἢ συμβουλευέσω περὶ αὐτοῦ, ἀοῖμαί σοι βέλτιστα εἶναι; Καὶ ὁ Κῦρος, ἡσθημένος, ὅτε συνεθήρα αὐτῷ ὁ Τιγράνης, σοφιστήν τινα αὐτῷ συνόντα, καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ τοῦ Τιγράνου, πᾶν ἐπεθύμει αὐ-

ἐδρύπτοντο] Margo Steph. κατεδρύπτοντο. Sequens πάλιν in Guelf. excidit. πάντων paulo antea in eodem Guelf. et Altorf. corrector demum addidit.

καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξαντο] Hæc verba vulgo post τιάραν collocata leguntur et Tigrani tributa, cuius personam et ingenium dedecent, ut statim ex ejus oratione apparebit. Legit tamen jam olim eo ordine posita verba Pollux 7. fest. 50. qui virilem vestem πέπλον esse interdum ex hoc Xenophontis loco solo efficere conatus est. Ὁ δ' αὐτὸς Ξενοφῶν καὶ ἀνδρείον φῶρημα εἶναι τὸν πέπλον τὸν γὰρ Ἀρμένιον ἔφη κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους. Addit rationem εἰ μὴ ἄρα ὅτι οἱ βάρβαροι καὶ ταῖς θηλυπρεπεστέραις τῶν ἐσθήτων ἔχαιρον. Quod si etiam barbaris Asiaticis mollem et fœmineam vestem concedere volueris cum Polluce, obstat tamen numerus pluralis πέπλους de una Tigranis veste positus ineptissime. Præterea in loco Pollucis animadvertenda est variatio personæ. Armenio enim ipsi, id est patri, tribuit factum, quod nunc filio adscriptum legitur, cum variatione etiam verbi, κατασχίσασθαι, quod in tali re a Xenophonte qui-

dem adhibitum nusquam legitur. Infra iii. 3, 67. est αἱ γυναῖκες ἀνέκραγον καὶ ἔθειον—αἱ δὲ καὶ νεώτεροι καταρρηγνύμεναι τοὺς πέπλους καὶ ἀνεπτεύουσαι καὶ ἰκετεύουσαι. Et v. 1, 6. ἡ γυνὴ περικατερρήξατό τε τὸν ἀνωθεν πέπλον καὶ ἀνωδύρατο. ex quo loco apparet peplum muliebri caput simul faciemque totam cum pectore et manibus obvelasse. Superiore enim ejus parte discissa demum Panthea faciem, collum et manus nudas conspiciendas præbebat. Sed Zeune auctoritate Pollucis l. c. deceptus peplum isto in loco pro tunica seu interiore veste, χιτῶνι, dictum interpretatur. Male etiam Philelphus libri sui et Guelferb. lectionem τὸν πέπλον ἀνωθεν interpretatus est a fummo usque peplum laceravit.

ταῦτα] Juntina cum Guelf. omisit. Philelphus vertit: Hæc igitur jura tua sunt. rectius Weiske: hoc tu jure adversus alium uteris, seu ita de alio statuere, tu justum putas.

ἐσιώπα] Guelf. ante ponit ἀπορῶν; et deinceps αὐτὸν habet pro ἑαυτὸν. Sequens ποιεῖν Aldina omisit.

14. μοι, ὦ Κῦρε] Guelf. μοι, ἔφη, ὦ Κῦρε—οἶμαί μοι.

Τιγράνου] Hoc ex Guelf. et Altorf.

τοῦ ἀκούσαι, ὅτι ποτὲ ἐροῖ καὶ προθύμως ἐκέλευε λέγειν ὅτι γιγνώσκου.

Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη ὁ Τιγρᾶνης, εἰ μὲν ἀγασαι τοῦ πα- 15
τρὸς, ἢ ὅσα βεβούλευται, ἢ ὅσα πέπραχε, πάνυ σοι συμβουλεύω τοῦτον μιμεῖσθαι· εἰ μὲν τοι σοὶ δοκεῖ πάντα ἡμαρτηκέναι, συμβουλεύω σοι αὐτὸν μὴ μιμεῖσθαι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, τὰ δίκαια ποιοῶν, ἡκιστ' ἂν τὸν ἀμαρτάνοντα μιμοίμην. Ἔστιν, ἔφη, ταῦτα. Κολαστέον ἄρ' ἂν εἴη, κατὰ γε τὸν σὸν λόγον, τὸν πατέρα· εἴπερ τὸν ἀδικοῦντα δίκαιον κολάζειν. Πότερα δὲ ἡγή, ὦ Κῦρε, ἀμεινον εἶναι, σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ τὰς τιμωρίας ποιεῖσθαι, ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ; Ἐμαυτὸν [ἄρα,] ἔφη, οὕτω γ' ἂν τιμωροίμην. Ἀλλὰ σὺ μέντοι, ἔφη ὁ Τιγρᾶ- 16
νης, μεγάλη γ' ἂν ζημιόιο, εἰ τοὺς σεαυτοῦ κατακαίνους [τότε,] ὅποτε σοι πλείστου ἄξιοι εἶεν κεκτῆσθαι. Πῶς δὲ ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, τότε πλείστου ἄξιοι γίγνοιντο ἄνδρωποι, ὅποτε ἀδικοῦντες ἀλίσκοιντο; Εἰ τότε, οἶμαι, σώφρονες γίγνοιντο. Δοκεῖ γάρ μοι, ὦ Κῦρε, οὕτως

pro Tigranous dedit Zeune. deinde ἐπεθύμη Altorf. ubi manus aliéna ei supra postremam syllabam appofuit.

ἔροι] De meo correxi vulgatum ἐροίη, ad quod tamen Interpretum nullus adhæsit. deinde ἐκέλευσε Edd. primæ cum Guelf. quod recepit Zeune.

15. πάνυ σοι] Verbum μιμεῖσθαι, in quo defnunt cola duo, turbavit olim librarios. Juntina enim πίπραχε τοῦ δοκεῖν πάντα ἡμαρτηκέναι. Brodæus ex libris fuis appofuit: πάνυ σοι συμβουλεύω τοῦτον μιμεῖσθαι· εἰ μὲν τοι σοὶ δοκεῖ πάντων ἡμαρτηκέναι, συμβουλεύω σοι αὐτοῦ μὴ μιμεῖσθαι. Aldina cum Leoncl. 1, 2. et Steph. 1, 2. πέπραχε τῶν πάνυ, ubi τῶν deleri juffit Muretus. συμβουλεύσω τοῦτο Juntina, συμβουλεύω τοῦτον Guelf. ut Ifingr.

εἰ μὲν τοι] Aldina cum Steph. εἰ δὲ τοι. Guelf. et Altorf. εἰ μὲν τι. Equi-

dem Zeunium fequor, qui fimilem Memorab. ii. 3, 5. locum ponit, ubi μὲν præcedens fequitur μὲν τοι in vicem τοῦ δὲ. Sic iterum infra feft. 26.

συμβουλεύω] Guelf. συμβουλεύσω τοῦτον μὴ μιμεῖσθαι. Budenfis συμβουλεύω τοῦτον μ. μ. ut Altorfinus liber. Cum Aldina Stephanus συμβ. σοι αὐτὸν μ. μ. quam fepturam veluti numerosiore cum Weifkio revocavi, σοι omifit Zeune.

Ἐμαυτὸν [ἄρα]] Seclufi, quod Guelf. omifit vocabulum; mihi in eodem loco cum γε coire poffe non videbatur.

16. Ἀλλὰ σὺ] Altorf. σὺ omifit, ut ἂν poft πῶς δὲ poftitum.

τότε] Seclufit Zeune omiffum a Guelf. adverbium.

Εἰ τότε] Aldina ἢ ὅτε. Juntina ἢ τότε. Brodæus conjiciebat ἢν τότε. Philelphus εἰ ποτε expreffit.

- ἔχειν, ἄνευ μὲν σωφροσύνης οὐδ' ἄλλης ἀρετῆς οὐδὲν ὄφελος εἶναι· (τί γὰρ ἂν, ἔφη, χρήσαιτ' ἂν τις ἰσχυρῶ ἢ ἀνδρείῳ, μὴ σώφρονι, [ἢ ἰππικῶ;] τί δὲ πλουσίῳ; τί δὲ δυνάστη ἐν πόλει;) σὺν δὲ σωφροσύνῃ καὶ Φίλος πᾶς
- 17 χρήσιμος, καὶ θεράπων πᾶς ἀγαθός. Τοῦτο οὖν, ἔφη, λέγεις, ὡς καὶ ὁ σὸς πατὴρ ἐν τῇδε τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ ἐξ ἄφρονος σώφρων γεγένηται; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πάθημα ἄρα τῆς ψυχῆς σὺ λέγεις εἶναι τὴν σωφροσύνην, ὥσπερ λύπην, οὐ μάθημα· οὐ γὰρ ἂν δήπου, εἶγε φρόνιμον δεῖ γενέσθαι τὸν μέλλοντα σώφρονα ἔσεσθαι, πα-
- 18 ραχρήμα ἐξ ἄφρονος σώφρων ἂν τις γένοιτο. Τί δ', ἔφη, ὦ Κύρε, οὐπω ἦσθου καὶ ἓνα ἄνδρα δι' ἀφροσύνης μὲν ἐπιχειροῦντα κρείττονι ἑαυτοῦ μάχεσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἠττηθῆ, εὐθὺς πεπαυμένον τῆς πρὸς τοῦτον ἀφροσύνης; Πάλιν δ', ἔφη, οὐπω εἴρανας πόλιν ἀντιταπτομένην πρὸς πόλιν ἐτέραν, ἧτις, ἐπειδὴν ἠττηθῆ, παραχρήμα
- 19 ταύτη, ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι, πείθεσθαι θέλει; Ποίαν δ', ἔφη ὁ Κύρος, καὶ σὺ τοῦ πατρὸς ἠτταν λέγων, οὕτως ἰσχυρίζῃ σεσωφρονίσθαι αὐτόν; Ἦν, νῆ Δία, ἔφη, σύνθιδεν ἑαυτῶ ἐλευθερίας μὲν ἐπιθυμήσας, δοῦλος δ' ὡς

ἰσχυρῶ ἢ] Altorf. ἰσχυρῶ ἀνδρείῳ, μὴ σώφρονι μηδ' ἰσχυρῶ ἢ ἰππικῶ.

ἢ ἰππικῶ] Post σώφρονι sejunctum a reliquis ἰσχυρῶ ἢ ἀνδρείῳ ineptum mihi videtur: aliquanto melius τί ἰππικῶ vertit Philephus et cum sequentibus copulavit. Mihi vero totum colon spurium videtur. Xenophon enim de facultatibus homini a natura aut fortuna, non ab arte concessis loquitur. Quare seclufi. Iterum sequens ἐν πόλει mihi languere videtur.

πᾶς ἀγαθός] In Editione Castal. et Bryl. πᾶς excidit.

17. τῆς ψυχῆς σὺ λέγεις] Hoc ordine Guelf. σὺ λ. τ. ψ. vulgo. deinde σώφρων τις ἂν Altorf. et paulo antea σοι λίγυς dat.

18. δι' ἀφροσύνης] Margo Steph. cum Guelf. δι' ἀφροσύνην. deinde τῆς πρὸς τοῦτου ἀφ. libri Brodæi. πρὸς τοῦτου est in Aldina. Saltem effēt πρὸ τοῦ.

Πάλιν δ' ἔφη] Guelf. Πόλιν δ' ἔφη, οὐπω εἴρα. ἀντιπ. fed corrector vulgatum lectionem dedit. deinde ἐθέλει Guelf.

19. ἰσχυρίζῃ] Guelf. ἰσχυρίζεις, fed correctum. Forte ἰσχυρίζεις voluit dare: idem deinceps cum Edd. primis σεσωφρονῆσθαι.

ἦν, νῆ Δία, ἔφη] Ita Guelf. Vulgo ἐν ἧ, νῆ Δία, ἑαυτὸν σύν. ubi Steph. ἑαυτῶ correxit. ἔφη Brodæus ex libris suis addidit. νῆ Δί', ἔφη, αὐτῶ Altorf. fed Δί' est in margine. deinde οὐδέποτε ex Guelf. annotavit Zeune.

οὐδέπώποτε γενόμενος· ἀ δὲ ᾠήθη χρῆναι λαθεῖν, ἢ φθάσαι ἢ ἀποβιάσασθαι, οὐδὲν τούτων ἰκανὸς γενόμενος διαπράξασθαι. Σὲ δὲ οἶδεν, ἀ μὲν ἐβουλήθη ἐξαπατῆσαι αὐτὸν, οὕτως ἐξαπατήσαντα, ὥσπερ ἂν τις τυφλοὺς ἢ κωφοὺς καὶ μηδ' ὀτιοῦν φρονούντας ἐξαπατήσειεν· ἀ δὲ ᾠήθη λαθεῖν χρῆναι, οὕτω σὲ οἶδε λαθόντα, ὥστε, ἀ ἐνόμιζεν ἑαυτῷ ἐχυρὰ χωρία ἀποκεῖσθαι, ταῦτα εἰρκτὰς αὐτῷ ἔλαθε προκατασκευάσας· τάχει δὲ τοσοῦτον περιεγένου αὐτοῦ, ὥστε πρόσωθεν ἔφθασας ἔλθων σὺν πολλῷ στόλῳ, πρὶν τοῦτον τὴν παρ' ἑαυτῷ δύναμιν ἀθροίσασθαι. Ἐπειτα δοκεῖ σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ 20 ἢ τοιαύτη ἦτα σώφρονίζεῖν ἰκανὴ εἶναι ἀνθρώπους, τὸ γινῶναι ἄλλους ἑαυτῶν βελτίονας ὄντας; Πολύ γε μᾶλλον, ἔφη ὁ Τιγράνης, ἢ ὅταν μάχη τις ἠττηθῆ. Ὁ μὲν γὰρ ἰσχυρὶ κρατηθεῖς ἔστιν ὅτε ᾠήθη τὸ σῶμα ἀσκήσας ἀναμαχεῖσθαι· καὶ πόλεις γε ἀλοῦσαι, συμμάχους προσλαβοῦσαι, οἴονται ἀναμαχεῖσθαι ἂν· οὐς δ' ἂν βελτίους τινὲς ἑαυτῶν ἠγῆσωνται, τούτοις πολλάκις καὶ

φθάσαι ἢ] Aldinae φθάσαι retinuit Stephanus. Nostrium φθάσαι ἢ ἀποβ. cum Juntina Bodl. Philel. et Gabr. libris dedit Hutchinon; ἐπιβιάσασθαι cum Aldina Stephanus dedit. φθάσαι omisso sequente ἢ cum Guelf. Zeune et Weiske. Recte Gallus *Bejot* comparavit locum Hellenicorum vi. 1. p. 339. ὃς φρόνιμος μὲν οὕτω στρατηγός ἐστιν, ὡς ὅσα τε λανθάνειν καὶ ὅσα φθάνειν καὶ ὅσα βιάζεσθαι ἐπιχειρεῖ, οὐ μάλ' ἀφ' ἀμαρτάνειν.

διαπράξασθαι] Hoc corrector Guelf. pro διατάξασθαι dedit.

ἀ μὲν] Guelf. cum Philelpho ἐπιεί. sed vulgata in Guelf. supra scripta est.

ἢ κωφοὺς] Philelphus cum Guelf. καὶ κωφοὺς.

ἰχυρὰ] Juntina et Guelf. ἰσχυρὰ. Altorf. αὐτῷ.

ταῦτα εἰρκτὰς] Guelf. σοι εἰρκτὰς

ταῦτα ἔλαθε, sed σοι punctis notatum est. ταῦτα σὺ εἰρκτὰς corrigi voluit Brodæus: quem equidem sequendum puto.

πρόσωθεν] Ita cum Bodl. Hutchinon. Vulgo πρόσθεν Altorf. πρόσωπον. Nostrium expreffit Philelphus.

20. τὸ γινῶναι] Edd. primæ et Altorf. τοῦ γιν. quod in Guelf. supra scriptum: deinde ἑαυτοῦ cum Aldina Guelf. Altorf.

τὸ σῶμα ἀσκήσας] Guelf. σωμασκήσας, vulgata supra scripta. Supra i. 6, 17. σωμασκειν dicitur ut Memorab. iii. 5, 15. hinc σωμασκία Memorab. iii. 9, 11. Vide supra ad ii. 3, 8.

πόλεις γε] Mihi πόλεις δὲ scribendum ex sententia videtur.

τινὲς ἑαυτῶν] Altorf. τινὲς αὐτῶν. Edd. primæ τινὰς, quod corrector in Guelf. supra scripsit. Recte cum Philelpho Stephanus.

- 21 ἄνευ ἀνάγκης ἐθέλουσι πείθεσθαι. Σὺ, ἔφη, ἔοικας οὐκ οἶσθαι τοὺς ὑβριστὰς γιγνώσκειν τοὺς ἑαυτῶν σωφρονεστέρους· οὐδὲ τοὺς κλέπτας, τοὺς μὴ κλέπτοντας· οὐδὲ τοὺς ψευδομένους, τοὺς ἀληθῆ λέγοντας· οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας, τοὺς τὰ δίκαια ποιοῦντας· οὐκ οἶσθα, ἔφη, ὅτι καὶ νῦν ὁ σὸς πατήρ ἐψεύσατο, καὶ οὐκ ἐξημπέδου τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας, εἰδὼς, ὅτι ἡμεῖς οὐδ' ὀτιοῦν,
- 22 ἂν Ἀστυάγης συνέθετο, παραβαίνομεν; Ἄλλ' οὐδ' ἐγὼ τοῦτο λέγω, ὡς τὸ γινῶναι μόνον τοὺς βελτιόνας, σωφρονίζει, ἄνευ τοῦ δίκην δίδοναι ὑπὸ τῶν βελτιόνων, ὥσπερ ὁ ἐμὸς νῦν πατήρ δίδωσιν. Ἄλλ', ἔφη ὁ Κῦρος, ὁ γε σὸς πατήρ πέπονθε μὲν οὐδ' ὀτιοῦν οὕτω κακόν· φοβεῖταιί γε μέντοι, εὔ οἶδ', ὅτι, μὴ πάντα τὰ ἔσχατα πάθη.
- 23 Οἶει οὖν τι, ἔφη ὁ Τιγράνης, μᾶλλον καταδουλοῦσθαι ἀνθρώπους τοῦ ἰσχυροῦ φόβου; Οὐκ οἶσθ', ὅτι οἱ μὲν, τῷ ἰσχυροτάτῳ κολάσματι νομιζομένῳ, σιδήρῳ παιόμενοι, ὅμως ἐθέλουσι, καὶ πάλιν μάχεσθαι τοῖς αὐτοῖς; οὐς δὲ ἂν σφόδρα φοβηθῶσιν ἄνθρωποι, τούτοις οὐδὲ παραμυθούμενοις ἔτι αντιβλέπειν δύνανται; Λέγεις σὺ, ἔφη, ὡς ὁ φόβος τοῦ ἔργῳ κακοῦσθαι μᾶλλον κολάζει
- 24 τοὺς ἀνθρώπους; Καὶ σύ γε, ἔφη, οἶσθα, ὅτι ἀληθῆ λέγω· ἐπίστασαι γὰρ, ὅτι οἱ μὲν φοβούμενοι, μὴ φύγῃσι πατρίδα, καὶ οἱ μέλλοντες μάχεσθαι, δεδιότες μὴ

21. Σὺ, ἔφη] Philelphus rectius, Σὺ μὲν, ἔφη, scriptum vertit.

ἰψεύσατο] In Altorf. verba ἰψεύσατο καὶ οὐκ ab aliena sunt manu adscripta.

22. τοῦτο λέγω] Philel. et Guelf. ταῦτα λ. deinde σωφρονίζειν—πατήρ νῦν Guelf. etiam Altorf. πατήρ νῦν.

ὀτιοῦν οὕτω] Guelf. ὀτιοῦν πω. deinde φοβεῖταιί γε μὲν Guelf. φοβεῖταιί γε μὲν τοι Altorf. unde γε addidi cum Zeunio.

23. οὖν τι] Altorf. τι οὖν. Leonclavii conjectura οὖν τι non necessaria est.

ἔτι αντιβλέπειν] Ex Brodæi, Philelphi et Guelf. libris ἔτι restituit Zeune. In Guelf. παραμυθούμενοι est, sed correctum; παραμυθούμενων ἔτι Altorfinus liber.

24. οἱ μέλλοντες] Altorf. οἱ μὲν μέλλοντες—ῥαθύμως. Etiam margo Steph. ῥαθύμως annotavit.

ἡττηθῶσιν, ἀθύμως διάγουσι· καὶ οἱ πλείοντες, μὴ ναυ-
 αγήσωσι, καὶ οἱ δουλείαν καὶ δεσμὸν φοβούμενοι, οὗτοι
 μὲν οὔτε σίτου, οὔθ' ὑπνου δύνανται τυγχάνειν διὰ τὸν
 φόβον· οἱ δὲ ἤδη μὲν φυγάδες, ἤδη δὲ ἡττημένοι, ἤδη δὲ
 δουλεύοντες, ἔστιν ὅτε δύνανται καὶ μᾶλλον τῶν εὐδαιμό-
 νων ἐσθίειν τε καὶ καθεύδειν. Ἔτι δὲ φανερώτερον καὶ 25
 ἐν τοῖσδε, οἷον φόρημα ὁ φόβος· ἐνιοὶ γὰρ φοβούμενοι,
 μὴ ληφθέντες ἀποθάνωσι, ὑπὸ τοῦ φόβου προαποθνή-
 σκουσιν, οἱ μὲν ῥιπτοῦντες ἑαυτοὺς, οἱ δὲ ἀπαγχόμενοι,
 οἱ δὲ ἀποσφαττόμενοι· οὕτω πάντων τῶν δεινῶν ὁ φόβος
 μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχάς. Τὸν δ' ἐμὸν πατέ-
 ρα, ἔφη, νῦν πῶς δοκεῖς διακεῖσθαι τὴν ψυχὴν, ὅς οὐ
 μόνον περὶ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐμοῦ, καὶ περὶ γυναι-
 κός, καὶ περὶ πάντων τῶν τέκνων δουλείας φοβεῖται;
 Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἀλλὰ νῦν μὲν ἐμοίγε οὐδὲν ἄπιστον, 26
 τοῦτον οὕτω διακεῖσθαι· δοκεῖ μέντοι μοι τοῦ αὐτοῦ ἀν-
 δρὸς εἶναι, καὶ εὐτυχοῦντα ἐξυβρίσαι, καὶ πταίσαντα
 ταχὺ πτῆξαι· καὶ ἀνεθέντα πάλιν αὖ μέγα φρονῆσαι,
 καὶ πάλιν αὖ πράγματα παρασχεῖν. Ἀλλὰ, ναὶ μὰ 27
 Δί', ἔφη, ὦ Κῦρε, ἔχει μὲν προφάσεις τὰ ἡμέτερα
 ἀμαρτήματα, ὥστε ἀπιστεῖν ἡμῖν· ἔξῃστι δὲ σοι καὶ
 φρούρια ἐντειχίζειν, καὶ τὰ ἐχυρὰ κατέχειν, καὶ ἄλλο,

δεσμὸν] Philel. Bodl. Altorf. δασμόν.
 τυγχάνεις] Hoc in Guelf. adscri-
 ptum legitur lectioni λαγχάνειν. Pro
 ὑπνου Philelphus ποταῦν vertit.

καὶ μᾶλλον] Ex Altorf. καὶ accessit.
 deinde καὶ πίνειν post ἐσθίειν τε in li-
 bris suis additum annotavit Brodæus
 et margo Steph. Leoncl.

25. Ἔτι δὲ] Altorf. δὲ omittit.

ὑπὸ τοῦ φόβου προαπ.] Hic ordo in
 Guelf. numerosior mihi visus est,
 quam vulgaris ubi verbum προαπ.
 præcedit.

τῶν δεινῶν ὁ φόβος] Guelf. δεινῶν φό-
 βος.

διακεῖσθαι] Altorf. αἰκίζεσθαι, sed
 διακεῖσθαι est ab alio in margine ad-
 jectum.

26. τοῦτον οὕτω] Ita Guelf. οὕτω
 τοῦτον vulgo. In Guelf. tamen τοῦ-
 των fuit antea.

καὶ εὐτυχοῦντα] Copulam omittit
 Guelf. idem deinde ἀνεθέντα γῆ, quod
 recepit Zeune; postea παρέχειν.

27. ὥστε ἀπιστεῖν] Ex Guelf. ὥστ'
 ἂν dedit Zeune; non raro enim ἂν
 jungi infinitivo, idque exquisite.
 Quæ ratio ineptissima est omnium.
 deinceps Edd. veteres ἐντειχίζειν
 habent.

ὁ τι ἂν βούλη, πιστὸν λαμβάνειν. Καὶ μέντοι, ἔφη, ἡμᾶς μὲν ἔξεῖς οὐδὲν τι τούτοις μέγα λυπούμενους· μεμνησόμεθα γὰρ, ὅτι ἡμεῖς αὐτῶν αἰτιοὶ ἔσμεν· εἰ δέ τι τῶν ἀναμαρτήτων παραδίδους τὴν ἀρχὴν, ἀπιστῶν αὐτοῖς Φανείης, ὄρα, μὴ ἅμα τε εὖ ποιήσης, καὶ ἅμα οὐ Φίλον νομίσωσί σε· εἰ δ' αὖ, φυλαττόμενος τὸ ἀπεχθάνεσθαι, μὴ ἐπιθήσεις αὐτοῖς ζυγὰ, τοῦ μὴ ὑβρίσαι, ὄρα, μὴ ἐκείνους αὖ δεήσει σε σωφρονίζειν ἔτι μᾶλλον, ἢ ἡμᾶς νῦν ἐδέησεν. Ἄλλὰ ναὶ μὰ τοὺς Θεοὺς, ἔφη, τοιούτοις μὲν ἔγωγε ὑπηρεταῖς, οὓς εἰδείην ἀνάγκη ὑπηρετοῦντας, ἀδῶς ἂν μοι δοκῶ χρῆσθαι· οὓς δὲ γιγνώσκειν δοκοῖην, ὅτι εὐνοία καὶ Φιλία τῇ ἐμῇ τὸ δέον συλλαμβάνοιεν, τούτους ἂν μοι δοκῶ καὶ ἀμαρτάνοντας ῥᾶον φέρειν, ἢ τοὺς μισοῦντας μὲν, ἔκπλεω δὲ πάντα ἀνάγκη διαπονουμένους. Καὶ ὁ Τιγρᾶνης εἶπε πρὸς ταῦτα, Φιλίαν δ', ἔφη, παρὰ τίνων ἂν ποτε λάβοις τοσαύτην, ὅσῃν σοι παρ' ἡμῶν ἔξεστι κτήσασθαι νῦν; Παρ' ἐκείνων οἶμαι, ἔφη, παρὰ τῶν μηδεπώποτε πολεμίων γεγεννημένων· εἰ ἐθέλοιμι εὐεργετῆν αὐτοὺς, ὥσπερ σὺ νῦν με κελεύεις εὐεργετῆν

βούλη] Guelf. βούλει. Junt. plane omisit.

καὶ μέντοι] Cum sequatur statim ἡμᾶς μὲν, malim h. l. καὶ τοίνυν scribi, nec ipsam μέντοι huic loco aptum videtur.

εἰ δέ τι] Hoc durum Weiskio videbatur, qui τισὶ malebat.

αὐτοῖς φανείης] Vulgatum αὐτὸς ex libris Philelphi, Gabr. Bodl. Guelf. correxit Zeune; αὐτῶ malebat Muretus. φανῆ Junt. Guelf. φανῆ Altorf. finī præfert Fischer ad Weller. 2. p. 399. et jam antea ad Platonis Critonem p. 207. cujus in sententiam facile transeo.

νομίσωσι] Junt. Ald. Altorf. νομιῶσι, Guelf. νομίσουσι. Fischer ad Platonis Apolog. Socrat. p. 123. ποιήσεις—νομιῶσι corrigendum putabat. deinde οὐ δ' αὖ φυλαττόμενος Altorf.

ἐπιθήσεις] Ita cum Junt. Guelf. ἐπιθήσει Ald. et Steph. ἐπιθήσει Altorf. δεήσει] Hoc ex libro Altorf. pro δεήσει recepi.

28. οὓς εἰδείην] Junt. ὑπηρεταῖς οὓσιν, εἰ εἰδείην. Ald. ὑπηρεταῖς, οὓς εἰ εἰδείην. In libro Guelf. corrector οὗ σε infert. Mihi οὓς ἂν εἰδείην placet.

συλλαμβάνοιεν] adminiculentur, adjuvent.

εἶπε πρὸς ταῦτα] Ex Philel. Guelf. εἶπε addidit Zeune; sequens tamen ἔφη Guelf. omisit: idem λάβοις ἂν ποτε præbet.

οἶμαι] Ita Guelf. pro οἴομαι; idem deinceps μηδὲ ποτε.

πολεμίων] Anteposuit οὕτω Steph. seclufum, sed nescio unde arreptum.

νῦν με κελεύεις] Ita cum Guelf. Zeune. σὺ νῦν κελεύεις μὲ Altorf. σὺ κελεύεις με νῦν vulgo erat.

ἡμᾶς. Ἡ καὶ δύναιο ἄν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐν τῷ παρόντι 29
 εὔρειν νῦν, ὅτῳ ἂν χαρίσαιο, ὅσαπερ τῷ ἐμῷ πατρί; Αὐ-
 τικα, ἔφη, ἦν τίνα ἕως ζῆν τῶν σέ μηδὲν ἠδικηκότων, τίνα
 σοι τούτου χάριν οἶε αὐτὸν εἶσεσθαι; τί δέ; ἂν αὐτοῦ
 τέκνα καὶ γυναῖκα μὴ ἀφαιρῆ, τίς σε τούτου ἕνεκα Φι-
 λήσει μᾶλλον, ἢ ὁ νομίζων προσήκειν αὐτῷ ἀφαιρεθῆναι;
 τὴν δὲ Ἀρμενίων βασιλείαν εἰ μὴ ἔξει, οἶσθά τίνα, ἔφη,
 νῦν λυπούμενον μᾶλλον, ἢ ἡμᾶς; οὐκοῦν καὶ τοῦτο, ἔφη,
 δῆλον, ὅτι ὁ μάλιστα λυπούμενος, εἰ μὴ βασιλεὺς εἶη,
 οὗτος καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν, μεγίστην ἂν σοι χάριν εἰδέη.
 Εἰ δέ τί σοι, ἔφη, μέλει καὶ τοῦ ὡς ἥμιστα τετραγαμμένα 30
 τάδε καταλιπεῖν, ὅταν ἀπίης, σκόπει, ἔφη, πότερον ἂν
 οἶε ἡρεμεστέρως ἔχειν τὰ ἐνθάδε, καινῆς γενομένης ἀρ-
 χῆς, ἢ τῆς εἰωθυίας καταμενούσης· εἰ δέ τί σοι μέλει
 καὶ τοῦ ὡς πλείστην στρατιὰν ἐξάγειν, τίνα ἂν οἶε μᾶλ-
 λον ἐξετάσαι ταύτην ὀρθῶς τοῦ πολλάκις αὐτῇ κεχρημέ-
 νου; εἰ δέ καὶ χρημάτων δεήσει, τίνα ἂν ταῦτα νομίζεις
 ἐκπορίσαι κρεῖττον τοῦ καὶ εἰδότης καὶ ἔχοντος πάντα τὰ
 ὄντα; Ὡ γὰρ δέ, ἔφη, Κῦρε, Φύλαξαι, μὴ ἡμᾶς ἀπο-
 βαλὼν, σαυτὸν ζημιώσης πλείω, ἢ ὁ πατὴρ ἠδυνήθη σε
 βλάψαι. Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν.

Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήθετο, ὅτι ἐνόμιζε περαίνει- 31

29. εὔρειν νῦν] Guelf. Altorf. νῦν εὔ-
 ρεῖν. sequens ἂν Edd. primæ omit-
 tunt.

εἶσεσθαι] Guelf. Altorf. οἶσεσθαι.
 idem Altorf. χάριν τούτου, deinde τί
 δ' ἦν Guelf.

ἀφαιρῆ] Altorf. ἀφέρης (supra ε scri-
 pto η)—ἢ νομίζων. super contextu
 tamen ὁ adscriptum legitur.

αὐτῷ] Stephanus ἑαυτῷ dedit.

ἔφη νῦν] Ex Guelf. addidit Zeune:
 ἔφη solum habet Altorf.

οὐκοῦν καὶ τοῦτο] Ita cum libro
 Gabr. et Guelf. Stephaniana posse-

rior: Antea τούτου erat: Philephus
 οὐκοῦν ἐκ τούτου vertit.

βασιλεὺς εἶη] Ita Ald. Philel. Steph.
 et Guelf. βασιλεύσει Juntina, βασιλεὺς
 εἰ Altorf.

30. γενομένης] Guelf. cum Philel-
 pho ἀρχομένης, quod mihi præplacet.
 τίνα ἂν] Guelf. τί' ἂν. Juntina
 τί' ἂν. Altorf. στρατιῶν.

δεήσει] Ita ex Guelf. et Altorf.
 Zeune vulgatum δεῖσθαι correxit; se-
 quens τίνα ἂν est ex eodem Guelf.
 Altorf. et Philelphi libro pro τίνας
 ἂν. postea κρεῖττον ἐκπορίσαι Altorf,

σθαι πάντα αὐτῶ, ὅσαπερ ὑπέσχετο τῷ Κυαζάρει πρά-
 ξειν· ἐμέμνητο γὰρ εἰπὼν, ὅτι καὶ Φίλον οἶοιτο μᾶλλον
 αὐτὸν ἢ πρόσθεν ποιήσειν. Ἐκ τούτου δὴ τὸν Ἀρμένιον
 ἐρωτᾷ, Ἦν δὲ δὴ ταῦτα πείθωμαι ὑμῖν, λέγε μοι σὺ,
 ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πόσῃ μὲν στρατιάν μοι συμπέμψεις,
 32 πόσα δὲ χρήματα συμβαλῆ εἰς τὸν πόλεμον; Πρὸς
 ταῦτα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Οὐδὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἔχω
 ἀπλούστερον εἰπεῖν, οὐδὲ δικαιότερον, ἢ δείξαι μὲν ἐμὲ
 πᾶσαν τὴν δύναμιν τὴν οὔσαν, σὲ δὲ ἰδόντα, ὅσῃ μὲν ἂν
 σοι δοκῆ, στρατιάν ἄγειν, τὴν δὲ καταλιπεῖν τῆς χώρας
 Φυλακὴν. Ὡσαύτως δὲ περὶ χρημάτων, δηλῶσαι μὲν
 ἐμὲ δίκαιόν σοι πάντα τὰ ὄντα· σὲ δὲ τούτων αὐτῶν,
 γνόντα, ὅποσα ἂν βούλῃ, φέρεσθαι, καὶ ὅποσα ἂν
 33 βούλῃ, καταλιπεῖν. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἴδι δὴ, δεῖ-
 ζόν μοι, πόσῃ σοι δύναμις ἐστί, λέξον δὲ καὶ πόσα χρή-
 ματα. Ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος. Ἴππεῖς μὲν
 τοίνυν τῶν Ἀρμενίων εἰσὶν εἰς ὀκτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ
 εἰς τέτταρας μυριάδας· χρήματα δὲ, ἔφη, σὺν τοῖς θη-

31. τῷ Κυαζάρει] Articulus ex Guelf. addidit Zeune, ubi πάντα τῷ K. scriptum est. Sequens αὐτὸν idem liber quidem omisit; Brodæus malebat αὐτοῦ legi, quod est in Altorfino, sed punctis suppositis damnatum.

Ἐκ τούτου] Ex Guelf. Καὶ ἐκ τούτου dedit Zeune. deinde πείθωμαι Guelf. primæ.

πόσῃ μὲν—μοι] Ita cum Guelf. Zeune: antea erat πόσῃ μοι στρατιάν.

32. οὐδὲν, ἔφη] Guelf. et Philel. οὐδὲν ἔχω, ὦ K., ἔφη. deinde τὴν οὔσαν δύναμιν Guelf.

τὴν δὲ] ἄλλην additum malebat Weiske; saltem intelligendum esse puto.

ὡσαύτως δὲ] Guelf. omittit δέ. Margo Steph. cum Altorf. ὡς δ' αὐτως, quod probō.

τούτων αὐτῶν] Guelf. τοῦτον αὐτόν. Post ὅποσα prius τε auctoritate Guelf.

delevi: deinde βούλῃ bis scripsi cum Stephano et Weiskio, βούλει ex Guelf. et Altorf. recepit Zeune. Et priore quidem loco est βούλει etiam in Aldina, Junt. sed alterum tantum in Ifingr. Quod ait Zeunius ἂν cum aliam tum sectione 30 cum indicativo modo jungi, primum in eo loco exemplum non reperio, deinde in ea ratione nihil ineft, quod ad hunc locum pertineat.

33. πόσῃ] Ita ex Guelf. Zeune pro ὀπόσῃ. Paulo antea Philel. margo Steph. et Guelf. correctio λέξον præbent pro δεῖζον. Ex Guelf. δὴ accessit; qui liber idem post λέξον repetit.

τῶν Ἀρμενίων] Articulus omitunt Edd. primæ. εἰσὶν Ἀρμενίων Guelf.

σὺν τοῖς] Guelf. a prima manu ἐν τοῖς habet, quam scripturam annotavit etiam Brodæus. sequens εἰς omitit Guelf.

σαυροῖς, οἷς ὁ πατήρ κατέλιπεν, ἔστιν, εἰς ἀργύριον λο-
γισθέντα, τάλαντα πλείω τῶν τρισχιλίων. Καὶ ὁ Κῦ-34
ρος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλ' εἶπε· τῆς μὲν τοίνυν στρατιᾶς,
ἐπεὶ σοι, ἔφη, οἱ ὄμοροι Χαλδαῖοι πολεμοῦσι, τοὺς ἡμί-
σεις μοι σύμπεμπε· τῶν δὲ χρημάτων, ἀντὶ μὲν τῶν
πεντήκοντα ταλάντων, ὧν ἔφες δασμὸν, διπλάσια Κυα-
ζάρι ἀπόδος, ὅτι ἔλιπες τὴν Φοράν· ἐμοὶ δ', ἔφη, ἄλλα
ἐκατὸν δάνεισον· ἐγὼ δὲ σοι ὑπισχνούμαι, ἢν ὁ Θεὸς εὖ
διδῶ, ἀνθ' ὧν ἀν' ἐμοὶ δανείσης, ἢ ἄλλα πλείονος ἄξια
εὐεργετήσῃ, ἢ τὰ χρήματα ἀπαριθμήσῃ, ἢν δύναμαι·
ἢν δὲ μὴ δύναμαι, ἀδύνατος ἀν' Φανοίμην, οἶμαι, ἀδίκος
δ' οὐκ ἀν' δικαίως κρηνοίμην. Καὶ ὁ Ἀρμένιος, Πρὸς 35
τῶν Θεῶν, ἔφη, ὦ Κῦρε, μὴ οὕτω λέγε· εἰ δὲ μὴ, οὐ
θαῤῥοῦντά με ἔξεις· ἀλλὰ νόμιζε, ἔφη, ἀ' ἀν' καταλί-
πης, μηδὲν ἦττον σὰ εἶναι, ὧν ἀν' ἔχων ἀπίης. Εἶεν,
ἔφη ὁ Κῦρος· ὥστε δὲ τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν, πόσα ἀν'
μοι χρήματα δώης; Ὅποσα ἀν' δυναίμην, ἔφη. Τί δαί,
ὥστε τοὺς παῖδας; Καὶ [ἀντὶ] τούτων, ἔφη, ὅποσα ἀν' δυ-
ναίμην. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ταῦτα μὲν ἤδη διπλάσια
τῶν ὄντων. Σὺ δὲ, ἔφη, ὦ Τιγράνη, λῆξον μοι, πόσου 36
ἀν' πρίαίο, ὥστε τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν. (Ὁ δὲ ἐτύγ-
χανε νεόγαμός τε ὧν, καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα.)

34. ἐμέλλησεν] Ita cum libris Gabr. Phil. Bodl. Stephanus et Leoncl. scripserunt in loco vitiosi ἡμέλλησεν. Guelf. ἐμέλλησεν habet.

σύμπεμπε] Juntina, Iſingr. συμπεμπετε. Zonaras σύμπεμψον.

διπλάσια] Ex Guelf. formam hanc vulgari διπλασίονα prætulit Zeune. Κυαζάρι idem liber.

ἢν ὁ Θεός] Vulgo erat ἀν' Θεός, quod ex Guelf. correxit Zeune. At infra cap. 2. sect. 29. ἢν Θεός ἀγαθὸν τέλος διδῶ: v, 4, 21. ἢν Θεός θέλη.

ἢ ἄλλα] Juntina cum Guelf. ἢ omittit. deinde φανοίμην corrector libri Guelf. scripsit.

35. οὐ θαῤῥοῦντά] in Guelf. a prima manu ὡς θ. scriptum est.

πόσα] Guelf. ἔφη, πόσα—δώης. Posterius est etiam in Altorf. quod malebat Portus, et præfert hanc formam Mœris. Deinde τί δαί ex Guelf. dedit Zeune pro τί δέ.

[ἀντὶ] τούτων, ὅποσα] Stephanus cum Leoncl. ἀντὶ inferuit in libris omnibus omisſum. Similiter tamen est sect. 37. μηδὲν αὐτῶν καταδίσίς. In Guelf. ὅσα est.

36. πόσου] Ita ex Guelf. pro ὀπόσου dedit Zeune, lectore tamen non admonito; sequens τε ante ὧν idem liber cum Edd. primis omittit.

Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ τῆς ψυχῆς πριαίμην, ὥστε
 37 μήποτε λατρεύσαι ταύτην. Σὺ μὲν τοίνυν, ἔφη, ἀπάγου
 τὴν σὴν· οὐδὲ γὰρ εἰλήφθαι ἔγωγε αἰχμάλωτον ταύτην
 νομίζω, σοῦ γε μὴ πώποτε φυγόντος ἡμᾶς. Καὶ σὺ δὲ,
 ὦ Ἀρμένιε, ἀπάγου τὴν τε γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας,
 μηδὲν αὐτῶν καταθείς· ἵνα εἰδῶσιν, ὅτι ἐλεύθεροι πρὸς
 σε ἀπέρχονται. Καὶ νῦν μὲν, ἔφη, δειπνεῖτε παρ' ἡμῖν·
 δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε, ὅποι ὑμῖν θυμός. Οὕτω δὴ
 κατέμειναν.

38 Διασκηνοῦντων δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπήρετο ὁ Κῦρος.
 Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιγράνη, ποῦ δὴ ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀνὴρ,
 ὃς συνεθήρα ἡμῖν, καὶ σύ μοι μάλα ἐδόκεις θαυμάζειν
 αὐτόν. Οὐ γὰρ, ἔφη, ἀπέκτεινεν αὐτὸν οὕτως ὁ ἐμὸς
 πατήρ; Τί λαβῶν ἀδικοῦντα; Διαφθεῖρειν αὐτὸν ἔφη
 ἐμέ. Καίτοι γ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὕτω καλὸς ἀγαθὸς
 ἦν ἐκεῖνος, ὡς καὶ, ὅτε ἀποθνήσκειν ἐμελλε, προσκαλέ-
 σασ με εἶπε· Μή τι σὺ, ὦ Τιγράνη, ἔφη, ὅτι ἀποκτείνει
 με, χαλεπανθῆς τῷ πατρί· οὐ γὰρ κακονοία τινὶ τοῦτο
 ποιεῖ, ἀλλ' ἀγνοία· ὅποσα δὲ ἀγνοία ἄνθρωποι ἐξαμαρ-
 39 τάνουσι, πάντα ἀκούσια ταῦτ' ἔγωγε νομίζω, Ὁ μὲν

37. αἰχμάλωτον] Brodæi corre-
 ctionem ἔγωγε ταύτην ὡς αἰχμ. νομίζω
 refert margo Steph. et Leoncl. de-
 inde μή ποτε φεύγοντος.

τὴν τε] Copulam Guelf. omittit;
 ante αὐτῶν iterum viri docti ἀντί, aut
 ὑπὲρ, aut ἕνεκα addendum censue-
 runt. sequens πρὸς σε ἀπέρχονται Ste-
 phanus scripsit admonente Brodæo
 in locum vitiosi προσαπέρχονται Edd.
 primarum, addicentibus libris Philel-
 phi et Guelf.

ὅποι] Ita ex Guelf. pro ὅπου Zeune,
 sed idem liber antecedens μὲν male
 omisit.

38. διασκηνοῦντων] Index Zeunia-
 nus male verari in tabernaculo in-
 terpretatur. Est quod supra διαλύειν
 τὴν σκηνὴν dixit. Ita etiam in Ana-

basii iv. 4, 5. et vi. 5, 3. Hellenico-
 rum iv. 8, 18. ubi recte Morus ver-
 bum est interpretatus.

μετὰ τὸ] Articulum et sequens ἔφη
 omisit Guelf. ἐπήρετο vero Philel-
 phus.

συνεθήρα] Mihi ποτὲ addendum vi-
 debatur.

καίτοι γ', ἔφη] Ex Guelf. γ', ἔφη,
 cum Zeunio addidi. ἐκεῖνός ἦν deinde
 Guelf.

ἀποκτείνει] Ita ex Guelf. pro ἀποκ-
 τενεῖ Zeune dedit, et deinceps χαλε-
 πανθῆς ex eodem Altorf. et Junt.
 χαλεπαίνης Ald. et Steph.

ταῦτ' ἔγωγε] Edd. primæ ante
 Stephanum ἔγῳ habent; nec aliter
 Guelf.

δὴ Κύρες ἐπὶ τούτοις εἶπε, Φεῦ τοῦ ἀνδρός. Ὁ δὲ Ἀρμένιος ἔλεξεν οὕτως. ὦ Κύρε, οὐδ' οἱ ταῖς ἑαυτῶν γυναῖξι λαμβάνοντες συνόντας ἀλλοτρίους ἀνδρας, οὐ τούτο αἰτιώμενοι αὐτοὺς κατακτείνουσιν, ὡς ἀφρονεστέρας ποιῶντας τὰς γυναῖκας· ἀλλὰ νομίζοντες ἀφαιρεῖσθαι αὐτὰς τὴν πρὸς ἑαυτοὺς Φιλίαν, διὰ τούτο ὡς πολεμίοις αὐτοῖς χραῖνται. Καὶ ἐγὼ ἐκείνω, ἔφη, ἐφθόνησα, ὅτι μοι ἐδόκει τὸν ἐμὸν υἱὸν ποιεῖν αὐτὸν μᾶλλον θαυμάζειν, ἢ ἐμέ. Καὶ ὁ Κύρος εἶπεν, Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, 40 ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, ἀνθρώπινά μοι δοκεῖς ἀμαρτεῖν· καὶ σὺ, ὦ Τιγρᾶνη, συγγίγνωσκε τῷ πατρί. Τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διαλεχθέντες καὶ φιλοφρονηθέντες, ὥσπερ εἰκὸς,

39. οὕτως. ὦ Κύρες] Guelf. αὐτοὶ ἔφη
 K. sed correctum οὕτως ἔφη. Altorf.
 etiam οὕτοι habet: deinde Guelf. ὄν-
 τας, ex correctione συνόντας praefert.

ἀφρονεστέρας] Edd. primæ cum
 Guelf. σωφρονεστέρας. Altorf. ἀμα-
 ρτιστέρας, Budensis ἐμαρτιστέρας. Phil-
 elphus ἀφρονεστέρας vertisse videtur
 impudicas Gabriel impudentiores, hinc
 ἀφρ. recepit Stephanus, qui utrum-
 que latinum interpretem græcum
 ἀκρατεστέρας legisse scriptum puta-
 bat; contra Leoncl. ἀσωφρονεστέρας
 Philadelphum expressisse suspicabatur.
 Sequens ποιῶντας in ποιῶνται mu-
 tari voluit Stephanus, ex Juntina et
 Guelf. in ποιῶντες mutavit Zeune,
 cum Tayloro et Marklando locum
 interpretatus ita: non necant adulteros
 mariti ad uxores coerendas seu a flagi-
 tio arcendas ex deterendas. Quam ra-
 tionem et contortam et falsam esse
 recte admonuit Weiske. Locum et-
 jam Xenophontis in Hierone III. 3.
 ubi lex Attica eadem commemoratur,
 quam Lyfiæ oratio p. 34. tra-
 ctat, clarissimus est: ὅτι λυμαντηῆρας
 αὐτοὺς νομίζουσι τῆς τῶν γυναικῶν φι-
 λίας πρὸς τοὺς ἀνδρας εἶναι· ἐπεὶ ὅταν
 γὰρ ἀφροδισιασθῆ κατὰ συμφορὰν τινα
 γυνή, οὐδὲ ἤττον τούτου ἕνεκα τιμῶσιν
 αὐτὰς οἱ ἀνδρες, ἰάν περ ἢ φιλία δοκῆ
 αὐτοῖς ἀκίρατος διαμένειν. Igitur hoc
 in loco verba ὡς ἀφρονεστέρας—γυναί-
 ρας sic intelligenda cenfeo, quasi

scriptum esset ὡς αἰτίους ὄντας τῶν
 ἀφροδισιάζεσθαι τὰς γυναῖκας aut ὅτι
 ἀφροδισιάσθησαν αἱ γυναῖκες. Eandem
 legis Atticæ et poenæ capitalis adul-
 terorum blanditiis propositæ ratio-
 nem interpretatur Lyfiæ.

αὐτὰς τὴν] Veterum Edd. lectio-
 nem cum Hutchinsono et Welfio
 immutavit Zeune confisus auctoritate
 Philelphi et Guelf. ubi αὐτοὺς est a
 prima manu, nostrum a correctoris
 fecunda. Verum ita αὐτοὺς τὴν τῶν
 γυναικῶν πρὸς ἑαυτοὺς (Guelf. αὐτοὺς)
 φιλίαν esse debere, recte admonuit
 Weiske.

ἐκείνω] Ita Philel. Brodæi, Bodl.
 Guelf. et Altorf. libri pro ἐκείνο, quod
 merito damnavit Stephanus; deinde
 ἐφθόνησιν ὅτι μοι ἐδόκει τοῦτο ποιεῖν αὐ-
 τὸν μᾶλλον ὀνομάζειν ἢ ἐμέ Guelf. sed
 corrector post ἐδόκει inferuit τὸν ἐμὸν
 υἱὸν ita ut legeretur τὸν ἐμὸν υἱὸν τοῦτον
 ποιεῖν αὐτὸν μᾶλλον θ. ἢ ἐμέ. non in-
 epte. Ceterum Interpretes a Brodæo
 inde monuerunt Xenophontem in
 animo habuisse Socratem ejusque
 mortem sub persona Sophistæ cum
 Tigrane versati induxisse. Inimico-
 rum criminatio hæc erat maxima
 apud Nostrum Memorabilem i. 2,
 52. οὕτω διατιθέται τοὺς ἑαυτῶν συνόν-
 τας, ὥστε μηδραμοῦ παρ' αὐτοῖς τοὺς
 ἄλλους εἶναι πρὸς ἑαυτὸν.

40. θεοὺς, ἔφη] Guelf. ἔφη omisit.
 deinde ταῖς ἀρμαμάξαις.

ἐκ συναλλαγῆς, ἀναβάντες ἐπὶ τὰς ἀρμαμάζας σὺν ταῖς γυναῖξιν, ἀπήλαυον εὐφραϊνόμενοι.

- 41 Ἐπεὶ δ' ἦλθον οἴκαδε, ἔλεγον τοῦ Κύρου ὁ μὲν τις τὴν σοφίαν, ὁ δὲ τὴν καρτερίαν, ὁ δὲ τὴν πραύτητα, ὁ δὲ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος. Ἐνθα δὴ ὁ Τιγράνης ἐπήρετο τὴν γυναῖκα, Ἦ καὶ σοὶ, ἔφη, ὦ Ἀρμενία, καλὸς ἐδόκει ὁ Κύρος εἶναι; Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἐκεῖνον ἐθεώμην. Ἀλλὰ τίνα μὲν; ἔφη ὁ Τιγράνης. Τὸν εἰπόντα, νῆ Δία, ὡς τῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἀνὸν πρίαιτο, ὥστε μὴ με δουλεύειν. Τότε μὲν δὴ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐκ τοιούτων ἀνεπαύοντο σὺν ἀλλήλοις.

- 42 Τῇ δ' ὑστεραία ὁ Ἀρμένιος Κύρω μὲν καὶ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ξένια ἐπέμπε· προεῖπε δὲ τοῖς ἑαυτοῦ, οὓς δεῆσοι στρατεύεσθαι, εἰς τρίτην ἡμέραν παρεῖναι· τὰ δὲ χρήματα, ὧν εἶπεν ὁ Κύρος, διπλάσια ἀπηρίθμησεν. Ὁ δὲ Κύρος, ὅσα εἶπε λαβῶν, τὰ ἄλλα ἀπέπεμψεν ἤρετο δὲ, πότερος ἔσται ὁ τὸ στρατεύμα ἄγων, ὁ παῖς, ἢ αὐτός. Εἰπέτην δὲ ἅμα, ὁ μὲν πατὴρ οὕτως, Ὁπότερον ἀνὸν σὺ κελεύης· ὁ δὲ παῖς οὕτως, Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπολείψομαί σου, ὦ Κύρε, οὐδ' ἀνὸν σκευοφόρον ἐμὲ δεῆ σοι συνακολουθεῖν.
- 43 Καὶ ὁ Κύρος ἐπιγελάσας εἶπε, Καὶ ἐπὶ πόσω ἀνὸν ἐθέλοις, ἔφη, τὴν γυναῖκά σου ἀκοῦσαι, ὅτι σκευοφορεῖς;

Regis Armeniorum et filii ejus paratum obsequium.

41. καὶ τὸ κάλλος] Primus copulam καὶ ex Philel. addidit Stephanus; eandem habet Guelf.

Ἦ καὶ σοὶ] Ex Philelpho, Guelf. et Leidensi libro apud Valcken. ad Theocritum p. 342. restituit ἢ Zeune. Sequens μὲν Juntina male omisit.

αὐτοῦ—ἀνὸν πρίαιτο] Guelf. cum Edd. primis αὐτοῦ: in eodem ἀνὸν corrector addidit.

ἀνεπαύοντο] Zeune Homericam Alexandri et Helenæ consuetudinem comparat Iliadis 3, 447. sed Xenophontis locum præfert. Talia si quis

hodie historiæ gravi infereret! Quantum a naturæ et majorum nostrorum simplicitate recessimus!

42 πάσῃ] Guelf. ἀπάσῃ, quod, etsi ingratum facit hiatum, recepit Zeune.

ἀπέπεμψε] Ita cum Philelpho et Guelf. Zeune. Vulgo erat ἐπέμψε.

κελεύης] Guelf. male κελεύεις; deinde ἐμὲ pro μὲ ex eodem libro dedit Zeune. postea δεῆσοι Juntina et Guelf. quod expreffit Philelphus.

43. ἐθέλοις, ἔφη] Guelf. ἔφη, ἐθέλοις. Edd. primæ ἐθέλης. Altorf. ἔφη omittit.

Ἄλλ' οὐδὲν, ἔφη, ἀκούειν δεήσει αὐτήν· ἄξω γάρ· ὥστε ὄρᾶν ἐξέσται αὐτῇ, ὅ τι ἂν ἐγὼ πράττω. Ὡρα ἂν, ἔφη, συσκευάζεσθαι ὑμῖν εἶη. Νόμιζε, ἔφη, συνεσκευασμένους παρέσεσθαι, ὅ τι ἂν ὁ πατήρ δῶ. Τότε μὲν δὴ ξενισθέντες οἱ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν.

CAP. II.

Τῆ δ' ὑστεραία ἀναλαβὼν ὁ Κῦρος τὸν Τιγράνην, καὶ τῶν Μήδων ἰππέων τοὺς κρατίστους, καὶ τῶν ἐαυτοῦ Φίλων ὀπόσους καιρὸς ἐδόκει εἶναι, περιελαύνων τὴν χώραν κατεθεᾶτο, σκοπῶν, οὗ τειχισθεῖν Φρούριον. Καὶ ἐπ' ἄκρον τι ἐλθὼν, ἐπηρώτα τὸν Τιγράνην, ποῖα ἂν εἶη τῶν ὄρέων, ὀπόθεν οἱ Χαλδαῖοι καταθέοντες λήζονται. Καὶ ὁ Τιγράνης ἐδείκνυεν. Ὁ δὲ πάλιν ἤρετο, Νῦν δὲ ταῦτα τὰ ὄρη ἔρημά ἐστιν; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, ἀλλ' αἰεὶ σκοποὶ εἰσιν ἐκείνων, οἱ σημαίνουσι τοῖς ἄλλοις, ὅ τι ἂν ὀράσι. Τί οὖν, ἔφη, ποιοῦσιν, ἐπὶ ἂν αἰσθάνονται; Βοηθοῦσιν, ἔφη, ἐπὶ τὰ ἄκρα, ὡς ἂν ἕκαστος δύνηται. Ταῦτα μὲν δὴ ὁ Κῦρος ἠκηκόει· σκοπῶν δὲ κατενόει πολλήν τῆς χώρας τοῖς Ἀρμενίοις ἔρημον καὶ ἀργὸν οὔσαν διὰ τὸν πόλεμον. Καὶ τότε μὲν ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ δειπνήσαντες ἐκοιμήθησαν. Τῆ δ' ὑστεραία αὐτός τε ὁ Τιγράνης παρῆν συνεσκευασμένος· καὶ

Ἔφη ἂν] Vide ad i. 4, 13.

Νόμιζε] Ita cum Stephani Ed. a Zeune dedit ex Philel. libro, Brodæi, Camer. Bodl. Altorf. et Guelf. νομίζω Edd. primæ. νόμιζε δὲ ex Guelf. annotavit Fischer; et mihi particula aliqua post verbum deesse videbatur propter sententiam et ob numeros orationis.

1. ἀναλαβῶν] Hoc pro λαβῶν ex Guelf. dedit Zeune. deinde πρὸ τειχίσει Guelf. τειχισθεῖν Altorf.

ποῖα ἂν—ὄρέων] Guelf. omisso ἂν habet ὄρων. Sed Grammaticus apud

Suidam in ἀνθέων admonet Xenophontem βελίων, ὄρέων et familia divifim scripiffie.

ἀλλ' αἰεὶ] Altorf. omittit αἰεὶ, quod equidem post σημαίνουσι positum mallem.

ἐπὶ ἂν] Guelf. ἐπὶ ἂν habet, ἐπὶ Altorf.

2. κατενόει] Guelf. μὲν addit. deinde ἀργὸν Aldina, Junt. Ifingr.

3. συνεσκευασμένος] Guelf. παρεσκευασμένος omiffio τῆς antecedente, quod corrector addidit.

εἰς τετρακισχιλίους ἰππεῖς συνελέγοντο αὐτῶ, καὶ τοξό-
ται εἰς τοὺς μυρίους, καὶ πελτασταὶ ἄλλοι τοσοῦτοι.
Ὁ δὲ Κύρος, ἐν ᾧ συνελέγοντο, ἐθύετο· ἐπεὶ δὲ καλὰ ἦν
τὰ ἱερὰ αὐτῶ, συνεκάλεσε τοὺς τε τῶν Περσῶν ἡγεμό-
νας, καὶ τοὺς τῶν Μήδων. Ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἦσαν, ἔλεξε
τοιάδε·

Ἄνδρες Φίλοι, ἔστι μὲν τὰ ὄρη ταῦτα, ἀ ὀρῶμεν,
Χαλδαίων· εἰ δὲ ταῦτα καταλάβοιμεν, καὶ ἐπ' ἄκρου
γένοιτο τὸ ἡμέτερον Φρούριον, σωφρονεῖν ἀνάγκη ἂν εἴη
πρὸς ἡμᾶς [καὶ] ἀμφοτέροις, τοῖς τε Ἀρμενίοις καὶ τοῖς
Χαλδαίοις. Τὰ μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν· ἀνθρωπίνῃ δὲ
προθυμίᾳ εἰς τὸ πρᾶχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα
σύμμαχον ἂν γένοιτο, ὡς τάχος. Ἦν γὰρ φθάσωμεν,
πρὶν τοὺς πολεμίους συλλεγῆναι, ἀναβάντες, ἢ παντά-
πασιν ἀμαχεὶ λάβοιμεν ἂν τὸ ἄκρον, ἢ ὀλίγοις τε καὶ
5 ἀσθενέσι χρησαίμεθα ἂν πολεμίους. Τῶν οὖν πόνων
οὐδεὶς ῥάων, οὐδὲ ἀκινδυνότερος, ἔφη, ἔστι, τοῦ νῦν καρτε-
ρῆσαι σπεύδοντας. Ἴτε οὖν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Καὶ ὑμεῖς
μὲν, ᾧ Μῆδοι, ἐν ἀριστερᾷ ἡμῶν πορεύεσθε· ὑμεῖς δὲ, ᾧ
Ἀρμένιοι, οἱ μὲν ἡμίσεις ἐν δεξιᾷ, οἱ δὲ ἡμίσεις ἐμπρο-
σθεν ἡμῶν ἡγεῖσθε· ὑμεῖς δὲ, ᾧ ἰππεῖς, ὀπισθεν ἔπε-
σθε, διακελευόμενοι καὶ ὠθῶντες ἄνω ἡμᾶς· ἦν δὲ τις
6 μαλακύνηται, μὴ ἐπιτρέπετε. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κύρος,
ἡγεῖτο, ὀρθίους ποιησάμενος τοὺς λόχους. Οἱ δὲ Χαλ-

ἰππεῖς] Ex Guelf. ἰππεῖς εἰς τοὺς
τετρακ. dedit Zeune; contra ἰππεῖς
εἰς τετρακ. ex eodem et Altorfino po-
suit Fischer.

καλὰ ἦν] Guelf. καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν.

4. τὸ ἡμέτερον] Articulum in Guelf.
corrector inferuit.

[καὶ] ἀμφοτέροις] Seclusi exemplo
Zeunii καὶ, quod Philel. cum Guelf.
et Altorf. omisit; ex eodem Guelf.
cum Stephano ἡμῖν dedit Zeune pro
ἡμῶν.

χρησαίμεθα ἂν] Guelf. χρησαίμεθ'
ἂν, Altorf. ἂν omittit.

5. ἀκινδυνότερος] Male Steph. et
Leoncl. ἀκινδυνώτερος. Syllaba enim
du longa est. deinde σπουδάζοντας
Guelf. vulgata adscripta in margine.

"Ἴτε οὖν] Philelphus ἴτε νῦν expres-
siffe videtur.

διακελευόμενοι] Guelf. cum margine
Steph. παρακελευόμενοι: deinde mar-
go Steph. Leoncl. μαλακίζηται praefert.

δαῖοι, ὡς ἐγνώσαν τὴν ὄρμην ἀνω οὔσαν, εὐθύς ἐσήμαινόν τε τοῖς ἑαυτῶν, καὶ συνεβόων ἀλλήλοις, καὶ συνηθροίζοντο. Ὁ δὲ Κῦρος παρηγγύα· Ἄνδρες Πέρσαι, ἡμῖν σημαίνουσι σπεύδειν. Ἦν γὰρ φθάσωμεν ἀνω γενόμενοι, οὐδὲν τὰ τῶν πολεμίων δυνήσεται.

Εἶχον δὲ οἱ Χαλδαῖοι γέρρα τε καὶ παλτὰ δύο· καὶ 7 πολεμικώτατοι δὲ λέγονται οὗτοι τῶν περὶ ἐκείνην τὴν χώραν εἶναι· καὶ μισθοῦ στρατεύονται, ὅποταν τις αὐτῶν δεῖται, διὰ τὸ πολεμικοὶ τε καὶ πένητες εἶναι· καὶ γὰρ ἡ χώρα αὐτοῖς ὀρεινὴ τέ ἐστι, καὶ ὀλίγη ἡ τὰ χρήματα ἔχουσα. Ὡς δὲ μᾶλλον ἐπλησίαζον οἱ ἀμφὶ τὸν 8 Κῦρον τῶν ἄκρων, ὁ Τιγράνης σὺν τῷ Κύρῳ πορευόμενος εἶπεν, Ὡ Κῦρε, ἄρ' οἶσθ', ἔφη, ὅτι αὐτοὺς ἡμᾶς αὐτίκα μάλα δεήσει μάχεσθαι; ὡς οἱ γε Ἀρμένιοι οὐ μὴ δέξονται τοὺς πολεμίους. Καὶ ὁ Κῦρος εἰπὼν, ὅτι εἰδείη τοῦτο, εὐθύς παρηγγύησε τοῖς Πέρσαις παρασκευάζεσθαι, ὡς αὐτίκα δεῖσον ἐπιδιώκειν, ἐπειδὴν ὑπαγάγωσι τοὺς πολεμίους ὑποφεύγοντες οἱ Ἀρμένιοι, ὥστ' ἐγγὺς ἡμῖν γενέσθαι. Οὕτω δὲ ἡγοῦντο μὲν οἱ Ἀρμένιοι· τῶν 9 δὲ Χαλδαίων οἱ παρόντες, ὡς ἐπλησίαζον οἱ Ἀρμένιοι, ταχὺ ἀλαλάζαντες ἔθεον, ὥσπερ εἰώθεσαν, ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ Ἀρμένιοι, ὥσπερ εἰώθεσαν, οὐκ ἐδέχοντο. Ὡς δὲ 10

συνηθροίζοντο] Guelf. simplex ἡθροίζετο præfert.

7. παλτὰ] Aldina et Altorf. πελτὰ, sed in Altorf. a super e scriptum est aliena manu. deinde ἐλέγοντο vertit Philolphus.

ὅποταν τις] Edd. primæ τις omitunt. deinde cum Zeunio πολεμικοὶ τι ex Guelf. scripsi pro πολεμικώτατοι.

ὀλίγη ἡ τὰ] Muretus ὀλίγιστα malebat legi; deinde χρήματα vel agros cultos ipsos vel agrorum fructus oportetque rusticas significat. Noster Hellenicorum iii. 4, 24. χρήματα dicit, quæ alii λίαν, prædam, iterum-

que iii. 5, 3. ἐλάσαι χρήματα.

8. εἰπὼν ὅτι εἰδείη] Edd. primæ εἶπεν ὅτι ἤδη, quæ corrigebat Muretus ita: ὅτι δὲ τούτο. Verum expressit Philolphus cum Budensi, Bodl. Guelf. εἶπεν δὲ τούτο αὐτὸς παρηγ. liber Brodæi. Sequens εὐθύς ex margine Steph. et Guelf. addidit Zeune.

ἐπιδιώκειν] Guelf. cum Altorf. simplex διώκειν habet; ex eodem vulgatum ὑπάγωσι correxit Zeune.

9. τῶν δὲ Χαλδαίων] Altorf. δὲ omittit.

εἰώθεσαν] Ita ex Guelf. pro εἰώθεσιν cum Zeunio dedi; idem deinde εἰς αὐτούς; eodem auctore posuit.

- διώκοντες οἱ Χαλδαῖοι εἶδον ἐναντίους μαχαιροφόρους ἱεμένους ἄνω, οἱ μὲν τινες αὐτοῖς πελάσαντες ταχὺ ἀπέθνησκον, οἱ δὲ ἔφευγον, οἱ δὲ τινες καὶ ἐάλωσαν αὐτῶν. Ταχὺ δὲ εἶχετο τὰ ἄκρα. Ἐπεὶ δὲ τὰ ἄκρα εἶχον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον, καθεύρων τε τῶν Χαλδαίων τὰς οἰκήσεις, καὶ ἠσθάνοντο Φεύγοντας αὐτοὺς ἐκ τῶν
- 11 ἐγγύς οἰκήσεων. Ὁ δὲ Κῦρος, ὡς πάντες οἱ στρατιῶται ὁμοῦ ἐγένοντο, ἀριστοποιεῖσθαι παρήγγειλεν. Ἐπεὶ δὲ ἠριστήκεσαν, καταμαθῶν, ἔνθα αἱ σκοπαὶ ἦσαν αἱ τῶν Χαλδαίων, ἐρυμνόν τε ὃν καὶ ἔνυδρον, εὐθὺς ἐτείχιζε Φρούριον· καὶ τὸν Τιγρᾶνῃν ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα, καὶ κελεύειν παραγενέσθαι, ἔχοντα, ὅποσοι εἶεν τέκτονές τε καὶ λιθοδόμοι. Ἐπὶ μὲν δὴ τὸν Ἀρμένιον ἄρχετο ἄγγελος· ὁ δὲ Κῦρος τοῖς παροῦσιν ἐτείχιζεν.
- 12 Ἐν δὲ τούτῳ προσάγουσι τῷ Κύρῳ τοὺς αἰχμαλώτους δεδεμένους, τοὺς δὲ τινὰς καὶ τετραμένους. Ὡς δὲ εἶδεν, εὐθὺς λύειν μὲν ἐκέλευσε τοὺς δεδεμένους, τοὺς δὲ τετραμένους, ἰατροὺς καλέσας, θεραπεύειν ἐκέλευσεν· ἔπειτα δὲ ἔλεξε τοῖς Χαλδαίοις, ὅτι ἤκοι οὔτε ἀπολέσαι ἐπιθυμῶν ἐκείνους, οὔτε πολεμεῖν δεόμενος, ἀλλ' εἰρήνην ποιῆσαι βουλόμενος Ἀρμένιοις καὶ Χαλδαίοις. Πρὶν μὲν οὖν ἔχεσθαι τὰ ἄκρα, οἶδ', ὅτι οὐδὲν ἐδεῖσθε εἰρήνης· τὰ

10. ταχὺ] Philelphus τάχῃ exprefisse videtur. τινὲς αὐτῶν Altorf.

εἶχετο] Ita Philel. margo Steph. Bodl. Guelf. pro εἶχον Edd. primarum et Altorf. deinde ἀμφὶ Κῦρον Altorf.

11. ἀριστοποιεῖσθαι] Hoc ex Guelf. annotavit et vulgato ἀριστοποιεῖν prætulit Fischer: deinde ἠριστήκεσαν δὲ Guelf. eodem annotante.

αἱ σκοπαὶ] Ita Guelf. cum Altorf. fed post ἦσαν Guelf. αἱ omisit. σκοπιαὶ Codices Brodæi, deinde iidem Brodæi libri σκοπιαί. Budensis postea cum Alt. εὐδρον.

ἐκέλευσε] Guelf. ἐκέλευε—καὶ ἔχοντα. sequens λιθοδόμοι ex Xenophon-tis h. l. annotavit Pollux 7, 118. Brodæi libri λιθοτόμοι præferebant; Valckenarius apud Pierfon. ad Mærin p. 254. λιθολόγοι malebat legi.

12. λύειν μὲν] Guelf. μὲν λύειν. ex eodem additum δὲ post ἔπειτα a Zeunio. idem ἂν ante ἤκοι vulgo positum omittit; hinc seclufit Zeune.

ἀπολέσαι] Libri Brodæi ἀπελάσαι Guelf. ἀπελάσειν—βουλόμενος ποιῆσαι.

ὅτι οὐδὲν] Guelf. ὅτι οὐκ. deinde Juntina ἡμέτερα.

μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε, τὰ δὲ τῶν Ἀρμενίων ἤγετε καὶ ἐφέρετε· νῦν δὲ ὄρατε δὴ, ἐν οἷῳ ἐστέ. Ἐγὼ 13 οὖν ἀφήμι ὑμᾶς οἵκαδε τοὺς εἰλημμένους, καὶ δίδωμι ὑμῖν σὺν τοῖς ἄλλοις Χαλδαίοις βουλευσασθαι, εἴτε βούλεσθε πολεμεῖν ἡμῖν, εἴτε Φίλοι εἶναι. Καὶ μὲν πόλεμον αἰρήσθε, μηκέτι ἤκετε δεῦρο ἀνευ ὅπλων, εἰ σωφρονεῖτε· ἢν δὲ εἰρήνης δοκῆτε δεῖσθαι, ἀνευ ὅπλων ἤκετε· ὡς δὲ καλῶς ἔξει τὰ ὑμέτερα, ἢν Φίλοι γένησθε, ἐμοὶ μελήσει. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι, πολλὰ 14 μὲν ἐπαινέσαντες, πολλὰ δὲ δεξιωσάμενοι τὸν Κῦρον, ὥχοντο οἵκαδε.

Ὁ δὲ Ἀρμένιος, ὡς ἤκουσε τὴν τε κλήσιν τοῦ Κύρου καὶ τὴν πρᾶξιν, λαβὼν τοὺς τέκτονας καὶ τᾶλλα, ὅσων ἔμετο δεῖν, ἤκε πρὸς τὸν Κῦρον ὡς ἠδύνατο τάχιστα. Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὸν Κῦρον, ἔλεξεν, ὦ Κῦρε, ὡς ὀλίγα δυνά- 15 μνοι προορᾶν ἄνθρωποι περὶ τοῦ μέλλοντος, πολλὰ ἐπιχειροῦμεν πρᾶττειν. Νῦν γὰρ δὴ καὶ ἐγὼ, ἐλευθερίαν μὲν μηχανᾶσθαι ἐπιχειρήσας, δοῦλος, ὡς οὐδεπώποτε, ἐγενόμην· ἐπεὶ δὲ ἐάλωμεν, σαφῶς ἀπολωλέναι νομίσαντες, νῦν ἀναφαινόμεθα σεσωσμένοι, ὡς οὐδεπώποτε. Οἱ γὰρ οὐδεπώποτε ἐπαύοντο πολλὰ κακὰ ἡμᾶς ποιούντες, νῦν ὀρῶ τούτους ἔχοντας, ὥσπερ ἐγὼ ἠύχομην. Καὶ 16 τοῦτο ἐπίστω, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅτι ἐγὼ, ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων, πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα, ἢν σὺ νῦν ἔχεις παρ' ἐμοῦ· καὶ ἂ

13. Καὶ μὲν] Guelf. καὶ ἢν. deinde verba ἀνευ ὅπλων altero loco defunt in Juntina et Altorf.

γίνησθε] Ald. Junt. Altorf. γίνοισθε.

14. ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι] Guelf. οἱ Χ. ταῦτα omiffis deinceps τὸν Κῦρον.

τᾶλλα, ὅσων] Guelf. ἄλλα ὅσων. Gregorius in Commentariis ad Her-

mogenem p. 906. ἄλλα ὅσα ex h. l. laudavit. deinde vulgatum ἠδύνατο ex Guelf. mutavit Zeune.

15. ἐάλωμεν] Ita Steph. et Guelf. ἐάλωμεν Edd. primarum repetit Zeune; Sequens σαφῶς omiffit Juntina.

Οἱ γὰρ] Juntina et Ifingr. Χαλδαῖοι γοῦν, οἱ οὐδὲ ἐπαύοντο πώποτε. deinde ἠύχομαι Altorf. ἢν supra scripto.

ὑπισχνοῦ ποιήσῃν ἀγαθὰ ἡμᾶς, ὅτ' ἐλάβαντες τὰ χρήματα, ἀποτετέλεσταί σοι ἦδῃ· ὥστε καὶ προσοφείλοντές σοι ἄλλας χάριτας ἀναπεφίναμεν, ἅς ἡμεῖς γε, εἰ μὴ κακοὶ ἐσμεν, αἰσχυνοίμεθ' ἂν σοι μὴ ἀποδιδόντες· οἱ καὶ ἀποδιδόντες οὐδὲν ἄξιον οὐδ' οὕτω πρὸς εὐεργέτην κατα-
 17 λαμβανόμεθα τοσοῦτον ποιοῦντες. Ὁ μὲν Ἀρμένιος ταῦτ' ἔλεξεν.

Οἱ δὲ Χαλδαῖοι ἤκον δεόμενοι τοῦ Κύρου, εἰρήνην σφίσι ποιῆσαι. Καὶ ὁ Κύρος ἐπήρето αὐτούς· Ἔφην, ὦ Χαλδαῖοι, ἡ τούτου γε ἕνεκα, εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε, ὅτι νομίζετε ἀσφαλέστερον ἂν δυνασθαι ζῆν, εἰρήνης γενομένης, ἢ πολεμοῦντες, ἐπεὶ ἡμεῖς τ' ἄκρα τάδ'
 18 ἔχομεν; Ἐφασαν οἱ Χαλδαῖοι. Καὶ ὅς, Τί οὖν, ἔφην, εἰ καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀγαθὰ προσγένοιτο διὰ τὴν εἰρήνην; Ἐτι ἂν, ἔφασαν, μᾶλλον εὐφραϊνοίμεθα. Ἄλλο τι οὖν, ἔφην, ἢ, διὰ τὸ γῆς σπανίζειν ἀγαθῆς, νῦν πένητες νομίζεσθαι εἶναι; Συνέφασαν καὶ τοῦτο. Τί οὖν; ἔφην ὁ Κύρος,

16. ἀναπεφίναμεν] Ita ex emendatione Brodæi Stephanus dedit, addicente libro Bœlleiano. Vulgo erat ἂν πεφ.

μὴ ἀποδιδόντες οἱ] Vulgatum ἀποδιδόναι ex Guelf. correxi, qui deinceps ἔ καὶ cum Juntina habet scriptum; reliquæ Edd. ὧ καὶ. Mecum Muretus facit. Verba ὧ καὶ ἀποδιδόντες—ποιοῦντες Altorf. omisit, et in Guelf. ἔ καὶ—ποιοῦντες in margine suppleta sunt.

17. ταῦτ' ἔλεξε] Guelf. τοσαῦτ' habet; deinde ἄλλο τι cum Juntina et Altorf. habet, quod ideo damnavit Zeune, quod διὰ intelligi h. l. non possit, sed ex sequentibus ἕνεκα sit repetendum, quod fieri non posse putabat. Quod si mecum ἄλλο τι probaveris, sequens etiam γε post τούτου cum Guelf. erit omittendum.

γενομένης] Cum γινομένης præeunte Guelf. mutavit Zeune; ex eodem recte ἂν post ἀσφαλέστερον addidit. Sequentia mire in libris vitiosa reperiuntur. Philèphus ἐπεὶ ἡμεῖς τάδ'

ἔχομεν. Ἐφασαν—τί δ' ἔφην, vertit, ut est scriptum in Guelf. nisi quod ἔ additum post ἐπεὶ exstat in Guelf. At primæ Edd. ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ταῦτ' ἐλέγομεν, τᾶλλα ἔχομεν ἔφασαν. Stephanus alicubi legi ait ἐπεὶ ἡμεῖς τᾶλλα ἔχομεν omiffis ceteris, quæ ipsa est Altorf. libri scriptura. Leonclavius ex vulgari lectione hanc exculpserat: ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ταῦτα λέγομεν οἱ τ' ἄκρα ἔχομεν, ἔφασαν οἱ X. Budensis liber ἐπεὶ ἡμεῖς τᾶκρα ἔχομεν ἔφασαν. quam lectionem recepit Hutchinson. ἐπεὶ ἡμεῖς τᾶλλα ἔχομεν Bodl. et inter lineas τὰ δὲ λέγομεν addita habet. Libri Guelferbytani scripturam recepit Zeune, excepta tamen particula δέ; eam cum Budensis libri lectione junximus præeunte Weiskio.

18. Τί οὖν] Ex Guelf. τί δ' ἔφην Zeune dedit, quod et ipse prætulèrim, quoniam ista formula conclusioni magis videtur inservire.

Ἐτι ἂν] Guelf. cum libro Brodæi ὅτι ἂν.

βούλοισθ' ἂν ἀποτελοῦντες, ὅσαπερ οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι, ἐξεῖναι ὑμῖν, τῆς Ἀρμενίας γῆς ἐργάζεσθαι, ὅπως ἂν θέλῃτε; Ἐφασαν οἱ Χαλδαῖοι, εἰ πιστεύοιμεν μὴ ἀδικήσεσθαι. Τί δὲ σὺ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε; βούλοιο ἂν σοι 19 τὴν νῦν ἀργὸν οὖσαν γῆν ἐνεργὸν γενέσθαι, εἰ μέλλοιεν τὰ νομιζόμενα [παρά] σοι ἀποτελεῖν οἱ ἐργαζόμενοι; Ἐφη ὁ Ἀρμένιος πολλοῦ ἂν τοῦτο πρῖασθαι· πολὺ γὰρ ἂν αὐξάνεσθαι τὴν πρόσοδον. Τί δὲ ὑμεῖς, ἔφη, ὦ Χαλ- 20 δαῖοι; ἐπεὶ ὄρη ἀγαθὰ ἔχετε, ἐθέλοιτ' ἂν ἕαν νέμειν ταῦτα τοὺς Ἀρμένιους, εἰ ὑμῖν μέλλοιεν οἱ νέμοντες τὰ δίκαια ἀποτελεῖν; Ἐφασαν οἱ Χαλδαῖοι· πολλὰ γὰρ ἂν ἄφελεῖσθαι, οὐδὲν πονοῦντας. Σὺ δὲ, ἔφη, ὦ Ἀρ- μένιε, ἐθέλοις ἂν ταῖς τούτων νομαῖς χρῆσθαι, εἰ μέλ- λοις, μικρὰ ἄφελῶν Χαλδαίους, πολὺ πλείω ἄφεληθῆ- σεσθαι; Καὶ σφόδρα ἂν, ἔφη, εἴπερ οἰοίμην ἀσφαλῶς νέμειν. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀσφαλῶς ἂν νέμοιτε, εἰ τὰ ἄκρα ἔχοιτε σύμμαχα; Ἐφη ὁ Ἀρμένιος. Ἄλλὰ μὰ Δί', 21 ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, οὐκ ἂν ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζό-

βούλοισθ' ἂν] Edd. primæ ἦ (id est ἦ) βουλ. ἂν primus Stephanus, addicente Guelf. omisit ἦ. deinde οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι cum Stephano ex libro Brodæi et Guelf. posui, cum reliquæ Edd. ἄλλοι omittant, etiam Altorf. liber ἄλλοι et deinde γῆς ab aliena addita manu habet.

θέλῃτε] Ita ex Guelf. Zeune pro βούλησθε, ut oratio varietur.

19. βούλοιο ἂν σοι] Juntina βούλει ἂν. Ifingr. βούλοιο ἂν. Brodæi liber βούλει ἂν σοι. Guelf. βούλοιο ἂν σοι, unde σοι cum Zeunio adjunximus.

ἀργὸν] Juntina ἀργὴν cum Guelf. et libro Brodæi, in quo erat scriptum τὴν νῦν ἀργὴν χώραν οὖσαν, γῆν ἐνεργόν. Altorf. ἀργὴν ἐνεργὸν ποιῆσαι γενέσθαι, ubi verbum ποιῆσαι suppositis punctis damnatur. Guelf. ἀργὴν οὖσαν χώραν, ἐνεργόν. unde χώραν recepit Zeune.

[παρά] σοι] Cum Mureto seclufi παρά. Sunt τὰ νομιζόμενα, quæ dein-

de τὰ δίκαια dicuntur et σοι pertinet ad ἀποτελεῖν. Articulum ante ἐργαζόμενοι in Guelf. corrector addidit.

20. ἐθέλοιτ'] Juntina εἰ θέλοιτ' et statim Edd. primæ εἰ θέλοις habent. Sequens μέλλοις ex Editione Castal. et Steph. pro μέλλεις recepit Zeune. Ante ἔφασαν Philelphus σφόδρα scriptum legit et vertit.

εἴπερ οἰοίμην] Ita Stephanus cum libro Brodæi et Gabriellis in Editione posteriore scripsit: Aldina εἰ οἰοίμην ἀσφαλῆς νέμειν. quod expressit Philelphus. εἰ οἰοίμην ἀσφαλῶς Bodl. et Altorf. εἰ ἡμῖν ἀσφαλῆς cum Juntina, Budensii et Guelf. dedit Zeune: quæ le. tio posset similiter probari, si conditionem adjunctam hanc haberet εἴ γ' ἡμῖν ἀσφαλῆς.

οὐκοῦν, ἔφη] Juntina, Ifingr. Guelf. ἔφη omittunt, deinde ἔχοιμεν habent. Altorf. ἀσφαλῶς νέμοιτε omisso ἂν; in Guelf. νέμοντες esse ait Zeune.

- μεθα μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν, εἰ οὔτοι τὰ ἄκρα ἔχοιεν. Εἰ δὲ ὑμῖν αὖ, ἔφη, τὰ ἄκρα σύμμαχα εἶη; Οὕτως ἂν, ἔφασαν, ἡμῖν καλῶς ἔχοι. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀρμένιος, οὐκ ἂν ἡμῖν αὖ καλῶς ἔχοι, εἰ οὔτοι παραλήψονται πάλιν τὰ ἄκρα, ἄλλως τε
- 22 καὶ τετειχισμένα. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Οὕτωςι τοίνυν, ἔφη, ἐγὼ ποιήσω· οὐδετέροις ὑμῶν τὰ ἄκρα παραδώσω, ἀλλὰ ἡμεῖς φυλάσσομεν αὐτά· καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν ὀποτεροῦν, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἡμεῖς ἐσόμεθα.
- 23 Ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα ἀμφοτέροι, ἐπήνεσαν, καὶ ἔλεγον, ὅτι οὕτως ἂν μόνως ἢ εἰρήνη βεβαία γένοιτο. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδσαν καὶ ἔλαβον πάντες τὰ πιστά· καὶ ἐλευθέρους μὲν ἀμφοτέρους ἀπ' ἀλλήλων εἶναι συνετίθεντο, ἐπιγαμίας δὲ εἶναι, καὶ ἐπεργασίας, καὶ ἐπινομίας· καὶ συμμαχίαν δὲ κοινὴν, εἴ τις ἀδικοῖ ὀποτε-

21. Εἰ δ' ὑμῖν αὖ] Τί δ' ὑμῖν αὖ scriptum vertit Philadelphus. Ante Zeunium erat εἰ δ' ὑμῖν ἂν. deinde εἰς Guelf.

'Ἀλλὰ μὰ—Ἀρμένιος] Hæc omisit Juntina. deinde αὖ καλῶς ex Philel. Guelf. et Altorf. Zeune. Antea erat νῦν καλῶς. Sequens πάλιν Juntina omisit.

22. τοίνυν, ἔφη] Hoc ordine cum Guelf. Zeune ἔφη collocavit; Edd. post ποιήσω rejiciunt: deinde οὐδετέροις ὑμῖν Edd. primæ. postea ὀποτέροι (omisso οὖν) ἡμεῖς ἐσόμεθα. Vulgo erat ἴσομ. ἡμεῖς ordine inverfo.

23. ταῦτ' ἀμφοτέροι] Ordinem invertit Guelf. sequens ὅτι ex libris Brodæi, Gabriel. Bodl. Guelf. additum est.

ἂν μόνως] Dedi Guelf. scripturam. Vulgo erat ἂν εἴη μόνως εἰρήνη βεβαία. In Altorf. βεβαίως est, vulgato supra scripto.

ἔδσαν καὶ ἔλ.] Guelf. ἔλαβον καὶ ἔδσαν.

ἀμφοτέρους] Omittit Altorf. et συνεστ. εἶναι deinceps habet: postea ἐπεργασίας Aldina. Verum ἐπεργ. cum ἐπινομία ex h. l. retulit Pollux 7,

142.

συμμαχίαν] Ex Guelf. et margine Steph. Leoncl. ἐπισυμμ. dedit Zeune, quod rejecit Weiske, quoniam ἐπισυμμαχία dicatur eadem, quæ συμμαχία κοινή. Locus in Epistola Philippi apud Demosthenem p. 160. ubi ἐπισυμμαχία legitur, variatur tamen in libris scriptis. Verum si ἐπιμαχία est societas belli ad propulsiendam hostium injuriam, eoque diversa a συμμαχία, ut vult Scholiastes Thucydidis 1, 44. fuerit etiam fortasse ἐπισυμμαχία diversa a συμμαχία κοινή. Nam Cyrus potuisset stipulari sibi συμμαχίαν ab Armeniis et Chaldæis victis; ita ut hi contra victoris συμμαχίαν implorarent, quoties ea uti vellent. Κοινὴ igitur esse συμμαχία hic promissa videri possit, ita tamen ut hostium tantum injuriæ propulsi sentur, non vero provocentur. Atque ejusmodi forte fœdus fuerit ἐπισυμμαχία κοινή dictum. In Guelf. tamen ἐπὶ συμμαχίαν scriptum est; et deinde ποτέρους, correctum tamen; ὀποτέρου του Aldina, ὀποτέρους Ifingr. ὀποτέρους που aut του libris Brodæi.

ρουσούν. Οὕτω μὲν τότε διεπράχθη· καὶ νῦν δὲ ἔτι²⁴
 οὕτω διαμένουσιν αἱ τότε γενόμεναι συνθήκαι Χαλδαίοις
 καὶ τῷ τὴν Ἀρμενίαν ἔχοντι. Ἐπεὶ δὲ αἱ συνθήκαι
 ἐγένοντο, εὐθύς συνετείχιζόν τε ἀμφοτέροι προθύμως ὡς
 κοινὸν Φρούριον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια συνεισήγον. Ἐπεὶ δὲ²⁵
 ἐσπέρα προσήει, συνδείπνους ἔλαβεν ἀμφοτέρους πρὸς
 ἑαυτὸν, ὡς Φίλους ἦδη. Συσκηνοῦντων δὲ, εἶπέ τις τῶν
 Χαλδαίων, ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις σφῶν πᾶσιν εὐκτὰ ταῦτα
 εἴη· εἰσὶ δὲ τινὲς τῶν Χαλδαίων, οἱ ληϊζόμενοι ζῶσι, καὶ
 οὐτ' ἂν ἐπίσταιντο ἐργάζεσθαι, οὐτ' ἂν δύναιντο, εἰθισμέ-
 νοι ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν· αἰεὶ γὰρ ἐληϊζοντο ἢ ἐμισθο-
 φόρου, πολλάκις μὲν παρὰ τῷ τῶν Ἰνδῶν βασιλεῖ, (καὶ
 γὰρ, ἔφασαν, πολύχρυσος ὁ ἀνὴρ) πολλάκις δὲ καὶ παρ'
 Ἀστυάγει. Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Τί οὖν οὐ καὶ νῦν παρ'²⁶
 ἐμοὶ μισθοφοροῦσιν; ἐγὼ γὰρ δώσω, ὅσον τις καὶ ἄλλος
 πλεῖστον δήποτε ἔδωκε. Συνέφασάν οἱ, καὶ πολλούς
 γε ἔσεσθαι ἔλεγον τοὺς ἐθελήσοντας.

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω συναμολογεῖτο. Ὁ δὲ Κῦρος²⁷
 ὡς ἤκούσεν, ὅτι πρὸς τὸν Ἰνδὸν πολλάκις οἱ Χαλδαῖοι
 ἐπορευόντο, ἀναμνησθεῖς, ὅτι ἦλθον παρ' αὐτοῦ κατασκε-
 ψόμενοι εἰς Μήδους τὰ αὐτῶν πράγματα, καὶ ὥχοντο
 πρὸς τοὺς πολεμίους, ὅπως αὐτῶν καὶ τὰ ἐκείνων κατίδωσιν,
 ἐβούλετο μαθεῖν τὸν Ἰνδὸν τὰ αὐτῷ πεπραγμένα. Ἦρξατο²⁸

24. μὲν τότε] Ex Guelf. οὖν interfe-
 ruit Zeune; deinde γεγέννητο Guelf.
 postea συνετειχιζοντο ἀμφοτέροι Altorf.

25. προσήει] Guelf. προσείη. idem
 συσκηνοῦντων dedit cum margine
 Steph. pro συνδειπνούωντων. Ita noster
 alibi utitur eodem verbo, et affini
 διασκηνοῦν. Postea ταῦτ' εὐκτὰ Guelf.

οὐτ' ἂν ἐπίσταιντο] Guelf. οὐτ' ἐπί-
 στανται. Stephanus οὐδ' ἂν bis dedit.
 deinde ἢ pro καὶ ex Guelf. dedimus
 cum Zeunio.

πολλάκις] Antepositum vulgo καὶ
 Zeune seclufit, ego cum Philel.

Guelf. et Altorf. omiffi. τῶν ex Guelf.
 accessit. πολύχρυσος ἀνὴρ Altorf.

26. πολλούς γε] Juntina γε omiffit.

27. πολλάκις] Guelf. post ὅτι col-
 locat.

κατασκεψόμενοι] Quod e Philelphi
 versione dedit Stephanus, recepi in
 locum vulgati κατασκεψάμενοι. Paulo
 antea forte οἱ παρ' αὐτοῦ præstaret, ut
 fest. 30. ὁ παρ' ἐμοῦ, legatus meus.

τὸν Ἰνδὸν] Hæc cum Juntina Bu-
 densis liber omittit. deinde ἑαυτῷ
 Guelf.

οὖν λόγου τοιοῦδε· Ὡς Ἀρμένιε, ἔφη, καὶ ὑμεῖς οἱ Χαλδαῖοι, εἶπατέ μοι, εἴ τινα ἐγὼ νῦν τῶν ἐμῶν ἀποστέλλοιμι πρὸς τὸν Ἰνδόν, συμπέμψαιτ' ἂν μοι τῶν ὑμετέρων, οἵτινες αὐτῷ τήν τε ὁδὸν ἡγοῖντο ἂν, καὶ συμπράττοιεν, ὥστε γενέσθαι ἡμῖν παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ, ἃ ἐγὼ βούλομαι; ἐγὼ γὰρ χρήματα μὲν προσγενέσθαι ἔτι ἂν βουλοίμην ἡμῖν, ὅπως ἔχω καὶ μισθὸν ἀφθόνας δίδοναι, οἷς ἂν δέη, καὶ τιμᾶν καὶ δωρεῖσθαι τῶν στρατευομένων τοὺς ἀξίους· τούτων μὲν δὴ ἕνεκα βούλομαι ὡς ἀφθονώτατα χρήματα ἔχειν· δεῖσθαι δὲ τούτων νομίζω. Τῶν μὲν ὑμετέρων ἡδὺ μοι φεῖδεσθαι· φίλους γὰρ ὑμᾶς ἤδη νομίζω· 29 παρὰ δὲ τοῦ Ἰνδοῦ ἡδέως ἂν λάβοιμι, εἰ δίδοι. Ὁ οὖν ἄγγελος, ᾧ κελεύω ὑμᾶς ἡγεμόνας δοῦναι καὶ συμπράκτορας γενέσθαι, ἐλθὼν ἐκεῖσε, λέξει ὧδε· Ἐπεμψέ με Κύρος, ᾧ Ἰνδὸς, πρὸς σε· φησὶ δὲ προσδεῖσθαι χρημάτων, προσδεχόμενος καὶ ἄλλην στρατιὰν οἰκοθεν ἐκ Περσῶν· (καὶ γὰρ προσδέχομαι, ἔφη) ἦν οὖν αὐτῷ πέμψης, ὅποσα σοι προχωρεῖ, φησὶν, ἦν Θεὸς ἀγαθὸν τέλος δίδῃ αὐτῷ, πειράσσεσθαι ποιῆσαι, ὥστε σε νομίζειν καλῶς βεβουλευῆσθαι, χαρισάμενον αὐτῷ.

28. Ἀρμένιε] In Guelf. antea erat Ἀρμένιοι: ex eodem et Altorf. ᾧ Χαλδαῖοι dedit Zeune. Verba εἶπατέ μοι omittit Altorf. liber.

νῦν τῶν] Ex Guelf. νῦν addidimus cum Zeunio: deinde ἀποστέλλοιμην Guelf. in Altorf. est ἀποστέλλοιμην. fed η et ν sunt ab aliena manu scriptæ literæ, et η fuit alia litera.

αὐτῷ τήν τε] Juntina αὐτῶν; Guelf. τε omisit.

στρατευομένων] Margo Steph. στρατευομένων.

μὲν δὴ] In Guelf. μὲν corrector addidit, item sequens δέ. Stephanus νομίζων edidit, quod est in Bodl.

Τῶν μὲν] Guelf. τῶν δὲ ὑμετέρων—μοι ἀπέχεσθαι φαίνεται, ut liber Brodæi; vulgatam tamen corrector an-

notavit; Altorf. φεῖδεσθαι et in margine φαίνεται habet ab aliena manu. Recte Zeunius τῶν μὲν δὴ rectius legi suspicatus est. deinde ἢδη ὑμᾶς Guelf.

29. ἡγεμόνας] Singularem etiam in sequenti vocabulo præbet Juntina; deinde ὧδε λέξει Guelf. Altorf.

καὶ ἄλλην] Copulam cum Philelpho Guelf. et Altorf. omittunt.

πειράσσεσθαι] Cum Stephano ex Guelf. hoc dedit Zeune pro πειράσσει. Altorf. ποιῆσειν habet.

βεβουλευῆσθαι] Juntina βεβουλευσαι: deinde ὥστε σε ex Edd. primis revocavi, quod cum Guelf. omiserat Zeune et Weiske; itaque sequebatur ut cum Brodæo et Stephano vulgatum χαρισάμενος corrigerem etiam.

Ταῦτα μὲν ὁ παρ' ἐμοῦ λέξει· τοῖς δὲ παρ' ὑμῶν ὑμεῖς 30
 αὐτὸ ἐπιστέλλετε, ὅ τι ὑμῖν δοκεῖ συμφέρον εἶναι. Καὶ ἦν
 μὲν λάβωμεν, ἔφη, παρ' αὐτοῦ, ἀφ' ἑσπρωτέρους χρησό-
 μεθα· ἦν δὲ μὴ λάβωμεν, εἰσόμεθα, ὅτι οὐδεμίαν αὐτῶ
 χάριν ὀφείλομεν, ἀλλ' ἐξέσται ἡμῖν, ἐκείνου ἕνεκα, πρὸς
 τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα τίθεσθαι. Ταῦτ' εἶπεν ὁ 31
 Κῦρος, νομίζων τοὺς ἰόντας Ἀρμενίων καὶ Χαλδαίων τοι-
 αῦτα λέξειν περὶ αὐτοῦ, ὅσα αὐτὸς ἐπεθύμει πάντας ἀν-
 θρώπους καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ. Καὶ τότε
 μὲν δὴ, ὅποτε καλῶς εἶχε, διαλύσαντες τὴν σκηνὴν, ἀνε-
 παύοντο.

CAP. III.

Τῆ δ' ὑστεραία ὁ τε Κῦρος ἔπεμπε τὸν ἄγγελον, 32
 ἐπιστείλας ὅσα περ' ἔφη, καὶ ὁ Ἀρμένιος καὶ οἱ Χαλδαῖοι
 συνέπεμπον, οὓς ἰκανωτάτους ἐνόμιζον εἶναι καὶ συμπρᾶ-
 ξαι καὶ εἰπεῖν περὶ τοῦ Κύρου τὰ προσήκοντα.

Cyrum re-
 deuntem
 excipiunt
 honorifice
 deducunt-
 que abeun-
 tem Arme-
 nii.

Ἐκ δὲ τούτου παρασκευάσας ὁ Κῦρος τὸ Φρούριον καὶ
 Φύλαξιν ἰκανοῖς καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι, καὶ ἄρχοντα
 αὐτῶν καταλιπὼν Μῆδον, ὃν ᾤετο Κυαζάρει ἀν μάλιστα
 χάρισασθαι, ἀπῆει συλλαβῶν τὸ ἕτερον στράτευμα, ὅσον

30. Ταῦτα μὲν δ] Philadelphus Καὶ
 ταῦτα μὲν δὴ παρ' ἐμοῦ scriptum legit
 et vertit; idem sequens αὐτὸ omisit.

συμφέρον] Guelf. σύμφερον δοκοῖ εἶ-
 ναι. sed συμφέρον corrector dedit.

λάβωμεν, ἔφη] Stephanus ἔφη addi-
 dit, quod habet etiam Guelf.

οὐδεμίαν αὐτῶ] Guelf. αὐτῶ ὅτι οὐ-
 δεμίαν χάριν ὀφείλομεν—ἐκείνου ἕνεκεν.
 deinde ἐκείνου σύμφερον Altorf. sed in
 margine ἡμέτερον ab alia manu addi-
 tum legitur.

31. ἰόντας] Inepte Altorf. liber
 ἰδιώτας dat.

ἐπεθύμει] Guelf. ἐπιθύμει—ἀνθρώ-
 πους λέγειν περὶ αὐτοῦ. sed corrector

καὶ ἀκούειν addidit.

1. συνέπεμπον] Guelf. συνέπεμψαν.
 Articulum ante Κύρου ex Isingr. Bryl.
 Argent. cum Zeunio addidi.

παρασκευάσας ὁ Κῦρος] Ita ex Guelf.
 Zeune: Stephanus ὁ Κ. παρ. dedit.
 antea erat: ὁ Κ. ἐπιτελέσας.

τὸ ἕτερον] Juntina τε καὶ ἕτερον.
 Aldina, Philel. Bodl. tantum τὸ
 omisso ἕτερον. Brodæi liber et Guelf.
 τὸ ἕτερον, quod Stephanus recepit.
 Ex Juntina lectione ἐκάτερον effecit
 Zeune. Ego Aldinam cum Step-
 hano sequi malim. ἕτερον Weiskius ait
 respicere ad partem præsidii a Cyro
 in castello relictam.

τε ἤλθεν ἔχων, καὶ ὁ παρ' Ἀρμενίων προσέλαβε, καὶ τοὺς παρὰ Χαλδαίων, εἰς τετρακισχιλίους, οἱ ὄντο καὶ ἕμπάντων τῶν ἄλλων κρείττονες εἶναι.

2 Ὡς δὲ κατέβη εἰς τὴν οἰκουμένην, οὐδεὶς ἔμεινεν ἔνδον Ἀρμενίων, οὔτε ἀνὴρ, οὔτε γυνή, ἀλλὰ πάντες ὑπήντων, ἠδόμενοι τῇ εἰρήνῃ, καὶ φέροντες, καὶ ἄγοντες, εἴ τι ἕκαστος ἄξιον εἶχε. Καὶ ὁ Ἀρμένιος τούτοις οὐκ ἤχθετο, οὕτως ἀν νομίζων καὶ τὸν Κῦρον μάλλον ἠδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. Τέλος δ' οὖν ὑπήντησε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀρμενίου, τὰς θυγατέρας ἔχουσα καὶ τὸν νεώτερον υἱόν· καὶ σὺν ἄλλοις δώροις καὶ τὸ χρυσίον ἐκόμιζεν, ὃ πρότερον οὐκ ἤθελε λαβεῖν ὁ Κῦρος. Καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν, εἶπεν, Ὑμεῖς ἐμὲ οὐ ποιήσετε μισθοῦ περιϊόντα εὐεργετῆν· ἀλλὰ σὺ, ὦ γύναι, ἔχουσα ταῦτα τὰ χρήματα, ἀ φέρεις, ἀπιθι, καὶ τῶ μὲν Ἀρμενίῳ μηκέτι δὸς αὐτὰ κατορύξαι· ἐκπεμφσον δὲ τὸν σὸν υἱόν, ὡς κάλλιστα ἀπ' αὐτῶν κατασκευάσασα, ἐπὶ τὴν στρατείαν· ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν κτῶ καὶ σαυτῇ, καὶ τῶ ἀνδρὶ, καὶ ταῖς θυγατρᾶσι, καὶ τοῖς υἱοῖς, ὅ τι κεκτημένοι καὶ κεκοσμημένοι κάλλιον καὶ ἡδίων τὸν αἰῶνα διάζετε· εἰς δὲ τὴν γῆν, ἔφη, ἀρκείτω τὰ σώματα, ὅταν ἕκαστος τελευτήσῃ, κατα-
4 κρύπτειν. Ὁ μὲν ταῦτα εἰπῶν παρήλασεν· ὁ δὲ Ἀρμένιος συμπροῦπεμπε, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι, ἀνακαλοῦντες τὸν εὐεργετήν, τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθόν. Καὶ

2. εἴ τι ἕκαστος] id est ὅτι, quod ipsum est in libro Brodæi, Bodl. Guelf. Altorf. et margine Steph.

Τέλος δ' οὖν] Ita Steph. et Guelf. οὖν abest ab Edd. primis et Altorf. libro.

καὶ τὸ χρυσίον] Guelf. καὶ et sequentem articulum ante Κύρος omisit.

3. ἰδὼν] Junt. εἰδὼν. Guelf. λαβῶν. deinde χρήματα Codex omittit Guelf. καὶ τῶ μὲν] Ex Guelf. μὲν recepit

Zeune: idem liber dōs deinde στρατείαν habet, quam posteriore formam dedit Zeune. Pro ἀπ' αὐτῶν Aldina ἀπάντων habet. In Guelf. ἐκπεμφσαι δὲ τὸν υἱόν est, sed vulgata a correctore addita est.

κεκοσμημένοι] In Altorf. κοσμη^οθε, literis ευθε punctatis et μειοι supra posito.

4. παρήλασεν] Ita pro παρήλαυεν Guelf. idem deinde λοιποὶ πάντες.

ταῦτ' ἐποίουν, ἕως ἐκ τῆς χώρας ἐξέπεμψαν. Συναπέ-
στειλε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀρμένιος καὶ στρατιὰν πλείονα, ὡς
εἰρήνης οἴκοι οὔσης. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος ἀπήει, κεχρημα-
τισμένος, οὐχ ἂν ἔλαβε μόνον χρήματα, ἀλλὰ πολὺ
πλείονα τούτων ἐτοιμασάμενος διὰ τὸν τρόπον, ὥστε
λαμβάνειν, ὅποτε δέοιτο. Καὶ τότε μὲν ἐστρατοπεδεύ-
σατο ἐν τοῖς μεθορίοις. Τῇ δὲ ὑστεραία τὸ μὲν στρα-
τευμα καὶ τὰ χρήματα ἐπέμψε πρὸς Κυαζάρην, (ὁ δὲ
πλησίον ἦν, ὡσπερ ἔφησεν) αὐτὸς δὲ σὺν Τιγράνη καὶ
Περσῶν τοῖς ἀρίστοις ἐθήρα, ὅπου περ ἐπιτυγχάνοιεν θη-
ρίοις, καὶ εὐφραίνετο.

Ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς Μήδους, τῶν χρημάτων ἔδωκε ^δ
τοῖς ἑαυτοῦ ταξιάρχοις, ὅσα ἐδόκει ἐκάστῳ ἰκανὰ εἶναι, ^{Ornatis et}
ὅπως καὶ ἐκεῖνοι ἔχοιεν τιμᾶν, εἴ τινας ἀγαίνοτο τῶν ὑφ' ^{excitatis}
ἑαυτοῦ· ἐνόμιζε γὰρ, εἴ ἕκαστος τὸ μέρος ἀξίεπαινον ^{militibus}
ποιήσειε, τὸ ὅλον αὐτῷ καλῶς ἔχειν. Καὶ αὐτὸς δὲ, ^{Cyrus per-}
εἴτι που καλὸν ἴδοι εἰς τὴν στρατιάν, τοῦτο κτῶμενος διε- ^{suadet Cy-}
δωρεῖτο τοῖς ἀεὶ ἀξιώτατοις· νομίζων, ὅτι καλὸν κἀγα- ^{axari, ut}
θὸν ἔχοι τὸ στρατευμα, τούτοις ἀπασιν αὐτὸς κεκοσμη- ^{jam in ho-}
σθαι. Ἦνίκα δὲ αὐτοῖς διεδίδου, ὧν ἔλαβεν, ἔλεξεν ᾧδέ ^{stium re-}
^{gionem e-}
^{ducatur ex-}
^{ercitus: in}
^{qua præ-}
^{dando et}
^{cuncta va-}
^{stando}
^{acce-}
^{dunt ad ho-}
^{stes.}

ἐξέπεμψαν] Liber Brodæi et Guelf.
ἀπήει. Margo Steph. ἀπήει. deinde
αὐτῷ καὶ ὁ Ἀρμ. Guelf.

5. ὁ Κῦρος] Articulum Edd. primæ
omittunt; deinde ἠτοιμασμένος ex
Guelf. et libro Brodæi Zeune dedit.
Sequens ἐστρατοπεδεύσατο est ex eo-
dem Guelf. et Philel. Vulgo pluralis
numerus legitur.

ὅπου περ] Ita cum Guelf. Zeune
pro ὅπου; deinde ἐπιτυγχάνοι Philel.
et Leoncl. interpretati sunt.

6. τῶν χρημάτων] Ita cum Philel-
pho liber Brodæi, Gabr. Bodl. Guelf.
Altorf. deinde τοῖς αὐτοῦ Guelf. et
Zonaras. ὡς ἐδόκει Altorf. ut exiſtima-

bat Philelphus. postea οἷτινες male
Guelf.

ἀγαίνοτο] Ita cum Stephano libri
Gabriel. Guelf. et Altorf. pro ἀγαίνοτο.
Pro ἑαυτοῦς in Guelf. est ἑαυτοῖς, sed
correctum.

εἴτι που] Juntina cum Guelf. ὅτι
που. deinde ἐς στρατιάν Guelf. postea
ταῦτα κτῶμενος Juntina et Altorf. In
Altorf. erat ὅτι που καλὸν ἴδοιεν εἰς
στρατιάν, sed correctum ἴδοιεν.

διεδωρεῖτο] Ita cum Stephano Guelf.
pro ἑδωρεῖτο. deinde ἀεὶ ex Guelf. in-
ferui.

νομίζων, ὅτι] Juntina τοῦτο νομίζων.
et libri Brodæi εἴ τι dabant.

πῶς εἰς τὸ μέσον τῶν ταξιαρχῶν, καὶ λοχαγῶν, καὶ πάντων, οὓς ἐτίμα·

Ἄνδρες Φίλοι, δοκεῖ ἡμῖν εὐφροσύνη τις νῦν παρῆναι, καὶ ὅτι εὐπορία τις προσγεγένηται, καὶ ὅτι ἔχομεν, ἀφ' ὧν τιμᾶν ἔχομεν, οὓς ἂν βουλώμεθα, καὶ τιμᾶσθαι, ὡς ἂν ἕκαστος ἀξίος ᾖ. Πάντως δὴ ἀναμιμνησκόμεθα, τὰ ποῖα ἅττα ἔργα τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐστὶν αἷτια· σκοπούμενοι γὰρ εὐρήσετε, τό τε ἀγρυπνήσαι, ὅπου ἔδει, καὶ τὸ πονῆσαι, καὶ τὸ σπεῦσαι, καὶ τὸ μὴ εἶξαι τοῖς πολεμίοις. Οὕτως οὖν χρῆ καὶ τοιοῦτον ἄνδρας ἀγαθούς εἶναι, γινώσκοντας, ὅτι τὰς μεγάλας ἡδονὰς καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ μεγάλα ἢ πειθᾶ, καὶ ἢ καρτερίαν, καὶ οἱ ἐν τῷ καιρῷ πόνου καὶ κίνδυνου παρέρχονται.

- 9 Κατανοῶν δὲ ὁ Κύριος, ὡς εὖ μὲν αὐτῷ εἶχον τὰ σώματα οἱ στρατιῶται, πρὸς τὸ δύνασθαι στρατιωτικούς πόνους φέρειν, εὖ δὲ τὰς ψυχὰς, πρὸς τὸ καταφρονεῖν τῶν πολεμίων, ἐπιστήμονες δὲ ἦσαν τὰ προσήκοντα τῇ ἑαυτῶν ἕκαστος ὀπλίσει, καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι δὲ τοῖς ἀρχουσιν εἴωρα πάντα εὖ παρεσκευασμένους· ἐκ τούτων οὖν ἐπεθύμει τι ἤδη πρὸς τοὺς πολεμίους πράττειν· γινώσκων, ὅτι ἐν τῷ μέλλειν πολλάκις τοῖς ἀρχουσι καὶ 10 τῆς καλῆς παρασκευῆς ἀλλοιοῦται τι· Ἐτι δὲ ὁρῶν, ὅτι Φιλοτίμως ἔχοντες, ἐν οἷς ἀντηγωνίζοντο, πολλοὶ καὶ ἐπι-

7. οὓς ἐτίμα] Ita cum Aldina Steph. ὅσους Juntina, Phil. Guelf.

τιμᾶσθαι] Ut ornemur fensu passivo, interpretatur Zeune. ὧν ἂν Leonclavius in margine Edit. suæ posuit. Mihi locus magis placeret, si omisso τιμᾶσθαι legeretur βουλώμεθα καὶ ὧν ἂν ἕκαστος ἀξίος ᾖ. Nam durum esse videtur verbis καὶ τιμᾶσθαι—ἢ Cyrum cum ταξιαρχοῖς et λοχαγοῖς comprehendi. Ceterum ἀξιώσει est in Guelf. sed correctum.

8. Πάντως δὴ] Ifingr. cum Philepho π. δὲ, quod equidem scriptum malim.

9. καταφρονεῖν] Guelf. φρονεῖν κατὰ τῶν. sed correctum.

ἑαυτῶν ἕκαστος] Altorf. ἕκαστοι super rasura scriptum habet.

ἤδη πρὸς] Ex Juntina in recentiores Editiones ἤδη τῶν πρὸς irrepfit, de quo nec Zeune nec Weiske admonuit. Post ἀλλοιοῦται Bryl. cum Castal. et Argent. τι omiserunt.

Φθόνως εἶχον πρὸς ἀλλήλους τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῶνδε ἔνεκα ἐξάγειν αὐτοὺς ἐβούλετο εἰς τὴν πολεμίαν ὡς τάχιστα· εἰδὼς, ὅτι οἱ κοινοὶ κίνδυνοι Φιλοφρόνως ποιούσιν ἔχειν τοὺς συμμάχους πρὸς ἀλλήλους, καὶ οὐκέτι ἐν τούτῳ οὔτε τοῖς ἐν ὄπλοις κοσμουμένοις Φθονοῦσιν, οὔτε τοῖς δόξης ἐφιεμένοις, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπαινοῦσι καὶ ἀσπάζονται οἱ τοιοῦτοι τοὺς ὁμοίους· νομίζοντες συνεργοὺς αὐτοὺς τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ εἶναι. Οὕτω δὴ πρῶτον μὲν 11 ἐξώπλισε τὴν στρατίαν, καὶ κατέταξεν ὡς ἐδύνατο κάλλιστά τε καὶ ἄριστα· ἔπειτα δὲ συνεκάλεσε μυριάρχους, καὶ χιλιάρχους, καὶ ταξiάρχους, καὶ λοχαγούς. οὔτοι γὰρ ἀπολελυμένοι ἦσαν τοῦ καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς· καὶ ὁπότε δεοὶ ἢ ὑπακούειν τῷ στρατηγῷ, ἢ παραγγέλλειν τι, οὐδ' ὡς οὐδὲν ἀναρχον κατελείπετο, ἀλλὰ δωδεκαδάρχοις καὶ ἐξαδάρχοις πάντα τὰ καταλειπόμενα διεκοσμεῖτο. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον οἱ ἐπι- 12 καίριοι, παράγων αὐτοὺς, ἐπεδείκνυε τε αὐτοῖς τὰ καλῶς ἔχοντα, καὶ ἐδίδασκεν, ἢ ἕκαστον ἰσχυρὸν ἦν τῶν συμμαχικῶν. Ἐπεὶ δὲ καίκεινους ἐποίησεν ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ ἤδη ποιεῖν τι, εἶπεν αὐτοῖς, νῦν μὲν ἀπιέναι ἐπὶ τὰς τάξεις, καὶ διδάσκειν ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ, ἄπερ αὐτὸς ἐκείνους, καὶ πειρᾶσθαι [αὐτοὺς] ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν πᾶσι τοῦ στρατεύεσθαι, ὅπως εὐθυμότατα πάντες ἐξορμῶνται, πρῶτὸν δὲ παρῆναι ἐπὶ τὰς Κναζάρους θύρας.

10. εἶχον] Juntina ἔσχον. deinde καὶ τούτων δὲ Guelf.

εἰδὼς] Juntina omisit; deinde κοινοῖσι Ifingr. Bryl.

δόξης] Ex vitio Ifingr. τοῖς δόξοις corrector Bryl. τοῖς τῆς δόξης effecit.

11. ἀπολελυμένοι τοῦ καταδεδοσθαι ἦσαν. Guelf. omisso ἦσαν. deinde αὐτοῖς τακτικοῖς. Edd. primæ cum Altorfino libro ἀπολελυμένοι τοῦ καταλί-

γεσθαι ἦσαν. postea τῶν στρατηγῶν margo Steph.

12. ἐπικαίριοι] Margo Steph. Le-oncl. ἐπικουροί.

πειρᾶσθαι [αὐτοὺς]] Seclusi αὐτοὺς, quod in Guelf. corrector addidit. Si locum obtinere fūm volueris, tum δεῖν intellige. deinde ἐμβαλεῖν Guelf.

ἐξορμῶνται] Guelf. ἐξορμῶντο. non inepte. deinde πρῶτὸν δὲ καὶ παρῆναι—Κναζάρου.

13 Τότε μὲν δὴ ἀπιόντες οὕτως ἐποίουν· τῇ δὲ ὑστεραία ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρῆσαν οἱ ἐπικαίριοι ἐπὶ τὰς θύρας. Σὺν τούτοις οὖν ὁ Κῦρος, εἰσελθὼν πρὸς τὸν Κυαζάρην, ἤρξατο λόγου τοιοῦδε·

Οἶδα μὲν, ἔφη, ὦ Κυαζάρη, ὅτι, ἂ μὲλλω λέγειν, σοὶ πάλαι δοκεῖ οὐδὲν ἦττον, ἢ ἡμῖν· ἀλλ' ἴσως αἰσχύνη λέγειν ταῦτα, μὴ δοκῆς, ἀχθόμενος, ὅτι τρέφεις ἡμᾶς, 14 ἐξόδου μεμνήσθαι. Ἐπεὶ οὖν σὺ σιωπᾶς, ἐγὼ λέξω ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡμῖν γὰρ δοκεῖ πᾶσιν, ἐπειπερ παρεσκευάσμεθα, μὴ, ἐπειδὴν ἐμβάλωσιν οἱ πολέμιοι εἰς τὴν σὴν χώραν, τότε μάχεσθαι, μηδ' ἐν τῇ Φιλία καθημένους ἡμᾶς ὑπομένειν, ἀλλ' ἰέναι ὡς τάχιστα 15 εἰς τὴν πολεμίαν. Νῦν μὲν γὰρ ἐν τῇ σῇ χώρᾳ ὄντες, πολλὰ τῶν σῶν σινόμεθα ἄκοντες· ἦν δὲ εἰς τὴν πολεμίαν ἴωμεν, τὰ ἐκείνων κακῶς ποιήσομεν ἠδόμενοι. 16 Ἐπειτα νῦν μὲν σὺ ἡμᾶς τρέφεις, πολλὰ δαπανῶν· ἦν δὲ ἐκστρατευόμεθα, θρεψόμεθα ἐκ τῆς πολεμίας. 17 Ἐτι δὲ εἰ μὲν μείζων τις ἡμῖν κίνδυνος ἐμελλεν εἶναι ἐκεῖ, ἢ ἐνθάδε, ἴσως τὸ ἀσφαλέστατον ἦν ἀν αἰρετέον. Νῦν δὲ ἴσοι μὲν ἐκεῖνοι ἔσονται, εἴαν τε ἐνθάδε ὑπομένωμεν, εἴαν τε εἰς τὴν ἐκείνων ἰόντες ὑπαντῶμεν αὐτοῖς· ἴσοι δὲ

13. οὕτως ἐποίουν] Guelf. cum margine Steph. οὕτω πάντες ἐποίουν. idem deinde ἐπικουροὶ habet, sed correctum. ἐπὶ τὰς] Guelf. omisso articulo deinde ἐλθὼν—ἤρξατο.

ἢ ἡμῖν] Juntina et Guelf. ἢ omisit, sed in Guelf. corrector addidit; ἢ ἐμοὶ Philelphus vertit.

ταῦτα, μὴ] Edd. primæ τοιαῦτα. Guelf. ταῦτα, Altorf. αὐτά.

14. ὑπὲρ σοῦ] Guelf. et liber Philel. καὶ ὑπὲρ σοῦ.

ἐπειπερ] Guelf. ἐπεὶ. deinde παρεσκευάσμεθα. postea vulgatum ἐμβάλωσιν ex libro Philel. et Guelf. correxit Zeune.

15. πολεμίαν ἴωμεν] Ex Guelf. πο-

λεμίαν dedit Zeune; at sic esse τὴν τῶν πολεμίαν debebat. Ad sequens ἐκείνων intellige τὴν πολεμίαν dictum pro τὴν τῶν πολεμίαν γῆν. Altorf. ἐν τῇ σῇ πόλει ὄντες—ποιήσωμεν.

16. Ἐπειτα νῦν] Altorf. ἔπειτα δὲ νῦν.

17. Εἰ μὲν] Ita cum Stephano Zeune pro ἦν: Guelf. ἐμελλεν ἡμῖν: postea cum libris Brodæi ἦν τε—ἦν τε.

ὑπομένωμεν] Vulgatum ἐπιόντες αὐτοῖς μαχώμεθα ex libro Philelphi, Bodl. et Guelf. correxit Zeune præeunte Hutchinso. ἐπιμένωμεν erat in libris Brodæi.

ἐκείνων] Edd. primæ εἰς ἐκείνην,

ἡμεῖς οὐτεσ μαχοῦμεθα, ἢν τε ἐνθάδε ἐπιόντας αὐτοὺς
δεχόμεθα, ἢν τε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συνάπτω-
μεν. Πολὺ μέντοι ἡμεῖς βελτίοσι καὶ ἐρρωμενεστέροις 18
ταῖς ψυχαῖς τῶν στρατιωτῶν χρησόμεθα, ἢν ἴωμεν ἐπὶ
τοὺς ἐχθροὺς, καὶ μὴ ἄκοντες δοκῶμεν ὄρᾶν τοὺς πολε-
μίους· πολὺ δὲ κακῆνοι μᾶλλον ἡμᾶς φοβηθήσονται,
ὅταν ἀκούσωσιν, ὅτι οὐχ ὡς φοβούμενοι πτήσομεν αὐ-
τοὺς οἴκοι καθήμενοι, ἀλλ', ἐπεὶ αἰσθανόμεθα προσιόν-
τας, ἀπαντῶμέν τε αὐτοῖς, ἵν' ὡς τάχιστα συμμίξωμεν,
καὶ οὐκ ἀναμένομεν, ἕως ἂν ἡ ἡμετέρα χώρα κακῶται,
ἀλλὰ φθάνοντες ἤδη δηοῦμεν τὴν ἐκείνων γῆν. Καίτοι, 19
ἔφη, εἴ τι ἐκείνους μὲν φοβερωτέρους ποιήσομεν, ἡμᾶς δὲ
αὐτοὺς θάρραλεωτέρους, πολὺ τοῦτο ἡμῖν ἐγὼ πλεονέκ-
τημα νομίζω· καὶ τὸν κίνδυνον οὕτως ἡμῖν μὲν ἐλάττω
λογίζομαι, τοῖς δὲ πολεμίοις μείζω πολὺ ἂν μᾶλλον.
Καὶ ὁ πατὴρ αἰεὶ λέγει, καὶ σὺ φῆς, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ
πάντες ὁμολογοῦσιν, ὡς αἱ μάχαι κρίνονται μᾶλλον ταῖς
ψυχαῖς, ἢ ταῖς τῶν σωμάτων βώμαις. Ὁ μὲν οὕτως 20
εἶπε· Κυαζάρης δὲ ἀπεκρίνατο,

Ἄλλ' ὅπως μὲν, ὦ Κῦρε, καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, ἐγὼ
ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς, μηδ' ὑπονοεῖτε· τό γε μέντοι
ἵεναι εἰς τὴν πολεμίαν, ἤδη καὶ ἐμοὶ βέλτιον εἶναι δοκεῖ

quod ex libro Brodæi et Guelf. cor-
rectum est. deinde ex marg. Steph.
ipiontes habet Welliana.

ἐπιόντας] Edd. primæ ἐρχομένους.
Nostrum habet Bodl. ἐπιόντες αὐτοῖς
μαχοῦμεθα Guelf. sed corrector αὐτοὺς
δεχόμεθα dedit.

18. δοκῶμεν ὄρᾶν] Guelf. ὄρᾶν δοκῶ-
μεν, deinde φοβήσονται. deinde οὐχ
φοβούμενοι Altorf. ὡς scripto super con-
textu ab aliena manu.

προσιόντας] Juntina προσιόντες: de-
inde eadem cum Aldina et Guelf.
ἀναμένομεν habet; postremum etiam
Altorf.

19. ποιήσομεν] Guelf. ποιήσωμεν
cum Altorf. λογίζομαι πολεμίοις δὲ
μείζω Altorf.

πολὺ ἂν μᾶλλον] Liber Gabriel. Al-
torf. et Bodl. πολὺ γὰρ μ. quam le-
ctionem etiam margo secundæ Steph.
memorat. Mihi comma hoc totum
displicet, utpote languidum.

κρίνονται] Margo Steph. βάννυνται.
Æque ineptum μάχαιραι dat Guelf.
sed margo verum habet.

20. τρέφων ὑμᾶς] Guelf. ὑμᾶς τρ.
deinde ἐμοὶ δοκεῖ βέλτιον εἶναι. nume-
rosius, ut Altorfinus etiam.

- πρὸς πάντα. Ἐπεὶ τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁμογνωμονοῦ-
 μεν, συσκευαζώμεθα, καὶ ἦν τὰ τῶν Θεῶν ἡμῖν θᾶπτον
 21 συγκαταινῆ, ἐξίωμεν ὡς τάχιστα. Ἐκ τούτου τοῖς μὲν
 στρατιώταις εἰπὼν συσκευάζεσθαι ὁ Κῦρος, ἔθυε, πρῶ-
 τον μὲν Διὶ βασιλεῖ, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις Θεοῖς
 καὶ ἡγεῖτο, ἴλεως καὶ εὐμενεῖς ὄντας, ἡγεμόνας γίγνε-
 σθαι τῇ στρατιᾷ, καὶ παραστάτας ἀγαθούς, καὶ συμ-
 μάχους, καὶ συμβούλους τῶν ἀγαθῶν. Συμπαρεκάλει
 δὲ καὶ ἥρωας, γῆς Μηδίας οἰκήτορας καὶ κηδεμόνας.
 22 Ἐπεὶ δὲ ἐκαλλιέρησέ τε καὶ ἀθρόον ἦν αὐτῷ τὸ στρα-
 τευμα πρὸς τοῖς ὀρίοις, τότε δὴ, οἰωνοῖς χρησάμενος αἰσί-
 οις, ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν. Ἐπεὶ δὲ τάχιστα διέβη
 τὰ ὄρια, ἐκεῖ αὖ καὶ Γῆν ἰλάσκειτο χοαῖς, καὶ Θεοὺς
 θυσίαις, καὶ ἥρωας Ἀσσυρίας οἰκήτορας εὐμενίζετο.
 Ταῦτα δὴ ποιήσας, αὖθις Διὶ πατρῷα ἔθυε, καὶ εἴ τις
 ἄλλος Θεῶν ἀνεφαίνετο, οὐδενὸς ἡμέλει.
 23 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα καλῶς εἶχεν, εὐθύς τοὺς μὲν πεζοὺς
 προαγαγόντες οὐ πολλὴν ὁδόν, ἐστρατοπεδεύσαντο· τοῖς δ'

ἦν—θᾶπτον] Si est quam primum
 dii et auguria addixerint, inepte sub-
 jungi statim videtur quam celerrime
 exeamus. Sed επειδὴν vel επειδὴ τά-
 χιστα est supra i. 3, 14. i. 5, 6. v. 4,
 21. ἐπεὶ τάχιστα mox fest. 22. Si-
 milis tamen est locus in Anabasi
 Cyri vi. 5, 20. ἂν θᾶπτον ἐκεῖ γινώμε-
 θα, θᾶπτον ἐξίνααι πάλιν. fed iii. 1, 9.
 επειδὴν τάχιστα ἢ στρατεία λήξῃ, εὐθύς
 ἀποπέμψει αὐτόν.

21. εἰπὼν] Guelf. εἶπον συσκευάζε-
 σθαι· ὁ δὲ Κῦρος ἔθυε.

Διὶ βασιλεῖ] Regiæ gentis auctori
 et patrono. idem fectioe sequenti et
 viii. 7, 3. πατρῷος dicitur. Darius
 apud Plutarchum de Fortuna Zeῦ
 πατρῷε Περσῶν, καὶ βασιλεῖσι Θεοί. Cf.
 Arriani Anab. 4, 20.

καὶ ἡγεῖτο] Guelf. οὗς ἡγεῖτο, (fed
 correctum) quod idem habet margo
 Steph. deinde γινέσθαι Guelf, postea
 τῆς Μηδίας, fed correctum.

22. ἐκαλλιέρησέ τε] Guelf. ἐκαλλι-
 ῆσαν· postea ἐνέβαλον Juntina.

ἐκεῖ αὖ] Juntina omisit.

Ταῦτα δὴ] In Guelf. δὴ corrector
 addidit; ταῦτα ἐποίησαν Altorf. dein-
 δὲ ἀνεφαίνετο Guelf. liber Brodæi et
 margo Steph. Ante Zeonium ἐφαί-
 νετο erat. Interpretatur cum eo
 Weiske verbum ἀνεφαίνετο quisquis
 deorum a Magis ostendebatur seu
 docebatur sacrificiis esse concilian-
 dus: quæ mihi ratio videtur ingenio
 linguæ vim facere aliquam.

23. ταῦτα καλῶς] Guelf. καλῶς
 ταῦτα—προαγ.—ἐστρατοπεδεύοντο.
 Altorf. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, εὐθύς
 τοῖς μὲν πεζοῖς προαγαγόντες, πολλὴν
 ὁδόν.

τοῖς δὲ] Libri Brodæi οὕτω τοῖς. se-
 quens ποιησόμενοι pro ποιήσαντες ex
 Guelf. dedit Zeune: postea cum Al-
 dina περιεβάλλοντο Guelf. τοῖς μὲν πε-
 ζοῖς—πολλὴν Altorf.

ἵπποις καταδρομὴν ποιησάμενοι, περιεβάλοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λείαν. Καὶ τὸ λοιπὸν δὲ, μεταστρατοπεδεύμενοι, καὶ ἔχοντες ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια, καὶ δηοῦντες τὴν χώραν, ἀνέμενον τοὺς πολεμίους. Ἦνίκα δὲ 24 προσιόντες ἐλέγοντο οὐκέτι δέχ' ἡμερῶν ἀπέχειν ὄδον, τότε δὴ ὁ Κύρος λέγει· ὦ Κυαζάρη, ὥρα δὴ ἀπαντᾶν, καὶ μήτε τοῖς πολεμίους δοκεῖν, μήτε τοῖς ἡμετέροις, Φοβουμένους μὴ ἀντιπροσιέναι· ἀλλὰ δῆλοι ᾧμεν, ὅτι οὐκ ἄκοντες μαχούμεθα. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνέδοξε τῷ Κυα- 25 ζάρει, οὕτω δὴ αἰεὶ συντεταγμένοι προήεσαν τοσοῦτον καθ' ἡμέραν, ὅσον ἐδόκει αὐτοῖς καλῶς ἔχειν. Καὶ δεῖπνον μὲν αἰεὶ κατὰ Φῶς ἐποιοῦντο, πυρὰ δὲ νύκτωρ οὐκ ἔκαιον ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἔμπροσθεν μὲντοι τοῦ στρατοπέδου ἔκαιον, ὅπως ὀρῶν μὲν, εἴ τινες νυκτὸς προσίειν, διὰ τὸ πῦρ, μὴ ὀρῶντο δὲ ὑπὸ τῶν προσιόντων. Πολλάκις δὲ καὶ ὀπισθεν τοῦ στρατοπέδου ἐπυρπόλουν, ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολεμίων· ὥστ' ἔστιν ὅτε καὶ κατάσκοποι ἐνέπιπτον εἰς τὰς προφυλακὰς αὐτῶν, διὰ τὸ ὀπισθεν τὰ πυρὰ εἶναι ἔτι πόρρω τοῦ στρατοπέδου οἰόμενοι εἶναι.

Οἱ μὲν οὖν Ἀσσύριοι καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, ἐπειδὴ ἐγγυὲς 26 ἀλλήλων τὰ στρατεύματα ἐγίνετο, τάφρον περιεβάλοντο· ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ποιούσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς·

Affyriorum et Cyri diversa in castris collocandis ratio.

λοιπὸν δὲ] Guelf. λοιπὸν δὴ. Verba καὶ ἔχοντες ἄφ. τὰ ἐπιτήδεια Juntina omisit. Weiske locum vitiosum esse censens καὶ ἔχοντες ait esse pro καίπερ, et alterum καὶ seclufit. Mihi, verbis καὶ δηοῦντες τὴν χώραν ante καὶ ἔχοντες ἄ. τ. ἐπιτήδεια positis, locus sanari posse videbatur.

24. ἀπέχειν ὄδον] Guelf. ὄδον ἀπέχειν. deinde ἔξαπατῶν pro ἀπαντᾶν. Altorf. δι' ἰόντες—ὄδον ἀπ.

φοβουμένους] Edd. primæ φοβουμένοις.

25. Ἐπεὶ δὲ] Edd. primæ δὲ omittunt. deinde Κυαζάρει Guelf. postea αἰεὶ omittit Guelf. συντεταγμένοι αἰεὶ

Altorf.

προήεσαν] Juntina, Zonaras et Guelf. a prima manu, προσήεσαν.

μὲν αἰεὶ] Guelf. μὲν αἰεὶ. deinde ἔκαιον ex correctione. sequens ἐν primus Castalio addidit. Dolum repetit noster in Anabasi vii. 2, 18. et Hellenicorum vi. 2, 29. Cf. Lucretius iv. versu 338. seqq.

πόρρω] Ex Guelf. πρόσσω dedit Zeune.

26. ἐπειδὴ] Guelf. ἐπεὶ ἤδη—περιεβάλοντο posteriorem scripturam habet etiam Castal. Editio.

βάρβαροι] Perfæ etiam, teste Xenophontis Anabasi iii. 4, 35. Veget-

ὅπoταν στρατοπεδεύονται, τάφρον περιβάλλονται εὐπέ-
 τῶς διὰ τὴν πολυχειρίαν· ἴσασι γὰρ, ὅτι ἵππικὸν στρα-
 τευμα ἐν νυκτὶ ταραχῶδές ἐστὶ καὶ δύσχρηστον, ἄλλως
 27 τε καὶ βάρβαρον. Πεποδισμένους γὰρ ἔχουσι τοὺς ἵπ-
 πους ἐπὶ ταῖς φάτναις· καὶ εἴ τις ἐπ' αὐτοὺς ἴοι, ἔργον
 μὲν νυκτὸς λῦσαι ἵππους, ἔργον δὲ χαλινῶσαι, ἔργον δὲ
 ἐπισάξαι, ἔργον δὲ ἐπιθωρακίσασθαι· ἀναβάντας δὲ
 ἐφ' ἵππων ἐλάσαι διὰ τοῦ στρατοπέδου παντάπασιν ἀδύ-
 νατον. Τούτων δὴ ἕνεκα πάντων καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἐκεῖ-
 νοὶ τὰ ἐρύματα περιβάλλονται· καὶ ἅμα αὐτοῖς δοκεῖ,
 τὸ ἐν ἐχυρῷ εἶναι, καὶ ἐξουσίαν παρέχειν, ὅταν βούλων-
 28 ται, μὴ μάχεσθαι. Τοιαῦτα μὲν δὴ ποιῶντες ἐγγὺς
 ἀλλήλων ἐγίγοντο. Ἐπεὶ δὲ προσιόντες ἀπέιχον ὅσον
 παρασάγγην, οἱ μὲν Ἀσσύριοι οὕτως ἐστρατοπεδεύοντο,
 ὥσπερ εἴρηται, ἐν περιτεταφρευμένῳ μὲν, καταφανεῖ δέ·
 ὁ δὲ Κύρος, ὡς ἐδύνατο ἐν ἀφανεστάτῳ, κόμας τε καὶ
 γεωλόφους ἐπίπροσθεν ποιησάμενος· νομίζων πάντα τὰ

tius 3, 10. *Persæ imitantes Romanos ductis fossis castra constituunt.* Debebat imitatores Romanos dicere.

ὅπoταν] Guelf. ὅπου ἂν στρατοπε-
 δεύονται. Philelphus οἱ ὅταν vertit :
 quæ ratio omnium mihi facillima
 videtur. Weiske cum Zeunio verba
 τάφρον—πολυχειρίαν parenthefeos fig-
 nis inclusit, inciso post βασιλεῖς,
 puncto vero στρατοστ. verbum posito.

δύσχρηστον] Liber Brodæi δυσήνιον.
 Margo Steph. Leoncl. δυσήνιον καὶ
 βάρβαρον. In Guelf. ἄλλως τε in
 margine a correctore fuit additum.

27. πεποδισμένους γὰρ] Ex Guelf.
 τε interferuit Zeune. Suo tempore
 Persas eodem more usos narrat Olearius
 Itinerarii p. 573. et repetit Xe-
 nophon narrationem Anabateos iii.
 4, 35.

ἐπισάξαι] Edd. primæ cum Guelf.
 ἐπισάξαι. rectum ex h. l. annotavit
 Pollux 7, 186. et Suidas. Sequens
 ἐπιθωρακίσασθαι in Guelf. est a corre-
 ctore; prius fuerat δὲ θωρακίσασθαι.
 quod verbum quanquam omnes In-

terpretes ad equos referunt, quos la-
 minis ferreis inter se connexis tectos
 fuisse novimus ex Curtio 3, 11. et 4,
 9. mihi tamen ad equites ipsos refe-
 rendum potius videtur. Primum e-
 nim si equos respicere nos voluisset
 Xenophon, θωρακίσαι dixisset; de-
 inde locus Anabateos antea laudatus
 idem suadere videtur: δεῖ ἐπισάξαι
 τὸν ἵππον καὶ χαλινῶσαι δεῖ, καὶ θωρα-
 κισθέντα ἀναβῆναι, ἐπὶ τὸν ἵππον: deni-
 que ipse Xenophon Anabaf. ii. 2, 14.
 θωρακίζεσθαι de pedite thoracem in-
 duente dixit; et Zeunianus Index
 ἐπιθωρακίζεσθαι thoracem inducere hoc
 ipso in loco interpretatur.

ἐφ' ἵππων] Philelphus ἐφ' ἵππον ver-
 tit, quæ scriptura a correctore etiam
 in Guelf. inducta fuit.

τοῦ στρατοπέδου] Articulum omit-
 tit Guelf. item καὶ ante ἐξουσίαν et μὴ
 post βούλωνται, plane uti Philelphus.
 καὶ etiam Altorf. omisit. Abresch ad
 Thucyd. p. 497. καὶ μὴ μάχεσθαι aut
 ἢ μὴ—μάχεσθαι conjiciebat legen-
 dum esse.

πολεμικά, ἐξαιφνης ὀρώμενα, φοβερώτερα τοῖς ἐναντίοις εἶναι. Καὶ ἐκείνην μὲν τὴν νύκτα, ὥσπερ ἔπρεπε, προφυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάτεροι ἐκοιμήθησαν.

Τῇ δὲ ὑστεραία ὁ μὲν Ἀσσύριος καὶ ὁ Κροῖσος καὶ οἱ 29
 ἄλλοι ἡγεμόνες ἀνέπαυον τὰ στρατεύματα ἐν τῷ ἐχυρῷ. Cyrus prin-
 Κύρος δὲ καὶ Κυαζάρης συνταξάμενοι περιέμενον, ὡς, εἰ titudinem
 προσίοιεν οἱ πολέμιοι, μαχούμενοι. Ὡς δὲ δῆλον ἐγένε- cohortatur;
 το, ὅτι οὐκ ἐξίοιεν οἱ πολέμιοι ἐκ τοῦ ἐρύματος, οὐδὲ μά- Affyrius
 χην ποιήσοιεν ταύτη τῇ ἡμέρᾳ, ὁ μὲν Κυαζάρης, καλέ- omnem
 σασ τὸν Κύρον καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἐπικαιρίων, ἔλεξε suum exer-
 τοιάδε· Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τυγχάνομεν 30 pluri-
 συντεταγμένοι, οὕτως ἰέναι πρὸς τὸ τῶν ἀνδρῶν ἔρυμα, bus
 καὶ δηλοῦν, ὅτι θέλομεν μάχεσθαι. Οὕτω γὰρ, ἔφη, docet
 ἐπειδὴν μὴ ἀντεπεξίωσιν ἐκείνοι, οἱ μὲν ἡμέτεροι μᾶλλον Cyrus.
 θαρρήσαντες ἀπίασιν· οἱ πολέμιοι δὲ, τὴν τόλμαν ἰδόντες
 ἡμῶν, μᾶλλον φοβηθήσονται. Τούτῳ μὲν δὴ οὕτως 31
 ἰδόκει. Ὁ δὲ Κύρος, Μηδαμῶς, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ
 Κυαζάρη, οὕτω ποιήσωμεν. Εἰ γὰρ ἤδη ἐκφανέντες πο-

28. πολεμικά] Cum Stephaniana Guelf. πολέμια.

ἔπρεπε] Margo Steph. Leoncl. ἔμ- προσθεν appoſuit: deinde φυλακὰς προσηποισάμενος Guelf.

29. ὁ Κροῖσος] Articulum Altorf. omittit.

ταύτη] Guelf. ἐν ταύτῃ.
 ἄλλους τῶν ἐπικαιρίων] Ita cum Philelpho, Camerario et Guelf. Zeune. Antea erat πάντας τοὺς ἐπικαιρίους. Noſtram lectionem annotavit etiam margo Steph. et Leoncl. cum hac altera καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπικαιρίους: quæ ipſa ſcriptura eſt in Altorfino. Sequens τοιάδε Guelf. omiſit cum ἔφη, quod poſtremum verbum nec Philelphus vertit.

30. ἐπειδὴν μὴ] Margo Steph. 2. cum Guelf. ἰάν, quod de conditione mihi verum videtur vocabulum. Paulo antea τὸ ἔρυμα τῶν ἀνδρῶν Guelf. et Altorf.

οἱ μὲν ἡμέτεροι] Guelf. οἱ μὲν οὖν ἡμέτεροι. deinde noſtram lectionem θαρρήσαντες ἀπίασιν ex Guelf. dedit Zeune, ubi tamen eſt ἀπιᾶσιν, et inter lineas ἐπιᾶσιν ſcriptum: quæ lectio eſt etiam in margine Steph. et Leoncl. θαρρήσουσιν ἂν ἐπιᾶσιν Edd. primæ. θαρρήσουσιν ἐν ἀπαισιν Bodl. cum Philelpho, quod recepit Hutchinson; θαρρήσουσιν ἂν ἐπὶ πᾶσιν Argent. In Altorf. θαρρήσαντες ἐν ἀπαισιν, ſed θαρρήσαντες eſt ſuper raſura ſcriptum.

πολέμιοι δὲ] Altorf. οἱ δὲ πολέμιοι. Sequens δὴ cum Guelf. et Altorf. omiſit Philelphus.

31. μηδαμῶς, ἔφη] Ita Guelf. antea Κύρος ἔφη, Μηδαμῶς: μηδαμῶς, ὦ Κυαζάρη, πρὸς Altorf. deinde Edd. primæ ποιήσωμεν, quod Caſtallo correxerit.

ἐκφανέντες] In Guelf. ἐμφανέντες, ſed correſtūm, deinde ὡς σύ. In Altorf. ὡς eſt ſuper raſura ſcriptum.

ρευσόμεθα, ἢ σὺ κελεύεις, νῦν τε προσιόντας ἡμᾶς οἱ
 πολέμιοι θεάσονται οὐδὲν φοβούμενοι, εἰδότες, ὅτι ἐν Ἀσ-
 φαλεῖ εἰσι τοῦ μηδὲν παθεῖν· ἐπειδάν τε μηδὲν ποιήσαν-
 τες ἀπίωμεν, πάλιν καθορῶντες ἡμῶν τὸ πλῆθος πολὺ
 ἐνδθέστερον τοῦ ἑαυτῶν, καταφρονήσουσι, καὶ αὔριον ἐξίασι
 32 πολὺ ἐρρώμενεστέραις ταῖς γνώμαις. Νῦν δὲ, ἔφη, εἰ-
 δότες μὲν, ὅτι πάρεσμεν, οὐχ ὀρῶντες δὲ ἡμᾶς, εὖ τοῦτο
 ἐπίστω, οὐ καταφρονοῦσιν, ἀλλὰ φροντίζουσι, τί ποτε
 τοῦτ' ἐστὶ, καὶ διαλεγόμενοι περὶ ἡμῶν ἐγὰρ οἶδ' ὅτι οὐδὲν
 παύονται. Ὅταν δὲ ἐξίωσι, τότε δεῖ αὐτοῖς ἅμα φα-
 νερούς τε ἡμᾶς γενέσθαι, καὶ ἰέναι εὐθύς ὁμόσε, εἰληφό-
 33 τας αὐτοὺς ἐνθα πάλαι ἐβουλόμεθα. Λέξαντος δὲ οὕτω
 Κύρου, συνέδοξε ταῦτα καὶ Κυαζάρει καὶ τοῖς ἄλλοις.
 Καὶ τότε μὲν δειπνοποιησάμενοι, καὶ Φύλακας καταστη-
 σάμενοι, καὶ πυρὰ πολλὰ πρὸ τῶν Φυλάκων καύσαντες,
 34 ἐκοιμήθησαν. Τῇ δὲ ὑστεραία πρῶτ' ἰδὼν Κύρος μὲν ἔστε-
 φανωμένος ἔθυε, παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοτί-
 μοις, ἔστεφανωμένοις πρὸς τὰ ἱερὰ παρεῖναι. Ἐπεὶ δὲ
 τέλος εἶχεν ἡ θυσία, συγκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεξεν·

Ἄνδρες, οἱ μὲν θεοὶ, ὡς οἱ τε μάντιες φασὶ, καὶ ἐμοὶ
 συνδοκεῖ, μάχην τ' ἔσεσθαι προαγγέλλουσι, καὶ νίκην

postea ἐξίῃσι Edd. primæ et Guelf.
 Sed ἐξίῃσι dicitur pro futuro, ab ἐξεί-
 μι, ut §. 29. ἐξίῃσι.

τοῦ ἑαυτῶν] Altorf. τοῦ omisit.

32. ἐγὰρ οἶδ'] Guelf. ἐγ' ᾧδ', Altorf.
 ἐγὰρ εὖ οἶδ', Philelphus certo scio.

δεῖ] Guelf. et Altorf. cum Edd.
 primis δεῖν habet.

33. ταῦτα καὶ] Ita cum Guelf. et
 Philelpho Zeune: vulgatum ordi-
 nem καὶ τ. revocavit Weiske. Κυα-
 ζάρει cum Edd. primis Guelf.

φύλακας—φυλάκων] Ita Stephanus
 cum Aldina; cum aliis Zeune φυλα-
 κὰς—φυλακῶν dedit; vide infra ad
 v. 1, 30. causam. sequens πολλὰ
 Juntina omisit.

34. ἔστιφαναμένος] Lætitia et boni

ominis causa sacrificia coronati pera-
 gebant Græci; et Lacedæmonii sta-
 tim a sacrificio ad pugnam perge-
 bant, teste Xenophonte de Republ.
 Laced. 13, 8. Ipso Perfis coronatos
 sacrificare solitos tradit Herodotus 1,
 132.

μάντιες] Magos interpretantur ex
 Herodoto 1, 132. Cicerone de Divi-
 nat. 1, 41. et Ammiano 23, 6. dein-
 de μάχην ἔσεσθαι Guelf. quod prætu-
 lerim, sed idem liber pejus παραγγέ-
 λουσιν habet. Postea προσυπισχυοῦν-
 ται recte Muretus correxisset videtur
 Zeunio; mihi Guelf. ὑπισχυοῦνται
 placet, quod tamen corrector in vul-
 gatam προσυπ. mutavit. Illud vertit
 etiam Philelphus.

διδάσαι, καὶ σωτηρίαν προῦπισχνοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς.
 Ἐγὼ δὲ ὑμῖν μὲν παραινῶν, ὁποίους τινὰς χρῆ εἶναι ἐν 35
 τῷ τοιῷδε, αἰσχυνοίμην ἂν· οἶδα γὰρ ὑμᾶς ταῦτὰ ἐμοὶ
 ἐπισταμένους, καὶ ταῦτὰ μεμελετηκότας τε καὶ ἀκηκού-
 τας καὶ ἀκούοντας διὰ τέλους, ἄπερ ἐγὼ, ὥστε καὶ ἄλ-
 λους εἰκότως ἂν διδάσκοιτε τάδε. Εἰ δὲ μὴ τυγχάνετε
 κατανενοηκότες, ἀκούσατε· Οὓς γὰρ νεωστὶ συμμαχούς 36
 τε ἔχομεν, καὶ πειράμεθα ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίους ποιεῖν,
 τούτους δεῖ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν, ἐφ' οἷς τε ἐτρεφόμεθα
 ὑπὸ Κναζάρους, ἃ τε ἠσκούμεν, ἐφ' ἃ τε αὐτοὺς παρα-
 κελήκαμεν, ὡς τε ἄσμενοι ἀνταγωνισταὶ ἔφασαν ἡμῖν
 ἔσεσθαι. Καὶ τούτου δὲ αὐτοὺς ὑπομιμνήσκετε, ὅτι ἦδε 37
 ἡ ἡμέρα δείξει, ἧν ἄξιος ἕκαστός ἐστιν. Ὡν γὰρ ἂν
 ἄνθρωποι ὀψιμαθεῖς γένωνται, οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ
 τινες αὐτῶν καὶ τοῦ ὑπομνήσοντος δέοιντο· ἀλλ' ἀγαπη-
 τόν, εἰ καὶ ἐξ ὑποβολῆς δύναιντο ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι.
 Καὶ ταῦτα μέντοι πράττοντες, ἅμα καὶ ὑμῶν αὐτῶν 38
 πεῖραν λήψεσθε. Ὁ μὲν γὰρ δυνάμενος ἐν τῷ τοιῷδε
 καὶ ἄλλους βελτίους ποιεῖν, εἰκότως ἂν ἦδη καὶ ἑαυτῷ

35. ὁποίους] Guelf. ποίους—καὶ ἂν αἰ-
 σχυνοίμην ἂν. Verba ἐν τῷ τοιῷδε omi-
 fit Guelf.

ταῦτὰ ἐμοὶ] Ita cum Juntina et
 Guelf. Zeune. sed in Guelf. ἐμοὶ cor-
 rector addidit; ταῦτα ἐπίσης ἐμοὶ Al-
 dina et reliquæ Edd. cum Philelpho.

ταῦτὰ—τε καὶ ἀκηκούτας] Guelf.
 omittit hæc omnia, sed corrector
 ἀκηκούτας inferuit. Zeune ταῦτὰ fe-
 clufit. διὰ τέλους ἀκούοντας est quod
 alias dici solet ἀκούοντας διατελοῦντας;
 sed vitavit Xenophon participiorum
 concursum et obscuritatem.

ἄπερ] Guelf. οἷαπερ ἐγὼ, ὡς καὶ—
 διδάσκειτε τάδε. ἢ εἰ μὲν τυγχ. sed cor-
 rector super μὲν posuit μή. Aldina
 τάδε δὲ εἰ μὴ, sed hæc nunc si minus
 possit. Philelphus. ἂν εἰκότως διδάσ-
 κοιτε. ἢ εἰ μὴ sed ἢ est super rasura

scriptum in Altorfino libro.

36. δεῖ ὑμᾶς] Guelf. τούτους δὲ ἡμᾶς
 δεῖ. unde τούτους δὲ malebant Fif-
 cher et Zeune legi. Etiam Philel-
 phus ἡμᾶς vertit.

ὡς τε ἄσμενοι] Est ex ὡς et τε com-
 positum, et quemadmodum.

ἔφασαν ἡμῖν] Hoc ordine cum
 Guelf. Zeune; ἡμῖν ἔφ. Vulgo est.

37. τούτου δὲ] Guelf. τούτο δ'—ἔτι
 ἦδε ἡμέρα—ἔστιν ἄξιος. Londin. Edi-
 tio habet τούτου δὲ. Altorf. ἕκαστος
 ἄξιος.

ἂν ἄνθρωποι] Juntina ἂν omittit:
 Guelf. ὀψιμαθεῖς ἄνδρ.—ὑπομιμνήσκον-
 τος. Idem postea δέοιντο dedit in lo-
 cum vulgaris δέονται, quod revocavit
 Weiske.

δύναιντο] Guelf. δύναιντ' ἂν, quod
 recepit Zeune.

συνειδείη τελείως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὢν· ὁ δὲ τὴν τούτων ὑπό-
 μνησιν αὐτὸς μόνος ἔχων, καὶ τοῦτο ἀγαπῶν, εἰκότως ἂν
 39 ἡμιτελῆ αὐτὸν νομίζοι. Τούτου δὲ ἕνεκεν οὐκ ἐγὼ, ἔφη,
 αὐτοῖς λέγω, ἀλλὰ ὑμᾶς κελεύω λέγειν, ἵνα καὶ ἀρέ-
 σκειν ὑμῖν πειρῶνται· ὑμεῖς γὰρ καὶ πλησιάζετε αὐτοῖς,
 ἕκαστος τῷ ἑαυτοῦ μέρει. Εὖ δὲ ἐπίστασθε, ἔφη, ἕως
 ἂν θαρρῶντας τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπιδεικνύητε, καὶ
 τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ θαρ-
 40 ρεῖν διδάξετε. Τέλος εἶπεν, ἀπίοντας ἀριστῶν ἐστεφα-
 νωμένους, καὶ σπονδὰς ποιησαμένους ἡκειν εἰς τὰς τά-
 ξεις αὐτοῖς στεφάνοις. Ἐπεὶ δὲ οὗτοι ἀπῆλθον, αὐθις
 τοὺς οὐραγοὺς προσεκάλεσε, καὶ τούτοις αὐτὸ τοιαῦτα ἔλε-
 ξεν·

41 Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ τῶν ὁμοτίμων γεγόνατε,
 καὶ ἐπιλελεγμένοι ἐστέ, οἱ δοκεῖτε τὰ μὲν ἄλλα τοῖς
 κρατίστοις ὅμοιοι εἶναι, τῇ δὲ ἡλικίᾳ καὶ φρονιμώτεροι.
 Καὶ τοίνυν χάραν ἔχετε, οὐδὲν ἥττον ἡμῶν ἐντιμον τῶν
 προστατῶν· ὑμεῖς γὰρ ὀπισθεν ὄντες τοὺς τ' ἀγαθοὺς
 ἂν, ἐφορῶντες καὶ ἐπικελεύοντες αὐτοῖς, ἐτι κρείττους
 ποιοῖτε· εἴ τε τις μαλακίζοιτο, καὶ τοῦτον ὀρῶντες οὐκ ἂν

38. τελείως] Ita Guelf. pro τελείως
 vulgato ante Zeunium.

μόνος] Muretus μόνως malebat scri-
 ptum, et deinceps τούτῳ ἀγαπῶν.
 Guelf. τοῦτ' ἀγαπῶν. Mihi etiam μό-
 νος displicet.

39. ἕνεκεν] Guelf. ἕνεκα.

ἕως ἂν θαρρῶντας τούτοις] In Guelf.
 omisso ἔφη est ὡς ἡ θαρρ. sed corrector
 ἕως ἂν dedit. Altorfinus εἰ δ' ἐπίστα-
 σθε, ἔφη, ἕως ἂν θαρρῶντας ὑμᾶς. omis-
 so τούτοις, quod ἐν τῷ τοιαῦτα interpre-
 tari debemus.

οὐ λόγῳ] Guelf. οὐκ ἐν λόγῳ. dein-
 de Edd. primarum διδάξατε correxit
 jam Castalio.

40. σπονδὰς] Negat Herodotus 1,
 132. Perfas libatione ufos; sed cum

Xenophonte facit Ammianus.

οὗτοι] Omisit Guelf. in quo αὐτοὺς
 τοὺς οὐραγοὺς corrector in αὐθις τοὺς
 οὐρ. mutavit.

ἔλεξεν] Ex marg. Steph. et Guelf.
 ἐνετέλλετο dedit Zeune.

41. ἐπιλελεγμένοι] Altorf. ἀπειλεγ-
 μένοι dat.

ἥττον ἡμῶν] Ex Guelf. ἡμῶν addidi.
 τῶν ἡμῶν προστατῶν Brodæi liber, ἥτ-
 τον ἡμῶν τῶν προστατῶν margo Steph.

ἐφορῶντες] Muretus ἐφορμῶντες ma-
 lebat legi; sequens ποιοῖτε cum Ste-
 phaniana altera Bodl. pro ποιῖτε de-
 dit.

εἴ τε τις] Margo Steph. cum Guelf.
 καὶ εἴ τις.

ἐπιτρέποιτε αὐτῷ. Συμφέρει δὲ ὑμῖν, εἴπερ τῷ καὶ 42
 ἄλλῳ, τὸ νικᾶν, καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ διὰ τὸ βάρος
 τῆς στολῆς. Ἄν δὲ ἄρα ὑμᾶς καὶ οἱ ἔμπροσθεν ἀνα-
 καλοῦντες ἔπεσθαι παρεγγυῶσιν, ὑπακούετε αὐτοῖς· καὶ
 ὅπως μὴδ' ἐν τούτῳ αὐτῶν ἠττηθήσεσθε, ἀντιπαρακε-
 λευόμενοι αὐτοῖς, θάττον ἠγεῖσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
 Καὶ ἀπιόντες, ἔφη, ἀριστήσαντες καὶ ὑμεῖς, ἦκετε σὺν
 τοῖς ἄλλοις ἐστεφανωμένοι εἰς τὰς τάξεις. Οἱ μὲν δὲ 43
 ἀμφὶ Κῦρον ἐν τούτοις ἦσαν· οἱ δὲ Ἀσσύριοι καὶ δὴ ἠρι-
 στηκότες ἐξήεσαν τε θρασέως, καὶ παρετάττοντο ἐβρωμέ-
 νως. Παρέταττε δὲ αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ἐφ' ἄρματος
 παρελαύνων, καὶ τοιαῦδε παρεκελεύετο·

Ἄνδρες Ἀσσύριοι, νῦν δεῖ ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι. 44
 Νῦν γὰρ περὶ ψυχῶν τῶν ὑμετέρων ὁ ἀγὼν, καὶ περὶ
 γῆς, ἐν ἣ ἔφυτε, καὶ περὶ οἰκῶν, ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ περὶ
 γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων, καὶ περὶ πάντων, ὧν πέπασθε
 ἀγαθῶν. Νικήσαντες μὲν γὰρ, ἀπάντων τούτων ὑμεῖς,
 ὥσπερ πρόσθεν, κύριοι ἔσεσθε· εἰ δὲ ἠττηθήσεσθε, εὖ
 ἴστε, ὅτι παραδώσετε ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις.
 Ἄτε οὖν νίκης ἐρῶντες, μένοντες μάχεσθε. Μωρὸν γὰρ, 45

42. τῷ καὶ ἄλλῳ] Guelf. καὶ τῷ
 ἄλλῳ. deinde στολή est armatura,
 quam στολάδα bis in Anabasi dixit.

ἄν δ' ἄρα] Guelf. ἦν δ' ἄρα: deinde
 ἠγεῖσθαι cum H. Stephano et Hut-
 chinsono præferens Zeune Editio-
 num primarum et Altorf. lectioni
 ἠγεῖσθε, post αὐτοῖς puncto superiori
 apposito sententiam finiverat; alte-
 ram denuo a verbis καὶ ὅπως inchoa-
 vit, quæ arctissime cum illis ἀντιπα-
 ρακελευόμενοι—πολεμίους copulabat,
 et ad ὅπως—ἠττηθήσεσθε cum Came-
 rario ὁρᾶτε vel simile verbum intelli-
 gebat. Weiskio sententia per verba
 καὶ ἀντιπαρακελευόμενοι continuari visa
 est, ut καὶ ἀντικ. significet adeo ut ipse
 illos contra incitetis, ideo punctum
 sustulit; sed ita mihi ὅπως subjuncti-
 vo modo rectius jungi videbatur.

ἴστεφαναμένοι] Guelf. σὺν τοῖς ἴστιφ.

ἄλλοις εἰς.

43. καὶ δὴ] Cum Mureto ex Guelf.
 καὶ ἦδη scripsit Zeune, at supra eun-
 dem ducem iii. 1, 2. rectius con-
 temferat. καὶ δὴ est pro ἦδη positum.
 deinde αὐτοὺς αὐτὸς βασιλεὺς, ubi cor-
 rector articulum ὁ inseruit.

ἐβρωμένως] Altorf. ἐβρωμένοι habet.

44. περὶ ψυχῶν—περὶ γῆς—γυναι-
 κῶν] Guelf. ὑπὲρ ter in locum alte-
 rius præpositionis substituit, et γυ-
 ναικῶν τε καὶ περὶ τέκνων scriptum ha-
 bet.

πέπασθε] Hoc pro vulgari κέκτη-
 σθε ex Codice Leidensi apud Valcke-
 narium ad Theocriti Adoniaz. p.
 384. et margine Steph. cum Leon
 clavio recepit Zeune: eo quanquam
 poetico verbo utitur tamen Xeno-
 phon sæpiusculæ etiam in Anabasi.

45. Ἄτε οὖν] Juntina εἴτε, Aldina

τὸ, κρατεῖν βουλομένους, τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος καὶ ἄοπλα καὶ ἄχειρά ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις Φεύγοντας. Μωρὸς δὲ καὶ, εἴ τις ζῆν βουλόμενος Φεύγειν ἐπιχειροῖ· εἰδὼς, ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σώζονται, οἱ δὲ Φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μενόντων. Μωρὸς δὲ καὶ, εἴ τις χρημάτων ἐπιθυμῶν, ἦτταν προσίεται. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι οἱ μὲν νικῶντες τὰ τε ἑαυτῶν σώζουσι, καὶ τὰ τῶν ἠττωμένων προσλαμβάνουσιν· οἱ δὲ ἠττώμενοι ἅμα ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα ἀπο-
46 βάλλουσιν; Ὁ μὲν δὴ Ἀσσύριος ἐν τούτοις ἦν.

Ὁ δὲ Κυαζάρης πέμπων πρὸς τὸν Κῦρον ἔλεγεν, ὅτι ἤδη καιρὸς εἶη, ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· εἰ γὰρ νῦν, ἔφη, ἔτι ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἔξω τοῦ ἐρύματος, ἐν ᾧ ἂν προσίωμεν, πολλοὶ ἔσονται· μὴ οὖν ἀναμένωμεν, ἕως ἂν πλείους ἡμῶν γένωνται, ἀλλ' ἴωμεν, ἕως ἂν ἔτι οἰόμεθα εὐπετῶς
47 αὐτῶν κρατῆσαι. Ὁ δὲ αὖ Κῦρος ἀπεκρίνατο· Ὁ Κυαζάρη, εἰ μὴ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἔσονται οἱ ἠττηθέντες, εὖ ἴσθι, ὅτι ἡμᾶς μὲν ἐροῦσι, φοβουμένους τὸ πλῆθος, τοῖς ὀλίγοις ἐπιχειρῆσαι· αὐτοὶ δὲ οὐ νομίσουσιν ἠττησθαι,

et Steph. οἰοι τε. Margo Steph. Altorf. et Guelf. οἱ τε, sed in Guelf. εἴτε supra scriptum legitur. ἄτε dedit Castalio primus. Stephanus etiam οἴγε οὖν ferri posse censebat.

καὶ ἄχειρα] Partes corporis ad pugnam et hostem a corpore defendendum ineptas nominare voluit, ut Sallustius Jugurthini belli cap. 115. *pec quenquam decere, qui manus artaverit, ab inermis pedibus auxilium petere, in maximo metu nudum et cæcum corpus ad hostes vertere.* Mihi tamen verba huic annotationi præscripta displicent. Fugientis enim tergum cæcum et nudum recte dici posse videtur, minus commode manibus destitutum.

εἰδὼς] Juntinum εἰ δὴ recepit Castalio deleto sequenti ὅτι. Paulo antea ἐπιχειροῖ Altorf.

τῶν ἠττωμένων] Guelf. τῶν πολεμίων καὶ ἠττωμένων. Steph. τ. πολεμίων ἠττωμένων.

46. ἐν τούτοις] Stephanus λόγοις addi malebat, non satis idonea de causa.

εἶη] Ex Brodæi et Guelf. libro cum Stephano addidit Zeune: deinde ὀλίγοι ἔτι—προσίωμεν, sed προσίωμεν est a manu correctoris, quod cum Stephano merito prætulit Zeune: postea ἀναμένωμεν Guelf. quod recepit idem Zeune.

ἕως ἂν ἔτι] Ita Guelf. repetita tamen post εὐπετῶς vocula ἂν, quæ plane absurde et contra numeri oratorii rationem vulgo post κρατῆσαι posita legitur. Male idem liber οἰόμεθα scriptum habet. Altorf. εἰσὶν ἔξω τοῦ omisso articulo.

47. νομίσουσιν] Ex Guelf. νομιούσιν

ἄλλης οὖν σοι μάχης δέησει, ἐν ἣ ἄμεινον ἂν ἴσως βουλεύσαιντο, ἢ νῦν βεβούλευνται, παραδόντες ἑαυτοὺς ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὡς δ', ὅποσους ἂν βουλώμεθα αὐτῶν, μάχεσθαι. Οἱ μὲν δὲ ἄγγελοι ταῦτα ἀκούσαντες ᾤχοντο. 48

Ἐν τούτῳ δὲ ἦλθε Χρυσάντας τε ὁ Πέρσης, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων, αὐτομόλους ἄγοντες. Καὶ ὁ Κῦρος, ὡς περ εἰκὸς, ἠρώτα τοὺς αὐτομόλους τὰ ἐκ τῶν πολεμίων. Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι ἐξίοιεν τε ἤδη σὺν τοῖς ὄπλοις, καὶ παρατάττοι αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ἔξω ὦν, καὶ παρακελεύοιτο μὲν δὴ τοῖς ἀεὶ ἔξω οὔσι πολλὰ τε καὶ ἰσχυρὰ, ὡς ἔφασαν λέγειν τοὺς ἀκούοντας. Ἐνθα δὲ ὁ 49 Χρυσάντας εἶπε· Τί δὲ, ἔφη, ὦ Κῦρε, εἰ καὶ σὺ συγκαλέσας, ἕως ἔτι ἔξεστι, παρακελεύσαιο, εἰ ἄρα τι καὶ σὺ ἀμείνους ποιήσαις τοὺς στρατιώτας; Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· 50 ὦ Χρυσάντα, μηδὲν σε λυπούντων αἱ ταῦ Ἀσσυρίου παρακελεύσεις· οὐδεμία γὰρ οὕτως ἔσται καλὴ παραίνεσις, ἢ τις τοὺς μὴ ὄντας ἀγαθούς αὐθημερὸν ἀκούσαντας ἀγαθούς ποιήσει· οὐκ ἂν οὖν τόξότας γε, εἰ μὴ ἔμπρο-

prætulit Zeune. deinde ἄλλης οὖν συμμαχίας Edd. primæ. ἄλλης οὖν μάχης Bodl. quod Philelphus exprefit. Cum Stephano et Guelf. ἀλλ' ἄλλης σοι μ. dedit Zeune. Equidem ex Altorfino ἄλλης οὖν σοι μάχης recepi, et vulgare δέησιον, ἢ diffolui, unde necessaria præpositio ἐν accessit ad pronomen ἦ.

ἄμεινον ἂν] Ita Guelf. Vulgo erat ἂν ἄμεινον, multo minus numerosè.

ταμιεύεσθαι] Eadem formula est in Anabasi ii. 5, 3. Hipparchici 7, 11.

48. ἐν τούτῳ] Junt. ἐν τούτοις. Guelf. ἐν τούτῳ δὲ ἦκε. sequens τε ante καὶ Steph. et Guelf. addiderunt omiffum a ceteris libris: postea ὡς περ εἰκὸς pro ὡς εἰκὸς ex Guelf. et Altorf. dedi.

αὐτοὺς ὁ] Guelf. αὐτοὺς αὐτὸς ὁ β.— παρακελεύοιτο μὲν ἤδη.

ἔξω οὔσι] Leonclavii conjecturam ἰούσι Stephanus sprexit, Welfius ap-

probavit.

49. Ἐνθα] Ita Guelf. Vulgo erat ante Eunianam ἐνταῦθα εἶπεν ὁ Χρ.

παρακελεύσαιο] Ita cum libro Gabr. Philelphi et Guelf. Stephani Ed. 2. Hutchinsf. et Zeuniana; ceteræ παρακελεύσαι. In Altorf. παρακέλευσαι supra ultimam o addito.

ἄρα τι] Ex Guelf. Altorf. et libro Philel. τι accessit. In Guelf. et Altorf. deinde est ποιῆσαι, sed in Altorf. antea fuerat ποιήσεις.

50. μηδὲν σε] In Altorf. μηδὲ σε, sed corrector supra v adposuit.

οὕτως ἔσται] Guelf. Altorf. et liber Philelphi ἔστιν οὕτω, quæ mihi scriptura præplacet, quanquam Fischer ad Platonis Euthyphr. sect. 15. p. 47. alteram probat, comparans locum supra i. 6, 12. Sententiam eandem tractat Sallustius Catilinarium belli cap. 61.

σθεν τούτο μεμελετηκότες εἶεν· οὐδ' ἀκοντιστάς, οὐδὲ
 μὴν ἰππέας γε· οὐδὲ μὴν τά γε σώματα ἱκανοὺς πονεῖν,
 51 ἢν μὴ πρόσθεν ἡσκηκότες ᾧσι. Καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν·
 Ἄλλ' ἀρκεῖ τοι, ᾧ Κῦρε, εἰν τὰς ψυχὰς αὐτῶν παρα-
 κελυσάμενος ἀμείνους ποιήσης. Ἡ καὶ δύναιτ' ἂν,
 ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς λόγος ῥηθῆεις αὐθημερὸν αἰδοῦς μὲν ἐμ-
 πλῆσαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουσάντων, ἢ ἀπὸ τῶν αἰ-
 σχρῶν κωλύσαι, προτρέψαι δὲ ὡς χρῆ, ἐπαίνου μὲν
 ἕνεκα πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίνδυνον ὑποδύε-
 σθαι, λαβεῖν δὲ ἐν ταῖς γνώμαις βεβαίως τούτο, ὡς
 αἰρετώτερόν ἐστι μαχομένους ἀποθνήσκειν μάλλον, ἢ
 52 Φεύγοντας σωθῆναι; Ἄρ' οὐκ, ἔφη, εἰ μέλλουσι τοι-
 αῦται διάνοιαι ἐγγενήσεσθαι ἀνθρώποις, καὶ ἔμμονοι
 ἔσεσθαι, πρῶτον μὲν νόμους ὑπάρξαι δεῖ τοιούτους, δι'
 ὧν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἐντιμος καὶ ἐλευθέριος ὁ βίος

οὐδ' ἀκοντιστάς] Ex Guelf. οὐδὲ μὴν
 ἀκοντιστάς, οὐδὲ μὴν ἰππέας, ἀλλ' οὐ γε
 μὴν τά γε σώματα prætulit Zeune;
 sed in libro ipso οὐδὲ μὴν ἰππέας. de-
 inde ποιεῖν a correctore in πονεῖν mu-
 tatum, exstare monet Fischer. Idem
 Altorf. γε post ἰππέας omittit. In
 Guelf. lectione mihi plura displicent,
 quam in vulgata, quam tamen ipsam
 omnino sanam esse non puto.

σώματα] Philelphus σώματα ἱκανὰ
 vertit. Usitatum magis erat τοῖς σώ-
 μασι πονεῖν; ita nemo potuisset in
 eam incidere opinionem, ut crederet
 σώματα esse h. l. fervos; aut fervo-
 rum descriptionem contineri verbis
 τὰ σώματα ἱκανοὺς πονεῖν.

ἢν μὴ] Junt. Ald. ἰσῆν. εἰ μὴ.

51. ἀρκεῖ τοι] Guelf. ἀρκεῖ τι—ἢν—
 ἀμείνονας. postrema forma est etiam in
 Altorf.

ἀκουσάντων] Altorf. ἀκούοντων. de-
 inde κωλύειν in Guelf. sed correctum.
 ἐπαίνου] Ex Guelf. ἐπαινῶν ἕνεκα de-
 dit Zeune: ἐπαίνου μὲν εἰς ἅπαντα
 Altorf. postea σώζεσθαι habet Guelf.

52. ἐγγενήσεσθαι] Hanc librorum
 Brodæi scripturam cum Leonclavio
 et Hutchinsono prætuli alteri ἐγγρα-

φήσεσθαι, quæ est in Edd. primis,
 utraque Stephaniana, Guelf. pro-
 bata a Zeunio et Weiskio.—Ex hac
 quidem ortum videtur ἐντραφήσεσθαι
 Altorfini libri, et in marginem Ste-
 phanianæ relatum ex versione
 Philelphi, ubi est *coalescere in ho-*
minibus. Scripturam ἐγγραφήσεσθαι
 defendunt esse exquisitiorem, et dici
 eleganter de rebus et sensibus firmis
 et constantibus. Recte vero! At e-
 nim prius erat dicere, sensus hos ani-
 mis hominum insinuari debere; de-
 inde vero omni ratione connitendum
 est, ut ibi quasi coalescant cum na-
 turalibus sensibus et cupiditatibus,
 neque unquam ex animo effluant.
 Hoc est ἔμμονοι γίνονται: cum quo si
 ἐγγραφήσεσθαι jungeretur, minor vis
 membro posteriori inefflet, et tropicæ
 orationi recta subjungeretur et sim-
 plex, quod rhetorica disciplinâ facere
 vetat. Accedit usus ejusdem verbi
 ἐγγενήσεσθαι sectione 53. a Xenophonte
 adhibiti.

πρῶτον μὲν] Altorf. μὲν omittit, et
 sic recte deinde ἔπειτα διδασκάλους
 sequitur, ubi ex Guelf. ἔπειτα δὲ re-
 ctius scripsit Zeune.

παρασκευασθήσεται, τοῖς δὲ κακοῖς ταπεινός τε καὶ ἀλγεινός καὶ ἀβίωτος ὁ αἰὼν ἐπανακείσεται; Ἐπειτα 53 δὲ διδασκάλους, οἶμαι, δεῖ καὶ ἄρχοντας ἐπὶ τούτοις γενέσθαι, οἵτινες δεῖξουσὶ τε ὀρθῶς, καὶ διδάξουσιν, καὶ ἐπίσουςι ταῦτα δρᾶν, ἔστ' ἂν ἐγγένηται αὐτοῖς, τοὺς μὲν ἀγαθούς καὶ εὐκλεεῖς εὐδαιμονεστάτους τῷ ὄντι νομίζειν, τοὺς δὲ κακοὺς καὶ δυσκλεεῖς ἀθλιωτάτους ἀπάντων ἡγεῖσθαι. Οὕτω γὰρ δεῖ διατεθῆναι τοὺς μέλλοντας τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβου τὴν μάθησιν κρείττονα παρῆξασθαι. Εἰ δέ τοι, ἰόντων εἰς μάχην σὺν ὅπλοις, 54 ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ τῶν παλαιῶν μαθημάτων ἐξίστανται, ἐν τούτῳ δυνήσεται τις ἀπορραψαδῆσας παραχρῆμα ἀνδράς πολεμικοὺς ποιῆσαι, πάντων ἂν ῥᾶστον εἶη, καὶ μαθεῖν καὶ διδάξαι τὴν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀρετὴν. Ἐπεὶ ἐγώ, ἔφη, οὐδ' ἂν τούτοις ἐπίστευον ἐμμό- 55 νοις ἔσεσθαι, οὐς νῦν ἔχοντες παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἡσκούμεν, εἰ μὴ καὶ ὑμᾶς εἰρων παρόντας, οἱ καὶ παραδείγματα αὐτοῖς ἔσεσθε, οἴους χρὴ εἶναι, καὶ ὑποβάλλειν δυνή-

53. ἐπίσουςι] Ex Guelf. ἐθιοῦσι recepit Zeune, deinde ἔστ' ἂν in locum vulgaris ἔως ἂν; postea Altorf. ἐγγίηται habet.

εὐκλεεῖς] Ex Guelf. si καὶ addere malueris, tum deinceps etiam καὶ ἀθλιωτάτους scribendum fuerit, ubi ἀπάντων ut numerosius ex Guelf. vulgato πάντων substituit Zeune.

γὰρ δεῖ] Omissum in Edd. primis, ut in Altorf. libro. δὲ addidit ex libro Gabriel. Stephanus, ex Guelf. Zeune.

μάθησιν] In Guelf. est μάχην. Est præcepta diligentis disciplina tradita, et diuturna exercitatione percepta factorum exemplis comprobare et exsequi, nec pati, ut timor hostium et instantis prælii sibi præcepta omnia subito excutiat.

54. εἰ δέ τοι] Junt. et Guelf. τι, quod in Altorf. super rasura scriptum est. Ad ἰόντων intellige τῶν στρατιω-

τῶν.

ῥᾶστον] Hoc in margine Guelf. est adscriptum, in textu est ἄριστον εἶη μαθεῖν.

55. Ἐπεὶ] Ita Guelf. cum Ifingr. quoniam Philelphus vertit. ἐπεὶ δ' est in Juntina et Ald. ἐπειδὴ Stephanus dedit, quod Weiske retinuit; contra ἐπεὶ δ' quasi a Guelf. etiam comprobatum prætulit Zeune. οὐκ ἂν τούτοις Guelf.

ἐμμόνοις] Juntina, Altorf. et Guelf. ἐν μόνοις, sed in Guelf. correctum. deinde αὐτοῖς est in Ald. Bodl. Gabr. et Guelf. libris, ceteri αὐτοὺς habent.

παρόντας] Junt. Ifingr. et margo Guelf. πάντας. sequens αὐτοῖς omittit Juntina, ex Guelf. vulgatum παράδειγμα correxi.

ὑποβάλλειν] Guelf. ὑποβαλεῖν, quod recepit Zeune. ἂν τι ἐπιλ. deinde Altorf.

σεσθε, ἦν τι ἐπιλανθάνωνται. Τοὺς δὲ ἀπαιδευτοὺς παντάπασιν ἀρετῆς θαυμάζοιμ' ἂν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, εἴ τι πλεον ἂν ὠφελήσειε λόγος καλῶς ῥηθεῖς εἰς ἀνδραγαθίαν, ἢ τοὺς ἀπαιδευτοὺς μουσικῆς ᾄσμα καλῶς ἀσθὲν εἰς μουσικὴν.

56 Οἱ μὲν τοιαῦτα διελέγοντο. Ὁ δὲ Κυαζάρης πάλιν πέρμπων ἔλεγεν, ὅτι ἐξαμαρτάνοι διατρίβων, καὶ οὐκ ἄγων ὡς τάχιστα ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Καὶ ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο δὴ τότε τοῖς ἀγγέλοις· Ἄλλ' εὖ μὲν ἴστω, ἔφη, ὅτι οὐπῶ εἰσὶν ἔξω, ὅσους ἔδει· καὶ ταῦτα ἀπαγγέλλετε αὐτῷ ἐν ἅπασιν· ὅμως δὲ, ἐπεὶ ἐκείνῳ δοκεῖ,

57 ἄξω ἦδη. Ταῦτα εἰπὼν, καὶ προσευξάμενος τοῖς θεοῖς αὐτοῦ, ἐξῆγε τὸ στρατεύμα. Ὡς δὲ ἤρξατο ἄγειν [ἔτι] θάττον, ὁ μὲν ἠγεῖτο, οἱ δὲ εἶποντο, εὐτάκτως μὲν, διὰ τὸ ἐπίστασθαι καὶ μεμελετηκέναι ἐν τάξει πορευέσθαι· ἐρρωμένως δὲ, διὰ τὸ φιλονείκως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, καὶ διὰ τὸ τὰ σώματα ἐκπεπονῆσθαι, καὶ διὰ τὸ πάντας ἀρχοντας τοὺς πρωτοστάτας εἶναι· ἠδέως δὲ, διὰ τὸ

Χρυσάντα] Altorf. a prima manu Χρυσάντες habet scriptum.

μουσικῆς] Ita cum libris Philelphi, Camer. Guelf. Stephanus et Zeune ceterorum μουσικὸν correxerunt, in quo tamen μουσικῶν mihi latitare videbatur, cui si τῶν articulum addideris, rectius variabitur oratio, quam geminato vocabulo μουσική. Ita paulo ante ἀρετὴ est, quæ postea ἀνδραγαθία. deinde μάλα καλῶς ex libro Brodæi et Guelf. dedit Zeune.

56. τοιαῦτα] Guelf. ταῦτα—πέρμπων πάλιν—ὡς τοὺς πολεμίους.

ὅσους ἔδει] Guelf. δεῖ. deinde ἀπάγγελλε Altorf. a prima manu scriptum habet.

57. θεοῖς αὐτοῦ] Ex Budensī et Altorf. αὐτοῦ addidit Zeune, quod Camerarius, illico, Philelphus ejus soli deos precatus vertit.

θάττον] In Guelf. ἐπεὶ θᾶσσον ἠγεῖτο, sed corrector ἐπεὶ mutavit in

ἔτι, et post θᾶσσον inferuit verba ὁ μὲν. ceteri libri ἔτι θάττον habent, ἐπὶ θάττον dedit Weiske, ἔτι inclusit Zeune. Altorf. ἔτι θᾶττον, ἠγεῖτο. Mihi Xenophon non de celeritate agminis loqui voluisse videtur; nec tum demum Cyrus agmen ipse duxit, cum gradum addere milites vellet; sed statim ab initio præiit agmini; quod est ἐπεὶ vel ὡς δ' ἤρξατο ἄγειν θάττον, ὁ μὲν ἠγεῖτο: quam primum autem movere exercitum et educere cepit Cyrus, ipse præiit: quam equidem lectionem unice probaverim.

ἐπίστασθαι] Ex Guelf. τε addidit Zeune.

πρωτοστάτας] Hanc aciem Lacedæmoniorum exponit noster De Republica eorum cap. 11, 5. et Hipparchici 2, 6.

ἠδέως δὲ] Edd. primæ καὶ addunt. deinde ἐπίσταντο Guelf.

Φρονίμως ἔχειν ἠπίσταντο γὰρ, καὶ ἐκ πολλοῦ οὕτως ἐμεμαθήκεσαν, ἀσφαλέςτατον εἶναι καὶ ῥᾶστον τὸ ὁμοσε εἶναι τοῖς πολεμίοις, ἄλλως τε καὶ τοξόταις, καὶ ἀκοντισταῖς, καὶ ἰππεῦσιν.

Ἔως δὲ ἔτι ἔξω βελῶν ἦσαν, παρηγγύα ὁ Κῦρος 58
 σύνθημα, ΖΕΥΣ ΞΥΜΜΑΧΟΣ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ.

Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦκε τὸ σύνθημα ἀνταποδιδόμενον, ἐξήρχεν αὖ ὁ Κῦρος παιᾶνα τὸν νομιζόμενον· οἱ δὲ Θεοσεβῶς πάντες συνεπήχησαν μεγάλη τῇ Φωνῇ· ἐν τῷ τοιούτῳ γὰρ δὴ οἱ δεισιδαίμονες ἦττον τοὺς ἀνθρώπους φοβοῦνται.

Ἐπεὶ δὲ ὁ παιᾶν ἐγένετο, ἅμα πορευόμενοι οἱ ὁμοτίμοι 59
 Φαιδροὶ, καὶ πεπαιδευμένοι, παρορῶντες εἰς ἀλλήλους, ὀνομάζοντες παραστάτας, ἐπιστάτας, λέγοντες πολὺ τὸ,

τοξόταις] *Tria hæc vocabulo cum vocabulo πολεμίοις jungenda sunt.*

58. ἔξω βελῶν] *Ita ex Guelf. et Altorf. pro βελῶν ἔξω dedit Zeune. Sed uterque Codex βελῶν dabat, contra βελῶν Xenophontem ubique posuisset, ut ἀνθέων, ὄρεων et similia, Grammaticus nescio quis apud Suidam in vocabulo ἀνθέων docet. Cf. Pierfon ad Mœrin p. 456. et Koen. ad Gregorium de Dial. p. 175.*

ξύμμαχος] *Ita cum Guelf. pro συμ. Zeune. deinde ἐπειδὴ πάλιν. De tessera, ore et voce tradita, non ut apud Romanos, tabula, et ad imperatorem redeunte compara Anabasin i. 8, 11.*

παιᾶνα] *Ante hanc vocem vulgo αὖ Διοσκούροις legitur scriptum. In Guelf. est αὖ ὁ Κῦρος, sed in margine Διοσκούροις adscriptum est a correctore; Philelphi versio αὖ ὁ Κῦρος Διοσκούροις expreffit. Sed ex scriptura αὐθις ὁ Κῦρος ortam esse vitiosam alteram αὖ Διοσκούροις probabilis valde fuit jam olim Grammii opinio Historiæ deorum ex Xenophonte p. 79. Pæanem enim Græcos Enyialio et Apollini cantare solitos tradit Scholiastes Thucydidis ad 1, 50. et 4, 43. Dioscurorum ea in re nullibi fit mentio. Quod igitur vocabulum Zeune et Weiske ut susseptum seclu-*

ferant, equidem plane ejeci.

δεισιδαίμονες] *Sunt religiosi homines et reverentia deorum pleni. Cantorum et pæanum vicem apud Lacedæmonios tibiarum sonus gerebat; hodieque musici modi fere apud omnes gentes in locum pæanum successerunt.*

59. Φαιδροὶ] *Edd. primæ, ut Philelphi liber et Altorf. Φαιδρῶν, πεπαιδευμένοι, ubi Φαιδροὶ τε καὶ ex libris suis correxit Brodæus. In Guelf. τε est sine καὶ et deinde καὶ παρορῶντες εἰς ἀλλήλους, quod recepit Zeune in locum vulgati περιρῶντες: hoc quidem Philelphus expreffit: ac sese invicem circumspicientes: Weiske παρορῶντες ἀλλήλους edidit: in Altorf. καὶ περιρῶν. est. Mihi lectio Guelf. unice vera visa est. Aliud enim παρορῶντινὰ, aliud παρορῶν εἰς τινα. Infra viii. 1, 4. παρορῶν πρὸς τὸ σημεῖον est. Sed qui sunt οἱ πεπαιδευμένοι, de quibus interpretes tacent? Infra lect. 70. recte est: ἔνθα δὴ ἔγνω τις ἂν τοὺς ὁμοτίμους καὶ πεπαιδευμένους ὡς δεῖ. sed hoc in loco inter Φαιδροὶ et παρορῶντες εἰς ἀλλήλους interpositi οἱ πεπαιδευμένοι mihi inepti et spurii videntur.*

λέγοντες πολὺ] *Junt. λέγοντες καὶ πολὺ ἄνδρες φίλοι. Ald. λέγ. πολὺ καὶ τὸ ἄγιστε. Guelf. λέγοντες πολὺ ἄγιστε.*

Ἄγετε ἄνδρες Φίλοι, Ἄγετ' ἄνδρες ἀγαθοὶ, παρεκάλουν ἀλλήλους ἔπεσθαι. Οἱ δ' ὅπισθεν, αὐτῶν ἀκούσαντες, ἀντιπαρεκελεύοντο τοῖς πρῶτοις ἡγεῖσθαι ἐρῳμένως. Ἦν δὲ μεστὸν τὸ στράτευμα τῷ Κύρῳ προθυμίας, Φιλοτιμίας, ῥώμης, θάρσους, παρακελευσμοῦ, σωφροσύνης, 60 πειθούς· ὅπερ οἶμαι δεινότατον τοῖς ὑπεναντίοις. Τῶν δ' Ἀσσυρίων οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἐρυμάτων προμαχοῦντες, ὡς ἐγγὺς ἤδη προσεμίγνυε τὸ Περσικὸν πλῆθος, ἀνέβαινον ἐπὶ τὰ ἄρματα, καὶ ὑπεξῆγον πρὸς τὸ ἑαυτῶν πλῆθος· οἱ δὲ τοξόται, καὶ ἀκοντισταὶ, καὶ σφενδονῆται αὐτῶν 61 ἀφίεσαν τὰ βέλη πολὺ πρὶν ἐξικνεῖσθαι. Ὡς δ' ἐπίοντες οἱ Πέρσαι ἐπέβησαν τῶν ἀφιεμένων βελῶν, ἐφθέγγετο δὴ ὁ Κύρος· Ἄνδρες ἄριστοι, ἤδη θάπτον τις ἰὼν ἐπιδεικνύτω ἑαυτὸν καὶ παρεγγυάτω. Οἱ μὲν δὴ παρε-

οἱ δ' ὅπισθεν] Sunt οἱ ἐπιστάται, ut οἱ πρῶτοι deinde οἱ πρωτοστάται. Nescio igitur, quid in mentem venerit Camerario, ut παραστάτας mutatos vellet in προστάτας. deinde Altorf. Φιλοτιμίας omittit.

ὑπεναντίοις] Ex libro Gabrielis ἐναντίοις recepit Steph. in editione posteriore.

60. ἐρυμάτων] Edd. primæ cum libro Philelphi, et margine Guelf. ἐρυμάτων vel ut Bodl. ῥυμάτων dabant: ἄρμάτων ex libris Gabrielis, Camer. Guelf. margine Bodl. probarunt Leoncl. Steph. Hutchinson et Zeune. In Altorfino verba μὲν ἀπὸ supra contextum scripta sunt. deinde προσεμίγνυον in Guelf. sed correctum; postea ἀνέβαινον τε, quod recepit Zeune.

ὑπεξῆγον] Ita cum libris Brodæi Guelf. in cujus margine est vulgata ante Zeunium ἀνεχώρου; quod verbum ex interpretatione nostræ lectio-nis ortum volebat vir doctus, ὑπεξ. interpretatus *sensim se subducebant*. Fugiant igitur οἱ ἀπὸ τῶν ἄρμάτων προμαχοῦντες? Atqui nondum pugnant, sed curus demum appropinquante Perfarum exercitu ascendant, ubi pugnaturi sunt. Igitur aliter oportet interpretari verbum ὑπεξάγειν, scilicet ex castris vallo

munitis egredi. Quod si vero lectio-nem ἐρυμάτων de castellis interprete-ris, tum vero recte fugientes illi ca-stellorum πρόμαχοι curus ascendere et fuga se ad exercitum Affyriorum referre dicuntur. Et video etiam in-fra in exercitu Affyriorum vii. 1, 29. curus bellicos, statim ubi Abradatas cum curribus falcatis impetum facit, fugere, τὰ μὲν ἀναλαβόντα τοὺς παραιβάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα. Igitur bellatores non curribus insistentes pugnant, sed ubi se in fugam dare cogitabant, curram post aciem, ut videtur, stantem ascendebant. Cf. ad vi. 1, 30. Igitur sine dubitatione lectio-nem ἐρυμάτων alteri ἄρμάτων prætuli.

πολὺ πρὶν] Ita cum libris Brodæi Guelf. et Altorf. pro πολλῶ. paulo antea σφενδονηται vulgatum ex Guelf. mutavit Zeune.

61. ἐπέβησαν] In Guelf. ἀπέβησαν τῶν ἀφιεμένων, sed corrector fecit ἐπέβ. In Altorf. est ἀφιεμένων. Vulgatum antea βελῶν correxit Zeune.

δὴ ὁ Κύρος] Guelf. et margo Steph. ἤδη ὁ K. sequens ἤδη omittit Altorf. qui postea ἐπιδεικνύτω habet, quod est in Guelf. a correctoris manu.

Οἱ μὲν δὴ] Edd. primæ cum Altorf. δὴ omittunt, sequens τοῦτο Guelf.

δίδωσαν ταῦτο· ὑπὸ δὲ προθυμίας καὶ μένους καὶ τοῦ
 σπεύδειν συμμίζαι, δρόμου τινὲς ἤρξαντο· συνεφείπετο δὲ
 καὶ πᾶσα ἡ Φάλαγξ δρόμῳ. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος, ἐπι- 62
 λαθόμενος τοῦ βᾶδην, δρόμῳ ἠγείτο· καὶ ἅμα ἐφθέγγετο,
 Τίς ἐφέπεται; Τίς ἀγαθός; Τίς πρῶτος ἄνδρα κατα-
 βαλεῖ; Οἱ δὲ ἀκούσαντες, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐφθέγγοντο·
 καὶ διὰ πάντων δὴ, ὥσπερ παρηγγύα, οὕτως ἐχώρει,
 Τίς ἔψεται; Τίς ἀγαθός; Οἱ μὲν δὴ Πέρσαι οὕτως 63
 ἔχοντες ὁμόσε ἐφέροντο· οἱ γὰρ μὴν πολέμιοι οὐκέτι ἐδύ-
 ναντο μένειν, ἀλλὰ στραφέντες ἔφευγον εἰς τὸ ἔρμα.
 Οἱ δ' αὖ Πέρσαι κατὰ τὰς εἰσόδους ἐφεπόμενοι, ὡθου- 64
 μένων αὐτῶν, πολλοὺς κατεστράννυσαν· τοὺς δ' εἰς τὰς
 τάφρους ἐπίπτοντας ἐπείσπηδῶντες ἐφόνεον, ἄνδρας
 ὁμοῦ καὶ ἵππους· ἓνια γὰρ τῶν ἀρμάτων εἰς τὰς τά-
 φρους ἠναγκάσθη φεύγοντα συνεισπεσεῖν. Καὶ οἱ τῶν 65
 Μήδων δὲ ἵππεῖς, ὀρῶντες ταῦτα, ἤλαυνόν εἰς τοὺς ἵππους
 τῶν πολεμίων· οἱ δ' ἐνέκλιναν [καὶ τούτους]. Ἐνθα
 δὴ καὶ ἵππων διωγμὸς ἦν καὶ ἀνδρῶν, καὶ Φόνος ἐξ ἀμ-

deinde ἤρξαν est in Altorf. το ab alie-
 na manu supra scripto. In Guelf. a
 prima manu τινὸς scriptum fuit,
 quod corrector in τινὲς mutavit.

62. τοῦ βᾶδην] Intellige sequens
 ἠγείσθαι.

ἐφέπεται] Bodl. Altorf. et margo
 Steph. ἔψεται, quod Philephus ex-
 pressit. deinde ex Guelf. τίς ἄνδρα
 πρῶτος dedit Zeune, ut postea ταῦτό.
 καὶ διὰ πάντων δὴ] Altorf. καὶ διὰ
 πάντων δὲ quod probō: deinde ὥσπερ
 παρ. οὕτως ἐχώρει est etiam Xeno-
 phontem: alibi tamen ὥσπερ καὶ—
 οὕτω καὶ dicere solet. Vide infra ad
 viii. 1, 8.

63. ἔρμα] Ita liber Philephi cum
 Guelferb. et Zonara: ceteri τὰ ἐρύ-
 ματα habent, quæ sunt loca munita,
 ut iv. 2, 5.

64. κατὰ] Guelf. κατὰ τε—ἐφεπόμε-
 νοι. Vulgo ante Zeunium erat ἐπό-
 μοι. Cum Guelf. facit Philephi
 liber et Zonaras.

κατεστράννυσαν] Ita cum Leoncla-
 vii postrema Editione Zonaras et
 Guelf. ceteri libri cum Bodl. et Phi-
 lel. ἀπέκτειναν.

συνεισπεσεῖν] Guelf. ἐμπεσεῖν.

65. ἵππους τοὺς] Guelf. τοὺς ἵππίας
 τοὺς τῶν πολεμίων—ἐνέκλινον sed cor-
 rector ἐνέκλιναν dedit. Philephus
 immittebant in hostium equites, qui eos
 haud sustinuerunt. τοὺς ἵππίας τῶν
 πολ. Zonaras, deinde ἐνέκλινον habet;
 Altorf. ἵππεῖς τοὺς τῶν πολεμίων. Mu-
 retus ἐξέκλιναν malebat. Contra
 Zeune eodem sensu apud Xenophonem
 in Agefilai Encomio 1, 32. ἐγ-
 κλίειν esse ait; recte! At quid fiet
 verbis καὶ τούτους? Nam ἐνέκλιναν di-
 citur forma passiva, ut in Encomio
 Agefilai l. c. Ineptissime vero Index
 Zeunianus ex h. l. retulit ἐγκλίειν
 τινὰ, alicujus impetum non sustinere,
 fugere: Interim verba suspecta se-
 clusi.

- 66 Φοτέρων. Οἱ δ' ἐντὸς τοῦ ἐρύματος τῶν Ἀσσυρίων, ἐστη-
κότες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς τάφρου, τοξεύειν μὲν καὶ
ἀκοντίζειν εἰς τοὺς κατακαίνοντας οὔτε ἐφρόνου, οὔτ'
ἐδύνατο, διὰ τε τὰ δεινὰ ὀράματα, καὶ διὰ τὸν φόβον.
Τάχα δὲ καὶ καταμαθόντες τῶν Περσῶν τινὰς διακεκο-
φώτας πρὸς τὰς εἰσόδους τοῦ ἐρύματος, ἐτράποντο, καὶ
67 ἀπὸ τῶν κεφαλῶν ἔφευγον. Ἰδοῦσαι δὲ αἱ γυναῖκες
τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν συμμάχων Φυγὴν ἤδη καὶ ἐν τῷ
στρατοπέδῳ, ἀνέκραγον, καὶ ἔθεον ἐκπεπληγμέναι, αἱ
μὲν καὶ τὰ τέκνα ἔχουσαι, αἱ δὲ καὶ νεώτεραι καταρρη-
γνύμεναι τοὺς πέπλους, καὶ δρυπτόμεναι, καὶ ἰκετεύουσαι
πάντας, ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν, μὴ Φεύγειν καταλιπόντας
αὐτὰς, ἀλλ' ἀμῦναι καὶ τέκνοις καὶ ἑαυταῖς καὶ σφίσιν
68 αὐτοῖς. Ἐνθα δὴ καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς σὺν τοῖς πιστο-
τάτοις στάντες ἐπὶ τὰς εἰσόδους, καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς, καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο, καὶ τοῖς ἄλλοις παρε-
69 κελεύοντο. Ὡς δ' ἔγνω ὁ Κῦρος τὸ γιγνόμενον, δείσας,
μὴ, εἰ καὶ βιάσαιντο εἴσω, ὀλίγοι ὄντες ὑπὸ πολλῶν

66. κεφαλῆς τῆς τάφρου] *Aggerem juxta fossam interpretatur Index Zeunianus. κεφαλὴν τινος εἶναι in superiore loco stare et eminere supra aliquem est κατά.* Vide ad Hellenicorum vii. 2, 8.

κατακαίνοντας] Hoc ex Guelf. pro ἀποκτείνοντας dedit Zeune: idem liber τε post διὰ omittit et ἢ ἀκοντίζειν habet: postea ταχὺ pro τάχα nescio unde retulit margo Steph.

διακεκοφώτας] Aldina διακεκυφώτας. Sed in vulgata supple τὸ ἑαυτῶν στρατεύματα φεύγον.

ἀπὸ τῶν κεφαλῶν] Juntina ἐπί. Guelf. cum libro Philel. ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἔνδον.

67. φυγὴν ἤδη] Guelf. ἤδη φυγὴν— καὶ τέκνα. Etiam Altorf. καὶ τέκνα.

τοὺς πέπλους] Guelf. τε πέπλους— ἰκετεύουσι. Zonaras ἰκέτευσον habet.

πάντας] Stephanus ex libris quibusdam πάντα memorat. Cf. ad i.

6, 11.

καὶ τέκνοις] Ex Guelf. et Zonara καὶ αὐταῖς καὶ τέκνοις καὶ σφ. edidit Zeune.

68. οἱ βασιλεῖς] Præter Cræsum Assyriorum rex; qui ibi cecidit, ut noster narrat iv. 6, 2. de cujus morte scriptum aliquid hoc in loco periisse suspicatur Weiske. Verum qui potuit vir doctus ponere Xenophontem altero illo in loco ex facto prorsus ignoto, cujus nullam ipse mentionem fecerit, argumentari? Hoc quidem in loco nihil attinebat mortem regis commemorari; altero vero mors simul editur et in causa tristitiæ publicæ ponitur, loco sane commodissimo.

69. τὸ γιγνόμενον] Guelf. cum margine Steph. τὰ γιγνόμενα: deinde Guelf. μὴ καὶ εἰ βιάσαιντο. Philelphus καὶ non expressit.

σφαλεῖν τι, παρηγγύησεν ἐπὶ πόδα ἀνάγειν ἕξω βελέων, καὶ πείθεσθαι. Ἐνθα δὴ ἔγνω τις ἂν τοὺς ὁμοτίμους 70 καὶ πεπαιδευμένους ὡς δεῖ ταχὺ μὲν γὰρ αὐτοὶ ἐπείθοντο, ταχὺ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον. Ὡς δ' ἕξω βελέων ἐγένοντο, ἔστησαν κατὰ χώραν πολὺ μᾶλλον χοροῦ, ἀκριβῶς εἰδότες, ὅπου ἔδει ἕκαστον αὐτῶν γενέσθαι.

ἐπὶ πόδα] Originem et rationem locutionis explicare conatus Weiske fecit ut nihil intelligam. Recte tamen illud pofuit ἐπὶ πόδα esse facie hostibus obversa retrogredi. Quod est referre pedem, cum in eodem veluti vestigio pedem retro cedendo ponimus. Polybius ἀναχωρεῖν et ὑποχωρεῖν ἐπὶ πόδα dicere solet; cujus locum pessime habitum a librariis ii. 68, 8. et in quo nuperus interpres ita lapsus est, ut miram differentiam inter ἐπὶ πόδα et ὑπὸ πόδα comminifceretur, obiter hic emendatum ponere licebit: οὐ γὰρ ἀπολιπόντες αὐτοῖς ἀναχώρησιν, προσδεξάμενοι δ' ἀκέραιους ἅμα καὶ συνεστῶσας τὰς σπείρας, εἰς τοῦτο δυσχεροῦς ἦλθον, ὥστε δι' αὐτῆς τοῦ λόφου κορυφῆς διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς βιάζομένους. εὐθέως δὲ οἱ μὲν Ἰλλυριοὶ τὴν κατάστασιν ἐλάβανον, οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐκλείδην διὰ τὸ μὴ καταλείπεσθαι τόπον εἰς ἀναχώρησιν τὴν ἐπὶ πόδα καὶ μεταστάσιν ἑαυτοῖς, τὸ λοιπὸν ὅσον ἐκ ποδὸς ἐπέσθησαν τῷ βάρει τοῦ καθοπλισμοῦ καὶ τῆς συντάξεως, ἐξ οὗ ταχέως συνέβη τραπέντας αὐτοὺς ὀλεθρῶς χρῆσασθαι φυγῇ, κρημνῶδη καὶ

δύσβατον ἔχόντων ἐπὶ πολὺ τὴν ἀναχώρησιν τῶν τόπων. ubi nihil aut parum in verbis, multum vero in ordine eorum mutatum vides.

βελέων] Hic et paulo post vulgatum βελῶν correxit Zeune.

καὶ πείθεσθαι] Hæc frigere, recte monuit Weiske, qui verbum πείθεσθαι vitiosum esse suspicatus est. At frequentia αὐτοὶ ἐπείθοντο καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον verbum id desiderare videntur, nisi sunt et ipsa vitiosa.

70. καὶ πεπαιδευμένους] Hæc omiffa in Guelf. corrector supplevit: deinde in eodem est ταχὺ δὲ τοῖς—παρήγγελλον. Etiam Altorf. ταχὺ δὲ τοῖς.

πολὺ μᾶλλον] Ita cum margine Steph. Guelf. et Altorf. pro πολλῶν scripsi; idem supra fecit. 60. in Guelf. repertum Zeunius velut exquisitius receperat; hoc vero loco sprevit.

ἕκαστον] Ex Guelf. et Brodæi libris αὐτῶν deinceps inferuit Zeune; idem Stephanus dare voluit in Editione altera, sed operæ αὐτῶν dederunt.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Δ΄.

CAP. I.

ΜΕΙΝΑΣ δὲ ὁ Κῦρος μέτριον χρόνον αὐτοῦ σὺν τῷ στρα-
τεύματι, καὶ δηλώσας, ὅτι ἔτοιμοὶ εἰσι μάχεσθαι, εἴ τις Cyrus ob
victoriam
reportatam
deos et mi-
lites honore
afficit.
ἐξέρχοιτο, ὡς δὴ οὐδεὶς ἀντεξίη, ἀπήγαγεν, ὅσον ἐδόκει
καλῶς ἔχειν, καὶ κατεστρατοπεδεύσατο. Φύλακας δὲ
καταστησάμενος, καὶ σκοποὺς προπέμψας, στὰς εἰς τὸ
μέσον συνεκάλεσε τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας, καὶ ἔλεξε
τοιαύτῃ· Ἄνδρες Πέρσαι, πρῶτον μὲν τοὺς Θεοὺς ἐγὼ τε 2
ἐπαινῶ, ὅσον δύναμαι, καὶ ὑμεῖς δὲ πάντες, οἶμαι· νίκης
τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας. Τούτων μὲν οὖν χρῆ
χαριστήρια, ὧν ἂν ἔχωμεν, τοῖς Θεοῖς ἀποτελεῖν. Ἐγὼ
δὲ σύμπαντας μὲν ὑμᾶς ἤδη ἐπαινῶ· (Τὸ γὰρ γεγενη-

1. ὡς δὴ] Junt. Ald. ὡς δέ. Castal. Bryl. Argent. Margo Steph. et Altorf. nostrum ὡς δὴ habent, quod Philelphus expressit tandem postquam vertens. Neutrum habet Steph. nec Guelf. ex quo ἀντεξίη cum Zeunio dedi pro ἐξίη simpliciter. Idem liber paulo postea ἐστρατοπεδεύσατο præfert.

Φύλακας δὲ] Ita ex Bodl. Guelf. Altorf. cum Mureto et Zeunio correxi vulgatum φυλακάς τε, cum quo στὰς non bene coire videtur: at

Zeune φυλακάς dedit: vide ad v. 1, 30. annotanda. Articulum ante μίσσον in Guelf. corrector supplevit.

2. ὑμεῖς δὲ] Ex Guelf. δὲ addidi cum Zeunio, sed idem præcedens τε eodem libro auctore omiserat. ἐπαινῶ est gratias ago habeoque, ut in formula, quando ad cœnam vocatus renuit et ἐπαινῶ.

ὧν ἂν] Guelf. ὧν ἂν αἰ, quod expressit etiam Philelphus et recepit Zeune; sed hoc quidem in loco ὧν ἂν præstaret.

μένον ἔργον σύμπασιν ὑμῖν καλὸν ἀποτετέλεσται) ὧν δ' ἕκαστος ἄξιος, ἐπειδὴν παρ' ὧν προσήκει πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἐκάστῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πειράσομαι ἀποδιδόναι. Τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρχον Χρυσάνταν οὐδὲν παρ' ἄλλων δέομαι πυνθάνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς οἶδα, οἷος ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, ὅσαπερ, οἶμαι, καὶ πάντες ὑμεῖς, ἐποίει· ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν, καλέσας ὀνομαστὶ αὐτὸν, ἀνατεταμένος οὗτος τὴν μάχαιραν, ὡς παίσων πολέμιον, ὑπήκουσέ τε μου εὐθύς, καὶ ἀφείς, ὃ ἐμελλε ποιεῖν, τὸ κελεύόμενον ἔπραττεν· αὐτὸς τε γὰρ ἐπανήγε, καὶ τοῖς ἄλλοις μάλιστα ἐπισπερχῶς παρηγγύα· ὥστ' ἔφθασεν ἔξω βελῶν τὴν τάξιν ποιήσας, πρὶν τοὺς πολεμίους κατανοῆσαί τε, ὅτι ἀνεχωροῦμεν, καὶ τόξα ἐντείνασθαι, καὶ τὰ παλτὰ ἐπαφεῖναι· ὥστ' αὐτὸς τε ἀβλαβῆς, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἄνδρας ἀβλαβεῖς διὰ τὸ πείθεσθαι παρέχεται. Ἄλλους δ', ἔφη, ὄρῳ τετραμένους, περὶ ὧν ἐγὼ σκεψάμενος, ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐτρώθησαν, τότε τὴν γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφανοῦ-

καὶ λόγῳ] Guelf. καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ. Idem ζῦμπαντας, deinde πᾶσιν corrector in σύμπασιν in eodem mutavit.

3. ἐγγύτατα] Edd. veteres ἐγγυτάτω. Alterum cum Steph. Guelf. et Altorf. probavit Zeune.

ὅσαπερ] Junt. Ifingr. ὅσαπερ καὶ ὑμεῖς—ἐποιεῖτε. Etiam in Guelf. erat ἐποιεῖτε et πάντες ὑμεῖς, quod postorius in locum vulgati ὑμεῖς πάντες substituit. Aldina ὅσαπερ ἐποίησεν καὶ ὑμεῖς πάντες οἶμαι. Ordinem verborum restituit Brodæus. Altorf. ὅπερ—ἐποίησεν, sed corrector ὅσαπερ ἐποιεῖτε supra scripsit.

ὀνομαστὶ] Guelf. αὐτὸν ὀνομαστὶ. deinde οὕτως malebat scribi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 77. At οὗτος respondet pronomini ἐγώ.

ἀνατεταμένος] Plutarchus in Quæst. Romanis p. 109. ed Reiskii, ubi h. l.

respicit, καὶ τὴν κοπίδα διηρημένος, ἀκούσας τὸ ἀνακλητικόν, ἀφῆκε τὸν ἄνδρα laudat.

τε μου] Margo Steph. ἐμοὶ, quod Guelf. a prima manu habet, ἐμοῦ vero ab altera: Budensis μοι, Altorf. ὑπήκουσε ἐμοί.

ἐπανήγε] Hoc ex Guelf. vulgato ἐπανήγαγε cum Fischero substituit. Philadelphus etiam recipiebat se.

ὥστ'] Guelf. ἔστ' ἔφθασεν. Alii igitur libri ἕως scriptum habuerunt. deinde ex Guelf. ἀνεχωροῦμεν dedi suadente Fischero pro ἀναχωροῦμεν.

ἐπαφεῖναι] Ita cum Steph. et Guelf. Zeune: ἐπαφίεσθαι Edd. vett.

ἀβλαβῆς] Margo Steph. et Guelf. ἀποβλάβης, unde ἀπὸ βλάβης effiebat Æmil. Portus. Nisi fuit ἀποβλαβῆς forma Ionica pro ἀβλαβῆς, ut intelligatur ἔστιν, deinde Guelf. τοὺς αὐτοῦ ἄνδρας.

μαι. Χρυσάνταν δὲ, ὡς καὶ ἐργάτην τῶν πολεμικῶν, καὶ Φρόνιμον, καὶ ἄρχεσθαι ἱκανὸν καὶ ἄρχειν, χιλιαρχία μὲν ἤδη τιμῶ· ὅταν δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν ὁ Θεὸς δῶ, οὐδὲ τότε ἐπιλήσομαι αὐτοῦ. Καὶ πάντας 5 δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἔφη, ὑπομῆσαι· ἃ γὰρ νῦν εἶδετε ἐν τῇ μάχῃ τῆδε, ταῦτα ἐνθυμούμενοι μήποτε παύσησθε, ἵνα παρ' ὑμῖν αὐτοῖς αἰεὶ κρίνητε, πότερον ἢ ἀρετὴ μᾶλλον, ἢ ἡ Φυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς, καὶ πότερον οἱ μάχεσθαι θέλοντες ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν, ἢ οἱ οὐκ ἐθέλοντες, καὶ ποίαν τινὰ ἡδονὴν τὸ νικᾶν παρέχει· ταῦτα γὰρ νῦν ἀρίστα κρίναιτ' ἂν, πείραν τε αὐτῶν ἔχοντες, καὶ ἄρτι γεγενημένου τοῦ πράγματος. Καὶ 6 ταῦτα μὲν, ἔφη, αἰεὶ διανοοῦμενοι, βελτίους ἂν εἴητε· νῦν δὲ, ὡς καὶ Θεοφιλεῖς, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ σώφρονες ἄνδρες, δειπνοποιεῖσθε, καὶ σπονδὰς τοῖς Θεοῖς ποιεῖσθε, καὶ παιᾶνα ἐξάρχεσθε, καὶ ἅμα τὸ παραγγελλόμενον προνοεῖτε·

Εἰπὼν δὲ ταῦτα, ἀναβάς ἐπὶ τὸν ἵππον ἤλασε, καὶ 7 πρὸς Κυμαζάρην ἦλθε· καὶ συνησθεῖς ἐκείνῳ κοινῇ, ὡς εἰκὸς, καὶ ἰδὼν τὰ κεῖ, καὶ ἐρόμενος, εἴ τι δέοιτο, ἀπή-

4. ὡς καὶ] Ex libris Brodæi, Guelf. et margine Steph. ὡς addidit Zeune: sed in iis libris exstat καὶ ὡς.

πολεμικῶν] E Guelf. et margine Steph. ἐν πολέμοις prætulit Zeune.

δῶ] Guelf. διδῶ ὁ Θεός. sequens οὐδὲ τότε ex Guelf. et Philepho reposuit Zeune in locum vulgati οὕτε τότε.

5. ὑμᾶς βούλομαι] Guelf. βούλομαι ὑμᾶς, numerosius ut puto; deinde cum Juntina παύσεσθε.

αἰεὶ κρίνητε] Vulgatum αἰεὶ mutavit Zeune.

κρίναιτ' ἂν] Guelf. ἄριστ' ἂν κρίναισι, quod mollius et numerosius sonat.

6. αἰεὶ διαν.] Aldina αἰεὶ. ex Guelf. mutavit Zeune. Juntina omisit cum Altorf.

ὡς καὶ] Guelf. καὶ omittit; deinde

ποιεῖτε legi malebat Brodæus, sed media verbi forma est etiam iii. 3, 40.

ἐξάρχεσθε] Ita cum Guelf. scripsi pro activo ἐξάρχεσθε, quod est præite præanem. Idem liber παιᾶνας dat, et ἅμα a correctore est suppletum.

7. Εἰπὼν δὲ] Guelf. libri τε in δὲ mutavi suadente Zeunio; in reliquis libris omnibus conjunctiva deest particula; deinde ἐλθὼν cum Aldina Steph.

συνησθεῖς] Guelf. συγγινόμενος, vulgato in margine addito: κοινῇ est *in vicem, inter se*, recte monente Weiskio, et laudante iii. 2, 23. ubi est *συμμαχία κοινή*. Ita in Aristophanis Nubibus κοινῇ ξυνέβημεν dicitur.

εἴ τι δέοιτο] i. e. ὅτι δ. Guelf. male δεῖ habet, et deinde αὐτοῦ στρατίουμα.

λαυνεν εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα. Καὶ οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ
Κῦρον δειπνοποιησάμενοι, καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι,
ὡς ἔδει, ἐκοιμήθησαν.

De hosti-
bus, qui no-
cte castra
deferuerant,
persequen-
dis capitur
confilium.

- 8 Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ἅτε καὶ τεθνηκότος τοῦ ἄρχοντος καὶ
σχεδὸν σὺν αὐτῶ τῶν βελτίστων, ἠθύμουν μὲν πάντες,
πολλοὶ δὲ καὶ ἀπεδίδρασκον αὐτῶν τῆς νυκτὸς ἐκ τοῦ
στρατοπέδου. Ὁρῶντες δὲ ταῦτα ὅ τε Κροῖσος καὶ οἱ
ἄλλοι σύμμαχοι αὐτῶν, πάντες ἠθύμουν· πάντα μὲν
γὰρ ἦν χαλεπά· ἀθυμίαν δὲ πᾶσι πλείστην παρείχεν,
ὅτι τὸ ἠγούμενον τῆς στρατιᾶς Φῦλον διεφθάρθαι ἐδόκει
ταῖς γνώμαϊς. Οὕτω δὴ ἐκλείπουσι τὸ στρατόπεδον,
9 καὶ ἀπέρχονται τῆς νυκτὸς. Ὡς δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ
ἔρημον ἀνδρῶν ἐφάνη τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον, εὐ-
θύς διαβιβάζει ὁ Κῦρος τοὺς Πέρσας πρῶτους· κατα-
λέλειπτο δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων πολλὰ μὲν πρόβατα,
πολλοὶ δὲ βόες, πολλαὶ δὲ ἄμαξαι, πολλῶν ἀγαθῶν
μεσταί· ἐκ δὲ τούτου διέβαινον ἤδη καὶ οἱ ἀμφὶ Κυαζά-
10 ρην Μῆδοι πάντες, καὶ ἠριστοποιοῦντο ἐνταῦθα. Ἐπεὶ
δὲ ἠρίστησαν, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς ἑαυτοῦ ταξιάρ-

Denique verba ὡς ἔδει in margine
Guelf. suppleta sunt.

§. 8. Ἀσσύριοι, ἅτε] Ex Guelf. γε
interferuit cum Zeunio Weiskius,
quod mihi importunum videbatur
esse; et in Codice ipso scriptum est
Ἀσσύριοί γε καὶ τεθν. sed corrector
super γε adscripsit ἅτε: unde vanitas
emendationis Zeunianæ apparet. ἅτε
cum Zonara omisit Hutchinson.

μὲν πάντες] Junt. Ingr. μὲν, de-
inde ταῦτα omittit; τὰδε est in
Guelf.

πάντες ἠθύμουν] Edd. primæ πάν-
τες omittunt; quod cum Steph. Le-
oncl. habent Guelf. et Zonaras. ἠλ-
γουν est in eodem Zonara, quod et
ego cum Zeunio præferrem vel ideo,
quoniam πάντες ἠθύμουν præcessit
non longo abhinc intervallo, et sta-
tim ἀθυμίαν sequitur.

πᾶσι πλείστην παρ.] Guelf. πλεί-
στην παρ. πᾶσι prætulit cum Zeunio
Weiske; idem liber deinde ordine
vulgato φῦλον τῆς στρατιᾶς meliorem
dedit.

διεφθάρθαι ἐδόκει] Margo Steph.
διεφθάρτο retulit nescio unde, quæ
ipsa lectio est in Altorf. Articulum
ante νυκτὸς ex Guelf. et Zonara ad-
didit Zeune.

9. στρατόπεδον] Zonaras recte χα-
ράκωμα dixit; castra enim munita
erant; deinde βοῦς.

ἐκ δὲ τούτου] Ex Guelf. ἐκ τούτου δι-
prætulit Zeune, quod et mihi præ-
placet.

10. ἑαυτοῦ ταξιάρχους] Guelf. αὐτοῦ
ταξιάρχας, referente Zeunio, sed τα-
ξιάρχους vulgatum inde apposuerat
Fischer.

χους, καὶ ἔλεξε τοιάδε· Οἷα μὲν δοκοῦμεν καὶ ὅσα ἀγαθὰ, ᾧ ἄνδρες, ἀφεῖναι, θεῶν ἡμῖν αὐτὰ δίδόντων. Νῦν γὰρ ὅτι μὲν οἱ πολέμιοι φοβούμενοι ἡμᾶς ἀποδεδράκασιν, αὐτοὶ ὁρᾶτε. Οἵτινες δὲ ἐν ἐρύματι ὄντες, ἐκλιπόντες τοῦτο φεύγουσι, πῶς τούτους οἶεται ἂν τις μείναι, ἰδόντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ; οἵτινες δὲ ἄπειροι ἡμῶν ὄντες οὐχ ὑπέμειναν, πῶς νῦν γ' ἂν ὑπομείνειαν, ἐπεὶ ἤττηνται τε καὶ πολλὰ κακὰ ὑφ' ἡμῶν πεπόνθασιν; Ἐν δὲ οἱ βέλτιστοι ἀπολώλασι, πῶς οἱ φαυλότεροι ἐκείνων μάχεσθαι ἂν ἡμῖν ἐθέλοιεν; Καὶ τις εἶπε, 11 Τί οὖν οὐ διώκομεν ὡς τάχιστα, καταδήλων γε οὕτω τῶν ἀγαθῶν ὄντων; Καὶ ὃς εἶπεν, Ὅτι ἵππων προσδεόμεθα· οἱ μὲν γὰρ κράτιστοι τῶν πολεμίων, οὓς μάλιστα καιρὸς ἦν ἢ λαβεῖν ἢ κατακαίνειν, οὗτοι ἐφ' ἵππων νέονται· οὓς ἡμεῖς τρέπεσθαι μὲν σὺν θεοῖς ἱκανοὶ, διώκοντες δὲ αἰρεῖν οὐχ ἱκανοί. Τί οὖν, ἔφασαν, οὐκ ἐλθὼν Κυαζάρει 12 ταῦτα λέγεις; Καὶ ὃς εἶπε· Συνέπεσθε τοίνυν μοι πάν-

τοιάδε] Ita Guelf. et Altorf. pro ταῦτα habent scriptum.

Οἷα μὲν] Aldinæ διὰ μοι servavit Stephanus: *qualia, ut mihi videtur, viri amicissimi, quantaque bona dimittimus* Philelphus. In Guelf. est οἷα μὲν δοκοῦμεν καὶ ὅσα ἄνδρες ἀγαθὰ, ubi corrector ᾧ inseruit. Eum verborum ordinem adscivit Zeune. Brodæus ex alio exemplari ἐφίενται attulit, *hostes nempe*, quod Zeune errore calami scriptum esse putabat pro ἀφίενται: sed ἐφίενται potius effert *permittunt*.

αὐτὰ δίδόντων] Hoc ex Guelf. vulgato ταῦτα cum Zeunio prætulit.

ὅτι μὲν] Guelf. μὲν omisit; deinde οἶτε πολ. Edd. veteres ante Stephanum. Verbum φοβούμενοι in Guelf. a correctore fuit additum.

οἶεται ἂν] Ex Guelf. οἶοι' ἂν dedisse se posuit Zeune: at in eo libro est: πῶς ἂν τις τούτους οἶεται ἂν μείναι — ἡμῶν ἄπειροι, unde potius scriben-

dum censeo πῶς ἂν τις τούτους οἶοι' ἂν μείναι.

ὑπομείνειαν] Ita Altorf. teste Fichero ad Welleri Gr. 2. p. 387. ὑπομείναιεν ex Guelf. dedit Zeune: vulgatum antea ὑπομείνοιεν revocavit Weiske, qui vitiosum ἀπαγγέλοι ex iv. 5, 12. Zeunio opposuit. Sequens ἤττηνται τε est ex Guelf. Vulgo τε est omissum. Juntina ἤττωνται dedit.

φαυλότεροι] Margo Steph. *πονηρότατοι*. In Guelf. et libro Brodæi est φαυλότατοι, (*ignavissimi* Philelpho) margo φαυλότεροι præfert cum Bodl.

11. κατακαίνειν] Solus hoc Guelf. dedit pro κατακτείνειν. In Altorf. ἦν ab aliena manu adscriptum legitur.

νέονται] Hoc ex libro Brodæi vulgato ἔσσονται primus Leoncl. substituit. Mirum est libros reliquos omnes verbum Homericum spernere, nisi quod οὗτοι αὐτῶν ἐφ' ἵππων ἔσσονται habet Guelf. ex quo σὺν τοῖς θεοῖς posuit Zeune, et deinde λέγεις ταῦτα.

τες, ὡς εἶδῃ, ὅτι πᾶσιν ἡμῖν ταυτὰ δοκεῖ. Ἐκ τούτου εἶποντό τε πάντες, καὶ ἔλεγον, οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι, ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο.

- 13 Καὶ ὁ Κυαζάρης ἅμα μὲν, ὅτι ἐκείνοι ἦρχον τοῦ λόγου, ὡσπερ ὑπεφθόνει· ἅμα δὲ ἴσως καλῶς ἐδόκει ἔχειν αὐτῷ, μὴ πάλιν κινδυνεύειν· (καὶ γὰρ αὐτός τε περὶ εὐθυμίαν ἐτύγχανεν ὧν, καὶ τῶν ἄλλων Μήδων ἐώρα πολλοὺς τὸ αὐτὸ [τοῦτο] ποιῶντας) εἶπε δὲ οὖν ὧδε·
- 14 Ἄλλ', ὦ Κύρε, ὅτι μὲν μάλιστα ἀνθρώπων μελετᾶτε ὑμεῖς οἱ Πέρσαι, μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν ἀπλήστως διακείσθαι, καὶ ὀρῶν καὶ ἀκούων οἶδα· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, τῆς μεγίστης ἡδονῆς πολὺ μᾶλλον συμφέρειν ἐγκρατῆ εἶναι. Μείζω δὲ ἡδονὴν τί παρέχει ἀνθρώποις εὐτυχίας, ἢ νῦν
- 15 ἡμῖν παραγεγένηται; Ἦν μὲν τοίνυν, ἐπεὶ εὐτυχοῦμεν, σωφρόνως διαφυλάττωμεν αὐτήν, ἴσως δυναίμεθ' ἀνἀκινδύνως εὐδαιμονοῦντες γηρᾶν· εἰ δὲ ἀπλήστως χρώμενοι ταύτῃ, ἄλλην καὶ ἄλλην πειρασόμεθα διώκειν,

Rem impedire conatur Cyaxaris livor et ignavia: fed ab eo impetrat Cyrus, ut Medii, qui sponte velint, ipsum fequantur.

12. εἶδῃ] Guelf. εἰδείη, quod etiam in Altorf. ab aliena manu scriptum exstat. præcedens πάντες omisit Philéphus.

πᾶσιν ἡμῖν ταυτὰ] Aldinæ ὑμῖν ferarunt Steph. et Hutchinf. ταυτὰ vertit Philéphus et Camerarius. Vulgo est ταῦτα.

13. ἦρχον] Ita Guelf. cum Junt. Infr. recte præferente Zeunio pro ἦρχοντο, quod esset primi verba facere cæperant. At ἦρχον est primi mentionem injicere et monere ea de re ausierant, ut apparet ex vi. 1, 6.

ὑπεφθόνει] Liber Budensis cum Altorf. ὑπό τι ἐφθόνει, ex quo natum est quod in margine Guelf. exstat ἰσπότης. deinde ἔχειν ἐδόκει—πάλαι Guelf. sed correctum est πάλιν.

αὐτός τε] Altorf. καὶ adjungit. Sequens τοῦτο seclusi, quippe a Philépho et Guelf. omiffum.

14. Ἄλλ' ὦ Κύρε] Guelf. ὦ Κύρε,

ἀλλ' ὅτι μὲν τῶν ἄλλων μᾶλλον εὖ ἀνθρώπων μελ. Etiam Brodæi libri quidam ἀλλ' ὅτι μὲν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων μελ. quod vos Perse uni omnium hominum maxime.

μηδὲ πρὸς μίαν] i. e. πρὸς μηδεμίαν, ut Ald. et Steph. habent. Scripturam Juntinæ et Guelf. restituit Zeune, comparans locum ii. 1, 21. οὐδὲ δι' ἐν ἄλλο et in eodem libro c. 3. οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλου. Altorfinus liber μηδὲ omisit, monente Fischero ad Platonis Critonem p. 188. idem διακείσθαι scriptum habet cum Guelf.

πολὺ μᾶλλον] Margo Stephanianæ 2. cum Altorf. πολὺ μάλιστα dat.

15. σωφρόνως] Guelf. σοφῶς διαφυλάσσωμεν. fed in margine vulgata est adscripta.

γηρᾶν] Guelf. θηρᾶν αὐτήν. fed corrector γηρᾶν fecit.

ταύτῃ] Intellige ἡδονῆν, ad quam etiam præcedens αὐτήν referri debet.

ὄρατε, μὴ πάθωμεν, ἄπερ πολλοὺς μὲν λέγουσιν ἐν θαλάττῃ πεπονθέναι, διὰ τὸ εὐτυχεῖν οὐκ ἐθέλοντας παύσασθαι πλέοντας, ἕως ἂν ἀπόλωνται· πολλοὺς δὲ νίκης τυχόντας, ἐτέρας ἐφιεμένους, καὶ τὴν πρόσθεν ἀποβαλεῖν. Καὶ γὰρ εἰ μὲν οἱ πολέμιοι ἤττους ὄντες 16 ἡμῶν ἔφευγον, ἴσως ἂν καὶ διώκειν τοὺς ἤττους ἀσφαλῶς εἶχε· νῦν δὲ κατανόησον, πόσῳ αὐτῶν μέρει πάντες μαχεσάμενοι νενικήκαμεν· οἱ δὲ ἄλλοι ἄμαχοι εἰσὶν· οὓς εἰ μὲν μὴ ἀναγκάσομεν μάχεσθαι, ἀγνοοῦντες καὶ ἡμᾶς καὶ ἑαυτοὺς, δι' ἀμαθίαν καὶ μαλακίαν ἀπίασιν· εἰ δὲ γινώσκονται, ὅτι καὶ ἀπίοντες οὐδὲν ἤττον κινδυνεύουσιν ἢ μένοντες, ὅπως μὴ ἀναγκάσομεν αὐτοὺς, καὶ εἰ μὴ βούλονται, ἀγαθοὺς γενέσθαι. Ἴσθι γὰρ, ὅτι οὐ σὺ 17 μᾶλλον τὰς ἐκείνων γυναῖκας καὶ παῖδας ἐπιθυμεῖς λαβεῖν, ἢ ἐκείνοι σῶσαι. Ἐννόει δ', ὅτι καὶ αἱ σύες, ἐπειδὴν ὀφθῶσι, φεύγουσι καὶ πολλὰ οὔσαι σὺν τοῖς τέκνοις· ἐπειδὴν δὲ τις αὐτῶν θηρᾷ τι τῶν τέκνων, οὐκέτι φεύγει, οὐδ' ἦν μία τύχη οὔσα, ἀλλ' ἴεται ἐπὶ τὸν λαμβάνειν πειρώμενον. Καὶ νῦν μὲν κατακλείσαντες 18

παύσασθαι] Vulgatum παύσασθαι mutavit Zeune ex Guelf. ubi est πλέοντας παύσασθαι, ἀπολέσθαι. quam scripturam etiam a Philelpho expressam et in margine Steph. et Leoncl. annotatam, recepit Zeune. Sed mihi sic oratio pendere visa est; quare veterem lectionem cum Weiskio servavi.

16. ἤττους] Numero minores. Guelf. ἡσσους habet: deinde πόσῳ μέρει αὐτῶν, sed ante rasuram προς τῶ μέρει fuisse videtur. Brodæus πόσῳ αὐτῶν μέρει ex aliena conjectura memorat. Londinensis Editio μαχησάμενοι habet.

ἄμαχοι] Suidas ex h. l. μὴ μαχόμενοι interpretatur.

ἀναγκάσομεν] Guelf. ἀναγκάσωμεν—ἀπίασιν. Altorf. καὶ αὐτοὺς.

καὶ ἀπίοντες] Copulam cum Junt.

omittit Guelf. deinde κινδυνεύουσιν cum Philelpho Altorf.

ἀναγκάσομεν] Vulgatum ἀναγκάσωμεν correxi nullo quanquam libro addicente. Ita enim i. 3, 18. ὅπως οὐ μὴ ἀπολεῖ. et iv. 2, 39. ὅπως μὴ αἰσχροὶ μὲν φανούμεθα, ἀσθενεῖς δ' ἐσόμεθα. Cf. etiam iii. 3, 42.

καὶ εἰ μὴ βούλονται] Guelf. καὶ μὴ βούλωνται sed corrector εἰ inferuit. Credo olim fuisse καὶ μὴ βούλωνται.

17. Ἴσθι γὰρ] Guelf. ἴσθι δὲ—λαβεῖν ἐπιθυμεῖς. Altorf. μᾶλλον ἐκείνων.

πολλὰ οὔσαι] Philelphi, Brodæi et Guelf. libri καὶ πολλὰ ὄσαι. Altorf. ἐννόει ὅτι—ἐπὶ τὸν ὀφθῶσιν, φεύγουσιν καὶ πολλὰ ὄσαι. Altorf. αἱ σύες habet.

ἐπειδὴν δὲ] Ex Guelf. ἐπειδὴ recepit Zeune. deinde ἂν—τύχοι Altorf.

18. κατακλείσαντες] Ita cum Guelf. Altorf. pro ἐπικατακλ. ubi nulla est

ἑαυτοὺς εἰς ἔρυμα, παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι, ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι· εἰ δ' ἐν εὐρυχωρία πρόσμιεν αὐτοῖς, καὶ μαθήσονται, χαρὶς γενόμενοι, οἱ μὲν κατὰ πρόσωπον ἡμῖν, ὥσπερ καὶ νῦν, ἐναντιοῦσθαι, οἱ δ' ἐκ πλαγίου, οἱ δὲ καὶ ὀπισθεν· ὄρα, μὴ πολλῶν ἐκάστω ἡμῶν καὶ ὀφθαλμῶν καὶ χειρῶν δεήσει. Πρὸς δ' ἔτι, ἔφη, οὐ βουλοίμην ἂν ἔγωγε νῦν, ὄρων Μήδους εὐθυμουμένους, ἐξαναστήσας ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας ἵεναι.

- 19 Καὶ ὁ Κῦρος ὑπολαβὼν εἶπεν. Ἄλλὰ μηδένα σὺ γε ἀναγκάσης, ἀλλὰ τοὺς ἐθέλοντάς μοι ἔπεσθαι δός· καὶ ἴσως ἂν σοι καὶ τῶν σῶν φίλων τούτων ἤκοιμεν ἐκάστω ἄγοντες, ἐφ' οἷς ἅπαντες εὐθυμήσεσθε. Τὸ μὲν γὰρ πλῆθος ἡμεῖς γε τῶν πολεμίων οὐ διαξόμεθα· (πῶς γὰρ ἂν καὶ καταλάβοιμεν;) ἦν δέ τι ἢ ἀπεσχισμένον τοῦ στρατεύματος λάβωμεν, ἢ τι ὑπολειπό-
- 20 μενον, ἤξομεν πρὸς σε ἄγοντες. Ἐννόει δ', ἔφη, ὅτι καὶ

additæ præpositionis vis vel significatio.

πρόσιμεν] Edd. pr. cum Altorf. προσίμεν. deinde μαχήσονται cum Guelf. pro μαθήσονται de qua lectione vide annotationem frequentem: eadem denique ἡμῶν pro ἡμῖν habent.

καὶ νῦν] Copulam cum Brodæo ex Guelf. addidit Zeune. In Guelf. locus ita scriptus existat: νῦν ἀντίοις ἐξ ἐναντίου, οἱ δ' ἐκ πλαγίου. quam scripturam expreffit etiam Philelphus, qui cum eodem verba vulgo post πλαγίου addita et a Zeunio Weiskioque seclusa καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ ἑτέρου πλαγίου recte omisit. In Budensi libro erat scriptum ὥσπερ νῦν ἐναντίοι ἴστασθαι. unde apparet, quid voluerit Altorf. ubi est ἐναντιοῦσθαι, sed iota est in litura scriptum. Atque omnino scriptura hujus loci olim duplex fuisse videtur, altera quidem quæ nunc vulgatur: altera fuit καὶ μαχήσονται χαρὶς γενόμενοι οἱ μὲν κατὰ πρόσωπον ἡμῖν, ὥσπερ καὶ νῦν, ἐναντίοι, οἱ δ' ἐκ πλαγίου, οἱ δὲ καὶ ὀπισθεν, ὄρα

etc.

δεήσει] Guelf. ἡμῶν χειρῶν δεήσει καὶ ὀφθαλμῶν προσέτι δ' οὐδ' ἂν ἐθέλοιμι ἐγὼ νῦν ὄρων. Altorf. βουλοίμην ἔγωγε. Mihi lectio δεήσει vera videtur, ut in simili formula ὅπως μὴ lectione 16. Infra c. 2. sect. 26. similiter erat ἰσῶτε ὅπως διασώσωμεν, ubi διασώσωμεν dedi. v. 2, 23. σκεπτόσθαι ὅπως μὴ ἐπικρατήσει dedit Stephanus, ubi libri ceteri ἐπικρατήση dant; et negat ibi Zeune ὅπως μὴ in sensu ne indicativo jungi.

κινδυνεύοντας] Edd. pr. κινδυνεύοντες correxit Stephanus addicente Guelf. et Altorf.

19. μηδένα σὺ γε] Guelf. σὺ γε μηδένα—ἤκοιμεν ἐκάστω—ἅπαντες εὐθ. ubi vulgo erat ἐκάστω ἤκοιμεν—πάντες εὐθ.

οὐ διαξ.] Ex Guelf. οὐδὲ διαξ. dedit Zeune; quod est etiam in margine Steph. deinde ἂν δέ τι Altorf. ἢ ante ἀπεσχισμένον omisit cum Philel. Guelf. λάβωμεν Edd. pr. ἐπιλειπόμενον Guelf. sed correctum.

ἡμεῖς, ἐπεὶ σὺ ἐδέου, ἤλθομεν, σοὶ χαρίζομενοι, μακρὰν ὁδὸν· καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἶ ἀντιχαρίζεσθαι, ἵνα καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφικώμεθα, καὶ μὴ εἰς τὸν σὸν θησαυρὸν πάντες οἶδε ὁρῶμεν. Ἐνταῦθα δὴ ἔλεξεν ὁ²¹ Κυαζάρης· Ἄλλ' εἶγε μέντοι ἐθέλων τις ἔποιτο, καὶ χάριν ἐγώγέ σοι εἰδείην ἄν. Σύμπεμφον τοίνυν μοι τινὰ, ἔφη, τῶν ἀξιοπίστων τούτων, ὃς ἐρεῖ, ἂν σὺ ἐπιστείλῃς. Λαβῶν δὴ ἴδι, ἔφη, ὄντινα ἐθέλεις τουτωνί. Ἐνθα δὴ ἐτύχχανεν ὁ Φήσας ποτὲ συγγενῆς αὐτοῦ εἶναι,²² καὶ Φιληθεῖς, παρῶν. Εὐθύς οὖν ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἄρκει, ἔφη, ἔμοιγε οὕτωςί. Οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ ἐπέσθω· Καὶ, λέγε σὺ, ἔφη, τὸν θέλοντα ἰέναι μετὰ Κύρου. Οὕτω δὴ λαβῶν τὸν ἄνδρα ἐξήει. Ἐπεὶ δ' ἐξῆλθεν,²³ εὐθύς ὁ Κῦρος εἶπε· Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις, εἰ ἀληθῆ ἔλεγες, ὅτε ἔφης ἠδεδεσθαί με θεώμενος. Οὐκουν ἀπολείψομαί γε σοῦ, ἔφη ὁ Μῆδος, εἰ τοῦτο λέγεις. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Οὐκουν, ἔφη, καὶ ἄλλοις προθύμως λέξεις;

20. ἐπεὶ σὺ] Ita Guelf. pro ἐπειδὴ σὺ. deinde πάντες οἶδε ex eodem libro dedi. Vulgo enim οἶδε non legitur additum; quod nefcio quomodo in ὧδε mutandum censuerit Zeune.

21. εἰδείην ἄν] Guelf. ἄν omittit, deinde habet μοι τινὰ ἔφη τῶν ἀξιοπίστων τούτων· ὃς—ἴδι ὄντινα ἐθέλεις τουτωνί. Etiam Juntina alterum ἔφη omisit. Ordinem verborum Guelf. recepit Zeune pro vulgari τοίνυν μοι τῶν ἀξ. τουτωνί τινὰ, ὃς etc.

Λαβῶν δὴ] Altorf. δὴ omisso τουτωνί dedit pro τούτων, et cum Guelf. ἐθέλεις pro ἐθέλης, quod requireret ὄντιν' ἄν. Ceterum miror, quo modo hæc verba Cyaxari, præcedentia vero Cyro tribuere potuerit Weiske; contra hæc sunt Cyri, illa Cyaxaris.

22. ἐτύχχανεν—παρῶν] Edd. primæ ἔτυχεν. Guelf. ἐτύχχανεν ἄν ὁ φήσας sed in margine παρῶν annotatur. Philelphus scriptum legit et expreffit ἵνα δὴ ἐτύχχανε παρῶν ὁ φήσας—καὶ φιληθεῖς παρὲς αὐτοῦ. quam lectionem

retulit inde margo Steph. et Leoncl. quamque unice cum Fischero probandam esse cenfeo. In Altorf. est ἐτύχχανεν ἄν ὁ φήσας. sed vocis ἄν littera ν est super rasura.

ἄρκει] Guelf. ἄρκει μοι ἔφη οὕτωςί. Οὗτος τοίνυν σοι ἐπέσθω. ubi ἔφη post τοίνυν inferuit corrector, sed omisit etiam Philelphus. Post οὕτωςί Aldina καὶ addit cum Stephanianis. Est Artabazus, de quo i. 4, 27.

λέγε σὺ] Pronomen Ald. Junt. Ifingr. omittunt, Philelphus expreffit.

23. εὐθύς ὁ Κῦρος] Guelf. εὐθύς omisit.

ὅτε ἔφης] Ita cum Brodæo Philelphi liber, Guelf. Bodl. Altorf. pro ὅτι Edd. primarum. θεώμενος ἔμε ex Guelf. dedit Zeune.

γε σοῦ, ἔφη] Ex Guelf. γε addidit Zeune. Ita est vii. 5, 73. οὐκουν ἀδικία γε ἔξετε. Ita etiam Altorf.

Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν] Hæc Guelf. omisit, sed corrector καὶ ὁ Κῦρος supple-

Καὶ κείνος ἐπομόσας, Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ἔστε γ' ἂν ποιήσω,
 24 καὶ σὲ ἠδέωσ' ἐμὲ θεῶσθαι. Τότε δὴ ἐκπεμφθεῖς ὑπὸ
 τοῦ Κυαζάρου, τὰ τε ἄλλα προθύμως ἀπήγγελλε τοῖς
 Μήδοις, καὶ προσετίθει, ὅτι αὐτός γε οὐκ ἀπολείψοιτο
 ἀνδρὸς καλλίστου καὶ ἀρίστου, καὶ, τὸ μέγιστον, ἀπὸ
 θεῶν γεγονότος.

C A P. II.

Interim
 Hyrcanio-
 rum legati
 de societate
 cum Perfis
 ineunda ve-
 niunt: quos
 duces iti-
 neris fecu-
 tus Cyrus

ἸΡΑΤΤΟΝΤΟΣ δὲ ταῦτα τοῦ Κύρου, θεῖως πῶς
 ἀφικνοῦνται ἀπὸ Ἑρκανίων ἀγγελιοί. Οἱ δὲ Ἑρκάνιοι
 ὄμοροι μὲν τῶν Ἀσσυρίων εἰσὶν, ἔθνος δ' οὐ πολὺ διὸ
 καὶ ὑπήκοοι τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν· ἔφιπποι δὲ καὶ τότε
 ἐδόκουν εἶναι, καὶ νῦν ἔτι δοκοῦσι διὸ καὶ ἐχρῶντο αὐτοῖς

vit; deinde idem liber οὐκ οὐκ καὶ ἄλ-
 λους ἔφη, προθύμως ἐξάξει. quam scri-
 pturam expreſſit Philephus, et ex
 ſuis libris annotavit Brodæus. In
 margine Steph. et Leoncl. eſt λέγεις.
 οὐκ οὐκ καὶ ἄλλους, ἔφη, προθύμως ἐξά-
 ξεις. Eandem lectionem ex Budenſi
 laudat libro Zeune, ſed Altorf. vul-
 gatam habet, quam ita tuetur contra
 Zeunium Weiſke, ut alteram lectionem
 omni lepore carere, et a leſtore
 ſenſu Atticæ elegantix imbuto reſpui
 debere affirmet. Neque enim con-
 ſequens eſſe, ut qui alterum cum
 voluptate adſpiciat, alios evocet, ex-
 citet ad militandum. Ipſe vulga-
 tum ἄλλοις προθύμως λέξει interpretatur,
 ita ut dicat Artabazus ad ceteros ſe
 nolle a Cyro diſcedere, vel ut nec
 alii Cyrum relinquunt. Priorem in-
 terpretationem ut ſimpliciſſimam, et
 verbis ſeſtionis 24. convenientem ὅτι
 αὐτός etc. defendi poſſe: ſed alteram
 rei ipſi et conſilio Cyri magis accom-
 modatam ideoque præferendam eſſe,
 Vulgata mihi quidem difficilis nec
 ſatis commoda videbatur, neutramque
 Weiſkii interpretationem facilem
 aptamve cenſeo; faciliorem tamen
 priorem eſſe puto. Quodſi vero
 verba ſequentis ſeſtionis τῶτε ἄλλα
 προθύμως ἀπήγγελλε τοῖς Μήδοις
 conſidero et cum his καὶ ἄλλοις προθύ-
 μως λέξει tanquam variationem com-

paro, non poſſum non in eam incli-
 nare ſuſpicionem, ut putem ſcripſiſſe
 Xenophontem καὶ τὰ ἄλλα προθύμως
 λέξει num mihi animi tui promittendi
 etiam in eo exhibebis, cum man-
 data ad civem tuum Cyaxaris perferes?
 Καὶ κείνος ἐπομόσας] Guelf. Ἐπομόσας
 οὐκ ἐκείνος—ἔως ἂν—ἐμὲ ἠδέωσ' θεῶσθαι.
 Etiam margo Leoncl. 1. et Steph. ἐπομόσας
 οὐκ ἐκείνος annotavit, deinde ἔστε γ' ἂν.
 Hoc ipſum ἔστε γ' ἂν vulgato ἔως ἂν γε,
 quod habet etiam Bodl. cum Altorfino,
 ſubſtituit Leoncl. in poſtrema ſua Editione.

24. Τότε δὴ] Ex Guelf. καὶ addidit
 Zeune: ὅτε δὴ ἐκπ. Altorf. Κυαζάρου
 Guelf. deinde ἀπήγγειλε.

αὐτός γε] Edd. primæ αὐτός τε:
 deinde Guelf. et Philephi liber καλλί-
 ſτου omitit. Altorf. καὶ καλλί-
 ſτου omitit. Mihi ordo Guelf. libri
 ſolus placet præ vulgato ἀρίſτου καὶ
 καλλίſτου, eam etiam ob rationem,
 quod in formula ſoleni καλὸς κήγα-
 θὸς pulcritudinis prior ratio habetur.

1. ταῦτα τοῦ K.] Guelf. τοῦ K.
 ταῦτα—πολλοὶ: deinde ἦσαν τῶν
 Ἀσσ.

τότε] Deinceps δὴ ex Guelf. infe-
 ruit Zeune; idem Codex poſtea νῦν
 δοκοῦσιν εἶναι. Altorf. δὲ τότε ἐδόκουν
 omiſſo καὶ copula.

οἱ Ἀσσύριοι, ὡς περ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Σκιρίταις· cum suis
οὐδὲν Φειδόμενοι αὐτῶν οὐτ' ἐν πόνοις οὐτ' ἐν κινδύνοις. et cum ma-
Καὶ δὴ καὶ τότε ὀπισθοφυλακεῖν αὐτοὺς ἐκέλευον ὡς xima parte
χιλίουσ ὄντας ἰππέας, ἵνα, εἴ τι ὀπισθεν δεινὸν εἴη, Medorum
ἐκεῖνοι πρὸ ἑαυτῶν τοῦτ' ἔχοιεν. Οἱ δὲ Ἑρκάνιοι, ἀτε² proficiscitur,
μέλλοντες ὑστάτοι πορεύεσθαι, καὶ τὰς ἀμάξας τὰς Hyrcaniosque
ἑαυτῶν καὶ τοὺς οἰκέτας ὑστάτους εἶχον. Στρατεύονται in fidem
γὰρ δὴ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔχοντες οἱ πολλοὶ, μεθ' ὧν- recipit.
περ καὶ οἰκοῦσι· καὶ τότε δὴ, ἐστρατεύοντο οἱ Ἑρκάνιοι
οὕτως. Ἐννοηθέντες δὲ οἷά τε πᾶσχοισιν ὑπὸ τῶν Ἀσ-³
συρίων, καὶ ὅτι νῦν τεθναίῃ μὲν ὁ ἄρχων αὐτῶν, ἠττημέ-
νοι δ' εἶεν, φόβος δὲ πολὺς εἴη ἐν τῷ στρατεύματι, οἱ δὲ
σύμμαχοι αὐτῶν ὡς ἀθύμως ἔχοιεν καὶ ἀπολείποιν·
ταῦτα ἐνθυμουμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς νῦν καλὸν εἶναι ἀπο-
στήναι, εἰ θέλοιεν οἱ ἀμφὶ Κῦρον συνεπιθέσθαι. Καὶ
πέμπουσιν ἀγγέλους πρὸς Κῦρον· ἀπὸ γὰρ τῆς μάχης
τὸ τούτου ὄνομα μέγιστον ἤϋξετο. Οἱ δὲ πεμφθέντες⁴
λέγουσι Κύρῳ, ὅτι μισοῖεν τοὺς Ἀσσυρίους δικαίως, νῦν

Σκιρίταις] Edd. pr. Σκιρίταις cum
Altorf. λόχος Σκιρίτης erat ex Arcadi-
bus focis selectus, in comitatu re-
gio, et in cornu sinistro posita pu-
gnabat. Thucyd. vii. 67. Diodori xiv.
63.

ἐκέλευον] Guelf. ἐκ. αὐτοὺς (ut Al-
torf.)—ἰππέας ὄντας, ὕπως—εἴη αὐ-
τῶν.

εἴη] Ita ἦοι Edd. prim. corrigi iussit
Brodæus, atque ita Philel. Bodl.
Guelf. Altorf. deinceps ἑαυτῶν τοῦτ'
cum Aldina Stephanus. Zonaras
sententiam reddidit ita: ἐκεῖνοις τοῦτ'
ἐπισκήψεε πρὸ αὐτῶν.

2. δὴ οἱ] Edd. pr. δὴ, Guelf. οἱ omit-
tunt. deinceps καὶ ante οἰκοῦσι omit-
tit Guelf. postea οὕτως οἱ Ἑρκ. Mo-
rem eundem Persarum memorat He-
rodotus vii. 83. Curtius iv. 14, 11.
Germanorum Tacitus Germ. vii. et
viii.

3. ἠττημένοι] Guelf. ἡσώμενοι.

εἴη ἐν] Margo Steph. et Guelf. φό-

βος δ' ἐνεῖη, supra scripto πολὺς, quod
recepit Zeune.

οἱ δὲ] Ita ex Guelf. Zeune pro οἱ
τε. Sequens ὡς Altorf. omittit; dein-
ceps ἐπιδείποιεν Welfius dedit.

αὐτοῖς νῦν] Ita Guelf. cum Steph.
pro αὐτοῖς καὶ ὡς νῦν. deinceps idem
συνέπεσθαι cum libro Brodæi.

τὸ τούτου] Guelf. τούτου—ἠϋξετο,
posteriolem lectionem probante Fif-
chero.

4. μισοῖεν] Ex Guelf. τε addidit
Zeune: deinceps idem νῦν δὲ ex
Guelf. edidit. Sequens βούλοιτο Guelf.
corrector in βούλοιτο vulgare muta-
vit; illud habuit etiam Philelphus,
Camerarii liber et Zonaras. ad βού-
λοιτο refertur lectio σφίσι vulgaris.
Margo Leoncl. et Steph. cum Guelf.
σφεῖς—ὑπάρχοιεν καὶ ἠγήσαιντο: Bodl.
σφεῖς—ὑπάρχοιεν καὶ ἠγήσαιντο ut Al-
torf. In Guelf. σφίσι supra scriptum
est. Philelphus vulgare ὑπάρχοιεν
expressit.

τε εἰ βούλοιο ἰέναι ἐπ' αὐτοὺς, καὶ σφεῖς σύμμαχοι ὑπάρξοιεν καὶ ἠγήσονται· ἅμα δὲ πρὸς τούτοις διηγούντο, τὰ τῶν πολεμίων ὡς ἔχοι, οἷα δὴ ἐπαίρειν βουλόμενοι ὡς 5 μάλιστα στρατεύεσθαι αὐτόν. Καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο αὐτοὺς, Καὶ δοκεῖτε ἂν, ἔφη, ἡμᾶς ἐτι καταλαβεῖν αὐτοὺς, πρὶν ἐν τοῖς ἐρύμασιν εἶναι; ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἔφη, μάλα συμφορὰν τοῦτο ἠγούμεθα εἶναι, ὅτι ἔλαθον ἡμᾶς ἀποδράντες. Ταῦτα δὲ ἔλεγε, βουλόμενος αὐτοὺς ὡς 6 μέγιστον φρονεῖν ἐπὶ σφίσι. Οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, ὅτι, καὶν αὔριον ἔωθεν εὐζῶνοι πορεύονται, καταλήψονται· ὑπὸ γὰρ τοῦ ὄχλου καὶ τῶν ἀμαξῶν σχολῇ πορεύεσθαι αὐτούς· καὶ ἅμα, ἔφασαν, ἄτε τὴν προτεραίαν νύκτα ἀγρυπνήσαντες, νῦν μικρὸν πορευθέντες ἐστρατοπέδευται. 7 Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ἔχετε οὖν, ὧν λέγετε, πιστόν τι ἡμᾶς διδάσκειν, ὡς ἀληθεύετε; Ὀμήρους γ', ἔφασαν, ἐθέλομεν ἐλάσαντες αὐτίκα τῆς νυκτὸς ἀγαγεῖν· μόνον καὶ σὺ ἡμῖν πιστὰ θεῶν πεποίησο, καὶ δεξιὰν δὸς, ἵνα φέρωμεν καὶ τοῖς ἄλλοις ταῦτα, ἅπερ ἂν αὐτοὶ λάβωμεν 8 παρὰ σοῦ. Ἐκ τούτου τὰ πιστὰ δίδωσιν αὐτοῖς, ἧ μὴν, εἰ ἐμπεδώσωσιν, ἃ λέγουσιν, ὡς φίλοις καὶ πιστοῖς

ὡς ἔχοι] Altorf. ἔχοιεν. deinceps οἷα δὴ et ὡς ante μάλιστα Guelf. omittit; in Altorf. etiam verba οἷα δὴ infra sunt punctata. ὡς δὴ Junt. Ifingr.

5. εἶναι ὅτι] Junt. Guelf. Philel. εἶναι omittunt: deinceps ὅτι καὶ ἦν Guelf. In Altorf. post καὶ aliena manus ἦν inferuit. Vulgo καὶ αὔριον ἔωθεν, εἰ εὐζῶνοι.

6. προτεραίαν] Guelf. προτέραν omisso ἄτε. deinceps idem προσελθόντες; voluit προσελθόντες. sequens verbum vulgari formæ ἐστρατοπεδεύκασι ex Guelf. substituit Zeune: in Altorf. ται super vulgari scriptum est.

7. διδάσκειν] Hoc quia durum Stephano videbatur, διδάσκον malebat, quod dedit Eton. et Lond. Editio.

deinceps αὐτίκα ἐλάσαντες ex Guelf. dedit Zeune.

πιστὰ θεῶν πεποίησο] Ita cum Guelf. Zeune pro θεῶν τε πιστὰ ποιήσαν. Zonaras εἰ—θεῶν πιστὰ ποιήσαιτο. Altorf. θεῶν γε. deinceps τὰ αὐτὰ Guelf. ταῦτα dedit Zeune.

8. τὰ πιστὰ] Articulum Guelf. et Zonaras omittunt: sequens ἐμπεδώσωσιν ex Guelf. et Zonara vulgari ἐμπεδώσι substituit Zeune; sic infra v. 1, 21. ἐμπεδώσω est sine varietate; ἂν etiam in Guelf. et Altorf. pro ἂν est.

λέγουσιν] Guelf. λέγωνι probante Fischero: sequens χρῆσσομαι ex Philel. Guelf. Altorf. et Bodl. adscitum conjecerat jam olim Stephanus: postea καὶ μήτε ἔχειν τι Zonaras.

χρήσεσθαι αὐτοῖς, ὡς μήτε Περσῶν μήτε Μήδων μείον ἔχειν παρ' αὐτῶ. Καὶ νῦν ἔτι ἰδεῖν ἔστιν Ὑρκανίους καὶ πιστευομένους καὶ ἀρχὰς ἔχοντας, ὥσπερ καὶ Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἂν δοκῶσιν ἄξιοι εἶναι.

Ἐπεὶ δ' ἐδέϊπνησαν, ἐξῆγε τὸ στράτευμα ἔτι Φάους 9 ὄντος, καὶ τοὺς Ὑρκανίους περιμένειν ἐκέλευσεν, ἵνα ἅμα ἴοιεν. Οἱ μὲν δὴ Πέρσαι πάντες, ὥσπερ εἰκὸς, εὐθύς ἐξῶ ἦσαν, καὶ Τιγράνης, ἔχων τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα· τῶν δὲ Μήδων ἐξήεσαν οἱ μὲν, διὰ τὸ παιδί Κύρω ὄντι 10 παῖδες ὄντες φίλοι γενέσθαι· οἱ δὲ, διὰ τὸ ἐν θήραις συγγενόμενοι ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὸν τρόπον· οἱ δὲ, διὰ τὸ χάριν εἰδέναί, ὅτι μέγαν αὐτοῖς φόβον ἀπεληλακέναι ἐδόκει· οἱ δὲ, καὶ ἐλπίδας ἔχοντες, διὰ τὸ ἄνδρα φαίνεσθαι ἀγαθόν, καὶ εὐτυχῆ καὶ μέγαν ἔτι ἰσχυρῶς ἔσεσθαι αὐτόν· οἱ δὲ, ὅτε ἐτρέφετο ἐν Μήδοις, εἴ τι ἀγαθὸν τῷ συνέπραξεν, ἀντιχαρίζεσθαι ἐβούλοντο· (πολλοῖς δὲ πολλὰ διὰ Φιλανθρωπίαν παρὰ τοῦ πάππου ἀγαθὰ διεπέπρακτο) πολλοὶ δ', ἐπεὶ καὶ τοὺς Ὑρκανίους εἶδον,

παρ' αὐτῶ] Guelf. ἑαυτοῦ. deinceps καὶ νῦν ἔστιν ἔτι ἰδεῖν Guelf. quod recepit Zeune: καὶ νῦν τε ἔτι Altorf. sed punctis copulæ τε suppositis. Equidem cum Weiskio νῦν δὲ probavi propter fimiles locos i. 2, 16. vii. 1, 4. et multos alios.

νῦν ἔτι] Ex Guelf. νῦν ἔστιν ἔτι ἰδεῖν scriptit Zeune, cum antea νῦν δ' ἔτι ἰδεῖν ἔστιν legeretur. In Altorf. νῦν τε ἔτι legitur, sed τε punctis suppositis damnatum est.

9. Ἐπεὶ δ'] Ita cum Guelf. Castalio. Vulgo ἐπειδὴ δὲ legitur. deinde Φάους ὄντος, καὶ αὐτός καὶ τοὺς Ὑρκανίους μένειν ἅμα ἴοιεν Guelf. sed margo γράφεται φωτὸς, deinde corrector fecit περιμένειν ἐκέλευσεν ἵνα ἅμα ἴοιεν. Etiam Zonaras Φάους pro vulgato φωτὸς Zeunio approbaverat. In Altorf. est Ὑρκανούς.

Οἱ μὲν δὴ] Guelf. οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι,

ὥσπερ εἰκὸς, πάντες ἐξῶ—τὸ αὐτοῦ. Etiam Philephus εὐθύς omisit. Zonaras ὁ Τιγράνης habet.

10. ὄντι] Guelf. ὄντι Κύρω.

χάριν εἰδέναί] Guelf. καὶ χάριν αὐ εἰδέναί. Alterum mihi sufficeret καὶ vel αὐ additum.

δὲ, ὅτε] Ex Philephi versione et margine Steph. ὅτι interferuit Zeune, inutilem particulam. deinde scripturam Philephi, Guelf. et marg. Steph. recepit cum Zeunio in locum vulgaris εἴ τι ἀγαθόν, Bodl. cum Altorf. εἴ τι ἀγαθόν τι. postea ἐπραξεν, — ἠεούλοντο Guelf. posteriorem formam recepit Zeune.

πολλοῖς δὲ] Hæc ita scripta legit et vertit Philephus πολλοὶ δὲ ὅτι πολλὰ διὰ φιλ. αὐτοῦ παρὰ τοῦ πάππου etc. In Altorf. est διὰ τοῦ πάππου, vulgato παρὰ supra scripto.

ἔπει καὶ] Ex Guelf. καὶ fuit addi-

- καὶ λόγος διεδόθη ὡς ἠγήσονται ἐπὶ πολλὰ ἀγαθὰ,
 11 ἐξήεσαν καὶ τοῦ λαβεῖν τι ἕνεκα. Οὕτω δὴ καὶ οἱ Μῆδοι
 σχεδὸν ἅπαντες ἐξῆλθον, πλὴν ὅσοι σὺν Κουαζάρει ἔτυ-
 χον σκηνοῦντες· οὗτοι δὲ κατέμειναν, καὶ οἱ τούτων ὑπή-
 κοοι. Οἱ δὲ ἄλλοι πάντες Φαιδρῶς καὶ προθύμως
 ἐξωρμῶντο, ἅτε οὐκ ἀνάγκη, ἀλλ' ἐφελούσιοι καὶ χάρι-
 12 τος ἕνεκα ἐξίοντες. Ἐπεὶ δὲ ἐξῶ ἦσαν, πρῶτον μὲν πρὸς
 τοὺς Μήδους ἐλθὼν ἐπήνεσέ τε αὐτοὺς, καὶ ἐπηύξατο,
 μάλιστα μὲν θεοὺς αὐτοῖς ἴλεως ὄντας ἠγεῖσθαι καὶ
 σφίσιν, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς δυνασθῆναι χάριν αὐτοῖς ταύ-
 της τῆς προθυμίας ἀποδοῦναι. Τέλος δ' οὖν εἶπεν, ὅτι
 ἠγήσονται μὲν αὐτοῖς οἱ περὶ, ἐκείνους δὲ ἔπεσθαι σὺν
 τοῖς ἵπποις ἐκέλευσε· καὶ ὅπου ἂν ἠ ἀναπαύωνται, ἢ
 ἐπίσχωσι τῆς πορείας, ἐνετείλατο αὐτοῖς πρὸς ἑαυτὸν
 παρελαύνειν τινὰς, ἵνα εἰδῶσι τὸ ἀεὶ καίριον.
 13 Ἐκ τούτου ἠγεῖσθαι ἐκέλευσε τοὺς Ἑρκανίους. Καὶ
 οἱ ἠρώτων, τί δέ; οὐ γὰρ ἀναμένεις, ἔφασαν, τοὺς ὀμή-
 ρους ἕως ἂν ἀγάγωμεν, ἵνα καὶ σὺ ἔχων τὰ πιστὰ παρ'

tum; idem cum Junt. ἐδόθη. in mar-
 gine Steph. est διήλθεν. denique λα-
 βεῖν τι ἕνεκεν Juntina.

11. Οὕτω δὴ] Guelf. οὕτω δὴ ἐξῆλθον
 σχεδὸν ἅπαντες καὶ οἱ Μῆδοι. unde ar-
 ticulum οἱ recepit Zeune. Idem li-
 ber deinde Κουαζάρη—κατέμεινον.

ἐξωρμῶντο] Guelf. cum Edd. pr.
 ἐξορμῶντο, deinde idem ὕνεκα.

12. Ἐπεὶ δὲ] Ita Guelf. pro ἐπειδὴ
 δέ. deinde ἐλθὼν ex Guelf. et Altorf.
 dedi pro ἐξελθὼν, quod corrector in
 Guelf. supplevit πρὸς omisit Castalio.

ὄντας] Post ἠγεῖσθαι antea colloca-
 tum in ordinem rededit Brodæus,
 omisit Guelf. qui δυνασθῆναι habet, a
 correctoris manu δυνασθῆναι.

Τέλος δ' οὖν] Guelf. οὖν omittit; et
 rectius abesse mihi videbatur.

ἐπίσχωσι] Guelf. ἐπιστήσωσι et pri-
 us ἢ a correctore fuit suppletum.

ἐνετείλατο] Ita cum libris Brodæi
 Guelf. et Leonclaviana postrema pro

ἐκέλευσεν. deinde πρὸς αὐτὸν et τὸ δὴ
 καίριον.

13. τί δέ; οὐ γὰρ] Ita cum Philel-
 pho margo Steph. et Guelf. pro τί δέ
 οὐκ, quod revocavit Weiske; deinde
 Juntina et margo Guelf. ἀναμένεις ὡς
 ἐπηγγείλαντο, Budensis ἀναμένειν ὡς
 ἐπηγγείλαντο. Duplex olim hujus
 loci scriptura fuisse videtur, altera
 quidem præter vulgatam quæ est in
 Altorfino, hæc: ἠρώτων, τί οὐκ ἀνα-
 μένειν, οὗς ἐπηγγείλαντο ὀμήρους ἕως
 ἂν ἀγάγωσιν.

ἵνα καὶ σὺ] Guelf. ἵνα ἔχων καὶ σὺ.
 Sequens πάντες, quod minus ido-
 neum huic loco esse viderat etiam
 Weiske, ideoque in πάντως mutan-
 dum censuerat, liber Guelf. omisit,
 annotante Fischero: quamobrem fel-
 clufi. Fortasse qui sententiam non
 solum Cyri exercitum sed hominum
 genus universum spectare putabant,
 verba ἐν ἄλλῃ οὐδενὶ ἢ post τὰ πιστὰ

ἡμῶν πορεύη; Καὶ τὸν ἀποκρίνασθαι λέγεται, Ἐννοῶ γὰρ, Φάναι, ὅτι ἔχομεν [πάντες] τὰ πιστὰ ἐν ταῖς ἡμέτεραις χερσίν. Οὕτω γὰρ δοκοῦμεν παρεσκευάσθαι, ὡς, εἴαν μὲν ἀληθεύητε, ἱκανοὶ εἶναι ὑμᾶς εὖ ποιεῖν· εἴαν δὲ ἐξαπατᾶτε, οὕτω νομίζομεν ἔχειν, ὡς οὐχ ἡμᾶς ἐφ' ὑμῖν ἔσεσθαι, ἀλλὰ μάλλον, εἴαν οἱ θεοὶ βούλωνται, ὑμᾶς ἐφ' ἡμῖν γενέσθαι. Καὶ μέντοι, ἔφη, ὦ Ἑρκάνιοι, ἐπειδήπερ φατέ ὑστάτους πορεύεσθαι τοὺς ὑμετέρους, ἐπειδὴν ἴδητε αὐτοὺς, σημαίνετε ἡμῖν, ὅτι οἱ ὑμέτεροί εἰσιν, ἵνα φειδώμεθα αὐτῶν. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Ἑρκάνιοι, 14 τὴν μὲν ὁδὸν ἠγοῦντο, ὥσπερ ἐκέλευε, τὴν δὲ ῥώμην τῆς ψυχῆς ἐθαύμαζον· καὶ οὔτε τοὺς Ἀσσυρίους, οὔτε τοὺς Λυδοὺς, οὔτε τοὺς συμμάχους αὐτῶν ἔτι ἐφοβοῦντο, ἀλλὰ, μὴ παντάπασιν ὁ Κύρος μικρὰν τινα ἑαυτῶν οἴοιτο ῥοπήν εἶναι καὶ παρόντων καὶ ἀπόντων.

Πορευομένων δὲ, ἐπεὶ νῦξ ἐπεγένετο, λέγεται Φῶς τῷ 15 Κύρῳ καὶ τῷ στρατεύματι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προφανὲς γενέσθαι, ὥστε πᾶσι Φρίκην μὲν πρὸς τὸ θεῖον ἐγγίγνεσθαι, θάρσος δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους. Ὡς δὲ εὐζωνοί

inferuerunt, quæ Brodæus ex libro vetere commemoravit.

ὡς εἴαν μὲν] Guelf. hic et in sequentibus ἢν dat; idem ἐξαπατᾶτε et ἐξαπατᾶτε ex correctione habet: ex eodem ὡς οὐχ ἡμᾶς posui pro ὡς μὴ ἡμᾶς: postea vulgatum ἐφ' ὑμῖν γενέσθαι —ἐφ' ἡμῖν γενέσθαι ex Guelf. mutavit Zeune; idem liber θεοὶ θέλωσιν habet cum Altorfino, in quo verba γενέσθαι—ἐφ' ἡμῖν ab aliena manu sunt suppleta. Mihi locus nondum perfanatus esse videtur, et displicet inprimis varietas temporum conjunctioni ὡς adjecta.

ἐπειδήπερ] Guelf. ἐπειπερ ἔφατε. deinde ὑστάτους ἔπισθαι cum Philepho et margine Steph. quod recepit Zeune: postea Edd. pr. οἱ ἡμέτεροι quod vitium correxit Brodæus.

14. Ἀκούσαντες] Ex Guelf. δὲ addidit Zeune, qui deinde ἐκίλισε male-

bat scriptum esse. Idem in sequentibus vulgatum οὐχὶ τοὺς Ἀσσυρίους οὐδὲ τοὺς Λ. οὐδὲ ex Guelf. correxit, quanquam in eo libro sine articulo Lydi et Assyrii nominantur.

συμμάχους αὐτῶν] Ita pro ἑαυτῶν, quod Brodæum jam offendit, Guelf. cum Altorfino, sed idem deinde τινὰ αὐτῶν quod non sum ausus cum Zeunio recipere. In Guelf. ἔτι est a correctore suppletum. Aldina αὐτῶν τῶν ἔτι dederat. Pro παρόντων Guelf. et margo Steph. παρόντων.

15. ἐπεγένετο] Ita cum Guelf. Zeune pro ἐγένετο. deinde προφανῶς est in Altorfino, sed correctum: in eodem φρίκην est ab aliena manu suppletum. Guelf. πᾶσι μὲν φρίκην ἐγγίγνεσθαι πρὸς τὸ θεῖον.

Ὡς δὲ εὐζωνοί] Guelf. ὡστ' εὐζ. Vulgatum κνέφαι ut Ionicum ex Juntina et Guelf. fuit correctum a Zeunio.

- τε καὶ ταχὺ ἐπορεύοντο, εἰκότως πολλὴν τε ὁδὸν διήνυσαν, καὶ ἅμα κνέφα πλησίον γίγνονται τοῦ τῶν Ἑρκανίων στρατεύματος. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἄγγελοι, λέγουσι τῷ Κύρω, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ σφέτεροι· τῷ τε γὰρ ὑστάτους εἶναι, γινώσκειν ἔφασαν καὶ τῷ πλήθει τῶν πυρῶν.
- 17 Ἐκ τούτου πέμπει τὸν ἕτερον αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, προστάξας λέγειν, εἰ Φίλοι εἰσιν, ὡς τάχιστα ὑπαντᾶν τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας. Συμπέμπει δὲ τινὰ καὶ τῶν σὺν ἑαυτῷ, καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοῖς Ἑρκανίοις, ὅτι, ὡς ἂν ὁρῶσιν αὐτοὺς προσφερομένους, οὕτω καὶ αὐτοὶ ποιήσουσιν. Οὕτω δὴ ὁ μὲν μένει τῶν ἀγγέλων παρὰ τῷ Κύρω, ὁ δὲ προσελαύνει πρὸς τοὺς Ἑρκανίους.
- 18 Ἐν ᾧ δὲ ἐσκόπει τοὺς Ἑρκανίους ὁ Κύρος, ὅ τι ποιήσουσιν, ἐπέστησε τὸ στράτευμα· καὶ παρελαύνουσι πρὸς αὐτὸν οἱ τῶν Μήδων προεσθηκότες καὶ ὁ Τιγράνης, καὶ ἐρωτῶσι, τί δεῖ ποιεῖν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τὸ πλησίον Ἑρκανίων στράτευμα, καὶ οἴχεται ὁ ἕτερος τῶν ἀγγέλων πρὸς αὐτοὺς, καὶ τῶν ἡμετέρων τις σὺν αὐτῷ, ἐροῦντες, εἰ Φίλοι εἰσιν, ὑπαντιάζειν τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας πάντας. Ἐὰν μὲν οὖν οὕτω ποιῶσι,

16. Ὡς δ' ἔγ.] Guelf. ὡστ' ἔγνωσαν οἱ ἄγγελοι καὶ τῷ Κύρω λέγουσιν. Forte hæc verior fuerit lectio, quæ languere mihi videbatur propter repetitam formam ὡς δέ; itaque maluisse scriptum: Ἄμα δ' ἔγνωσαν οἱ ἄγγελοι, καὶ λέγουσι τῷ Κύρω, ὅτι.

17. τὸν ἕτερον] Juntina τὸν ἑταῖρον αὐτῶν καὶ αὐτοὺς—ἀπαντᾶν. Aldina τῶν ἕτερον—ἀπαντᾶν; vitia correxit Brodæus. In Guelf. est τάξας, deinde a correctore ἀπαντᾶν.

τῶν σὺν] Aldina τῶν σὺν αὐτῷ. Junt. Ifingr. τῶν παρ' ἑαυτῷ. Vulgatum τινὰς ex versione Philelphi mutavit Zeune, quoniam fect. 18. sequitur καὶ τῶν ἡμετέρων τις σὺν αὐτῷ in Guelf. et Philelphi versione, ubi vulgo ante Zeunium erat τινές.

ποιήσουσιν] Guelf. ποιήσωσιν—Οὕτω

δὲ ὁ fed correctum οὕτω δὴ ὁ. Ex eodem articulum ante Cyri nomen inferuit Zeune.

18. ἐπέστησε] In Guelf. est a prima manu ὁ δὲ προσελαύνει πρὸς τοὺς Ἑρκανίους ὅτι ποιήσουσιν τῷ στρατεύματι. παρελαύνουσι δὲ πρὸς. fed corrector omiffa supplevit et τὸ στράτευμα reposuit. In margine Steph. et Leoncl. lectio refertur hæc: πρὸς τοὺς Ἑρκανίους, ὅτι ποιήσουσιν ἐπιστείλαι τῷ στρατεύματι. παρελαύνουσι δὲ πρὸς αὐτὸν.

ἐρωτῶσι] Guelf. ἐπερωτῶσι: ex quo deinde ὅτι ante τοῦτ' est a Zeunio interfectum, et ὑπαντιάζειν receptum in locum vulgaris ὑπαντᾶν.

οὕτω ποιῶσι] Ita Junt. Ifingr. pro οὕτως ἴωσι. Guelf. ἦν—οὕτω ποιῶσι. itaque si ita ad nos ierint, contra iti-

δεξιούσθε τε αὐτοὺς, καὶ ὃν ἂν ἦ ἕκαστος, καὶ ἅμα
 θάρρυνετε· εἰ δὲ ὅπλα αἴρωνται, ἢ Φεύγειν ἐπιχει-
 ρῶσι, τούτων, ἔφη, [πρώτων] εὐθύς πειρᾶσθε μηδένα
 λιπεῖν. Ὁ μὲν τοιαῦτα παρήγγειλεν. Οἱ δὲ Ἑρκά-19
 νιοι, ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων, ἤσθησάν τε, καὶ ἀνα-
 πηδήσαντες ἐπὶ τοὺς ἵππους παρήσαν, τὰς δεξιάς, ὥσπερ
 εἶρητο, προτείνοντες· οἱ δὲ Μῆδοι καὶ οἱ Πέρσαι ἀντεδε-
 ξιοῦντο τε αὐτοὺς καὶ ἐθάρρυνον. Ἐκ τούτου δὴ λέγει ὁ 20
 Κύρος, Ἡμεῖς μὲν δὴ, ὧ Ἑρκάνιοι, ἤδη ὑμῖν πιστεύομεν
 καὶ ὑμᾶς δὲ χρὴ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχειν. Ταῦτο δὲ,
 ἔφη, ἡμῖν πρῶτον εἶπατε, ὅποσον ἀπέχει ἐνθένδε, ἐνθα
 αἱ ἀρχαί εἰσι τῶν πολεμίων, καὶ τὸ ἀθρόον αὐτῶν. Οἱ
 δὲ ἀπεκρίναντο, ὅτι ὀλίγω πλεον ἢ παρασάγγην.

Ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Κύρος, Ἄγετε δὴ, ἔφη, ὧ ἄν-21
 δρες Πέρσαι καὶ Μῆδοι, καὶ ὑμεῖς, ὧ Ἑρκάνιοι, (ἤδη
 γὰρ καὶ πρὸς ὑμᾶς ὡς συμμάχους καὶ κοινωνοὺς διαλέ-

Cyrus ho-
 stium ag-
 grediendo-
 rum et per-

dem vos eos excipite, et simul ut quis-
 que venerit, bono ut animo sint, horta-
 mini. Ita Philelphus, qui verba
 græca ita fere scripta legisse videtur:
 εἰ δὲ μὲν οὖν οὕτω προσίωσι, ἀντιδεξιούσθε
 αὐτοὺς, καὶ καθὼς ἂν ἦ ἕκαστος, ἅμα
 θαρ. Et fateor mihi προσίωσι præ
 ποιῶσι placere.

δεξιούσθε τε] Ex Guelf. τε fuit addi-
 tum a Zeunio; idem liber θαρσύνετε.
 In Altorf. est καὶ καθ' ὄν. Aldinæ ἦ
 expreffit Philelphus.

ἐὰν δὲ] Guelf. ἦν δὲ. deinde τούτων
 ἔφη εὐθύ δὲ πρῶτον πειρᾶσθαι μηδένα
 λιπεῖν. sed corrector fecit εὐθύς. horum
 continuo est enitendum nihil reliquum
 facere. Philelphus, qui scriptum leg-
 git græce τούτων εὐθύς δὲ πειρᾶσθαι.
 Margo Steph. et Leoncl. posuit le-
 ctionem εὐθύς δὲ πειρᾶσθαι. Altorf.
 πρῶτον δὲ εὐθύς πειρᾶσθε. Mihi πρῶ-
 των æque ac πρῶτον suspectum erat;
 igitur seclusi, quod Philelphus plane
 non scriptum legit. Vulgatum λεί-
 πειν mutavit Zeune.

19. ἤσθησαν] Latati sunt plurimum
 —equis adscensis illico affuere. Philel-

phus, qui scriptum videtur legisse:
 ἤσθησάν τε μάλιστα—παρήσαν εὐθύς.
 posterius εὐθύς additum exstat etiam
 in Zonaræ epitome.

εἶρητο] Juntina, Ald. Ifingr. εἶρη-
 ται, deinde Juntina, Ifingr. προτει-
 ναντες. Guelf. deinde καὶ Πέρσαι, o-
 missio articulo, postea ἐθάρρυνον.

20. λέγει ὁ Κύρος, ἡμεῖς] Guelf. ὁ
 Κύρος λέγει, εἰ ἡμεῖς μὲν δὴ. Brodæus
 ex libris suis posuit εἰ ὑμεῖς μὲν. Jun-
 tina ὑμεῖς μὲν ὧ omnifid δὴ, quod nec
 in Ifingr. est; in Aldina est pro eo
 δὲ. Altorf. καὶ ἐκ τούτου δὴ, quod Phi-
 lelphus expreffit.

ἤδη ὑμῖν] In Guelf. hæc duo voca-
 bula omiffa sunt, sed ὑμῖν corrector
 supplevit. ἤδη propterea seclusit
 Zeune. Mihi contra δὴ repetitum
 displicebat.

πρῶτον] Guelf. ἡμῖν πρῶτον—πίσον.
 posteriorem formam etiam Zonaræ
 adhibuit. In verbis εἰσὶ τῶν definit
 liber Altorfinus usque ad librum fe-
 quentem interrupta serie orationis.

21. ὡς συμμάχους] Guelf. ὡς πρὸς
 συμμάχους καὶ κοινούς.

sequendo-
rum mo-
dum docet,
quos op-
pressos,
nullo resi-
stente, ma-
xima clade
afficit.

γομαι) εὖ χρῆ εἰδέναι, νῦν ὅτι ἐν τούτῳ ἐσμεν, ἔνθα δὴ
μαλακισάμενοι μὲν, πάντων ἀν τῶν χαλεπωτάτων τύ-
χοιμεν· (ἴσασι γὰρ οἱ πολέμιοι, ἐφ' ἃ ἤκομεν) ἦν δὲ
κατὰ τὸ καρτερὸν ἐμβαλλόμενοι ἴωμεν ῥώμῃ καὶ θυμῷ
ἐπὶ τοὺς πολεμίους, αὐτίκα μάλα ὄψεσθε ὡς περ δού-
λων ἀποδιδρασκόντων καὶ εὐρημένων, τοὺς μὲν ἰκετεύοντας
αὐτῶν, τοὺς δὲ φεύγοντας, τοὺς δὲ οὐδὲ ταῦτα φρονεῖν
δυναμένους. Ἡττημένοι γὰρ ὄψονται τε ἡμᾶς, καὶ, οὔτε
οἴομενοι ἤξειν, οὔτε συντεταγμένοι, οὔτε μάχεσθαι πα-
22 ρεσκευασμένοι, κατειλημμένοι ἔσονται. Εἰ οὖν ἠδέως
βουλοίμεθα καὶ δειπνήσαι καὶ νυκτερεῦσαι καὶ βιοτεύειν
τὸ ἀπὸ τούδε, μὴ δῶμεν αὐτοῖς σχολὴν μήτε βουλευσα-
σθαι, μήτε παρασκευάσασθαι μηδὲν ἀγαθὸν ἑαυτοῖς,
μηδὲ γινῶναι πάνπαν, ὅτι ἀνθρώποι ἐσμεν· ἀλλὰ γέρρα
καὶ κοπίδας καὶ σαγάρεις ἅπαντα καὶ πληγὰς ἤκειν
23 νομιζόντων. Καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, ὦ Ἰρκαίνιοι, ὑμᾶς αὐ-
τοὺς προπετάσαντες ἡμῶν, προπορεύεσθε ἔμπροσθεν,
ὅπως τῶν ὑμετέρων ὅπλων ὀρωμένων λαμβάνωμεν ὅτι
πλεῖστον χρόνον. Ἐπειδὴν δὲ ἐγὼ πρὸς τῷ στρατεύματι

ἐν τούτῳ] Guelf. et Philelphi liber
ἐν τούτῳ ἔνθα δὴ. unde δὴ cum Zeu-
nio adscivi. Idem liber μὲν ἀν πάν-
των. Voluitne ἀπάντων dare?

κατὰ τὸ καρτερὸν] In Guelf. κατὰ
a correctore fuit suppletum; sed poe-
tarum est τὸ καρτερὸν pro καρτερῶς,
ut τὸ καλὸν pro καλῶς. Sequens ἐμ-
βαλλόμενοι mihi displicet pro magis
ufitato ἐμβάλλοντες positum. Quid si
olim scriptum ἐμβάλωμεν ῥώμῃ καὶ
θυμῷ τοῖς πολεμίους suspicer? ἐπὶ τοὺς
πολεμίους postea fuit scriptum quam
ἐμβαλλόμενοι ἴωμεν factum fuerat.

καὶ εὐρημένων] Copulam Juntina,
Philel. Guelf. omittunt.

οὐδὲ ταῦτα] Nec fugam cogitantes
nec preces, sed timore stupentes et
mente dejectos.

Ἡττημένοι γὰρ] Cum Guelf. τε post
ὄψονται repofui, hoc sensu: simul

enim nos conspicient atque se captos esse
sentient. Scilicet deinde cum Philel-
pho καὶ εἰλημμένοι scriptum præfero,
quam lectionem refert margo Steph.
Leoncl.

22. βουλοίμεθα] Guelf. βουλοίμεθα
καὶ νυκτ. καὶ δειπνήσαι—τούτοις σχολὴν
—ἀγαθὸν—αὐτοῖς μηδέν. Philelphus
verba μήτε παρασκευάσασθαι non ex-
preffit, deinde ἀλλ' ἅπαντα ἤκειν νο-
μιζόντων diverso ordine scripta legiffe
videtur. In Edd. primis erat γέρρα
καὶ σαγάρεις ἅπαντα καὶ πληγὰς.
In Guelf. erat σαγάρεις πάντας. quod
correctum. Mihi locus nondum sa-
tisfacit, et malim σαγάρεις καὶ πλη-
γὰς πανταχόθεν ἤκειν νομιζόντων scri-
ptum.

23. προπετάσαντες] Brodæi libri
προσιλάσαντες, Guelf. et margo Steph.
προσπελάσαντες, proximos hostibus vof-

γένωμαι τῶν πολεμίων, παρ' ἐμοὶ μὲν καταλείπετε
 ἕκαστοι τάξιν ἰππέων, ὡς, εἴαν τι δέη, χρωῖμαι μένων
 παρὰ τὸ στρατόπεδον. Ἵππῶν δὲ οἱ μὲν ἄρχοντες καὶ οἱ 24
 πρεσβύτεροι ἐν τάξει ἐλαύνετε ἀθρόοι, εἰ σωφρονεῖτε, ἵνα
 μήποτε ἀθρόω τινι ἐντυχόντες ἀποβιασθῆτε· τοὺς δὲ
 νεωτέρους ἐφίετε διάκειν· οὔτοι δὲ καινόντων· τοῦτο γὰρ
 ἀσφαλέστατον ἦν ὡς ἐλαχίστους τῶν πολεμίων λιπέιν.
 Ἦν δὲ νικῶμεν, ἔφη, ὃ πολλοῖς δὴ κρατοῦσι τὴν τύχην 25
 ἀνέτρεψε, φυλάξασθαι δεῖ τὸ ἔφ' ἀρπαγὴν τραπέσθαι·
 ὡς ὁ τοῦτο ποιῶν οὐκέτι ἀνὴρ ἐστίν, ἀλλὰ σκευοφόρος·
 καὶ ἔξεστι τῷ βουλομένῳ ἤδη χρῆσθαι τούτῳ ὡς ἀνδρα-
 πόδῳ. Ἐκεῖνο δὲ χρῆ γινῶναι, ὅτι οὐδέν ἐστι κερδαλέω- 26
 τερον τοῦ νικᾶν. Ὁ γὰρ κρατῶν ἅμα πάντα συνήρπακε,
 καὶ τοὺς ἀνδρας, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ χρήματα,
 καὶ πᾶσαν ἅμα τὴν χώραν. Πρὸς ταῦτα τοῦτο μόνον

*met ipfos facientes Philephus. deinde
 προπορεύσθαι Aldina cum Guelf. sed
 in Guelf. correctum est; quamvis
 Zeune in Guelf. πορεύσθε esse dicat.*

*καταλείπετε] Edd. pr. καταλίπετε.
 Guelf. τάξιν ἰππων (correctum ἰπ-
 πῶν) ἢ ἂν τι δέομαι ὡς χρωῖμαι—στρά-
 τιμα, (sed correctum στρατόπεδον)—
 ἀθρόοι ἐλαύνετε, εἰ σωφρονεῖτε (cor-
 rextum εἰς ὃ σωφρονεῖτε). Margo Steph.
 Leoncl. ἰππέων εἴαν τι δέωμαι, ὡς χρωῖ-
 μαι, quo ipse intra aciem manens iis
 utar, si quid opus fuerit Philephus.*

*24. εἰ σωφρονεῖτε] Edd. primæ εἰς ὃ
 φρονεῖτε. quod correxit Brodæus, qui
 ex libris suis apposuit μήποτε που
 ἀθρόω. Malim εἰ σωφρονεῖτε, μήπου
 ἀθρόω. deinde ἐντυγχάνοντες Juntina
 cum Guelf.*

*καινόντων] Budensis liber ἀποκτει-
 νόντων; sequens λιπέιν est ex Guelf.
 ductum pro λείπειν.*

*27. ἦν δὲ νικῶμεν] Vulgatum ἦν δὲ
 τὸ πολλοῖς δὴ συμβεβηκὸς κρατοῦσι, τὴν
 τύχην ἀνατρέψαι γίγνηται. Muretus
 ita corrigebat: ἐν δὲ, ὃ πολλοῖς ἤδη
 συμβεβηκὸς κρατοῦσι τὴν νίκην ἀνέτρεψε.
 Guelf. lectionem cum Zeunio resti-*

*tui, nisi quod ἀνέστρεψε mutavi in
 ἀνέτρεψε. In libro ipso corrector ta-
 men post λιπέιν inseruit ἦν δὲ τὸ πολ-
 λοῖς σ. κρατοῦσι τὴν τύχην ἀνατρέψαι
 γίγνηται. Vulgatum retinuit Weiske,
 ita tamen ut Mureti ἤδη probaret,
 Zeunianam lectionem is ideo impro-
 babat, quod Cyrus sine aliqua bene
 ominantis formula eo minus dixisset
 ἂν δὲ νικῶμεν, quia de victoria certus
 jam videri vellet, et Hyrcaniis ab
 initio eam spem dederat. Itaque ipse
 μὴ pro ἦν legendum esse suspicatur,
 ne vero id eveniat nobis, quod multis
 victoria jam parta accidit, ut fortunam
 nostram evertamus. At vero senten-
 tiam putaverim facilius eam proce-
 dere, si μὴ δὲ τὸ πολλοῖς ἤδη κρατοῦσι
 τὴν τύχην ἀνατρέψαι γίγνηται mecum
 scripteris.*

ἤδη χρῆσθαι] Guelf. χρῆσθαι δὴ.

*26. συνήρπακε] Junt. ἰσῖνgr. Guelf.
 συνήρπασε. deinde ἅμα cum Philel.
 omittit; corrector tamen inseruit
 post χώραν.*

*πρὸς ταῦτα] i. e. propterea. Sed
 sequens τοῦτο mihi in hac vicinia
 molestum accidit.*

ὄρατε, ὅπως τὴν νίκην διασώσομεν· ἐν γὰρ ταύτῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἀρπάζων ἔχεται. Καὶ τοῦτο ἅμα διώκοντες μέμνησθε, ἥκειν πάλιν ὡς ἐμὲ ἐτι Φάους ὄντος· ὡς σκότους γενομένου οὐδένα ἐτι προσδεξόμεθα.

- 27 Ταῦτα εἰπὼν ἀπέπεμπεν εἰς τὰς τάξεις ἐκάστους, καὶ ἐκέλευεν ἅμα πορευομένους τοῖς ἑαυτοῦ ἕκαστον δεκαδάρχοις ταυτὰ σημαίνειν· (ἐν μετώπῳ γὰρ οἱ δεκαδάρχοι ἦσαν, ὥστε ἀκούειν) τοὺς δὲ δεκαδάρχους τῇ δεκάδι ἕκαστον κελεύειν παραγγέλλειν. Ἐκ τούτου προηγουῖντο μὲν οἱ Ἑρκάνιοι, αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων σὺν τοῖς Πέρσαις ἐπορεύετο· τοὺς δὲ ἵππεας ἐκατέρωθεν, ὥσπερ εἰκός, 28 παρέταξε. Τῶν δὲ πολεμίων, ἐπεὶ Φάος ἐγένετο, οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὰ ὁρώμενα, οἱ δὲ ἐγίγνωσκον ἤδη· οἱ δὲ ἠγγελλον, οἱ δὲ ἐβόων, οἱ δὲ ἔλυον ἵππους, οἱ δὲ συνεσκευάζοντο, οἱ δὲ ἐρρίπτουν τὰ ὄπλα ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, οἱ δὲ ὠπλίζοντο· οἱ δὲ ἀνεπήδων ἐπὶ τοὺς ἵππους, οἱ δὲ ἐχαλίνουν· οἱ δὲ τὰς γυναῖκας ἀνεβίβαζον ἐπὶ τὰ ὀχήματα· οἱ δὲ τὰ πλείστου ἄξια ἐλάμβανον, ὡς διασωσόμενοι, οἱ δὲ κατορύττοντες τὰ τοιαῦτα ἠλίσκοντο· οἱ δὲ πλείστοι εἰς Φυγὴν ὤρμων. Οἶσθαι δὲ χρὴ καὶ ἄλλα πολλά

διασώσομεν] Vulgatum διασώσομεν ita auctore Fischero corrigere sum ausus. In Guelf. est διασωζόμεθα. Cf. supra fest. 18.

ἐν γὰρ ταύτῃ] Juntina et Guelf. εἰς γὰρ κρατηθῆ. Weiskio ὁ ἀρπάζων est qui prædari vult, ἔχεται, comprehenditur victoria ita, ut saluus sit. Mihi dubia loci sententia manet.

φάους ὄντος] Guelf. ex correctione φωτός vulgatum habet.

27. ἐκέλευεν] Ita pro ἐκέλευσεν Guelf. deinde τοῖς αὐτοῦ Guelf. αὐτοῦ Steph. deinde ταυτὰ pro ταῦτα ex Guelf. et Philelpho dedit Zeune; postea ἦσαν οἱ δεκαδ. Guelf.

τοὺς δὲ] Juntina et Guelf. δὲ omitunt; δεκάρχους Aldina.

Ἐκ τούτου] Ex Guelf. δὲ addidit

Zeune; idem liber deinde cum Zonara ἵππεῖς habet.

τὸ μέσον ἔχων] Ex more Perfarum, de quo Anabasis Cyri i. 8, 17. tradit.

28. ἐπεὶ φάος] Vulgatum σαφὲς est inter lineas Guelf. in textu est φάος ut in Zonara et margine Steph. φῶς in Bodl. et Budensf.

ὁρώμενα] In libris Brodæi, Bodl. Guelf. et Zonara est δρώμενα.

ἐπὶ τοὺς] Hæc omisit Guelf. deinde habet scriptum διασωζόμενοι—εἰς φυγὴν.

χρὴ καὶ ἄλλα] Guelf. δεῖ πολλά τε καὶ παντοδαπὰ καὶ ἄλλα—ἀμαχητὶ ἀπώλλοντο. unde vulgatum ἀπώλλοντο correxit Zeune. Vulgo etiam ἀμαχητὶ erat, ἀμαχί est in Zonara.

τε καὶ παντοδαπὰ ποιεῖν αὐτούς· πλὴν ἐμάχετο οὐδείς,
 ἀλλ' ἀμαχητεὶ ἀπώλλυντο. Κροῖσος δὲ ὁ Λυδῶν βασι- 29
 λεύς, ὡς Θέρος ἦν, τὰς τε γυναῖκας ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις
 προαπεπέμψατο τῆς νυκτός, ὡς ἂν ῥᾶον πορεύοντο κατὰ
 τὸ ψύχος, καὶ αὐτὸς ἔχων τοὺς ἰππέας ἐπηκολούθει.
 Καὶ τὸν Φρύγα ταῦτὰ Φασὶ ποιῆσαι, τὸν τῆς παρ' Ἐλ- 30
 λήσποντον ἀρχοντα Φρυγίας. Ὡς δὲ παρήσθοντο τῶν

Ceterum locum inter pulcherrimos Xenophonteos qui mirati sunt hucusque, mirabuntur etiam magis perspicacitatem Weiskianæ criseos, quam exempli causâ totam adscribam. Minus bene composita est hæc narratio, quam quæ de priori pugna iii. 3, 6. seqq. legitur. Primum de ipsa Persarum incursione nihil dicitur. (At enim vero tota oratio 21—26. Cyri denunciat Persarum impetum: et verba sunt multa quæ clarissimum rei indicium habent, veluti ἴσασιν εἰ πολέμιοι ἐφ' ἃ ἤκομεν. deinde ἦν κατὰ τὸ καρτερόν ἐμβαλόμενοι ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολέμιοις. denique quid manifestius verbis illis εἰ οὖν βουλόμεθα ἠδέως δειπνήσαι καὶ νυκτερεῦσαι—μὴ δῶμεν αὐτοῖς σχολήν. Vides enim Cyrum vespere profectum cum exercitu sect. 15. primo mane appropinquare castris hostium, ἐπεὶ φάος ἐγένετο sect. 28. Dubitationem hostium et trepidationem cum luce inclarescente auctam, quam denunciaverat Cyrus sectionis 21. verbis ὄφονται τε ἡμᾶς καὶ οὔτε οἴομενοι ἤξειν οὔτε συντεταγμένοι οὔτε μάχεσθαι παρεσκευασμένοι, ἔσονται ἐίλημμένοι, nunc feliciter rem gerente Cyro Xenophon diligentius atque eleganter exposuit.) Quodsi hostes eo modo, quo hic narratur, fugam cepissent, antequam Cyrus impetum facere vellet, hoc ipsum videtur fuisse commemorandum. (Solum Lydorum et Phrygum ducem noctu ante Cyri adventum fugam se subduxisse memoravit Xenophon.) Deinde non satis apparet, cur tantum mirati quidam, non terrore percussi dicantur: præsertim cum ante dictum sit sect. 21. fore, ut quidam (præ terrore ac stupore) nec supplicare nec fugere possint. Sententia autem ὄσθαι δὲ—αὐτοὺς omnium

minime probari potest. Cum enim ea quæ inde ab initio paragraphi dicuntur, non necessaria (seu quod dicunt essentialia) sint, verum διατυπώσεως ornamentum constituent, repugnans hæc sententia fit oratio, ut illa omnia vere historica et necessaria videantur, sed simul satis inepta et frigida. Sed quia facile apparet, illa spectare ad ornatum, ut pictura quadam lector delectetur, videtur auctor defecisse in artificio extremo, et inchoatum opus, quod non posset aut non vellet perficere, abjecisse. In quibus pæne risum mihi excusati mentio διατυπώσεως facta, in qua ea, quæ inde ab initio sectionis 28. dicuntur, non vere historica et necessaria seu essentialia esse affirmantur, sed ornamentum facere et veluti picturam exhibere, qua lector non erudiatur, sed delectetur. Quid, obsecro te lector, dici potest vere historicum et necessarium in historici narratione, nisi hæc omnia, quæ Xenophon sectione integra 28. narravit, et in verbis ὄσθαι δὲ χρῆ—αὐτοὺς abruptit, ut ad summam rei πλὴν ἐμάχετο οὐδείς, cujus causa sita erat in rebus antea narratis, perveniret, omnia ex natura rerum hominumque veluti transcripta eleganterque omnia expresse dici possunt?

29. ἐν ταῖς] Zonaras σὺν ταῖς—προέπεμψε. deinde πορεύοντο cum Philelpho Guelf. postea κατὰ ψύχος cum Zonara Guelf. denique ἰππέας idem liber habet. in eodem ἂν post ὡς a correctore fuit insertum.

30. ταῦτὰ φασὶ] Ita pro ταῦτα Stephani Editio posterior et Hutchinsoniana. τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιῆσαι φασὶ Philel. Guelf. margo Steph. τὰ αὐτὰ ποιῆσαι φ. Zonaras et Zeuniana.

Φευγόντων καὶ καταλαμβανόντων ἑαυτοὺς, πυθόμενοι
 31 τὸ γιγνόμενον, ἔφευγον δὴ καὶ αὐτοὶ ἀνὰ κράτος. Τὸν
 δὲ τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα καὶ τὸν τῶν Ἀραβίων, ἔτι
 ἐγγὺς ὄντας καὶ ὑποστάντας ἀθωρακίστους κατακαί-
 νουσιν οἱ Ἑρκάνιοι. Τὸ δὲ πλεῖστον ἦν τῶν ἀποθανόντων
 Ἀσσυρίων καὶ Ἀραβίων· ἐν γὰρ τῇ ἑαυτῶν ὄντες χώρα,
 32 ἀσυντονώτατα πρὸς τὴν πορείαν εἶχον. Οἱ μὲν δὴ Μῆδοι
 καὶ Ἑρκάνιοι, οἷα δὴ εἰκὸς κρατοῦντας, τοιαῦτα ἐποίουν
 διώκοντες. Ὁ δὲ Κῦρος τοὺς παρ' ἑαυτῶ ἰππέας κατα-
 λειφθέντας περιελαύνειν ἐκέλευσε τὸ στρατόπεδον, καὶ εἶ
 τινας σὺν ὅπλοις ἐξίοντας ἴδοιεν, κατακαίνειν· τοῖς δ'
 ὑπομένουσιν ἐκήρυξεν, ὅποσοι τῶν πολεμίων στρατιωτῶν
 ἦσαν ἰππεῖς, ἢ πελτασταὶ, ἢ τοξόται, ἀποφέρειν τὰ
 ὅπλα συνδεδεμένα, τοὺς δὲ ἵππους ἐπὶ ταῖς σκηναῖς
 καταλιπεῖν· ὅστις δὲ μὴ ταῦτα ποιήσῃ αὐτίκα τῆς κε-
 φαλῆς στερήσεται· τὰς δὲ κοπίδας προχείρους ἔχοντες

ἑαυτοὺς, πυθόμενοι] Ex Guelf. et Zonara αὐτοὺς prætulit Zeune; πυθόμενοι est de quærentibus, quid rei gereretur, simul et de nuntio allato hostium advenientium.

ἀνὰ] Hoc ex Guelf. et margine Steph. ut exquisitius prætuli vulgato κατά.

31. τὸν τῶν Ἀραβίων] Priorem articulum cum Brodæo addidit Stephanus, et ex Bodl. cum Hutchinsono Zeune. sequens κατακαίνουσιν dederunt margo Steph. postrema Leonclavii Editio, Zonaras et Guelf. pro ἀποκτείνουσι.

Ἀσσυρίων] Budensis liber Ἀσσύριον καὶ Ἀράβιον. Ad πλεῖστον intellige μέρος. deinde τῇ αὐτῶν Guelf.

ἀσυντονώτατα] Edd. primæ συντονώτατα cum Stephaniana priore dant; verum ex Philepho, Gabriel. et Guelf. posuit Leonclavius admonitus a Brodæo. συντονώτατα erat in Budensi. σχολαίτατα quod margo utriusque Editionis Stephanianæ ostendit, e versione Philephi, ubi lente admonuit exstat, a Stephano

confictum esse jam Leonclavius monuit.

32. οἷα δὴ] Aldina δὲ, Juntina o-mittit. sequens κρατοῦντας pro κρατοῦντες ex Castal. Bryl. Argent. recepit Zeune. Eadem Juntina cum Guelf. ταῦτα ἐποίουν.

παρ' ἑαυτῶ] Zonaras σὺν αὐτῶ, deinde ἐκέλευε—ἴδοιεν ἐξίοντας κατακαίνειν Guelf. ubi Junt. ἰσχυροῖεν, Aldina et Steph. ἀποκτείνουσι dant. Sed nostrum κατακαίνειν ex margine Steph. recepit Leonclavius.

ἦσαν ἰππεῖς] Philephus ἦσαν ἢ ἰππεῖς vertit: deinde καταλείπειν Guelf. fed καταλιπεῖν correctum.

ποιήσῃ] Vulgatum ποιήσῃ ex Guelf. damnavit etiam Fischer ad Weller. 2. p. 270. comparans vii. 5, 34. ὅπου ληφθεῖν ὅπλα ἐν οἰκίᾳ, προηγόρευεν, ὡς πάντες οἱ ἔνδον ἀποθανοῖντο. ubi Codices quidam ληφθήσοιτο præferunt cum Fischero. Ita iii. 1, 3. εἴ τινα λήψοιτο, προηγόρευεν ὅτι ὡς πολέμῳ χηρήσοιτο.

στερήσεται] Ita ex eodem Guelf. dedi pro στερηθήσεται. Zonaras στιρεῖσθαι habet.

(οἱ ἰππεῖς,) ἐν τάξει περιέστησαν. Οἱ μὲν δὴ τὰ ὅπλα 33
ἔχοντες, ἐρρίπτουν ἀποφέροντες εἰς ἓν χωρίον ὅποι ἐκέ-
λευσε· καὶ ταῦτα μὲν, οἷς ἐπέταξεν, ἕκαιον.

Ὁ δὲ Κύρος ἐνενόησεν, ὅτι ἦλθον μὲν οὔτε σῖτα οὔτε 34
πυρὰ ἔχοντες, ἀνευ δὲ τούτων οὔτε στρατεύεσθαι δυνατὸν, Cyrus per
οὔτ' ἄλλο ποιεῖν οὐδέν. Σκοπῶν δὲ, ὡς ἂν ταῦτα τά- fervos captivos parat
χιστα καὶ κάλλιστα γένοιτο, ἐνθυμῆται, ὅτι ἀνάγκη commeatum et summa cura
πᾶσι τοῖς στρατευομένοις ἐστίν, εἶναί τινα, ὅτῳ καὶ σκη- providet, ut
νῆς μελήσει, καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια παρεσκευασμένα hostibus
τοῖς στρατιώταις εἰσιούσιν ἐσται. Καὶ τοῖνυν ἔγνω, ὅτι 35 dis jam
τούτους εἰκὸς μάλιστα πάντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ νῦν occupatos sibi
κατειληφθῆαι ἂν ἦν, διὰ τὸ ἀμφὶ συσκευασίαν ἔχειν· devinciat.
ἐκήρυξε δὴ, παρεῖναι πάντας τοὺς ἐπιτρόπους· εἰ δὲ πού

τὰς δὲ κοπίδας—περιέστησαν] Vulgatum περιέστησαν monente Fischero mutavi. In Aldina est περιέστασαν. Ad loci integritatem aliquid deesse viderunt Leonclavius et Stephanus de medendi ratione valde inter se digladiati. Ille deesse putabat οἱ μὲν οὐκ ἰππεῖς περιήλαυνον τὸ στρατόπεδον, τὰς δὲ κοπίδας etc. certe deesse οἱ ἰππεῖς. Contra Stephanus malebat legi τὰς δὴ κοπίδας, aut οἱ μὲν οὐκ τὰς κοπίδας. Leonclavio Welfius et Hutchinsonus assensu sunt. Zeunius, qui locum sanum esse defendebat, verborum structuram subito mutatam esse credebat, verba ipsa longe diverso sensu esse accipienda, quam vulgo factum sit : οἱ τὰς κοπίδας ἔχοντες, sunt illi non equites, de quibus præcessit mentio, sed pedites Cyri, corona cingentes castra hostium strictosque gladios tenentes. Quo nihil ineptius poterat excogitari. Weiskius vero de hoc loco quid sentiret, non dixit. Fischerus monuit post verba ἰππεῖας περιελαύνειν ἐκέλευσε sequi debuisse τὰς δὲ κοπίδας προχείρους ἔχοντας ἐν τάξει περιστῆναι. Sed Xenophontem variare orationem ἀνακολούθῃα maluisse post longiorem parenthesisin. Mihi vero unice placet ratio Leonclaviana, quæ post ἔχοντες inserit οἱ ἰππεῖς ; itaque vocabula

istæc addidi interim, dum quis meliorem afferat medicinam.

33. ἐκέλευσε] Guelf. ἐκέλευε : deinde Zonaras καὶ ταῦτα οἱ τεταγμένοι κατέκαιον.

34. ἐνενόησεν, ὅτι] Zonaras cum Philelpho ἐνοήσας ὡς. deinde vulgatum οὔτε ἄλλο οὐδὲν ποιεῖν ex Guelf. correxit Zeune. postea ὅπως ἂν κάλλιστα καὶ τάχιιστα ταῦτα.

ἔστιν, εἶναί τινα] Mihi ἔστι, παρεῖναι τινα magis placeret.

35. ἔγνω] Leonclavius γινῶς vel ὡς ἔγνω—ἔχειν, ἐκήρυττε δὴ malebat scriptum. Itaque totum hoc membrum præcedenti sectioni potius esset subjungendum.

τούτους] Pro τοιούτους dictum interpretatur Zeune. Pro κατειληφθῆαι Camerarius καταλειφθῆαι legi malebat. Mihi vulgata placet, quacum ἂν junctum efficit hanc sententiam : captum iri in castris non erat vero dissimile. Contra ἂν cum εἰκὸς ἦν copulari vult Weiske cum Zeunio. Libri Bodl. et Gabr. ἦν omittunt.

συσκευασίαν] Quod adhuc essent in vasis colligendis occupati, nec tam subito aufugere ut ceteri potuissent. Sequens ἐκήρυττε pro ἐκήρυττε ex Guelf. recepit Zeune, deinde τοὺς ἐπιτρόπους πάντας.

μη εἴη ἐπίτροπος, τὸν πρεσβύτατον ἀπὸ σκηνῆς· τῷ δὲ ἀπειθοῦντι πάντα τὰ χαλεπὰ ἀνείπεν. Οἱ δὲ, ὁρῶντες
 36 καὶ τοὺς δεσπότας πειθομένους, ταχὺ ἐπέειπον. Ἐπεὶ δὲ παρεγένοντο, πρῶτον μὲν ἐκέλευσε καθίζεσθαι αὐτῶν ὅσοις ἐστὶ πλεόν ἢ δυοῖν μηνῶν ἐν τῇ σκηνῇ τὰ ἐπιτήδεια. Ἐπεὶ δὲ τούτους εἶδεν, αὖθις ἐκέλευσεν, ὅσοις μηνὸς ἦν
 37 ἐν δὲ τούτῳ σχεδὸν σύμπαντες ἐκαθίζοντο. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔμαθεν, εἶπεν ὧδε αὐτοῖς, Ἄγετε νῦν, ἔφη, ὧ ἄνδρες, εἴ τινες ὑμῶν τὰ μὲν κακὰ μισεῖτε, ἀγαθοῦ δέ τινος παρ' ἡμῶν βούλοισθ' ἂν τυγχάνειν, ἐπιμελήθητε προθύμως, ὅπως διπλάσια ἐν τῇ σκηνῇ ἐκάστη σίτα καὶ ὡπὰ παρεσκευασμένα ἢ τοῖς δεσπόταις καὶ τοῖς οἰκέταις, ἢ ἂ καθ' ἡμέραν ἐποιεῖτε· καὶ τᾶλλα δὲ πάντα, ὅποσα καλὴν δαῖτα παρέξει, ἕτοιμα ποιεῖτε· ὡς αὐτίκα μάλα παρέσονται, ὁπότεροι ἂν κρατῶσι, καὶ ἀξιώσουσιν ἐκπλεῶ ἔχειν πάντα τὰ ἐπιτήδεια. Εὖ οὖν ἴστε, ὅτι συμφέροι ἂν ὑμῖν, ἀμέμπτως δέχεσθαι τοὺς ἄνδρας.
 38 Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες, πολλῇ σπουδῇ τὰ παρηγγελμένα ἔπραττον. Ὁ δὲ αὖ συγκαλέσας τοὺς ταξίαρχους ἔλεξε τοιάδε·

δεσπότας] Erant igitur ἐπίτροποι illi fervi, qui mediafinorum vicibus in exercitu fungerentur et castris.

36. ἐκέλευσε] Guelf. ἐκέλευε—ὅσοις (bis)—δυοῖν μηνῶν. unde ὅσοις recepit Zeune in locum vulgaris οἷς, præeunte Brodæo.

ἐν δὲ τούτῳ] Guelf. δὲ omittit; τούτοις Edd. primæ cum Philelpho. πάντες Junt. Ifingr. Guelf.

37. Ἄγετε νῦν] Ita cum Guelf. Zeune; ἄγετε τοίνυν cum Stephano Weiske: λέγετε τοίνυν Juntina, ἄγε τοίνυν Aldina. agite nunc Philelphus.

εἴ τινες] Ita vulgatum ὅ τινες ex Guelf. correxit Zeune. deinde μαλακοῦ τινος libri Brodæi. βούλοισθ' ἂν est ex Guelf. pro βούλεσθε.

σίτα καὶ] Ita cum Guelf. et Zonara Zeune pro σιτία. Compara sect.

34. et 38. deinde Guelf. οἰκέταις καὶ τοῖς δεσπόταις. Zonaras laudavit hinc: ἄγετε ὧ ἄνδρες, ἔφη, διπλάσια ἐν ἐκάστη σκηνῇ σίτα παρασκευάσατε, ἢ τοῖς δεσπόταις καὶ τοῖς οἰκέταις αὐτῶν καθ' ἡμέραν ἐποιεῖτε.

ὁπότεροι ἂν] Juntina, Stephaniana 2. et Guelf. ὁπότε ἂν, quod recepit Zeune: deinde ἀξιώσωσι Edd. pr. Philelphus et Guelf.

εὖ οὖν ἴστε] Ita cum Brodæi libris et Guelf. Zeune; antea erat ἴστε οὖν: sequens συμφέροι est ex libris Bodl. et Gabr. ductum et receptum jam olim a Stephano in locum prioris συμφέροι.

38. ταξίαρχους] Guelf. in textu ἱππάρχους habet, vulgarem in margine.

Ἄνδρες Φίλοι, γινώσκω μὲν, ὅτι νῦν ἔξεστιν ἡμῖν
 προτέροις τῶν ἀπόντων συμμάχων ἀρίστου τυχεῖν, καὶ
 τοῖς μάλα ἐσπουδασμένοις σίτοις καὶ ποτοῖς χρῆσθαι·
 ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ τοῦτ' ἂν τὸ ἀριστον πλεόν ὠφελῆσαι
 ἡμᾶς, ἢ τὸ τῶν συμμάχων ἐπιμελεῖς Φανῆναι, οὐδ' ἂν
 αὕτη ἢ εὐωχία ἰσχυροτέρους τοσοῦτον ποιῆσαι, ὅσον εἰ δυ-
 ναίμεθα τοὺς συμμάχους προθύμους ποιεῖσθαι. Εἰ δὲ 39
 τῶν νυνὶ διακόντων καὶ κατακαινόντων τοὺς ἡμετέρους
 πολεμίους, καὶ μαχομένων, εἴ τις ἐναντιοῦται, τούτων
 δόξομεν οὕτως ἀμελεῖν, ὥστε, καὶ τῶν εἰδέναι, ὅ τι
 πράττουσιν, ἥριστικότες φαίνεσθαι, ὅπως μὴ αἰσχυροὶ
 μὲν Φανούμεθα, ἀσθενεῖς δὲ ἐσόμεθα, συμμάχων
 ἀποροῦντες. Τὸ δὲ τῶν πονούντων καὶ κινδυνεύοντων ἐπι-
 μεληθῆναι, ὅπως εἰσιόντες τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσιν, αὕτη ἂν
 ἡμᾶς ἢ θοῖνη πλείω εὐφράνειεν, ὡς ἐγὼ Φημι, ἢ τὸ
 παραχρῆμα τῇ γαστρὶ χαρίσασθαι. Ἐννοήσατε δὲ, 40
 ἔφη, ὡς, εἰ μὴδ' ἐκείνους αἰσχυντέον ἦν, οὐδ' ὡς ἡμῖν νῦν
 προσήκει οὔτε πλησμονῆς πω, οὔτε μέθης· οὐ γάρ πω
 διαπέπρακται ἡμῖν, ἀ βουλόμεθα, ἀλλ' αὐτὰ πάντα
 νῦν ἀκμάζει ἐπιμελείας δεόμενα. Ἐχομεν γὰρ ἐν τῷ

γινώσκω μὲν] Ita liber Gabriellis pro vulgato γινώσκωμεν habet, quod ante Zeunium damnaverat etiam Stephanus. Sequens ἡμῖν est in Bodl. Guelf. et Edit. Castal. Bryl. ceteri libri et Edd. ἡμῖν dant.

τῶν ἀπόντων] Guelf. ἀπάντων τῶν—μάλιστα ἐσπουδασμένοις σίτοις. Ante Zeunium erat σίτοις.

τοῦτ' ἂν] Guelf. ἂν δοκεῖ τοῦτο—νῦν τὴν εὐωχίαν. sed in litura νῦν τῇ εὐωχίᾳ rescriptum est. Etiam margo Steph. νῦν τὴν εὐωχίαν refert.

τοσοῦτον] Ex libris Brodæi et Guelf. additum jam olim a Stephano; sequens δυναίμεθα in Guelf. est a correctore; prius δυναίμεθα erat scriptum.

39. νυνὶ] Guelf. νῦν: deinde ἀποκαινόντων Bodl.

ὅ τι πράττουσιν] In Guelf. est πῶς πρ. vulgato supra scripto.

πονούντων] Guelf. κινδυνεύοντων καὶ πονούντων. deinde infertum vulgo post ἐπιμεληθῆναι pronomen τινὰ cum libris Gabr. et Bodl. omisi.

αὕτη ἂν] Guelf. ἂν omisit.

40. δ' ἔφη] Guelf. omisso δὲ habet ὡς εἰ μὴ ἐκείνους: ex eodem νῦν ante προσήκει accessit; idem postea cum Philel. Gabr. πω dedit pro ποτε, quod damnavit etiam Stephanus.

αὐτὰ πάντα] Guelf. αὐτὰ πάντα. Philelphus ταῦτα πάντα expressit.

Ἐχομεν γὰρ] Ita Guelf. a correctoris manu, in textu enim est δὲ; sequens ἴσως Stephanus addidit ex libris Philelphi et Guelf. Postea male ποιήσαντες Guelf.

στρατοπέδῳ πολεμίους πολλαπλασίους ἡμῶν αὐτῶν, καὶ
 τούτους λελυμένους· οὓς καὶ φυλάττεσθαι ἴσως ἔτι
 προσήκει, καὶ φυλάττειν, ὅπως ὧσι καὶ οἱ ποιήσοντες
 ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια. Ἔτι δ' οἱ ἰππεῖς ἡμῖν ἄπεισι, φρον-
 τίδα παρέχοντες, ὅπου εἰσὶ καὶ ἔλθωσιν, εἰ παραμε-
 41 νοῦσιν. Ὡστε, ὦ ἄνδρες, νῦν μοι δοκεῖ τοιοῦτον σίτον
 προσφέρεισθαι δεῖν ἡμᾶς καὶ τοιοῦτον ποτόν, ὁποῖόν τις
 οἶεται μάλιστα σύμφορον εἶναι πρὸς τὸ μῆτε ὑπνοῦ, μῆτε
 42 ἀφροσύνης ἐμπίπλασθαι. Ἔτι δὲ καὶ χρήματα ἐγὼ
 οἶδα ὅτι πολλὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐστίν, ὧν οὐκ ἀγνοῶ
 ὅτι δυνατὸν ἡμῖν (κοινῶν αὐτῶν ὄντων τοῖς συγκατειλη-
 φόσι) νοσφίσασθαι, ὅποσα ἀν βουλώμεθα· ἀλλ' οὐ μοι
 δοκεῖ τὸ λαβεῖν κερδαλεώτερον εἶναι τοῦ, δικαίους φαινο-
 μένους ἐκείνοις, τούτῳ πειρᾶσθαι ἔτι μᾶλλον ποιεῖν αὐ-
 43 τοὺς ἢ νῦν ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς. Δοκεῖ δέ μοι γ', ἔφη,
 καὶ τὸ νεῖμαι τὰ χρήματα, ἐπειδὴν ἔλθωσι, Μήδοις καὶ
 Ἑρκανίοις καὶ Τιγράνῃ ἐπιτρέψαι· καὶ τι μείον ὑμῖν
 δάσωνται, κέρδος ἠγήσασθαι· διὰ γὰρ τὰ κέρδη ἡδίων
 44 ἡμῖν παραμενοῦσι. Τὸ μὲν γὰρ νῦν πλεονεκτῆσαι, ὀλι-
 γοχρόνιον ἀν ἡμῖν τὸν πλοῦτον παράσχοι· τὸ δὲ, ταῦτα
 προεμένους, ἐκεῖνα κτήσασθαι, ὅθεν ὁ πλοῦτος φύεται,

οἱ ἰππεῖς] Articulum οἱ Guelf. omi-
 fit, et deinde ἢ παραμένουσι supra scri-
 ptum, quæ est lectio Edd. pr. postea
 ἡμᾶς προσφέρεισθαι δεῖν; denique ἀν τι
 συμφωρώτατον εἶη, quæ lectio etiam in
 margine Steph. exstat, mihi que ma-
 gis placet.

41. ἀφροσύνης] Quæ potum nimium
 solet consequi, ut somnus satietatem
 cibi. ἐμπίπλασθαι in Guelf. est, sed
 correctum.

42. ἐγὼ οἶδα ὅτι] His omiſſis Guelf.
 πολλά ἐστίν ἐν τῷ στρατ.

οὐκ ἀγνοῶ] Junt. ἀκούω. Brodæi et
 Guelf. liber καὶ οὐκ ἀγνοῶ. In Guelf.
 sequens αὐτῶν a correctore fuit sup-

pletum.

συγκατειληφόσι] Guelf. κατειληφόσι
 —ὅποσα βουλώμεθα.

ἐκείνοις] Junt. Ald. Ifingr. φαινομέ-
 νους, ἐκείνους (Ald. ἐκείνοις) τούτῳ. Phi-
 lelphus omiſſo ἐκείνοις expreſſit αὐτοὺς
 τούτῳ πειρᾶσθαι ἔτι μᾶλλον ποιεῖν,
 quæ ipsa est lectio Guelf. quam vul-
 gari τούτῳ πειρᾶσθαι ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς
 substitui verborum tamen ordine im-
 mutato.

43. μοι γ', ἔφη] Ex Guelf. γε addi-
 tum; idem liber καὶ ἦν τι—ἠγείσθαι
 ἦδη γὰρ sed διὰ supra scripto. Sequens
 ἡμῖν corrector supplevit.

τοῦθ', ὡς ἐγὼ δοκῶ, ἀευναότερον ἡμῖν δύναιτ' ἂν τὸν ὄλ-
βον καὶ πᾶσι τοῖς ἡμετέροις παρέχειν. Οἴμαι δ', ἔφη, 45
καὶ οἴκοι ὑμᾶς τούτου ἕνεκεν ἀσχεῖν, καὶ γαστρὸς κρείτ-
τους εἶναι καὶ κερδέων ἀκαίρων, ἵν', εἴ ποτε δεοί, δυναί-
μεθα αὐτοῖς συμφόρως χρῆσθαι· ποῦ δ' ἂν ἐν μείζοσι
τῶν νῦν παρόντων ἐπιδειξάμεθα τὴν παιδείαν, ἐγὼ μὲν
οὐχ ὄρῶ.

Ὁ μὲν οὕτως εἶπε· συνέειπε δ' αὐτῷ Ἰστιάσπας, ἀνὴρ 46
Πέρσης τῶν ὁμοτίμων, ὧδε. Δεινὸν γάρ τ' ἂν εἴη, ὃ
Κῦρε, εἰ ἐν Θῆρα μὲν πολλάκις ἄσιτοι καρτεροῦμεν, ὅπως
Θηρίον τι ὑποχείριον ποιησάμεθα, καὶ μάλα μικροῦ ἴσως
ἄξιον ὄλβον δὲ ὅλον πειρώμενοι Θηραῖν, εἰ ἐμποδῶν τι
ποιησαίμεθα γενέσθαι ἡμῖν, ἀ τῶν μὲν κακῶν ἀνθρώ-
πων ἀρχεῖ, τοῖς δ' ἀγαθοῖς πείθεται· οὐκ ἂν πρέποντα

44. τοῦθ' ὡς] Ita cum Aldina Steph.
et Weiske. Ex Guelf. τούτου ὡς dedit
Zeune; τοῦτ' αὐθ' ὡς Junt.

ἀευναότερον] In libro Brodæi et
Guelf. πλειότερον est: sed in Guelf.
vulgata supra scripta exstat. Idem
liber sequens ὄλβον dedit pro πολυ-
τον.

45. τούτου ἕνεκεν] Guelf. τούτου
ἕνεκα, sed rectius idem κερδέων ἀκαί-
ρων substituit vulgato ἀκαίρων κερδῶν,
et deinde εἶποτε pro ὅποτε.

ποῦ δ' ἂν ἐν] Hæc est lectio Philo-
phi, Stephani et Guelf. nisi quod in
Guelf. est ἐπιδειξάμεθ' ἂν. Aldinam
ὅτῳ δ' ἂν ἐπὶ μείζοσι durissimam revo-
cavit cum Zeunio Weiske ad ὅτῳ in-
telligens πρότῳ. Juntina ὅτῳ δ' ἐπὶ—
ἐπιδειξάμεθα. Equidem ὅπου δ' ἂν
malim.

46. Ἰστιάσπας] Guelf. Ἰστιάσπης
recepit Zeune.

γάρ τ' ἂν] Est pro γάρ τοι ἂν, ut μὲν
τ' ἂν apud Atticos. deinde ποιησάμε-
θα malim scriptum.

ἐμποδῶν τι ποιησαίμεθα] Ad τι in-
tellige κατά. Sed pro ποιησαίμεθα
malim aliud verbum scriptum, quod
passionem significaret, quam patitur,
qui cupiditatibus indulget, aut ab
edendi bibendique et habendi lubi-

dine imperari sibi patitur.

οὐκ ἂν πρέποντα] Vulgo legitur
πείθεται, οὐκ ἂν etc. ubi Leoncl. μὴ
ante πρέποντα deesse suspicabatur.
Cui tam inhumane occurrit Zeu-
nius, ut hanc ejus opinionem non
solum temerariam et perineptam vo-
caret, sed virum egregium et de Xe-
nophonte multo magis meritum et-
iam somniasse diceret. Quo ipso
crimine fati ostendit, nihil se in hu-
jus loci sententia ejusque conjun-
ctione grammatica vidisse. At enim
vero manifestum et certum est ab
initio δεινὸν γάρ τ' ἂν εἴη usque ad ver-
ba τοῖς δ' ἀγαθοῖς πείθεται esse argu-
mentationem eam, quæ a minore
procedit ad majus, et membrum po-
sterius orationis ei ὄλβον—Θηραῖν ποιη-
σαίμεθα ab eodem initio contineri et
regi. Contra in vulgari lectioe
membrum alterum a priore violenter
divulsum adjungitur verbis οὐκ ἂν
πρέποντα—ποιεῖν, atque ita omnis ar-
gumentationis vis plane evertitur et
tollitur. Quod cum Weiskius recte
et acute sensisset, καὶ ante οὐκ ἂν in-
ferendum esse suspicatus est. Mihi
οὐκ οὐκ πρέποντ' ἂν ἡμῖν scribendum
videbatur. Interim divisione sen-
tentiarum locum adjuvare studui.

47 ἡμῶν δοκοίημεν ποιεῖν. Ὁ μὲν Ὑστάσπας δὴ οὕτω συν-
εῖπεν· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ταῦτα συνήθουν. Ὁ δὲ Κύ-
ρος εἶπεν, Ἄγετε δὴ, ἔφη, ἐπειδὴ ὁμοθυμοῦμεν ταῦτα, πέμ-
ψατε ἀπὸ λόχου πέντε ἄνδρας ἕκαστος τῶν σπουδαιοτά-
των· οὔτοι δὲ περιιόντες, οὓς μὲν ἂν ὀρῶσι πορσύνοντας
τὰ ἐπιτήδεια, ἐπαινούντων· αὖς δ' ἂν ἀμελοῦντας, κο-
λαζόντων ἀφειδέστερον, ἢ ὡς δεσπότηαι. Οὔτοι μὲν δὴ
ταῦτα ἐπαίουν.

C A P. III.

Perfarum
res equestris
decernitur.

ΤΩΝ δὲ Μήδων τινὲς ἤδη οἱ μὲν, ἀμάξας προωρημη-
μένας καταλαβόντες καὶ ἀποστρέψαντες, προσήλαυνον
μεστὰς, ὧν ἐδεῖτο ἡ στρατιά, οἱ δὲ καὶ ἀρμαμάξας γυ-
ναικῶν τῶν βελτίστων τῶν μὲν γνησίων τῶν δὲ καὶ παλ-
λακίδων, διὰ τὸ κάλλος συμπεριαγομένων· καὶ ταύτας
2 εἰληφότες προσῆγον. Πάντες γὰρ ἔτι καὶ νῦν οἱ κατὰ
τὴν Ἀσίαν στρατεούμενοι, ἔχοντες τὰ πλείστου ἄξια,
στρατεύονται, λέγοντες, ὅτι μᾶλλον μάχονται ἂν, εἰ τὰ
Φίλτατα παρείη· τούτοις γὰρ Φασιν ἀνάγκη εἶναι προ-
θύμως ἀλέξειν. Ἴσως μὲν οὖν οὕτως ἔχει· ἴσως δὲ καὶ
ποιοῦσιν αὐτὰ τῇ ἡδονῇ χαριζόμενοι.
3 Ὁ δὲ Κύρος, θεωρῶν τὰ τῶν Μήδων ἔργα καὶ Ὑρκα-

47. Ὁ μὲν] Guelf. ὁ μὲν οὖν Ὑστά-
σπης οὕτως εἶπεν recepit Zeune: idem
liber deinde ἄγε δὴ—ὁμοθυμοῦμεν, sed
corrector ὁμοθυμοῦμεν dedit.

πέντε ἄνδρας] Guelf. ἕκαστος πέντε
ἄνδρας.

πορσύνοντας] procurantes et appa-
rantes commeatum cibumque.

οὓς δ' ἂν] Castalio primus ἂν omi-
sit, quod ex Edd. pr. et Guelf. revo-
cavit Zeune.

1. καταλαβόντες] Ita pro καταλαμ-
βάνοντες Guelf. deinde idem cum
Juntina et Zonara δειται στρατιά.

καὶ παλλακίδων] Ita cum Stephana-

no et Guelf. Zeuniana; sed Edd.
primæ καὶ ante γνησίων collocant.

καὶ ταύτας] Copulam Guelf. omi-
sit.

2. ἀλέξειν] Ita pro ἀλεξεῖν ex Guelf.
Suspicionem Xenophontis de Asiaticorum
lubidine sequitur Ammianus
extremo libro 23. *effusius*, inquit,
plerique soluti in Venerem ægreque con-
tenti multitudine pellicum pro opibus
quisque adsciscunt matrimonia plura vel
pauca.

τῇ ἡδονῇ] Junt. Ifingr. τῇ omit-
tunt.

3. θεωρῶν] Hoc pro ὀρῶν dedit

νίων, ὡσπερὲι κατεμέμφετο καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, εἰ οἱ ἄλλοι ἂν τούτον τὸν χρόνον ἀκμάζειν τε μᾶλλον ἑαυτῶν ἐδόκουν καὶ προσκτάσθαι τι, αὐτοὶ δὲ ἐν ἀργυτέρῃ χώρῃ ὑποκαταμένειν. Καὶ γὰρ δὴ οἱ ἀπάγοντες καὶ ἀποδεικνύντες Κύρω, ἀΐγον, πάλιν ἀπήλαυνον, μεταδιώκοντες τοὺς ἄλλους· ταῦτα γὰρ ἔφασαν σφίσι προστετάχθαι ποιεῖν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. Δακνόμενος δὲ ὁ Κύρος ἐπὶ τούτοις, ταῦτα μὲν ὅμως κατεχάριζε· συνεκάλει δὲ πάλιν τοὺς ταξίαρχους, καὶ στας, ὅπου ἔμελλεν ἂν ἐξακούεσθαι τὰ λεγόμενα, εἶπε τάδε·

Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες φίλοι, εἰ κατάσχοιμεν τὰ νῦν⁴ προφαινόμενα, μεγάλα μὲν ἂν ἅπασι Πέρσαις ἀγαθὰ γένοιτο, μέγιστα δὲ ἂν εἰκότως ἡμῖν, δι' ὧν πρᾶσσεται, πάντες, οἶμαι, γινώσκομεν· ὅπως δὲ ἂν αὐτῶν ἡμεῖς κύριοι γενοίμεθα, μὴ αὐτάρκεις ὄντες κτήσασθαι αὐτὰ, εἰ μὴ ἔσται οἰκεῖον ἰππικὸν Πέρσαις, τοῦτ' ἐγὼ οὐκέτι ὀρῶ. Ἐννοεῖτε γὰρ δὴ, ἔφη, ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Πέρσαις⁵ ὄπλα, οἷς δοκοῦμεν τρέπεσθαι τοὺς πολεμίους ὁμοσε ἰόν-

Guelf. idem deinde ὡσπερ—καὶ αὐτὸν—σὺν αὐτῷ: unde καὶ recepit Zeune.

εἰ οἱ ἄλλοι] Junt. Ifingr. ὅτι εἰ οἱ ἄλλοι ἂν. Sed εἰ abest ab Aldina; ἂν abesse malebat Stephanus, et auctoritate Bodl. omisit cum Hutchinsono Weiske; ἀνὰ τοῦτον τὸν χρόνον corrigebat Muretus. Equidem toleravi, suadente etiam Abreschio ad Thucyd. p. 716.

ὑποκαταμένειν] Guelf. ὑπομένειν. A. lieubi ἀργυτέρῃ scriptum annotavit Stephanus. Ceterum ἀκμάζειν vigorem corporis cum promptitudine animi et factorum significare, argumento sunt verba ἐν ἀργυτέρῃ χώρῃ, quæ dicta sunt ut supra ἐν μισθοφόρου χώρῃ· εἶναι, hoc sensu si ipse subsidere hic et ignavis accenseri malle videbitur.

ἀπάγοντες] Copulam ex Guelf.

subjunct Zeune; idem liber σφίσιν ἔφασαν τετάχθαι (correctum προστιτ.) habet, deinde δακνόμενος δὲ—τὰ μὲν ὅμως.

ἔμελλεν ἂν] Guelf. αὐτοῦ ἔμελλον ἀκούεσθαι τὰ βουλευόμενα, λέγει τάδε. Etiam Philolphus τὰ βουλευόμενα λέγει expressit. Mihi ἂν hoc loco alienum videtur esse.

4. τὰ νῦν] Guelf. νῦν a correctore suppletum habet, ut deinde πρᾶσσετε et γινώσχετε a secunda manu fuerunt emendata.

γενοίμεθα] Guelf. γιγνοίμεθα—ἐγὼ οὐκέτι ὀρῶ. Vulgo est οὐκέτι ἐγὼ ὀρῶ.

5. ἔχομεν] Ante hoc verbum mihi colon ponendum videbatur aut ὅτι adjungendum: deinde vulgatus ordo verborum τοὺς πολεμίους τρέπεσθαι ex Guelf. fuit mutatus. Idem liber ἰόντες dat.

τας· καὶ δὴ τρεπόμενοι, ποίους ἢ ἰππέας, ἢ τοξότας, ἢ πελταστὰς, ἢ ἀκοντιστὰς, ἄνευ ἵππων ὄντες δυναίμεθα ἀν φεύγοντας ἢ λαβεῖν, ἢ κατακαίνειν; Τίνες δὲ ἀν φοβοῖντο ἡμᾶς προσιόντες κακουργεῖν ἢ τοξόται, ἢ ἀκοντιστὰι, ἢ ἰππεῖς, εὖ εἰδότες, ὅτι οὐδεὶς αὐτοῖς κίνδυνος, ὑφ' ἡμῶν κακόν τι παθεῖν μᾶλλον, ἢ ὑπὸ τῶν πεφυκότων δένδρων; Εἰ δ' οὕτω ταῦτα ἔχει, οὐκ εὐδῆλον, ἔφη, ὅτι οἱ νῦν παρόντες ἡμῖν ἰππεῖς νομίζουσι, ταῦτα πάντα ὑποχείρια γιγνόμενα εἶναι ἑαυτῶν οὐχ ἦττον, ἢ ἡμέτερα; 7^ν Ἴσως δὲ, νῆ Δία, καὶ μᾶλλον. Νῦν μὲν οὖν οὕτω ταῦτα ἔχει κατ' ἀνάγκην. Εἰ δὲ ἡμεῖς ἰππικὸν κτησαίμεθα, μὴ χεῖρον τούτων, οὐ παντάπασιν ἡμῖν καταφανές, ὅτι τοὺς τ' ἀν πολεμίους δυναίμεθα καὶ ἄνευ τούτων ποιεῖν, ὅσαπερ νῦν σὺν τούτοις, τούτους τε ἔχοιμεν ἀν τότε μετριώτερον πρὸς ἡμᾶς φρονούντας; Ὅποτε γὰρ ἢ παρῆναι ἢ ἀπέιναι βούλοιντο, ἦττον ἀν ἡμῖν μέλοι, εἰ αὐτοῖ

καὶ δὴ τρεπόμενοι] Mihi καὶ τοι scribendum ex sententia loci videbatur; deinde δυναίμεθα Juntina habet; sequens κατακαίνειν ex margine Steph. recepit postrema Editio Leonclavii, ex Guelf. Zeuniana in locum vulgaris ἀποκατείναι; idem liber ἢ ante ἰππέας omisit.

κακουργεῖν] Margo Steph. et Guelf. κακοῦν; idem liber τι κακὸν præfert, referente Zeunio, τι omisissum annotat Fischer.

πεφυκότων] Radicibus infixarum terræ et hærentibus sine motu arborum.

6. Εἰ δ' οὕτω ταῦτα] Ita cum Guelf. pro εἰ δὲ ταῦτα οὕτως scripsi euphoniæ causa; idem liber deinde ἔχει, εὐδῆλον, ὅτι. Juntina etiam ἔφη omisit.

νομίζουσι] Guelf. νομίζουσι (supra scripto κομίζουσι) πάντα τὰ ὑποχείρια γιγνόμενα ἑαυτῶν εἶναι οὐχ ἥσσον ἢ ἡμέτερα. Etiam margo Steph. πάντα τὰ ὑποχ. refert; pro ἑαυτῶν Junt. Ald. Iningr. αὐτοῖς dant, et κομίζουσι antea

Aldina. sed ἑαυτῶν εἶναι ex libris suis annotavit Brodæus. Lectionem libri Guelf. prætulit Zeune πάντα τὰ, contra ταῦτα πάντα revocavit Weiske. Quodsi olim in aliquo libro scriptum fuit κομίζουσι, ea lectio mihi cum ταῦτα πάντα melius coire videbatur, ita tamen ut post εἶναι insertum fuisset verbum νομίζουσι. Vulgatum denique ordinem οὐχ ἦττον ἑαυτῶν εἶναι cum Zeunio ex libro Guelf. mutavi.

7. μὴ χεῖρον] Guelf. μέχρι, sed correctum; deinde idem liber cum libris Brodæi et margine Steph. πᾶσιν ἡμῖν.

τοὺς τ' ἀν] Guelf. τοὺς τε πολεμίους δυναίμεθα καὶ ἄνευ τ. ποιῶν, ὅσαπερ νῦν σὺν τούτοις. unde vulgatum δυναίμεθα ἄνευ—ἀπερ καὶ νῦν correxi. In Guelf. tamen τε est a correctore additum.

ἢ παρῆναι ἢ] Guelf. παρῆναι καὶ ἀπέιναι. Margo Steph. εἶναι ἢ ἀπέιναι.

εἰ αὐτοῖ] Guelf. καὶ γὰρ, ut libri

ἀνευ τούτων ἀρκοίημεν ἡμῖν αὐτοῖς. Εἶεν. Ταῦτα μὲν 8
 δὴ, οἶμαι, οὐδεὶς ἂν ἀντιγνωμονήσειε, μὴ οὐχὶ τὸ πᾶν
 διαφέρειν, τῶν Περσῶν γενέσθαι οἰκεῖον ἵππικόν. Ἄλλ'
 ἐκεῖνο ἴσως ἐννοεῖτε, πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο. Ἄρ' οὖν σκε-
 ψώμεθα, εἰ βουλοίμεθα καθιστάναι ἵππικόν, τί ἡμῖν
 ὑπάρχει, καὶ τίνας ἐνδεῖ. Οὐκοῦν ἵπποι μὲν οὔτοι πολ- 9
 λοὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατειλημμένοι, καὶ χαλινοὶ, οἷς
 πείθονται, καὶ τᾶλλα, ὅσα δεῖ ἵπποις ἔχουσι χρῆσθαι.
 Ἄλλὰ μὴν καὶ οἷς γε δεῖ ἄνδρα ἵππέα χρῆσθαι ἔχο-
 μεν, θώρακας μὲν, ἐρύματα τῶν σωμάτων, παλτὰ δὲ,
 οἷς καὶ μεθιέντες καὶ ἔχοντες χρῶμεθ' ἂν. Τί δὴ τὸ 10
 λοιπόν; Δηλονότι ἀνδρῶν δεῖ. Οὐκοῦν τοῦτο μάλιστα
 ἔχομεν; οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡμέτερόν ἐστιν, ὡς ἡμεῖς ἡμῖν
 αὐτοῖς. Ἄλλ' ἐρεῖ τις ἴσως, ὅτι οὐκ ἐπιστάμεθα. Μὰ
 Δί'· οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ἐπισταμένων νῦν, πρὶν μαθεῖν,
 οὐδεὶς ἠπίστατο. Ἄλλ' εἶποι ἂν τις, ὅτι παῖδες ὄντες 11
 ἐμάνθανον. Καὶ πότῃρα παῖδες εἰσι φρονιμώτεροι, ὥστε
 μαθεῖν τὰ φραζόμενα καὶ δεικνύμενα, ἢ ἄνδρες; πότε-

Brodæi et margo Steph. unde καὶ γὰρ αὐτοὶ effecit Weiske.

ἀρκοίημεν] Hoc pro ἀρκοίμην dedit Guelf.

8. Εἶεν] Hoc verbum Juntina et Isingr. omisit; et potest abesse non incommode. deinde οἶμαι omisso sequente ἂν Guelf. postea γενέσθαι τῶν Περσῶν.

ἴσως] Hoc in margine Guelf. est scriptum; deinde idem liber γένοιτο ἂν. σκεψώμεθα εἰ.

Ἄρ' οὖν] Qui supra ii. 2, 18. ἄρα οὖν dederunt, hic ἄρ' οὖν omnes reliquerant Interpretes.

καθιστάναι] Ita Guelf. miror vulgatum καθιστάναι huc usque fuisse toleratum.

ὑπάρχει] Vulgatum ὑπάρξει, quod inter lineas scriptum est etiam in Guelf. ex eodem libro, Philelphi versione et margine Isingr. correxit Zeune, quanquam obnitente Fischero ad Weller. 2. p. 263. et compa-

rante i. 6, 12. διήσσονται pro δύνονται.

9. ἵπποις] Hoc ex margine Steph. et Guelf. vulgato ἵππους recte substituit Weiske; in Codice vulgatum corrector addidit. Verbo χρῆσθαι Edd. pr. γε adjungunt.

χρῶμεθ' ἂν] Guelf. omisit ἂν.

10. Τί δὴ] In Guelf. corrector δὴ adscripsit; deinde post ἔχομεν pro puncto superiore signum interrogationis posui, quod orationi Cyri ceteræ melius convenire videbatur.

ἐπιστάμεθα] Intellige τὴν ἵππικὴν; sequentia verba μὰ Δία ex libris Brodæi, quibuscum facit Guelf. addidit Stephanus.

τούτων τῶν] Ex Guelf. τούτων cum Zeunio inferui: ex eodem libro vulgatum καὶ πότῃρα οἱ παῖδες—ἢ οἱ ἄνδρες correxi. In sequenti enim membro ad πότῃροι articulus erat necessarius, hic vero minus. Sic iterum est ὅση οὔτε παισὶν οὔτε ἄλλοις ἀνδράσιν.

ροι δὲ, ἀ ἂν μάθωσιν, ἰκανώτεροι τοῖς σώμασιν ἐκπονεῖν,
 12 οἱ παῖδες ἢ οἱ ἄνδρες; Ἄλλὰ μὴν σχολή γε ἡμῖν μαν-
 θάνειν, ὅση οὔτε παισὶν οὔτε ἄλλοις ἀνδράσιν· οὔτε γὰρ
 τοξεύειν ἡμῖν μαθητέον, ὥσπερ τοῖς παισὶ· προεπιστάμεθα
 γὰρ τοῦτο· οὔτε μὴν ἀκοντίζειν· ἐπιστάμεθα γὰρ καὶ
 τοῦτο· ἀλλ' οὐδὲ μὴν, ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἀνδράσι, τοῖς μὲν
 γεωργίαι ἀσχολίαν παρέχουσι, τοῖς δὲ τέχναι, τοῖς δὲ
 ἄλλα οἰκεῖα· ἡμῖν δὲ στρατεύεσθαι οὐ μόνον σχολή,
 13 ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. Ἄλλὰ μὴν οὐχ ὥσπερ ἄλλα
 πολλὰ τῶν πολεμικῶν, χαλεπὰ μὲν, χρήσιμα δέ· ἵπ-
 πικὴ δὲ οὐκ ἐν ὁδῷ μὲν ἡδίων, ἢ αὐτοὺς τοῖν ποδοῖν πο-
 ρεύεσθαι; ἐν δὲ σπουδῇ οὐχ ἡδὺ ταχὺ μὲν Φίλω πα-
 ραγενέσθαι, εἰ δέοι, ταχὺ δὲ, εἴτε ἄνδρα εἴτε θῆρα δέοι
 διώκεσθαι, καταλαβεῖν; Ἐκεῖνο δὲ οὐχὶ εὐπετέες, τὸ, ὅ
 τι ἂν δέη ὄπλον φέρειν; τὸν ἵππον τοῦτο συμφέρειν; οὐκ-
 14 οὔν ταυτό γ' ἐστὶν ἔχειν τε καὶ φέρειν. Ὁ γεμὴν μά-
 λιστ' ἂν τις φοβηθεῖη, μὴ, εἰ δεήσει ἐφ' ἵππου κινδυ-
 νεύειν πρότερον ἡμᾶς, πρὶν ἀκριβοῦν τὸ ἔργον τοῦτο, κά-
 πειτα μῆτε πεζοὶ ἐτι ὤμεν μῆτε πω ἵππεῖς ἰκανοὶ, ἀλλ'
 οὐδὲ τοῦτο ἀμήχανον· ὅπου γὰρ ἂν βουλώμεθα, ἐξέσται

11. ἀ ἂν] Ita Guelf. et Philelphus. vulgatum ἂν revocavit Weiske. deinde σώματι Guelf.

12. καὶ τοῦτο] Zeunio suadente καὶ huc revocavi, quod vulgo post ὥσπερ positum in Guelf. deest plane. Philelphus eodem ordine καὶ vertit.

οὐδὲ μὴν] Intellige ἀσχολίαν παρέχουσι ἡμῖν.

13. Ἄλλὰ μὴν οὐχ] Modum dicendi ellipticum esse ait Zeune pro ἀλλὰ μὴν οὐχ οὕτως ἢ ἵππικὴ ἐστίν. Mihi locus vitiosus esse et medela egere videbatur, quam tamen afferre non possum.

αὐτοὺς τοῖν] Guelf. αὐτοῖν, supra scripto vulgato. deinde δέοιτο διώκοντα Edd. pr. δέοι διώκοντα Steph. διώκοντα in Guelf. etiam corrector dedit.

οὐχ] Hoc pro οὐκ ex Guelf. dedit

Zeune. εὐπετέες est commodum, commoditatem præbens.

τὸν ἵππον] Guelf. τὸ δ' ἵππον. deinde vulgatum ἔχειν τε καὶ συμφέρειν ex margine Stephani et Guelf. correxit Zeune. Sed posterior hæc sententia obscurior et minus falsa visa est etiam Weiskio, qui sensum se hunc eruisse dubitanter ponit: perinde esse sive quis ipse arma ferat sive ferenda imponat equo, modo secum seu ad manum habeat. Sed totus locus non est dignus reliqua Xenophontis facilitate.

14. μάλιστα] Guelf. γε adjungit, idem deinde ἡμᾶς πρότερον—τοῦτο ἔργον.

μῆτε πω] Hoc vulgato μῆθ' substituit ex Guelf. Zeune.

ἀμήχανον] Huic rei facile est me-

ἡμῖν πεζοῖς εὐδὺς μάχεσθαι· οὐδὲν γὰρ τῶν πεζικῶν ἀπομαθησόμεθα, ἰππεύειν μανθάνοντες. Κύρος μὲν 15 οὕτως εἶπε· Χρυσάντας δὲ, συναγορεύων αὐτῷ, ᾧδε ἔλεξεν·

Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὕτως ἐπιθυμῶ ἰππεύειν μαθεῖν, ὡς νομίζω, ἢν ἰππεὺς γένωμαι, ἄνθρωπος πτηνὸς γενέσθαι. Nῦν μὲν γὰρ ἐγωγε ἀγαπῶ, ἢν γ', ἐξ ἴσου τῷ 16 θεῖν ὀρμηθεῖς ἀνθρώπων, μόνον τῇ κεφαλῇ προσχωῶ, ἄν τε, θηρίον παραθέον ἰδὼν, δυνηθῶ διατεινόμενος φθάσαι, ὥστε ἀκοντίσαι ἢ τοξεῦσαι, πρὶν πᾶν πρόσω αὐτὸ γενέσθαι. Ἦν δὲ ἰππεὺς γένωμαι, δυνήσομαι μὲν ἄνδρα ἐξ ὄψεως μήκους καθαιρεῖν· δυνήσομαι δὲ, θηρία διώκων, τὰ μὲν ἐκ χειρὸς παίειν καταλαμβάνων, τὰ δὲ ἀκοντίζειν ὥσπερ ἐσθηκότα· καὶ γὰρ, εἰ ἀμφοτέρω ταχέα ἦ, ὅμως δὲ πλησίον γίγνηται ἀλλήλων, ὥσπερ τὰ ἐσθηκότα ἔσται. Ὁ δὲ δὴ μάλιστα δοκῶ ζῶν, ἔφη, 17

deri vel providere: deinde pro πεζικῶν margo Steph. πολεμικῶν habet. μανθάνοντες] Ex Guelf. hoc vulgato μαθόντες cum Fischero prætulit.

15. ἢν ἰππεὺς] Ita pro ἰάν Guelf. πτηνὸς] Durisculum est quod ex Platonis Reipublicæ libro 5. appofuerunt interpretes πτεροῦν χρηθὴ πωιδία ὄντα εὐδὺς, ἢν, ἂν τι δὴ, πωιδόμενοι ἀποφεύγασιν. Πῶς λίγαις; ἔφη· ἐπὶ τοῖς ἰπποῖς, ἢν δ' ἐγὼ, ἀναβιβαστίον ὡς κωιδάτους καὶ διδαζόμενους ἰππεύειν etc.

γενέσθαι] Hoc vulgato ἴσσομαι ex libris Brodæi et Guelf. substituit Zeune; equidem ἂν additum malim, ut futuri ἴσσομαι vicem possit sustinere.

16. ἀγαπῶ, ἢν γ'] Ita cum Juntina libris Guelf. Aldina et Steph. ἀγαπῶν, deinde προσχῶν. Muretus ἀγαπῶν ἢν πρόσχω corrigebat. ἀνθρώπων dat Guelf.

ἂν σε θηρίον] Libri Guelf. καὶ θηρίον recepit cum Zeunio Weiske. sequens διατεινόμενος pro præfenti tempore libro eidem debetur; postea πόρρω margo Steph.

καθαίρειν] Est consequi et superare

re; opponitur enim τῷ ἐξ ἴσου ὀρμηθέντι. Compara Abresch. ad Ætichylum tom. ii. p. 42.

ἀκοντίζειν] Ita cum Philepho Guelf. ἀκοντίζων revocavit Weiske.

ἰάν ἀμφοτέρω] Guelf. ἂν ἀμφ. deinde ὅμως δ' ἀπλησία γίγνηται Aldina, ὅμως δὲ πλησία γίγνηται Guelf. Aldinæ γίγνηται cum Stephano Weiske, Juntinæ γίνηται Zeune prætulit. Mihi Leonclavii conjectura ὅμως εἰ πλησίον γίνηται unice placet, quantum inutilis visa Zeunio. duo enim, inquit, corpora, quantum celeritate æqualia, si tamen consequantur se et vicina sibi fuerint facta, stare videbuntur. Nunc video etiam Philephum dedisse: tamen ubi propius invicem fuerint: καὶ ἰάν est pro εἰ καὶ, εἴτε, ut apparet ex sequente ὅμως; deinde si ὅμως δὲ verum esset, tum ἀμφοτέρω μὲν præcedere debebat.

17. Ὁ δὲ δὴ] Guelf. δὴ omittit; Bodl. et Budensis ᾧ δὲ δὴ. idem Budensis deinde fecit. 18. οὐκ ἔστιν omittit. Budæi conjecturam ἐγὼ δὲ δὴ recepit Hutchinson. Pro δὲ δὲ dictum interpretantur Zeune et Weiske. Mihi

ἐξηλωκέναι ἵπποκενταύρους, εἰ ἐγένοντο, ὥστε προβουλεύ-
 εσθαι μὲν ἀνθρώπου φρονήσει, ταῖς δὲ χερσὶ τὸ δέον
 παλαμάσθαι, ἵππου δὲ τάχος ἔχειν καὶ ἰσχὺν, ὥστε τὸ
 μὲν φεῦγον αἰρεῖν, τὸ δὲ ὑπομένον ἀνατρέπειν· οὐκοῦν
 πάντα καὶ γὰρ ταῦτα, ἵππεὺς γενόμενος, συγκαορίζομαι
 18 πρὸς ἑμαυτόν. Προνοεῖν μὲν γε ἔξω πάντα τῇ ἀνθρω-
 πίνῃ γνώμῃ, ταῖς δὲ χερσὶν ὀπλοφορήσω, διώξομαι δὲ τῷ
 ἵππῳ, τὸν δὲ ἐναντίον ἀνατρέψω τῇ τοῦ ἵππου ῥώμῃ.
 Ἄλλ' οὐ συμπεφυκῶς δεδήσομαι, ὥσπερ οἱ ἵπποκένταυ-
 19 ροί· οὐκοῦν τοῦτό γε κρεῖττον, ἢ συμπεφυκέναι. Τοὺς
 μὲν γὰρ ἵπποκενταύρους οἶμαι ἔγωγε πολλοῖς μὲν ἀπο-
 ρεῖν τῶν ἀνθρώποις εὐρημένων ἀγαθῶν ὅπως δεῖ χρῆ-
 σθαι, πολλῶν δὲ τῶν ἵπποις πεφυκότων ἡδέων πῶς [αὐ-
 20 τῶν] χρῆ ἀπολαύειν. Ἐγὼ δὲ, ἢν ἵππεύειν μάθω, ὅταν
 μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου γένωμαι, τὰ τοῦ ἵπποκενταύρου δῆ-
 πουθεν διαπράξομαι· ὅταν δὲ καταβῶ, δειπνήσω, καὶ
 ἀμφιέσομαι, καὶ καθευδήσω, ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἀνθρω-
 ποί· ὥστε τί ἄλλο ἢ διαιρετὸς ἵπποκένταυρος καὶ πάλιν

ea ratio ineptior videtur quam alte-
 ra, quam ipse secutus sum, ut ζῶον
 ad ὄ pertineat, et in apodofi nil sup-
 plendum sit. Verum in Zeuniana
 ratione διὰ primum deest, in apodofi
 vero πάντα ταῦτα refertur ad ὄ fatis
 dure.

ζῶον, ἔφη] Guelf. ζῶν ἔφη, in mar-
 gine ζῶον pro varietate annotato.
 margo Steph. ζῶον, ἔφη. unde vulga-
 tum ordinem ἔφη, ζῶον mutavi.

εἰ ἐγένοντο] Intellige τοιοῦτοι; ita
 recte ὥστε sequetur, quod in vulgari
 interpunctione, ubi post ἐγένοντο su-
 perius punctum adest, unde pendeat,
 interpretes non dixerunt.

οὐκοῦν πάντα] Vulgo majore distin-
 ctione hæc a præcedentibus separata
 sectionem 18. exordiebantur, quæ
 tamen apodofin sententiæ totius con-
 tinent; ita tamen ut, quod fieri so-
 let post longiorem parenthesis, verba
 initio non accurate respondeant. Ce-
 terum Guelf. ταῦτα πάντα καὶ ἐγὼ

habet scriptum.

συγκαορίζομαι] Stephanus συγκαορί-
 σομαι præferbat, me assentiente.

18. μὲν γε] Mihi sententia γὰρ po-
 stulare videbatur; τῇ ἀνθρωπίνῃ, ο-
 missio intermedio ἐμῇ, quod est in
 Edd. pr. et Bodl. cum Philolpho
 Guelf. πάντα τῇ ἐμῇ ἀνθρ. dedit Ste-
 phanus.

δὲ τῷ] Guelf. δὲ omisit; deinde τὸν
 ἀντίον ubi corrector δὲ inferuit. ἀνα-
 τρέψω idem dedit in locum vulgaris
 ἀνατρέψομαι.

19. πεφυκότων ἡδέων] Ita cum
 Guelf. Zeune; vulgo ordo invertitur
 verborum; deinde αὐτῶν ut inutile
 et molestum seclusi, et comma post
 ἡδέων sustuli. Ceterum vulgatum
 πολλοῖς δὲ τῶν Hutchinsonson auctori-
 tate Editionum quarundam, quas
 tamen non nominavit, primus cor-
 rexerit.

20. δήπουθεν] Ita cum Guelf. Zeune
 pro δήπου.

σύνθετος γίγνομαι; Ἐτι δ', ἔφη, καὶ τοῖσδε πλεονεκ-21
 τήσω τοῦ ἵπποκενταύρου· ὁ μὲν γὰρ δυοῖν ὀφθαλμοῖν
 προεωρᾶτο, καὶ δυοῖν ἄτοιον ἤκουεν· ἐγὼ δὲ τέτταρσι μὲν
 ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι, τέτταρσι δὲ ὡσὶ προαισθήσο-
 μαι· πολλὰ γὰρ φασιν ἀνθρώποις καὶ ἵππον τοῖς ὀφ-
 θαλμοῖς προορᾶντα δηλοῦν, πολλὰ δὲ τοῖς ὡσὶ προα-
 κούοντα σημαίνειν. Ἐμὲ μὲν οὖν, ἔφη, γράφε τῶν ἵπ-
 πεύειν ὑπερεπιθυμούντων. Νῆ Δί', ἔφασαν οἱ ἄλλοι
 πάντες, καὶ ἡμᾶς γε. Ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει· 22
 Τί οὖν; ἔφη, ἐπεὶ σφόδρα ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ, εἰ καὶ νόμον
 ἡμῖν αὐτοῖς ποιησαίμεθα, αἰσχρὸν εἶναι, οἷς ἂν ἵππους
 ἐγὼ πορίσω, ἂν τις φανῆ πεζῇ ἡμῶν πορευόμενος, εἰάν τε
 πολλήν, εἰάν τε ὀλίγην ὁδὸν δέη διελθεῖν; ἵνα καὶ παν-
 τάπασιν ἵπποκενταύρους οἴωνται ἡμᾶς οἱ ἀνθρώποι εἶναι.
 Ὁ μὲν οὕτως ἐπήρετο· οἱ δὲ πάντες συνέπνευσαν ὥστε 23
 ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου οὕτω χρῶνται Πέρσαι, καὶ οὐδεὶς ἂν
 τῶν καλῶν καγαθῶν ἐκῶν ὀφθείη Περσῶν οὐδαμοῦ πε-
 ζὸς ἰών. Οἱ μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἦσαν.

γίγνομαι] Æmilii Porti γίγνομαι
 nemo facile admirabitur.

21. τοῖσδε] Ita liber Philelphi et
 Guelf. pro τῶδε; margo Steph. τῶδε
 refert.

τεκμαροῦμαι] Guelf. τεκμηροῦμαι—
 ὡσὶν αἰσθήσομαι.

φασὶν ἀνθρώποις] Guelf. φασὶ καὶ
 ἵππον ἀνθρώπου τοῖς ὀφθ.—ὡσὶν ἀκούον-
 τα. Juntina φασὶν ἀνθρώπου καὶ ἵππον.
 fed Castal. et Bryl. ἀνθρώπων. Aldina,
 Philel. et Stephanus nostram lectio-
 nem dederunt.

μὲν οὖν] Guelf. οὖν omisit; sequens
 ὑπερεπιθυμούντων pro simpliciter ἐπιθυμ.
 dedit liber Philelphi cum margine
 Stephani et Guelf.

Νῆ Δί', ἔφασαν] Ex Guelf. νῆ τὸν
 Δί', ἔφασαν dedit Zeune.

22. ὁ Κῦρος λέγει] Vulgatum ἔφη ὁ
 Κῦρος propter sequens ἔφη merito ex
 Guelf. correxit Zeune.

ἡμῖν ταῦτα] Guelf. δοκεῖ ταῦτα re-
 cepit Zeune; πάντων ἡμῖν expressit
 Philelphus. deinde ἦ καὶ Guelf. *num*
etiam Philelphus

ποιησαίμεθα] Ita libri Brodæi, Phil-
 elphi et Guelf. pro πορισαίμεθα, quod
 inter lineas etiam in Guelf. scriptum
 exstat.

ἂν τις] Guelf. ἦν τις—ἦν τι—ἦν τι
 —ἡμᾶς οἴωνται.

23. συνέπνευσαν] Margo Steph. Le-
 oncl. συνέπνευσαν.

χρῶνται] Scilicet τῶν νόμων. Ceterum
 οὕτω post Πέρσαι cum Guelf. colloca-
 vit Zeune. Idem liber deinde οὐδα-
 μῆ.

CAP. IV.

Captivi ut
continean-
tur sub im-
perio, di-
mittuntur
liberi.

ἮΝΙΚΑ δὲ ἦν ἕξω μέσου ἡμέρας, προσήλαυνον οἱ Μη-
δοὶ ἵππεῖς καὶ οἱ Ἑρκάνιοι, ἵππους τε ἄγοντες αἰχμαλώ-
τους καὶ ἄνδρας· ὅσοι γὰρ τὰ ὄπλα παρεδίδουσαν, οὐκ
ἀπέκτεινον. Ἐπεὶ δὲ προσήλασαν, πρῶτον μὲν αὐτῶν
ἐπυνθάνετο ὁ Κύρος, εἰ σῶοι πάντες εἶεν αὐτῶ· ἐπεὶ δὲ
τούτ' ἔφασαν, ἐκ τούτου ἠρώτα, ὅ τι ἐπραξάν. Οἱ δὲ
διηγοῦντο, ἅπερ ἐποίησαν, καὶ ὡς ἀνδρείως ἕκαστα,
ἐμεγαληγόρου. Ὁ δὲ διήκουε πάντα ἠδέως, ὅσα ἐβού-
λοντο λέγειν· ἔπειτα δὲ καὶ ἐπήνεσεν αὐτοὺς οὕτως·
Ἄλλὰ καὶ δῆλοί τοι, ἔφη, ἐστὲ, ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένε-
σθε· καὶ γὰρ μείζους φαίνεσθε, καὶ καλλίους, καὶ
γοργότεροι, ἢ πρόσθεν, ἰδεῖν. Ἐκ δὲ τούτου ἐπυνθάνετο
ἤδη αὐτῶν, καὶ ὁπόσῃν ὁδὸν διήλασαν, καὶ εἰ οἰκοῖτο ἡ
χώρα. Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι καὶ πολλὴν διελάσειαν, καὶ
πᾶσα οἰκοῖτο ἡ χώρα, καὶ μεστὴ εἴη καὶ οἰῶν, καὶ αἰ-
γῶν, καὶ βοῶν, καὶ ἵππων, καὶ σίτου, καὶ πάντων ἀγα-
θῶν. Δυσὸν ἂν, ἔφη, ἐπιμελητέον ἡμῖν εἶη, ὅπως τε
κρείττους ἐσόμεθα τῶν ἐχόντων αὐτὰ, καὶ ὅπως αὐτοὶ

1. μέσου ἡμέρας] Edd. pr. μέσου
πάργο Steph. cum Guelf. δ' ἕξω μέσου
ἡμέρα ἐγένετο. libri Brodæi ἐγένετο ἕξω
μέσου ἡμέρα. Zonaras ἤδη δὲ ὑπερμι-
σοῦσης ἡμέρας dixit.

οἱ Ἑρκάνιοι] Articulum omisit
Guelf. et deinde κατέκαινον pro vul-
gato ἀπέκτεινον dedit.

2. σῶοι πάντες εἶεν αὐτῶ] Guelf. σω-
θεῖεν πάντες αὐτῶν—τί ἐπραξάν—ἢ π'
ἐποίησαν.

3. διήκουε πάντα ἠδέως] Guelf. libri
lectionem διηκούετο ἠδέως πάντων ὅσα
ἔβ. recepit cum Zeunio Weiske. Me-
dia forma verbi in hoc tempore mihi
inaudita est, nec convenit, quod
comparabat Zeune, Atticum ἀκούσο-
μαι futurum tempus. Videtur διή-
κουε τε fuisse, quod mutarunt, qui in

altero membro καὶ ex more non se-
qui fed δὲ videbant.

δῆλοί τοι] Ex Guelf. τοι additum,
idem liber ἔτι ἄνδρες.

4. ἐπυνθάνετο ἤδη] Edd. pr. ἤδη
omittunt, ex libris Brodæi, cum quo
facit Guelf. addidit Stephanus: de-
inde ὁπόσῃν pro πόσῃν dedit Guelf.

οἰκοῖτο] Editio Bryl. et Halensis
οἰκεῖτο. sequens διελάσειαν pro Edd.
pr. δὴ ἐλάσειαν dederunt libri Brodæi,
Bodl. Guelf.

καὶ οἰῶν] Guelf. cum Philelpho εἴη
ὄων, omiffa copula.

5. Δυσὸν ἂν] Est ἂν pro οὖν dictum,
ut in ἄρα ἂν εἴη, de quo ad i. 4, 13.

ἐχόντων αὐτὰ] Guelf. αὐτὰ ἐχόντων
—οὗτοι μινούσιν—πολὺ ἄξιον. unde
μινούσιν in locum vulgaris μίνουσιν fuit

μενούσιν· οἰκουμένη μὲν γὰρ χώρα πολλοῦ ἄξιον κτῆμα·
 ἐρήμη δὲ ἀνθρώπων οὔσα, ἐρήμη καὶ τῶν ἀγαθῶν γί-
 γνεται. Τοὺς μὲν οὖν ἀμυνομένους οἶδα, ἔφη, ὅτι ἀπεκ- 6
 τεínaτε, ὀρθῶς ποιῶντες· τοῦτο γὰρ μάλιστα σώζει τὴν
 νίκη· τοὺς δὲ παραδιδόντας [τὰ ὅπλα] αἰχμαλώτους
 ἡγάγετε· οὓς εἰ ἀφείημεν, τοῦτ' αὖ σύμφορον ἂν, ὡς ἐγὼ
 φημι, ποιήσαιμεν. Πρῶτον μὲν γὰρ νῦν οὐκ ἂν φυλάτ- 7
 τεσθαι οὐδὲ φυλάττειν τούτους ἡμᾶς δεοί, οὐδ' αὖ σιτο-
 ποιεῖν τούτοις· (οὐ γὰρ λιμῶ γε δήπου ἀποκτενοῦμεν αὐ-
 τοὺς) ἔπειτα δὲ [καὶ] τούτους ἀφέντες, πλείοσιν αἰχ-
 μαλώτοις χρῆσόμεθα. Ἐὰν γὰρ κρατῶμεν τῆς χώρας, 8
 ἅπαντες ἡμῖν οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες, αἰχμάλωτοι ἔσονται·
 μᾶλλον δὲ τούτους ζῶντας ἰδόντες καὶ ἀφεθέντας μενού-
 σιν οἱ ἄλλοι, καὶ πείθεσθαι αἰρήσονται μᾶλλον ἢ μά-
 χεσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτω γιγνώσκω· εἰ δὲ ἄλλο τις
 ὄρᾳ ἄμεινον, λεγέτω. Οἱ δὲ ἀκούσαντες συνήνουν ταῦτα 9
 ποιεῖν. Οὕτω δὴ ὁ Κύριος καλέσας τοὺς αἰχμαλώτους
 λέγει τάδε· Ἄνδρες, ἔφη, νῦν τε, ὅτι ἐπέειθεσθε, τὰς 10

ut a Stephano ex libris Brodæi sub-
 stitutum.

6. οἶδα, ἔφη] Guelf. ἔφη, οἶδα, κα-
 τικαίνετι. quod receipt Zeune.

[τὰ ὅπλα] Hæc verba scripta in
 libro suo expressit Philelphus et ad-
 denda censuit Leonclavius, cui pa-
 ruit Welfius et Hutchinsonus, iacu-
 τούς contra addebat Stephanus.

ἡγάγετε] Ita cum Philelpho Guelf.
 vulgo est ἡλάβετε, quod defendit
 Zeune.

ἀφείημεν] Ita pro ἀφίημεν Guelf.
 cum Philelpho, qui ejusdem libri
 τοῦτ' αὐτὸ expressit, quod et mihi
 probatur.

7. τούτους ἡμᾶς] Ordinem invertit
 Guelf. sequens οὐδ' αὖ pro οὐδ' ἂν ex
 Philelphi versione, Castal. Bryl. et
 Argent. dedit Zeune.

τούτοις] Ita cum Zeuniana libri
 Brodæi et Bodl. pro τούτους Edd. pr.
 οὐ γὰρ]. Guelf. οὐ γὰρ δὴ λιμῶ γε

δήπου κατακτανοῦμεν—ἔπειτα δὲ τού-
 τους. unde κατακτανοῦμεν dedit Zeune,
 qui libri ejusdem οὐ γὰρ δὴ suspicatur
 positum esse pro οὐ γὰρ τοι. Equi-
 dem ejusdem auctoritate confisus καὶ
 seclusi.

8. Ἐὰν] Guelf. "Ἦν—πάντες ἡμῖν.
 ex eodem est sequens ἐν αὐτῇ pro ἐν
 ταύτῃ receptum.

μενούσιν οἱ ἄλλοι] Ita cum Guelf.
 pro μενούσι καὶ οἱ ἄλλοι scripsi.

ἄλλο τις] Ita cum Aldina et Bodl.
 Hutchinson et Weiske. ἄλλος τις
 Junt. Isingr. Philelphus et Steph.
 ἄλλος τις—ἀμείνονα Guelf. ἄλλα τις
 ἀμείνονα libri Brodæi. Vulgatum ἄλ-
 λος τις ὄρᾳ ἄμεινον defendebat Zeune
 comparato loco Anabæfos iii. 2, 25.
 εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιστον ὄρᾳ.

9. τὰς] Guelf. τοιάδε cum Philel-
 pho. deinde ἐπίθεσθε malebat scri-
 ptum Stephanus: postea pro κακὸς
 ἔσσαι Zonaras καινὸν ἔσσαι scriptum

ψυχὰς περιεποιήσασθε· τοῦ τε λοιποῦ, ἢν οὕτω ποιήτε, οὐδ' ὅτι οὖν κακὸν ἔσται ὑμῖν ἄλλ', ἢ οὐχ ὁ αὐτὸς ἄρξει ὑμῶν, ὅσπερ καὶ πρότερον· οἰκήσετε δὲ τὰς αὐτὰς οἰκίας, καὶ χώραν τὴν αὐτὴν ἐργάσεσθε, καὶ γυναῖξί ταῖς αὐταῖς συνοικήσετε, καὶ παίδων τῶν ὑμετέρων ἄρξετε, 11 ὡσπερ ὑν. Ἡμῖν μέντοι οὐ μαχεῖσθε, οὐδὲ ἄλλω οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἀδικῆ, ἡμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν μαχοῦμεθα· Ὅπως δὲ μηδ' ἐπαγγέλλη μηδεὶς ὑμῖν στρατεύειν, τὰ ὅπλα πρὸς ἡμᾶς κομίσασθε· καὶ τοῖς μὲν κομίζουσιν ἔσται εἰρήνη, καὶ ἃ λέγομεν, ἀδόλως· ὅποσοι δ' ἂν τὰ πολεμικὰ μὴ ἀποτίθωνται ὅπλα, ἐπὶ τούτους 12 ἡμεῖς καὶ δὴ στρατευσόμεθα. Ἐὰν δὲ τις ὑμῶν, καὶ ἰὼν ὡς ἡμᾶς εὐνοικῶς καὶ πράττων τι καὶ διδάσκων φαίνηται, τοῦτον ἡμεῖς ὡς εὐεργέτην καὶ Φίλον, οὐχ ὡς δούλον, περιέψομεν. Ταῦτ' οὖν, ἔφη, αὐτοί τε ἴστε, καὶ 13 τοῖς ἄλλοις διαγγέλλετε. Ἄν δ' ἄρα, ἔφη, ὑμῶν βουλομένων ταῦτα, μὴ πείθωνταί τινες, ἐπὶ τούτους ἡμᾶς ἄγετε, ὅπως ἡμεῖς ἐκείνων, μὴ ἐκεῖνοι ὑμῶν ἄρχωσιν. Ὅ

olim legisse videtur. Ita enim sententiam loci retulit: Ἐν γὰρ τι καινὸν ἔσται ὑμῖν, ὅτι οὐχ ὁ αὐτὸς ὑμῶν ἄρξει — πρότερον. τὰ δ' ἄλλα τὰ αὐτὰ ἔσται πάντα ὑμῖν.

10. ὅσπερ καὶ] Male Philel. liber, Guelf. Castal. Bryl. Argent. Hutchin-soniana Editio ὡσπερ καί. Cf. ii. 3, II. et viii. 6, 7.

συνοικήσετε] Juntina, Isingr. συνοικήσεσθε.

11. οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις] Margo Steph. οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις. Guelf. οὐδὲ ἄλλω· ἡνίκα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἀδικῆ. unde vulgatum οὐδενί· ἂν δὲ καὶ ἄλλος ὑμᾶς correxī.

δὲ μηδ'] Edd. pr. δὲ omittunt: δὲ μὴ Castal. Bryl. Argent. Nostrum ex Bodl. et Philelpho dedit primus Hutchinson. In Guelf. est ὡς δ' ἐπαγγέλθῃ τις ἡμῖν στρατιά. in quo scriptura ὅπως δὲ μηδ' ἐπαγγέλθῃ τις ὑμῖν στρατιά latere videtur.

εἰρήνη] Philelphus εἰρήνη τε καὶ ἄλλα ἃ λέγομεν scriptum in Codice suo veritit.

ἀποτίθωνται] Libri Brodæi, Philelphi et Guelf. ἀποφέρωσι, inter lineas Guelf. ἀναφέρωσι.

καὶ δὴ] Edd. pr. καὶ δεῖ. quod correxit Brodæus, καὶ ἦδη malebat scriptum Mure.us, καὶ ἡμεῖς δὴ Weiske. καὶ δὴ est pro ἦδη, solenne Xenophonti.

12. Ἐὰν] Guelf. Ἄν. deinde φανῆται Edd. pr.

περιέψομεν] Ita Philelphus cum Bodl. etiam legit scriptum, *fovebitimus* vertens. *περιόψομεν* Guelf. cum Edd. pr. *περιέψομεν* Stephanus dedit, magis tamen et ipse nostram lectionem probans.

13. Ἄν δ' ἄρα] Guelf. Ἦν δ' ἄρα—ἡμῶν βουλ. etiam Stephanus ἡμῶν β. dedit.

ἡμῖς ἐκείνων] Ita Philel. Castal.

μὲν δὴ ταῦτ' εἶπεν· οἱ δὲ προσεκύνησάν τε καὶ ταῦτα ἔφασαν ποιήσειν.

CAP. V.

ΕΠΕΙ δὲ ἐκεῖνοι ὄχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν· Ὁρα δὴ, ὦ ^{Cœna fumitur et castra custodiuntur.} Μῆδοί τε καὶ Ἀρμένιοι, δειπνεῖν πᾶσιν ἡμῖν παρεσκευάσται δὲ ὑμῖν τὰ ἐπιτήδεια, ὡς ἡμεῖς βέλτιστα ἠδυνάμεθα. Ἄλλ' ἴτε, καὶ ἡμῖν πέμπετε τοῦ πεπονημένου σίτου τὸν ἡμισυν· ἰκανὸς δὲ ἀμφοτέροις πεποιήται· ὄψον δὲ μὴ πέμπετε, μηδὲ πιεῖν· ἰκανὰ γὰρ ἔχομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς παρεσκευασμένα. Καὶ ὑμεῖς δὲ, ἔφη, ὦ Ἑρκά-2 νιοι, διάγετε αὐτοὺς ἐπὶ τὰς σκηναίς, τοὺς μὲν ἄρχοντας ἐπὶ τὰς μεγίστας, (γιγνώσκετε δὲ) τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἂν δοκῇ κάλλιστα ἔχειν· καὶ αὐτοὶ δὲ δειπνεῖτε, ὅπουπερ ἠδιστον ὑμῖν· σῶαι μὲν γὰρ ὑμῖν καὶ ἀκέραιοι αἱ σκηναί· παρεσκευάσται δὲ καὶ ἐνθάδε, ὡσπερ καὶ τούτοις. Τοῦτο δ' ἴστε ἀμφοτέροι, ὅτι τὰ μὲν ἔξω ὑμῖν ἡμεῖς νυκ-3 τοφυλακήσομεν, τὰ δ' ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτοὶ ὄρατε, καὶ τὰ ὄπλα εὖ τίθεσθε· οἱ γὰρ ἐν ταῖς σκηναῖς οὐπω

Bryl. Argent. margo Steph. pro ἡμεῖς — ἡμῶν. Guelf. ὑμεῖς ἐκείνων μὴ ὑμεῖς ἐπ' ἐκείνων ἀρχησθε. ubi latere suspirator ἀρχησθε, quod vulgari lectioni ἀρχησθε substitutum malim.

μὲν δὴ] Ex Guelf. δὴ additum: deinde Guelf. cum Philelpho et margine Steph. προσεκύνησαν τε καὶ ὑπισχνοῦντο ταῦτα ποιήσειν.

1. Μῆδοί τε] Ex Zonara τε addidit Zeune: deinde πᾶσιν ὑμῖν Guelf. cum Philelphi libro. postea ὦ βέλτισται inepte cum Zonara Guelf. sed ex eodem Zonara vulgatum ἠδυνάμεθα correxit Zeune.

πεπονημένου] Guelf. πεπονημένου ex eodem vulgatum τὸ ἡμισυ correxit Zeune. deinde ἰκανὸν—παρασκευασμένων Guelf.

2. δ' ἔφη] Guelf. cum Zonara δὲ ὦ Ἑρκάσιοι, ἔφη. deinde διάγετε cum libris Gabrielis Bodl. Guelf. margo

Stephanianæ, quod recte præferbat Stephanus vulgato διαγάγετε.

ὅπουπερ] Ita pro ὅπου Guelf. et libri Brodæi. Verba σῶαι μὲν γὰρ ὑμῖν in Edd. pr. omiffa primus restituit Brodæus. καὶ γὰρ ἀκέραιοι dedit Stephanus omiffis prioribus et in marginem rejectis, quæ exstant in Guelf. Philel. Budensi, et Zonara. καὶ αἱ σκηναὶ Guelf.

καὶ ἐνθάδε] Philelphus ὑμῖν ἐνθάδε scriptum vertit; rectius.

3. Τοῦτο δ'] Guelf. καὶ τοῦτο δὲ. deinde τὰ ὄπλα ἐντίθεσθε correctum in Guelf. quæ erat vulgaris ante Zeunium lectio, qui veram ex Philelphi libro, Castal. Bodl. et Guelf. restituit.

οὐπω] Ita cum Philel. Castal. Brodæi libris Steph. οὐπω Edd. pr. οὐτοι Guelf.

4 Φίλοι ἡμῖν. Οἱ μὲν δὴ Μῆδοι καὶ οἱ ἀμφὶ Τυγράνην ἐλούντο, καὶ ἱμάτια (ἦν γὰρ παρεσκευασμένα) μεταλαμβάνοντες ἐδείπνουν· καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς εἶχον τὰ ἐπιτήδεια· καὶ τοῖς Πέρσαις διέπεμπον τῶν ἄρτων ἐκάστοις τοὺς ἡμίσεις· ὄψον δὲ οὐκ ἔπεμπον οὐδὲ οἶνον, οἴομενοι ἔχειν τοὺς ἀμφὶ Κῦρον, ὅτι ἔφη ἀφθονα ταῦτα ἔχειν. Ὁ δὲ Κῦρος [ταῦτα] ἔλεγεν ὄψον μὲν τὸν λιμὸν, πιεῖν δ' ἀπὸ
5 τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. Ὁ μὲν οὖν Κῦρος δειπνίσας τοὺς Πέρσας, ἐπεὶ συνεσκότασε, κατὰ πεμπάδας καὶ κατὰ δεκάδας πολλοὺς αὐτῶν διέπεμψε· καὶ ἐκέλευσε κύκλω τοῦ στρατοπέδου κρυπτεῦν, νομίζων ἅμα μὲν Φυλακὴν ἔσεσθαι, εἴαν τις ἔξωθεν προσῆ, ἅμα δὲ, εἴαν τις ἔξω χρήματα φέρων ἀποδιδράσκει, ἀλώσεσθαι αὐτόν· καὶ ἐγένετο οὕτως· πολλοὶ μὲν γὰρ ἀπεδίδρασκον,
6 πολλοὶ δὲ ἐάλωσαν. Ὁ δὲ Κῦρος τὰ μὲν χρήματα τοὺς λαβόντας εἶα ἔχειν, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἐκέλευσεν ἀποσφάζαι· ὥστε τοῦ λοιποῦ οὐδὲ βουλόμενος ἂν εὔρες ῥα-

4. ἐλούντο] Bodl. et Guelf. ἐλούοντο. deinde verba ἦν γὰρ παρεσκευασμένα post ἐλούντο vulgo collocata, quasi balinea arte fuerint parata, cum liceret in fluvio vicino lavari, recte retraxit Weiske. Vestes enim puras unde sumferint in castris milites, lectoris intererat scire.

ἵπποι αὐτοῖς] Ita pro αὐτῶν ex Guelf. Zeune. deinde δὲ ἔπεμπον idem liber omisso ἐκάστοις.

[ταῦτα] ἔλεγεν] Guelf. ταῦτα omittit, quod mihi etiam melius abesse videbatur; igitur seclusi; sed præterea deest, quod τῷ πιεῖν respondeat vocabulum, ut τὸν λιμὸν respondet τῷ ὄψον; itaque πιεῖν δὲ τὸ ἀπὸ ποταμοῦ ὕδωρ a Xenophonte scriptum fuisse suspicor.

5. δειπνίσας] Male Junt. Guelf. δειπνήσας. deinde συνεσκότασε εἶδε liber Brodæi et Guelf. sed συνεσκότασε est contenebravit. ante id verbum vulgo ἐπειδὴ legitur, quod ex Guelf. correxi.

διέπεμψε] Ita Guelf. cum Zonara pro διέπεμπε. paulo ante margo Le-oncl. πεντάδας et πεμπάδας refert.

τοῦ στρατοπέδου] Ex Guelf. τὸ στρατοπέδον retulit et κρύπτειν vulgatum pro κρύπτισθαι interpretatus est Zeune, simul Zonaræ locum comparans: ὁ δὲ Κῦρος πολλοὺς τῶν Περσῶν διέπεμψε κύκλω τηρεῖν τὸ στρατοπέδον etc. unde τηρεῖν hoc loco olim fuisse lectum suspicari possis. Sed verum κρυπτεῖν ex Guelf. annotavit Fischer, corrector tamen in vulgatum κρύπτειν mutavit.

εἴαν τις] Guelf. bis ἂν τις habet; deinde ἔξω φέρων χρ. ἀποδιδράσκει, postea προσῆ Edd. pr.

πολλοὶ] Anaphoram esse ita intelligendam monuit Weiske, ut quicumque fuga elabi conati fuerint, omnes capti sint.

6. ἐκέλευσεν] Ordinem inversum ex Guelf. ἀποσφάζαι εκ. recepit Zeune. idem liber deinde εὔρες το δατ.

δίως τὸν νύκτωρ πορευόμενον. Οἱ μὲν δὴ Πέρσαι οὕτω 7
διήγον· οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον, καὶ εὐωχοῦντο, καὶ ἠύ-
λουντο, καὶ πάσης εὐθυμίας ἐνεπίμπλαντο· πολλὰ γὰρ
καὶ τοιαῦτα εἶλω, ὥστε μὴ ἀπορεῖν ἔργου τοὺς ἐγρηγο-
ρήσας.

Ὁ δὲ Κυαζάρης, ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς, τὴν μὲν νύκ- 8
τα, ἐν ἣ ἐξῆλθεν ὁ Κῦρος, αὐτός [τε] ἐμεθύσκειτο μεθ' Cyxares,
cognito
fuorum dif-
cessu iratus,
mittit, qui
confestim
illos redire
jubeat: sed
Cyrus nun-
tium reti-
nere studet.
ἑωνπερ ἐσκήνου, ὡς ἐπ' εὐτυχία, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ Μή-
δους ᾤετο παρεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ, πλὴν ὀλίγων,
ἀκούων Θόρυβον πολύν· οἱ γὰρ οἰκέται τῶν Μήδων, ἅτε
τῶν δεσποτῶν ἀπεληλυθόντων, ἀνειμένως καὶ ἔπινον καὶ
ἐθορύβουν, ἄλλως τε καὶ ἐκ τοῦ Ἀσσυρίου στρατεύματος
καὶ οἶνον καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα εἰληφότες. Ἐπεὶ 9
δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἐπὶ Θύρας οὐδεὶς ἦκε, πλὴν οἵπερ
καὶ συνεδείπνουν, καὶ τὸ στρατόπεδον κενὸν ἤκουεν εἶναι
τῶν Μήδων καὶ τῶν ἰππέων, εἴωρα δ', ἐπεὶ ἐξῆλθεν, οὐ-
τως ἔχοντα· ἐνταῦθα δὴ ἐβριμούτο τε τῷ Κύρῳ καὶ τοῖς
Μήδοις, τῷ καταλιπόντας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι· καὶ
εὐθύς, ὡσπερ λέγεται ὠμὸς εἶναι καὶ ἀγνώμων, κελεύει
τῶν παρόντων τινα, λαβόντα τοὺς παρ' ἑαυτῷ ἰππέας,

7. καὶ ἔπινον] Guelf. ἔπινον καὶ ἤδον-
το καὶ πάσης. corrector post ἤδοντο
inferuit καὶ πύλουντο. Etiam margo
Steph. ἔπινον καὶ ἤδοντο καὶ πάσης re-
fert nescio unde. Junt. Ifingr. ἐπιθυ-
μίας dant.

τοιαῦτα] Guelf. τὰ τοιαῦτα ἤλω.
sed margo εἶλω dat, quam formam
Thomas Atticam esse negat.

ἔργου] Libri Brodæi et Guelf. ἔργω,
ut non deesset, quo se oblectarent.

8. ἐν ἣ] In Guelf. corrector ἐν addi-
dit, deinde τε post αὐτός, postea μεθ'
ἄνωπερ ἐσκήνου in vulgatum μεθ' ὧν
παρισκήνου mutavit, quod equidem
correxī.

ὡς ἐπ'] Junt. οὕτως ἐπ'. deinde ὡς
ἔπειτα Edd. pr. præter Castal.

ἀπεληλυθόντων] Guelf. ἐπιληθόντων

ἀνειμένως ἔπινον—καὶ ἄλλα πολλὰ εἰ-
ληφότες, omisso τοιαῦτα, quod nemo
desideret.

9. Θύρας] Male Guelf. Θύραις—καὶ
στρατόπεδον ἤκουε κενὸν εἶναι. deinde
margo Leoncl. 3. ἰσπαν annotavit.
Καὶ ante συνεδείπνουν omisit Philel-
phus.

εἴωρα δ', ἐπεὶ] Juntina δὲ omisit;
καὶ εἴωρα Guelf. ex quo ἰσιτὴν dedit
Zeune.

τῷ καταλιπόντας] Aldina τὸ dedit.
λέγεται εἶναι] Muretus ἦν scriptum
malebat; εἶναι esse sensu perfecte po-
situm monuit Zeune: deinde καὶ
ante ἀγνώμων corrector demum addi-
dit in Guelf. ubi postea legitur τῶν
παρόντων κελεύει—τοὺς ἑαυτοῦ.

- πορεύεσθαι ὡς τάχιστα πρὸς τὸ ἀμφὶ Κῦρον στράτευμα,
 10 καὶ λέγειν τάδε· Ὁμην μὲν ἔγωγε, οὐδ' ἂν σε, ὦ Κῦρε,
 οὕτως ἀπρονοήτως περὶ ἐμοῦ βουλευέσθαι· εἰ δὲ Κῦρος
 οὕτω γιγνώσκῃ, οὐκ ἂν ὑμᾶς γε, ὦ Μῆδοι, ἐφελῆσαι
 οὕτως ἔρημον ἐμὲ καταλιπεῖν. Καὶ νῦν, εἰ μὲν Κῦ-
 ρος βούληται· εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρ-
 11 εστε. Ταῦτα δὴ ἐπέστελλεν. Ὁ δὲ τασσόμενος πο-
 ρεύεσθαι ἔφη, Καὶ πᾶς, ὦ δέσποτα, ἐγὼ εὐρήσω ἐκεί-
 νους; Πᾶς δὲ Κῦρος, ἔφη, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἐφ' οὓς ἐπο-
 ρεύοντο; Ὅτι νῆ Δί', ἔφη, ἀκούα ἀφροσύνας τῶν πολε-
 μίων Ἰρκανίους τινὰς, καὶ ἐλθόντας δεῦρο, οἴχεσθαι
 12 ἡγουμένους αὐτῶν. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κυαζάρης, πολὺ
 μᾶλλον ἔτι τῷ Κύρῳ ἠργίζετο, τῷ μὴδ' εἰπεῖν αὐτῷ ταῦ-
 τα· καὶ πολλῇ σπουδῇ μᾶλλον ἐπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μή-
 δους, ὡς ψιλώσων αὐτόν· καὶ ἰσχυρότερον ἔτι ἢ πρόσθεν
 τοῖς Μήδοις ἀπειλῶν ἀπεκάλει· καὶ τῷ πεμπομένῳ δὲ
 ἠπέιλει, εἰ μὴ ἰσχυρῶς ταῦτα ἀπαγγέλλοι.
- 13 Ὁ μὲν δὴ πεμπομένος ἐπορεύετο, ἔχων τοὺς ἑαυτοῦ
 ἵππεας ὡς ἑκατόν· ἀνιῶμενος, ὅτι οὐκ ἐπορεύθη καὶ αὐ-

10. περὶ ἐμοῦ] Guelf. περὶ ἐμοῦ οὐ-
 πως ἀπρ. βουλευέσθαι: idem deinde γε
 post ὑμᾶς et ὑμεῖς omittit.

ἐὰν μὲν] Guelf. ἂν μὲν ὁ Κῦρος βού-
 ληται. dehinc intellige καλῶς ἔχει.
 Ellipsis seu aposiopetis in hoc casu
 Græcis solennis.

11. ταῦτα δὴ] Ex Guelf. δὴ addidit
 Zeune.

Πᾶς δὲ] Intellige εὐρον. Liber Bro-
 dæi et Guelf. ὅση δέ. in eo illorum solo,
 a Iversus quos et Cyrus etc. Philephus
 vertit. ἔφη omittit Junt.

Ὅτι νῆ] Ideo quæfivi, quoniam
 audio etc.

ἡγουμένους αὐτῶν] Gabriel. αὐτῷ
 legi maluit, quod verum puto. Hyr-
 cani ducabant Cyrum contra hostes,
 a quibus ipsi discessionem fecerant.

12. Ἀκούσας] Ex Guelf. δὲ addidit
 Zeune.

τῷ μὴδ' εἰπεῖν] Ita ex Guelf. Zeune.
 τὸ est in Bodl. Vulgo articulus
 deest, sed Brodæus τῷ vel τὸ adden-
 dum censuit, ut Gabriel. Sic sect. 9.
 est ἰβριμῶτο τῷ Κύρῳ—τῷ καταλιπόν-
 τας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι.

τοῖς Μήδοις] Ex Guelf. αὐτοῖς τοῖς
 M. dedit Zeune, et deinde ἐπιεκάλει
 cum Ald. Junt. Guelf. accusabat est
 in versione Philephi: ἀπεκάλει, quod
 Leonclavius in notis sec. conjecerat,
 est in Bodl.

ἠπέιλει] Hoc pro ἠπέιλησεν ex
 Guelf. dedit Zeune. sequens ἀπαγ-
 γέλλοι est ex Guelf. ductum et anno-
 tatum a Fichero. Vulgatum ἀπαγ-
 γέλλοι nihili est.

13. ὅτι οὐκ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς] Ita
 Guelf. vulgo ante Zeunianam erat
 καὶ αὐτὸς οὐκ ἐπορεύθη. Margo Steph.
 οὐ καὶ αὐτὸς τότε ἐπορεύθη.

τὸς μετὰ τοῦ Κύρου. Ἐν δὲ τῇ ὁδῷ πορευόμενοι, δια-
 σχιζόμενοι τρίβῳ τινὶ, ἐπλανῶντο· καὶ οὐ πρόσθεν ἀφί-
 κοντο ἐπὶ τὸ Φίλιον στρατεύμα, πρὶν ἐντυχόντες ἀποχω-
 ρῶσι τισὶ τῶν Ἀσσυρίων, ἠνάγκασαν αὐτοὺς ἠγεῖσθαι·
 καὶ οὕτω δὴ ἀφικνῶνται, τὰ πύρα κατιδόντες, ἀμφὶ μέ-
 σαις πῶ νύκτας. Ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο πρὸς τῷ στρατο- 14
 πέδῳ, οἱ Φύλακες, ὥσπερ εἰρημένον ἦν ὑπὸ Κύρου, οὐκ
 εἰσαφῆκαν αὐτοὺς πρὸ ἡμέρας. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπε-
 φαίνεται, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους καλέσας ὁ Κύρος, τὰ
 τοῖς θεοῖς νομιζόμενα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀγαθοῖς ἐξαι-
 ρεῖσθαι ἐκέλευσε. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχον· ὁ δὲ, 15
 συγκαλέσας τοὺς ὁμοτίμους, εἶπεν· Ἄνδρες, ὁ μὲν θεὸς
 προφαίνει πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ἡμεῖς δὲ, ὡς Πέρσαι, ἐν
 τῷ παρόντι ὀλίγοι ἐσμέν, ὡς ἐγκρατεῖς εἶναι αὐτῶν.
 εἴτε γὰρ, ὅσα ἂν κατεργασώμεθα, μὴ φυλάξομεν,
 πάλιν ταῦτα ἀλλότρια ἔσται· εἴτε καταλείψομεν τινὰς
 ἡμῶν αὐτῶν φύλακας ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν γιγνομένοις, αὐ-
 τήκα οὐδεμίαν ἔχοντες ἰσχὺν ἀναφανούμεθα. Δοκεῖ οὖν 16
 μοι ὡς τάχιστα ἰέναι τινὰ ὑμῶν εἰς Πέρσας, καὶ διδά-

διασχιζόμενοι τρίβῳ] Ita cum Phil-
 elpho Guelf. et margo Steph. vulga-
 ris est in margine Guelf. διασχιζόμε-
 νων ὁδῶν τρίβῳ mihi ne græca quidem
 videtur.

ἐπὶ τὸ] Ita libri Brodæi cum Guelf.
 pro ἔς τὸ τοῦ Κύρου στρατόπεδον.

ἀποχωροῦσι] Omissum in Edd. pr.
 verbum ex Philelpho, Bodl. Guelf.
 accessit exemplo Stephani.

οὕτω δὴ] Edd. pr. οὕτοι δὴ. Bodl.
 cum Philelpho καὶ οὕτως. Cum Wel-
 fio καὶ οὕτω δὴ dedit Zeune.

ἀμφὶ μέσαις πῶ] Ita ex Guelf. ubi
 tamen πῶς est, vulgatum περὶ μέσαις
 νύκτας mutare sum ausus.

14. ὑπεφαίνεται] Libri Guelf. ὑπέ-
 φαίνει recepit Zeune, exempla plura
 ex Anabasi comparans, ubi activum
 adhibetur.

ὁ Κύρος] Hæc duo verba primus

addidit Steph. et sunt in Philel. Brod.
 Gabr. Camer. Bodl. Guelf. libris. de-
 inde ἐκέλευσε Guelf.

15. πολλὰ καὶ ἀγαθὰ] Copulam ex
 Guelf. cum Zeunio interserui. se-
 quens ὡς pro ὥστε ex eodem adscri-
 ptum libro. ὀλίγοι est pro ὀλιγώτεροι,
 pauciores quam ut retinere et servare
 possent ea.

ὅσα ἂν] Cum Philelpho Guelf. ὅποια
 ἂν. deinde προσεργασώμεθα Guelf.
 adscripto in margine κατεργασώμεθα,
 unde vulgatum κατεργαζώμεθα cor-
 rexi. idem liber φυλάξομεν, πάλιν
 ταῦτα ἀλλότρια ἔσται. unde vulga-
 rem ordinem φυλ. ταῦτα, πάλιν mu-
 tavi.

καταλείψομεν] Guelf. καταλείψω-
 μεν—ἰσχὺν ἔχοντες. Pro γιγνομένοις
 malim γενομένοις scriptum.

σκειν, ἄπερ ἐγὼ λέγω, καὶ κελεύειν ὡς τάχιστα πέμ-
πειν στράτευμα, εἴπερ ἐπιθυμοῦσι Πέρσαι τὴν ἀρχὴν τῆς
17 Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι. Ἴδι μὲν
οὔν, ἔφη, σὺ ὁ πρεσβύτατος, καὶ ἔλθων ταῦτα λέγε,
καὶ ὅτι, οὐς ἂν πέμπωσι στρατιώτας, ἐπειδὴν ἔλθωσι
παρ' ἐμέ, ἐμοὶ μελήσει περὶ τῆς τροφῆς αὐτῶν. Ἄ δὲ
ἔχομεν ἡμεῖς, ὄρῳς μὲν αὐτὰ, κρύπτε δὲ τούτων μηδέν· ὅ
τι δὲ τούτων ἐγὼ πέμπων εἰς Πέρσας καλῶς καὶ νομί-
μως ποιοίην ἂν, τὰ μὲν πρὸς τοὺς Θεοὺς, τὸν πατέρα
ἐρώτα· τὰ δὲ πρὸς τὸ κοινόν, τὰς ἀρχάς. Περψάντων
δὲ καὶ ὀπτῆρας, ὧν πρᾶττομεν, καὶ Φραστῆρας, ὧν ἐρω-
τῶμεν. Καὶ σὺ μὲν, ἔφη, συσκευάζου, καὶ τὸν λόχον προ-
πομπὸν ἄγε.

18 Ἐκ τούτου δὲ καὶ τοὺς Μήδους ἐκάλει, καὶ ἅμα ὁ
παρὰ τοῦ Κυαζάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν πᾶσι
τὴν τε πρὸς τὸν Κύρον ὀργὴν καὶ τὰς πρὸς τοὺς Μήδους
ἀπειλὰς αὐτοῦ ἔλεγε· καὶ τέλος εἶπεν, ὅτι ἀπιέναι Μή-

16. πέμπειν] Philelphus *mittere*
natus. unde margo Steph. forte du-
xit ἐπιπέμπειν, quod Zeune recepit,
aptius sane.

Ἀσίας αὐτοῖς καὶ] Ita cum Philel-
pho, Guelf. et margine Steph. vul-
gatum corrigere sum ausus Ἀσίας καὶ
τὴν κ. γενέσθαι ἐφ' ἑαυτοῖς. Longe
enim diversum est γενέσθαι αὐτοῖς et
γενέσθαι ἐπ' αὐτοῖς. Perfæ imperium
Asiæ acquirere et fructibus imperii
uti fruique studebant; longe minus
erat efficere, ut fructuum perceptio
in eorum esset potestate. κάρπωσιν
Pollux vii. 149. ex h. l. interpretatur
καρπίαν.

17. ἔφη, σὺ] Guelf. σὺ, ἔφη. deinde
ᾧ πρεσβ. libri Brodæi; pro ἔλθων
Guelf. ἰὼν dat. Postea ὅτι ἐμοὶ Jun-
tina, Ifingr. Equidem παρ' ἐμέ ab-
esse malim. περὶ τροφῆς Guelf.

κρύπτε] Guelf. κρύπτεται, sed cor-
rectum. Mihi vera lectio κρύπτου in
eo latere videbatur.

ἐγὼ πέμπων] Ita cum Guelf. et
margine Steph. Leoncl. Zeune, nisi

quod is errore operatum ποιοίην de-
dit. Vulgo erat καλῶς καὶ νομίμως
πέμπων εἰς Πέρσας ποιοίην. Juntina
et Ifingr. πρὸς Θεοῦς. Caftal. Bryl. ποι-
οίην αὐτὰ μὲν πρὸς.

τὸν πατέρα] Penes quem, ut fere
in regnis omnibus antiquis, sacro-
rum erat omnium summa potestas et
administratio.

τὸ κοινόν] Guelf. τὸν κοινόν—Φραστῆ-
ρας (correctum Φραστῆρας)—λόχον
πρῶτον. Etiam margo Steph. πρῶ-
τον retulit, sed προπομπὸν est in
margine Guelf. annotatum. Vocabulum
ὀπτῆρας id est κατασκόπους, seu ἐφόρους,
ex hoc loco posuit Pollux ii. 59.

18. ὁ παρὰ] Ex Philelpho et
margine Steph. Leoncl. παρὰ additum
est a Zeunio. Κυαζάρου Guelf. dein-
de πρὸς Κύρον. Ald. et Steph. πρὸς τὸν
Κύρον nostrum dant, Juntina et Zeu-
niana ἐπὶ τὸν Κ. postea πρὸς Μήδους
Guelf. denique καὶ εἰ Κύρος, sed cor-
rector εἰ καὶ Κύρος fecit; unde vul-
gatum εἰ καὶ ὁ Κ. correxi. Ad μίναι
intelligi αὐτοὺς censet Weiske.

δους κελεύει, καὶ εἰ Κῦρος μένειν βούλεται. Οἱ μὲν δὴ¹⁹
 Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου ἐσίγησαν, ἀποροῦντες
 μὲν, πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, Φοβούμενοι δὲ, πῶς
 ἀπειλοῦντι ὑπακούσειαν, ἄλλως τε καὶ εἰδότες τὴν ὀμό-
 τητα αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν· Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ ἀγγελέ²⁰
 τε καὶ Μῆδοι, οὐδὲν, ἔφη, θαυμάζω, εἰ Κυαζάρης, πολ-
 λούς μὲν πολεμίους τότε ἰδὼν, ἡμᾶς δὲ οὐκ εἰδὼς, ὅ τι
 πράττομεν, ὀκνεῖ περὶ τε ἡμῶν καὶ περὶ ἑαυτοῦ· ἐπειδὴν
 δὲ αἰσθῆται πολλούς μὲν τῶν πολεμίων ἀπολωλότας,
 πάντας δὲ ἀπεληλαμένους, πρῶτον μὲν παύσεται φο-
 βούμενος, ἔπειτα δὲ γνώσεται, ὅτι νῦν ἔρημος οὐ γίγνε-
 ται, ἠνίκα οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθρούς ἀπολλύ-
 ουσιν. Ἀλλὰ μὴν μέμψεώς γε πῶς ἐσμὲν ἄξιοι, εὖ τε²¹
 ποιῶντες ἐκεῖνον, καὶ οὐδὲ ταῦτα αὐτοματίσαντες; ἀλλ'
 ἐγὼ μὲν ἐκεῖνον ἔπεισα ἐᾶσαι με λαβόντα ὑμᾶς ἐξελ-
 θεῖν· ὑμεῖς δὲ οὐχ, ὡς ἐπιθυμοῦντες τῆς ἐξόδου, ἠρωτή-
 σατε, εἰ ἐξίοιτε, καὶ νῦν δεῦρο ἤκετε· ἀλλ' ὑπ' ἐκείνου
 κελευσθέντες ἐξίεναι, ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθόμενον εἶη. Καὶ
 ἡ ὀργὴ οὖν αὕτη, σάφ' οἶδ', ὑπὸ τε τῶν ἀγαθῶν πεπαν-
 θήσεται, καὶ σὺν τῷ φόβῳ λήγοντι ἄπεισι. Νῦν μὲν²²
 οὖν, ἔφη, σὺ, ὦ ἀγγελε, ἀνάπαυσαι, ἐπεὶ πεπόνηκας·
 ἡμεῖς τε, ὦ Πέρσαι, ἐπεὶ καὶ προσδεχόμεθα πολεμίους

19. Οἱ μὲν δὴ] Guelf. οἱ μὲν οὖν, de-
 inde cum margine Steph. πῶς χρὴ
 ἀπειλοῦντι ὑπακούσαι.

20. ἀγγελέ τε] Ex Guelf. τε accep-
 fit: idem liber deinde περὶ ἡμῶν καὶ
 περὶ αὐτοῦ dat.

ἔπειτα δὲ] Cum Stephano δὲ addere
 quam excusatione ellipseos uti, ma-
 lui. deinde οὐ νῦν ἔρημος Guelf.

21. γε πῶς] Guelf. τε πῶς et dein-
 de εὖ γε. Verbum αὐτοματίσαντες
 ex hoc ipso loco Moeris interpretari
 videtur ἀφ' ἑαυτῶν τι πράξαντες.

ἔπεισα] Hanc lectionem præ tuli
 alteri, quam ex Philelpho, libris Bro-

dæi, Guelf. et margine Steph. in-
 duxit Zeune πείσας—ἐξελθεῖν τὰ δὲ
 ποιῶν ἡμεῖς δέ.

σάφ' οἶδ', ὑπὸ] Ita cum Philelpho
 Guelf. pro σαφῶς οἶδα ὅτι ὑπὸ. se-
 quens ἀπεισι futuri vim habet. Ho-
 meri Ilias i. 81. similiter habet χόλον
 καταπέψη.

22. σὺ, ὦ] Ex Philelpho et Guelf.
 σὺ τε, ὦ dedit Zeune; ἐπεὶ καὶ πε-
 πόνηκας Guelf. malim ἐπειδή. sequens
 ἡμεῖς est ex libro Philelphi et Came-
 rarii pro vulgato ante Hutchinssonum
 ἡμεῖς.

ἐπεὶ καὶ] Copulam hoc loco omisit

ἤτοι μαχουμένους [γε] ἢ πεισομένους παρέσεσθαι, ταχ-
 θῶμεν ὡς κάλλιστα· οὕτω γὰρ ὀρωμένους εἰκὸς πλέον
 προανύτειν, ὧν χρῆζομεν. Σὺ δὲ, ἔφη, ὁ τῶν Ἑρκανίων
 ἀρχων, ὑπόμεινον προσταξας τοῖς ἡγεμόσι τῶν σῶν στρα-
 23 τιωτῶν ἐξοπλίζειν αὐτούς. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσας ὁ
 Ἑρκάνιος προσῆλθε, λέγει ὁ Κύρος, Ἐγὼ δὲ, ἔφη, ὦ
 Ἑρκάνιε, ἡδομαι αἰσθανόμενος, ὅτι οὐ μόνον Φιλίαν ἐπι-
 δεικνύμενος πάρει, ἀλλὰ καὶ ζύνεσιν Φαίνη μοι ἔχειν.
 Καὶ νῦν ὅτι συμφέρεи ἡμῖν τὰ αὐτὰ, δῆλον· ἐμοί τε γὰρ
 24 πολέμιοι Ἀσσύριοι, σοί τε νῦν ἐχθρόνές εἰσιν ἢ ἐμοί· οὐ-
 τως οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον, ὅπως τῶν μὲν νῦν
 παρόντων μηδεὶς ἀποστατήσῃ ἡμῖν συμμάχων, ἄλλους
 δὲ, εἰάν δυνώμεθα, προσληψόμεθα. Τοῦ δὲ Μήδου
 ἡκουσας ἀποκαλοῦντος τοὺς ἰππέας· εἰ δὲ οὗτοι ἀπίασι,
 25 πῶς ἡμεῖς μόνον πεζοὶ μενοῦμεν; Οὕτως οὖν δεῖ ποιεῖν
 ἐμὲ καὶ σέ, ὅπως ὁ ἀποκαλῶν οὗτος καὶ αὐτὸς μένειν
 βουλήσεται παρ' ἡμῖν. Σὺ μὲν οὖν σκηνὴν εὐρῶν, δὸς
 αὐτῷ, ὅπου κάλλιστα διάζει πάντα τὰ δέοντα ἔχων·
 ἐγὼ δὲ αὖ πειράσομαι ἔργον τι αὐτῷ προσταξαι, ὅπερ
 ἡδίων πράξει, ἢ ἀπεισι· καὶ διαλέγου δὲ αὐτῷ, ὅποσα ἐλ-

Guelf. cum Philelpho. Equidem
 ἐπειδὴ προσδ. malim. inutilem parti-
 culam γε seclufi.

πλέον προανύτειν] Guelf. et Philel.
 pro πλέον dant πλείονα; deinde Guelf.
 et Juntina consentiunt in προανύτειν
 pro προανύττειν.

ὑπόμεινον προσταξας] Zeune inter-
 pretatur *sustine imperare* seu *fac impe-
 res*. Mihi vitium his in verbis la-
 tere videtur.

23. μοι ἔχειν] Stephanus ex more
 esse debere ait ἔχων; sed sic κλάειν
 ἐφαίνεται in Symposio i. 15. mo-
 nente Zeunio.

24. ἀποστατήσῃ] Edd. pr. ἀποστα-
 τήση. deinde ἄλλοις δὲ ἂν δυν. Guelf.

postea ἐπιληψόμεθα Juntina.

ἡκουσας] Guelf. ἡκουες, deinde οἱ
 πεζοί. unde articulum receipt Zeune.
 In libro πῶς addidit corrector, quod
 omisit etiam Philelphus.

25. παρ' ἡμῖν] Guelf. hæc verba
 ante βουλήσεται ponit: deinde εὐρῶν
 σκηνὴν idem liber, ut postea cum
 margine Steph. et Philelpho ἐξεῖ πάν-
 τα τὰ δέοντα.

ἔργον τι αὐτῷ] Guelf. inverfo ordi-
 ne αὐτῷ ἔργον τι deinde ὅτι αὐτὸς ἡδίων
 πράξει. πάντα τὰ δέοντα αὐτῷ, ὅποσα
 ἐλπῖς. post verbum πράξει corrector
 in margine inferuit καὶ διαλέγου δέ.
 Junt. Ald. Ifingr. ὅπερ οὗτος ἡδίων.

πίς γενέσθαι ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς φίλοις, ἦν ταῦτ' εὖ γέ-
νηται· ποιήσας μέντοι αὐτὰ ἤκε πάλιν παρ' ἐμέ.

Ὁ μὲν δὴ Ἑρκάνιος ἄχετο τὸν Μῆδον ἐπὶ σκηνὴν 26
ἀγων· ὁ δὲ εἰς Πέρσας ἰὼν, παρῆν συνεσκευασμένος· ὁ
δὲ Κύρος αὐτῷ ἐπέστελλε πρὸς μὲν Πέρσας λέγειν, ἀ
καὶ πρόσθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται, Κυαζάρει δὲ ἀπο-
δοῦναι τὰ γράμματα. Ἀναγνῶναι δὲ σοι, ἔφη, καὶ ἀ
ἐπιστέλλω, βούλομαι· ἵνα εἰδῶς αὐτὰ ὁμολογῆς, ἂν τι
σε πρὸς ταῦτα ἔρωτᾷ. Ἐνῆν δὲ τῇ ἐπιστολῇ τάδε·

Mittitur
nuntius
cum man-
datis in Per-
sas, ut no-
vos milites
mittant,
sed cum lit-
teris idem
ad Cyaxa-
rem.

ΚΥΡΟΣ ΚΥΑΞΑΡΕΙ ΧΑΙΡΕΙΝ. Ἡμεῖς σε οὔτε 27
ἔρημον κατελίπομεν, (οὐδεὶς γὰρ, ὅταν τῶν ἐχθρῶν κρα-
τῆ, τότε τῶν φίλων ἔρημος γίνεται) οὐδὲ μὴν ἀποχωροῦν-
τές γέ σε οἴομεθα ἐν κινδύνῳ καθιστάναι· ἀλλ' ὅσα
πλέον σοῦ ἀπέχομεν, τοσούτῳ πλείονά σοι τὴν ἀσφάλειαν
ποιεῖν νομίζομεν· οὐ γὰρ οἱ ἐγγύτατα τῶν φίλων καθή- 28
μενοί, μάλιστα τοῖς φίλοις τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσιν,
ἀλλ' οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες, μᾶλλον

ἦν ταῦτ' εὖ] Ita cum Philelpho
Guelf. pro ἦν τὰ δέοντα εὖ. Margo
Steph. 2. ex libris Gabrielis retulit
ἦν τὰ δὲ εὖ γίνηται. Sed usus Xeno-
phonteus postulat ἦν τὰ ταῦτα εὖ γί-
νηται. Ita Hellenicorum vi. 2, 8.
ἰὼν τὰ κεῖ καλῶς γίνηται, et iv. 2, 2.
ubi deinde paulo aliter est καὶ σοι
ἰκεῖναι καλῶς γίνηται. sed corrigend-
um τὰ κεῖ est.

μέντοι αὐτὰ] Ita ex Guelf. Zeune
pro ταῦτα.

26. ἄχετο] Guelf. τὸν Μῆδον ἄχετο
ἀγων ἐπὶ σκηνήν. deinceps ἢ εἰκὸς ad-
ditum q^{uo} decebat vertit Philelphus.

ἰὼν] Iturus, profecturus. deinde vul-
gatum ἐπιστέλλει ex Guelf. correxi.
Etiam Philelphus jubebat.

ἔφη, καὶ ἀ ἐπιστέλλω] Margo Steph.
et Guelf. καὶ τὰ ἐπιστέλλωμενα ἔφη.

ἂν τι σε] Ita cum Philelpho Guelf.
ἂν τις σε vulgo. deinde ἐν τῇ ἐπιστολῇ
iidem libri duo.

27. κατελίπομεν] Guelf. κατελείπο-
μεν. Weiske vulgatum οὔτε in οὐδὲ

mutavit; ego vero contra alterum
οὐδὲ in οὔτε mutatum malim. Ita
enim infra v. 5, 11. οὔτ' οἷδ' ἔγωγος
ὅτι ἐμοῦ δέομενος, οὔτε μὴν ὑποσχόμενός
γί μοι—οὔτε μὴν εὖ πιστοῦσάς.

τῶν ἐχθρῶν—τῶν φίλων] In Guelf.
priorem articulum corrector inseruit,
altero loco non item; et in Steph.
Leoncl. utrique est apposita stellula.
Commode potest abesse. deinde Guelf.
ἀποχωροῦντες γέ σου omisso ἀπό. Edd.
pr. τε ἀπό σου. Margo Steph. γέ σε
habet, forte ex Philelphi versione:
neque abscedentes, te putabamus in pe-
riculo constitutum: ubi vides vulga-
tum καθιστάναι expressum. Sed mar-
go Leoncl. 2. præfert καθιστάναι et
Guelf. κινδύνῳ καθιστάναι; ubi corre-
ctor σε inseruit. Audacter igitur le-
ctionem Edd. omnium γέ ἀπό σου—
κινδύνῳ σε καθιστάναι correxi.

σοῦ ἀπέχομεν] Guelf. omisso σου
habet πλείονα. sed corrector σου addi-
dit omissum etiam a Philelpho.

- 29 τοὺς Φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι. Σκέψαι δὲ [καὶ] οἷά ὄντι μοι περὶ σε, οἷος ᾧν περὶ ἐμὲ ἔπειτά μοι μέμφη. Ἐγὼ μὲν γέ σοι ἤγαγον συμμαχούς, οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας, ἀλλ' ὀπόσους ἐγὼ πλείστους ἐδυνάμην· σὺ δὲ μοι ἔδωκας μὲν ἐν τῇ Φιλίᾳ ὄντι, ὀπόσους πείσαι δυνήθειν· νῦν δ' ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντος, οὐ τὸν θέλοντα, ἀλλὰ πάν-
 30 τας ἀποκαλεῖς. Τοιγαροῦν τότε μὲν ἄμην ἀμφοτέροις ὑμῖν χάριν ὀφείλειν· νῦν δὲ σὺ μὲν ἀναγκάζεις σοῦ μὲν ἐπιλαθέσθαι, τοῖς δ' ἀκολουθήσασι πειραῖσθαι πᾶσαν
 31 τὴν χάριν ἀποδιδόναι. Οὐ μέντοι ἔγωγε σοὶ δύναμαι ὅμοιος γενέσθαι· ἀλλὰ καὶ νῦν πέμπων ἐπὶ στρατεύματι εἰς Πέρσας, ἐπιστέλλω, ὀπόσοι ἂν ἴωσιν ὡς ἐμὲ, ἦν τι σὺ αὐτῶν δέῃ, πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν, σοὶ ὑπάρχειν, οὐχ ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, ἀλλ' ὅπως ἂν σὺ βούλη, χρῆσθαι αὐτοῖς.
 32 Συμβουλευῶ δὲ σοι, καίπερ νεώτερος ᾧν, μὴ ἀφαιρεῖσθαι, ἀ' ἂν δῶς· ἵνα μὴ σοι ἀντὶ χαρίτων ἔχθραι ὀφείλωνται· μηδ' ὅταν τινὰ βούλη πρὸς σε ταχὺ ἐλθεῖν, ἀπειλοῦντα μεταπέμπεσθαι· μηδὲ φάσκοντα ἔρημον εἶναι, ἅμα πολλοῖς ἀπειλεῖν, ἵνα μὴ διδάσκησιν αὐτοὺς
 33 σοῦ μὴ φροντίζειν. Ἡμεῖς δὲ πειρασόμεθα παρεῖναι,

29. [καὶ] Includum vocabulum cum Philolpho Guelf. omisit: pro ᾧν Edd. pr. εἰ, quod correxit Steph. ad dicente Guelf.

ἐγὼ μὲν γέ] Est pro ἔγωγε μὲν. deinde Juntina ἐποίησας, quod est etiam in Guelf. supra scriptum: postea ὀπόσους ἐγὼ. sed libri Brodæi ὅσους ἐγὼ dant. ἠδυνάμην ex Guelf. recepit Zeune.

ὀπόσους] Guelf. ὅσους: post πάντας Philolphus Μήδους additum vertit.

30. Τοιγαροῦν] Guelf. cum Philolpho καὶ γὰρ οὖν. ex Guelf. est sequens ἄμην pro ἄμην. postea verba σὺ μὲν post νῦν δὲ inserta debentur eidem libro. Etiam Philolphus σὺ μὲν reddidit.

31. σοὶ δύναμαι] Guelf. σοὶ ὅμοιος δύναμαι.

ὡς ἐμὲ] i. e. παρ' ἐμὲ. Philolphus

priusquam ad me veniant vertens videtur locum ita scriptum reperisse ὀπόσοι ἂν ἴωσιν, ἦν τι σὺ αὐτῶν δέῃ, πρὶν ὡς ἐμὲ ἐλθεῖν, σοὶ ὑπάρχειν. Ita non opus esset Leonclavii conjectura a Welfio et Hutchinsono recepta, πρὶν ὡς ἡμᾶς ἐλθεῖν. Sed neutram rationem esse necessariam recte monuerunt Zeune et Weiske. πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν est priusquam redeamus.

32. Συμβουλευῶ] Guelf. cum Philolpho συμβουλεύσω; deinde ordinem Guelf. dedi pro vulgato μὴ σοὶ ἔχθραι ἀντί.

ὅταν τινὰ] Guelf. cum margine Steph. ὄντινα. Locus est egregius ad docendam prudentiam civilem. Haud scio an dedecet personam Cyri, quamvis excusatione καίπερ νεώτερος ᾧν usi erga Cyaxarem.

ἔσαν τάχιστα διαπραξώμεθα, ἃ σοί τ' ἂν καὶ ἡμῖν νομίζομεν πραχθέντα κοινὰ γενέσθαι ἀγαθὰ. Ἐρῶσο.

Ταύτην αὐτῷ ἀπόδος, καὶ ὅ τι ἂν σε τούτων ἐρωτᾷ, 34 ἤπερ γέγραπται, σύμφασι. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐπιστέλλα σοι περὶ τῶν Περσῶν, ἤπερ γέγραπται. Τούτῳ μὲν αὖν οὕτως εἰπὼν, καὶ δὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀπέπεμψε· προσεντειλόμενος οὕτω σπεύδειν, ὥσπερ οἶδεν, ὅτι συμφέρει ταχὺ παρεῖναι.

Ἐκ τούτου δὴ εἴρα μὲν ἐξωπλισμένους ἤδη πάντας 35 καὶ τοὺς Ἑρκανίους, καὶ τοὺς ἀμφὶ Τιγράνην· καὶ οἱ Πέρσαι δὲ ἐξωπλισμένοι ἦσαν· ἤδη δὲ τινες τῶν προσχώρων καὶ ἵππους ἀπήγαγον, καὶ ὅπλα ἀπέφερον· Ὁ δὲ 36 τὰ μὲν παλτὰ, ὅπου περ καὶ τοὺς πρόσθεν, καταβάλλειν ἐκέλευσε, καὶ κατακαίειν, οἷς ταῦτο ἔργον ἦν, ὀπίσθων μὴ αὐτοὶ δέοιντο· τοὺς δὲ ἵππους ἐκέλευσε Φυλάτ-

De præda dividenda ita Cyrus agit, ut e- qui et omnia, quæ ad rem eque- trem perti- nent, Persis ad instituen- dum e- quitatum cedant.

33. σοί τ' ἂν καὶ ἡμῖν νομίζομεν] Ita et hoc ordine scripta hæc exhibet Guelf. quem sequi non dubitavi. Vulgo est ἃ σοί τ' ἂν νομίζομεν καὶ ἡμῖν. Si δ' ἂν esset quæsiçione, recte νομίζομεν sequeretur; sed pertinet ἂν ad γενέσθαι, et id tempus verbi ita significat fore putamus.

Ἐρῶσο] Ante Stephanum hoc verbum post φροντίζειν insertum legebatur, sed in suum locum reducendum esse admonuit jam Brodæus, cum ejus libris faciunt Philel. et Guelf.

34. ἐρωτᾷ, ἤπερ] Guelf. ἐρωτᾷ, ἤπερ Περσῶν. sequens ἐπιστέλλα—ἤπερ γέγραπται pertinet ad verba περὶ—ἰλθῆν, Κυαζᾶρι υπάρχειν—χρησθαι αὐτοῖς, recte admonente Weis-

φίση. ἀπέπεμψε] Guelf. ἀπέπεμψε: paulo antea idem cum Philelpho μὲν οὕτως εἶπε. deinde inter lineas Guelf. ζυμψίση scriptum est.

35. σούτου δὴ] Guelf. σούτου δὲ. quod præfero, post tam longam de nuntio ad Cyaxarem et Perias mittendo narrationem.

Πέρσαι δὲ] Guelf. δὲ omisit; deinde idem cum margine Steph. τινες πλπ-

σιόχωροι. Contra admovit Thomæ M. auctoritatem πρόσχωρος λέγει, οὐ σλησιόχωρος Zeune.

ἀπήγαγον] Ita cum Aldina Stephanus; ἀπήγον libri Gabr. quod malim. ἀνήγαγον ex Juntina recepit Zeune, male Guelf. antefatus, in quo ἀνήγαγον esse refert Fischer. Sequens ἀπέφερον ex lectione a Zeunio recepta Guelf. et Philelphi ἀνέφερον effecta est a Weiskio pro vulgato ἔφερον. Recte enim Weiske monuit ἀπάγειν esse h. l. ut ἀποφέρειν, adducere, afferre, ut postulabat officium, et ut jussum erat.

Ita est v. 2, 36. οἱ Ἀσσύριοι καὶ τὰ ὅπλα ἀποφέρουσι καὶ τοὺς ἵππους ἀπάγουσιν. iterumque v. 3, 25. τῶν Ἀσσυρίων τῶν κατὰ ταῦτα τὰ χωρία πολλοὶ μὲν ἀπήγον ἵππους πολλοὶ δὲ ἀπέφερον ὅπλα. Sic est ἀποφέρειν τὰ ὅπλα vii. 5, 34.

36. περ καὶ] Guelf. omisso καὶ, (quod corrector inseruit) καὶ ἱκασ, supra scripto καίειν.

μὴ αὐτοὶ] Juntina μὴ οὔτοι. deinde ἰδόντο cum Philelpho Guelf. quam cum bene multis aliis varietatem omisit Zeune.

ἐκέλευσε φυλ.] Guelf. ἐκέλευσε φ.—

τειν μένοντας τοὺς ἀγαγόντας, ἕως ἂν τι σημανθείη αὐ-
τοῖς· τοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν ἰππέων καὶ Ἑρκανίων καλέ-
σας, τοιάδε ἔλεξεν·

- 37 Ἄνδρες Φίλοι καὶ σύμμαχοι, μὴ θαυμάζετε, ἔφη,
ὅτι πολλάκις ὑμᾶς συγκαλῶ· καινὰ γὰρ ἡμῖν ὄντα τὰ
παρόντα πολλά [αὐτῶν] ἐστὶν ἀσύντακτα· ἀ δὲ ἂν
ἀσύντακτα ἦ, ἀνάγκη ταῦτα ἀεὶ πράγματα παρέχειν,
38 ἕως ἂν χώραν λάβῃ. Καὶ νῦν ἐστὶ μὲν ἡμῖν πολλά τὰ
αἰχμάλωτα χρήματα, καὶ ἄνδρες ἐπὶ αὐτοῖς· διὰ δὲ τὸ
μήθ' ἡμᾶς εἰδέναι, ποῖα τούτων ἐκάστου ἐστὶν ἡμῶν,
μήτε τούτους εἰδέναι, ὅστις ἐκάστῳ αὐτῶν δεσπότης, πε-
ραίνοντας μὲν δὴ τὰ δεόντα οὐ πάνυ ἐστὶν ὄραϊν αὐτῶν
πολλοὺς, ἀποροῦντας δὲ, ὅτι χρῆ ποιεῖν, σχεδὸν πάντας·
39 Ἴνα οὖν μὴ οὕτως ἔχη, διορίσατε αὐτά· καὶ ὅστις μὲν
ἔλαβε σκηνὴν ἔχουσαν ἱκανὰ καὶ σῖτα καὶ ποτὰ, καὶ
τοὺς ὑπηρετήσοντας, καὶ στρωμνὴν καὶ ἐσθῆτα, καὶ
τάλλ', οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς στρατιωτικῆ, ἐνταῦθα
μὲν οὐδὲν ἄλλο δεῖ προσγενέσθαι, ἢ τὸν λαβόντα εἰδέναι,
ὅτι τούτων, ὡς οἰκείων, ἐπιμέλεισθαι δεοί· ὅστις δὲ εἰς
ἐνδεόμενά του κατεσκήνωσε, τούτους ὑμεῖς σκεψάμενοι,
40 τὸ ἔλλεῖπον ἐκπληρώσατε. Πολλὰ δὲ καὶ τὰ περιττὰ

σημανῆ ut Philelphus. Margo Steph.
σημάνη, margo Londin. σημαίνη.

τῶν ἰππέων] Sunt Mῆδοι, ut ex fe-
ctione 43. apparet.

τοιιάδε] Guelf. ταῖς. deinde φίλοι τε
καὶ σύμμαχοι quod recepit Zeune.

37. θαυμάζετε] Ita ex Guelf. vul-
gatum θαυμάζετε correxit Zeune: se-
quens ἔφη idem liber omisit.

ἡμῖν ὄντα] Hoc ordine Guelf. vul-
garis ὄντα ἡμῖν. quem etiam in se-
quentibus secutus sum, ubi ceteræ
Edd. ἀσύντακτά ἐστιν. Pronomen
αὐτῶν a Stephano primum additum,
quamvis etiam in Guelf. adfit, seclufi
tamen, ut molestum et structuram
verborum impediens. Postea τὰ
πράγματα Guelf.

38. ἐστὶν ἡμῶν] Castal. ἐστὶν ὑμῶν.
deinde ἐκάστῳ αὐτῶν Guelf.

39. Ἴνα οὖν] Guelf. ὡς μὴ οὕτως
ἔχει. sed correctum ἔχη.

καλῶς] Omisit Philelphus habitatur
male vertens. Est in usu administra-
tur. Proprie οἰκεῖται οἶκος; deinde πό-
λις i. e. gubernatur, administratur,
οἰκονομεῖται. Cf. v. 4, 39. Sequens
ἐπιμέλεισθαι est ex Guelf. vulgo ἐπι-
μελεῖσθαι. deinde δεοί Juntina.

ἐνδεόμενά του] Ita cum Philelpho,
Steph. et Guelf. pro σου Zeune. Sed
jam olim ita Brodæus corrigi volue-
rat.

ἐκπληρώσατε] Guelf. ἐκπλήσατε.
Pro τούτους malim τούτοις lectum.

40. καὶ τὰ περιττὰ] Ex Guelf. τὰ

εἶδα, ὅτι ἔσται· πλείω γὰρ ἅπαντα, ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον
 πλῆθος, εἶχον οἱ πολέμιοι. Ἦλθον δὲ πρὸς ἐμὲ καὶ
 χρημάτων ταμίαι, οἱ τε τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως καὶ
 ἄλλων δυναστῶν, οἱ ἔλεγον, ὅτι χρυσίον εἶη παρὰ σφίσιν
 ἐπίσημον, δασμούς τινας λέγοντες. Καὶ ταῦτα οὖν κη-41
 ρύττετε πάντα ἀποφέρειν πρὸς ὑμᾶς, ὅπου ἂν καθέξη-
 σθε· καὶ φόβον ἐπιτίθεσθε τῷ μὴ ποιοῦντι τὸ παραγα-
 γελλόμενον· ὑμεῖς δὲ λαβόντες διαδίδοτε ἰππεῖ μὲν τὸ
 διπλοῦν, πεζῶ δὲ τὸ ἀπλοῦν· ἵνα ἔχητε, ἣν τινος προσ-
 δεηθῆτε, καὶ ὅτου ὠνήσεσθε. Τὴν δὲ ἀγορὰν τὴν οὔσαν 42
 ἐν τῷ στρατοπέδῳ κηρυξάτω μὲν ἤδη, ἔφη, μὴ ἀδικεῖν
 μηδένα, πωλεῖν δὲ τοὺς καπήλους [καὶ ἐμπόρους,] ὅ τι
 ἔχει ἕκαστος πράσιμον· καὶ ταῦτα διαθεμένους, ἄλλα
 ἄγειν, ὅπως οἰκῆται ἡμῖν τὸ στρατόπεδον. Καὶ ταῦτα

addidi, quod damnabat Zeune, qui πολλὰ περιττὰ fortasse dictum putabat ut πολλὰ καὶ ἀγαθὰ et similia. deinde ἔσχον Edd. pr. nostrum Steph. Philel. et Guelf. dant.

πρὸς ἐμὲ] Ita Guelf. pro πρὸς με. deinde cum Philelpho Ἀσσυρίου, postea τῶν ἄλλων malim.

41. καθέξησθε] Ita Ald. Steph. Guelf. καθέξησθε Juntina. καθέξασθε libri Brodæi et Castal. deinde ἐπιτίθησθε Guelf. et cum Philelpho τὰ παραγελλόμενα.

διαδίδοτε] Guelf. διάδοτε deinde ἣν τινος ex libris Philelphi, Brodæi, margine Steph. et Guelf. scripti pro ἣν τινῶν.

42. κηρυξάτω] Ita Edd. pr. et Guelf. κηρύξατε cum Philelpho et Bodl. Hutchinsonus dedit. Zeune locum Symposii v. 2. τὸν λαμπτήρα ἰγγὺς προσενεγκάτω comparabat, ubi pariter τις intelligendum sit. Sequens μὴ Juntina neglexit.

πράσιμον] Guelf. τὸ πράσιμον. Verba καὶ ἐμπόρους Guelf. in margine adscripta habet, unde a glossatore accessisse suspicabatur I. Fr. Heusinger, cui debetur libri Guelf. com-

paratio. Etiam Edd. Steph et Leoncl. verba ista stellula apposita notarunt. Nec ullus ἐμπόροις locus esse in castris videtur, sed solis καπήλοις, si memineris ex Platone (cujus loca duo vol. vi. p. 234. et 135. ex libro II. de Republ. apposuit Camerarius et Weiske) aliiisque scriptoribus Atticis ἐμπόροις esse τοὺς πλανήτας ἐπὶ τὰς πόλεις ἐὰν κατὰ θάλατταν ἢ ἐμπορία γίνηται: contra καπήλους in foro proflare et merces ab ἐμπόροις allatas venales habere. Igitur verba inepta seclusi.

ἄλλα ἄγειν] Ita Guelf. in margine: in textu est λέγειν.

ἡμῖν] Ita cum Philelpho, marg. Steph. et Guelf. Zeune pro ἡμῶν. Ceterum totum locum a verbis inde καὶ ταῦτα usque ad στρατόπεδον veluti alienum aut suspectum notant Edd. Steph. et Leoncl. Igitur Muretus ὅπου pro ὅπως substituebat interpretatus: ubicunque nos castra metati erimus. At vero ita ἂν addendum fuisset etiam. Dicitur οἰκίσθαι στρατόπεδον ut supra sect. 39. addito adverbio καλῶς, quod inde fortassis erat repetendum.

43 μὲν εὐθύς ἐκήρυττον. Οἱ δὲ Μῆδοι καὶ Ἰσχυαῖοι εἶπον
 ὧδε· Καὶ πῶς ἂν, ἔφασαν, ἡμεῖς ἄνευ σοῦ καὶ τῶν σῶν
 44 διανέμοιμεν ταῦτα; Ὁ δὲ οὖν Κύρος πρὸς τοῦτον τὸν λό-
 γον ὧδε προσηνέχθη· Ἡ γὰρ οὕτως, ἔφη, ὦ ἄνδρες, γι-
 γνώσκετε, ὡς, ὅ τι ἂν δεῖ πρᾶχθῆναι, ἐπὶ πᾶσι πάντας
 ἡμᾶς δεήσει παρῆναι, καὶ οὔτε ἐγὼ ἀρκέσω [ὑμῖν]
 πρᾶττων πρὸ ὑμῶν, ὅ τι ἂν δεῖ, οὔτε ὑμεῖς πρὸ ἡμῶν;
 Καὶ πῶς ἂν ἄλλως πλείω μὲν πράγματα ἔχοιμεν, μείω
 45 δὲ διαπραττόμεθα, ἢ οὕτως; Ἄλλ' ὁρᾶτε, ἔφη, ὑμεῖς·
 ἡμεῖς μὲν γὰρ διεφυλάξαμεν ὑμῖν τάδε, καὶ ὑμεῖς ἡμῖν
 ἐπιστεύσατε καλῶς διαπεφυλάχθαι· ὑμεῖς δὲ αὖ δια-
 νεύετε, καὶ ἡμεῖς πιστεύσομεν ὑμῖν καλῶς διανενημη-
 46 κέναι. Καὶ ἐν τούτῳ αὖ ἄλλο τι ἡμεῖς πειρασόμεθα
 κοινὸν ἀγαθὸν πράττειν. Ὅρατε γὰρ δὴ, ἔφη, νυνὶ
 πρῶτον, ἵπποι ὅσοι ἡμῖν πάρεσιν, οἱ δὲ προσάγονται·
 τούτους οὖν εἰ μὲν ἔασομεν ἀναμβάτους, ὠφελήσουσι μὲν
 οὐδὲν ἡμᾶς, πράγματα δὲ παρέξουσιν ἐπιμέλεσθαι· ἢ
 δὲ ἵππεας ἐπ' αὐτοὺς καταστήσωμεν, ἀμα πραγμάτων

ἐκήρυττον] Scilicet οἱ κήρυκες. Guelf.
 ἐκήρυσσον εὐθύς.

44. Ὁ δ' οὖν] Guelf. Philel. et mar-
 go Steph. Ὁ δ' αὖ.

Ἡ γὰρ] Junt. Ifingr. et ex cor-
 rectione Guelf. εἰ γὰρ. Quod si eam
 lectionem sequaris, tum omisso καὶ
 apodosis exordienda erit ἡμῶν, πῶς
 ἂν etc.

δεῖ] Ita cum Junt. Ifingr. Guelf.
 δεήσει Aldina, unde δεήσει fecit Steph.
 deinde ποιηθῆναι Junt. Ifingr. sed
 πρᾶχθῆναι ex Codd. suis annotavit
 Brodæus.

πρᾶττων] Guelf. τι additum ha-
 bet. pro ὅ τι in Juntina ᾱ est. Ante-
 cedens ὑμῖν cum Philelpho omisit
 Guelf. sed corrector addidit; igitur
 seclusi.

Καὶ πῶς ἂν] Guelf. ἂν omisit.

45. ὑμεῖς· ἡμεῖς] Prius pronomen
 accessit ex libris Philelphi. Brodæi
 et Guelf. deinde ἐφυλάξαμιν τι Guelf.

postea ὑμεῖς δι' γ' αὖ ex eodem dedit
 Zeune. ἐπιστεύσατε in Guelf. est ex
 correctione. Antea fuerat πιστεύετε,
 ut in libro Philelphi.

46. ἐν τούτῳ] Intellige χρόνῳ, inter-
 rim. Ceterum lectio quam cum
 Zeunio et Weiske dedi, debetur Jun-
 tinæ et libris Gabr. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ γε
 αὖ ἄλλο τι Ald. et Steph. καὶ ἄλλοις
 δὲ τι αὖ ἡμεῖς Guelf. plane ut est in
 margine Steph. et Leoncl. sed post
 καὶ corrector inferuit ἐν τούτῳ et ἄλ-
 λοις mutavit in ἄλλο τι. Philelphus
 scripturam Guelf. expressit. Mure-
 tus in locum verborum ἄλλο τι ἡμεῖς
 scriptum ἀλλήλοις malebat.

ἀναμβάτους] Guelf. ἀναβάτους, sed
 correctum ἀναμβάτους. Leoncl. 3.
 Welfius: ἀνεμβάτους. Brodæus ad h. l.
 ita: ἀνεμβάτους. displicet ἀναβάτους:
 sequens ἐπιμέλεσθαι debetur Guelf.
 pro ἐπιμελεῖσθαι, et ἀπαλλαγόμεθα
 pro ἀπαλλαγθόμεθα.

τε ἀπαλλάζόμεθα, καὶ ἰσχὺν ἡμῖν αὐτοῖς προσθησό-
μεθα. Εἰ μὲν οὖν ἄλλους ἔχετε, οἷς τισιν ἂν δόητε αὐ- 47
τούς, μεθ' ὧν ἂν καὶ κινδυνεύοιτε ἥδιον (εἴ τι θεοί) ἢ
μεθ' ἡμῶν, ἐκείνοις δίδοτε· εἰ μὲντοι ἡμᾶς ἂν βούλοισθε
παραστάτας μάλιστα ἔχειν, ἡμῖν αὐτοὺς δότε. Καὶ 48
γὰρ νῦν, ὅτε ἀνευ ἡμῶν προσελάσαντες ἐκινδυνεύετε, πο-
λὺν μὲν φόβον ἡμῖν παρείχετε, μὴ τι πάθῃτε, μάλαι δὲ
αἰσχύνεσθαι ἡμᾶς ἐποιήσατε, ὅτι οὐ παρήμεν, ὅπου περ
ὑμεῖς· ἦν δὲ λάβωμεν τοὺς ἵππους, ἐψόμεθα ὑμῖν.
Κὰν μὲν δοκῶμεν ὠφελεῖν πλείονα ἐπὶ τῶν ἵππων συνα- 49
γωνιζόμενοι, οὕτω προθυμίας οὐδὲν ἐλλείφομεν· ἦν δὲ
περὶ γενόμενοι δοκῶμεν καιριωτέρως ἂν παρῆναι, τότε
καταβάντες ἐν μέσῳ καὶ εὐθύς περὶ ὑμῖν παρεσόμεθα·
τούς δ' ἵππους μηχανησόμεθα οἷς ἂν παραδιδόημεν.
Ὁ μὲν οὕτως ἔλεξεν· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο· Ἄλλ' ἡμεῖς 50
μὲν, ὦ Κύρε, οὔτε ἀνδρας ἔχομεν, οὐς ἀναβιβάσαιμεν ἂν
ἐπὶ τοὺς ἵππους τούτους, οὔτε, εἰ ἔχοιμεν, σοῦ ταῦτα βου-
λομένου οὐκ ἂν ἄλλο ἀντὶ τούτων αἰρούμεθα. Καὶ νῦν,

47. ἔχετε] Edd. pr. ἔχαιτε. deinde
οἷς ἂν τισι δόητε Guelf. postea κινδυ-
νεύητε idem liber; καὶ ante κινδυνεύ-
οιτε omisit Philclphi versio.

ἂν βούλοισθε] Ita ex Guelf. scripsi
pro βούλοισθε; sed idem liber ἂν ante
μάλιστα inferit.

ἡμῖν αὐτοῖς] Ita cum Philclpho et
Guelf. Zeune pro ἡμῖν αὐτοῖς.

48. ἐκινδυνεύετε] Ita cum Philel.
Guelf. pro ἐκινδυνεύσατε.

49. πλείονα ἐπὶ τ. ἵππων] Margo
Steph. cum Guelf. πλέον ἐπ' αὐτῶν
συναγ. deinde οὐδὲν ἂν λείφομεν
Guelf.

τότε καταβάντες] Edd. pr. τότε κα-
ταβῆναι. Steph. et Guelf. τὸ καταβῆ-
ναι. quod tacitus revocavit Weiske.
τότε καταβάντες libri Philclphi et
Brodæi, quos cum Zeunio sequimur.
ἐν μέσῳ est inter pugnantium. In al-
tera vero lectione ἐν μέσῳ Weiske in-
terpretatur: in medio posita est descen-

do five in omnium potestate est descen-
dere, comparans Anab. iii. 1, 21.
Econ. v. 7. Male. Molestum ta-
men καὶ in nostra lectione esse non
diffiteor. Camerarius vertit ut de
equis tunc descendamus, et in medium
procedamus.

μηχανησόμεθα] Ita Guelf. ex cor-
rectione; antea fuit μηχανησόμεθα,
quam formam etiam margo Steph.
et Leoncl. annotavit, deinde παρα-
δοίμεν Guelf. postea ἀναβιβάσαιμεν
ἐπὶ τούτους τοὺς ἵππους, οὐτ' εἰ ἔχομεν.

50. οὐκ ἂν ἄλλο] Guelf. ἄλλο ἂν
ἀντὶ τούτων ἡρούμεθα—τούτους λαβὼν
ποιεῖ, ὅπως ἀριστόν σοι δοκεῖ εἶναι, unde
vulgatum λαβὼν τοὺς ἵππους ποιεῖ,
ὅπως ἀριστόν σοι δοκεῖ εἶναι. correxi.
Brodæus ex libris τούτους post ἔφασαν
inferuit. In lectione Guelf. latere
videtur vestigium variae et fortasse
verae lectionis. Primum fuisse vide-
tur scriptum οὐτ' εἰ ἔχομεν, σοῦ ταῦτα

ἔφασαν, τούτους λαβὼν ποίει, ὅπως ἀριστόν σοι δοκεῖ εἶ-
 51 ναι. Ἀλλὰ δέχομαί τε, ἔφη, καὶ ἀγαθῇ τύχῃ ἡμεῖς τε
 ἰππεῖς γενοίμεθα, καὶ ὑμεῖς διέλοιτε τὰ κοινά. Πρῶτον
 μὲν οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἐξαιρεῖτε, ὅτι ἂν οἱ μάγοι ἐξη-
 γῶνται· ἔπειτα δὲ καὶ Κυαζάρει ἐξέλετε, ὅποι' ἂν οἴε-
 52 σθε αὐτῷ μάλιστα χαρίζεσθαι. Καὶ οἱ γελάσαντες
 εἶπον ὅτι γυναῖκας [οὖν] καλὰς ἐξαιρετέον ἂν εἴη. Γυ-
 ναῖκάς τε τοίνυν ἐξαιρεῖτε, ἔφη, καὶ ὅτι ἄλλο ἂν δοκῇ
 ὑμῖν. Ἐπεὶ δ' ἂν ἐκείνῳ ἐξέλητε, ᾧ Ἵρκάνιοι, τοὺς
 ἐμοὶ ἐφελουσίους τούτους ἐπισπομένους πάντας ἀμέμ-
 53 πτους ποιεῖτε εἰς δύναμιν. Ὑμεῖς δ' αὖ, ᾧ Μῆδοι, τοὺς
 πρῶτους συμμάχους γενομένους τούτους τιμᾶτε, ὅπως εὖ
 βεβουλευσθαι ἠγήσονται ἡμῖν φίλοι γενομένοι. Νεί-
 ματε δὲ πάντων τὸ μέρος καὶ τῷ παρὰ Κυαζάρους ἤκοντι
 ἀγγέλῳ, αὐτῷ τε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ συνδιαμένειν

βουλομένον (ut Persæ fiant equites)
 ἄλλο ἂν ἀντὶ τούτων ἠροῦμεθα. Vul-
 gatam difficilem et intricatam scri-
 pturam Camerarius interpretatur:
quandoquidem ista est voluntas tua,
haud nos aliud quicquam illi prætulere-
mus.

51. Ἀλλὰ δέχομαι] *Accipio vero,*
 ut v. 5, 13. ἀλλ' ἀνάγκη.

ἔφη, τοῖς θεοῖς] Guelf. ἔφη post
 θεοῖς rejicit; deinde καὶ post δὲ ex
 Philel. margine Steph. et Guelf. ac-
 cessit. iidem libri et Brodæi ἐκλέξασθε
 dant. cum Zonara, quod variandæ
 orationi fervire melius videtur. At
 vero non sibi eligebant, sed Cyaxari;
 igitur ἐξέλετε præstat, monente Fis-
 chero.

ὅποι' ἂν] Castal. ὅποιον ἂν, Philel-
 phus ὅπου ἂν expressit; οἴσθε in lo-
 cum vulgati οἴσθε substituit ex Guelf.
 quanquam non annotatum a Zeu-
 nio.

52. γυναῖκας οὖν] Edd. pr. et Steph.
 γυναῖκας ἂν, Guelf. ἂν omisit. Hut-
 chinson cum Bodl. sequens ἂν omi-
 sit; equidem seclusi οὖν, quod cum
 Zeunio Weiske ex Editione Castal.

induxerunt. In Guelf. corrector κα-
 λὰς, a Philelpho etiam omissum, et
 ante εἴη inserit ἂν, quod priore loco
 non comparat.

ὅτι ἄλλο] Ita cum Steph. Philel.
 Guelf. Zeune pro Edd. pr. ἄλλο εἶ-
 τι.

ἰππὶ δ' ἂν] Ita Guelf. Vulgo est
 ἰππιδῶν δὲ: deinde Edd. pr. ἐξίλοιτε.
 Verba δ' Ἵρκάνιοι post ἡμεῖς reponit
 Guelf.

ἐπισπομένους] Edd. pr. ἐπισπομένους.
 quod est etiam in Guelf. ubi sequit-
 ur Μήδους ἀμέμπτους πάντως. Eadem
 lectio est in margine Steph. nisi quod
 ibi ἐπισπομένους et ἐφισπομένους anno-
 tatur. Μήδους πάντας expressit Phil-
 elphus. Nostra lectio exstat in Edi-
 tione Stephani.

53. τούτους τιμᾶτε] Guelf. ἑυμμά-
 χους γενομένους τιμᾶτε τούτους. deinde
 ἠγήσονται ex admonitione Fischeri
 scripsi pro ἠγήσονται.

ἀγγέλω] Hoc vocabulum in Guelf.
 corrector adjecit, in Edd. Steph. Le-
 oncl. damnat stellula addita. Pro
 πάντων malebat πάντως Abresch. Ari-
 stæn. Lect. p. 5.

δὲ παρακαλεῖτε, ὡς [καὶ] ἐμοὶ τοῦτο συνδοκοῦν· ἵνα καὶ
 Κουαζάρει μᾶλλον εἰδῶς περὶ ἐκάστου ἀπαγγεῖλη τὰ
 ὄντα. Πέρσαις δὲ, ἔφη, τοῖς μετ' ἐμοῦ, ὅσα ἂν περιττὰ 54
 γένηται, ὑμῶν καλῶς κατεσκευασμένων, ταῦτα ἀρκέσει·
 καὶ γὰρ, ἔφη, μάλα πῶς ἡμεῖς οὐκ ἐν χλιδῇ τεθράμ-
 μεθα, ἀλλὰ χωριτικῶς· ὥστε ἴσως ἂν ἡμῶν καταγε-
 λάσαιτε, εἴ τι σεμνὸν ἡμῖν περιτεθείη· ὥσπερ, ἔφη, οἶδα,
 ὅτι πολὺν ὑμῖν γέλωτα παρεξομεν καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων
 καθήμενοι· οἶμαι δὲ, ἔφη, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτον-
 τες.

Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἤεσαν ἐπὶ τὴν διαίρεσιν, μάλα ἐπὶ 55
 τῷ ἵππικῷ γελῶντες· ὁ δὲ τοὺς ταξίαρχους καλέσας,
 ἐκέλευσε τοὺς ἵππους λαμβάνειν, καὶ τὰ τῶν ἵππων
 σκευή, καὶ τοὺς ἵπποκόμους, καὶ ἀριθμήσαντας λαβεῖν
 κληρωσαμένους εἰς τάξιν ἴσους ἐκάστοις. Αὐθις δὲ ὁ 56
 Κύρος ἀνειπεῖν ἐκέλευσεν, εἴ τις εἴη ἐν τῷ Ἀσσυρίων ἢ
 Σύρων ἢ Ἀραβίων στρατεύματι ἀνὴρ δοῦλος, ἢ Μήδων, ἢ
 Περσῶν, ἢ Βακτριανῶν, ἢ Καρῶν, ἢ Κιλίκων, ἢ Ἑλλή-
 νων, ἢ ἄλλοθεν πῶθεν βεβιασμένος, ἐκφαίνεσθαι. Οἱ 57
 δὲ ἀκούσαντες τοῦ κηρύγματος, ἄσμενοι πολλοὶ προσε-
 φάνησαν· ὁ δὲ, ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς τὰ εἶδη βελτί-

τοῦτο συνδοκοῦν] Margo Steph. cum
 Guelf. τούτου συνδοκοῦντος, sed in
 Guelf. καὶ est a correctore infernum,
 quod ex glossemate ortum ceniebat
 etiam Fischer; igitur seclusi.

54. χωριτικῶς] Guelf. χωρητικῶς.
 Castal. χωρικῶς. alteram formam et-
 iam Pollux ix. 13. ex h. l. laudavit.
 populariter educatos vertit Camerarius.
 καταγελάσαιτε] Ita cum margine
 Steph. Guelf. καταγελάσητε Zonaras.
 vulgo est καταγελάητε. deinde Guelf.
 περιτεθείητε, Philelphi liber et Zona-
 ras περιδείητε, quod recepit Zeune.
 ὑμῖν γέλωτα] Hoc ordine Guelf.
 Zonaras et liber Philelphi: veterem
 γέλωτα ἡμῖν minus numerosum revo-
 cavit Weiske.

55. Ἐκ τούτου] Hoc in margine
 Guelf. est, in textu κατὰ τοῦτο.

ἐκέλευσε] Ita ex Guelf. et Zonara
 Zeune pro ἐκέλευε. Copulam ante
 ἀριθμήσαντας eodem libro auctore
 omisit, quam etiam Edd. Steph. Le-
 oncl. stellula apposita notant.

56. Αὐθις] Ita ex Guelf. pro αὐτὸς
 scripsi, quod in margine Guelf. an-
 notatur. deinde ἐν τῶν Ἀσσυρίων Guelf.,
 et Βακτριῶν et βεβιασμένων, quod ex-
 preffit etiam Philelphus.

57. κηρύγματος] Guelf. et margo
 Steph. Leoncl. κήρυκος; deinde προ-
 φάνησαν Guelf. et margo Leoncl.
 quod priori ἐκφαίνεσθαι melius con-
 gruit.

βελτίστους] Edd. pr. et Steph. καλ-

στους, ἔλεγεν, ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὄπλα ὑποφέρειν, ἀ ἀν αὐτοῖς διδώσι· τὰ δὲ ἐπιτήδεια ὅπως 58 ἔχωσιν, ἔφη αὐτῷ μελήσειν. Καὶ εὐθὺς ἄγων πρὸς τοὺς ταξιάρχους συνέστησεν αὐτούς· καὶ ἐκέλευσε τὰ τε γέριρα καὶ τὰς ψιλὰς μαχαίρας τούτοις δίδοναι, ὅπως ἔχοντες τοῖς ἵπποις ἔπωνται, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τούτοις ὥσπερ καὶ τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ Πέρσαις λαμβάνειν· αὐτοὺς δὲ, τοὺς θώρακας καὶ τὰ ζυστὰ ἔχοντας, ἀεὶ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχεῖσθαι· (καὶ αὐτὸς οὕτω ποιῶν κατήρχεν·) ἐπὶ δὲ τοὺς πεζοὺς τῶν ὁμοτίμων ἀνθ' ἑαυτοῦ ἕκαστον καθιστάναι ἄλλον ἄρχοντα τῶν ὁμοτίμων.

CAP. VI.

γας ab
rio de-
ad Cy- OI μὲν δὴ ἀμφὶ ταῦτα εἶχον. Γαβρύας δ' ἐν τούτῳ
παρῆν ὁ Ἀσσύριος, πρεσβύτερος ἀνὴρ, ἐφ' ἵππου σὺν ἵπ-
πικῇ Θεραπείᾳ· εἶχον δὲ πάντες τὰ ἐφ' ἵππων ὄπλα.
Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῷ τὰ ὄπλα παραλαμβάνειν τεταγμένοι
ἐκέλευον παραδίδοναι τὰ ζυστὰ, ὅπως κατακαίοιεν,
ὥσπερ καὶ τὰλλα. Ὁ δὲ Γαβρύας εἶπεν, ὅτι Κῦρον

λίτους: nostrum est in Philel. Bodl. Guelf.

ὑποφέρειν] Ferre et fuggerere, infstar ὑπασπιστῶν.

διδῶσι] Vulgo est διδῶσι. Sed Guelf. κἄν αὐτὰ διδῶσι in margine adscripta lectione vulgari. διδῶσι refertur ad novos equites Perfās, quibus additi ὑπασπιστῶν fuggerere debent arma; quibus opponitur Cyrus αὐτῷ μελήσειν.

ὅπως ἔχωσιν] Vulgo interfertum ἀν αὐτῷ Guelf. omisi.

58. τὰ τε] Ex Guelf. τε additum; idem deinde δοῦναι dat. ψιλὰι μάχαιραι eadem sunt, quæ alibi κοπίδες dicuntur; ψιλὰι additum ad significandam parvitatem et levitatem censet Zeune.

ἔχοντες τοῖς] Vulgo interfertum σὺν eum Guelf. omisi; damnant etiam stellula addita Edd. Leoncl. Steph.

μεθ' ἑαυτοῦ] Guelf. μετ' αὐτοῦ. deinde ἀεὶ omittit cum Philelpho. Budensis liber ζυστὰ λαμβάνειν καὶ ἐπί.

ἀνθ' ἑαυτοῦ ἕκαστον] Omisium in Edd. pr. addidit Steph. addicente Philelpho, Guelf. Budensi. ἀνθ' αὐτοῦ Guelf. fed correctum αὐτῶν. Budensis ἀνθ' ἑαυτῶν.

τῶν ὁμοτίμων] Unum ex ordine homotimorum seu optimatum. Quare Mureti opinio hæc ut supervacua delentis vana est censenda.

Γ. ὁ Ἀσσύριος] Guelf. et Zonaras articulum omittunt.

πάντες] Margo Leoncl. πάντες πάντα τὰ. Pro ἐφ' ἵππων mihi ἐφίππων, equitum, scribendum videbatur.

ὅπως] Juntina, Isingr. ὅπου. deinde ὥσπερ τὰλλα omisso καὶ. Guelf. et Philel. postea Γαβρίας et Γαβρίας Guelf.

πρῶτον βούλοιστο ἰδεῖν· καὶ οἱ ὑπηρεταὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰππέας αὐτοῦ κατέλιπον, τὸν δὲ Γαβρύαν ἄγουσι πρὸς τὸν Κῦρον. Ὁ δὲ, ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, ἔλεξεν ὧδε. Ὡς 2
 δέσποτα, ἐγὼ εἰμι τὸ μὲν γένος Ἀσσύριος· ἔχω δὲ καὶ
 τεῖχος ἰσχυρὸν, καὶ χώρας ἐπάρχω πολλῆς· καὶ ἵππον
 εἰς χιλίαν τῶ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεῖ παρειχόμεν, καὶ
 φίλος ἦν ἐκείνῳ ὡς μάλιστα· ἐπεὶ δὲ ἐκείνος μὲν τέθνη-
 κεν ὑφ' ὑμῶν, ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν, ὁ δὲ παῖς ἐκείνου τὴν
 ἀρχὴν ἔχει, ἔχθιστος ὢν ἐμοὶ, ἤκω πρὸς σέ, καὶ ἰκέτης
 προσπίπτω, καὶ δίδωμί σοι ἐμαυτὸν δούλον καὶ σύμμα-
 χον, σὲ δὲ τιμωρὸν αἰτοῦμαι ἐμοὶ γενέσθαι· καὶ παῖδα
 οὕτως ὡς δυνατόν σε ποιῶμαι· ἅπαις δὲ εἰμι ἀρρένων
 παιδῶν. Ὅς γὰρ ἦν μοι μόνος, καὶ καλὸς, ὦ δέσποτα, 3
 καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐμὲ Φιλῶν καὶ τιμῶν, ὥσπερ ἂν εὐ-
 δαίμονα πατέρα παῖς τιμῶν τιθείη, τοῦτον ὁ νυνὶ βασι-
 λεὺς οὗτος, καλέσαντος τοῦ τότε βασιλέως, πατρὸς δὲ
 τοῦ νῦν, ὡς δῶσοντος τὴν θυγατέρα τῶ ἐμῷ παιδί· ἐγὼ
 μὲν ἀπεπεμφάμην, μέγα φρονῶν, ὅτι δῆθεν τῆς βασι-
 λέως θυγατρὸς ὀφείμην τὸν ἐμὸν υἱὸν γαμέτην· ὁ δὲ νῦν

τοὺς μὲν] Juntina μὲν omisit.

2. ὧδε] Abeft a Philel. Guelf. Zonara. deinde τὸ γένος Ἀσσύριος μὲν Guelf.

ἔχω δὲ] Margo Steph. Leoncl. ἔχων δὲ καὶ—ὑπάρχων. Zonaras ἔχων καὶ τεῖχος ἰσχυρὸν καὶ χώρας ἀρχῶ. In Guelf. ὑπάρχω, sed correctum ἐπάρχω.

ἵππον εἰς] Margo Steph. καὶ ἵππον ἔχω εἰς χιλίαν τριακοσίαν, ἦν τῶ, forte ex versione Philelphi: Zonaras ἔχω δὲ καὶ ἵππον εἰς χιλίαν, ἦν τῶ. Guelf. καὶ ἵππον ἔχω δ' εἰς χιλίαν τριακοσίαν, ἦν τῶ. Varietatis miræ causam indagare conatus mihi non approbavit Zeune.

ἐκείνος μὲν] Zonaras ὁ μὲν. Edd. pr. μὲν omittunt. Ceterum verba ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν mihi nimis soluta pende-

re, et potius post ἐκείνος μὲν inferenda esse videntur.

αἰτοῦμαι ἐμοὶ] Ita Guelf. pro αἰτούμαι μοι. idem paulo antea πρὸς σέ dedit pro πρὸς σε. idem liber ἀρρένων, sed ex correctione ἀρρένων habet.

3. καὶ καλὸς] Copula ex Guelf. accessit, quo duce ὦ δέσποτα Zeune translocavit post ἀγαθός. In sequentibus εὐδαίμονα est cum τιθείη copulandum. τιμῶν Juntina, Ifingr. omitunt.

τοῦτον ὁ νυνὶ] Guelf. τοῦτον ὁ νῦν. Juntina τοῦτον οὖν ὁ ἐμὸς βασ. Muretus corrigebat τοῦτον οὖν καλέσαντος τοῦ τότε βασιλέως ceteris deletis; quo facto mollior fit oratio.

ὁ δὲ νῦν] Turbatus orationis ordo congruit animo dolore commoto. deinde εἰς θήραν Guelf.

Βασιλεὺς ἐπὶ Θῆραν αὐτὸν παρακαλέσας, καὶ ἀνεῖς αὐτῷ
 Θηρῶν ἀνὰ κράτος, ὡς πολὺ κρείσσων αὐταῦ ἱππεὺς ἡγού-
 μενος εἶναι· ὁ μὲν ὡς Φίλω συνεθήρα· Φανείσης δὲ ἄρ-
 κτου, διώκοντες ἀμφοτέρω, ὁ μὲν νῦν ἄρχων οὗτος ἀκοντί-
 στας ἤμαρτεν· (ὡς μήποτ' ὤφελεν) ὁ δὲ ἐμὸς παῖς βα-
 4 λῶν, (οὐδὲν δέον) καταβάλλει τὴν ἄρκτον. Καὶ τότε
 μὲν δὴ ἀνιαθεῖς ἄρα κατέσχευεν οὗτος ὑπὸ σκότου τὸν
 Φθόνον· ὡς δὲ πάλιν λέοντος παρατυχόντος ὁ μὲν αὖ
 ἤμαρτεν, (οὐδὲν, οἶμαι, θαυμαστὸν παθῶν) ὁ δ' αὖ ἐμὸς
 παῖς δυστυχῶς τυχῶν κατειργάσατό τε τὸν λέοντα, καὶ
 εἶπεν, ἼΑρα βέβληκα [μιά] δις ἐφεξῆς, καὶ καταβέ-
 βληκα Θῆρα ἑκατερὰκις· ἐν τούτῳ δὴ οὐκέτι κατέσχευεν ὁ
 ἀνόσιος τὸν Φθόνον, ἀλλ' αἰχμὴν παρὰ τινος τῶν ἐπομέ-
 νων ἀρπάσας, παίσας εἰς τὰ στέρνα, τὸν μόνον μοι καὶ
 5 Φίλον παῖδα ἀφείλετο τὴν ψυχὴν. Καὶ γὰρ μὲν ὁ τάλας
 νεκρὸν ἀντὶ νυμφίου ἐκομισάμην, καὶ ἔθαψα, τηλικούτος
 ὢν, ἄρτι γενειάσκοντα τὸν ἄριστον παῖδα τὸν ἀγαπητόν·
 ὁ δὲ κατακτανῶν, ὥσπερ ἐχθρὸν ἀπολέσας, οὔτε μετα-
 μελόμενος πώποτε Φανερός ἐγένετο, οὔτε ἀντὶ τοῦ κακοῦ
 ἔργου τιμῆς τινος ἤξιώσε τὸν κατὰ γῆς. Ὁ γεμὴν πα-

ἀνεῖς αὐτῷ] Margo Steph, Leoncl.
 ἀνεῖς αὐτόν. Muretus orationem ut
 æquabilem faceret, corrigebat παρι-
 κάλειεν ἀνεῖς—εἶναι· καὶ ὁ μὲν.

ὡς φίλω] Guelf. φίλος, supra scripto
 vulgato.

ὁ μὲν νῦν] In Edd. pr. nūn deest. de-
 inde ὥστε μήποτε Guelf.

4. οὗτος] Vulgatum οὕτως jam o-
 lim Muretus correxit, cui accedit
 cum Philelphi versione Guelf. qui
 verba sic ordinat ἀνιαθεῖς ἄρ' οὗτος
 κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθ. Ex eo-
 dem δὴ accessit, de cuius veritate du-
 bious adhuc hæreo.

θαυμαστὸν] Guelf. οἶμαι post θαυ-
 μαστὸν ponit.

δυστυχῶς τυχῶν] Ita Juntina. I-
 fingr. Budensis. δυστυχῶς αὐθις mar-
 go Steph. 2. vulgo παῖς αὐθις τυχῶν.

ubi desideratur, quod colo priori οὐδὲν
 θαυμαστὸν παθῶν respondeat. Ur-
 bana est etiam oppositio inter τυχῶν
 et δυστυχῶς ab eodem verbo ductum.
 deinde te post κατειργάσατο ex Guelf.
 accessit.

μιά] Omissum in libris Philelphi,
 Bodl. et in Guelf. a correctore addi-
 tum fecit Weiske; ἡμέρα intelligit
 Zeune, πλεονηθῆ alii.

Θῆρα] Ita cum Philelpho, Bodl.
 margine Steph. et Guelf. Zeune pro
 Θῆρας.

τούτῳ δὴ] Ita cum Philel. Guelf.
 pro δι: deinde κατίσχει.

5. τὸν ἀγαπητόν] Est pro μονογενῆ,
 monente etiam Weiskio. Paulo an-
 tea τηλικούτος δ' ὢν Guelf.

κατακτανῶν] Guelf. Bodl. κατακαί-
 νων, deinde τινος τιμῆς Guelf.

τῆρ αὐτοῦ καὶ συνώκτισέ με, καὶ δῆλος ἦν συναχθόμενος μου τῆ συμφορᾷ. Ἐγὼ μὲν οὖν, εἰ μὲν ἔζη ἐκεῖνος, οὐκ ἂν ποτε ἦλθον πρὸς σὲ ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ· (πολλὰ γὰρ Φιλικὰ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου, καὶ ὑπηρετήσα ἐκείνῳ) ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν τοῦ ἐμοῦ παιδὸς Φονέα ἡ ἀρχὴ περιήκει, οὐκ ἂν ποτε ἐγὼ τούτῳ δυναίμην εὖνους γενέσθαι, οὐδὲ οὗτός με εὖ οἶδ' ὅτι Φίλον ἂν ποτε ἠγήσαιτο. Οἶδε γὰρ, ὡς ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἔχω, καὶ ὡς, πρόσθεν Φαιδρῶς βιοτεύων, νυνὶ διάκειμαι, ἔρημος ὢν, καὶ διὰ πένθους τὸ γῆρας διάγων. Εἰ μὲν οὖν ἐμὲ σὺ δέχη, καὶ ἐλπίδα τινὰ λάβοιμι, τῷ Φίλῳ παιδὶ τιμωρίας ἂν τινος μετὰ σοῦ τυχεῖν, καὶ ἀνηβῆσαι ἂν πάλιν δοκῶ μοι, καὶ οὐτ' ἂν ζῶν ἐτι αἰσχυνοίμην, οὔτε ἀποθνήσκων ἀνιώμενος ἂν τελευτᾶν δοκῶ. Ὁ μὲν οὕτως εἶπε· Κῦρος δ' ἀπεκρί- 8 νατο·

Ἄλλ' ἦνπερ, ὦ Γωβρύα, καὶ Φρονῶν Φαίνη, ὅσαπερ λέγεις πρὸς ἡμᾶς, δέχομαί τε ἰκέτην σε, καὶ τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδὸς τὸν Φονέα σὺν θεοῖς ὑπισχνοῦμαι. Λέξον δέ μοι, ἔφη, εἰάν σοι ταῦτα ποιῶμεν, καὶ τὰ τείχη

μου τῆ] Guelf. μοι τῆ συμφορᾷ, supra scripto μου. Verbum συνώκτισε num bene habeat, an simplex restituendum sit, dubito etiamnum.

6. ἔπαθον] Copulam καὶ anteponi maluit Weiske.

περιήκει] In Guelf. a prima manu est περιήκει omisso αὐτη, quod vulgo post ἀρχὴ additum seclufit Zeune, damnant Edd. Steph. Leoncl. addita stellula, et omisit Philelphus.

ἐγὼ τούτῳ] Guelf. τούτῳ omisit; deinde οὐδὲ οὗτος δέ με εὖ. Guelf. οὗτος φιλεῖν ἂν ποτὲ ἐμὲ ἠγήσαιτο. Libri Brodæi οὐδὲ οὗτος εὖ οἶδ' ὅτι φίλον ἂν ποτὲ ἐμὲ ἠγήσαιτο.

Φαιδρῶς] In margine Guelf. Edd. Leoncl. et Steph. Φαιδρὸς annotatum est; deinde νυνὶ διάκειμαι Guelf.

7. Εἰ μὲν οὖν ἐμὲ σὺ] Guelf. εἰ οὖν σὺ με. sequens ἂν post ἀνηβῆσαι admonente Stephano ex Bodl. et Guelf.

addidit primus Hutchinson.

ἐτι αἰσχυνοίμην] Margo Steph. et Guelf. ἐπαισχυνοίμην, vulgata in margine annotata. Zeune dedit καὶ οὔτε ζῶν ἂν ἐτι, quem ordinem servat Guelf. cum margine Steph.

8. ὦ Γωβρύα] Unde Cyrus divina-verit hunc senem Gobryam vocari, quærit Muretus V. L. xiv. 16. Sine dubio milites, qui eum perduxerant, antea Cyro nomen senis indicaverant.

τὸν Φονέα] Vulgo sine τοῦ παιδὸς ita legebatur ante Zeunium: Guelf. cum margine Steph. et Philelpho σοὶ τοῦ παιδὸς, omiffis verbis τὸν Φονέα. Leidensis teste Oudendorpio ad Thomam p. 855. nostrum dedit. σοὶ τοῦ παιδὸς τὸν Φονέα Zenaras. σοὶ τὸν Φονέα τοῦ παιδὸς libri Brodæi.

ποιῶμεν] Guelf. ποιῶμαι—σι ἔχουμ ἐῶμεν. Post χώραν interserta vulgo

ἔωμεν ἔχειν σε καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν δύναμιν, ἥνπερ
 9 πρόσθεν εἶχες, σὺ ἡμῖν τί ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; Ὁ
 δὲ εἶπε· Τὰ μὲν τείχη, ὅταν ἔλθῃς, οἶκόν σοι παρῆξω·
 δασμὸν δὲ τῆς χώρας, ὥνπερ ἔφερον ἐκείνω, σοὶ ἀποίσω·
 καὶ ὅποι ἂν στρατεύῃ, συστρατεύσομαί σοι, τὴν ἐκ τῆς
 χώρας δύναμιν ἔχων. Ἔστι δέ μοι, ἔφη, καὶ θυγάτηρ
 παρθένος, ἀγαπητὴ, γάμου ἤδη ὡραία, ἣν ἐγὼ πρόσθεν
 μὲν ὤμην τῶ νῦν βασιλεύοντι γυναῖκα τρέφειν· νῦν δέ με
 αὐτὴ τε ἢ θυγάτηρ, πολλὰ γοωμένη, ἰκέτευσε, μὴ δοῦναι
 αὐτὴν τῶ τοῦ ἀδελφοῦ Φονεῖ, ἐγὼ τε ὡσαύτως γιγνώ-
 σκω. Νῦν δέ σοι δίδωμι βουλευσασθαι καὶ περὶ ταύ-
 10 τῆς οὕτως, ὥσπερ ἂν καὶ ἐγὼ βουλεύων περὶ σοῦ φαίνω-
 μαι. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐπὶ τούτοις, ἔφη, ἐγὼ
 ἀληθευομένοις δίδωμί τέ σοι τὴν ἐμὴν καὶ λαμβάνω τὴν
 σὴν δεξιάν· θεοὶ δὲ ἡμῖν μάρτυρες ἔστων. Ἐπεὶ δὲ
 ταῦτα ἐπράχθη, ἀπιέναι τε κελεύει τὸν Γωβρύαν, ἔχοντα
 τὰ ὅπλα, καὶ ἐπήρετο, πώση τις ὁδὸς ὡς αὐτὸν εἶη, ὡς
 ἤζων. Ὁ δὲ ἔλεγεν· Ἦν αὔριον ἴης πρῶτῃ, τῆ ἑτέρα ἂν
 αὐλίχοιο παρ' ἡμῖν.

11 Οὕτω δὴ οὗτος μὲν ὤχετο, ἡγεμόνα καταλιπών.

Medi de
 præda divi-
 fa referunt.

Οἱ δὲ Μῆδοι παρῆσαν, ἀ μὲν οἱ μάγοι ἔφασαν τοῖς

ineptissima verba καὶ τὰ ὅπλα auctore
 Guelf. omisi.

9. ἔλθῃς] Ita pro θέλης Philel.
 Brodæi, Guelf. liber et margo Steph.
 δασμὸν δὲ] Ita pro τε ex Guelf.
 Zeune; ex eodem et Philelpho de-
 inde vulgatam ὅπου ἂν δέησαι στρατεύ-
 ειν correxit idem. σοι post συστρατεύσο-
 μαι omittit Guelf. ut Juntina ἤδη
 post γάμου.

ἤμην] Ita pro ὠμην Guelf. deinde
 νῦν δὲ αὐτὴ τε μοι. Formam poeticam
 γοωμένη ex h. l. annotavit Pollux iii.
 100.

καὶ ἐγὼ] Castalio καὶ omisit: de-
 inde περὶ σε φαίνομαι Guelf. sed cor-
 rector σου fecit.

10. Οὕτω δὴ] Mihi placet lectio ve-

teris exemplaris a Stephano in mar-
 gine Edit. 2. annotata οὕτω δὴ οὗτος
 ἔφη· καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν.

ἀληθευομένοις] Ita ex libris Gabrie-
 lis correxī vulgatum ἀληθεύμενος,
 quod Zonaras etiam legit ἀληθεύων
 ἐγὼ repetens: deinde δίδωμί σοι Guelf.
 cum Philelpho; eidem Guelf. ἔστων
 debetur pro ἔστωσαν.

κελεύει] Hoc pro ἐκέλευσε ex Philel.
 Guelf. et Zonara dedit Zeune; dein-
 de ἔχοντα καὶ τὰ ὅπλα Zonaras.

πώση τις ὁδὸς] Brodæus πώση τις ἢ
 ὁδὸς legi maluit, veteres, credo, li-
 bros fecutus. deinde ἂν αὔριον Guelf.

11. Οὕτω δὴ οὗτος μὲν] Ante Zeu-
 nium edebatur. Ὁ μὲν δὴ Γωβρύας.
 Brodæus corrigi jufferat οὕτως μὲν δὴ.

θεοῖς ἐξελεῖν, ἀποδόντες τοῖς μάγοις· Κύρω δὲ ἐξηρηκό-
τες τὴν καλλίστην σκηνὴν, καὶ τὴν Σουσίδα γυναῖκα, ἣ
καλλίστη δὴ λέγεται τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γεγενῆσθαι, καὶ
μουσουργοὺς δὲ δύο τὰς κρατίστας· δεύτερον δὲ, Κουαζάρη
τὰ δεύτερα· τοιαῦτα δὲ ἄλλα, ὧν ἐδέοντο, ἐκπληρώ-
σαντες ἑαυτοῖς, ὡς μηδενὸς δεόμενοι στρατεύοντο. πάντα
γὰρ ἦν πολλά. Προσέλαβον δὲ καὶ οἱ Ἑρκάνιοι, ὧν 12
ἐδέοντο· ἰσόμοιρον δ' ἐποίησαντο καὶ τὸν παρὰ Κουαζάρους
ἄγγελον· τὰς δὲ περισσὰς σκηνὰς, ὅσαι ἦσαν, Κύρω
παρέδοσαν, ὡς τοῖς Πέρσαις γένοιντο. Τὸ δὲ νόμισμα
ἔφασαν, ἐπειδὴν ἅπαν συναχθῆναι διαδώσειν· καὶ διέδω-
καν.

Margo Leoncl. Steph. οὕτω δὲ ὁ μὲν
ἄρχετο etiam οὗτος μὲν ἄρχετο annota-
vit. Guelf. οὕτω δὲ οὗτος ἄρχετο cum
quo facit Philelphus.

ἃ μὲν οἱ μάγοι] Ita libri Gabr. Bodl.
Budensis et Philelphus, unde vulgata-
tam, quæ est etiam in Guelf. τὰ μὲν
σιγῇ primus sustulit Steph. in poste-
riore Editione. In Budensi tamen
et Bodl. erat τὰ μὲν οἱ μάγοι.

τῶν ἐν τῇ] Guelf. λέγεται ἐν τῇ Ἀ-
σίᾳ γυνὴ γενέσθαι cum Philelpho et
Zonara; sed corrector τῶν inferuit.
Etiam Brodæus γυνὴ γενέσθαι e libris
suis annotavit. Mihi ad τῶν ἐν τῇ
Ἀσίᾳ adjungi debere videtur γυναικῶν
post Ἀσίᾳ inferendum. δὲ post καλ-
λίστη neglexit cum Philelpho Zona-
ras.

μουσουργοὺς] Locum Suidæ in hoc
vocabulo laudavit Hutchinfony; ;
durat mos hodieque in Asia.

δ δεύτερον—δ δεύτερα] Mihi hæc vitiosa
videbantur: unde enim δεύτερον?
Suspicio fuisse olim Κουαζάρη δὲ τὰ
δ δεύτερα. et excidisse verbum ἐξελόντες

vel simile. Sequentia etiam τοιαῦτα
δὲ ἄλλα—ἑαυτοῖς mihi nimis breviter
et abrupta videntur esse. Κουαζάρη
Guelf. et Zonaras.

τοιαῦτα δὲ] Ifingr. τοιαῦτα τε, de-
inde Edd. pr. ὧν τε ἐδέοντο—ἐνδέομαι.
Guelf. ἑαυτοῖς ἐκπληρώσαντες. ex eo-
dem vulgatum στρατεύοντο correxi:
quamvis duobus aliis locis ὡς jun-
ctum optativo annotaverit Index
Zeunianus.

πάντα γὰρ] Brodæus librorum suo-
rum πάντων γὰρ præferabat.

12. ἐποίησαντο] Guelf. cum mar-
gine Steph. ἐποίησαν τόν. Sed diversa
est ratio loci ii. 2, 18. ubi activa for-
ma adhibetur; hoc enim est *sibi fe-
cerant*. deinde παρὰ ex Guelf. et
margine Steph. accessit. Paulo an-
tea articulum ante Ἑρκάνιοι Guelf.
omittit.

διαδώσειν] Juntina δώσειν. Quæ de-
inceps vulgo huic libro attributa le-
guntur, sequenti rectius adscribuntur
in libro Philelphi. Guelf. et Bodl.
quos sequor.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Ε΄.

CAP. I.

ΟΙ μὲν δὴ ταῦτα ἐπραξάν τε καὶ ἔλεξαν· ὁ δὲ Κύρος Cyrus de præda fibi tributa ornabat alios. ἐκέλευσε τὰ μὲν Κυαζάρους διαλαβόντας Φυλάττειν, οὓς ἤδει οἰκειοτάτους αὐτῷ ὄντας· καὶ ὅσα δὲ ἐμοὶ δίδοτε, ἠδέως, ἔφη, δέχομαι· χρήσεται δὲ αὐτοῖς ὑμῶν ὁ ἀεὶ μάλιστα δέόμενος. Φιλόμουσος δὲ τις τῶν Μήδων εἶπε· Καὶ μὴν ἐγὼ, ὦ Κύρε, τῶν μουσουργῶν ἀκούσας ἐσπέρας, ὧν σὺ νῦν ἔχεις, ἤκουσά τε ἠδέως, καὶ ἦν μοι δῶς αὐτῶν μίαν, στρατεύεσθαι ἂν μοι δοκῶ ἠδίων, ἢ οἴκοι μένειν. Ὁ δὲ Κύρος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγωγε, ἔφη, καὶ δίδωμι, καὶ χάριν οἴομαί σοι πλείω ἔχειν, ὅτι με ἤτησας, ἢ σὺ ἐμοὶ, ὅτι λαμβάνεις· οὕτως ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίζεσθαι. Ταύτην μὲν οὖν ἔλαβεν ὁ αἰτήσας.

Καλέσας δὲ ὁ Κύρος Ἀράσπην Μῆδον, (ὅς ἦν ἐκ 2

1. εἰ μὲν δὴ] Edd. pr. cum Guelf. δὴ omittunt.

διαλαβόντας] Pluribus igitur servandam partem Cyaxaris de præda dispertivit Cyrus. Ita fere v. 1, 29. τοὺς δὲ Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηνάς, τοῖς μὲν ἵπποῦσι τὰς τούτοις περιπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς τὰς τούτοις ἀρκούσας. unde in Indicem Zeune retulit verbum *distribuere* interpretatus. Saltem inter se addidisset. Ceterum Junt. Ifingr. h. l. διαλαβόντες.

δίδοτε] Zonaras δίδοται habet, idem deinde ἐγὼ cum Aldina et Steph. omittit; rectius postea δέχομαι cum libris Brodæi, Philelphi, Aldina et Steph. dat pro δέχομαι, quod est in Junt. et Guelf.

ὁ ἀεὶ μάλιστα] Ex libris Gabr. et Guelf. αἰ accessit.

πλείω ἔχειν] Gratias debere majores. deinde χαρίζεσθαι retulit Athenæus x. 9. p. 433. ex tertio Cyri disciplinæ libro.

Panthea, forma et virtute excellens mulier, custodienda committitur Afraspæ: qui cum adversus Cyrum egregie disputasset de amore, sumamque adversus ejus illecebras jactasset firmitatem, ad extremum vehementi capite amore Pantheæ.

παιδὸς αὐτῷ ἐταῖρος, ᾧ καὶ τὴν στολὴν ἐκδύς ἔδωκε τὴν Μηδικὴν, ὅτε παρὰ Ἀστυάγους εἰς Πέρσας ἀπήει) τοῦτον ἐκέλευσε διαφυλάξαι αὐτῷ τὴν τε γυναῖκα καὶ τὴν σκη-
 3 νὴν· ἦν δὲ αὕτη ἡ γυνὴ Ἀβραδάτα, τοῦ Σουσίου· ὅτε δὲ ἠλίσκετο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἔτυχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὦν, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῶν Βακ-
 τριανῶν βασιλέα πρεσβεύων ᾤχετο· ἐπεμψε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύριος περὶ συμμαχίας· ξένος γὰρ ὦν ἐτύγχανε τῷ τῶν Βακτριανῶν βασιλεῖ· ταύτην οὖν ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος
 4 διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ. Κε-
 λευόμενος δὲ ὁ Ἀράσπης ἐπήρετο, Ἐώρακας δ' ἐφη, ᾧ Κῦρε, τὴν γυναῖκα, ἣν με κελεύεις φυλάττειν; Μὰ Δί', ἐφη ὁ Κῦρος, οὐκ ἔγωγε. Ἄλλ' ἔγωγε, ἐφη, ἡνίκα ἐξηροῦμεν σοι αὐτήν· καὶ δῆτα, ὅτε μὲν εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκητὴν αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐ διεγνωμεν αὐτήν· (χαμαὶ τὲ γὰρ ἐκάθητο, καὶ αἱ φεράπαινοι πᾶσαι περὶ αὐτήν· καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα) ἐπεὶ δὲ γινῶναι βουλόμενοι, ποία εἴη ἡ δέσποινα, πᾶσας περιε-
 βλέψαμεν, ταχὺ πάνυ καὶ πασῶν ἐφαίνετο διαφέρουσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθήμενὴ κεκαλυμμένη τε καὶ εἰς
 5 γῆν ὀρῶσα. Ὡς δὲ ἀναστῆναι αὐτήν ἐκελεύσαμεν, συν-
 ἀνέστησαν μὲν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἀμφ' αὐτήν· διήνεγκε δὲ

2. παιδὸς αὐτῷ] Ita cum Guelf. Aristides tom. ii. p. 512. pro αὐτῷ ἐκ παιδός. Zonaras ἐκ παίδων habet.

3. Ἀβραδάτα] Zeune ex Junt. Guelf. et margine Steph. addidit articulum; in iisdem est Ἀβραδάτου.

Σουσίου] Ita pro Σύδων βασιλέως, ut est vi. 3, 35. ex Junt. Guelf. Zeune.

τὸν τῶν] Ita cum Guelf. Zeune. τῶν vulgo; τὸν Stephanus dedit.

4. Κῦρε, τὴν] Guelf. τὴν γυναῖκα, ᾧ Κῦρε.

ἀλλ' ἔγωγε] Ita liber Philelphi et Bodl. Sequens ἐξηροῦμι ex libro

Gabr. et Bodl. restituit Zeune pro ἐξηροῦμην.

ταχὺ πάνυ] Guelf. omittit πάνυ.

καθήμενὴ] Superfluum vocabulum.

Sedentem jam antea feminam annotaverat, eamque ipsam causam allegaverat, quod dominam ab ancillis dignoscere non potuerint milites. Nisi malis sequentia plane separare et ita interpretari, eo ipso distinguebatur facile ab ancillis, quod velaverat faciem, et caput oculosque ad terram dirigebat.

5. πᾶσαι αἱ] Guelf. ἄπασαι αἱ.

ἐνταῦθα πρῶτον μὲν τῷ μεγέθει, ἔπειτα δὲ [τῇ ῥώμῃ] καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ εὐσχημοσύνῃ, καίπερ ἐν ταπεινῷ σχήματι ἐστηκυῖα. Δῆλα δὲ ἦν αὐτῇ καὶ τὰ δάκρυα καταστάζοντα, τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας. Ὡς δὲ ἡμῶν ὁ γεραίτερος εἶπε, Θάρ-6
 ρει, ὦ γυναῖ· καλὸν μὲν γὰρ καὶ ἀγαθὸν ἀκούομεν καὶ τὸν σὸν ἄνδρα εἶναι· νῦν μέντοι ἐξαιροῦμεν ἀνδρὶ σε εὖ ἴσθι ὅτι οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χείροσι, οὔτε τὴν γνώμην, οὔτε τὴν δύναμιν· ἀλλ', ὡς ἡμεῖς γε νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ ὁ Κῦρος ἀξίός ἐστι θαυμάζεσθαι, οὐ σὺ ἔση τὸ ἀπὸ τοῦδε· ὡς οὖν τοῦτο ἤκουσεν ἡ γυνή, περικατερρήξατό τε τὸν ἄνωθεν πέπλον, καὶ ἀνωδύρατο· συνανεβόησαν δὲ αὐτῇ καὶ αἱ δμωαί. Ἐν τούτῳ δ' 7
 ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ προσώπου, ἐφάνη δὲ ἡ δέξη καὶ αἱ χεῖρες· καὶ εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὡς ἐμοί τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς ἰδοῦσι, μήπω φῦναι μὴδὲ γενέσθαι γυναῖκα ἀπὸ θνητῶν τοιαύτην ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θεάσῃ αὐτήν. Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ναὶ μὰ Δία, πολὺ γε ἥττον, εἰ τοιαύτη 8

ἐνταῦθα] Junt. ἤδη addit.

[τῇ ῥώμῃ] Recte omittunt libri Philel. Bodl. Guelf. Deinceps τῇ ante εὐσχ. omittit Guelf.

ἴστηκυῖα] Hoc est a correctoris manu in Guelf. a prima est ἰσχηκυῖα.

καταστάζοντα] Guelf. ut Philelphi versio στάζοντα—κατὰ τοὺς πόδας.

6. γεραίτερος] Liber Budensis γεραίτατος, quod Camerarius vertit.

Θάρρει] Guelf. Θάρσει.

σε εὖ] σε, ἔφη, εὖ Junt.

δύναμιν] Liber Brodæi et Guelf. ἥττω ἔχοντι addunt ex scholio nata. Sed Guelf. præterea οὐτε δύναμιν. *Virgorem virilem Cyri* interpretatur Weiske.

καὶ ὁ Κῦρος] Articulum hic et deinceps ante ἀπὸ τοῦδε omittit Guelf. postea ὡς οὖν τούτου Guelf. sed corre-

ctum: denique περικατερρήξατό γε Edd. pr.

πέπλον] Vide annotationem ad iii. 1, 13.

7. αὐτῆς] Omittit Guelf. et liber Philel.

ἐμοί τε] Zeune ex Guelf. ἐμοί γε—ἀπασι dedit: paulo antea ἔφη Guelf. cum Juntina omisit.

γυναῖκα—τοιαύτην] Guelf. γυναῖκα omittit. Margo Steph. γυνή—τοιαύτη. Scilicet in Guelf. est a prima manu τοιαύτη, sed correctum τοιαύτην. Utraque lectio bene habet. φῦναι est *nata esse, γενέσθαι, fuisse, existitisse*.

θεάσῃ] Philel. liber et Guelf. θεάσαι.

8. πολὺ γε ἥττον] Scilicet θεάσομαι. Plutarchus de Curiositate h. l. respiciens: οὐκ οὖν ἔφη, διὰ τοῦτο μᾶλλον

ἐστίν, οἴαν σὺ λέγεις. Τί δαί; ἔφη ὁ νεανίσκος. Ὅτι, ἔφη, εἰ νυνὶ, σοῦ ἀκούσας, ὅτι καλή ἐστίν, ἐλθεῖν πεισθήσομαι θεασόμενος, οὐ πάνυ μοι σχολῆς οὔσης, δέδοικα, μὴ πολὺ θᾶπτον ἐκείνη με αὐθις ἀναπέιση καὶ πάλιν ἐλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως ἂν ἀμελήσας, ὧν με δεῖ πράττειν, καθοίμην ἐκείνην θεώμενος.

Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναγελάσας εἶπεν· Οἶει γὰρ, ἔφη, ὦ Κύρε, ἰκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου ἀναγκάζειν τὸν μὴ βουλόμενον πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; Εἰ μέντοι
 10 τοῦτο, ἔφη, οὕτως ἐπεφύκει, πάντας ἂν ἠνάγκαζεν ὁμοίως. Ὅραϊς, ἔφη, τὸ πῦρ, ὡς πάντας ὁμοίως καίει; (πέφυκε γὰρ τοιοῦτον) τῶν δὲ καλῶν, τῶν μὲν ἐρῶσι, τῶν δ' οὐ καὶ ἄλλος γε ἄλλου. Ἐθελούσιον γὰρ, ἔφη, ἐστὶ, καὶ ἐρᾶ ἕκαστος, ὧν ἂν βούληται. Αὐτίκα δὲ οὐκ ἐρᾶ ἀδελφὸς ἀδελφῆς, ἄλλος δὲ ταύτης· οὐδὲ πατὴρ θυγα-
 11 τρὸς, ἄλλος δὲ ταύτης. Καὶ γὰρ φόβος καὶ νόμος ἰκανὸς ἐρωτα κωλύειν. Εἰ δέ γ', ἔφη, νόμος τεθείη, μὴ ἐσθίοντας μὴ πεινῆν, καὶ μὴ πίνοντας μὴ διψῆν, μηδὲ ρίγοῦν τοῦ χειμῶνος, μηδὲ θάλπεσθαι τοῦ θέρους,

λον αὐτῆς ἀφικεῖται. εἰ γὰρ ὑπὸ σου πεισθεῖς ἀφικόμενος πρὸς αὐτήν, ἴσως ἂν με πάλιν ἀναπέισειεν αὐτὴ καὶ μὴ σχολάζοντα φοιτῶν θεῖσθαι τι καὶ παρακαθῆσθαι προέμενον πολλὰ τῶν σπουδῆς ἀξίων.

τί δαί] Guelf. τί δ'. Brodæus τί δὴ corrigebat.

εἰ νυνὶ] Ita liber Philelphi et Guelf. vulgo καὶ νῦν σοῦ—εἰ πεισθήσομαι ἐλθεῖν.

οὐ πάνυ] Guelf. οὐδὲ πάνυ.

ἐκείνη με] Guelf. omittit με. Plutarchus αὐτὴ pro αὐθις legisse h. l. videtur, idem etiam verba οὐ πάνυ μοι σχολῆς οὔσης in altero colo post θεασόμενον posita reperisse videtur. Certe alteram utram lectionem respicit additum θᾶπτον.

9. ἀνθρώπου] Bryl. Ifingr. ἀνθρώπων. deinceps βουλόμενον ποιεῖν τὸν μὴ

βουλόμενον ποιεῖν Guelf. sed margo in locum prioris βουλ. substituit ἀναγκάζειν.

τοῦτο, ἔφη] Guelf. ἔφη τοῦτο.

10. Ὅραϊς] Ita pro ὅρα liber Philelphi; Bodl. et Guelf. deinde τοιοῦτο. τῶν καλῶν Guelf. sed corrector τοιοῦτον fecit et δὲ inferuit.

ἐρᾶ] Hoc in Guelf. verbum corrector addidit.

Αὐτίκα δὲ] Guelf. αὐτίκ' ἔφη. Certe δὲ importunum est; malim igitur δὴ ejus in loco reponere. Contrarium apud Persas et Ægyptios in moribus receptum fuisse contra Xenophontem monuit Brodæus.

φόβος καὶ νόμος] i. e. φόβος τοῦ νόμου, aut νόμος καὶ ὁ τοῦ νόμου φόβος.

11. τοῦ θέρους] Ante Castal. τῆ τοῦ θ. erat; quod correxit Brodæus.

οὐδεὶς ἂν νόμος δυνήθειη διαπράξασθαι ἀνθρώπους ταῦτα πείθεσθαι· πεφύκασι γὰρ ὑπὸ τούτων κρατεῖσθαι. Τὸ δ' ἔραῖν ἐφελούσιόν ἐστιν· ἕκαστος γοῦν τῶν κατ' αὐτὸν ἔρα, ὡς περ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων. Πῶς 12 οὔν, ἔφη ὁ Κύρος, εἰ ἐφελούσιόν ἐστι τὸ ἔρασθῆναι, οὐ καὶ παύσασθαι ἐστίν, ὅταν τις βούληται; Ἄλλ' ἐγὼ, ἔφη, εἴωρα καὶ κλαίοντα ὑπὸ λύπης δι' ἔρωτα, καὶ δουλεύοντάς γε τοῖς ἐρωμένοις· καὶ μάλα κακὸν νομίζοντας, πρὶν γε ἔραῖν, τὸ δουλεύειν, καὶ δίδοντας γε πολλὰ, ὧν οὐ βέλτιον αὐτοῖς στέρεσθαι· καὶ εὐχομένους ὥσπερ καὶ τινος ἄλλης νόσου ἀπαλλαγῆναι, καὶ οὐ δυναμένους μέντοι ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλὰ δεδεμένους ἰσχυροτέρῃ τινὶ ἀνάγκῃ, ἢ εἰ σιδήρῳ ἐδέδεντο. Παρέχουσι γοῦν ἑαυτοὺς τοῖς ἐρωμένοις πολλὰ καὶ εἰκῆ ὑπηρετοῦντας· καὶ μέντοι οὐδ' ἀποδιδράσκειν ἐπιχειροῦσι, τοιαῦτα κακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ φυλάττουσι τοὺς ἐρωμένους, μὴ ποὶ ἀποδρῶσι.

Καὶ ὁ νεανίσκος εἶπε πρὸς ταῦτα· Ποιοῦσι γὰρ, ἔφη, 13 ταῦτα· εἰσὶ μέντοι οἱ τοιοῦτοι, ἔφη, μοχθηροί· δίοπερ, οἶμαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰεὶ, ὡς ἄθλιοι ὄντες, ἀποθανεῖν· μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου, οὐκ ἀπαλλάττονται. Οἱ αὐτοὶ δέ γε οὔτοι καὶ κλέπ-

διαπράξασθαι] Guelf. —ξισθαι ταῦτα π. ἀνθρ. deinde ὑπ' αὐτῶν κρατεῖσθαι Juntina, Ifingr. Bryl.

γοῦν] Guelf. γὰρ supra ser. οὔν.

12. ἔρασθῆναι] Liber Brodæi ἔρασθαι οὐκ ἂν παύσασθαι.

πρὶν γε] Guelf. γε omittit.

ὧν οὐ βέλτιον] i. e. ὧν οὐ στ. βέλτιον. Guelf. δίδοντας γε ὧν πολλῶν οὐ β. sed margo διδ. γε πολλὰ, οὐ β. αὐτοῖς, ut in Juntina, ubi post βέλτιον additur ἦν. Brodæus ὧν οὐ βέλτ. correxit. Weiske Guelf. lectionem interpretatur de coitu, ἱκείνου, i. e. ἀντὶ ἱκείνου, οὐ βέλτ. non inepte!

ἄλλης] Guelf. ἄλ. τινός, ut Philel.

sequens τινὶ omittit Guelf. et Philelphus. postea εἰ ἐν σιδήρῳ Guelf. et Philel.

ὑπηρετοῦντας] Ita cum Steph. Guelf. pro — οὔντες.

οὐδ' ἀποδ.] Junt. οὐκ ἐκδιδ. Ald. οὐκ ἀποδ. correxit Brodæus. Sequens ποὶ pro που dedit liber Brod. et Guelf. cum Philelpho.

13. δίοπερ] Ita Brodæi liber pro ὅπερ Junt. Ifingr.

ὡς ἄθλιοι] ὡς omittit Junt. Ifingr. addidit Brodæus. αἰεὶ Guelf.

οἱ αὐτοὶ] Bryl. Ifingr. αὐτοὶ omittit; sequens ἔφη abest Philel. Junt. Guelf.

τειν ἐπιχειροῦσι, καὶ οὐκ ἀπέχονται τῶν ἀλλοτρίων· ἀλλ' ἐπειδὴν τι ἀρπάσωσιν ἢ κλέψωσιν, ὁρᾶς, ἔφη, ὅτι σὺ πρῶτος, ὡς οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτιᾶ τὸν κλέπτοντα, καὶ ἀρπάζοντα, καὶ οὐ συγγιγνώσκεις, 14 ἀλλὰ κολάζεις. Οὕτω μέντοι, ἔφη, καὶ οἱ καλοὶ οὐκ ἀναγκάζουσιν ἐρᾶν ἑαυτῶν, οὐδὲ ἐφίεσθαι ἀνθρώπους, ὧν μὴ δεῖ· ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν, οἶμαι, τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατῆ ἔστι, κᾶπειτα ἔρωτα αἰτιῶνται· οἱ δὲ γε καλοὶ κἀγαθοὶ, ἐπιθυμοῦντες καὶ χρυσοῦ καὶ ἵππων ἀγαθῶν καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅμως ἀπάντων τούτων ῥαδίως δύνανται ἀπέχεσθαι, ὥστε μὴ ἀπτεσθαι 15 αὐτῶν παρὰ τὸ δίκαιον. Ἐγὼ γ' οὖν, ἔφη, ταύτην ἑωρακῶς, καὶ πᾶν μοι καλῆς δοξάσης εἶναι, ὅμως παρὰ σοί εἰμι, καὶ ἵππεύω, καὶ τᾶλλα τὰ ἐμοὶ προσήκοντα ἀπο- 16 τελεῶ. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· ἴσως γὰρ θᾶπτον ἀπῆλθες, ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι ἀνθρώπον. Καὶ πῦρὸς γάρ τοί ἐστι θίγοντα μὴ εὐθὺς καίεσθαι, καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀναλάμπει· ὅμως δὲ ἔγωγε οὔτε πῦρὸς ἐκὼν εἶναι ἀπτομαι, οὔτε τοὺς καλοὺς ἐσορῶ. Οὐδὲ γέ σοι συμβουλεύω, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς ἐρᾶν τὴν ὄψιν ἐνδιατρίβειν· ὡς τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους καίει, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς ἀπτοφεν

ὡς οὐκ] Guelf. ὅτι οὐκ. Dicit ἀναγκᾶν, quod vim cogendi a natura in-
fitum habet.

14. οἱ καλοὶ] Guelf. οἱ καλοὶ καί.
ἐπιθυμιῶν] Articulum τῶν ex Guelf.
addidit Zeune.

ἔρωτα] Ex Philèphi libro et Guelf.
ἔρωτας dedit Zeune.

οἱ δὲ γε] Ex Guelf. γε addidit Z.
sequens ῥαδίως omittit Guelf.

15. μοὶ καλῆς] Guelf. κ. δοξάσης
μοι. in Juntina εἶναι excidit.

ὅμως] Ex Guelf. et Philel. καὶ ad-
junxit Zeune.

τὰ ἐμοὶ] Guelf. τὰ παρὰ σοί, ut li-
bri Brodæi: sed corrector post τᾶλλα

τὰ inferuit μοι.

16. γὰρ] Guelf. omittit, ut deinde
ὁ ante ἔρως. Sequens συσκευάζεσθαι
est corripere et auferre, ut monet Ca-
merarius, rara significatione. In
Guelf. a prima manu simplex σκευά-
ζεσθαι est. deinde ἐπιθίγοντα Junt.
Ingr. Bryl. correxit Brodæus.

οὔτε πῦρὸς] In Guelf. οὐ πῦρὸς a
prima manu erat; idem deinde εἰσο-
ρῶ.

οὐδὲ γε σοί] Junt. γε omittit, et de-
inceps ἐρᾶν. Postea διατρίβειν Guelf.
et Ἀράσπα.

ἀπτομένους] Plutarchus apud Sto-
bæum Tit. 64. ἀψαμένους habet. Γ-

θεωμένους ὑφάπτουσιν, ὅστε αἰθεσθαι τῷ ἔρωτι. Θάρ- 17
 ρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ, ἦν μηδέποτε παύσωμαι θεώμε-
 νος, οὐ μὴ κρατηθῶ, ὅστε ποιεῖν τι, ὣν μὴ χρὴ ποιεῖν.
 Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· Φύλαττε τοίνυν, ἔφη, ὥσπερ σε
 κελεύω, καὶ ἐπιμελοῦ αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν καὶ πάνυ
 ἡμῖν ἐν καιρῷ τι γένοιτο αὐτῆς ἢ γυνῆ. Τότε μὲν δὴ ταῦ- 18
 τα εἰπόντες διελύθησαν.

Ὁ δὲ νεανίσκος, ἅμα μὲν ὁρῶν ὑπερκαλλῆ τὴν γυ-
 ναῖκα, ἅμα δὲ αἰσθανόμενος τὴν καλοκαγαθίαν αὐτῆς,
 ἅμα δὲ θεραπεύων αὐτὴν, καὶ οἴομενος χαρίζεσθαι αὐτῇ,
 ἅμα δὲ αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον εὔσαν, ἀλλ' ἀντε-
 πιμελουμένην διὰ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν, ὡς καὶ εἰσιόντι εἴη
 αὐτῷ τὰ δέοντα, καὶ, εἴ ποτε ἀσθενήσειεν, ὡς μηδεὶς
 ἂν δέοιτο· ἐκ πάντων τούτων ἠλίσκετό ἔρωτι, καὶ ἴσως
 εὐδὲν θαυμαστὸν ἔπασχε. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτως
 ἐπράττετο.

Βουλόμενος δὲ ὁ Κῦρος ἐθελοντὰς μένειν μεθ' ἑαυτοῦ 19
 τοὺς τε Μῆδους καὶ τοὺς συμμάχους, συνεκάλεσε πάντας bello perfe-
 τοὺς ἐπικαιρίους· ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιάδε· Ἄν- 20 certus
 ὄρες Μῆδοι, καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐγὼ ὑμᾶς οἶδα σα- rat Medo-

dem hujus loci meminit Sympos. Quæst. v. 7. monentē Ruhnkenio ad Memor. I. 3, 13.

ὑφάπτουσιν] Guelf. γε addit: ὥστε ibi corrector post γε inferuit.

17. Θάρρει, ἔφη] Edd. pr. ἔφη omitunt.

οὐδὲ, ἦν] Guelf. οὐδ' ἐὰν μηδέποτε. Edd. veteres μηδεπώποτε dant.

οὐ μὴ] Guelf. οὐ μὴν. deinde ἔφη post τοίνυν omisit Juntina. ἐπιμέλου postea malebat Fischer.

καὶ πάνυ] Copulam et sequens τι omittit Guelf. Infra vi. 1, 38. εἰ γὰρ γένοιτο, ὅτι ἐγὼ σοὶ ἐν καιρῷ ἂν γενοίμην αὐτῷ χρήσιμος. Sed Fischer ex Guelf. ἴσως γὰρ πάνυ retulit. De lectione ipsa vide ad vi. 1, 38.

18. ὑπερκαλλῆ] Margo Steph. et Guelf. καλῆν.

αἰσθανόμενος] Ita Guelf. et Philel. pro αἰσθόμενος.

αὐτῷ] Omittit Guelf. cujus margo et Junt. habent εἰ οἶόν τε, εἴη αὐτῷ. Brodæi liber εἰσιόντι τε εἴη αὐτῷ. In Guelf. pro ἀντεπιμελουμένην a prima manu scriptum est simplex ἐπιμελουμένην.

ἂν δέοιτο] Junt. ἂν omittit. Sequens τούτων in Guelf. corrector addidit.

19. ἐθελοντὰς] Edd. Castal. Bryl. Weisiana, Hutchinf. et liber Guelf. ἐθέλοντας præbent.

ἐπικαιρίους] Ita recte Steph. correxit scripturam Edd. pr. ἐπικαιρίους et docuit intelligi homines rebus agendis et conficiendis negotiis idoneos; dici eos latine posse opportunos: et Camerarius vertit h. l. quos opportunum esse convenire convocatos.

rum et fo-
ciorum vo-
luntatem,
utrum fe-
cum mane-
re ve-
lint : 21
qui o-
mnes haud
dubitanter
respondent,
se ab eo non
esse discef-
suros.

Φῶς, ὅτι οὔτε χρημάτων δέομενοι σὺν ἐμοὶ ἐξήλθετε, οὔτε
Κυαζάρει νομίζοντες τοῦτο ὑπηρετεῖν· ἀλλ' ἐμοὶ βουλόμε-
νοι τοῦτο χαρίζεσθαι, καὶ ἐμὲ τιμῶντες, καὶ νυκτοπορεῖν
καὶ κινδυνεύειν σὺν ἐμοὶ ἠφελήσατε. Καὶ χάριν τούτων
ἐγὼ ὑμῖν ἔχω μὲν, εἴ γε μὴ ἀδικῶ, ἀποδιδόναι δὲ οὔπω
ἀξίαν δύναμιν ἔχειν μοι δοκῶ. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ αἰ-
σχύνομαι λέγων· τὸ δὲ, Ἦν μένῃτε παρ' ἐμοὶ, ἀποδώσω,
εὔϊστε, ὅτι τοῦτο αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν· νομίζοιμι γὰρ
ἐμαυτὸν εἰκέναι λέγοντι ταῦτα ἕνεκα τοῦ ὑμᾶς ἐφέλειν
μᾶλλον παρ' ἐμοὶ καταμένειν· ἀντὶ δὲ τούτου τάδε λέγω·
ἐγὼ γὰρ ὑμῖν, καὶν ἤδη ἀπίητε Κυαζάρει πειθόμενοι,
ὅμως, ἦν τι ἀγαθὸν πράξω, πειράσομαι οὕτω ποιεῖν,
22 ὥστε καὶ ὑμᾶς ἐμὲ ἐπαινεῖν. Οὐ γὰρ δὴ αὐτὸς γε
ἄπειμι· ἀλλὰ καὶ Ἑρκαίνιους τοὺς ὄρκους καὶ τὰς δε-
ξιὰς, ἃς ἔδωκα, ἐμπεδώσω, καὶ οὔποτε τούτους προδι-
δοὺς ἀλώσομαι· καὶ τῶ νῦν δίδοντι Γωβρούα καὶ τείχη
ἡμῖν καὶ χώραν καὶ δύναμιν, πειράσομαι ποιεῖν μήποτε

20. βουλόμενοι τοῦτο] Malim ταῦτο
abesset: contra Guelf. sequens καὶ
ante νυκτοπορεῖν omittit.

21. εἴ γε μὴ] Ita cum libris Ga-
brieliis Stephanus. ἔχω εἴ γε μὴ omisso
μὲν Juntina, ceteræ Edd. γε omifse-
runt.

τὸ δὲ, Ἦν] Guelf. τὸ δ' ἰάν, qui fe-
quentia verba ὅτι τοῦτο post εὔϊστε
omifit, quæ si abessent, nemo deside-
raret.

νομίζοιμι] Guelf. νομίζω γὰρ ἑαυτὸν,
vulgata supra scripta. deinde λέγοντι
ἔτι ταῦτα ἕνεκα τοῦ. sed ὅτι punctis
suppositis damnatur, et in margine
post ταῦτα inferitur τούτου. Aldina
cum priore Steph. Editione λέγοντα
dat; deinde ταῦτα τούτου ἕνεκα τοῦ
ante Hutchinssonum legebatur, qui
ex Bodl. cum quo Guelf. facit, au-
thoritate proferipfit τούτου. Postea
μᾶλλον ἰθίλειν Guelf.

ἐγὼ γὰρ] Zeune γὰρ videlicet in-
terpretatur; quo non opus est. Sim-
pliciter copulat orationem, et cau-

sam continet, cur Cyrus id dicere
voluerit. deinde ὅπως ἂν ἀγαθὸν τι
Guelf. sed corrector ὅμως dedit; post-
ea καὶ ἐμὲ ὑμᾶς. Juntina καὶ omifit.
Aldina ἐμὲ.

22. Ἑρκαίνιους τοὺς] Ita ex Guelf.
Zeune scripsit: Ἑρκαίνιους, οἷς τ. ὄρ.
καὶ τὰς δ. cum Steph. Gabrieliis li-
bri, et Bodl. cum ante eum legere-
tur Ἑρκαίνιους, οἷς τοὺς—δεξιὰς ἔδωκα.
Abreschius Lect. Aristænet. p. 273.
Ἑρκαίνιους tolerari posse censebat, si
τούτους abesset.

καὶ τῶ νῦν] In Guelf. est καὶ τῶ νῦν
διδόντι Γωβρούα καὶ τείχη ἡμῖν καὶ χῶ-
ραν. Ante Zeunium erat καὶ τῶ μὲν
νῦν ταῦτα δίδοντα ἡμῖν Γωβρούα καὶ τεί-
χη καὶ χῶραν. sed μὲν recte ille seclu-
sit: nec ταῦτα Philolphus expressit.
Weiskio necessarium visum est ταῦτα
mutare in ταυτὰ, quod interpretatur
ὄρκους καὶ δεξιὰς.

μήποτε] Guelf. truncatum μὴ πρὶ
bot.

μεταμελῆσαι τῆς πρὸς ἐμὲ ὁδοῦ. Καὶ τὸ μέγιστον δὴ, 23
τῶν Θεῶν οὕτω διδόντων περιφανῶς ἀγαθὰ, καὶ φοβοί-
μην ἂν αὐτοὺς καὶ αἰσχυνοίμην, ἀπολιπὼν ταῦτα, εἰκῆ
ἀπελθεῖν. Ἐγὼ μὲν οὖν, ἔφη, οὕτω ποιήσω· ὑμεῖς δὲ
ὅπως γινώσκετε, οὕτω καὶ ποιεῖτε, καὶ ἐμοὶ εἶπατε, ὅ
τι ἂν ὑμῖν δόξη. Ὁ μὲν οὕτως εἶπε· 24

Πρῶτος δὲ, ὁ Φήσας ποτὲ συγγενῆς τοῦ Κύρου εἶναι,
πρὸς ταῦτα ἔλεξεν· Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ·
βασιλεὺς μὲν γὰρ ἐμοίγε δοκεῖς σὺ φύσει πεφυκέναι,
οὐδὲν ἦττον, ἢ ὁ ἐν τῷ σμήνει Φυόμενος τῶν μελιττῶν
ἡγεμών. Ἐκείνω τε γὰρ αἰεὶ αἱ μέλιτται ἐκούσαι πεί-
θονται· ὅπου δ' ἂν μένη, [καὶ] οὐδὲ μία ἐντεῦθεν ἀπέρ-
χεται· ἦν δὲ πού ἐξίη, οὐδὲ μία αὐτοῦ ἀπολείπεται·
οὕτω δεινός τις αὐταῖς ἔρως τοῦ ἀρχεσθαι ὑπ' ἐκείνου
ἐγγίγνεται· καὶ πρὸς σε δέ μοι δοκοῦσι παραπλησίως 25

23. τῶν Θεῶν οὕτω δ. περιφ.] Hic est ordo in Guelf. vulgatus vero: οὕτω περιφ. τῶν Θεῶν διδ. ἀγαθὰ. sed Guelf. τῶν articulum ante Θεῶν omisit, et deinde κακῆ ἀπελθεῖν sed corrector εἰκῆ dedit.

μὲν οὖν] Guelf. ἐγὼ μὲν οὕτως, ἔφη, omisso οὖν, ut Philelphus.

ὅπως γινώσκετε] Junt. Infr. ὅπως καὶ γινώσκητε. Ald. ὅπως γινώσκητε. Bodl. ὅπως γινώσκηται. Bryl. prior γινώσκητε dedit, quod ipsum Stephanus restitui voluit ejusque admonitu reduxit Hutchinon. ὅπως γινώσκητε esse in Guelf. ait Zeune, sed ὅπως γινώσκητε, quod etiam Philel. expressit, ex eo attulit Fischer. Miror γινώσκητε a Weiskio etiam retentum; nam Zeunium perversa quaedam philoophandi ratio fecellit adeo, ut locum Platonis Euthyphr. c. 12. ἄλλ' οὐκ ἔχω ἐγῶγε, ὅπως ἔγωγε ὁ νοῦ pone- ret, quasi vulgatae lectionis tutamen in eo reperisset. Commodius uti poterat scriptura Guelf. infra scēt. 26. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιήσωσιν, αὐτοὶ ἔροῦσιν, ubi Edd. rectius ποιήσωσιν habent.

δόξη] Pro δοκῆ ex Juntina recepit Zeune.

24. πρὸς ταῦτα ἔλεξεν] Brevius Guelf. et liber Philelphi εἶπε. Personam hominis recordaberis ex i. 4, 27.

μὲν, ἔφη] Qui orationem affectu animi amabili subito turbatam et abruptam non animadverterunt Leonclavius et Æmil. Portus, variis eam modis fulcire vel interpolare conati sunt; quorum opiniones referre operæ non est pretium.

μὲν γὰρ] Guelf. μὲν et deinde σὺ omisit.

ἐκείνω τε] In Guelf. αἰεὶ ab aliena manu insertum legitur; vulgo erat αἰεὶ ante Zeunium, qui post ἐκούσαι ex eo libro μὲν inferuit. Mihi τε post ἐκείνω displicet. Weiske respondere ei putabat sequens καὶ πρὸς σε.

ὅπου δ' ἂν] Guelf. ὅπου δ' ἂν, et fe- quens καὶ omisit, quod interim se- clusi: postea ἂν δὲ πού—ἔρως αὐταῖς Guelf.

ἐγγίγνεται] Budensis liber συγγε- γνήται.

- πως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι διακεῖσθαι. Καὶ γὰρ εἰς Πέρ-
 σας ὅτε παρ' ἡμῶν ἀπήεις, τίς Μῆδων ἢ νέος ἢ γέρον σοῦ
 ἀπελείφθη, τοῦ μή σοι ἀκολουθεῖν, ἕως ὅτε Ἀστυάγης
 ἡμᾶς ἀπέστρεψεν; Ἐπεὶ δὲ ἐκ Περσῶν βοηθὸς ἡμῖν
 ὠρμήθης, σχεδὸν αὖ ὀρῶμεν τοὺς φίλους σου πάντας
 ἐθελουσίους συνεπομένους. Ὅτε δ' αὖ τῆς δεῦρο στρα-
 26 τείας ἐπεθύμησας, πάντες σοι Μῆδοι ἐκόντες ἠκολούθη-
 σαν. Νῦν δ' αὖ οὕτως ἔχομεν, ὡς σὺν σοι μὲν ὅμως
 καὶ ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντες, θαρρόμεν, ἀνευ δὲ σοῦ καὶ οἴ-
 καδε ἀπιέναι φοβούμεθα· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιή-
 σουσιν, αὐτοὶ ἐροῦσιν· ἐγὼ δὲ, ὦ Κύρῃ, καὶ ὧν ἐγὼ κρα-
 τῶ, καὶ μενοῦμεν παρὰ σοι, καὶ ὀρῶντές σε ἀνεξόμεθα,
 καὶ καρτερήσομεν ὑπὸ σοῦ εὐεργετούμενοι.
- 27 Ἐπὶ τούτῳ ἔλεξεν ὁ Τιγράνης ὡδε· Σὺ, ἔφη, ὦ Κύρῃ,
 μή τι θαυμάσης, ἂν ἐγὼ σιωπῶ· ἢ γὰρ ἐμὴ ψυχὴ,

25. οὗτοι] Guelf. οὗτω. Philelphus
 οὔσοι non reddidit.

ἀπήεις] Ita Guelf. etiam ex corre-
 ctione, ubi antea ἀπίης erat scri-
 ptum.

τοῦ μή σοι] Guelf. τὸ μή σοι—εἰς
 ὅτε. sed corrector inter versus ἕως ὅτε
 posuit. Brodæi libri ὥστε ὅτε exhib-
 ent et deinde ἀπέπεμψεν; sed ἀπέ-
 στρεψεν vim afficitur factam magis
 designat.

ἐπεὶ] Guelf. ἐπειδὴ. deinceps Bu-
 dentis libri ἐωρμήθην recepit Leoncl.
 Editio altera, et mihi etiam ea scri-
 ptura præplacet.

πάντες σοὶ] Guelf. πάντες οἱ.

26. νῦν δ' αὖ οὕτως] Guelf. νῦν γ'
 αὐτως, sed corrector νῦν δ' αὐτως de-
 dit.

σὺν σοι] Guelf. σὺν μὲν σοι, quod re-
 cepit Zeune. sed σοι cum tequente
 ὅμως male coit. Pro ὅμως Brodæi li-
 bri et Guelf. ὁμοίως, sed in Guelf.
 corrector ὅμως inseruit, quod servavi,
 quamquam ὁμοίως Weiske revocatum
 ita interpretatur: nam et in reliquis
 expeditionibus, quarum ante mentio fa-
 cta, spem omnem in Cyro posuerant.
 Vulgatum ὅμως supervacaneum cen-

set, et certe loco non commodo ante
 καὶ—ὄντες positum illi videtur. Bre-
 viter ut dicam ὅμως καὶ est pro καί-
 περ dictum; aut si hoc spernis, lice-
 bit locum Anabases iii. 1, 10. com-
 parare: φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδὸν καὶ ἀκον-
 τες ὅμως οἱ πολλοὶ δι' αἰσχύνην καὶ ἀλ-
 λήλων καὶ Κύρου συνηκολούθησαν.

ἀνεξόμεθα] Guelf. ἀνδιεξόμεθα ut
 paulo antea ποιήσουσιν. Ioniam loci
 fenfit et de ea admonuit Weiske.
 ὀρῶντες σε ἀνεξ. verba respiciunt ad
 Artabazi factum, qui Cyri aspectu
 fatiari non poterat, i. 4, 27. seqq.

27. ἐπὶ τούτῳ] Guelf. et Philel. or-
 dinem et scripturam sprexit Weiske,
 revocata antiqua ἐπὶ τούτοις ὁ Τ. ἔλε-
 ξεν. iidem duo libri deinde μήποτε
 θαυμάσης.

σιωπῶ] Ita ex Guelf. pro σιωῶ
 Zeune: Si hucusque tacui vel tace-
 bam.

ἢ ἐμὴ ψυχὴ] Hanc scripturam ex-
 preffit Philelphus et Camerarius, non
 vulgarem ἢ γὰρ μοι. Ifingr. ἢ γὰρ μοι
 habet: ἢ γὰρ ψυχὴ Bodl. et Guelf.
 sed corrector in Guelf. μοι inseruit.
 Eleganter Tigranes animum totum
 Cyro devotum pendere ab ejus impe-

ἔφη, οὐχ ὡς βουλευσούσα παρεσκευάσται, ἀλλ' ὡς ποιήσούσα, ὅ τι ἂν παραγγέλλῃς. Ὁ δὲ Ἰφικλῆς²⁸ εἶπεν· Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ὦ Μῆδοι, εἰ νῦν ἀπέλθοιτε, δαίμωνος ἂν φαίην τὴν βούλησιν εἶναι, τὸ μὴ ἔασαι ὑμᾶς μέγα εὐδαίμονας γενέσθαι· ἀνθρωπίνη δὲ γνώμη τίς ἂν ἢ Φευγόντων τῶν πολεμίων ἀποτρέποιτο, ἢ ὅπλα παραδιδόντων οὐκ ἂν λαμβάνοι, ἢ ἑαυτοὺς δίδόντων καὶ τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἂν δέχοιτο; ἄλλως τε καὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμῖν ὄντος τοιούτου, ὅς ἐμοὶ δοκεῖ (ὡς ὄμνυμι ὑμῖν πάντας τοὺς θεοὺς) εὖ ποιῶν ἡμᾶς μᾶλλον ἡδεσθαι, ἢ ἑαυτὸν πλουτίζων. Ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ Μῆδοι τοιαῦτα ἔλεγον,²⁹ Σὺ, ὦ Κῦρε, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς, καὶ, οἴκαδε ὅταν ἀπιέναι καιρὸς σοι δοκῇ εἶναι, σὺν σοι ἡμᾶς ἀπάγαγε. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα ἐπεύξατο, Ἄλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, αἰτούμαι σε, δός μοι τοὺς ἐμὲ τιμῶντας νικῆσαι εὖ ποιῶντα. Ἐκ τούτου ἐκέλευσε τοὺς μὲν ἄλλους, Φύ-³⁰λακας καταστήσαντας, ἀμφ' αὐτοὺς ἤδη ἔχειν, τοὺς δὲ

rio ait, nec ulla consultatione indigere.

28. ἀπέλθοιτε] Guelf. ἀπέλθητε. sequens ἐπιβουλήν pro vulgari βούλησιν idem cum libris Philephi et Brodæi dedit.

τίς ἂν ἢ] Libri sui scripturam ἀνθρωπίνη δὲ γνώμη τίς ἂν ἦν ἢ Φευγ. ita expressit Camerarius: humana autem sententia quænam obsecro ut fugientibus hostibus advertatur: ubi vides ineptum Codicis ἦν ἢ non redditum fuisse a viro egregio, sed potius τίς ἂν ἢ. Miror viros doctos non vidisse Camerarium libri sui varietatem ideo annotasse, ut vulgatum ἀνθρωπίνη γνώμη falsum esse moneret. Quæ enim humana prudentia dictum est leniter pro quis enim homo prudens.

τῶν πολεμίων] Articulum ex Guelf. recte addidit Zeune: idem liber deinde cum Philepho δίδόντων pro παραδιδόντων repetito dedit: pejus denique ἀναδέχοιτο pro ἂν δέχ. est in Juntina.

ἡμῖν ὄντος] Guelf. ὑμῖν ὄντος, cum Philepho, qui deinde etiam ὑμᾶς expressit, quod refert margo Steph. 2.

29. τοιαῦτα ἔλεγον] Ex Guelf. et Philepho τὰδε annotavit Zeune, sed ταιᾶδ' ex Guelf. apposuit Fischer.

καὶ ἐξήγαγες] Copulam ex Guelf. et Philepho cum Zeunio inserui: iidem libri deinde σοι et εἶναι omitunt, et ἄγε pro ἀπάγαγε dant. Sed ἀνάγειν, hoc est reducere, priori ἐξάγειν congruit.

ἀκούσας ταῦτα] Hoc ordine cum Guelf. Zeune; minus euphoniæ studiosus Weiske vulgatum ταῦτα ἀκούσας retinuit.

δός μοι] Guelf. omisso μοι post νικῆσαι inserit με, quam lectionem tenuit etiam margo Steph.

30. φύλακας] Vide mihi interpretum incondantiam. Qui supra iii. 3, 33. et iv. 1, 1. φυλακᾶς scripserat Zeune, idem hic subito mutatus φύλακας dedit, ubi Stephanus φυλακᾶς

Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηνας, τοῖς μὲν ἵππεῦσι τὰς τούτοις πρεπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς τὰς τούτοις ἀρκούσας· καὶ οὕτω καταστήσασθαι, ὅπως ποιοῦντες οἱ ἐν ταῖς σκηναῖς ἅπαντες τὰ δεόντα φέρωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῖς Πέρσαις, καὶ τοὺς ἵππους τετραπευμένους παρέχωσι, Πέρσαις δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ἔργον, ἢ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκπονεῖν. Ταύτην μὲν οὖν οὕτω τὴν ἡμέραν διήγαγον·

CAP. II.

Cyrus proficiscitur ad Gobryam : hic se et sua omnia tradit Cyro.

ΠΡΩΙ δὲ ἀναστάντες ἐπορεύοντο πρὸς τὸν Γαβρύαν, Κύρος μὲν ἐφ' ἵππῳ, καὶ οἱ Περσῶν ἵππεῖς, γεγεννημένοι ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους· οἱ δὲ τὰ τούτων γέγρα καὶ τὰς κοπίδας ἔχοντες ἐπὶ τούτοις εἶποντο, ἴσοι ὄντες τὸν ἀριθ-

prodidit, qui duobus illis locis alteram formam probaverat. Ita iterum infra c. 3. fecit. 51. ubi Weiskius etiam φύλακας dedit, qui tribus locis antea formam alteram ediderat. Usum Xenophonteum si spectaveris, occurret καθίστασθαι ἐργάτας et δασμοφόρους infra vii. 6, 79. Supra iv. 5, 46. est ἵππείας καταστῆσαι ἐπὶ τοὺς ἵππους pro ἀναβιβάζειν fecit. 50. sic iv. 5, 58. ἄρχοντα καθιστάναι, et iv. 3, 8. ἵππικὸν καθιστάναι. In Anabasi iii. 2, 2. sine varietate est προφύλακας καταστήσαντες, sed vi. 3, 21. φυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάθευδον. In E-con. xii. 14. est ἐπιμελητὰς καθιστάναι. In Hipparchico i. 9. ἵππείας καθιστάναι; sed ix. 3. est εἰ ἵππείας ξένους καταστήσαιντο. De Reditibus v. 1. est εἰρηνοφύλακας καθιστάναι; denique in Republica Atheniensium iii. 4. est τριήραρχοι καθιστάνται et φύλακας δεσμοτῶν καταστῆσαι. Quamvis vero in libro de Republica Laced. ii. 2. et alibi fit αἰ ἀρχαὶ καθιστάνται pro ἄρχοντες, sæpius tamen et rectius mihi καθιστάναι φύλακας dictum videtur pro facere, constituere, creare, usu formæ activæ et mediæ promissivo: contra καθιστάναι de re dictum significat plerumque ordinare, corrigere vel restituere. Itaque φύλακας ubique scripsi. In Histor. Gr. iii. 2,

14. est tamen ἱκανὰς φυλακὰς καταστήσαντες.

καταστήσαντας] Ita cum libris Brodæi et Guelf. Steph. et Zeune. μεταστήσαντας, etiam μεταστήσαντας Edd. pr. deinde Guelf. καταστήσεισθαι præbet.

ἅπαντες τὰ] Guelf. πάντες τὰ. Philolphus πάντα reddidit. Camerarius etiam πάντα reddidit et cum καταστήσασθαι copulavit. Mihi etiam πάντα præplacet comparanti locum simillimum supra ii. 1, 22. προσέταξε τοῖς ὑπὸ ἡμέταις ἐκάστοις τῶν στρατιωτῶν ἱκανὰς ὄν. ἰδέοντο πάντα πεποιημένα παρασχεῖν. deinde ἵππους τετραπευμένους nescio unde margo Steph. retulit.

ἢ ἔργον ἢ] Edd. pr. ἢ omittunt et in Guelf. corrector delevit. deinde τὸν ante πόλεμον recte ex Guelf. inferuit Zeune. Ita viii. 1, 23. τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐκπονεῖν. et supra ii. 1, 21. ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον.

μὲν οὖν] Ex Guelf. οὖν inferuit Zeune: idem liber διήγον τὴν ἡμέραν.

1. τὸν Γαβρύαν] Articulum cum Zonara omittit Guelf. deinde ἐφ' ἵππου Guelf. ἕριππος Zonaras.

ἀμφὶ τοὺς] Guelf. εἰς δισχιλίους cum Philelpho et Zonara, quod recepit Zeune.

μόν. Καὶ ἡ ἄλλη δὲ στρατιὰ τεταγμένη ἐπορεύετο. Ἐκαστον δὲ ἐκέλευσε τοῖς καινοῖς ἑαυτῶν θεράπουσιν εἰπεῖν, ὅτι, ὅστις ἂν αὐτῶν ἢ τῶν ὀπισθοφυλάκων φαίνεται ὀπίσθην, ἢ τοῦ μετώπου πρόσθην ἢ, ἢ κατὰ πλάγια ἔξω τῶν ἐν τάξει ὄντων ἀλίσκηται, κολασθήσεται. Δευ-2
 τεραῖοι δὲ ἀμφὶ δέιλῃν γίνονται πρὸς τῷ Γωβρύου χω-
 ρίῳ, καὶ ὀρῶσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρυμα, καὶ ἐπὶ τῶν
 τειχῶν πάντα παρεσκευασμένα, ὡς ἂν κράτιστα ἀπο-
 μάχοιτο· καὶ βούς δὲ πολλοὺς καὶ πάμπολλα πρό-
 βата ὑπὸ τὰ ἔρυμνά προσηγμένα εἴρων. Πέμψας δὲ 3
 ὁ Γωβρύας πρὸς τὸν Κῦρον ἐκέλευσε περιελάσαντα ἰδεῖν,
 ἢ ἡ πρόσσδος εὐπετεστάτη, εἴσω δὲ πέμψαι πρὸς ἑαυτὸν
 τῶν πιστῶν τινὰς, οἵτινες αὐτῷ τὰ ἐνδον ἰδόντες ἀπαγγε-
 λούσιν. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος αὐτὸς μὲν τῷ ὄντι βουλόμενος 4

ἄλλη δὲ] Lectionem Guelf. dedi
 pro ἄλλη δὲ — ἐπορεύετο τεταγμένη.
 Etiam Zeune de posuit; antiquum
 δὲ revocavit Weiske.

θεράπουσιν] Ita ex correctione Guelf.
 a manu prima θεραπέουσι habet.

ἢ] Ita margo Steph. εἴη Guelf.
 unde recte inferuit Zeune; sed ite-
 rum spreuit Weiske, quamvis mani-
 festum esse videatur Xenophontem
 variare voluisse orationem. Præce-
 dit enim φαίνεται, sequitur ἀλίσκη-
 σαι; quod postremum verbum si
 duobus colis sufficere postremis pos-
 sit, primum etiam seu tertium idem
 adfiscere et suo φαίνεται carere po-
 terat.

ἐν τάξει] Ex Guelf. articulum τῆ
 interferuit Zeune.

2. Γωβρύου] Juntina et Zonaras
 Γωβρύα. deinde ex Guelf. vulgatum
 ἀπομάχοιντο correx.

ἔρυμνά] Stephanus nescio unde ac-
 ceptum ἔρύματα edidit.

3. πρὸς τὸν Κ.] Sequor cum Zeu-
 nio librum Guelf. et Philelphi; vul-
 go est ὁ Γωβρύας ἐκέλ. τὸν Κῦρον περι-
 ελάσαντα. deinde εἰ ἢ πρόσσδος Edd.
 pr. et Guelf. veram ex Budensi dedit
 secunda Stephani Editio; quæ postea
 οἵτινες αὐτῷ dedit pro vulgato Edd.

pr. Bodl. et Guelf. αὐτῶν ex corre-
 ctione Leoncl. cum quo fenfit Mure-
 tus, Philelphus et Camerarius.

4. τῷ ὄντι] Mihi hæc verba locum
 alienum occupasse videbantur. Fuit
 fortasse olim scriptum εἰ τῷ ὄντι οὐχ
 αἰρέσιμον εἴη τὸ τεῖχος. Est etiam al-
 terum vitii indicium, quod non la-
 tuit Weiskium. Si enim recte ha-
 bent verba εἰ πῃ εἴη αἰρέσιμον τὸ τεῖ-
 χος, tum sequentia male habent:
 contrarium enim non dicunt, sed
 idem: ἢ ψευδὴς φ. ὁ Γωβρύας. Scili-
 cet si revera locus capi arte poterat,
 tum mendax reperiebatur Gobryas.
 Camerarius igitur animadverso vitio
 vertit: plane volens perspicere an ali-
 cubi illa mœnia expugnari possent et
 mendax Gobryas reperiretur. Scriptum
 igitur legit aut voluit καὶ ψευδὴς.
 Quod remedium esset facillimum,
 nisi verba τῷ ὄντι curanda superessent.
 Weiske omnem loci difficultatem
 tollere conatus est ἢ mutato in εἰ;
 itaque locum vertebat: *re vera Cy-
 rus videre volebat an aliqua ex parte
 urbs capi posset, si forte Gobryas fallaci-
 ter ageret.* Verum hanc conditio-
 nem et causam Xenophon si signifi-
 care simul voluisset, oratione nimis
 brevi adeoque obscura usus esset.

ιδεῖν, εἴ πη εἴη αἰρέσιμον τὸ τεῖχος, ἢ ψευδῆς φαίνοιτο ὁ Γαβρύας, περιήλαυε πάντοθεν, εἴωρα τε ισχυρότερα πάντα ἢ προσελθεῖν· οὐς δὲ ἔπεμψε πρὸς Γαβρύαν, ἀπήγγελλον τῷ Κύρῳ, ὅτι τοσαῦτα εἴη ἔνδον ἀγαθὰ, ὅσα ἐπ' ἀνθρώπων γενεάν, ὡς σφίσι δοκεῖν, μὴ ἀν ἐπι-
 5 λείπειν τοὺς ἔνδον ὄντας. Ὁ μὲν δὴ Κύρος ἐν Φροντίδι ἦν, ὅ τί ποτε εἴη ταῦτα· ὁ δὲ Γαβρύας αὐτὸς τε ἐξῆκει πρὸς αὐτὸν, καὶ τοὺς ἔνδοθεν πάντας ἐξῆγε, φέροντας οἶνον, ἄλφιστα, ἄλευρα, ἄλλους δὲ ἐλαύνοντας βοῦς, αἰγας, οἷς, σῦς, καὶ εἴ τι βρωτὸν, πάντα ἰκανὰ προσήγον, ὡς δειπνῆσαι καλῶς ἅπασαν τὴν σὺν Κύρῳ στρατιάν.
 6 Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τούτῳ ταχθέντες διήρουν τε ταῦτα καὶ δι-

εἴ πη] Guelf. cum Aldina, εἴ που. deinde γένοιτο pro φαίνοιτο margo Steph. postea καὶ εἴωρα πάντοθεν ἢ προσῆλθεν. Juntina, Iingr. reliquæ Edd cum Guelf. πάντοθεν εἴωρα τε. In Guelf. est etiam ἢ προσῆλθεν. Camerarius quam cum accessisset vertens lectionem ἢ προσῆλθεν aliamque ἢ πρόσωθεν annotavit. In margine Steph. ἢ προσέπεν et ἢ πρόσωθεν relatum est.

γενεάν] Ita cum Stephani altera Editione Guelf. et Bodl. γενεὰς Edd. pr. Budensis liber γενεῶς præbet.

ὡς σφίσι] Junt. Iingr. ὡς σφιν. deinde ἐκ λιπεῖν Guelf.

5. αὐτὸς τε] Mihi adverbium temporis aliquod deesse hic videbatur.

φέροντας] Propter sequens ἄλλους δὲ Leoncl. malebat ἄλλους μὲν h. l. inferere; at similiter infra vi. 3, 9. est προσελθούσες ἐπὶ χιλῶν, οἱ δ' ἐπὶ ζύλα, ubi Leonclavium οἱ μὲν inferentem sequuntur Stephanus, Hutchinsonus, Weltius. Cf. Fischeri Animadv. ad Platonis Cratylum Partic. VIII. p. 10.

ἄλφιστα] Ita Junt. Iingr. unde vocabulum in sequentibus Edd. omisum reticui voluit etiam Muretus. In Guelferb. corrector in margine addidit. Philelphus οἶνον καὶ ἄλευρα vertit.

βοῦς, αἰγας] Hic ordo est in versione Philel. Guelferb. et margine

Steph. et Leoncl. Vulgarem βοῦς καὶ ὄς, ὄϊας, αἰγας propter incommodum καὶ et formam ὄϊας a Mœri damnatam, mutavit Zeune, a quo monosyllabum ὄϊς accepit. In margine enim Steph. ὄϊς—καὶ ὅ τι βρωτὸν. In Guelf. ὄϊς. Dicitur Attice εἴ τι pro ὅ τι. deinceps προσῆγεν Juntina. Postea καλῶς a Philelpho etiam omisum, corrector Guelf. margini addidit; in Codice eodem παῖσαν est.

6. διήρουν τε—καὶ δεικονοῦντο] Ita vulgatum διηροῦντό τε—καὶ ἐδειπνοποιῶντο admonitu doctissimi viri Fischeri mutare sum ausus. Libri quidem Brodæi δεικονοῦντο subministrarunt, quam varietatem, quamvis a Brodæo verbo διηροῦντο appositam, recte ad alterum verbum H. Stephanus retulit. Cum totus exercitus cœnam capere dicatur a Xenophonte, inepte statim exciperentur οἱ ἐπὶ ταύτῳ ταχθέντες: nec ad cœnam militibus imperio Cyri fed carnibus, vino et pauæ opus erat. Deinde si cœnam tumebat vel exercitus omnis, vel selecti a Cyro milites imperio quasi parebant cœnantes, sufficiebat verbum δειπνοποιεῖσθαι; nec sanus quisquam quævisisset, num sibi ipsi quisque carnes dividerant an potius a ministris dividas in portiones et appositas comedebant. Postremo lectio δεικονοῦντο fatis manifestum vitii indicium præbet.

κονοῦντο· ὁ δὲ Γαβρύας, ἐπεὶ πάντες αὐτῷ οἱ ἄνδρες ἔζω ἦσαν, εἰσιέναι τὸν Κῦρον ἐκέλευσε, ὅπως νομίζοι ἀσφαλίστατα. Προεισπέμφας οὖν ὁ Κῦρος προσκόπους καὶ δύναμιν, καὶ αὐτὸς οὕτως εἰσήει. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθεν ἀναπεπταμένους ἔχων τὰς πύλας, παρεκάλει πάντας τοὺς Φίλους καὶ ἄρχοντας τῶν μεθ' ἑαυτοῦ. Ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦσαν, ἐκφέρων ὁ Γαβρύας Φιάλας χρυσᾶς, καὶ πρόχους, καὶ κάλπιδας, καὶ κόσμον παντοῖον, καὶ δαρεικοὺς ἀμέτρους τινὰς, καὶ πάντα καλὰ, καὶ τέλος τὴν θυγατέρα, δεινὸν τι κάλλος καὶ μέγεθος, πενθικῶς δὲ ἔχουσαν τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκότος, ἐξάγων, τάδε εἶπεν· ὦ Κῦρε, ἐγὼ σοὶ τὰ μὲν χρήματα ταῦτα δίδωμι, τὴν δὲ θυγατέρα ταύτην ἐπιτρέπω διαφέσθαι, ὅπως ἂν σὺ βούλῃ· ἰκετεύομεν δὲ, ἐγὼ μὲν καὶ πρόσθεν τοῦ υἱοῦ, αὕτη δὲ νῦν τοῦ ἀδελφοῦ τιμωρὸν γενέσθαι σε.

Ὁ δὲ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπεν· Ἄλλ' ἐγὼ σοὶ μὲν καὶ τότε ὑπεσχόμην, ἀψευδοῦντός σου, τιμωρήσειν εἰς δύνα-

πάντες αὐτῶ] Hic ordo Guelf. ubi tamen est αὐτῶν, correctum αὐτοῦ.

Κῦρον ἐκέλευσεν—νομίζοι] Ita Guelf. Vulgo ἐκέλευσε post εἰσιέναι collocatum legitur. Juntina ἐκέλευε habet; νομίζει Steph. dedit. ἀσφαλίστατον deinceps in Guelf. est.

καὶ αὐτὸς] Omisssa copula Guelferb. εἰσῆλθον (correctum εἰσῆλθεν) τὰς πύλας ἔχων, παρ. τοὺς φ. πάντας.

7. Ἐπεὶ δὲ] Guelf. ἐπειδὴ δὲ, quod recepit Zeune: ex eodem et Leidensi apud Oudendorpium ad Thomam M. πρόχους substituit vulgari προχόους.

δαρεικοῦς] In Guelf. erat antea δαρεικάς. Ex Eckhelio Doctrina numorum veterum p. i. vol. iii. admonet Weiske daricum Musei Cæsarei Vindobonensis esse auri purissimi, admixta tantum parte 24. alieni metalli; fuisse daricos etiam argenteos, et valuisse pro pondere drachmas 20. Atticas secundum decuplam auri ad argentum rationem. Ceterum recte

Muretus ad h. l. *Itane, quaeso, Daricos? At Darici illis temporibus nulli erant. Tale igitur est, quale illud Virgiliti 6. Æneid. Portusque quere Velinos.*

καὶ πάντα καλὰ] Guelf. πάντα καλὰ πολλὰ, τέλος. Philelphus omnia valde perpulchra: videtur igitur πάντα πάνυ καλὰ legisse in libro suo. Mihi locus desiderare videtur aut potius postulare καὶ πάντι τὰ καλὰ, id est καὶ εἴ τι καλὸν εἶχεν, ut erat antea καὶ εἴ τι βρωτόν. Zeune malebat πάνυ καλὰ πολλὰ ex Guelf. lectione efficere.

δεινὸν τι] Ita recte Guelf. Philel. versio et margo Leoncl. et Steph. pro vulgari δεινὸν ἄρα: ex iisdem libris ἐξάγων pro vulgari ἐξαγαγὼν ductum est.

τάδε] Guelf. cum Philel. et marg. Steph. ὡς: et sequens ἐγὼ σοὶ, ὦ K. iisdem libri dederunt pro ὦ K. ἐγὼ σοὶ. deinceps δωροῦμαι pro δίδωμι habent.

8. καὶ τότε] Edd. primæ καὶ ταῦ-

μιν· ἦν δὲ, ὅτε σε ἀληθεύοντα ὁρῶ ἤδη, ὀφείλω τὴν ὑπό-
 σχεσιν· καὶ ταύτη ὑπισχνούμαι τὰ αὐτὰ ταῦτα σὺν
 θεοῖς ποιήσειν. Καὶ τὰ μὲν χρήματα ταῦτα, ἔφη, ἐγὼ
 μὲν δέχομαι, δίδωμι δὲ αὐτὰ τῇ παιδί ταύτῃ, καὶ ἐκεί-
 να, ὅς ἀν γήμη αὐτήν. Ἐν δὲ δῶρον ἀπειμι ἔχων παρὰ
 σοῦ, ἀνθ' οὗ ἐγὼ οὐδ' ἀν τὰ ἐν Βαβυλῶνι, ἐν ἣ πλεῖστά
 ἐστίν, οὐδὲ τὰ πανταχοῦ [ἀντὶ τούτου, οὗ σύ μοι δεδώρη-
 9σαι] ἥδιον ἀν ἔχων ἀπέλθοιμι. Καὶ ὁ Γαβρύας, Θαυ-
 μάσας, τί ποτε τοῦτο εἶη, καὶ ὑποπτεύσας, μὴ τὴν θυ-
 γατέρα λέγοι, οὕτως ἤρετο· Καὶ τί τοῦτ' ἐστίν, ἔφη, ὦ
 Κῦρε; Καὶ ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ὅτι, ἔφη, ὦ Γαβρύα,
 πολλοὺς μὲν οἶμαι εἶναι ἀνθρώπους, οἱ οὔτε ἀσεβεῖν ἀν
 θελοῖεν οὔτε ἀδικεῖν, οὔτε ἀν ψεύδοιντο ἐκόντες εἶναι· διὰ
 δὲ τὸ μηδένα αὐτοῖς ἠθεληκέναι προέσθαι μήτε χρήματα
 πολλὰ μήτε τυραννίδα μήτε τείχη ἐρυμνὰ μήτε τέκνα
 ἀξιέραστα, ἀποθνήσκουσι πρότερον, πρὶν δῆλοι γενέσθαι,
 10οἱοὶ ἦσαν· ἐμοὶ δὲ σὺ νυνὶ καὶ τείχη ἐρυμνὰ καὶ πλοῦτον
 παντοδαπὸν καὶ δύναμιν τὴν σὴν καὶ θυγατέρα ἀξιώκτη-
 τον ἐγχειρίσας, πεποίηκάς με δῆλον γενέσθαι πᾶσιν ἀν-
 θρώποις, ὅτι οὗτ' ἀν ἀσεβεῖν περὶ ξένους ἐθέλοισι οὗτ' ἀν

κα. Philelphus utrumque legisse vi-
 detur.

ὅτι σε] In Guelf. est ὅτι ὁρῶ ὀφείλων
 τήν. sed verba ὅτι ὁρῶ in rasura scripta
 sunt, et videtur antea fuisse σε ἐρῶ.
 Corrector in margine σε ἀληθεύοντα
 atque ἤδη addidit: ultimam denique
 in ὀφείλων literam rasura fere delerat.
 Possit alicui ὅτι σε ἀληθεύοντα ὁρῶ,
 ὀφείλω τὴν ὑπόσχεσιν praeplacere.

καὶ ταύτῃ] Huic filiae tuae, sequen-
 tia τὰ αὐτὰ Juntina omisit.

ἐγὼ μὲν δέχομαι] Vulgo erat χρῆ-
 ματα, ἔφη, ἐγὼ ταῦτα δέχομαι. Zeune
 quasi ex Guelf. et Philelpho dedit
 χρ. ἔφη, ἐγὼ μὲν δέχ. omisso ταῦτα,
 quod Weiske post ἐγὼ μὲν collocavit.
 Sed in Guelf. est, tefte Fischero, ea
 scriptura, quam dedi, et deinde κα-
 κίην.

οὗ ἐγὼ] Guelf. ἐγὼ omittit; deinde
 pro ἐν ἣ margo Steph. dat εἰ ἐκεῖ. In
 Guelf. est βαβυλῶνι ἐκεῖ πλεῖστα, vul-
 gata in margine adscripta.

[ἀντὶ τούτου—δεδώρησαι] Seclufi
 verba, quæ mihi non solum verbo-
 rum structuram et compositionem
 mirifice impedire, sed etiam repetere
 inepte antea breviter dicta videntur.

9. τί ποτε τοῦτο] Guelf. Θαυμάσας
 τε τί τοῦτ' εἶη. deinde λέγει Ald. Junt.
 Ifingr.

Ὅτι, ἔφη] Deinceps ἐγὼ ex Guelf.
 et Philel. inseruit Zeune: postea οἶμαι
 ἀνθρώπους omisso εἶναι Guelf.

πολλὰ] Junt. Ifingr. μεγάλα postea
 δῆλοι γίνεσθαι Guelf.

10. νυνὶ] Ex Guelf. pro νῦν recepit
 Zeune; idem liber deinde ἐγχειρίσας
 —θέλωμι—χρημάτων ἔνεκα.

ἀδικεῖν χρημάτων ἔνεκεν, οὔτε συνθήκας ἀν ψευδοίμην
 ἐκὼν εἶναι. Ταῦτ' οὖν ἐγὼ σοι, εὖ ἴσθι, ἕως ἀν ἀνήρ 11
 δίκαιος ᾧ, καὶ δοκῶν εἶναι τοιοῦτος ἐπαινώμαι ὑπ' ἀν-
 δρώπων, οὔποτ' ἐπιλήσομαι· ἀλλὰ πειράσομαι σε ἀν-
 τιτιμῆσαι πᾶσι τοῖς καλοῖς. Καὶ ἀνδρὸς δ', ἔφη, τῇ
 θυγατρὶ μὴ φοβοῦ ὡς ἀπορήσεις ἀξίου ταύτης· πολλοὶ 12
 γὰρ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι εἰσὶν ἐμοί· ὧν ὅστις γαμῆι αὐ-
 τήν, εἰ μέντοι χρήματα ἔξει τσαῦτα, ἅσα δίδως, ἢ καὶ
 ἄλλα πολλαπλάσια τούτων, οὐκ ἀν ἔχοιμι εἰπεῖν· σὺ
 μέντοι εὖ ἴσθι, ὅτι εἰσὶ τινες αὐτῶν, οἱ, ὧν μὲν σὺ δίδως
 χρημάτων, οὐδὲ μικρὸν τούτων ἔνεκά σε μᾶλλον θαυμά-
 σουσιν· ἐμὲ δὲ ζηλοῦσι νυνὶ, καὶ εὗχονται πᾶσι θεοῖς
 γενέσθαι ποτὲ καὶ ἑαυτοὺς ἐπιδειῖξαι, ὡς πιστοὶ μὲν εἰσιν
 οὐδὲν ἦττον ἐμοῦ τοῖς φίλοις, τοῖς δὲ πολεμίοις ὡς οὔποτ'
 ἀν ὑφείντο ζῶντες, εἰ μὴ τις θεὸς βλάπτει· ἀντὶ δ' ἀρε-
 τῆς καὶ δόξης ἀγαθῆς ὅτι οὐδ' ἀν τὰ Σύρων πρὸς τοῖς
 σοῖς καὶ Ἀσσυρίων πάντα προέλοιnton· τοιοῦτους ἴσθι
 ἀνδρᾶς ἐνταῦθα καθημένους. Καὶ ὁ Γωβρύας εἶπε γε- 13

ἀν ψευδοίμην] Hoc ordine cum
 Guelf. Zeune; reliquæ Edd. inver-
 tunt.

11. Ταῦτ' οὖν] Margo Guelf. τούτων
 annotat, quod Philadelphus vertit. τοῦ-
 τον Castal. Bryl. deinde σοι cum Phil-
 elpho Guelf. omisit. Brodæus συ legi
 voluit.

ἕως ἀν] Ex Guelf. ἀν cum Zeunio
 et Fischero adscivi. deinde ἀγαθοὶ
 Guelf.

12. ἀν ὅστις—αὐτήν] Guelf. φίλοι
 εἰσιν, ἀν τις γαμῆι ταύτην; sed corre-
 ctor ἐμοί addidit. Etiam Philadelphus
 τις reddidit. Sequens εἰ μέντοι vitio-
 sum sensit etiam Weiske cum propter
 sequens μέντοι tum propter senten-
 tiam. Igitur cum eo εἰ μὲν χρήματα
 malim.

χρήματα ἔξει] Guelf. χρήματα ἔξει.
 σὺ μέντοι] Ita Cyrus eleganter et
 humane significat Gobryæ apud se
 suosque virtutis gloriæque pretium
 multo esse majus quam omnium

omnino divitiarum.

ἐπιδειῖξαι] Guelf. ἐπιδειῖξασθαι, omif-
 sis verbis ποτὲ καὶ ἑαυτοὺς, sed corre-
 ctor καὶ ἑαυτοὺς in margine addidit.
 Philadelphus ποτὲ ἐπιδειῖξασθαι reddidit.
 Mihi scriptura γενέσθαι ποτὲ ἐπιδει-
 ξασθαι præplacet. sensus enim verbo-
 rum καὶ ἑαυτοὺς elegantius redditur
 in sequentibus οὐδὲν ἦττον ἐμοῦ. Atta-
 men ἑαυτοὺς ἐπιδειῖξαι est dictum pro
 ἐπιδειῖξασθαι simplice.

ὡς οὔποτ'] Ita cum Guelf. Philel.
 et margine Steph. Zeune; ceteræ
 Edd. οὐδέποτ' omisso ἀν, Weiskiana
 ὡς οὐδέποτ' ἀν dedit. Sequens τις
 ante θεός ex Philel. et Guelf. acces-
 sit; denique Edd. pr. περιέλοιnton cor-
 rexerit Brodæus.

τοιοῦτους ἴσθι] Ita cum Juntina
 scripsi pro τοιοῦτους ἀνδρᾶς εὖ ἴσθι.
 Aldina eandem dedit lectionem, sed
 εὖ ἴσθι post ἀνδρᾶς, etiam addidit.

13. εἶπε γιγλάσας] Ita Guelf. pro
 vulgato ante Zeunium ἐπιγυλάσας,

λάσας, Πρὸς τῶν Θεῶν, ἔφη, ὦ Κύριε, δεῖξόν δή μοι, ποῦ οὗτοί εἰσιν, ἵνα σε τούτων τινὰ αἰτήσωμαι παῖδά μοι γενέσθαι. Ἀμέλει, ἔφη, οὐδὲν ἐμοῦ σε δεήσει πυνθάνεσθαι, ἀλλ' ἦν σὺν ἡμῖν ἔπη, αὐτὸς σὺ ἕξεις καὶ ἄλλω δεικνύναι αὐτῶν ἕκαστον.

14 Τοσαῦτα δ' εἰπὼν, δεξιάν τ' ἔλαβε τοῦ Γωβρύα, καὶ ἀναστὰς ἐξήκει, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πάντας ἐξήγαγε· καὶ πολλὰ δεομένου τοῦ Γωβρύα ἔνδον δειπνεῖν, οὐκ ἠθέλησεν· ἀλλ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδέιπνει, καὶ τὸν Γωβρύαν σὺν-

Gobryas in castra invictatus Perfurum cœnam admittatur.

15 δειπνον παρέλαβεν. Ἐπὶ στιβάδος δὲ κατακλιθεὶς ἤρετο αὐτὸν ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, πότερον οἶε σοὶ εἶναι πλείω ἢ ἡμῶν ἐκάστῳ στρώματα; Καὶ ὅς εἶπεν, Ὑμῖν νῆ τὸν Δί' εὖ οἶδ' ὅτι, ἔφη, καὶ στρώματα πλείω ἐστὶ καὶ κλῖναι, καὶ οἰκία γε πολὺ μείζων ἢ ὑμετέρα τῆς ἐμῆς· οἱ γε οἰκία μὲν χρῆσθε γῆ τε καὶ οὐρανῷ, κλῖναι δ' ὑμῖν εἰσιν, ὅποσαι γένοιντ' ἂν εὐναὶ ἐπὶ γῆς· στρώματα δὲ νομίζετε, οὐχ ὅποσα πρόβατα Φύει ἔρια, ἀλλ' ὅποσα Φρύγανα ἔρη τε καὶ πεδία ἀνήσι.

16 Τὸ μὲν δὴ πρῶτον συνδειπνῶν αὐτοῖς ὁ Γωβρύας καὶ ὄρῶν

quod corrector in Codice annotavit, ex quo articulus etiam τῶν ante Θεῶν accessit. idem liber δ' ante Κύριε omisit, sed δὴ ante μοι addidit. Ceterum quod Gobryas subridet, nec admiratione virtutis abreptus stupet aut in lacrimas effunditur, Weiske causam ejus rei commentus refert ad paternum Gobryæ amorem, qui Cýrum pudore suspicetur impedire, quo minus se statim virginis maritum futurum profiteatur.

Ἀμέλει, ἔφη] Guelf. et Philelphi lectionem καὶ ὁ Κύριος εἶπεν; deinde Guelf. οὐδὲν δεήσει—ἀλλ' ἂν σὺ ἡμῖν.

14. Τοσαῦτα δ'] Guelf. cum Philel. τοσαῦτ' εἰπὼν, δεξιάν τε λαβάν. deinde idem liber Guelf. cum margine Steph. μεθ' αὐτοῦ ἐξῆγεν ἅπαντας.

παρέλαβεν] In Junt. et Ald. sequebantur verba μέγιστον δ'—παρατίθεσθαι huc ex lectione 19. quæ alie-

num in locum immigrasse ante Stephanum admonuit Brodæus; atque adeo in Bryl. et Ifingr. Edd. verba spuria omissa sunt. Ibi vero sequitur καὶ ἐπὶ στιβάδος. Aldina ἐπὶ στιβάδος δὲ dedit. Quod posui, ex Philel. Bodl. et Guelf. duxit Zeune; postea κατακλιθεὶς præbet Guelf.

15. οἶε σοὶ εἶναι.] Ita ex Guelf. Zeune, ante quem erat οἶε εἶναι σοὶ πλείω ἢ ἡμῶν ἐκάστῳ.

νῆ τὸν Δί'] Guelf. νῆ διὰ εὖ οἶδ' ὅτι, ἔφη, καὶ στρώματα unde ἔφη post ὅτι inferui; indidem καὶ supplevi, quod etiam Philelphus reddidit.

πολὺ μείζων] Hoc ex Guelf. pro πολλῶν dedit Zeune. deinde idem liber εὐναὶ γένοιντ' ἂν—ὅσα πρόβατα—ἀλλ' ὅσα ἔρη τε. sed corrector Φρύγανα addidit.

16. Τὸ μὲν δὴ] Ita cum Philel. et Guelf. libro correxi vulgatum τότε

τὴν Φαυλότητα τῶν παρατιθεμένων βρωμάτων, πολὺ
 σφᾶς ἐνόμιζεν ἐλευθεριωτέρους εἶναι αὐτῶν· ἐπεὶ δὲ κα-17
 τενόησε τὴν μετριότητα τῶν συσσίτων· (ἐπ' οὐδενὶ γὰρ
 βρώματι οὐδὲ πόματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαιδευμένων
 οὔτ' ἀν' ὄμμασιν ἐκπεπληγμένος καταφανῆς γένοιτο οὔτε
 ἀρπαγῆ οὔτε τῷ νῶ, μὴ οὐχὶ προνοεῖν, ἅπερ ἀν καὶ μὴ
 ἐν σίτῳ ᾧν· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἵππικοὶ, διὰ τὸ μὴ ταράσ-
 σεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων, δύνανται ἅμα ἵππεύοντες καὶ
 ὄρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐν
 τῷ σίτῳ οἴονται δεῖν Φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι·
 τὸ δὲ κενιῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῆς πόσεως,
 πάνυ αὐτοῖς κυνικὸν καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι·) ἐνενόησε 18
 δὲ αὐτῶν, καὶ ὡς ἐπηρώτων ἀλλήλους τοιαῦτα, οἷα ἐρω-
 τηθῆναι ἥδιον ἦν, ἢ μὴ, καὶ ὡς ἔσκωπτον, οἷα σκωφθῆ-
 ναι ἥδιον ἦν, ἢ μὴ· ἅ τε ἐπαιζον ὡς πολὺ μὲν ὑβρεως
 ἀπῆν, πολὺ δὲ τοῦ αἰσχρόν τι ποιεῖν, πολὺ δὲ τῷ χαλε-
 παίνεσθαι πρὸς ἀλλήλους. Μέγιστον δ' αὐτῷ ἔδοξεν 19

μὲν δὴ; eisdem duces in sequentibus
 corrigendis secutus est mecum Zeune,
 ubi vulgo legitur: πρῶτον ὁ Γωβρύας
 συνδισπῶν αὐτοῖς, ὄρᾶν τὴν φ.

εἶναι αὐτόν] Ita cum Guelf. Zeune
 pro αὐτῶν εἶναι. In Guelf. tamen a
 prima manu scriptum ἐλευθεριωτέρους
 legitur.

17. συσσίτων] Hoc ex Mureti cor-
 rectione pro σίτων dedit Zeune, eam-
 que scripturam postulat cauta, quam
 statim edit Xenophon.

οὔτ' ἀν' ὄμμασιν] Hoc melius sonat
 ex lectione Guelf. quam vulgatum
 ante Zeunium οὔτε ὄμ. ἀν. sed idem
 liber ἰμπεπληγμένος, male.

τῷ νῶ] Vulgatum οὔτε νόῳ ex Guelf.
 correxit Zeune; ex eodem et libris
 Brodæi προσκοπεῖν prætulit deinde;
 ante μὴ οὐχὶ intellige ὥστε. Si
 καταφανῆς γίνεσθαι ὄμμασι καὶ ἀρπα-
 γῆ est oculis et raptu seu occupatione
 ciborum prodere nimiam edendi cupidi-
 tatem, quid tum erit τῷ νῶ κατ. γί-
 νεσθαι? Mihi hic olim τῷ φωνῇ scri-

ptum fuisse videbatur.

μὴ ἐν σίτῳ ᾧν] Guelf. ἐπὶ σίτῳ ᾧν,
 sed corrector μὴ supplevit.

κυνικὸν] In Guelf. οὐκὸν supra scri-
 ptum est, συνικὸν ex suis libris anno-
 tavit Brodæus, quod reddidit etiam
 Philelphus. deinde ἔδοκει εἶναι: ἐνόησε
 δὲ Guelf.

18. ἐνενόησε] Zeune περι supplet ad
 ὠπῶν, quod mihi durum videtur.

ἦν] Omiffum primo loco in Guelf.
 seclufit Zeune; deinde καὶ ὡς ἐπαι-
 ζον Juntina Ald. Ifingr.

πολὺ δὲ—ποιεῖν] Mihi hæc suspe-
 cta sunt. Quid enim ad jocos con-
 vivii pertinet commemoratio facti
 turpis? An αἰσχρόν τι ποιεῖν indicium
 continet indignationis in homine jo-
 cum non ferente? At ita post χαλε-
 παίνεσθαι, quod est minus, collocari
 debuit.

19. αὐτῷ] Edd. pr. αὐτῶν Brodæus
 correxit. deinde lectio Philel. et
 Guelf. στρατιῶν melior videbatur Ste-
 phano; vulgatam Zeune defendens

εἶναι, τὸ ἐν στρατείᾳ ὄντας τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐμ-
βαινόντων μηδενὸς οἶσθαι δεῖν πλείω παρατίθεσθαι, ἀλ-
λὰ τοῦτο νομίζειν μεγίστην εὐωχίαν εἶναι, τοὺς συμμάχε-
20 σθαι μέλλοντας ὅτι βελτίστους παρασκευάζειν. Ἡνίκα
δὲ ὁ Γωβρύας ὡς εἰς οἶκον ἀπιὼν ἀνίστατο, εἰπεῖν λέγε-
ται· Οὐκέτι θαυμάζω, ὦ Κῦρε, εἰ ἐκπώματα μὲν καὶ
ἱμάτια καὶ χρυσίον ἡμεῖς ὑμῶν πλείονα κεκτήμεθα, αὐ-
τοὶ δ' ἐλάττονος ὑμῶν ἀξιοὶ ἐσμεν. Ἡμεῖς μὲν γὰρ
ἐπιμελούμεθα, ὅπως ἡμῖν ταῦτα ὡς πλείστα ἔσται,
ὑμεῖς δέ μοι δοκεῖτε ἐπιμέλεσθαι, ὅπως αὐτοὶ ὡς κρά-
21 τιστοὶ ἔσεσθε. Ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος, Ἄγ',
ἔφη, ὦ Γωβρύα, ὅπως πρῶτῃ παρέσῃ ἔχων τοὺς ἱππέας
ἐξωπλισμένους, ἵνα καὶ τὴν δύναμίν σου ἴδωμεν, καὶ ἄμα
διὰ τῆς σῆς χώρας ἀγῆς ἡμᾶς, ὡς ἂν εἰδῶμεν, ἅ τε δεῖ
Φίλια καὶ πολέμια ἡμᾶς νομίζειν.

22 Τότε μὲν δὴ ταῦτα εἰπόντες ἀπῆλθον ἐκάτερος ἐπὶ τὰ
Cyrus a Go-
bryaet Hyr-
canio ex-
quirit, quæ
nova focio-
rum auxilia
προσθήκοντα.
Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γωβρύας, ἔχων τοὺς
ἱππέας, καὶ ἠγείτο. Ὁ δὲ Κῦρος, ὥσπερ προσήκει ἀν-

interpretatur: qui expeditioni præ-
sunt. At hoc est στρατηγία. Weiske
qui expeditionem suscepissent vertit vul-
gatam, et verba sic jungit: ὄντας ἐν
στρατείᾳ οἶσθαι μηδενὸς τῶν—ἱμβ. δεῖν
παρατ. πλείω. At si μηδενὸς παρατί-
θεσθαι πλείω est sibi nihil plura esse
appropenda, profecto ianctis addendum
est. Leonclavius qui μηδενὶ malebat,
cetera ita lecta prætulisse videtur τὸ
ἐν στρατείᾳ ὄντων καὶ εἰς τὸν αὐτὸν κίν-
δυνον ἱμβαινόντων μηδενὶ οἶσθαι δεῖν
πλείω παρατίθεσθαι. Quam etiam
rationem prætulimus.

μεγίστην] Philel. et Guelf. ἡδίστην
deinde Guelf. τοὺς μάχεσθαι, sed cor-
rectum.

20. ὁ Γωβρύας] Articulum omisit
Guelf. ex quo deinceps ὡς supplevi;
ἀπιὼν vim futuri habet.

πλείονα] Guelf. ἐκπώματα—πλείονα.
μὲν γὰρ] Ex Guelf. μὲν accessit.

idem cum margine Steph. βέλτιστοι
pro ὡς κράτιστοι dat. Pro ἱπμειλί-
σθαι dedi formam, quam Guelf. a
prima scriptam habet manu.

21. Ἄγ'] Juntina omisit; deinde
παρίσι malebat Zeune; postea ταῦτ'
εἶπεν Guelf.

καὶ τὴν δύναμιν] Copulam omisit
Guelf. quem si sequaris, tum eodem
duce deinde scribendum erit, ἀξίους
ἡμᾶς, ὅπως ἂν. Etiam Philelphus ἀξίους
reddidit; Edd. pr. ἀξίους habent, ἀγῆς
dedit Steph.

καὶ πολέμια] Edd. pr. ἢ πολέμια;
sequens ἡμᾶς omisit Guelf.

22. μὲν δὴ] Guelf. δὴ omisso ἐκάτε-
ρος, quod Aldina etiam et Philel.
præferunt.

τοὺς ἱππέας] Articulum omisit
Guelf. qui deinde ὡς προσήκει præ-
bet.

δρὶ ἄρχοντι, οὐ μόνον τῷ πορεύεσθαι τὴν ὁδὸν προσεῖχε
 τὸν νοῦν, ἀλλ' ἅμα προῖὼν ἐπεσκοπεῖτο, εἴ τι δυνατόν εἴη
 τοὺς μὲν πολεμίους ἀσθενεστερέους ποιεῖν, αὐτοὺς δὲ ἰσχυ-
 ροτέρους. Καλέσας οὖν τὸν Ἰρκαίνιον καὶ τὸν Γαβρύαν, 23
 (τούτους γὰρ ἐνόμιζεν εἰδέναι μάλιστα, ὧν αὐτὸς ὤετο
 δεῖσθαι μαθεῖν) Ἐγὼ τοι, ἔφη, ἄνδρες Φίλοι, οἴομαι,
 σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος περὶ τοῦ πολέμου
 ταῦδε, οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν· ὁρῶ γὰρ ὅτι ὑμῖν ἔτι μάλ-
 λον ἢ ἐμοὶ σκεπτέον, ὅπως ὁ Ἀσσύριος ἡμῶν μὴ ἐπικρα-
 τήσῃ. Ἐμοὶ μὲν γὰρ, ἔφη, τῶνδε ἀποσφαλέντι ἐστὶν
 ἴσως καὶ ἄλλη ἀποστροφή· ὑμῖν δὲ, εἰ οὗτος ἐπικρατή-
 σει, ὁρῶ ἅπαντα τὰ ὄντα ἀλλότρια γιγνόμενα. Καὶ 24
 γὰρ ἐμοὶ μὲν πολέμιός ἐστιν, οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἴο-
 μενος, ἀσύμφορον εἶναι αὐτῷ, μεγάλους εἶναι ἡμᾶς· καὶ
 στρατεύει διὰ τοῦτο ἐφ' ἡμᾶς· ὑμᾶς δὲ καὶ μισεῖ, ἀδικεῖ-
 σθαι νομίζων ὑφ' ὑμῶν. Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο ἀμφό-
 τεροι κατὰ ταυτὰ, περαίνειν, ὅτι μέλλει, ὡς ταῦτα εἰδόντι
 σφίσι καὶ μέλον αὐτοῖς ἰσχυρῶς, ὅπη τὰ νῦν παρόντα
 ἀποβήσοιτο.

ἅμα προῖὼν] Junt. omisso ἅμα ha-
 bet προῖὼν—ἐσκοπεῖτο. Guelf. προῖων,
 sed correctum προῖων.

εἴ τι] Guelf. τι et mox μὲν male
 omisit. postea idem cum Juntina αὐ-
 τοῖς δὲ ἰσχυρ. sed a prima manu
 Guelf. ἢ αὐτοῖς ἰσχυροτέρους habet.

23. εἰδέναι μάλιστα] Hoc ordine
 Guelf. et Philel. μάλιστα εἰδέναι ante
 Zeunium legebatur: sed in Guelf.
 prima manus εἶναι scripserat.

δεῖσθαι μαθεῖν] Ad μαθεῖν intelligo
 ἴσσι. Ante ἄνδρες ex Guelf. ὃ addidit
 Zeune. idem liber deinde οἴμαι σὺν
 ὑμῖν ἂν ὄσ.

ὁρῶ γὰρ ὅτι] Ita ex Guelf. scripsi,
 cum antea esset ὁρῶ γὰρ ὑμῖν ἔτι—
 σκεπτέον ὄν. sed corrector ex ὅτι, quod
 Aldina etiam præbet, fecit ἔστι. Et-
 iam margo Steph. ὄν apposita stellula
 notavit.

ἐπικρατήσῃ] Ita cum Stephano de-

di pro ἐπικρατήσῃ. Vide ad iv. 1,
 18.

ὁρῶ ἅπαντα] Guelf. ὁρῶ ἅμα πάν-
 τα; deinde οἴομενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ
 μεγάλους εἶναι ἡμᾶς. quam scripturam
 recepit Zeune. Verum ita ὄν vel si-
 mile verbum deesse puto.

24. στρατεύει] Juntinum ἰσπράτευσσε
 δὲ corrector in Guelf. inferuit, idem
 cum Philelpho et Aldina ἄδ. νομίζων
 dedit pro καὶ ἄδ. νομίζει.

κατὰ ταυτὰ] Ita cum Camerarii
 libro Zeune pro καὶ τὰ αὐτὰ; Etiam
 Gabriel. una voce vertit; Camerarius
 pariter posuit: margo Stephan. κατὰ
 ταῦτα, propterea Philelphi versio.

ὅτι μέλλει] Ita cum Budensi libro
 Zeune dedit pro ὅτι μέλλει. Cum
 Stephani altera et Bodl. ὅτι μέλλει de-
 dit Hutchinsonson. ὅτι μέλλει Guelf. et
 Philel. Intellige περαίνειν ad μέλλει.

καὶ μέλον] Ita Edd. pr. Budensis et

25 Ἐνταῦθα δὴ ἤρχετο ὧδε, Λέξατε δὴ μοι, ἔφη, ἡμᾶς
μόνους ἐνόμιζε πολεμικῶς ἔχειν ὁ Ἀσσύριος πρὸς ἑαυτὸν
ἢ ἐπίστασθε, καὶ ἄλλον τινὰ αὐτῷ πολέμιον; Ναὶ μὰ
Δί', ἔφη ὁ Ἑρκάνιος, πολεμιώτατοι μὲν εἰσιν αὐτῷ Κα-
δούσιοι, ἔθνος μάλα πολὺ καὶ ἄλκιμον· Σάκαι γε μὴν
ὄμοροι ἡμῖν, οἱ πολλὰ κακὰ πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦ Ἀσ-
συρίου· ἐπειρᾶτο γὰρ καὶ ἐκείνους, ὥσπερ καὶ ἡμᾶς,
26 καταστρέψασθαι. Οὐκοῦν, ἔφη, οἴεσθ' ἂν νῦν αὐτοὺς
ἀμφοτέρους ἠδέως ἂν ἐπιβῆναι σὺν ἡμῖν τῷ Ἀσσυρίῳ;
Ἐφασαν, καὶ σφόδρ' ἂν εἴ πη γε δύναιντο συμμίξαι.
Τί δ' ἐν μέσῳ, ἔφη, ἐστὶ τοῦ συμμίξαι; Ἀσσύριοι,
27 ἔφασαν, τὸ αὐτὸ ἔθνος, δι' οὔπερ νῦν πορεύη. Ἐπεὶ δὲ
ταῦτα ἤκουσεν ὁ Κῦρος, Τί γὰρ, ἔφη, ὦ Γωβρύα; οὐ σὺ
τοῦ νεανίσκου τούτου, ὃς νῦν εἰς τὴν βασιλείαν κατέστη-

Guelf. αὐτοῖς dedit Stephanus, qui μέλοι legi voluit. Vulgata si vera est, trajectione verborum fati dura ita est explicanda: ὡς μέλον ἰσχυρῶς καὶ σφίσειν αὐτοῖς (i. e. ἑαυτοῖς) ταῦτα εἰδόν, ὕπη etc. Sensus est: sese enim ipsos jam diu anxios expedire quo res sit evasura. Ita Anab. vi. 4, 20. est: καὶ σχεδὸν τι πᾶσα ἡ στρατιὰ, διὰ τὸ μέλειν αὐτοῖς, ἐκυκλούτο περὶ τὰ ἱερά. ubi Weiske μέλλειν scribi voluit, ut μέλλον h. l. ut μέλλει μοι fit, mihi longum est: infra v. 5, 37. πᾶσι γὰρ ἐμελλεν ὃ τι ἐκ τούτων ἔσοιτο. ubi vulgo ἐμελλεν editum defendit Weiske, quia ad ἐμελεν desiderari censebat ἰσχυρῶς vel simile adverbium.

τὰ νῦν παρόντα] Hæc in margine Guelf. corrector adscriptit; in textu est τὸ μέλλον, et supra scriptum deinde ἀποβήσεται, quæ est lectio Juntinæ.

25. ἤρχετο] Guelf. ἤρξατο; ex eodem Philel. et Aldina sequens δὴ accessit.

ἡμᾶς μόνους ἐνόμιζε] Juntina et Steph. μόνους ἐνόμιζε, Budensis liber μόνους ἐνομιζέτο; contra νομίζει μόνους cum Ald. Philel. et Guelf. Zeune dedit: omnes vero libri ἡμᾶς habent, quod in tam recentem Hyrcaniorum inprimis vero Gobryæ transitum

convenire non videtur, ut acute vidit Weiske, cujus correctionem ἡμᾶς adfici.

πολεμικῶς ἔχειν] Juntina πολεμίζειν dat. sequens τινὰ in Edd. pr. deest.

μάλα πολὺ] Guelf. μάλα omittit; sed τι post πολὺ addit cum Philelpho, qui μὲν πολὺ reddidisse videtur.

πολλὰ κακὰ] Guelf. κακὰ πολλὰ — κακείνους. Artaxerxis expeditionem in Cadusios susceptam describit Plutarchus c. 24.

26. ἔφη, οἴεσθ' ἂν] Ita Guelf. vulgo vero οἴεσθε ἔφη, omisso ἂν. deinde μεθ' ἡμῶν Guelf. μεθ' ὑμῶν Aldina.

σφόδρ' ἂν, εἴ πη γε] Ita cum Guelf. Zeune; antiquum σφόδραγε εἴ πη revocavit Weiske.

τί δ' ἐν μέσῳ, ἔφη] Guelf. τί δ', ἔφη, ἐν μέσῳ—νυνὶ πορεύη. Zeune νυνὶ recepit.

27. Τί γὰρ, — Γωβρύα] Post nomen Gobryæ signum interrogandi posuit. Ita enim est v. 5, 18. et 19. Comparabis etiam i. 6, 12. et Memorab. iii. 10, 3. Longe diversa fit sententia, si verba continuaveris τί γὰρ οὐ σὺ κατηγορεῖς. Forte etiam κατηγορεῖς scribendum fuerit.

εἰς τὴν β. κατέστηκεν] Imperium vel regnum ingressus est. Simile est

κεν, ὑπερηφανίαν πολλήν τινα τῷ τρόπου κατηγορεῖς ;
 Τοιαῦτα γὰρ, οἶμαι, ἔφη ὁ Γωβρύας, ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ.
 Πότερα δῆτα, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς σὲ μόνον ἐγένετο τοιοῦτος,
 ἢ καὶ εἰς ἄλλους τινάς ; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Γωβρύας, καὶ 28
 εἰς ἄλλους πολλούς. Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀσθενούντας οἷα
 ὑβρίζει, τί δεῖ λέγειν ; ἐνὸς δὲ ἀνδρὸς πολὺ δυνατωτέρου,
 ἢ ἐγὼ, υἱὸν, καὶ ἐκείνου ἐταῖρον ὄντα, ὥσπερ τὸν ἐμὸν,
 συμπίνοντα παρ' ἐαυτῷ συλλαβῶν ἐξέτεμεν, ὡς μὲν τινες
 ἔφασαν, ὅτι ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἐπήνεσεν αὐτὸν, ὡς καλὸς
 εἶη, καὶ ἐμακάρισε τὴν μέλλουσαν αὐτῷ γυναῖκα ἔσε-
 σθαι· ὡς δὲ οὗτος νῦν λέγει, ὅτι ἐπέειρασεν αὐτοῦ τὴν
 παλλακίδα. Καὶ νῦν οὗτος εὐνοῦχος μὲν ἐστὶ, τὴν δὲ
 ἀρχὴν ἔχει, ἐπεὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐτελεύτησεν. Οὐκοῦν, 29
 ἔφη, οἶει ἂν καὶ τοῦτον ἡμᾶς ἰδεῖν ἠδέως, εἰ οἴοιτο αὐτῷ
 βοηθοὺς ἂν γενέσθαι ; Εὖ μὲν οὖν οἶδα, ἔφη ὁ Γωβρύας·
 ἀλλ' ἰδεῖν τοι αὐτὸν χαλεπὸν ἐστίν, ὧ Κῦρε. Πῶς ; ἔφη
 ὁ Κῦρος. Ὅτι εἰ μέλλοι τις ἐκείνῳ συμμίζειν, παρ'
 αὐτὴν τὴν Βαβυλῶνα δεῖ παριέναι. Τί οὖν, ἔφη, τοῦτο 30
 χαλεπὸν ; Ὅτι νῆ Δί', ἔφη ὁ Γωβρύας, οἶδα ἐξεληθῶ-

εἰς ἀπορίαν καταστήσει (Econ. ii. 7. καταστήσαντες ἐπὶ θίαν ἀλιεῖς cap. xvi. 7. vel potius καταστάντες est confitere ad spectandum. Hellenicorum ii. 3, 31. ἐν νῆ διαπονεῖσθαι ἕως ἂν ἐς ἄβρον καταστῶν, dum rectam iterum viam ingressi fuerint cum vento secundo. De Republ. Athen. i. 20. οἱ δ' ἐντεῦθεν ἐπὶ τριήρη κατέστησαν, i. e. inde translati triremem conscendebant. Κύρος εἰς τὴν μάχην καθίστατο Anab. i. 8, 6. est Cyrus pugnam ingrediebatur.

Πότερα δῆτα] Edd. pr. cum Altorf. libro, qui iterum hic infit, πότερα δέ. deinde τοιοῦτος ἐγένετο. cum eodem Altorf. Guelf. postea ἄλλον τινὰ Juntina.

28. ἄλλους πολλούς] Guelf. et Philel. ἄλλους γι. deinde ὑβρίζει Altorf.

καὶ ἐκείνου] Vitiosum esse ἐκείνου acute fensit Leoncl. et in ἐκ νέου mutari voluit : nam si Assyrium regem regno jam potitum dicere voluisset, αὐτοῦ dicendum erat. Verum cum Weiskio ἐκείνον præfero. Sequens ὄντα Juntina omisit cum Altorf.

συμπίνοντα] Guelf. et Altorf. συμπίνων : deinde ὅτι ἡ παλλ. Edd. pr. quod vitium Brodæus correxit. παλλακίς postea Altorf.

τὴν μέλλουσαν] Altorf. τὴν γυναῖκα τὴν μέλλ. αὐτοῦ ἔσεσθαι.

29. ἔφη, οἶει] Altorf. omisso ἔφη— συμμίζειν. Guelf. τοῦτον ἠδέως ἡμᾶς ἰδεῖν—ἐαυτοῦ βοηθοῦς. Steph. αὐτῷ Edd. pr. αὐτῷ βοηθ. dant.

οἶδα, ἔφη] Guelf. inverso ordine deinde μέλλει. Altorf. παρ' αὐτὴν διὰ Βαβ.—ἔφη Γωβρύας.

σαν δύναμιν αὐτόθεν πολλαπλασίαν, ἧς σὺ νῦν ἔχεις· εὖ δὲ ἴσθι, ὅτι διὰ ταῦτα ἤττόν σοι νῦν, ἢ τὸ πρῶτον, οἱ Ἀσσύριοι καὶ τὰ ὄπλα ἀποφέρουσι, καὶ τοὺς ἵππους ἀπάγουσιν, ὅτι τοῖς ἰδοῦσιν αὐτὴν ὀλίγη ἔδοξεν εἶναι ἡ σὴ δύναμις· καὶ οὗτος ὁ λόγος πολὺς ἤδη ἐνέσπαρται· δοκεῖ δέ μοι, ἔφη, βέλτιον εἶναι φυλαττομένους πορεύεσθαι.

- 31 Καὶ ὁ Κύρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρούου [τοιαῦτα,] τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξε· Καλῶς μοι δοκεῖς, ὦ Γωβρούα, λέγειν, κελεύων ὡς ἀσφαλέστατα τὰς πορείας ποιῆσθαι. Ἐγὼ γὰρ οὖν σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι ἀσφαλεστέραν οὐδὲ μίαν πορείαν ἡμῖν, τῆς πρὸς αὐτὴν Βαβυλῶνα πορείας, ἵεναι, εἰ ἐκεῖ τῶν πολεμίων ἐστὶ τὸ κράτιστον. Πολλοὶ μὲν γάρ εἰσιν, ὡς σὺ Φῆς· εἰ δὲ [καὶ] θάρρη-
- 32 σουσι, καὶ δεινοὶ ἡμῖν, ὡς ἐγὼ Φημι, ἔσονται. Μὴ ὀρῶντες μὲν οὖν ἡμᾶς, ἀλλ' οἰόμενοι ἀφανεῖς εἶναι διὰ τὸ

30. αὐτόθεν] Philel. margo Steph. et Guelf. ἐξ αὐτῆς. deinde Edd. pr. ἢ σὺ νῦν ἔχεις Guelf. ἔχεις νῦν.

ὅτι διὰ ταῦτα] Guelf. cum Philel. δι' αὐτὸ τοῦτο, deinde Guelf. καὶ ἤττόν σοι νῦν—τὸ πρότερον Ἀσσύριοι. sed corrector καὶ punctis suppositis damnavit. Altorf. ἢ πρῶτον.

ἰδοῦσιν αὐτὴν] Guelf. cum Altorf. margine Steph. αὐτῶν. sequens εἶναι ex eodem Altorf. et Guelf. accessit.

ἡ σὴ] Edd. pr. cum Altorf. σὴmittunt, Brodæus addidit, qui φυλαττομένων deinde ex libris suis attulit, quibuscum facit Guelf. et Philel.

οὗτος ὁ λόγος] Guelf. ὁ λ. οὗτος—ἔσπαρται. Etiam Altorf. ἔσπαρται.

31. [τοιαῦτα] Seclufi, quod ortum puto ex varietate sequentis τοιάδε, sententiæ contrarium est, (debebat enim esse τῶδε) et ingrata facit juxta τοιάδε positum orationem. Deinde λέγειν ὦ Γωβρούα Guelf. Sed male idem ἐγὼ οὖν omisso γα.

οὐδὲ μίαν] Vitium vulgatæ fenfit Weiske, qui ἵεναι mutari voluit in εἶναι, quam ipsam conjecturam viri

alicujus docti commemoravit Fischerus. Verum vel sic tamen oratio languida et propter ejuſdem vocabuli repetitionem ingrata relinquatur. Vestigium veri monstrat liber Altorf. ubi est: ἀσφαλεστέραν πορείαν ἡμῖν τῆς πρὸς αὐτὴν Βαβυλῶνα ἵεναι. unde facillima et brevissima mutatione efficio aptiorem: ἀσφαλεστέραν οὐδὲ μίαν πορείαν ἡμῖν τοῦ πρὸς αὐτὴν Βαβυλῶνα ἵεναι etc.

τὸ κράτιστον] Guelf. τὸ κράτος. deinde pro πολλοὶ in Altorf. a prima manu fuit πολλὸν; idem postea cum Philel. et Guelf. καὶ ante θάρρησουσι omittit. Guelf. θαρροῦσι recepit Zeune. Interim prius καὶ seclufi.

δεινοὶ] Edd. pr. cum Guelf. δῆλοι; deinde ἐσσοῦναι Junta, sed ex libris suis Brodæus δεινοὶ—ἔσονται annotavit. Forte exempla aliqua olim scriptum habuerunt: εἰ δὲ καὶ θάρρησουσι, δῆλοι ἡμῖν ἔσονται.

32. Μὴ ὀρῶντες μὲν οὖν] Ex Guelf. μὴ οὖν ὀρῶντες μὲν dedit Zeune. deinde Leonclaviana 2. διὰ * φοβεῖσθαι. unde διὰ φοβεῖσθαι accepit Welfiana.

φοβεῖσθαι ἐκείνους, σάφ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι τοῦ μὲν φόβου ἀπαλλάσσονται, ὅς αὐτοῖς ἐνεγένετο, θάρσος δὲ ἐμφύσεται ἀντὶ τούτου τοσούτῳ μείζον, ὅσῳ ἂν πλείονα χρόνον ἡμᾶς μὴ ὀρῶσιν· ἦν δὲ ἤδη ἴωμεν ἐπ' αὐτοὺς, πολλοὺς μὲν αὐτῶν εὐρήσομεν ἔτι κλαίοντας τοὺς ἀποθανόντας ὑφ' ἡμῶν, πολλοὺς δὲ ἔτι τραύματα ἐπιδεδεμένους, ἀ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἔλαβον, πάντας δὲ ἔτι μεμνημένους τῆς τοῦδε μὲν τοῦ στρατεύματος τόλμης, τῆς δ' αὐτῶν φυγῆς τε καὶ ξυμφορᾶς. Εὖ δ' ἴσθι, ὦ Γαβρύα, εἶναι καὶ τοῦτο³³ ἤδη, ὡς οἱ πολλοὶ ἀνθρώποι, ὅταν μὲν θαρρήσωσιν, ἀνυπόστατον τὸ φρόνημα παρέχονται· ὅταν δὲ δείσωσιν, ὅσῳ ἂν πλείους ὦσι, τοσούτῳ μείζω καὶ ἐκπεπληγμένον μᾶλλον τὸν φόβον κέκτηνται. Ἐκ πολλῶν μὲν γὰρ³⁴ καὶ κακῶν λόγων ἠύξημένος αὐτοῖς πάρεστιν, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ δυσθύμων

ἐνεγένετο] Ita cum Guelf. pro ἐγένετο Zeune. deinde τόσῳ μείζον Altorf.

ἦν δὲ ἤδη] Vulgatam ἦν δὲ καὶ ἤδη, quem Weiske interpretatur eodem sensu quo καὶ νῦν dictam, ex Guelf. et Philel. correxī; Guelf. tamen ἂν δὲ ἤδη: idem postea κλαίοντας pro κλαίοντας dedit.

ἔλαβον] Guelf. ἐλάμβανον: deinde πῆς μὲν τοῦδε τοῦ, quod recepit Zeune: postea αὐτῶν φυγῆς—ξυμφορᾶς Guelf. Ante Zeunium erat συμφορᾶς.

33. Εὖ δ' ἴσθι] Margo Steph. et Leoncl. ἴσθι, ὦ Γαβρύα, ἵνα καὶ τοῦτο εἰδῆς, ὡς. In Guelf. est ἴσθι, ὦ Γ. ἵνα καὶ τοῦτ' εἰδῆς· οἱ πολλοί. in margine est γρ. εἶναι καὶ τοῦτο ἤδη, ὡς οἱ. Vulgatam interpretatur Zeune: Scias velim Gobrya hic quoque valere illud. Camerarius: neque te fugias, rem ita se habere, ut: Mihi vulgata lectio nec græca nec ullo modo tolerabilis videtur esse, sed orta ex varietate olim in margine adscripta: ἵνα δὲ καὶ τοῦτ' εἰδῆς, ὦ Γαβρύα, οἱ πολλοί etc.

Θαρρήσωσιν] Guelf. θαρρῶσιν recepit Zeune. Articulum ante φρόνημα omisit Juntina. Ceterum οἱ πολλοὶ ἀνθρώποι dicuntur pro πολλὸ πλῆθος

ἀνθρώπων recte admonente Weiskio.

ἐκπεπληγμένον] Durum de ipso timore dictum mihi accidit verbum. Quid si ἐκπεπληγμένοι scripseris?

34. ἠύξημένος] In Guelf. hoc est verbum a correctore adscriptum: prima manus εὐρησόμενος dederat. in quo εὐρημένος latere, eamque veram mihi videri lectionem, mox annotabitur.

χρημάτων] Lectionem Philel. Gabr. Brodæi, χρημάτων, quæ adscripta est etiam in Bodl. et Guelf. prætulit Zeune, eamque argumentis affirmare conatus est. πραγμάτων maluit Leonclavius, quoniam de rebus dici ita χρήματα non putaret. Quod contra esse admonuit Valckenaer ad Herodot. p. 570. ubi est πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων. Similiter Theognis versu 461. χρήμασι pro πράγμασι dixit. Igitur etiam conjectura Abreschii Lect. Aristænet. p. 125. et Toupîi ad Longinum p. 378. χρημάτων legentium carere possumus. De sententia antequam dicam, vide quam oratio Xenophontis claudicet, cum verbum desit in altero membro, quod priori ἠύξημένος πάρεστι et sequenti ἠθροισται respondeat. Ve-

τε καὶ ἐξεστηκότων προσώπων ἤθροισται ὥστε ὑπὸ τοῦ
 μεγέθους οὐ ράδιον αὐτόν ἐστιν οὔτε λόγοις κατασβέσαι,
 οὔτε προσάγοντα πολεμίοις μένος ἐμβαλεῖν, οὔτ' ἀπαγα-
 γόντα ἀναθρέψαι τὸ Φρόνημα· ἀλλ' ὅσω ἂν μᾶλλον
 αὐτοῖς θάρρειν παρακελεύῃ, τοσούτω ἐν δεινότεροις ἡγούν-
 35 ται εἶναι. Ἐκεῖνο μέντοι ἤδη, ἔφη, σκεψώμεθα ἀκρι-
 βῶς, ὅπως ἔχει. Εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦδε αἱ νίκαι
 ἔσονται ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις, ὁπότεροι ἂν πλείονα
 ὄχλον ἀπαριθμήσωσιν, ὀρθῶς καὶ σὺ φοβῆ περὶ ἡμῶν,
 καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἐν δεινοῖς ἐσμεν· εἰ μὲντοι, ὥσπερ πρό-
 σθεν, διὰ τοὺς εὖ μαχομένους ἔτι καὶ νῦν αἱ μάχαι κρί-
 νονται, θάρρων οὐδὲν ἂν σφαλεῖης· πολὺ γὰρ σὺν τοῖς
 θεοῖς πλείονας εὐρήσεις παρ' ἡμῖν τοὺς θέλοντας μάχε-
 36 σθαι, ἢ παρ' ἐκείνοις. Ὡς δὲ ἔτι μᾶλλον θάρρης, καὶ

rum non solum concinnitas oratio-
 nis, cujus in Xenophonte ratio est
 ubique inprimis habenda, verbum
 aliquod alteri colo addendum defide-
 rat, sed rei etiam natura idem per-
 suadebit facile lectori attento. Ti-
 mor enim vulgi rumoribus ex malis
 existit: si res male gestæ accesserint,
 augetur; denique ex animo homi-
 num timidorum facile transit in fa-
 ciem et vultum atque ita in unum
 collectus quasi pestis contagione ani-
 mos omnium inficit et de statu deji-
 cit. Igitur ut concinnitati simul o-
 rationis et rerum naturæ fatisciat, lo-
 cum ita præeunte egregio libro Guelf.
 corrigo: ἐκ πολλῶν μὲν γὰρ καὶ κα-
 κῶν λόγων εὐρημένος αὐτοῖς πάρεστιν,
 ἐκ πολλῶν—χρημάτων νύξεται, ἐκ πολ-
 λῶν—ἠθροισται.

ὥστε ὑπὸ] Edd. pr. εἶθ' ὥστε ὑπό.
 deinde ἀποσβέσαι Junt. Altorf. et in-
 ter versus Guelf.

ἀπαγαγόντα] Hoc pro ἀπάγοντα
 ex Guelf. receptum a Zeunio proba-
 vit etiam Weiske; quanquam vulga-
 tam etiam defendere liceat.

ἀναθρέψαι] Hoc Edd. pr. et Altorf.
 lectio[n]i ἀναθρέψαι Brodæus recte jam
 substituendum vidit, cujus correctio-
 nem comprobant Bodl. et Guelf.
 cum Philelpho.

μᾶλλον αὐτοῖς] Edd. pr. et Altorf.
 vitium αὐτὸς correxit Brodæus. Se-
 quens θάρρειν est ex Guelf. pro θαρ-
 σεῖν.

τοσούτω] Juntina τόσῳ.

35. ἤδη, ἔφη] Verbum ἔφη ex Al-
 torf. Philelphi versione et libro Bro-
 dæi inserui; quanquam Brodæi li-
 ber ἤδη omittere simul videtur. In
 Guelf. est μέντοι νῆ δία, ἔφη, σκεψ.

νίκαι ἔσονται] Intellige τούτων.
 Quia victoria non solum in bellicis
 rebus, sed in pacis operibus etiam
 locum habet, ideo additum est ἐν τοῖς
 πολεμικοῖς ἔργοις. Verum Weiske in-
 citium post ἔργοις sublatum ad ἔσονται
 retraxit: in quo falsus mihi esse vir
 doctus videtur. Xenophon enim ita
 potius ὁπότεροι ἂν πλείονα ὄχλον παρή-
 χωνται ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις dicere
 debuisset mihi videtur.

δεινοῖς] Budensis liber δεινῶ cum
 Altorfino; hic deinde etiam σφάλαις
 habet.

πολὺ γὰρ] Ex Guelf. auctoritate
 interfertur vulgo μὲν omisi. Edd.
 pr. πολλοὺς μὲν. Castal. πολλῶ μὲν.
 deinde Guelf. lectio[n]em dedi cum
 Zeunio in locum vulgatæ: σὺν θεοῖς
 παρ' ἡμῖν πλείονας εὐρήσεις.

36. θάρρης] Pessime ex Guelf. θαρ-
 ρήσεις dedit Zeune.

τόδε κατανόησον· οἱ μὲν γὰρ πολέμιοι πολὺ μὲν ἐλάττονές εἰσι νῦν, ἢ πρὶν ἠττηθῆναι ὑφ' ἡμῶν, πολὺ δὲ ἐλάττονες, ἢ ὅτε ἀπέδρασαν ἡμᾶς· ἡμεῖς δὲ καὶ μείζονες νῦν, ἢ πρὶν, ἐπεὶ ἐνίκησαμεν, καὶ ἰσχυρότεροι, ἐπεὶ ὑμεῖς ἡμῖν προσεγένεσθε· μὴ γὰρ ἔτι ἀτίμαζε μηδὲ τοὺς σοὺς, ἐπεὶ σὺν ἡμῖν εἰσι· σὺν γὰρ τοῖς νικῶσι, σάφ' ἴσθι, ὧ Γαβρύα, Φαρρόουντες καὶ οἱ ἀκόλουθοι ἔπονται. Μὴ λαν-37
 Φανέτω δέ σε μηδὲ τοῦτ', ἔφη, ὅτι ἔξεστι μὲν τοῖς πολεμίοις καὶ νῦν ἰδεῖν ἡμᾶς· γοργότεροι δὲ, σάφ' ἴσθι, οὐδαμῶς ἂν αὐτοῖς Φανείημεν, ἢ ἰόντες ἐπ' ἐκείνους. Ὡς οὖν ἐμοῦ ταῦτα γιγνώσκοντες, ἄγε ἡμᾶς εὐθὺ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος.

πολὺ μὲν] Juntina πολὺ μᾶλλον ἢ εἰσι πρὶν. Aldina πολὺ νῦν ἢ ἢ εἰσι μὲν πρὶν. Vitium ex libris tuis corripit Brodæus, νῦν in Altorf. deest.

πολὺ δ' ἐλάττονες] Junt. cum Altorf. πολὺ δὲ μᾶλλον ἢ ἢ ὅτε. Guelf. ἐλάττονες, ὅτε omisso ἢ.

ἀπέδρασαν ἡμᾶς] Weiske dedit ὑμᾶς ex conjectura, quoniam servato ἡμᾶς priores duæ sententiæ frigidam, anaphora præsertim adjuncta, tautologiam contineant. Quam equidem perspicere non possum. Numerus enim hostium primum cæde et victoria, deinde fuga victi exercitus imminutus esse dicitur. Deinde manifeste verba ὅτε ἀπέδρασαν ὑμᾶς respondere ait extrinsecis illis ἐπεὶ ὑμεῖς προσεγένεσθε. Verum in tali oppositione res rebus opponuntur, fuga imminutus numerus hostium aucto deficientium transitu exercitui Cyri; nec verba exigere oportet invicem sibi opponenda, velut hic ὑμᾶς—ὑμεῖς. Tertium ἀποδιδράσκειν non esse palam salutis petende causa ut in pugna fugam capere, sed clam, contra jus aut fas a domino, imperatore similibusque hominibus profugere. Recte; sed quid hoc ad rem attinet? Hostes noctu e castris profugientes ut narratur iv. 1, 8. et seqq. nonne ibidem ἀποδιδράσκειν τῆς νυκτὸς ἐκ τοῦ στρατοπέδου dicuntur? Quarto loco ponit Weiske argumentum ridiculum per se, ὑμᾶς nempe

parere sententiam maxime argutam et gravem, si Hyrcanii ipsi principes expeditionis hostilis fuisse, neque illi ab hostibus transfugisse, sed hi a bellis profugisse dicantur.

μείζονες νῦν, ἢ πρὶν] Verba ἢ πρὶν ex Philel. margine Steph. Bodl. Guelf. restituit Zeune. μείζονες interpretor ex loco simili iv. 4, 3. ἀλλὰ καὶ ὁμοίαι τοι ἴσθι, ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένεσθε. καὶ γὰρ μείζους φαίνεσθε καὶ καλλίους καὶ γοργότεροι ἢ πρόσθεν ἰδεῖν.

ἐνίκησαμεν] Cum margine Steph. Bodl. et Guelf. νενίκηκαμεν dedit Zeune propter εὐτυχήκαμεν, quod libri quidam in sequenti membro habent.

ἰσχυρότεροι] Ex libris Philel. Brodæi, Bodl. et Guelf. deinceps verba ἐπεὶ εὐτυχήκαμεν, καὶ πλείονες δὲ, inferuit Zeune. At ita duobus antecedentibus colis tria opponuntur, et concinnitas orationis tolli videtur, recte monente Weiskio. Et εὐτυχήκαμεν quid diversum ab ἐνίκησαμεν significare potest?

ἔτι] Juntina ἐπι neglexit, eadem cum Altorf. omisit deinde μὴ ante λανθανέτω.

37. ἢ ἰόντες] Guelf. φανείημεν μένοντες ἐπ' ἐκείνους; sed corrector post μένοντες inferuit ἢ ἰόντες. Libri Brodæi μένοντες ἂν ἔτι, ἢ ἰόντες. si adhuc expressum Philelphi versio habet.

ταῦτα γιγνώσκοντες] Pro ταῦτα in

CAP. III.

Affyria de-
nuo vastata
prædæ ma-
xima pars
tribuitur
Gobryæ.

ΟΥΤΩ μὲν δὴ πορευόμενοι, τεταρταῖοι ἐπὶ τοῖς ὄριοις τῆς Γωβρύου χώρας ἐγένοντο. Ὡς δὲ ἐν τῇ πολεμίᾳ ἦν, κατέστησε λαβῶν ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τε πεζοὺς καὶ τῶν ἰππέων, ὅσους ἐδόκει αὐτῷ καλῶς ἔχειν τοὺς δ' ἄλλους ἰππέας ἀφῆκε καταθεῖν, καὶ ἐκέλευσε τοὺς μὲν ὅπλα ἔχοντας κατακαίνειν, τοὺς δ' ἄλλους, καὶ πρόβατα, ὅσα ἀν λάβωσιν, πρὸς αὐτὸν ἄγειν. Ἐκέλευσε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας συγκαταθεῖν· καὶ ἦκον πολλοὶ μὲν αὐτῶν κατακεκυλισμένοι ἀπὸ τῶν ἰππων, πολλοὶ δὲ καὶ λείαν πλείστην ἄγοντες. Ὡς δὲ παρῆν ἡ λεία, συγκαλέσας τοὺς τε τῶν Μήδων ἄρχοντας καὶ τῶν Ἑρκανίων, καὶ τοὺς ὁμοτίμους, ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες Φίλοι, ἐξένισεν ἡμᾶς ἅπαντας πολλοῖς ἀγαθοῖς ὁ Γωβρύας. Εἰ οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἐξελόντες τὰ νομιζόμενα, καὶ τῇ στρατιᾷ τὰ ἱκανὰ, δόημεν τὴν ἄλλην τούτῳ λείαν, ἃρ' ἀν, ἔφη, καλὸν ποιήσασιν, τῷ εὐθύς Φανεροῖ

Altorf. fuit a prima manu ὄντως, sed corrector fecit οὕτως. Scilicet οὕτως γινώσκοντος unice verum puto: nisi vulgatum comparato Aristophaneo ἰπότερα τὴν γνώμην ἔχει Nub. 158. defendere velis.

Βαβυλωνός] Juntina cum Zonara Βαβυλωνία.

1. ἐπὶ] Guelf. cum Zonara πρὸς. deinde Γωβρύας Altorf. forte Γωβρύα voluit dare.

ἄσους] Ex Junt. Altorf. et Guelf. ὀπίσους dedit Zeune. deinde καλῶς αὐτῷ—ἰππεῖς—καταμαθεῖν. Etiam Brodæus καταμαθεῖν ex libris suis memorat et damnat.

πρὸς αὐτὸν ἄγειν] Ita Guelf. Vulgo est ἄγειν π. ἂ.

2. ὧδε· Ἄνδρες] Guelf. ὧ ἄνδρες—ἀγαθοῖς Γωβρύας. deinde ἀφελόντες Junt. libri Brodæi Guelf. Altorf. de quo statim dicam, quid sentiam.

τῇ στρατιᾷ] Vulgo interfertur

ἄλλη et seclusum a Zeunio cum libris Philel. Brodæi, Bodl. Guelf. Altorf. omisi.

δόημεν] Hoc verbum Guelf. post τούτῳ repetit; quod mihi indicium esse videtur, priore loco δόημεν occupasse sedem alienam verbi, quod τῷ ἐξελόντες respondeat; id vero mihi servatum reperisse videor in ἀφελόντες, quod libri multi pro ἐξελόντες præbent. Concinnitatis ratio recte habetur fest. 4. τὰ τῶν θεῶν ἀποδόντες—καὶ ὅσα τῇ στρατιᾷ ἱκανὰ ἐξελόντες, ἅλλα δότε. Ceterum iv. 5, 14. verbo medio ἐξαιροῖσθαι utitur Xenophon, ubi ipsi magi eximere partem prædæ diis suis sacram jubentur.

ἃρ' ἀν—καλὸν] Brodæi καλῶς postponerem Stephani conjecturæ καλὸν τι. Ita enim fest. 31. νῦν οὖν καλὸν τι ἀν μοι δοκαῖμεν ποιῆσαι, εἰ etc. Sequens τῷ εὐθύς debetur Brodæo, confirmatum a Guelf. ubi corrector

εἶναι, ὅτι καὶ τοὺς εὖ ποιούοντας πειρώμεθα νικᾶν εὖ ποι-
οῦντες. Ὡς δὲ τούτ' ἤκουσαν, πάντες μὲν ἐπήνουν, πάν- 3
τες δὲ ἐνεκαωμιάζον· εἰς δὲ καὶ ἔλεξεν ὧδε, Πάνυ, ἔφη, ὦ
Κῦρε, τοῦτο ποιήσομεν. Καὶ γὰρ ἔμοι γ', ἔφη, δοκεῖ ὁ
Γωβρύας πτωχούς τινὰς νομίζειν ἡμᾶς, ὅτι οὐ δαρεικῶν
μεστοὶ ἤκομεν, οὐδ' ἐκ χρυσῶν Φιαλῶν πίνομεν· εἰ δὲ
ταῦτο ποιήσαιμεν, γνοίῃ ἂν, ἔφη, ὅτι ἐλευθερίουσ ἐῖναι
καὶ ἄνευ χρυσοῦ ἐστίν. Ἄγε δὴ, ἔφη, τὰ τῶν θεῶν 4
ἀποδόντες τοῖς μάγοις, καὶ ὅσα τῇ στρατιᾷ ἱκανὰ ἐξελόν-
τες, τὰ ἄλλα, καλέσαντες τὸν Γωβρύαν, δότε αὐτῷ.
Οὕτω δὴ λαβόντες ἐκεῖνοι, ὅσα ἔδει, τὰ ἄλλα ἔδωσαν τῷ
Γωβρύα.

Ἐκ τούτου δὴ ἤει πρὸς Βαβυλῶνα, παραταξάμενος, 5
ὥσπερ ὅτε ἡ μάχη ἦν. Ὡς δὲ οὐκ ἀντεξήεσαν οἱ Ἀσ-
σύριοι, ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος τὸν Γωβρύαν προσελάσαντα εἰ-
πεῖν, ὅτι, εἰ βούλεται ἐξῆν ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς χώρας
Cyrus ad
Babylonem
accedit, et
Assyrium
ad pugnam,
fed frustra,
provocat.

vulgatum τοῦ adscriptum, quod inepte
defendit Zeune comparato loco i. 3,
9. recepit tamen etiam Weiske. I-
dem liber Guelf. φανεροῦς præbet.
Verum mihi in hoc loco molestum
maxime est ἄρα nec loco suo posi-
tum, nec ex significatione propria
intelligendum.

3. ἤκουσαν] Juntina ἤκουσαν πάντες,
πάντες μὲν—πάντες, ἔφη. deinde Guelf.
ex correctione ἐνεκαωμιάζον habet,
quod ipsum Brodæus lectum h. l.
malebat. ἐπαινεῖν est affentiri alicui,
probare ejus sententiam. Hinc ma-
nifestum est, quo differat a verbo
ἐγκαωμιάζειν.

εἰς δὲ καὶ] Guelf. omisso καὶ ut
Philel. deinde ποιήσομεν. postea γὰρ
μοι, ἔφη, δοκεῖ ex eodem libro posui
pro vulgato γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἔφη. eu-
phonix tamen causa ex antiqua le-
ctione γη supplevi. Consequens igitur
erat, ut ex eodem et Philel. νομί-
ζειν recipere pro ἐνόμιζεν, ad quod
lectio Altorfina ὅτι οὐ δαρεικῶν μεστοὶ
ἡμεν referre videtur et ἐπίνομεν vulga-
tum, quod item ex Philel. et Guelf.

cum Zeunio correxi.

ποιήσαιμεν] Guelf. ποιήσομεν—ὅτι
ἴστιν ἐλευθεροῦσ ἐῖναι καὶ ἄνευ χρυσοῦ.
fed corrector ποιήσαιμεν—ἐλευθερίουσ
addidit. χρυσοῦ mihi præplacet.

4. Ἄγε δὴ] Ita cum Philel. et
Guelf. Zeune: antiquam ἴτε δὴ
revocavit Weiske. postea ἐξελόντες
ἱκανὰ, τὰ ἄλλα—ἐκεῖνα (correctum ἐκεῖ-
νοι) ὅσα—τὰ ἄλλα ἔδωσαν Guelf.

5. ἤει] Juntina, Isingr. Guelf. Al-
torf. ἄγει. deinde αὐτὴν ante Βαβυ-
λῶνα omisi cum Philel. Guelf. Zona-
ra.

ἐκέλευσεν ὁ Κ.] Guelf. καὶ ὁ Κ. ἐκέ-
λευσεν. fed ita antecedentium mutatio
erit necessaria hæc: οἱ δ' Ἀσσύριοι οὐκ
ἐξήεσαν.

ἐξῆν ὁ β.] Guelf. ὁ β. ἐξῆν. deinde
Zonaras καὶ αὐτὸς σὺν ἐκείνῳ μάχοιτο
ἂν. quæ verba de certamine singu-
lari non esse necessario capienda mo-
net Zeune. Is scilicet cum Weiskio
verba hæc καὶ αὐτὸς—μάχοιτο ad Cy-
rum refert: fed Weiske Cyrum sine
Hyrcanio et Gobrya cum Assyrio
pugnaturum interpretatur. At aliud

- μάχεσθαι, καὶ αὐτὸς σὺν ἐκείνῳ μάχοιτο· εἰ δὲ μὴ ἀμύνει τῇ χώρᾳ, ὅτι ἀνάγκη τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι.
- 6 Ὁ μὲν δὴ Γωβρύας προσελάσας, ἔνθα ἀσφαλὲς ἦν, ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ αὐτῷ ἐξέπεμψεν ἀποκρινόμενον τοιαύδε· Δεσπότης ὁ σὸς λέγει, ὦ Γωβρύα, Οὐχ ὅτι ἀπέκτεινά σου τὸν υἱὸν μεταμέλει μοι, ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ σε προσαπέκτεινα. Μάχεσθαι δ' ἂν βούλησθε, ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν· νῦν δ' ἡμῖν οὐπω σχολή· ἔτι γὰρ 7 παρασκευαζόμεθα. Ὁ δὲ Γωβρύας εἶπεν· Ἀλλὰ μήποτε σοι λήξειεν αὕτη ἢ μεταμέλεια· δῆλον γὰρ, ὅτι ἀνιῶ σε ἐγὼ, ἐξ οὗ αὕτη σε ἢ μεταμέλεια ἔχει.
- 8 Ὁ μὲν δὴ Γωβρύας ἀπήγγειλε τὰ τοῦ Ἀσσυρίου· ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἀπήγαγε τὸ στράτευμα· καὶ καλέσας τὸν Γωβρύαν, εἶπέ μοι, ἔφη, οὐκ ἔλεγες μέντοι σὺ, ὅτι τὸν ἐκτμηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου οἶεἰ ἂν σὺν ἡμῖν γενέσθαι; Εὖ μέντοι, ἔφη, δοκῶ εἰδέναι· πολλὰ γὰρ ἤδη ἔγωγε καὶ ἐκεῖνος ἐπαρρησιασάμεθα πρὸς ἀλλήλους. Ὅποτε τοίνυν σοι δοκεῖ καλῶς ἔχειν, πρόσιθι

Gadatas, regulus sub Assyriorum ditione agens, sed per vim a rege castratus, ad Cyrum transit et aliud castrum do-

est μάχεσθαι τινι, aliud μ. σὺν τινι. Gobryas hæc de se prædicat: quod sequentia inprimis demonstrant τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι.

εἰ δὲ μὴ ἀμύνει] Edd. pr. εἰ δὲ μὴ, ἀμύνει. Ifingr. ἀμύνειν. qualem scripturam Philadelphus reddidit: *sin id minus, ut agrum defenderet.* ἀμυνεῖ ex Guelf. dedit Zeune.

τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι] Hæc de Gobrya dicta bene habent: ad Assyrium inepte referuntur ab iis, qui verba καὶ αὐτὸς—μάχοιτο ad Cyrum referunt.

6. προσελάσας—εἶπεν] Guelf. et Philel. προσήλασεν—εἶπεῖν. Brodæi libri ἤλασεν εἶπεῖν. Altorf. ταῦτ' εἶπεν.

ἐξέπεμψεν] Guelf. ἔπεμψεν; eodem duce vulgatum ἀποκρινόμενον corripit Zeune. deinde ὁ δεσπότης Zonaras dat. postea προσαπέκτεινα Juntina.

δ' ἂν] Guelf. δὲ ἂν: deinde εἰς τριακοστὴν—οὐπω ἡμῖν cum Zonara.

7. Ὁ δὲ Γ.] Guelf. Ὁ μὲν δὴ Γ. deinde cum Philel. et libris Brodæi ἀνιῶ σ' ἔτι. Altorf. λήξει habet.

8. μέντοι σὺ] Mihi in hoc loco et sensu μέντοι displicet, ut et altero loco, ubi tamen Guelf. εὖ μὲν οὖν dat. Altorf. εὖ μὲν οὖν δοκῶ εἶναι, ἔφη. Infra fest. 27. est εὖ μὲν οὖν, ἔφη, οἶδα· σπεύσει γὰρ.

γὰρ ἤδη] Guelf. cum Philel. γὰρ δὴ. deinde καὶ κεῖνος cum Guelf. Zeune.

9. Ὅποτε τοίνυν] Ita Guelf. ὁπότε οὖν καλῶς σοι δ. ἔχ. vulgo legitur. Sed idem liber deinde cum Philel. male πρὸς αὐτὸν προίθι habet. Ceterum ὁπότε τοίνυν, ἔφη, sc. ὁ Κῦρος scriptum integrius legit et vertit Philelphus.

πρὸς αὐτόν· καὶ πρῶτον μὲν οὕτω ποίει, ὅπως ἂν αὐτοῖ, lo occupatum eidem tradit.
 ὅ τι ἂν λέγη, εἰδῆτε· ἐπειδὴν δὲ συγγενῆ αὐτῶ, εἰ μὲν
 γνῶς αὐτὸν Φίλον ἡμῶν βουλόμενον εἶναι, τοῦτο δεῖ μη-
 χανᾶσθαι, ὅπως λάθῃ Φίλος ὦν ἡμῖν· οὔτε γὰρ ἂν
 Φίλους τις ποιήσειεν ἄλλως πῶς πλείστα ἀγαθὰ ἐν
 πολέμῳ, ἢ πολέμιος δοκῶν εἶναι, οὔτ' ἂν ἐχθροὺς πλείω
 τις βλάβειεν ἄλλως πῶς, ἢ Φίλος δοκῶν εἶναι. Καὶ 10
 μὴν, ἔφη ὁ Γαβρύας, οἶδ', ὅτι καὶν πρίαιτο Γαδάτας τὸ
 μέγα τι ποιῆσαι κακὸν τὸν νῦν βασιλέα Ἀσσυρίων·
 ἀλλ' ὅ τι ἂν δύναίτο, τοῦτο καὶ ἡμᾶς δεῖ σκοπεῖν. Λέγε 11
 δή μοι, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς [τοῦτο] τὸ Φρούριον τὸ πρὸ τῆς
 χώρας, ὃ φατε Ἑγκανίους τε καὶ Σάκαις ἐπιτετεχί-
 σθαι, τῆδε τῆ χώρα πρόβολον εἶναι τοῦ πολέμου, ἃρ' ἂν
 οἶει, ἔφη, ὑπὸ τοῦ Φρουράρχου παρεθῆναι τὸν εὐνοῦχον,
 ἐλθόντα σὺν δυνάμει; Σαφῶς γε, ἔφη ὁ Γαβρύας, εἴ-
 περ ἀνύποπτος ὦν, ὥσπερ νῦν ἐστίν, ἀφίκοιτο πρὸς αὐ-

ὅπως ἂν αὐτοῖ] Veterem lectionem ex Philelphi versione et Bodl. interpolavit cum Hutchinsono Zeune et dedit: ὅπως ἂν αὐτὸς λέγη. Sed in Bodl. αὐτός erat pro αὐτός. Muretus eide[m] in συνητε mutari voluit, nulla edita causa mutationis. In Guelf. verba ὅτι ἂν a correctore addita sunt. In Altorf. totus locus ἂν αὐτοῖ—συγγενῆ αὐτῶ omittitur, sed a correctore suppletus in margine legitur. αὐτοῖ est soli, recte admonente Weiskio.

εἰ μὲν] Guelf. omisso μὲν deinde τοῦτο δεῖ, sed ex correctione: antea enim fuerat τοῦτο δὴ ut in Bodl. Vulgatum τοῦτ' ἤδη est etiam in Altorf. τοῦτ' ἤδη χρῆ ex conjectura Stephani cum Hutchinsono dedit Weiske. τοῦτ' ἤδη δεῖ Muretus malebat. Abresch. in Aufstario Thucyd. p. 385. t. ii. Æschyli pro τοῦτ' ἤδη conjiciebat τότε ἤδη, aut σὺν τότε ἤδη μηχανᾶσθαι. in qua conjectura mihi potius placet. τοῦτο δεῖ reddidit Philelphus. In Guelf. corrector etiam ἡμῶν addidit omissum.

πλείστα ἀγαθὰ] Stobæus πλείονα,

Philelp. Brodæi libri, Bodl. Guelf. πλείω, quod ipsum præferbat Muretus. ἄλλως πλείστα ἐν πολέμῳ, ἢ Altorf.

πλείω τις] Stobæus πλείον τι. sed Editio Trincav. πλείους τι. Guelf. οὔτ' ἄλλως πῶς ἂν ἐχθροὺς πλείω τις βλ. sed corrector πλείω omissum inferuit.

10. πρίαιτο] Solennius πολλοῦ additur, ut supra iii. 1, 36. πόσου ἂν πρίαιτο, ὥστε ἀπολαβεῖν.

δεῖ σκοπεῖν] Guelf. τοῦτο δοκεῖ καὶ ἡμᾶς σκοπεῖν. Altorf. δύναίτο, καὶ ἡμᾶς δὴ σκοπεῖν. in margine corrector δοκεῖ posuit pro δὴ.

11. εἰς [τοῦτο]] Seclufum a me τοῦτο cum Philelp. omisit Guelf. ut deinde πρὸ Juntina et Altorf. ubi corrector supplevit vocalam.

ὃ φατε] De hoc nihil supra traditum legitur.

πρόβολον εἶναι] Intellige ὥστε. Confer sectionem 23. πρόβολος est idem cum πρόβλημα.

ἃρ' ἂν] Guelf. ἃρ' ἂν, ἔφη, οἶμ. Edd. pr. ἂν omittunt cum Altorf.

- 12 τόν. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀνυποπτότατος ἂν εἴη, εἰ προσβά-
λοιμι μὲν ἐγὼ πρὸς τὰ χαῖρια αὐτοῦ, ὡς λαβεῖν βουλό-
μενος, ἀπομάχοιτο δ' ἐκεῖνος ἀνὰ κράτος· καὶ λάβοιμι
μὲν αὐτοῦ τι ἐγὼ, ἀντιλάβοι δὲ καὶ κείνος ἡμῶν ἢ ἄλλους
τινὰς, ἢ καὶ ἀγγέλους πεμπομένους ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τού-
τους, οὓς φατε πολεμίους τῷ Ἀσσυρίῳ εἶναι. καὶ οἱ μὲν
ληφθέντες λέγοιεν, ὅτι ἐπὶ στρατεύμα ἀπέρχονται, καὶ
κλίμακας ὡς τὸ Φρούριον ἄζοντες· ὁ δὲ εὐνοῦχος ἀκού-
σας προσποιήσαιο, προαγγεῖλαι βουλόμενος ταῦτα,
13 παρῆναι. Καὶ ὁ Γαβρύας εἶπεν· Οὕτω μὲν γιγνομένων
σαφῶς οἶδα, ὅτι παρῆναι ἂν αὐτὸν, καὶ δεοίτ' ἂν αὐτοῦ
μένειν, ἔστε σὺ ἀπέλθῃς. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴγε
ἅπαξ εἰσέλθοι, δύναιτ' ἂν ἡμῖν ὑποχείριον ποιῆσαι τὸ
14 χαῖριον; Εἰκὸς γοῦν, ἔφη ὁ Γαβρύας, τὰ μὲν ἔνδον ἐκεί-
νου συμπαρασκευάζοντος, τὰ δ' ἔξωθεν σοῦ ἰσχυρότερα
προσάγοντος. Ἴθι οὖν, ἔφη· καὶ πειρῶ, ταῦτα διδάξας
καὶ διαπραξάμενος, παρῆναι· πιστὰ δὲ αὐτῷ οὐκ ἂν
μείζω οὔτε εἰποῖς ἂν οὔτε δείξαις, ὧν αὐτὸς σὺ τυγχά-
νεις παρ' ἡμῶν εἰληφώς.
- 15 Ἐκ τούτου ᾤχετο μὲν ὁ Γαβρύας· ἄσμενος δὲ ἰδὼν

12. ἀνυποπτότατος] Guelf. et Phil-
el. ἀνύποπτος. deinde Edd. pr. προσ-
βάλλοιμι, Guelf. προσβάλοιμι. Sequens
post id verbum μὲν ex Brodæi libris
et Guelf. restituit Zeune, s'previt
Weiske.

λάβοιμι μὲν] Guelf. mutato μὲν in
δὲ male ἀντιλάβοι. deinde ἢ καὶ ἄλ-
λους. Junt. τι καὶ ἄλλους. Altorf. τι
καὶ ἄλλους. Forte fuit olim ἢ τι καὶ
ἄλλο ἢ καὶ ἀγγέλους.

ἐπὶ στρατεύμα] Ad exercitum ad-
ducendum. Altorf. ἐπὶ στρατεύματος
ἔρχεται—ἄζοντες. Camerarius omni-
um maxime sibi placere ait talem
scripturam ἐπὶ στρατεύματος ἔρχονται
καὶ κλίμακας ὡς τὸ φρ. ἄζοντες: eam-
que habere adtipulatricem alicubi
scripturam Codicis Budensis.

ὡς τὸ φρούριον ἄζοντες] Edd. pr.
ὡσπερὶ τὸ φρούριον ἔζοντες. Libri Phil-
elphi et Brodæi ὡσπερ εἰς τὸ φρ. ἄζον-
τες. Guelf. et Bodl. ὡς τὸ φρ. ἄζοντες.
Stephanus ἄζοντες edidit.

ταῦτα, παρῆναι] Altorf. ταῦτα omi-
fit.

13. παρῆναι ἂν] Juntina παρῆναι ἂν.
Guelf. ὅτι οὕτω μὲν γιγνομένων σαφῶς
παρῆναι αὐτόν. fed corrector οἶδα post
σαφῶς inferuit.

ἔστε σὺ] Guelf. ἔως. Altorf. deinde
ἀπέλθοις. Post οὐκοῦν additum vulgo
ἂν delevi auctore Guelf. libro.

14. Ἴθι οὖν] Juntina cum Altorf.
Ἴθι οὖν. Paulo antea προσαγαγόντες
Altorf.

εἴποις ἂν] Guelf. ἂν omifit.

αὐτὸν ὁ εὐνούχος, συνωμολόγει τε πάντα καὶ συνέθετο, ἀ-
 ἔδει. Ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλεν ὁ Γαβρύας, ὅτι πάντα δο-
 κοίη ἰσχυρῶς τῷ εὐνούχῳ ἔχειν τὰ ἐπισταλέντα, ἐκ τού-
 του τῇ ὑστεραίᾳ προσέβαλε μὲν ὁ Κύρος, ἀπεμάχητο δὲ ὁ
 Γαδάτας. Ἦν δὲ καὶ, ὃ ἔλαβε χωρίον ὁ Κύρος, ὁποῖον 16
 ἔφη ὁ Γαδάτας. Τῶν δὲ ἀγγέλων, οὓς ἐπεμψεν ὁ Κῦ-
 ρος, προειπῶν, οἳ πορεύσονται, τοὺς μὲν εἶασεν ὁ Γαδάτας
 διαφεύγειν, ὅπως ἄγοιεν τὰ στρατεύματα, καὶ τὰς κλί-
 μακας κομίζοιεν· οὓς δ' ἔλαβε, βασανίζων ἐναντίον
 πολλῶν, ὡς ἤκουσεν, ἐφ' ἃ ἔφασαν πορεύεσθαι, εὐθέως
 συνεσκευασμένος, ὡς ἐξαγγελῶν, τῆς νυκτὸς ἐπορεύετο.
 Τέλος δὲ πιστευθεῖς, ὡς βοηθὸς εἰσέρχεται εἰς τὸ Φρού- 17
 ριον· καὶ τέως μὲν συμπαρασκευάζεν, ὃ τι ἐδύνατο τῷ
 Φρουράρχῃ· ἐπεὶ δὲ ὁ Κύρος ἦλθε, καταλαμβάνει τὸ
 χωρίον, συνεργοὺς ποιησάμενος καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Κύρου
 αἰχμαλώτους. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο, εὐθέως [Γαδά- 18
 τας ὁ εὐνούχος] τὰ ἔνδον καταστήσας ἐξῆλθε πρὸς τὸν

15. ὅτι πάντα] *Omnia quæ eunuchō mandata essent, firma videri, vertit Weiske: rectius Camerarius: videri omnia apud eunuchum certa esse atque firma, quæ fuissent mandata.*

ἐκ τούτου τῇ] Zeune post τούτου adjungi δὴ malebat, cum hinc fiat initium apodoseos.

16. ἦν δὲ—ὁ Γαδάτας] Hæc omnia liber Bodl. et Philel. omisit, et damnavit Muretus, ut redundantia. At recte monet Weiske ita firmari fidem eunuchi.

οὓς ἐπεμψεν] Junt. Altorf. οὓς ἔφησιν. deinde πορεύσονται Edd. pr. At cur additum dicam a Xenophonte προειπῶν οἳ πορεύσονται? Video Weiskium admonuisse, aptius verbo πορεύσονται annexurum fuisse Xenophontem verba ὅπως—κομίζοιεν. quo factō quæstionem meam fere inutilem fieri existimo.

ὡς ἤκουσεν] Ita libri Philelphi, Gabr. et Guelf. Steph. z. probante Mureto; Edd. pr. et Altorf. ὡς δ' ἤκουσεν

postea συσκευασάμενος Guelf. et margo Steph.

17. Τέλος δὲ] Weiske τέλος δὲ malebat scriptum; præcidi enim narrationem. Mihi etiam jam antea locus nimiam propter brevitatem suspectus erat.

συμπαρασκευάζεν] Margo Steph. et Guelf. συμπαρασκευάζετο, ὅτι δύνατο τῷ φρουράρχῳ. Etiam Brodæus e libris suis mediam verbi formam memoravit et Guelf. lectionem reddidit Philelphus, probatam Zeunio. Verum ita dici debuerat συμπαρασκευάζεται ὅτι δύνατο. Sed activa forma adest etiam supra sect. 14. Præfens tamen tempus etiam deinceps continuat Xenophon.

Κύρος ἦλθε] Ex libris Gabr. Guelf. ἦλθε recepi pro vulgato εἰσῆλθε.

παρὰ τοῦ Κύρου] Ita pro τῷ Κύρῳ ex Philel. Bodl. et Guelf. Zeune. παρὰ Κύρου Gabr.

18. Γαδάτας ὁ εὐνούχος] Hæc cum Mureto velut ex scholio nata dam-

Κῦρον, καὶ τῷ νόμῳ προσκυνήσας, εἶπε, Χαῖρε, ὦ Κῦρε.
 19 Ἀλλὰ ποιῶ ταῦτ', ἔφη· σὺ γάρ με σὺν τοῖς θεοῖς οὐ
 κελεύεις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκάζεις χαίρειν. Εὖ γὰρ
 ἴσθι, ἔφη, ὅτι ἐγὼ μέγα ποιῶμαι, Φίλον τούτο τὸ χω-
 ρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπών· σὲ δ', ἔφη, ὦ
 Γαδάτα, ὁ Ἀσσύριος παῖδας μὲν, ὡς ἔοικε, τὸ ποιεῖσθαι
 ἀφείλετο, οὐ μέντοι τόγε φίλους κτᾶσθαι δύνασθαί σε
 ἀπεστέρησεν· ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι ἡμᾶς τῷ ἔργῳ τούτῳ Φί-
 λους πεποίησαι, οἱ σοι, ἢν δυνώμεθα, πειρασόμεθα μὴ
 χεῖρους βοηθοὶ παραστῆναι, ἢ εἰ παῖδας ἢ ἐκγόνους ἐκέ-
 20 κτησο. Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεξεν.

Ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ἐρκάνιος, ἄρτι ἡσθημένος τοῦ γεγενη-
 μένου, προσθεῖ τῷ Κύρῳ, καὶ λαβῶν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ,
 εἶπεν, ὦ μέγα ἀγαθὸν σὺ τοῖς φίλοις Κῦρε, ὡς πολ-
 λὴν με τοῖς θεοῖς ποιεῖς χάριν ὀφείλειν, ὅτι σοί με συνή-
 21 γαγον. Ἴθι νῦν ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ λαβῶν τὸ χωρίον, οὐ-
 περ ἕνεκά με ἀσπάζη, διατίθει αὐτὸ οὕτως, ὡς ἂν τῷ
 ὑμετέρῳ Φύλῳ πλείστου ἄξιον ᾗ, καὶ τοῖς ἄλλοις συμ-

navit et feclufit Weiske. Altorf. ὁ
 Γαδάτας. Deinde Χαῖρε, Κῦρε, Guelf.

19. φίλον τούτο] In Guelf. corre-
 ctum φίλων. voluit credo φίλιον, ut
 est feft. 23.

καταλιπών] Ita ex Guelf. et margi-
 ne Steph. dedi pro καταλιπεῖν, quod
 damnavit etiam Leidensis confensum
 libri laudans Valckenaer ad Herodoti
 ix. 111. p. 742. deinde σοῦ δὲ margo
 Steph. Guelf. Altorf.

ὡς ἔοικε] Uti facile intelligo, uti rei
 natura convenit, vertit Weiske, qui
 urbanitatem Græcorum etiam hoc
 in exemplo manifestam cum nostra
 comparat.

τὸ ποιεῖσθαι] Ita ex libris Brodæi,
 Guelf. et Zonara Zeune pro ποιεῖν.
 deinde δύνασθαί σε ex Guelf. dedit
 pro κτᾶσθαί σε δύν.

ἢν δυνώμεθα] Guelf. ἰὰν—πειρασώ-
 μεθα μὴ χεῖρονες.

ἢ ἐκγόνους] Juntina et Guelf. ἢ ο-
 mittunt. deinde ἐκθήσω Juntina.

20. τοιαῦτα ἔλεξεν] Guelf. ταῦτ'
 ἔλεγεν cum Philelpho.

τοῦ γεγενημένου] Margo Steph. et
 Guelf. τὸ γεγενημένου.

προσθεῖ] Ita margo Steph. et Guelf.
 προσθεῖς Edd. primarum corrector
 Guelf. addidit. προσελθὼν Budensis,
 Altorf. et Philelphi liber.

21. Ἴθι νῦν] Vulgo additum dein-
 ceptis τῶν οἰσὶν auctoribus libris
 Philel. Guelf. et Altorf. Juntina νῦν
 omisit.

ὑμετέρῳ Φύλῳ] Libri scripti et editi
 inter ἡμετέρῳ, ὑμετέρῳ, φίλῳ et Φύλῳ
 fluctuant. Nostrium prætulit Zeune,
 idque commendat sequens τοῖς ἄλ-
 λοις συμμάχοις. Lestionem ὑμετέρῳ
 φίλῳ defendit Weiske et ad Cyrum
 refert; itaque Cyrus ejusque socii
 dicuntur σύμμαχοι Ἐρκανίων. Pessi-
 ma lectio est ἡμετέρῳ φίλῳ, cum Ga-
 datas intelligitur.

ἄξιον ᾗ] Guelf. ἄξιον ἦν—αὐτὸ λα-
 βῶν παραδίδωσιν. Juntina λαβῶν παρα-

μάχοις, μάλιστα δὲ, ἔφη, Γαδάτα τούτω, ὅς ἡμῖν λαβῶν αὐτὸ παραδίδωσι.

Τί οὖν; ἔφη ὁ Ἑρκάνιος, ἐπειδὴν Καδούσιοι ἔλθωσι 22
καὶ Σάκαι, καὶ οἱ ἐμοὶ πολῖται, καλέσωμεν καὶ τοῦτον, Cadusios et
ἵνα κοινῇ συμβουλευσώμεθα πάντες, ὅσοις προσήκει, 23 Cyro se con-
πῶς ἂν συμφορώτατα χρώμεθα τῷ Φρουρίῳ; Ταῦτα 23 paucis
μὲν οὕτω συνήνεσε [καὶ] ὁ Κύρος· ἐπεὶ δὲ συνήλθον, οἷς signifi-
ἔμελε περὶ τοῦ Φρουρίου, ἐβουλεύσαντο κοινῇ φυλάττειν, catur; qui
οἷσπερ ἀγαθὸν ἦν φίλιον ὄν, ὅπως αὐτοῖς μὲν πρόβολος 24 majores co-
εἴη πολέμου, τοῖς δὲ Ἑσσυρίοις ἐπιτετειχισμένον. Ἐπεὶ 24 pias, ut et
δὲ τοῦτο ἐγένετο, πολὺ δὴ προθυμότερον καὶ πλείους καὶ Hyrcanii,
Καδούσιοι συνεστρατεύοντο καὶ Σάκαι καὶ Ἑρκάνιοι· καὶ ad bellum
συνελέγη ἐντεῦθεν στράτευμα, Καδουσιῶν μὲν πελτασταὶ educunt.
εἰς δισμυρίους, καὶ ἰππεῖς εἰς τετρακισχιλίους, Σακῶν
δὲ τοξόται εἰς μυρίους, καὶ ἰπποτοξόται εἰς δισχιλίους·
καὶ Ἑρκάνιοι δὲ πεζοὺς τε, ὅσους ἐδύναντο, προσεξέπεμψαν,
καὶ ἰππέας προσεπλήρωσαν εἰς δισχιλίους· τὸ γὰρ πρόσθεν καταλελειμμένοι ἦσαν πλείους οἴκοι αὐτῶν

ἔδωκε. Huc pertinere videtur, quod annotavit Brodæus. Corrige αὐτὸ λαβῶν τὸ χωρίον.

22. συμβουλευσώμεθα] Ita cum libris Brodæi et Guelf. Zeune pro βουλ.

23. συνήνεσε καὶ] Guelf. et Philel. liber omisit copulam; igitur seclusi; de ceteris enim silet Xenophon. deinde οἷς ἔμελλε Junt. Guelf. Altorf.

φίλιον ὄν] Participium ὄν omittit Altorf φίλον ut supra fecit. 19. Guelf. deinde ὅπως ἑαυτοῖς vulgatum ex Guelf. et Philel. correxit Zeune. postea πρόβολος ἦ—ἐπιτετειχισμένον εἴη Guelf. Etiam margo Steph. et Le-oncl. εἴη additum nescio unde commemorat.

24. Ἐπεὶ—ἐγένετο] Brevius Philel. Guelf. et margo Steph. τούτων γενε- μένων.

καὶ πλείους] Hæc Ald. et Steph. omisit. deinde Καδουσιῶν Junt. Al-

torf. et inter lineas Guelf. postea ἑστρατ. simplex præfert Juntina, et συνελέγη ἐνταῦθα cum Altorfino, qui ἰπποτοξόται εἰς μυρίους dat. Guelf. ex correctione δισχιλίους a prima manu χιλίους habet.

Ἑρκάνιοι δὲ] Male Guelf. δὲ omisit, deinde cum libris Brodæi ὁπόσους, postea προσέπεμψαν ἰππεῖς dat.

ἐξεπλήρωσαν] Ita ex Philel. Guelf. et margine Steph. Zeune pro προσ- επλ. quod propter antecedens προσ- εξέπεμψαν minus placet.

οἴκοι αὐτῶν] Guelf. οἴκοι αὐτοῖς. de- inde καὶ οἱ Καδούσιοι ex Philel. et Guelf. recepit Zeune, ut et sequens τοῖς Ἑσσυρίοις pro τῶν Ἑσσυρίων ex iisdem libris et Altorf. In Guelf. erat a prima manu ὅτε καὶ οἱ K. sed corrector ὅτι fecit. Idem articulum ante Σάκαι omisit. Ceterum mira- tur Weiske, Xenophontem non justa quadam narratione exposuisse, quan-

ἰππεῖς, ὅτι οἱ Καδούσιοι καὶ οἱ Σάκαι τοῖς Ἀσσυρίοις
25 πολέμιοι ἦσαν. Ὅσον δὲ χρόνον ἐκαθέζετο ὁ Κῦρος
ἀμφὶ τὴν περὶ τὸ Φρούριον οἰκονομίαν, τῶν Ἀσσυρίων τῶν
κατὰ ταῦτα τὰ χωρία πολλοὶ μὲν ἀπῆγον ἵππους, πολ-
λοὶ δὲ ἀπέφερον ὅπλα, Φοβούμενοι ἤδη πάντας τοὺς
προσχώρους.

26 Ἐκ δὲ τούτου προσέρχεται τῷ Κύρῳ ὁ Γαδάτας, καὶ
λέγει, ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι, ὡς ὁ Ἀσσύριος, ἐπεὶ
πύθοιτο τὰ περὶ τοῦ Φρουρίου, χαλεπῶς τε ἐνέγκοι, καὶ
συσκευάζοιτο ὡς ἐμβαλῶν εἰς τὴν αὐτοῦ χώραν. Ἦν
οὖν ἀφῆς με, ὦ Κύρε, τὰ τεῖχη ἀνὰ πειραθεῖν διασῶσαι,
27 τῶν δὲ ἄλλων μείων μοι λόγος. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν,
Ἦν οὖν ἦς νῦν, πότε ἔση οἴκοι; Καὶ ὁ Γαδάτας εἶπεν,
Εἰς τρίτην δειπνήσω ἐν τῇ ἡμετέρᾳ; Ἦ καὶ τὸν Ἀσσύ-
ριον, ἔφη, οἷε ἐκεῖ ἤδη καταλήψασθαι; Εὖ μὲν οὖν,

Gadatas ad
oppida sua
defendenda
proficiscitur,
et Cyrus suos
hortatur, ut
ei auxilium
ferant.

dō et quomodo Sacæ et Cadusii primum advenerint, ut de Hyrcaniis, Gobrya et Gadata supra pluribus enarratum hoc fuerit. Probabile igitur illi videtur esse, hac aut superiori sectione copiosius de his scriptum fuisse.

25. τῶν κατὰ ταῦτα] Guelf. τῶν κατ' αὐτὰ τὰ χωρίων. Alt. bis πολλοὶ dat scriptum.

26. πύθοιτο] Margo Steph. ἐπύθειτο. Deinde παρασκευάζοιτο Juntina cum Altorfino, quod unice verum puto. Postea ἐμβαλῶν libri omnes dant, et αὐτοῦ Guelf. cum Philelpho.

Ἦν οὖν] Guelf. et Zonaras ἐὰν οὖν. deinde πειραθῆν Juntina cum Altorf. Sequens μοι ex Philel. et Zonara addidit Zeune.

27. Ἦν οὖν ἦς νῦν] Guelf. cum Zonara ἐὰν οὖν ἦς νῦν. omisso νῦν.

πότε ἔση] Weiske miratur Cyrum ex Gadata quaerere de longitudine itineris, cum ipse Cyrus a simulata illa in agrum Gadatæ incurfione statim ad illud castellum Assyriorum transfierit, quod non longe a finibus Gadatæ abfuisse ait apparere ex ante-

cedentibus. Potuisset igitur ipsum optime scire, quantum a Gadatæ mœnibus distaret illud castellum. Quare putat ante sectionem 26. quædam de Cyri itineribus per Sacas et Cadusios narrata interciderit, ut nuntii ad Gadatam longius jam a suis remotum venerint. Verum nulli fitus aut vicinia illius castelli definitur: nec qua parte impressionem in Gadatæ agrum minitetur Assyrius, traditur: itaque via a castello Assyriorum ad regionem Gadatæ ducens num cognita jam Cyro esse potuerit nec ne, incertum manet. Deinde viarum compendia festinans Gadatas sectabatur cum suis; quod non facile erat facere exercitui satis magno cum impedimentis suis. Itaque nullam suspitionis de lacuna causam probabilem equidem video.

εἰς τρίτην] Intellige ἡμέραν, quod tamen ab Atticis semper additum fuisse tradit Mœris p. 152. Additum legitur in simili formula infra vi. 3, 11.

ἐπεὶ ἤδη] Juntina ἤδη omisit. εὖ μὲν οὖν εἶδα] Intellige ὅτι καταλήψασθαι τὸν Ἀσσύριον.

ἔφη, οἶδα· σπεύσει γὰρ, ἕως ἔτι πρόσω δοκεῖς ἀπεῖναι.
 Ἐγὼ δὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, ποστὰῖος ἂν σὺν τῷ στρατεύματι 28
 ἐκεῖσε ἀφικοίμην; Πρὸς τοῦτο δὴ ὁ Γαδάτας λέγει
 Πολὺ ἤδη, ὧ δέσποτα, ἔχεις τὸ στρατεύμα, καὶ οὐκ ἂν
 δύναιο μείων, ἢ ἐν ἑξ ἢ ἑπτὰ ἡμέραις, ἐλθεῖν πρὸς τὴν
 ἐμὴν οἴκησιν. Σὺ μὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπίθι ὡς
 τάχιστα· ἐγὼ δὲ, ὡς ἂν δυνατὸν ἦ, πορεύσομαι. Ὅ 29
 μὲν δὴ Γαδάτας ἄχετο· ὁ δὲ Κῦρος συνεκάλεσε πάντας
 τοὺς ἄρχοντας τῶν συμμάχων· καὶ ἤδη πολλοὶ τε ἐδό-
 κουν καὶ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ παρεῖναι· ἐν οἷς δὴ ὁ Κῦρος
 λέγει τοιάδε·

Ἄνδρες σύμμαχοι, Γαδάτας διέπραξεν, ἃ ἐδόκει πᾶ- 30
 σιν ἡμῖν πολλοῦ ἄξια εἶναι· καὶ ταῦτα, πρὶν καὶ ὀτιοῦν
 ἀγαθὸν ὑφ' ἡμῶν παθεῖν. Νῦν δὲ ὁ Ἀσσύριος εἰς τὴν
 χώραν αὐτοῦ ἐμβάλλειν ἀγγέλλεται, δηλονότι ἅμα μὲν
 τιμωρεῖσθαι αὐτὸν βουλόμενος, ὅτι δοκεῖ μέγα ὑπ' αὐτοῦ
 βεβλάφθαι· ἅμα δ' ἴσως καὶ ἐκεῖνο ἐννοεῖται, ὡς, εἰ οἱ
 μὲν πρὸς ἡμᾶς ἀφιστάμενοι μηδὲν ὑπ' ἐκείνου κακὸν

ἕως ἔτι] Ita cum Philel. Brodæi, Camer. Bodl. Guelf. dedit Zeune. Vulgata ὅσα σὺ πρόσω δοκεῖς εἶναι in Altorf. sic scripta est: ὅσα σὺ δοκεῖς εἶναι πρόσω. Guelf. σπεύσει γὰρ ἕως ἔτι πρόσω δοκεῖς ἀπεῖναι sed corrector fecit σπεύσει, et super ἕως scripsit ὅσα σὺ, et ἀπεῖναι mutavit in εἶναι.

28. ποστὰῖος ἂν] Edd. pr. cum Altorf. ἂν omittunt, in Guelf. σὺν corrector addidit ante τῷ στρατεύματι.

τὸ στρατεύμα] Articulum Guelf. omittit; deinde μείων ἢ Edd. pr. omittunt, non item versio Gabr. Philel. nec libri Bodl. Guelf. Altorf. εἰ μὴ habet Zonaras.

Σὺ μὲν] Juntina μὲν omisit.

29. καὶ ἤδη] Junt. ἰσῆγρ. καὶ δὴ. Ipsum hunc locum ita vertit Camerarius, qui jam multi præclarique et fortes viri videbantur adesse; quasi οἱ πολλοὶ ἤδη scriptum legisset. Verum vel sic dubitatio mihi superesset, cur

πολλοὶ fuerit additum, cum omnes advocati fuerint duces, et copula καὶ ante καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ separet, quæ jungenda putaveris: denique causa mihi obscura est, cur omnino hæc addita fuerint a Xenophonte. Weiske breviter his verbis adscripsit: qui et gratiam bene meritis referre vellent.

καὶ ἀγαθοὶ] Ex Guelf. et Altorf. ἀγαθοὶ dedit Zeune: deinde λέγει ὁ Κῦρος ταῦτα Guelf.

30. ἐδόκει] In Guelf. ante rasuram fuerat δοκεῖ, ut in Juntina: ex eodem libro deinde ὀτιοῦν ὑφ' ἡμῶν ἀγαθὸν παθεῖν dedit Zeune, posteaque ἐμβάλλειν. Pro ἀγγέλλεται Juntina λέγεται habet.

ὑπ' αὐτοῦ] Guelf. ἀπ' αὐτοῦ μέγα βεβλάφθαι — κακεῖνο, unde ordinem vulgarem δοκεῖ μέγα βεβλ. mutavi. Sed κακεῖνο ibi est ex correctione: antea κακεῖνος fuit scriptum.

- πείσονται, οἱ δὲ σὺν ἐκείνῳ ὄντες ὑφ' ἡμῶν ἀπολοῦνται, ὅτι ὡς τάχιστα οὐδένα εἰκὸς σὺν αὐτῷ βούλεσθαι εἶναι.
- 31 Νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες, καλὸν τι ἂν μοι δοκοῦμεν ποιῆσαι, εἰ προθύμως Γαδάτα βοηθήσαιμεν, ἀνδρὶ εὐεργέτῃ· καὶ ἅμα δίκαια ποιῶμεν ἂν, χάριν ἀποδιδόντες· ἀλλὰ μὴ καὶ σύμφορον γ' ἂν, ὡς ἐγὼ δοκῶ, πράττοιμεν ἡμῖν αὐ-
- 32 τοῖς. Εἰ γὰρ πᾶσι φαινοίμεθα τοὺς μὲν κακῶς ποι-
 οῦντας νικᾶν πειρώμενοι κακῶς ποιῶντες, τοὺς δὲ εὐερ-
 γετοῦντας ἀγαθοῖς ὑπερβαλλόμενοι, εἰκὸς, ἐκ τῶν τοιού-
 των φίλους μὲν ἡμῖν πολλοὺς βούλεσθαι γίνεσθαι, ἐχ-
- 33 θρὸν δὲ μηδένα ἐπιθυμεῖν εἶναι· εἰ δὲ ἀμελήσαι δόξαι-
 μεν Γαδάτα, πρὸς τῶν θεῶν, ποίοις λόγοις ἄλλους πεί-
 θοιμεν ἂν χαρίζεσθαι τι ἡμῖν; πῶς δὲ ἂν τολμῶμεν
 ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπαινεῖν; πῶς δὲ ἂν ἀντιβλέψαι τις ἡμῶν
 δύναιτο Γαδάτα, εἰ ἠττώμεθα αὐτοῦ εὖ ποιῶντος, τοσοῖδε
- 34 ὄντες, ἐνὸς ἀνδρὸς, καὶ τούτου οὕτω διακειμένου; Ὁ μὲν
 οὖν οὕτως εἶπεν· οἱ δὲ πάντες συνεπήγουν ἰσχυρῶς ταῦτα
 ποιεῖν.

Cyrus do-
 cet, quo-
 modo a-
 gmen ad

Ἄγετε τοίνυν, ἔφη, ἐπέιπερ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖ ταῦτα,
 ἐπὶ μὲν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ὀχήμασι καταλείπωμεν ἕκα-

ὅτι ὡς τάχιστα] Guelf. cum Phil-
 elpho ὅτι τάχα. quam lesionem
 præfero. ὅτι τάχιστα Altorf. deinde
 βουλήσεισθαι. margo Steph. et Guelf.

31. δοκοῦμεν] Ita cum Philel. Gabr.
 libri Brodæi, Bodl. Guelf. Altorf. δο-
 κῶ erat ante Hutchinsonum; in
 Guelf. corrector δοκῶμεν adscriptit.

Γαδάτα] Ex Guelf. vulgatum Γα-
 δάτη correxit Zeune. Ita iterum est
 fact. 33. ubi servavit etiam Weiske.
 deinde βοηθήσομεν Juntina.

ποιῶμεν ἂν] Guelf. ποιῶμεν. ex eo-
 dem deinde et margine Steph. vul-
 gatam σύμφορον correxit Zeune. σύμ-
 φορα Altorf.

ὡς ἐγὼ δοκῶ] Guelf. ὡς ἐμοὶ δοκεῖ—
 πράττοιμεν.

32. ἡμῖν πολλοὺς] Guelf. πολλοὺς
 ἡμῖν.

33. Γαδάτα] Guelf. Γαδάτου—ἂν
 ἄλλον πείθοιμεν—πῶς δ' ἀντιβλέψαι—
 τοσοῦτοι. Altorf. Γαδάτου—χαρίζεσθαι
 τι ἂν ἡμῖν—Γαδάτη.

ἐνὸς] Guelf. ὑφ' ἐνός. Sequentia
 verba οὕτω διακειμένου, cum sit hoc in
 rerum flatu interpretatur Zeune.
 Weiske angorem Gadatæ ob Assyrio-
 rum incurSIONem memorat. atque
 alio ita affeelo erga nos Camerarius.
 Mihi Cyrus pronunciato vocabulo
 ἀνδρὸς subito rediisse in recordationem
 mali videtur, quod erat Gadatas per-
 pessus, cum castraretur.

34. ὁ μὲν οὖν] Guelf. et Philel. οὖν
 omittunt: deinde ἰσχυρῶς συνεπ.
 Guelf. postea cum Zonara simplex
 ἐπεὶ dat.

ὀχήμασι] Margo Steph. χρήμασι re-
 fert, quod ipsum in Guelf. a prima

στοι τοὺς μετὰ τούτων ἐπιτηδαιοτάτους πορεύεσθαι. iter nocturnum inflitui vel lit.
 Γαβρύας δὲ ἡμῖν ἀρχέτω αὐτῶν, καὶ ἡγείσθω αὐτοῖς. 35
 καὶ γὰρ ὁδῶν ἔμπειρος, καὶ τᾶλλα ἱκανός· ἡμεῖς δὲ,
 ἔφη, καὶ σὺν ἵπποις τοῖς δυνατωτάτοις καὶ ἀνδράσι πο-
 ρευώμεθα, τὰ ἐπιτήδεια τριῶν ἡμερῶν λαβόντες· ὅσω δὲ
 ἂν κουφότερον συσκευασώμεθα καὶ εὐτελέστερον, τοσοῦτω
 τὰς ἐπιούσας ἡμέρας ἥδιον ἀριστήσομέν τε καὶ δειπνήσο-
 μεν καὶ καθυδύσομεν. Νῦν δὲ, ἔφη, πορευώμεθα 36
 ὧδε· Πρῶτον μὲν ἄγε σὺ, Χρυσάντα, τοὺς θωρακοφόρους,
 (ἐπεὶ ὁμαλή τε καὶ πλατεῖα ἡ ὁδός ἐστι) τοὺς ταξίαρ-
 χους ἔχων ἐν μετώπῳ πάντας· ἡ δὲ τάξις ἐκάστη ἐφ'
 ἐνὸς ἴτω· ἀθρόοι γὰρ ὄντες, καὶ τάχιστα καὶ ἀσφαλέ-
 στατα ἂν πορευοίμεθα. Τούτου δὲ ἕνεκα, ἔφη, τοὺς 37
 θωρακοφόρους κελεύω ἡγεῖσθαι, ὅτι τοῦτο βαρυτάτον
 ἐστὶ τοῦ στρατεύματος. Τοῦ δὲ βαρυτάτου ἡγουμένου,
 ἀνάγκη ῥαδίως ἔπεσθαι πάντα τὰ θᾶπτον ἰόντα· ὅταν
 δὲ τὸ τάχιστον ἡγῆται ἐν νυκτὶ, οὐδὲν ἐστὶ θαυμαστὸν
 καὶ διασπᾶσθαι τὰ στρατεύματα· τὸ γὰρ προταχθέν

manu scriptum fuerat. deinde καταλίπωμεν ex Guelf. recepit Zeune: τοὺς μετ' αὐτῶν idem dat liber. ἐπιτηδαιοτέρους dat Altorfinus.

35. αὐτοῖς] Juntina cum Altorf. αὐτός, deinde καὶ ante σὺν ἵπποις ex Guelf. accessit. In Guelf. σὺν ante ἵπποις corrector inferuit. Sic infra c. 4, 20. est: ὡς οὐ δεῖ ποτε, ἐλάττονι τινὶ μορίῳ ἶναί ὅπου ἂν δέη. ubi σὺν ἐλάττονι expeῖtabas.

συσκευασώμεθα] Ita cum Guelf. Zeune pro συσκευαζώμεθα: deinde τῶσιν Edd. pr. et Altorf. τοσοῦτω ἥδιον τὰς ἐπιούσας Guelf.

ἥδιον] Vulgo deinceps ἂν additum cum Guelf. et Altorf. omisi.

36. ἄγε σὺ] Ita cum Steph. etiam Guelf. σύ γε ἄγε Edd. pr. σὺ ἄγε, ὦ Χρ. Altorf. Post θωρακοφόρους: Juntina ἄγε δὴ cum Altorf. inferit: ἄγε δὲ Castal. Bryl. Mihi δὴ ad sequens ἰππὶ pertinere videtur, ut vera sit

scriptura ἐπεὶ δὲ ὁμαλή etc. Sequentem articulum ἡ ante ὁδός Junt. cum Altorf. omittit. Ceterum verba ipsa ad sequentia pertinent, et causam continent præcepti ἡ δὲ τάξις—ἐφ' ἐνὸς ἴτω, recte monente Weiskio.

ἐκάστη] Junt. cum Altorf. deinceps σοι additum habet. deinde πορευοίμεθ' ἂν Guelf.

37. ἔφη] Deinceps statim κελεύω ponit Guelf.

τὰ θᾶπτον ἰόντα] Ita Ald. Philel. Brodæi, Bodl. Guelf. τὰ ἐλάσσονα Juntina, Altorf. Leoncl. 2. Welfiana et Zeuniana. deinde διασπᾶσθαι, Juntina. διασπᾶσθαι est in Guelf.

τὸ γὰρ προταχθέν] Ita Ald. Brod. Guelf. Steph. τὰ γὰρ ἀποσπασθέντα Junt. et margo Guelf. τὰ γὰρ προταχθέντα margo Steph. τὸ γὰρ ἀποσπασθέντα Altorf. τὸ γὰρ προταχθέν vertit Philelphus.

38 ἀποδιδράσκει. Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἔφη, Ἀρτάβαζος τοὺς
 Περσῶν πελταστὰς καὶ τοξότας ἀγέτω· ἐπὶ δὲ τούτοις,
 Ἀνδραμίας ὁ Μῆδος τὸ Μῆδων πεζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις,
 Ἐμβας τὸ Ἀρμενίων πεζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις, Ἀρτούχας
 Ἐρκανίου· ἐπὶ δὲ τούτοις, Θαμβράδας τὸ Σακῶν πε-
 39 ζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις, Δαμάτας Καδουσίους. Ἀγόντων
 δὲ καὶ οὗτοι πάντες, ἐν μετώπῳ μὲν τοὺς ταξίαρχους
 ἔχοντες, δεξιούς δὲ τοὺς πελταστὰς, ἀριστεροὺς δὲ τοὺς
 τοξότας τοῦ ἑαυτῶν πλαισίου· οὕτω γὰρ πορευόμενοι καὶ
 40 εὐχρηστότεροι γίνονται· Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἔφη, οἱ σκευο-
 φόροι πάντων ἐπέσθων· οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπιμελεί-
 σθων, ὅπως ἂν συνσκευασμένοι τε ὥσι πάντα, πρὶν κα-
 θεύδειν, καὶ πρῶτὸν σὺν τοῖς σκεύεσι παρῶσιν εἰς τὴν τε-
 41 ταγμένην χώραν, καὶ ὅπως κοσμίως ἔπωνται. Ἐπὶ δὲ

38. Ἀρτάβαζος] Juntina Ἀρτάβας, margo Steph. Ἀρταβάτας. Perfarum hi peltaſtæ et ſagittarii interim cum ſupplemento exercitus acceſſiti adveniant, vide v. 5, 3. ceteri enim jam antea ὁμοτίμων arma acceperant, reſte monente Weiſkio.

Ἀνδραμίας] Juntina Ἀνδραμᾶς, Ald. Budenſis et Altorf. Ἀνδραμῆας, Phil. cl. Ἀνδραμῆας, Guelf. Ἀνδραμῆδας. ſed Fiſcher inde Ἀνδραμῆας annotavit.

Ἐμβας] Margo Steph. et Budenſis liber Ἐμβάτας. Juntina hæc verba uſque ad Δαμάτας, uſque ad ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀρτ. Altorf. omiſit.

Ἀρτούχας] Altorfinus liber poſt Ἐρκανίου addit verbum ἀγέτω. Anabaſis iv. 3, 4. Ἀρτούχου mentionem facit, ſed provinciam ejus non nominat. Brodæi libri Ἀρτόμας dabant. Lydiæ ſatrapam Ἀρτίμαν habet Anabaſis vii. 8, 25.

Θαμβράδας] Libri Brodæi Θεμβραῖδας, Ald. Θαβραῖδας, margo Steph. et Budenſis Σαμβάκας. Noſtrum eſt in Steph. Phil. cl. Guelf. Θαμβάδας Altorf.

Δαμάτας] Junt. Δατάμας.

39. ἐν μετώπῳ] Juntina ἐν τῇ μετώ-

πῳ. deinde cum Philelpho τοὺς ἑαυτῶν πλαγίους Guelf. vulgata in margine eſt. Singulæ gentes in hac agminis forma πλαιſιον conſtituebant, ut in exercitu Artaxerxi Anabaſ. i. 8, 6.

εὐχρηστότεροι] Uſum demonſtrat noſter in Anab. iii. 2, 24. et iii. 4, 11.

40. τούτοις, ἔφη] Guelf. ἔφη poſt ſκευοφόροι reponit: deinceps ἐπίσθων formam Atticam ex Ald. Junt. Altorf. revocavit Zeune pro ἐπίσθων, quod Brodæi annotatione ſeu interpretatione vulgaris et veræ lectionis deceptus induxit Stephanus, et eſt in Guelf. qui tamen ſtatim ἐπιμελίσθων Atticum pro ἐπιμελίσθων Edd. et Altorfini dedit. Quod ſequeretur poſt ἐπιμελίσθων deinceps πάντων auctore libro Phil. cl. et Guelf. delevi cum Zeunio, revocavit Weiſke.

ὅπως ἂν] Guelf. ἂν omittit, et deinde συντεταγμένην dat, quod recepit Zeune. Sed συντεταγμένη χώρα dicitur de loco, qui inter duos convenit; hic vero locus a duce assignatur. πρὸς τὴν τεταγμ. Altorf.

τοῖς σκευοφόροις, ἔφη, τοὺς Πέρσας ἰππέας Μαδάτας ὁ Πέρσης ἀγέτω, ἔχων καὶ οὗτος τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν ἰππέων ἐν μετώπῳ· ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τὴν τάξιν ἀγέτω εἰς ἓνα, ὥσπερ οἱ πῆζαρχοι. Ἐπὶ δὲ τούτοις Ῥαμβά-42 κας ὁ Μῆδος ὡσαύτως τοὺς ἑαυτοῦ ἰππέας· ἐπὶ δὲ τούτοις σὺ, ὦ Τιγράνη, τὸ σαυτοῦ ἰππικόν· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ἵππαρχοι, μεθ' ὧν ἕκαστος ἀφίκετο πρὸς ἡμᾶς· ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι ἄγετε· ἔσχατοι δὲ, ὥσπερ ἦλθον, Καδούσιοι ἀγόντων στρατεύμα· σὺ δὲ, Ἀλκεύνα, ὁ ἄγων αὐτοὺς ἐπιμελοῦ τὸ νῦν εἶναι πάντων ὀπισθεν, καὶ μηδένα ἕα ὕστερον τῶν σῶν ἰππέων γίνεσθαι. Ἐπιμε-43 λείσθε δὲ τοῦ σιωπῆ πορεύεσθαι οἱ τε ἄρχοντες καὶ πάντες οἱ σωφρονούντες· διὰ γὰρ τῶν ὠτων ἐν τῇ νυκτὶ ἀνάγκη μᾶλλον, ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἕκαστα καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ πράττεσθαι· καὶ τὸ παραχθῆναι δὲ ἐν τῇ νυκτὶ πολὺ μείζον ἐστὶ πρᾶγμα, ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καὶ

41. Μαδάτας] Margo Steph. Δαμάτας. Altorf. Μαιδάτας. deinde τῶν ἵππων Guelf.

42. Ῥαμβάκας] Juntina et Altorf. ὁ Ῥαμβ. Margo Steph. et Guelf. ἐπὶ τούτῳ Ἱερσομβάτας. Philel. ἐπὶ τούτοις Ἱερσομβάτας vertit.

τοὺς ἑαυτοῦ] Guelf. τοὺς ἑαυτῶν—ἐπὶ τούτοις. deinde ἵππαρχοι Edd. pr. ἕκαστος] Guelf. ἕκαστοι ἀφίκεντο cum margine Steph.

ἐπὶ δὲ] Ex Philel. et Budensī dē addidit Zeune. Pro Σάκαι in Edd. pr. et in Altorf. est καί; pro ἄγετε in Budensī ἀγέτωσαν, quam scripturam a Leonclavio probatam in annotationibus secundis recepit Welfiana.

ἰόντων] Hoc vulgato ἀγόντων στρατεύμα cum Edd. pr. Budensī libro et Altorf. prætulit Zeune, alterum revocavit Weiske. Sed Junt. et Altorf. ἰόντων Ἀλκεύνα σὺ δὲ ἄγων. Aldina σὺ δὲ ὁ ἄγων dedit. In Guelf. post ἀγόντων στρατεύμα corrector addidit ὦ Ἀλκαίνα. Ordinem, quem dedit Zeune, servant libri Budensī et Phil-elphi.

τὸ νῦν εἶναι] Zeunii rationem, qui hæc verba commate utrinque separata pro simplice νῦν interpretatus erat, et τῶν πάντων ad ἐπιμελοῦ retulerat, improbens Weiske commata sustulit, ut articulum post πάντων; probavit igitur Philelphi versionem: curam nunc habe, ut sis retro post omnes. At enim ita debebat esse ἐπιμελοῦ τοῦ νῦν εἶναι. vel τὸ νῦν τοῦ—εἶναι.

μηδένα ἕα] Verbum ἕα cum Juntina omittit Altorf.

43. δὲ τοῦ] Guelf. omisso δὲ et οἶτε habet πάντες δέ. In Altorf. est ἐπιμελείσθαι.

καὶ αἰσθάνεσθαι] Copulam omittit Altorf. deinceps προϊστασθαι καὶ τὸ παραχθῆναι δέ. sed corrector in margine παραχθῆναι adscripsit. postea ἐν τῇ νυκτὶ inde recepi cum Zeunio. Articulus vulgo aberat, ut deinde ante ἡμέρα eum omisit Juntina cum Altorf. In verbis καὶ πράττεσθαι vitium esse bene sensit Weiske, ejusque iudicium facit varietas lectionis in Guelf. reperta προϊστασθαι· τὸ παραχθῆναι δέ. Nisi igitur fuerit προστ-

δυσκαταστατώτερον· οὐ ἔνεκα ἢ τε σιωπὴ ἀσκητέα, καὶ
 44 ἡ τάξις διαφυλακτέα. Τὰς δὲ νυκτερινὰς, ἔφη, Φυλα-
 κὰς, ὅταν μέλλητε νυκτὸς ἀναστήσεσθαι, αἰεὶ χρὴ ὡς
 βραχυτάτας καὶ ὡς πλείστας ποιεῖσθαι, ὡς μηδένα ἢ
 ἐν τῇ Φυλακῇ ἀγρυπνία, πολλὴ οὔσα, λυμαίνηται ἐν τῇ
 πορείᾳ· ἡνίκα δὲ ἂν ὥρα ἦ πορεύεσθαι, σημανεῖ τῷ κέ-
 45 ρατι. Ὑμεῖς δὲ ἔχοντες, ἀ δεῖ ἕκαστον, πάρεστε εἰς τὴν
 ἐπὶ Βαβυλῶνος ὁδόν· ὁ δὲ ὀρμώμενος, αἰεὶ τῷ κατ' οὐραν
 παρεγγυάτω ἔπεσθαι.

46 Ἐκ τούτου δὴ ὄχοντο ἐπὶ τὰς σκηνὰς, καὶ ἅμα ἀπιόν-
 Quibus de
 caufis Cy-
 rus mi-
 litum 47
 duces no-
 minatim
 appellarit.
 τες διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους, ὡς μνημονικὸς ὁ Κύρος,
 47 ὁπόσοις συνέταπτε, πῶς ὀνομάζων ἐνετέλλετο. Ὁ δὲ
 Κύρος ἐπιμελεία τούτο ἐποίει· πάνυ γὰρ αὐτῷ θαυμα-
 στὸν ἐδόκει εἶναι, εἰ οἱ μὲν βάνασοι ἴσασι τῆς ἑαυτοῦ

ἴσασθαι, accidere ad aures, scriptum a Xenophonte, fufpicor πρῶτισθαι omnium tollendum esse, quippe ortum ex varietate lectiois ταραχθῆναι pro ταραχθῆναι.

οὐ ἔνεκα] Guelf. οὐνεκα, sed corrector οὐ addidit. πῶνεκα ex libris suis laudavit Brodæus, οὐ εἶνεκα Altorf. deinde φυλακτέα Guelf.

44. ἔφη] Guelf. cum Altorf. omisso ἔφη habet ἀναστήσεσθαι, quod vulgato ἔξαναστ. prætuli, quia præpositio hic nullam vim significationemve habet. Sequens αἰεὶ pro αἰεὶ ex Guelf. adfcivit Zeune, quod tamen in Codice est a correctore additum.

ὡς πλείστας] Guelf. ὡς omisit: post μηδένα Juntina καὶ interit cum Altorf.

ὡς—λυμαίνηται] Edd. pr. lectio λυμανεῖται est a correctore in Guelf. adscripta, et a Zeunio Weiskioque revocata. Equidem Stephanum cum Guelf. sequi malui. Exemplum a Zeunio allatum e Platonis Republ. iv. p. 420. particule ὡς futuro indicatiivi junctæ plane alienum est, nec ipse aptius novi.

σημανεῖ] Hoc auctore Guelf. prætuli vulgato σημαίνει. Sic deinde sect. 52. est ἐσήμηνε τῷ κέρατι, intellige ὁ σκαλιστής.

45. ἕκαστον] Guelf. Altorf. et Phil-el. ἕκαστοι, quod mihi præplacet. deinde Βαβυλῶνα Guelf.

παρεγγυάτω ἔπεσθαι] Lectioem ineptissimam Juntinæ, Budensis et Altorf. ἐγγυάτω ἐπίσθαι revocavit tamen Zeune. Aldinam παρεγγυάτω ἔπεσθαι δὲ. Ἐκ τούτου ὄχοντο primus correxit Brodæus, δὴ expungens, quod Stephanus rectius post τούτου sequentis lectiois translocavit. Juntina pro eo οὐν dedit cum Altorfino libro. Silentium imperatur, ne milites colloquiis indulgeant per noctem atque ita forte distrahantur a se; quod tali cavetur παρεγγυήματα.

46. μνημονικὸς] Guelf. μνημονικῶς. Sequens ὁπόσοις difficultatem habet, et dictum esse debet pro ἐκείνοις ὁπόσοις. Infolentia casus fecit ut Camerarius et Leonclavius ὁπόσοις συνέταπτε verterent: si quid cum aliquibus esset constituendum. At eo sensu συντάπτεσθαι medium adhibuit noster in Anabasi vii. 1, 35.

47. ἐπιμελεία] Latine studio sic dicitur. deinde πάνυ δὲ Juntina. postea ἐδόκει θαυμαστὸν Guelf.

τῆς ἑαυτοῦ] Guelf. cum Stephano ita, pro Edd. pr. αὐτῶν. corrector in Guelf. ἑαυτῶν apposuit.

τέχνης ἕκαστος τῶν ἐργαλείων τὰ ὀνόματα, καὶ ὁ ἰατρὸς δὲ οἷδε καὶ τῶν ὀργάνων καὶ τῶν Φαρμάκων, οἷς χρῆται, πάντων τὰ ὀνόματα· ὁ δὲ στρατηγὸς οὕτως ἡλίθιος ἔσοιτο, ὥστε οὐκ εἴσεται τῶν ὑφ' ἑαυτῷ ἡγεμόνων τὰ ὀνόματα, οἷς ἀνάγκη ἐστὶν αὐτῷ ὀργάνοις χρῆσθαι, καὶ ὅταν προκαταλαβεῖν τι βούληται, καὶ ὅταν φυλάξαι, καὶ ὅταν θαρρῦναι, καὶ ὅταν φοβῆσαι. Καὶ ὅταν τιμῆσαι δὲ ποτέ τινα βούλοιτο, πρέπον αὐτῷ ἐδόκει εἶναι ὀνομαστικῶς προσαγορεύειν. Ἐδύκουν δὲ αὐτῷ οἱ γιγνώ-48 σκεσθαι δοκοῦντες ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος καὶ τοῦ καλὸν τι ποιῶντες ὀρᾶσθαι μᾶλλον ὀρέγεσθαι, καὶ τοῦ αἰσχρὸν τι ποιεῖν μᾶλλον προθυμεῖσθαι ἀπέχεσθαι. Ἡλίθιον 49 δὲ καὶ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει εἶναι, τὸ, ὅποτε βούλοιτό τιπραχθῆναι, οὕτω προστάττειν, ὥσπερ ἐν οἴκῳ ἐνιοὶ προστάττουσι δεσπότες, Ἴτω τις ἐφ' ὕδαρ, Ξύλα τις σχισάτω· οὕτω γὰρ προσταττομένων, εἰς ἀλλήλους τε ὀρᾶν 50

καὶ ὁ ἰατρὸς] Articulum ex Guelf. et Altorf. addidi cum Zeunio. deinde ὁ καὶ στρατηγὸς vertit Philelphus et dedit Leonclaviana postrema cum Welliana.

οὐκ εἴσεται] Guelf. εἴσοιτο, Edd. pr. ἴσεται.

ἑαυτῷ] Vulgatum αὐτὸν ex Guelf. mutavi, ubi corrector ἑαυτὸν dedit. Qui supra τῶν ὑφ' αὐτῷ ἀρχόντων ii. 1, 22. dedit Weiske, cum miror hic αὐτὸν sine nota transmisisse. αὐτῷ hic est in Altorfino.

ἡγεμόνων] Hoc vocabulum non legitur videntur, qui ex hoc loco retulerunt Cyrum tenuisse omnium suorum militum nomina, Plinius, Quintilianus et Valerius Maximus. Cf. Mureti V. L. iii. 1.

αὐτῷ] Guelf. αὐτοῖς. deinde καταλαβεῖν Guelf. cum margine Steph. corrector προκαταλ. dedit. postea φυλάξαι Guelf. θαρρῦναι Altorf.

καὶ ὅταν τιμῆσαι] Cum Brodæo hanc Aldinæ, Philelphi et Steph. lectionem prætulit Juntinæ et Altorf.

καὶ πρὸς τὸ τιμῆσαι δὲ, ὅποτε τινα βούλοιτο. In Guelf. eadem hæc lectio adest, sed in litura scripta. idem deinde τὸ πρέπον dat, et ὀνομασι, sed corrector ὀνομαστικῶς fecit. Altorf. εἰδοκεῖ εἶναι habet. Sententiam ipsam ex Homeri Iliade xii. 68. et Ciceronis Orat. pro Muræna c. 36. illustrant viri docti.

48. ποιῶντες] Altorf. ποιῶντος, quam scripturam ex Edd. quibusdam memorat Hutchinlon. Idem Altorf. etiam τοῦ καλὸν ποιῶντος habet; et deinde verba μᾶλλον ὀρέγεσθαι omittit.

49. δὲ καὶ τοῦτο] Ex Steph. Bodl. Guelf. καὶ accessit. τοῦτ' ἐδόκει εἶναι αὐτῷ—βούλοιτο ὅτιπραχθῆναι Guelf. οὕτω] Juntina omisit, αὐτῷ Altorf. deinde ὡς καὶ ἐν Junt. ὥσπερ καὶ ἐν Altorf. postea δεσπότες προσταττουσι.

50. προσταττομένων] In Guelf. a prima manu fuit simplex ταπτομένων, deinde est in eodem libro ἀλλήλους τε ὀρᾶν πάντες τε εἰδοκουν. Edd. pr. et Juntina τε omittunt.

ἅπαντες ἐδόκουν αὐτῷ, καὶ οὐδεὶς περαίνειν τὸ προστα-
χθέν· καὶ πάντες ἐν αἰτία εἶναι, καὶ οὐδεὶς τῇ αἰτία
οὔτε αἰσχύνεσθαι, οὔτε φοβεῖσθαι ὁμοίως, διὰ τὸ σὺν
πολλοῖς αἰτίαν ἔχειν· διὰ ταῦτα δὴ πάντας ἠνόμαζεν
αὐτὸς, ὅτι τι προστάττοι.

51 Καὶ ὁ Κῦρος μὲν δὴ οὕτω περὶ τούτων ἐγίνωσκεν.

Cyri cura et
follertia in
itinere infi-
tuto confi-
ciendo.

Οἱ δὲ στρατιῶται τότε μὲν δειπνήσαντες, καὶ φύλα-
κας καταστησάμενοι, καὶ συσκευασάμενοι πάντα, ἃ

52 ἔδει, ἐκοιμήθησαν. Ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν, ἐσή-
μηνε τῷ κέρατι. Κῦρος δ', εἰπὼν τῷ Χρυσάντῳ, ὅτι
ἐπὶ τῇ ὁδῷ ἐπιμένοι δὴ ἐν τῷ πρόσθεν τοῦ στρατεύματος,
ἐξήκει λαβὼν τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ὑπηρέτας· βραχεῖ δὲ χρό-
νῳ ὕστερον παρῆν Χρυσάντας, ἄγων τοὺς θωρακοφόρους.

53 Τούτῳ μὲν οὖν ὁ Κῦρος δούς τοὺς ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ, πο-
ρεύεσθαι ἐκέλευεν ἡσύχως, ἕως ἄγγελος ἔλθοι, ὅτι πάν-

ὁμοίως] Cūm Philelpho et Came-
rario ad frequentia retulit Zeune: *pro-
priea quod omnium culpa eadem est.*
Weiske ad comparationem cum ter-
vis retulit, suo tamen loco motam
particulam hanc censens. Cum Ste-
phano ὅμως maluerunt Welfius et
Hutchinson, quod et ipse præfero;
quanquam abesse omnino malim vo-
cabulum, cui in priore membro ti-
mile non respondet.

δὴ πάντας] Ita Guelf. pro αὐτὸς
πάντας ἠνόμ.

ὅτι τι] Ita Juntina, Philel. Buden-
sis, Guelf. a secunda manu, et
Altorf. ὅποτε προστάττοι. Sed Phi-
lelphus etiam πάντα vertit, quod
Weiske vulgato πάντας præferebat,
recte.

51. οὕτω περὶ] Guelf. περὶ τούτων
οὕτως ἐγίνωσκεν, quem ordinem se-
quitur Zeune. Altorf. καὶ Κῦρος μὲν
habet.

φύλακας] Castal. Philel. Guelf. et
margo Steph. φυλακάς: vide ad v.
1, 30.

52. μέσῳ] Altorf. μέσων. Formam
dicendi refert Zeune ad vigilias no-
cturnas, in quas nox dividi solet,

unde πρώτη νύξ sæpe dicatur. Vul-
gatum ἐσήμαινε ex Guelf. mutavit
Zeune.

εἰπὼν] Ex Guelf. Zeune εἶπε—
στρατεύματος· ἐξήκει δὲ λαβὼν dedit,
quo fit oratio dissoluta, quam ipsam
ideo venustam esse vir doctus cense-
bat.

ἐπὶ τῇ ὁδῷ] Guelf. cum margine
Steph. ἐπὶ τῇ ἔω: in quo quid lateat,
nondum excogitavi. deinde Guelf.
βραχὺ a prima manu habet.

παρῆν—ἄγων] Guelf. παρῆν.
Altorf. ἔχων cum Juntina.

53. μὲν οὖν] Philel. et Guelf. οὖν
omittunt, ut deinde τοὺς Steph. et
Guelf. δούς Aldina.

ἔλθοι] Guelf. ἔλθῃ. Est ἡσύχως
lento gradu, ut demonstrat opposi-
tum θάπτον ἄγε fact. 54. fed Altorf.
ἡσυχον habet.

ὅτι πάντες] Ita Junt. et Altorf.
quam lectionem reddidit etiam Gabr.
et Camerar. οὐ γὰρ πῶ ἐν ὁδῷ πάντες
ἦσαν Ald. Philel. Bodl. Guelf. quam
sequitur cum Zeunio Weiske. U-
tramque Stephanus ita volebat con-
jungungi ἔλθοι, ὅτι πάντες ἐν ὁδῷ εἴσαν·
οὐ γὰρ πῶ ἐν ὁδῷ πάντες ἦσαν.

τες ἐν ὁδῷ· αὐτὸς δὲ ἐστηκώς ἐν τῷ αὐτῷ τὸν μὲν προσ-
 ἰόντα προὔπεμπετο ἐν τάξει, ἐπὶ δὲ τὸν ὑστερίζοντα
 ἔπεμπε καλῶν. Ἐπεὶ δὲ πάντες ἐν ὁδῷ ἦσαν, πρὸς μὲν 54
 Χρυσάνταν ἰππέας ἔπεμψεν, ἐροῦντας, ὅτι ἐν ὁδῷ ἦδη
 πάντες· ἄγε δὴ οὖν θᾶσσον. Αὐτὸς δὲ παρελαύνων τὸν 55
 ἵππον εἰς τὸ πρόσθεν ἤσυχος, κατεθεᾶτο τὰς τάξεις·
 καὶ οὓς μὲν ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἰόντας, προσελαύ-
 νων αὐτοῖς, τίνες τε εἶεν, ἤρετο, καὶ ἐπεὶ πύθοιτο, ἐπήνει·
 εἰ δέ τινας θορυβουμένους αἴσθοιτο, τὸ αἴτιον τούτου σκο-
 πῶν, κατασβεννύουσι τὴν ταραχὴν ἐπειράτο.

Ἐν μόνον παραλέλειπται τῆς ἐν νυκτὶ ἐπιμελείας αὐ- 56
 τοῦ, ὅτι πρὸ παντὸς τοῦ στρατεύματος πεζοὺς εὐζώνους οὐ
 πολλοὺς προὔπεμπεν, ἐφορωμένους ὑπὸ Χρυσάντα, καὶ

ἐν τῷ αὐτῷ] Margo Steph. Philel.
 et Guelf. ἐν τῇ ὁδῷ, ex glossā. προὔ-
 πέμπετο dimittebat et progredi jube-
 bat: προὔπεμπεν est deducere.

54. ἦδη] Philel. Junt. Altorf. ἦσαν.
 Libri Brodæi ἦσαν ἦδη πάντες. Ad
 rectam orationem subito transit ab
 obliqua Xenophon, ut faciat narra-
 tionem gratiorem.

δὴ οὖν] Altorf. οὖν omittit; οὖν ἦδη
 Guelf.

55. ἤσυχος] Stephanus ἡσυχως ma-
 lebat. deinde αὐτοῦς ex correctione
 Altorf. τίνες τε εἶεν ἤρετο Guelf. cum
 margine Steph. quod prætuli vulgato
 εἰ τίνες εἶεν, ἤρετο. Postea αἰσθάνοιτο
 Junt. et Altorf. iidem cum Aldino
 libro τὸν αἴτιον. Pro ταραχὴν est in
 Altorf. ἀρχήν.

56. παραλέλειπται] Juntina παρα-
 λέλειπται, Ald. et ceteræ παραλείπει-
 πται. Budensis nostrum habet. Al-
 torf. ἐν παραλέλειπται, sed corrector
 παραλείπεται dedit, quod ex Guelf.
 Bodl. et margine Steph. recepit cum
 Zeunio Weiske. In Guelf. corrector
 ἐν μὲν οὐ παραλείπεται dedit. Philel-
 phus relinquebatur vertit, παραλείπει-
 πται legens; non rectius cum Hut-
 chinsono vertit Zeune: *Unum modo
 eius nocturnæ exemplum exponen-
 dum restat.* Quæ significatio in πα-
 ραλείπεται non magis locum habet

quam in plusquamperfecto tempore.
 In παραλέλειπται sententia inest ea,
 quam Muretus sic reddidit: *expofita
 jam a se esse omnia, quæ Cyrus in illo
 nocturno itinere caute ac prudenter fece-
 rit: unum modo prætermiffum,
 quod statim fubjicit de expeditis illis,
 quos præmiferit ad explorandam
 viam.*

στρατεύματος] Ita cum margine
 Steph. et Guelf. scripsi pro στρατοπέ-
 δου, quanquam στρατεύματα glossam
 esse cenfebatur Zeune. Verum στρα-
 τόπεδον de ipso exercitu tum demum
 commode et recte dici posse puto,
 cum est in castris collocatus; verum
 in itinere locum ista permutatio non
 videtur habere posse.

ἐφορωμένους—αὐτὸν] In Guelf. ἐφο-
 ρῶντας correctum fuit, et deinde ὑπα-
 κουστοῦντες, quod est a prima manu
 scriptum, in ὑπακουστούντας muta-
 tum: in margine annotatur ὠτακου-
 στοῦντες, supra scripto ὠτακουστοῦν-
 τας, quod cum Edd. pr. dat Altorf.
 Verborum ἐφορ.—αὐτὸν sensum ita
 reddidit Camerarius: *quæ spectaret
 Chryfantas, qui hunc viciffim.* In
 nocte, etiam a luna plena illustrata,
 non adeo longe poterant ab agmine
 procedere speculatores, si spectare us-
 que et respicere debebant Chryfan-
 tam; adeoque magnus eorum in

ἐφορῶντας αὐτὸν, ὡς ἀτακουστοῦντες, καὶ εἰ πῶς ἄλλως
 δύναιντο αἰσθάνεσθαι, σημαίνουεν τῷ Χρυσάντῳ, ὅ τι
 καιρὸς δοκοίη εἶναι· ἀρχῶν δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις ἦν, ὅς καὶ
 τούτους ἐκόσμει, καὶ τὸ μὲν ἄξιον λόγου ἐσήμαινε, τὸ δὲ
 57 μὴ οὐκ ἠνάχλει λέγων. Τὴν μὲν δὴ νύκτα οὕτως ἐπορεύ-
 οντο· ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τοὺς μὲν τῶν Καδουσίῶν ἰπ-
 πέας, ὅτι αὐτῶν καὶ οἱ πεζοὶ ἔσχατοι ἐπορεύοντο, παρὰ
 τούτοις κατέλιπεν, ὡς μὴδ' οὔτοι ψιλοὶ ἰππέων ἴοιεν·
 τοὺς δὲ ἄλλους εἰς τὸ πρόσθεν παρελαύνειν ἐκέλευσεν,
 ὅτι καὶ οἱ πολέμιοι ἐν τῷ πρόσθεν ἦσαν· ὅπως, εἰ τι που
 ἐναντιοῖτο αὐτῷ, ἀπαντῶν ἔχων τὴν ἰσχὺν ἐν τάξει καὶ
 μάχοιτο· εἰ τέ τι που φεῦγον ὀφθεῖν, ὅπως ἐξ ἐτοιμοτά-
 58 του διώκοιεν. Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἀεὶ τεταγμένοι, οὓς τε
 διώκειν δεοί, καὶ οὓς παρ' αὐτῷ μένειν· πᾶσαν δὲ τὴν

exploranda via usus esse non poterat.
 τὰ πρόσω ἐφορῶν dicuntur speculato-
 res vi. 3, 5. sed vi. 3, 27. jubentur
 milites ἐφορῶν τοὺς καθ' αὐτὸν id est
 respicere. Videant viri docti, quæ
 possit sententia commodior ex verbis
 istis extundi.

δύναιντο] Juntina δύναται: deinde
 post αἰσθάνεσθαι vulgo additum τι
 cum Guelf. et Zeunio omisi.

ἐπὶ τούτοις ἦν] Philel. cum Budensi
 et Alt. ἐπὶ τούτων εἰς ἦν. Brodæi liber
 ἐπὶ τούτοις εἰς ἦν. Margo Steph. ἐπὶ
 τούτῳ εἰς ἦν. Ante Zeunium erat
 ἐπιτάττων εἰς ἦν, qui cum Mureto et
 Hutchinsono scripturam Bodl. et
 Guelf. exhibuit.

καὶ τὸ μὲν] Ita cum Guelf. Zeune;
 καὶ τὸ ἄξιον μὲν revocavit Weiske.

57. ἐπορεύοντο] Altorf. ἐπορεύετο
 cum Philelpho. deinde ἐγένετο, τῶν
 μὲν καθ. ἐπορεύοντο ἔσχατοι Guelf.

κατέλιπεν] Altorf. κατέλειπεν—ἰπ-
 πέων εἶεν. Etiam Juntina εἶεν dedit.
 postea ἐκέλευεν Guelf.

εἰ τι που] Guelf. cum Edd. pr. εἰ
 τι που. sed εἰ τι που vertit Philelphus,
 qui et in reliquis facit cum Guelf.
 quem sequor cum Philelpho et mar-
 gine Steph. Nam Edd. ceteræ om-

nes dant εἰ τι που ἐναντίον αὐτῷ ὑπαν-
 τῶν, ὑφ' αὐτῷ ἔχων ἐν τάξει τὴν ἰσχὺν
 μάχοιτο. ubi inepte ἐναντίον ὑπαντῶν
 dicitur, etiamfi ἐναντίον pro πολέμιον
 dictum interpreteris: deinde ὑφ' αὐ-
 τῷ ἔχων τὴν ἰσχὺν esse deberet in vi-
 cino et quasi sub manu habens: sed hæc
 eorum significatio esse non potest;
 eaque tamen effert ab hoc loco aliena
 et superflua: nam res vertitur in eo
 ut ἡ ἰσχὺς sit ἐν τάξει. Contra equi-
 tes, qui accersiti demum a Cyro ad-
 venerant, ad insequendum hostem
 parati esse debebant. Nullus igitur
 locus verbis ὑφ' αὐτῷ relinqui vide-
 tur.

διώκοιεν] sc. οἱ ἰππεῖς, equites accer-
 siti et præcedentes. Ita cum Edd.
 pr. et Altorf. pro διώκοι scripsi. Ce-
 terum Edd. pr. φεύγων; et in Guelf.
 τι corrector post εἰ τε inferuit.

58. τεταγμένοι] Deinceps vulgo in-
 ferta verba εἰ δεοί διωγμοῦ, cum jam
 fermo fit de hoste insequendo, velut
 inutilia et inepte repetita, cum Phil-
 el. et Guelf. omisi. Stephano jam
 suspecta seclufit Zeune.

παρ' αὐτῷ] Vulgatum ἰαυτῷ Guelf.
 in αὐτῷ mutat; mihi etiam id in-
 commodum videbatur. Sequens λυ-

τάξιν λυθῆναι οὐδέποτε εἶα. Κῦρος μὲν δὴ οὕτως ἦγε τὸ 59
στράτευμα· οὐ μέντοι αὐτός γε μιᾷ χώρᾳ ἐχρῆτο, ἀλλ'
ἄλλοτε ἀλλαχῇ περιελαύνων ἐφεώρα τε καὶ ἐπεμελεῖτο,
εἷ του δέοιντο. Οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον οὕτως ἐπορεύοντο.

CAP. IV.

ΕΚ δὲ τοῦ Γαδάτα ἰππικοῦ τῶν δυνατῶν τις ἀνδρῶν, Gadatas a
ἐπεὶ εώρα αὐτὸν ἀφεστηκότα ἀπὸ τοῦ Ἀσσυρίου, ἐνόμισεν, perfido vul-
ὅτι, εἴ τι οὗτος πάθοι, αὐτὸς ἂν λαβεῖν παρὰ τοῦ Ἀσ- neratus fer-
συρίου πάντα τὰ Γαδάτα· οὕτω δὴ πέμπει τινὰ τῶν vatur a Cy-
ἑαυτοῦ πιστῶν πρὸς τὸν Ἀσσύριον, καὶ κελεύει τὸν ἴοντα, 10.
εἰ καταλάβοι ἤδη ἐν τῇ Γαδάτα χώρᾳ τὸ Ἀσσύριον
στράτευμα, λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ, ὅτι, εἰ βούλοιο ἐνεδρεῦ-
σαι, λαβεῖν ἂν τὸν Γαδάταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Δῆ- 2
λοῦν δὲ ἐνετέλλετο, ὅσην τε εἶχε δύναμιν ὁ Γαδάτας, καὶ
ὅτι Κῦρος οὐ συνείπετο αὐτῷ· καὶ τὴν ὁδόν, ἣ μέλλοι
προσιέναι, ἐδήλωσε. Προσεπέστειλε δὲ καὶ τοῖς αὐτοῦ
οἰκέταις, ὡς πιστεύοιτο μᾶλλον, καὶ τὸ τεῖχος, ὃ ἐτύγ-
χανεν αὐτὸς ἔχων ἐν τῇ Γαδάτα χώρᾳ, παραδοῦναι τῷ
Ἀσσυρίῳ, καὶ τὰ ἐνόητα· ἤξεν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφη, εἰ μὲν
δύναιτο, ἀποκτείνας Γαδάταν, εἰ δὲ μὴ, ὡς σὺν τῷ Ἀσ-

θῆναι in χυθῆναι mutavit Juntina, quod in Guelf. etiam corrector adscriptit.

59. ἀλλαχῇ] Juntina cum Altorf. ἄλλη μάχη. deinde ἀφεώρα Guelf.

1. δυνατῶν] Margo Steph. cum Guelf. δυναστῶν: deinde ἀνήρ Altorf.

ὅτι, εἴ τι] Ita ex Edd. pr. Guelf. et Altorf. Zeune; antea ὅτι aberat: deinde ἂν post αὐτὸς omisit Altorf.

τὰ Γαδάτα] Guelf. a prima manu τὰ ἀγαθὰ habet, ut Philel. et margo Steph.

λαβεῖν ἂν τὸν] Ex Guelf. vulgatum λάβοι ἂν mutavit Zeune: sed in Guelf. corrector ἂν addidit; idem liber cum Altorf. τὸν omittit.

καὶ τοὺς] Juntina cum Altorf. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς.

2. δύναμιν ὁ γ.] Guelf. ὁ γ. δύναμιν. deinde συνέπειστο Edd. pr. quod corrector in Guelf. dedit.

μέλλοι] Guelf. ἐδήλωσεν, ἣ προσιέναι μέλλοι. Vulgatum μέλλει Zeune defendebat exemplo præcedentis εἶχε. Postea προσεπέστειλε Edd. pr. sequens καὶ omittit Guelf.

αὐτοῦ] Ita cum Stephano Weiske; αὐτοῦ cum Edd. pr. et Guelf. Zeune: ἑαυτοῦ οἰκέτας Altorf.

Γαδάτα—παραδοῦναι] Guelf. Γαδάτου. Juntina cum Altorf. δοῦναι, deinde αὐτὸς ἐφασκεν Guelf.

3 συρίῳ τολοιπὸν ἐσόμενος. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἐπὶ ταῦτα ταχθεὶς,
 ἐλαύνων ὡς δυνατόν ἦν τάχιστα, ἀφικνεῖται πρὸς τὸν
 Ἀσσύριον, καὶ ἐδήλωσεν, ἐφ' ἃ ἤκοι· ἀκούσας ἐκεῖνος τό
 τε χαρῖον εὐθύς καταλαμβάνει, καὶ, πολλὴν ἵππον ἔχων
 4 καὶ ἄρματα, ἐνήδρευεν ἐν κώμαις ἀθροαῖς. Ὁ δὲ Γα-
 δάτας, ὡς ἐγγὺς ἦν τούτων τῶν κωμῶν, πέμπει τινὰς
 προερευνησομένους. Ὁ δὲ Ἀσσύριος, ὡς ἐγνω προσιόντας
 τοὺς διερευνητάς, φεύγειν κελεύει ἄρματα ἔξαναστάντα
 δύο ἢ τρία καὶ ἵππους ὀλίγους, ὡς δὴ φοβηθέντας καὶ
 ὀλίγους ὄντας. Οἱ δὲ προδιερευνηταὶ ὡς εἶδον ταῦτα,
 αὐτοὶ τε ἐδίωκον, καὶ τῷ Γαδάτα κατέσειον. Καὶ ὅς
 ἔξαπατηθεὶς διώκει ἀνα κράτος. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ὡς
 ἐδόκει ἀλώσιμος εἶναι ὁ Γαδάτας, εὐθέως ἀνίστανται
 5 ἐκ τῆς ἐνέδρας. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Γαδάταν ἰδόντες,
 ὥσπερ εἰκὸς, ἔφευγον· οἱ δ' αὖ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐδίωκον.
 Καὶ ἐν τούτῳ ὁ ἐπιβουλεύων τῷ Γαδάτα παῖει αὐτὸν,
 καὶ καιρίας μὲν πληγῆς ἀμαρτάνει, τύπτει δὲ αὐτὸν εἰς
 τὸν ὦμον, καὶ τιτρώσκει. Ποιήσας δὲ τοῦτο, ἐξίσταται,
 ὡς σὺν τοῖς διώκουσι γένοιτο· ἐπεὶ δὲ ἐγνώσθη, ὅς ἦν,

3. καταλαμβάνει.] Guelf. Philel. et margo Steph. παρέλαβε, quod verum puto: respondet enim præcedenti παραδοῦναι.

4. προερευν.] Ex Guelf. et margine Steph. προδιερευν. recepit Zeune.

διερευνητάς.] Ita cum Philel. Guelf. margine Steph. et Leidensi apud Oudendorpium ad Thomam p. 363. pro διερευνήσαντας scripsit Zeune. In Altorf. est Ὡς δὲ ἐγνω ὁ Ἀσσύριος—Γαδάτη.

καὶ ὀλίγους ὄντας.] In tanta vicinia verborum καὶ ἵππους ὀλίγους vix locum hæc suum hic obtinere posse videntur. Quod si tamen tolerantur, repetendum erit ὡς, ut sit καὶ ὡς ὀλ. ὄντας. Vitium fentius Stephanus ἄπει καὶ ὀλ. ὄντας, aut adjectivum ali- quod infertum ante καὶ malebat.

In Guelf. a prima manu est scriptum ἠδέως δὲ φοβηθέντας.

προδιερευνηταὶ.] Ita cum Guelf. et Leidensi. προσερ. Junt. et Altorf. διερευ. Ald. et Steph.

εὐθέως.] Non vertit Philelpho, et in Guelf. corrector addidit.

5. αὖ ὥσπερ.] Guelf. αὖ, ὡς. Mihi repetitum ὥσπερ εἰκὸς displicet: quamquam simplicitatis speciem forte quibusdam ita præbere videbitur.

ἐξίσταται.] Ita cum Philel. margine Steph. et Guelf. Zeune pro ἐξανίσταται. Zonaras ἀποχωρεῖ posuit. Est potius fecedit.

ὡς σὺν.] Philel. margo Steph. Guelf. libri Brodæi ἕως σὺν—ἐγένετο.

ἐγνώσθη.] Ab Assyriis. Guelf. deinde ὡς ἦν a prima manu habet.

ὁμοῦ δὴ σὺν τοῖς Ἀσσυρίοις προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον [σὺν τῷ βασιλεῖ] ἐδίωκεν. Ἐνταῦθα δὴ ἠλίσκοντο μὲν δηλονότι οἱ βραδυτάτους ἔχοντες τοὺς ἵππους ὑπὸ τῶν ταχίστων ἤδη δὲ μάλα πάντες πιεζόμενοι, διὰ τὸ κατατετρεύσθαι ὑπὸ τῆς πορείας, οἱ τοῦ Γαδάτα ἵππεῖς καθορῶσι τὸν Κῦρον προσιόντα σὺν τῷ στρατεύματι· δοκεῖν δὴ χρῆ ἀσμένως καὶ [ἠδέως] ὥσπερ εἰς λιμένα ἐκ χειμῶνος προσφέρεσθαι αὐτούς. Ὁ δὲ Κῦρος τὸ μὲν ἴππων πρῶτον ἐθαύμασεν ὡς δὲ ἔγνω τὸ πρᾶγμα, ἔστε μὲν πάντες ἀντίοι ἤλαυνον, ἀντίος καὶ αὐτὸς ἦγεν ἐν τάξει τὴν στρατιάν· ὡς δὲ γνόντες οἱ πολέμιοι τὸ ὄν, ἐτράποντο εἰς φυγὴν, ἐνταῦθα δὴ ὁ Κῦρος ἐκέλευσε διώκειν τοὺς πρὸς ταῦτο τεταγμένους, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις εἶπετο, ὡς

σὺν τοῖς Ἀσσυρίοις] Articulum ex Guelf. inferuit Zeune. Edd. pr. et Altorf. ὁμοῦ δὴ ὁ Ἀσσύριος. quæ varietas mihi indicium veteris ulceris includere videtur, quod nemo interpretum tetigit. Quid enim? Perfidus ille ubi se perfequentium numero adjunxerat, ἐδίωκεν ὁμοῦ δὴ σὺν τοῖς Ἀσσυρίοις. Hoc abunde satisque ad rem significandam. Cur igitur additur σὺν τῷ βασιλεῖ? Rex ducebat istos Assyrios, qui Gadatam perfequebantur: igitur qui ad Assyrios transibat, ad regem is transibat. Seclusi interim verba mihi suspecta: nisi quis lectionem ὁμοῦ δὴ ὁ Ἀσσύριος defendere et ad Gadatam referre velit.

6. ἔχοντες τοὺς ἵππους] Ita cum Guelf. Zeune pro βραδ. ἵππους ἔχοντες. In Altorf. μὲν abest: quod e-quidem non desiderassem.

ἤδη δὲ] Ita Philel. Gabr. Brodæi libri, Bodl. Guelf. ἦσαν δὲ μάλα—ἵππεῖς. καθορῶσι δὲ. Edd. pr. et Altorf. τοῦ Γαδάτα οἱ ἵππεῖς; Edd. pr. articulum οἱ omisit Altorf.

κατατετρεύσθαι] Edd. pr. et Guelf. κατατάττεισθαι, margo κατατετρεύσθαι. Budensis et Altorf. κατατετρώσθαι. Brodæus ex libris suis κατατετρεύσθαι apposuit, quod item Bodl. dat, et arripuit cum Zeunio Weiske, a κατατρεύσθαι vel κατατρεύω derivandum.

Stephanus tamen jam olim κατατετρεύσθαι legi voluit, quod ipsum paululum vitiatum exstat in Guelf. contra ac retulit Zeune. Idque sine dubitatione recepi. In Edd. primarum lectione κατατετάσθαι latere videtur.

δοκεῖν δὴ] Ita pro δοκεῖν δὲ scripsi auctore libro Altorfino, qui sequens etiam ἠδέως omittit; igitur seclusi. λιμένα est ex Brodæi libris Philel. et Guelf. λιμένας Edd. pr. cum Altorfino. Præpositionem ἐκ ante χειμῶνας omisit Guelf.

7. ἐθαύμασεν] Castal. ἐθαύμαζεν. deinde ὡς pro ἕως positum, dant libri Bodl. Guelf. et margo Steph. postea iidem libri πάντες ἐναντίος ἤλαυνον, ἐναντίος omisso μὲν quod Leonclaviana altera lectioni illi receptæ addidit ex vulgata.

ἦγεν ἐν τάξει] Guelf. ἐν τάξει ἦγεν—ἐνταῦθα Κῦρος διώκειν ἐκέλευσεν.

ἐτράποντο] Egregiam lectionem pro ἐτράπησαν debes Altorfino. Nulla pugna cum Cyri exercitu præcessit, nec victi cesserunt, sed sponte sua fugam ceperunt. Ita est simplex ἐτράποντο Anabaf. v. 4, 24. et φυγῆ ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπητο iv. 8, 19.

εἶπετο, ὡς] Hoc ordine Guelf. vulgo αὐτὸς δὲ εἶπετο. Est autem ὡς pro ἕως quousque, dictum.

8 ἄετο συμφέρειν. Ἐνθα δὴ καὶ ἄρματα ἠλίσκετο, ἔνια μὲν καὶ ἐκπιπτόντων τῶν ἠνιόχων, τῶν μὲν ἐν τῇ ἀναστροφῇ, τῶν δὲ καὶ ἄλλως· ἔνια δὲ καὶ περιτεμνόμενα ὑπὸ τῶν ἵππέων ἠλίσκετο. Καὶ ἀποκτείνουσι δὲ ἄλλους 9 τε πολλοὺς, καὶ τὸν παῖσαντα τὸν Γαδάταν. Τῶν μὲν τοι πεζῶν Ἀσσυρίων, οἱ ἔτυχον τὸ Γαδάτα χαρίον πολιορκῶντες, οἱ μὲν εἰς τὸ τεῖχος κατέφυγον τὸ ἀπὸ Γαδάτα ἀποστάν, οἱ δὲ, φθάσαντες εἰς πόλιν τινὰ τοῦ Ἀσσυρίου μεγάλην· ἔνθα καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς ἄρμασι καὶ τοῖς ἵπποις κατέφυγεν ὁ Ἀσσύριος.

- 10 Κῦρος μὲν δὴ, διαπραξάμενος ταῦτα, ἐπαναχωρεῖ εἰς τὴν Γαδάτα χώραν· καὶ προστάξας, οἷς ἔδει, ἀμφὶ τὰ αἰχμάλωτα ἔχειν, εὐθὺς ἐπορεύετο, ὡς ἐπισκέψοιτο τὸν Γαδάταν, πῶς ἔχοι ἐκ τοῦ τραύματος. Πορευομένῳ δὲ αὐτῷ ἤδη ὁ Γαδάτας ἐπιδεδεμένος τὸ τραῦμα ἀπῆντα. Ἰδὼν δὲ ὁ Κῦρος αὐτὸν ἤσθη τε καὶ εἶπεν· Ἐγὼ δὲ πρὸς σε, ἔφη, ἐπισκεψόμενος, πῶς ἔχῃς, ἐπορευόμενος. Ἐγὼ 11 δὲ γ', ἔφη ὁ Γαδάτας, ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, σὲ ἐπαναθεασόμενος ἦια, ὁποῖός τις ποτε Φαίνη ἰδεῖν ὁ τοιαύτην

8. Ἐνθα] Guelf. Ἐνταῦθα—ἠλίσκοντο. ex eodem δὲ post ἀποκτείνουσι accessit. deinde articulum τὸν ante Γαδάταν omittit cum Altorfino.

9. οἱ μὲν εἰς] Juntina cum Altorf. οἱ πλείστοι αὐτῶν οἱ μὲν εἰς. deinde κατέφυγον—Γαδάτου ἀποστάν.

φθάσαντες] Intellige κατέφυγον. deinde τῶν Ἀσσυρίων Junt. τῶν Ἀσσυρίου Altorf. postea τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασι Philel. et Guelf.

κατέφυγεν] Ita cum Philel. Juntina et Zonaras: ceteri libri κατέφυγεν.

10. ἐπαναχωρεῖ] Juntina ἐπανεχώρει. deinde Γαδάτου Guelf.

οἷς ἔδει] Hæc Altorf. omisit.

ἐπισκέψοιτο] Ita ex Guelf. pro ἐπισκέψαιτο scripsit Zeune, quanquam eam varietatem a Fischero annota-

tam non reperi.

πῶς ἔχοι] Ita cum Guelf. scripsi pro ὅπως ἔχει. idem liber ἤδη post ἐπιδεδεμένος ponit.

ἀπῆντα] Ex Guelf. et Philel. ἀπαντᾷ adfcivit Zeune: deinde αὐτὸν ὁ Κῦρ. Guelf.

Ἐγὼ δὲ] Steph. dedit ἐγὼ πρὸς σε ἦια ἐπισκεψόμενος, πῶς ἔχῃς. In Guelf. ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ ἦια est. Aldina ἐγὼ δὲ σε ἐπαναθεασόμενος ἐπισκεψόμενος, πῶς ἔχῃς, ἐπορ. Juntinam lectionem, cum qua facit Altorf. liber, dedit Zeune, nisi quod ὅπως ex Guelf. adfcivit. Equidem πῶς ἔχοι scripsi pro ἔχει, ut supra feci.

11. ἐγὼ δὲ γ', ἔφη] Ita ex Guelf. pro ἐγὼ δὲ, εἶπεν cum Zeunio scripsi. Deinde ὅστις Φαίνη minus eleganter Philel. cum Guelf.

Ψυχὴν ἔχων· ὅστις οὐτ' οἶδ' ἔγωγε, ὅ τι ἐμοῦ δέόμενος, οὔτε μὴν ὑποσχόμενός γέ μοι ταῦτα πρᾶξῃ, οὔτε μὴν εὖ πεπονθῶς ὑπ' ἐμοῦ (εἰς γε τὸ ἴδιον) οὐδ' ὀτιοῦν, ἀλλ' ὅτι τοὺς φίλους ἔδοξά σοι τι ὀνῆσαι, οὕτως ἐμοὶ προθύμως ἐβοήθησας, ὡς νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἴχομαι, τὸ δ' ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. Οὐ μὰ τοὺς Θεοὺς, ᾧ Κῦρε, εἰ ἦν, οἷος 12 ἔφυν ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἐπαιδοποιησάμην, οὐκ οἶδα, εἰ ἐκτησάμην παῖδά ποτ' ἂν τοιοῦτον περὶ ἐμέ· ἐπεὶ ἄλλους τε οἶδα παῖδας, καὶ τοῦτον τὸν νῦν Ἀσσυρίων βασιλέα, πολὺ πλείω ἤδη τὸν αὐτοῦ πατέρα ἀνιάσαντα, ἢ σε [νῦν] δύναται ἀνιᾶν. Καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπεν ᾧδε· 13 ὦ Γαδάτα, ἣ πολὺ μείζον παρέῖς Θαῦμα, ἐμὲ νῦν Θαυμάζεις. Καὶ τί δὴ τοῦτ' ἐστίν; ἔφη ὁ Γαδάτας. Ὅτι τοσοῦτοι μὲν, ἔφη, Περσῶν ἐσπούδασαν περὶ σε, τοσοῦτοι δὲ Μήδων, τοσοῦτοι δὲ Ἑρκανίων· πάντες δὲ οἱ παρόντες Ἀρμενίων καὶ Σακῶν καὶ Καδουσίων. Καὶ ὁ Γαδάτας 14 ἐπεύξατο, Ἀλλ' ᾧ Ζεῦ, ἔφη, καὶ τούτοις πολλὰ ἀγαθὰ δοῖεν οἱ Θεοὶ, καὶ πλεῖστα τῷ αἰτίῳ τοῦ καὶ τούτους τοιοούτους εἶναι. Ὅπως μέντοι, οὓς ἐπαινῆς, τούτους, ᾧ

οἶδ' ἔγωγε] Ex Guelf. hoc quam ἰγὼ malui cum Zeunio; deinde vulgatum νῦν μου ex Altorf. correxi. Juntina etiam νῦν omisit: et Guelf. ἐμοῦ præbet.

οὔτε μὴν εὖ] Guelf. μὴν omisit; In loco simili iv. 3, 12. est οὔτε γὰρ—οὔτε μὴν, —ἀλλ' οὐδὲ μὴν, sed iv. 5, 26. οὔτε ἔρημον κατελίπομεν—οὐδὲ μὴν ἀποχαρουντές γε—οἴομεθα. ubi οὔτε μὴν ἀποχ. scribendum esse putabam. Deinde dat ἔδοξά σοι—οὔτω μοι. unde ordinem vulgarem σοὶ ἔδοξά τι mutavi: εἴ; τε τὸ ἴδιον Altorf. et deinde τὸ μὲν ἐν ἐμοί. Ceterum Priscianus p. 1210. ed. Putschii hæc ex libro Cyropædiæ quarto posuit: καὶ νῦν τὸ μὲν ἐπὶ ἐμοὶ οἴκω, καὶ τότε εἰ ποιῶ σέσωσμαι αἰσίως. quæ ex hoc loco derivata mirisq̄ue modis vitiata esse, manifestum est.

12. ᾧ Κῦρε] Hæc corrector in Guelf.

supplevit omiffa: deinde οὐκ οἶδ' ἂν εἰ—παῖδα τοιοῦτον dat idem liber.

ἄλλους τε] Juntina et Altorf. omiffa se habent πλείω δὴ. quod præfero. Guelf. τοῦτον νῦν τὸν Ἀσσύριον Guelf. sed correctum Ἀσσυρίων. Sequens νῦν, utpote a Guelf. omiffum, seclufi: nec id ad præcedens ἤδη referri putes: nam illud spurium est, et pater Affyrii regis mortuus erat. δύναται est etiam in Guelf. σε δύναται νῦν ἂν. Altorf.

13. ἔφη ὁ Γ.] Ex libris suis ἔφη omiffum ab Edd. pr. supplevit primus Brodæus. deinde ordinem vulgarem Περσῶν, ἔφη, ex Guelf. mutavit Zeune.

14. Ὅπως μέντοι] Vulgo additum Καὶ ante ὅπως cum Guelf. et Philel. omiffi. deinde ζενίσσομεν malim. Margo Steph. ζενίσσομαι præbet.

Κῦρε, καὶ ξενίσωμεν καλῶς, δέχου τάδε ξένια, ὅια ἐγὼ δύναμαι· ἅμα δὲ προσήγε πάμπολλα, ὥστε καὶ θύειν τὸν βουλόμενον, καὶ ξενίζεσθαι πᾶν τὸ στράτευμα ἀξίως τῶν καλῶς πεπονημένων καὶ καλῶς συμβάντων.

15 Ὁ δὲ Καδούσιος ὠπισθοφυλάκει, καὶ οὐ μετέσχε τῆς
 Cadufii teme-
 mere ver-
 fus Baby-
 lona excur-
 runt, et,
 amiffò du-
 ce, mag-
 nam con-
 trahunt
 eladem.
 διώξεως· βουλόμενος δὲ καὶ αὐτὸς λαμπρόν τι ποιῆσαι, οὔτε ἀνακοινωσάμενος οὔτε εἰπὼν οὐδὲν τῷ Κύρῳ, κατα-
 θεῖ τὴν πρὸς Βαβυλῶνα χώραν. Διεσπαρμένοι δὲ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ ἀπὶ τὴν ὁ Ἀσσύριος ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, οὗ δὴ κατέφυγε, συντυγχάνει μάλα δὴ συντεταγμένον

16 ἔχων τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα. Ὡς δὲ ἔγνω μόνους ὄντας τοὺς Καδουσίους, ἐπιτίθεται, καὶ τὸν τε ἄρχοντα τῶν Καδουσίων ἀποκτείνει, καὶ ἄλλους πολλούς· καὶ ἵππους δὲ πολλοὺς λαμβάνει τῶν Καδουσίων, καὶ ἦν ἄγοντες λείαν ἐτύχανον, ἀφαιρεῖται. Καὶ ὁ μὲν Ἀσσύριος διώξας, ἄχρις οὗ ἀσφαλὲς ᾤετο εἶναι, ἀπετράπετο· οἱ δὲ Καδούσιοι ἐσώζοντο πρὸς τὸ στρατόπεδον ἀμφὶ δείλην
 17 οἱ πρῶτοι. Κῦρος δὲ ὡς ἦσθετο τὸ γεγονός, ὑπήντα τε τοῖς Καδουσίοις, καὶ ὄντινα ἴδοι τετρωμένον, ἀναλαμβάνει

καλῶς] Libri Brodæi, Guelf. et margo Steph. καὶ ἄλλως: præterea alia varietas καὶ ἄλλους exstat in margine Steph.

τάδε ξένια] Sic cum Guelf. Philel. et margine Steph. dedi pro τά.

πάμπολλα] Intellige aut ξένια aut πρόβατα vel varii generis animalia. Verum deinde θύειν distinguitur a ξενίζεσθαι: itaque non sola pecora intelligenda esse videntur: nisi ξενίζεσθαι cœnam sine sacrificio significat. Supra v. 3, 2. ἐξένισεν ἡμᾶς πολλοῖς ἀγαθῶς ὁ Γωβρούας, ut adeo commode hic intelligere πάμπολλα ἀγαθὰ liceat. In Altorf. est πάντα πάμπολλα.

13. οὔτε εἰπὼν οὐδὲν] Guelf. οὔτε οὐδὲν εἰπὼν. rectius deinde καταθεῖ pro vulgato κατίθει cum Philelpho et

Zonara dedit idem liber, et Altorf. ex correctione.

ἀπὶ τὴν] Brodæus ἐπιπὼν annotavit, quod vertit Philel.

οὗ δὴ] Guelf. cum Zonara δὴ omittit, hic quidem male; commode potest deinde abesse post μάλα, ut abest ab iisdem libris.

16. ὄντας] Ita libri Brodæi, Guelf. Altorf. margo Steph. εἶναι recoxit Weiske.

ἵππους δὲ πολλοὺς] Guelf. Philel. margo Steph. ἵππους τινάς, solus Guelf. δὲ omittit. deinde μέχρις οὗ Junt.

ἐσώζοντο πρὸς] Interpretatur Zonaras: οἱ ἐσώζοντο—πρὸς δείλην ἦλθον εἰς τὸ στρατόπεδον.

17. ὑπήντα] Guelf. ἀπήντα. sequens τε Altorf. omittit.

νων τούτου μὲν ὡς Γαδάταν ἀπέπεμπεν, ὅπως Θεραπεύ-
σεται· τοὺς δὲ ἄλλους συγκατεσηκῆναι, καὶ ὅπως τὰ
ἐπιτήδεια ἔξουσι συνεπεμελεῖτο, παραλαμβάνων Περσῶν
τῶν ὁμοτίμων συνεπιμελητάς· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις οἱ
ἀγαθοὶ συνεπιπονεῖν ἐθέλουσι. Καὶ ἀνιώμενος μέντοι¹⁸
αὐτὸς ἰσχυρῶς δῆλος ἦν· ὡς καὶ τῶν ἄλλων δειπνούντων,
ἠνίκα ἤδη ὄρα ἦν, Κῦρος ἔτι σὺν τοῖς ὑπηρέταις καὶ τοῖς
ιατροῖς οὐδένα ἐκῶν ἀτημέλητον παρέλειπεν, ἀλλ' ἢ αὐ-
τόπτης ἐφεώρα, ἢ, εἰ μὴ αὐτὸς ἔξανύτοι, πέμπων Φανε-
ρὸς ἦν τοὺς Θεραπεύοντας.

Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ¹⁹

ἀπέπεμπεν] Guelf. et margo Steph.
ἔπεμπεν : deinde ὡς margo Steph.

Θεραπεύσεται] Pro Θεραπευθήσεται
dictum effeci ex Guelf. scriptura Θε-
ραπεύοιτο, quam habet etiam margo
Steph. pro vulgata Θεραπεύοιτο. Se-
quens ἔξουσι eidem Guelf. et libris
Brodæi debetur pro ἔχουσι.

συγκατεσηκῆναι] Si συγκατασηκῆναι
est omnes simul recipere in tabernacula
vel tentoria, tum vereor, ut male
confultum fuerit curæ infirmorum :
quodsi voluit dicere Xenoph. assigna-
tum et distributum tabernaculis Per-
sarum certum Cadusiorum ex fuga re-
deuntium numerum fuisse, tum da-
tivus casus addi debuisse videtur.
Sed in usu præpositionis σὺν nimis
liberalis fuit hoc in loco Librarius.
Ita enim συνεπεμελεῖτο est pro sim-
plici ἐπιμελεῖτο, cum sequatur παρα-
λαμβάνων συνεπιμελητάς, quanquam
Altorf. ἐπιμελητάς simplex habet.
Deinde συνεπιπονεῖν Suidas in simplex
ἐπιπονεῖν mutat, quanquam in eo ἔτι
πονεῖν scriptum exstat.

Περσῶν τῶν ὁμοτ.] Hoc ordine
Guelf. Philel. et Altorf. vulgo τῶν
ἰμοτ. Περσῶν.

συνεπιπονεῖν ἐθέλουσι] Cum Suida et
Philelpho Guelf. ἐπιπονεῖν : sed cor-
rector συνεπ. fecit. Sic in Republ.
Lacedæm. ii. 5. ἀσιτήσαντας ἐπιπονη-
σαι est labori iusto adjicere ultro, quod
postulare nemo possit. Iterum Hel-

lenicorum vi. 1, 4. p. 339. ὅταν
ἐπιπονήσαντες ἀγαθὸν τι πράξωσιν οἱ
στρατιῶται. Vulgo deinceps hic fe-
quebantur verba καὶ ἀνεῖν, quæ scilicet
ex Suida in vocabulo ἀνεῖν infe-
ruit Zeune : in Guelf. legitur καὶ
ἀνεῖν ἐθέλουσι. Vir doctus in Observ.
Miscell. Belg. vol. v. p. 96. Suidæ
lectionem in ἐθέλουσι καὶ ἀνεῖν mutari
voluit. De significatione verbi is
non plus extricavit quam Zeune.
Mihi appendicula videtur spuria, et
ex sequentibus culpa librarii orta.
Quare cum reliquis libris iterum fu-
stuli, quæ nullo modo hic tolerari
posse pronunciavit summus vir, Valc-
kenæ ad Herodotum p. 520.

18. αὐτὸς] Omittit cum Philel.
Guelf. et potest abesse : deinde δὲ καὶ
ex Guelf. apposuit Zeune, non item
Fischer. postea idem liber ἤδη omit-
tit, non inepte.

παρέλειπεν] Ita ex Altorf. vulga-
tum παρέλειπεν correxi ; Guelf. κατέ-
λειπεν, non κατέλειπεν quod inde re-
fert Zeune, qui ἔξανύτοι deinde ex eo
libro dedit cum Weiskio.

Θεραπεύοντας] Ita cum Junta
Zeune. vulgatum Θεραπεύοντας recoxit
Weiske. Θεράποντας refert margo
Steph.

19. τῇ ἡμέρᾳ] Articulum Junta
omittit. deinde vulgatum πάντας ex
Guelf. mutavit Zeune.

Cyrus Ca-
dusios hu-
maniter
monet et
meliora e-
docet, fi-
mulque
cum novo
eorum duce
hostes ulcif-
citur.

κηρύξας συνιέναι τῶν μὲν ἄλλων τοὺς ἄρχοντας, τοὺς δὲ
Καδουσίους ἅπαντας, ἔλεξε τοιαύδε·

Ἄνδρες σύμμαχοι, ἀνθρώπινον τὸ γεγενημένον πάθος.

Τὸ γὰρ ἀμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας, οὐδὲν, οἶμαι, θαυ-
μαστόν. Ἄξιοι μὲντοι γε ἐσμὲν τοῦ γεγενημένου πράγ-
ματος τούτου ἀπολαῦσαι τι ἀγαθόν, τὸ μαθεῖν, μήποτε
διασπᾶν ἀπὸ τοῦ ὅλου δύναμιν ἀσθενεστέραν τῆς τῶν
20 πολεμίων δυνάμεως. Καὶ οὐχὶ τοῦτ', ἔφη, λέγω, ὡς οὐ
δεῖ ποτε καὶ ἐλάσσονι ἔτι μορῖῳ ἰέναι, ὅπου ἂν δέη, ἢ νῦν
ὁ Καδούσιος ἄχετο· ἀλλ' ἦν τις κοινωσάμενος ὀρμᾶται
τῷ ἱκανῷ βοηθῆσαι, ἔστι μὲν ἀπατηθῆναι, ἔστι δὲ τῷ
ὑπομένοντι, ἐξαπατήσαντι τοὺς πολεμίους, ἄλλοσε τρέ-
ψαι ἀπὸ τῶν ἐξεληλυθότων· ἔστι δὲ, ἄλλα παρέχοντας
πράγματα τοῖς πολεμίοις, τοῖς φίλοις ἀσφάλειαν παρέ-

ἀνθρώπινον τὸ] Vulgo interfertum
μὲν cum Guelf. omisi. defendit, sed
inepte, Zeune. Damnavit etiam stel-
lula apposita Steph. et Leoncl. ut se-
quens πάθος, quod in Guelf. corre-
ctor addidit.

πράγματος τούτου] Hoc ordine
Guelf. vulgo invertitur; idem οἶομαι
habet. Altorfinus liber ἄξιον μὲντοι
γε ἡμῖν τοῦ γεγενημένου π. πρ. ἀπολαῦ-
σαι, unde vulgatum ἄξιοι γε μὲντοι
correxī. Scio ὅταν γε μὴν dici; sed
γε μὲντοι nondum reperisse memini.
Nec inepte ἄξιον ἡμῖν dicitur. Sic
enim in Anabasi ii. 3, 25. ὡς οὐκ
ἄξιον εἶη βασιλεῖ. Vulgata similis est
dictioni illi δίκαιός εἰμι εἰπεῖν et fimi-
libus.

20. καὶ οὐχί] Ita Juntina, Altorf.
Steph. Negationem Aldina omisit.
καὶ οὐ est in Guelf.

ὡς οὐ δεῖ] Guelf. correctoris manu
ὡς οὐ δὴ scriptum habet, Aldina
οὐδ' εἴ. Juntina οὐχὶ δὴ ut Altorf. in
quo sequitur: καὶ εἴτι ἐλάσσονι—ἰέναι
ἐπὶ τ' ἂν δέη. Etiam Juntina ἐπὶ ταν
dat; Guelf. ἰέναι που ἂν δέη. Ad μο-
ρῖῳ intellige ἅμα vel σὺν, ut infra vi.
1, 23.
ἀλλ' ἦν] Guelf. ἀλλ' ἰάν. deinde

κινούμενος habet cum Edd. pr. et Al-
torf. quod Brodæus in κοινούμενος
mutari iussit; quod ex Bodl. cum
Stephano probavit Zeune. κοινωού-
μενος dedit Ifingr. cum libris Gabr.
Veram lectionem reddidit etiam Phil-
elphus. Equidem cum Mureto tem-
pus mutavi.

ἔστι μὲν ἀπατηθῆναι] Potest inter-
dum aberrare et excidere ausis, qui
hosti imprudenti insidiari cogitabat.
At vero, si ita acciderit, potest tamen
auxilium exercitus, qui remansit, spe-
rare. Hoc est: ἔστι δὲ τῷ ὑπομί-
νοντι ἐξαπατήσαντι—παρέχειν. Con-
tra Weiske putavit per anaphoram
τοῦ ἔστι diversos modos enumerari,
quibus parva manus a robore exerci-
tus se juncta sine periculo suo hosti-
bus damnum inferre possit. Itaque
omnes interpretes sensu loci aberrasse
affirmavit, et locum ipsum mancum
pronunciavit. Brodæus etiam erra-
vit, qui ad τῷ ἱκανῷ intelligendum
censebat esse μορῖῳ.

ἐξαπατήσαντι] Liber Brodæi ἐξαπα-
σαντι. Sequens ἐξαπατήσεται Phil-
elphus vertit sed augebitur viribus: forte ἐξου-
ψίσταται legens.

χειν. Καὶ οὕτω μὲν οὐδ' ὁ χωρὶς ὦν ἀπέσται, ἀλλ' ἐξαρτήσεται τῆς ἰσχύος· ὁ δὲ ἀπεληλυθὼς μὴ ἀνακρινωσάμενος, ὅπου ἂν ᾗ, οὐδέν τι διάφορον πάσχει, ἢ εἰ μόνος ἐστρατεύετο. Ἄλλ' ἀντὶ μὲν τούτου, ἔφη, ἦν θεὸς 21
 θελή, ἀμυνόμεθα τοὺς πολεμίους οὐκ εἰς μακρὰν. Ἄλλ' ἐπειδὴν τάχιστα ἀριστήσητε, ἄξω ὑμᾶς ἐγὼ, ἔνθα τὸ πρᾶγμα ἐγένετο· καὶ ἅμα μὲν θάψομεν τοὺς τελευτήσαντας, ἅμα δὲ δεῖξομεν τοῖς πολεμίοις, ἔνθα κρατῆσαι νομίζουσιν, ἐνταῦθα ἄλλους αὐτῶν κρείττους, ἦν θεὸς θελή· [καὶ ὅπως γε μηδὲ τὸ χωρίον ἠδέως ὀρῶσιν, ἔνθα κατέκαινον ἡμῶν τοὺς συμμάχους·] ἦν δὲ μὴ ἀντεπέξισι, καύσομεν αὐτῶν τὰς κώμας, καὶ δηώσομεν τὴν χώραν· ἵνα μὴ, ἃ ἡμᾶς ἐποίησαν ὀρῶντες, εὐφραίνωνται, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν κακὰ θεώμενοι ἀνιῶνται. Οἱ μὲν οὖν 22

οὐδ' ὁ χωρὶς] Guelf. male οὐδὲ χωρὶς. Sed idem deinde veram lectionem pro vulgari ἀπεληλυθὼν dedit. Ita præcessit τῶν ἐξεληλυθόντων.

ὅπου ἂν ᾗ] Guelf. ὅπου ἂν εἴη habet sed a correctore in margine addita; et possunt abesse. Deinde οὐδέν διάφορον Guelf. οὐδέν τι διάφορόν τι Altorf.

21. ἦν θεός] Guelf. ἐὰν θεός. sequens τάχιστα omisit Altorf.

ἄξω—ἐγὼ] Guelf. ἔξω omisso ἐγὼ; sed corrector ἄξω dedit.

νομίζουσιν] Guelf. a prima manu habet νομίσουσιν. deinde κρείττους Juntina.

καὶ ὅπως—συμμάχους] Intelligent ποιήσομεν aut simile verbum ante hæc. Weiske addit: ut verba habent. In libris nihil varietatis reperitur, nisi quod ἠδέως in Juntina deest, et ἀπέκτεινον in Guelf. pro κατέκαινον. Mibi locus hic valde perturbatus a librariis esse videtur, et verba præscripta, partim vitiosa ab initio, suo loco mota fuerunt. Rem gestam cum verborum ordine percenseamus. Quæ sunt illa mala, quibus affecerant Aſyrii Cadusios, quorumque adspectu delectari potuissent? Cadavera mortuorum Cadusiorum in cam-

po relicta. Hæc igitur sepulturus et sublaturus ex oculis hostium egreditur Cyrus cum suis, simulque hostibus pugnandi occasionem offert. Quam nisi detrectarent, Cyrus se superiorem fore confidebat. Hæc usque ad ἦν θεός θελή bene habent in græcis. Sequitur nunc oratio turbata, ut rerum ordo demonstrabit. Quodsi enim hostes ad pugnam provocati exire noluerint, tum regionem se devastaturum et pagos incensurum denunciat Cyrus, ne mortuorum Cadusiorum in campo relictorum aspectu non modo non delectentur, sed ipsius etiam loci, ubi Cadusios interfecerant, visu angantur et doleant. Igitur verba præscripta suam demum vim habebunt et exferent, si postremo loco collocentur hoc fere ordine: κρείττους, ἦν θεός θελή· ἦν δὲ μὴ ἀντεπέξισι, καύσομεν—ἀνιῶνται, καὶ ὅπως γε μηδὲ—τοὺς συμμάχους. Interim seclusi, quæ hic posita lectorem turbare possunt.

ἦν δὲ μὴ] Guelf. ἐὰν δὲ μὴ. Sequens καύσομεν et δηώσομεν ex Edd. Bryl. et Castal. et Codice Bodl. recepit Zeune pro καύσωμεν, δηώσωμεν.

ἵνα μὴ—εὐφραίνωνται] De his sententiam antea dixi.

ἄλλοι, ἔφη, ἀριστᾶτε ἰόντες· ὑμεῖς δὲ, ὦ Καδουσίαι, πρῶτον μὲν ἀπελθόντες ἄρχοντα ὑμῶν αὐτῶν ἔλεσθε, ἢ περὶ ὑμῖν νόμος, ὅστις ὑμῶν ἐπιμελήσεται σὺν τοῖς θεοῖς καὶ σὺν ἡμῖν, ἢν τι προσδέησθε· ἐπειδὴν δὲ ἔλησθε καὶ
 23 ἀριστήσητε, πέμψατε πρὸς ἐμὲ τὸν αἰρεθέντα. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραξαν· ὁ δὲ Κύρος, ἐπεὶ ἐξήγαγε τὸ στράτευμα, κατέστησεν εἰς τάξιν τὸν ἡρημένον ὑπὸ τῶν Καδουσιῶν, καὶ ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ ἄγειν τὴν τάξιν, ὅπως, ἔφη, ἦν δυνάμεθα, ἀναθαρρύνωμεν τοὺς ἄνδρας. Οὕτω δὴ ἐπορεύοντο· καὶ ἐλθόντες ἔθαπτον μὲν τοὺς Καδουσίους, ἐδήουν δὲ τὴν χώραν. Ποίησαντες δὲ ταῦτα, ἀπῆλθον, τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς πολεμίας ἔχοντες, πάλιν εἰς τὴν Γαδάτα.

24 Ἐννοήσας δὲ, ὅτι οἱ πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκότες, ὄντες πλησίον Βαβυλῶνος, κακῶς πείσονται, ἂν μὴ αὐτὸς αἰεὶ παρῆ, οὕτως, ὅσους τε τῶν πολεμίων, ἀφίη, καὶ τούτους ἐκέλευε λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ, καὶ αὐτὸς κήρυκα ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, λέγοντα ταῦτα, ὅτι ἔτοιμος εἶη τοὺς ἐργαζομένους τὴν γῆν εἶναι, καὶ μὴ ἀδικεῖν, εἰ καὶ ἐκείνος βούλοιτο εἶναι ἐργάζεσθαι τοὺς τῶν πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκῶτων
 25 ἐργάτας. Καίτοι, ἔφη, σὺ μὲν, ἦν καὶ δύνῃ κωλύειν,

Factum
 conventum
 de parcen-
 do agrico-
 lis.

22. σὺν ἡμῖν] Zeuniana σὺν ὑμῖν habet. deinde ἂν τι προσδέησθε. Guelf. Juntina προσδέησθε· καὶ ἀριστήσαντες πέμψατε. Altorf. προσδέησθε καὶ ἀριστήσητε. Guelf. postea πρὸς με.

23. ἐπεὶ ἐξήγ.] Ita cum Guelf. scripti pro ἐπειδὴ. eodem et Philelpho auctore copulam καὶ vulgo ante κατέστησεν positam, retraxit Zeune; idem ἂν δυνάμεθα ex Guelf. dedit.

ἔθαπτον μὲν] Guelf. μὲν male omisit. Verba τὰ ἐπιτήδεια—ἔχοντες demonstrant curam, qua agrum Gadatæ omnem et ditionem integram atque illæfam fervare studuit Cyrus.

24. ἂν μὴ—αἰεὶ] Juntina cum Altorf. ἦν μὴ omisso αἰεὶ. Ald. αἰεὶ dedit cum Steph. et Leoncl.

ἀφίη] Mihi tempus et forma movent suspicionem vitii. ἀφίη malim equidem. deinde ἐκέλευε ex Guelf. dedit Zeune ob sequens ἔπεμψε. Sed Weiske ἐκέλευε interpretatur de re scriptis facta et continuata, ἔπεμψε de semel facta.

λέγοντα] Guelf. ταῦτα λέγων. Altorf. omisit ταῦτα.

ἔτοιμος εἶη] Hoc ordine Guelf. ante Zeunium erat ἔτοιμος εἶη εἶναι τοὺς etc. quam scripturam revocavit Weiske.

εἰ καὶ] Juntina καὶ omisit: deinde πρὸς αὐτὸν Guelf.

25. ἦν καὶ] Guelf. ἂν καὶ—τινὰς κωλύεις.—ἴσθι χώρα—πολλὴν σοὶ χώραν omisso ante σοὶ vulgari ἂν.

ὀλίγους τινὰς κωλύσεις· (ὀλίγη γὰρ ἐστὶ γῆ ἢ τῶν πρὸς ἐμὲ ἀφεστηκότων) ἐγὼ δὲ πολλὴν ἂν σοι γῆν ἐώην ἐνεργὸν εἶναι. Εἰς δὲ τὴν τοῦ καρποῦ κομιδὴν, ἣν μὲν πόλεμος ἦ, ὁ ἐπικρατῶν, οἶμαι, καρπώσεται· ἣν δὲ εἰρήνη γένηται, δῆλον, ἔφη, ὅτι σύ. Ἦν μέντοι τις ἢ τῶν ἐμῶν ὄπλα ἀνταίρηταί σοι, ἢ τῶν σῶν ἐμοί, τούτους, ἔφη, ὡς ἂν δυνώμεθα, ἐκάτεροι ἀμυνόμεθα. Ταῦτα ἐπιστεί- 26
 λας τῷ κήρυκι ἀπέπεμπεν. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ἐπεὶ ἤκουσαν ταῦτα, πάντα ἐποίουν πείθοντες τὸν βασιλέα συ-
 χαρῆσαι ταῦτα, καὶ ὀτισμικρότατον τοῦ πολέμου λιπεῖν. Καὶ ὁ Ἀσσύριος μέντοι, εἴτε ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων πεισθεῖς, 27
 εἴτε καὶ αὐτὸς οὕτω βουλευθεῖς, συνήνεσε ταῦτα· καὶ ἐγένοντο συνθήκαι, τοῖς μὲν ἐργαζομένοις εἰρήνην εἶναι, τοῖς δὲ ὀπλοφόροις πόλεμον. Ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν 28
 ἐργατῶν διεπέπρακτο ὁ Κῦρος· τὰς μέντοι νομὰς τῶν κτηνῶν τοὺς μὲν ἑαυτοῦ Φίλους ἐκέλευσε καταθέσθαι, εἰ βούλοιντο, ἐν τῇ ἑαυτῶν ἐπικρατείᾳ· τὴν δὲ τῶν πολε-

Εἰς δὲ τὴν] Camerarius vertit : quo tempore autem fruges percipi solent. Mihi eis significare videtur usque ad messis tempus.

ἣν μὲν] Ex Guelf. ter deinceps ἂν dedit Zeune.

ἐπικρατῶν] Ita ex libris Brodæi, Guelf. et margine Steph. scripsit Zeune. Antea fuit κρατῶν μὲν. sed Altorf. μὲν omittit. Ex iisdem libris, Philepho, Leidensi apud Oudendorpium ad Thomam p. 544. et Altorfino ductum est sequens καρπώσεται pro κομισσεται.

γένηται] Guelf. omisso hoc verbo orationis tollit concinnitatem. Numerosius vero est quod cum Zeunio ab eo recepi, quam vulgatum δηλονότι σύ, ἔφη, quod revocavit Weiske. Ceterum pactum egregium de parcendo agricolis inter arma verbis saltem translatum fuit in fœdus ictum inter Americanos colonos et regem Borussiae maximum Fridericum II. nisi fallor. Morem Indorum eun-

dem commemoravit Diodorus libro altero bibliothecæ.

ὄπλα] Philephus ὀπλιτῶν vertit, quod inde refert margo Steph. deinde ἀνταιρήσεται Juntina.

26. ἀπέπεμπεν] Ex Guelf. et Philel. ἐπεμψεν αὐτὸν dedit Zeune : ἀπίπεμψεν Weiske tacitus posuit.

ἐπεὶ ἤκουσαν] Ex Guelf. ὡς ἤκουσαν dedit Zeune : deinde margo Steph. refert πάντα, ἐπειθεῖν τε. sed Guelf. cum Philel. πάντα, ἐπέπειθόν τε. Muretus ex libris nescio quibus ἐπήκουον allatum probavit. deinde ὅτι εἰς μικρότατον Guelf.

27. εἴτε ὑπὸ] Ex libro Brodæi et Guelf. εἴτε καὶ ὑπὸ recepit Zeune.

28. διεπέπρακτο] Verbum post δὴ statim ponit Guelf. νομὰς κτηνῶν dicit greges pecorum armentorumque pascentium.

εἰ βούλοιντο] Ducibus sociorum permittit armenta et pecora sua congregare in regionem Cyri armis occupatam ibique quasi in loco tuto

μίαν λείαν ἦγον, ὅπόθεν δύναιτο, ὅπως εἴη ἡ στρατεία ἡδίων τοῖς συμμάχοις. Οἱ μὲν γὰρ κίνδυνοι οἱ αὐτοί, καὶ ἄνευ τοῦ λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια· ἡ δὲ ἐκ τῶν πολεμίων τροφὴ κουφοτέρην τὴν στρατείαν ἐδόκει παρέχειν.

29 Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάζετο ὁ Κύρος ἤδη ὡς ἀπίων, παρῆν ὁ Γαδάτας, ἄλλα τε δῶρα πολλὰ καὶ παντοῖα φέρων καὶ ἄγων, ὡς ἂν ἐξ οἴκου μεγάλου, καὶ ἵππους δὲ ἦγε πολλοὺς ἀφελόμενος τῶν ἑαυτοῦ ἵππέων, οἷς ἠπιστήκει

Gadatas relicto domi præfidio cum exercitu Cyri proficiscitur.

30 διὰ τὴν ἐπιβουλήν. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν, ἔλεξεν ὧδε· ὦ Κύρε, νῦν μὲν σοι ἐγὼ ταῦτα δίδωμι ἐν τῷ παρόντι, καὶ χρῶ αὐτοῖς, εἰ δὲ τι νόμιζε δὲ, ἔφη, καὶ τᾶλλα

deponere, καταδέσθαι, cum interea hostium armenta undique compellerentur et prædæ loco haberentur. Weiske sententiam loci hanc esse putabat: ut sociorum in sua quisque ditioe pasceret, neque ea res communis haberetur: contra ex hostico promiscue unde quisque possit pecudes abigeret: Deinde ἡ βούλωντο legi melius censebat, qua ratione vellent, ut u. c. nunc in Gadatæ regione agros ad usum pecuarium concordia servandæ causa, inter se distribuerent, alio item tempore in Cadusis, et sic poro.

τὴν δὲ τῶν] In Guelf. τὴν μόντοι τῶν, supra scripto δέ. deinde ἡ τῶν πολ. λεία sunt armenta in hostium agris pascuis palantia. In Altorf. deinde δύναιτο est, sed corrector literam nu supra addidit. Leonclavii conjecturam ἄγειν corrigentis operose rejecit Zeune; verum non vidit sequens δύναιτο nulla ratione conciliari posse cum ἦγον, sed esse debere ἐδύναντο.

ὅπως εἴη] Guelf. ὅπως ἦ ἡ στρατεία. Sed recte jam altera Stephani editio στρατεία dedit cum Philel. Camer. Bodl.

οἱ αὐτοῖ] Camerarius vertit; nam pericula adiri eadem non etiam parando necessaria, comæatum autem ex hostibus suppetere, faciliorem militiam reddere videbatur. Multo magis a verbis recedit versio Hutchinsoniana: nam tametsi comæatus pararetur nullus, tamen eadem pericula proposita erant: at militiam leviolem efficere vi-

debatur alimenta ex hostium regione quaerendi ratio. Mihi in hoc loco deesse verbum aliquod ad οἱ αὐτοὶ κίνδυνοι videtur; et sententia paulo obscurior est, quam ut hæc ita, uti nunc eduntur, scripta a Xenophonte esse mihi possim persuadere.

τὴν στρατείαν] Sic est in iisdem libris et Guelf. pro στρατείαν.

29. ὁ Κύρος ἤδη] Guelf. ἤδη ὁ Κύρος. deinde ἄλλα γε cum Juntina. Γαδάτης Altorf.

δὲ ἦγε] Ita cum Philel. Brodæi libro et Guelf. cum margine Steph. scripsi pro ἵππους γε πολλοὺς, quod miror retentum a Weiskio, cum usus Xenophonteus ἵππους δὲ postulet. Sed postrema syllaba verbi ἦγε servata peperit fallum γε.

ἠπιστήκει] Guelf. ἐπιστήκει. deinde ἔλεξε τοιαῦτα cum Altorfino.

30. σοι ἐγὼ ταῦτα] Ita ex Philel. libris Brodæi et Guelf. cum margine Steph. scripsi, cum vulgo esset μὲν σοι ἐγὼ ἄγων ταῦτα, ἵνα ἐν τῷ παρόντι χρῶ αὐτοῖς. nisi quod libri illi scripti exhibent ἔγων αὐτὰ δίδωμι. Zeunius illam lectionem rejecit cum ob alias rationes, quas tacuit; tum ob νῦν et ἐν τῷ παρόντι, quæ illi juncta in eodem membro orationis displicuisse videntur, cum supra iii. 1, 29. sit: ἐν τῷ παρόντι νῦν εἶρεῖν. In vulgari lectione etiam ἂν τι δέοι solœcum est; in nostra δὲ est secunda persona verbi δέομαι. Altorf. δέη, et a secunda manu χρῶ habet.

πάντα τὰ ἔμα σὰ εἶναι. Οὔτε γάρ ἐστίν, οὔτ' ἔσται ποτέ, ὅτ' ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ Φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον· ἀλλ' ἀνάγκη, ἔφη, σὺν ἐμοὶ τελευτῶντι πᾶν ἀποσβῆναι τὸ ἡμέτερον γένος καὶ ὄνομα. Καὶ ταῦτα, ἔφη, ᾧ Κῦρε, 31 (ὄμνυμί σοι τοὺς θεοὺς, οἳ καὶ ὁρῶσι πάντα καὶ ἀκούουσι πάντα) οὔτε ἀδικον, οὔτε αἰσχρὸν οὐδὲν οὔτ' εἰπῶν οὔτε ποιήσας, ἔπαθον. Καὶ ἅμα ταῦτα λέγων κατεδάκρυσε τὴν αὐτοῦ τύχην, καὶ οὐκέτι ἠδυνήθη πλείω εἰπεῖν.

Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας, τοῦ μὲν πάθους ἄκτειρεν αὐτὸν, 32 ἔλεξε δὲ ᾧδε· Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἵππους δέχομαι, ἔφη· σέ τε γὰρ ὠφελήσω, εὐνοστέροις δούς αὐτοὺς, ἢ οἳ νῦν σοι εἶχον, ὡς ἔοικεν· ἐγὼ τε (οὔ δὴ πάλαι ἐπεθύμου) τὸ τῶν Περσῶν ἵππικὸν θᾶττον ἐκπληρώσω εἰς τοὺς μυρίους ἱππέας· τὰ δὲ ἄλλα χρήματα σὺ ἀπαγαγὼν Φύλαττε, ἔφη, ἔστ' ἂν ἐμὲ ἴδῃς ἔχοντα, ὥστε σοῦ μὴ ἠττάσθαι ἀντιδωρούμενον· εἰ δὲ πλείω μοι διδούς ἀπίοις, ἢ λαμβάνων παρ' ἐμοῦ, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ', ὅπως ἂν δυναίμην μὴ αἰσχύνεσθαι. Πρὸς ταῦτα ὁ Γαδάτας εἶπεν, 33 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφη, πιστεύω σοι· (ὁρῶ γάρ σου τὸν τρόπον) Φυλάττειν μέντοι ὄρα, εἰ ἐπιτήδειός εἰμι. Ἔως 34

ἔφα] In Guelf. a prima manu ὅτε fuit; deinde male ἀποσβενῶναι habet scriptum.

31. σοι τοὺς θεοὺς] Articulum τοὺς omisit Guelf. πάντα post ἀκούουσι ex eodem libro accessit, qui οὐδ' αἰσχρὸν deinceps dedit.

τὴν αὐτοῦ] Guelf. ἑαυτοῦ praebet.

32. σέ τε] Juntina τε omisit; deinceps ταῖς εὐνοστέροις ex Guelf. dedit Zeune.

οἳ νῦν] Juntina οἳ dedit, quod omisit Aldina et Stephanus, qui οἳ conjectura affectus fuit, quod dant libri Gabr. Philel. Bodl. Guelf. Altorf.

οὔ δὴ πάλαι] Budensis οὐν δὴ πάλαι ἐπιθυμῶν τοῦ Περσῶν ἵππικοῦ, ἐκπλήσω εἰς. Etiam Alt. οὐν δὴ π. ἐπιθυμῶν

τοῦ Π. ἵππικοῦ. Edd. pr. quoque τοῦ Π. ἵππικοῦ. Junt. ἐκπλήσων, Ald. Castal. ἐκπλήσω, Brodæi libri ἐκπληρώσων. Nostra lectio debetur Philel. Steph. Guelf. τὸ ante τῶν ex Guelf. accessit.

ἔφη, ἔστ'] Guelf. ἔφη omisso ἂν ἐμὲ dedit pro ἂν με; idem εἰδῆς.

διδούς] Hoc ex Guelf. antiquo δούς substituit Zeune propter sequens λαμβάνων, quod Juntina, Guelf. et Altorf. in λαμβάνοις mutant. Postea οἶδα πῶς Guelf.

33. μὲν, ἔφη] Ex Guelf. ἔφη accessit; μὲν πᾶν πιστεύω Philelphus legisse videtur. Γαδάτης Altorf.

ὄρα εἰ] Edd. pr. ἄρα, Castal. ἄρα, margo Steph. ἄρα εἰ. Nostrum est

μὲν γὰρ Φίλοι ἤμεν τῷ Ἀσσυρίῳ, καλλίστη δὲ ἔδοκει εἶναι ἢ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κτήσις· (τῆς γὰρ μεγίστης πόλεως Βαβυλῶνος ἐγγὺς οὔσα, ὅσα μὲν ὠφελεῖσθαι ἐστὶν ἀπὸ μεγάλης πόλεως, ταῦτα ἀπελαύομεν· ὅσα δὲ ἐνοχλεῖσθαι, οἴκαδε δεῦρο ἀπιόντες τούτων ἐκποδῶν ἡμεν) νῦν δὲ ἐπεὶ ἐχθροὶ ἐσμεν, δῆλον ὅτι, ἐπειδὴν σὺ ἀπέλθης, καὶ αὐτοὶ ἐπιβουλεσόμεθα, καὶ ὁ οἶκος ὅλος· καὶ οἶμαι, λυπηρῶς βιωσόμεθα [ὅλως], τοὺς ἐχθροὺς καὶ
 35 πλησίον ἔχοντες, καὶ κρείττους ἡμῶν αὐτῶν ὀργῶντες. Τάχ' οὖν εἶποι τις ἄν'· καὶ τί δὴ ταῦτα οὐκ ἐνενοοῦ, πρὶν ἀποστῆναι; Ὅτι, ὦ Κύρε, ἡ ψυχὴ μου, διὰ τὸ ὑβρίσθαι καὶ ὀργίζεσθαι, οὐ τὸ ἀσφαλέςτατον σκοποῦσα διήγεν, ἀλλ' ἀεὶ τοῦτο κύουσα, ἄρα ποτε ἔσται ἀποτίσασθαι τὸν καὶ θεοῖς ἐχθρὸν καὶ ἀνθρώποις, ὃς διατελεῖ μισῶν, οὐκ ἦν τίς τι αὐτὸν ἀδικήσῃ, ἀλλ' ἦν τινα ὑποπτεύσῃ
 36 βελτίονα ἑαυτοῦ εἶναι. Τοιγαρῶν, οἶμαι, αὐτὸς πονηρὸς ὢν πᾶσι πονηροτέροις ἑαυτοῦ συμμαχοῖς χρήσεται· Ἦν δέ τις ἄρα καὶ βελτίων αὐτοῦ Φανῆ, θάρρει, ἔφη, ὦ Κύρε, οὐδέν σε δεήσει τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ μάχεσθαι, ἀλλ'

in libris Brodæi Guelf. et Steph. In Guelf. supra ὅρα scriptum est ἄρα; Altorfinus ἔφη ἄρα dat.

34. καλλίστη δὲ] Guelf. δὲ omisit. deinde οὔσα est pro οὔσης positum.

[ὅλως]] Ad sequentia referebat Zeune, quoniam duo adverbia sine copula uni verbo addi non possint; rectius Weiske fecutus Edd. pr. cum prioribus copulavit; sed optime omnium Altorf. omisit; igitur seclusi.

35. εἶποι τις ἄν'] Ita libri Philel. Brodæi, Guelf. εἶποις ἄν' Edd. ante Zeunium. τις εἶποι ἄν' Altorf.

τί δὲ] Ita Edd. et Altorf. nisi quod ἐνενοοῦν dant. τί δὲ τα οὐχ οὕτως ἐνενοοῦ ex Philel. Brod. Guelf. dederunt Zeune et Weiske. In vulgari lectione ἐνενοοῦν nihil nisi librariorum vel operarum aberratio videtur esse, ut in eo quod ex libris suis posuit

Brodæus καὶ τί δὲ τα οὐχ οὕτως ἐγένουν. Mihi unice vera videtur esse vetus lectio; nec si dici possit οὕτω ἐνενοῖσθαι, ut οὕτω γιγνώσκειν, tamen huic loco convenit significatio istius formæ. ταῦτα ἐνενοῖσθαι est contiderare hæc, ut in Anabasi iii. 1, 3. ταῦτα ἐνενοοῦμενοι καὶ ἀθύμως ἔχοντες. Idem plane est ἐνδυμοῦμαι ταῦτα ii. 4, 5. ibidem.

ἀλλ' ἀεὶ] Guelf. ἀεὶ—ἀποτίσασθαι.

ἀδικήσῃ] Juntina cum Altorf. hoc pro ἀδικῆ dedit. deinde ἰάν τινα Guelf. Postea βελτίονα αὐτοῦ Junt. cum Altorf.

36. συμμαχοῖς] Ex Guelf. ζυμμάχοις dedit Zeune: deinde αὐτοῦ Junt. et Altorf.

ἦν δέ τις] Guelf. ἰάν δέ τις. idem deinde cum Philel. τούτω ἀρκέσει dedit pro ἀρκέσει τοῦτο.

ἐκεῖνος τούτῳ ἀρκέσει μηχανώμενος, ἕως ἂν ἔλῃ τὸν ἑαυτοῦ βελτίονα. Τῷ μέντοι ἐμὲ ἀνίῳν καὶ σὺν τοῖς πονηροῖς ῥαδίως, οἶμαι, κρείττων ἔσται.

Ἀκούσαντι ταῦτα τῷ Κύρῳ ἔδοξεν ἄξια ἐπιμελείας 37 λέγειν· καὶ εὐθύς εἶπε, Τί οὖν, ἔφη, ᾧ Γαδάτα, οὐχὶ τὰ μὲν τείχη Φυλακῆ ἔχυρὰ ἐποίησας, ὅπως ἂν σοι εἴη ἀσφαιλῶς χρῆσθαι, ὅποταν εἰς αὐτὰ ἴης· αὐτὸς δὲ σὺν ἡμῖν στρατεύῃ, ἵνα, ἢν οἱ θεοὶ, ὥσπερ οὖν, σὺν ἡμῖν ᾧσιν, οὗτός σε φοβῆται, ἀλλὰ μὴ σὺ τοῦτον; Ὅτι δὲ ἡδύ σοι ὄραῖν τῶν σῶν, ἢ ὅτῳ συνῶν χαίρεις, ἔχων σὺν ἐμοὶ πορεύου. Καὶ σύ τ' ἂν ἐμοὶ, ὡς γε ἐγὼ δοκῶ, πάνυ ἂν χρήσιμος εἴης, ἐγὼ τέ σοι, ὡς ἂν δυνάμει, πειράσομαι. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Γαδάτας ἀνέπνευσέ τε καὶ εἶπεν, Ἄρ' 38

ἕως ἂν] Juntina ὡς ἀπολείσει τὸν αὐτοῦ. Aldina ἕως ἂν ἔλῃ, Brodæi liber ἕως ἀνέλῃ, et Bodl. Guelf. et Philél. quod Leoncl. probabat. Mihi ὅπως ἀπολείσει maxime omnium placet. Interim vulgarem distinctionem correxi, sublato commate post ἀρκέσει. Ita enim supra iv. 5, 44. οὔτε ἐγὼ ἀρκίσω ὑμῖν πρῶτων πρὸ ὑμῶν. Econ. xii. 4. ὅστις μέλλει ἀρκέσειν ὅταν ἐγὼ ἀπῶ, ἀπὸ ἐμοῦ ἐπιμιλούμενος.

ἑαυτοῦ] Ita cum libris Brodæi, Guelf. Altorf. Zeune; αὐτοῦ Edd. pr. αὐτοῦ dedit Steph.

Τῷ μέντοι] Leonclavii conjecturam dedi pro τοῦ, ad quod intelligit ἕνεκα Weiske. Sed loci i. 3, 9. τοῦ δὲ—μὴ λυσιστελεῖν longe est diversa ratio. Deinde articulum ante πονηροῖς omisit Guelf. non inepte.

37. ταῦτα τῷ K.] Ita cum Guelf. Zeune pro. τῷ K. ταῦτα. sequens ἄξια in Altorf. aliena manus supplevit.

ἔχυρὰ] Juntina ἰσχυρὰ. deinde ἐποίησαμεν Guelf. et Philél. sed corrector ἐποίησας dedit.

ἂν σοι] Guelf. ἂν σῶα ἢ χρῆσθαι ἀσφ. Eriam Altorf. χρῆσθαι ἀσφ. dat.

Ὅτι δὲ ἡδύ] Weiske δὲ pro οὖν positum putabat; sed ex comparatione sectionis 39, et antecedentium hujus

ipfius conjecturam idem ducebat olim hic scriptum fuisse: Ἀπελθὼν οὖν οὐστinas μὲν ἠγῆ ἱκανοὺς πρὸς τούτο εἶναι, φύλακας τῶν τειχέων ποίει. Ὅτι δὲ et seqq. Adjungit longam disputationem de quæstione ista; quam ipse sibi finxit vir doctus et his conceptam verbis proposuit: quomodo Gadatas, dum remanere vult, de rebus suis post discessum Cyri timeat, profecturus idem cum Cyro, sua omnia in tuto collocata esse credat. Verum nullibi scriptum exstat indicium Gadatam remanere voluisse ab initio, consilium vero deinde mutasse. Igitur reliqua disputatione superfedere poterat Weiske.

συνῶν χαίρεις, ἔχων] Ex Guelf. et Altorf. vulgatum χαίροις correxi; deinde σὺν ἑαυτῷ πορεύου Guelf. Ceterum pessime Edd. nuperæ ἔχων jungunt præcedenti χαίροις, cum sit verbo πορεύου adjungendum.

ὡς γε ἐγὼ δοκῶ] Ita cum Guelf. scripsi pro ὡς γέ μοι δοκῶ, quod si græcum etiam esset, in hac tamen verborum σύ τ' ἂν ἐμοὶ vicinia tolerari repetitum μοι non debebat. Altorf. ὡς ἐγὼ δοκῶ, ex quo et Aldina sequens ἂν inferui. Postea ἔγωγε σοι Guelf.

ὡς ἂν] Edd. pr. Steph. i. Altorf. ὡς ἂν. Ad πειράσομαι intellige χρήσιμος εἶναι.

- οὖν, ἔφη, νῦν δυναίμην ἂν συσκευασάμενος φθάσαι, πρὶν σε ἐξιέναι; βούλομαι γάρ τοι, ἔφη, καὶ τὴν μητέρα μετ' ἑμαυτοῦ ἀγαγεῖν. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, φθάσεις μέντοι· ἐγὼ γὰρ ἐπισχήσω, ἔστ' ἂν καλῶς σὺ Φῆς ἔχειν.
- 39 Οὕτω δὴ ὁ Γαδάτας ἀπελθὼν, Φύλαξι μὲν τὰ τείχη σὺν Κύρῳ ὠχυρώσατο, συνεσκευάσατο δὲ πάντα, ὅποσους ἂν οἶκος μέγας καλῶς οἰκοῖτο. Ἦγετο δὲ καὶ τῶν ἑαυτοῦ τῶν τε πιστῶν, οἷς ἤδετο, καὶ ὧν ἠπίστει πολλοὺς, ἀναγκάσας τοὺς μὲν αὐτῶν καὶ γυναῖκας ἄγειν, τοὺς δὲ καὶ ἀδελφάς, ὡς δεδεμένους τούτοις κατέχει αὐτούς.
- 40 Καὶ τὸν μὲν Γαδάταν ὁ Κύρος ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν ἦει ἔχων καὶ ὀδῶν Φραστῆρα καὶ ὑδάτων καὶ χιλοῦ καὶ σίτου, ὡς αἰεὶ ἐν τοῖς ἀφθονωτάτοις στρατοπεδεύοιτο.

- 41 Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος καθέωρα τὴν τῶν Βαβυλωνίων πόλιν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ἡ ὁδὸς, ἣν ἦει, παρ' αὐτὸ τὸ τεῖχος φέρειν, καλέσας τὸν Γωβρύαν καὶ τὸν Γαδάταν, ἠρώτα, εἰ ἄλλη ὁδὸς εἴη, ὥστε μὴ πάνυ πλησίον ἄγειν τοῦ τείχους. Καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν· Εἰσὶ μὲν, ὧ δέ-
- Cyrus exponit, cur in itinere non prope Babylona, sed aliquo spatio remotus, præterire velit.

38. νῦν δυναίμην] Hic Altorfimum librum sequor. Vulgo est δυναίμην—ἀγειν μετ' ἑμαυτοῦ.

φθάσεις μέντοι] Est μέντοι affirmantis, vero. Camerarius antevertes omnino. deinde Guelf. ἕως ἂν Φῆς καλῶς ἔχειν.

39. Γαδάτας] Altorf. Γαδάτης. Sequentia ex libro Philelphi, Bodl. et Guelf. constituit Zeune; antea fuit ἐφύλαξε, — Κύρῳ ἂ ὠχυρώσατο. Est vero φύλαξι ὠχυρωσθαι idem quod antea dixerat φυλακῇ ἰχυρῶ ποιεῖν.

ὅποσους ἂν] Altorf. ἂν et καλῶς omisit; supra iv. 5, 39. similiter οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς, ubi Philel. καλῶς non reddidit.

Ἦγετο] Juntina ἦγεν dedit; deinde οἷς ἠπίστει Altorf. quod præfero.

μὲν αὐτῶν] Guelf. cum Philel. αὐτῶν omisit; Altorf. πολλοὺς αὐτῶν—τοὺς μὲν αὐτῶν. Priore loco positum αὐτῶν mihi magis placet.

ἀδελφάς] Has nominat liber Philel. Gabr. Juntinae, Bodl. Altorf. ἀδελφούς cum aliis Guelf. a prima manu.

40. ὁ Κύρος] Philel. et Guelf. εὐδὺς ὁ Κύρος: deinde Guelf. ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν ἦει ἔχων. Edd. pr. σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν, quod corrector in Guelf. adscripsit. Ordinem vulgarem ἔχων ἦει ex Guelf. mutavi. Altorf. Γαδάτην—ἔχων εἶη.

καὶ σίτου] Omisit hæc Guelf. deinde στρατοπεδεύοιτο cum libris Philel. Gabr. cum Hutchinsono admonitu Leonclavii scripsi pro στρατεύοιτο. Ex Philel. Bodl. Guelf. scriptura ὡς εἶη—στρατοπεδεύεσθαι recepit, infinitum modum cum Zeunio Weifke.

41. καθέωρα] Altorf. καθέωρα—αὐτὸ τείχος—Γαδάτην.

εἰ ἄλλη] Guelf. εἰ εἶη ὁδὸς ἄλλη—πάνυ ἐγγὺς τοῦ τείχους ἄγειν.

σποτα, καὶ πολλὰ ὁδοί· ἀλλ' ἐγώ, ἔφη, ὠόμην, καὶ βούλεσθαι ἂν σε νῦν ὅτι ἐγγύτατα ἄγειν τῆς πόλεως, ἵνα καὶ ἐπιδείξῃς αὐτοῖς τὸ στράτευμα, ὅτε σοι ἤδη πολὺ τέ ἐστι καὶ καλόν· ἐπειδὴ καὶ, ὅτι ἔλαττον εἶχες, προσῆλθές τε πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος, καὶ ἐθεῶντο ἡμᾶς οὐ πολλοὺς ὄντας· νῦν δὲ, καὶ εἰ παρεσκευασμένος τί ἐστιν, ὥσπερ πρὸς σε εἶπεν, ὅτι παρασκευάζεται ὡς μαχούμενός σοι, οἶδα, ὅτι ἰδόντι αὐτῷ τὴν σὴν δύναμιν πάλιν ἀπαρασκευάστα τὰ αὐτοῦ φανεῖται.

Καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε· Δωκεῖς μοι, ὦ Γω-43
βρύα, θαυμάζειν, ὅτι, ἐν ᾧ μὲν χρόνῳ πολὺ μείονα ἔχων
στρατιὰν ἤλθον, πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος προσήγαγον· νῦν
δὲ, πλείω δύναμιν ἔχων, οὐκ ἐθέλω ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη
ἄγειν. Ἀλλὰ μὴ θαύμαζ', ἔφη· οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστὶ 44
προσάγειν καὶ παράγειν. Προσάγουσι μὲν γὰρ ἅπαν-
τες, οὕτω ταξάμενοι, ὡς ἂν ἄριστοι εἶεν μάχεσθαι·

42. ὠόμην] Guelf. ὠμην—ἐγγυτάτω τῆς πόλεως ἄγειν—ἐπιδείξαις αὐτὸ, (sed correctum αὐτοῖς,) ὅτι τὸ στράτευμά σου ἤδη πολὺ τι. Philel. et margo Steph. αὐτῷ, quod recepit Zeune, idem margo Steph. ὅτι τὸ στρ. σου. deinde πολὺ τι pro πολὺ τι ex libris Brodæi et Guelf. dedit Steph. ὠμην—αὐτοῖς καὶ τὸ στράτευμα ὅτι ἤδη σοι πολὺ τι.

ἐπειδὴ] Ita Guelf. pro ἐπεὶ. deinde ἰθεῖατο Philel. et margo Steph. quod recepit Zeune. ἡμᾶς deinceps Steph. Ed. 2. et Hutchinsoniana.

καὶ εἶ] Ex Guelf. εἶ καὶ dedit Zeune; sequens τι Stephanus in τι mutavit: τις est in Altorf. Mihi nihil horum placet. deinde Philel. libri Brodæi et margo Steph. προσῆλθον.

παρασκευάζεται] Ita libri Brodæi et Guelf. παρασκευάσαστο Edd. pr. παρασκευάσαστο Steph. et Altorf.

σοι, οἶδα] Omissum σοι addit Philel. libri Brodæi et Guelf. deinde οἶδ' ὅτι ὡς ἰδόντι. postea ἀπαρασκευαστότατα ex Philel. Brodæi, Guelf. libro et

marginè Steph. dedit Zeune.

43. ἐν ᾧ μὲν] Guelf. omisso μὲν—προσήγαγον—ἐπεὶ πλείω δ. ἔχω. Etiam Philelphus ἐπεὶ—ἔχω reddidit.

44. Ἀλλὰ μὴ] Ita Philel. et Guelf. Vulgo ἀλλὰ γὰρ μὴ. Zeune γὰρ feculfit. sequens ἔφη omisit idem Guelf.

προσάγειν καὶ παράγειν] Auctore Guelf. libro interfertum vulgo τι omisi. Nam duæ actiones hic non copulantur tempore, sed potius oratione distinctæ comparantur. Pro παράγειν libri Gabr. ἀπάγειν præbebant. Eadem varietas mox recurret.

γὰρ ἅπαντες] Guelf. γὰρ πάντες; deinde eundem cum Philel. et marginè Steph. sequimur: ante Zenium fuit: ὡς ἂν ὀνομαζοῦντο ἄριστα μάχεσθαι. Suidæ locus ab interpretibus non animadversus in verbo προσάγειν ita h. l. retulit: πάντες οἱ παρατάξάμενοι ἢ ἂν ἄριστοι εἶεν μάχεσθαι· παράγουσι δὲ οἱ σάφρονες—ἀνάγκη ἐκτεταρμ. etc.

ἀπάγουσι μέντοι οἱ σάφρονες, ἢ ἂν ἀσφαλέςτατα, οὐχ ἢ
 45 ἂν τάχιστα ἀπέλθοιεν. Παριέναι δὲ ἀνάγκη ἐστὶν ἐκ-
 τεταμέναις μὲν ταῖς ἀμάξαις, ἀνειργυμένοις δὲ καὶ τοῖς
 ἄλλοις σκευοφόροις ἐπὶ πολὺ ταῦτα δὲ πάντα δεῖ προ-
 κεκαλύφθαι τοῖς ὀπλοφόροις, καὶ μηδαμῆ τοῖς πολε-
 46 μίοις γυμνὰ ὄπλων τὰ σκευοφόρα φαίνεσθαι. Ἀνάγκη
 οὖν, οὕτω πορευομένων, ἐπὶ λεπτόν καὶ ἀσθενὲς τὸ μά-
 χιμον τετάχθαι. Εἰ οὖν βούλοιντο ἀθρόοι ἐκ τοῦ τεί-
 χους προσπεσεῖν, ὅπῃ ἂν προσμίξειαν, πολὺ ἐρρωμένε-
 47 στερον συμμιγνύοιεν τῶν παριόντων. Καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ
 μακρὸν πορευομένοις μακραὶ καὶ αἱ ἐπιβοήθειαι, τοῖς δὲ
 ἐκ τοῦ τείχους βραχὺ πρὸς τοὺς ἐγγὺς καὶ προσδραμεῖν
 48 καὶ πάλιν ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ μὴ μεῖον ἀπέχοντες παρ-
 ἴωμεν, ἢ ἐφ' ὅσον καὶ νῦν ἐκτεταμένοι πορευόμεθα, τὸ
 μὲν πλῆθος κατόψονται ἡμῶν, ὑπὸ δὲ τῶν παρυφασμέ-

ἀπάγουσι μέντοι] Guelf. καὶ ἀπά-
 γουσι δὲ οἱ. Suidas παράγουσι δὲ οἱ
 laudat hinc.

45. ἀνειργυμένοις] Guelf. cum Suida
 ἀνειργυμένοις, Brodæi liber ἀνοιγυμένοις,
 quod interpretamentum vulgaris ἀν-
 ιργυμένοις esse ex etymologicis ratio-
 nibus demonstrari conatur Zeune,
 cum quo facit Weiske. Contra cum
 Leonclavio Muretus ἀνεμένους conje-
 cerunt, quod unice probō.

δὲ πάντα] Ita Guelf. Vulgo est δὲ
 διὰ πάντα.

46. ἐπὶ λεπτόν] Recte Camerarius :
 necesse est ordines militum extenuari et
 debilitari : Mihi tamen græca verba
 peregrini quid habere videntur.

ἀθρόοι] Hoc ordine Guelf. Vulgo
 est : βούλοιντο ἐκ τοῦ τείχους ἀθρόοι πῆ
 προσπεσεῖν. ubi πῆ Zeune inclusit ;
 ego propter sequens ὅπῃ omisi cum
 Guelf. At Fischer testatur in Guelf.
 esse προσπεσεῖν ποι. ἀθρόοι Altorf.

ὅπῃ ἂν] Recte ἂν Weiske tacitus
 supplevit omissum in libris omnibus.
 sequens προσμίξειαν ex Guelf. cum
 Zeunio dedi pro προσμίξειαν. In Co-
 dice tamen a prima manu fuit προσ-

μίξειε. Postea vulgatum πολλῶν ex
 eodem Guelf. correxi.

συμμιγνύοιεν] Ita cum Stephano
 Hutchinson et Weiske. Vulgatum
 συμμιγνύειν revocavit Zeune, ex priore
 periodo ἀνάγκη intelligens. πολὺ ἐρ-
 ρωμένους τέρων μιγνύειν Guelf. sed corre-
 ctor ἐρρωμένους τέρως dedit.

47. μακρὸν] Altorf. μακρῶν—μακρὰ
 καὶ ἐπιβ.

πρὸς τοὺς] Guelf. et margo Steph.
 πρὸς τὰ. deinde ἀπελθεῖν cum Philel.
 et Altorf. dedit Stephanus. ἀνελθεῖν
 cum Edd. pr. Guelf. sed ex corre-
 ctione ; a prima enim manu fuit
 ἐπελθεῖν.

48. ἐφ' ὅσον καὶ νῦν] Edd. pr. dant :
 ἐφ' ὅσον κατόψονται ἡμῶν καὶ sed verba
 κατ. ἡμῶν omisit Gabriel et Camera-
 rius, damnavitque Stephanus. Bro-
 dæus verba κατόψονται ἡμῶν ita retulit,
 ut necias huc an ad sequentia
 κατόψονται ἡμῶν pertineant. No-
 stram lectionem dant Bodl. Guelf. et
 Altorf. In Guelf. tamen verba καὶ
 νῦν—κατ. ἡμῶν in margine sunt addita :
 Altorfinus ἐφ' ὅσον dat.

νων ὄπλων πᾶς ὄχλος δεινὸς φανεῖται. Ἦν δὲ ἄρα 49
καὶ οὕτως ἰόντων ἐπέξιασίν πη, ἐκ πολλοῦ προορῶντες
αὐτοὺς οὐκ ἂν ἀπαράσκευοι λαμβανοίμεθα. Μᾶλλον
δὲ, ἔφη, ὦ ἄνδρες, οὐδ' ἐπιχειρήσουσιν, ὅπταν πρόσω
δέη ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπιέναι, ἢν μὴ τῷ ὄλῳ ὑπολάβωσι
τοῦ πάντος κρείττους εἶναι· φοβερὸν γὰρ ἢ ἀποχώρησις.
Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν, ἔδοξέ τε ὀρθῶς τοῖς παροῦσι λέ- 50
γειν, καὶ ὁ Γωβρύας, ὥσπερ ἐκέλευσεν, ἠγείτο. Παρα-
μειβομένου δὲ τὴν πόλιν τοῦ στρατεύματος, αἰὲ τὸ ὑπο-
λειπόμενον ἰσχυρότερον ποιοῦμενος ἀπεχώρει.

Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος οὕτως ἐν ταῖς γιγνομέναις ἡμέ- 51
ραις ἀφικνεῖται πρὸς τὰ μεθόρια τῶν Σύρων καὶ Μήδων, Castellis tri-
bus potitur.
ὄθεν περ ὠρμάτο, ἐνταῦθα δὴ τρία ὄντα τῶν Σύρων Φρού-
ρια, ἐν μὲν αὐτῶν, τὸ ἀσθενέστατον, προσβαλὼν βία

φανεῖται.] Ita ex versione Gabr. re-
scripsit Zeune pro φαίνεται.

49. Ἦν δ' ἄρα.] Libri Philelphi, Bro-
dæi, Guelf. a prima manu, et margo
Steph. habent ἂν οὖν (ἂν δ' οὖν Guelf.)
τῷ ὄντι. Sequens πη pro σιωπῇ ex li-
bris Brodæi, Bodl. Guelf. et Altorf.
receptum est ab Hutchinsono et Zeu-
nio.

ἔφη, ὦ ἄνδρες.] Guelf. ὦ ἄνδρες, ἔφη.
sequens δέη pro δέοι ex eodem et Al-
torf. recepi; quod ὅπταν postulare
videtur; δέοι vero cum ὅποτε melius
coit. Ceterum Altorf. ἐπιχειροῦσιν
ὅταν dat.

ἢν μὴ.] Guelf. ἂν μὴ—φοβερά; sed
corrector φοφερὸν dedit: in Altorfino
est: τῷ ὄλῳ πιστεύωσιν παντὸς κρείτ-
τους. Voluit, puto, dare: τῷ ὄλῳ
πιστεύωσιν παντὸς κρείττους εἶναι:
φοβερὸν γὰρ ἀποχ. Non inepte!

50. καὶ ὁ Γωβρύας.] Guelf. καὶ ἦγεν
ὁ Γωβρύας, ὥσπερ ἐκέλευσε. Τοῦ παρα-
μειβομένου δὲ τὴν πόλιν inferuit corre-
ctor. σπερ. αἰὲ τὸ ὑπολ. ἰσχυρότερον.
Comparativum modum pro ἰσχυρόν
dedit etiam cum Philelpho Step-
hanus et Altorfinus, in quo est τὸ ὑπο-
λειπόμενον αἰὲ ἰσχυρότερον. Mihi Guelf.
scripturæ veræ vestigia manifesta in-

dicare videtur. In vulgari enim vide-
quam duriter ad verba ὥσπερ ἐκέλευσε
intelligi ὁ Κύρος, ad sequens ἠγείτο
contra ὁ Γωβρύας, postea ad ποιοῦμενος
ἀπεχώρει iterum ὁ Κύρος intelligere
oporteat. Contra quam molliter om-
nia fluunt, si mecum ex vestigiis
Guelf. legeris: Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν,
ἔδοξέ τε ὀρθῶς τοῖς παροῦσι λέγειν, καὶ
ἦγεν ὁ Γωβρύας, ὥσπερ ἐκέλευσεν, τοῦ
παραμειβομένου τὴν πόλιν στρατεύμα-
τος τὸ ὑπολειπόμενον αἰὲ ἰσχυρότερον
ποιοῦμενος ἀπεχώρει. Ita simul sum-
ma orationis brevitate prætereuntis
exercitus celeritatis speciem Xeno-
phon imitatus esse videtur.

51. πρὸς τὰ.] Ex Guelf. et Zonara
eis τὰ recepit Zeune: idem liber
Σύρων—ἐνθεν περ. Multi etiam alii
libri Σύρων, alii Ἀσσυρίων habent. Et
supra iii. 3, 22. Ἀσσύριος nominavit
Xenophon, quem locum nunc respicit.
Infra vero c. v. 22. Syri ite-
rum pro Ἀσσυρίοις nominantur. Mihi
nominum ista inconstantia non placeat.

μὲν αὐτῶν.] Philel. Guelf. Zonaras
μὲν αὐτός. deinde βία προσβαλὼν
Guelf.

ἔλαβε, τὰ δὲ δύο Φρουρίῳ Φοβῶν μὲν ὁ Κῦρος, πείθων δὲ ὁ Γαδάτας, παρεσκεύασαν παραδῶναι τοὺς Φυλάτ-
τοντας.

CAP. V.

Cum novi milites, de quibus nuncius cum mandatis (libri iv. cap. 5. sect. 26.) missus erat, e Perfide ad Cyaxarem venissent, hic invitatu Cyri eo lubentius in ejus castra proficiscitur, quod cum suis exercitibus Medorum a-

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα διεπέπρακτο, πέμπει πρὸς Κυαζάρην, καὶ ἐπέστελλεν αὐτῷ ἡκεῖν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ὅπως περὶ τε τῶν Φρουρίων, ἃν εἰλήφεσαν, βουλευσάιντο, ὅ τι χρήσαιτο, καὶ ὅπως, θεασάμενος τὸ στράτευμα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων σύμβουλος γίγνοιτο, ὅ τι ἂν δοκοίη ἐκ τούτου πράττειν· ἦν δὲ κελεύη, εἶπε, ἔφη, ὅτι ἐγὼ ἂν ὡς ἐκείνον ἴοιμι στρατοπεδευσόμενος. Ὁ μὲν δὴ ἄγγελος ὤχετο ταῦτ' ἀπαγγέλλων·

Ὁ δὲ Κῦρος ἐν τούτῳ ἐκέλευσε τὴν τοῦ Ἀσσυρίου σκη-
νὴν, ἣν Κυαζάρει οἱ Μῆδοι ἐξείλον, ταύτην κατασκευάσαι ὡς κάλλιστα τῇ τε ἄλλῃ κατασκευῇ, ἣν εἶχον, καὶ

τὰ δὲ δύο] Ita pro τῶν δὲ δύο φρουρίων libri Brodæi, Gabr. Bodl. Guelf. Altorf. nisi quod δύο est in Bodl. Guelf.

ὁ Κῦρος — ὁ Γαδάτας] Articulum ex Zonara addidit Zeune. Sequens παρεσκεύασαν a Zonara acceptum in locum vulgaris ἔπεισε substituit Zeune; nec aptius libri scripti adhuc dederunt, nisi ἐποίησαν a Weiskio excogitatum propter similitudinem præferas.

1. διεπέπρακτο] Ita cum Guelf. Zeune pro διεπράξατο — ἐπίστελλεν ἡκεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸ στράτευμα. Zonaras εἰς τὸ στρατόπεδον dedit. Etiam Philelphus στρατόπεδον vertit.

περὶ τε] Guelf. omisso τε deinde σύμβουλος γίνηται. In Altorf. est χρήσονται.

ὅ τι ἂν] Altorf. ὅ τι δοκοίη ἐκ τούτων, omisso ἂν.

κελεύη] Hoc ex libris suis Brodæus etiam annotavit, et vertit Philelphus. Junt. κελύης. Ald. κελύεις. Guelf. ἰὰν δὲ κελεύη — ὅτι ἔγνω ὡς ἂν ἐκείνον

ἰὼν στρατοπεδευσάμενος. corrector ἔγνω supra scripsit.

2. ὁ μὲν δὴ] Guelf. δὴ omisit: deinde Zeune ejusdem libri, Philelphi et Zonara secutus auctoritatem correxit vulgatum ἐκέλευσεν ἐν τούτῳ τὸν Γαδάταν. cujus in curando Cyaxaris tabernaculo nullæ fuisse partes videntur; sequitur enim sect. 3. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἔπραττον: nec infra v. 5, 38. mentio fit Gadatæ, ubi Cyaxares inducitur in tabernaculum.

ἦν Κυαζάρει] Ex Zonara articulum τῷ addidit Zeune; Κυαζάρει ἦν οἱ Μῆδοι. Guelf. ἦν οἱ Μῆδοι τῷ Κυ.

κάλλιστα] Philel. Guelf. Zonaras βέλτιστα.

κατασκευῇ] Ex Guelf. et Zonara παρασκευῇ dedit Zeune; quanquam de Guelf. variatione tacet Fischeri collatio. Sed κατασκευῇ semper Xenophonti est instrumentum et ornamentum, παρασκευῇ apparatus, in primis bellicus.

ἦν εἶχον] Ita cum Philel. Guelf. et Zonara dedit Zeune pro εἶχεν.

τῶ γυναῖκε εἰσαγαγεῖν εἰς τὸν γυναικῶνα τῆς σκηνῆς, ^{gris mole-}
καὶ σὺν αὐταῖς τὰς μουσουργοὺς, αἵπερ ἐξηρημέναι ἦσαν ^{ftus esse}
Κυαζάρει. Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἔπραττον. Ὁ δὲ πεμ- ^{non vult.} 3
Φθεῖς πρὸς τὸν Κυαζάρην, ἐπεὶ ἔλεξε τὰ ἐντεταλμένα,
ἀκούσας ὁ Κυαζάρης αὐτοῦ, ἔγνω βέλτιον εἶναι, τὸ στρα-
τεύμα μένειν ἐν τοῖς μεθωρίοις. Καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι, οὓς
μετεπέμψατο ὁ Κῦρος, ἦκον· ἦσαν δὲ μυριάδες τέτταρες
τοξοτῶν καὶ πελταστῶν. Ὁρῶν οὖν καὶ τούτους πολλὰ 4
σινωμένους τὴν Μηδικὴν, τούτων αὖ ἐδόκει ἥδιον ἀπαλλα-
γῆναι μᾶλλον, ἢ ἄλλον ὄχλον εἰσδέξασθαι. Ὁ μὲν
δὴ ἐκ Περσῶν ἄγων τὸν στρατὸν, ἐρόμενος τὸν Κυα-
ζάρην, κατὰ τὴν Κύρου ἐπιστολὴν, εἴ τι δεόιτο τοῦ στρα-
τεύματος, ἐπεὶ οὐκ ἔφη δεῖσθαι, αὐθημερὸν, ἐπεὶ ἤκουσε
παρόντα Κῦρον, ὤχετο πρὸς αὐτὸν ἄγων τὸ στρατεύμα.

Ὁ δὲ Κυαζάρης ἐπορεύετο τῇ ὑστεραίᾳ σὺν τοῖς παρα- 5
μείνασι Μήδων ἰππεῦσιν· ὡς δ' ἤσθετο ὁ Κῦρος πρὸς- ^{Cyrus ob-}
ίοντα αὐτὸν, λαβὼν τοὺς τε τῶν Περσῶν ἰππέας, πολλοὺς ^{viam Cy-}
ἤδη ὄντας, καὶ τοὺς Μήδους πάντας καὶ τοὺς Ἀρμενίους ^{axari pro-}
^{cedit cum}
^{equitatu.}

τῶ γυναῖκε] Ineptissimam lectio-
nem τῶ γυναῖκα ex Guelf. et Zonara
induxit cum Zeunio Weiske: hic
tamen τῶ γυναῖκας dedit, et deinceps
αὐταῖς vulgatum retinuit, ille ex iis-
dem libris ταύτη dedit. Sed Cyaxari
plures de præda mulierculas fuisse
exemptas testatur Xenophon ipse su-
pra iv. 5, 52. ut recte admonuit
Weiske.

Κυαζάρει] Articulum τῶ ex Zonara
addidit Zeune: Κυαζάρη dat Altorf.
deinde Κυαζάρη Guelf.

3. ὁ Κυ. αὐτοῦ] Guelf. αὐτοῦ ὁ Κυ.
— ἐν αὐτοῖς μεθωρίοις. sed corrector
hoc ἐν inferuit.

4. καὶ τούτους] Guelf. καὶ τοὺς σινω-
μένους πολλὰ—τούτων ἂν ἰδοῖκε ἥδιον
ἀπ. ἢ ἄλλον omisso μᾶλλον, quod facit
etiā Bodl. σινωμένους πολλὰ Al-
torf. Cf. supra ad ii. 4, 10.

ἐπιστολὴν] Margo Guelf. ἐντολὴν re-

fert, quod recepit Welfius, deinde
στρατοῦ Guelf.

ἐπεὶ ἤκουσε] Mihi oratio Xeno-
phontis hic nimis simplex nec satis
varia tædium facit. Vide modo ge-
minum ἐπεὶ οὐκ ἔφη δεῖσθαι, quod sta-
tim præcessit!

5. ἐπορεύετο τῇ ὑστεραίᾳ] Hoc ordi-
ne Guelf. τῇ ὑστ. ἐπορεύ. Edd. ante
Zeunium. idem liber τοῖς παραμείνα-
σιν ἰππεῦσι Μήδων. Zonaras παραμεί-
νασιν αὐτῶ τῶν Μήδων. unde articulum
τῶν addidit Zeune.

τοὺς τε τῶν] Ita ex Philel. Guelf.
Zonara et margine Steph. Zeune
scripsit pro τοὺς Πέρσας.

Μήδους πάντας] Ex Philel. libro,
Brodæi, Guelf. et Zonara παρόντας
prætulit Zeune. At ita debebat esse
τοὺς παρόντας Μήδους vel τοὺς τῶν
Μήδων παρόντας.

καὶ τοὺς Ἑρκανίους, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς
 εὐιπποτάτους τε καὶ εὐοπλοτάτους, ἀπῆντα· καὶ ἐπίδει-
 6 κνυσι τῷ Κουαζάρει τὴν δύναμιν. Ὁ δὲ Κουαζάρης, ἐπεὶ
 εἶδε σὺν μὲν τῷ Κύρῳ πολλοὺς τε καὶ καλοὺς καὶ γαθούς
 ἐπομένους, σὺν ἑαυτῷ δὲ ὀλίγην τε καὶ ὀλίγου ἀξίαν Σε-
 ραπείαν, ἀτιμόν τι αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι, καὶ ἄχος αὐτὸν
 ἔλαβεν. Ἐπεὶ δὲ καταβάς ὁ Κῦρος ἀπὸ τοῦ ἵππου
 προσῆλθεν ὡς Φιλήσων αὐτὸν κατὰ νόμον, ὁ Κουαζάρης
 κατέβη μὲν ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀπεστράφη δὲ καὶ ἐφίλησε
 7 μὲν οὐ, δακρύων δὲ Φανερός ἦν. Ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος
 τοὺς μὲν ἄλλους ἅπαντας ἀποστάντας ἐκέλευσεν ἀνα-
 παύσασθαι· αὐτὸς δὲ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κουα-
 ζάρους, καὶ ἀπαγαγὼν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ ἔξω ὑπὸ Φοίνικας
 τινάς, τῶν τε Μηδικῶν πέλων ὑποβαλεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ,
 καὶ καθίσας αὐτὸν καὶ παρακαθιστάμενος ἤρετο ὧδε·

8 Εἰπέ μοι, ἔφη, πρὸς τῶν Θεῶν, ὧ Θεῖε, τί μοι ὀργίζῃ,
 καὶ τί χαλεπὸν ὄρων οὕτω χαλεπῶς φέρεις; Ἐνταῦθα
 δὴ ὁ Κουαζάρης ἀπεκρίνατο τοιάδε, Ὅτι, ἔφη, ὧ Κῦρε,
 δοκῶν γε δὴ, ἐφ' ὅσον ἀνθρώπων μνήμη ἐφικνεῖται, καὶ

Altercatio
 inter Cy-
 axarem et
 Cyrum.

τε καὶ] Guelf. τε omisso ἀπῆντα
 ἐπίδεικνυς, quam scripturam etiam in
 Philel. et Zonara exstantem recepit
 Zeune. ἀπῆντα λαβὼν καὶ ἐπίδεικνυσι
 cum Edd. pr. Altorf. qui postea Κουα-
 ζάρει dat.

6. καλοὺς] Zonaras omisit: dein-
 de ἐπομένους pro συνεπομένους ex eo-
 dem et Guelf. posui: postea καὶ αὐτῷ
 ὀλίγην Altorf.

αὐτῷ ἔδοξεν] Hoc ordine cum Zo-
 nara Guelf. ἔδοξεν αὐτῷ ante Zeu-
 nium.

προσῆλθεν] Junt. ἤλθεν, Ald. προσ-
 κειῖθεν.

7. τούτου δὴ] Ex Guelf. pro δὲ de-
 dit Zeune: deinde πάντας ἀναστάν-
 τας Guelf. cum Philel. libro, Bro-
 dæi et margine Steph. Vulgata tam-
 en a correctore est suppleta in
 Guelf. Postea ἀναπαύσασθαι Guelf.

Κουαζάρους] Hoc in Guelf. corrector
 dedit pro Κουαζάρου.

τῶν τε Μ. πέλων] Philel. et Bodl.
 τὸν τε Μηδικὸν πῆλον. Altorf. Κουαζα-
 ρους ἀπαγαγὼν—Μηδικῶν ἀπέλων. sed
 a punctis suppositis est notatum et
 iota ante λ super rasura.

ὑποβαλεῖν] Hoc Guelf. pro ὑποβάλ-
 λειν dedit. deinde παρακαθιστάμενος Al-
 torf. Pro ἤρετο ex Philel. Guelf. ex
 margine Steph. ἔπειν dedit cum Zeu-
 nio Weifke.

8. ἀπεκρίνατο] Ita cum Aldina
 Steph. omisso τοιάδε Philel. et Guelf.
 λέγει αὐτῷ Juntina et Altorf. Se-
 quens ἔφη omisit Guelf.

ἐφικνεῖται] Guelf. ἐφικνεῖται. dein-
 de πεφικνῶς Edd. pr. Altorf. quod
 corrector in Guelf. adscripsit. Simi-
 liter postea ὄρων Guelf. Altorf.

τῶν πάλαι προγόνων καὶ πατὴρ βασιλέως πεφυκέναι, καὶ αὐτὸς βασιλεὺς νομιζόμενος εἶναι, ἑμαυτὸν μὲν ὄρῳ οὕτω ταπεινῶς καὶ ἀναξίως ἐλαύνοντα, σὲ δὲ τῇ ἐμῇ θεραπεΐᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ δυνάμει μέγαν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ παρόντα. Καὶ ταῦτα χαλεπὸν μὲν οἶμαι καὶ ὑπὸ πο-9 λεμίων παθεῖν, πολὺ δὲ, ὦ Ζεῦ, χαλεπώτερον, ὑφ' ὧν ἤκιστα ἐχρῆν ταῦτα πεπονθέναι. Ἐγὼ μὲν γὰρ δοκῶ δεκάκις ἂν κατὰ τῆς γῆς ἡδίων δύναι, ἢ ὀφθῆναι οὕτω ταπεινός, καὶ ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐμοῦ ἀμελήσαντας καὶ ἐπεγγελῶντας ἐμοί. Οὐ γὰρ ἀγνοῶ ταῦτ', ἔφη, ὅτι οὐ σὺ μοῦ μόνον μείζων εἶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐμοὶ δοῦλοι ἰσχυρότεροι ἐμοῦ ὑπαντιάζουσί μοι, καὶ κατεσκευασμένοι εἰσιν, ὥστε δύνασθαι ποιῆσαι μᾶλλον ἐμὲ κακῶς, ἢ παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ. Καὶ ἅμα ταῦτα λέγων πολὺ ἔτι μᾶλλον 10 ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν δακρύων· ὥστε καὶ τὸν Κύρον ἐπεσπάσατο ἐμπλησθῆναι δακρύων τὰ ὄμματα. Ἐπισχῶν δὲ μικρὸν ἔλεξε τοιάδε ὁ Κύρος·

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Κυαζάρη, οὔτε λέγεις ἀληθῆ, οὔτε ὀρθῶς γιγνώσκεις, εἰ οἶε τῇ ἐμῇ παρουσίᾳ Μήδους κατεσκευάσθαι σοι ἱκανούς [εἶναι] κακῶς ποιεῖν. Τὸ μέντοι σε θυμοῦσθαι καὶ φοβεῖσθαι οὐ θαυμάζω· 11 εἰ μέντοι γε δικαίως ἢ ἀδίκως αὐτοῖς χαλεπαίνεις, πα-

9. δοκῶ] deinceps ἔφη inferit Altorf. deinde καταδῦναι ἡδίων Brodæi liber; Guelf. et margo Steph. ἐμοὺς et frequentem copulam καὶ omisit Altorf. Postea ἐπαγγελῶντας Edd. pr.

ὑπαντιάζουσι] Liber Brodæi, Guelf. et margo Steph. ὑπαντῶσι. Inter lineas Guelf. ὑπαντῶσι adscriptum est. Sequens εἰσιν ex libris Brodæi et Guelf. accessit jam in Editione Steph. omissum in Edd. pr. et Altorf.

10. τοιάδε ὁ Κ.] Guelf. articulum ὁ omisit et sequens ἔφη.

ὦ Κυαζάρη] Juntina et Altorf. ὦ θεί. Sequens ἀληθῆ Philel. Guelf.

et margo Steph. dedit pro ἀληθῶς.

σοι ἱκανούς] Ex Guelf. κατισκ. σοι ἱκανούς εἶναι κακῶς ποιεῖν (ubi corrector supra σοι adscripsit σε) vulgatum ὥστε ἱκανούς εἶναι σε κακῶς ποιεῖν correcti. Sententia ita fit universalis et Cyrus præsentia sua Medos non modo malevolos erga Cyaxarem factos, sed omnino ad male cuicumque faciendum paratos esse negat. Tantum εἶναι in Guelf. adjectum ἱκανούς seclusi.

11. καὶ φοβεῖσθαι] Hæc Guelf. omisit; deinde ponit ἀδίκως ἢ δικαίως.

ρήσω ταῦτο· (οἶδα γὰρ, ὅτι βαρέως ἀν Φέροις ἀκούων ἐμοῦ ἀπολογουμένου ὑπὲρ αὐτῶν) τὸ μέντοι ἀνδρὰ ἀρχοντα πᾶσιν ἅμα χαλεπαίνειν τοῖς ἀρχομένοις, τοῦτο ἐμοιγε δοκεῖ μέγα ἀμάρτημα εἶναι. Ἀνάγκη γὰρ, διὰ τὸ πολλοὺς μὲν φοβεῖν, πολλοὺς ἐχθροὺς ποιεῖσθαι· διὰ δὲ τὸ πᾶσι ἅμα χαλεπαίνειν, πᾶσιν αὐτοῖς ὁμόνοιαν

12 ἐμβάλλειν. Ὡν ἕνεκα, εὖ ἴσθι, ἐγὼ οὐχὶ ἀπέπεμπον ἄνευ ἐμαυτοῦ τούτους, φοβούμενος, μὴ τι γένοιτο διὰ τὴν σὴν ὀργὴν, ὅ τι πάντας ἡμᾶς λυπήσοι. Ταῦτα μὲν οὖν σὺν τοῖς θεοῖς ἐμοῦ παρόντος ἀσφαλῶς ἔξει σοι· τὸ μέντοι σε νομίζειν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι, τοῦτ' ἐγὼ χαλεπῶς πᾶνυ φέρω, εἰ, ἀσκῶν, ὅσον δύναμαι, τοὺς φίλους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν, ἔπειτα τάναντία τούτου δοκῶ

13 ἐξεργάζεσθαι. Ἀλλὰ γὰρ, ἔφη, μὴ οὕτως εἰκῆ ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιώμεθα· ἀλλ', εἰ δυνατόν, σαφέστατα κατίδωμεν, ὁποῖόν ἐστι τὸ παρ' ἐμοῦ ἀδίκημα. Καὶ τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἐγὼ ὑποτίθεμαι· ἦν γάρ τί σε ἐγὼ φανῶ κακὸν πεποιηκῶς, ὁμολογῶ ἀδικεῖν· ἦν μέντοι μηδὲν φαίνωμαι κακὸν πεποιηκῶς, μηδὲ βουληθεῖς, οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμολογήσεις, μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖ-

φίροις] Guelf. cum Junt. Ald. φίρης. deinde ἐμοιγε δοκεῖ ex Altorf. de di pro ἐμοῖ δοκεῖ.

πᾶσιν ἅμα] Ordine sic inverso Guelf.

12. Ὡν ἕνεκα] Guelf. ὦν οὕνεκα—οὐκ ἀπέπεμπον—διὰ τὴν ὀργὴν (omisso σὴν ut fecit Philolphus)—λυπήσοι cum Altorf. quod in vulgati λυπήσοι locum receperunt Zeune et Weiske. Mihi λυπήσῃ usui magis convenire videtur.

ἔξει] Philolphi libri, Brodæi, Guelf. et margo Steph. ἔξει.

ἀδικεῖσθαι] Edd. pr. δι' ἀδικεῖσθαι τοῦτ'. Castalio et Guelf. ἀδικεῖσθαι, τοῦτο δ'.

χαλεπῶς πᾶνυ] Ordinem invertit Guelf. sequens ei est pro ἔτι, ut post

θαυμάζω et similia verba.

τάναντία] Ita cum Philol. Guelf. pro ἰναντίον. deinde τοῦτω Guelf. idem liber cum Altorfino ἐξεργάζεσθαι pro simpliciter forma dedit.

13. ὁποῖον] Guelf. ποῖον. deinde ἔχω ὑποτιθέναι. ἰὰν γὰρ τί σε cum Philol. Brodæi libris, Bodl. Guelf. si ex vetere Stephani libro addiderat jam antea Welfius, ego ex Guelf. adunxi. Weiske locum desiderare putabat Καὶ γὰρ τὴν ἐν φίλοις etc. Camerarius hæc interpretatur: Atque ego eam, quæ est inter amicos æquissima, conditionem fero.

ἦν μέντοι] Guelf. ἰὰν μέντοι. deinde μηδὲ ὡς φαίνωμαι Bodl. sed ipsum φαίνωμαι mihi displicet propter præcedens φανῶ.

σθαι; Ἄλλ' ἀνάγκη, ἔφη. Ἦν δὲ δὴ καὶ ἀγαθὰ σοι 14
 πεπραχώς δῆλος ᾧ, καὶ προθυμούμενος πρᾶξαι, ὡς
 ἐγὼ πλείστα ἡδυνάμην, οὐκ ἂν καὶ ἐπαίνου σοι ἄξιος
 εἶην μᾶλλον ἢ μέμψεως; Δίκαιον γοῦν, ἔφη. Ἄγε 15
 τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, σκοπῶμεν τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα
 πάντα καθ' ἐν ἑκάστον· οὕτω γὰρ δὴ μάλιστα δῆλον
 ἔσται, ὅ τι τε αὐτῶν ἀγαθόν ἐστί, καὶ ὅ τι κακόν.
 Ἀρξώμεθα δὲ, ἔφη, ἐκ τῆσδε τῆς ἀρχῆς, εἰ καὶ σοι 16
 δοκεῖ ἀρκούντως ἔχειν. Σὺ γὰρ δήπου, ἐπεὶ ἦσθου πολ-
 λούς πολεμίους ἡθροισμένους, καὶ τούτους ἐπὶ σε καὶ τὴν
 σὴν χώραν ὀρμωμένους, εὐθύς ἐπεμπες πρὸς τε τὸ Περ-
 σῶν κοινόν, συμμάχους αἰτούμενος, καὶ πρὸς ἐμὲ ἰδίᾳ,
 δεόμενος πειραῖσθαι αὐτόν με ἐλθεῖν ἡγούμενον, εἴ τινες
 Περσῶν ἴοιεν. Οὐκ οὖν ἐγὼ ἐπέισθην τε ταῦτα ὑπὸ σοῦ,
 καὶ παρεγενόμην, ἄνδρας ἄγων σοι ὡς ἑδυνάμην πλεί-
 στους τε καὶ ἀρίστους; Ἦλθες γὰρ οὖν, ἔφη. Ἐν 17
 τούτῳ τοίνυν, ἔφη, πρῶτον μοι εἰπέ, πότερον ἀδικίαν τινά
 μου πρὸς σε κατέγνως, ἢ μᾶλλον εὐεργεσίαν; Δῆ-
 λον, ἔφη ὁ Κυαζάρης, ὅτι ἐκ γε τούτων εὐεργεσίαν.

ἀλλ' ἀνάγκη] Edd. pr. cum Altorf.
 ἀλλὰ omittunt.

14. ἀγαθὰ σοι] Hoc ordine Guelf.
 Philel. et margo Steph. pro ἀγαθὸν
 πεπραχώς σοι. In Altorf. πεπραχώς
 est. Sequens ὡς ἐγὼ πλ. dedit Zeune
 ex Philel. Guelf. et margine Steph.
 pro ὅποσα πλείστα.

ἂν καὶ] Ex margine Steph. et
 Guelf. καὶ accessit: sequens σοι Guelf.
 omisit.

15. οὕτω γὰρ δὴ] Guelf. δὴ omisit;
 deinde δῆλα dat Altorf. Edd. pr. κα-
 τὰ δῆλα revocavit Zeune: nostrum ex
 Stephaniana, libris Brodæi et Guelf.
 probavit Weiske. postea ὅ τι αὐτῶν—
 ἴσθιν, ὅ τι κακόν Guelf.

16. ἐκ τῆσδε] Guelf. omisso ἐκ ha-
 bet ἀρκούντως δοκεῖ. Recte ἀρχὴν
 Zeune imperium Cyri militare inter-
 pretatur.

Σὺ γὰρ] Ex Guelf. οὐ γὰρ dedit
 Zeune; sequens ὀρμωμένους pro ὀρη-
 μένους ex eodem libro ductum est.

Περσῶν κοινόν] Guelf. κοινόν Περσῶν
 —οἵτινες Περσῶν, sed οἵτινες est a cor-
 rectore. Juntina δεόμενος omisit ἴοιεν
 est in Philel. et Guelf.

ὡς ἑδυνάμην] Ex Philel. Guelf. et
 margine Steph. ὡς ἦν δυνατὸν dedit
 cum Zeunio Weiske. Pro ἄγων Al-
 torf. φέρον dat.

17. ἔφη, πρῶτον] Ita numerosius
 ex Guelf. Zeune: veterem lectionem
 μοι πρῶτον εἰπέ, ἔφη, revocavit Wei-
 ske.

ἀδικίαν τινά μου] Ita pro ἀδικίαν
 ἰμοῦ ex libro Brodæi, Philel. Guelf.
 dedit Zeune.

ὅτι ἐκ γε] Debebat esse δῆλον ἐκ γε
 τούτων ὅτι. Sed rectius Altorfinus li-
 ber ἐν γε τούτῳ dare videtur.

- 18 Τί γάρ; ἔφη, ἐπεὶ οἱ πολέμιοι ἤλθον, καὶ διαγωνίζεσθαι ἔδει πρὸς αὐτοὺς, ἐν τούτῳ κατενόησάς που με ἢ πόνου ἀποστάντα, ἢ τινος κινδύνου φεισάμενον; Οὐ μὰ τὸν Δί',
- 19 ἔφη, οὐ μὲν δὴ. Τί γάρ; ἐπεὶ, νίκης γενομένης σὺν τοῖς θεοῖς ἡμετέρας, καὶ, ἀναχωρησάντων τῶν πολεμίων, παρεκάλουν ἐγὼ σε, ὅπως κοινῇ μὲν αὐτοὺς διώκοιμεν, κοινῇ δὲ τιμαυροῖμεθα, κοινῇ δὲ, εἴ τι καλὸν κἀγαθὸν συμβαίνοι, τοῦτο καρποῖμεθα· ἐν τούτοις ἔχεις τινά μου
- 20 πλεονεξίαν κατηγορῆσαι; Ὁ μὲν δὴ Κυαξάρης πρὸς ταῦτα ἐσίγα· ὁ δὲ Κύρος πάλιν ἔλεγεν ὧδε· Ἄλλ' εἰ πρὸς τοῦτο σιωπᾶν ἡδίων σοι ἢ ἀποκρίνασθαι, τότε γε, ἔφη, εἰπέ, εἴ τι ἀδικεῖσθαι ἐνόμισας, ὅτι, ἐπεὶ σοι οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι τὸ διώκειν, σὲ μὲν αὐτὸν ἀφῆκα τούτου τοῦ κινδύνου, ἰππέας δὲ τῶν σῶν συμπέμφαι μοι ἐδεόμην σοῦ; εἰ γὰρ καὶ τοῦτο αἰτῶν ἡδίκουν, ἄλλως τε καὶ προπαρεσχηκῶς ἐμαυτὸν σοι σύμμαχον, τοῦτ' αὖ

18. τί γάρ; ἔφη] Guelf. τί γάρ; ἔφη, εἰπέ· οἱ πολέμιοι, sed corrector ante οἱ inferuit ἐπειδὴ, quod additum legit etiam Philel. sed id supplementum ostendit εἰπέ esse ex ἐπι depravatum, quod in locum vulgaris ἐπιδὴ substituit.

που με] Ex Philel. libro, Brodæi, Guelf. et margine Steph. accessit που. sequens τινός cum Philel. et Guelf. ante κινδύνου reposui vulgo post πόνου collocatum.

19. παρεκάλουν ἐγὼ σε] Ita Guelf. παρεκάλουν σε ἐγὼ. Edd. pr. negationem cum Philel. libro Bodl. et Guelf. omisit Stephanus.

καλὸν κἀγαθὸν] Hoc ex libro Philel. Brodæi, Bodl. Guelf. dedit Zeune pro ἀγαθὸν ἢ κακόν. corrector in Guelf. κακόν ἢ ἀγαθόν, Altorf. ἀγαθόν ἢ καλόν dedit. Cf. infra ad vii. 2, 13. annotationem.

ἔχεις τινά μου] Hoc ex lectione Philel. et Guelf. ἔχεις τινά μου, quam dedit Zeune in locum vulgaris ἔχεις τινά πλ. μου, effecit Weiske. ἔχεις

τινα ἐμοῦ πλ. Altorf. Pro συμβαίνοι est in Guelf. ἰμβαίνοι.

20. πρὸς ταῦτα] Philel. Guelf. margo Steph. πρὸς τοῦτο. sequens ἀλλ' εἰ pro vulgato ἀλλ' ἐπι ex Philel. Guelf. et margine Steph. dedit Zeune.

τότε γε] Juntina γε omisit; τό γε Guelf. deinde vulgatum σοι ἰδοκεῖ ex Guelf. mutavi, ubi οὐκ ἀσφαλὲς ἰδοκεῖ εἶναι διώκειν exstat scriptum.

ἀφῆκα] Ante Zeunium erat οὐκ ἀφῆκα—κινδύνου μετέχειν. sed οὐκ omittit Bodl. Guelf. et libri quos laudat Stephanus; μετέχειν omittunt iidem Stephani libri, Bodl. in Guelf. corrector post τούτου supplevit. Igitur οὐκ et μετέχειν non seclulit cum Zeunio, sed omnino sustulit Weiske.

συμπέμφαι μοι] Pronomen ex Philel. et Guelf. addidi; et compositum συμπέμφαι pro simplice ex Altorfino dedi.

καὶ τοῦτο] Silentium Cyaxaris interim pro criminatione assumens Cyrus ita pergit; huc refertur etiam se-

παρὰ σοῦ, ἔφη, ἐπιδεικνύσθω. Ἐπεὶ δὲ αὖ καὶ πρὸς 21
ταῦτα ἐσίγα ὁ Κυαζάρης, Ἄλλ' εἰ μηδὲ τοῦτ', ἔφη, βού-
λει ἀποκρίνασθαι, σὺ δὲ τούντεῦθεν λέγε, εἴ τι αὖ ἠδί-
κουν, ὅτι, σοῦ ἀποκριναμένου ἐμοὶ, ὡς οὐκ ἂν βούλοιο,
εὐθυμουμένους ὄρων Μήδους, τούτου παύσας αὐτοὺς
ἀναγκάζειν κινδυνεύσοντας ἰέναι, εἴ τι αὖ σοι δοκῶ ταῦτο
χαλεπὸν ποιῆσαι, ὅτι ἀμελήσας τοῦ ὀργίζεσθαι σοι, ἐπὶ
τούτοις πάλιν ἦτουν σε, οὗ ἦδειν οὔτε σοὶ μείον ὄν δοῦναί
μοι οὐδὲν, οὔτε ῥᾶον Μήδοις ἐπιταχθῆναι οὐδέν· τὸν γὰρ
βουλόμενον δῆπου ἔπεσθαι ἤτησά σε δοῦναί μοι. Οὐκοῦν 22
τούτου τυχῶν παρὰ σοῦ, οὐδὲν ἤνυον, εἰ μὴ τούτους πεί-
σαιμι. Ἐλθὼν οὖν ἔπειθον αὐτοὺς, καὶ, οὐς ἔπεισα,
τούτους λαβὼν ἐπορευόμην, σοῦ ἐπιτρέψαντος. Εἰ δὲ
τούτῳ γε αἰτίας ἄξιον νομίζεις, οὐδ' ὅ τι ἂν διδάσ, ὡς
ἔοικε, δέχεσθαι παρὰ σοῦ ἀναίτιόν ἐστιν. Οὐκοῦν ἐξωρ- 23
μήσαμεν οὕτως. Ἐπεὶ δὲ ἐξήλθομεν, τί ἡμῖν πεπραγ-
μένον οὐ φανερόν ἐστιν; οὐ τὸ στρατόπεδον ἠλώκει τῶν
πολεμίων; οὐ τεθνᾶσι πολλοὶ τῶν ἐπὶ σε ἐλθόντων;
Ἄλλὰ μὴν τῶν γε ζώντων ἐχθρῶν πολλοὶ μὲν ὀπλων

quens τοῦτ' αὖ. Sed ἐπιδεικνύσθω
mihi locum veri ἀποδεικνύσθω occu-
passē videtur.

21. πρὸς ταῦτα] Philel. margo
Steph. Guelf. πρὸς τοῦτο. deinde Jun-
tina cum Philelpho et Altorf. τοῦτο
omittit: σὺ δὲ τούντεῦθεν. unde le-
ctionem vulgarem σὺ τοῦτο τούντεῦ-
θεν correxi. Mihi tamen σύγε magis
placeret.

τούτου παύσας] Ita pro τούτους παύ-
σας ex conjectura Stephani et Leoncl.
dedit cum Weltio et Hutchinsono
Zeune. deinde ἀναγκάσειν Guelf.

εἴ τι αὖ σοι] Ita in Guelf. scripsit
corrector pro εἴ τε αὖ, quod eundem
præfero. deinde δοκῶ σοι Altorf.

οὗ ἦδειν] Ita ex libro Gabr. dedit
secunda Stephani Editio pro ὅ, cuius
in litura verum οὗ scriptum in Guelf.
refert Zeune, non item Fischer. οὐς

ἠγῆ ὅτι οὔτε σοὶ ἀμεινον δοῦναι οὐδὲν οὐδὲ
ῥᾶον nescio unde refert margo Steph.
ῥᾶδιον cum Juntina Altorf. οὐδὲ ῥᾶον
Guelf. omisso frequente οὐδὲν.

22. οὐδὲν ἤνυον] Margo Steph. οὐδὲν
ἦν refert. deinde τούτους ἔχων Guelf.
quod probō.

τούτῳ γε] Guelf. γε omisit; recte,
puto. deinde ἄξιός τις νομίζεις, vulgata
supra scripta.

ὡς ἔοικε] Guelf. ἴσως ἔοικε παρὰ σοὺ
δέχεσθαι. sed corrector ὡς effecit ex
ἴσως.

23. ἐξωρήσαμεν] Guelf. ἐξώρησα.
In Altorf. ὀρημήσαμεν est. ex eodem
deinde ἐπειθὴ pro ἐπει receipt Zeune.

ἠλώκει τῶν] Guelf. ἠλωκότων πολε-
μίων. Mihi ἠλωκε vel ἑάλωκε ibi la-
tere et a sententia flagitari videtur.

ἐχθρῶν πολλοὶ] Ante Zeunium e-
debatur ἐχθρῶν οὐ πολλοὶ cum inter-

ἐστέρηνται, πολλοὶ δὲ ἵππων· χρήματά γε μὴν, τὰ τῶν
 Φερόντων καὶ ἀγόντων τὰ σὰ πρότερον, νῦν ὄραῖς τοὺς σοὺς
 Φίλους καὶ ἔχοντας καὶ ἀγοντας, τὰ μὲν σοὶ, τὰ δὲ
 24 αὐτοῖς ὑπὸ τὴν σὴν ἀρχήν. Τὸ δὲ πάντων μέγιστον καὶ
 κάλλιστον, τὴν μὲν σὴν χώραν αὐξανομένην ὄραῖς, τὴν δὲ
 τῶν πολεμίων, μειουμένην· καὶ τὰ μὲν τῶν πολεμίων
 Φρούρια ἐχόμενα, τὰ δὲ σὰ, τὰ πρότερον εἰς τὴν Σύρων
 ἐπικράτειαν συγκατασπασθέντα, νῦν τὰναντία σοι προσ-
 κεχωρηκότα· τούτων δὲ εἴ τι κακόν σοι, ἢ εἴ τι μὴ ἀγα-
 θόν σοι, μαθεῖν μὲν ἔγωγε βούλεσθαι οὐκ οἶδ' ὅπως ἀν
 εἴποιμι· ἀκοῦσαι μέντοι γε οὐδὲν κωλύει. Ἄλλα λέγε,
 25 ὅ τι γιγνώσκεις περὶ αὐτῶν. Ὁ μὲν δὲ Κῦρος οὕτως
 εἰπὼν ἐπαύσατο· ὁ δὲ Κυαζάρης ἔλεξε πρὸς ταῦτα
 τάδε·

Ἄλλ', ὦ Κῦρε, ὡς μὲν ταῦτα, ἀ σὺ πεποίηκας,
 κακά ἐστιν, οὐκ οἶδα, ὅπως χρῆ λέγειν· εὖ γε μέντοι,
 ἔφη, ἴσθι, ὅτι ταῦτα τὰ ἀγαθὰ τοιαῦτά ἐστιν, οἷα, ὅσα
 26 πλείω φαίνεται, τοσοῦτω μᾶλλον ἐμὲ βαρύνει. Τὴν τε
 γὰρ χώραν, ἔφη, ἐγὼ ἀν τὴν σὴν ἐβουλόμην τῇ ἐμῇ δυνά-

rogationis signo, qui auctoritatem Philel. marginis Steph. Bodl. et Guelf. fecutus est. Sed ex Guelf. ἀλλὰ μὴν τῶν πεζῶν τῶν ἐχθρῶν refert Fitcher; corrector tamen γε ζώντων appofuit. ἴσπερονται est in Altorfino.

χρήματά γε μὴν] Guelf. χρ. μὲν γε δὴ. sequens ἀγόντων vulgato ἀγαγόντων ex Codice Stephani, Bodl. Guelf. et Altorf. ductum est, in Editione altera Steph. jam proditum.

πρότερον] Guelf. πρόσθεν, deinde cum Philel. ἀγοντας καὶ ἔχοντας.

24. τὴν μὲν σὴν] Guelf. τὴν σὴν μὲν. τὰ πρότερον] Juntina τὰ πρ. εἰς τὴν σὴν. Guelf. τὰ δὲ σὰ εἰς τὴν σὴν πρότερον σοι ἐπικρ. deinde συγκατοῦντα liber Brodæi et Altorf.

μὴ ἀγαθὸν] Negatio addita est a Zeunio ex libro Philel. Gabr. Came-

rarii; in Guelf. corrector punctis suppositis μὴ notavit; sequens σοι ex Guelf. accessit, qui μὲν post μαθεῖν omisit.

μέντοι γε] Ita Philel. et Guelf. antiquum μέντοι ἔφη, revocavit Weiske. εἴ τι γιγνώσκεις postea in Guelf. est, fed correctum.

25. ὡς μὲν ταῦτα] Edd. pr. εἰ μὲν ταῦτα correxit Brodæus.

κακά] Edd. pr. et Guelf. καλά. fed ex Philelpho, cum quo facit Altorf. verum restituit Stephanus.

ταῦτα τὰ] Guelf. ὅτι ἀγαθὰ ταῦτα — ὅσα μᾶλλον πλείονα φαίνονται. margo Steph. ὅσα ἀν μᾶλλον πλείονα φαίνονται.

τοσοῦτω μᾶλλον] Ita cum Steph. Guelf. τοσοῦτω ἐμὲ μᾶλλον Ald. τόσῳ ἐμὲ μᾶλλον Juntina, τόσῳ ἐπ' ἐμὲ μᾶλλον Altorf.

μει μείζω ποιεῖν μᾶλλον, ἢ τὴν ἐμὴν ὑπὸ σοῦ ὄραν ὕτως
 αὐξανομένην· σοὶ μὲν γὰρ ταῦτα ποιοῦντι καλὰ, ἐμοὶ δέ
 γε ἐστὶ πῆ ταῦτα ἀτιμίαν φέροντα. Καὶ χρήματά γε, 27
 ἔφη, ὕτως ἂν μοι δοκῶ ἥδιόν σοι δωρεῖσθαι, ἢ παρὰ σοῦ
 οὕτω λαμβάνειν, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ δίδως· τούτοις γὰρ
 πλουτιζόμενος ὑπὸ σοῦ καὶ μάλα αἰσθάνομαι, οἷς πενέ-
 στερος γίγνομαι. Καὶ τοὺς γε ἐμοὺς ὑπηκόους ἰδὼν
 μικρὰ γε ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ, ἦττον ἂν δοκῶ λυπεῖ-
 σθαι, ἢ νῦν ὄρων, ὅτι μεγάλα ἀγαθὰ πεπόνθασιν ὑπὸ
 σοῦ. Εἰ δέ σοι ταῦτα, ἔφη, δοκῶ ἀγνωμόνως ἐνθυμῆι- 28
 σθαι, μὴ ἐν ἐμοὶ αὐτὰ ἀλλ' εἰς σέ τρέψας πάντα,
 καταθέασαι, οἷά σοι φαίνεται. Τί γὰρ ἂν, ἔφη, εἴ τις
 κύναι, ἃς σὺ τρέφεις φυλακῆς ἕνεκα σαυτοῦ τε καὶ τῶν
 σῶν, ταύτας θεραπεύων ἑαυτῶ γνωριμωτέρας ἢ σοὶ ποιή-
 σειεν, ἢ ἂν εὐφραίνει σε τούτῳ τῷ θεραπεύματι; Εἰ δὲ 29
 τοῦτό σοι δοκεῖ μικρὸν εἶναι, κἀκεῖνο κατανόησον· εἴ τις
 τοὺς σὲ θεραπεύοντας, οὓς σὺ καὶ φρουρᾶς καὶ θερα-
 πείας ἕνεκα κέκτησαι, τούτους οὕτω διαδείξῃ, ὥστ' ἐκείνου

26. ὄραν] Guelf. ὄραν ὑπὸ σοῦ—ἔστι
 που ταῦτα. Etiam margo Steph. που
 refert. ἔμοι γε δ' ἔστι πῆ Altorfini libri
 prætulerm.

27. χρήματά γε, ἔφη] Omiffum a
 Philel. et Guelf. ἔφη seclutit Zeune.
 idem liber γε omisit.

οὕτως ἂν μοι] Ita cum Philel. Bodl.
 Guelf. Stephanus et Zeune. Antea
 fuit ἐγὼ ἂν σοι (μοὶ dedit Hutchinson
 ex sententia Stephani) δοκῶ ἥδιον οὕτω
 δωρεῖσθαι ἢ παρὰ σοῦ λαμβάνειν, ἂν συ.
 Sequens νῦν Guelf. omisit.

μάλα] Ex Philelpho, margine
 Steph. et Guelf. μᾶλλον recepit
 Zeune, quasi comparativus modus
 homine querulo sit dignior! Came-
 rarius hæc interpretatur: *perspicue
 enim intelligo, me ditari ita abs te, ut
 fiam pauperior.* Hoc si græce dicere
 voluit, ut debuit, Xenophon, feri-
 bendum videtur: αἰσθάνομαι ὡς πενέ-
 στερος γίγνομαι. Languere certe mihi
 videtur: αἰσθάνομαι πλουτιζόμενος

τούτοις, οἷς γίγνομαι. Saltem ποιούτοις
 efficit!

καὶ τοὺς γ' ἐμοὺς] Juntina cum Al-
 torf. καὶ τοὺς τε ἐμοὺς. deinde νῦν ὄρῶ
 cum Edd. pr. Altorfinus.

28. ταῦτα, ἔφη] Guelf. σοι, ἔφη,
 ταῦτα cum Altorfino.

αὐτὰ ἀλλ' εἰς σέ] Ita Guelf. Vulgo
 est ταῦτα ἐν σοί. sed αὐτὰ recepit et-
 iam Zeune.

Τί γὰρ ἂν, ἔφη] Omiffum a Philel-
 pho et Guelf. ἔφη teclutit Zeune.

ἃς—ταύτας] In Guelf. a prima
 manu est οὓς—τούτους deinde γνωρ.
 ἑαυτῶ. Altorf. σαυτοῦ καὶ τῶν σῶν.

εὐφραίνει] Ita Guelf. pro εὐφραίνει.
 Mirum vulgatam hic tueri Zeonium
 cum Weiskio, sectione vero 30. no-
 stram recepit. Sequens σε omisit
 Altorfinus.

29. κἀκεῖνο] Guelf. ἐκεῖνο. sequens
 σε omisit Altorfinus.

Θεραπείας] Philel. Brodæi liber,
 Guelf. et margo Steph. στρατείας.

μᾶλλον ἢ σοῦ βούλεσθαι εἶναι, ἄρ' ἀντὶ ταύτης τῆς εὐ-
 30 εργεσίας χάριν αὐτῷ εἰδείης; Τί δέ; ὁ μάλιστα ἀν-
 θρωποι ἀσπάζονται τε καὶ θεραπεύουσιν οικειότατα,
 εἴ τις τὴν γυναῖκα τὴν σὴν οὕτω θεραπεύσειεν, ὅστε
 φιλεῖν αὐτὴν μᾶλλον ποιήσειεν ἑαυτὸν ἢ σε, ἄρ' ἂν
 σε τῇ εὐεργεσίᾳ ταύτῃ εὐφράναι; Πολλοῦ γ' ἂν, ἔφη,
 οἶμαι, καὶ θεοί· ἀλλ' εὖ οἶδ', ὅτι πάντων ἂν μάλιστα
 31 ἀδικοῖή σε τοῦτο ποιήσας. Ἴνα δὲ εἶπω καὶ τὸ μάλιστα
 τῷ ἐμῷ πάθει ἐμφορῆς, εἴ τις οὐς ἤγαγες σὺ Πέρσας
 οὕτω θεραπεύσειεν, ὥστ' αὐτῷ ἡδίων ἔπεσθαι ἢ σοι, ἄρ'
 ἂν φίλον αὐτὸν νομίζοις; Οἶμαι μὲν, οὐ, ἀλλὰ πολε-
 32 μιώτερον ἂν ἢ εἰ πολλοὺς αὐτῶν κατακάνοι. Τί δέ; εἴ
 τις τῶν σῶν φίλων, φιλοφρόνως σου εἰπόντος λαμβάνειν
 ὅποσα ἐθέλοι, εἴτ' αὐτὸς τοῦτο ἀκούσας οἴχοιτο λαβῶν
 ἅπαντα, ὅποσα δύναιτο, καὶ αὐτὸς μὲν τοῖς σοῖς γε
 πλουτοῖ, σὺ δὲ μηδὲ μετρίοις ἔχοις χρῆσθαι· ἄρ' ἂν
 33 δύναιο τὸν τοιοῦτον ἀμεμπτον φίλον νομίζειν; Νῦν μέντοι
 ἐγὼ, Κῦρς, εἰ μὴ ταῦτα ἀλλὰ τοιαῦτα ὑπὸ σοῦ δοκῶ
 πεπονθέναι. Σὺ γὰρ ἀληθῆ λέγεις· εἰπόντος ἐμοῦ τοὺς
 ἐθέλοντας ἄγειν, λαβῶν ὥχου πᾶσαν μοῦ τὴν δύναμιν,
 ἐμὲ δὲ ἔρημον κατέλιπες· καὶ νῦν, ἃ ἔλαβες τῇ ἐμῇ δύ-

deinde διατιθεῖν Philel. Brodæi liber
 et Guelf. Verba ἢ σοῦ omittit Altorfi-
 nus.

30. τὴν γυναῖκα] Articulum ex
 Guelf. addidit Zeune. deinde ordi-
 nem verborum in Guelf. servatum
 sequor cum Zeunio. Vulgo erat ὥστε
 αὐτὴν φιλεῖν μᾶλλον σοι.

εὐφράναι] Ita Guelf. pro εὐφραίνου,
 deinde ἔφη cum Philelpho omittit.
 πολλοῦ τ' ἂν Juntina cum Altorfi-
 no.

πάντων ἂν] Altorf. post μάλιστα
 iterum ἂν inferit; deinde ἀδικοῖ
 Guelf.

31. οὐς ἤγαγες σὺ] Ita cum Guelf.
 Zeune pro οὐς σὺ ἤγαγες. deinde ἀ-

ποκτείναι Guelf.

32. λαμβάνειν] Ita cum Philel. Ca-
 merario, margine Steph. et Guelf.
 Zeune pro λάμβανε τῶν ἐμῶν ὅποσα
 ἐθέλεις (ἐθέλης Altorf.) εἰ τοῦτο ἀκού-
 σας.

ἅπαντα] Ita pro πάντα Guelf. de-
 inde αὐτὸς μὲν γε τοῖς σοῖς—σὺ δὲ με-
 τρίως ἔχεις. sed corrector μὴ δὲ post δὲ
 interuit. Etiam Philelphus μετρίως
 reddidit, quod hinc et ex libris Bro-
 dæi inepte induxit Zeune.

33. μέντοι ἐγὼ] Altorf. νῦν μέντοι,
 ἔφη, ὃ Κῦρς, quod probō. deinde idem
 liber τοιαῦτα δοκῶ ὑπὸ σοῦ.

τοὺς ἐθέλοντας] Guelf. τοὺς θέλον-
 τας.

ναμει, ἀγεις δὴ μοι, καὶ τὴν ἐμὴν χώραν αὐξεις σὺν τῇ ἐμῇ δυνάμει· ἐγὼ δὲ δοκῶ, οὐδὲν συναίτιος ὦν τῶν ἀγαθῶν, παρέχειν ἑμαυτὸν, ὥσπερ γυνῆ, εὖ ποιεῖν καὶ τοῖς τε ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοῖσδε τοῖς ἐμοῖς ὑπηκόοις· σὺ μὲν γὰρ ἀνὴρ Φαίνη, ἐγὼ δὲ οὐκ ἄξιος ἀρχῆς. Ταῦτα 34 οὖν σοι δοκεῖ εὐεργετήματα εἶναι, ὦ Κῦρε; Εὖ ἴσθ', ὅτι, εἴ τι ἐμοῦ ἐκήδου, οὐδενὸς ἂν οὕτω με ἀποστερεῖν ἐφυλάττου, ὡς ἀξιώματος καὶ τιμῆς. Τί γὰρ ἐμοὶ πλεόν, τὸ τὴν γῆν πλατύνεσθαι, αὐτὸν δὲ ἀτιμάζεσθαι; οὐ γάρ τοι ἐγὼ Μήδων ἤρχον διὰ τὸ κρείττων πάντων αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὸ αὐτοὺς τούτους ἀξιοῦν ἡμᾶς αὐτῶν πάντα βελτίονας εἶναι.

Καὶ ὁ Κῦρος, ἔτι λέγοντος αὐτοῦ, ὑπολαβὼν εἶπε· 35 Πρὸς τῶν Θεῶν, ἔφη, ὦ Θεῖε, εἴ τι καὶ γὰ σοι πρότερον ἐχαρισάμην, καὶ σὺ νῦν ἐμοὶ χάρισαι, ὧν ἂν σου δεηθῶ· παῦσαι, ἔφη, τὸ νῦν εἶναι, μεμφόμενός μοι· ἐπειδὴν δὲ πείραν ἡμῶν λάβης, ὅπως ἔχομεν πρὸς σέ, ἣν μὲν σοι φαίνεται τὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένα ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ τῷ σῷ πεποιημένα, ἀσπαζομένου τε ἐμοῦ σὲ ἀντασπάζου

ἀγεις δὴ μοι] Budensis liber et Altorfinus λέγεις ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν χώραν αὐξειν. Etiam Juntina αὐξειν habet.

σὺν τῇ ἐμῇ] Ex Philel. margine Steph. Guelf. et Altorfino ῥάμην pro δυνάμει dedit Zeune, quasi in variata oratione plus infit significationis, quam in repetitis verbis illis, quæ causam doloris omnem continent.

γυνῆ] Edd. pr. ποιεῖς habent, unde Castalio de sententia Brodæi σὺ δὲ εὖ ποιεῖς τοῖς τε ἄλλοις dedit. Stephani correctionem confirmat liber Bodl. Guelf. Altorf.

σὺ μὲν γὰρ] Philelphus cum Guelf. γὰρ omisit.

34. Ταῦτα οὖν] Guelf. οὖν omisit, quod damnant etiam Edd. Leoncl. et Steph. apposita stellula.

κρείττων] Ita recte Stephanus pro

librorum omnium κρείττω, quod stulte defendit Zeune, et reduxit Weiske. κρείττων est in Altorf. κρείττω αὐτῶν πάντων Guelf.

διὰ τὸ αὐτοὺς] Edd. omnium lectionem διὰ τὸ καὶ αὐτοὺς ita ex Guelf. qui καὶ omisit cum Philelpho et margine Steph. Zeune correxit, ut secluderet copulam, quam sustulit Weiske. Deinde ἑαυτῶν πάντα Bodl. et margo Steph. αὐτῶν Edd. pleræque ante Zeunium.

35. σου δεηθῶ] Guelf. δεηθῶ σου. Altorf. ὃ ἂν σου δεηθῶ.

λάβης] Edd. pr. λάβοις deinde πῶς ἔχομεν Guelf. cum Zonara.

ἣν μὲν σοι] Guelf. ἐὰν δὴ σοι. deinde cum margine Steph. τῷ σῷ ἀγαθῷ omisso πεποιημένα.

τε ἐμοῦ] Ex Guelf. τε μοῦ dedit Zeune; deinde cum Philelpho idem

με, εὐεργέτην τε νόμιζε εἶναι ἣν δὲ ἐπὶ θάτερα, τότε
 36 μοι μέμφου. Ἄλλ' ἴσως τοι, ἔφη ὁ Κυαζάρης, καλῶς
 λέγεις· καὶ γὰρ ποιήσω ταῦτα. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, ἦ
 καὶ φιλήσω σε; Εἰ σὺ βούλει, ἔφη. Καὶ οὐκ ἀπο-
 στρέψει με, ὥσπερ ἄρτι; Οὐκ ἀποστρέψομαι, ἔφη.
 Καὶ ὅς ἐφίλησεν αὐτόν.

Cyaxares
 reconcilia-
 tus deduci-
 tur in taber-
 naculum et
 donatur a
 suis.

37 Ὡς δὲ εἶδον οἱ Μῆδοι καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ ἄλλοι,
 (πᾶσι γὰρ ἔμελεν, ὅτι ἐκ τούτων ἔσοιτο) εὐθύς ἦσθη-
 σάν τε καὶ ἐφαιδρύνθησαν. Καὶ ὁ Κυαζάρης δὲ καὶ ὁ
 Κῦρος ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἠγοῦντο, καὶ ἐπὶ μὲν
 τῷ Κυαζάρει οἱ Μῆδοι εἶποντο, (Κῦρος γὰρ αὐτοῖς οὕτως
 ἐπένευσεν) ἐπὶ δὲ τῷ Κύρῳ οἱ Πέρσαι, ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ
 ἄλλοι.

38 Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ κατέστη-
 σαν τὸν Κυαζάρην εἰς τὴν κατεσκευασμένην σκηνὴν, οἷς
 μὲν ἐπετέτακτο, παρεσκευάζον τὰ ἐπιτήδεια τῷ Κυαζάρ-
 39 ρει· οἱ δὲ Μῆδοι, ὅσον χρόνον σχολὴν πρὸ δείπνου ἦγεν ὁ
 Κυαζάρης, ἦσαν πρὸς αὐτόν, οἱ μὲν καὶ αὐτοὶ καθ' ἑαυ-
 τοὺς, οἱ δὲ πλείστοι ὑπὸ Κύρου ἐγκέλευστοι, δῶρα ἄγον-

liber me omisit; et postea εἶναι, quod
 damnant etiam Leoncl. et Steph.
 Edd. apposita stellula.

ἣν δ' ἐπὶ] Guelf. ἣν δ' ἐπὶ
 36. ἴσως τοι] Guelf. ἴσως μέντοι,
 quod recepit Zeune; deinde idem
 liber cum Philelpho et margine
 Steph. οὕτω ποιήσω. Post verba ἴσως
 τοι vel μέντοι breve silentii interval-
 lum est interponendum legenti hæc:
 deinde subito mutato et in contra-
 riam verso sententiam animo repetit
 καὶ οὕτω ποιήσω.

ἀποστρέψει] Hoc in locum vulgaris
 ἀποστρέψεις etiam absque libro Al-
 torfino substituissem: quod miror to-
 lerasse hucusque viros doctos.

37. καὶ οἱ ἄλλοι] Ita cum Philel.
 Zonara et Guelf. Zeune pro καὶ ἄλλοι
 πολλοὶ, quod reduxit Weiske. καὶ
 ἄλλοι δὲ πολλοὶ Altorf. Etiam Edd.
 Leoncl. Steph. πολλοὶ apposita stel-

lula damnarunt. Ex Guelf. Philel.
 et Zonara, Zeune Μῆδοί τε καὶ οἱ Π.
 paulo ante dedit; quam formam si
 probaveris, tum usus Xenophonteus
 καὶ οἱ ἄλλοι δὲ flagitare videtur.

ἔμελε] Ita cum secunda Stephani
 et Philelpho Zeune: ἔμελε τί Altorf.
 Etiam Juntina τί habet. deinde ἐφαι-
 δρύνοντο Altorfinus.

Καὶ ὁ Κυαζ.] Guelf. cum Philelpho
 Altorf. et Zonara καὶ ὁ Κῦρος δὲ καὶ ὁ
 Κυαζ.

Κῦρος γὰρ] De suo ὁ Κῦρος dedit
 Zeune. Κυαζάρη dat Altorfinus. οἱ δ'
 ἄλλοι ἐπὶ ταύτοις postea Guelf.

38. ἐπέτακτο] Guelf. ἐπέτακτο.
 deinde τὸν Κυαζάρη Guelf. postea
 Κυαζάρη Altorf.

39. καθ' ἑαυτοὺς] Ita cum Guelf.
 margine Steph. Suidas pro ἀφ' ἑαυ-
 τῶν.

ἐγκέλευστοι] Hoc ex Philel. libris

τες, ὁ μὲν τις οἰνοχόον καλόν, ὁ δὲ ὄψοποιόν ἀγαθόν, ὁ δὲ ἄρτοποιόν, ὁ δὲ μουσουργόν, ὁ δὲ ἐκπάματα, ὁ δὲ ἐσθῆτα καλήν· πᾶς δὲ τις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν γέ τι, ὧν εἰλήφει, ἐδωρεῖτο αὐτῷ. Ὡστε τὸν Κυαζάρην μεταγι-40 γνῶσκειν, ὡς οὔτε ὁ Κῦρος ἀφίστη αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, οὔτε οἱ Μῆδοι ἤττόν τι αὐτῷ προσεῖχον τὸν νοῦν, ἢ καὶ πρόσθεν.

Ἐπεὶ δὲ δεῖπνου ὥρα ἦν, καλέσας ὁ Κυαζάρης ἡξίου41 τὸν Κῦρον, διὰ χρόνου ἰδόντα αὐτόν, συνδειπνεῖν. Ὁ δὲ <sup>Dum Cy-
axares cum
suis cenat,</sup> Κῦρος εἶπε· Μὴ δὴ σὺ κέλευε, ᾧ Κυαζάρη. Ἡ οὐχ <sup>Cyrus in
concione
amicorum
refert de
bello du-
cendo.</sup> ὄρας, ὅτι οὔτοι οἱ παρόντες ὑφ' ἡμῶν πάντες ἐπληρμένοι πάρευσιν; οὐκουν καλῶς ἂν πράττομι, εἰ τούτων ἀμελῶν τὴν ἐμὴν ἡδονὴν θεραπεύειν δοκοίην. ἀμελεῖσθαι δὲ δο-
κῶντες οἱ στρατιῶται, οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολὺ ἀθυμότεροι γίνονται, οἱ δὲ πονηροὶ πολὺ ὑβριστότεροι. Ἀλλὰ σὺ42 μὲν, ἔφη, ἄλλως τε καὶ ὄδον μακρὰν ἤκων, δεῖπνει ἤδη· καὶ εἴ τινές σε τιμῶσιν, ἀντασπάζου καὶ εὐάχει αὐτοὺς, ἵνα σε καὶ θαρρήσωσιν· ἐγὼ δὲ ἀπιῶν, ἐφ' ἅπερ λέγω, τρέφομαι. Αὔριον δ', ἔφη, πρῶτ' δεῦρο ἐπὶ τὰς σὰς43 θύρας παρέσονταί πάντες οἱ ἐπικαίριοι, ὅπως βουλευσώ-

Brodæi, Guelf. Leidensf apud Oudendorpium ad Thomam p. 113. margine Stephani et Suida in vocabulo isto dedit Zeune pro vulgato ὡς κεκλυσσο ὑπὸ Κύρου. Altorfius οἱ δὲ πλείστοι ἐκελεύοντο ὑπὸ Κύρου dat. Eodem verbo utitur Xenophon Anab. i. 3, 13.

ὁ δὲ ἐκπάματα] Philel. et Guelf. οἱ δὲ ἐκπ. οἱ δὲ. præterea idem liber οἱ δ' ὄψοποιόν dat, monente Fischero. deinde πᾶς δὲ ὡς ἐπιπολύ. sed corrector τις et τὸ inferuit.

40. ἀφίστη αὐτοὺς] Edd. pr. ἀπέστησεν αὐτόν. Castal. ἀπέστησεν αὐτόν. Verum ex Philelpho dedit Steph. confirmante libro Brodæi, Guelf. Altorf. ἀφίστη ἑαυτὸν corrector in Guelf. adscripsit.

41. Ἐπεὶ] Ita pro ἐπειδὴ ex Guelf.

et Zonara scripsi. deinde Κῦρος ἔφη, μηδὲ σὺ.

ἐπληρμένοι] Libri Brodæi, Guelf. et margo Steph. ἐπαιρόμενοι.

οἱ στρατιῶται] Articulum omisit Juntina, Guelf. Altorf. et Suidas hunc locum afferens in vocabulo ὑβριστότερος.

πολύ—γίνονται] Ita cum Suida Guelf. a prima manu; corrector vulgatum πολὺ ἂν—γίνοντο reposuit. πολλοὶ ὑβριστότεροι Guelf.

42. λέγω] Ita cum Philel. margine Steph. et Guelf. Zeune pro ἔλεγον.

43. δεῦρο] Edd. pr. omittunt, ex Philel. Brodæi libro, Guelf. Editio Steph. addidit.

πάντες οἱ] Ex auctoritate Philel. Bodl. et Codicum Stephani post ὅπως

μεθ' αὐτῶν σοι, τί χρῆ ποιεῖν τὸ ἐκ τούτου. Σὺ δὲ ἡμῖν
 ἔμβαλε παρῶν περὶ τούτου, πότερον ἔτι δοκεῖ στρατεύε-
 44 σθαι, ἢ καιρὸς ἤδη διαλύειν τὴν στρατιάν. Ἐκ τούτου
 ὁ μὲν Κυαζάρης ἀμφὶ δεῖπνον εἶχεν· ὁ δὲ Κῦρος, συλλέ-
 ξας τῶν Φίλων τοὺς ἰκανωτάτους καὶ Φρονεῖν καὶ συμ-
 πρᾶττειν, εἴ τι δέοι, ἔλεξε τοιάδε·

"Ἄνδρες Φίλοι, ἀ μὲν δὴ πρῶτα εὐξάμεθα, πάρεστι
 σὺν θεοῖς. "Ὅποι γὰρ ἂν πορευόμεθα, κρατοῦμεν τῆς
 χώρας· καὶ μὲν δὴ καὶ τοὺς πολεμίους ὁρῶμεν μειουμέ-
 45 μένους. Εἰ δὲ ἡμῖν ἔτι θελήσειαν οἱ νῦν πρὸς γεγενημέ-
 νοι σύμμαχοι παραμεῖναι, πολλῶ ἂν μᾶλλον ἀνύσαι
 δυνάμεθα, καὶ εἴ τι βιάσασθαι καιρὸς, καὶ εἴ τι πεί-
 σαι δέοι. "Ὅπως οὖν τὸ μένειν ὡς πλείστοις συνδοκῇ τῶν
 συμμάχων, οὐδὲν τοῦτο μᾶλλον ἔργον ἐμὸν, ἢ καὶ ὑμέτε-
 46 ρον, μηχανᾶσθαι. Ἄλλ' ὥσπερ καὶ, ὅταν μάχεσθαι
 δεῖ, ὁ πλείστους χειρωσάμενος ἀλκιμώτατος δοξάζεται
 εἶναι, οὕτω καὶ, ὅταν πού δεῖ βουλῆς, ὁ πλείστους ὁμο-
 γνώμονας ἡμῖν ποιήσας, οὗτος δικαίως ἂν λεκτικώτατος

repositus πάντες Zeune. In Guelf. πάντες ante οἱ ἐπιταίριοι in margine suppletum et alterum, post βουλευσάμεθα scriptum, punctis suppositis damnatum est. deinde ὅτι χρῆ Guelf.

ἔμβαλε] Intellige λόγον, ut ii. 2, 19, et vi. 1, 13. βουλὴν ἔμβ. est ii. 2, 18.

δοκεῖ] Guelf. cum Altorf. et Philelpho δοκεῖς. deinde διαλύειν Edd. pr. quod correxit Castalio.

44. τῶν φίλων τοὺς] Ita cum Bodl. et Guelf. Altorf pro τοὺς ἰκανωτέρους τῶν φ. deinde ὅτι δέοι Altorf.

πρῶτα] Altorf. πρῶτον. deinde lectionem Philelphi et Guelf. dedi pro σὺν θεοῖς πάρεστιν ἡμῖν. Postea ὅση γὰρ Guelf. cum Altorfino.

μὲν δὴ καὶ] Copulam cum Philelpho omittit Guelf.

45. θελήσειαν] Guelf. ἐθελήσειαν. sequens προσγεγενημένοι pro προσγι-

νόμενοι cum Zeunio ex Guelf. prætulit.

παραμεῖναι] Edd. pr. παρῆναι. deinceps vulgo sequitur copula καὶ, quam auctoritate Guelf. delevi: stellula apposita eandem damnant Edd. Steph. et Leoncl.

μᾶλλον ἀνύσαι] Altorf. ἀνύσαι μᾶλλον. deinde δυνάμεθα.

συνδοκῇ] Ita Steph. primus scripsit pro συνδόξῃ Edd. pr. et Altorf. συνδοκῆ Bodl. Guelf. συνδοκοῖ inter versus Guelf. deinde ordinem Guelf. cum Zeunio sequor. Ceteræ Edd. οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο.

46. ὥσπερ καὶ] Edd. pr. καὶ omitunt cum Altorfino, qui μάχη ἢ dat. σου δεῖ βουλῆς] Margo Steph. cum Philelpho πείσασαι δεῖ. Guelf. πείσασθαι δεῖ, sed corrector βουλῆς adscripsit.

λεκτικώτατός τε] Copulam τε Guelf.

τε καὶ πρακτικώτατος κρίνοιτο ἂν εἶναι. Μὴ μέντοι ὡς 47
 λόγον ἡμῖν ἐπιδειζόμενοι, οἷον ἂν εἴποιτε πρὸς ἕκαστον
 αὐτῶν, τοῦτο μελετᾶτε, ἀλλ' ὡς τοὺς πεπεισμένους ὑφ'
 ἑκάστου δήλους ἐσομένους, οἷς ἂν πράττωσιν, οὕτω πα-
 ρασκευάζεσθε. Καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, τούτων ἐπιμελεῖ- 48
 σθε· ἐγὼ δὲ, ὅπως ἂν ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια, ὅσον ἂν
 ἔγωγε δύναμαι, οἱ στρατιῶται περὶ τοῦ στρατεύεσθαι
 βουλεύωνται, τούτου πειράσομαι ἐπιμελεῖσθαι.

omifit. Pro κρίνοιτο Edd. pr. φαίνοιτο
 dant cum Altorfino, omiffo fequente
 ἂν; recte, ut puto, ἂν inferfit ex li-
 bris Brodæi Stephanus.

47. εἴποιτε] Guelf. εἴπητε—τούς τε
 πεπεισμένους.

ἑσομένους] Ita cum libris Brodæi,
 Guelf. et Altorf. unde vulgatum εἶναι
 jam Steph. correxit.

48. ὅσον ἂν] Ita pro ὅσα ex libris
 Brodæi, cum quibus facit Guelf. et
 feripfit Zeune. Jungenda hæc cum
 verbis τούτου πειράσομαι ἐπιμελεῖσθαι
 ex loco fuo remotis. Deinde ἔγωγε
 pro ἐγὼ ex Philel. et Guelf. dedit
 Zeune.

τούτου πειρ.] Edd. pr. cum Altorfi-
 no libro τούτου omittunt.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 5'.

C A P. I.

ΤΑΤΤΗΝ μὲν δὴ τὴν ἡμέραν οὕτω διαγαγόντες καὶ Ante Cy-
δειπνήσαντες ἀνεπαύοντο· τῇ δὲ ὑστεραία πρῶτῃ ἦκον ἐπὶ bernacu-
τὰς Κυαζάρους θύρας πάντες οἱ σύμμαχοι. Ἐν ᾧ οὖν ὁ gregati fo-
Κυαζάρης ἐκοσμεῖτο, ἀκούων, ὅτι πολλὸς ὄχλος ἐπὶ ταῖς cii rogant
θύραις εἶη, ἐν τούτῳ οἱ φίλοι τῷ Κύρῳ προσῆγον οἱ μὲν Cyrum, ne
Καδουσίους, αὐτοῦ μένειν δεομένους, οἱ δὲ, Ἐρκανίους, ὁ dimittat ex-
δὲ τις Σάκας, ὁ δὲ τις καὶ Γαβρύαν· Ἐστάσπης δὲ erciturum.
Γαδάταν τὸν εὐνοῦχον προσῆγε, δεόμενον τοῦ Κύρου μένειν.
Ἐνθα δὴ ὁ Κύρος, γιγνώσκων, ὅτι ὁ Γαδάτας πάλαι 2
ἀπολώλει τῷ φόβῳ, μὴ λυθεῖν ἢ στρατιὰ, ἐπιγελάσας
εἶπεν, ὦ Γαδάτα, δήλος, ἔφη, εἶ ὑπὸ τοῦ Ἐστάσπου
τούδε πεπεισμένος ταῦτα γιγνώσκεις, ἀ λέγεις. Καὶ ὁ 3

1. οἱ σύμμαχοι] Guelf. ξύμμαχοι. Sunt duces sociorum.

Ἐν ᾧ] Guelf. et margo Steph. ἴως, liber Brodæi ὡς. deinde ἐπὶ τὰς θύρας Guelf.

μένειν δεομένους] Hoc ordine Guelf. δεομένους αὐτοῦ μένειν vulgo.

Σάκας, ὁ δὲ τις] Ita cum Philel. libro Brodæi, margine Steph. Guelf. Zeune; antea erat Γαβρύαν, ὁ δὲ τις

Σάκαν. Hutchinson cum Gabr. Camerario, Mureto et Bodl. Σάκας dedit. Γαδάταν pro Γαδάτην dedit Guelf. paulo post tamen Γαδάτης iterum Altorf.

2. ἔφη, εἶ] Guelf. εἶ, ἔφη, ὑπὸ τοῦ Ἐστάσπου τούτου. Ante Zeunium erat ὑπὸ Ἐστάσπου τούτου. Etiam Altorf. Ἐστάσπου dat. Paulo antea ἔτι Γαδάτης omisso articulo Guelf.

Γαδάτας, ἀνατείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀπάμο-
 σεν, ἢ μὴν μὴ ὑπὸ τοῦ Ὑστάσπου πεισθεῖς ταῦτα γιγνώ-
 σκειν· Ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι, ἦν ὑμεῖς ἀπέλθῃτε, ἔρρει τὰ
 ἐμὰ παντελῶς διὰ ταῦτ', ἔφη, καὶ τούτῳ ἐγὼ αὐτὸς
 προσῆλθον, ἐρωτῶν, εἰ εἰδέη, τίνα γνώμην ἔχοις περὶ τῆς
 4 διαλύσεως τοῦ στρατεύματος. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἀδί-
 κως ἄρα ἐγὼ, ὡς εἴκεν, Ὑστάσπην αἰτιῶμαι. Ἀδίκως
 μέντοι, νῆ Δία, ἔφη ὁ Ὑστάσπης, ὦ Κῦρε· ἐπειδὴ ἐγῶγε
 καὶ ἀντέλεγον Γαδάτα, ὡς οὐχ οἶόν τέ σοι μένειν, λέγων,
 5 ὅτι ὁ πατήρ σε μεταπέμποιτο. Καὶ ὁ Κῦρος, Τί λέ-
 γεις; ἔφη· καὶ τοῦτο σὺ ἐτόλμησας ἐξενεγκεῖν, εἴτ' ἐγὼ
 ἐβουλόμην, εἴτε μή; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· ὁρῶ γάρ σε
 ὑπερεπιθυμοῦντα ἐν Πέρσαις περιβλεπτον περιελθεῖν,
 καὶ τῷ πατρὶ ἐπιδείξασθαι, ἢ ἕκαστα διεπράξω. Ὁ
 δὲ Κῦρος ἔφη, Σὺ δὲ οὐκ ἐπιθυμεῖς οἴκαδε ἀπελθεῖν;
 Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ὑστάσπης, οὐδὲ ἄπειμί γε, ἀλλὰ

3. εἰς τὸν] Ita pro πρὸς τὸν ex Guelf. Zeune; sequentia ex Philel. libro Brodæi, margine Steph. et Guelf. profuit idem Zeune; antea fuit Ὑστάσπου ταῦτα πιστεῖσθαι ἢ γιγνώσκει.

ἦν ὑμεῖς] Guelf. ἂν ὑμεῖς—τάμά. deinde ex eodem, Philel. et margine Steph. διελεγόμεν pro προσῆλθον recepit Zeune.

τίνα γνώμην ἔχοις] Ita ex Altorf. scripsimus cum Fischerō ad Weller. ii. p. 275. pro ἔχεις. Ex libris Brodæi, Guelf. et margine Steph. τί ἐν νῷ ἔχεις ὑπὲρ dedit Zeune. Post στρατεύματος liber Brodæi cum Guelf. ποιεῖν additum habet, quod pertinet ad illam lectionem, quam modo apposui, ommissum a Zeunio.

5. ἄρα] Hoc ex Philel. margine Steph. Bodl. Guelf. et Altorf. vulgato γὰρ prætuli cum Mureto, deinde Ὑστάσπου τοῦδε καταιτιῶμαι Guelf. cum margine Steph. et Philelpho.

Ἀδίκως μέντοι] Ita cum Guelf. Philelpho et margine Steph. scripsi.

Vulgo est καὶ ὁ Ὑστάσπης εἶπε· ναὶ μὰ Δία, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀδίκως μὲν δὲ, in quo barbarum est hoc quidem sensu μὲν δὲ. Margo Steph. verba ἀδίκως μέντοι non refert.

ἐπειδὴ] Guelf. cum Philel. et margine Steph. ἐγὼ γὰρ ἔλεγον τῷ Γαδάτα τῶδε τοσοῦτον μόνον, ὡς οὐχ οἶόν τε σοὶ εἴη στρατεύεσθαι—μεταπέμπεται supra scripto μεταπέμποιτο. Altorf. ἐπεὶ ἔγωγε—Γαδάτη—σοὶ ἔστι μένειν.

5. τοῦτο σὺ] Guelf. σὺ τοῦτο—ἐπεὶ ἐγώ. supra scripto εἴτε ἐγώ. Ceterum verba εἴτε ἐγώ—εἴτε μὴ Zeune et Weiske interpretantur suppleto μένειν. quod in errorem abducit lectorem. ἐκφέρειν illicitum quid significat, quod in publicum efferre nolente Cyro non debebat Hystaspes; atque hic est nuncius fictus, qui Cyrum in patriam arcesseret.

Ναὶ μὰ] Ita cum Philel. Brodæo, Guelf. et Altorf. Zeune; vulgatum Μὰ Δ. omisso ναὶ revocavit Weiske; ex iisdem libris deinde αὐ ante μὰ Διὰ addidi.

μένων στρατηγήσω, ἔστ' ἂν ποιήσω Γαδάταν τουτονὶ τοῦ Ἀσσυρίου δεσπότην.

Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔπαιζον σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους· ἐν 6
δὲ τούτῳ ὁ Κυαζάρης σεμνῶς κεκοσμημένος ἐξῆλθε, καὶ Egreffo jam
Cyaxare,
decernitur,
bellum esse
prosequen-
dum.
ἐπὶ θρόνου Μηδικοῦ ἔκαθεζέτο. Ὡς δὲ πάντες συνῆλ-
θον, οὓς ἔδει, καὶ σιωπὴ ἐγένετο, ὁ Κυαζάρης ἔλεξεν
ᾧδε· Ἄνδρες σύμμαχοι, ἴσως, ἐπειδὴ παρῶν τυγχάνω,
καὶ πρεσβύτερός εἰμι Κύρου, εἰκός με ἄρχειν λόγου.
Νῦν οὖν δοκεῖ μοι καιρὸς, ἔφη, εἶναι, περὶ τούτου διαλέ-
γεσθαι πρῶτον, πότερον στρατεύεσθαι καιρὸς δοκεῖ εἶναι
ἔτι, ἢ διαλύειν ἤδη τὴν στρατιάν· λεγέτω οὖν τις, ἔφη,
περὶ αὐτοῦ τούτου, ἢ γιγνώσκει. Ἐκ τούτου πρῶτος μὲν 7
εἶπεν ὁ Ἐρκάνιος· Ἄνδρες σύμμαχοι, οὐκ οἶδα μὲν
ἔγωγε, εἴ τι δεῖ λόγων, ὅπου αὐτὰ τὰ ἔργα δεικνύει τὸ
κράτιστον. Πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα, ὅτι ὁμοῦ μένοντες
πλείω κακὰ τοὺς πολεμίους ποιῶμεν ἢ πάσχομεν· ὅτε
δὲ χωρὶς ἡμεῖν ἀλλήλων, ἐκείνοι ἡμῖν ἐχρῶντο, ὡς ἐκείνοις
ἦν ἥδιστον, ἡμῖν γε μὴν ὡς χαλεπώτατον. Ἐπὶ τούτῳ 8
Καδούσιος εἶπεν, Ἡμεῖς δὲ τί ἂν λέγοιμεν, ἔφη, περὶ
τοῦ οἴκαδε ἀπελθόντες ἕκαστοι χωρὶς εἶναι, ὅπου γε οὐδὲ
στρατευομένοις, ὡς ἔοικε, χαρίζεσθαι συμφέρει; Ἡμεῖς
γαῦν, οὐ πολὺν χρόνον δίχα τοῦ ὑμετέρου πλήθους στρα-

ἔστ' ἂν] Guelf. ἴσως ἂν. ex eodem ordinem vulgarem δεσπότην τοῦ Ἀσσ. mutavit Zeune.

6. ὁ Κυαζάρης] Ita Guelf. pro Κυαζάρης εἶπεν. deinde ζύμμαχοι scribit; ἴσως ibi est in margine adscriptum. postea ἄρχειν με λόγου habet.

δοκεῖ μοι] Guelf. δοκεῖ μοι εἶναι καιρὸς; unde ordinem vulgarem μοι δοκεῖ mutavi. deinde πρῶτον λέγεσθαι Guelf. sed correctum διαλέγεσθαι.

εἶναι ἔτι] Guelf. ἔτι καιρὸς δοκεῖ εἶναι. Sed hoc alterum καιρὸς, quod mihi quidem molestum est, omittit Altorfinus liber.

7. πρῶτος] Guelf. a prima manu πρῶτον habet scriptum, deinde λόγου. Altorfinus δείκνυσι dat.

ποιῶμεν ἢ πάσχομεν] Hoc ordine Guelf. ποιῶμεν τοὺς πολεμίους vulgatum revocavit Weiske.

ἡμῖν γε μὴν] Castalio dedit ἡμῖν δὲ μὴν.

8. ὅπου γε] Guelf. ὁπότε γε. Marg. Leoncl. 2. ἐπίγει nescio unde refert.

δίχα τοῦ ὑμετέρου] Edd. pr. ἡμετέρου, quod Philel. vertit διὰ τοῦ ἡμετέρου Guelf. in margine δίχα τοῦ ὑμετέρου adscripto.

- τευσάμενοι, δίκην ἔδομεν, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε.
- 9 Ἐπὶ τούτῳ Ἀρτάβαζος, ὁ συγγενὴς εἶναι ποτε Φήσας Κύρω, εἶπε τάδε, Ἐγὼ δὲ, ἔφη, ὦ Κυαζάρη, τοσαῦτον διαφέρομαι τοῖς πρόσθεν λέγουσιν· οὔτοι μὲν γὰρ φασιν, ὅτι δεῖ μένοντας στρατεύεσθαι, ἐγὼ δὲ λέγω, ὅτι, ὅτε
- 10 οἴκοι ἤμην, ἐστρατεύομην. Καὶ γὰρ ἐβοήθουν πολλάκις, τῶν ἡμετέρων ἀγομένων, καὶ περὶ τῶν σφετέρων Φρουρίων, ὡς ἐπιβουλευσομένων, πολλάκις πράγματα εἶχον, φοβούμενός τε καὶ Φρουρῶν· καὶ ταῦτα ἐπραττον, τὰ οἰκεῖα δαπανῶν· νῦν δὲ ἔχω μὲν τὰ ἐκείνων Φρούρια, καὶ οὐ φοβοῦμαι ἐκείνους, εὐαχῶμαι δὲ τὰ ἐκείνων, πίνω δὲ τὰ τῶν πολεμίων. Ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατεῖαν οὔσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, ἔφη, δια-
- 11 λύειν τήνδε τὴν πανήγυριν. Ἐπὶ τούτῳ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες σύμμαχοι, μέχρι μὲν τούδε ἐπαινῶ τὴν τοῦ Κύρου δεξιάν· οὐδὲν γὰρ ψεύδεται, ὧν ὑπέσχετο· εἰ δ' ἄπεισιν ἐκ τῆς χώρας, δήλον, ὅτι ὁ μὲν Ἀσσύριος ἀναπαύσεται, οὐ τίνων ποινὰς, ὧν τε ὑμᾶς ἐπεχείρησεν ἀδικεῖν, καὶ ὧν ἐμὲ ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μέρει πάλιν ἐκείνω δάσω δίκην, ὅτι ὑμῖν φίλος ἐγενόμην.
- 12 Ἐπὶ τούτοις πᾶσι Κύρος εἶπεν· ὦ ἄνδρες, οὐδ' ἐμὲ

9. ὁ συγγενὴς] Librorum Philelphi, Brodæi et Guelf. scripturam ὁ ποσὶ Φήσας εἶναι Κύρω συγγενὴς ἔλεξε τοιαύδε recepit Zeune. Supra iv. 1, 22. idem homo ita detignatur: ὁ Φήσας ποσὶ συγγενὴς αὐτοῦ εἶναι.

ὅτι δεῖ] Margo Steph. ex Philelphi versione, ut videtur ἐπι δεῖν refert; in Guelf. ἐπι δεῖ est, supra scripto ὅτι. deinde ὅτι ὅτε μὲν οἴκοι Altorf.

10. ἐπιβουλευσομένων] Cum Aldina Castal. Bodl. Altorf. ἐπιβουλευσομένων dat. Intellige ἐκείνων, intidias hostium ex castellis excurrentium timebam.

καὶ οὐ φοβοῦμαι] Guelf. cum margine Steph. οὐ φοβοῦμαι δέ. Philelphus καὶ φοβῶ μὲν vertit. deinde καὶ

πίνω τὰ Guelf. πίνω τε τῶν πολεμίων. στρατεῖαν Ita cum Steph. 2. et Guelf. Hutchinson et Zeune pro vulgato antea στρατιαν.

τάδε δέ] Vitium vulgaris lectionis τάδε ἐορτήν acute senterat Weiske; medelam dedit Altorfinus certissimam.

11. Ἐγὼ δ'] Guelf. Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες ξυμμ. deinde articulum ante Cyri nomen de suo addidit Hutchinson, sequente Zeunio et Weiskio. μέχρι τοῦδε—εἰ δ' ἄπεισι Altorfinus liber.

ἐγὼ δέ] Guelf. omisso δέ—ἐκείνω πάλιν. Ceterum urbane hæc subjungit priori membro Gobryas, ubi expectabas ψεύσεται Κύρος.

12. τούτοις] Ex Guelf. τουτοις vel

λανθάνει, ὅτι, εἰν διαλύωμεν τὸ στράτευμα, τὰ μὲν Cyrus fuerit, ut ca-
 ἡμέτερα ἀσθενέστερα γίνεσθαι, τὰ δὲ τῶν πολεμίων πάλ- sticis ho-
 λιν αὐξήσεται. Ὅσοι τε γὰρ αὐτῶν ὅπλα ἀφῆρηται, stium sub-
 ταχὺ ἄλλα ποιήσονται· ὅσοι τε ἵππους ἀπεστέρηται, latis a suis
 ταχὺ πάλιν ἄλλους κτήσονται· ἀντὶ δὲ τῶν ἀποθανόντων nova ex-
 ἕτεροι ἐφηβήσουσι [καὶ ἐπιγενήσονται]· ὥστε οὐδὲν θαν- fruantur.
 μαστὸν, εἰ ἐν τάχει πάλιν ἡμῖν πράγματα παρέχειν
 δυνήσονται. Τί δῆτα ἐγὼ Κουαζάρει λόγον ἐκέλευσα ἐμ- 13
 βαλεῖν περὶ καταλύσεως τῆς στρατιᾶς; Εὐ ἴστε, ἔφη,
 ὅτι φοβούμενος τὸ μέλλον. Ὅρῳ γὰρ ἡμῖν ἀντιπάλους
 προσιόντας, οἷς ἡμεῖς, εἰ ὧδε στρατευσόμεθα, οὐ δυνησό-
 μεθα μάχεσθαι. Προσέρχεται μὲν γὰρ δήπου χει- 14
 μῶν, στέγαι δ' εἰ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς εἰσιν, ἀλλὰ μὰ Δία
 οὐχ ἵπποις, οὐδὲ θεράπουσιν, οὐδὲ τῷ δήμῳ τῶν στρα-

ut Atticum prætulit cum Zeunio Weiske, deinde ὅτι ἦν ὡν διαλ. Jun-
 tina, ἐν ὡν διαλ. Altorf. εἰν μὲν δια-
 λύωμεν Guelf. ubi corrector ὡν post
 εἰν inferuit. ὡς εἰ διαλύσομεν Zonara-
 ras.

γίνεσθαι] Edd. primarum et Altor-
 fini lectionem revocavi. γίνονται ἔν
 cum Stephano ex libris Brodæi,
 Guelf. et Zonara receperunt Zeune
 et Weiske, hoc dictum pro γενήσεται
 interpretati. Mecum sentit Abresch.
 ad Æschylum i. p. 463.

Ὅσοι τε] Ita Guelf. pro ὅσοι μὲν li-
 brorum ceterorum: deinde ἄλλους
 ἵππους Guelf. Altorf.

ἕτεροι] Vulgo legitur ἕτεροι καὶ ἐφη-
 βήσουσι καὶ ἐπιγενήσονται. Sed copu-
 lam omittit cum Philel. Guelf. deinde
 Edd. pr. et Altorf. ἐφηβήσονται καὶ
 ἐπιγ. quod admonitu Brodæi correxit
 Stephanus. Sed in illa lectione ἐφη-
 βήσονται latere mihi videbatur mutila-
 tum ἐπιγενήσονται; quod quid aliud,
 quam interpretamentum præceden-
 tis ἐφηβήσουσι? Dicat forte aliquis
 ἐφηβήσουσι significare homines ado-
 lescentes, ἐπιγενήσονται homines na-
 scituros: sed ita existet illud incom-
 modum, ut geminum verbum in
 hoc membro subjungat Xenoph.,

cum in duobus anterioribus unum
 suffecisset: nec in hoc postremo præ-
 ter unum ἀποθνησκόντων est, cui ge-
 minum in apodofi respondeat. Qua-
 re seclusi suspecta verba. ἀντιπάλους
 ἀποθανόντων Altorf. Ceterum Weiske
 ὁμοιστέλευτα hæc γίνεσθαι, αὐξήσεται,
 ἀφῆρηται, ποιήσονται, ἀπεστέρηται,
 κτήσονται, δυνήσονται studiose quæsitā
 centebat ad multitudinis rerum re-
 petito hoc sono speciem efformandā.
 Contra mihi syllaba εται, ην-
 ται et ονται, tam sæpe repetita in
 una periodo, tædium facit; nec lo-
 cus Isocratis Evagoræ p. 460. est no-
 stro similis, habetque aliquam tamen
 concinnitatis gratiam, quam in no-
 stro sentire non possum.

οὐδὲν θανμ.] Ita pro οὐδὲ recte
 Zeune ex Philel. Bodl. Guelf. Al-
 torf.

εἰ ἐν τάχει] Guelf. cum Philelpho
 εἰ πάνυ ἐν τάχει.

13. Κουαζάρει] Guelf. Κουαζάρην ἐπί-
 λευσα λόγον ἐμβάλλειν—στρατείας. Al-
 torf. Κουαζάρη dat. Sequens ἔφη omi-
 fit Guelf.

14. γὰρ δήπου] Mihi displicet hic
 δήπου, et ἦδη ejus in vicem substitu-
 tum malim.

τιωτῶν ὧν ἀνευ ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα στρατεύεσθαι τὰ δὲ ἐπιτήδεια, ὅπου μὲν ἡμεῖς ἐληλύθαμεν, ὑφ' ἡμῶν ἀνάλωται· ὅποι δὲ οὐκ ἀφίγμεθα, διὰ τὸ ἡμᾶς φοβεῖσθαι, ἀνακεκομισμένοι εἰσὶν εἰς ἐρύματα· ὥστε αὐτοὺς μὲν ἔχειν, ἡμᾶς δὲ ταῦτα μὴ δύνασθαι λαμβάνειν. Τίς οὖν οὕτως ἀγαθός, ἢ τίς οὕτως ἰσχυρός, ὃς λιμῶ καὶ
 15 ῥίγει δύναιτ' ἂν μαχόμενος στρατεύεσθαι; Εἰ μὲν οὖν οὕτω στρατευσόμεθα, ἐγὼ μὲν φημι χρῆναι ἐκόντας ἡμᾶς καταλῦσαι τὴν στρατιὰν μᾶλλον, ἢ ἄκοντας ὑπ' ἀμηχανίας ἐξελαθῆναι. Εἰ δὲ βουλόμεθα ἔτι στρατεύεσθαι, τὸδ' ἐγὼ φημι χρῆναι ποιεῖν, πειρᾶσθαι ὡς τάχιστα τῶν μὲν ἐκείνων ὀχυρῶν [ἡμᾶς] ὡς πλεῖστα παραιρεῖν, ἡμῖν δὲ αὐτοῖς ὡς πλεῖστα ὀχυρὰ ποιεῖσθαι· ἐὰν γὰρ ταῦτα γένηται, τὰ μὲν ἐπιτήδεια πλείω ἔξουσιν, ὁπότεροι ἂν πλείω δύνωνται λαβόντες ἀποτίθεσθαι, πο-
 16 λιορκήσονται δὲ, ὁπότεροι ἂν ἥττους ᾖσι. Νῦν δὲ οὐδὲν διαφέρομεν τῶν ἐν τῷ πελάγει πλείοντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πλείουσι μὲν αἰεὶ, τὸ δὲ πεπλευσμένον οὐδὲν οἰκειότερον τοῦ ἀπλεύστου καταλείπουσιν. Ἦν δὲ φρούρια ἡμῖν γένηται, ταῦτα δὴ τοῖς μὲν πολεμίοις ἀλλοτριώσει τὴν χώραν,

ἀνάλωται] Castal. Bryl. Bodl. Guelf. Zonaras ἀνήλωνται: quam formam etiam damnant Thomas et Mæris, tuetur tamen Grammaticus Suidæ in ἀναλίσκειν.

ὅποι δὲ] Edd. pr. ὅπου. Mirum Editores hic mutasse, quod paulo antea tolerarunt. deinde μὴ pro οὐκ dant Guelf. et Altorf.

ἀνακεκομισμένοι] Ita ex Philel. Camer. Bodl. Guelf. Altorf. cum Stephano Zeune pro ἀνακεκομισμένα dedit. Cf. Anabaf. iv. 7, 1. et 17.

αὐτοὺς μὲν] Juntina et Guelf. αὐτοὶ μὲν, Altorfinus αὐτοῖς μὲν.

ἰσχυρός, ὃς] Guelf. ὃς omisit.

15. φημι χρῆναι] Ex Philelphi versione φημι ἔτι χρῆναι dedit Steph. quod recte deleuit Zeune. deinde ὡς τάχιστα περιᾶσθαι. Sequens ἡμᾶς in

Guelf. corrector supplevit; igitur seclusi, ut inutile.

ὀχυρὰ] Juntina et Alt. ἰσχυρά. quod equidem vel ideo præferrem, ne vocabulum idem repetatur et oratio varietur.

ἐὰν γὰρ] Edd. pr. et Altorf. εἰ γὰρ. sequens πλείω ἔξουσιν pro πλείονα ex Guelf. dedit Zeune, item λαβόντες pro λαμβάνοντες.

ἥττους] Philel. Bodl. Guelf. κρείττους dant, quæ lectio accommodata est significationi activæ verbi πολιορκήσονται.

16. τῷ πελάγει] Articulus ex Guelf. et Altorf. accessit. deinde πλείουσι μὲν γὰρ αἰεὶ Altorf.

Ἦν δὲ] Guelf. Ἐὰν δέ: deinde ταῦτα ἤδη Edd. pr. et Altorf.

ἡμῖν δὲ ὑπεύδῖα μᾶλλον ἔσται πάντα. Ὁ δὲ ἴσως ἂν 17
 τινες ὑμῶν φοβηθεῖεν, εἰ δεήσει πόρρω τῆς ἑαυτῶν Φρου-
 ρεῖν, μηδὲ τοῦτο ὀκνήσητε. Ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἐπεὶ περ καὶ
 ὡς οἴκοθεν ἀποδημοῦμεν, Φρουρήσειν ὑμῖν ἀναδεχόμεθα
 τὰ ἐγγύτατα χωρία τῶν πολεμίων· ὑμεῖς δὲ τὰ πρόσθρα
 ὑμῖν αὐτοῖς τῆς Ἀσσυρίας, ἐκεῖνα κτᾶσθε καὶ ἐργάζε-
 σθε. Ἦν γὰρ ἡμεῖς τὰ πλησίον αὐτῶν δυνάμεθα Φρου- 18
 ροῦντες σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνῃ οἱ τὰ πρόσθρα
 αὐτῶν ἔχοντες βιοτεύσετε· οὐ γὰρ, οἶμαι, δυνήσονται τῶν
 ἐγγύς αὐτοῖς κακῶν ἀμελοῦντες τοῖς πρόσθρα ὑμῖν ἐπιβου-
 λεύειν.

Ὡς δὲ ταῦτα ἐρρήθη, οἱ τε ἄλλοι πάντες ἀνιστάμενοι 19
 συμπροθυμήσεσθαι ταῦτ' ἔφασαν, καὶ Κυαζάρης. Γα-
 δάτας δὲ καὶ Γαβρύας καὶ τεῖχος αὐτῶν ἐκάτερος, ἣν
 ἐπιτρέψωσιν οἱ σύμμαχοι, τειχιεῖσθαι ἔφασαν, ὥστε
 καὶ ταῦτα Φίλια τοῖς συμμαχοῖς ὑπάρχειν. Ὁ οὖν 20
 Κῦρος, ἐπεὶ πάντας ἑώρα προθύμους ὄντας πρᾶσσειν,

Probato illo
 confilio Cy-
 rus capit
 loca hiber-
 nis idonea.

ὑπεύδῖα] Ita cum Budensi Altorf.
 liber. ὑπ' εὐδίας vulgo est: ὑπ' εὐδῖαν
 Bodl. Guelf. ἐπ' εὐδίας malebat Ste-
 phanus. εἰς λυσιτέλειαν interpretatur
 Zonaras. In Anabasi v. 8, 19. dicitur
 ἐν εὐδῖα εἶναι.

17. μηδὲ τοῦτο] Edd. pr. μηδ' ἐν τού-
 τῳ.

ἐπεὶ περ καὶ ὡς] Cum Steph. Bodl.
 εἴπερ καὶ ὡς. Copula καὶ ex Philel.
 Camer. Bodl. Guelf. Altorf. accessit.
 Mihi præterea ἐπειδήπερ καὶ ὡς scri-
 bendum videtur, aut cum Brodæo
 εἴπερ καὶ ὡς. Eadem enim est inter
 ἐπεὶ περ et ἐπειδήπερ differentia, quam
 inter ἐπεὶ et ἐπειδὴ statuo.

ἀναδεχόμεθα] Librorum omnium
 scripturam ἀναδεχοίμεθα miror huc-
 usque fuisse toleratam. Deinde προσ-
 ἔρα Edd. Budensis, Altorf.

τῆς Ἀσσυρίας] Juntina τοῖς Ἀσσυ-
 ρίαις quod in Guelf. adscriptum corre-
 ctor. Castalio καὶ αὐτοῖς τοῖς Ἀσσυ-
 ρίαις. Budensis αὐτοῖς τῆς δὲ Συρίας.

Altorfinus dat αὐτοῖς τῆς δὲ Ἀσσυ-
 ρίας.

18. Ἦν γὰρ—τὰ πλείω
 (ut margo Steph.) Φρουροῦντες δυνά-
 μεθα.

βιοτεύσετε] Philel. margo Steph.
 Guelf. ἔσεσθε. sed Guelf. post εἰρήνῃ
 infertum habet, et in margine vul-
 gatam adscriptum. Altorf. βιοτεύσε-
 ται.

ἐγγύς αὐτοῖς] Stephanus ἐγγύς ἑαυ-
 τῶν ὄντων κακῶν dedit: Guelf. ἐγγύς
 ἑαυτῶν κακῶν ὄντων. Equidem Edd.
 pr. et Altorfini libri lectionem præ-
 fero.

19. οἱ τε] Guelf. omittit τε: dein-
 de συμπροθυμήσεται Edd. pr.

αὐτῶν ἐκάτερος] Ordine inverfo
 Guelf. deinde τειχιεῖσθαι.

20. πάντας ἑώρα] Hoc ordine
 Guelf. inverfo Edd. deinde εἴπε pro
 ἔφη ex eodem libro cum Zeunio de-
 di.

ὅσα ἔλεξε, τέλος εἶπε· Εἰ τοίνυν περαίνειν βουλόμαθα,
 ὅσα Φαμὲν χρῆναι ποιεῖν, ὡς τάχιστα ἂν δεοὶ γενέσθαι
 μηχανὰς μὲν εἰς τὸ καθαιρεῖν τὰ τῶν πολεμίων τεῖχη,
 21 τέκτονας δὲ εἰς τὸ ἡμῖν ὄχυρὰ περγουῶσθαι. Ἐκ τούτου
 ὑπέσχετο ὁ μὲν Κυαζάρης μηχανὴν αὐτὸς ποιησάμενος
 παρέξειν, ἄλλην δὲ Γαδάτας τε καὶ Γωβρύας, ἄλλην δὲ
 Τιγράνης· αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἔφη δύο πειρᾶσθαι ποιή-
 22 σασθαι. Ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἔδοξεν, ἐπορίζοντο μὲν μηχανο-
 νοποιούς, παρεσκευάζοντο δ' ἕκαστοι εἰς τὰς μηχανὰς,
 ὧν ἔδει· ἄνδρας δ' ἐπέστησαν, οἱ ἐδόκουν ἐπιτηδεϊότατοι
 εἶναι ἀμφὶ ταῦτ' ἔχειν.

23 Κῦρος δ', ἐπεὶ ἔγνω, ὅτι διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα,
 ἐκάθισε μὲν τὸ στράτευμα, ἐνθα ᾤετο ὑγιεινότατον εἶναι
 καὶ εὐπροσοδύωτατον, ὅσα ἔδει προσκομίζεσθαι· ἐρμυνὸν
 δ', εἴ πη ἐρμυνότητος προσεδεῖτο, ἐποίησατο, ὡς ἐν ἀσφα-
 λείῳ οἱ αἰεὶ μένοντες εἶεν, εἶποτε καὶ πρόσω τῇ ἰσχύϊ ἀπο-
 24 στρατοπεδεύσαιντο. Πρὸς δὲ τούτοις ἐρωτῶν, οὓς ᾤετο
 μάλιστα εἰδέναι τὴν χώραν, ὅπόθεν ἂν ὡς πλεῖστα ὠφε-

ἀν δεοῖ] Edd. pr. Budensis et Altorf.
 ἂν δεοῖ. Hinc Castalio conjecit χρῆ-
 νῶν, Camerarius χρῆ simpliciter. De-
 inde ἰχυρὰ Junt. Altorf.

21. ὁ μὲν Κυαζάρης] Articulum ex
 Guelf. revocavit Zeune; idem liber
 τι post Γαδάτας omisso δὲ ante Τι-
 γράνης inferit.

αὐτὸς δὲ ὁ Κ.] Ita Philel. Budenf.
 Bodl. Guelf. nisi quod in omnibus
 libris, Budensī excepto, articulus ὁ
 deest; vulgo erat ante Zeunium:
 ἄλλην δὲ αὐτὸς ὁ Κῦρος ἔφατο. deinde
 πειρᾶσθαι ποιήσειν Bodl. ποιήσειν et-
 iam Guelf.

22. ἐπορίζοντο] Juntina ἐπόριζον
 quod corrector in Guelf. adscriptit;
 deinde ὧν δεῖ Guelf.

23. ἔσται] Guelf. ἔστιν, deinde μὲν
 omisso ὅσα δεῖ ut Philel.; quo facto
 non opus est sequens ὅσα τε cum
 Zeuno et Gallo Bejot mutare in ὅσα
 δεῖ. Sed aliam rationem sequi coegit

scriptura Altorfina.

ὅσα δεῖ] Intellige τούτοις, ad inve-
 henda et importanda necessaria.

οἱ αἰεὶ] Guelf. οἱ αἰεὶ—ἀποστρατοπε-
 δεύουσιντο, Bodl. ἀποστρατοπεδεύουσιντο,
 singularem ἀποστρατοπεδεύουσιντο liber
 Gabr. Budensis et Altorf. qui præter
 αἰεὶ singularem lectionem hanc præ-
 buit: προσκομίζεσθαι ἐρμυνὸν δ' εἴ πη
 ἐρμυνότητος προσεδεῖτο. in qua unice
 acquievi; cum vulgaris ὅσα τε ἐρμυ-
 νότητος loca munita testetur rebus af-
 fervandis, statim tamen personarum
 deinde securitatem commemoret.
 ἐρμυνὰ ita posuit Xenophon supra v.
 2, 2. et vii. 4, 10. eadem sunt ἐρμυ-
 ματα.

τῇ ἰσχύϊ] Intellige ἅμα vel σὺν,
 quorum alterutrum addi volebat Ste-
 phanus. At sic supra v. 4, 20. est
 ἐλάττω μορίῳ ἴσται. Cf. i. 4, 17. vi.
 1, 42. πάση τῇ δυνάμει, παντὶ σθένει
 etc.

λοῖτο τὸ στράτευμα, ἐξῆγεν αἰεὶ εἰς προνομᾶς, ἅμα μὲν ὅπως ὅτι πλεῖστα λαμβάνοι τῇ στρατιᾷ τὰ ἐπιτήδεια, ἅμα δὲ ὅπως μᾶλλον ὑγιαίνοιεν καὶ ἰσχύοιεν διαπονούμενοι ταῖς πορείαις, ἅμα δὲ ὅπως ἐν ταῖς ἀγωγαῖς τὰς τάξεις ὑπομιμνήσκοντο. Ὁ μὲν δὲ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν. 25

Ἐκ δὲ Βαβυλῶνος οἱ αὐτόμολοι καὶ οἱ ἀλισκόμενοι ταῦτ' ἔλεγον, ὅτι ὁ Ἀσσύριος οἴχοιτο ἐπὶ Λυδίας, πολλὰ τάλαντα ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ ἄγων, καὶ ἄλλα κτήματα καὶ κόσμον παντοδαπόν. Ὁ μὲν οὖν ὄχλος τῶν στρατιωτῶν ὑπελάμβανεν, ὡς ὑπεκτίθειτο ἤδη τὰ χρήματα φοβούμενος· ὁ δὲ Κῦρος, γιγνώσκων, ὅτι οἴχοιτο συστήσαιν, εἴ τι δύναιτο, ἀντίπαλον ἑαυτῷ, ἀντιπαρασκευάζετο ἐρρωμένως, ὡς μάχης ἐτι δεῆσον· καὶ ἐξεπίμπλη μὲν τὸ τῶν Περσῶν ἵππικόν, τοὺς μὲν ἐκ τῶν αἰχμαλώτων, τοὺς δὲ τινὰς καὶ παρὰ τῶν Φίλων λαμβάνων ἵππους· ταῦτα γὰρ παρὰ πάντων ἐδέχετο, καὶ ἀπεωθεῖτο οὐδὲν, οὔτε εἴ τις ὄπλον ἐδίδου καλόν, οὔτε ἵππον. Κατεσκευάζετο δὲ καὶ ἄρματα ἐκ τε τῶν αἰχμαλώτων ἀρμάτων, καὶ ἄλλοθεν, ὁπόθεν ἐδύνατο. Καὶ τὴν μὲν Τρωϊκὴν διφρεῖαν πρόσθεν οὔσαν, καὶ τὴν

Equitatus
Perfarum
augetur, et
instituantur
currus fal-
cati.

24. προνομᾶς] Edd. pr. προνομαῖς monitu Brodæi correxit Steph. Paulo antea τὰ πλεῖστα ἠφέλοῖτο Altorf.

ὅπως ὅτι] Edd. pr. Altorf. ὡς ὅτι. deinde πλεῖστα μὲν λαμβάνοι—διαπορεύοι (supra scripto διαπονούμενοι)—ἅμα δ' ὅπως Guelf.

25. οἱ αὐτόμολοι καὶ οἱ] Guelf. αὐτόμολοι ἀλισκόμενοι. sed corrector καὶ οἱ supplevit. ἴοντες αὐτόμολοι ἀλισκόμενοι—ὡς ὁ Ἀσσύριος—ἐπὶ Λυδίαν, Zonaras. deinde ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ Edd. ante Zeonium, qui Philel. Guelf. et Zonaram secutus est.

26. ὑπελάμβανεν] Philel. Guelf. margo Steph. Zonaras ἔλεγον: in margine Guelf. est vulgata lectio. ὑπελάμβανον Altorf. quod probo.

ἑαυτῷ] Ita pro ἑαυτὸν Philel. Gabr.

Bodl. Guelf. margo Steph. ὅτι δ. ἐντ. ἑαυτὸν Altorfinus, qui deinde δεῆσει dat.

ἐξεπίμπλη] Ita Guelf. ubi corrector vulgatum ἐξεπιμπλη. sed idem liber cum Philel. ὡς δ' ἐξεπ. dat.

οὔτε εἴ τις] Margo Steph. et Guelf. οὐδὲ ἂν ὄπλον διδοίη καλὸν οὐδ' εἴ τις ἵππον. sed corrector in Guelf. τις inseruit post ἂν. Prius οὔτε omittit Aldina, τε inter ἐκ τῶν Juntina cum Altorfino.

27. ἐδύνατο] Ita recte Guelf. Vulgatum δύναιτο tolerari tam diu potuisset miror: Ita paulo antea potuissent ex Guelf. ἐδέχετο—εἴ τις διδοίη. eodem jure receptum ponere.

Τρωϊκὴν—νῦν οὔσαν] In Guelf. corrector Τρωϊκὴν et οὔσαν adjecit. Co-

Κυρηναίων ἐτι καὶ νῦν οὔσαν ἀρματηλασίαν κατέλυσε·
 τὸν γὰρ πρόσθεν χρόνον καὶ οἱ ἐν τῇ Μηδίᾳ καὶ Συρίᾳ
 καὶ Ἀραβίᾳ καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τοῖς ἄρμασιν οὐ-
 28 τως ἐχρῶντο, ὥσπερ νῦν οἱ Κυρηναῖοι. Ἐδοξε δὲ αὐτῷ,
 ὃ κρᾶτιστον εἰκὸς ἦν εἶναι τῆς δυνάμεως, ὄντων τῶν βελ-
 τίστων ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, τοῦτο ἐν ἀκροβολιστῶν μέρει εἶ-
 ναι, καὶ εἰς τὸ κρατεῖν οὐδὲν μέγα μέρος συμβάλλε-
 σθαι. Ἄρματα γὰρ τριακόσια τοὺς μὲν μαχομένους
 παρέχεται τριακοσίους, ἵπποις δὲ οὔτοι χρῶνται διακο-
 σίοις καὶ χιλίοις· ἠνίοχοι δὲ αὐτοῖς εἰσι μὲν, ὡς εἰκὸς,
 οἷς μάλιστα πιστεύουσιν οἱ βέλτιστοι, εἰς τριακοσίους·
 οὔτοι δὲ εἰσιν, οἱ οὐδ' ὀτιοῦν τοὺς πολεμίους βλάπτουσι.
 29 Ταύτην μὲν οὖν τὴν διΦρεϊάν κατέλυσεν· ἀντὶ δὲ τούτου
 πολεμιστήρια κατεσκευάσεν, ἄρματα τροχοῖς τε ἰσχυ-

pulam καὶ ante νῦν ex Guelf. inferuit Zeune: διφρίαν dat Altorfinus. Cur- rurs Trojani bijugi fuerunt, et pugna- tores inde, cum res ferebat, defilire consueverant; Unus Hector quadri- gis usus est, Iliad 9. 158. Cyrenæi currus quadrijugi fuerunt, quibus pugnatore perpetuo insitebant. Phi- lostratus Icon. l. 17. de Pelopis cur- ru: τὸ δ' ἵππων ζύγχεται τεττάρων· τουτὶ γὰρ ἐς μὲν τὰ πολεμικὰ οὕτω ἰθαροῦντο, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐγίνωσκόν τε αὐτὸ καὶ ἰτίμων. Καὶ οἱ Λυδοὶ δὲ φι- λιππότατοι ὄντες ἐπὶ μὲν Πέλοπος τέτ- τριπτοὶ τε ἦσαν καὶ ἦδη ἀρματῖται, μετὰ δὲ ταῦτα τετραρῦμου τε ἤψαντο καὶ λέ- γονται πρῶτοι τοὺς ὀκτῶ σχεῖν.

28. Ἐδοξε] Guelf. ἔδοξεν αὐτῷ (cor- rector δὲ inferuit) εἰκὸς ἦν (transponit corrector)—τῆς δυνάμεως ὄν. τῶν βελ- τίστων. corrector γρ. ὄντων in margi- ne apposuit. Edd. pr. et Altorf. ἦν εἰκὸς εἶναι. sed Juntina ἦν omisit. dein- de τούτου μὴ Altorf. et Codex a Ste- phano memoratus.

οὐδὲν] Ita pro οὐδὲ Philel. Gabr. Bodl. Guelf.

μέρος] Guelf. βάρος cum Philel. Brodæi libris: deinde συμβαλίσθαι ex Guelf. recepit Zeune.

δ' οὔται] Guelf. a correctoris manu

δ' αὐτοὶ habet, deinde πιστεύουσιν οἱ βέλτιστοι· ἄλλοι δὲ εἰς τριακοσίους· οὗ- τοί εἰσιν. corrector ante εἰσιν inferuit δέ. Etiam Philel. Bodl. inferunt verba ἄλλοι δὲ recepta a Step- hano, in ἄλλοι δὲ mutata a Leoncla- vio, quæ admonente Mureto ex- emplo Edd. pr. omisit Zeune. Re- liquias esse plurium verborum, quæ exciderint, suspicatur Weiske, motus etiam numero εἰς τριακοσίους, cum aurigæ ἰψῖ trecenti non fere trecenti essent in curribus trecentis. Fortasse igitur armigeros aut alios fervos, in Cyrenaicis curribus post pugnatore locari solitos, commemo- ratos a Xenophonte fuisse.

29. ἀντὶ δὲ τούτου] Ad διφρεϊάν non reddit, sed ad τὸ διφρεῖν, unde illud vocabulum est derivatum.

κατεσκευάσεν] κατεσκευάσθητο, quod convenit cum forma fecit. 27. et ἐποι- ῆσατο viii. 8, 24. contra activum est fecit. 30. deinde τὰ ἄρματα Altorf. quam lectionem si sequaris, tum hoc ordine verba reliqua sunt collocanda τὰ πολεμιστήρια κατεσκευάσεν ἄρματα. Ita πολεμιστήρια ἄρματα non diversa sunt ab iis, quibus insitebant bella- tores Trojani et Cyrenaicis, sed eod- dem nomine appellantur. Infra vii.

ροῖς, ὡς μὴ ραδίως συντρίβηται, ἄξοσί τε μακροῖς ἦττον γὰρ ἀνατρέπεται πάντα τὰ πλατεῖα· τὸν δὲ δίφρον τοῖς ἠνίοχοις ἐποίησεν, ὥσπερ πύργον, ἰσχυρῶν ξύλων· ὕψος δὲ τούτων ἐστὶ μέχρι τῶν ἀγκώνων, ὡς δύνωνται ἠνιοχεῖσθαι οἱ ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων· τοὺς δὲ ἠνίοχους ἐθωράκισε πάντα, πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. Προσέθηκε δὲ 30 καὶ δρέπανα σιδηρᾶ ὡς διπήχεα πρὸς τοὺς ἄξονας, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν τροχῶν, καὶ ἄλλα κάτω ὑπὸ τῶν ἄξονι εἰς γῆν βλέποντα, ὡς ἐμβαλούντων εἰς τοὺς ἐναντίους τοῖς

1, 47. τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα memorantur, et statim τὸ πολεμιστήριον τοῦτο subjungitur. fed viii. 8, 26. ubi mentio δρεπανηφόρων ἄρματων præcedit, τὰ πολεμιστήρια dicuntur apparatus bellicus omnis, præcipue tamen curruum falcatorum.

ἀνατρέπεται.] Muretus ex Codicibus nescio quibus ἀν ἀνατρέπεται laudat; in Bodl. est ἀν ἀνατρέπεται.

τῶν ἀγκώνων.] Deinceps Budensis et Altorf. liber τοῦ ἠνίοχου inferunt, Brodæi et Philelphi Codex πάντε addunt: deinde Edd. veterum πάντας admonente Brodæo correxit Stephanus. πάντα intellige τὰ ὑπερέχοντα, ut apparet ex vi. 2, 17.

30. σιδηρᾶ.] Ita pro σιδηρᾶ Guelf. deinde διπήχη dat.—et ἔνθεν καὶ ἔνθεν τροχῶν.

ὑπὸ τῶν ἄξονι.] Inter utramque rotam seu ὑπὸ τοῖς δίφροις, ut est in Anabasi, quod contra Perizonium in Curtio vindicato p. 167. negantem recte defendit Zeune. Hic simul admonet Darii currus falcatos apud Curtium iv. 9. et 15. rotas ipsas et temones habuisse falcatos.

εἰς γῆν.] Guelf. εἰς τὴν γῆν—ὡς ἐμβαλούντων. Castalio ὡς ἐμβαλούντων.

ὡς ἐμβαλούντων.] Intellige τῶν ἠνίοχων. In Anabasi i. 8, 10. est de exercitu Artaxerxis: πρὸ δὲ αὐτῶν ἄρματα διαλείποντα συχρὸν, ἀπ' ἀλλήλων τὰ δρεπανηφόρα λεγόμενα. εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἄξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα, καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὡς διακόπτειν ὅταν ἐντύχοιεν· ἢ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων καὶ διακοφόντων. Noster infra vi. 2, 17. ἄρματα ἔρχε-

ται ἂ οὐχ οὕτως ἐσθίξεται, ὥσπερ πρόσθεν, ἀπιστραμμένα ὥσπερ εἰς φυγὴν, ἀλλ' οἷτε ἵπποι εἰσὶ κατατεθωρακισμένοι οἱ ἐν τοῖς ἄρμασιν, οἷτε ἠνίοχοι—δρέπανά τε σιδηρᾶ πρὸς τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὡς ἐλάντες καὶ οὗτοι εὐδὺς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων. ubi currus averfos sic interpretatur Weiske; nam Zeunius filet: proprie ita locata ut postriorem partem hostibus opponant, fronte spectent in diversum. Sed cum vi dictum hoc est pro longius remota ad pugnam eminus faciendam. Quæ si observatio vera est, ante Cyri inventum currus bellici in prælio longius remoti pugnam eminus faciebant. Verum nunc quæro ex interprete isto, quæ sit aut esse possit curruum bellicorum pugna eminus et longius remotorum? Quis eorum est in ipso prælio locus? quæ pugnandi ratio? Cum taceat interpres, e verborum significatione extorquere conabimur responsum. Primum igitur verba ἔρχεται et ἐσθίξεται sibi opponuntur, ut currus in antiquo eorum usu stetit in acie, novo vero more accessisse, hostem aggressuri videlicet, dicantur. Averfi vero stare et veluti fugam spectare quomodo currus bellici dici possunt in antiquo eorum usu? Cum longius remoti in acie stabant et eminus pugnabant, respondet Weiske. Verum ipsum eorum in acie postorum locum scire volo, et pugnandi rationem bellatorum curribus antiquis infistentium. Currus et bellatores longius remoti vix aliter nisi ab hoste dici possunt; igitur post aciem primam collocati. Verum quomodo eminus ita collo-

ἄρμασιν. Ὡς δὲ τότε Κύρος ταῦτα κατεσκεύασεν, οὕτως ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄρμασι χρῶνται οἱ ἐν τῇ βασιλείῳ χώρᾳ. Ἦσαν δὲ αὐτῶ καὶ κάμηλοι πολλαὶ παρά τε τῶν Φίλων συνειλεγμέναί καὶ αἰχμάλωτοι πᾶσαι συνη-
31 θροισμέναί. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω συνεπεραίνετο.

Arairæ, qui
Pantheam
violare con-
natus erat,
ignoscit Cy-
rus, eun-

Βουλόμενος δὲ τινα κατάσκοπον πέμψαι ἐπὶ Λυδίας, καὶ μαθεῖν, ὅ τι πράττει ὁ Ἀσσύριος, ἔδοξεν αὐτῶ ἐπι-
τήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο, ὁ Φυλάττων

cati post aciem pugnabunt? Nec recte ita collocati currus iisque infidentes bellatores averfi ab hoste quasi fugam spectare dici posse videntur, nisi equos forte averfos impulisse currus in hostem dicas. Mihi quidem verba ipsa et comparatio usus antiqui cum novo desiderare videtur hanc interpretationem, ut currus bellici antiqui post primam aciem collocati vim hostium primam aciem impellentium excipiant, forte equis curribus adjunctis averfis. Contra currus falcati ante ipsam aciem collocati excurrerant in hostem et primi imperum faciebant, quoniam equi et aurige bene testi loricateque armorum vim non amplius timebant. Hinc apparet sensus verborum ὡς ἐμβαλοῦντων εἰς τοὺς ἐναντίους: ad quæ verba Weiske hæc interpretandi causa apposuit: *Falces nempe ex medio axe interno ad terram directæ spectant acie introrsum, et comparatæ sunt ad concidendos hostes, qui equorum impetu prostrati jacent: ὡς διακόπτειν ὄτρ' ἐντύχοιεν, ut auctor dicit Exped. Cyri i. 8, 10.* Verum hæc omnia ulum curruum falcatorum explicant illa quidem, sed modum, ordinem et tempus pugnando non tangunt: quæ quidem continentur verbis, omisissis a Zeunio et Weiskio ex Anabasi: ὡς εἰς τὰς τάξεις ἐλόντων quibus simillima sunt infra vi. 2, 11. ὡς ἐλόντες εὐθύς εἰς τὰς τάξεις. Denique usum curruum a Cyro excogitatum tertium tangit Epilogus Cyropædiæ sect. 24. οὐδὲ γὰρ τοῖς δρασηφόροις ἄρμασιν ἔτι χρῶνται ἐφ' ᾧ Κύρος αὐτὰ ἐπιήσατο. Ὁ μὲν γὰρ τι-

μαῖς αὐξήσας τοὺς ἠνιόχους—εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὄπλα ἐμβαλοῦντας: οἱ δὲ νῦν οὐδὲ γιγνώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄρμασιν—οἱ δὲ ἄρμασι μὲν, πρὶν δ' ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι, οἱ μὲν ἐκόντες ἐκπίπτουσι οἱ δ' ἐξάλλονται. Currus igitur falcati primi omnium impetum in hostem faciebant et ordines peditum turbare et profternere conabantur: currus autem antiqui bijugi, quadrijugi, et octojugi post aciem stantes ingruentium hostium impetum expectabant atque excipiebant: forte equis averfis curru junctis. Verum comparato loco iii. 3, 65. et vii. 1, 29. currus post aciem primam stetit, bellatores vero fugam cogitantes adscendisse demum eos, intellexi.

κατεσκεύασεν] Guelf. κατεσκεύαζεν. deinde cum Philel. Gabr. Bodl. Guelf. Altorf. sequitur ordinem ab Hutchintono inductum pro οὕτω καὶ ἔτι νῦν.

χρῶνται] Hortante Steph. καὶ, quod deinceps additum legebatur, cum libro Philel. Gabr. et Guelf. omisit Zeune, revocavit Weiske.

συνεπεραίνετο] Ita cum margine Steph. et Guelf. Zeune pro οὕτως ἐπεραίνετο simpliciter, quod poterat relinqui.

31. τινὰ κατασκ.] Ordine inverso Guelf. deinde πρώτοι, quod recepit Zeune. Vulgare πρώτοι revocavit Weiske; πρώτη Zonaras et Λυδῖαν posuit. Articulum ὁ ante Αραίρæ nomen ex Zonara cum Zeunio assumi.

ἐπὶ ταῦτο] Zonaras πρὸς τ. sequens γυναῖκα τὴν καλὴν pro τὴν καλὴν γυναῖκα cum Philepho Guelf. præbuit.

τὴν γυναῖκα τὴν καλήν. Συνεβεβήκει γὰρ τῷ Ἀράσπῃ demque ad hofes simu- lata fuga ju- bet transire.
 τοιάδε ληφθεῖς ἔρωτι τῆς γυναικὸς, ἠναγκάσθη προσ-
 ενεγκεῖν λόγους αὐτῇ περὶ συνηθείας. Ἡ δὲ ἀπέφησε ³²
 μὲν, καὶ ἦν πιστὴ τῷ ἀνδρὶ, καίπερ ἀπόντι· (ἐφίλει γὰρ
 αὐτὸν ἰσχυρῶς) οὐ μέντοι κατηγόρησε τοῦ Ἀράσπου πρὸς
 τὸν Κύρον, ὀκνοῦσα συμβαλεῖν Φίλους ἀνδρας. Ἐπεὶ δὲ ³³
 ὁ Ἀράσπας, δοκῶν ὑπηρετήσῃν τῷ τυχεῖν, ἀ ἐβούλετο,
 ἠπέλιψε τῇ γυναικί, ὅτι, εἰ μὴ βούλοίτο ἐκοῦσα, ἄκουσα
 ποιήσοι ταῦτα· ἐκ τούτου ἡ γυνὴ, ὡς ἔδεισε τὴν βίαν,
 οὐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει τὸν εὐνούχον πρὸς τὸν Κύ-
 ρον, καὶ κελεύει λέξαι ἅπαντα. Ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν, ³⁴
 ἀναγελάσας ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ ἔρωτος Φάσκοντι εἶναι,
 πέμπει Ἀρτάβαζον σὺν τῷ εὐνούχῳ, καὶ κελεύει αὐτῷ
 εἰπεῖν βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτην γυναῖκα, πείθειν δὲ,
 εἰ δύναίτο, οὐκ ἔφη κωλύειν. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάβαζος ³⁵
 πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδόρησεν αὐτὸν, παρακαταθήκην
 τε ὀνομάζων τὴν γυναῖκα, ἀσέβειάν τε αὐτοῦ λέγων, ἀδι-
 κίαν τε καὶ ἀκράτειαν· ὥστε τὸν Ἀράσπαν πολλὰ μὲν
 δακρύνει ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δὲ ὑπὸ τῆς αἰσχύ-
 νης, ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ, μὴ τι καὶ πάθη ὑπὸ
 Κύρου.

γὰρ τῷ] Guelf. δὲ τῷ. deinde idem liber cum margine Steph. dedit quod præstat vulgari συνουσίας. Verbum ἠναγκάσθη significat effectum et vim cupiditatis incensæ. Postea συμβάλλειν Altorf.

33. ἐπεὶ δὲ] Guelf. ἐπεὶ οὖν. ex eodem, Bodl. et margine Steph. vulgaris et libri Altorf. lectio ὑπηρετεῖν ἀπετυγχάνειν correctæ fuit. ὑπηρετεῖν τῷ ἀποτυγχάνειν libri Brodæi: ex quo Muretus efficiebat: ὑπηρετήσῃν, ἀπέτυχεν ἂν ἐβούλετο. Guelf. ἠβούλετο recepit Zeune.

ἐκοῦσα] Zonaras ἐκοῦσα ἐνδοίη—ποι-

ήσει. Vulgatum ποιήσοιτο Muretus in πείσοιτο mutabat, sed ex Bodl. et Guelf. correxit Zeune.

λέξαι] Guelf. λ. πάντα, Zonaras πάντα εἰπεῖν.

35. ἐλοιδόρησεν αὐτὸν] Pronomen cum Edd. pr. omittit Altorf. sequens τε Guelf. qui ἀσέβειάν τε αὐτοῦ deinde dat. ἀκρασίαν postea Edd. pr. Verum videtur ἀκρασίαν. Vide Pierfon ad Mœrin p. 29.

καὶ πάθη] Edd. pr. καὶ omittunt, habet cum Altorf. Guelf. sed hic πάθοι dat, probante Fischerō ad Wellerum II. p. 269.

- 36 Ὁ οὖν Κύρος καταμαθὼν ταῦτα, ἐκάλεσέ τε αὐτὸν, καὶ μόνος μόνῳ ἔλεξεν· Ὁρῶ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, Φοβούμενόν τέ ἐμέ καὶ ἐν αἰσχύνη δεινῶς ἔχοντα. Παῦσαι οὖν τούτων· ἐγὼ γὰρ Θεοῦ τε ἀκούω ἔρωτος ἡσῆσθαι, ἀνθρώπους τε οἶδα, καὶ μάλα δοκοῦντας Φρονίμους εἶναι, οἷα πεπόνθασιν ὑπ' ἔρωτος· καὶ αὐτὸς δὲ ἑμαυτοῦ κατέγων, μὴ ἂν καρτερῆσαι, ὥστε συνὼν καλοῖς ἀμελεῖσθαι αὐτῶν. Καί σοι δὲ τούτου τοῦ πράγματος ἐγὼ αἰτιός εἰμι· ἐγὼ γάρ σε συγκαθεῖρξα τούτῳ τῷ ἀμάχῳ
- 37 πράγματι. Καὶ ὁ Ἀράσπας ὑπολαβὼν εἶπεν· Ἀλλὰ σὺ μὲν, ὦ Κύρε, καὶ ταῦτα ὅμοιος εἶ, οἷός περ καὶ τάλλα, πρῶτός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνθρωπίνων ἀμαρτημάτων· ἐμέ δὲ, ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι καταδύουσι τῷ ἄχει. Ὡς γὰρ ὁ Θεοῦς διήλθε τῆς ἐμῆς συμφορᾶς, οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐφίδονται μοι, οἱ δὲ φίλοι προσιόντες συμβουλεύουσιν ἐκποδῶν ἔχειν ἑμαυτὸν, μὴ τι καὶ πάθω
- 38 ὑπὸ σοῦ, ὡς ἡδίκηκός τις ἐμοῦ μεγάλα. Καὶ ὁ Κύρος εἶπεν, Εὖ τοίνυν ἴσθι, ὦ Ἀράσπα, ὅτι ταύτῃ τῇ δόξῃ οἷός τ' εἶ ἐμοί τε ἰσχυρῶς χαρίσασθαι, καὶ τοὺς συμμαχοὺς μεγάλα ὠφελῆσαι. Εἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας,

36. ἐκάλεσέ τε] Cum Guelf. et Zonara τε omisit Zeune. sequens μόνος μόνῳ Zonaras interpretatur ἰδίῳ.

Θεοῦ τε] Vulgarem amantium excusationem commemoravit etiam Terentius Eun. iii. 5, 43. deinde ἡττάσθαι margo Steph. Bodl. Guelf. Zonaras.

μάλα δοκοῦντας] Hoc ordine Guelf. pro μάλα φρ. δοκ. deinde ἀμελεῖν idem cum margine Steph. Postea συγκαθεῖρξα Guelf. a prima manu habet scriptum.

37. καταδύουσι τῷ ἄχει] Ut antea fuit καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης, idemque addito κατὰ γῆς Anabaseos vii. 7, 11; ita καταδύομαι τῷ ἄχει

poterat dici, nisi additum esset οἱ ἄλλοι: ad quæ verba Weiske annotavit hæc: quasi dicat μόνον ἐγὼ κατεδύομην: satis erat, me ipsum timore et pudore malo affectum esse: Sed aliud καταδύουσι, aliud καταδύονται ἄχει οἱ ἄλλοι. Ineptum est καταλύουσι Altorf. quod corrector in Guelf. dedit.

μὴ τι] Guelf. τι omisit. deinde comminisci causam non possum, cur Xenophon a recta scribendi ratione ὡς ἡδίκηκός τις μεγάλα recesserit.

38. εἰ γὰρ] Si interrogationis signum addatur, ἢ scribi debere monuit Stephanus. Sed vulgaris scriptura præstat, ut Odyssæe iii. 205.

ὅτι ἐγὼ σοι ἐν καιρῷ ἂν γενοίμην αὐτῷ χρήσιμος. Εἰ 39
 τοίνυν, ἔφη, προσποιησάμενος ἐμὲ Φεύγειν, ἐθέλοις εἰς
 τοὺς πολεμίους ἐλθεῖν, οἶμαι ἂν σε πιστευθῆναι ὑπὸ τῶν
 πολεμίων. Ἐγώ γε, ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ
 ὑπὸ τῶν Φίλων οἶδα ὅτι, ὡς σὲ πεφευγὼς, λόγον ἂν
 παρέχοιμι. Ἐλθοῖς ἂν τοίνυν, ἔφη, ἡμῖν, πάντα εἰδῶς 40
 τὰ τῶν πολεμίων· οἶμαι δὲ καὶ λόγων καὶ βουλευμάτων
 κοινῶν ἂν σε ποιοῖντο, διὰ τὸ πιστεύειν· ὥστε μηδὲ ἔν
 σε λεληθέναι, ὧν βουλόμεθα εἰδέναι. Ὡς πορευσομέ-
 νου οὖν, ἔφη, ἤδη νυνὶ, ἴσθι· καὶ γὰρ τοῦτο ἐν τῶν πιστῶν
 ἔσται, τὸ δοκεῖν με ὑπὸ σοῦ μελλήσαντά τι παθεῖν ἐκ-
 πεφευγέναι. Ἡ καὶ δυνήσῃ, ἔφη, ἀπολιπεῖν τὴν καλὴν 41
 Πάνθειαν; Δύο γὰρ, ἔφη, ὧ Κῦρε, σαφῶς ἔχω ψυχάς.
 Νῦν τοῦτο πεφιλοσόφηκα μετὰ τοῦ ἀδίκου σοφιστοῦ τοῦ
 Ἐρωτος. Οὐ γὰρ δὴ μία γε εὔσα, ἀμα ἀγαθὴ τέ
 ἔστι καὶ κακὴ, οὐδ' ἀμα καλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν ἔργων

ἐν καιρῷ] Hæc minime opportuna
 huic loco esse censens suspicatur
 Weiske Xenophontem scripsisse Εἰ γ'
 —ἐν καιρῷ αὐτῷ γεν. et alium in mar-
 gine explicandi causa posuisse αὐτῷ
 χρήσιμος. Recte! nisi quod εἰ γὰρ
 frustra tentat vir doctus. Ita supra
 v. 1, 16. καὶ πάντι ἡμῖν ἐν καιρῷ τι γί-
 νοιτο αὐτῇ ἢ γυνή. Noster eadem di-
 ctione usus est Hellenicorum iii. 4,
 9. et vii. 4, 8. ἴσως ἂν αὐδὶς ἔτι ποτὶ
 ἐν καιρῷ ἡμῖν γενοίμεθα. ubi Andoci-
 dis locum p. 72. posui simillimum
 Xenophonteo v. 1, 16. καὶ ἴστιν ἡμῖν
 χρῆσθαι τούτοις, ὅπου ἂν ἐν καιρῷ τι
 ἡμῖν γένηται. Verum etiamsi verba
 αὐτῷ χρήσιμος sustuleris, manet tamen
 oratio vel sic dura, nec, ut puto, fati-
 tis græca. Primum enim γένωμαι
 esse debere videtur; deinde fasti-
 dium parit repetitum γένοιτο, γενοί-
 μην.

39. Ἐγώ γε] Altorf. Ἐγὼ μὲν. de-
 inde λόγον παρέχειν est venire in fer-
 mones, et idem quod λίγισθαι: qua-
 re jungitur præpositioni ὑπὸ, ut ἀπο-
 θνήσκω ὑπὸ τίνος, et similia verba.
 Paulo antea οἶμαι dat Guelferb.

40. μηδὲ ἐν σε] Altorf. μηδὲν fim-
 pliciter habet scriptum.

ὡς πορευσομένου οὖν] Ita ex Guelf.
 correxit Zeune vulgatum ὡς πορευσο-
 μαι οὖν, quod Muretus in καὶ ὡς πο-
 ρεύσομαι οὖν mutabat. In Guelf. Al-
 torf. et Phil. est ἴσως scriptum pro
 ἴσθι. sed ἴσθι, quod in libris omnibus
 post verba καὶ γὰρ τοῦτο scriptum le-
 gitur, retraxi propter usum loquendi.
 Ita supra i. 6, 11. ὡς οὖν ἐμοῦ μηδέ-
 ποτε ἀμελήσοντος—οὕτως ἔχε τὴν γνώ-
 μην. Simile est iii. 1, 9. ἐρώτα—ὡς
 πάλιν ἐροῦντος viii. 4, 22. ὡς ἀναμε-
 νοῦντες καὶ οὐκ ἀπαθανομένου οὕτω πα-
 ρασκευάζου.

τὸ δοκεῖν] Guelf. δοκοῦν. ex eodem
 vulgatum μελλήσοντα correxit Zeune.
 Si dictionem solveris ita: με ἐκπι-
 φευγέναι ὅτι ἐμὲ λησά τι παθεῖν: sta-
 tim videbis futurum μελλήσω locum
 non habere: non magis igitur parti-
 cipium futuri in vulgari et concisa
 dicendi ratione: contra quam puta-
 bat Weiske.

41. δυνήσῃ, ἔφη] Ex Guelf. δυνήσῃ
 ἀπολιπεῖν, ἔφη, Zeune dedit; copu-
 lam καὶ omisit Altorfinus.

ἔρα, καὶ ταῦτὰ ἅμα βούλεται τε καὶ οὐ βούλεται πρῶ-
 τειν· ἀλλὰ δῆλον, ὅτι δύο ἔστων ψυχὰ, καὶ ὅταν μὲν ἡ
 ἀγαθὴ κρατῇ, τὰ καλὰ πράττεται· ὅταν δὲ ἡ πονηρὰ, τὰ
 αἰσχροῦ ἐπιχειρεῖται. Nῦν δὲ, ὡς σὲ σύμμαχον ἔλαβε,
 42 κρατεῖ ἡ ἀγαθὴ, καὶ πάνυ πολὺ. Εἰ τοίνυν καὶ σοὶ δο-
 κεῖ πορεύεσθαι, ἔφη ὁ Κῦρος, ὧδε χρὴ ποιεῖν, ἵνα καὶ κεί-
 νοις πιστότερος ᾖς· ἐξάγγελέ τε αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν,

ταῦτὰ] Edd. pr. Philel. Guelf. Al-
 torf. ταῦτα : sequens δῆλον ὅτι omisit
 Guelf.

δύο ἔστων ψυχὰ] Camerarius ad h.
 l. ita commentatus est : *De duabus
 animis Socraticæ sunt disputationes ex-
 positæ copiose a Platone. Non esse
 autem unam vim animi vel non unum
 genus seu εἶδος, ita ostenditur : Quia
 unum et idem non possit simul efficere
 contraria, ut manus simul attrahere si-
 mul et rejicere una aliquid et idem si-
 mul eodem tempore consistere et moveri.
 Hæc differuntur verbose in quarto libro
 rerum publicarum : estque ista divisio
 animi in partem præditam ratione id
 est cogitantem et intelligentem (a græcis
 vocatur τὸ λογιστικὸν seu λογικὸν μέ-
 ρος) et alteram quasi brutam, quæ est
 ἀλογος. Atque Plato aliud plane genus
 facit ejus animæ, quæ particeps est ra-
 tionis, et aliud ejus, quæ expers : idque
 genus etiam mortale esse ait in Timæo,
 cum posuisset in Phædro ὅτι πᾶσα ψυ-
 χὴ ἀθάνατος. Quæ argumentatio mi-
 rabiliter arrisit Ciceroni.—Non fugit
 autem nos, posse hæc Xenophontea re-
 ferri ad Platonicas etiam disputationes
 in IX libro Legum, ubi inter alia dici-
 tur : Non esse pauciores animas dua-
 bus, bona una, altera mala : nam æ-
 ternas causas boni atque mali in natura
 illum introduxisse scimus. Sed hæc
 jam magis etiam inextricabilia atque
 mirifica sunt. Illa itaque superiora
 aliquanto minus abhorrentia a captu
 communi retineamus : Locus prior Pla-
 tonis IV. Reip. p. 360. ed. Bipont.
 hic est : Δῆλον ὅτι ταῦτὸν πάναντία
 ποιεῖν ἢ πᾶσχειν κατὰ ταυτὸν γε καὶ
 πρὸς ταυτὸν οὐκ ἐδεήσει ἅμα. ὥστε
 εἴν που εὐρίσκωμεν ἐν αὐτοῖς ταῦτα
 γινόμενα, εἰσόμεθα ὅτι οὐ ταῦτὸν ἢν ἄλ-
 λα πλείω. Hac scilicet argumenta-
 tione nititur quod sequitur p. 367.*

οὐ δὲ ἀλόγως ἀξιώσομεν αὐτὰ διττά τε
 καὶ ἕτερα ἀλλήλων εἶναι, τὸ μὲν ᾧ λογι-
 ζεται λογιστικὸν προσαγορεύοντες τῆς
 ψυχῆς, τὸ δὲ ᾧ ἔρα τε καὶ πεινῆ καὶ
 διψῆ καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἐπ-
 τήσται ἀλόγιστόν τε καὶ ἐπιθυμητικόν,
 πληρώσεων τινῶν καὶ ἠδονῶν ἐταίρον.
 Ταῦτα μὲν τοίνυν δύο ἡμῖν ὠρίσθω εἶδη ἐν
 ψυχῇ ἐνόντα, τὸ δὲ τοῦ θυμοῦ καὶ ᾧ θυ-
 μούμεθα—ἴσως τῶ ἕτερον τῶ ἐπιθυμη-
 τικῶ ἂν εἴη ὁμοφυές. In hoc loco non
 difficile est duas animas reperire,
 quas exinde duxisse creditur Xeno-
 phon. Potest tamen fieri ut is ex
 Platonis sermonibus cum discipulis
 habitis cognitam Platonis opinionem
 habuerit, si eam omnino Xenophonem
 respexisse credideris ; quod face-
 re nos quid cogit ? Alter Platonis lo-
 cus, quem Camerarius in animo habuit,
 non existat in libro IX. Legum ;
 nec eum diutius quærere vaca-
 bat placebatve, quoniam vir do-
 ctus eo minus confidebat. Arripuit
 tamen annotationis Camerarii non
 nominati partem posteriorem tantum
 Zeune, et posuit ad h. l. *Araspe tri-
 buitur sententia Socratis, qui apud Pla-
 tonem libro IX. Legum ait non esse
 pauciores animas duabus bonam unam,
 alteram malam. Hac re, opinor, vo-
 luit Philosophus significari, ex improbo
 homine fieri posse bonum et contra. Id
 quod negabant tum Sophistæ, sed perpe-
 ram ; quemadmodum exempla Themisto-
 clis, Polemonis et Critiæ Alcibiadisque
 in utramque partem comprobant. Quæ
 cum Weiske sola ante oculos habe-
 ret, non mirum est eum frustra in
 auctoritate Platonis allata a Zeunio
 argutari.*

πράττεται] Edd. pr. et Philel.
 πρῶττει. deinde ἐπιχειρεῖται Guelf.

42. ἦς] Edd. pr. et Altorf. ἴ. de-
 inde, ἂν αὐτῶ incepte Altorf.

οὕτω τε ἐξάγγελλε, ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα ἐμποδῶν μάλιστ' ἂν εἴη, ὧν βούλονται πράττειν. Εἴη δ' ἂν ἐμποδῶν, εἰ ἡμᾶς Φαίης παρασκευάζεσθαι ἐμβαλεῖν που τῆς ἐκείνων χώρας· ταῦτα γὰρ ἀκούοντες, ἦττον ἂν παντὶ σθένει ἀθροίζοντο, ἕκαστός τις φοβούμενος καὶ περὶ τῶν οἴκοι. Καὶ μένε, ἔφη, παρ' ἐκείνοις 43 ὅτι πλεῖστον χρόνον ἂ γὰρ ἂν ποιῶσιν, ὅταν ἐγγύτατα ἡμῶν ᾶσι, ταῦτα μάλιστα καιρὸς ἡμῖν εἰδέναι ἔσται. Συμβούλευε δ' αὐτοῖς καὶ ἐκτάττεσθαι, ὅπῃ ἂν δοκῇ κρᾶτιστον εἶναι· ὅταν γὰρ σὺ ἀπέλθῃς, εἰδέναι δοκῶν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον οὕτω τετάχθαι αὐτοῖς· μετατάττεσθαι γὰρ ὀκνήσουσι· καὶ ἦν πῃ ἄλλη μετατάττωνται, ἐξ ὑπογύου ταράσσονται. Ἀράσπας μὲν δὴ οὕτως 44 ἐξελθῶν, καὶ συλλαβῶν τοὺς πιστοτάτους θεράποντας, καὶ εἰπὼν πρὸς τινὰς, οἷα ᾤετο συμφέρειν τῷ πράγματι ᾤχετο.

Ἡ δὲ Πάνθεια, ὡς ἤσθετο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν, 45 πέμψασα πρὸς τὸν Κῦρον εἶπε· Μὴ λυποῦ, ᾧ Κῦρε, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολεμίους· ἐὰν γὰρ ἐμὲ εἰσῆς πέμψαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἐγὼ σοι ἀναδέχομαι, ἤξειν πολὺ Ἀράσπου πιστότερόν σοι Φίλον· καὶ δύναμιν δ' οἶδ' ὅτι, ἐπόσην ἂν δύνῃται, ἔχων παρέσται σοι. Καὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ νῦν βασιλεύοντος Φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ

Abradatas
arceffitur a
Panthea.

ἀθροίζοντο] Guelf. a prima manu ἀθροίζοιτο scriptum habet.

43. μάλιστα καιρὸς] Ita Guelf. ἡμῖν καιρὸς ante Zeunium.

αὐτοῖς· μετατάττεσθαι γὰρ] Hæc tria verba Guelf. in margine adscripta habet. deinde Muretus ex libris veteribus laudat lectionem: ἦν δὲ πῃ καὶ ἄλλη quam præfero. Pro ὀκνήσουσι Guelf. ὀκνήσωσι habet.

44. καὶ συλλαβῶν] Copulam ex Guelf. addidit Zeune. deinde ᾧ ᾤετο Philel. et Guelf. idem liber ξυμφέρειν.

45. ἐὰν γὰρ] Guelf. ἦν γὰρ—εἰς τὸν ἐμὸν: deinde cum Philelpho σοι omittit.

ὁ οἶδ' ὅτι] Edd. pr. οἶδ' ὅτι omitunt, quæ verba ex Philel. inferuit Steph. addicente Guelf. et Altorf. libro.

δύνῃται] Guelf. δύνατο—ὁ πατὴρ. deinde βασιλεὺς ᾧν Juntina, βασιλεῖον Aldina. quod vitium admonitu Brodæi correxit Stephanus. βασιλεὺς corrector Guelf. adscriptit pro βασιλεύον.

δὲ νῦν βασιλεύων καὶ ἐπεχείρησέ ποτε ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα
 διασπάσαι ἀπ' ἀλλήλων· ὑβριστὴν οὖν νομίζων αὐτόν,
 εὖ οἶδ', ὅτι ἄσμενος ἂν πρὸς ἄνδρα, οἷος σὺ εἶ, ἀπαλλα-
 46 γείη. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος κελεύει πέμπειν πρὸς
 τὸν ἄνδρα· ἢ δὲ ἔπεμφεν. Ὡς δὲ ἔγνω ὁ Ἀβραδάτας
 τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα, καὶ τὰλλα δὲ ἤσθετο
 ὡς εἶχεν, ἄσμενος πορεύεται πρὸς τὸν Κῦρον, ἵππους ἔχων
 ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. Ὡς δὲ ἦν πρὸς τοῖς τῶν Περσῶν
 σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κῦρον, εἰπὼν, ὅς ἦν. Ὁ δὲ
 Κῦρος εὐθὺς ἄγειν κελεύει αὐτὸν πρὸς τὴν γυναῖκα.
 47 Ὡς δὲ ἰδέτην ἀλλήλους ἢ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτας,
 ἤσπασαντο ἀλλήλους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστων. Ἐκ
 τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κύρου τὴν οἰσιότητα καὶ
 τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. Ὁ δὲ
 Ἀβραδάτας ἀκούσας εἶπε· Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὦ
 Πάνθεια, χάριν Κύρω ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἑμαυτοῦ ἀπο-
 διδοίην; Τί δὲ ἄλλο, ἔφη ἡ Πάνθεια, ἢ πειρώμενος
 ὅμοιος περὶ ἐκείνον εἶναι, οἷός περ καὶ ἐκείνος περὶ σε;

καὶ ἐπεχείρησε] Copula incommoda huic loco est, quod vidit etiam Weiske, αὐτὸς addens, ut Araspas respiciatur. Sequens αὐτὸν omisit Altorfinus.

εὖ οἶδ', ὅτι] Ex Philelpho et Guelf. εὖ addidit Zeune: sequens ἄσμενος pro ἄσμένως idem liber dedit: cum Altorfino deinde male σὺ omittens, ἀπαλλαγῆσται præbet.

46. κελεύει] Philel. et Guelf. ἐκέλευε. Formam nominis Abradatae dedit ex Guelf. et Zonara Zeune pro vulgari Ἀβραδάτης.

ὡς εἶχεν] Altorf. καὶ ὡς εἶχεν. deinde articulum ante nomen Cyri ex Guelf. Zonara, Altorf. adjecit Zeune. Numerum equitum, quos secum adduxit Abradata, cum Edd. Bryl. Castal. Philel. margine Steph. et Guelf. τοὺς χιλίους posuit Zeune argumento ufus curruum centum, quos infra fecit. 50. et capitis 2. fecit.

7. Abradatas ex equitatu suo comparasse dicitur.

τοῖς τῶν] Articulus a Stephano adjectus τῶν a Guelf. confirmatur. ἦν post ὅς idem liber omisit: et corrector εὐθὺς post ἄγειν inseruit.

47. ἰδέτην] Edd. pr. ἰδέτοιιν. Cum Stephano facit liber Brodæi, Budensf. Guelf. Zonaras. εἰδέτην Altorf. deinde Juntina et Guelf. ἀλλήλων Budentis; Altorf. et Zonaras ἀλλήλων. Sequens Ἀβραδάτας pro Ἀβραδάτης folus Zonaras dedit, qui ἠσπάζοντο cum Guelf. præfert. Verum statim rectam nominis Abradatae formam obtulit Guelf.

δυσελπίστων] Hoc ex Guelf. et Zonara pro singulari dedit Zeune.

ἀποδοίην] Ex Guelf. ἀποδοίην prætulit Zeune: idem liber deinde ἄλλο, φησί. Altorf. ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ.

ὅμοιος] Ex margine Steph. et Guelf. πειρώμενος εἶναι περὶ ἐκείνον, οἷός περ ἐκ.

Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀβραδάτας· 48
καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ εἶπεν·
Ἄνδ' ἂν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, ὦ Κῦρε, οὐκ ἔχω, τί
μείζον εἶπω, ἢ ὅτι Φίλον σοι ἑμαυτὸν δίδωμι καὶ θερά-
ποντα καὶ σύμμαχον· καὶ, ὅσα ἂν ὀρῶ σε σπουδάζοντα,
συνεργός σοι πειράσομαι γίνεσθαι, ὡς ἂν δύνωμαι
κράτιστος. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐγὼ δὲ δέχομαι· καὶ 49
νῦν μὲν σε ἀφήμι, ἔφη, σὺν τῇ γυναικὶ δειπνεῖν· αὐθις
δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σε σκηνοῦν σὺν τοῖς σοῖς τε καὶ
ἐμοῖς φίλοις.

Ἐκ τούτου ὀρῶν ὁ Ἀβραδάτας σπουδάζοντα τὸν Κῦρον 50
περὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα καὶ περὶ τοὺς τεθωρακισ-
μένους ἵππους τε καὶ ἱππέας, ἐπειράτο συντελεῖν αὐτῷ
εἰς τὰ ἑκατὸν ἄρματα ἕκ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ὅμοια
ἐκείνῳ· αὐτὸς δὲ ὡς ἠγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἄρματος
παρεσκευάζετο. Συνεζεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετρά- 51
ρυμόν τε καὶ ἐξ ἵππων ὀκτώ. ἡ δὲ Πάνθεια, ἡ γυνὴ αὐ-

περὶ σε dedit Zeune, ὅμοιος ex glofse-
mate natum censens. At supra lect.
37. est καὶ πᾶντα ὅμοιος εἶ οἷσπερ καὶ
σάλλα. deinde concinnitatis et nu-
meri ratio melius constare videtur in
vulgata lectione.

48. Ἀβραδάτας] Hanc formam pro
Ἀβραδάτης Guelf. et Zonaras dede-
runt: deinde τῆς αὐτοῦ δεξιᾶς Zona-
ras, αὐτοῦ omittit cum Philelpho et
Altorf. Guelf. ζύμμαχον postea cum
Guelf. Zeune. ἄνδ' ἂν εὖ σὺ Altorf.

γίνεσθαι] Ex Guelf. γενέσθαι re-
cepit Zeune, comparans πειράσομαι
προστάξει supra iv. 5, 25. In Guelf.
corrector σοι inseruit omissum.

49. Ἐγὼ δὲ] Edd. pr. δὲ omittunt;
contra post δέχομαι inferciunt τε,
quod Stephanus recte omisit, contra
revocavit Zeune. In Guelf. corre-
ctor τε addidit.

δεήσει] Edd. pr. δεήσει. deinde ἐμοῦ
φίλοις Altorf.

50. ὅμοια ἐκείνῳ] Breviter dictum
pro τοῖς ἐκείνου.

51. τετράρυμόν τε καὶ ἐξ] Præposi-
tionem ἐξ cum Philelpho Guelf. omi-
sit. Male Guelf. a prima manu
scriptum τετράριθμον habet hic et
paulo post. Ceterum temones qua-
tuor ita fuisse curru aptatos, ut sin-
guli cum axe ipso juxta se commit-
terentur, deinceps duo dextrorsum,
duo sinistrorsum, statuit Salmasius
in Plinianis Exercitationibus: contra
quem operose Schefferus de re vehi-
culari I. 12. docere conatur alium
post alium temonem fuisse aptatum,
ut prior jungeretur ad caput postero-
ris, et omnes in curru ipso directi in-
star unius axis recta linea protende-
rentur. Hanc Schefferi sententiam
impugnat Zeune ad h. l. negans se
videre, quomodo temones alii post
alios potuerint aptari, et quomodo
quatuor juga equorum alia post alia
juncta potuerint ab uno auriga regi.
Cui occurrit Weiske ita, ut dubitet,
quomodo sedecim equi cataphracti
æqua fronte ad ipsum axem temoni-

τοῦ, ἐκ τῶν ἑαυτῆς χρημάτων χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο καὶ χρυσοῦν κράνος, ὡσαύτως δὲ καὶ περιβραχιόνια· τοὺς δὲ ἵππους τοῦ ἄρματος χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο.

52 Ἀβραδάτας μὲν ταῦτα ἔπραττε. Κύρος δὲ ἰδὼν τὸ τετράρυμον αὐτοῦ ἄρμα, κατενόησεν, ὡς οἷόν τε εἶη καὶ ὀκτάρυμον ποιήσασθαι, ὥστε ὀκτὰ ζεύγεσι βοῶν ἄγειν τῶν μηχανῶν τὸ κατώτατον οἶκημα· ἦν δὲ τοῦτο τρίορ-

Plauftra
cum turri-
bus ædificat
Cyrus.

bus aptatis juncti esse potuerint: requiri enim axem infinitæ longitudinis. Neque minus difficile fuisse, sedecim equos ita junctos ab uno regi auriga, præsertim in ipso flexu currus. Quare aut binis temonibus quaternos equos ad ipsum axem junctos incessisse putat, ita ut alii quaterni hos antecederent, et sic deinceps per reliqua ζεύγη, aut assentendum Scheffero censet. Verum suspicor virum doctum cogitasse, hæc cum commentaretur, equos temonibus junctos non tamen jugo quam loris aut funibus, more vesturæ nostræ. Verum more antiquo unus temo atque unum jugum duos equos jungebat. Deinde quadrigas temones duos juxta se positos iisque equos quatuor duobus jugis junctos habuisse docet locus clarissimus Pindari Nemeorum ζ. 137. Quadrigarum autem ad exemplum factos fuisse currus τετράρυμους et ὀκτάρυμους res ipsa loquitur.

κατεσκευάσατο] Guelf. cum Buden-
ε κατεσκευάζετο.

52. τὸ κατώτατον] Equidem mirabar superiora tabulata non item vesta dici, causamque suspicabar esse eam, quod machinæ super inferiore tabulato exstruerentur postea quam in locum esset ventum. At tota turris pluribus tabulatis compacta dicitur deinde οἶκηματα, nec ullibi partium separatim fit mentio, nec ullæ machinæ superstruebantur; sed ipsæ turres corobulo appellantur, etiam infra cap. iii. 8, et 28. libri vii. 1, 39. vii. 5, 52. Video etiam Weiskium hæsisse in hoc loco. Sed is alias dubitationis causas habuit. Nam cur τὸ κατώτατον οἶκημα tantum

commemoretur, per se esse clarum ait. Cum enim tota turris propter magnitudinem currui non posset imponi, tantum infimum ejus tabulatum, quod alias ex singulis partibus coagmentandum esset, (puto in ipso hostilis agminis conspectu et pugnae procinctu) Cyrus in currum agi voluisse. Superius autem tabulatum, ut angustius et levius inter reliqua impedimenta sequi potuisset. Verum ut dixi, turris ipsa tota, partibus omnibus bene coagmentatis, curri imposta agebatur, nec ullæ ejus partes separatæ vehebantur. Quia ipsa ejus inferior pars in modum currus formatus rotisque aptatus agebatur a jugis octo, eaque οἶκημα τὸ κατώτατον dicitur: cui bene aptum, fixum et immobile erat tabulatum superius cum peridromis et loriciis, quod bellatores viginti sustinebat. Inferioris tabulati altitudinem, rotis innixi, trium orgyarum indicat Xenophon, latitudinem superioris licebit partim ex adjunctis peridromis et loriciis, partim ex usu bellico numeroque viginti bellatorum, denique ex numero temonum axi infixorum juxta se deinceps octo et equorum sedecim his adjunctorum æstimare. Quæ vero dubitavit Weiske, cur ζεύγεσι βοῶν, non ἵππων? brevem habent responsonem et facilem. Equis enim Cyrus ad equitatum augendum maxime utebatur. Deinde etiam illa brevitatis Weiskio est suspecta, quod non dicatur, vere tales currus factos esse, sed statim subjiciatur ejus altitudinis fuerint. Haud dubie igitur totum locum esse mancum. Quod mihi non videtur, nec ex brevitatis illa extractum ad inep-

γυιον μάλιστα ἀπὸ τῆς γῆς σὺν τοῖς τροχοῖς. Τοιοῦτοι 53
δὲ πύργοι σὺν τάξει ἀκολουθοῦντες ἐδόκουν αὐτῷ μεγάλη
μὲν ἐπικουρία γενέσθαι τῇ ἑαυτοῦ Φάλαγγι, μεγάλη δὲ
βλάβη τῇ τῶν πολεμίων τάξει. Ἐποίησε δὲ ἐπὶ τῶν
οἰκημάτων καὶ περιδρόμους καὶ ἐπάλξεις· ἀνεβίβαζε δὲ
ἐπὶ τῶν πύργων ἕκαστον ἄνδρας εἴκοσιν.

Ἐπεὶ δὲ πάντα συνεστήκει αὐτῷ τὰ περὶ τοὺς πύρ- 54
γους, πείραν ἐλάμβανε τοῦ ἀγωγίου· καὶ πολὺ ῥᾶον
ἤγε τὰ ὀκτῶ ζεύγη τὸν πύργον καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῷ ἄνδρας,
ἢ τὸ σκευοφορικὸν βάρος ἕκαστον τὸ ζεῦγος. Σκευῶν
μὲν γὰρ βάρος ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα ἦν
ζεύγει· τοῦ δὲ πύργου, ὡσπερ τραγικῆς σκηῆς τῶν ξύ-
λων πάχος ἐχόντων, καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν καὶ ὀπλων, τού-
των ἐγένετο ἔλαττον ἢ πεντεκαίδεκα τάλαντα ἐκάστω
ζεύγει τὸ ἀγώγιον. Ὡς δὲ ἐγνω εὐπόρον οὔσαν τὴν 55

tias narrationis longioris Xenophonem compellere placet.

τριόργυιον] Guelf. a prima manu
τριῶραν habet scriptum, Altorf. τριόρ-
γυον.

53. σὺν τάξει] Sect. 55. est σὺν τῷ
στρατεύματι; etiam hic articulum
additum malim. deinde μεγάλην μὲν
ἐπικουρίαν ποιῆσαι Altorf. postea τῇ
ἑαυτῶν φ. Juntina. denique ἀνεβίβα-
ζει ἐπὶ τῶν πύργων—συνεστήκει Guelf.

54. ἀγωγίου] Margo Steph. cum
Bodl. et Guelf. ἐλάμβανε τοῦ ἀγωγίου
πειραν. Etiam Altorf. ἰλ. τοῦ ἀγω-
γίου πείραν. Vulgatum ἀγωγίου
jam olim cum Brodæo Stephanus et
Muretus in ἀγωγίου mutari volue-
runt propter sequens ἀγώγιον, quod
Suidas interpretatur τὸ ἀγόμενον βάρος
ἐπὶ τῆς ἀμάξης. Contra Hutchinson
statuit significationem ἀγωγίου ab
ἀγωγίου non solum diversam, sed
huic etiam loco aptam. τὸ ἀγώγιμον
igitur h. l. interpretatur *facilitatem*
aut difficultatem vehituræ, quasi *vehi-*
lilitatem, die Bewegbarkeit, dicas.
Verum differentiam istam, et si vera
sit, huic loco nostro non congruere,
docet comparatio ponderis impositi
curribus impedimenta et turres agen-

tibus; unde apparet βάρος esse syno-
nymum vocabulo ἀγώγιον; nec al-
teri ἀγώγιμον ullum hic esse locum.
Zeunii rationes vulgatum ἀγώγιμον
defendentis multo sunt ineptiores.
Deinde ῥᾶδιον ἤγε Altorfinus.

πέντε καὶ εἴκοσι] Ita cum Philelpho
et Guelf. Zeune: Vulgo erat εἴκοσι
καὶ π. quod revocavit Weiske.

ζεύγει· τοῦ δὲ] Vulgarem lectionem
ἦν. Ζευγίτου δὲ πύργου inepte tuetur
Zeune. Verum vertit Philelphus, et
ex Editione Eton. dedit cum Hut-
chinsono Weiske. Bodl. cum Guelf.
ζεύγη· τοῦ δὲ, dat integram lectionem
Altorf.

ἐχόντων] Margo Steph. et Guelf.
πάχους ὄντων—τούτοις ἐγένετο. Edd.
pr. Altorf. πάχος ὄντων—τούτοις.
Philelphus πάχος ὀκτῶ vertit. τούτων
ex Philelpho et Editione Hutchin-
soni recte assumfit Zeune. Compa-
rationem cum scenæ tragicæ machi-
namentis intelligere nec interpretari
hodie licet in tantis rei scenicæ græ-
cæ tenebris.

ἐκάστω ζεύγει] Zeune articulum
τῷ inferi volebat, comparans i. 2, 6,
ubi ex Stobæo articulum revocaverat
ad ἐκάστη ἡλικία.

ἀγωγὴν, παρεσκευάζετο ὡς ἅμα ἄζων τοὺς πύργους σὺν τῷ στρατεύματι· νομίζων τὴν ἐν πολέμῳ πλεονεξίαν ἅμα σωτηρίαν τε καὶ δικαιοσύνην εἶναι καὶ εὐδαιμονίαν.

CAP. II.

Indorum
legati mit-
tuntur a
Cyro ad Af-
syrium spe-
culandi
causa.

ΗΛΘΟΝ δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ
χρήματα ἄγοντες, καὶ ἀπήγγελλον αὐτῷ, ὅτι ὁ Ἰνδὸς
ἐπίστέλλει τοιάδε· Ἐγὼ, ὦ Κύρε, ἤδομαι, ὅτι μοι ἐπήγ-
γειλας, ὧν ἐδέου· καὶ βούλομαί σοι ξένος εἶναι, καὶ
πέμπω σοι χρήματα· καὶ ἄλλων δέη, μεταπέμπου.
Ἐπέσταλται δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ, ποιεῖν, ὅ τι ἂν σὺ κε-
2 λεύης. Ἀκούσας δὲ ὁ Κύρος εἶπε· Κελεύω τοίνυν ὑμᾶς,
τοὺς μὲν ἄλλους μένοντας, ἐνθα κατεσκηνώκατε, φυλάτ-
τειν τὰ χρήματα, καὶ ζῆν, ὅπως ὑμῖν ἡδιστόν ἐστι· τρεῖς
δέ μοι ἐλθόντες ὑμῶν εἰς τοὺς πολεμίους, ὡς παρὰ τοῦ
Ἰνδοῦ περὶ συμμαχίας, καὶ τὰ ἐκεῖ μαθόντες, ὅ τι ἂν
λέγωσί τε καὶ ποιῶσιν, ὡς τάχιστα ἀπαγγείλατε ἐμοί
τε καὶ τῷ Ἰνδῷ· καὶ ταῦτά μοι καλῶς ὑπηρετήσητε, ἔτι
μᾶλλον ὑμῖν χάριν εἶσομαι τούτου, ἢ ὅτι χρήματα πάρ-
εστε ἄγοντες. Καὶ γὰρ οἱ μὲν δούλοις εἰκότες κατά-
σκοποι οὐδὲν ἄλλο δύνανται εἰδότες ἀπαγγέλλειν, ἢ ὅσα
πάντες ἴσασιν· οἱ δὲ τοιοῦτοι, οἷοί περ ὑμεῖς, ἄνδρες πολ-

55. ἀγωγὴν] Rationem curruum
turritorum promovendorum. deinde
Guelf. ὡς ἄζων τοὺς ἵππους σὺν τῷ
στρατεύματι. in margine ἅμα adje-
ctum est, quod nemo desideraret.
postea vulgarem ordinem σωτηρίαν
τε εἶναι καὶ δικ. ex Guelf. mutavit
Zeune.

1. ἀπήγγελλον] Ex Guelf. ἀπήγ-
γειλαν dedit Zeune propter præce-
dens ἦλθον: idem liber ἤδομαι ὧν
ἰδέου ὅτι ἀπήγγειλας καὶ βούλομαί σοι
ξένος. sed corrector ὅτι μοι ὧν ἰδέου fe-
cit. Zonaras ἤδομαι, ὦ Κύρε, ὅτι μοι
περὶ ὧν ἰδέου ἰδέωσας. Etiam Philel.

σοι pro vulgari σου ξένος vertit, et ha-
bet Altorf. De legatis vide supra iii.
3, 27. seqq.

ἐπέσταλται] Zonaras ἐπέσταλται—
ἂ ἂν σὺ κελεύης.

2. Ἀκούσας δὲ] Juntina et Altorf.
δὲ omittunt. deinde κατεσκηνώσατε
Zonaras. sequens ἰστὶν omisissum a
Philel. et Guelf. seclust Zeune, et
stellula apposita damnant Edd. Le-
oncl. Steph.

ποιῶσιν] Guelf. εἰς τοὺς πολεμίους—
ποιήσωσι,—καὶ ταῦτά μοι καλῶς ὑπη-
ρετήσατε. sed corrector ἂν inferuit et
ὑπηρετήσητε emendavit.

λάκις καὶ τὰ βουλευόμενα καταμανθάνουσιν. Οἱ μὲν³
 δὴ Ἴνδοι, ἀκούσαντες ἡδέως, καὶ ξενισθέντες τότε παρὰ
 Κύρῳ, συσκευασάμενοι τῇ ὑστεραία ἐπορεύοντο, ὑπο-
 σχόμενοι, ἢ μὴν καταμαθόντες, ὅσα ἂν δύνωνται πλεῖ-
 στα, ἐκ τῶν πολεμίων ἤξειν ὡς δυνατὸν τάχιστα.

Ὁ δὲ Κῦρος τά τε ἄλλα πρὸς τὸν πόλεμον παρε-⁴
 σκευάζετο μεγαλοπρεπῶς, ὡς δὴ ἀνὴρ οὐδὲν σμικρὸν
 ἐπινοῶν πράττειν· ἐπεμελεῖτο δὲ οὐ μόνον, ὧν ἔδοξε τοῖς
 συμμάχοις, ἀλλὰ καὶ ἔριν ἐνέβαλλε πρὸς ἀλλήλους τοῖς
 Φίλοις, ὅπως αὐτοὶ ἕκαστοι φανῶνται καὶ εὐσπλότατοι
 καὶ ἰππικώτατοι καὶ ἀκοντιστικώτατοι καὶ τοξικώτατοι
 καὶ φιλοπονώτατοι. Ταῦτα δὲ ἐχειργάζετο ἐπὶ τε τὰς⁵
 θήρας ἐξάγων, καὶ τιμῶν τοὺς κρατίστους ἕκασταχῆ·
 καὶ τοὺς ἄρχοντας δὲ, οὓς εἰς ἐπιμελουμένους τούτου,
 ὅπως οἱ αὐτῶν κράτιστοι ἔσονται στρατιῶται, καὶ τούτους
 ἐπαινῶν τε παρᾶξυνε, καὶ χαριζόμενος αὐτοῖς, ὅτι δύ-
 ναιτο. Εἰ δὲ ποτε θυσίαν ποιοῖτο καὶ ἑορτὴν ἄγοι, καὶ⁶
 ἐν ταύτῃ, ὅσα πολέμου ἕνεκα μελετῶσιν οἱ ἀνθρώποι,

τὰ βουλευόμενα] Hoc ex margine
 Steph. et Guelf. pro βουλευόμενα de-
 dit Zeune. In Guelf. τοιοῦτοι in
 margine suppletum est; et pro οἱ
 περ Edd. pr. οἱπερ, quod vitium cor-
 rexerit Brodæus. Ad vocabulum τοι-
 οῦτοι ita commentatur Weiske: *Facile patet Cyrum hac laude gratiam eorum aucupari: nondum enim eorum prudentiam respectam habere poterat. Nec de prudentia Indorum dicere nec eorum gratiam falsa laude stolidè voluit aucupari. Vere dicitur legatus publice ad hostem missus et in castris ejus versatus magis idoneus esse ad explorandum hostilis exercitus statum atque adeo ad imperatoris consilia indaganda, quam speculator vulgaris sub ferveri persona latens.*

3. μὲν δὴ] Guelf. δὴ omisso, cum Philelpho dat ἡδέως ἀκούσαντες: deinde μαθόντες simplex.

ὡς δυνατὸν] Juntina, margo Steph.

et Altorf. ὡς ἂν δυνατὸν.

4. πρὸς τὸν πόλεμον] Guelf. εἰς τὸν π.—ὥστε ἀνὴρ, supra scripto ὡς δὴ.

σμικρὸν ἐπινοῶν] Priorem formam pro μικρὸν Guelf. dedit; sed idem liber ὑπονοῶν pejus cum Bodl. et Edd. pr. habet: restum e libro Gabr. cum quo Altorf. dedit Stephanus.

εὐσπλότατοι] Junt. Ald. Guelf. εὐσπλώτατοι. deinde verba καὶ ἀκοντ. καὶ τοξικ. in Edd. pr. et versione Gabr. omissa addi jussit e libris suis Brodæus.

5. Ταῦτα δὲ] Guelf. δὲ et sequens τε omisit: deinde ἕκαστα a prima manu habet, postea ἐπιμελουμένους. Philelphus ineptum θύρας pro θήρας vertit.

οἱ αὐτῶν] Ita cum Stephano Philelphus οἱ αὐτοῦ Edd. pr. οἱ αὐτοὶ Guelf.

6. μελετῶσιν] Altorf. πολεμῶσιν. Articulum οἱ Guelf. omittit.

πάντων τούτων ἀγῶνας ἐποίει, καὶ ἄθλα τοῖς νικῶσι μεγαλοπρεπῶς ἐδίδου, καὶ ἦν πολλὴ εὐθυμία ἐν τῷ στρατεύματι.

7 Τῷ δὲ Κύρῳ σχεδόν τι ἤδη ἀποτετελεσμένα ἦν, ὅποσα ἐβούλετο ἔχων στρατεύεσθαι, πλὴν τῶν μηχανῶν. Καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἰππεῖς ἐκπλεῶ ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίους· καὶ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα, ἃ τε αὐτὸς κατασκευάσεν, ἐκπλεῶ ἤδη ἦν εἰς τὰ ἑκατόν· ἃ τε Ἀβραδάτας ὁ Σούσιος ἐπεχείρησε κατασκευάζειν ὅμοια τοῖς Κύρου, καὶ
8 ταῦτα ἐκπλεῶ ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. Καὶ τὰ Μηδικὰ δὲ ἄρματα ἐπεπέικει Κῦρος Κυαζάρην εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον μετασκευάσαι ἐκ τῆς Τρωϊκῆς καὶ Λιβυκῆς διφρείας· καὶ ἐκπλεῶ καὶ ταῦτα ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. Καὶ ἐπὶ τὰς καμήλους δὲ ἐκτεταγμένοι ἦσαν ἄνδρες δύο ἐφ' ἐκάστην τοξόται. Καὶ ὁ μὲν πλείστος στρατὸς οὕτως εἶχε τὴν γνώμην, ὡς ἤδη παντελῶς κεκρατηκῶς, καὶ οὐδὲν ὄντα τὰ τῶν πολεμίων.

9 Ἐπεὶ δὲ οὕτω διακειμένων ἦλθον οἱ Ἰνδοὶ ἐκ τῶν πολεμίων, οὓς ἐπεπόμφει Κῦρος ἐπὶ κατασκοπῇ, καὶ ἔλεγον, ὅτι Κροῖσος μὲν ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς πάντων ἡρημένος εἴη τῶν πολεμίων, δεδογμένον δὲ εἶη πᾶσι τοῖς συμμαχοῖς βασιλεῦσι, πάσῃ τῇ δυνάμει ἕκαστον παρεῖναι, χρήματα δὲ εἰσφέρειν πᾶμπολλα, ταῦτα δὲ τελεῖν

Indorum
narratio de
hostium co-
piis pertur-
bat milites
Cyri.

7. ὅποσα] Guelf. ὅσα—κατασκευάζειν. deinceps ἐκπλεῶ pro ἐκπλεῶ, quod posteriore loco intactum reliquit, priore dedit Castalio.

ἃ τε] Guelf. ὅτε. formam Ἀβραδάτας ex Philel. et Zonara affumfit Zeune.

8. Κυαζάρην] Guelf. Κυαζάρην. sequens τοῦτον in Edd. pr. omiffum cum Stephano addit Guelf. et Altorf. postea Λυβικῆς Guelf. Est διφρεία Libyca, quæ supra Cyrenaica vocata fuit.

ἐκτεταγμένοι] Guelf. cum Altorf.

et Zonara τεταγμένοι. Sed supra etiam cap. i. fecit. 43. ἐκτάττεισθαι est pro simplice forma.

9. οὕτω διακειμένων] Male Zonaras interpretatur: οὕτω δὲ διατιθεμένων τῇ Κύρῳ τῶν τοῦ πολέμου.

κατασκοπῇ] Margo Steph. Guelf. et Altorf. κατασκοπῆν. Sed altera forma est etiam in Historia Gr. i. 4, 5, ubi tamen margo Steph. κατασκοπῆν refert.

ἡρημένος εἴη] Guelf. ἰστί. articulum τῇ post πάσῃ ex eodem inseruit Zeune.

καὶ μισθουμένους, οὓς δύναιτο, καὶ δωρουμένους, οἷς
 δέοι· ἤδη δὲ καὶ μεμισθωμένους εἶναι πολλοὺς μὲν Θρα- 10
 κῶν μαχαιροφόρους, Αἰγυπτίους δὲ προσπλεῖν· καὶ
 ἀριθμὸν ἔλεγον εἰς δώδεκα μυριάδας σὺν ἀσπίσι ποδή-
 ρεσι, καὶ δόρασι μεγάλοις, (οἷά περ καὶ νῦν ἔχουσι)
 καὶ κοπίσι· προσπλεῖν δὲ καὶ Κυπρίων στράτευμα [ἔτι],
 παρεῖναι δὲ ἤδη καὶ Κίλικας πάντας καὶ Φρύγας ἀμ-
 φοτέρους, καὶ Λυκάονας καὶ Παφλαγόνας καὶ Καππα-
 δόκας καὶ Ἀραβίους καὶ Φοίνικας, καὶ σὺν τῷ Βαβυλῶ-
 νος ἄρχοντι τοὺς Ἀσσυρίους· καὶ Ἴωνας δὲ καὶ Αἰολέας,
 καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς Ἑλληνας, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ
 ἐποικοῦντας, σὺν Κροίσῳ ἠναγκάσθαι ἔπεσθαι· πεπομ- 11
 φέναι δὲ Κροῖσον καὶ εἰς Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας·
 συλλέγεσθαι δὲ τὸ στράτευμα ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν πο-
 ταμὸν, προΐεναι δὲ μέλλειν αὐτοὺς εἰς Θύμβραρα, (ἐνθα
 καὶ νῦν ὁ σύλλογος τῶν ὑπὸ βασιλέα βαρβάρων τῶν
 κάτω Συρίας) καὶ ἀγορὰν πᾶσι παρηγγέλθαι ἐνταῦθα

10. μαχαιροφόρους] Iisdem armis
 instructos habet Thucydides libro ii.
 ἀκοντίαις alii pugnabant, uti noster
 Memor. iii. 9, 1. narrat. Cræsi cum
 Amasi Ægyptiorum et Labyneto Af-
 syriorum rege initam societatem belli
 adversus Cyrum narrat Herodotus i.
 77. qui cap. 26. Græcos Asiam in-
 colentes a Cræso victos testatur, et
 cap. 69. 77. et 82. belli societatem a
 Cræso cum Lacedæmoniis initam re-
 fert.

ἀσπίσι ποδήρεσι] Articulum vulgo
 interfertum cum Guelf. omisi: dein-
 de προσέτι δὲ καὶ Κυπρίων στράτευμα
 omisso ἔτι; sed corrector προσέτι in
 προσπλεῖν mutavit. Etiam margo
 Steph. προσέτι, et Junta cum Al-
 tof. ἔτι omisit. Igitur seclusi, σὺν
 ποδήρεσι καὶ ξυλίναις ἀσπίσι de iisdem
 Ægyptiis est in Anabasi i. 8, 9. quem
 locum exscripsit Suidas in voc. γέ-
 ρον.

ἤδη καὶ] Copulam omittit Guelf.
 deinde καὶ Ἀραβίους—Ἴωνας.

ἐποικοῦντας] Guelf. κατοικοῦντας.
 sed ἐποικοὶ sunt coloni incolis adjun-
 cti; hi ἐποικεῖν dicuntur, non κατοι-
 κεῖν.

11. προΐεναι] Altof. προῖναι. dein-
 de Θύμβραρα, postea ἐνθα νῦν omisso
 καί. Edd. pr. μέλλειν—Θύβαρρα. sed
 μέλλειν admonitu Brodæi dedit Ca-
 stalio. Θυμβραῖα Guelf. margo Steph.
 refert Θύμβαρρα, Θυμβραῖα, Θυμβραῖ-
 αν (ita Philelphus vertit) et Θυμβραῖ-
 δα, quod ex libris suis Brodæus an-
 notavit. Margo Leoncl. addit Θύμ-
 βριον, quod nomen legitur Anabaf. i.
 2, 13. Cum Gabriele nostrum pro-
 bavit Zeune. Stephanus enim Byz.
 Θύμβραρα πόλις Ἀσίας τῇ Πακτωλῷ
 συνεχῆς ὡς Ξινοφῶν. Infra vii. 1, 45.
 Edd. pr. Θυριβάροις dabant, sed Θυμ-
 βάρροις optimi Codices præferunt.

τῶν κάτω Συρίας] Ex libri Buden-
 fis τῆς κάτω Ἀσίας Leonclavius effi-
 ciebat τῆς κ. Συρίας quod recepit
 Welfiana Editio.

κομίζειν· σχεδὸν δὲ τούτοις ταῦτὰ ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμάλωτοι· ἐπεμελεῖτο γὰρ καὶ τούτου ὁ Κύρος, ὅπως ἀλίσκοιντο, παρ' ὧν ἔμελλε πεύσεσθαι τι· ἐπεμπε δὲ καὶ
 12 δούλοις εἰκότας κατασκόπους, ὡς αὐτομόλους. Ὡς οὖν ταῦτα ἤκουσεν ὁ στρατὸς τοῦ Κύρου, ἐν Φροντίδι τε ἕκαστος ἐγίνετο, ὥσπερ εἰκὸς, καὶ ἡσυχαιτέροι τε, ἢ ὡς εἰώθεσαν, διεφοίτων, Φαιδροὶ τε οἱ πολλοὶ οὐ πᾶν ἐφαινοντο· ἐκυκλοῦντό τε, καὶ μεστὰ ἦν πάντα ἀλλήλους ἐρωτῶντων καὶ διαλεγομένων περὶ τούτων.

Metum
 Perfarum
 sedant con-
 ciones Cyri
 et Chry-
 fantæ.

13 Ὡς δὲ ἤσθετο ὁ Κύρος φόβον διαθέντα ἐν τῇ στρατιᾷ, συγκαλεῖ τούς τε ἄρχοντας τῶν στρατευμάτων, καὶ πάντας, ὁπόσων ἀθυμούντων ἐδόκει τις βλάβη γίνεσθαι, καὶ προθυμουμένων ὠφέλεια. Προεῖπε δὲ τοῖς ὑπηρέταις, καὶ ἄλλος εἴ τις βούλοιο τῶν ὀπλοφόρων προσίστασθαι ἀκουσόμενος τῶν λόγων, μὴ κωλύειν. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιαυδε.

14 Ἄνδρες σύμμαχοι, ἐγὼ τοι ὑμᾶς συνέκάλεσα, ἰδὼν τινὰς ὑμῶν, ἐπεὶ αἱ ἀγγελίαι ἦλθον ἐκ τῶν πολεμίων, πᾶν εἰκότας πεφοβημένοις ἀνθρώποις. Δοκεῖ γάρ μοι θαυμαστὸν εἶναι, εἴ τις ὑμῶν, ὅτι μὲν οἱ πολέμιοι

τούτοις ταῦτὰ] Altorf. ταῦτὰ τούτοις—ἀλίσκουντο, ὧν ἔμελλε πεύσεσθαι τι.

γὰρ καὶ τούτου] Recte ex Philelphi, Brodæi libro, Guelf. et Altorf. verba καὶ τούτου addidit Zeune, male iterum omisit Weiske. Ita enim ii. 4, 13. ἐγὼ γὰρ καὶ τούτου οὐκ ἠμέλουν. deinceps παρὰ ante ὧν omittit Altorf.

12. ταῦτα ἤκουσεν] Hoc ordine Guelf. ante Zeunium ἤκουσε ταῦτα : deinde ὁ στρατὸς, τῷ Κύρῳ ἐν φρ. ἐγίνετο—Φαιδροὶ τε οὐ πᾶν ἐφαινοντο. Etiam Philelphus verba τε ἕκαστος et οἱ πολλοὶ omisit, et deinde cum Zonara ἐγίνετο legit : ex eodem et Guelf. καὶ ante ἡσυχαιτέροι fuit additum, et vulgare εἰώθασι correctum. Altorf. ἡσυχαιτέρον τε ἢ ὡς εἰώθεσαν.

ἐκυκλοῦντο] Male ἐλυποῦντο Philelphus, margo Steph. Guelf.

διαλεγ. περὶ τούτων] Hoc ordine, sed περὶ πάντων, habet Philel. Brod. Guelf. vulgo διαλεγομένων postremum occupat locum.

13. τις βλάβη] Hoc ordine Guelf. pro βλάβη ἐδόκει τις. Pro τις in Juntina τισὶ est.

προσίστασθαι] Ita Bodl. et margo Steph. quod adesse vertit Philelphus, et verum videbatur Dorvillio ad Charitonem p. 144. mihi que unice probatur. Vulgatum προσίστασθαι cum Moro defendit Zeune et Weiske. Est in circulo exteriori adfistere conacioni.

14. σύμμαχοι] Guelf. ζύμμαχοι ἐγὼ τοῖνον. deinde συνέλεξα Juntina cum Altorf.

λέγονται συλλέγεσθαι, δέδοικεν ὅτι δὲ ἡμεῖς πολὺ μὲν πλείους συνειλέγμεθα νῦν, ἢ ὅτε ἐνικάωμεν ἐκείνους, πολὺ δὲ ἄμεινον σὺν Θεῷ παρεσκευάσμεθα νῦν, ἢ πρόσθεν, ταῦτα δὴ ὁρῶντες οὐ θαρρέϊτε. Ὡς πρὸς Θεῶν, ἔφη, τί 15 δὴτ' ἂν ἐποιήσατε οἱ νῦν δεδοικότες, εἰ ἠγγελλόν τινες τὰ παρ' ἡμῖν νῦν ὄντα, ταῦτα ἀντίπαλα ἡμῖν προσίοντα; καὶ πρῶτον μὲν ἠκούετε, ἔφη, ὅτι οἱ πρόσθεν νικήσαντες ἡμᾶς οὔτοι πάλιν ἔρχονται, ἔχοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς, ἢν ποτε νίκην ἐκτήσαντο· ἔπειτα δὲ, οἱ τότε ἐκκόψαντες τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν τὰς ἀκροβολίσεις, νῦν οὔτοι ἔρχονται, καὶ ἄλλοι ὅμοιοι τούτοις πολλαπλάσιοι· ἔπειτα 16

λέγονται συλλέγεσθαι] Inverso ordine hæc Altorf. συλλέγονται Philel. et libri Brodæi cum margine Steph.

πολὺ μὲν] In Guelf. πολλὸν in ratura scriptum, ubi antea πολλῶν fuisse videtur. μὲν corrector inferuit omissum.

σὺν Θεῷ] Margo Steph. et Guelf. σὺν Θεοῖς. deinde Juntina παρεσκευασάμεθα.

ταῦτα δὴ] Ita Weiske cum Leonclavii postrema Editione pro ταῦτα δὴ cum signo interrogationis post θαρρέϊτε dedit, quod rectius omittitur.

15. παρ' ἡμῖν] Guelf. παρ' ἡμῖν—ἔφη, οἱ πρότεροι νικήσαντες ἡμᾶς, οὔτοι. sed corrector post ἔφη inferuit ὅτι et emendavit οἱ πρότερον—ἡμᾶς.

ἢν ποτε νίκην] Juntina τὴν τότε νίκην ἢν ἐκτήσαντο. Castalio καὶ τὴν τότε νίκην ἢν ἐκτ. omissis scilicet verbis ἐν ταῖς ψυχαῖς. Altorf. ἔχοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς ἢν τότε νίκην ἐκτήσαντο.

ἀκροβολίσεις] Philelphi, marginis Steph. et Guelf. ἀκροπόλεις recepit Zeune, vallum castrorum a Cyro captorum interpretatus, quia verbum ἐκκόπτειν velitationibus convenire non videbatur. Durum verbum etiam Weiskio visum, ἀκροβολίσεις tamen restituenti et defendenti. In Hellenicorum vii. 4, 26. est ἐκκόπτουσι καὶ τοὺς ἐπὶ τὸν γήλοφον πεφευγότας. et scilicet. 32. ἐκκόπτειν τὰ σκηνώματα. Poterat igitur de vallo hostium capto

bene dici: non item de velitationibus. At durum et insolens castra ἀκροπόλεις vocare: et deinde verba addita τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν bene junguntur vocabulo ἀκροβολίσεις; at vero vocabulo ἀκροπόλεις fociata sunt plane otiosa, itaque inepta. Contra post victoriam memorare adhuc velitationes hostium coercitas, scriptoris est ordinem rerum inepte turbantis et orationis gradatim incrementis vim ignorantis. Denique membri hujus cum priore comparati nulla est concinnitas in apodosis: contra inepte repetuntur verba οὔτοι ἔρχονται, post quæ merito expectes ea, quæ opponantur prioribus. Inepte etiam duæ deinceps periodi exordiantur ab ἔπειτα, cum studiose Xenophon orationem variare et lectoris tædio occurrere soleat. Ut breviter dicam, sunt hæc manca et a grammatico turpiter interpolata, postquam e loco suo mota vitia plura contraxerant. Judicent peritiores, an hæc ita cum prioribus juncta melius coire videantur! ἢν ποτε νίκην ἐκτήσαντο ἐκκόψαντες τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν τὰς ἀκροβολίσεις, καὶ ἄλλοι ὅμοιοι τούτοις πολλαπλάσιοι. Scilicet articulum οἱ ante ἄλλοι ex Stephaniana posteriore cum Hutchinsono repetierunt viri docti, quem libri reliqui omnes rectius omittunt; Altorfinus vero ἄλλοι neglexit.

δὲ ὡς περ οὔτοι ὀπλισάμενοι τοὺς πεζοὺς τότε ἐνίκων, νῦν οὕτω καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν παρεσκευασμένοι πρὸς τοὺς ἵππεάς προσέρχονται· καὶ τὰ μὲν τόξα καὶ ἀκόντια ἀποδοκιμάσασιν, παλτὸν δὲ ἐν ἰσχυρὸν ἕκαστος λαβὼν, προσελαύνειν διανενόηται, ὡς ἐκ χειρὸς τὴν μάχην ποιησόμενος· ἔτι δὲ ἄρματα ἔρχεται, ἀ οὐχ οὕτως ἐστήζεται ὡς περ πρόσθεν ἀποστραφέντα ὡς περ εἰς φυγὴν, ἀλλ' οἱ τε ἵπποι εἰσὶ κατατεθωρακισμένοι οἱ ἐν τοῖς ἄρμασιν, οἱ τε ἠνίοχοι ἐν πύργοις ἐστᾶσι ξυλίνοις, τὰ ὑπερέχοντα ἅπαντα συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι δρέπανα τε σιδηρᾶ περὶ τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὡς ἐλῶντες καὶ οὔτοι εὐθύς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων· πρὸς δ' ἔτι κάμηλοί εἰσιν αὐτοῖς, ἐφ' ὧν προσελῶσιν, ὧν μίαν ἐκάστην ἑκατὸν ἵπποι οὐκ ἂν ἀνάσχοιντο ἰδόντες· ἔτι δὲ πύργους ἔχοντες προσίασιν, ἀφ' ὧν τοῖς μὲν αὐτῶν ἀρήξουσιν, ἡμᾶς δὲ βάλλοντες κωλύσουσιν ἐν τῷ ἰσοπέδῳ μάχεσθαι· εἰ δὴ ταῦτα ἠγγελλέ τις ὑμῖν ἐν τοῖς πολεμίοις ὄντα, οἱ νῦν φοβούμενοι τί ἂν ἐποιήσατε; ὁπότε

16. παρεσκευασμένοι] Juntina παρασκευασμένοι, quod præcedenti ὀπλισάμενοι congruit. deinde ἀκοντίδια Budensis et Altorf.

παλτὸν] Guelf. τὸ παλτόν. ex eodem et Philelpho ἰσχυρὸν pro comparativo dedi. Infra est de his ipsis equitibus vii. 1, 2. παλτῶν κράνεϊν ἐν ἕκαστος. In Guelf. ἐν corrector inferuit omiffum.

17. ἐστήζεται] Brodæus ἐστήσεται legi maluit.

ἀποστραφέντα] Ex Guelf. ἀπιστραμμένα ὡς περ dedit Zeune: unde saltem ὡς περ pro ὡς retinui: antiquam revocavit Weiske. De sensu verborum vide annotata supra ad vi. 1, 30.

οἱ ἐν τοῖς] Articulum οἱ omittunt Edd. pr. et Altorf. addi jussit Brodæus. deinde ὑπερέχοντα Stephanus nescio unde memorat.

περὶ τοῖς] Edd. pr. Altorf. πρὸς. Cum Stephano facit Bodl. et Guelf.

deinde προσήλωται Budensis et Altorf. liber.

ἐλῶντες] Guelf. ἐλόντες, Brodæus ἐλάσαντες (voluit ἐλάσσοντες) probabat. De sensu vide ad vi. 1, 30. scripta. Proxima verba δρέπανά τε—προσήρμοσται, quasi parenthesis inferuit Xenophon, subjungens ἐλῶντες—ἐναντίων. quæ cum præcedentibus οἱ τε ἠνίοχοι—κράνεσι tantum amice coeunt, repugnant contra parenthesis.

18. ἐκάστην] Cf. ad vii. 1, 27. Herodoti i. 80. et Æliani h. a. ii. 36. In Guelf. deinde ἂν deest.

ἡμᾶς δὲ] Hoc ex Philelpho pro ὑμᾶς dedit Zeune: paulo antea μὲν αὐτῶν Altorf. habet.

ἐν τῷ] Ex Brodæi libris et Guelf. τοῖς ἐν τῷ dedit Zeune.

19. εἰ δὴ] Male Juntina et Altorf. δὴ omittunt. deinde ἀπήγγυιέ τις ἡμῖν Guelf. ὑμῖν male Juntina.

ἀπαγγελλομένων, ὅτι Κροῖσος μὲν ἦρηται τοῖς πολεμίοις στρατηγός, ὃς τοσούτῳ Σύρων κακίων ἐγένετο, ὅσῳ Σύροι μὲν μάχῃ ἠττηθέντες ἔφυγον, Κροῖσος δὲ ἰδὼν ἠττημένους, ἀντὶ τοῦ ἀρήγειν τοῖς συμμάχοις, Φεύγων ὤχετο. Ἐπει-20
τα δὲ διαγγέλλεται δήπου, ὅτι αὐτοὶ μὲν οἱ πολέμιοι οὐχ ἱκανοὶ ἠγοῦνται ἡμῖν εἶναι μάχεσθαι, ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὡς ἄμεινον μαχομένους ὑπὲρ σφῶν, ἢ αὐτοί. Εἰ μέντοι τισὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα ὄντα δεινὰ δοκεῖ εἶναι, τὰ δὲ ἡμέτερα Φαῦλα, τούτους ἐγὼ Φημι χρῆναι, ὦ ἄνδρες, ἀφείναι εἰς τοὺς ἐναντίους· πολὺ γὰρ ἐκεῖ ὄντες πλείω ἂν ἡμᾶς ἢ παρόντες ὠφελοῖεν.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Κῦρος, ἀνέστη Χρυσάντας ὁ 21
Πέρσης, καὶ ἔλεξεν ὧδε· ὦ Κῦρε, μὴ θαύμαζε, εἴ τινες ἐσκυθρώπασαν, ἀκούσαντες τῶν ἀγγελλομένων· οὐ γὰρ φοβηθέντες οὕτω διετέθησαν, ἀλλ' ἀχθεσθέντες· ὥσπερ γε, ἔφη, εἰ τινῶν βουλομένων τε καὶ οἰομένων ἤδη ἀρίστησιν, ἐξαγγελθεῖη τι ἔργον, ὃ ἀνάγκη εἶη πρὸ τοῦ ἀρίστου ἐξεργάσασθαι, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, ἡσθεῖη τοῦτο ἀκούσας· οὕτω τοίνυν καὶ ἡμεῖς, ἤδη οἰόμενοι πλουτήσιν,

ἀπαγγελλομένων] Guelf. deinceps addit ἡμῖν, et pergit τῶν πολεμίων στρατηγός, ut Philelphi et Brodæi libri. Orationem pendentem et infolentius præcisam esse recte monuit Weiske. Intellige τοσούτων φοβεῖσθε. Sed locus est vitiosus et mancus. ἐπότε videtur ortum ex ποτε, olim forte præcedentibus ita juncto: τί ποτ' ἂν ἐποιήσατε; Pergam Καὶ τοὶ ἀπαγγέλλεται ἡμῖν, ὅτι Κροῖσος etc.

ἠττημένους] Guelf. συνηττημένους. Syrii sunt Assyrii, de quibus iv. 2, 31.

20. ἔπειτα δὲ] Guelf. addit δὲ, quod ob sequens δήπου improbavit Zeune. mihi δήπου locum alienum occupasse videtur. deinde ἡμῖν εἶναι Guelf. ex quo et Philelpho μαχομένους recte recepit Zeune; antiquum μαχομένους revocavit Weiske.

τοιαῦτα ὄντα δεινὰ] Ita cum Brodæi libro et Stephaniana Guelf. et Altorf. ταῦτα μὲν δοκεῖ τοιαῦτα δεινὰ Edd. pr. deinde τούτοις Edd. pr. correxit Brodæus.

ἐναντίους] Altorf. πολεμίους. deinde πολλοὶ Guelf. ex quo et Philelpho ordinem vulgarem ὠφελοῖεν ἢ παρόντες mutavi. In Guelf. ἂν omissum corrector supplevit.

21. ἐπεὶ δὲ] Ex Guelf. δὲ additum, quod suaferat jam Brodæus.

μὴ θαύμ.] Altorf. ἔφη, μὴ θ.

ἔφη] Brodæus ὥσπερ γε ἔφυ corrigebat, ut quidem solet, interpretatus.

οἰομένων] Guelf. τς addit. deinceps οὐδεὶς δ' ἂν Bodl. quæ ipsa erat Stephani conjectura ab Hutchinsf. recepta. ἀκούσας τοῦτο Guelf. Altorf. ταῦτα expresse Philelphus.

ἐπεὶ ἠκούσαμεν, ὅτι ἐστὶ τι λοιπὸν ἔργον, ὃ δεῖ ἐξεργά-
 σασθαι, συνεσκευασάσαμεν, οὐ φοβούμενοι, ἀλλὰ
 22 πεποιῆσθαι ἂν ἤδη καὶ τοῦτο βουλούμενοι. Ἀλλὰ γὰρ
 ἐπειδὴ οὐ περὶ Συρίας μόνον ἀγωνιούμεθα, ὅπου σῖτος
 πολὺς καὶ πρόβατά ἐστι, καὶ Φοίνικες οἱ καρποφόροι,
 ἀλλὰ καὶ περὶ Λυδίας, ἐνθα πολὺς μὲν οἶνος, πολλὰ
 δὲ σῦκα, πολὺ δὲ ἔλαιον, θάλαττα δὲ προσκλύζει, καθ'
 ἣν πλείω ἔρχεται, ἢ ὅσα τις εἰώρακεν, ἀγαθὰ, ταῦτα,
 ἔφη, ἐννοούμενοι, οὐκέτι ἀχθόμεθα, ἀλλὰ θαρροῦμεν ὡς
 μάλιστα, ἵνα θᾶπτον καὶ τούτων τῶν Λυδίων ἀγαθῶν
 ἀπολαύσωμεν. Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ δὲ σύμμαχοι
 πάντες ἤσθησαν τε τῷ λόγῳ καὶ ἐπήνεσαν.

23 Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κύρος, ὦ ἄνδρες, δοκεῖ μοι καὶ
 ἵέναι ἐπ' αὐτοὺς ὡς τάχιστα· ἵνα πρῶτον μὲν αὐτοὺς
 φθάσωμεν ἀφικόμενοι, ἣν δυνάμεθα, ὅπου τὰ ἐπιτήδεια
 αὐτοῖς συλλέγεται· ἔπειτα δὲ ὅσα ἂν θᾶπτον ἴωμεν,
 τοσοῦτῳ μείω μὲν τὰ παρόντα αὐτοῖς εὐρήσομεν, πλείω
 24 δὲ τὰ ἀπόντα. Ἐγὼ μὲν δὴ οὕτω λέγω· εἰ δὲ τις ἄλ-
 λως πως γιγνώσκει ἢ ἀσφαλέστερον εἶναι ἢ ῥᾶον ἡμῖν,

Decreta ex-
 peditione
 statim sus-
 cipienda,
 Cyrus edicit
 de rebus,
 quibus præ-
 ter arma ex-
 ercitus debeat
 24 esse infru-
 ctus ad iter.

τι λοιπὸν] Guelf. ἐστὶ περίλοιπον,
 corrector tamen τι post ἐστὶ inseruit :
 περίλοιπον etiam margo Steph.

22. ἐπειδὴ] Ita pro ἐπεὶ ex Guelf.
 Zeune.

Θαρροῦμεν] Junt. ἀλλά γε θαρροῦντες
 ὡς τάχιστα—καὶ τῶν Λυδίων, ut Al-
 torf. nisi quod hic γε omittit. Guelf.
 ἀλλὰ θαρροῦμεν ὡς τάχιστα ἵνα—ἀπο-
 λαύωμεν. sed correctum θαρροῦμεν.
 Etiam Ald. ὡς τάχιστα. Brodæus
 θαρροῦμεν ὡς μάλιστα ex libris posuit
 fuis. Mihi magis placeret locus, ita
 scriptus θαρροῦμεν, ὡς τάχιστα καὶ
 τούτων τῶν Λυδίων ἀγαθῶν ἀπολαυσό-
 μενοι. Ita etiam origo lectionis ὡς
 τάχιστα apparet.

Λυδίων] Λυδίας Portus malebat ;
 sed forma Λυδία ἀγορὰ est i. 5, 6.

23. Καὶ μὲν δὴ] In hoc et omnibus
 similibus locis, ubi καὶ junctum re-
 peritur particulis μὲν δὴ, corrigendum

centebat μὲν δὴ Fischerus ad Æschini-
 nis dial. i. 12. In ipso quidem illo
 Æschinis loco vulgatam καὶ μὲν δὴ
 πλείστου ἂν ἦν ἀξία, ex hac regula
 vel opinione sua correxit vir doctus,
 ubi sententia καὶ μίντοι postulabat ;
 quod ubi legitur dial. ii. 16. potius
 καὶ μὲν δὴ habendum erat. Hoc loco
 nihil insolens lectori accidet, si jun-
 xeris verba ita : καὶ ἐμοὶ μὲν δὴ δοκεῖ
 καὶ ὡς τάχιστα ἵέναι etc.

καὶ ἵέναι] Non solum contra hostes
 proficiscendum mihi, ut vobis, videtur,
 sed etiam quam potest fieri celerrime
 proficiscendum. Igitur junge καὶ ὡς
 τάχιστα ἵέναι.

ὅσα ἂν] Guelf. ἂν omisit ; idem
 θαῦσον—τοσοῦτῳ μειούμενα τὰ—εὐρή-
 σομεν αὐτοῖς. Etiam libri Brodæi μει-
 ούμενα præferbant.

24. ἄλλως πως] Guelf. ἄλλη πη,
 sed deinde correctum ; illam lectio-

διδασκέτω. Ἐπεὶ δὲ συνηγόρευον μὲν πολλοὶ, ὡς χρεῶν εἶη, ὅτιτάχιστα πορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἀντέλεγε δὲ οὐδεὶς, ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος ἤρχετο λόγου τοιούτου.

Ἄνδρες ζύμμαχοι, αἱ μὲν ψυχαὶ καὶ τὰ σώματα 25 καὶ τὰ ὅπλα, οἷς δεήσει χρῆσθαι, ἐκ πολλοῦ ἡμῖν σὺν θεῷ παρεσκευάσται· νῦν δὲ τὰ ἐπιτήδεια δεῖ εἰς τὴν ὁδὸν συσκευάζεσθαι αὐτοῖς τε ἡμῖν, καὶ ὅποσους τετράποσι χρώμεθα, μὴ μείον ἢ εἴκοσιν ἡμερῶν. Ἐγὼ γὰρ λογιζόμενος εὐρίσκω, πλείονων ἢ πεντεκαίδεκα ἡμερῶν ἔσομένην ὁδὸν, ἐν ἣ οὐδὲν εὐρήσομεν τῶν ἐπιτηδείων· ἀνεσκευάσται γὰρ, τὰ μὲν ὑφ' ἡμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὅσα ἠδύναντο. Συσκευάζεσθαι οὖν χρὴ σῖτον μὲν 26 ἱκανόν· (ἀνευ γὰρ τούτου οὔτε μάχεσθαι, οὔτε ζῆν δυναίμεθα ἂν) οἶνον δὲ τοσοῦτον ἕκαστον ἔχειν χρὴ, ὅσος ἱκανὸς ἔσται ἐθίσαι ἡμᾶς αὐτοὺς ὑδροποτεῖν· πολλὴ γάρ ἐστι τῆς ὁδοῦ ἄοινος, εἰς ἣν, οὐδ' ἂν πάνυ πολὺν οἶνον συσκευασώμεθα, διαρκέσει. Ὡς οὖν μὴ ἐξαπίνης ἄοινοι 27 γενόμενοι νοσήμασι περιπίπτωμεν, ὧδε χρὴ ποιεῖν· ἐπὶ μὲν τῷ σίτῳ νῦν εὐθύς ἀρχώμεθα πίνειν ὕδωρ· τοῦτο

nem annotavit etiam margo Steph. et Leoncl.

25. δεήσει] Guelf. δεήσαι deinceps post μείον ex libris Brodæi et Guelf. cum Zeonio ἢ inferui.

πλείονων] Ita corrigi jussit Brodæus Juntinæ, Ifingr. et Guelf. πλείον ὄν. Forte olim h. l. πλείον ἢ fuit scriptum, ut antea μείον ἢ pro μειόνων.

ἀνεσκευάσται] Noster Anab. vi. 2, β. τὴν ἀγορὰν εἰσω ἀνεσκευάσαν. Suidas cognatum ἀποσκευάζειν per ἀποτιθεῖν interpretatur.

ἠδύναντο] Guelf. pro ἐδύν. debes.

26. οὖν χρὴ] Guelf. χρὴ post ἱκανόν reponit; Suidas verbum συσκευάζεσθαι interpretatur ἐπιφέρειν.

δυναίμεθ' ἂν] Ita cum Aldina Guelf. et Altorf. ἂν omisit Juntina.

ἱκανόν ἔχειν χρὴ] Hic verborum

ordo mihi concinnior vifus vulgari χρὴ ἔχειν ἕκαστον debetur Guelf.

ὅσος ἱκανὸς ἔσται] Ita Aldina, Guelf. et Suidas cum Steph. ὅσον ἱκανόν Juntina, ἐν ὅσῳ ἱκανόν ἔσται Budensis liber, ἐν ὅσῳ ἱκανόν ἔστιν Altorf. Etiam Suidas loco supra laudato ἔστιν prætereaque ἡμᾶς habet.

ἡμᾶς αὐτοὺς] Mihi αὐτοὺς displicebat: nec enim habere videtur pronomen personam, cui opponatur.

γάρ ἔστι] Philel. Guelf. Altorf. ἔσται. deinceps διαρκέσεις Aldina, in quo verum διαρκέσει latere puto.

27. νοσήμασι] Ita cum Philelpho Guelf. pro νοσήματι, probante etiam Fischerō. Locum Hippocratis Aphorismorum II. 51. et Celsi I. 3. de subitaneæ cœli et victus mutationis noxa compararunt Interpretes.

- 28 γὰρ ἤδη ποιῶντες οὐ πολὺ μεταβαλοῦμεν. Καὶ γὰρ ὅστις ἀλφισοσιτεῖ, ὕδατι μεμιγμένην αἰεὶ τὴν μάζαν ἐσθίει· καὶ ὅστις ἀρτοσιτεῖ, ὕδατι δεδευμένον τὸν ἄρτον· καὶ τὰ ἐφθὰ δὲ πάντα μεθ' ὕδατος τὰ πλεῖστα ἐσκεύασται. Μετὰ δὲ τὸν σῖτον εἰ οἶνον ἐπιπίνομεν, οὐδὲν
 29 μείον ἔχουσα ἡ ψυχὴ ἀναπαύσεται. Ἐπειτα δὲ καὶ τοῦ μετὰ τὸ δεῖπνον ἀφαιρεῖν χρῆ, ἔστ' ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενόμενοι. Ἡ γὰρ κατὰ μικρὸν παράλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν ὑποφέρειν τὰς μεταβολάς· διδάσκει δὲ καὶ ὁ Θεὸς, ἀπάγων ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἕκ τε τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ θάλπη, καὶ ἕκ τοῦ θάλπους εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα· ὃν χρῆ μιμουμένους, εἰς ὃ δεῖ ἐλθεῖν, προειδισμένους ἡμᾶς ἀφικνεῖσθαι.
 30 Καὶ τὸ τῶν στρωμάτων δὲ βάρος εἰς τὰ ἐπιτήδεια καταδαπανᾶτε· τὰ μὲν γὰρ ἐπιτήδεια περιττεύοντα οὐκ ἄχρη-

28. καὶ ὅστις ἀρτοσιτεῖ] Suidas qui h. l. ter laudavit, in ἀλφισοσιτίῳ, ἀρτοσιτίῳ et μάζα, bis ὅστις δὲ posuit, quæ vulgata deterior est lectio; nulla enim est sententiarum oppositio, sed eadem comparatio continuatur. Ceterum Cagnatus Observ. Variar. i. 29. ἀλφισοσιτεῖ scribi malebat, quo magis verbo ἀλφισοσιτεῖ responde-ret.

τὰ πλεῖστα] Ita ex Polluce x. c. 1. extremo scripsi pro τοῦ πλείστου. Idem x. 16. τὸ μέντοι ἤφηται ἐσκεύασται ἐν τῷ ἕκτῳ Παιδείας h. l. ἤφηται legisse scriptum videtur.

εἰ οἶνον ἐπιπίνομεν] Juntina ἐὰν οἶνον ἦν ἐπιπίνομεν. quam lectionem Castalio in ἐὰν οἶνον μὴ ἐπιπίνομεν mutavit ex Camerarii sententia et scriptura Budensii, ἐπιπίνομεν habet etiam Guelferb.

29. τὸ δεῖπνον] Guelf. articulum omisit.

ἔστ' ἂν λάθωμεν] Ita cum margine Guelf. et Altorfino scripsit Zeune, cum antea ἴως esset. λάθωμεν etiam margo Guelf. et Altorfinus habet cum Budensii, Gabr. μάθωμεν exprefit Philelphi versio cum Bodl. et

Guelf. quod jam olim Muretus repudiavit. Ceterum in verbis ἔστ' ἂν λάθωμεν inest quidem significatio diuturni usus, sed etiam in verbis τοῦ μετὰ τὸ δεῖπνον (cui synonymum est σῖτος) ἀφαιρεῖν inest notio mutationis paulatim factæ et diminutionis: quare non opus est correctione Weiskii ὅσον ἂν (i. e. καθ' ὅσον ἂν) λάθωμεν.

παράλλαξις] Ita libri Brodæi, Bodl. et Guelf. ὑπάλλαξις Stobæus; μετὰλλαξις Editiones primæ. Verum habet Suidas in παράλλαξις admisso ὑπερφέρειν spurio. deinceps μεταποιεῖ Altorf.

ἀπάγων ἡμᾶς] Ita cum Stobæo, Guelf. Stephanus et Zeune. ἀπαγαγὼν Junt. Aldina, Altorf. quod probum visum est Fischero ad Weller. ii. p. 274. Verum deus hominem docet quotquot anni decurrunt, tempestates calique mutationes paulatim sensimque afferens et sanitati corporis nostri adtemperans. Cf. Memorab. iv. 3, 9.

ἕκ τε τοῦ] Guelf. ἐκ τοῦ χ.—ἐκ τε τοῦ θάλπους. deinde pro δεῖ ἐλθεῖν cum Stobæo Veneto διελθεῖν habet.

30. καταδαπανᾶτε] Ita ex Philel.

στα ἔσται· στραμάτων δὲ ἐνδεθέντες μὴ δείσητε, ὡς οὐχ ἠδέως καθευθήσετε· εἰ δὲ μὴ, ἐμὲ αἰτιάσθε. Ἐσθῆς μέντοι ὅτῳ ἐστὶν ἀφθονωτέρα παροῦσα, πολλὰ καὶ ὑγιαίνουντι καὶ κάμνοντι ἐπικουρεῖ. Ὅσα δὲ χρῆ συνε-³¹σκευάσθαι, ὅσα ἐστὶν ὄξεια [ἐπιπλεῖστον,] καὶ δριμύα καὶ ἀλμυρά· ταῦτα γὰρ ἐπὶ σῖτόν τε ἄγει καὶ ἐπιπλεῖστον ἀρκεῖ. Ὅταν δὲ ἐκβαίνομεν εἰς ἀκέραια, ὅπου ἡμᾶς εἰκὸς ἤδη σῖτον λαμβάνειν, χειρομύλας χρῆ αὐτόθεν παρασκευάσασθαι, αἷς σιτοποιησόμεθα· τούτο γὰρ κουφότατον τῶν σιτοποιικῶν ὀργάνων. Συνεσκευάσθαι³² δὲ χρῆ καὶ ὧν ἀσθενούντες δέονται ἄνθρωποι· τούτων γὰρ ὁ μὲν ὄγκος μικρότατος, ἦν δὲ τύχη τοιάδε γένηται, μάλιστα δέησει. Ἐχειν δὲ χρῆ καὶ ἰμάντας· τὰ γὰρ πλεῖστα καὶ ἀνθρώποις καὶ ἵπποις ἰμῶσιν ἤρτηται· ὧν κατατριβομένων καὶ ῥηγνυμένων ἀνάγκη ἀργεῖν, ἦν μὴ τις ἔχη παράζυγας. Ὅστις δὲ πεπαίδευται καὶ παλ-

Gabr. Guelf. Altorf. cum viris doctis pro vulgato ante Zeunium καταδανανᾶται scriptimus.

δείσητε, ὡς οὐχ] Aristophanes Equit. 112. δίδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι δαίμονος κακοδαίμονος. In altero loco Pluti 200. δέδοικα ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἦν ἡμῖς φατὶ ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γινήσομαι vereor, ne falvo alibi metro μὴ fit inferendum.

31. [ἐπιπλεῖστον] Hæc verba ut inutilia et e sequenti membro huc tracta seclufi, et omisit Suidas in συνεσκευάσθαι, ubi hunc locum laudavit.

ἐπὶ σῖτον ἄγει] Hæc si philosophiæ studiosis, non militibus, præciperentur, a disciplina Socratis Xenophon defecivisse dici poterat Weiskio, qui comparat Memorab. i. 3, 6.

ἀρκεῖ] Suppletur cum Moro vertit Weiske; quidni durant?

ἀκέραια] sc. χωρία, loca hostium incursionibus intacta. deinceps ὅπου ἤδη εἰκὸς ἡμῖς Guelf. qui verborum ordo mihi præplacet.

χειρομύλας] Ita Guelf. ex correctione; antea enim χειρομύλους fuerat; simplex μύλας est in Budensi et Altorf. deinceps αὐτόθεν παρασκευάσασθε omisso χρῆ habet cum Philelphi libro Guelf.

32. τοιάδε] Ita margo etiam Guelf. in textu enim τοιαύτη est ut in Altorfino.

δέησει] Ita cum libro Brod. Guelf. Stephanus et Zeune scripserunt. Edd. primæ ἰδέησει, quod corrector Guelf. adscripsit. δείσει Budensis liber, ἰδέησειν (sic) Altorf.

ἤρτηται] Hoc pro ἤρτηται ex Guelf. et Altorf. dedit Zeune.

κατατριβομένων καὶ ῥηγ.] Ita ex Guelf. scriptit Zeune: τριβομένως Junt. Altorf. sed Junt. καὶ καταῤῥηγ. habet, Aldina et Steph. κατὰ utriusque verbo adjungunt, contra utriusque demit Suidas in περιζυγα, ubi est etiam ἔχει pro ἔχη et εἰ pro ἦν.

παράζυγας] Vulgatum περιζυγα Suidas, Guelf. et Altorf. in περιζυγα mutant, interpretantur vero vel νη-

τὸν ζύσασθαι, ἀγαθὸν καὶ ξυήλης μὴ ἐπιλαθέσθαι.
 33 Ἀγαθὸν δὲ καὶ ῥίνην φέρεσθαι· ὁ γὰρ λόγχην ἀκονῶν,
 ἐκεῖνος καὶ τὴν Φυχὴν τι παρακονᾷ. Ἐπεστὶ γὰρ τις
 αἰσχύνῃ, λόγχην ἀκονῶντα κακὸν εἶναι. Ἐχειν δὲ χρῆ
 καὶ ζύλα περίπλεα καὶ ἄρμασι καὶ ἀμάξαις· ἐν γὰρ
 34 πολλαῖς πράξεσι πολλὰ ἀνάγκη καὶ τὰ ἀπαγορεύοντα
 εἶναι. Ἐχειν δὲ δεῖ καὶ τὰ ἀναγκαϊότατα ὄργανα ἐπὶ
 ταῦτα πάντα· οὐ γὰρ ἀπανταχοῦ χειροτέχναι παραγί-
 γνονται· τὸ δὲ ἐφ' ἡμέραν ἀρκέσον ὀλίγοι τινὲς οἱ οὐχ
 ἱκανοὶ ποιῆσαι. Ἐχειν δὲ χρῆ καὶ ἄμην καὶ σμινύην
 κατὰ ἀμάξαν ἐκάστην, καὶ κατὰ τὸ νωτοφόρον δὲ ἀξίνην
 καὶ δρέπανον· ταῦτα γὰρ καὶ ἰδία ἐκάστῳ χρήσιμα,
 35 καὶ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πολλάκις ὠφέλιμα γίνονται. Τὰ
 μὲν οὖν εἰς τροφὴν δέοντα, οἱ ἡγεμόνες τῶν ὀπλοφόρων

cula vel lora jugalia, Philelphus *cin-
 gula*. περιττὰ senfum postulare vidit
 Zeune; quæ notio in vocabulo περι-
 ζυγος quomodo inesse possit, exem-
 plis vocabulorum περιεργος, περιλα-
 λειν appositis docere conatus est
 Weiske. Hefychio περιζυξ est ὁμόζυγος
 et σύζυγος: alibi vocabulum non ex-
 stat. Equidem posui, quod locus
 Aristotelis Politicorum ii. 6. confir-
 mabit facile, ubi παράζυγας vocat,
 qui in republica Platonis definitum
 civium curam, quibus suæ pos-
 sessiones jam assignatæ sunt, exce-
 dunt.

ξυήλης] Edd. primarum ξυλήνης
 correxit Brodæus. Ceterum nisi per-
 fecti ducis et ad minimarum etiam
 rerum curam se demittentis exem-
 plar proponere in Cyro Xenophon
 voluisse videretur, poterat sane hæc
 tanta minutiarum cura imperatore
 indigna, certe minor videri. Contra
 Weiskio pleraque jocularia et fere ri-
 dicula nonnulla videbantur, quorum
 curam Cyrus hic habendam præci-
 piat. Fortasse etiam voluisse Xeno-
 phontem sub persona et exemplo
 Cyri negligentiam et incuriam in ap-
 paratu bellico Atheniensium repre-

hendere.

33. ψυχὴν τι] Altorf. τι omisit;
 deinceps ἀκονῶντι margo Leoncl.

περίπλεα] Esse videtur pro ὑπέρ-
 πλεα, idemque quod περιττά.

πολλά] Edd. vett. πολλή habet
 etiam Altorf. et ex correctione Guelf.
 deinceps ἀπαγορεύοντ' habet Altorf.
 sunt ea quæ in ipso usu paulatim de-
 ficiunt.

34. ἀπανταχοῦ] Guelf. πανταχοῦ.
 Sequentem locum Junt. Aldina,
 Ifingr. τινὲς ἢ οὐχ ἱκανοὶ legunt; Bro-
 dæus restituit, inquit, ἢ οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ;
 ἢ οὐκ πομπη, ἀποση, vel sane. ὀλίγοι
 τινὲς ἱκανοὶ vertit Philelphus. τινὲς οἱ
 οὐχ ἱκανὸν Guelf. sed correctum ἱκα-
 νοί. Etiam Altorf. τινὲς οἱ οὐχ ἱκανοί,
 quod sine dubitatione reposui in loco
 vulgaris τινὲς οὐχ ἱκανοί.

τὸ νωτοφόρον] Guelf. τὸν νωτ. Altorf.
 κατ' ἀμάξαν—καὶ κατὰ νωτοφ. Cum
 τὸ copulandum est ὑποζύγιον vel ζῶον,
 cum τὸν vero ἡμίονος vel ὄνος. cf. Pol-
 lux ii. 180.

ἰδία ἐκάστῳ χρήσιμα] Hoc ordine
 Guelf. vulgo verba ita collocantur
 ἰδία χρ. ἐκ.

35. δέοντα] *Necessaria ad vitium*;
 sequitur enim ὅσα δὲ κελύειν ἔχειν.

ἐξετάζετε τοὺς ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς· οὐ γὰρ δεῖ παριέναι, ὅτου
 ἂν τις τούτων ἐνδέχεται· ἡμεῖς γὰρ τούτων ἐνδεεῖς ἐσό-
 μεθα. Ὅσα δὲ καὶ τὰ ὑποζύγια κελεύω ἔχειν, ὑμεῖς
 οἱ τῶν σκευοφόρων ἄρχοντες ἐξετάζετε, καὶ τὸν μὴ ἔχοντα
 κατασκευάζεσθαι ἀναγκάζετε. Ὑμεῖς δ' αὖ οἱ τῶν³⁶
 ὁδοποιῶν ἄρχοντες, ἔχετε μὲν ἀπογεγραμμένους παρ'
 ἐμοῦ τοὺς ἀποδοδοκιμασμένους καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀκοντι-
 στῶν, καὶ τοὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν, καὶ τοὺς ἐκ τῶν σφεν-
 δονητῶν· τούτων δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν ἀκοντιστῶν χρῆ
 πέλεκυν ἔχοντας ξυλοκόπον ἀναγκάζειν στρατεύεσθαι,
 τοὺς δ' ἀπὸ τῶν τοξοτῶν, σμινύην, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν
 σφενδονητῶν, ἄμην· τούτους δ' ἔχοντας ταῦτα, πρὸ τῶν
 ἀμαξῶν κατ' ἴλας πορεύεσθαι, ὅπως, ἢν τι δέη ὁδο-
 ποιίας, εὐθὺς ἐνεργοὶ ᾗτε· καὶ ἐγὼ ἢν τι δέωμαι, ὅπως
 εἰδῶ, ὀπόθεν δεῖ λαβόντα τούτοις χρῆσθαι. Ἄξω δὲ³⁷
 καὶ τοὺς ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἡλικίᾳ ζῆν τοῖς ὄργανοις
 χαλκίας τε καὶ τέκτονας καὶ σκυτοτόμους, ὅπως, ἂν τι
 δέη καὶ τοιούτων τεχνῶν ἐν τῇ στρατιᾷ, μηδὲν ἐλλίπηται.
 Οὔτοι δὲ ὀπλοφόρου μὲν τάξεως ἀπολελεύσονται, ἀ δ'
 ἐπίστανται τῷ βουλομένῳ μισθοῦ ὑπηρετοῦντες, ἐν τῷ

τοὺς ὑφ' ὑμῖν] Ita cum Philelpho, Gabr. et Camerario Leonclavius scribendum esse viderunt: in Guelf. est ὑφ' ἡμῖν. In Edd. primis ὑφ' ὑμῖν.

ἐνδέχεται] Juntinæ ἐδέχεται Castalio in ἐνδέχεται mutavit; τούτων ἐνδέχεται Altorf. τούτων δέχεται Guelf. Vulgata igitur δέχεται τούτων mutavi.

ὅσα δὲ καὶ τὰ] Guelf. ἀ δὲ κατὰ.

36. τοὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν] Altorf. τοὺς ἐκ τῶν omisit, deinde καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν σφενδονητῶν præbet.

τούτων δὲ τούτων] Vulgata τούτων οὖν χρῆ τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν ἀκ. πέλ. ἔχ. ita correxi. Guelf. τούτων δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ ἀκοντιστῶν—ξυλοτόμων. sed corrector post τούτων inferuit οὖν χρῆ, post ἀπὸ articulum τῶν, et δὲ punctis notavit suppositis. Margo Steph. τούτων δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν ἀκοντιστῶν χρῆ

πιελ. Etiam libri Brodæi τούτων οὖν. τούτων χρῆ τοὺς μὲν Altorf. Margo Steph. ξυλοτόμων pariter memoravit, sed vulgarem lectionem retulit hinc Pollux vii. 113.

τοὺς δ' ἀπὸ] Edd. pr. et Altorf. τοὺς δ' ἐκ. Stephanus ἀπὸ nescio unde dedit; præpositionem Guelf. omisit.

ἴλας] Guelf. ἴλας, deinde cum libro Brodæi ὄθεν δεῖ.

37. ζῆν] Guelf. et Altorf. οὖν. deinde vulgatum ὀπόσα ἂν δέχεται ex Philel. margine Steph. et Guelf. Pro τοιούτων malim τούτων; postea λίπηται Altorf. malim ἐλλείπηται, quod Isingr. recte effecit ex Juntinæ et Aldinæ ἐλλήπηται vitioso.

ἐν τῷ τεταγμένῳ] In certo et his constituto loco, ut recte Brodæus,

B b

38 τεταγμένω ἔσονται. Ἦν δέ τις καὶ ἔμπορος βούληται
 ἔπεσθαι, πωλεῖν τι βουλόμενος, τῶν μὲν προειρημένων
 ἡμερῶν τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν· ἦν δέ τι πωλῶν ἀλίσκηται,
 πάντων στερήσεται. Ἐπειδὴν δ' αὐταὶ παρέλθωσιν αἱ
 ἡμέραι, πωλήσει, ὅπως ἂν βούληται· ὅστις δὲ ἂν τῶν
 ἐμπόρων πλείστην ἀγορὰν παρέχων φαίνεται, οὗτος καὶ
 39 παρὰ τῶν συμμάχων καὶ παρ' ἐμοῦ δώρων καὶ τιμῆς
 τεύζεται. Εἰ δέ τις χρημάτων προσδεῖσθαι νομίζει εἰς
 ἐμπολὴν, γνωστῆρας ἐμοὶ προσαγαγὼν καὶ ἐγγυητὰς, ἧ
 μὴν πορεύεσθαι σὺν τῇ στρατιᾷ, λαμβανέτω, ὧν ἡμεῖς
 ἔχομεν. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα προαγορεύω· εἰ δέ τις τι
 40 καὶ ἄλλο δέον ἐνορᾷ, πρὸς ἐμὲ σημαίνετω. Καὶ ὑμεῖς
 μὲν ἀπιόντες συσκευάζεσθε, ἐγὼ δὲ θύσομαι ἐπὶ τῇ
 ὀρμῇ· ὅταν δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς ἔχη, σημανοῦμεν.
 Παρεῖναι δὲ χρὴ ἅπαντας, τὰ προειρημένα ἔχοντας, εἰς
 41 τὴν τεταγμένην χώραν, πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ἑαυτῶν. Ἦ-

admonente Weiskio contra Zeunium. In Guelf. paulo antea ἀπολύσσονται est scriptum, sed in rasura.

38. πωλεῖν τι βουλόμενος] Hæc in-
 eptum glossatorem arguunt, aut ex
 vera scriptura vitio librariorum orta
 sunt. Certe locum vitiosum et man-
 cum esse agnoscunt interpretes om-
 nes, præter Zeunium, qui rationibus
 ineptissimis loci integritatem tueri
 sonatus est. Camerarius τῶν μετὰ
 προειρημένων ἦν δὴ τι π. corrigebat et
 locum vertebat: *si intra eos dies, qui
 præfiniti sunt commeatui ferendo, de-
 prehendantur in vendendo: verum ita
 τῶν μὲν προειρημένων ἐν τῷ ἡμερῶν scri-
 bendum fuerat. Mihi ad hunc fere
 modum scripsisse Xenophon videba-
 tur: ἦν δέ τις καὶ ἔμπορος βούληται
 ἔπεσθαι ἢ κάπηλος (junguntur hæc
 etiam supra iv. 5, 42.) πωλεῖν τι βου-
 λομένω οὐκ ἔστιν ἐν τῷ τῶν προειρημένων
 ἡμερῶν, ὧν τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν χρὴ τὸν
 στρατιώτην· ἦν δέ τι (Guelf. a prima
 manu τις habet) πωλῶν ἀλίσκηται,
 π. στερήσεται.*

Ἐπειδὴν δ' αὐταὶ] Guelf. δὲ omittit,

ut deinde Juntina verba αἱ ἡμέραι.
 postea καὶ τιμῆς defunt in Altorfino
 libro. ξυμμάχων Guelf.

39. ἐμπολὴν] Brodæi libri ἐμπορικῶν.
 sed vulgatum ex h. l. ἐπὶ τοῦ ἀγορεύ-
 ζειν dictum interpretatur Pollux iii.
 127. coemptio rerum sic dicitur, der
 Ankauf.

γνωστῆρας] Vulgo sua ætate γνω-
 στὰς dici, monet Mæris p. 116. cf.
 ad Pollucis ix. 151. Sunt qui latine
 cognitores dicuntur apud Cicero-
 nem, de quibus Clavis Ciceroniana
 Ernestii poterit comparari. deinde
 ἐμοὶ cum Aldina Steph. libri Brodæi,
 Guelf. et Altorf. ἡμῖν reliqui libri,
 quod recepit Zeune.

προσαγαγὼν] Edd. pr. Altorf. προσ-
 ἄγαν. deinde ἐγγύους Altorf.

πορεύεσθαι] Stephani conjecturam
 πορεύεσθαι recepit Editio Eton. de-
 inde στρατιᾷ Guelf.

προαγορεύω] Altorf. προσαγορεύω.
 deinde ὀρμῇ Juntina.

40. θύσομαι] Altorf. θύμααι. Pro
 ὀρμῇ alibi est ἐξόδω.

μείς δὲ, οἱ ἡγεμόνες, τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος τάξιν εὐτρεπισάμενος, πρὸς ἐμὲ πάντες συμβαλεῖτε, ἵνα τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι χώρας καταμάθῃτε.

CAP. III.

ΑΚΟΥΣΑΝΤΕΣ δὲ ταῦτα οἱ μὲν συνεσκευάζοντο· ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο. Ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερά ἦν, ὠρμαῖο σὺν τῷ στρατεύματι· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐξέστρατοπεδεύσατο ὡς δυνατὸν ἐγγύτατα, ὅπως, εἴ τις τι ἐπιλησημένος εἴη, μετέλθοι, καὶ εἴ τις τι ἐνδεόμενος γνοίη, τοῦτο ἐπιπαρασκευάσαιτο. Κυαζάρης μὲν οὖν, τῶν Μήδων ἔχων τὸ τρίτον μέρος, κατέμενευ, ὡς μηδὲ τὰ οἴκοι ἔρημα εἴη. Ὁ δὲ Κῦρος ἐπορεύετο ὡς ἐδύνατο τάχιστα, τοὺς ἰππέας μὲν πρώτους ἔχων, καὶ πρὸ τούτων διερευνητὰς καὶ σκοποὺς ἀεὶ ἀναβιβάζων ἐπὶ τὰ πρόσθεν εὐσκοπώτατα· μετὰ δὲ τούτους ἦγε τὰ σκευοφόρα, ὅπου μὲν πεδινὸν εἴη, πολλοὺς ὄρμαθους ποιούμενους τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν σκευοφόρων· ὀπισθεν δὲ ἡ Φάλαγξ ἐφεπομένη, εἴ τι τῶν σκευοφόρων ὑπολείποιτο, οἱ πρῶτοι γὰρ ἄρχόντων ἐπεμέλοντο, ὡς μὴ κωλύοιντο πορεύ-

Describitur ordo agminis, et imprimis plaustrorum et impedimentorum.

41. δὲ οἱ ἡγεμόνες] Ita pro ὧ ἡγεμ. Guelf. deinde συμβάλλετε margo Steph. et Guelf.

καταμάθῃτε] Lectionem librorum Philel. Brodæi, marg. Steph. Guelf. Altorf. vulgari καταλάβῃτε prætuli.

1. ὁ δὲ Κῦρος] Ita libri Philel. Brodæi, Guelf. ante Zeunium erat ὁ δ' ἰθ. deinde ὡς ἐδύνατο Junt.

τις τι ἐνδεόμενος] Stephani conjecturam in annotationibus Edit. prioris propositam τις τινος recepit Hutchinson et Weiske, qui ἐπιδεόμενος legi malebat. deinde τοῦτο καὶ ἐπιπαρασκευασι. Altorf. liber.

2. ὡς ἐδύνατο] Ex Zonara ὡς ἠδύνατο dedit Zeune. deinde αἰεὶ ἀναβ. Guelf.

πεδινὸν εἴη] Junt. πεδίον ἦν. Philel.

et margo Steph. πεδίον εἴη.

ὀπισθεν—ἐφεπομένη] Hæc verba Bodl. omisit: vitiosa pronunciare non dubitem, quanquam viri docti nominativos absolutos esse statuant pro τῆς φάλαγγος ἐφεπομένης. Sed exempla a Zeunio comparata v. 5, 24. et vi. 1, 31. non sunt similia, sed plane diversa.

καὶ εἴ τι] Philelphus legisse videtur additum καί. Bodl. εἴ τις δὲ ὑπολείπειτο, omiffis, quæ vitiosa videntur, verbis. Margo Steph. refert geminam varietatem, σκευοφόρων εἴ τι ὑπολείπειτο, οἱ πρῶτοι. alteram σκευοφόρων, εἴ τῶν ὑπολείπειτο. Stephanus in Annot. Edit. secundæ p. 34. b. inde efficiebat εἴ τῶν τι ὑπολείπειτο, deinde κωλύοιεν Junt. Altorf.

- 3 εσθαι. Ὅπου δὲ στενωτέρα εἴη ἢ ὁδοῦ, διὰ μέσου ποιούμενοι τὰ σκευοφόρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπορεύοντο οἱ ὀπλοφόροι· καὶ εἴ τι ἐμποδίζοι, οἱ κατὰ ταῦτα γιγνόμενοι αὐτῶν στρατιωτῶν ἐπεμέλοντο. Ἐπορεύοντο δὲ ὡς τὰ πολλὰ αἱ τάξεις, παρ' ἑαυταῖς ἔχουσαι τὰ σκευοφόρα· ἐπετέτακτο γὰρ πᾶσι τοῖς σκευοφόροις κατὰ τὴν ἑαυτῶν τάξιν ἕκαστον ἰέναι, εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον ἀποκωλύοι.
- 4 Καὶ σημεῖον δὲ ἔχων ὁ τοῦ ταξιάρχου σκευοφόρος ἠγείτο γνωστὸν τοῖς τῆς ἑαυτῶν τάξεως· ὡς τε ἀθροοὶ ἐπορεύοντο, ἐπεμελοῦντό τε ἰσχυρῶς ἕκαστος τῶν ἑαυτοῦ, ὡς μὴ ὑπολείποντο. Καὶ οὕτω ποιούντων, οὔτε ζητεῖν ἔδει ἀλλήλους, ἅμα τε παρόντα ἅπαντα καὶ σαώτερα ἦν, καὶ θᾶσσον τὰ δέοντα εἶχον οἱ στρατιῶται.
- 5 Οἱ δ' οὖν προΐοντες σκοποὶ ἔδοξαν ἐν τῷ πεδίῳ ὄραϊν ἀνθρώπους λαμβάνοντας καὶ χιλὸν καὶ ξύλα· καὶ ὑποζύγια δὲ εἰρων, ἕτερα ταῦτα ἄγοντα, τὰ δὲ καὶ νεμόμενα· καὶ τὰ πρόσω αὐτῶν ἐφορῶντες ἔδοκουν καταμανθάνειν μετεωριζόμενον ἢ καπνὸν, ἢ κονιορτόν· ἐκ τούτων πάντων σχεδὸν ἐγίγνωσκον, ὅτι εἴη που πλησίον τὸ στρά-

Cyrus e pabulatoribus, quos intercipi jubet, de statu hostium quaerit.

3. Ὅπου δὲ] Guelf. ὅποι δὲ. deinde stenotera male Edd. recentiores.

αὐτῶν] Juntina αὐτῶν. Philel. et Guelf. αὐτῶν omittunt: ἐμποδίζοιτο, κατὰ ταῦτα αὐτῶν γιγνόμενοι τῶν στρατιωτῶν ἐπεμέλοντο Altorf.

ἑαυτῶν τάξιν] Altorf. ἑαυτοῦ ἕκαστου τάξιν: ut Guelf. ex correctione: nam prima manu ἕκαστου scriptum est. deinde ἀποκωλύουσιν: Abresch Thucydid. p. 73. ἀποκωλύει praeferabat.

4. ὁ τοῦ ταξιάρχου σκ.] Ita Philel. margo Steph. Guelf. antea erat, τοῦ ταξ. ὁ σκευοφ. deinde τῆς ἑαυτοῦ τάξεως Altorf. abhinc ἕκαστοι τῶν ἑαυτοῦ Guelf. sed corrector ἕκαστος dedit postea ὑπολείποντο Guelf. Altorf.

5. Οἱ δ' οὖν] Altorf. Οἱ δ' οὖν προσόντες;—ὑποζύγια δ' εἰρων—ἄγοντα, τὰ δὲ καὶ νεμόμενα—αὐτῶν ἐφορῶντες. Etiam

Edd. pr. ἀφορῶντες dant Guelf. καὶ τὸ πρόσω. Particulam ἢ ante καπνὸν corrector in Guelf. supplevit. Vulgatum ὡς δὲ οἱ posthabui Altorfinæ lectioni, quod in apodosis est de iisdem speculatoribus fermo, non de aliis: deinde oratio in cola concisa narrationi huic melius convenire videtur.

ἕτερα ταῦτα] Zeunius in vulgata lectione ἕτερα τοιαῦτα interpretanda χιλὸν καὶ ξύλα intelligit. Cameraarius interpretatur: videbantur videre aliquos arripientes pabulum et ligna, cernebantque jumenta et quæ illa ducerent et quæ pascerentur. Aperte libri fui scripturam Altorfinæ similem expressit, a me receptam, nisi quod Altorf. ineptum τοιαῦτα tuetur. Vulgatum ἕτερα τοιαῦτα ἄγοντά τε καὶ νεμόμενα tacitus præterit Weiske.

πάντων σχεδόν] Ita ex Guelf. scri-

τευμα τῶν πολεμίων. Εὐθύς οὖν πέμπει τινὰ ὁ σκο-6
 πάρχης ἀγγελοῦντα ταῦτα τῷ Κύρῳ. Ὁ δὲ, ἀκούσας
 ταῦτα, ἐκείνους μὲν ἐκέλευσε μένοντας ἐπὶ ταύταις ταῖς
 σκοπαῖς, ὅτι ἂν αἰεὶ καινὸν ὄρωσιν, ἐξαγγέλλειν· τάξιν
 δὲ ἐπεμφεν ἰππέων εἰς τὸ πρόσθεν, καὶ ἐκέλευσε πει-
 ραθῆναι συλλαβεῖν τινὰς τῶν ἀνὰ τὸ πεδῖον ἀνθρώπων,
 ὅπως σαφέστερον μάθοιεν τὸ ὄν· οἱ μὲν δὲ ταχθέντες
 τοῦτο ἔπραττον. Αὐτὸς δὲ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ 7
 κατεχώριζεν, ὅπως παρασκευάσαιντο, ὅσα ᾤετο χρῆναι,
 πρὶν πᾶν ὁμοῦ εἶναι. Καὶ πρῶτον μὲν ἀριστῶν παρηγ-
 γύησεν, ἔπειτα δὲ μένοντας ἐν ταῖς τάξεσι τὸ παραγγελ-
 λόμενον προνοεῖν· ἐπεὶ δὲ ἤρισθησαν, συνεκάλεσε καὶ ἰπ-8
 πέων καὶ πεζῶν καὶ ἀρμάτων τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τῶν
 μηχανῶν δὲ καὶ τῶν σκευοφόρων τοὺς ἄρχοντας καὶ τῶν
 ἄρμαμαξῶν. καὶ οὗτοι μὲν συνήεσαν. Οἱ δὲ καταδρα-9
 μόντες εἰς τὸ πεδῖον συλλαβόντες ἀνθρώπους ἤγαγον· οἱ
 δὲ συλληφθέντες ἀνερωτώμενοι ὑπὸ τοῦ Κύρου ἔλεγον, ὅτι
 ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου εἶεν, προεληλύθοιεν δὲ ἐπὶ χιλόν, οἱ
 δὲ ἐπὶ ξύλα, παρελθόντες τὰς προφυλακάς· διὰ γὰρ
 τὸ πλήθος τοῦ στρατοῦ σπάνια πάντα εἶναι. Καὶ ὁ 10
 Κύρος, ταῦτα ἀκούσας, Πόσον δὲ, ἔφη, ἄπεστιν ἐνθένδε

psi pro ἀπάντων. ἐκ τούτων δὲ malim. In præcedentibus voculam σχεδὸν ex libro eo non commemoraverat Zeune, vulgo omiffam. εἰκαζον posuit Zonaras. Sequens σου omittit Altorfinus cum Edd. pr.

6. τινὰ ὁ σκ.] Hoc ordine Guelf. ante Zeunium erat τινὰ post σκοπάρ-χης positum.

ἀκούσας ταῦτα] Simpliciter excusatione tueri repetitum ταῦτα in tanta prioris vicinia nolim.

ὄρωσιν] Zonaras ὄρωσιν ἀπαγγέλλειν. σάγμα. deinde μάθοι vertit Philel.

7. τὸ παρ. προνοεῖν] Juntina καὶ παρ. Zeune auctoritatem Guelf. libri præfatus προνοεῖν dedit, interpretatus προσέχειν τὸν νοῦν. Verum ex Guelf.

lectionem istam non annotavit Fischer: deinde supra iv. 1, 6. eandem dictionem intactata reliquerat vir doctus: denique significato, quam verbo προνοεῖν affingit Zeune, falsa est.

9. συλληφθέντες] Ita pro simplice ληφθ. Brodæi liber, Guelf. margo Steph. et Zonaras.

προεληλύθοιεν] Ita etiam Altorf. προεληλυθότες ἐπὶ Guelf. probavit Zeune et vertit Philelphus. Sequens παρελθόντες est etiam in Guelf. sed ex correctione: antea erat προελθ. Ceterum Leoncl. post προεληλύθοιεν δὲ addi voluit οἱ μὲν propter sequens οἱ δέ. Sed vide annot. ad v. 2, 5.

10. Καὶ ὁ Κύρος] Suidas h. l. εκ-

τὸ στράτευμα; Οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι ὡς δύο παρασάγγας. Ἐπὶ τούτοις ἤρετο ὁ Κῦρος, Ἡμῶν δ', ἔφη, λόγος τις ἦν παρ' αὐτοῖς; Ναὶ μὰ Δί', ἔφασαν, καὶ πολὺς γε ὡς ἐγγὺς ἤδη ἦτε προσιόντες. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, ἦ καὶ ἔχαιρον ἀκούοντες ἰόντας; (τοῦτο δ' ἐπῆρετο τῶν παρόντων ἕνεκα.) Οὐ μὰ Δία, εἶπον ἐκεῖνοι, οὐ μὲν δὴ καὶ
 11 ἔχαιρον, ἀλλὰ καὶ μάλα ἠνιῶντο. Νῦν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, τί ποιοῦσιν; Ἐκτάττονται, ἔφασαν· καὶ χθές δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπραττον. Ὁ δὲ τάττων, ἔφη ὁ Κῦρος, τίς ἐστίν; Οἱ δ' ἔφασαν, αὐτός τε Κροῖσος, καὶ σὺν αὐτῷ Ἕλληνας ἀνὴρ, καὶ ἄλλος δὲ τις Μῆδος· αὗτος μέντοι ἐλέγετο Φυγὰς εἶναι παρ' ὑμῶν. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι γένοιτο αὐτὸν, ὡς ἐγὼ βούλομαι.

12 Ἐκ τούτου τοὺς μὲν αἰχμαλώτους ἀπάγειν ἐκέλευσεν, εἰς δὲ τοὺς παρόντας, ὡς λέξων τι, ἀνήγετο. Ἐν τούτῳ δὲ παρῆν ἄλλος αὖ παρὰ τοῦ σκοπάρχου, λέγων, ὅτι ἰππέων τάξις μεγάλη ἐν τῷ πεδίῳ προφαίνοιτο· καὶ ἡμεῖς μὲν, ἔφη, εἰκάζομεν, ἐλαύνειν αὐτοὺς βουλομένους

Araſpas re-
dit et expo-
nit de acie
hoſtium.

cerpens in vocabulo παρασάγγης laudat ὁ δὲ Κ.—ὁπόσον δέ, deinde ἐν-τιῦθεν Zonaras, omisit vocabulum Suidas.

ὅτι ὡς δύο] Ex margine Steph. et Guelf. hoc cum Zeunio recepit Weiske: mihi antiqua lectio omisso ὅτι probatur, quam excerpfit etiam Suidas addito post mensuræ nomen ἴσον verbo.

Ἐπὶ τούτοις] Altorf. ἐπὶ τούτων. deinde ἔφασαν Guelf. a prima manu.

ἦ καὶ] Hæc omittunt Juntina et Altorf. sequens ἰόντας ex Philel. Brodæi libro et Guelf. accessit. ἡμῶς etiam subjunxit Zonaras.

τοῦτο δ'] Edd. pr. Altorf. ὁ δὲ τοῦτ' ἐπῆρετο. deinceps γε post οὐ μὲν δὴ cum Stephano dedit Weiske, cujus in locum καὶ ex Guelf. suffectum a

Zeunio facilius tolerari potest, ita ut ad quætionem simul illam ἦ καὶ ἔχαιρον respiciatur. Compara i. 6, 9. ii. 2, 22. et v. 5, 18. At ita sequens καὶ post ἀλλὰ (hoc ipsum a Juntina omisſum) displicet repetitum.

11. τρίτην ἡμέραν] Pro τρεῖς ἡμέρας dictum interpretatur Grammaticus Mtus in Ruhnkenii Differt. de Antiphonte p. 824. in Reiskii Orat. Græc. vol. vii. repetita, qui laudat ex Xenophonte καὶ στρ. ἡμ. αὐτὸ τοῦτ' ἔστρ.

γένοιτο αὐτὸν] Hoc ordine Guelf. et Altorf. Vulgo inverso leguntur.

12. ἀπάγειν] Altorf. ἐκέλευσεν ἀπάγειν. Zonaras ἀπάγειν dat.

αὐτὸ παρὰ τοῦ] Guelf. ἄλλος ἀπὸ τοῦ. sed corrector αὐτὸ post ἄλλος inferuit.

ἰδεῖν τόδε τὸ στρατεύμα. Καὶ γὰρ πρὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄλλοι ὡς τριάκοντα ἰππεῖς συχνὸν προελαύνουσι, καὶ μέντοι κατ' αὐτοὺς ἡμᾶς, ἴσως βουλόμενοι λαβεῖν, ἦν δύνωνται, τὴν σκοπὴν ἡμεῖς δὲ ἐσμὲν μία δεκάς οἱ ἐπὶ ταύτῃ τῇ σκοπῇ. Καὶ ὁ Κῦρος ἐκέλευσε τῶν περὶ 13 αὐτὸν αἰεὶ ὄντων ἰππέων ἐλάσαντας ὑπὸ τὴν σκοπὴν ἀδῆλους τοῖς πολεμίοις ἀτρεμίαν ἔχειν. Ὅταν δ', ἔφη, ἡ δεκάς ἢ ἡμετέρα λείπη τὴν σκοπὴν, ἐξαναστάντες ἐπίθεσθε τοῖς ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὴν σκοπὴν. Ὡς δ' ὑμᾶς μὴ λυπῶσιν οἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης τάξεως, ἀντέξελθε σὺ, ἔφη, ὦ Ὑστάσπα, τὴν χιλιοστὺν τῶν ἰππέων λαβὼν, καὶ ἐπιφάνηθι ἀντίος τῇ τῶν πολεμίων τάξει. Διώξεις δὲ μηδαμῇ εἰς ἀφανές, ἀλλ', ὅπως αἱ σκοπαὶ σοι διαμενοῦσιν, ἐπιμεληθεῖς πᾶριθι. Ἄν δ' ἄρα ἀνατείνοντες τὰς δεξιάς προελαύνωσιν ὑμῖν τινες, δέχεσθε Φιλίως τοὺς ἀνδρας.

Ὁ μὲν δὴ Ὑστάσπας ἀπιὼν ὠπλίζετο· οἱ δὲ ὑπῆρέ- 14 ται ἤλαυνον εὐθύς, ὡς ἐκέλευσεν. Ἀπαντᾷ δ' αὐτοῖς καὶ δὴ ἐντὸς τῶν σκοπῶν Ἀράσπας σὺν τοῖς θεράπουσιν, ὁ πεμφθεὶς πάλαι κατάσκοπος, ὁ φύλαξ τῆς Σουσίδος

τόδε τὸ] Juntina τότε τὸ, quod Catalio in τούτο τὸ mutavit.

ταύτης] Edd. pr. Altorf. omittunt; deinde *συχνῶς* Edd. pr. *συχνὸν* Bodl. margo Steph. et Altorf. *συχνῶι* Philel. et Guelf.

προελαύνουσι] Stephani conjecturam cum Editione Eton. recepi pro *προσελ.* propter sequens *συχνόν*. Sic est in Anabasi i. 8, 10. *ἄρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων*. Philelphi et Guelf. *συχνῶι* cum numero certo non convenit. Vulgatum *συχνῶς* plane ineptum est.

κατ' αὐτοὺς] Liber Brodæi, margo Steph. Bodl. Guelf. *ἔφη, καὶ αὐτοὺς*. Muretus *καὶ αὐτοὺς* probabat: deinde ἢ *ἐπὶ* Guelf. sed οἱ Altorf. omittit. postea *ταύτης τῆς σκοπῆς* libri Brodæi, margo Steph. Guelf.

13. *ἀδῆλους*] Edd. pr. *ἀδήλους* correxit Brodæus. deinde *ἀντέξελθετε*, ἔφη, ὦ Ὑστάσπα. omisso *σὺ*. sed corrector *ἀντέξελθε* dedit. postea cum margine Steph. *ἐναντίος* τῇ.

μηδαμῇ] Guelf. *οὐδαμῇ*. deinde ex eodem Altorf. et Philelpho *σοι* pro *σου* dedit Zeune.

διαμενοῦσιν] Ita Altorf. pro *διαμένουσιν*. supra scripta vulgata. deinde ἦν δ' ἄρα ἀνατείναντες τινες τὰς: postea corrector *φιλίως* dedit in Guelf.

14. Ὑστάσπας] Guelf. Ὑστάσπης. deinde καὶ δὴ Muretus in ἤδη *mutabat*, quo non est opus.

ὁ φύλαξ] Ita Philel. Leonclaviana postrema, Eton. Hutchinfontiana et Zeuniana pro ἦ. Altorf. neutrum habet.

- 15 γυναικός. Ὁ μὲν οὖν Κύρος, ὡς εἶδεν, ἀναπηδήσας ἐκ τῆς ἑδρας ὑπήντα τε αὐτῷ καὶ ἐδεξιούτο· οἱ δ' ἄλλοι, ὥσπερ εἰκός, μηδὲν εἰδότες, ἐκπεπληγμένοι ἦσαν τῷ πράγματι· ἕως ὃ Κύρος εἶπεν, Ἄνδρες Φίλοι, ἤκει ἡμῖν ἀνὴρ ἄριστος. Νῦν γὰρ ἤδη πάντας ἀνθρώπους δεῖ εἰδέναι τὰ τούτου ἔργα. Οὗτος οὔτε αἰσχροῦ ἠττηθεὶς οὐδενὸς ὤχετο, οὔτε ἐμὲ φοβηθεὶς, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ πεμφθεὶς, ὅπως ἡμῖν, μαθὼν τὰ τῶν πολεμίων, σαφῶς τὰ
- 16 ὄντα ἐξαγγείλειεν. Ἄ μὲν οὖν ἐγὼ σοι ὑπεσχόμην, ὧ Ἄράσπα, μέμνημαί τε καὶ ἀποδώσω σὺν τούτοις πᾶσι. Δίκαιον δὲ καὶ ὑμᾶς ἀπαντας, ὧ ἄνδρες, τοῦτον τιμᾶν ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα· ἐπὶ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ καὶ
- 17 ἐκινδύνευσε, καὶ αἰτίαν ὑπέσχετο, ἣ ἐβαρύνετο. Ἐκ τούτου δὴ πάντες ἠσπάζοντο τὸν Ἄράσπαν καὶ ἐδεξιούοντο. Εἰπόντος δὲ Κύρου, ὅτι τούτων μὲν [τοίνυν] ἄλις εἶη, Ἄ δὲ καιρὸς ἡμῖν εἰδέναι, ταῦτα, ἔφη, διηγοῦ, ὧ Ἄράσπα· καὶ μηδὲν ἐλάττου τοῦ ἀληθοῦς, μηδὲ μείου τὰ τῶν πολεμίων. Κρεῖττον γὰρ, μείζω οἰηθέντας μείονα ἰδεῖν,
- 18 ἢ μείω ἀκούσαντας μείζονα εὐρίσκειν. Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Ἄράσπας, ὡς ἂν ἀσφαλέστατα εἰδείην, ὅποσον τὸ στρατεύμα ἐστίν, ἐποίουν· συνεζέτατον γὰρ παρῶν αὐ-

15. ὡς εἶδεν] Philel. libri, Bodl. Zonaras et margo Steph. ὡς ἤκουσεν.

οὐδενὸς ὤχετο] Altorf. οὐδενὸς omisit; deinde δίκαιον γὰρ corrector in Guelf. dedit. Pro αἰτίαν Zonaras ἀτιμίαν posuit.

17. μὲν [τοίνυν] Additum ex Philel. Guelf. et Altorf. τοίνυν iterum seclufi. Vulgatum μὲν ἄλις εἶη potuerat relinqui.

μηδὲν ἐλάττου] Ita cum Philel. margine Steph. Guelf. Zeune. antiquum μηδὲν μείου τοῦ ἀληθοῦς τὰ τῶν πολ. revocavit Weiske. Suidas in μείου habet μηδὲν ἐλάττου (ut Guelf.) τῶν ἀληθοῦς, μηδὲ μείου τὰ τ. π.

μείζω] Ex iisdem libris pro μείζονα, et deinde ἰσχυρότερα recepit Zeune:

hoc posterius habet etiam Altorfinus.

18. ὡς ἂν ἀσφ.] Ita ex margine Steph. et Leoncl. correxi et interpolavi vulgatum ὡς σαφέστατα γ' ἂν εἰδείην, ἐποίουν, quod revocavit Weiske. Etiam Brodæus verba ὅποσον τὸ στρατεύμα addi juffit; deinde καὶ ἐποίουν nefcio unde laudavit Brodæus. ὡς σαφέστατα γ' ἂν εἰδείην, ἂ ἐποίουν Altorfinus Noftram lectionem, sed inferto inepto γε ante εἰδείην, habet Guelf. et inde Zeuniana: eamque flagitat Cyri responfio. Mihi ante ἐποίουν vocabulum πάντα vel οὕτω deesse videtur, cujus reliquias servavit Altorfinus liber. Cf. ad vii. 3, 10.

παρῶν αὐτοῦς] Aldinae, Philel. mar-

τούς. Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ τὸ πλῆθος μόνον οἶσθα, ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἐγὼ μὲν, ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ ὡς διανοοῦνται τὴν μάχην ποιῆσθαι. Ἄλλ' ὅμως, ἔφη ὁ Κῦρος, τὸ πλῆθος ἡμῖν πρῶτον εἰπέ ἐν κεφαλαίῳ. Ἐκεῖνοι τοίνυν, ἔφη, πάντες 19 τεταγμένοι εἰσὶν ἐπὶ τριάκοντα τὸ βάθος καὶ πεζοὶ καὶ ἰππεῖς, πλὴν τῶν Αἰγυπτίων· οὗτοι δ' ἀπέχουσιν ἀμφὶ τὰ τετταράκοντα στάδια· πάνυ γὰρ μοι, ἔφη, ἐμέλησεν, ὥστε εἰδέναι, ὅποσον κατεῖχον χωρίον. Οἱ δ' Αἰγύπτιοι, 20 ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπέ, πῶς εἰσι τεταγμένοι· ὅτι εἶπας, πλὴν τῶν Αἰγυπτίων. Τούτους δ', ἔφη, οἱ μυριάρχαι ἔταττον εἰς ἑκατὸν πανταχῆ τὴν μυριστὸν ἐκάστην· τοῦτον γὰρ σφισι καὶ οἶκοι νόμον ἔφασαν εἶναι τῶν τάξεων. Καὶ ὁ Κροῖσος μέντοι μάλα ἄκων συνεχώρησεν αὐτοῖς οὕτω τάττεσθαι· ἐβούλετο γὰρ ὅτι πλεῖστον ὑπερφαλαγγῆσαι τοῦ σοῦ στρατεύματος. Πρὸς τί δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, τοῦτο ἐπιθυμῶν; Ὡς ναὶ μὰ Δί', ἔφη, τῷ περιττῷ κυκλωσόμε-

ginis Steph. Bodl. Guelf. αὐτοῖς revocavit Zeune.

σὺ μὲν ἄρα] Ex Philel. et Guelf. σὺ μὲν γὰρ dederunt Zeune et Weiske. Sed γὰρ sæpe pro ἄρα exquisite poni, nullus nec Hoogveen nec Zeune mihi persuadere unquam poterit.

καὶ ὡς] Brodæi liber καὶ πῶς dabit.

19. ἔφη] Omittunt Edd. pr. sequens οὗτοι pertinet ad πάντες, non ad Ægyptios.

ἀπέχουσιν] Budensis liber οὗτοι δ' ἔχουσιν. quod probabat Camerarius ἔχουσιν interpretatus ἀπέχουσιν, quod ipsum unice placebat Leonclavio. κατέχουσι malebat Muretus; ἀπέχουσι inepte defendit Zeune. πλὴν Αἰγυπτίων, ἔχουσιν ἀμφὶ—ὅποσον κρατεῖ χωρίον. In Guelf. κατέχουσι est in litura paulo longiore scriptum, referente Zeunio, ubi a prima manu fuisse videatur αὐ κατέχουσι. Mihi locus non solum vitiosus sed etiam

mancus videtur, gemino argumento pronominis οὗτοι, quod aperte præcedenti κεῖνοι oppositum ad Ægyptios referri debet; deinde ἀπέχουσι nullo modo potest locum verbi ἀπέχουσι obtinere. Indicium lacunæ facit etiam lectio Altorfina. Jam nihil melius succurrit quam ex indicibus Altorf. scribere πάντες τεταγμένοι ἐπὶ τρ. τὸ βάθος καὶ πεζοὶ καὶ ἰππεῖς πλὴν τῶν Αἰγυπτίων ἀπέχουσιν ἀμφὶ etc.

20. ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπέ] Guelf. ἔφη Κῦρος, πῶς omisso articulo et εἰπέ.

Τούτους δ', ἔφη] Ex Philelpho ἔφη addidi cum Zeunio. τούτοις ex libro suo posuit Camerarius.

οἶκοι νόμον] Juntina et corrector Guelf. οἰκονόμον. deinde ἔφασαν pro ἔφασαν Aldina, Philel. margo Steph. et Guelf.

Κροῖσος μέντοι] Altorf. Κρ. μὲν—ὑπερφαλαγγίσαι.

νος. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἄλλ' οὗτοι ἂν εἰδέειν, εἰ οἱ κυκλούμενοι κυκλωθεῖεν.

21 Ἄλλ' ἂν μὲν παρὰ σου καιρὸς μαθεῖν, ἀκηκόαμεν·
 Accuratus describitur acies Cyri. ὑμᾶς δὲ χρῆ, ᾧ ἄνδρες, οὕτω ποιεῖν· νῦν μὲν, ἐπειδὴν ἐν-
 θένδε ἀπέλθητε, ἐπισκέψασθε καὶ τὰ τῶν ἵππων καὶ τὰ ὑμῶν αὐτῶν ὅπλα· (πολλάκις γὰρ μικροῦ ἐνδεία καὶ ἀνὴρ καὶ ἵππος καὶ ἄρμα ἀχρεῖον γίγνεται) αὖριον δὲ πρῶτι, ἕως ἂν ἐγὼ θύωμαι, πρῶτον μὲν χρῆ ἀριστῆσαι καὶ ἄνδρας καὶ ἵππους, ὅπως, ὅτι ἂν πράττειν αἰεὶ καιρὸς ἦ, μὴ τούτου ἡμῖν ἐνδέη· ἔπειτα δὲ σὺ, ἔφη, ᾧ Ἀράσπα, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχε, ὥσπερ καὶ ἔχεις, καὶ οἱ ἄλλοι μυριάρχοι, ἧπερ νῦν ἔχετε· ὁμοῦ γὰρ τοῦ ἀγῶνος ὄντος, οὐδενὶ ἄρματι ἐτι καιρὸς τοὺς ἵππους μεταζευγνύναι. Παραγγείλατε δὲ τοῖς ταξιάρχοις, καὶ λοχαγοῖς ἐπὶ Φάλαγγος καθίστασθαι, εἰς δύο ἔχοντας ἕκαστον τὸν λόχος. Ὁ δὲ λόχος ἦν ἕκαστος εἰκοσιτέτταρες.

22 Καί τις εἶπε τῶν μυριάρχων, Καὶ δοκοῦμέν σοι, ἔφη, ᾧ Κῦρε, ἱκανῶς ἔξειν, εἰς τοσοῦτους τεταγμένοι, πρὸς οὕτω βαθεῖαν Φάλαγγα; Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Αἱ δὲ

οὗτοι ἂν] Edd. pr. cum Altorf. οὗτοι ἂν—εἰ κυκλ. omisso οἱ articulo. Sed Brodæi opinio οὗτοι corrigentis placuit Leonclavio et Stephano. Muræti οὗτοι—μὴ οἱ malebat. Verum εἰδέειν sensu eo quo latinum *videant*, dici non puto. οὗτος ἂν εἰδέειν, ἧ οἱ κ. Weiske conjiciebat.

21. καιρὸς] Omittit Altorf. deinde cum Juntina et Iſingr. ὡς πολλάκις μικροῦ etc.

ἕως ἂν] Altorf. ἂν omisso deinde πρῶτον γε χρῆ—πράττειν αἰεὶ καιρὸς εἶη. Guelf. αἰεὶ καιρὸς ἦ. Vulgo est καιρὸς αἰεὶ ἦ. deinde ὑμῖν ἐνδέη vertit Philéphus. τούτου ante ἐνδέη pertinet ad ἀριστῆσαι.

καὶ ἔχεις] Juntina cum Altorf. κατέχεις. Hæc ipsa verba Araspæ modo redeunti ex hostium castris

non convenire ratus Ἀράσπα conjecit, quicumque memoratum a Leonclavio nomen reperit, probante Weiskio. Nec alibi Araspas inter μυριάρχους nominatur. Vide etiam ad vii. 1, 3.

ὁμοῦ γὰρ] Guelf. ὁμοῦ δέ. sequens ἔτι cum Philépho Guelf. et Altorf. omittit. Proverbii loco exemplum currus juncti poni recte admonet Camerarius.

ταξιάρχοις] Ita ex Guelf. Zeune pro ταξίρχοις.

εἰς δύο ἔχοντας] Bifariam diviso manipulo seu ordine quoque.

22. ἔφη, ᾧ Κῦρε] Edd. pr. cum Altorf. ἔφη omittunt. deinde τεταγμένους a prima manu scriptum habet Guelf. ὡς τοσοῦτου τεταγμένοι πρὸς οὕτω τεταγμένοι Altorfinus.

βαδύτεραι Φάλαγγες, ἢ ὡς ἐξικνεῖσθαι τοῖς ὅπλοις τῶν ἐναντίων, τί σοι δοκοῦσιν, ἔφη, τοὺς πολεμίους βλάβπειν, ἢ τοὺς συμμάχους [ὠφελεῖν]; Ἐγὼ μὲν γὰρ, 23 ἔφη, τοὺς εἰς ἑκατὸν τούτους ὀπλίτας εἰς μυρίους ἂν βουλοίμην μάλλον τετάχθαι· οὕτω γὰρ ἂν ἐλαχίστοις μαχοίμεθα. Ἐξ ὅσων μέντοι ἐγὼ τὴν Φάλαγγα βαδυνῶ, οἴομαι ὅλην ἐνεργὸν καὶ σύμμαχον ποιήσειν αὐτὴν ἑαυτῇ. Ἀκοντιστὰς μὲν ἐπὶ τοῖς θωρακοφόροις τάξω, 24 ἐπὶ δὲ τοῖς ἀκοντισταῖς τοξότας. Τούτους γὰρ πρωτοστάτας μὲν τίς ἂν τάττοι, οἱ καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι μηδεμίαν μάχην ἂν ὑπομῆναι ἐκ χειρός; Προβεβλημένοι δὲ τοὺς θωρακοφόρους μενοῦσί τε, καὶ οἱ μὲν ἀκοντίζοντες, οἱ δὲ τοξεύοντες, ὑπὲρ τῶν πρόσθεν πάντων λυμανοῦνται τοὺς πολεμίους. Ὅτι δ' ἂν τις κακουργῇ τοὺς ἐναντίους, δηλονότι παντὶ τούτῳ τοὺς συμμάχους κουφίζει. Τελευταίους μέντοι στήσω τοὺς ἐπὶ πᾶσι 25 καλουμένους. Ὡσπερ γὰρ οἰκίας οὔτε ἄνευ λιθολογήματος ὀχυροῦ, οὔτε ἄνευ τῶν στέγην ποιούντων οὐδὲν ὄφελος, οὕτως οὐδὲ Φάλαγγος οὔτε ἄνευ τῶν πρώτων οὔτε ἄνευ τῶν τελευταίων, εἰ μὴ ἀγαθοὶ ἔσονται, ὄφελος οὐ-

σοι δοκοῦσιν, ἔφη] Philelphus cum Guelf. τί σοι, ἔφη, δοκοῦσιν εἶναι, ἢ τοῦς. Brodæi libri τί σοι δοκ. εἶναι, ἔφη, τοῦς. Margo Steph. τί σοι, ἔφη, δοκ. εἶναι, τοῦς. Mihi Muretus verbum ὠφελεῖν recte damnaſſe videtur; igitur seclusi.

23. εἰς μυρίους] Altorf. διςμυρίους inepte. deinde οὕτως γὰρ—μαχοίμεθα. Guelf. μάλλον βουλοίμην.

ἄσων] Altorf. οἴων. Post ἀκοντιστὰς Juntina μὲν omisit; γὰρ dat Altorf. deinde τοῦς τοξότας Guelf.

24. μὲν τίς ἂν] Ex Guelf. μέντοι ἂν τις dedit Zeune, μέντοι, quæſo, omnino interpretatus, ineptissime. Cum Stephano et Mureto Hutchinson vulgatum ἂν τις mutavit in τίς ἂν.

μενοῦσί τε] Ita cum Philelpho, Al-

torf. et Guelf. pro γε Zeune dedit. deinde πρόσθεν Altorf. manus tamen aliena v addidit.

ἂν τις κακ.] Ita cum Guelf. Zeune pro ἂν κακ. τις.

25. τοῦς ἐπὶ πᾶσι] Eſſe eorſdem, qui alias οἱ ὀπισθεν et οὐρὰ dicantur, tradit Weiſke; recte, dummodo hos de agmine, illos de acie intelligas, quanquam locus Hellenicorum i. 1, 34. contrarius huic ſententiæ eſſe videatur. Verum certi genus militis eſſe debere arguit additum καλουμένους.

λιθολογήματος] Altorf. λιθορρηγμάτος dat, deinde ὄφελος οὐδέν. Pro ὀχυροῦ Edd. pr. et Guelf. ὀχυροῦν, Caſtallio ὀχυροῦν habent.

εἰ—ἔσονται] Ita cum Philel. et

- 26 δέν. Ἄλλ' ὑμεῖς τε, ἔφη, ὡς παραγγέλλω, τάττεσθε, καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν πελταστῶν ἄρχοντες ἐπὶ τούτοις τοὺς λόχους ὡσαύτως καθίστατε· καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν τοξοτῶν, 27 ἐπὶ τοῖς πελτασταῖς ὡσαύτως. Σὺ δὲ, ὃς τῶν ἐπὶ πᾶσιν ἄρχεις, τελευταίους ἔχων τοὺς ἄνδρας, παράγγελλε τοῖς ἑαυτοῦ ἐφορᾶν τε ἐκάστῳ τοὺς καθ' ἑαυτὸν, καὶ τοῖς μὲν τὸ δέον ποιῶσιν ἐπικελεύειν, τοῖς δὲ κακυνομένοις ἀπειλεῖν ἰσχυρῶς· ἢν δέ τις στρέφῃται, προδιδόναι θέλων, θανάτῳ ζημιῶν. Ἔργον γάρ ἐστι τοῖς μὲν πρωτοστάταις θαρρύνειν τοὺς ἐπομένους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ὑμᾶς δὲ δεῖ, τοὺς ἐπὶ πᾶσι τεταγμένους, πλείῳ φόβον 28 παρέχειν τοῖς κακοῖς τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων. Καὶ ὑμεῖς μὲν ταῦτα ποιεῖτε. Σὺ δὲ, ὦ Εὐφράτα, ὃς ἄρχεις τῶν ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς, οὕτω ποίει, ὅπως τὰ ζεύγη, τὰ τοὺς πύργους ἄγοντα, ἔψεται ὡς ἐγγύτατα τῆς Φάλαγγος. 29 Σὺ δ', ὦ Δαοῦχε, ὃς ἄρχεις τῶν σκευοφόρων, ἐπὶ τοῖς πύργοις ἄγε πάντα τὸν τοιοῦτον στρατὸν· οἱ δ' ὑπηρεταί

Guelf. margo Steph. et Zeuniana pro ἢν—ῶσιν. Weiskiana ἢν—ἔσονται dedit.

26. ὑμεῖς τε] Guelf. τε omisit. Intelligit θωρακοφόρους.

πελταστῶν] Sunt qui antea ἀκοντισταὶ vocantur. ἐπὶ τούτοις ὡσαύτως τοὺς λόχους καθίστατε Guelf. ὡσαύτως λόχους καθίστατε Altorf.

27. ὃς τῶν] Guelf. ὃς τοῦ—τοῖς καθ' αὐτόν. sed corrector τοὺς καθ' αὐτόν fecit.

κακυνομένοις] Ex Budensi et Altorf. μαλακυνομένοις prætulit Zeune.

Ἔργον γάρ] Guelf. ἔργῳ γὰρ—θαρρύνειν. Budensis προστάταις.

ὑμᾶς δὲ δεῖ] Guelf. καὶ ὑμᾶς δεῖ. Edd. pr. δὴ pro δεῖ habent. deinde φόβῳ Altorf.

28. Εὐφράτα] Vulgare nomen Ἄβραδάτα nomen spurium arguit fectio 35. Camerarius in Budensi Ἐρρήρατα item Euphrata reperiri tradit. Philelphus Eufrates dedit, unde forte margo Steph. Εὐφράτα duxit,

quod dedit Zeune. Guelf. Βραδάτα.

τὰ τοὺς πύργους] Vulgo interferta verba τοὺς ὑπηρετας καὶ post πύργους posita interpretatur Philelphus, plane omisit Guelf. cum margine Steph. igitur fecluserat Zeune, ego delevi. ἄγοντα est in Philel. margine Steph. Guelf. et Altorf. pro vulgato ante Zeunium φέροντα. In Altorf. tamen φέροντας est.

29. Δαοῦχε] Guelf. Δαδοῦχε—σκευοφόρων. deinceps additum vulgo ἀρμαμαζῶν in Guelf. corrector inferuit, omisit etiam Bodl. et Altorf. Si Daachus est nomen ducis a natione aliqua ductum, ut Carduchus, Τάοχε scribendum videri cui possit.

ἐπὶ τοῖς πύργοις] Margo Steph. et Guelf. addunt deinceps : ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς. Brodæi libri καὶ ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς, quod Philelphus vertit.

ἄγε] Juntina ἄγετε. deinde προϊόντας τοῦ καιροῦ est pro προσωτέρω τοῦ καιροῦ προϊέσθαι longius iusto progredi. σου τῶν ὄχλων est in libro Bro-

σοῦ ἰσχυρῶς κολαζόντων τοὺς προϊόντας τοῦ καιροῦ, ἢ
 λειπομένους. Σὺ δὲ, ὦ Καρδοῦχε, ὅς ἄρχεις τῶν ἀρ-30
 μαμαζῶν, αἱ ἄγουσι τὰς γυναῖκας, κατὰστησον αὐτὰς
 τελευταίας ἐπὶ τοῖς σκευοφόροις. Ἐπόμενα γὰρ ταῦτα
 πάντα καὶ πλήθους δόξαν παρέξει, καὶ ἐνεδρεύειν ἡμῖν
 ἐξουσία ἔσται, καὶ τοὺς πολεμίους, ἣν κυκλοῦσθαι, πει-
 ρῶνται, μείζω τὴν περιβολὴν ἀναγκάσει ποιῆσθαι· ὅσα
 δὲ ἂν μείζον χωρίον περιβάλλωνται, τοσοῦτω αὐτοὺς
 ἀσθενεστεροὺς ἀνάγκη γίνεσθαι. Καὶ ὑμεῖς μὲν οὕτω 31
 ποιεῖτε. σὺ δὲ, ὦ Ἀρτάβαζε, καὶ Ἀρταγέρσα, τὴν
 χιλιοστὺν ἐκάτερος τῶν σὺν ὑμῖν ἐπὶ τούτοις ἔχετε πεζῶν.
 Καὶ σὺ, ὦ Φαρνοῦχε καὶ Ἀσιαδάτα, τὴν τῶν ἰππέων 32
 χιλιοστὺν, ἥς ἐκάτερος ὑμῶν ἄρχει, μὴ συγκατατάττετε
 εἰς τὴν Φάλαγγα, ἀλλ' ὅπισθεν τῶν ἀρμαμαζῶν ἐξο-
 πλίσθητε καθ' ὑμᾶς αὐτούς· ἔπειτα πρὸς ἡμᾶς ἦκετε
 σὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσιν. Οὕτω δὲ δεῖ ὑμᾶς παρε-

δαῖ, Guelf. et margine Steph. sed Philelphus verba τῶν ὄχλων post κολαζόντων τοὺς inferta vertit.

30. Καρδοῦχε] In Guelf. Καροῦχα est a prima manu scriptum, κάρδουχα a correctore, quam posteriorem formam dat etiam margo Steph. Cadurra versio Philelphi.

αἱ ἄγουσι τὰς γυναῖκας] Hæc glossematis speciem habere, recte monuit Weiske. Excusari possent, si σκευοφόρων ἀρμαμαζῶν sectio superiore essent a Xenophonte profecta. Sed sectio etiam 8. distinguuntur ἀρμάμαζαι a σκευοφόροις. præterea iii. 1, 8. et 40. iv. 2, 29. et iv. 3, 1. ἀρμάμαζα ut vehiculum muliebre fuit jam sæpius nominata.

παρίζει] Edd. pr. παρίζειν, Philel. Brodæi liber et Guelf. παρίζει. Notrum Castalio et Stephanus dederunt assentiente Altorfino libro.

τοὺς πολεμίους] Audacter ita vulgatum τοῖς πολεμίους correxi, a nemine Interpretum tactum.

πειρῶνται] Ita pro βούλωνται Philelphi liber, Brodæi, margo Steph. et Guelf. deinde μείζω Edd. pr. et Guelf. postea ἀνάγκη αὐτοὺς ἀσθεν. Guelf. et Altorf.

31. μὲν οὕτω] Juntina cum Altorf. μὲν αὐτῶ. Ald. et Steph. αὐτῶ omisit; ex Guelf. οὖν inferuit Zeune. deinde Ἀρτάβαζε καὶ Ἀρταγέρσα, omiffis verbis ἐπὶ τούτοις ἔχεται Altorf. ordinem vulgarem posthabuit Zeune huic libri Guelf. τῶν σὺν ὑμῖν πεζῶν—ἔχεται. Nomen Artagerfis est in Anabasi i. 7, 11. et i. 8, 24. cum varietate aliqua scripturæ in libris. Ibidem ii. 4, 16. est Ἀρτάιζος, ii. 5, 35. Ἀρτάιζος.

32. Φαρνοῦχε] Altorf. Φαρμινούχε καὶ Ἀσιάδα. In Anabasi vii. 8. bis legitur nomen Ἀσιδάτης, in Ctesiae Persicis 9. Ἀσπαδάτης.

ἄρχει] Guelf. ἄρχει ὑμῶν. deinde συγκατατάττε Edd. pr. postea πρὸς ἡμῖν Philelphus cum Guelf. et Altorf.

33 σκευάσθαι, ὡς πρῶτους δεῖσον ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι. Καὶ
 σὺ δὲ, ὁ ἄρχων τῶν ἐπὶ ταῖς καμήλοις ἀνδρῶν, ὅπισθεν
 τῶν ἀρμαμαξῶν ἐκτάπτου· ποίει δὲ, ὅ τι ἂν σοι παραγ-
 34 γέλλῃ Ἀρταγέρσας. Ὑμεῖς δὲ, οἱ τῶν ἀρμάτων ἡγε-
 μόνες, διακληρωσάμενοι, ὁ μὲν λαχὼν ὑμῶν πρὸ τῆς
 Φάλαγγος, τὰ μεθ' ἑαυτοῦ ἑκατὸν ἔχων ἄρματα κατα-
 στησάτω· αἱ δ' ἕτεραι ἑκατοστύες τῶν ἀρμάτων, ἡ μὲν
 κατὰ τὸ δεξιὸν πλευρὸν τῆς στρατιᾶς στοιχοῦσα, ἐπέσθω
 35 τῇ Φάλαγγι ἐπὶ κέρως, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐάνυμον. Κῦρος
 μὲν οὕτω διέταπτεν·

Ἀβραδάτας δὲ ὁ Σούσων βασιλεὺς εἶπεν· Ἐγὼ σοι,
 ὦ Κῦρε, ἐφελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς
 ἀντίας Φάλαγγος τάξιν ἔχειν, εἰ μὴ τί σοι ἄλλο δοκεῖ.
 36 Καὶ ὁ Κῦρος, ἀγασθεὶς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος, ἐπήρετο
 τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας, Ἡ καὶ ὑμεῖς,
 ἔφη, ταῦτα συγχωρεῖτε; Ἐπεὶ δὲ ἐκείνοι ἀπεκρίναντο,
 ὅτι οὐ καλὸν εἶη ταῦτα ὑφίεσθαι, διεκλήρωσεν αὐτοὺς,
 καὶ ἔλαχεν Ἀβραδάτας, ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο
 37 κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Τότε μὲν δὴ ἀπιόντες, καὶ ἐπι-
 μεληθέντες, ὧν προεῖπον, ἐδειπνοποιοῦντο, καὶ Φύλακας
 καταστησάμενοι ἐκοιμήθησαν.

δεῖσον ὑμᾶς] Philolphus cum Guelf.
 ὑμᾶς omittit.

33. ὁ ἄρχων] Ita cum Stephano et
 Guelf. pro ὦ ἄρχων Zeune. deinde
 Ἀρταγέρσης Guelf. a prima manu.

34. μεθ' ἑαυτοῦ ἑκατὸν] Guelf. o-
 missio ἑκατὸν habet αὐτοῦ. Juntina
 cum Altorf. ἑκαστος dant.

στοιχοῦσα] Guelf. στοιχοῦσα a pri-
 ma manu habet.

κέρως] Ita pro κέρως ex margine
 Steph. Bodl. Budensi, et Guelf. dedit
 Zeune.

35. διέταπτεν] Edd. pr. διετάπτετο.

deinde Ἀβραδάτης ex Philolphi ver-
 sione et Guelf. correxit Zeune. post-
 ea ἐγὼ σοι, Κῦρε, Guelf.

36. Ἡ καὶ] Ita Bodl. et Guelf. ἡ καὶ
 Altorf. εἰ καὶ Edd. ante Steph. 2.

Ἀβραδάτας] Articulum ὁ ex Guelf.
 addidit Zeune. deinde προεῖπεν scri-
 ptum malim, quod ad Cyrum refe-
 ratur.

37. Φύλακας] Cum Zeunio φυλα-
 κὰς dedit Weiske. Ego cum Altorf-
 fino sequor rationes expositas supra
 ad v. 1, 30.

CAP. IV.

Τῆ δ' ὑστεραία πρῶτῳ μὲν ὁ Κῦρος ἐθύετο· ὁ δ' ἄλ- Armis or-
natur exer-
citus, inpri-
misque A-
bradatas
munere
Pantheæ ;
quæ simul
virum gra-
viffimis ver-
bis ad forti-
tudinem
hortatur.
λος στρατὸς, ἀριστήσας καὶ σπονδάς ποιησάμενος, ἐξω-
πλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ
καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν· ὠπλίζον δὲ καὶ ἵππους
προμετωπιδίοις καὶ προστεριδίοις· καὶ τοὺς μὲν μονίπ-
πους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμασι, παρα-
πλευριδίοις· ὥστε ἡστραπτε μὲν χαλκῶ, ἦνθει δὲ Φοινι-
κίσι πᾶσα ἡ στρατιά.

Καὶ τῶ Ἀβραδάτα δὲ τὸ τετράρυμον ἄρμα καὶ ἵπ-
πων ὀκτὼ παγκάλως ἐκεκόσμητο. Ἐπεὶ δ' ἐμελλε τὸν
λινοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι,
προσφέρει αὐτῶ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν κράνος, καὶ περι-

1. μὲν ὁ Κῦρος] Guelf. Κῦρος μὲν.
deinde προμετωπίοις a prima manu
Altorf.

μονίππους] Altorfinus ἵππους, dein-
de ταῖς δ' ἐπὶ τοῖς ἄρμασι. Etiam re-
liqui libri editi ἐπὶ τοῖς habent, quod
ex Bodl. Brod. Guelf. correxit
Zeune.

ἡστραπτε] Ita cum Bodl. Guelf. et
Altorf. pro ἡστραπτο : quod jam olim
Stephanus in Thesauro correxit, A-
bresch. tamen ad Æschylum tom. i.
p. 620. defendit.

Φοινικίσι] Tunicas puniceas Perfis
affinxisse Xenophontem suspicatur
Weiske præeunte Zeunio. Quæ con-
jectura et levis et injuriosa in Xeno-
phontis ingenium potest videri. Pu-
nicæarum tunicarum usum apud Per-
fas multa testantur veterum scripto-
rum loca.

2. λινοῦν] Nicetæ Choniatæ locum
ex Annalibus p. 191. ed. Wolfii po-
fuit Zeune : ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον
ἕφασμα οἶνω αὐστηρῶ ἰκανῶς ἠλισμένῳ
διάβροχον πολλάκις περιπτυχθὲν δίκην
θώρακος—ἐς τοσοῦτον δ' ἦν ἀντιτυπὴς
ἄλσι καὶ οἶνω συμπιληθὲν, ὡς καὶ βέλους

εἶναι παντὸς στεγανώτερον. ἠριθμοῦντο
δ' εἰς ὀκτωκαίδεκα καὶ πλείω τὰ τοῦ
ἕφασματος συμπύγματα, quæ omnia
de lino nondum in fila torto intel-
ligi vult Weiske, idque intelligi ait
ex verbis ἕφασμα οἶνω αὐστηρῶ—συμ-
πιληθὲν, nam falem et acetum (de
quo ne verbum quidem in Niceta)
tantum ad diffolvendas partes ligno-
fas et friabiles adhiberi, quæ nunc
aqua macerata calore torreantur, ut
frangi et discuti possint. Addi te
Lipfio judicium Pausaniæ de his lo-
ricis hoc : οἱ θώρακες οἱ λινοὶ μαχομέ-
νοις μὲν οὐχ ὁμοίως εἰσι χρήσιμοι δι' ἃσι
γὰρ καὶ βιαζόμενοι τὸν σίδηρον θρηύου-
τας δὲ ὠφελούσιν. ἐναπόλλονται γὰρ
σφισι καὶ λέοντων ἐδόντες καὶ παρδά-
λειων.

ἐπιχώριος] Chalybibus noster eun-
dem tribuit Anabaf. iv. 7, 10. ἤχον
δὲ θώρακας λινοῦς μέχρι τοῦ ἤθρου,
ἀντὶ δὲ τῶν πτερυγίων σπάρτα πυκνὰ
ἰστραμμένα. Homero Adraftus et Am-
phius Iliadis ii. 830. λινοθώρακες sunt
et dicuntur. Deinde καὶ χρυσοῦν κρά-
νος Altorf.

- βραχιόνια, καὶ ψέλλια πλατεῖα περὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦν, ποδήρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω, καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῆ. Ταῦτα δὲ ἐποίησατο, 3 λάθρα τοῦ ἀνδρὸς ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὄπλα. Ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασέ τε, καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν, Σὺ δήπου, ὦ γύναι, συγκόψασα τὸν σαυτῆς κόσμον τὰ ὄπλα μοι ἐποίησω; Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια, οὐκ οὐκ τὸν γε πλείστου ἄξιον· σὺ γὰρ ἔμοιγ', ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις Φανῆς, οἷος περ' ἔμοι δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσῃ. Ταῦτα δὲ λέγουσα ἅμα ἐνέδυέ τε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.
- 4 Ἐπεὶ δὲ, καὶ πρόσθεν ὦν ἀξιοθέατος, ὁ Ἀβραδάτης ὠπλίσθη τοῖς ὄπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαβῶν δὲ παρὰ τοῦ ὑφηνιόχου τὰς ἡνίας, παρεσκευάζετο 5 ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια, ἀποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάν-

στολιδωτὸν] Guelf. a prima manu φολιδωτὸν habet; male. Pollux vii. 54. εἴη δ' ἂν τις καὶ στολιδωτὸς χιτῶν· στολίδες δ' εἰσὶν αἱ ἐξεπίσηδες ὑπὸ δεσμοῦ γιγνόμεναι κατὰ τέλη τοῖς χιτῶσιν ἐπιπτυχαί, μάλιστα ἐπὶ λινῶν χιτῶνων. Est στολὶς plica, Gallis falbelas. Cf. Salmasius ad Tertull. p. 334. Juntina τὰ ante κάτω omittit, ut Altorf. qui στολιωτὸν dat.

3. ἐθαύμασέ τε] Juntina τε omittit; deinde εἶρετο Edd. pr.

σὺ δήπου] Juntina cum Altorf. οὐ δήπου. deinde αὐτῆς κόσμον Altorf.

οὐκ οὐκ] Hoc ex Philelpho et margine Steph. Welfiana, ex Guelf. et Altorf. Zeuniana addidit.

ἦν καὶ] Edd. pr. et Altorf. ἂν. deinde φανείς Juntina, φάνηθι ὡς Altorf. Pro οἷος περ, quod Guelf. debetur, ante Zeunium erat οἷος. Sequens ἔσῃ

omisit Altorf.

Ταῦτα δὲ] Edd. pr. cum Altorf. δὲ omittunt; sequens ἅμα ex Brodæi libris, Philelphi et Guelf. accessit. deinde τε ante τὰ omisit Altorf.

λανθάνειν μὲν] Ex Zonara λανθάνειν κλαίουσα dedit Zeune, quanquam ante oculos habens locum Charitonis p. 81. Ἄκων μὲν ἀλλὰ ἐπείδετο Χαίρειας· καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο, ἐλείβετο δ' αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν. Ceterum Aldina et Steph. αὐτῆς dant.

4. πρόσθεν ὦν] Guelf. ἦν—Ἀβραδάτης. Sed terminationem τας ex Philelpho et Zonara dedit Zeune.

ὑφηνιόχου] Guelf. a prima manu ἡνιόχου habet.

5. ἀποχωρῆσαι] Guelf. cum Zonara hoc dedit pro ὑποχωρῆσαι. Quod vero omnes arbitros Xenophon re-

τας, ἔλεξεν· Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν αὐτῆς ἄνδρα μείζον τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἷμαί σε γινώσκειν, ὅτι καὶ ἐγὼ μία τούτων εἰμί. Τί οὖν με δεῖ καθ' ἐν ἑκάστον λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἷμαί σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι, τῶν νῦν λεχθέντων λόγων. Ὅμως δ' οὕτως δ' ἔχουσα πρὸς σε, ὅσπερ σὺ οἶσθα, ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν Φιλίαν, ἢ μὴν [ἐγὼ] βούλεσθαι ἀν μετὰ σοῦ, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γενομένου, κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον, ἢ ζῆν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἑμαυτὴν ἠξίωκα. Καὶ Κύρω δὲ δοκῶ με-7 γάλην τινὰ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με, αἰχμάλωτον γενομένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἑαυτῶ, οὔτε ὡς δούλην ἠξίωσε κεκτῆσθαι, οὔτε ὡς ἐλευθέραν ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι· διε-φύλαξε δὴ σοι ὡσπερ ἀδελφοῦ γυναῖκα λαβάν. Πρὸς 8 δὲ καὶ ὅτε Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ, ὁ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῶ, εἴ με ἐάσειε πρὸς σε πᾶν ψαι, ἕξειν

movit, in eo Muretus eum taxat; mirum enim, unde orationem Pantheae resciverit Xenophon. At pudori mariti et uxoris ita melius confuli, respondet Weiske.

εἴ τις καὶ] Edd. pr. ἤ τις καὶ quod vitium Castalio correxit. καὶ omittit Altorf. deinde idem liber τούτων μία εἰμί. Guelf. γυνὴ πώποτε τὸν ἑαυτῆς. Postea male Juntina καθ' ἦν.

λόγων] Altorf. omisit cum Juntina.

6. ἐπομνύω] Ex Zonara ἐπόμνουμι dedit Zeune: rectius cum eodem ἐγὼ sequens omisit, quod interim seclufi. Libri Brodæi ἐγὼ βούλομαι.

μετὰ σοῦ, ἀνδρὸς] Budensis liber repetit ἀνδρὸς, ut sit figura πλοκή. sed Stephanus inde efficiebat μετὰ σοῦ σοῦ ἐμοῦ ἀνδρὸς, ἀνδρὸς ἀγ. γινομαι. certe μετὰ σοῦ τοῦ ἀνδρὸς, ἀνδρὸς ἀγ. γιν.

ἐπιέσασθαι] Castalio ἐπιέσασθαι de-

dit. Hesychius ἐπιέσασθαι γῆν interpretatur ταφῆναι. ubi vide annotationem Hemsterhuffii tom. i. p. 1352. et Abresch. in Observ. Miscell. Belg. vi. 2. p. 404. κοινῇ e Philostrati Icon. ii. 9. scribere, non est opus.

7. δοκῶ] Guelf. verbum post τινὰ rejicit, narrante Zeunio.

γενομένην] Ita ex libro Brodæi, Guelf. Altorf. et Zonara cum Zeunio dedi pro γεγεννημένην. Sequens καὶ male omisit Juntina.

οὔτε ὡς] Interfertum vulgo με cum Juntina et Altorf. omisi, quanquam defensum a Valckenario ad Eurip. Phoen. p. 182.

ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι] Concubinæ, σαλακῆς, vocabulo noluit uti.

8. ὅτε Ἀράσπας] Articulum ὁ vulgo interfertum cum Guelf. Altorf. et Zonara omisit Zeune, deinde ἰάτη Guelf. cum Edd. pr.

αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπα ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμεί-
νονα.

- 9 Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Ἀβραδάτας, ἀγασθεὶς
τοῖς λόγοις, καὶ θύγων αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναβλέ-
ψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπεύξατο· Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε,
δός μοι Φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πάνθειας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ καὶ
Κύρου Φίλῳ τοῦ ἡμᾶς τιμήσαντος. Ταῦτα εἰπὼν, κατὰ
τὰς θύρας τοῦ ἀρματείου δίφρου ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα.
- 10 Ἐπεὶ δὲ ἀναβάντος αὐτοῦ κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑφη-
νίохος, οὐκ ἔχουσα ἢ Πάνθεια, πῶς ἂν ἔτι ἄλλως
ἀσπάσαιτο αὐτὸν, κατεφίλησε τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν
προῆει ἤδη τὸ ἄρμα, ἢ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφείπετο,
ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἀβραδάτας εἶπε,
- 11 Θάρσει, Πάνθεια, καὶ χαῖρε, καὶ ἄπιθι ἤδη. Ἐκ
τούτου δὴ οἱ εὐνούχοι καὶ αἱ θεράπαιναι, λαβοῦσαι
αὐτὴν, ἀπῆγον εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, καὶ κατακλίναντες
κατεκάλυψαν τῇ σκηνῇ. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, καλοῦ ὄντος

Ἀράσπα] Hanc formam pro Ἀρά-
σπου ex Guelf. dedit Zeune.

ἄνδρα καὶ] Hæc ex libris Brodæi,
Philelphi et Guelf. restituit Zeune.

9. Ἀβραδάτας] Hanc formam pro
Ἀβραδάτης dedit Philel. Guelf. Zona-
ras.

τοῖς λόγοις] Juntina et Altorf. αὐ-
τήν. margo Steph. τοὺς λόγους αὐτῆς
refert nescio unde. deinde πρὸς τὸν οὐ-
ρανὸν Juntina et Altorf. Ex Guelf. καὶ
ante Κύρου accessit. ἀρματείου Edd. pr.

10. οὐκ ἔχουσα] Guelf. οὐδ' ἔχουσα.
deinde πῶς αὖ vertit Philelphus. πῶς
ἔτι ἄλλως ἂν ἀσπάσαιτο. Altorf. πῶς
ἂν ἔτι ἄλλως ἢ ἀσπάσαιτο.

Θάρσει] Ita ex Guelf. pro Θάρρει de-
dit Zeune.

11. αὐτὴν ἀπῆγον] Ordine inverfo
Guelf. deinde κατέκλιναν καὶ Edd. pr.
Altorf. et Pollux x. 52.

τῇ σκηνῇ] Pollux l. c. interpretatur
τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἀμάξης, et
σκηνὴν præfert. Ita etiam Charito p.

82. τὴν Καλιῆρόν εἶασεν ἐπὶ τῆς ἀρμα-
μαξῆς καὶ συνεκάλυψε τὴν σκηνήν. ubi
cum Hemsterhusio Dorville censet
σκηνὴν in Xenophonte scribendum,
ut σκηνὴ seu camera curulis velo aut
findone obtegi dicatur. Sed erat
σκηνὴ κύκλω περιπετραγμένη, ut Pu-
tarchus in Artaxerxe ait, cujus latera
obtegebant παρατετάγματα, quæ re-
moveri et obduci poterant. Recte
ita τῇ σκηνῇ κατακλύπτειν τινὰ dici
potest.

καλοῦ ὄντος] Locum imitatione red-
dere studuit Chariton p. 83. monen-
te jam Abreschio Lection. Aristænet.
p. 46. Weiskio hæc tam levis pul-
critudinis feminæ significatio tamen
putida visa est. Melius ille fuisse
censebat, aliquid significasse de pul-
critudine orationis, quam ipsa ha-
buerat. Verum de ea præter Abra-
datam, ipsum nemo poterat existi-
mare, cum arbitri omnes fuissent ab
ea remoti.

τοῦ θεάματος τοῦ Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος, οὐ
πρόσθεν ἐδύναντο θεάσασθαι αὐτὸν, πρὶν ἢ Πάνθεια
ἀπῆλθεν.

Ὡς δ' ἐκεκαλλιερέκει μὲν ὁ Κῦρος, ἢ δὲ στρατιὰ 12
παρετέτακτο αὐτῷ, ὥσπερ παρήγγειλε, κατέχων σκο- Cyrus duces
convocatos
denuo ad
ipem victo-
riæ ex-
citat.
πὰς ἄλλας πρὸ ἄλλων, συνεκάλεσε τοὺς ἡγεμόνας, καὶ
ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες Φίλοι καὶ σύμμαχοι, τὰ μὲν ἱερὰ 13
ἡμῖν οἱ θεοὶ φαίνουσιν, οἷά περ, ὅτε τὴν πρόσθεν νίκην
ἔδοσαν· ὑμᾶς δὲ ἐγὼ βούλομαι ἀναμνήσαι, ὧν μοι δο-
κεῖτε μεμνημένοι πολὺ ἂν εὐθυμότεροι εἰς τὸν ἀγῶνα
ιέναι. Ἠσκήκατε μὲν γὰρ τὰ εἰς τὸν πόλεμον πολὺ 14
μᾶλλον τῶν πολεμίων, συντέτραφθε δὲ καὶ συντέταχθε
ἐν τῷ αὐτῷ πολὺ πλείω ἤδη χρόνον, ἢ οἱ πολέμιοι, καὶ
συννενικήκατε μετ' ἀλλήλων· τῶν δὲ πολεμίων πολλοὶ
μὲν συνήττηνται μετ' αὐτῶν· οἱ δὲ ἀμάχητοι ἐκατέρων,
οἱ μὲν τῶν πολεμίων ἴσασιν, ὅτι προδότας τοὺς παρα-
στάτας ἔχουσιν· ὑμεῖς δὲ, οἱ μετ' ἡμῶν, ἴστε, ὅτι μετὰ
θελόντων τοῖς συμμαχοῖς ἀρήγειν μάχεσθε. Εἰκὸς δὲ 15
τοὺς μὲν πιστεύοντας ἀλλήλοις ὁμονόως μάχεσθαι μὲν-
οντας· τοὺς δὲ ἀπιστοῦντας ἀναγκαῖον βουλεύεσθαι,
πῶς ἂν ἕκαστοι τάχιστα ἐκποδῶν γένοιντο. Ἴωμεν δὲ, 16

12. κατέχων] Leonclavius in notis
prioris Edit. ait reperiri in libris qui-
busdam καὶ ἔχων. sed rectius legi
ἔχων καί. Sed in margine Edit. 2.
habet καὶ ἔχων· rectius ἔχων δὲ, *dispo-
sitis speculis quas tenebant alii ante alios*
vertit Camerarius. Mihi hæc ob-
scura et de vitio suspecta sunt.

ἔλεξεν ὧδε] Guelf. ἔλεξε τὰδε. dein-
de οἱ θεοὶ ἡμῖν Guelf. sed ἡμῖν omisit
Altorf.

14. μᾶλλον τῶν] Ex Guelf. ἢ inter-
feruit Zeune: paulo antea μὲν omisit
Altorf. liber.

πλείω ἤδη] Vocem ἤδη Juntina et

Altorf. omittunt. deinde οἱ πολλοὶ ex
Guelf. dedit Zeune.

μετ' αὐτῶν] Ita cum Philel. Bodl.
Guelf. ἠττηνται μετ' αὐτῶν Budensis
et Altorf. ante Zeunium erat κατ' αὐ-
τῶν.

τοῖς συμμαχοῖς] Juntina et Altorf.
τῶν συμμαχῶν. deinde Ald. et Steph.
μαχεῖσθε. Altorf. μάχεσθαι.

15. πῶς ἂν] Juntina cum Altorf.
ἂν omisit; deinde ἐκποδῶν τάχιστα
Altorf.

16. Ἴωμεν] Altorf. Ἴμιν δὲ. Se-
quentia ὡς ἐκ χειρὸς μάχεσθαι Zeune
conjungit cum verbis Ἴωμεν δὲ ἐπὶ

ἃ ἄνδρες, ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἄρματα μὲν ἔχοντες
 ὀπλισμένα πρὸς ἄοπλα τὰ τῶν πολεμίων, ὡς δὲ αὐταῖς
 καὶ ἵππεας καὶ ἵππους ὀπλισμένους πρὸς ἀόπλους, ὡς
 17 ἐκ χειρὸς μάχεσθαι. Πεζοῖς δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις, οἷς
 καὶ πρόσθεν, μαχεῖσθε· Αἰγύπτιοι δὲ ὁμοίως μὲν
 ὀπλισμένοι εἰσὶν, ὁμοίως δὲ τεταγμένοι· τὰς τε γὰρ
 ἀσπίδας μείζους ἔχουσιν, ἢ ὡς ποιεῖν τι καὶ ὄρᾶν τε-
 ταγμένοι τε εἰς ἑκατὸν δῆλον ὅτι κωλύσουσιν ἀλλήλους
 18 μάχεσθαι, πλὴν πάνυ ὀλίγων. Εἰ δὲ τῶ ὠθοῦντες
 ἐξώσειν πιστεύουσιν, ἵπποις αὐτοὺς πρῶτον δέησει ἀντέ-
 χεῖν, καὶ σιδήρῳ ὑφ' ἵππων ἰσχυριζομένῳ. Ἦν δὲ τις
 αὐτῶν καὶ ὑπομείνη, πῶς ἅμα δυνήσεται ἵππομαχεῖν τε
 καὶ Φαλαγγομαχεῖν καὶ πυργομαχεῖν; Καὶ γὰρ οἱ
 ἀπὸ τῶν πύργων ἡμῖν μὲν ἐπαρῆζουσι, τοὺς δὲ πολεμίους
 19 παίοντες ἀμηχανεῖν ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι ποιήσουσιν. Εἰ
 δὲ τινος ἔτι ἐνδεῖσθαι δοκεῖτε, πρὸς ἔμε λέγετε· σὺν γὰρ
 θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν. Καὶ εἰ μὲν τις εἰπεῖν τι βού-
 λεται, λεξάτω· εἰ δὲ μὴ, ἐλθόντες πρὸς τὰ ἱερά, καὶ

τοὺς πολεμίους. Rectius Camerarius
 vertens: *similiter et cum equis virifi-
 que armatis contra inermes, (contenda-
 mus) ut ad committendum praelium co-
 minus.*

17. ἄλλοις] Ex Camerarii versione,
 quam secutus est Leonclaviana, αὐ-
 τοῖς scripserunt Zeune et Weiske pro
 ἄλλοις. In Guelf. inter versus a cor-
 rectore scriptum πολλοῖς narrat
 Zeune, tacente Fischero.

οἷς καὶ] Ita pro οἷς καὶ Camerarii
 versio, margo Steph. et Guelf.

Αἰγύπτιοι δὲ] Juntina Αἰγυπτίοις δὲ,
 οἷ. Aldina Αἰγύπτιοι δὲ οἷ. correxit
 admonitu Brodæi Stephanus, assen-
 tiente Philelpho, Guelf. Altorf.

ὄρᾶν] Muretus in aliis libris melius
 scriptum προσῶν testatur, quod Ca-
 merarius et Leoncl. vertendo reddi-
 derunt. καὶ ὡς ὄρᾶν dat Altorf. Se-
 quens τεταγμένοι τε pro δὲ ex Guelf.

dedit Zeune.

18. Εἰ δὲ τῶ] Edd. pr. et Altorf. εἰ
 δὲ τῶ. Leonclaviana postrema τῶ
 omisit, quam sequuntur recentiores
 Editiones omnes. sequens πιστεύου-
 σιν est in Guelf. et reddidit Philel-
 phus, quanquam neglectum a Zeu-
 nio. Vulgo est πιστεύουσιν. libri
 Brodæi πιστεύουσιν.

ἰσχυριζομένῳ] Ita pro ἰσχυριζομένων
 Philel. libri, Gabr. Brodæi, Bodl.
 Guelf. Altorf. καὶ ἵπποις σιδήρῳ ἰσχυ-
 ριζομένοις malebat Muretus.

ὑπομείνη] Ita cum Zeunio ex Phil-
 elpho et Guelf. scripsi pro ὑπομένη.
 Verba καὶ πυργομαχεῖν omisit Phil-
 elphus et Guelf. ubi corrector sup-
 plevit.

ἐπαρῆζουσι] Altorf. ὑπαρῆζουσι præ-
 bet.

19. τινος ἔτι] Juntina τι ἔτι. deinde
 οὐδὲν ἀπορήσομεν.

προσευζόμενοι οἷς ἐθύσαμεν θεοῖς, ἴτε ἐπὶ τὰς τάξεις·
καὶ ἕκαστος ὑμῶν ὑπομιμνησκέτω τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, 20
ἅπερ ἐγὼ ὑμᾶς, καὶ ἐπιδεικνύτω τις τοῖς ἀρχομένοις
ἑαυτὸν ἄξιον ἀρχῆς, ἄφοβον δεικνὺς καὶ σχῆμα καὶ
πρόσωπον καὶ λόγους.

20. μεθ' ἑαυτοῦ] Guelf. μεθ' αὐτοῦ. paulo antea; et poterat omnino o-
sequens τις est idem, quod ἕκαστος, mitti.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Ζ΄.

CAP. I.

ΟΙ μὲν δὴ, εὐξάμενοι τοῖς Θεοῖς, ἀπήεσαν πρὸς τὰς τά-
ξις· τῷ δὲ Κύρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν προσήνεγκαν οἱ
Θεράποντες ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν, ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά.
Ὁ δὲ Κύρος, ὥσπερ εἶχεν ἐστηκῶς, ἀπαρξάμενος ἥριστα,
καὶ μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ· καὶ σπέισας
καὶ εὐξάμενος ἔπιε, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ περὶ αὐτὸν οὕτως
ἐποίουν. Μετὰ δὲ ταῦτα αἰτησάμενος Δία πατρῶν,
ἡγεμόνα εἶναι καὶ σύμμαχον, ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸν ἵππον,
καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἐκέλευσεν. Ὀπλισμένοι δὲ πάν-
τες ἦσαν οἱ περὶ τὸν Κύρον τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις,

Prandio
sumto et fa-
cris rite fa-
ctis Cyri ex-
ercitus omi-
ne fausto
procedit.

1. ἀμφὶ τὰ ἱερά] Altorf. ἐπὶ τὰ ἱερά.
in quo περὶ latere videtur. Guelf.
ἐμπιῖν καὶ φαγεῖν. ordinem verbo-
rum eundem reddidit Philelphus,
qui verba ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά omi-
sit.

ἀπαρξάμενος] Morem græcorum et
latinorum hunc enarrat Dionysius
Halicarn. vii. c. 72.

ἐκίλευσεν] Intellige ἀναβαίνειν. Al-
torf. ἀμφ' αὐτὸν dat. Verba sequen-
tia καὶ μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομέ-
νῳ suspecta habuit Weiske. Primum
cum τὸ ἀεὶ offendit; quod si iustule-
ris, et δεομένῳ reddideris per cupienti,
tamen hoc contumeliose dictum in
Perfas videri ait, quibus Xenophon

alias magnam temperantiam et ele-
gantiam in cibo capiendo tribuat.
Rectius etiam particulam ἀεὶ post-
poni articulo. In qua crisi vir do-
ctus mihi a vero aberrasse videtur,
nisi forte lapideos Perfas a Xeno-
phonte effictos haberi voluit. Verte
mecum locum: *ut ministri Cyro ejus-
que amicis sacrificio etiamnum et reli-
gionibus occupatis afferebant cibum po-
tumque, ita Cyrus illis amicorum cibum
potumque offerebat deinceps ordine, qui
maxime eo indigerent omnium: nec
habebis, puto, quod in verbis vulga-
tis eorumve ordine reprehendas.*

2. ἦσαν] Verbum hoc Guelf. omi-
fit liber.

χιτῶσι Φοινικῶς, θώραξι χαλκῶς, κράνεσι χαλκῶς, λόφοις λευκῶς, μαχαίραις, παλτῶ κρανεῖνῳ ἐνὶ ἕκαστος· οἱ δὲ ἵπποι προμετωπίδιοις καὶ προστερνιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκῶς· τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα παραμηριδία ἦν καὶ τῷ ἀνδρὶ. Τοσοῦτο δὲ μόνον διέφερον τὰ Κύρου ὄπλα, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἐκέχριστο τῷ χρυσοειδέϊ χρώματι, τὰ δὲ Κύρου ὄπλα ὡς περ κάτοπτρον ἐξέλαμπεν. Ἐπεὶ δὲ ἀνέβη, καὶ ἔστη ἀποβλέπων, ἤπερ ἔμελλε πορεύεσθαι, βροντὴ δεξιᾷ ἐφθέγγετο· ὁ δὲ εἶπεν, Ἐψόμεθά σοι, ὦ Ζεῦ μέγιστε. Καὶ ὠρμάτο μὲν, ἐν δεξιᾷ ἔχων Χρυσάνταν τὸν ἵππαρχον καὶ τοὺς ἱππέας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἀρσάμαν καὶ τοὺς πεζοὺς. Παρηγγύησε δὲ

χιτῶσι] Apud Herodotum ix. 22. Mafistius ἐν τῷ θώρακι εἶχε χρύσειον λεπίδατον, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρακος κιδῶνα φοινίκιον.

λόφοις] Guelf. λόφοις δὲ—κράνει. sed corrector κρανεῖνῳ fecit. Etiam Bodl. κράνει cum Philelpho habet. κρανεῖνῳ ἐν Altorfinus. κρανεῖνῳ Castalio dedit. Hoc est παλτῶν ἰσχυρὸν supra memoratum vi. 2, 16. παλτὰ κρανεῖνῳ noster Persis etiam in Hellenicis iii. 4, 12. dedit.

καὶ παραμηριδίοις] Hæc sunt in margine Guelf. Quia supra vi. 4, 1. dictum fuit equos μονίππους caruisse παραπλευριδίοις, hinc conjecturam duxit Weiske, vulgatum παραπλευριδίοις esse in παραμηριδίοις mutandum; eamque ipsam conjecturam in oratione posuit Xenophontis; deinde ordinem vulgarem verborum ταῦτα καὶ παραμηριδία ἦν τῷ ἀνδρὶ immutavit quem facere vidit ridiculam armaturam. Sensum videlicet hunc inde existere: eadem autem hæc frontis et pectoris munimenta et præterea femoralia habebat eques. Necessario enim καὶ ad equitem pertinere. Recte! Igitur eum secutus sum.

τοσοῦτο δὲ] Guelf. τοσοῦτον omisso δὲ ut Altorf. deinde ἐκέχριστο Altorf. dat. Illitus igitur metallo color retundebat armorum fulgorem, qui

purus ex Cyri armamentis fulgebat, veluti speculi metallici politissimi.

3. ἀποβλέπων] Juntina Guelf. Altorf. βλέπων dant.

ἐφθέγγετο] De tuba et classico utitur eodem verbo Xenophon in Anabasi.

ἔψόμεθα] Hinc Virgilianum illud: sequitur te, sancte deorum quisquis es, expressum imitatione putabat Muretus.

ἐν δεξιᾷ] Supra vi. 3, 21. Araspas seu Arifbas jubetur consistere in dextro cornu, cuius nomen in Codd. ponitur pro sequenti Ἀρσάμαν. Ita ad h. l. Weiske. Scilicet margo Steph. cum Guelf. Ἀρσάμαν, sed etiam Ἀρσάβαν et Ἀρσάπαν dat margo Steph. Ἀρσάμαν ex versione Philelphi duxit Zeune, cum antea legeretur nomen Ἀρσάμβαν, Camerarius Arasamam vertit. Nostram scripturam ex sectione 8. tuetur Zeune, ubi id nomen sine varietate scriptum publicatur. Verum Araspas vel Arifbas supra vi. 3, 21. nominatus est μυρίαρχος, et equitum dux; contra hic noster homo peditum dux, igitur diversus. Nec constat ille Araspas Medusæ an Persæ, a Medo diversus, fuerit. Hic Araspas, Persæ et dux peditum Persarum fuit, ut Chryfantas Persæ, equitum dux.

παρορᾶν πρὸς τὸ σημεῖον, καὶ ἐν ἴσῳ ἔπεσθαι ἦν δὲ αὐτῷ τὸ σημεῖον, αἰετὸς χρυσοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. Καὶ νῦν δὲ ἐτι τοῦτο τὸ σημεῖον τῷ Περσῶν βασιλεῖ διαμένει. Πρὶν δὲ ὄρᾶν τοὺς πολεμίους, εἰς τρεῖς ἀνέπαυσε τὸ στράτευμα.

Ἐπεὶ δὲ προεληλύθεισαν ὡς εἴκοσι σταδίους, ἤρχοντο 5 ἤδη τὸ τῶν πολεμίων στράτευμα ἀντιπροσίον παρορᾶν. Ὡς δὲ ἐν τῷ καταφανεῖ πάντες ἀλλήλοις ἐγένοντο, καὶ ἔγνωσαν οἱ πολέμοι πολὺ ἐκατέρωθεν ὑπερφαλαγγού- 6 τες, στήσαντες τὴν ἑαυτῶν Φάλαγγα, (οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως κυκλούσθαι) ἐπέκαμπτον εἰς κύκλωσιν, ὥσπερ γάμμα ἐκατέρωθεν τὴν ἑαυτῶν τάξιν ποιήσαντες, ὡς πάντοθεν ἅμα μάχονται. Κῦρος δὲ ὄρῶν ταῦτα, οὐδέν τι 6 μᾶλλον ἀφίστατο, ἀλλ' ὡσαύτως ἠγεῖτο. Κατανοῶν δὲ, ὡς πρὸσω τὸν καμπτήρα ἐκατέρωθεν ἐποίησαντο,

Cum jam uterque exercitus est in conspectu, obequitat Cyrus et suos excitat totamque praelii incedendi rationem docet.

4. παρορᾶν] Supra iii. 3, 59. in agmine Persæ ὁμότιμοι incedunt παρορᾶντες εἰς ἀλλήλους. Sed mox festi.

5. παρορᾶν est obscure videre. ἰν ἴσῳ] Intellige βήμασι vel διαστήμασι, æquo gradu vel spatio.

ἀνατεταμένος] Intelligit τὰς πτέρυγας Weiske et ex Curtio iii. 3, 16. rinnen extendenti similis interpretatur. Eodem verbo de eodem signo regio exercitus Persici utitur Xenophon in Anabasi i. 10, 12. ubi est ἐπὶ πέλτης; ex Arriano ἀνατεταμένα ἐπὶ ξυστῶν ἡργυρωμένων refert Suidas in ξυστόν. In Anabasi Zeunianus Index verbum ἀνατεταμένος interpretatur erectus, extensis; contra hic exemplo Camerarii extensis alis. Ferrem si tollens alas interpretarentur, ut est ἀνατεταμένος τὴν μάχαιραν iv. 1, 3. et vii. 1, 34. sed τὰς πτέρυγας omitti in hac dictione, durum mihi videtur.

εἰς τρεῖς] Margo Steph. καὶ τρεῖς refert, forte ex Philelphi versione.

5. προεληλύθεισαν] Ita cum Steph. posteriore Philelphus et Camerarius, approbante Altorfino. Vulgo erat προεληλύθη. Guelf. προεληλύθεισαν.

idem liber cum Bodl. et Philelpho ἐπεὶ δὲ ἤδη πρ. dat, quod accepit Zeune.

ὑπερφαλαγγούντες] Altorf. ἐπιφαλ. male. Est ὑπερέχειν τοῖς κέρασι τῶν πολεμίων ut ait noster Hellenicorum iv. 2, 11. aciem in utroque cornu ultra hostium exercitum extendere. Deinde τὴν αὐτῶν φαλ. Guelf.

ἐπέκαμπτον] Stephanianum et libri Altorfini ἀπέκαμπτον recte deseruit Zeunius. In Anabasi i. 8, 17. est ἐπέκαμπτον ὡς εἰς κύκλωσιν: in Hellenicis iv. 2, 20. est simpliciter εἰς κύκλωσιν omiffa particula ὡς.

ὥσπερ] Ita cum Philelpho, Brodæi libris, Guelf. et margine Steph. Zeune mutavit vulgatum ὅπως ὥσπερ — ποιήσαντες πάντοθεν.

γάμμα] Formam majoris literæ Γ et inversæ Γ aut, angulo in arcus formam obtuso, semicircularem supposuit Weiske cum Zeunio; semicircularis mihi sola congruere videtur.

6. Κῦρος δὲ] Ex Guelf. Ὁ δὲ Κ. dedit Zeune; deinde οὐδὲν μᾶλλον Altorf. postea ἐποίησαντο ἐκατέρωθεν idem liber.

περὶ ὃν κάμπτοντες ἀνέτεινον τὰ κέρατα, Ἔννοϊς, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, ἔνθα τὴν ἐπικαμπὴν ποιοῦνται; Πάνυ γε, ἔφη ὁ Χρυσάντας, καὶ θαυμάζω γε· πολὺ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἀποσπᾶν τὰ κέρατα ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν Φάλαγγος. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀπὸ γε τῆς ἡμετέρας.

7 Τί δὴ τοῦτο; Δηλονότι, ἔφη, Φοβούμενοι, μὴ, ἢν ἐγγὺς ἡμῶν γένηται τὰ κέρατα, τῆς Φάλαγγος ἔτι πρόσω οὔσης, ἐπιθώμεθα αὐτοῖς. Ἐπειτα, ἔφη ὁ Χρυσάντας, πῶς δυνήσονται ὠφελεῖν οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους, οὕτω πολὺ ἀπέχοντες ἀλλήλων; Ἀλλὰ δῆλον, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅτι, ἡνίκα ἂν γένηται τὰ κέρατα ἀναβαίοντα κατ' ἀντιπέρας τῶν πλαγίων τοῦ ἡμετέρου στρατεύματος, στραφέντες ὡς εἰς Φάλαγγα ἅμα πάντοθεν ἡμῖν προσίασιν, [ὡς ἅμα

8 πάντοθεν μαχοῦμενοι.] Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Χρυσάντας, εὔσοι δοκοῦσι βουλευέσθαι; Πρὸς γε ἂ ὀρῶσι· πρὸς δὲ ἂ οὐχ ὀρῶσιν, ἔτι κάκιον, ἢ εἰ κατὰ κέρας προσήσαν. Ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη, ὦ Ἀρσάμα, ἡγοῦ τῷ πεζῷ ἡρέμα, ὥσπερ ἐμὲ ὀρᾷς· καὶ σὺ, ὦ Χρυσάντα, ἐν ἴσῳ τούτῳ τὸ

ἔνθα] Juntina ἔνθεν habet. Sequens θαυμάζω γε mihi displicet, et γε abesse malim; iterum eadem particula post ἀπὸ posita mihi locum suum obtinere non posse videtur.

7. Τί δὴ] Stephani altera Editio τί δέ. sequens ἔφη in Guelf. corrector inferuit: postea ἔτι πρόσω pro ἐπιπρόσω ex libris Gabr. Philel. Guelf. Bodl. Altorf. ductum est.

γένηται] Guelf. γένονται. deinde ἀναβάντα κατ' ἀντιπέραν libri Brodæi et margo Steph.

στραφέντες] Liber Philelphi et margo Steph. στραφεῖεν ὡς εἰς Φάλαγγα, ἅμα πάντοθεν ἡμῖν μαχοῦμενοι. quæ lectio vulgaris vitium arguere mihi videtur, quanquam Zeunio ob repetita verba ἅμα πάντοθεν elegantior visa. Ineptissime verba ὡς—μαχοῦμενοι repetunt, quæ satis jam extrema sectione 5. significata fuerunt, et iisdem quidem verbis; modum et

rationem accuratius et abunde definiunt verba ἅμα πάντοθεν ἡμῖν προσίασιν. (male Juntina et Guelf. προίασιν) Quare verba supervacanea seclusi.

ὡς εἰς Φάλαγγα] Mutata in directionem phalangem forma aciei, ut recte monet Weiske, qui male particulam ὡς interpretatur: quia medius tantum exercitus proprie Φάλαγγε appellatur: improprio sensu sectione 24. legi, ex quo loco rem fieri perspicuam. Dicitur στραφέναι ὡς εἰς Φάλαγγα, ut paulo antea ἐπικαμπτον εἰς κύκλωσιν et alibi ὡς εἰς κύκλωσιν, et cum futuro, προσίασιν ὡς μαχοῦμενοι, et in multis similibus dictionibus, ubi consilium et finem facti significat.

8. πρὸς δὲ ἂ] Vulgo interfertur γε post δὲ cum Guelf. et Altorfino omisi; deinde εἰ post ἢ omisit Guelf.

ἐν ἴσῳ τούτῳ] Ut supra sect. 4. fuit ἐν ἴσῳ ἕπεσθαι. Pertinet τούτῳ ad

ἰππικὸν ἔχων συμπαρέπου. Ἐγὼ δὲ ἀπειμι ἐκεῖσε, ὅθεν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι ἀρχεσθαι τῆς μάχης. ἅμα δὲ παριῶν ἐπισκέψομαι ἕκαστα, πῶς ἡμῖν ἔχει. Ἐπει-9 δ' ἂν δὲ ἐκεῖ γένωμαι, ὅταν ἤδη ὁμοῦ προσιόντες ἀλλήλοις γιγνώμεθα, παιᾶνα ἐξάρξω, ὑμεῖς δὲ ἐφέπεσθε. Ἡνίκα δ' ἂν ἡμεῖς ἐγχειρῶμεν τοῖς πολεμίοις, αἰσθήσεσθε μὲν, (οὐ γὰρ, οἶμαι, ὀλίγος θόρυβος ἔσται) ὁρμήσεται δὲ τηνικαῦτα Ἀβραδάτας ἤδη σὺν τοῖς ἀρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους· οὕτω γὰρ αὐτῷ εἰρήσεται· ὑμᾶς δὲ χρὴ ἔπεσθαι ἐχομένους ὀτιμάλιστα τῶν ἀρμάτων· οὕτω γὰρ μάλιστα τοῖς πολεμίοις τεταραγμένοις ἐπιπεσούμεθα. Παρέσομαι δὲ καὶ ἐγὼ, ἧ ἂν δύνωμαι τάχιστα διώκων τοὺς ἀνδρας, ἣν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι.

Ταῦτα εἰπὼν, καὶ σύνθημα παρεγγυήσας, ΖΕΥΣ 10 ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ ΗΓΕΜΩΝ, ἐπορεύετο. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀρμάτων καὶ τῶν θωρακοφόρων διαπορευόμενος, ὅποτε προσβλέψειέ τινας τῶν ἐν ταῖς τάξεσι, τότε μὲν εἶπεν ἂν, ὦ ἄνδρες, ὡς ἡδύ, ὑμῶν τὰ πρόσωπα θεάσασθαι,

συμπαρέπου, non ad ἴση quod putabat Zeune.

ἀπειμι] Juntina, Altorf. περιέμι: deinde περιῶν Guelf. περιῶν καὶ Junt. ἴσινγρ.

9. ἐξάρξω] Lectio Guelf. ἐξάρχω propter antecedens γιγνώμεθα mihi præplacet.

ἐφέπεσθε] Voce vel cantu sublequi jubet Cyrus, monente Weiskio contra Zeunium, qui sensu proprio acceperat, quem renuit festio 17. Lectio ἐπίγεισθε Philephi, librorum Brodæi, Guelf. et marginis Steph. a Zeunio recepta, si cum Zeunio interpretamur, urgete, contendite magnanimo adversus hostem, falsa est: quodsi vero festinationem et citatum gradum exercitus significat id verbum, tum opponitur præcedenti ἡρέμα ἡγείσθαι. Quoniam vero fest. 25. est ἐξήρχε παιᾶνα Κύρος, συνεπήχησε

δὲ πᾶς ὁ στρατός, Weiskii exemplum sum fecutus.

αἰσθήσεσθε] Altorf. αἰσθήσεσθαι μὲν, οὐκ οἶμαι. Forte voluit dare αἰσθήσεσθαι μὲν ὑμᾶς οἶμαι· οὐ γὰρ ὀλίγος θόρυβος ἔσται.

ὁρμήσεται] Guelf. ὁρμήσεται δὲ, ἡνίκα αὐτός Ἀβραδάτης. in margine adscriptum est pro varietate τηνικαῦτα. quam ipsam scripturam Philephus reddidit.

καὶ ἐγὼ] Guelf. καὶ γὰρ—θίλωσι. Etiam Juntina θίλωσι, quod revocavit Zeune.

10. σύνθημα] Edd. pr. et Altorf. συνδήματα ex libris Philel. Brodæi, quibuscum facit Guelf. correxit Stephanus. deinde Ζεῦ Σωτήρ Juntina.

τοτὶ μὲν—τοτὶ δὲ] Philel. et Guelf. τότε μὲν—τότε δὲ. Zeune ποτὶ μὲν, ποτὶ δὲ dedit, improbante Fischero ad Æschinis dial. ii. 29.

- τοτὲ δὲ αὖ ἐν ἄλλοις ἂν ἔλεξεν, Ἔρα ἐννοεῖτε, ἄνδρες, ὅτι ὁ νῦν ἀγὼν ἐστὶν οὐ μόνον περὶ τῆς τήμερον νίκης, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πρόσθεν, ἣν ἐνικήσατε, καὶ περὶ
- 11 πάσης εὐδαιμονίας; Ἐν ἄλλοις δὲ ἂν προῖων εἶπεν Ἔρα ἄνδρες, τὸ ἀπὸ τοῦδε οὐδὲν ποτε θεοὺς αἰτιατέον ἐτι ἔσται· παραδεδώκασι γὰρ ἡμῖν πολλά τε καὶ μεγάλα ἀγαθὰ κτήσασθαι. Ἄλλ', ὦ ἄνδρες, ἀγαθοὶ γενώμεθα.
- 12 Κατ' ἄλλους δὲ αὖ τοιάδε, Ἔρα ἄνδρες, εἰς τίνα ποτ' ἂν καλλίονα ἔρανον ἀλλήλους παρακαλέσαιμεν, ἢ εἰς τόνδε; Νῦν γὰρ ἔξῃστιν ἀγαθοῖς ἀνδράσι γενομένοις πολλά
- 13 καὶ ἀγαθὰ ἀλλήλοις εἰσενεγκεῖν. Κατ' ἄλλους δὲ αὖ, Ἐπίστασθε μὲν, οἶμαι, ὦ ἄνδρες, ὅτι νῦν ἄθλα πρόκειται τοῖς νικῶσι μὲν διώκειν, παίειν, κατακαίνειν, ἀγαθὰ ἔχειν, καλὰ ἀκούειν, ἐλευθέροις εἶναι, ἄρχειν· τοῖς δὲ κακοῖς δηλονότι τάναντία τούτων. Ὅστις οὖν ἑαυτὸν φιλεῖ, μετ' ἐμοῦ μαχέσθω· ἐγὼ γὰρ οὐδὲν κα-
- 14 κὸν, οὐδ' αἰσχρὸν ἐκὼν εἶναι προσήσομαι. Ὅποτε δ' αὖ γένοιτο κατὰ τινὰς τῶν πρόσθεν συμμαχεσμένων, εἶπεν ἂν, Πρὸς δὲ ὑμᾶς τί δεῖ λέγειν, ὦ ἄνδρες; ἐπίστασθε γὰρ, οἷαν τε οἱ ἀγαθοὶ ἐν ταῖς μάχαις ἡμέραν ἄγουσι, καὶ οἷαν οἱ κακοί.
- 15 Ὡς δὲ παριῶν κατὰ Ἀβρεδάταν ἐγένετο, ἔστη· καὶ

ἄλλοις ἂν] Guelf. ἄλλοισιν—ἄρα ἐννοεῖτε—ἀλλὰ περὶ—ἐνικήσατε. sed corrector καὶ post ἀλλὰ inferuit.

11. δ' ἂν προῖων] Ita cum Altorfino scripsi. Vulgo est δὲ προσιῶν. deinde πολλά καὶ μεγάλα ἀγαθὰ Altorf. cum Philolpho, Juntina et margine Guelferf. unde μεγάλα recepimus cum Zeunio propter additum τε. Paulo antea οὐδέποτε ἐτι θεοὺς αἰτιατέον ἔσται Guelf.

12. κατ' ἄλλους] Juntina καὶ τοὺς ἄλλους—καλλίον. Altorf. verba ὦ ἄνδρες omisit. deinde ἂν post ποτὲ inferuit corrector in Altorfino.

13. παίειν] Omisit Guelf. cum Philolpho, sed corrector supplevit. ἐλευθέρους εἶναι Altorf.

ἑαυτὸν] Cum Guelf. et Altorfino αὐτὸν Zeune dedit. deinde ex eodem κακὸν οὐδὲν. postea προσήσομαι Juntina, Bodl. Altorf. παρήσομαι Guelf. sed in rasura scriptum habet. ἐκὼν omisit Altorf.

14. συμμαχεσμένων] Ita Guelf. pro συμμαχεσμένων. Verba ὦ ἄνδρες cum eodem et Altorfino retracta post ὑμᾶς collocavit Zeune.

15. παριῶν] Ita cum Philolpho, Guelf. Altorf. et margo Steph. Zeune

ὁ Ἀβραδάτας, παραδούς τῷ ὑφηνιόχῳ τὰς ἡνίας, προσ-
ἤλθεν αὐτῷ· προσέδραμον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν πωλησίων
τεταγμένων καὶ πεζῶν καὶ ἄρματηλατῶν. Ὁ δὲ αὖ
Κῦρος ἐν τοῖς παραγεγενημένοις ἔλεξε τοιάδε· Ὁ μὲν
Θεός, ὦ Ἀβραδάτα, ὥσπερ σὺ ἤξιους, συνηξιώσέ σε καὶ
τοὺς σὺν σοὶ πρωτοστάτας εἶναι τῶν συμμάχων· σὺ δὲ
τοῦτο μέμνησο, ὅταν δέῃ σε ἤδη ἀγωνίζεσθαι, ὅτι Πέρσαι
οἱ τε Θεασόμενοι ὑμᾶς ἔσονται, καὶ οἱ ἐψόμενοι ὑμῖν,
καὶ οὐκ ἐάσοντες ἐρήμους ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι. Καὶ ὁ 16
Ἀβραδάτας εἶπεν, Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοιγε δο-
κεῖ, ὦ Κῦρε, καλῶς ἔχειν· ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με,
ὅτι τὰ μὲν τῶν πολεμίων κέρατα ἰσχυρὰ ἰρῶ ἀνατεινόμε-
να καὶ ἄρμασι καὶ παντοδαπῇ στρατιᾷ· ἡμέτερον δὲ
οὐδὲν ἄλλο αὐτοῖς ἀντιτέτακται, ἢ ἄρματα· ὥστ' ἐγώ,
ἔφη, εἰ μὴ ἔλαχον τήνδε τὴν τάξιν, ἡσχυρόμην ἂν ἐνθάδε
ᾧ· οὕτω πολὺ μοι δοκῶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι. Καὶ 17
ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλ' εἰ τὰ παρὰ σοὶ καλῶς ἔχει, θάρρει
ὑπὲρ ἐκείνων· ἐγὼ γάρ σοι, σὺν Θεοῖς, ἔρημα τῶν πο-
λεμίων τὰ πλάγια ταῦτα ἀποδείξω. Καὶ σὺ μὴ πρό-
τερον ἐμβαλλε τοῖς πολεμίοις, διαμαρτύρομαι, πρὶν ἂν
φεύγοντας τούτους, οὓς νῦν φοβῆ, θεάσῃ· (τοιαῦτα δὲ
ἐμεγαληγόρει, μελλούσης τῆς μάχης γίνεσθαι· ἄλλως
δὲ οὐ μάλα μεγαλήγορος ἦν) ὅταν μέντοι, ἔφη, τούτους

pro ἀπιών. Inter versus Guelf. est
ἰπιών.

προσῆλθεν] Guelf. προσῆλθε δὲ—
καὶ ἄλλοι—ἔλιξεν. Ὁ μὲν.

σὺ καὶ] Guelf. pronomen σὺ male
omisit.

καὶ οὐκ ἐάσοντες] Altorfinus liber
copulam omisit.

16. τὰ μὲν τῶν] Ita cum Aldina
Stephanus; τὰ μὲν πλάγια τῶν Phil-
el. Brodæi, Bodl. et Guelf. libri.
Juntina cum Altorfina πλάγια et
κέρατα omittunt, quod utrumque vo-
cabulum includit Zeuniana. ἰσχυρῶς

libri Brodæi.

τήνδε τὴν] Guelf. τὴν αὐτήν. sed
corrector τήνδε αὐτήν fecit.

17. τὰ πλάγια] Articulum Altorf.
omisit; deinde ἐμβαλε ex Guelf. re-
cepit Zeune. Pro πολεμίοις in Guelf.
ut in margine Steph. est scriptum a
prima manu Αἰγυπτίοις ὡς ἐναντίοις
μαρτύρομαι.

μέντοι, ἔφη] Ex Altorfino libro ἔφη
addidi; deinde idem liber cum Guelf.
ἴδης τούτους dat, postea ὄρμα πρὸς Al-
torf.

- ίδης Φεύγοντας, ἐμέ τε ἤδη παρεῖναι νόμιζε, καὶ ὄρμα εἰς τοὺς ἀνδρας· καὶ σὺ γὰρ τότε τοῖς μὲν ἐναντίοις κακίοις ἀν χρέσαιο, τοῖς δὲ μετὰ σαυτοῦ ἀρίστοις.
- 18 Ἀλλ' ἕως ἐστὶ σοι σχολή, ὧ Ἀβραδάτα, πάντως παρελάσας παρὰ τὰ σαυτοῦ ἄρματα, παρακάλει τοὺς σὺν σοι εἰς τὴν ἐμβολὴν, τῷ μὲν προσώπῳ παραθαυρόντων, ταῖς δ' ἐλπίσιν ἐπικουφίζων. Ὅπως δὲ κράτιστοι Φανεῖσθε τῶν ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, Φιλονεικίαν αὐτοῖς ἐμβαλλε· καὶ γὰρ, εὖ ἴσθι, ἦν τάδε εὖ γένηται, πάντες ἐροῦσι τολοιπὸν μηδὲν εἶναι κερδαλεώτερον ἀρετῆς. Ὁ μὲν δὴ Ἀβραδάτας ἀναβάς παρήλαυνε, καὶ ταῦτα ἐποίησε.
- 19 Ὁ δ' αὖ Κῦρος παριῶν, ὡς ἐγένετο πρὸς τῷ εὐωνύμῳ, ἔνθα Ὑστάσπας τοὺς ἡμίσεις ἔχων ἦν τῶν Περσῶν ἱππέων, ὀνομάσας αὐτὸν, εἶπεν, ὦ Ὑστάσπα, νῦν ὄρῃς ἔργον τῆς σῆς ταχυεργίας· νῦν γὰρ, εἰ φθάσομεν τοὺς πολεμίους κατακτανόντες, οὐδεὶς ἡμῶν ἀποθανεῖται.
- 20 Καὶ ὁ Ὑστάσπας ἐπιγελάσας εἶπεν, Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐξ ἐναντίας ἡμῖν μελήσει· τοὺς δ' ἐκ πλαγίου σὺ ἄλλοις πρόσταξον, ὅπως μηδ' οὗτοι σχολάζωσι. Καὶ ὁ

18. ἕως ἐστὶ] Ex Philelpho et margine Steph. ἕως ἐστὶ dederunt Zeune et Weiske.

πάντως] Juntina πάντας παρακαλέσας, Ald. πάντας παρελάσας. Lectionem Stephani habent Philel. versio, libri Brodæi, Guelf. et Altorf. deinde παραθαυρόνων ex Guelf. dedit Zeune.

φανεῖσθε] Ita bene Altorf. Vulgatum φανῆσθε cum Porto in φάνησθε mutavit Zeune et Weiske. Sed idem Portus alteram etiam conjecturam proposuerat, ipsum videlicet nostrum φανῖσθε.

τάδε εὖ γένηται] Ex Guelf. et Philelpho εὖ interserui, quod locum suum vix tueri possit, si verba sequentia πάντες ἐροῦσι—ἀρετῆς esse periphrasin verborum κηκῆσθε τοὺς πολεμίους flatuas cum Zeunio. Ita vero verba ἦν τάδε γένηται pertinerent

ad ὅπως κράτιστοι φανεῖσθε, aut ad illa φιλονεικίαν αὐτοῖς ἐμβαλλε. sed in neutra dictione inest victoriæ significatio, quam sententia flagitat, et τάδε εὖ γένηται bene reddunt: Post hanc vero victoriam vestro inprimis exemplo reliqui abhinc omnes edocti nihil virtute utilius esse credent.

19. ἔνθα Ὑστάσπας] Ex Brodæi libris et Guelf. articulum addidit Zeune. Ὑστάσπας est in Guelf.

ταχυεργίας] Acrem Chryfantam pingit etiam ii. 4, 26. recte monente Weiskio.

εἰ φθάσομεν] Ita pro ἦν φθάσομεν ex Guelf. scripsit Zeune. Ceterum locum hunc Cyri animum præsentem et metu liberum indicare recte animadvertit Camerarius. sequens κατακτανόντες cum Guelf. in κατακταίνοντες mutavit Zeune.

Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' ἐπὶ γε τούτους ἐγὼ αὐτὸς ἀπέρχομαι ἄλλ', ᾧ Ὑστάσπα, τόδε μέμνησο· ὅτω ἂν ἡμῶν ὁ Θεὸς νίκην δίδῃ, ἢν τί που μένη πολέμιον, πρὸς τὸ μαχόμενον αἰεὶ συμβάλλωμεν. Ταῦτα εἰπὼν προΐει. Ἐπεὶ δὲ 21 κατὰ τὸ πλευρὸν προΐων ἐγένετο, καὶ κατὰ τὸν ἄρχοντα τῶν ταύτη ἀρμάτων, πρὸς ταῦτον ἔλεξεν, Ἐγὼ δὲ ἔρχομαι ὑμῖν ἐπικουρήσω· ἀλλ' ὅποταν αἰσθησθε ἡμᾶς ἐπιτιθεμένους κατ' ἄκρον, τότε καὶ ὑμεῖς πειρᾶσθε ἅμα διὰ τῶν πολεμίων ἐλαύνειν· πολὺ γὰρ ἐν ἀσφαλεστέρῳ ἔσεσθε, ἔξω γενόμενοι, ἢ ἐνδον ἀπολαμβάνόμενοι. Ἐπεὶ 22 δὲ αὖ παριῶν ἐγένετο ὅπισθεν τῶν ἀρμαμαζῶν, Ἀρταγέρσαν μὲν καὶ Φαρνοῦχον ἐκέλευσεν, ἔχοντας τὴν τε τῶν πεζῶν χιλιοστὴν καὶ τὴν τῶν ἰππέων, μένειν αὐτοῦ. Ἐπειδὴν δὲ, ἔφη, αἰσθάνησθε ἐμοῦ ἐπιτιθεμένου τοῖς κατὰ τὸ δεξιὸν κέρασ, τότε καὶ ὑμεῖς τοῖς καθ' ὑμᾶς ἐπιχειρεῖτε· μαχεῖσθε δὲ, ἔφη, πρὸς κέρασ, ἢπερ ἀσθενέστερον στράτευμα γίγνεται, Φάλαγγα δ' ἔχοντες, ἢπερ

20. ἀπέρχομαι] Ita cum Aldina Stephanus: *παρέρχομαι* cum Junt. Philel. Guelf. Altorf. Zeune. deinde *διδῶν νίκην* Guelf. *συμβάλλωμεν* Altorfianus liber.

21. προΐων ἐγένετο] Vulgatum *προΐων ἐγένετο* scriptura Philelphi et Guelf. *παριῶν ἐγένετο* mutavit Zeune, unde cum Weiskio ἐγένετο adscivi.

δ' ἔρχομαι] Libri Guelf. *ἐπέρχομαι* Zeunio et Weiskio elegantius visum est.

κατ' ἄκρον] In extrema parte cornu hostilis, recte interpretatur Zeune. Ex Aldina Stephanus κατ' ἄκρων repetiit.

22. τῶν πεζῶν] Philelphus scriptum in libro suo legit et vertit τὴν τῶν Περσῶν χιλιοστὴν καὶ τὴν τῶν πεζῶν καὶ τὴν τῶν ἰππέων. Guelf. τὴν τῶν πεζῶν, omisso τε.

ἢπερ] Ex Castalionea, Bryl. et versione Philelphi ὅπερ Zeune scripsit pro ὡσπερ librorum reliquorum, quod in ἢπερ Budæus mutabat. *qua parte*

Camerarii versio, quo loco, Leonclavii habet, ἢπερ utraque reddens, quæ scriptura debetur Hutchinsono comparanti Arriani Anabasin i. 6. *ἐπισπεύοντες Φάλαγγι κατὰ κέρασ, ἢπερ ἀσθενεστάταισ αὐτοῖσ, et i. 14. καὶ κατὰ κέρασ, ἢπερ ἀσθενεστάτων, ἐκβαίνουσι ἰπικίssonται.* Verum præterea ἀσθενεστάτων scribendum censed.

φάλαγγα δ'] Ex Guelf. *φάλαγγασ ἔχοντες ὡσπερ ἂν ἰσχυρότατοι εἴητε* dedit Zeune: sed in libro Guelf. esse *φάλαγγασ ἔχοντες ὡσπερ ἰσχυρότεροι εἴητε* testatur Fischer, inserto ἂν post *ἰσχυρότεροι*. Philelphus vertens *ut eatis validissimi, ὡσ ἂν ἰσχυρότατοι ἦητε* scriptum legisse videtur. *ὡσπερ ἂν ἰσχυρότεροι εἴητε* Altorf. Suum *ὡσπερ ἂν ἰσχυρότατοι εἴητε* Zeunius interpretatur *instructis phalangibus ita, ut robustis esse robustissimi.* Weiske *ὡσπερ ἂν ἰσχυρότεροι εἴητε, quasi firmissimam manum habeatis.* Quarum interpretationum neutra nec cum græcis nec cum sententia convenire mihi vide-

ἰσχυρότεροι ἂν εἴητε. Καὶ εἰσὶ μὲν, ὡς ὁράτε, τῶν πολεμίων ἰππεῖς οἱ ἔσχατοι· πάντως δὲ πρότετε πρὸς αὐτοὺς τὴν τῶν καμήλων τάξιν, καὶ εὖ ἴστε, ὅτι καὶ πρὶν μάχεσθαι γελοίους τοὺς πολεμίους θεάσεσθε.

23
Croesus tribus phalangibus invadit Cyri aciem : sed ejus utrumque cornu primo impetu fugatur.

Ὁ μὲν δὴ Κύρος ταῦτα διαπραξάμενος ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρήει· ὁ δὲ Κροῖσος, νομίσας ἤδη ἐγγύτερον εἶναι τῶν πολεμίων τὴν Φάλαγγα, σὺν ἧ αὐτὸς ἐπορεύετο, ἢ τὰ ἐπανατεινόμενα κέρατα, ἤρε τοῖς κέρασι σημεῖον, μηκέτι ἄνω πορεύεσθαι, ἀλλ' αὐτοῦ ἐν τῇ χώρᾳ στραφῆναι. Ὡς δ' ἔστησαν ἀντία πρὸς τὸ τοῦ Κύρου στράτευμα ὁρῶντες, ἐσήμαινεν αὐτοῖς πορεύεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. Καὶ οὕτω προσήεσαν τρεῖς Φάλαγγες ἐπὶ τὸ Κύρου στράτευμα· ἡ μὲν μία, κατὰ πρόσωπον· τὰ δὲ δύο, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον· ὥστε πολὺν φόβον παρεῖναι πάσῃ τῇ Κύρου στρατιᾷ. Ὡσπερ γὰρ μικρὸν πλινθίον ἐν μεγάλῳ τεθρὲν, οὕτω καὶ τὸ Κύ-

tur. Opponitur alterum membrum, mentio et ratio phalangis priori membro rationique aciei, quæ in cornibus locum habebat : igitur priori ἢ πρὶν similis particula vel eadem debet respondere in altero membro, ut recte vidit Stephanus, qui vulgatum ὡσπερ ἰσχυρὸν suscepit merito habuit. Itaque dum libri meliorem lectionem obtulerint, ἢ πρὶν etiam altero in loco posui ; ἰσχυρότατοι recepissēm, si ἀσθενέστατον cognitorem mihi approbasset.

23. ἐγγύτερον] Ita fieri Croesus volebat, ut apparet ex sect. 7.

ἢ τὰ] Hæc est scriptura libri Gabr. merito etiam a Mureto probata. ἢ τὰ ἀνατεινόμενα κέρατα Budensis. ἢ τὰ ἀνατ. τὰ κέρατα Altorf. Edd. pr. cum Guelf. ἢ τὰ omittunt, et deinde τὰ κέρατα habent, quæ verba recepit etiam cum Zeunio Weiske, mire interpretatus. Supra sect. 6. erat ἀντίτινον τὰ κέρατα ; sect. 7. τὰ κέρατα ἀναβάντα. sect. 16. κέρατα ἀνατεινόμενα. Zeunius varietatem lectionis non satis fideliter retulit.

αὐτοῦ] Ex Philelphi libro, margine Steph. et Guelf. accessit ; verum frequentia ἐν χώρᾳ, ut habet Guelf. scriptum, vel ἐν τῇ χώρᾳ suspecta Zeunio et Weiskio reddere non debebat. Ita enim Hellenicorum iv. 8, 39. ἐν χώρᾳ αὐτοῦ μαχόμενος ἀποθνήσκει. ubi comparabis annotationem, et ad vii. 4, 36. præcipue autem Valckenarium ad Herodotum p. 339.

ἀντία] Ita cum Philelpho, Guelf. et margine Steph. scripti pro πάντες, quod dedit forte, qui ὁρῶντες putabat non convenire præcedenti κέρασιν. deinde ἐσήμηνεν ex Guelf. dedit Zeune. τὸ Κύρου Juntina et margo Steph.

24. Καὶ οὕτω] Ex Guelf. δὲ adjecit Zeune : deinde τὰ δὲ δύο ex Edd. pr. revocavit Zeune, τὰ ex Aldina et Steph. revocavit Weiske. Vide ad i. 2, 11. τῶν δὲ δύο Zonaras. τὰ δὲ δύο Altorf.

πολὺν] Omisit Philelphus cum Zonara, et ejus in vicem margo Steph. τὸ λοιπὸν reponit.

ρου στράτευμα πάντοθεν περιείχετο ὑπὸ τῶν πολεμίῳν, καὶ ἰππεῦσι, καὶ ὀπλίταις, καὶ πελτοφόροις, καὶ τοξόταις, καὶ ἄρμασι, πλὴν ἐξόπισθεν. Ὅμως δὲ [καὶ] ὁ 23 Κῦρος ἐπεὶ παρήγγειλεν, ἐστράφησαν πάντες ἀντιπρόσωποι τοῖς πολεμίῳις· καὶ ἦν μὲν πολλὴ πανταχόθεν σιγὴ ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν· ἠνίκα δὲ ἔδοξε τῷ Κύρῳ καιρὸς ἤδη εἶναι, ἐξῆρχε παιᾶνα, συνεπήχησε δὲ πᾶς ὁ στρατός. Μετὰ δὲ τοῦτο τῷ Ἐνυαλίῳ ἅμα ἐπηλάλαξαν, καὶ 24 ἐξανίσταται ὁ Κῦρος, καὶ εὐθύς μὲν μετὰ τῶν ἰππέων, λαβὼν πλαγίους τοὺς πολεμίους, ὁμόσε αὐτοῖς τὴν ταχίστην συνεμίγνυεν· οἱ δὲ περὶ αὐτῷ συντεταγμένοι ταχὺ ἐφείποντο, καὶ περιεπτύσσοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὥστε πολὺ ἐπλεονέκτει. Φάλαγγι γὰρ κατὰ κέρας

25. δὲ [καὶ] ὁ Copulam hoc loco omittam ante πλὴν ineptius etiam interferit liber Guelf. feclufi, quia locum hic suum vix tueri posse videbatur. deinde πολλὴ πανταχόθεν Guelf. et Alorf. pro vulgato παντ. πολλὴ dederunt.

ἡδῆ] Omisit cum Philelpho Guelf. et Zonaras. deinde παιᾶνα a prima manu scriptum habet Guelf.

26. τῷ Ἐνυαλίῳ] Articulum omittit Guelf. deinceps vulgo τε inferunt legebatur, quod auctore libro Alorfino omisi. Locum enim ante καὶ non habet, ubi ἅμα sequitur. Supra iii. 3, 58. ante pugnam hymnum παιᾶνα τὸν ναμιζόμενον ἐξῆρχεν ὁ Κῦρος: sed quia res ad manuum confertionem non venerat, nulla fit clamoris militaris inconditi, ubi Enyalios crebro invocabatur, mentio. Hellenicorum ii. 4, 17. ἐξῆρχεν μὲν οὖν ἐγὼ, ἠνίκα ἂν καιρὸς ἦ, παιᾶνα· ὅταν δὲ τὸν Ἐνυάλιον παρακαλίσωμιν τότε πάντες etc.

εὐθύς μὲν] Guelf. omisso μὲν dedit cum Philelpho et margine Steph. ἐπλεονέκτει et προσέβαλλον pro vulgato ἐπλεονέκτεον—προσέβαλλον. Alorf. περιεπτύσσον, quod non contemnendum videbitur comparanti Anabasin i. 10, 9. ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐάνυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες,

μὴ προσάγειν πρὸς τὸ κέρα καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς διακόψειαν.

κατὰ κέρας] Zeunius interpretatur cornu hostium adoriri, idemque valere ait, quod supra πλαγίους τοὺς πολεμίους λαμβάνειν, in die Flanken fallen. Etiam Weiske adversus utrumque cornu exercitus hostilis ita pugnatum esse ait, ut ea Cyrus ejutque duces phalange facta invadant a latere. Scilicet ut τὰ κέρατα dicuntur etiam τὰ πλάγια, ita πλαγίους λαμβάνειν τοὺς πολεμίους et κατὰ κέρας λαμβ. idem significant. Inde igitur sect. 22. πρὸς κέρας μάχεσθαι et Φάλαγγα ἔχοντα μάχεσθαι opponuntur sibi invicem: igitur πρὸς κέρας et κατὰ κέρας synonyma videntur esse; addit Zeunius tertiam phrasin κατ' ἄκρον ἐπιτίθεσθαι sect. 21. Videamus nunc, quid sit ἄγειν ἐπὶ Φάλαγγος oppositum τῷ κατὰ κέρας ἄγειν supra i. 6, 43. quod interpretatur Zeunianus Index adversus mediam hostium aciem ducere, ineptissime. Recte Camerarius promotis cornibus agmen ducere, et phalangem ducere convertit. Ita Anabasi iv. 6, 4. ἵνα μὴ κατὰ κέρας ἄγων πλησίασῃ τοῖς πολεμίῳις· παρήγγειλε δὲ τοῖς ἄλλοις παραγίνει τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ Φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα. ubi Zeu-

προέβαλλεν· ὥστε ταχὺ ἰσχυρὰ Φυγὴ ἐγένετο τοῖς πο-
λεμίοις.

27 Ὡς δὲ ἤσθετο ὁ Ἀρταγέρσης ἐν ἔργῳ ὄντα τὸν Κῦρον,
ἐπιτίθεται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰ εὐώνυμα, προεῖς τὰς
καμήλους, ὥσπερ Κῦρος ἐκέλευσεν. Οἱ δὲ ἵπποι αὐτὰς
ἐκ πάνυ πολλοῦ οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' οἱ μὲν ἐκφρονες
γιγνόμενοι ἐφευγον, οἱ δὲ ἐξήλλοντο, οἱ δὲ ἐνέπιπτον ἀλ-
λήλοις. Τοιαῦτα γὰρ πιάσχουσιν ἵπποι ὑπὸ καμήλων.

28 Ὁ δὲ Ἀρταγέρσης, συντεταγμένους ἔχων τοὺς μεθ' ἑαυ-
τοῦ, ταραττομένοις ἐπέκειτο, καὶ τὰ ἄρματα δὲ τὰ τε
κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ εὐώνυμον ἅμα ἐνέβαλλε. Καὶ
πολλοὶ μὲν τὰ ἄρματα φεύγοντες ὑπὸ τῶν κατὰ κέρας
ἐπομένων ἀπέθνησκον, πολλοὶ δὲ τούτους φεύγοντες ὑπὸ
τῶν ἀρμάτων ἠλίσκοντο.

29 Καὶ ὁ Ἀβραδάτας δὲ οὐκέτι ἐμελλεν, ἀλλὰ ἰσχυρῶς
ἀναβοήσας, Ἄνδρες Φίλοι, ἔπεσθε, ἐνίει, οὐδὲν Φειδόμε-
Abra-
datus
hostes in-
currit, et

nus interpretatur κατὰ κέρας longo
agmine, cujus frons seu latitudo multo
minor est altitudine; φάλαγγα de au-
cta et dilatata agminis latitudine ex-
plicat. Plane ut in nostro loco Hel-
lenicorum vi. 5, 16. est μὴ ἐκ τῆς
πόλεως οἱ Μαντινεῖς ἐξελθόντες κατὰ
κέρας τε καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐπιπίσειν
αὐτῶν. Significat igitur κατὰ κέρας
ἐπιπίσειν vel ἐπιπίπτειν a latere ado-
riri; κατὰ κέρας ἄγειν est ducere pro-
ductis cornibus agmen. Contrarium
ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι vi. 3, 21.
male Index Zeunianus in acie stare
interpretatur. Idem est ἐπὶ κέρας
ἄγειν, πορεύσθαι Resp. Lacedæm. xi.
8. aliud ἐπὶ κέρας στρέφειν τὸ ἄγλημα
ibidem: εἰς κέρας ἠγείσθαι. Hippar-
chici iv. 3. oppositum τῶ ἄγειν ἐπὶ
φάλαγγος. Videtur tamen nescio
quid discriminis fuisse inter ἐπὶ κέρας
et κατὰ κέρας, quod non satis intelli-
go. Videant doctiores.

27. ἐν ἔργῳ] Margo Steph. et Guelf.
a prima manu ἐν ἴσῳ scriptum habet.
Articulum ante nomen Artageris
omittit Guelf.

ἀλλήλοις] Altorf, ἐπ' ἀλλήλοις.

τοιαῦτα γὰρ] Ita etiam tradit, He-
rodoto i. 80. præeunte, Aristoteles h.
a. vi. 18. et Ælianus h. a. iii. 7.
Verum jam olim Muretus ad h. l.
Ego, inquit, sæpe et vidi et expertus
sum multos equos esse, qui etiam si ad
camelum proxime accesserint, neque as-
perit illius neque odore terreantur.

πιάσχουσιν ἵπποι] Articulum oi vul-
go interfertum cum Guelf. omisi, as-
sentiente Fischero.

28. ἐπέκειτο] Quod vulgo deinceps
additum legitur τεταγμένος, cum
Philelpho, Guelf. et Altorfino libro
omisi.

τά τε κατὰ] Guelf. et Zonaras τά
τε omittunt.

29. Ἀβραδάτας] Terminationem as
pro ne hic et paulo post ex Philel-
pho, Guelf. et Zonara restituit Zeune:
deinde βοήσας ἰσχυρῶς Guelf. sed ἰσχυ-
ρῶς corrector addidit, quod omisit et-
iam Altorf.

ἴσῳ] Ita cum Edd. pr. Philel.
Bodl. Altorf. Zonaras. Vulgo ad-
dunt deinceps μοι, quod seclufit
Zeune.

ἐνίει] Intellige ἑαυτὸν vel cum Ca-

νος τῶν ἵππων, ἀλλὰ ἐξαιμάτων κατὰ πολὺ τῷ κέντρῳ. cum nonnullis suorum cadit. Ægyptiorum globus cum fortiter reficit, pedem referunt Persæ.
 Συνεξώρμησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἄρματηλάται· καὶ τὰ
 μὲν ἄρματα ἔφευγεν αὐτοὺς εὐθύς, τὰ μὲν καὶ ἀναλα-
 βόντα τοὺς παραιβάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα. Ὁ
 δὲ Ἀβραδάτας ἀντικρὺ δὲ αὐτῶν εἰς τὴν τῶν Αἰγυπτίων
 Φάλαγγα ἐμβάλλει· συνεισέβαλον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἐγ-
 γύτατα τεταγμένοι. Πολλαχοῦ μὲν οὖν καὶ ἄλλοθι
 δῆλον, ὡς οὐκ ἔστιν ἰσχυροτέρα Φάλαγξ, ἢ ὅταν ἐκ Φί-
 λων συμμάχων ἠθροισμένη ᾗ, καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἐδήλωσεν.
 Οἱ μὲν γὰρ ἐταῖροί τε αὐτοῦ καὶ ὁμοτράπεζοι συνεισ-
 έβαλον· οἱ δὲ ἄλλοι ἠνίοχοι, ὡς εἶδον ὑπομένοντας πολλῶ
 στίφει τοὺς Αἰγυπτίους, ἐξέκλιναν κατὰ τὰ φεύγοντα
 ἄρματα, καὶ τούτοις ἐφείποντο. Οἱ δὲ ἀμφὶ Ἀβραδά-
 31
 ταν, ἣ μὲν ἐνέβαλον, ἅτε οὐ δυναμένων διαχάσασθαι
 τῶν Αἰγυπτίων, (διὰ τὸ μένειν τοὺς ἐνθεν καὶ ἐνθεν αὐ-
 τῶν) τοὺς μὲν ὀρθοὺς τῇ ρύμῃ τῇ τῶν ἵππων παίοντες
 ἀνέτρεπον, τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων, καὶ αὐτοὺς καὶ
 ὅπλα, καὶ ἵπποις καὶ τροχοῖς. Ὅτου δὲ ἐπιλάβοιτο τὰ

merario τοὺς ἵππους. Sæpius noster deinde ἐνέβαλ· usurpavit. deinde Bodl. cum Guelf. et Altorf. ἀλλὰ ἰσχυρῶς ἐξαιμάτσαν. Ex Aldino ἐξαιμάτων, quod in Altorf. etiam adest, sed correctum ab aliena manu, Stephanus ἐξαιμασῶν fecerat.

παραιβάτας] Hanc formam ex Guelf. prætulit Zeune vulgari παραβ. Ceterum ἄρματα sunt currus bellici hostium, de quorum usu vide supra ad iii. 3, 60.

30. δὲ αὐτῶν] Altorf. διάγων. sequens πολλαχοῦ pro πολλαχόθεν dedit Guelf. et Altorf. sed οὖν omisso Guelf. deinde ἠθροισμένων Guelf.

ἐδήλωσεν] Intellige τὸ πρᾶγμα. Ita noster Memorab. i. 2, 31. Comparavit Weiske locum Eurip. Phœn. 636.

ὁμοτράπεζοι] Eisdem etiam in Cyri minoris exercitu laudat Anabasis i. 8, 18. i. 9, 17.

31. διαχάσασθαι] Vulgatum διαχωρῆσαι Zeune in διαχάσασθαι mutavit de sententia Leonclavii. In Codice enim Budensi, ut in Altorfino ipsum nostrum διαχάσασθαι erat, quod cur displicuerit viris doctis, nondum potui intelligere. Locus enim Anabasis iv. 8, 18. ubi in simili re est διαχάζοντας Leonclavii correctionem non firmat, sed infringit. Xenophon ἀναχάζειν adhibuit Anab. iv. 1, 16. medium iv. 7, 10. Cyrop. vii. 1, 34.

τῇ τῶν] Guelf. cum Zonara τῇ omisit; deinde ἵππων Guelf. et margo Steph.

ἀνέτρεπον] Hoc cum Zeunio vulgato ἀνετρέποντο ex Zonara substituit.

καὶ ἵπποις καὶ τροχοῖς] Hanc Budensis libri scripturam monente Mureto recte vulgari ἵππους—τροχοῦς prætulit Zeune.

ἔτου] Zonaras de suo ἔτων posuit.

- δρέπανα, πάντα βία διεκόπτετο, καὶ ὅπλα καὶ σώματα.
- 32 Ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆται τούτῳ ταραχῇ, ὑπὸ τῶν παντοδαπῶν
 σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν, ἐκπίπτει ὁ Ἀβρα-
 δάτας καὶ ἄλλοι δὲ τῶν συνεισβαλόντων· καὶ οὗτοι μὲν
 ἐνταῦθα, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, κατεκόπησαν καὶ
 ἀπέθανον· οἱ δὲ Πέρσαι συνεπισπόμενοι, ἧ μὲν ὁ Ἀβρα-
 δάτας ἐνέβαλε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ταύτῃ ἐπεισπεσόντες,
 τεταραγμένους ἐφόνευσον· ἧ δὲ ἀπαθεῖς ἐγένοντο οἱ Αἰ-
 γύπτιοι, (πολλοὶ δὲ οὗτοι ἦσαν) ἐχώρουν ἐναντίοι τοῖς
 Πέρσαις.
- 33 Ἐνθα δὴ δεινὴ μάχη ἦν καὶ δοράτων καὶ ξυστῶν καὶ
 μαχαίρῶν· ἐπλεονέκτου μῆντοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πλήθει
 καὶ τοῖς ὅπλοις. Τὰ τε γὰρ δόρατα ἰσχυρά τε καὶ
 μακρὰ, (ἀ ἔτι καὶ νῦν ἔχουσι) αἶ τε ἀσπίδες πολὺ
 μᾶλλον τῶν θωράκων καὶ τῶν γέρρων καὶ στεγάζουσι τὰ
 σώματα, καὶ πρὸς τὸ ἀφεῖσθαι συνεργάζονται, πρὸς
 τοῖς ὅμοις οὔσαι. Συγκλείσαντες οὖν τὰς ἀσπίδας
- 34 ἐχώρουν καὶ ἐώθουν. Οἱ δὲ Πέρσαι οὐκ ἐδύναντο ἀντέ-
 χεῖν, ἅτε ἐν ἄκραις, ταῖς χερσὶ τὰ γέρρα ἔχοντες, ἀλλ'
 ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο παίοντες καὶ παιόμενοι, ἕως ὑπὸ
 ταῖς μηχαναῖς ἐγένοντο. Ἐπεὶ μῆντοι ἐνταῦθα ἦλθον,
 ἐπαίοντο αὖθις οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν πύργων· καὶ οἱ
 ἐπὶ πᾶσι δὲ οὐκ εἶων φεύγειν οὔτε τοὺς τοξότας, οὔτε

Stragem, quam Darii currus falcati pauci in Macedonum exercitu ediderant, describit Curtius iv. 15, 17.

32. συνεισβαλόντων] Edd. gr. συνεισβαλλόντων. sequens συνεπισπόμενοι pro συνεπισπόμενοι cum Editicne Eton. et libro Guelf. dedit Zeune præeuntibus Welfio et Hutchinsono.

ἐνέβαλε] Margo Steph. συνέβαλε. deinde ibidem et in Guelf. est συνεπισπεσόντες. postea τεταραγμένους male Guelf.

ἀπαθεῖς] Juntinæ ἀπειθεῖς; etiam

inter versus Guelf. adscriptum est: deinde ἐναντίον Guelf. et Zonaras.

33. τε καὶ μ. ε.] Guelf. cum Philelpho τε et ε. omisit: sequens στεγάζουσι pro στέγουσι ex Guelf. et margine Steph. dedit Zeune.

ἐώθουν] Ita Guelf. pro ἔθουν. deinde ἠδύναντο ex Zonara dedit Zeune.

34. ἄκραις] Guelf. a prima manu ἴσαις scriptum habet.

μῆντοι] Zonaras δὲ dedit, et deinde ἐκ τῶν πύργων.

τοὺς ἀκοντιστάς, ἀλλ' ἀνατεταμένοι τὰς μαχαίρας ἠ-
ἀγκαζον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. Ἦν δὲ πολὺς μὲν 35
ἀνδρῶν Φόνος, πολὺς δὲ κτύπος ὄπλων καὶ βελῶν παν-
τοδαπῶν, πολλή δὲ βοή, τῶν μὲν ἀνακαλούντων ἀλλή-
λους, τῶν δὲ παρακελευομένων, τῶν δὲ Θεοὺς ἐπικαλου-
μένων.

Ἐν δὲ τούτῳ Κῦρος, διώκων τοὺς καθ' ἑαυτὸν, παρα- 36
γίνεται. Ὡς δὲ εἶδε τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς χώρας ἐωσμέ- Ægyptii
tandem,
cum a ter-
go adortus
effet Cyrus,
cæduntur
undique.
νους, ἤλγησέ τε, καὶ γνοὺς, ὅτι οὐδαμῶς ἀν' ἑαυτὸν σχοίη
τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου, ἢ εἰ εἰς τὸ
ὀπίσθεν περιελάσειεν αὐτῶν, παραγγείλας ἔπεσθαι τοῖς
μεθ' ἑαυτοῦ, περιήλαυνεν εἰς τὸ ὀπίσθεν· καὶ εἰσπεσόν-
τες παίουσιν ἀφορῶντας, καὶ πολλοὺς κατακαίνουσιν.
Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὡς ἤσθοντο, ἐβόων τε, ὅτι ὀπίσθεν εἰ 37
πολέμιοι, καὶ ἐστρέφοντο ἐν ταῖς πληγαῖς. Καὶ ἐν-
ταῦθα δὴ Φύρδην ἐμάχοντο καὶ πεζοὶ καὶ ἰππεῖς, πεπ-
τωκῶς δὲ τις ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ, καὶ πατούμενος παίει
εἰς τὴν γαστέρα τῆ μαχαίρα τὸν ἵππον αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵπ-
πος πληγείς, σφαδάζων ἀποσείεται τὸν Κῦρον. Ἐνθα 38
δὴ ἔγνω ἂν τις, ὅσου ἄξιον εἶη τὸ Φιλεῖσθαι ἄρχοντα
ὑπὸ τῶν ἀρχομένων. Εὐθύς γὰρ ἀνεβόησάν τε πάντες,
καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο, ἐώθουν, ἐωθούντο, ἔπαιον,

36. καθ' ἑαυτὸν] Guelf. καθ' αὐτὸν, Zonaras κατ' αὐτόν: post ἤλγησε adverbium aliquod legit et *plurimum* reddidit Philadelphus.

σχοίη] Juntina et Guelf. ἔχοι ἢ. Castalio ἢ omisit, Aldina et Brodæi libri *σχοίη* ἢ. Cum Stephano facit liber Budensis et Altorf.

προόδου] Ita pro προόδου liber Phil-
elphi, Budensis et Altorfinus. deinde
ἢ εἰς Juntina, Guelf. Altorf. εἰ εἰς Al-
dina, Brodæi εἰ μὴ εἰς recepit Stepha-
nus. Cum Mureto et Hutchinsono
nostrum ex Philel. Budensi et Bodl.
libro dedit Zeune. Post παραγγεί-
λας Juntina et Altorf. οὖν addit. de-

inde τὰ ὀπίσθεν Zonaras.

ἀφορῶντας] Esse debet a tergo, a-
versos, hostem ante se positum in-
tuentes, nec a tergo adeste opinatos.
Philadelphus igitur *inopinatos* vertit.
Vox mihi sana non esse videtur.

37. παίει] Hunc locum laudat Lon-
ginus c. 25.

38. ἀρχομένων] Juntina, Guelf. Al-
torf. *περὶ αὐτόν*. Sequentem locum
de pugna acerrima super Cyro de-
certantium comparabis cum nostri
Agefilao ii. 12. Hellenicorum iv. 3,
12.

εἰώθουν] Verbum Guelf. et Altorf.
omittunt: deinde ἀναλαμβάνει in lo-

- ἐπαίοντο. Καταπηδήσας δὲ τις ἀπὸ τοῦ ἵππου τῶν τοῦ Κύρου ὑπηρετῶν, ἀναβάλλει αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἵππον.
- 39 Ὡς δὲ ἀνέβη ὁ Κύρος, κατεῖδε πάντοθεν ἤδη παιομένους τοὺς Αἰγυπτίους· καὶ γὰρ Ὑστάσπας ἤδη παρῆν σὺν τοῖς Περσῶν ἵππεῦσι, καὶ Χρυσάντας. Ἀλλὰ τούτους ἐμβαλεῖν μὲν οὐκέτι εἶα εἰς τὴν Φάλαγγα τῶν Αἰγυπτίων, ἔξωθεν δὲ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐκέλευεν. Ὡς δὲ ἐγένετο περιελαύνων παρὰ τὰς μηχανὰς, ἔδοξεν αὐτῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τῶν πύργων τινὰ, καὶ κατασκέψασθαι, εἴ τί πη καὶ ἄλλοι μένοιεν τῶν πολεμίων καὶ μάχοντο.
- 40 Ἐπεὶ δὲ ἀνέβη κατεῖδε μεστὸν τὸ πεδίον ἵππων, ἀνθρώπων, ἀρμάτων, Φευγόντων, διακόντων, κρατούντων, κρατουμένων· μένον δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἔτι ἡδύνατο κατιδεῖν, πλὴν τῶν Αἰγυπτίων. Οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἠποροῦντο, κύκλον ποιησάμενοι, ὥστε ὁρᾶσθαι πάντοθεν τὰ ὅπλα, ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθητο· καὶ ἐποίουν μὲν οὐδὲν ἔτι, ἔπασχον δὲ πολλὰ καὶ δεινά.
- 41 Ἀγασθεῖς δὲ ὁ Κύρος αὐτοὺς, καὶ οἰκτείρων, ὅτι ἀγα-

cum ἀναβάλλει libri Brodæi dabant. Camerarius ex libro Livii 31. comparavit locum de Philippo, *rapidumque regem in equum subjecit.*

39. ἐμβαλεῖν μὲν] Guelf. μὲν post τούτους collocat.

περιελαύνων] Guelf. margo Steph. et Zonaras *παραλαύνων*, sed vulgata est in Guelf. supra scripta. deinde ἐπὶ τὰς μηχανὰς Edd. pr. Zonaras, *περὶ τὰς μηχαν.* Altorf.

τῶν πύργων] Ita pro *πύργων* Philel. margo Steph. Guelf. Zonaras, Altorf. deinde καὶ post *τινὰ* accessit ex libris Philelphi, Gabr. Budensis, Guelf. Altorf.

εἴ τί πη — μένοιεν — μάχοντο] Ita plane liber Altorf. εἴ πη καὶ ἄλλοι μένοιεν Budensis. Vulgo est εἴ πη καὶ ἄλλοι τι μένοι — μάχοντο ubi vocabulum *στράτευμα*, *τάγμα*, vel *μέρος* merito desiderabat Stephanus.

40. κρατουμένων] Edd. pr. deinceps

addunt τῶν μὲν πολεμίων Φευγόντων, τῶν δ' ἑαυτοῦ κρατούντων· κρατούμενον δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν, quæ etiam in Guelf. corrector in margine supplevit, merito damnata a Mureto, Hutchinsono et Zeunio, et omiffa in libro Gabr. Philel. Brodæi, Bodl. Zonaræ, Altorfino.

ἡδύνατο] Guelf. ἡδύνατο, deinde πλὴν τὸ τῶν ex libro Philel. Brodæi, Bodl. Guelf. dedit cum Zeunio Weiske; ubi μέρος vel τάγμα intelligere oportet.

κύκλον ποιησάμενοι] Vulgarem lectionem κύκλον πάντοθεν ποιησάμενοι ex libro Philelphi, Gabr. Bodl. Guelf. in πάντοθεν κυκλοποιησάμενοι mutavit cum Zeunio Weiske; πάντοθεν κυκλωθέντες habet hinc Zonaras; κύκλον πάντοθεν ποιησ. præfert margo Isingr. Ego cum Mureto πάντοθεν rejeci in meliorem locum et κύκλον a Castalione acceptum posui. Ceterum locum de Ægyptiis hunc imitatione

τοὶ ἄνδρες ὄντες ἀπόλοιτο, ἀνεχώρισέ τε πάντας τοὺς περιμαχομένους, καὶ μάχεσθαι οὐδένα ἔτι εἶα. Πέμπει δὲ πρὸς αὐτοὺς κήρυκα, ἐρωτῶν, πότερα βούλονται ἀπολέσθαι πάντες ὑπὲρ τῶν προδεδωκότων αὐτοὺς, ἢ σωθῆναι, ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι. Οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, Πῶς δὲ ἂν ἡμεῖς σωθείημεν, ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι; Ὁ δὲ Κῦρος πάλιν ἔλεγεν, Ὅτι ἡμεῖς 42 ὑμᾶς ὀρῶμεν μόνους καὶ μένοντας καὶ μάχεσθαι θέλοντας. Ἄλλὰ τούντεῦθεν, ἔφασαν οἱ Αἰγύπτιοι, τί καὶ καλὸν ἂν ποιῶντες σωθείημεν; Καὶ ὁ Κῦρος αὖ πρὸς τοῦτο εἶπεν, Εἰ τῶν τε συμμαχομένων μηδένα προδόντες σωθείητε, τά τε ὅπλα ἡμῖν παραδόντες, Φίλοι τε γενόμενοι τοῖς αἰρουμένοις ὑμᾶς σῶσαι, ἐξὸν ἀπολέσαι. Ἀκούσαντες ταῦτα ἐπήρουντο, Ἦν δὲ γενώμεθά σοι Φί- 43 λοι, τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι; Ἀπεκρίνατο ὁ Κῦρος, Εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν. Ἐπηρώτων πάλιν οἱ Αἰγύπτιοι, Τίνα εὐεργεσίαν; Πρὸς τοῦτο εἶπεν ὁ Κῦρος, Μισθὸν ὑμῖν δοῖην ἂν πλεῖονα, ἢ νῦν ἐλαμβάνετε, ὅσον ἂν χρόνον πόλεμος ἢ εἰρήνης δὲ γενομένης, τῷ βουλομένῳ ὑμῶν μένειν παρ' ἐμοὶ χώραν τε δάσω, καὶ πόλεις, καὶ γυναῖκας, καὶ οἰκέτας. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Αἰγύ- 44

effinxit Heliodorus Æthiop. ix. 19. monente Zeunio.

41. ὄντες ἀπόλοιτο] Juntina ὄντες omisit; etiam Guelf. et ἀπώλλυντο deinde dat. ἀπώλλοιτο Altorf. Mihi scriptura Guelf. præplacet; aoristus certe locum non habet in hac narratione.

ἀνεχώρισε] Juntina et Altorf. ἀνεχώρησε. deinceps τε omittunt Philel. Guelf. Altorf. καὶ ejus in locum sufficiens Edd. pr. et ante μάχεσθαι omittunt.

πάντες ὑπὲρ] Altorf. πάντας dat. ὑπὸ vulgatum defendit Zeune ineptis rationibus. Nostrum dat liber Gabr. et Altorfinus.

42. θέλοντας] Altorf. ἐθέλοντας.

Ἄλλὰ τούντεῦθεν τοι, ἔφασαν.

τί καὶ] Libri Brodæi ὅτι καλὸν, Guelf. ὅτι καὶ καλὸν a prima manu scriptum habet.

πρὸς ταῦτα] Altorf. πρὸς αὐτούς. sequens συμμαχομένων pro συμάχων ex Guelf. et margine Steph. recepit Zeune.

τά τε] Guelf. τε omisit; deinde ἰξ ἂν pro ἐξὸν Altorf.

43. σοι φίλοι] Altorf. φίλοι σοι. Post μισθὸν ex Guelf. μὲν inferuit Zeune, ego ex Altorf. ἂν post δοῖην supplevi. deinde λαμβάνετε Castalio dedit.

44. Ἀκούσαντες] Ex Zonara δὲ subjunxit Zeune.

πτιοι, τὸ μὲν ἐπὶ Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελῆν σφίσι
 ἐδειξθησαν (τούτω γὰρ μόνῳ συγγιγνώσκεισθαι ἔφα-
 σαν) τὰ δὲ ἄλλα συνομολογήσαντες, ἔδωσαν πίστιν καὶ
 45 ἔλαβον. Καὶ οἱ Αἰγύπτιοί τε, οἱ καταμείναντες τότε,
 ἔτι καὶ νῦν βασιλεῖ πιστοὶ διαμένουσι· Κῦρος τε πόλεις
 αὐτοῖς ἔδωκε, τὰς μὲν ἄνω, αἱ ἔτι καὶ νῦν πόλεις Αἰγυ-
 πτίων καλοῦνται, Λάρισσαν δὲ καὶ Κυλλήνην, παρὰ Κύ-
 μνην, πλησίον Θαλάσσης, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ ἀπ' ἐκείνων
 ἔχουσι. Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Κῦρος, ἤδη σκοταῖος
 ἀναγαγὼν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Θυμβράοις.

46 Ἐν δὲ τῇ μάχῃ τῶν μὲν πολεμίων Αἰγύπτιοι μόνοι εὖ-
 δοκίμησαν· τῶν δὲ σὺν Κύρῳ τὸ Περσῶν ἰππικὸν κράτι-
 στον ἔδοξεν εἶναι· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν διαμένει ἡ ὄπλισις, ἣν

Quid in hoc
 paelio plu-
 rimum va-
 luerit, bre-
 viter com-
 memoratur.

συγγιγνώσκεισθαι] *veniam dare vel ignoscere* vertunt Gabriel, Camerarius et Leonclavius. Sed ita deberet esse *συγγιγνώσκειν*. Simplex *γιγνώσκεισθαι* est in Bodl. et Guelf. *Hujus enim solius misereri se dixerunt* vertit Philelphus, Brodæus *συγγιγνώσκειν, veniam dare*: habet in Commentario ad h. l. Muretus *ταῦτα γὰρ μόνον συγγιγνώσκειτε* corrigebat; Zeune totam sententiam spuriam censebat; vulgatum Weiske interpretabatur: *eum hoc (Cræso) solo sibi notitiam intercedere*. Quæ significatio græcis non ineft. Mihi non liquet.

45. Καὶ οἱ] Altorfinus liber Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι καταμείναντες—πιστοὶ βασιλεῖ διαμ.—Αἰγυπτίων πόλεις καλοῦνται.

Λάρισσαν δὲ] Recte vulgatum *σε* ita correxit Zeune, qui *Κυλλήνην* suspicatur occupasse locum oppidi notioris *Καρήνη* apud Herodotum vii. 42. deinde verba *παρὰ Κύμνην* putat transposita, et pertinere ad Larissam proprie, quæ *περὶ Κύμνην* dicatur a Stephano Byzantino. Noster Hellenicorum iii. 1, 7. *Λάρισσαν τὴν Αἰγυπτίαν καλουμένην* Æolidis memorat. Cyllenem nemo præter Xenophonem nominavit.

οἱ ἀπ' ἐκείνων] Atque horum posteros fuisse in exercitu Artaxerxis, du-

cente Tissapherne Anabaf. i. 8, 9. probabilis est ibi Zeunii opinio, eo quidem magis, quod ibidem ii. 5, 13. *Ægyptii Persis inimici* dicuntur. Cognovit igitur horum ipsorum Ægyptiorum virtutem auditu et factis Xenophon; nec erat, cur de narrationis fide dubitaret Weiske, adlegans lectorem ad Interpretes Curtii iv. 1, 30.

ταῦτα] deinceps δὲ ex Guelf. addidit Zeune.

ἀναγαγὼν] Cum Suida pro ἀναγαγὼν dictum interpretatur Zeune. Nomen oppidi sequens est ex Juntina, Philel. Budensi, Guelf. Altorf. *Θυμβράοις* cum Aldina Steph. Cf. ad vi. 2, 11. Formam *σκοταῖος* dant in Hellenicis iv. 5, 18. Edd. pr. in Anabasi ii. 2, 17. Suidas.

46. μάχῃ] Ad Sardes commissa secundum Herodotum i. 80. anno a. C. 546. e computo Reizii, uti admonet Zeune. μὲν omittit Altorf. deinde dat *τότε Περσόν*.

ὥστ' ἔτι] Stephanus eumque secuti Hutchinon et Weiske ἔτι omiserunt: ὥστε καὶ ἔτι Altorfinus liber.—Paulo intolentior est dictio ἣν τοῖς ἰππεῦσι κατεσκευάσει; ufatior erat ἢ τοῖς ἰππείας κατ. ut supra vi. 1, 51. τοῖς ἰπποῦς χαλκοῖς προβλήμασι κατεσκευάσατο.

τότε Κύρος τοῖς ἰππεῦσι κατεσκεύασεν. Εὐδοκίμησε δὲ 47
 ἰσχυρῶς καὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα· ὥστε καὶ τοῦτο
 ἔτι καὶ νῦν διαμένει τὸ πολεμιστήριον τῷ αἰεὶ βασιλεύ-
 οντι. Αἱ μέντοι κάμηλοι ἐφόβουν μόνον τοὺς ἵππους, οὐδ' 48
 μέντοι κατέκαινόν [γε] οἱ ἐπ' αὐτῶν ἰππεῖς, οὐδ' αὐτοί
 γε ἀπέθνησκον ὑπὸ ἰππέων· οὐδεὶς γὰρ ἵππος ἐπέλαζε.
 Καὶ χρήσιμον μὲν ἐδόκει εἶναι· ἀλλὰ γὰρ οὔτε τρέφειν 49
 οὐδεὶς ἐθέλει καλὸς κἀγαθὸς κάμηλον, ὥστ' ἐποχεῖ-
 σθαι, οὔτε μελετᾶν, ὡς πολεμήσων ἀπὸ τούτων. Οὕτω
 δὴ ἀπολαβοῦσαι πάλιν τὸ ἑαυτῶν σχῆμα, ἐν τοῖς σκευο-
 φόροις διάγουσι.

CAP. II.

ΚΑΙ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Κύρον, δειπνοποιησάμενοι καὶ Sardibus
 Φύλακας κατασθισάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθησαν. rursus Croe-
 Κροῖσος μέντοι εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε σὺν τῷ στρα- sum custo-
 τεύματι· τὰ δ' ἄλλα Φύλα ὅποι ἐδύνατο προσωτάτω ἐν diri jubet,
 τῇ νυκτὶ τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ ἕκαστος ἀπεχώρει. Ἐπεὶ δὲ 2 et ob præ-
 ἡμέρα ἐγένετο, εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεϊς ἦγεν ὁ Κύρος. Ὡς δ' egredie
 ἐγένετο πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεϊσι, τὰς τε μηχανὰς castigat
 Chaldaeos.

47. Εὐδοκίμησε δὲ] Altorfinus liber
 δὲ omisit. τὸ πολεμιστήριον absque no-
 mine adjecto durum mihi videtur:
 nec comminiscor, cur τῷ αἰεὶ βασι-
 λεύοντι dixerit, non τοῖς Πέρσαις.

48. μόνον] Altorf. μὲν τῷ ὄντι, quod
 propter sequens μέντοι, positum pro
 δὲ et respondens præcedenti μὲν, placet.
 Weiskio non placebat hujus
 loci sententiarum conformatio, ne-
 xus et ordo: nec credebatur auctorem
 tam negligenter scripsisse; et quæ-
 dam certe depravata esse putabat.

[γε] οἱ] Seclufi inutilem particu-
 lam quam abesse mallet.

49. ἑαυτῶν σχῆμα] Altorf. αὐτῶν.
 Vocabulum σχῆμα fingulari usu fig-
 nificat ornatum camelorum ad belli-
 cum usum instructarum.

1. Φύλακας] Vulgatum φυλακὰς
 mutavi. Cf. ad v. 1, 30.

Σάρδεων] Zonaras Σάρδεϊς dedit.
 deinde ὅση cum Guelf. Ita paulo
 post est ὅση ἡδύνατο ἕκαστος τῆς πό-
 λεως, ἔφυγον. Quod statim de Cyro
 sequitur ἐπὶ Σάρδεϊς est contra Sar-
 des, at ἐπὶ Σάρδεων est versus Sardes.

2. Ἐπεὶ δὲ] Ita vulgatum ἐπειδὴ δὲ
 correxi—Guelf. ἐπεὶ δὲ δὴ dat, deinde
 ἦγες Κύρος cum Altorf. et Juntina.

τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεϊσι] Mœnia
 Sardinum et ἐρύματα deinde munitio-
 nes vertit Camerarius. Weiske mu-
 ros urbis interpretatur, ἔρυμα vero
 arcem. Verum nullo modo græce
 urbis muri τὸ ἐν Σάρδεϊσι τείχος bis
 dici potuit, sed est potius idem quod
 statim τὸ Σαρδιανῶν ἔρυμα dicitur, arx

ἀνίστη, ὡς προσβαλῶν πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ κλίμακας
3 παρεσκευάζετο. Ταῦτα δὲ ποιῶν, κατὰ τὰ ἀποτομώ-
τατα δοκοῦντα εἶναι τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος τῆς ἐπιού-

urbis, ἀκρόπολις, ἄκρα. Ubi Xenophon ab arce muros urbis distinguit, utitur plurali: ὡς δ' ἐγένετο δῆλον ὅτι εἶχετο τὰ ἄκρα, πάντες δὲ ἔφυγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν, ὅση ἠδύνατο ἕκαστος τῆς πόλεως. Possunt tamen, fa-
teor, etiam hic τεῖχη esse arcis: tum vero lectio vulgata τὰ Σαρδ. ἐρύματα erit servanda, et τὸ τεῖχος de muris urbis explicandum.

ὡς προσβαλῶν] Ita suadente Zeunio pro προσβαλῶν scriptit Weiske, qui tamen in vocula ὡς argutatur, quasi Cyrus non eo consilio machinas seu turres ad muros urbis (ita enim vertit) admoverit et scalas parari iufferit, ut eam vi expugnaret, sed ut Sardoniorum oculos et animos in alienum locum averteret. Vertit ergo ὡς προσβαλῶν quasi operibus impetum pararet, machinas admovet; “idque, ut res et sequentia significant, ab ea parte, qua facillime irrumpi posse videretur. Interim noctu in arcem quam maxime prærupta erat, et tutissima videbatur, Chaldaeos et Persas ascendere iubet, reliquis haud dubie ad opera relictiis. Igitur perspicuitatis causa post Ταῦτα δὲ ποιῶν incidit, et post ἐρύματος incisum, ut alienissimum, “sustuli.” Hucusque Weiske, qui debebat vocabula accuratius investigare, et loci positum explicare.

3. ποιῶν—ἀναβιβάζει] historicorum more dictum pro ποιήσας ἀνεβίβαζε.

τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος] Præ vulgari τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματα placuit Zeunio et Weiskio scriptura marginis Steph. Guelf. Zonaræ: vulgarem contra servatam maluit Hemsterhusius ad Luciani tom. i. p. 501. Zeunius ratione hac utitur: Ex Herodoto i. 84. patere, ut ex sequentibus, non omnia ἐρύματα vel munimenta seu muros urbis fuisse præruptos et inaccessos sed tantum partem non urbis sed arcis, qua etiam arx clam fuerit occupata. Igitur τὸ Σαρδιανῶν ἐρύμα esse arcem Sardoniorum, quæ mox dicitur ἀκρόπολις, τὰ ἄκρα et bis ἡ ἄκρα apud Ælianum V. H. i. 25. ἡ ἄκρα ἢ ἐν Σάρδεσι ut apud Polybium vii. 4. quæ locum dignum

esse, qui comparatur cum nostro. Recte, nec habet ulla locum dubitatio ἐρύμα esse idem quod ἀκρόπολις et ἄκρα. Verum in Xenophonte difficultatem etiamnum et quidem permagnam habet, quod post τεῖχος, ἐρύματος et ἄκρας captæ mentionem denuo τεῖχῶν nomen ponitur, quæ diversa esse oportet a τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι. In Herodoti loco i. 80. et 84. nihil præfidii petere licebit. Simpliciter enim τὸ τεῖχος, etiam τὸ τεῖχος τῶν Λυδῶν vocatur, et ubi de Mardi Hyrcæadæ invento fermo est, κατὰ τοῦτο τῆς ἀκροπόλιος, τῆ οὐδὲις ἐτέτακτο φύλακος—ἀπότομός τε γὰρ ἐστὶ ταύτη ἡ ἀκρόπολις καὶ ἄμαχος: deinde κατὰ τὸ ἄλλο τεῖχος περιεικέας τῆ ἢ ἐπίμαχον τὸ χωρίον τῆς ἀκροπόλιος—ἐστὶ δὲ πρὸς τοῦ Τρωάλου τετραμμένον τῆς πόλιος. Tantum id lucratur ex Herodoti notitia partem urbis munitissimam, quæ τεῖχος et ἀκρόπολις dicitur, conversam contra montem Tmolium fuisse. Ab ista arce Herodotus τὸ ἄστυ ibidem et cap. 88. τὸ τῶν Λυδῶν ἄστυ distinguit. Arce igitur inclusus cum copiis suis videtur esse captus Cræsus; hinc ἀλισκομένου δὲ τοῦ τείχους ἦτε τῶν τις Περγείων ἀλλογνώσας Κροῖσον ὡς ἀποκτενέων. Igitur in Xenophonte tutius nunc licebit τὸ ἐν Σάρδεσι τεῖχος, et sicubi deinde simpliciter τεῖχος nominatur, uti τὸ τῶν Σαρδιανῶν ἐρύμα, uti apud Herodotum τὸ τῶν Λυδῶν τεῖχος, de arce interpretari: contra τὰ τεῖχη alia ratione interpretari debemus, nec ullo modo lectio antiqua τὰ ἀποτομώτατα τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματα ad illa trahi possunt: quantum video magnum virum, ubi Luciani locum de arce Sardoniorum (tom. iii. p. 43. ed. Bipont.) explicat: τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν τὴν τὸ τριπλοῦν τεῖχος de triplice isto muro arcis Xenophontis ἐρύματα interpretatum esse. Si triplex urbis murus commemoratus fuisset ab historico, facile istuc τὰ τεῖχη a Xenophonte nominata, ut diversa a τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι et τῷ τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματος, trahere liceret. Nunc dubius hæreo; et tamen τὰ τεῖχη

σης νυκτὸς ἀναβιβάζει Χαλδαίους τε καὶ Πέρσας. Ἠγήσατο δὲ αὐτοῖς ἀνὴρ Πέρσης, δούλος γεγενημένος τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει τινὸς Φρουρῶν, καὶ καταμεμαθηκώς κατάβασιν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἀνάβασιν τὴν αὐτήν. Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦτο δῆλον, ὅτι εἶχετο τὰ ἄκρα, 4 πάντες δὲ ἔφευγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν, ὅπη ἠδύνατο ἕκαστος τῆς πόλεως. Κῦρος δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εἰσήει εἰς τὴν πόλιν, καὶ παρήγγειλεν, ἐκ τῆς τάξεως μηδένα κινεῖσθαι. Ὁ δὲ Κροῖσος, κατακλεισάμενος ἐν τοῖς βα- 5 σιλείοις, Κῦρον ἐβόα· ὁ δὲ Κῦρος τοῦ μὲν Κροῖσου Φύλακας κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀπαγαγὼν πρὸς τὴν ἐχομένην ἄκραν, ὡς εἶδε τοὺς μὲν Πέρσας φυλάσσοντας τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἔδει, τὰ δὲ τῶν Χαλδαίων ὄπλα ἔρημα, (καταδεδραμήκεσαν γὰρ ἀρπασόμενοι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν) εὐθύς συνεκάλεσεν αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἶπεν αὐ-

ad urbis muros quam ad triplicem arcis murum referre malim. In causa maxima dubitationis nostrae est ambigua Xenophontis dictio. Multa egregia ex historicis antiquis de Sardium arce dolo capta repetiit et docet Hemsterhusius ad Luciani locum, ex quibus huc pertinet locus Strabonis xiii. p. 928. de Sardibus ἄκραν εὐρεκῆ ἔχουσα, magis etiam locus Charonis Lampfaceni apud Plutarchum contra Herodotum disputantem: εἰλεῖν τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα χωρὶς τοῦ τείχεος τοῦ βασιλικίου. Omnium aptissimus est locus Polybii vii. c. 15. ubi Sardium arx dolo capta narratur simili vel plane eodem: συνθεωρήσας δὲ τὸ κατὰ τὸν καλούμενον Πρίωνα τείχος ἀφυλακτούμενον, οὗτος δ' ἴσσι τόσος ὁ συνάπτων τὴν ἄκραν καὶ τὴν πόλιν. Pars igitur ea loci ubi urbs conjungebatur cum arce πριῶν audit: quam puto ad Tmolum montem pertinuisse, nomen a similitudine ferrae vel asperitate nactum. Strabo libro xiv. ubi Ephesi situm depingit: ἰκαλεῖτο μὲν λεπρῆ ἀκτὴ ὁ πριῶν ὑπερκείμενος τῆς νῦν πόλεως, ἔχων μέρος τοῦ τείχεος αὐτῆς· τὰ γοῦν ὅπι-

σθαι τοῦ πριῶνος κτήματα ἔτι νυνὶ λέγεται ἐν τῇ Ὀπισθαλεπρία. Antoninus Liberalis ex Boeo γῆς τῆς Ἐφesiaς, ἢ ἐστὶ νῦν ὁ πριῶν παρὰ τὴν πόλιν narrans cap. 11. eundem locum intelligi vult; adeo ut scriptura dubia fit; collem et partem montis, forte Tmoli, urbi Epheso et Sardibus imminentem, praeptum, utrobique dici, manifestum est.

κατάβασιν] In Altorf. sequitur τινὰ, sed punctis impositis damnatum. In Guelf. deinde est καὶ τὴν ἀνάβασιν τὴν αὐτήν. Mihi τινὰ additum praeplicet.

ποταμὸν] Apud Herodotum v. 101. medium forum praetereuntem; Ovidius Metam. xi. 137. vicinum Sardibus annem Paftolum vocat.

4. τὰ ἄκρα] Libri Brodæi ἢ ἄκρα. Post ἕκαστος ex libris Brodæi, Budensii, margine Steph. Guelf. Altorf. verba τῆς πόλεως addidi.

5. ἐβόα] Clamans advocabat in auxilium contra militum irruentium insolentiam: deinde κατέλιπεν Guelf.

ὄπλα ἔρημα] Tentoria deserta vertit Muretus vitium Philelphæe versiois

ὁ τοῖς, ἀπιέναι ἐκ τοῦ στρατεύματος ὡς τάχιστα. Οὐ γὰρ ἂν, ἔφη, ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας. Καὶ εὖ μὲν, ἔφη, ἐπίστασθε, ὅτι παρεσκευαζομένη ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατευομένους πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι· νῦν δέ, ἔφη, μὴ θαυμάζετε, ἢν τις καὶ ἀπιούσιν ὑμῖν κρείττων ἐντύχη. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι ἔδεισάν τε καὶ ἰκέτευσον παύσασθαι ὀργιζόμενον, καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀποδώσειν ἔφασαν. Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι οὐδὲν αὐτῶν δέοιτο. Ἄλλ' εἰ με, ἔφη, βούλεσθε παύσασθαι ἀχθόμενον, ἀπόδοτε πάντα, ὅσα ἐλάβετε, ταῖς διαφυλάξασι τὴν ἄκραν. Ἦν γὰρ αἰσθάνονται οἱ ἄλλοι στρατιῶται, ὅτι πλεονεκτοῦ-

8 σιν οἱ εὐτακτοὶ γεγόμενοι, πάντα μοι καλῶς ἔξει. Οἱ μὲν δὴ Χαλδαῖοι οὕτως ἐποίησαν, ὡς ἐκέλευσεν ὁ Κύρος· καὶ ἔλαβον οἱ πειθόμενοι πολλὰ καὶ παντοῖα χρήματα. Ὁ δὲ Κύρος καταστρατοπέδευσας τοὺς ἑαυτοῦ, ὅπου ἐδόκει ἐπιτηδεύτατον εἶναι τῆς πόλεως, μένειν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρήγγειλε καὶ ἀριστοποιεῖσθαι.

9 Ταῦτα διαπραξάμενος, ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν Κροῖσον. Ὁ δὲ Κροῖσος ὡς εἶδε τὸν Κύρον, Χαῖρε, ᾧ δέσποτα, ἔφη· τοῦτο γὰρ ἡ τύχη καὶ ἔχειν τὸ ἀπὸ τοῦδε

10 δίδωσί σοι, καὶ ἐμοὶ, πρῶσαγορεύειν. Καὶ σύ γε, ἔφη,

Croesum ar-
cessitum
Cyrus hu-
maniter fa-
lutat,
et ejus

increpans. Cf. ad Hellenicorum ii. 4, 6. deinde ἀρπαζόμενοι ἐκ τῶν οἰκιῶν a prima manu scriptum habet Guelf. ὡς τάχιστα] Ex folio Altorfino libro ὡς accessit.

6. συστρατευομένους] Edd. pr. στρατιωμένους cum Stephaniana facit Guelf. et Altorf.

κρείττων ἐντύχη] Minæ ambiguae magis feriunt animos; recte admonente Zeunio.

7. ἔδεισάν τε] Altorf. τε et deinde πάντα omittit: neutrum male.

8. ἐδόκει ἐπιτηδεύτατον] Vulgo insertum articulum τὸ folus Altorf. omittit, quem sequor. deinde εἶναι et

postea ἐπὶ male Guelf. omittit. ὅπλα sunt h. l. castra: alioquin ἐν ὅπλοις debet esse, si arma significare voluisset.

καὶ ἀριστοπ.] Copulam ex libro Camerarii adjecit altera Stephani Editio, assentiente Altorfino.

9. ᾧ δέσποτα, ἔφη] Altorf. ἔφη, ᾧ δέσποτα.

καὶ ἔχειν] Copula mihi incommoda et superflua videtur; et malim scriptum alicubi reperiffem: ἡ τύχη καὶ δὴ (i. e. ἤδη) ἔχειν τὸ ἀπὸ τοῦδε.

10. σύ γε] Nempe χαῖρε. Altorfinus post ἀνδραποι infercit γε.

ὦ Κροῖσε· ἐπεὶπερ ἄνθρωποι ἐσμὲν ἀμφοτέροι. Ἄταρ, confilio de non diripi- enda urbe caret.
 ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἀρ' ἂν τι μοι ἐθέλῃσαι συμβουλευσαι ;
 Καὶ βουλοίμην γ' ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀγαθόν τι σοι εὐρεῖν·
 ταῦτο γὰρ ἂν οἶμαι ἀγαθὸν καὶ μοι γενέσθαι. Ἄκουσον ¹¹
 τοῖνον, ἔφη, ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ ὄρων τοὺς στρατιώτας
 πολλὰ πεπονηκότας, καὶ πολλὰ κεκινδυνευκότας καὶ νῦν
 νομίζοντας πόλιν ἔχειν τὴν πλουσιωτάτην τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
 μετὰ Βαβυλῶνα, ἀξιώσας ἀφελῆσθαι τοὺς στρατιώτας.
 Γινώσκω γὰρ, ἔφη, ὅτι, εἰ μὴ τινα καρπὸν λήψονται
 τῶν πόνων, οὐ δυνήσομαι αὐτοὺς πολὺν χρόνον πειθομέ-
 νους ἔχειν. Διαρπάσαι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐφείναι τὴν πό-
 λιν οὐ βούλομαι. τὴν τε γὰρ πόλιν νομίζω ἂν διαφθαρή-
 ναι, ἐν τε τῇ ἀρπαγῇ εὖ οἶδ' ὅτι οἱ πονηρότατοι πλεονεκτή-
 σιαν ἂν. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κροῖσος ἔλεξεν, Ἄλλ' ἐμέ, ¹²
 ἔφη, ἕασον λέξαι, πρὸς οὓς ἂν ἐγὼ Λυδῶν ἐθέλω, ὅτι
 διαπέπραγμαί παρὰ σοῦ μὴ ποιῆσαι ἀρπαγὴν, μηδὲ
 εἶσαι ἀφανισθῆναι παῖδας καὶ γυναῖκας· ὑπεσχόμην
 δέ σοι ἀντὶ τούτων, ἧ μὴν παρ' ἐκόντων Λυδῶν ἔσσεσθαι
 πᾶν, ὅ τι καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἐστὶν ἐν Σάρδεσιν. Ἦν γὰρ ¹³
 ταῦτα ἀκούσωσιν, οἶδ', ὅτι ἤξει σοι πᾶν, ὅ τι ἐστὶν ἐνθάδε

συμβουλευσαι] Herodotus i. 88. Cræsi confilium a Cyro non expetitur habet.

ἀγαθὸν εὐρεῖν] Utilis esse velim. cf. Histor. gr. iv. 1, 10. Post βουλοίμην Altorf. γε omisit.

11. τῶν ἐν τῇ] Ald. Steph et Guelf. τῶν omittunt, quod ex Brodæi libris et Zonara recte revocavit Zeune, male omisit denuo Weiske.

τοὺς στρατιώτας] Hæc verba liber Gabr. omittit, hinc etiam posterior Stephaniana: eorum loco Muretus αὐτοὺς poni malebat.

εἰ τι μὴ] Altorf. εἰ μὲν τινα καρπὸν τῶν πόνων λήψονται.

νομίζω ἂν] Ita ex Guelf. scripsi pro νομίζω ἄμα. sequens πονηρότατοι est ex libris Brodæi, Philel. Bodl. Guelf. Altorf. pro πονηροί. Articulum ante

ἀρπαγῇ omisit Altorf.

πλεονεκτήσιαν ἂν] Guelf. omisso ἂν habet πλεονεκτήσιαν. In Altorf. omisso ἂν esse πλεονεκτήσιαν monet Fischer ad Weller. ii. p. 388. Sententia eadem est apud Livium v. 20. cum ita ferme eveniat, ut seignior sit prædator, ut quisque laboris periculi que præcipuam petere partem soleat.

12. ἐθέλω] Altorf. θέλω. deinde διαπέπραγμαί ἐγὼ παρὰ—ὑπισχνούμαι.

καλὸν καὶ ἀγαθὸν] Statim sequitur ὅτι ἐστὶν ἐνθάδε καλὸν καὶ ἀγαθόν. supra dicuntur vi. 2, 22. ἀγαθὰ Λυδία. Herodotus i. 207. ἀγαθὰ Περσικὰ dicit, et statim καλὰ μεγάλα subjungit, et epulas opipare paratas ἀγαθὰ πολλὰ vocat. Vide etiam supra v. 5, 19.

13. ἤξει σοι] Ita ex Altorf. correxi

καλὸν κτῆμα ἀνδρὶ καὶ γυναικί· καὶ ὁμοίως εἰς νεώτα πολλῶν καὶ καλῶν πάλιν σοὶ πλήρης ἢ πόλις ἔσται.

Ἦν δὲ διαρπάσης, καὶ αἱ τέχναι σοὶ, ἅς πηγὰς Φασί
14 τῶν καλῶν εἶναι, διεφθαρμέναι ἔσονται. Ἐξέσται δὲ
σοὶ ἰδόντι [ταῦτα ἐλθόντα] ἔτι καὶ περὶ τῆς ἀρπαγῆς
βουλεύσασθαι. Πρῶτον δὲ, ἔφη, ἐπὶ τοὺς ἐμοὺς θησαυ-
ροὺς πέμπε, καὶ παραλαμβανέτωσαν οἱ σοὶ Φύλακες
παρὰ τῶν ἐμῶν Φυλάκων. Ταῦτα μὲν δὴ ἅπαντα οὕτω
συνήνεσε ποιεῖν ὁ Κῦρος, ὥσπερ ἔλεξεν ὁ Κροῖσος.

15 Τάδε δέ μοι, ἔφη, πάντως, ὦ Κροῖσε, λέξον, πῶς σοὶ
ἀποβέβηκε τὰ ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου· σοὶ γὰρ δὴ
λέγεται πάνυ θεραπευῆσθαι ὁ Ἀπόλλων, καὶ σὲ πάν-
16 τα ἐκείνω πειθόμενον πράττειν. Ἐβουλόμην γ' ἂν, ὦ
Κῦρε, οὕτως ἔχειν· νῦν δὲ πάντα τὰναντία εὐθύς ἐξ ἀρ-
χῆς πράττων προσηνέχθην τῷ Ἀπόλλωνι. Πῶς δέ;
ἔφη ὁ Κῦρος, δίδασκε· πάνυ γὰρ παράδοξα λέγεις.
17 Ὅτι πρῶτον μὲν, ἔφη, ἀμελήσας ἐρωτᾶν τὸν Θεὸν, εἴ τι

Exponit
Croetus de
oraculis A-
pollinis fibi
datis, et
suam 16
incusat im-
pruden-
tiam.

librorum ceterorum ἤξουσι, cui ἄγον-
τες vel φέροντες adjungi viri docti vo-
luerunt; cum Mureto et Leonclavio
ἄξουσι dedit Zeune et Weiske, idque
Philephum expressisse censent: fu-
turum scio ut afferant.

καὶ ὁμοίως] Juntina copulam omi-
sit, ut σοὶ post πάλιν Guelferb. Pro
ἔσται in Junt. A. Insign. est ἔστιν.

τέχναι] Artes, quas desiderat fru-
tuosa vitium, olearum, ficuum cul-
tura, præcipue intelligi, comparato
loco vi. 2, 22. monet Weiske.

14. Ἐξέσται] Ita libri Brodæi,
Philel. Budensis, Bodl. Guelf. Altorf.
pro ἔξεισι, quod jam Muretus corre-
xit.

ἰδόντι] Zeuniana ἰδόντι ταῦτα, ἐλ-
θόντα ἔτι posuit ex Junt. Guelf. et
Altorfino, cum antea esset ἰλθόντι,
quod Muretus deleri voluit. Zeu-
nius ἰλθόντα verbo βουλεύσασθαι jun-
ctum rei celeritatem significare puta-
bat; igitur vertebat *statim statuere*.
Weiske dedit ταῦτα ἰλθόντα, ut res a

Sardianis allatæ significantur; ita
esse ἔρεσθαι vi. 2, 22. Mihi ver-
bum ἰλθόντι ex varietate lectio-
nis ἰδόντι ortum videbatur, et pro ταῦτα
textus Guelf. τὰ ἐλθόντα margo ταῦ-
τα adscriptum habet: ubi τὰ mihi
ex varietate præcedentis ἰδόντι ortum
videbatur. Igitur utrumque voca-
bulum seclufi: nam ταῦτα nimis
longe remotum est a verbis πᾶν ὅ τι
καλὸν et cetera.

ἅπαντα οὕτω] Altorf. πάντα οὕτως
συνήνεσε ὁ Κῦρος ποιεῖν.

15. Τάδε δέ] Guelf. Τάδε μοι πάν-
τως, ἔφη.

πῶς σοὶ] Ex Altorfino libro σοὶ in-
ferui: idem deinde τὰ ἐν Δελφοῖς
χρηστήρια dat.

πάνυ] Ex libro Brodæi et Guelf.
γε addidit Zeune: verum Brodæi li-
bri πάνυ γε θεραπευῆσθαι scriptura vitii
originem fatis monstrat.

16. ἰβουλόμην γ' ἂν] Ita suadente
Mureto scripsi pro ἰβ. δ' ἂν. Guelf. δὲ
omisit.

ἐδεόμην, ἀπεπειρώμην αὐτοῦ, εἰ δύναίτο ἀληθεύειν. Τοῦτο δὲ μὴ ὅτι ὁ Θεὸς, ἔφη, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι καλοὶ καγαθοὶ, ἐπειδὴν γινώσκιν ἀπιστούμενοι, οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας. Ἐπεὶ μέντοι ἔγνω καὶ μάλα ἄτοπα ἐμοῦ 18 ποιῶντος, καὶ πρόσω Δελφῶν ἀπέχοντος, οὕτω δὴ πέμπω περὶ παίδων. Ὁ δὲ μοι τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἀπεκρίνατο 19 ἐπεὶ δὲ ἐγὼ πολλὰ μὲν πέμπων ἀναθήματα χρυσᾶ, πολλὰ δὲ ἀργυρᾶ, πάμπολλα δὲ θύων, ἐξίλασάμην ποτὲ αὐτὸν, ὡς ἐδόκουν, τότε δὴ μοι ἀποκρίνεται ἐρωτῶντι, τί ἂν μοι ποιήσαντι παῖδες γένοιτο· ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι ἔσοιντο. Καὶ ἐγένοντο μὲν, (οὐ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἐψεύ-20 σατο) γενόμενοι δὲ οὐδὲν ᾤνησαν. Ὁ μὲν γὰρ κωφὸς ὢν διατελεῖ· ὁ δὲ, ἄριστος γενόμενος, ἐν ἀκμῇ τοῦ βίου ἀπώλετο. Πιεζόμενος δὲ ταῖς περὶ τοὺς παῖδας συμφοραῖς, πάλιν πέμπω, καὶ ἐπερωτῶ τὸν Θεὸν, τί ἂν ποιῶν τὸν λοιπὸν βίον εὐδαιμονέστατα διατελέσαιμι· ὁ δὲ μοι ἀπεκρίνατο,

Σαυτὸν γιγνώσκων, εὐδαίμων, Κροῖσε, περάσεις.

Ἐγὼ δὲ ἀκούσας τὴν μαντείαν ἤσθην· ἐνόμιζον γὰρ, 21 τό [γε] ῥᾶστόν μοι αὐτὸν προστάζαντα τὴν εὐδαιμονίαν δίδοναι. Ἄλλους μὲν γὰρ γιγνώσκειν τοὺς μὲν οἷόν τ'

17. ἀπεπειρώμην] Herodotum com-
para i. 46.

Τοῦτο δὲ] Guelf. Τοῦτο δὲ, ἔφη, (ut
Altorf.) μὴ ὅτι ὁ Θεός, (μὴ ὅτι Θεός Al-
torf.) ἀλλά.

18. ἔγνω] Leonclavii conjectura
ἔγνων ab Hutchinsono recepta argu-
mentationem inducere prorsus absur-
dum et ridiculam videtur Zeunio et
Weiskio. Stephano non item, nec
mihi, si, uti par est facere, cum viro
docto post ἔγνων intelligas ex superio-
ribus ἀληθεύοντα αὐτόν. Contra vul-
garis lectio difficilis mihi videtur, et
intelligendum πάντα post verbum
ἔγνω. Quæ vero sint ἄτοπα illa, co-
gnosces ex Herodoto.

19. ἀναθήματα] Recenset Herodo-

tus i. 50. seqq.

23. οὐ γὰρ οὐδὲ] Ita cum Altorfino
libro pro οὐδὲ γὰρ οὐδὲ scripsi.

διατελεῖ] Ita cum Altorfino dedi
pro διετέλει. Cræsus nondum rescivi-
erat vel animadverterat, quod acci-
diffe filio hucusque muto narrat He-
rodotos i. 85. filium vocis usum su-
bito in periculo patris capitali acce-
pisse.

ἀπώλετο] Atyis, de quo Herodotus
i. 34. deinde simplex ἐρωτῶ dat Al-
torf.

21. Ἐγὼ δὲ] Ita Stephaniana altera
pro Ἐπεὶ δὲ ex libro Gabr. (cum quo
facit Altorfinus) dedit: sequens γε a
Guelf. omissum, ut inutile, seclusi.

εἶναι, τοὺς δ' οὐκ ἑαυτὸν δὲ, ὅστις ἐστὶ, πάντα τινὰ ἐνό-
 22 μίζον ἄνθρωπον εἰδέναι. Καὶ τὸν μετὰ ταῦτα δὴ χρό-
 νον, ἕως μὲν εἶχον ἡσυχίαν, οὐδὲν ἐνεκάλουν μετὰ τὸν τοῦ
 παιδὸς θάνατον ταῖς τύχαις. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεπέισθην
 ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου ἐφ' ὑμᾶς στρατεύεσθαι, εἰς πάντα
 κίνδυνον ἦλθον· ἐσώθην μέντοι οὐδὲν κακὸν λαβών.
 Οὐκ αἰτιῶμαι δὲ οὐδὲ τάδε τὸν Θεόν. Ἐπεὶ γὰρ ἔγνων
 ἑμαυτὸν μὴ ἰκανὸν ὑμῖν μάχεσθαι, ἀσφαλῶς σὺν τῷ
 23 Θεῷ ἀπῆλθον, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν ἐμοί. Νῦν δὲ αὖ
 πάλιν ὑπὸ τε πλοῦτου τοῦ παρόντος διαφρυπτόμενος, καὶ
 ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν
 δώρων, ὧν ἐδίδοσάν μοι, καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ με κο-
 λακεύοντες ἔλεγον, ὡς, εἰ ἐγὼ ἐθέλωμι ἄρχειν, πάντες
 ἂν ἐμοὶ πείθοιντο, καὶ μέγιστος ἂν εἶην ἀνθρώπων· ὑπὸ
 τοιούτων δὴ λόγων ἀναφυσώμενος, ὡς εἶλοντό με πάντες
 οἱ κύκλω βασιλεῖς προστάτην τοῦ πολέμου, ὑπεδεξά-
 μην τὴν στρατηγίαν, ὡς ἰκανὸς ὧν μέγιστος γενέσθαι·
 24 ἀγνοῶν ἄρα ἑμαυτὸν, ὅτι σοὶ ἀντιπολεμιεῖν ἰκανὸς ὤμην
 εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ Θεῶν γεγονότι, ἔπειτα δὲ διὰ βασι-
 λέων πεφυκότι, ἔπειτα δ' ἐκ παιδὸς ἀρετὴν ἀσκούντι·
 τῶν δ' ἐμῶν προγόνων ἀκούα τὸν πρῶτον βασιλεύσαντά
 ἄμα τε βασιλέα καὶ ἐλεύθερον γενέσθαι. Ταῦτ' οὖν

ἑαυτὸν δὲ] Altorfinus δὲ omisit.

22. χρόνον—ἡσυχίαν] Hæc in Altorfino defunt, et paulo antea scriptum est καὶ τὸ μετὰ ταῦτα δὴ, sed ὡς literam ex articulo τὸν abraham esse apparet, deinde usus loquendi ἐπεὶ δὲ ἀνεπέισθην scribere jubet.

οὐδὲ τάδε] Altorf. οὐδὲ ἄδε. Voluit fortasse οὐδὲ ἄδε.

ἰκανόν] Guelf. a prima manu ἰκανῶς scriptum habet; deinceps εἶναι addit Altorf. recte, puto.

23. πάντες ἂν] Philadelphus vertit: omnibus in rebus: quasi scriptum legisset πάντα ἂν, vel, quod est in mar-

gine Steph. πάντων τ' ἂν. Guelf. ἂν μοι τοιούτων δὲ] Ita pro δὲ Juntino, Castalio et Steph. dederunt, assentiente Altorfino libro.

24. ἐκ Θεῶν] Gentis enim regis Perfidarum auctor perhibebatur Perseus, Jovis ex Danae filius. Cf. supra i. 2, 1.

διὰ βασιλέων] A longa regum præcedentium ferie prognato et orto.

ἄμα τε] Altorf. τε omittit. De Gyge compara Herodotum i. 7. Platonem libro ii. de Republica, quem sequitur Cicero Officior. iii. 9. Justinum i. 7, 17.

ἀγνοήσας, δικαίως, ἔφη, ἔχω τὴν δίκην. Ἀλλὰ νῦν 25
 γὰρ, ἔφη, ᾧ Κῦρε, γιγνώσκω μὲν ἑμαυτόν· σὺ δ', ἔφη,
 δοκεῖς ἔτι ἀληθεύσειν τὸν Ἀπόλλω, ὡς εὐδαίμων ἔσομαι
 γιγνώσκων ἑμαυτόν; Σέ δ' ἐρωτῶ διὰ τοῦτο, ὅτι ἀριστ'
 ἂν μοι δοκεῖς εἰκάσαι τοῦτο ἐν τῷ παρόντι· καὶ γὰρ δύ-
 νασαι ποιῆσαι.

Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Βουλὴν μοι δεῖς περὶ τούτου, ᾧ 26
 Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ σου ἐννοῶν τὴν πρόσθεν εὐδαιμονίαν, <sup>Cyri cle-
 mentia er-
 ga Cræsum.</sup>
 οἰκτεῖρω τέ σε, καὶ ἀποδίδωμι ἤδη γυναικὰ τε ἔχειν, ἣν
 ἔχεις, καὶ τὰς θυγατέρας, (ἀκούω γὰρ σοι εἶναι) καὶ
 τοὺς φίλους, καὶ τοὺς θεράποντας, καὶ τράπεζαν, σὺν
 οἴαπερ ἐζήτε· μάχας δέ σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ.
 Μὰ Δία μηδὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κροῖσος, σὺ ἐμοὶ ἔτι βουλευού 27
 ἀποκρίνασθαι περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας· ἐγὼ γὰρ ἤδη
 σοι λέγω, ἣν ταῦτά μοι ποιήσης, ἃ σὺ λέγεις, ὅτι, ἣν
 ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν, καὶ ἐγὼ
 συνεγίγνωσκον αὐτοῖς, ταύτην καὶ ἐγὼ νῦν ἔχων διάζω.
 Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Τίς δὴ ὁ ἔχων ταύτην τὴν μακαρίαν 28

25. ἀλλὰ νῦν γὰρ] Edd. pr. et Codd. plurimorum lectionem ἀλλὰ νῦν δὴ deferuit Hutchinso et in δὴ mutavit δὴ, quem sequitur Weiske, in Altorfino est ἀλλὰ νῦν γὰρ δέ.

σὺ δ', ἔφη] Ita cum Philepho et Guelf. Zeune pro σὺ δ' ἔτι δοκεῖς ἀληθεύειν. Altorf. σὺ δ', ἔφη, εἰ δοκεῖς ἔτι ἀληθεύειν.

ὅτι ἀριστ' ἂν μοι δοκεῖς] Guelf. omisso ἔτι in litura δοκῆς scriptum habet. τούτου ἐν τῷ παρόντι Altorf.

26. ἐγὼ γὰρ] Altorf. ἐγὼ δέ. sequens ἔχεις pro εἶχες Guelf. et Philel. dedit.

ἐζήτε] Edd. pr. Guelf. Altorf. ἐζῶ-
 τε, quod ex libris suis correxit Brodæus.

δέ σοι] Ex Guelf. δέ σε recepit Zeune antefatus loca Xenophontis aliena, ubi ἀφαιρεῖσθαι τινα τι dicitur. Similis est supra vii. 1, 44. τὰ ἐπὶ Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελῆν σφίσι ἰδεῖν-

θῆσαν. hoc sibi remittere, vel ex conditionibus detrahere rogabant.

27. τοίνυν] Castalio τὰ νῦν dedit; deinde σὺ ἐμοῦ Altorf. nihil tu igitur profecto jam consultes mecum, de mea felicitatis responsione vertit Camerarius. Ergo nihil tu profecto amplius deliberes, quid mihi de mea felicitate respondeas. Mihi tamen græcæ orationi durities quædam inesse videtur; quæ mollius fuisset, si esset μηδὲν ἔτι βουλευού ὅτι ἐμοὶ ἀποκρίναίαι ἂν περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας; displicet etiam τοίνυν, et videtur id Castalio corrigere voluisse.

ποιήσης, ἃ σὺ λέγεις] Guelf. ποιή-
 σαις ἃ λέγεις. Malim εἰ—ποιήσεις, ἃ
 λέγεις.

μακαριωτάτην] Altorf. μακαριστο-
 τάτην. recte, puto, et sic est Memorab. ii. 1, 33. τὴν μακαριστοτάτην εὐ-
 δαιμονίαν.

28. Τίς δὴ] Ex libro Gabr. mar-

βιοτήν; Ἡ ἐμὴ γυνή, εἶπεν, ὦ Κῦρε· ἐκεῖνη γὰρ τῶν μὲν ἀγαθῶν καὶ τῶν μαλακῶν καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν ἐμοὶ τὸ ἴσον μετεῖχε· φροντίδων δὲ, ὅπως ταῦτα ἔσται, καὶ πολέμου καὶ μάχης οὐ μετῆν αὐτῇ. Οὕτω δὴ καὶ σὺ δοκεῖς ἐμὲ κατασκευάζειν, ὥσπερ ἐγὼ, ἦν ἐφίλουν μάλιστα ἀνθρώπων ὥστε τῷ Ἀπόλλωνι ἄλλα μοι δοκῶ
 29 χαριστήρια ὀφειλήσειν. Ἀκούσας δὲ ὁ Κῦρος τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἐθαύμασε μὲν τὴν εὐθυμίαν· ἤγετο δὲ τὸ λοιπὸν, ὅποι καὶ αὐτὸς πορεύοιτο· εἶτ' ἄρα καὶ χρήσιμόν τι νομίζων αὐτὸν εἶναι, εἶτε καὶ ἀσφαλέςτερον οὕτως ἡγούμενος.

C A P. III.

Cyrus audita morte Abradatae funus ei splendidum parat: cumque Panthea prope maritum gladio incubuisset, utrique amplissimum poni jubet monumentum.

ΚΑΙ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. Τῇ δ' ὑστεραία καλέσας ὁ Κῦρος τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος, τοὺς μὲν αὐτῶν ἔταξε τοὺς θησαυροὺς παραλαμβάνειν, τοὺς δ' ἐκέλευσεν, ὅποσα παραδοίη Κροῖσος χρήματα, πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν, ὅποια ἂν οἱ μάγοι ἐξηγῶνται, ἔπειτα τὰ ἄλλα χρήματα παραδεχομένους, ἐν ζυγαστροῖς στήσαντας ἐφ' ἀμαξῶν ἐπισκευάσαι καὶ διαλαχόντας τὰς ἀμάξας κομίζειν, ὅπως ἂν αὐτοὶ πορεύωνται· ἵνα, ὅπῃ καιρὸς εἴη, διαλαμβάνοιεν ἕκαστοι τὰ ἄξια. Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν.

gine Steph. et Altorfino τίς δ' ἦν receperunt Zeune et Weiske. deinde ταύτην Junt. omisit; postea τῶν μὲν ἀγαθῶν ex libro Gabr. Guelf. dedit Zeune; vulgo μὲν post ἐκείνη positum legitur, in Altorf. bis adest et suo et alieno loco.

ἄλλα μοι] Altorf. deinceps ἔφη inferit.

29. ἤγετο] Libri Brodæi, Guelf. Altorf. ἤγε. Media forma in eadem narratione utitur Herodotus i. 153. deinde λοιπὸν omisso τὸ Juntina; postea ὅπου Altorf.

1. Κροῖσος] Ex Zonara articulum ὁ addidit Zeune: χρήματα a θησαυροῖς, id est numis adfervatis vel auro et argento cuso, distinguuntur.

τοῖς θεοῖς] Juntina τοῖς omisit: deinde verba ἀμαξῶν—διαλ. τὰς omisit Philadelphus, Guelf. et Suidas in ζυγαστροῖς, qui ἐφ' ἀμάξης dat. Plura omisit Zonaras in Lexico apud Valckenarium ad Theocrit. p. 335. qui cum Suida, Juntina, Guelf. ὅπῃ dedit pro ὅπου Aldinæ et Steph.

τὰ ἄξια] Aldina τὰ δεξιὰ, quod repetiit margo Steph. ut tempore oppor-

Ὁ δὲ Κύρος, καλέσας τινὰς τῶν παρόντων ὑπηρετῶν, εἶπατε μοι, ἔφη, εἴρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάταν; Θαυμάζω γὰρ, ἔφη, ὅτι, πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς, νῦν οὐδαμοῦ φαίνεται. Τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο, 3 ὅτι, ὦ δέσποτα, οὐ ζῆ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν, ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους· οἱ δ' ἄλλοι, πλὴν τῶν ἐταίρων αὐτοῦ, ἐξέκλιναν, ὡς Φασιν, ἐπεὶ τὸ στίφος εἶδον τὸ τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐ- 4 τῷ ἢ γυνῇ, ἀνελομένη τὸν νεκρὸν, καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἀρμάμαζαν, ἐν ἧπερ αὐτὴ ὠχεῖτο, προσκεκομικέναι αὐτὸν ἐνθάδε πῆ πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν. Καὶ τοὺς 5 μὲν εὐνούχους καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ὀρύττειν Φασὶν ἐπὶ λόφου τινὸς θήκην τῷ τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν, ὡς κάθηται χαμαὶ, κεκοσμηκυῖα, οἷς εἶχε, τὸν ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχουσα ἐπὶ τοῖς γόνασι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κύρος ἐπαίσατο ἄρα τὸν μηρὸν, καὶ 6 εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, λαβὼν χιλίους ἵππεας ἤλαυεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ Γαβρύαν ἐκ- 7 ἔλευσεν, ὅτι δύναιντο λαβόντας καλὸν κίσμημα ἀνδρὶ Φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι μεταδιώκειν· καὶ ὅστις εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας, καὶ βούς καὶ ἵππους εἶπε τούτῳ καὶ ἄλλα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν,

uno quæ meriti sunt quique ea partiendo accipiant, vertit Camerarius. Mihi loci sententia dubia etiamnum manet propter verba, quanquam de Cyri consilio constat etiam ex cap. iv. sect. 13.

2. *ἰώρακε]* Altorf. *ἰώρακει.* deinde Ἀβραδάταν pro τὴν ex Philel. Guelf. et Zonara dedit Zeune.

4. *ἐνθάδε πῆ]* Guelf. et Altorf. *ἐνθάδε ποί.*

5. *αὐτοῦ ὀρύττειν]* Altorf. *αὐτοῦ φασιν ὀρύττειν.*

6. *ἀκούσας]* Altorf. δὲ deinceps addit, contra ἄρα omisso ἐπαίσειν.

7. *καὶ ἄλλα]* Libri Gabr. Philel. Brodæi. Guelf. καὶ ἄμα. deinde ἐλαύνειν πολλὰ Altorf. Vulgo post ἵππους incidunt, quasi ἀγέλαις sint minoris pecoris, et equos bovesque excludant: verum tum oritur maxima difficultas ex verbis ἄλλα πρόβατα, quæ genus pecoris ab equis, bobus, et eo, cujus ἀγέλαις dicuntur sequi exercitum, diversum significare videntur. In Memorab. ii. 9, 7. ἀγέλας ἰσάναι οἱ νομῆες dicuntur; qui sunt greges ovium. Verum ἀγελαιῶν ἵππους etiam Xenophon dixit; et ταῦρος ἀτιμῆγελος notus est. Qui

ὅση ἂν αὐτὸν πυνθάνηται ὄντα, ὡς ἐπισφαγεῖη τῷ Ἀβραδάτα.

- 8 Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει, καὶ εἶπε, Φεῦ, ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ, οἴχη δὴ ἀπολιπὼν ἡμᾶς; καὶ ἅμα ἐδεξιούτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ ἐπηκολούθησεν· ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰ-
9 γυπτίων. Ὁ δὲ, ἰδὼν, πολὺ ἐτι μάλλον ἤλγησε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνωδύρατο, καὶ δεξαμένη τὴν χεῖρα παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε καὶ πάλιν ὡς οἶόν τ' ἦν προσήρμοσε.
- 10 Καὶ εἶπε, καὶ τᾶλλα τοι, ὦ Κύρε, οὕτως ἔχει· ἀλλὰ τί δεῖ σε ὄραν; Καὶ ταῦτ', ἔφη, οἶδ', ὅτι δι' ἐμὲ οὐχ ἤκιστα ἔπαθεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ Κύρε, οὐδὲν ἤττον. Ἐγὼ τε γὰρ ἡ μαρὰ πολλὰ διεκελευόμην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν, ὅπως σοι φίλος ἄξιός λόγου φανείη· αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι οὗτος οὐ τοῦτο ἐνενοεῖ, ὃ τι πείσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν ποιήσας

lectionem ἅμα pro ἄλλα induxerunt, difficultatem loci sensisse videntur; verum ea mutatione nihil proficitur. Igitur distinctione mutata loco laboranti succurrere conatus sum; itaque curatorem gregum jubet præter equos et boves reliqua etiam quadrupedia magno numero adducere.

πυνθάνηται] Altorfinus cum Budensi πυνθάνωνται. Ex Guelf. ὅση pro ὅποι ductum est.

8. ἐδάκρυσέ τε] Altorf. τε omittit: deinde vulgatum ante Zeunium ἀποκέκοπτο correctum est ex Guelf. ἀπέκικοπται Altorf. postea ὑπὸ τῷ Αἰγυπτίων liber Budensis; in Altorf. est etiam τῷ sed in fine versus: ut adeo extrema litera facile abradi poterit.

9. γυνὴ δὲ] Male Guelf. γυνὴ δὴ. deinde vulgatum δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε τὴν χεῖρα, καὶ πάλιν, ex Altorfino correxi. Nimis tetrum et horridum Xenophon spectaculum animo Weiskii præbuit, ut, si res vera fit, mallet fere silentio prætermittam: sin ficta, non magis feliciter fictam esse ceniet, quam si

in theatro Medea coram populo pueros trucidet. Quid, precor, simile casus hic Abradatae cum facinore Medæe habet, quo possit animus sensu honesti imbutus exhorrescere?

10. οἶδ' ὅτι] Edd. pr. οἶδα omitunt. Brodæus οἶδα, ἔφη, scribi voluit.

οὕτω ποιῶν] Vocabulum οὕτω Edd. Steph. et Leoncl. asterisco appposito suspectum fecerunt, et plane ut ex scholio natum damnavit Zeune. Facile enim et eleganter intelligi posse. Quæ ratio criticam artem exercendi et elegantias scriptorum græcorum investigandi mihi plane ridicula semper in Zeunio et quibusdam aliis nostratium virorum doctorum visa est. Ego οὕτω, si abesset, tantopere desiderarem, ut supra vi. 3, 18. locum suspectum habuerim, ubi omisso οὕτω est: ἰσπίουν ὡς ἂν ἀσφαλίστατα εἰδείην.

λόγου φανείη] Altorf. ἄξιός γενήσοιτο habet, in quo γενήσοιται latet.

ὃ τι πείσοιτο] Altorf. τί πείσοιτο. Vulgatum ποιήσοιτο ex libro Philel.

σοι χαρίσοιτο. Καὶ γὰρ οὖν, ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμέμπτως τετελεύτηκεν, ἐγὼ δὲ ἢ παρακελευομένη, ζῶσα παρακάθημαι. Καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν τινα σιωπῇ κατεδά- 11 κρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγγετο· Ἄλλ' οὗτος μὲν δὴ, ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελεύτηκε· σὺ δὲ λαβοῦσα τοῖσδε ἐπικόσμει αὐτὸν τοῖς παρ' ἐμοῦ· (παρῆν δὲ ὁ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν κόσμον φέροντες) ἔπειτα δὲ, ἔφη, ἴσθι, ὅτι οὐδὲ τὰ ἄλλα ἀτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μῆμα πολλοὶ χῶσουσιν ἀξίως ὑμῶν, καὶ ἐπισφαγήσεται αὐτῷ, ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ. Καὶ σὺ δὲ, ἔφη, οὐκ ἔρημος ἔση, ἀλλ' 12 ἐγὼ σε καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς καὶ τὰλλα τιμήσω, καὶ συστήσω, ὅστις ἀποκομιεῖ σε, ὅποι ἂν αὐτὴ ἐφέλης· μόνον, ἔφη, δήλωσον, πρὸς ὄντινα χρήσεις κομισθῆναι. Καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν, Ἄλλὰ θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐ μὴ σε κρύψω, πρὸς ὄντινα βούλομαι ἀφικέσθαι.

Ὁ μὲν δὴ ταῦτα εἰπὼν ἀπήει, κατοικτείρων τὴν τε 13 γυναῖκα, οἴου ἀνδρὸς στεροῖτο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἴαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὕψοιτο. Ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ἀποστῆναι· ἕως ἂν, ἔφη, τόνδε ἐγὼ ὀδύρωμαι, ὡς βούλομαι· τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν,

Gabr. Budens, Guelf. recte jam cor-
rexit Hutchinson. *πῆσοιτο* Bodl.

ποιήσας σοι] Ita Guelf. vulgo *σοι ποιήσας*. sequens *χαρίσοιτο* ex Juntina, Guelf. et Zonara a Zeunio ductum est: antiquum *χαρίσοιτο* revocavit Weiske.

παρακελευομένη] An Xenophon dedit *παρακελευσαμένη*?

11. ὁ Γωβρύας] Articulum ex Guelf. restituit Zeune; sed Codex *Γωβρύας* dat. deinde ἴσθι ὡς οὐδέ.

ἀξίως ὑμῶν] Ita cum Budensi Altorf. ἡμῶν Edd. pr. Philel. Guelf.

12. ἀποκομιεῖ] Guelf. ἀποκομίσει. Juntina ἀποκομιεῖ.

δήλωσον] Liber Philelphi, Guelf. Bud. Altorf. *δήλωσον πρὸς ἐμὲ, πρὸς ὄντινα*. Altorf. praeterea *ὄντινα ἂν χρήσεις*.

13. οἴου ἀνδρὸς στεροῖτο] Intellige *λογιζόμενος*, reputans vel simile verbum. Liber Altorfinus verba *οἴου—οἴαν γυναῖκα* omisit, et post *καταλιπὼν* insertum habet *καὶ ὄν*.

ἔφη, τόνδε ἐγὼ] Altorf. *ἐγὼ, ἔφη, τόνδε*. deinde *αὐτὴν καὶ τὸν ἄνδρα*.

τροφῷ] Nutricem honoratam a τρε-

καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐ-
 14 τὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἐνὶ ἱματίῳ. Ἡ δὲ τροφὸς πολ-
 λὰ ἱκετεύουσα, μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦνυε καὶ χα-
 λεπαίνουσαν εἴωρα, ἐκάθητο κλαίουσα. Ἡ δὲ ἀκινάκην
 πάλαι παρεσκευασμένον σπασαμένη σφάττει ἐαυτὴν,
 καὶ ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἐαυτῆς
 κεφαλὴν ἀπέθνησκεν. Ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε
 καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω, ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστειλεν.
 15 Ὁ δὲ Κύρος, ὡς ἦσθετο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλα-
 γεῖς ἴεται, εἴ τι δύναίτο βοηθῆσαι. Οἱ δὲ εὐνούχοι,
 ἰδόντες τὸ γεγενημένον, τρεῖς ὄντες, σπασάμενοι καὶ κεινοὶ
 τοὺς ἀκινάκας, ἀποσφάττονται, οὐπερ ἔταξεν αὐτοὺς,
 16 ἐστηκότες. Ὁ δὲ Κύρος, ὡς ἐπλησίασε τῷ πάθει,
 ἀγασθεῖς τε τὴν γυναῖκα καὶ κατολοφυράμενος ἀπήει·
 καὶ τούτων μὲν ἢ εἰκὸς ἐπεμελήθη, ὡς τύχοιεν πάντων
 τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνήμα ὑπερμέγεθες ἐχώσθη, ὡς
 17 φασί. Καὶ νῦν τὸ μνήμα μέχρι τοῦ νῦν τῶν εὐνούχων

φίμω tribuit Xenophon barbaris ex Græcorum moribus; quanquam Weiske e Genesi xxxv. 8. Deboraham Rebeccæ τροφὸν in honore fuisse simili docere conatur.

14. ἦνυε] Ob Atticismum ἦνυτε cum Zeunio reposuit Weiske.

παρασκευασμένον] Ita ex Altorfino vulgatum παρασκευασμένη correxi et interpolavi addito σπασαμένη. Junta, Isingr. Steph. 2. παρασκευασαμένη dant.

τοῦ ἀνδρὸς] Hæc verba Guelf. post κεφαλὴν reponit.

ἐπέστειλεν] Libri Brodæi ἐπέτεχεν. Voluit ἐπέταχεν dare. Vulgatum ex Altorfino libro correxi ἐπέστειλεν.

15. ἴεται] Budensis et Altorf. ἴστο.

16. ἐχώσθη, ὡς φασί.] His verbis vulgo concluditur caput; verum sectionem hanc alienum in locum translata fuisse, et præcedere debere, non sequi post eam, quæ nunc sequitur, egregia est Weiskii conjectura.

17. Καὶ νῦν] Omnes interpretes in eo consentiunt, ut verba sequentia μέχρι τοῦ νῦν vitiosa esse censeant; nec juvat magnopere, quod Budensis liber et Altorf. verba τοῦ νῦν omitunt. Vel μέχρι τοῦ νῦν cum Zeunio omittite, tamen manebit magna difficultas. Quid enim? post factam mentionem tumuli in honorem Abradatae mariti et uxoris excitati, subito de traditione loquitur Xenophon, quæ suo ævo obtinebat de tumulo in honorem trium eunuchorum excitato. Quin prius memorare decebat, etiam eorum rationem fuisse tum habitam, et in honorem trium eunuchorum tres tumulos minores fuisse excitatos; hisque omnibus impositas columnas nomina mariti et uxoris, tres vero inferiores deinceps positas trium eunuchorum nomina et memoriam servasse. In reliquiis verborum καὶ νῦν—μέχρι τοῦ νῦν forte latet mentio traditionis vel nominis, quod ex antiquitate fu-

κεχῶσθαι λέγεται· καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ἐπιγεγράφθαι Φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμματα· κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας, καὶ ἐπιγεγράφθαι, ΣΚΗΠΤΟΥΧΩΝ.

CAP. IV.

ΕΚ δὲ τούτου στασιάζοντες οἱ Κῆρες καὶ πολεμαῖντες Carum con-
troverfias
callide
componit
Adufus. πρὸς ἀλλήλους, ἅτε τὰς οἰκίσεις ἔχοντες ἐν ἐχυροῖς χωρῖοις, ἐκάτεροι ἐπεκαλοῦντο τὸν Κῦρον. Ὁ δὲ Κῦρος αὐτὸς μὲν μένων ἐν Σάρδεσι μηχανὰς ἐποιεῖτο καὶ κριούς, ὡς τῶν μὴ πειθομένων κατερέψων τὰ τείχη, Ἀδούσιον δὲ, ἄνδρα Πέρσην, καὶ τᾶλλα οὐκ ἄφρονα οὐδ' ἀπόλεμον, καὶ πάνυ δὴ εὐχαριν, πέμπει ἐπὶ τὴν Καρίαν, στρατεύμα δούς· καὶ Κίλικες δὲ καὶ Κύπριοι πάνυ προθύμως αὐτῷ συνεστράτευσαν. Ὡν ἕνεκα οὐδ' ἐπεμφε ² πώποτε Πέρσην σατράπην οὔτε Κιλικῶν οὔτε Κυπρίων, ἀλλ' ἤρκουν αὐτῷ αἰεὶ οἱ ἐπιχώριοι βασιλεύοντες· δασμὸν μέντοι ἐλάμβανε, καὶ στρατείας, ὅποτε δέοιτο, ἐπήγγελλεν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἀδούσιος ἄγων τὸ στρατεύμα ἐπὶ τὴν ³ Καρίαν ἦλθε, καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν Καρῶν παρήσαν

perfles hæferat monumento : deinde sequebatur de tumulo uno vel tergemino tribus eunuchis excitato : καὶ τῶν εὐνούχων μνῆμα κεχῶσθαι λέγεται· καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ. ita scilicet dicitur columna majori tumulo imposta ; infra hunc minor eunuchorum tumulus columnam cum nominibus eorum sustinebat.

Σύρια] Guelf. Σύρια. deinde καὶ τῶν δὲ εἶναι τρεῖς στήλας λέγουσι.

σκηπτούχων] Ex libro Brodæi probante Mureto Stephanus εὐνούχων recepit. Leonclavius monet hodieque eunuchos gynæcei Turcici esse vere σκηπτούχους, sceptrigeros. Eodem nomine utitur infra viii. 1, 38. viii. 3, 15.

1. ὁ δὲ Κῦρος] Ὁ δ' αὖ Κῦρος αὐτὸς

μὲν μένων. unde μὲν adscivi.

κατερέψων] Ita Budensis liber : καπαρίζων Altorfinus. Vulgatum simplex verbum ἐρέψων vereor, ut extra poetarum carmina reperitur.

Ἀδούσιον] Ita cum Budensi Altorf. et infra viii. 6, 7. Guelf. ante Hutchinsonum erat Καδούσιον. Herodoti diffusum i. 162—177. annotavit Zeune. Carum res obiter tetigit Xenophon ; nec urbium nomina ponere, ad rem pertinere existimabat.

συνεστράτευσαν] Altorfinus liber συνεστρατεύσαντο dat, deinde ἔπεμψε cum Guelf. pro vulgari ἔπεμπε.

2. Κιλικῶν] Altorfinus locum priorem Cypriis dat, deinde στρατιάς præfert.

3. ἀπ' ἀμφοτέρων] Altorf. ἀπὸ ομι-

πρὸς αὐτὸν, ἔτοιμοι ὄντες δέχεσθαι εἰς τὰ τεῖχη, ἐπὶ
κακῶ τῶν ἀντιστασιαζόντων. Ὁ δὲ Ἀδούσιος πρὸς ἀμ-
φοτέρους ταυτὰ ἐποίει· δικαιοτέρα τε ἔφη λέγειν τούτους,
ὁποτέρους διαλέγοιτο, λαθεῖν τε ἔφη δεῖν τοὺς ἐναντίους,
Φίλους σφᾶς γενομένους, ὡς δὴ οὕτως ἂν μᾶλλον ἐπι-
πεσῶν ἀπαρασκευοῖς τοῖς ἐναντίοις. Πιστὰ δὲ ἠξίου
γενέσθαι, καὶ τοὺς μὲν Κᾶρας ὁμόσαι ἀδόλως τε δέξα-
σθαι εἰς τὰ τεῖχη σφᾶς, καὶ ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ Κύρου καὶ
Περσῶν· αὐτὸς δὲ ὁμόσαι θέλειν ἀδόλως ἰέναι εἰς τὰ
4 τεῖχη, καὶ ἐπ' ἀγαθῶ τῶν δεχομένων. Ταῦτα δὲ ποιή-
σας, ἀμφοτέροις λάθρα ἑκατέρων νύκτα συνέθετο τὴν
αὐτὴν, καὶ ἐν ταύτῃ εἰσῆλθεν εἰς τὰ τεῖχη, καὶ παρέ-
λαβε τὰ ἐρύματα ἀμφοτέρων. Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ
καθεζόμενος εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ στρατιᾷ, ἐκάλεσεν
ἑκατέρων τοὺς ἐπικαιρίους. Οἱ δὲ, ἰδόντες ἀλλήλους,
5 ἤχθέσθησαν, νομίζοντες ἐξηπατῆσθαι ἀμφοτέροι. Ὁ
μέντοι Ἀδούσιος ἔλεξε τοιάδε· Ἐγὼ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες,
ᾧμοσα ἀδόλως εἰσιέναι εἰς τὰ τεῖχη, καὶ ἐπ' ἀγαθῶ τῶν
δεχομένων. Εἴπερ οὖν ἀπολωῶ ὁποτέρους ὑμῶν, νομίζω
ἐπὶ κακῶ εἰσεληλυθέναι Καρῶν· ἦν δὲ εἰρήνην ὑμῖν ποιή-
σω καὶ ἀσφάλειαν ἐργάζεσθαι ἀμφοτέροις τὴν γῆν, νο-
μίζω ὑμῖν ἐπ' ἀγαθῶ παρεῖναι. Νῦν δὲ χρὴ ἀπὸ τῆσδε

fit; deinde τὰ αὐτὰ ἐποίει dat. vulgatum ταῦτα cum Castalione Stephanus correxit.

δικαιοτέρα τε] Altorf. δικαιοτερα δὲ, deinde λαθεῖν τ' ἔφη.

οὕτως ἂν] Ex Altorf. ἂν addidi suadente Fischero ad Weller. ii. p. 274. Ita non opus est Stephaniana altera ἱπιπεσῶν.

τοῦ Κύρου] Ita Guelf. pro τῶ Κύρου. Altorfinus liber dat εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἐπ' ἀγαθῶ σφᾶς τοῦ Κύρου. elegantius, ut puto. deinde εἰσιέναι εἰς τὰ τεῖχη dat Altorf.

4. εἰσῆλθεν] Hoc aptius vulgato

εἰσῆλατο Mureto etiam visum ex Budensi et Altorfino recepi. Leonclavius εἰσῆλασεν finxerat, quod Welfiana recepit.

σὺν τῇ στρατιᾷ] Articulum Guelf. omisit. τὸ μέσον Weiske interpretatur agrum inter castella et urbes inimicas medium.

5. ἔλεξε] Altorf. ante hoc verbum εἰς μέσον inferit; deinde ᾧμοσα, ὦ ἄνδρες, ἀδόλως.

Εἴπερ οὖν] Altorf. εἰ μὲν οὖν rectius, ut puto. idem cum Guelf. deinde Νῦν οὖν χρὴ dat, quod et margo Steph. retulit.

τῆς ἡμέρας ἐπιμίγνυσθαι τε ἀλλήλοις Φιλικῶς, ἐργάζεσθαι τε τὴν γῆν ἀδεῶς, δίδοναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων· ἦν δὲ παρὰ ταῦτα ἀδικεῖν τις ἐπιχειρῆ, τούτοις Κῦρός τε καὶ ἡμεῖς πολέμιοι ἐσόμεθα. Ἐκ τούτου πύλαι μὲν ἀνεωγμέναι ἦσαν τῶν τειχῶν, 8 μεστοὶ δὲ αἱ ὁδοὶ πορευομένων παρ' ἀλλήλους, μεστοὶ δὲ οἱ χώροι ἐργαζομένων· ἐορτὰς δὲ κοινῇ ἤγον, εἰρήνης δὲ καὶ εὐφροσύνης πάντα πλέα ἦν. Ἐν δὲ τούτῳ ἤκουον 9 οἱ παρὰ Κύρου, ἐρωτῶντες, εἴ τι στρατιᾶς προσδέοιτο, ἢ μηχανημάτων· ὁ δὲ Ἀδούσιος ἀπεκρίνατο, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἔχει ἀλλαχόστε χρῆσθαι στρατιᾷ· καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀπήγε τὸ στράτευμα, Φρουροὺς ἐν ταῖς ἀκραῖς καταλιπών. Οἱ δὲ Κᾶρες ἰκέτευσον μένειν αὐτόν· ἐπεὶ δ' οὐκ ἤθελεν, ἔπεμψαν πρὸς τὸν Κῦρον, δεόμενοι πέμψαι Ἀδούσιον σφίσι σατράπην.

Ὁ δὲ Κῦρος ἐν τούτῳ ἀπεστάλκει Ἰστασπαν, στρα- 8 τευμα ἄγοντα ἐπὶ Φρυγίαν τὴν περὶ Ἑλλήσποντον. Ἐπεὶ ^{Phrygiam minorem domat Hytaspas.} δ' ἤκεν ὁ Ἀδούσιος, μετάγειν αὐτόν ἐκέλευσεν, ἥπερ ὁ Ἰστασπας ^{Phrygiam minorem domat Hytaspas.} προώχεται, ὅπως μᾶλλον πείθοιντο τῷ Ἰστασπα, ἀκούσαντες ἄλλο στράτευμα προσίόν. Οἱ μὲν οὖν 9 Ἕλληνες οἱ ἐπὶ Θαλάττῃ οἰκοῦντες, πολλὰ δόντες δῶρα,

πολέμιοι] Guelf. mutato ordine ἐσόμεθα πολέμιοι.

6. πάντα πλέα] Altorf. τὰ πάντα. voluit forte πάντα dare.

7. Ἐν δὲ τούτῳ] Liber Brodæi ἐπὶ τούτῳ. deinde οἱ omittit Altorf.

στρατιᾶς] Sic Altorf. cum Leoncl. στρατιᾶς Edd. pr. et libri scripti ceteri. deinde καὶ μηχανημάτων margo Steph.

ἔχει] Edd. pr. et Guelf. ἔχειν, quod Castalio correxit. ἔξει Altorf.

φρουροὺς] Castalio φρουρὰς dedit: deinde συνέπεμψαν Juntina et Altorf. ἔπεμψαν Aldina et Steph. προσέπεμψαν ex Guelf. dedit Zeune.

τὸν Κῦρον] Guelf. articulum omisit:

deinde δεόμενοι Ἀδούσιον σφίσι πέμψαι σατράπην Altorf.

8. Ἰστασπαν] Hujus nominis terminationem hanc pro Ἰστασπας, η, ἢν ex Philelphi libro ubique mutavit Zeune: et sectione 10. nostra forma est in libris omnibus. Ἰστασπα etiam mox Altorf.

περὶ Ἑλλ.] Margo Steph. Zonaras et Guelf. ἐπὶ præferunt. Est quæ minor dicebatur Phrygia. Mox Altorf. δὲ post ἐπεὶ omittit.

9. Ἕλληνες] Iones nominat Herodotus, cujus locum appofuit Camerarius. Deinceps δῶρα δίδοντες Altorfinus liber.

διεπράζαντο, ὥστε εἰς μὲν τὰ τείχη βαρβάρους μὴ δέχεσθαι, δασμὸν δὲ ἀποφέρειν, καὶ στρατεύειν, ὅποι Κῦρος
 10 ἐπαγγέλλοι. Ὁ δὲ τῶν Φρυγῶν βασιλεὺς παρεσκευάζετο μὲν ὡς καθ' ἑξῆς τὰ ἔρυμνα, καὶ οὐ πεισόμενος, καὶ παρήγγειλεν οὕτως· ἐπεὶ δὲ ἀφίσταντο αὐτοῦ οἱ ὑπαρχοί, καὶ ἔρημος ἐγίγνετο, τελευτῶν εἰς χεῖρας ἦλθεν Ὑστάσπας, ἐπὶ τῇ Κύρου δίκῃ. Καὶ ὁ Ὑστάσπας, καταλιπὼν ἐν ταῖς ἀκραῖς ἰσχυρὰς Περσῶν Φρουρὰς, ἀπῆει ἄγων σὺν τοῖς ἑαυτοῦ καὶ Φρυγῶν πολλοὺς ἰππέας καὶ
 11 πελταστὰς. Ὁ δὲ Κῦρος ἐπέστελλε Ἀδουσίῳ, συμμίζαντα πρὸς Ὑστάσπαν, τοὺς μὲν ἐλομένους Φρυγῶν τὰ σφέτερα, σὺν τοῖς ὅπλοις ἄγειν· τοὺς δὲ ἐπιθυμήσαντας πολεμεῖν, τούτων ἀφελομένους τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὅπλα, σφενδῶνας ἔχοντας πάντας κελεύειν ἔπεσθαι.

12 Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν. Κῦρος δὲ ἠρμάτο ἐκ Σάρδεων, Φρουρὰν μὲν Περσικὴν καταλιπὼν πολλὴν ἐν Σάρδεσι, [Κροῖσον δὲ ἔχων,] ἄγων δὲ πολλὰς ἀμάξας πολλῶν καὶ παντοδαπῶν χρημάτων. Ἦκε δὲ καὶ ὁ Κροῖσος, γεγραμμένα ἔχων ἀκριβῶς, ὅσα ἐν ἐκάστη ἦν τῇ ἀμάξῃ· καὶ διδοὺς τῷ Κύρῳ τὰ γράμματα, εἶπε· Ταῦτα, ἔφη, ἔχων, ὦ Κύρε, εἴσῃ τὸν τέ σοι ὀρθῶς ἀπο-

Cyrus cum Croeso ejuſque theſauris profectus Sardibus, in itinere Phrygiſus, Cappadociſus, Arabiſusque bello ſubactis, petit Babylonem.

ἀποφέρειν] Hoc ex margine Leoncl. et Zonara cum Hutchinſono dedit Zeune pro ὑποφέρειν. Scilicet hæc fuit conjectura Budæi auctore Stephano. Cf. Oudendorp ad Thomam M. p. 105.

ὅποι] Ita pro ὅπη Guelf. et Philel. Zeune ſcripfit.

10. παρήγγειλεν] Ita cum Caſtal. Guelf. deinde ἐπειδὴ ἀφίσταντο Guelf. ἐπὶ τῇ Κύρου δίκῃ] Tandem in poteſtatem Hyſtaſpæ venit, ut iudicium eſſet penes Cyrum, ut vertit Camera-rius.

11. Ὑστάσπαν] Ita Philel. Bodl. Guelf. pro πην.

πάντας κελεύειν] Altorfinus tranſponit verba κελ. πάντας.

12. Κῦρος δὲ] Altorf. Ὁ δὲ Κῦρος ἠρμάτο—πολλὴν καταλιπὼν. Etiam Guelf. πολλὴν καταλ.

Περσικὴν] Ex libro Brodæi cum Zeunio hoc prætuli vulgato περσικὴν, quoniam etiam Herodotus i. 153. Sardes commiſſas narrat Ταβάλα ἀνδρὶ Πέρσῃ.

Κροῖσον δὲ ἔχων] Deſiderari miſτ' αὐτοῦ vel ſimile ſupplementum recte vidit Weiſke: majorem etiam difficultatem facit ſequens Ἦκε δὲ καὶ ὁ Κροῖσος, quam minime tolles ſcribendo cum Weiſkio Κροῖσου δὲ ἄγων πολλὰς etc. Equidem dum libri ſuppeticas ferant, verba ſuſpecta incluſi.

εἴσῃ τὸν τέ σοι] Ita cum Philelpho, Budenſi et Altorf. Stephanus. ἴσθι

διδόντα, ἀ ἀγει, καὶ τὸν μή. Καὶ ὁ Κῦρος ἔλεξεν, 13
 Ἄλλὰ σὺ μὲν καλῶς ποιεῖς, ᾧ Κροῖσε, προνοῶν ἔμοιγε
 μέντοι ἄξουσι τὰ χρήματα, οἵπερ καὶ ἔχειν αὐτὰ ἄξιοί
 εἰσιν ὥστε, ἦν τι καὶ κλέψωσι, τὰ ἑαυτῶν κλέψονται.
 Καὶ ἅμα ταῦτα λέγων, ἔδωκε τὰ γράμματα τοῖς Φί-
 λοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ὅπως εἰδέειν τῶν ἐπιτρόπων οἱ τε
 σῶα αὐτοῖς ἀποδιδόεν, οἱ τε μή. Ἦγε δὲ καὶ Λυδῶν, 14
 οὓς μὲν εἴωρα καλλωπιζομένους καὶ ὅπλοις καὶ ἵπποις
 καὶ ἄρμασι, καὶ πάντα πειρωμένους ποιεῖν, ὅ τι ᾔοντο
 αὐτῷ χαριεῖσθαι, τούτους μὲν σὺν τοῖς ὅπλοις· οὓς δὲ
 εἴωρα ἀχαρίστως ἐπομένους, τοὺς μὲν ἵππους αὐτῶν παρέ-
 δωκε Πέρσαις τοῖς πρώτοις συστρατευσαμένοις, τὰ δὲ
 ὅπλα κατέκαυσε· σφενδόνας δὲ καὶ τούτους ἠνάγκασεν
 ἔχοντας ἔπεσθαι. Καὶ πάντας δὲ τοὺς ἀόπλους τῶν 15
 ὑποχειρίων γενομένων σφενδονᾶν ἠνάγκαζε μελετᾶν, νομί-
 ζων τούτο τὸ ὄπλον δουλικώτατον εἶναι· σὺν μὲν γὰρ
 ἄλλῃ δυνάμει μάλα ἐστὶν ἔνθα ἰσχυρῶς ἀφελούσι σφεν-

Edd. pr. sed *σοι* eadem recte additum
 fervant cum Guelf. quod pronomen
 cum Stephano omisit Weiske.

13. *ποιεῖς*] Guelf. *ἰποῖεις*, Zonaras
ἰποῖσας. deinde *προνοῶν*, ᾧ *Κροῖσε*
 Altorf.

τὰ ἑαυτῶν] Altorf. *τῶν ἑαυτοῦ*.
οἱ τε σῶα] Ita libri Gabr. Budensis
 et Altorf. Ante Leonclavianam 2.
 vulgabatur *εἴ τε — εἴ τε*.

14. *Λυδῶν*] Suidas in voc. *ἀχαρίστως*
 addit deinceps *ἀιχμαλώτους*.

ὅ τι ᾔοντο] Leoncl. *εἴ τι* malebat
 scriptum.

τούτους μὲν] Suidas in vocab. *ἀχα-*
ρίστως laudat ex h. l. *τούτους εἴα*.

ἀχαρίστως] Guelf. a prima manu
ἀχαρίτως scriptum habet; est pro *in-*
vitius positum vocabulum.

ἐπομένους] Suidas *ἐπιμένοντας* retu-
 lit ex h. l.

συστρατευσαμένοις] Ita Stephanus
 afficiente libro Altorfino scripsit pro
 Edd. pr. et Guelf. *συστρατευμένοις*.
 quod operose defendere conatur
 Zeune, ita ut *πρῶτοι συστρατευόμενοι*

dicantur Persæ, qui recentes ex Per-
 sia successerant et primis Cyri comi-
 tibus accesserant; qui adeo prima
 stipendia merebant. Verum recte
 monuit Weiske ex græcis verbis reli-
 quos Persas, quibuscum Cyrus prio-
 rem expeditionem susceperat, non
 minus intelligi quam supplementum
 quod accesserat. Atqui priores illi
 Persæ, Cyri exeuntis comites, omnes
 equitum ornamenta jam diu acceper-
 rant et munia fungebantur a prima
 inde expeditione. Iis igitur equis
 opus non erat. Latet igitur alicubi
 vitium in scriptura librorum om-
 nium.

15. *τούτο τὸ*] Altorf. *τὸ* omittit. *δου-*
λικώτατον pro comparativo dedit li-
 ber Philelphi, Camerarii, Bodl. Guelf.
 Suidas in *σφενδόνη*, Pollux iii. 75. Su-
 pra ii. 1, 18. arcus cum jaculo di-
 cuntur *ὄπλα ὑπηρετικά*. Cf. Inter-
 pretes ad *Iliadem* v. 600.

μάλα] Altorf. *μᾶλλον*. deinde *αὐτοὶ*
δὲ κατ' αὐτούς.

δουῆται παρόντες· αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς οὐδ' ἂν αἱ πάν-
τες σφενδονῆται μείνειαν πάνυ ὀλίγους ὁμοσε ἰόντας σὺν
ὄπλοις ἀγχεμάχοις.

- 16 Προϊὼν δὲ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, κατεστρέψατο μὲν
Φρύγας τοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ, κατεστρέψατο δὲ
Καππαδόκας, ὑποχειρίου δὲ ἐποίησατο Ἀραβίους· ἐξέ-
πλησε δὲ ἀπὸ πάντων τούτων Περσῶν μὲν ἰππέας οὐ
μείον ἢ τετρακισμυρίους, πολλοὺς δὲ ἵππους τῶν αἰχμα-
λῶτων καὶ πᾶσι τοῖς συμμαχοῖς δίδωκε· καὶ πρὸς
Βαβυλῶνα ἀφίκετο παμπόλλους μὲν ἰππέας ἄγαν,
παμπόλλους δὲ τοξότας καὶ ἀκοντιστάς, σφενδονήτας δὲ
ἀναρίθμους.

CAP. V.

Babylonem
corona cin-
git et inde
se caute re-
cipit.

ΕΠΕΙ δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ἦν ὁ Κῦρος, περιέστησέ μὲν
πᾶν τὸ στράτευμα περὶ τὴν πόλιν, ἔπειτα αὐτὸς περιή-
λαυσε τὴν πόλιν σὺν τοῖς φίλοις τε καὶ ἐπικαιρίοις τῶν
2 συμμαχῶν. Ἐπεὶ δὲ κατεθεάσατο τὰ τείχη, ἀπάγειν
παρεσκευάσατο τὴν στρατιὰν ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐξελθὼν
δὲ τις αὐτόμολος εἶπεν, ὅτι ἐπιτίθεσθαι μέλλοιεν αὐτῷ,
ὁπότε ἀπάγοι τὸ στράτευμα· καταθεωμένοις γὰρ, ἔφη,
αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ἀσθενῆς ἐδόκει εἶναι ἡ Φάλαγξ.

16. προϊὼν] Guelf. προσιών. Zonaras ἰὼν ἐπὶ Βαβυλῶνα.

ἐν τῇ μεγάλῃ] Ita cum Zonara Guelf. Vulgo est ἐπὶ τῇ μεγάλῃ. quæ scriptura vicinos Phrygiæ majori populos, non incolas illius ipsius majoris significat.

Ἀραβίους] Arabas Scenitas Mesopotamiæ intelligit, de quibus Anabasis i. 5, 1. et vii. 8, 25. Strabo xvi. p. 514. Ammianus xxiii. 6.

ἐξέπλησε] Ita cum Guelf. et margine Steph. Zeune scripsit pro ἐξώσπισε. Ita v. 3, 24. ἰππέας ἐξέπληρωσεν. Guelf. præterea δὲ omisit.

παμπόλλους] Margo Steph. μάλα

πολλοὺς dat. Altorf. μάλα πολλοὺς μὲν ἰππέας ἔχων. Etiam Guelf. ἔχων præfert. deinde ex Guelf. ἀναριθμήτους dedit Zeune.

1. περιέστησε] Ita Philel. Brodæi libri, Bodl. Guelf. Zonaras, Altorf. pro περιέστη. deinde πρῶτον τὸ στράτευμα libri Gabr.

2. παρεσκευάσατο] Castalio κατισκευάσατο. deinde στρατιάν Guelf.

δὲ τις] Altorf. αὐτῷ subjungit: deinde εἶναι omisit cum Philel. Guelf. Babylonios egressionem ex urbe fecisse, sed prælio victos refert Herodotus i. 190.

Καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἦν οὕτως ἔχειν· περὶ γὰρ πολὺ
 τεῖχος κυκλουμένους ἀνάγκη ἦν ἐπ' ὀλίγον τὸ βάθος
 γενέσθαι τὴν Φάλαγγα. Ἀκούσας οὖν ὁ Κῦρος ταῦτα,³
 στὰς κατὰ μέσον τῆς αὐτοῦ στρατιάς σὺν τοῖς περὶ
 αὐτὸν, παρήγγειλεν, ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἐκατέρωθεν τοὺς
 ὀπίστας ἀναπτύσσοντας τὴν Φάλαγγα ἀπιέναι παρὰ
 τὸ ἑστηκὸς τοῦ στρατεύματος, ἕως γένοιτο ἐκατέρωθεν τὸ
 ἄκρον καθ' ἑαυτὸν καὶ κατὰ τὸ μέσον. Οὕτως οὖν ποι-⁴
 ούντων, οἳ τε μένοντες εὐθὺς θαρραλεώτεροι ἐγίνοντο,
 ἐπὶ διπλάσιον τὸ βάθος γιγνόμενοι· οἳ τ' ἀπιόντες,
 ὡσαύτως θαρραλεώτεροι· εὐθὺς γὰρ οἳ μένοντες αὐτῶν
 πρὸς τοῖς πολεμίοις ἐγίνοντο. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι
 ἐκατέρωθεν συνῆψαν τὰ ἄκρα, ἕστησαν ἰσχυρότεροι
 γεγενημένοι, οἳ τε ἀπεληλυθότες, διὰ τοὺς ἔμπροσθεν, οἳ
 τ' ἔμπροσθεν, διὰ τοὺς ὀπίσθεν προσγεγενημένους. Ἄν-⁵

γενέσθαι τὴν Φάλαγγα] Aldina τῆς
 Φαλάγγε. Mihi vulgata displicet.
 Pro περὶ Brodæus περίε scribere ius-
 sit.

3. τῆς αὐτοῦ] Edd. pr. Guelf. τῆς
 αὐτοῦ. deinde παρήγγειλεν Altorf.
 reditius, ut puto; postea καθ' ἑαυτὸν
 edidit Stephanus. Eadem res paulo
 post dicitur ἐπεὶ πορευόμενοι ἐκατέρωθεν
 συνῆψαν τὰ ἄκρα.

4. διπλάσιον] Altorf. διπλασίον.
 εὐθὺς γὰρ] Zeunius hæc ita inter-
 pretatur: nam simul atque qui adhuc
 ab extrema phalange versus mediam se
 moverant, substitissent, alii dextrorsum,
 alii sinistrorsum conversi ora obverte-
 runt hostibus. Camerarius vertit: au-
 gebatur et abeuntibus confidentia, quod
 remanentes tunc propius ab hostibus
 abessent: procedentes autem cum extre-
 ma continuassent etc. Videtur igitur
 diversam a vulgari scripturam reddi-
 disse, talem fere: ἐγγύτερον vel μάλ-
 λον γὰρ οἳ μένοντες [αὐτῶν] πρὸς τοῖς
 πολεμίοις ἐγίνοντο. Zeunianam ra-
 tionem amplexus Weiske hac anno-
 tatione adjuvare conatus est. Aliqua
 laude illis verbis ornantur, quod tum
 demum suis illis animus reddisse dicitur,
 cum e directo fuerint hostibus oppo-

siti; quo quidem tempore ignavissimus
 quisque animum maxime despondet.
 Verum vir doctus nulla ratione un-
 quam docere poterit magis, quam
 fecit Zeune, verba οἳ μένοντες πρὸς
 τοῖς πολεμίοις ἐγίνοντο significare:
 simul atque substitissent, conversi ora
 obverterunt hostibus. Mihi ratio Ca-
 merarii magis placet, quanquam
 græcis non sanis, ut puto, non satis
 respondens. οἳ ἀπιόντες, qui a lateri-
 bus utrinque post terga manentium,
 τῶν μενόντων, successerant, erant fere
 ignaviores, οἳ κάκιστοι, quibus ani-
 mum firmare et confidentiam addere
 debebat ordo præcedentium mili-
 tum, qui hostium impetum primi
 excepturi essent. Mihi vero totus
 hic locus οὕτως οὖν ποιούντων—ἐγίν-
 νοντο ab aliena manu profectus esse
 videtur. Sententiam enim eandem
 multo obscurius et jejunius explicat,
 quæ statim verbis luculentis elegan-
 tiusque subjicitur.

προσγεγενημένους] Altorf. γεγενημέ-
 νους simplex dat: deinde fecit. 5. δε-
 κεί εὐ παρεσκευάσθαι, quam scriptu-
 ram reddidit etiam Camerarius. De
 sententia comparabis Memorab. iii.
 1, 8.

απτυχθείσης δ' οὕτω τῆς Φάλαγγος, ἀνάγκη τοὺς πρώτους ἀρίστους εἶναι καὶ τοὺς τελευταίους, ἐν μέσῳ δὲ τοὺς κακίστους τετάχθαι· ἢ δὲ οὕτως ἔχουσα τάξις, καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι ἔδοκει εὖ παρεσκευάσθαι, καὶ πρὸς τὸ μὴ Φεύγειν. Καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ καὶ οἱ γυμνῆται ὅσα ἀπὸ τῶν κεράτων αἰεὶ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο τοῦ ἀρχοντος, τοσοῦτω ἢ Φάλαγγ βραχυτέρα ἐγίγνετο ἀναδιπλουμένη.

6 Ἐπεὶ δὲ οὕτω συνεσπειράθησαν, ἀπήσαν, ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ τείχους, ἐπὶ πόδα· ἐπεὶ δὲ ἔξω βελῶν ἐγένοντο, στραφέντες, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα βήματα προϊόντες μετεβάλλοντο ἐπ' ἀσπίδα, καὶ ἴσταντο πρὸς τὸ τεῖχος βλέποντες· ὅσα δὲ προσωτέρω ἐγίγνοντο, τοσῶδε μανότερον μετεβάλλοντο. Ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἔδοκουν εἶναι, ξυνεῖρον ἀπίοντες, ἔστε ἐπὶ ταῖς σκηναῖς ἐγένοντο.

Quasi ad obfidendam urbem, fossa lata profunda que circumducitur.

7 Ἐπεὶ δὲ κατεστρατοπεδεύσαντο, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς ἐπικαιρίους, καὶ ἔλεξεν· Ἄνδρες σύμμαχοι, τεθεάμεθα μὲν κύκλω τὴν πόλιν· ἐγὼ δὲ, ὅπως μὲν ἂν τις τεῖχη οὕτως ἰσχυρὰ καὶ ὑψηλὰ προσμαχόμενος ἔλοι, οὐκ ἐνορᾶν μοι δοκᾷ· ὅσα δὲ πλέονες ἄνθρωποι ἐν τῇ πόλει εἰσὶν, ἐπέεπερ οὐ μάχονται ἐξίοντες, τοσοῦτω ἂν θᾶπτον

5. γυμνῆται] Guelf. γυμνήτες. Eadem scripturæ varietas est in Anabasi iv. 1, 6. Bodleianus καὶ γυμνήτες dat.

ὅσα ἀπὸ] Egregiam scripturam debet Altorfino libro pro οἱ ἀπὸ τῶν κεράτων αἰεὶ—τοσοῦτω ὅσα ἢ Φάλαγγ. Vulgatam reddidit Camerarius.

βραχυτέρα] Stephanus cum Brodæo βαθυτέρα dedit: margo Steph. βραδυτέρα refert.

6. Ἐπεὶ δὲ] Guelf. ἰπειδῆ—συνεσπειράθησαν. deinde καὶ τὸ πρῶτον Altorf. omisso μὲν. recte, puto. μετεβάλλοντο ἰπ' ἀσπίδα postea Guelf.

πρὸς τὸ τεῖχος] Articulum omisit Guelf.

μανότερον] Male Steph. μανώτερον,

quem imitatus est Weiske. Attici enim vocabuli μανὸς priorem syllabam producunt, monente Phrynicho apud Ruhnk. ad Timæum pag. 177. et Fischero Animadv. ad Welleri Grammat. ii. p. 84.

ξυνεῖρον ἀπίοντες] [sc. τὴν ὁδὸν, seu τὰ βήματα, i. e. recto et continuo itinere pergebant. Ita Venat. vi. 21. καὶ ἀπὸ τούτου συνεῖρειν, ubi opponitur verbum περιάγειν αὐτὰς κύκλους πολλοὺς καὶ πυκνοὺς ποιούμενον.

ἔστε] Altorf. ἔστ' ἐπὶ—ἐγίγνοντο.

7. κατεστρατοπεδεύσαντο] Guelf. a prima manu singularem habet, Altorf. κατεστρατόπευσαν, deinde ξύμμαχοι cum Guelf. Zeune.

λιμῶ αὐτοὺς ἠγοῦμαι ἀλῶναι. Εἰ μὴ τινα οὖν ἄλλον τρόπον ἔχετε λέγειν, τούτῳ πολιορκητέους Φημί εἶναι τοὺς ἄνδρας. Καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν· Ὁ δὲ ποταμὸς, ἔφη, 8 οὗτος οὐ διὰ μέσης τῆς πόλεως ρεῖ, πλάτος ἔχων πλεῖον, ἢ ἐπὶ δύο στάδια; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Γαβρύας καὶ βάθος γε ὡς οὐδ' ἂν δύο ἄνδρες, ὁ ἕτερος ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἐστηκώς, τοῦ ὕδατος ὑπερέχοιεν· ὥστε τῷ ποταμῷ ἐπι ισχυροτέρα ἐστὶν ἡ πόλις, ἢ τοῖς τείχεσι. Καὶ ὁ Κύρος, 9 Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, ἐῷμεν, ὅσα κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως· διαμετρησαμένους δὲ χρῆ ὡς τάχιστα τὸ μέρος ἐκάστου ἡμῶν, ὀρύττειν τάφρον' ὡς πλατυτάτην καὶ βαθυτάτην, ὅπως ὅτι ἐλαχίστων ἡμῶν τῶν Φυλάκων δέοι. Οὕτω δὴ κύκλῳ διαμετρήσας περὶ 10 τὸ τεῖχος, ἀπελιπὼν ὅσον τύρσεσι μεγάλαις ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ἄρυσσεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τείχους τάφρον ὑπερμεγέθη, καὶ τὴν γῆν ἀνέβαλλον πρὸς ἑαυτοῦς. Καὶ 11 πρῶτον μὲν πύργους ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἀκοδόμει, Φοίνιξι θεμελιώσας οὐ μείον ἢ πλεθριαίοις· (εἰσὶ γὰρ καὶ μεί-

8. ἔφη, οὗτος] Altorf. οὗτος, ἔφη. Euphratem Babylonem mediam perlabentem tradit Herodotus i. 180.

δύο στάδια] Latitudinem unius stadii posuit Strabo libro xvi. sed ponti, qui utramque orbis partem jungebat fluvio impositus, stadiorum quinque longitudinem assignat Diodorus libro ii. monente Zeunio.

δύο ἄνδρες] Altorf. δύο ἄνδρ'. Voluit igitur dualem dare.

9. Καὶ ὁ Κύρος] Altorf. εἶπεν adjungit, ex more Xenophontis.

ἐκάστου] Ita liber Philel. Gabr. Castal. Bryl. Guelf. Altorf. ἑκαστον Steph. 2. Bodl. aliqui libri etiam ἡμῶν dant.

πλατυτάτην] Altorf. βαθυτάτην καὶ πλατυτάτην.

ἐλαχίστων ἡμῶν—δέοι] Altorf. ἐλαχιστον—δέη. Etiam Guelf. δέη. Quiddam libri ἡμῶν dant.

10. ὅσον τύρσεσι] Intellige διάστημα

ικανόν ἐστιν. Zonaras μέτριόν τι τοῦ ποταμοῦ ἀφιστάμενοι. Altorfinus καὶ addit ante ἀπολιπὼν.

ἄρυσσεν] A prima manu ἄρυσσον scriptum habet Guelf. deinde ἐνθένδε τοῦ τείχους, ut Suidas, qui h. l. excerpfit in vocabulo τύρσις. Altorf. ἄρυσσεν ἔνθα καὶ ἔνθα.

πρὸς ἑαυτοῦς] Zonaras τὸν δι' ἑαυτῶν ἀνέβαλλον πρὸς τὸ στρατόπεδον. Philelphus ἀνέβαλλεν vertit.

11. πλεθριαίοις] Hunc locum laudant Scholia græca ad Aristophanis Vespas et ex iis Suidas in vocabulo Κανθήλιος (Cf. Gatakeri Advers. Miscell. i. cap. 17.) iterumque in πλεθρον, ubi est: Ξενοφῶν φησι πλεθριαίους φοίνικας φύεσθαι ἐν Βαβυλωνίῳ ἢ καὶ μείζονας σταδίου πηχῶν ὕ. i. e. cubitis CD. Ceterum rem eandem tradunt Theophrastus historiæ plantarum v. 6. ex eo Plinius xvi. cap. 42. Strabo xiv. p. 1063. Plutarchus Q. S. viii.

ζῶνες, ἢ τοσοῦτοι τὸ μῆκος πεφυκότες· καὶ γὰρ δὴ πιε-
ζόμενοι οἱ Φοίνικες ὑπὸ βάρους ἀνω κυρτοῦνται, ὥσπερ οἱ
12 ὄνοι οἱ κανθήλιοι) τούτους δὲ ὑπετίθει τούτου ἕνεκα,
ὅπως ὅτι μάλιστα εἰκοι πολιορκήσῃν παρασκευαζομένων,
ὡς, εἰ καὶ διαφύγοι ὁ ποταμὸς εἰς τὴν τάφρον, μὴ ἀνέλοι
τοὺς πύργους. Ἀνίστη δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς πύργους ἐπὶ
13 τῆς ἀμβολάδος γῆς, ὅπως ὅτι πλείστα φυλακτῆρια εἶη.
Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν· οἱ δὲ ἐν τῷ τείχει κατεγέλων
τῆς πολιορκίας, ὡς ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον, ἢ εἴκοσιν
ἐτῶν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος, τὸ στράτευμα κατέ-
νειμε δώδεκα μέρη, ὡς μῆνα τοῦ ἐνιαυτοῦ ἕκαστον τὸ μέ-

probl. 4. Gellius Noct. Attic. iii. 6. Joannes Sarisberienfis Polycrat. v. p. 270.

καὶ γὰρ δὴ] Hæc alienum in locum immigrasse non dubito, etsi interpretes omnes tacent. Nihil enim præcessit, cujus nunc fit ratio reddenda. Contra post traditum usum trabium palmearum recte subjungitur causa cur palmæ fuerint adhibitæ, non alia materies. Igitur post verba ἀνέλοι τοὺς πύργους recte sequentur omnia ista καὶ γὰρ δὴ—κανθήλιοι.

πιεζόμενοι] Altorf. αὐζόμενοι, mira varietate.

κανθήλιοι] Afini clitellarii, quorum comparationem non satis intelligo, nec scio an spina dorfulis oneri imposito ita cedat, ut furgat potius, quam deorsum curvetur.

12. ἕνεκα] Guelf. εἵνεκα. deinde πολιορκήσῃ Altorf.

διαφύγοι ὁ ποταμὸς] Brodæus addi voluit ἐκχυθεῖς. Scilicet et illi, ut postea Stephano, merito displicuit verbum διαφύγοι de flumine redundante positum.

ἀνέλοι] Ita cum Budensî Altorfinus. Muretus ex libris ἀνέλοισι attulit. Ante Hutchinsonum erat ἀνέλοι. Fluvius si perrupto aggere turrium fundamenta subruat, turres cum terra subsidant, onere desuper incremente. Verum substructio trabibus palmeis facta turres impedit, quominus deficiant: trabes enim

istæ potius sursum se curvando oneri resistent, quam deorsum cedent. Alium trabium palmearum usum excogitavit et ita tradidit Weiske. Arborea in librato solo posuit ut stylobatarum loco essent; (*Schwellen nostri vocant*) et binas saltem earum parallelas alveo fluminis, ut si vis aquarum ea ripæ parte perrupta in fossam recens factam se effunderet, capita tamen arborum, quas ita jacentes et pondere aliquo pressas non deorsum sed sursum curvari constaret, ab utraque parte fossæ longius porrecta (*dafs sie viel Auflage hatten*) turrim sustinerent. Sic ripa forte dejecta, et aqua subter mediam labente turrim hæc dejici aut abripi non poterat, cum palmæ fundamenti loco factæ super mediam fossam, qua maxime curvarentur, non versus aquam depressæ vergerent, sed flexu suo, quasi spasmo quodam, inde recedentes se attollerent.

ἀνίστη δὲ καὶ] Altorf. καὶ omisit; deinde ἐπὶ πλείστα Guelf. Ceterum h. l. laudant Pollux vii. sect. 100. et Suidas in vocab. ἀμβολάς.

13. κατεγέλων] Cf. Herodoti i. 190. πλείον εἴκοσιν omisso ἢ Guelf.

κατένειμε δώδεκα] Ex conjectura Brodæi et Porti Castalio, Hutchinson et Weiske εἰς interfecit, quod etiam in libris veteribus adesse testatur Muretus. In nostris quidem omnibus et editis et scriptis abest, et commode abesse posse docuit post Abre-

ρος Φυλάξον. Οἱ δὲ αὖ Βαβυλώνιοι, ἀκούσαντες ταῦτα, 14
πολὺ ἔτι μᾶλλον κατεγέλων, ἐννοούμενοι, εἰ σφᾶς Φρύ-
γες καὶ Λυδοὶ καὶ Ἀράβιοι καὶ Καππαδόκαι Φυλά-
ξειεν, οὓς σφίσιν ἐνόμιζον πάντας εὐμενεστέρους εἶναι ἢ
Πέρσαις.

Καὶ αἱ μὲν τάφροι ἤδη ὀρωρυγμέναι ἦσαν. Ὁ δὲ 15
Κῦρος, ἐπεὶ ἐορτὴν τοιαύτην ἐν Βαβυλῶνι ἤκουσεν εἶναι, ἐν
ἢ πάντες οἱ Βαβυλώνιοι ὅλην τὴν νύκτα πίνουσι καὶ κω-
μάζουσιν, ἐν ταύτῃ, ἐπεὶ τάχιστα συνεσκότασε, λαβὼν
πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀνεστόμωσε τὰς τάφρους πρὸς τὸν
ποταμόν. Ὡς δὲ τοῦτο ἐγένετο, τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τά- 16
φρους ἐχώρει ἐν τῇ νυκτί· ἢ δὲ διὰ τῆς πύλεως τοῦ
ποταμοῦ ὁδὸς πορεύσιμος ἀνθρώποις ἐγίγνετο. Ὡς δὲ 17
τὸ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐπορσύνετο, παρηγγύησεν ὁ Κῦρος

Urbs tan-
dem, Eu-
phrate in
fossas deri-
vato, vino
fomnoque
sepulta ca-
pitur.

schium Thucyd. p. 612. Auctar.
Thucyd. p. 366. Fischerus ad Plato-
nis Politic. 24. et Parmenid. 14. Igi-
tur conjectura Mori ad Hellenica p.
47. proposita, τοῦ στρατεύματος non
magis opus est. Deinde ἑκαστον μέ-
ρος Guelf.

14. κατεγέλων] Ex libris Brod.
Philel. et Guelf. τούτων κατεγέλων de-
dit Zeune; Altorfinus liber non so-
lum τούτων sed etiam verbum κατε-
γέλων omisit. Pro Λύκιοι Budensis
liber et Altorf. Λυδοί, quod recepit
Zeune ἰdeo, quod Lycii antea nun-
quam commemorati fuerint. Dein-
de Καππαδόκαι Guelf. in quo a prima
manu Φρύγιοι scriptum fuerat.

φυλάξουσιν] Ex Guelf. ineptum tem-
pus φυλάξουσιν ob Atticismum, ut ait,
recepit Zeune eumque secutus Wei-
fke.

15. ἐπεὶ ἐορτὴν] Ita Altorf. pro ἐπει-
δή.

τοιαύτην] Ex Guelf. ἐπειδὴ ἐορτὴν
in σῆ Βαβυλ. dedit Zeune. Margo
Steph. ἐορτὴ αὐτῶν ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἦν
refert nescio unde. Altorf. ἐορτὴ ἰαυ-
τῶν ἐν Βαβ. ἦν. Festo die captam ur-
bem refert etiam Herodotus i. 191.
Festum fuisse τὰ Σάκκαια ex Athenæo
xiv. p. 639. conjecit Jo. Vorstius

Exercit. Academ. IV. admonente
Zeunio.

πάντες οἱ] Articulum ex Altorf.
adjeci; eodemque auctore ἐπεὶ τά-
χιστα scripsi pro ἐπειδὴ τάχ.

τάφρους πρὸς] Juntina, Philelphi
versio Steph. 2. Guelf. τάφρους τὰς
αἰσας. sed in Guelf. corrector verba
τὰς αἰσας supplevit, omiffa a primo
librario ut in Altorfino. Igitur u-
trumque vocabulum omisi; αἰσας
excluserat cum Zeunio Weiske.

16. ἐγένετο, τὸ] Articulum Guelf.
omisit. Aquam per fossas in lacu-
nam ingentem a Nitocris regina fa-
ctam derivat Zeune præeunte Hero-
doto i. 185. et 191. cujus in senten-
tiam transit etiam Weiske, cujus rati-
onem priorem equidem probō. “E
“Xenophontis,” inquit, “narratio-
“ne flumen in duas partes divisura
“ex anfractu fossarum, in quas de-
“ductum erat, infra urbem videtur
“alveum suum repetiisse.”

ἐγίγνετο] Guelf. ἐγένετο. Altorf. ἀν-
θρώποις πορεύσιμος dat.

17. ἐπορσύνετο] Guelf. a prima ma-
nu scriptum habet ἐπορεύετο, deinde
χιλιάρχαις dat. Altorf. πικρῶν ἰσπίων
habet, ut Guelf. postea πικρῶν ἰσπίων,
et sect. 19. cum Juntina πικρῶν τῶν
F f

- Πέρσαις χιλιάρχους καὶ πεζῶν καὶ ἰππέων, εἰς δύο ἄγοντας τὴν χιλιοστὴν παρεῖναι πρὸς αὐτὸν, τοὺς δὲ ἄλλοις συμμάχους κατ' οὐρανὸν τούτων ἔπεσθαι, ἥπερ πρό-
- 18 σθεν τεταγμένους. Οἱ μὲν δὴ παρήσαν· ὁ δὲ, καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τοῦ ποταμοῦ τοὺς ὑπρέτας καὶ πεζοὺς καὶ ἰππέας, ἐκέλευσε σκέψασθαι, εἰ πορεύσιμον
- 19 εἴη τὸ ἔδαφος τοῦ ποταμοῦ. Ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλαν, ὅτι πορεύσιμον εἴη, ἐνταῦθα δὴ, συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἰππέων, ἔλεξε τοιαύδε.
- 20 Ἄνδρες, ἔφη, Φίλοι, ὁ μὲν ποταμὸς ἡμῖν παρακεχώρηκε τῆς εἰς τὴν πόλιν ὁδοῦ· ἡμεῖς δὲ θαρρόυντες εἰσίσωμεν δὴ εἴσω, ἐννοούμενοι, ὅτι οὗτοι, ἐφ' οὓς νῦν πορευσόμεθα, ἐκεῖνοί εἰσιν, οὓς ἡμεῖς καὶ συμμάχους πρὸς ἑαυτοῖς ἔχοντας, καὶ ἐγρηγορότας ἅπαντας καὶ νήφοντας, καὶ
- 21 ἐξωπλισμένους καὶ συντεταγμένους ἐνικῶμεν· νῦν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἴμεν, ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν αὐτῶν καθεύδουσι, πολλοὶ δὲ αὐτῶν μεθύουσι, πάντες δὲ ἀσύντακτοί εἰσιν· ὅταν δὲ καὶ αἰσθῶνται ἡμᾶς ἐνδον ὄντας, πολὺ ἂν ἔτι μᾶλλον ἢ
- 22 νῦν ἀχρεῖοι ἔσονται ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληχθῆναι. Εἰ δὲ τις τοῦτο ἐννοεῖται, ὃ δὴ λέγεται φοβερὸν εἶναι τοῖς εἰς πόλιν

ἰππέων dat. Altorf. postremo loco πεζῶν ἰππέων habet.

19. τοιαύδε] Margo Steph. et Altorf. τᾶδε.

20. ἄνδρες, ἔφη] Ex Guelf. et Altorf. ἔφη inferui.

εἰσίσωμεν] Vulgo erat εἰσίσωμεν, μηδὲν φοβούμενοι εἴσω, ἔνν. Sed jam olim Stephanus verba μηδὲν φοβούμενοι orta vidit esse ex interpretatione verbi θαρρόυντες. Recte igitur omisit Editio Etonensis, Hutchinson et Weiske. Ante Stephanum Camerarius etiam cum libro Budensi et Altorf. omisit verba, quæ merito damnant omnes præter Zeunium, qui verba εἴσω ἐννοούμενοι seclufit veluti supervacua, quoniam in margine Guelf. a secun-

da manu addita leguntur. Ex eodem is libro et Philolpho δὴ addidit post εἰσίσωμεν.

πρὸς ἑαυτοῖς] Altorf. πρὸς ἑαυτούς. deinde συμπορευσόμεθα a prima manu Guelf. scriptum habet.

21. ἴμεν] Ita recte Altorf. Vulgo editur ἴωμεν, Junt. Ald. ἴομεν, margo Steph. εἴμεν refert. deinde καθεύδουσι αὐτῶν Guelf.

πολλοὶ δ' αὐτῶν] Ex libris antiquis πολλοὶ δ' ἂν posuit Muretus, cui repetitum αὐτῶν displicuisse videtur; et merito quidem.

δὲ καὶ] Altorf. copulam omisit; rectius, ut puto.

22. τις—ἐννοεῖται] Altorf. τι—ἐννοεῖται.

εἰσιούσι, μὴ ἐπὶ τὰ τέγη ἀναβάντες βάλλωσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, τοῦτο μάλιστα θαρρεῖτε· ἦν γὰρ ἀναβῶσί τινες ἐπὶ τὰς οἰκίας, ἔχομεν σύμμαχον θεὸν Ἡφαιστον. Εὐφλεκτα δὲ τὰ πρόθυρα αὐτῶν, Φοίνικος μὲν αἱ θύραι πεποιημένοι, ἀσφάλτω δὲ ὑπεκκαύματι κεχρισμένοι. Ἡμεῖς δ' αὖ πολλὴν μὲν δᾶδα ἔχομεν, ἢ ταχὺ πολὺ 23 πῶρ τέξεται, πολλὴν δὲ πίτταν καὶ στυππεῖον, ἢ ταχὺ παρακαλεῖ πολλὴν φλόγα· ὥστε ἀνάγκη εἶναι, ἢ Φεύγειν ταχὺ τοὺς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν, ἢ ταχὺ κατακεκαῦσθαι. Ἄλλ' ἄγετε, λαμβάνετε τὰ ὅπλα· ἠγήσομαι δὲ ἐγὼ 24 σὺν τοῖς θεοῖς. Ἡμεῖς δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα καὶ Γωβρύα, δείκνυτε τὰς ὁδοὺς· ἴστε γάρ· ὅταν δὲ ἐντὸς γενώμεθα, τὴν ταχίστην ἄγετε ἐπὶ τὰ βασιλεία. Καὶ μὲν, 25 ἔφασαν οἱ ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν, οὐδὲν ἂν εἴη θαυμαστὸν, εἰ καὶ ἄκλειστοι αἱ πύλαι αἱ τοῦ βασιλείου εἶεν· ὡς ἐν κόμῳ γὰρ δοκεῖ ἡ πόλις πᾶσα εἶναι τῆδε τῆ νυκτί.

βάλλωσι] Ita Altorf. Vulgo βάλωσιν legitur. deinde ἦν γὰρ ἀναβῶσιν ἐπὶ τὰς οἰκίας τινές. Altorf. omittens postea σύμμαχον.

φοίνικος] Castalio ex φ. dedit: φοίνικας habet Altorf.

ἀσφάλτω] Strabo xvi. p. 1073. διὰ τὴν ὕλης σπάνιν ἐν φοινικίαν ξύλων αἱ εἰκοδομαὶ συντελοῦνται καὶ δοκοῖς καὶ στύλοις: περὶ δὲ τοὺς στύλους στρέφονται, ἐν τῆς καλᾶμης σχοινία περιτιθέσιν, ἢ τ' ἐπαλείφονται χρώμασι καταγράφουσι, τὰς δὲ θύρας ἀσφάλτω etc.

23. μὲν δᾶδα] Ex Guelf. μὲν Zeune addidit; deinde στυππεῖον Castal. et Guelf. postea πολλὴν παρακαλεῖ φλόγα.

τοὺς ἀπὸ τῶν] Stephani et Leonclavii conjectura αὐτοὺς ἀπὸ non opus est, et recte a Stephano ipso comparatur Anabasis v. 2, 17.

24 τὰ ὅπλα] Articulum ex Guelf. et Altorf. addidi.

βασιλεία] Post hanc vocem deesse quaedam suspicantur Leonclavius et Stephanus, causā suspitionis non edita.

25. εἰ καὶ ἄκλειστοι] Ita Budensis liber et Altorf. quam scripturam vulgari καὶ γὰρ ἄκλ. Hutchinsonianæ εἰ εἶεν, et conjecturæ Leonclavianæ εἰ καὶ εἶεν prætulit Zeune. εἶναι Guelf. in quo εἰ καὶ latet.

ὡς ἐν κόμῳ] Vulgatam βασιλείου, ὡς ἐν κόμῳ δοκεῖ γὰρ ἡ πόλις etc. miris modis variant libri editi, scripti et virorum doctorum conjecturæ. Brodæus ex libris suis εἶεν post βασιλείου inferi iussit, et deinde scribi οὕτω ἢ πόλις. Budensis liber dat: εἶεν· κωμοδοκεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα τῆδε τῆ νυκτί. Altorf. εἶεν· κόμῳ δοκεῖ γὰρ πᾶσα ἡ πόλις τῆδε τῆ νυκτί. Et Camerarius verbum κωμοδοκεῖ analogia tueri conatur. Guelf. βασιλείου ὡς ἐν κόμῳ, δοκεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα τῆδε τῆ νυκτί. Leonclavius ὡς ἐν κόμῳ γὰρ malebat scriptum; Muretus εἶεν, ὡς ἐν κόμῳ, ἐν κόμῳ γὰρ δοκεῖ ἡ πόλις πᾶσα; Stephanus εἶεν· κωμοδοκεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα τ. τ. ν. vel ὡς ἐν κόμῳ δεῖ· (voluit, credo, δὴ) κωμάζει γὰρ ἡ πόλις πᾶσα. vel denique ὡς ἐν κόμῳ· ἐν κόμῳ γὰρ δοκεῖ ἡ πόλις πᾶσα εἶναι. Equidem præ-

Φυλακῆ μέντοι πρὸ τῶν πυλῶν ἐντευχόμεθα· ἔστι γὰρ αἰεὶ τεταγμένη. Οὐκ ἂν ἀμελεῖν δεοί, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀλλ' ἵεναι, ἵνα ἀπαρασκεύους ὡς μάλιστα λάβωμεν τοὺς ἄνδρας.

- 26 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐρρήθη, ἐπορεύοντο· τῶν δὲ ἀπαντῶντων οἱ μὲν ἀπέθνησκον παϊόμενοι, οἱ δὲ ἔφευγον πάλιν ὀπίσω· οἱ δ' ἐβόων. Οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γαβρύαν συνεβόων αὐτοῖς, ὡς κωμασταὶ ὄντες καὶ αὐτοί· καὶ ἰόντες ἢ ἐδύναντο ὡς τάχιστα ἐπὶ τοῖς βασιλείοις ἐγένοντο. Καὶ οἱ μὲν σὺν τῷ Γαβρύα καὶ Γαδάτα τεταγμένοι κεκλεισμένας εὐρίσκουσι τὰς πύλας τοῦ βασιλείου· οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς Φύλακας ταχθέντες ἐπεισπίπτουσιν αὐτοῖς πίνουσι πρὸς Φῶς πολὺ, καὶ εὐθύς ὡς πολεμίοις ἐχρῶντο αὐτοῖς.
- 28 Ὡς δὲ κραυγὴ καὶ κτύπος ἐγίγνετο, αἰσθόμενοι οἱ ἔνδον τοῦ θορύβου, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως σκέψασθαι, τί εἴη τὸ πρᾶγμα, ἐκθέουσί τινες ἀνοίξαντες τὰς πύλας.
- 29 Οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γαδάταν ὡς εἶδον τὰς πύλας χαλῶσας, εἰσπίπτουσι, καὶ τοῖς πάλιν Φεύγουσιν εἴσω ἐφεπόμενοι, καὶ παῖοντες ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ

eunte Hemsterhusio ad Lucianum tom. ii. p. 526. ed. Bipont. vulgatam lectionem restitui, ut sententiæ omnium optime congruentem postquam præcedens sententia *εἰ καὶ—εἴεν* ex libro Budensii et Altorfino fuit redintegrata.

πυλῶν] Edd. pr. θορῶν. cum Stephano facit Guelf. Altorf. deinde ἔστη γὰρ Guelf. a prima manu scriptum habet.

Οὐκ ἂν] Muretus ingeniose et verosimiliter οὐκ ἄρα μέλλειν conjecit: Vide infra sect. 76. Philadelphus non negligendum enim est vertens οὐ γὰρ ἀμελεῖν legisse in suo libro scriptum videtur. Guelf. οὐκ ἀμελεῖν. Verum ἂν videtur esse tenendum. Ita enim ἄρα ἂν εἴη pro ἄρα οὐκ εἴη supra i. 4, 13. et iv. 4, 5. ubi vide annotata.

μάλιστα] Guelf. μάλιστα ἂν λάβωμεν.

26. πάλιν ὀπίσω] Ita cum Budensii Altorf. pro πάλιν εἴσω. deinde οἱ ἀμφὶ Γαβρύαν—ὡς κωμασταὶ καὶ αὐτοὶ ὄντες.

ἢ ἐδύναντο] Zonaras ὡς ἠδύναντο τάχιστα, ut conjecit Stephanus; sed vulgata præstare mihi videtur, estque qua poterant via et ratione.

27. καὶ Γαδάτα] Ex Zonara articulum τῷ inferuit Zeune. deinde θορύβου pro πύλας Altorf.

ὡς πολεμίοις] Ita ex Guelf. suadente Brodæo et Mureto scripsit pro πολέμιοι Zeune, qui sequens αὐτοῖς in Guelf. omissum seclufit.

28. κελεύσαντος] Copulam καὶ anteponit Altorf. non inepte.

29. εἰσπίπτουσι.] Philel. Guelf. Zonaras εἰς ἃς εἰσπίπτουσι. margo Steph. ἐπεισπίπτουσι.

βασιλία] De nomine disputant viri docti. Tempus urbis captæ Hero-

ἤδη εἰσθηκότες αὐτὸν καὶ σπασάμενον, ὃν εἶχεν, ἀκινάκην
εὐρίσκουσι. Καὶ τοῦτόν μὲν οἱ σὺν Γαδάτα καὶ Γαβρύα 30
πολλοὶ ἐχειροῦντο· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲ ἀπέθνησκον, ὁ μὲν
προβαλλόμενός τι, ὁ δὲ Φεύγων, ὁ δὲ γε καὶ ἀμυνόμενος
ὅτῳ ἐδύνατο. Ὁ δὲ Κῦρος διέπεμπε τὰς τῶν ἰππέων 31
τάξεις κατὰ τὰς ὁδοὺς· καὶ προεῖπεν, οὓς μὲν ἔξω λαμ-
βάνοιεν κατακαίνειν, τοὺς δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις κηρύττειν
τοὺς Συριστὶ ἐπισταμένους ἔνδον μένειν· εἰ δὲ τις ἔξω
ληφθῆσοιτο, ὅτι θανατώσοιτο.

Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν. Γαδάτας δὲ καὶ Γαβρύας 32
ἦκον· καὶ Θεοὺς μὲν πρῶτον προσεκύνουν, ὅτι τιμημαρ-
μένοι ἦσαν τὸν ἀνόσιον βασιλέα, ἔπειτα δὲ Κύρου κατε-
φίλουν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, πολλὰ δακρύνοντες ἅμα
χαρᾶ καὶ εὐφραϊνόμενοι. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ 33
ἦσθοντο οἱ τὰς ἄκρας ἔχοντες ἐαλωκυϊάν τε τὴν πόλιν
καὶ τὸν βασιλέα τεθνηκότες, παραδίδασι καὶ τὰς
ἄκρας. Ὁ δὲ Κῦρος τὰς μὲν ἄκρας εὐθύς παρελάμ- 34
βανε, καὶ Φρουράρχους τε καὶ Φρουροὺς εἰς ταύτας ἀνέ-
πεμπε· τοὺς δὲ τεθνηκότες θάπτειν ἐφῆκε τοῖς προσή-
κουσι· τοὺς δὲ κήρυκας κηρύττειν ἐκέλευσεν, ἀποφέρειν
πάντας τὰ ὅπλα Βαβυλωνίους· ὅπου δὲ ληφθῆσοιτο

Res captæ
urbis ordi-
nantur.

dotus Reizianus ad i. 191. ad annum
536. ante C. N. refert.

σπασάμενον] Ita cum libris Brodæi
et Altorf. scilicet pro ἰσπασμένον.

30. προβαλλόμενός τις] Guelf. a pri-
ma manu προβαλλόμενός τις habet.
deinde ὅτῳ ἐδύνατο Altorf.

31. τὰς τῶν ἰππέων τάξεις] Altorfi-
nus liber διέπεμπε τάξεις ἰσπέων, non
inepte.

ληφθῆσοιτο] Ita Guelf. pro ληφθῆσιν.
Vide mox ad sect. 34. deinde θανέται
Zonaras dedit.

33. τὰς ἄκρας] Plures ἀκροπόλεις in
urbe Babylone adfuisse aliunde non
constat: sed potuit ἀκρόπολις habu-
isse plura castella seu ἐρύμματα.

34. Φρουράρχους] Ita pro Φρουράρχας
Guelf. et Zonaras. deinde αὐτὰς ἔ-
πεμπε Zonaras dat.

θάπτειν ἐφῆκε] Verbum θάπτειν o-
misit Altorf. et Edd. Steph. Leoncl.
asterisco apposito notarunt. ἀνῆκε
Edd. pr. et margo Guelf.

ληφθῆσοιτο] Ita cum Welfio Hut-
chinson. Junt. Ald. Ifingr. Leoncl.
Steph. λειφθῆσοιτο in notis Steph-
anus præferre se ait affertente libro
veteri ληφθῆσοιτο, quod est in Altorf.
probante Fitchero ad Weller ii. p.
270. Ex Guelf. ληφθῆσιν dedit Zeune;
in margine Steph. est λειφθῆσιν. Cf.
sect. 31.

ὄπλα ἐν οἰκίᾳ, προηγόρευεν, ὡς πάντες οἱ ἔνδον ἀποθανοῖντο. Οἱ μὲν δὴ ἀπέφερον· ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα μὲν εἰς τὰς ἄκρας κατέφετο, ὡς εἶη ἔτοιμα, εἴ τί ποτε δεοί χρῆσθαι. Ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐπέπρακτο, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους καλέσας, ὡς δορυαλώτου τῆς πόλεως οὐσης, ἀκροθίνια τοῖς θεοῖς καὶ τεμένη ἐκέλευσεν ἐξελεῖν· ἐκ τούτου δὲ καὶ οἰκίας διεδίδου καὶ ἀρχεῖα τούτοις, οὗσπερ κοινωνοὺς ἐνόμιζε τῶν καταπεπραγμένων· οὕτω δὲ διένειμεν, ὡσπερ ἐδέδοκτο, τὰ κράτιστα τοῖς ἀρίστοις. Εἰ δέ τις 35 οἴοιτο μείον ἔχειν, διδάσκειν προσιόντα ἐκέλευε. Προεῖπε δὲ, Βαβυλωνίοις μὲν τὴν γῆν ἐργάζεσθαι, καὶ τοὺς δασμοὺς ἀποφέρειν, καὶ θεραπεύειν τούτους, οἷς ἕκαστοι αὐτῶν ἐδόθησαν· Πέρσας δὲ τοὺς κοινωνοῦντας, καὶ τῶν

προηγόρευεν] Ita cum libro Philel. Budensi, margine Steph. et Guelf. Zeune pro προηγόρευον, quod revocavit Weiske.

ἀποθανοῖντο] Hoc ex Guelf. et Altorf. propter orationis obliquam formam vulgari ἀποθανοῦται prætulit Zeune probante Fischero ad Weller. ii. p. 270. Compara fest. 31. et ad i. 2, 32.

35. ἀκροθίνια] Edd. pr. ἀκροθίνια. deinde ἐκ τούτου δὲ οἰκίας omisso καὶ Altorf.

οὗσπερ κοινωνοὺς] Non ausus sum cum Zeunio et Weiskio recipere quod liber Guelf. cum Suida dat κοινωνοὺς, rarius vocabulum, quoniam in Altorf. οἷς κοινωνοῖν, per notam scripto κοινωνοῖν, est: unde suspicio nascitur mihi, ex nota non intellecta ortam varietatem esse illam.

ἐνόμιζε] Guelf. a prima manu cum Suida in κοινωνῶν dat ἐνομίζετο.

οὕτω δὲ] Ita cum Castal. liber Gabr. et Altorf. καὶ οὕτω Philel. et Guelf. Ante Zeunium δὲ aberat.

προσιόντα] Guelf. προσιόντας habet, referente Zeunio, tacente tamen Fischero. προσιόντα διδάσκειν ἐκέλευε Altorfinus liber.

36. Βαβυλωνίοις] Ex Edd. pr. Philel. Guelf. Altorf. veterem lectionem pro Stephani Βαβυλωνίους revocavit

Zeune comparans viii. 6, 10. et 15.

τοὺς κοινωνοῦντας] Vulgo erat καὶ τοὺς κοινωνοῦντας. Guelf. κοινωνοῦς. Perf. fas dici participes rerum gestarum propterea, quod inprimis horum opera Cyrus rem bene gefisset, censebat Zeune, recte mirante Weiskio, qui dubitanter Medos intelligit. Dubitationem præcidit Altorf. liber καὶ omittens. Supra fest. 35. κοινωνοῦς τῶν καταπεπραγμένων vocavit eisdem Perf. as: infra viii. 1, 76. κοινωνοῦς vel κοινωνοῦς vel κοινωνοῦντας iterum vocat, quos hodie publicæ rei administratos appellamus, significatione ab hoc loco aliena.

καὶ τῶν συμμάχων] Etiam his, ut Perf. is, quos κοινωνοὺς dicit Xenophon, οἰκίας καὶ ἀρχεῖα Cyrus Babylone dederat. De focis iterum est viii. 4, 28. ὅσοι αὐτῶν οἰκεῖν ἐβούλοντο παρ' αὐτῶν, τούτοις δὲ χώραν καὶ οἶκους ἔδωκε. additur Medos et Hyrcanios maximam partem fuisse. Adhuc de Babylonia terra sermo est. Cyaxari ipsi Babylone erat ἐξηρημένος οἶκος καὶ ἀρχεῖα ut est viii. 5, 17. Cum mittere vult Cyrus satrapas in provincias cap. 6. ἐφόροις seu legatis in provincias mittendis extra ordinem similiter χώρας νέμισθαι καὶ οἶκους in provinciis assignat; quod utrumque munus fest. 5. dicit οἶκους καὶ ὑπη-

συμμάχων, ὅσοι μένειν ἠροῦντο παρ' αὐτῶ, ὡς δεσπότης
ὦν ἔλαβον προηγόρευε διαλέγεσθαι.

Ἐκ δὲ τούτου ἐπιθυμῶν ὁ Κῦρος ἤδη κατασκευάσα-³⁷
σθαι, καὶ αὐτὸς, ὡς βασιλεῖ ἠγεῖτο πρέπειν, ἔδοξεν
αὐτῶ τούτο σὺν τῇ τῶν Φίλων γνώμῃ ποιῆσαι, ὡς ὅτι
ἠκιστα ἀν' ἐπιφθόνως σπάνιός τε καὶ σεμνὸς Φανείη.
Ἦδε οὖν ἐμηχανᾶτο τούτο· ἅμα τῇ ἡμέρᾳ στας, ὅπου
ἔδοκει ἐπιτήδειον εἶναι, προσεδέχετο τὸν βουλόμενον λέγειν
τι, καὶ ἀποκρινόμενος ἀπέπεμπεν. Οἱ δ' ἄνθρωποι,³⁸
ὡς ἔγνωσαν, ὅτι προσδέχοιτο, ἦγον ἀμήχανοι τὸ πλῆθος·
καὶ ᾤθουμένων περὶ τοῦ προσελθεῖν, μηχανὴ τὴ πολλή
καὶ μάχη ἦν. Οἱ δὲ ὑπηρεταὶ ὡς ἠδύναντο διακρίναντες,
προσίσταν. Ὅποτε δὲ τις καὶ τῶν Φίλων διασάμενος³⁹
τὸν ὄχλον προΦανείη, προτείνων ὁ Κῦρος τὴν χεῖρα προσή-

Callida ra-
tione Cyrus
instituit, ut
amici intel-
ligant, ip-
sum raro in
conspectum
populi ve-
nire debere.

κούς κατὰ τὰς καταστραφείσας χώρας.
Satraparum imperio subijcit eos ὅσοι
σσι γῆν καὶ ἀρχεῖα λάβωσι in provin-
ciis sect. x. cap. 6. eosque aulam
satrapæ colere jubet; quos iterum
sect. 13. intelligere nos voluisse vi-
deri possit Xenophon, ubi ait ad fa-
trapas: οὕτω καὶ ὑμεῖς τοὺς ὑφ' ὑμῶν
ἀρχαῖς ἔχοντας μιμεῖσθαι ὑμᾶς διδά-
σσετε. Ibi enim Codices quidam
ἀρχεῖα habent scriptum. Verum ita
etiam ὑφ' ὑμᾶς esse deberet. Super-
est, ut dispiciamus, quæ dicantur ἀρ-
χεῖα. Supra i. 2, 3. sunt τὰ τε βα-
σίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα. ubi ædes
regiæ et palatia procerum seu offi-
ciorum palatinorum significari viden-
tur. Et vii. 5, 85. est ἐν Πέρσαις ἐπὶ
τοῖς ἀρχεῖαῖς οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν et
viii. 1, 5. τότε τὸ ἀρχεῖον regiæ Cyri
Babylone vocat, et sect. 6. Θύρας,
paulo vero post τὰς τῶν ἀρχόντων Θύ-
ρας dicit pro ἀρχεῖα. Alibi dubitari
potest quid sit ἀρχεῖον apud Xeno-
phontem, veluti Hellenicorum v.
4, 58. ubi vide annotationem. In
Cypopædiæ locis appositis videtur
vocabulum fere ædes et palatia pro-
cerum, magistratuum et officiorum
palatinorum significare.

παρ' αὐτῶ] Altorf. παρ' ἑαυτῶ. de-

inde sicut ἔλαβον cum Zeunio scriptum
mallem.

37. ἐπιθυμῶν] Guelf. ex correctione
ἐπεθύμει habet, quod dat Junt. et
Ifingr. quæ posterior deinde ἔδοξε δ'
αὐτῶ dedit. In tam brevi oratione
ἀνακόλουθον satis est inuave. Altorf.
ἤδη omisit. Ceterum ab hac sectione
rectius initium libri octavi mihi duci
videtur, ubi bellis finitis pacis artes
explicantur.

ἀν' ἐπιφθόνως] Ita ex Mureti sen-
tentia primus Hutchinson vulgatum
ἀνεπιφθόνως distinxit. Ita sect. 25.
ἵνα ἀπαρσκειούους ὡς μάλιστα ἀν' ἀβω-
μὴν τοὺς ἄνδρας in Guelf. est.

ἀποκρινόμενος] Altorf. ἀποκρινάμενος.
Sequens ἀμήχανοι ex h. l. transtulisse
Suidas in voc. ἀμηχανῆσσι, ἀντὶ τοῦ
πολλοὶ, Ξενοφῶν corrigendusque hinc
videbatur Kustero.

38. μηχανὴ] Altorf. πολλὴ μηχανὴ
ἦν, omittis verbis καὶ μάχη, quæ non
videntur cum verbo ᾤθουμένων nec
cum ipso loco congruere: denique
nec satis bene coeunt μηχανὴ καὶ μά-
χη.

προσίσταν] Ita recte Steph. vulga-
tum antea προσήσαν correxit, assente
Philel. Guelf. Altorf.

γετο αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἔλεγεν, "Ἄνδρες Φίλοι, περιμένετε, ἕως τὸν ὄχλον διωσώμεθα· ἔπειτα δὲ καθ' ἡσυχίαν συγγενησώμεθα. Οἱ μὲν δὴ Φίλοι περιέμενον, ὁ δὲ ὄχλος πλείων καὶ πλείων ἐπέρρει, ὥστ' ἔφθασεν ἑσπέρα γενομένη, πρὶν τοῖς Φίλοις αὐτὸν σχολάσαι καὶ 40 συγγενέσθαι. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος λέγει, "Ἄρα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, νῦν μὲν καιρὸς διαλυθῆναι· αὐριον δὲ πρῶτ' ἔλθετε· καὶ γὰρ ἐγὼ βούλομαι ὑμῖν τι διαλεχθῆναι. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Φίλοι, ἄσμενοι ἄρχοντο ἀποθέοντες, δίκην δεδωκότες ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων. Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν.

41 Τῇ δὲ ὑστεραία ὁ μὲν Κῦρος παρῆν εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον· ἀνθρώπων δὲ πολὺ πλείον πλῆθος περιεστῆκει, βουλομένων προσίεσαι, καὶ πολὺ πρότερον, ἢ οἱ Φίλοι παρῆσαν. Ὁ οὖν Κῦρος περιεστῆσάμενος τῶν ζυστοφόρων Περσῶν κύκλον μέγαν, εἶπε μηδένα παρίεσαι ἄλλον, ἢ τοὺς Φίλους τε καὶ ἄρχοντας τῶν Περσῶν τε καὶ τῶν 42 συμμάχων. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον αὐτοὶ, ἔλεξεν ὁ Κῦρος αὐτοῖς τοιαῦτα· "Ἄνδρες Φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν

39. ἄνδρες φίλοι] Hæc omisit Guelf. qui deinde cum Ald. Brodæi libris, Bodl. παραμένετε habet, ut paulo post cum ipsa adeo Juntina περιμένετε.

ἕως] Edd. pr. et Altorf. ὡς. deinde διωσώμεθα Edd. pr. Guelf.

πλείων καὶ πλείων] Guelf. a prima manu πλείω καὶ πλείω. Edd. Steph. Leoncl. verba καὶ πλείων stella apposita notarunt.

ὥστ' ἔφθασεν] Guelf. pro ἕως παρήφθασεν, ἕωςπερ ἔφθ. dat eamque ipsam scripturam conjectura fuit affectus Steph. qui loca Homericæ tria comparavit, ubi παραφθάνω est pro παρήφθασεν. Margo Steph. ὥστε ἔφθασεν. Altorf. ὥστ' ἔφθασεν dant, quam scripturam ut omnium artificiosam recepi. Male Edd. pr. et Guelf. ἕσπερα τε γενομένη habent.

40. Ἀκούσαντες] Altorf. δὲ adjunxit. deinde ἀπὸ πάντων ἀναγκαίων Altorf. ἀπὸ etiam ceteri omnes libri editi et scripti dant, præter Bodl. et Guelf. quod Stephani admonitu mutarunt in ὑπὸ Edd. Eton. et Hutchinsoniana, comparato loco Anabaf. iv. 4, 14. ὑπὸ τῆς αἰθρίας δίκην εἶδον κακῶς σκηνοῦντες qui tamen non plane convenit. ἀναγκαῖα sunt cupido cibi et potus, et si quid præterea natura humana flagitat. Cf. Abresch. Thucyd. p. 301.

41. περιεστῆκει] Guelf. περιεστήκει. deinde βουλομένων Altorf. Post μηδένα παρίεσαι cum Brodæo ex libro Altorf. ἄλλον supplevi. Articulum τῶν ante συμμάχων Juntina omisit.

42. τοιαῦτα] Guelf. τοιαῦτα—σύμμαχοι—ἕφ' αὐτὸν σχολὴν ἔχειν.

θεοῖς οὐδὲν ἂν ἔχοιμεν μέμψασθαι, τὸ μὴ οὐχὶ μέχρι
 τοῦδε πάντα, ὅσα εὐχόμεθα, καταπεπραχέναι· εἰ μὲν-
 τοι τοιοῦτον ἔσται τὸ μέγала πράσσειν, ὥστε μὴ οἷόν τε
 εἶναι, μήτε ἀμφ' αὐτὸν σχολὴν ἔχειν, μήτε μετὰ τῶν Φί-
 λων εὐφρανθῆναι, ἐγὼ μὲν χαίρειν ταύτην τὴν εὐδαιμο-
 νίαν κελεύω. Ἐνενοήσατε γάρ, ἔφη, καὶ χθές δήπου, 43
 ὅτι ἔωθεν ἀρξάμενοι ἀκούειν τῶν προσιόντων, οὐκ ἐλήξα-
 μεν πρόσθεν ἑσπέρας· καὶ νῦν ὁρᾶτε τούτους, καὶ ἄλλους
 πλείονας τῶν χθές παρόντων, ὡς πράγματα ἡμῖν παρ-
 ἔχοντας. Εἰ οὖν τις τούτοις ὑφέξει ἑαυτὸν, λογίζομαι 44
 μικρὸν μὲν τι ὑμῖν μέρος ἐμοῦ μετεσόμενον, μικρὸν δέ τι
 ἐμοὶ ὑμῶν· ἐμαυτοῦ μέντοι σαφῶς οἶδ' ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν μοι
 μετέσται. Ἔτι δ', ἔφη, καὶ ἄλλο ὀρῶ γελοῖον πρᾶγ- 45
 μα. Ἐγὼ γὰρ δήπου ὑμῖν μὲν, ὥσπερ εἰκὸς, διάκει-
 μαι· τούτων δὲ τῶν περιεστηκότων ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα,
 καὶ οὔτοι πάντες οὕτω παρεσκευασμένοι εἰσὶν, ὡς, ἢ
 νικῶσιν ὑμᾶς ἀθροῦντες, πρότεροι ἂ βούλονται ὑμῶν παρ'
 ἐμοῦ διαπραξόμενοι. Ἐγὼ δὲ ἤξιουν τούτους, εἴ τις τι
 ἐμοῦ δέοιτο, θεραπεύειν ὑμᾶς τοὺς ἐμοὺς Φίλους δεομέ-
 νους προσαγωγῆς. Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις, τί δῆτα οὐχ 46

πράσσειν] Altorf. πράττειν. recte, puto.

43. Ἐνενοήσατε] Ita Stephanus asfentiente Altorf. correxit ἐννοήσατε scripturam Edd. pr. Philelphi et Guelf.

δήπου] Altorf. δήπουθεν—ὁρᾶτε τούτους ἄλλους πλείονας τῶν ἐχθές παρόντων.

44. ἐμοῦ] Altorf. omisit: paulo antea ὑφέξει αὐτοῖς Guelf. a prima manu scriptum habet. μικρὸν μέντοι Edd. pr.

ἐμοὶ] Guelf. a prima manu scriptum non habet, μικρὸν μὲν τι ὑμῶν continuans, deinde οὐδ' ὅτιοῦν μετέσται. sed corrector ἐμοὶ et posteriore loco μοι supplevit.

45. τινα ἢ οὐδένα οἶδα] Formulam

Herodoto familiarem et Æliano egregie illustravit Valckenaer ad Herodot. p. 270. et in hoc Xenophontis loco Canter Nov. Lect. vii. 6. Pro οἶδα margo Steph. cum Altorf. γιγνώσκω præfert.

νικῶσιν] Brodæus ex libris suis νικήσωσι laudat.

πρότεροι] Ita Altorf. pro πρότερον. sequens διαπραξόμενοι Castalio jam recte substituit Juntino et Aldino διαπραξόμενοι.

τούτους] Altorf. τοὺς τοιοῦτους. Guelf. ταύτους τοὺς τοιοῦτους.

δεομένους] Veram scripturam pro Edd. pr. δέομένους e libris suis protulit Brodæus, quam servant etiam Bodl. Guelf. Altorf.

οὕτως ἐξ ἀρχῆς παρεσκευασάμην, ἀλλὰ παρῆρχον ἐν τῷ μέσῳ ἑμαυτόν. Ὅτι τὰ τοῦ πολέμου τοιαῦτα ἐγίνωσκον ὄντα, ὡς μὴ ὑστερίζειν δεόν τὸν ἀρχοντα, μήτε τὸ εἰδέναι, ἀ δεῖ, μήτε τὸ πράττειν, ἀ ἀν καιρὸς ἢ τοὺς δὲ σπανίους ἰδεῖν στρατηγούς πολλὰ ἐνόμιζον, ὧν δεῖ πρᾶχ-
47 θῆναι, παριέναι. Νῦν δὲ ἐπεὶ καὶ ὁ Φιλοπονῶτατος πόλεμος ἀναπέπαυται, δοκεῖ μοι καὶ ἡ ἐμὴ ψυχὴ ἀναπαύσεώς τινος ἀξιῶν τυγχάνειν. Ὡς οὖν ἐμοῦ ἀπορῶντος, ὅ τι ἀν τύχοιμι ποιῶν, ὥστε καλῶς ἔχειν τά τε ἡμέτερα καὶ τὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἡμᾶς δεῖ ἐπιμελεῖσθαι, συμβουλευέτω ὅ τι τις ὄρᾳ συμφορώτατον.

48 Κῦρος μὲν οὕτως εἶπεν· ἀνίσταται δὲ ἐπ' αὐτῷ Ἀρτάβαζος, ὁ συγγενὴς ποτε Φήσας εἶναι, καὶ εἶπεν, Ἡ καλῶς, ἔφη, ἐποίησας, ὦ Κῦρε, ἀρξάσ τοῦ λόγου. Ἐγὼ γάρ, ἐτί νέου μὲν ὄντος σοῦ πάνυ, ἀρξάμενος ἐπεθύμουν Φίλος γενέσθαι, ὄρῶν δέ σε οὐδὲν δεόμενον ἐμοῦ, κατᾶ-
49 κινουν σοι προσιέναι. Ἐπεὶ δὲ ἔτυχές ποτε καὶ ἐμοῦ δεηθεῖς, προθύμως ἐξαγγεῖλαι πρὸς Μήδους τὰ παρὰ τοῦ Κυαζάρους, ἐλογιζόμεν, εἰ ταῦτα προθύμως σοι συλλάβοιμι, ὡς οἰκείός τέ σοι ἐσοίμην, καὶ ἐξέσοιτό μοι,
50 διαλέγεσθαι σοι, ὅποσον ἀν χρόνον βουλοίμην. Καὶ ἐκεῖνα μὲν δὴ ἐπράχθη, ὥστε σε ἐπαινεῖν. Μετὰ δὲ τοῦτο Ἰρκαῖοι μὲν πρῶτοι Φίλοι ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ

Artabazus dum exponit, quibus de rebus ipse adhuc Cyri consuetudine frui non potuerit, fumam rerum a Cyro gestarum repetit.

46. ἐν τῷ μέσῳ] Altorf. ἑμαυτόν ἐν τῷ μέσῳ. deinde τὰ τοῦ πολέμου γινώσκω τοιαῦτα, ὡς μή.

τὸ εἰδέναι] Intellige hic et paulo post κατὰ vel εἰς. sed malim cum Stephano τοῦ εἰδέναι scribere; huc ducere videtur Altorf. libri τῷ εἰδέναι.

τοὺς δὲ σπανίους] Inepta est lectio margo Steph. τὸ δὲ σπανίους.

47. ἐπεὶ καὶ] Ita cum Altorf. scripsi pro ἐπειδὴ ὁ φιλ. Ex Guelf. ἐπειδὴ καὶ ὁ φιλ. dedit Zeune.

ὡς οὖν] Altorf. οὖν omittit: sequens ὅτι τις ex Guelf. duxit Zeune pro vulgato τις, ὅτι ὄρᾳ.

48. τοῦ λόγου] Brodæus τοῦδε τοῦ λόγου scribere iussit, dubium sua an libri scripti auctoritate.

νέου μὲν] Juntina μὲν omisit.

49. τοῦ Κυαζάρους] Articulum ex Guelf. addidit Zeune.

προθύμως] Ita cum Stephano Hutchinson et Altorf. Libri ceteri editi et scripti προθύμως dant, quod revocavit Zeunio præeunte Weiske.

μάλα πεινώσι συμμάχων ὥστε μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιεφέρομεν αὐτοὺς ἀγαπῶντες. Μετὰ δὲ τοῦτο, ἐπεὶ εἶλαω τὸ πολέμιον στρατόπεδον, οὐκ, οἶμαι, σχολή σοι ἦν ἀμφ' ἐμὲ ἔχειν· καὶ ἐγὼ σοι συνεγίνωσκον. Ἐκ δὲ τούτου Γαβρύας ἡμῖν φίλος ἐγένετο, καὶ 51 ἐγὼ ἔχαιρον· καὶ αὐτῆς Γαδάτας· καὶ ἤδη ἔργον σου ἦν μεταλαβεῖν. Ἐπεὶ γε μέντοι καὶ Σάκαι καὶ Καδούσιοι σύμμαχοι ἐγεγένητο, θεραπεύειν ἔδει τούτους εἰκότως· καὶ γὰρ οὗτοί σε ἐθεράπευον. Ὡς δὲ ἤλθομεν 52 πάλιν, ἔνθεν ὠρμήθημεν, ὀρῶν σε ἀμφ' ἵππους ἔχοντα, ἀμφ' ἄρματα, ἀμφὶ μηχανὰς, ἠγούμην, ἐπεὶ ἀπὸ τούτου σχολάσαις, τότε σε καὶ ἀμφ' ἐμὲ ἔξειν σχολήν. Ὡς γε μέντοι ἤλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία, τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι, ἐγίνωσκον, ὅτι ταῦτα μέγιστα εἶη· εἰ δὲ ταῦτα καλῶς γένοιτο, εὖ ἤδη ἐδόκουν εἰδέναι, ὅτι πολλὴ ἔσοιτο ἀφθονία τῆς ἐμῆς καὶ τῆς σῆς συνουσίας. Καὶ νῦν δὴ νενικήκαμέν τε τὴν μεγάλην μά- 53 χην, καὶ Σάρδεις καὶ Κροῖσον ὑποχείριον ἔχομεν, καὶ Βαβυλῶνα ἠρήκαμεν, καὶ πάντα κατεστράμμεθα· καὶ μὰ τὸν Μίθρην ἐγὼ τοι ἐχθρὸς εἰ μὴ πολλοῖς διεπύ-

50. πεινώσι] Juntina et Guelf πεινώσι. Eadem Juntina ἀγκάλαις dedit, Altorf. ἀνάγκαις.

μόνον οὐκ] Guelf. μονονὸν καὶ ταῖς ἀγκάλαις. Altorf. paulo antea φίλοι ἡμῖν φίλοι ἐγένοντο dat.

σχολή σοι ἦν] Ita cum Mureto et Hutchinsono ex Philel. libro, Gabr. et Budensi Zeune. ὡμην σχολήν σοι εἶναι conjecerat Stephanus. σχολή ποιεῖν ἀμφ' ἐμὲ ἔχειν Altorf. qui sequens καὶ omisit.

51. καὶ αὐτῆς] Altorf. καὶ πάλιν. deinde καὶ ἤδη ex eodem libro et margine Steph. posui pro καὶ δὴ. Sequens μεταλαβεῖν est pro μετέχειν feci. 54.

Σάκαι] Altorf. τε adjungit : ex eo-

dem vulgatam εἰκότως ἔδει τούτους mutavi.

52. ἀπὸ τούτου] Altorf. ἀπὸ τούτων. recte, ut puto

ὡς γε] Guelf. ὡς τε. sequens εἰδέναι pro εἶναι Edd. pr. et Guelf. monente Brodæo dedit Stephanus, asfentiente libro Philel. Camer. Altorf.

53. Σάρδεις] Altorf. Σάρδεις. deinde χθρὸς dat. πάντα pro πάντας ex libro Philelphi et Guelf. duxit Zeune.

Μίθρην] Ita solem Perfæ vocabant. Darius apud Plutarchum Alex. 30. εἰπέ μοι σεβόμενος Μίθρου τε Φῶς μέγα καὶ δεξιῶν βασιλείων. Etiam Artaxerxes Plutarchi c. 4. νῆ τὸν Μίθραν jurat, et Cyrus minor Xenophontis Œcon. iv. 24.

κτευσα, οὐκ ἂν ἐδυνάμην σοι προσελθεῖν. Ἐπεὶ γε μέντοι ἐδεξιώσω με, καὶ παρά σοι ἐκέλευσας μένειν, ἤδη περιβλεπτος ἦν, ὅτι μετὰ σοῦ ἄσιτος καὶ ἄποτος διημέ-
 54 ρευων. Νῦν οὖν, εἰ μὲν ἔσται τῆ, ὅπως οἱ πλείστου ἄξιοι γεγενημένοι πλείστον σου μέρος μεθεξομεν· εἰ δὲ μὴ, πάλιν αὖ ἐγὼ ἐθέλω παρὰ σοῦ ἐξαγγέλλειν ἀπιέναι πάντας ἀπὸ σοῦ, πλὴν ἡμῶν τῶν ἐξ ἀρχῆς Φίλων.

55
 Chryfantas
 existit sua-
 for eorum,
 quæ Cyrus
 maxime ex-
 petebat.

Ἐπὶ τούτῳ ἐγέλασε μὲν ὁ Κῦρος καὶ ἄλλοι πολλοί. Χρυσάντας δὲ ἀνέστη ὁ Πέρσης, καὶ ἐλέξεν ὧδε. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρόσθεν, ὧ Κῦρε, εἰκότως ἐν τῷ Φανερωῷ σουτὸν παρῆιχες, δι' ἃ τε αὐτὸς εἶπες, καὶ ὅτι οὐχ ἡμᾶς σοι μάλιστα ἦν θεραπευτέον. Ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἕνεκα παρῆμεν· τὸ δὲ πλῆθος ἀνακτᾶσθαι ἔδει ἐκ παντὸς τρόπου, ὅπως ἔτι ἥδιστα συμπονεῖν καὶ συ-
 56 κινδυνεύειν ἡμῖν ἐθέλοιεν. Νῦν δὲ ἐπειδὴ οὐχ οὕτω τρόπου μόνον ἔχεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἀνακτᾶσθαι δύνασαι, οὐς καιρὸς εἴη, ἥδη καὶ οἰκίας σε τυχεῖν ἄξιον·

ἐδυνάμην σοι] Ita Altorf. cum libro Brodæi et Guelf. ἂν σοι Ald. Steph. omisit σοι Juntina,

ἐδεξιώσω] Ita cum Philel. Budensis liber, Brodæi, Gabr. Guelf. et Altorf. ἐξιδιώσω Edd. pr. et Bodl. quo verbo utitur noster in Hellenicis ii. 4, 5.

54. σου μέρος] Margo Steph. μοι refert nescio unde. Post μεθεξομεν Editio Stephani ex versione Philelphi et liber Bodl. addunt εὖ ἔχεις, quæ rectius ex more Atticorum omittuntur, uti jam olim censuit Muretus.

55. ὧ Κῦρε, εἰκότως] Altorf. εἰκότως ὧ Κῦρε. deinde ἔδει ἀνακτᾶσθαι cum Guelf.

56. ἐπειδὴ] Guelf. ἐπεὶ οὖν τρόπου μόνον ἔχεις. margo dat ἐπειδὴ οὐχ οὕτω τρόπου μόνον ἔχεις. Altorf. ἐπεὶ οὐχ οὕτω τρόπου μόνον ἔχεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλους δύνασαι ἀνακτᾶσθαι. Budensis οὐχ οὕτω τρόπου μόνον ἔχεις. Muretus corrigebat: ἐπειδὴ οὐ τούτους μόνον ἔχεις. Brodæus locum interpretatur quoniam vero non solum ita sentis. Ca-

merarius: postquam non solum tenes modum istum: et in annotatione locum explicat ita: modum seu rationem multitudinis conciliandam cum jam teneas seu consecutus sis quod volueris: Leonclavius vertit: cum non modo talis sis: Zeune: postquam non solum hac sorte frueris i. e. hoc es consecutus ut tanta hominum multitudo tibi sit data. Weiske τρόπον interpretatur ingenium, indolem, Cyri humanitatem, et locum ita vertit: cum non modo summa humanitate adversus tuos omnes utaris, sed etiam alios, si commodum fuerit, conciliare possis. Quæ quidem postremæ interpretationes omnium minime cum loci sententia et cum verbis græcis congruere videntur. Mihi unice placet Mureti sententia, quam sequar, dum libri scripti meliorem lectionem obtulerint.

οἰκίας σε] Postquam amicis tuis omnibus (sect. 35.) domus et ἀρχεῖα assignasti, te ipsum nunc etiam decet acquiescere in palatio aliquo.

ἢ τί ἀπολαύσαις ἀν τῆς ἀρχῆς, εἰ μόνος ἄμοιρος εἴης
 ἐστίας, οὐ οὔτε ὀσιώτερον χωρίον ἐν ἀνθρώποις, οὔτε ἡδίων,
 οὔτε οἰκειότερον ἐστὶν οὐδέν; Ἐπειτα δὲ, ἔφη, οὐκ ἀν οἶει
 [καὶ] ἡμᾶς αἰσχύνεσθαι, εἰ σὲ μὲν ὀρώμεν ἔξω καρτε-
 ροῦντα, αὐτοὶ δὲ ἐν οἰκίαις εἴημεν, καὶ σοῦ δοκοίημεν
 πλεονεκτεῖν; Ἐπεὶ δὲ Χρυσάντας ταῦτα ἔλεξε, συνηγό- 57
 ρεον αὐτῷ κατὰ ταῦτα πολλοί. Ἐκ τούτου δὴ εἰσέρ-
 χεται εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τὰ ἐκ Σάρδεων χρήματα ἐν-
 ταῦθ' οἱ ἄγοντες ἀπέδσαν. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθεν ὁ Κύρος,
 πρῶτον μὲν Ἐστία ἔθυσεν, ἔπειτα Διὶ βασιλεῖ, καὶ εἰ
 τινι ἄλλῳ θεῷ οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο.

Ποίησας δὲ ταῦτα, τὰ ἄλλα ἤδη ἤρχετο διοικεῖν. 58
 Ἐννοῶν δὲ τὸ αὐτοῦ πρᾶγμα, ὅτι ἐπιχειροῖ μὲν ἄρχειν
 πολλῶν ἀνθρώπων, παρασκευάζοιτο δὲ οἰκεῖν ἐν πόλει τῇ
 μεγίστῃ τῶν Φαιερῶν, αὕτη δὲ οὕτως ἔχει αὐτῷ, ὡς ἀν
 πολεμιατάτῃ γένοιτο ἀνδρὶ πόλις, ταῦτα δὴ λογιζόμενος,
 Φυλακῆς περὶ τὸ σῶμα ἠγήσατο δεῖσθαι. Γινὺς δὲ, 59
 ὅτι οὐδαμοῦ ἀνθρώποι εὐχειρωτότεροί εἰσιν, ἢ ἐν σίτοις καὶ

Corporis
 custodes eli-
 git Cyrus
 eunucho.

ἢ τί ἀπολαύσαις] Margo Steph. ἢ
 ἀπολαύσαις γ' ἀν οὐδὲν nescio unde re-
 fert. In Altorf. est ἢ τί ἀπολαύσαις γ'
 ἀν οὐδὲν τῆς σῆς ἀρχῆς.

οὐ οὔτε] Libri Brodæi et Altorf. ἦς
 οὐδέν.

οὐκ ἀν οἶει] Ita cum Stephano
 Guelf. et Altorf. εἴη Junt. οἶη Ald. se-
 quens καὶ omisit Altorf. equidem ut
 inutile seclufi.

ὀρώμεν] Hanc ex margine Steph.
 lectionem pro ὀρώμεν recepit Zeune

57. κατὰ ταῦτα] Ita cum Philel-
 pho et Camerario Muretus et Zeune;
 mihi tamen verba hæc duo suspecta,
 certe supervacua sunt.

Ἐστία] Nisi mores Græcorum Per-
 fis assignavit Xenophon, licebit cum
 Zeunio de igne sacro Persarum in-
 terpretari præeunte Procopio i. 24.
 ubi de igne isto: τοῦτ' ἐστὶ τὸ πῦρ,
 ὅπερ Ἐστίαν ἰκάλουν τε καὶ ἐσέβοντο ἐν

τοῖς ἀνώ χρόνοις Ῥωμαῖοι.

βασιλεῖ] Regi ipsi deorum et re-
 gum tutōri. deinde margo Steph. re-
 fert lectionem εἰ τινα ἄλλον θεῶν.

58. αὐτοῦ] Edd. pr. et Guelf. αὐ-
 τοῦ.

παρασκευάζοιτο] Ita etiam Guelf.
 sed ex correctione: antea enim παρα-
 σκευάζετο fuit.

ἐν πόλει] Ex Guelf. ἐν τῇ πόλει de-
 dit Zeune.

ὡς ἀν] Guelf. ὡς ἀπολεμιατάτῃ ἀν
 γένοιτο sed correctum ὡς ἀν πολεμια-
 τάτῃ. Mihi videbatur ὡς ἢ πολεμια-
 τάτῃ ἀν γένοιτο ἀνδρὶ commodius legi
 posse hoc quidem in loco. In Guelf.
 verba ἀνδρὶ πόλις margo addita ha-
 bet.

59. εὐχειρωτότεροι] Edd. primæ εὐ-
 χειρωτότεροι. Cf. i. 6, 36. Sequens
 verbum εἰσιν omisit Altorfinus li-
 ber.

ποτοῖς καὶ λουτροῖς καὶ κοίτῃ καὶ ὕπνῳ, ἐσκόπει, τίνας
 ἂν ἐν τούτοις περὶ ἑαυτὸν πιστοτάτους ἔχοι. Ἐνόμισε
 δὲ, μὴ ἂν γενέσθαι ποτὲ πιστὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἄλλον
 60 μᾶλλον φιλήσει τοῦ τῆς φυλακῆς δεομένου. Τοὺς μὲν
 οὖν ἔχοντας παῖδας ἢ γυναῖκας συναρμοζούσας, ἢ παι-
 δικά, ἔγνω φύσει συνηναγκάσθαι ταῦτα μάλιστα φι-
 λεῖν· τοὺς δὲ εὐνούχους ὁρῶν πάντων τούτων στερομένους,
 ἠγήσατο τούτους ἂν περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, οἵτινες δύ-
 νανται πλουτίζειν μάλιστα αὐτοὺς, καὶ βοηθεῖν, εἴ τι
 ἀδικοῦντο, καὶ τιμὰς περιάπτειν αὐτοῖς· τούτους δὲ εὐερ-
 γετοῦντα ὑπερβάλλειν αὐτὸν οὐδὲν ἂν ἠγεῖτο δύνασθαι.
 61 Πρὸς δὲ τούτοις, ἄδοξοι ὄντες οἱ εὐνούχοι παρὰ τοῖς ἄλ-
 λοις ἀνθρώποις, καὶ διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου προσ-
 δέονται· οὐδεὶς γὰρ ἂν ἦν, ὅστις οὐκ ἂν ἀξιώσειεν εὐνού-
 χου πλεόν ἔχειν ἐν παντί, εἴ μὴ τι ἄλλο κρείττον ἀπείρ-
 γοι· δεσπότη δὲ πιστὸν ὄντα οὐδὲν κωλύει πρωτεύειν καὶ
 62 τὸν εὐνούχον. Ὁ δ' ἂν μάλιστα τις οἰηθεῖη, ἀνάγκιδας
 τοὺς εὐνούχους γίγνεσθαι, οὐδὲ τοῦτο ἐφαίνετο αὐτῷ.
 Ἐτεκμαίρετο δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι οἱ τε ὑβρι-
 σταὶ ἵπποι ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν δάκνειν καὶ ὑβρίζειν
 ἀποπαύονται, πολεμικοὶ δὲ οὐδὲν ἧττον γίνονται· οἱ τε

λουτροῖς] Hoc pro λουτρῶ ex Guelf.
 et Philel. dedit Zeune.

κοίτῃ] Quoniam fit nimis affinis
 lectus somno, coitum interpretari ma-
 lebat Weiske.

φιλήσει] Ex Guelf. φιλήσει dedit
 Zeune.

60. συναρμοζούσας] Nescio quid in-
 commodi verbum adjunctum foli
 nomini, γυναῖκας habere mihi vide-
 tur: quare abesse malim. γυναῖκα
 συναρμόζουσαν dat liber Altorfinus.

συνηναγκάσθαι] Guelf. simplex
 ἠναγκ. præfert. natura cogente ista
 optinium maxime amare. Ita supra vi.
 I, 31. ἠναγκάσθη λόγους προσφέρειν
 περὶ συνηθείας, amor vehemens eum
 cogit consuetudinem mulieris verbis re-

tere.

εὐεργετοῦντα] Ita Bodl. Guelf. cum
 Edd. εὐεργετοῦντας in Steph. priore,
 in omnibus Leonclavianis; et Bu-
 densi et Altorfino libro. deinde οὐδὲν
 ἂν Ald. Junt. Bodl. Guelf. sed οὐδένα
 Philelphi versio, Editio Castal. Bryl.
 Steph. Equidem ex Isingr. (quæ οὐ-
 δένα ἂν habet) Budensi et Altorfino
 οὐδὲν ἂν restitui, quod ingenium fer-
 monis postulat.

61. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἦν] Guelf. ἂν omi-
 fit. deinde τις ἄλλος κρείττων Altorf.

62. ἀνάγκιδας τοὺς] Ex Guelf. an-
 te articulum copulam καὶ inferfit
 Zeune.

τοῦ μὲν δάκνειν] Guelf. τὸ μ. δ. de-
 inde ἀπολιπὴν habet cum Alt.

ταῦροι ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν μέγα φρονεῖν καὶ ἀπειθεῖν ὑφίενται, τοῦ δὲ ἰσχύειν καὶ ἐργάζεσθαι οὐ στερίσκονται· καὶ οἱ κύνες δὲ ὡσαύτως τοῦ μὲν ἀπολείπειν τοὺς δεσπότης ἀποπαύονται ἐκτεμνόμενοι, φυλάττειν δὲ καὶ θηρᾶν οὐδὲν κακίους γίγονται. Καὶ οἱ γε ἀνδραποιοῖ 63 ὡσαύτως ἡρεμέστεροι γίγονται, στερισκόμενοι ταύτης τῆς ἐπιθυμίας, οὐ μέντοι ἀμελέστεροί γε τῶν προσταττομένων, οὐδ' ἥττόν τι ἰππικοί, οὐδὲ ἥττόν τι ἀκόντιστικοί, οὐδὲ ἥττόν τι φιλότιμοι. Κατάδηλοι δὲ γίγονται ἐν τοῖς πο- 64 λέμοις καὶ ἐν ταῖς θήραις, ὅτι ἔσωζον τὸ φιλόνοικον ἐν ταῖς ψυχαῖς. Τοῦ δὲ πιστοὶ εἶναι, ἐν τῇ φθορᾷ τῶν δεσποτῶν μάλιστα βάσανον ἐδίδοσαν· οὐδένας γὰρ πιστότερα ἔργα ἀπεδείκνυτο ἐν ταῖς δεσποτικαῖς συμφοραῖς τῶν εὐνούχων. Εἰ δέ τι ἄρα τῆς τοῦ σώματος ἰσχύος 65 μειῶσθαι δοκοῦσιν, ὁ σίδηρος ἀνισοῖ τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ. Ταῦτα δὴ γινώσκων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θηρῶν, πάντας τοὺς περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα θεραπευτῆρας, ἐποίησατο εὐνούχους.

καὶ θηρᾶν] Ita ex libro Gabr. adde Altorfinum, dedit Zeune suadente H. Stephano. Antea erat καὶ εἰς θήραν. In Guelf. est πᾶν εἰς θήραν.

63. ἥττον τι ἰππικοί] Formam Atticam ex Ald. Junt. Hingr. Zeune restituit, minus Atticam revocavit Weiske. In Altorfino libro verba γίγονται—ἀμελέστεροι defunt, deinde pro sequente γε ibi legitur τι scriptum.

ἥττον τι φιλότιμοι] Ita recte Altorf. monente Fischeri Animadv. ad Welleri Gramm. ii. p. 142.

64. Κατάδηλοι] Altorf. κατάλληλοι δὲ ἐγίνοντο. verbi tempus speciem veri habet ob sequens ἐδίδοσαν, et præfert Fischer ad Welleri Grammat. ii. p. 258.

πολέμοις] Hanc Philelphi, libri Budensis scripturam cum Mureto prætulit Zeune; πολεμίοις est in Ald. Junt. et reliquis Edd. πολεμικῶς ex

Stephani conjectura habet margo Leoncl. et Steph.

φιλόνοικον] Stephanus φιλόουκον recte præferebat: quamvis Zeunius ex libro viii. 7, 12. φιλονεικίαν simili notione comparat.

πιστοὶ εἶναι] Eandem causam obiter commemorat Herodotus viii. 105.

βάσανον] i. e. documentum, velut aurum lapidi attritum, dederunt.

ἀπεδείκνυτο] Ita recte Guelf. pro vulgari omnium Edd. ἐπέδ. Sunt autem ἔργα πιστότερα eadem quæ μέζου πιστέως ἔργα.

65. ἀνισοῖ] Ita scribi jam olim voluit Brodæus pro ἀν ἰσοῖ. deinde vulgarem ordinem verborum ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς ἰσχυροῖς ex Guelf. (addo Altorfinum) mutavit Zeune.

ἀρξάμενος] Ita Budensis, Altorf. et Guelf. ἀρξάμενος Philel. Junt. Aldina.

εὐνούχους ἐποίησατο] Zonaras ἐξίτιμι καὶ εὐνούχους ἐποίησε. quocum Ca-

- Satellites
regiæ et
præsidium
urbicum
infi-
civit.
- 66 Ἠγησάμενος δὲ οὐχ ἰκανὴν εἶναι τὴν Φυλακὴν ταύτην
πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δυσμενῶς ἐχόντων, ἐσκόπει, τίνας
τῶν ἄλλων ἀν πιστοτάτους περὶ τὸ βασιλείον Φύλακας
67 λάβοι. Εἰδὼς οὖν Πέρσας τοὺς οἴκοι κακοβιωτάτους
μὲν ὄντας διὰ πενίαν, ἐπιπονώτατα δὲ ζῶντας διὰ τὴν
τῆς χώρας τραχύτητα, καὶ διὰ τὸ αὐτουργοὺς εἶναι, τού-
τους ἐνόμισε μάλιστ' ἀν ἀγαπᾶν τὴν παρ' ἑαυτῶ δίαι-
68 ταν. Λαμβάνει οὖν τούτων μυρίους δορυφόρους, οἱ κύκλω
μὲν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐφύλαττον περὶ τὰ βασιλεία,
ὁπότε ἐπὶ χώρας εἴη· ὁπότε δὲ ἐξίοι που, ἔνθεν καὶ ἐν-
69 θεν τεταγμένοι ἐπορεύοντο. Νομίσας δὲ, καὶ Βαβυλῶ-
νος ὅλης Φύλακας δεῖν εἶναι ἰκανοὺς, εἴτ' ἐπίδημῶν αὐ-
τὸς τυγχάνοι, εἴτε καὶ ἀποδημῶν, κατέστησε καὶ ἐν Βα-
βυλῶνι φρουροὺς ἰκανοὺς· μισθὸν δὲ καὶ τούτοις Βαβυ-
λωνίους ἔταξε παρέχειν, βουλόμενος αὐτοὺς ὡς ἀμηχα-
νωτάτους εἶναι, ὅπως ὅτι ταπεινότατοι καὶ εὐκατακτότα-
τοι εἴεν.

merarius et Philelphus faciunt. *Contra ex eunuchis delegit ministros aulæ suæ* interpretatur Leonclavius: quam rationem linguæ legibus advertari dixit Zeune; primum enim ob articulum τὰς non minus quam ob ordinem enunciationis subiectum esse *θεραπειτῆρας*; deinde *ποιεῖσθαι εὐνούχους* nihil aliud significare posse nisi *εὐνουχίζειν*, castrare, ut *προνομάς*, *διώξιν*, *μελίτην*, *ἔξετασιν*, *ὑπομνησιν ποιεῖσθαι* pro *προνομεύειν* etc. At magna est differentia phrasum a viro docto positarum, ut exemplo vocabulorum cognatorum *πόλεμον* et *πολέμιον* manifestum fiet, si *πόλεμον ποιεῖσθαι* pro *πολεμεῖν*, comparaveris cum *πολέμιον ποιεῖσθαι*, quod non est simpliciter pro *πολεμίζειν*, sed potius *sibi inimicum reddere*. Recte etiam rationes Zeunii refutavit Weiske. Est igitur *adscivit eunuchos ad ministeria æmnia aulæ*.

66. ἰκανὴν] Altorf. ἰκανὴν—τῶν ἄλλων καὶ πιστοτάτους ἀν πρὸς—λάβοι.

67. τραχύτητα] Compara supra i. 3. 2. et 3. Herodoti i. 71. inprimis ix. 122. cum annotatione Valckenaarii.

ἐνόμισε] Ita cum Ald. Junt. Ifingr. Steph. Altorfino Zeune pro ἐνόμιζε.

68. ἐπὶ χώρας εἴη] Ita Budensis liber, quam lectionem in secundam editionem recepit etiam Stephanus; alteram ὁπότε ἔσω ῥαῖσσειν Philelphus vertit: *cum intus otium ageret*, et recepit cum Zeunio Weiske, nullo tamen significationis ejus posito alio exemplo. Hujus, utpote formulæ raræ et tropicæ, scholion esse illam lectionem cum Leonclavio censebat Zeune; at pluribus docet Stephanus in Inquis. Autofched. in errore Leoncl. p. 10. verba ἐπὶ χ. εἴη non esse interpretamentum lectionis ἔσω ῥαῖσσειν, imo hanc ex illa ortam esse.

69. δεῖν εἶναι ἰκανοὺς] Altorf. δεῖν ἰκανοὺς εἶναι.

τυγχάνοι] Ita cum Guelf. et Steph. Zeune.

Αὕτη μὲν δὴ περὶ αὐτόν τε Φυλακὴ καὶ ἡ ἐν Βαβυ-70
 λῶνι τότε κατασταθεῖσα καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσα δια-
 μένει. Σκοπῶν δὲ, ὅπως ἂν καὶ ἡ πᾶσα ἀρχὴ κατέ-
 χοιτο, καὶ ἄλλη ἔτι προσγίγνοιτο, ἠγήσατο, τοὺς μὲν
 μισθοφόρους τούτους οὐ τοσαῦτον βελτίονας τῶν ὑπηκόων
 εἶναι, ὅσον ἐλάττονας· τοὺς δὲ ἀγαθοὺς ἀνδρας ἐγίννω-
 σκε συνεκτέον εἶναι, οἷπερ σὺν τοῖς θεοῖς τὸ κρατεῖν παρ-
 ἔσχον, καὶ ἐπιμελητέον, ὅπως μὴ ἀνήσουσι τὴν τῆς ἀρετῆς
 ἀσκησιν. Ὅπως δὲ μὴ ἐπιτάττειν αὐτοῖς δοκοῖη, ἀλλὰ 71
 γνόντες καὶ αὐτοὶ ταῦτα ἀρίστα εἶναι, οὕτως ἐμμένοιεν τε
 καὶ ἐπιμελοῖντο τῆς ἀρετῆς, συνέλεξε τοὺς τε ὁμοτίμους,
 καὶ πάντας, ὅποσοι ἐπικαίριοι ἦσαν, καὶ ἀξιοχρεώτατοι
 αὐτῶ ἰδοῦναι κοινῶν εἶναι καὶ πόνων καὶ ἀγαθῶν.
 Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιαύδε·

Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς μεγίστη
 χάρις, ὅτι ἔδωσαν ἡμῖν τυχεῖν, ὧν ἐνομιζομεν ἀξιοὶ εἶναι.
 Νῦν μὲν γὰρ δὴ ἔχομεν καὶ γῆν πολλὴν καὶ ἀγαθὴν,
 καὶ οἵτινες ταύτην ἐργαζόμενοι θρέψουσιν ἡμᾶς· ἔχομεν
 δὲ καὶ οἰκίας, καὶ ἐν ταύταις κατασκευάς. Καὶ μη-73
 δεῖς γε ὑμῶν ἔχων ταῦτα νομισάτω ἀλλότρια ἔχειν· νό-
 μος γὰρ ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις αἰδίδιός ἐστιν, ὅταν πολε-

70. κατασταθεῖσα] In Guelf. a prima manu scriptum est κατασχεθεῖσα; idem deinceps ἔτι omittit.

τοὺς μὲν μισθοφόρους] Ex lectione Brodæi et interpretatione Camerarii μὲν recte adscivit Zeune, quod præbet etiam Altorfinus. τούτους refer ad Persas in fatellitium et custodiam Babylonis adscitios.

οἷπερ σὺν] Altorf. εἷπερ σὺν.
 μὴ ἀνήσουσι] Hanc lectionem libri Budensis (ubi tamen ἀνήσωσι exstat) cum Mureto recte prætulit Zeune antiquarum Edd. scripturæ κηρύσωσι; quam scripturam servat Altorfinus liber. Ex versione Philelphi ut perserent exercitationem virtutis lectione-

nem ὅπως ἀνήσωσι in marginem suæ primæ Leoncl. retulit. ἀνήσωσι probarunt etiam Steph. et Leoncl. ille tamen ἀνώσι maluit scribi. Ita infra sect. 75. est ἀνῆ τὴν ἀσκησιν.

71. ἐπιτάττειν] Edd. pr. ἐπιτάσσειν. deinde ἀριστοι Ald. et Steph.

ἐμμένοιεν] Ald. Bodl. Guelf. Altorf. συμμένοιεν.

ἀξιοχρεώτατοι] Libri Brodæi et margo Steph. ἀξιολογώτατοι. deinde ἰδοῦναι αὐτῶ Guelf.

72. ἔδωσαν ἡμῖν] Altorf. ἡμῖν ἰδοῦσαν — ἔχομεν καὶ πόλιν ἀγαθὴν καὶ οἵτινες.

73. ἀλλότρια] Guelf. cum Edd. pr. ἀλλοτρίαν.

μούντων πόλις ἀλῶ, τῶν ἐλόντων εἶναι καὶ τὰ σώματα
 τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ χρήματα. Οὐκ οὐκ ἀδικία γε
 ἔχετε, ὅ τι ἂν ἔχητε, ἀλλὰ Φιλανθρωπία οὐκ ἀφαιρή-
 74 σειςθε, ἢν τί ἔατε ἔχειν αὐτούς. Τὸ μέντοι ἐκ τούδε οὐ-
 τως ἐγὼ γινώσκω, ὅτι, εἰ μὲν τρεψόμεθα ἐπὶ ῥαδιουργ-
 γίαν καὶ τὴν τῶν κακῶν ἀνθρώπων ἠδυπάθειαν (οἱ νομί-
 ζουσι τὸ μὲν πονεῖν ἀθλιώτατον, τὸ δὲ ἀπόνως βιοτεύειν
 ἠδυπάθειαν) ταχὺ ἡμᾶς φημι ὀλίγου ἀξίους ἡμῖν αὐτοῖς
 ἔσεσθαι, καὶ ταχὺ πάντων τῶν ἀγαθῶν στέρησεσθαι.
 75 Οὐ γάρ τοι τὸ ἀγαθὸν ἀνδρᾶς γενέσθαι, τοῦτο ἀρκεῖ,
 ὥστε καὶ διατελεῖν ὄντας ἀγαθούς, ἢν μὴ τις αὐτοῦ διὰ
 τέλους ἐπιμελῆται· ἀλλὰ ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι
 ἀμεληθεῖσαι μείονος ἀξίαι γίνονται, καὶ τὰ σώματά
 γε αὐτὰ εὖ ἔχοντα, ὅποταν τις αὐτὰ ἀνῆ ἐπὶ ῥαδιουργ-
 γίαν, πονήρως πάλιν ἔχει· οὕτω καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ
 ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀκλή, ὅποταν τις αὐτῶν ἀνῆ τὴν ἀσκη-
 76 σιν, ἐκ τούτου εἰς τὴν πονηρίαν πάλιν τρέπεται. Οὐκ οὐκ
 δεῖ μέλλειν, οὐδ' ἐπὶ τὸ αὐτίκα ἡδὺ προΐεναί αὐτούς.
 Μέγα μὲν γὰρ, οἶμαι, ἔργον καὶ τὸ ἀρχὴν καταπραῖσαι,
 πολὺ δὲ ἔτι μείζον, τὸ λαβόντα διασώσασθαι. Τὸ

ὅ τι ἂν ἔχητε] Ita cum Guelf. et
 Altorfino scripsi pro ἔχοιτε, suadente
 linguæ usu. Idem Altorf. paulo an-
 tea Οὐκ οὐκ ἀδικία dat, ut margo
 Steph.

74. τρεψόμεθα] Guelf. προτρεψό-
 μεθα. deinde ἀθλιότητα Altorf.

75. οὐ γάρ τοι] Edd. pr. οὐ γάρ τι.
 Altorf. τοι omittit. deinde verba ὄντας
 ἀγαθούς in Guelf. margine leguntur
 adscripta. postea ἐπιμελῆται Altorf.
 ἐπιμελεῖται Guelf.

αἱ ἄλλαι] Guelf. cum Altorfino li-
 bro αἱ omisit.

σώματά γε] Altorf. σώματά γε τὰ
 εὖ ἔχοντα ὅτ' ἂν τις—πονηρῶς. Guelf.
 deinde a prima manu ῥαδιουργία ha-
 bet scriptum. Mihi γε post σώματα
 displicet, et in δὲ mutandum videtur.

ὅποταν τις αὐτῶν] Altorf. ὅτ' ἂν τις
 αὐτῶν—εἰς πονηρίαν.

76. δεῖ μέλλειν] Liber Gabr. Altorf.
 et Philelpi ἀμελεῖν, Guelf. μέλλειν.
 Cf. supra lect. 25.

προΐεναί αὐτούς] Guelf. omisit,
 quod Zeune seclufit pronomen αὐ-
 τούς, quoniam προΐεναί nunquam ali-
 ter dicatur nisi sensu procedendi,
 progrediendi. Mihi προΐεσθαι scri-
 bendum videtur, fere ut Anabaf. v:
 8, 14. προΐεμένοις ἑαυτὸν τοῖς πολέμοι-
 οῖς.

οἶμαι, ἔργον] Altorf. ἔργον οἶμαι εἶναι
 καὶ τὸ ἀρχὴν. Budensis ἔργον καὶ δ
 χρῆν καταπραῖσαι. Margo Steph. τὸ
 ἔχειν refert. καταπραῖσαι hic et fect.
 80. esse pro καταπραῖσασθαι monuit
 Weiske.

μὲν γὰρ λαβεῖν πολλάκις τῷ τόλμῃ μόνον παρασχομένην
 ἐγένετο· τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν, οὐκέτι ταῦτο ἀνευ σωφρο-
 σύνης, οὐδ' ἀνευ ἐγκρατείας, οὐδ' ἀνευ πολλῆς ἐπιμελείας
 γίγνεται. Ἄχρη γινώσκοντας, οὐδὲν πολὺ μᾶλλον ἀσχεῖν 77
 τὴν ἀρετὴν, ἢ πρὶν τάδε τὰ γὰρ κτήσασθαι· εὖ εἰδότες,
 ὅτι, ὅταν πλεῖστά τις ἔχη, τότε πλεῖστοι καὶ φθονοῦσι
 καὶ ἐπιβουλεύουσι καὶ πολέμιοι γίνονται, ἄλλως τε καὶ
 παρ' ἀκόντων τὰ τε κτήματα καὶ τὴν θεραπείαν, ὥσπερ
 ἡμεῖς, ἔχη. Τοὺς μὲν οὖν θεοὺς οἶεσθαι χρὴ σὺν ἡμῖν
 ἔσεσθαι· οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσαντες ἀδίκως ταῦτα ἔχο-
 μεν, ἀλλ' ἐπιβουλεύθεντες ἐτιμωρησάμεθα. Τὸ μέντοι 78
 μετὰ ταῦτο κράτιστον ἡμῖν αὐτοῖς παρασκευαστέον· τοῦτο
 δὲ ἐστὶ, τὸ βελτίονας ὄντας τῶν ἀρχομένων, ἀρχειν
 ἀξιοῦν. Θάλπους μὲν οὖν καὶ ψύχους καὶ σίτων καὶ
 ποτῶν καὶ πόνων καὶ ὕπνου ἀνάγκη καὶ τοῖς δούλοις
 μεταδίδόναι· μεταδιδόντας γε μέντοι πειραῖσθαι δεῖ ἐν
 τούτοις πρῶτον βελτίονας αὐτῶν φαίνεσθαι. Πολεμι- 79
 κῆς δὲ ἐπιστήμης καὶ μελέτης παντάπασιν οὐ μεταδο-
 τέον τούτοις, οὐστὶνας ἐργάτας τε ἡμετέρους καὶ δασμο-
 φόρους βουλόμεθα καταστήσασθαι, ἀλλ' αὐτοὺς δεῖ
 τούτοις τοῖς ἀσκήμασι πλεονεκτεῖν, γινώσκοντας, ὅτι
 ἐλευθερίας ταῦτα ὄργανα καὶ εὐδαιμονίας οἱ θεοὶ τοῖς
 ἀνθρώποις ἀπέδειξαν· καὶ ὥσπερ γε ἐκείνους τὰ ὅπλα
 ἀφῆρήμεθα, οὕτως ἡμᾶς αὐτοὺς δεῖ μὴ τῶν ὀπλων ποτ'

πολλάκις τῷ τόλμῃ] Altorf. εἰ τὸ
 τόλμῃ μόνον παρασχομένην. ubi saltem
 παρασχομένην scribendum erat.

77. γινώσκοντας] Guelf. γινώ-
 σκοντα, deinde πλεῖστοι τούτων καὶ
 φθονοῦσι—ἄλλως τε καὶ ἐν παρ' ἀκόν-
 των—ἔχη.

ταῦτα ἔχομεν] Edd. pr. Guelf. et
 Altorf. ταῦτα omittunt: τούτους in-
 feri voluit Brodæus. Cum Stephano
 facit Philel. et Altorf.

79. πολειμικῆς] Hæc fuit Lacedæ-

moniorum disciplina, uti refert no-
 ster de Republ. Laced. vii. 2. xii. 4.
 Compara etiam de Lydis Herodotum
 i. 155.

καταστήσασθαι] Ita cum margine
 Steph. et Guelf. Zeune; antiquum
 κτήσασθαι revocavit Weiske. Copu-
 lam τε post ἡμετέρους idem Guelf.
 omisit.

μὴ τῶν ὀπλων ποτ' ἐρήμους] Guelf.
 et Altorf. μήποτ' ἐρήμους ὀπλων.

ἐρήμους γίνεσθαι, εὖ εἰδότες, ὅτι τοῖς αἰὲ ἐγγυτάτω
 τῶν ὀπλων οὖσι, τούτοις καὶ οἰκειότατά ἐστιν, ἂν βού-
 80 λωνται. Εἰ δέ τις τοιαῦτα ἐννοεῖται, τί δῆτα ἡμῖν ὄφε-
 λος καταπρᾶξαι, ἂν ἐπεθυμοῦμεν, εἰ ἔτι δεήσει καρτερεῖν
 καὶ πεινῶντας καὶ διψῶντας καὶ πονοῦντας καὶ ἐπιμε-
 λομένους; ἐκεῖνο δεῖ καταμαθεῖν, ὅτι τοσούτω τὰγαθὰ
 μᾶλλον εὐφραίνει, ὅσῳ ἂν μᾶλλον προπονήσας τις ἐπ'
 αὐτὰ ἀπίοι· (οἱ γὰρ πόνοι ὄψον τοῖς ἀγαθοῖς) ἀνευ δὲ
 τοῦ δεόμενον τυγχάνειν τινός, οὐδὲν οὕτω πολυτελῶς παρα-
 81 σκευασθεῖν ἂν, ὡσθ' ἡδὺ εἶναι. Εἰ δὲ, ὧν μὲν μάλιστα
 ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσιν, ὁ δαίμων ἡμῖν ταῦτα συμπαρα-
 σκευάκεν, ὡς δὲ ἂν ἡδίστα ταῦτα φαίνοιτο, αὐτός τις
 αὐτῷ ταῦτα παρασκευάσει, ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ τοσούτω πλεο-
 νεκτήσει τῶν ἐνδεστέρων βίου, ὅσῳ πεινήσας τῶν ἡδίστων
 σίτων τεύξεται, καὶ διψήσας τῶν ἡδίστων ποτῶν ἀπο-
 λαύσεται, καὶ δεηθεὶς ἀναπαύσεως, ἡδίστον ἀναπαύσε-
 82 ται. Ὡν ἕνεκα Φημι χρῆναι νῦν ἐπιταθῆναι ἡμᾶς εἰς
 ἀνδραγαθίαν, ὅπως τῶν τε ἀγαθῶν, ἢ ἄριστον καὶ ἡδι-
 στον, ἀπολαύσωμεν, καὶ ὅπως τοῦ πάντων χαλεπωτάτου
 ἄπειροι γενώμεθα. Οὐ γὰρ τὸ μὴ λαβεῖν τὰ ἀγαθὰ
 οὕτω χαλεπὸν, ὡσπερ τὸ λαβόντα στερηθῆναι, λυπηρόν.
 83 Ἐννόησατε δὲ καὶ ἐκεῖνο, τίνα πρόφασιν ἔχοντες ἂν προσιέ-
 μεθα κακίονες, ἢ πρόσθεν, γενέσθαι. Πότερον ὅτι ἄρ-

80. τοιαῦτα] *Quin ipsa hæc cogitans, ergo ταῦτα. deinde ἐπιθυμοῦμεν Guelf. postea εἰ τι δεήσει Altorf.*

πονοῦντας καὶ ἐπιμελ.] *Hoc ordine Guelf. et Altorf. ἐπιμ. καὶ πον. vulgo. Guelf. tamen ἐπιμελουμένους habet.*

ἀπίοι] *Margo Steph. ἴοι dat, quod præferam scripturæ Altorfinæ εἶη.*

δεόμενον] *Altorf. δεομένους.*

81. ὧν μὲν μάλιστα] *Guelf. ὧν μάλιστα μὲν. deinde ὧν δ' ἂν ἡδίστα Altorf.*

παρασκευάσει] *Edd. pr. παρασκευά-*

σοι. Mihi utrumque tempus displicet. ὅσῳ πεινήσας] Guelf. a prima manu ὡς πεινήσας scriptum habet. ὡς ὁ πεινήσας Altorf. deinde idem Altorf. δεηθεὶς ἀναπαύσεσθαι.

82. ὡσπερ τὸ] *Altorf. ὡς τό. deinde οὕτω γι χαλεπὸν. ex Guelf. dedit Zeune.*

83. προσιέμεθα] *Ex libris Brodæi et Altorfino προσιέμεθα scripsit Stephanus, quod postrema Editio Leoncl. in προσιέμεθα, Welfiana Lipsiæ repetita in προσιέμεθα mutavit.*

χομεν; Ἄλλ' οὐ δήπου τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων πονηρότερον προσήκει εἶναι. Ἄλλ' ὅτι εὐδαιμονέστεροι δοκοῦμεν νῦν, ἢ πρότερον, εἶναι; Ἐπειτα τῇ εὐδαιμονίᾳ Φήσει τις τὴν κακίαν ἐπιπρέπειν; Ἄλλ' ὅτι, ἐπεὶ κεκτήμεθα δούλους, τούτους κολάσομεν, ἢν πονηροὶ ᾧσι; Καὶ τί προσήκει, αὐτὸν ὄντα πονηρὸν πονηρίας ἕνεκα ἢ βλακειᾶς ἄλλους κολάζειν; Ἐννοεῖτε δὲ ἔτι καὶ τοῦτο, ὅτι τρέφειν⁸⁴ μὲν παρεσκευάσμεθα πολλοὺς καὶ τῶν ἡμετέρων οἴκων Φύλακας καὶ τῶν σωμάτων· αἰσχρὸν δὲ πῶς οὐκ ἂν εἴη, εἰ δι' ἄλλους μὲν δορυφόρους τῆς σωτηρίας οἰησόμεθα χρῆναι τυγχάνειν, αὐτοὶ δὲ ἡμῖν αὐτοῖς οὐ δορυφορήσομεν; Καὶ μὴν εὖ γε δεῖ εἰδέναι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη Φυλακὴ τοιαύτη, οἷα αὐτὸν τινα καλὸν καὶ γαθὸν ὑπάρχειν· τοῦτο γὰρ δεῖ συμπαρομαρτεῖν· τῷ δὲ ἀρετῆς ἐρήμῳ οὐδὲ ἄλλο καλῶς ἔχειν οὐδὲν προσήκει. Τί οὖν Φημι χρῆναι ποιεῖν,⁸⁵ καὶ ποῦ τὴν ἀρετὴν ἀσκεῖν, καὶ ποῦ τὴν μελέτην ποιεῖσθαι; Οὐδὲν καινὸν, ᾧ ἄνδρες, ἐρῶ· ἀλλ' ὥσπερ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν, οὕτω καὶ ἡμᾶς Φημι χρῆναι ἐνθάδε ὄντας τοὺς ὁμοτίμους

ἐπιπρέπειν] Ita cum Castalione Mutetis Hutchinson et Zeune, assentiente Altorf. Vulgo erat ἐπιπρέπειν. Altorfinus paulo antea τίς φησὶ dat.

πληροῦς ἕνεκα] Guelf. πον. ἕνεκεν habet.

84. ἔτι καὶ τοῦτο] Edd. pr. ἐννοεῖτε δὲ καί. Brodæus ἔτι καὶ τοῦτο e libris suis posuit. ἐννοεῖται δὲ τοῦτο a prima manu Guelf. sed corrector ἐννοεῖτε dedit.

καὶ τῶν ἡμετέρων] Altorf. liber καὶ τῶν οἰκῶν τῶν ἡμετέρων, quæ mihi elegantior scriptura videtur.

αἰσχρὸν] Guelf. cum Philel. Junt. Ald. αἰσχρῶν.

εἰ δὲ ἄλλους] Ita liber Gabr. ceteri omnes εἰ δὲ ἄλλους, quod qui defendunt, saltem ἡμῖν adjungere debebant. deinde χρῆν Guelf. postea δορυφορήσωμεν Altorf.

γὰρ δεῖ] Margo Steph. γὰρ δὲ συμπαρομαρτεῖ nescio unde refert. Altorfinus liber solum δὲ præfert.

οὐδὲ ἄλλο] Guelf. οὐδὲν ἄλλο. Altorf. οὐδὲν ἄλλω.

85. ποῦ τὴν] Altorf. καὶ ποῦ. deinde καινὸν, ἄνδρες, Guelf.

ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις] Cf. i. 2, 4. seqq. Qui hic sunt ὁμότιμοι, iidem in Anabasi i. 9, 2. ἄριστοι vocantur, ubi eadem narratio est de pueris Persarum nobilium.

ἡμᾶς—ὁμοτίμους] Ex Guelf. ἡμᾶς ἐντίμους ut viii. 1, 6. prætulit Zeune; ἡμᾶς etiam Junt. Philel. et Altorf. Verum hoc loco se ceteris Persis æquiparans Cyrus deinde distinguit ἡμᾶς γε—ἐγὼ τε. Pro πάντας Stephanus πάντα scriptum malebat; recte, puto.

πάντας ἄπερ καὶ ἐκεῖ ἐπιτηδεύειν, καὶ ὑμᾶς γε ἐμὲ
 ὀρῶντας κατανοεῖν παρόντας, εἰ ἐπιμελόμενος, ὧν δεῖ,
 διδάξω· ἐγὼ τε ὑμᾶς κατανοῶν θεάσομαι, καὶ οὓς ἂν
 ὀρῶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐπιτηδεύοντας, τούτους τι-
 86 μῆσω. Καὶ τοὺς παῖδας δὲ, οἳ ἂν ἡμῖν γίγνωνται, ἐν-
 θάδε παιδεύωμεν· αὐτοὶ τε γὰρ βελτίονες ἐσόμεθα,
 βουλόμενοι τοῖς παισὶν ὡς βελτίστα παραδείγματα
 ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχειν· οἳ τε παῖδες, οὐδ' ἂν εἰ βού-
 λαιτο, ῥαδίως πονηροὶ γένοιτο, αἰσχρὸν μὲν μηδὲν μήτε
 ὀρῶντες μήτε ἀκούοντες, ἐν δὲ καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ἐπιτηδεύ-
 μασι διημερεύοντες.

ὑμᾶς γε] Altorf. ὑμᾶς τε, quod ip-
 sum scriptum malebat Weiske. de-
 inde ἐμοὶ ὀρῶντας a prima manu
 Guelf.

δεῖ, διδάξω] Edd. pr. δεῖ, διδάξω.
 quæ varietas in margine Guelf. an-
 notata est.

ἂν ὀρῶ] Libri Brodæi ἂν εὐρω; Al-
 torf. ἂν omisso τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ.
 Guelf. καὶ τὰ ἀγαθὰ.

86. οἳ ἂν ἡμῖν] Guelf. a prima ma-
 nu scriptum habet οἳ ἂν ἡμῶν.

παιδεύωμεν] Edd. pr. παιδεύομεν,

(quod a secunda manu est etiam in
 Altorf. scriptum) correxit Brodæus,
 Castalio et Leonclaviana 3.

αὐτοὶ τε γὰρ] Ita cum Guelf. et
 Philel. Zeune. antea τε aberat; Al-
 torf. γὰρ omisit et τε inferuit ejus in
 locum.

γένοιτο] Guelf. γίγνουντο. deinde
 καὶ ἀγαθοῖς Altorf. Pro οἳ τε παῖδες
 Junt. Ald. ὅτι παῖδες, Ifingr. ὅτι
 παῖδες, quod vitium correxit Bro-
 dæus.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Η΄.

C A P. I.

ΚΥΡΟΣ μὲν οὖν οὕτως εἶπεν· ἀνέστη δὲ ἐπ' αὐτῷ Χρυ-
σάντας, καὶ εἶπεν ὧδε· Ἀλλὰ πολλάκις μὲν δὴ, ὧ ἄν-
δρες, καὶ ἄλλοτε κατενόησα, ὅτι ἄρχων ἀγαθὸς οὐδὲν
διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ. Οἷ τε γὰρ πατέρες προνοῶσι
τῶν παιδῶν, ὅπως μήποτε αὐτοὺς τὰγαθὰ ἐπιλείψει,
Κῦρός τέ μοι δοκεῖ νῦν συμβουλεύειν ἡμῖν, ἀφ' ὧν μά-
λιστ' ἂν εὐδαιμονοῦντες διατελοίμεν. Ὁ δὲ μοι δοκεῖ²
ἐνδεέστερον, ἢ ὡς ἐχρῆν, δηλῶσαι, τοῦτο ἐγὼ πειράσο-
μαι τοὺς μὴ εἰδότες διδάξαι. Ἐννοήσατε γὰρ δὴ, τίς
ἂν πόλις πολεμία ὑπὸ μὴ πειθομένων ἀλοίη; τίς δὲ
ἂν Φιλία ὑπὸ μὴ πειθομένων διαφυλαχθεῖη; πῶσον
δὲ ἂν ἀπειθούντων στράτευμα νίκης τύχοι; πῶς δὲ ἂν
μᾶλλον ἐν μάχαις ἠττῶντο ἄνθρωποι, ἢ ἐπειδὴν ἀρξων-
ται ἰδία ἕκαστος περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας βουλευέσθαι;
τί δὲ ἂν ἄλλο ἀγαθὸν τελεσθεῖη ὑπὸ τῶν μὴ πειθομέ-

Chryfantas
assentitur
Cyro, et
persuadet
aliis obser-
vantiam
cultumque
regis.

1. ἐπιλείψει] ἐπιλείψη Junt. Altorf.
et Stobæus.

μάλιστ' ἂν] Stob. ἂν μάλιστα, ex
quo vulgatum διατελοίμεν mutavit
Zeune. ἂν omisit Altorf.

2. ἐχρῆν] Altorf. χρῆ. deinde ἐννοή-
σατε γὰρ, ἴφθ. vere, ut puto.

τίς δ' ἂν] ἢ τίς δ' ἂν Stob. deinde
idem habet διαρκεσθεῖη in margine
vulgatum. postea habet ἀπειθοῦν
Stob. ἠττῶνται ἐν ταῖς μάχαις idem.

ἠττῶνται etiam J. A. If margg. St.
πῶς δὲ ἄλλως ἂν μᾶλλον Brodæus ex
aliis Codd. affert: unde margg. Steph.
Leoncl. m. Lond. πῶς δ' ἄλλως μᾶλ-
λον. Altorf. πῶς δ' ἄλλως μᾶλλον ἠτ-
τῶνται ἐν μάχαις.

τῆς αὐτοῦ] Guelf. cum Altorf. αὐ-
τοῦ, Stob. τῆς αὐτοῦ omittit, fed mar-
go Steph. π. τῆς αὐτοῦ. Paulo antea
Guelf. ἀρξονται, Weiske ἀρχονται.

τῶν μὴ] τῶν omittit Stob. Altorf.

ων τοῖς κρείττοσι; ποῖαι δὲ πόλεις νομίμως ἀν οἰκή-
 σειαν; ἢ ποῖοι οἴκοι σωθείησαν; πῶς δ' ἀν νῆες, ὅποιοι
 3 δεῖ, ἀφίκοιντο; Ἡμεῖς δὲ, ἀ νῦν ἀγαθὰ ἔχομεν, διὰ τί
 ἄλλο μᾶλλον κατεπράξαμεν, ἢ διὰ τὸ πείθεσθαι τῷ
 ἄρχοντι; Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ταχὺ
 μὲν, ὅποιοι ἔδει, παρεγγιγνόμεθα, ἀθρόοι τε τῷ ἄρχοντι
 ἐπόμενοι, ἀνυπόστατοι ἡμεν, τῶν δ' ἐπιταχθέντων οὐδὲν
 ἡμιτελὲς κατελείπομεν. Εἰ τοίνυν μέγιστον ἀγαθὸν τὸ
 πειθαρχεῖν φαίνεται εἰς τὸ καταπραῖτεν τὰγαθὰ, εὖ
 ἴστε, ὅτι τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς τὸ διασώζειν, ἀ δεῖ, μέ-
 4 γιστον ἀγαθὸν ἐστὶ. Καὶ πρόσθεν μὲν δὴ πολλοὶ ἡμῶν
 ἤρχον οὐδενὸς, ἤρχοντο δὲ νῦν δὲ κατεσκευάσθη οὕτω
 πάντες οἱ παρόντες, ὥστε ἄρχετε οἱ μὲν πλειόνων, οἱ δὲ
 μειόνων. Ὡςπερ τοίνυν αὐτοὶ ἀξιῶσθε ἄρχεῖν τῶν ὑφ'
 ὑμῖν, οὕτω καὶ αὐτοὶ πειθώμεθα, οἷς ἀν ἡμῖν καθήκοι.
 Τοσοῦτον δὲ διαφέρειν ἡμᾶς δεῖ τῶν δούλων, ὅσον οἱ μὲν

et Guelf. hic etiam τοῖς κρείττοσι:
 correctum tamen utrumque.

οικήσειαν] Ita J. A. If. Steph. Le-
 oncl. Lond. Welf. Stob. Guelf. Al-
 torf. Margo Lond. οικήσειαν f. οική-
 θείησαν. Stephanus, et cum eo Hut-
 chinson probabat passivum, quod
 fuit in Philel. libris. Quod Weiskius
 nec membrorum rationem (concin-
 nitatem, credo, dicere voluit) nec
 usum Xenophontis commode admit-
 tere ait lectionem οικήσειαν, in eo fal-
 litur. Usus certe approbabitur loca
 Hellenicorum iv. 8, 5. vii. 5, 5.
 Et Leonclavius in Mem. i. 2, 64. ἢ
 πόλεις τε καὶ οἴκοι εἰς οἰκοῦσι malebat
 scribi, ubi nunc οἴκος est. Sunt et-
 iam Platonis loca multa similia, vel-
 uti Polit. iv. pag. 329. ὁρᾷς ὅτι πα-
 σαν ἀρῆν πόλιν ἀπολλύουσιν, ἀν τοῦ
 εἰς οἰκεῖν καὶ εὐδαμονεῖν μόνον τὸν καιρὸν
 ἔχουσιν. et p. 335. ὡς ἀν ἡ πόλις σοι
 οἰκῆ σωφρόνως.

ἢ ποῖοι οἴκοι] Stob. et Altorf. ποῖοι
 οἴκοι omisso ἢ.

3. Ἡμεῖς δὲ ἄ] Margo Guelf. Steph.
 Leoncl. δ ἄ. Sequens ἔχομεν ἀγα-
 θα ordine mutato ex Stobæo dedit

Zeune, cum quo facit Altorf.

ὅποιοι] Altorf. ὅπου.

κατελείπομεν] Guelf.—λίπομεν.

τὰγαθὰ] τὰ ἀγαθὰ Stob. Guelf.
 Altorf.

εὖ ἴστε] οὕτως εὖ ἴστε Guelf. ut
 Philephi libri, J. A. If. οὕτως omittit
 Stob. et Altorf. probante Stephano;
 unde Eton. Lond. et Hutchinsf. omi-
 ferunt.

τὸ αὐτὸ] Articulum ex Stobæo ad-
 didi.

4. μὲν δὲ] Ex vulgata scriptura
 ante Zeunium μὲν δὲ πολλοὶ ἡμῶν ἤρ-
 χον, οὐδενὸς δ' ἤρχομεν revocavi μὲν
 omissum etiam in Guelf. a Zeunio
 post ἤρχον positum a Weiskio omis-
 sum, qui Zeunii tamen lectionem
 sequebatur. Gabriellii lectionem et
 Altorf. ἤρχον μὲν οὐδενὸς, ἤρχοντο δὲ
 probabat etiam Steph. et sequentia
 πάντες οἱ παρόντες—ἄρχετε sane eam
 postulare quasi videntur.

ἡμῖν καθήκοι] Guelf. ἡμᾶς καθήκει.
 Altorf. οἷς ἀν καὶ ἡμᾶς καθήκοι, non
 inepte.

ἡμᾶς δεῖ] Guelf. pronomen omit-
 tit.

δοῦλοι ἄκοντες τοῖς δεσπόταις ὑπηρετοῦσιν· ἡμᾶς δὲ, εἴ-
περ ἄξιόν μιν ἐλεύθεροι εἶναι, ἐκόντας δεῖ ποιεῖν, ὅ τι
πλείστου ἄξιον φαίνεται εἶναι. Εὐρήσετε δὲ, εἴφη, καὶ
ἐνθά ἄνευ μοναρχίας πόλις οἰκεῖται, τὴν μάλιστα τοῖς
ἄρχουσιν ἐθέλουσαν πείθεσθαι, ταύτην ἥκιστα τῶν πο-
λεμίων ἀναγκαζομένην ὑπακούειν. Παρῶμέν τε οὖν, 5
ὥσπερ Κύρος κελεύει, ἐπὶ τόδῃ τὸ ἀρχεῖον, ἀσκῶμέν τε,
δι' ὧν μάλιστα δυνησόμεθα κατέχειν, ἃ δεῖ, παρέχωμέν
τε ἡμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι Κύρῳ, ὅ τι ἂν δέη. Καὶ τοῦτο
γὰρ εὖ εἰδέναι χρῆ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται Κύρος εὐρεῖν, ὅ τι
αὐτῶ μὲν ἐπ' ἀγαθῶ χρήσεται, ἡμῖν δὲ οὐ' ἐπέιπερ τά
γε αὐτὰ ἡμῖν συμφέρει, καὶ οἱ αὐτοὶ εἰσιν ἡμῖν πολέ-
μιοι.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπε Χρυσάντας, οὕτω δὴ καὶ ἄλλοι 6
ἀνίσταντο πολλοὶ καὶ Περσῶν καὶ τῶν συμμάχων συνε-
σύντες· καὶ ἔδοξε τοὺς ἐντίμους αἰεὶ παρεῖναι ἐπὶ Θύρας,
καὶ παρέχειν αὐτοὺς χρῆσθαι, ὅ τι βούληται, ἕως ἂν
ἀφίη Κύρος. Ὡς δὲ τότε ἔδοξεν, οὕτω καὶ νῦν ἔτι ποιῶ-
σιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες, Θεραπεύουσί
τε τὰς τῶν ἀρχόντων Θύρας. Ὅσα δ' ἐν τῷ λόγῳ δεδή- 7

ὅ τι πλείστου] Guelf. ὅ. Altorf. ὅ
πλείστου φαίνεται ἄξιον omisso εἶναι.
deinceps πόλις οἰκοῦνται alicunde an-
notavit Steph.

ἥκιστα] Guelf. οὐ μάλιστα margo
γε. ἥκιστα. Brodæus ὑπὸ τῶν πολε-
μίων malebat legi.

5. ἃ δεῖ] Altorf. ἃ δεῖν, παρέχομεν.
δύνηται] Guelf. δυνήσεται, quod ut
exquisitius reposuit Zeune. χρῆται
deinde Altorf. et τὰ αὐτὰ omisso γε.
Postea Guelf. συμφέρει habet.

6. καὶ ἄλλοι] Junt. et Altorf. καὶ οἱ
ἄλλοι, quod revocavit Zeune. In
Guelf. corrector οἱ inferuit.

τῶν συμμάχων] Margo Steph. τῶν
ἄλλων συμμ. quod est in Altorfino li-
bro.

συνερούντες] Aliud exemplar συνδο-

κούντες annotante Brodæo.

αὐτοὺς] J. A. If. αὐτοῖς, quod et-
iam in Guelf. ex correctione est.

ὅ τι βούληται] Guelf. ὅ τι ἂν βού-
ληται omisso ἂν deinceps post ἕως.
Altorf. verba præscripta omnino o-
mittit.

ἀφίη] Ex Guelf. ἀφίη dedit Zeune.
τότε] Junt. τότε, rejectum etiam a
Brodæo. τοῦτο τότε Altorf. postea βα-
σιλέα ὄντες.

Θεραπεύουσί τε] Copulam ex libro
Budensi cum Weltio addidit Zeune.
Budæus γὰρ addi volebat.

7. Ὅσα] Ita scripsi pro vulgato ὡς.
Accusativum postulat verbum κατα-
στησάμενος et sequens ταῦτα: eadem
insecuti etiam nunc reges veluti more
et consuetudine comprobata facere per-

λωται Κύρος καταστησάμενος εἰς τὸ διαφυλάττειν ἑαυτῶ τε καὶ Πέρσαις τὴν ἀρχήν, ταῦτα καὶ οἱ μετ' ἐκείνον βασιλεῖς νόμιμα ἔτι καὶ νῦν διατελοῦσι ποιοῦντες. Οὕτω δ' ἔχει καὶ ταῦτα, ὥσπερ καὶ τ' ἄλλα· ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτίων γένηται, κατάρωτερον τὰ νόμιμα πράττεται· ὅταν δὲ χείρων, φαυλότερον. Ἐφοίτων μὲν οὖν ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου οἱ ἐντιμοὶ σὺν τοῖς ἵπποις καὶ ταῖς αἰχμαῖς, συνδόξαν πᾶσι τοῖς ἀρίστοις τῶν συγκαταστρεψαμένων τὴν ἀρχήν.

Munera palatina instituantur a Cyro.

- 9 Κύρος δ' ἐπὶ μὲν τ' ἄλλα καθίστη ἄλλους ἐπιμελητὰς, καὶ ἦσαν αὐτῶ καὶ προσόδων ἀποδεκτῆρες, καὶ δαπανημάτων δοτῆρες, καὶ ἔργων ἐπιστάται, καὶ κτημάτων φύλακες, καὶ τῶν εἰς τὴν δίαιταν ἐπιτηδείων ἐπιμεληταί· καὶ ἵππων δὲ καὶ κυνῶν ἐπιμελητὰς καθίστη, οὓς ἐνόμιζε καὶ ταῦτα τὰ βοσκήματα βέλτιστ' ἂν παρέχειν αὐτῶ χρῆσθαι. Οὓς δὲ συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας αἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν, τούτους, ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται, αὐτὸς ἐσκόπει, καὶ οὐκέτι τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλοις προσέταπεν, ἀλλ' αὐτοῦ ἐνόμιζε τοῦτο ἔργον εἶναι. Ἦδει γὰρ, ὅτι, εἴ τι μάχης ποτὲ δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῶ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, σὺν οἷσπερ οἱ

gunt. Postea vidi eandem fuisse Weiskio sententiam. In Altorfino libro est τὰ αὐτὰ καὶ οἱ—ὡς νόμιμα ἔτι καὶ νῦν.

8. καὶ ταῦτα, ὥσπερ καὶ] Geminati καὶ usum Atticum exemplis illustravit Weiske.

σὺν τοῖς ἵπποις] Altorfinus liber σὺν ταῖς αἰχμαῖς καὶ τοῖς ἵπποις.

9. αὐτῶ] Ita J. A. If. Guelf. αὐτῶ dedit Steph. βέλτιστα χρῆσθαι jungenda sunt. Altorf. ἐνόμιζε ταῦτα omiffa copula inutili; deinde ἑαυτῶ habet.

10 συμφύλακας] Eisdem κοινῶνας dicit §. 16. Pronomen poeticum οἱ Altorf. omittit.

ἔσονται] Guelf. Bodl. Altorf. ἔσονται.

Margo Steph. Leoncl. M. Lond. ἔσονται αὐτῶ (Leoncl. 2. m. αὐτὸς) ἐσκόπει καὶ οὐκέτι. Etiam §. 39 et 43. est ὅπως cum eodem tempore, item c. iv. §. 26. et h. l. idem probavit Fischer ad Weller. ii. p. 276.

αὐτὸς ἐσκόπει καὶ] Hæc verba omitunt Edd. veteres cum Guelf. et Philel. ex libro Budensi et Altorfino restituit Camerarius et Zeune propter τούτους.

αὐτοῦ ἐνόμιζε] Castalio et Steph. αὐτοῦ.

εἴ τι] Ita cum Guelf. margo Steph. Leoncl. et Weiske. Vulgo εἴ γε. Altorf. εἴ τι μάχης omiffa sequente εἴη.

μέγιστοι κίνδυνοι· καὶ ταξίαρχους δὲ καὶ πεζῶν καὶ ἰπ-
πέων ἐγίνωσκεν ἐκ τούτων καταστατέον εἶναι. Εἰ δέοι 11
δὲ καὶ στρατηγῶν που ἀνεῦ αὐτοῦ, ἤδει, ὅτι ἐκ τούτων
πεμπτέον εἶη· καὶ πόλεων δὲ καὶ ὄλων ἔθνων φύλαξι
καὶ σατραπαις ἤδει, ὅτι τούτων τισὶν εἶη χρηστέον, καὶ
πρέσβεις γὰρ τούτων τινὰς πεμπτέον· ὅπερ ἐν τοῖς μεγί-
στοις ἠγεῖτο εἶναι εἰς τὸ ἀνεῦ πολέμου τυγχάνειν, ὧν δέ-
οιτο. Μὴ ὄντων μὲν οὖν, οἷων δεῖ, δι' ὧν αἱ μέγισται 12
καὶ πλεῖσταί πράξεις ἔμελλον εἶναι, κακῶς ἠγεῖτο τὰ
αὐτοῦ ἔξειν· εἰ δὲ οὔτοι εἶεν, οἷους δέοι, πάντα ἐνόμιζε
καλῶς ἔσσεσθαι. Ἐνέδου μὲν οὖν, οὕτω γνοῦς, εἰς ταύτην
τὴν ἐπιμέλειαν· ἐνόμιζε δὲ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτῷ ἄσκησιν
εἶναι τῆς ἀρετῆς. Οὐ γὰρ ᾤετο οἷόν τε εἶναι, μὴ αὐτόν
τινα ὄντα, οἷον δεῖ, ἄλλους παρορμαῖν ἐπὶ τὰ καλά καὶ
ἀγαθὰ ἔργα.

Ὡς δὲ ταῦτα διενόηθη, ἠγήσατο σχολῆς πρῶτον δεῖν, εἰ 13
μέλλοι δυνήσεσθαι τῶν κρατίστων ἐπιμελεῖσθαι. Τὸ
μὲν οὖν προσόδων ἀμελεῖν οὐχ οἷόν τε ἐνόμισεν εἶναι, προ-
νοῶν, ὅτι πολλὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη ἔσοιτο εἰς μεγάλην
ἀρχήν· τὸ δὲ αὖ, πολλῶν κτημάτων ὄντων, ἀμφὶ ταῦτα

καὶ πεζῶν] In Guelf. καὶ corrector
inferuit.

11. καὶ στρατηγῶν] In Guelf. καὶ
corrector inferuit. Paulo antea εἰ δὲ
δεῖ—ἀνεῦ αὐτοῦ Altorf.

πεμπτέον εἶη] J. A. If. εἶναι; sed
margo If. εἶη.

εἶη χρηστέον] Ita cum Codd. Bro-
dæi et Guelf. Zeune. Vulgo τισὶ χρ.
Altorf. τισὶν ἢν χρ.

ὅπερ ἐν] Guelf. ὅτι περ.

δέοιτο] Leoncl. est emendatio loco
δειντο librorum scriptorum, quam
Hutchinson et Zeune secuti sunt,
approbante Altorfino libro.

12. ἔμελλον] Guelf. ἠμελλον.

τὰ αὐτοῦ] Guelf. αὐτοῦ. Altorf. αὐ-
τοῦ.

Ἐνέδου μὲν οὖν] Altorf. οὖν omisso de-
inde ἐνόμισε dat.

ἐνόμιζε] Ex margg. Steph. Leoncl.
ἐλογίζετο prætulit Zeune, quod statim
ἐνόμιζε sequatur idem.

ἄσκησιν εἶναι] δεῖν addi volebat Ste-
phanus, ex versione scilicet Philel-
phi, assentiente Hutchinsono. αὐτῷ
habet Altorf.

ἀγαθὰ ἔργα] Guelf. τὰ ἀγαθὰ ἔρ-
γα. J. A. If. Altorf. τὰ ἀγαθὰ καὶ
καλά.

13. τῶν κρατίστων] i. e. τῆς τῶν
ὄλων σωτηρίας quod statim sequitur,
id est summæ rei. Ceterum narra-
tio, quæ hic parenthesi diffinditur,
repetitur infra §. 16.

ἐνόμισεν] Ex Guelf. ἐνόμιζεν restituit
Zeune propter §. 9. At ἠγήσατο pro-
xime antecessit.

πολλὰ καὶ τελεῖν] καὶ omisit Wei-
ske.

αὐτὸν αἰεὶ ἔχειν, ἤδει, ὅτι ἀσχολίαν παρεῖξοι τῆς τῶν ὅλων
 14 σωτηρίας ἐπιμελεῖσθαι. Οὕτω δὴ σκοπῶν, ὅπως ἂν τὰ
 τε οἰκονομικὰ καλῶς ἔχοι, καὶ ἡ σχολὴ γένοιτο, κατε-
 νόησέ πως τὴν στρατιωτικὴν σύνταξιν. Ὡς γὰρ τὰ
 πολλὰ δεκάδαρχοι μὲν δεκαδέων ἐπιμέλονται, λοχαγοὶ
 δὲ δεκαδάρχων, χιλίαρχοι δὲ λοχαγῶν, μυρίαρχοι δὲ
 χιλιάρχων· καὶ οὕτως οὐδεὶς ἀτημελήτος γίγνεται, οὐδ'
 ἦν πάνυ πολλαὶ μυριάδες ἀνθρώπων ὥσι· καὶ ὅταν ὁ
 στρατηγὸς βούληται χρῆσασθαι τι τῇ στρατιᾷ, ἀρκεῖ,
 15 ἦν τοῖς μυρίαρχοῖς παραγγεῖλη. Ὡς περ οὖν ταῦτα
 ἔχει, οὕτω καὶ ὁ Κύρος συνεκεφαλαιώσατο τὰς οἰκονομι-
 κάς πράξεις· ὥστε καὶ τῷ Κύρῳ ἐγένετο, ὀλίγοις δια-
 λεγομένῳ, μηδὲν τῶν οἰκείων ἀτημελήτως ἔχειν· καὶ ἐκ
 τούτου ἤδη σχολὴν ἤγε πλείω, ἢ ἄλλος μιᾶς οἰκίας καὶ
 μιᾶς νεῶς ἐπιμελόμενος. Οὕτω δὲ καταστησάμενος τὰ
 αὐτοῦ, ἐδίδαξε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ταύτῃ τῇ καταστάσει
 χρῆσθαι.

16. Τὴν μὲν δὴ σχολὴν οὕτω κατεσκευάσατο ἑαυτῷ τε καὶ
 τοῖς περὶ αὐτόν. Ἦρχετο δὲ ἐπιστατεῖν τοῦ οἴουσι δεῖ
 εἶναι τοὺς κοινῶνας. Πρῶτον μὲν οὖν ὅποσοι ὄντες ἱκανοὶ
 ἄλλων ἐργαζομένων τρέφεσθαι μὴ παρεῖεν ἐπὶ τὰς θύ-
 ρας, τούτους ἐπεζήτη· νομίζων τοὺς μὲν παρόντας οὐκ ἂν

Quibus ar-
 tibus effe-
 cerit Cyrus,
 ut sæpe in
 regiae atrio
 compare-
 rent opti-
 mates.

αὐτὸν αἰεὶ] Ita cum Guelf. Weiske.
 Vulgo αἰεὶ αὐτόν. Altorf. omisso αἰεὶ
 habet ἑαυτόν.

14. ἔχοι] J. A. If. ἔχη. Paulo an-
 tea ὅπως ἂν omisit Altorf.

δεκαδέων] Ita solus Altorf. pro δε-
 κάδων. Eadem varietas supra ii. 3,
 30. Scilicet Codex δέκα δὲ ἂν habet
 vitiose scriptum.

ἦν πάνυ] Altorf. ἂν ἢ πάλιν. in quo
 vitio quid veri lateat, non exputo.

15. οὕτω καὶ] Altorf. οὗτος καί.

μηδὲν] Ita pro μηδὲ ex libris Ga-
 briellii et versione Camerarii scripsit
 Zeune.

ἐπιμελόμενος] Ita Altorf. pro ἐπιμε-

λούμενος. deinde ex eodem vulgatum
 δὴ post οὕτω mutavi in δὲ aptius rei.
 postea idem ἐδίδασκε dat.

αὐτόν] Weiske cum Steph. αὐτόν
 Zeune ex Edd. vetustis et Guelf. αὐ-
 τὸν restituit.

16. κοινῶνας] Budensis et Altorf.
 κοινανούς, Guelf. τοῦ εἶναι οἴουσι δεῖ τοὺς
 κοινανούοντας, margo κοινῶνας.

μὲν οὖν] Ex Mureti libris vett. et
 Camerarii versione οὖν addidit Zeune.
 Equidem non tam hic desidero οὖν,
 quam paulo antea, ubi redit oratio
 ad narrationem supra §. 13. abruptam,
 ἤρχετο δ' ἤδη vel simile vincu-
 lum addi malo.

ἐθέλειν οὔτε κακὸν οὔτε αἰσχρὸν οὐδὲν [ἂν] πράττειν, καὶ
 διὰ τὸ παρὰ ἄρχοντι εἶναι, καὶ διὰ τὸ εἰδέναι, ὅτι ὄρῶντ'
 ἂν, ὃ τι πράττοιεν, ὑπὸ τῶν βελτίστων· οἱ δὲ μὴ παρῆεν,
 τούτους ἠγείτο ἢ ἀκρατεία τινὶ ἢ ἀδικία ἢ ἀμελεία ἀπεΐ-
 ναι. Τοῦτο οὖν πρῶτον ἠγησάμενος, προσηνάγκαζε τοὺς 17
 τοιούτους παρῆναι· τῶν γὰρ παρ' ἑαυτῶ μάλιστα Φίλων
 ἐκέλευσεν ἂν τινα λαβεῖν τὰ τοῦ μὴ Φοιτῶντος, Φάσκον-
 τα λαμβάνειν τὰ ἑαυτοῦ. Ἐπεὶ οὖν τοῦτο γένοιτο, ἦκον
 ἂν εὐθύς οἱ στερόμενοι, ὡς ἡδικημένοι. Ὁ δὲ Κῦρος πο- 18
 λὺν μὲν χρόνον οὐκ ἐσχόλαζε τοῖς τοιοῦτοις ὑπακούειν·
 ἐπεὶ δὲ ἀκούσειεν αὐτῶν, πολὺν χρόνον ἀνεβάλλετο τὴν
 διαδικασίαν. Ταῦτα δὲ ποιῶν ἠγείτο προσεθίζειν αὐ-
 τοὺς θεραπεύειν, ἦττον δὲ ἐχθρῶς, ἢ εἰ αὐτὸς κολάζων
 ἠνάγκαζε παρῆναι. Εἷς μὲν διδασκαλίας τρόπος ἦν 19
 αὐτῶ οὗτος τοῦ παρῆναι· ἄλλος δὲ, τὸ τὰ ῥᾶστα καὶ
 κερδαλεώτατα τοῖς παροῦσι προστάττειν· ἄλλος δὲ, τὸ
 μηδὲν ποτε τοῖς ἀποῦσι νέμειν. Ὁ δὲ δὴ μέγιστος τρό- 20

κακὸν οὔτε αἰσχρὸν] Guelf. αἰσχρὸν
 οὔτε κακόν. sequens ἂν omiffum in
 Altorf. seclufi.

ὄρῶντ' ἂν] Ita cum margine Steph.
 Altorf. probante etiam Fischero ad
 Welleri Gr. ii. p. 275. deinde βελ-
 τῶν a prima manu Altorf.

ἀδικίᾳ] τινὶ repetit Guelf. Primum
 ἢ post ἠγείτο omiffit Altorf.

17. προσηνάγκαζε] Guelf.—ναγκά-
 ζιστο. Est: necessitate aliqua inducebat
 et adsumfaciebat; quod deinceps προσ-
 εθίζειν leniore vocabulo dicitur. Sed
 ulcus latens arguit lectio Altorf.
 ἠγησάμεθα ὡσπερ ἀκάζεσι, ex quo ve-
 rum alii extundant.

τῶν—φίλων—ἂν τινα λαβεῖν] Ald.
 τῶν—φίλων—ἀντιλαβεῖν. Cod. Bodl.
 τῶν—φίλων ἐκέλευσεν ἀντιλαβεῖν. reci-
 pere est in versione Philelphi. Steph.
 malebat ἐκέλευε τινα ἀντιλ. vel ἐκέ-
 λυσεν ἂν τινα ἀντιλ. quam postero-
 rem lectionem habent Eton. et Hut-
 chinsf. Altorf. τῶν γὰρ ἑαυτοῦ μάλιστα
 φ. ἐκέλευσεν ἀντιλαβεῖν.

εὐθύς εἰ] Altorf. εἰ στερόμενοι εὐθύς.

18. ἀκούσειν] Altorf. adjecit μὴν
 inutile.

Θεραπεύειν] Frequentare τὰς θύρας,
 ut est §. 6. παρῆναι ἐπὶ τὰς θύρας ut
 est §. 16. Aliter hunc locum expe-
 diebat Steph. ut sequens annotatio
 docebit.

ἐχθρῶς] J. A. If. Steph. Leoncl.
 Lond. (et Guelf. ex correctione)
 ἐχθρῶς, nobiscum Budensis, Guelf.
 Bodl. Altorf. Ad ἐχθρῶς Stephanus
 deesse putabat εἶναι, legens antecede-
 rentia αὐτοὺς αὐτὸν θεραπεύειν vel αὐ-
 τοὺς ἑαυτόν. Etiam Philel. αὐτοὺς θερ.
 legit. Weiske αὐτοὺς κολάζων male-
 bat; at ita non opus erat repeti,
 quod in priore membro adest.

19. διδ. τρ.] Guelf. τρ. διδ. Altorf.
 εἷς μὲν τρόπος οὗτος διδασκαλίας ἦν αὐ-
 τῶ τοῦ παρῆναι rectius, puto, pergit
 idem liber ἄλλως δὲ τῶ τὰ ῥᾶστα.

τὰ ῥᾶστα] Guelf. τὰριστά: margo
 γρ. τὰ ῥᾶστα.

κερδαλιώτατα] Margg. Steph. Le-
 oncl. κερδαλιώτατα.

20. εἰ δὲ δὴ] Guelf. εἰ μὴ δὴ.

πος τῆς ἀνάγκης ἦν, εἴ τις τούτων μηδενὸς ὑπακούσῃ, ἀφελόμενος ἀν τούτων, ἀ ἔχοι, ἄλλω ἐδίδου, ὃν ᾤετο δύνασθαι ἀν ἐν τῷ δέοντι παρῆναι· καὶ οὕτως ἐγίγνετο αὐτῷ φίλος χρήσιμος ἀντὶ ἀχρήστου. Ἐπιζητεῖ δὲ καὶ ὁ νῦν βασιλεὺς, ἦν τις ἀπῆ, οἷς παρῆναι καθήκει.

- 21 *Ut eodem ad virtutis studium excitaret, ipse virtutem coluit omnem.* Τοῖς μὲν δὴ μὴ παροῦσιν οὕτω προσεφέρετο. Τοὺς δὲ παρέχοντας ἑαυτοὺς ἐνόμισε μάλιστ' ἀν ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἐπαίρειν, [ἐπεὶ περ ἄρχων αὐτῶν ἐνόμιζε δικαίως εἶναι,] εἰ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπιδεικνύειν πειρώτο τοῖς ἀρχομένοις πάντων μάλιστα κεκοσμημένον τῇ ἀρετῇ.
- 22 Αἰσθάνεσθαι μὲν γὰρ ἐδόκει, καὶ διὰ τοὺς γραφομένους νόμους βελτίους γιγνομένους ἀνθρώπους· τὸν δὲ ἀγαθὸν ἄρχοντα, βλέποντα νόμον ἀνθρώποις ἐνόμιζεν, ὅτι καὶ τάττειν ἱκανὸς ἐστί, καὶ ὄραν τὸν ἀτακτοῦντα καὶ κολάζειν. Οὕτω δὴ γιγνώσκων, πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον ἐκπονοῦντα ἐπεδείκνυεν ἑαυτὸν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ εὐδαιμονέστερος ἦν. Καὶ τότε πρῶτον κατε-

εἴ τις τούτων] Omittit τις Philel. Guelf. et Altorf.

Ἐπιζητεῖ—καθῆκει] Qui uncis hæc inclusit Weiske, idem similia verba §. 24. debet secludere.

ὁ νῦν] Brodæus ὁ νῦν ἐτι malebat.

21. μάλιστ' ἀν] Altorf. μάλιστ' ἀν παρορμῶν ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔργα. sed ex Guelf. ἐπαίρειν pro παρορμῶν dedit Zeune, omisso ἔργα post παρορμῶν vulgo posito, ut supra scēt. 12.

ἐνόμιζε δικαίως εἶναι] Hæc verba ex versione Philelphi et Guelf. addidit Zeune; J. A. If. ἄρχων αὐτῶν: Steph. 2. ἦν addidit ex versione Gabriëlis, cum qua facit Budensis liber. Margo If. et Leoncl. ἐπεὶ περ ἦν ἄρχων. Muretus ex libris vett. ἄρχων ἦν αὐτῶν posuit. Mihi totum colon ab aliena manu hoc certe in loco esse videtur, quippe a loci sententia alienum; igitur inclusi.

κεκοσμημένον] Budensis libri κεκοσμημένον ut magis Atticum præferbat

Camerarius, repudiabat Steph. quoniam ἑαυτὸν requirat accusativum, ut §. 32.

22. γιγνομένους] J. If. Steph. Leoncl. γιγνομένους. Muretus ex libris vett. posuit: γιγνομένους ἀν τοὺς ἀνθρώπους. Articulum ante ἀνθρώπους præfero.

ἐνόμιζεν] Ita cum Stephano et Leoncl. Welfius, Hutchinsf. Weiske, propter antecessens ἐδόκει libri scripti ἐνόμισεν habent.

23. ἐκπονοῦντα] Hunc vulgato ordini ἐπέδ. ἑαυτὸν ἐκπ. ex Guelf. et Altorfino prætulit Zeune.

ἐπι] Cum Leoncl. Steph. 2. Welf. Hutchinsf. ἐπειδή. Nostrum ἐπι Budensis, Bodl. Guelf. Philelphus, Altorf. quæ scriptura Camerario etiam vera videbatur. ἐπι δὲ εὐδαιμονέστερον J. A. If. St. 1. Leoncl. εὐδαιμονέστερος correxit Brodæus, recepit Stephani secunda. Muretus ex libris vett. τῷ χρόνῳ ἐπειδὴ εὐδαιμονέστερος ἦν affert, quæ est lectio librorum Gabriëlis.

στάθησαν οἱ μάγοι, ὕμνει τε ἀεὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τοὺς
 Θεοὺς, καὶ ἔθυε ἂν ἐκάστην ἡμέραν, οἷς οἱ μάγοι Θεοῖς
 εἶποιεν. Οὕτω δὴ τὰ τότε κατασταθέντα ἔτι καὶ νῦν 24
 διαμένει παρὰ τῷ ἀεὶ ὄντι βασιλεῖ. Ταῦτα οὖν πρῶτον
 ἐμιμῶντο αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, νομίζοντες καὶ αὐ-
 τοὶ εὐδαιμονέστεροι ἔσεσθαι, ἢν θεραπεύωσι τοὺς Θεοὺς,
 ὥσπερ ὁ εὐδαιμονέστατός τε ὢν καὶ ἄρχῶν καὶ Κύρω
 δὲ ἂν ἠγοῦντο ταῦτα ποιῶντες ἀρέσκειν.

Ὁ δὲ Κύρος τὴν τῶν μεθ' αὐτοῦ εὐσέβειαν καὶ ἑαυτῷ 25
 ἀγαθὸν ἐνόμιζε, λογιζόμενος, ὥσπερ οἱ πλείν αἰρούμενοι
 μετὰ τῶν εὐσεβῶν μᾶλλον, ἢ μετὰ τῶν ἠσεβηκέναι τι
 δοκούντων. Πρὸς δὲ τούτοις ἐλογίζετο, εἰ πάντες οἱ κοι-
 νῶνες Θεοσεβεῖς εἶεν, ἦττον ἂν αὐτοὺς ἐθέλειν περὶ τε ἀλ-
 λήλους ἀνόσιόν τι ποιεῖν καὶ περὶ αὐτὸν, εὐεργέτης νομί-
 ζων εἶναι τῶν κοινῶνων. Ἐμφανίζων δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι 26
 περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο, μηδένα μῆτε Φίλον ἀδικεῖν, μῆτε
 σύμμαχον, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἰσχυρῶς ὄρῶν, μᾶλλον καὶ
 τοὺς ἄλλους ὥστ' ἂν τῶν μὲν αἰσχυρῶν κερδῶν ἀπέχε-
 σθαι, διὰ τοῦ δικαίου δὲ ἐθέλειν πορίζεσθαι. Καὶ 27

Eton. habet ἐπι δὲ—ρος ἦν. Zeune
 Edd. veterum distinctionem χρόνῳ
 ἐπι δὲ—ην, καὶ τότε—revocavit, δὲ
 referens ad πρῶτον μὲν, inepte! Verba
 καὶ τότε—οἱ μάγοι, nisi sint aut loco
 suo mota aut e scholio nata, ita de-
 fendebat Zeune, ut magos nunc dem-
 mum apud Assyrios institutos esse
 dicat Xenophon. Apud Persas enim
 magorum religiones memorari ab ip-
 so Xenophonte. Sed loci positi a
 viro docto sunt de Medis, a quibus
 religiones istas primum sub imperio
 Cyri translatas ad Persas fuisse ex
 hoc Xenophontis loco collegit Hee-
 ren Ideen etc. tom ii. p. 425.

ὕμνει—ἔθυε] Ita ex libris Philelphi
 et Guelf. Zeune pro ὕμνειν—ἔθειν
 quam lectionem ut adjuvaret Ste-
 phanus, οἱ μάγοι ex Scholio irrepsisse
 aut post εἶποιεν intelligendum esse
 καταστάθη putabat; quod posterius

etiam Camerario in mentem venit.

τοὺς Θεοὺς] Margg. Steph. Leonel.
 Θεοὺς ἅπαντας, quæ scriptura est in
 Altorfino libro. deinde εἶπον pro εἶ-
 ποιεν Altorf.

24. ὄντι βασιλεῖ] Margo Steph. βα-
 σιλεύοντι, quod est in Altorfino libro,
 qui paulo antea τότε τὰ καταστα-
 θέντα.

25. ἀγαθὸν] In Guelf. ἀγαθὸν cor-
 rigitur.

ἐλογίζετο, εἰ] ὡς, εἰ Guelf. ut J. A.
 H. Altorf. probante Zeunio.

περὶ αὐτὸν] Edd. veteres, Guelf. et
 Altorf. περὶ ἑαυτὸν. deinde κοινῶνων
 Altorf. Reliqua εὐεργέτης—κοινῶνων
 mihi plane aliena a loci sententia
 esse videntur.

26. ὄρῶν] Altorf. ἀδρῶν, cujus in-
 terpretatio videri potest lectio vulga-
 ris.

πορίζεσθαι] Budensis, Altorf. et

αἰδοῦς δὲ ἂν ἠγεῖτο μᾶλλον πάντα ἐμπιπλάναι, εἰ αὐ-
 τὸς Φανερός εἴη πάντας οὕτως αἰδούμενος, ὡς μήτ' εἰπεῖν
 28 ἂν μήτε ποιῆσαι μηδὲν αἰσχρόν. Ἐτεκμαιρέτο δὲ τοῦτο
 οὕτως ἔξειν ἐκ τοῦδε· μὴ γὰρ ὅτι ἄρχοντα, ἀλλὰ καὶ οὓς
 οὐ φοβοῦνται, μᾶλλον τοὺς αἰδουμένους αἰδοῦνται τῶν
 ἀναιδῶν οἱ ἄνθρωποι· καὶ γυναῖκας δὲ, αἷς ἂν αἰδουμέ-
 νας αἰσθάνονται, ἀνταιδεῖσθαι μᾶλλον ἐθέλουσιν ὀρῶν-
 29 τες. Τὸ δὲ αὖ πείθεσθαι οὕτω μάλιστα ἂν ᾤετο ἐμ-
 μονον εἶναι ταῖς περὶ αὐτὸν, εἰ τοὺς ἀπροφασίστως πειθο-
 μένους Φανερός εἴη μᾶλλον τιμῶν, τῶν τὰς μεγίστας
 ἀρετὰς καὶ ἐπιπονωτάτας δοκούντων παρέχεσθαι. Γι-
 30 γνώσκων δὲ οὕτω καὶ ποιῶν διετελεῖ. Καὶ σωφροσύνην
 δὲ αὐτοῦ ἐπιδεικνύς, μᾶλλον ἐποίει καὶ ταύτην πάντα
 ἀσκεῖν. Ὅταν γὰρ ὀρῶσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν,
 τοῦτον σωφρονοῦντα, οὕτω μᾶλλον οἱ γε ἀσθενέστεροι ἐθέ-
 31 λουσιν οὐδὲν ὑβριστικὸν ποιοῦντες Φανεροὶ εἶναι. Διήρει
 δὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην τῆδε, ὡς τοὺς μὲν αἰδουμένους
 τὰ ἐν τῷ Φανερῷ αἰσχρὰ Φεύγοντας, τοὺς δὲ σώφρονας
 32 καὶ τὰ ἐν τῷ ἀφανεῖ. Καὶ ἐγκράτειαν δὲ οὕτω μάλιστα
 ἂν ᾤετο ἀσκεῖσθαι, εἰ αὐτὸς ἐπιδεικνύοι ἑαυτὸν μὴ ὑπὸ
 τῶν παρατύκα ἡδονῶν ἐλκόμενον ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν,
 ἀλλὰ προπονεῖν ἐθέλοντα πρῶτον σὺν τῷ καλῷ τῶν εὐ-

margo Bodl. πορεύσθαι, quod etfi
 græce dici potest, diverso tamen sen-
 su dicitur, quam qui huic loco con-
 venit, iudice etiam Mureto. In li-
 bris Brodæi erat scholion πῶρους λαμ-
 βάνειν.

27. οὕτως αἰδούμενος] Altorf. οὕτως
 omisit.

28. τοῦτο οὕτως] Altorf. οὕτως τοῦτο
 habet. deinde negationem οὐ ante
 φοβοῦνται omittit.

29. ἐπιπονωτάτας] Edd. antiquæ—
 πάτους habent. Paulo antea φανερός
 Altorf.

30. ἀσκεῖν] Altorf. λέγειν. deinde
 τοῦτω σωφρονοῦντα, οὐ μάλ' οἷγε σω-
 φρονέστεροι οὐ θέλουσιν οὐδὲν etc.

31. φεύγοντας] Antecedit ἴσως in
 libro Budensi, idem addi volebat
 Brodæus; sed Stephanus fuisse glof-
 fatoris notam suspicatur ἴσως, qui
 μόνον addi voluerat. Altorfinus liber
 post αἰδουμένους insertum habet ἴσως.

32. Καὶ ἐγκράτειαν] Altorf. copu-
 lam omittit.

ἐπιδεικνύοι] J. A. If. Guelf. ἐπιδει-
 κνύει. deinceps αὐτὸν Altorf.

Φροσυνῶν. Τοιγαροῦν τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύ- 33
 ραῖς πολλὴν μὲν τῶν χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς
 ἀμείνοσι, πολλὴν δ' αἰδῶ καὶ εὐκοσμίαν πρὸς ἀλλήλους.
 Ἐπέγνωσ δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ, οὔτε
 χαίροντα ὑβριστικῶς γέλωτι· ἀλλὰ ἰδῶν ἂν αὐτοὺς ἠγῆ-
 σω τῶ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν.

Τοιαῦτα μὲν δὴ ποιῶντες καὶ ὀρῶντες ἐπὶ θύραις διῆ- 34
 γον. Τῆς πολεμικῆς δ' ἕνεκα ἀσκήσεως ἐπὶ θύραν ἐξῆ- Se fuofque
 γεν, οὗσπερ ἀσκεῖν ταῦτα ᾗτο χρῆναι· ταύτην ἠγούμενος exercuit ve-
 καὶ ὅλως ἀρίστην ἀσκησιν πολεμικῶν εἶναι, καὶ ἰππικῆς nando.
 δὲ ἀληθεστάτην. Καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν παντοδαπαῖς χω- 35
 ραῖς αὕτη μάλιστα ἀποδείκνυσι, διὰ τὸ θηρίοις Φεύγου-
 σιν ἐφέπεσθαι· καὶ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργούς αὕτη μά-
 λιστα ἀπεργάζεται, διὰ τὴν τοῦ λαμβάνειν Φιλοτιμίαν
 καὶ ἐπιθυμίαν. Καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους, 36
 καὶ ψύχη καὶ θάλπη, καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι
 φέρειν, ἐνταῦθα μάλιστα προσείθιζε τοὺς κοινῶνας.
 Καὶ νῦν δὲ ἔτι βασιλεὺς, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα,
 ταῦτα ποιῶντες διατελοῦσιν. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ᾗτο 37
 προσήκειν οὐδενὶ ἀρχῆς, ὅστις μὴ βελτίων εἴη τῶν ἀρχο-
 μένων, καὶ τοῖς προειρημένοις πᾶσι δῆλον· καὶ ὅτι, οὐ-
 τως ἀσκῶν τοὺς περὶ ἑαυτὸν, πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἐξε-
 πόνει καὶ τὴν ἐγκράτειαν, καὶ τὰς πολεμικὰς τέχνας

33. ἐπὶ ταῖς θύραις] In aula sua et
 aulae ministris.

ἐπέγνωσ] Altorf, ἐπέγνωσαν dat.
 εἰς κάλλος] i. e. καλῶς.

34. ἐπὶ θύραις διῆγον] Hæc omiffa
 in Junt. If. ex libro suo addidit Bro-
 dæus.

ἀρίστην ἀσκησιν] Guelf. ἀριστήν, vul-
 gata in marg.

35. ἐφέπεσθαι] Ita cum Ald. Guelf.
 et Alt. Zeune pro ἔπισθαι.

αὕτη] Ita cum Steph. Weiske. J.
 A. If. Guelf. αὐτή.

36. ἐγκράτειαν] In Guelf. est ἐπι-
 κράτησιν, vulgata in margine: Ca-
 merarius πρὸς ἐγκράτειαν ex Budensī
 posuit; ἐγκράτειαν δὲ καὶ πρὸς πόνους
 καὶ ψύχη καὶ θάλπη καὶ πρὸς λιμὸν
 Altorf. verum ἐγκράτειαν πρὸς λιμὸν
 καὶ δίψος ferrem equidem, nōn item
 πρὸς πόνους καὶ ψύχη; sed potius καὶ
 τὸ πόνους scribendum censet.

37. περὶ ἑαυτὸν] Guelf. περὶ αὐτόν,
 Altorfinus πάντας τοὺς περὶ ἑαυτὸν
 dat.

38 καὶ τὰς μελέτας. Καὶ γὰρ ἐπὶ Θῆραν τοὺς μὲν ἄλλους ἐξῆγεν, ὅποτε μὴ μένειν ἀνάγκη τις εἴη· αὐτὸς δὲ καὶ ὅποτε ἀνάγκη εἴη, οἴκοι ἐθήρα τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις Θηρία τρεφόμενα· καὶ οὔτε αὐτὸς ποτε, πρὶν ἰδρῶσαι, δεῖπνον ἤρειτο, οὔτε ἵπποις ἀγυμνάστοις σῖτον ἐπέβαλλε· συμπαρακάλει δὲ καὶ εἰς ταύτην τὴν Θῆραν τοὺς περὶ αὐ-
39 τὸν σκηπτούχους. Τοιγαροῦν πολὺ μὲν αὐτὸς διέφερεν ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς ἔργοις, πολὺ δὲ οἱ περὶ ἐκεῖνον, διὰ τὴν αἰεὶ μελέτην. Παράδειγμα μὲν δὴ τοιούδε ἑαυτὸν παρείχετο. Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ τῶν ἄλλων οὐστυνας μάλιστα ὄρα ἡ τὰ καλὰ διώκοντας, τούτους καὶ δάροις καὶ ἀρχαῖς καὶ ἔδραις καὶ πᾶσαις τιμαῖς ἐγέραιεν· ὥστε πολλὴν πᾶσι φιλοτιμίαν ἐπέβαλλεν, ὅπως ἕκαστος ὅτι ἀριστος φανήσοιτο Κύρω.

Suum et
amicorum
cultum ha-
bitumque
ad splendo-
rem insti-
tuit.

40 Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν, ὡς οὐ τούτῳ μόνῳ ἐνόμιζε χρῆναι τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀρχομένων διαφέρειν, τῷ βελτίονας αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ καταγοητεύειν ὥστε χρῆναι αὐτούς. Στολὴν τε γούν εἴλετο τὴν Μηδικὴν αὐ-
τός τε φορεῖν, καὶ τοὺς κοινῶνας ταύτην ἐπέσειεν ἐνδύε-
σθαι· αὕτη γὰρ αὐτῷ συγκρύπτειν ἐδόκει, εἴ τις τι ἐν τῷ
σώματι ἐνδῆες ἔχοι, καὶ καλλίστους καὶ μεγίστους ἐπι-
41 δεικνύναι τοὺς φοροῦντας. Καὶ γὰρ τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν, ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἐστὶ καὶ ὑποτι-
θεμένουσ τι, ὥστε δοκεῖν μείζους εἶναι, ἢ εἰσὶ. Καὶ

38. Θῆρα] Guelf. Θήρας.
μένειν] οἴκοι addit margo Steph.
cum Altorfino; recte, puto.

καὶ ὅποτε] Guelf. καὶ omittit.
περὶ αὐτὸν] Altorf. περὶ ἑαυτὸν ha-
bet.

39. τοιούδε] Altorf. τοιούτον dat.
τούτους καὶ] Altorf. τούτοις καὶ in-
epre.

ὅτι ἀριστος] Ex libro Brodæi et Al-
torf. ὅτι adjunxi.

φανήσοιτα] Guelf. φανήσιν, quod re-

cepit Zeune. Confer §. 43. et supra 10.

40. τούτῳ μόνῳ ἐνόμιζε] Altorfinus
liber τοῦτο μόνον ἐνόμισε.

αὐτούς] Scilicet τοὺς ἀρχομένους.

Μηδικὴν] Idem testatur Herodotus
i. 135. Strabo xi. pag. 797. Cf. Am-
miani xxiii. 6.

αὕτη] Ita pro αὕτη cum Guelf. et
Philelpho Zeune. deinde συγκρύπτειν
τε ἰδοῦσι Altorf.

41. λαθεῖν] Altorf. λανθάνειν ha-
bet.

ὑποχρίσθαι δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσίετο, ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο, ἢ εἰσὶ· καὶ ἐντρίβεσθαι, ὡς εὐχρωότεροι ὀρῶντο, ἢ πεφύκασιν. Ἐμελέτησε δὲ καὶ ὡς μηδὲ 42 πτύοντες, μηδὲ ἀπομυττόμενοι φανεροὶ εἶεν· μηδὲ μεταστρεφόμενοι ἐπὶ θεῶν μηδενός, ὡς οὐδὲν θαυμάζοντες. Πάντα δὲ ταῦτα ᾤετο φέρειν τι εἰς τὸ δυσκαταφρονητοτέρους φαίεσθαι τοῖς ἀρχομένοις.

Οὓς μὲν δὴ ἄρχειν ᾤετο χρῆναι δι' ἑαυτοῦ, οὕτω κατε- 43
σκέυασε καὶ μελέτη καὶ τῷ σεμνῶς προεστάναι αὐτῶν· οὓς δ' αὖ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ δουλεύειν, τούτους οὔτε μελετᾶν τῶν ἐλευθερίων πόνων οὐδένα παρῶρμα, οὔτε ὅπλα κεντῆσθαι ἐπέτρεπεν· ἐπεμελεῖτο δ' ὅπως μῆτε ἄσιτοι μῆτε ἄποτοί ποτε ἔσοιντο ἐλευθερίων ἕνεκα μελε-
τημάτων. Καὶ γὰρ ὁπόταν ἐλαύνοιεν τὰ θηρία τοῖς ἰπ- 44
πεῦσιν εἰς τὰ πεδία, φέρεσθαι σῆτον εἰς θήραν τούτοις ἐπέτρεπε, τῶν δὲ ἐλευθερίων οὐδενί· καὶ ὁπότε πορεία εἶη, ἦγεν αὐτοὺς πρὸς τὰ ὕδατα, ὥσπερ τὰ ὑποζύγια. Καὶ ὁπότε δὲ ᾤρα εἶη ἀρίστου, ἀνέμενεν αὐτοὺς, ἔστ' ἂν φάγοιέν τι, ὡς μὴ βουλιμιῶεν· ὥστε καὶ οὗτοι αὐτὸν, ὥσπερ οἱ ἀριστοί, πατέρα ἐκάλουν, ὅτι ἐπεμέλετο αὐτῶν, ὅπως ἀναμφιλόγως αἰεὶ ἀνδράποδα διατελοῖεν.

Τῇ μὲν δὴ ὅλη Περσῶν ἀρχῇ οὕτω τὴν ἀσφάλειαν 45

- ὑποχρίσθαι—ἐντρίβεσθαι] Vide i. 3, 2.

42. πτύοντες] Cf. supra i. 2, 16.

43. μελέτη καὶ τῷ] Budensis liber μιμελήτηκε, male. Altorf. μελέτη καὶ σεμνῶς πρ. ἑαυτῶν—κατεσκεύασεν.

τούτους οὔτε] Guelf. οὐδέ. deinde οὐδ' ὅπλα Altorf.

μῆτε ἄσιτοι] Ita pro μήποτε ἄσ. ex Philolpho, Bodl. Guelf. cum Hutchinif. Zeune. μὴ ἄσιτοι μηδὲ ἄποτοι Altorf.

44. ἰπότεκν] Altorf. ἰπότες—εἰς τὴν

θήραν.

πρὸς τὰ ὕδατα] εἰς τὰ ὕδ. Guelf. deinde καὶ ὁπότε ᾤρα εἶη omisso δὲ Altorf.

ἔστ' ἂν φάγοιέν τι] ἔστι ἐμφάγοιέν τι Guelf. quam scripturam præfero. Idem verbum cum celeritatis nota adhibet supra vii. 1, 1. H. Græca iv. 5, 8. Anab. iv. 2, 1. iv. 5, 7.

πατέρα] Testatur Herodotus i. 89. Sequentia sunt ex iudicio Xenophonitidis non Persarum interpretanda.

Principes
ne quid no-
varum re-
rum moli-
rentur, effe-
cit amore
civium,
quem
fibi
concordavit
ita, ut ma-
gis fibi,
quam inter
se essent a-
mici; et id
quidem his
usus arti-
bus:

- κατεσκευάζεν. Ἐαυτῷ δὲ ὅτι μὲν οὐχ ὑπὸ τῶν κατα-
στραφέντων κίνδυνος εἴη παθεῖν τι, ἰσχυρῶς ἐθάρρει· καὶ
γὰρ ἀνάγκιδας ἠγεῖτο εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἀσυντάκτους
ὄντας ἑώρα, καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ ἐπλησίαζε τούτων οὐ-
46 δείς αὐτῷ οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας. Οὓς δὲ κρατίστους
τε ἠγεῖτο, καὶ ὠπλισμένους καὶ ἀθρόους ὄντας ἑώρα,
καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἦδει ἰππέων ἠγεμόνας ὄντας, τοὺς δὲ,
πεζῶν πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ Φρονήματα ἔχοντας ἠσθά-
νετο, ὡς ἱκανοὺς ὄντας ἄρχειν· καὶ τοῖς Φύλαξι δὲ αὐ-
τοῦ οὔτοι μάλιστα ἐπλησίαζον, καὶ αὐτῷ δὲ Κύρῳ τούτων
πολλοὶ πολλάκις συνεμίγνυσαν· (ἀνάγκη γὰρ ἦν, ὅτι
καὶ χρῆσθαι ἔμελλεν αὐτοῖς) ὑπὸ τούτων οὖν καὶ κίνδυ-
νος ἦν αὐτὸν μάλιστα παθεῖν τι κατὰ πολλοὺς τρόπους.
47 Σκοπῶν οὖν, ὅπως ἂν αὐτῷ καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀκίνδυνα
γένοιτο, τὸ μὲν περιελέσθαι αὐτῶν τὰ ὅπλα καὶ ἀπο-
λέμους ποιῆσαι, ἀπεδοκίμασε, καὶ ἀδίκον ἠγούμενος,
καὶ κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς τοῦτο νομίζων· τὸ δ' αὖ μὴ
προσίσθαι αὐτοὺς, καὶ τὸ ἀπιστοῦντα Φανερόν εἶναι, ἀρ-
48 χὴν ἠγήσατο πολέμου· ἐν δ' ἀντὶ πάντων τούτων ἔγνω
καὶ κράτιστον εἶναι πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀσφάλειαν καὶ κάλ-

45. κατισκιάζειν] Altorf. κατισκιά-
σιν habet.

ἑαυτῷ] Altorf. αὐτῷ—καὶ γὰρ ἂν
ἀνάγκιδας εἶναι ἠγεῖτο αὐτοὺς καὶ ἀσυν-
τάκτους ἑώρα. omisso ὄντας.

ἀσυντάκτους] Ipse deinceps inter-
pretatur ὠπλισμένους καὶ ἀθρόους ὄν-
τας.

46. κρατίστους τε] Altorf. τε omit-
tit.

καὶ τοὺς μὲν] Anacoluthum est;
debat sequi καὶ ὦν τοὺς μὲν ἦδει—
πολλοὺς δὲ καὶ—καὶ οἱ τοῖς φύλαξιν
αὐτοῦ etc.

δὲ αὐτοῦ οὔτοι] Altorf. δ' αὐτοῦ οὔτοι
γάρ.

αὐτῷ δὲ Κύρῳ] τῷ Κύρῳ ex Guelf.
Zeune, cum quo facit Altorf.

ὅτι καὶ χρ.] ἢ τι καὶ Bodl. Guelf.
sed in Guelf. correctum, ὅτι γε χρῆ-
σθαι Budensis, εἴ τι κεχρησθαι ἰμμε-
λῶς Bodl. κεχρησθαι etiam Edd. an-
tiquæ. Mihi ἢ τι καὶ placet.

αὐτὸν μάλιστα παθεῖν τι κατὰ] Al-
torf. αὐτῷ μάλιστα πολλοὺς τρόπους
reliquis omiffis. deinde Σκοπιῶν ὅπως
idem liber.

47. ἀπὸ τούτων] Junt. If. ὑπὸ τούτων.
γένοιτο] Ita Guelf. liber Gabrielis
et Altorf. pro γίνονται.

περιελέσθαι] Margo Steph. Leoncl.
παρελίσθαι, quod est in Altorf.

ἀρχῆς τούτου] Guelf. et Altorf. ταύ-
την.

πολέμου] ἀντὶ πολ. Guelf.

48. αὐτοῦ ἀσφ.] Guelf. αὐτοῦ ut

λιστον, εἰ δύναίτο ποιῆσαι τοὺς κρατίστους ἑαυτῷ μᾶλλον Φίλους ἢ ἀλλήλοις. Ὡς οὖν ἐπὶ τὸ Φιλεῖσθαι δοκεῖ ἡμῖν ἐλθεῖν, τοῦτο πειρασόμεθα διηγήσασθαι.

CAP. II.

ΠΡΩΤΟΝ μὲν γὰρ διὰ παντὸς αἰεὶ τῷ χρόνῳ Φιλαν-
 θρωπίαν τῆς ψυχῆς ὡς ἡδύνατο μάλιστα ἐνεφάνιζεν^{a)} ἡγούμενος, ὥσπερ οὐ ρᾶδιόν ἐστι Φιλεῖν τοὺς μισεῖν δο-
 κοῦντας, οὐδ' εὐνοεῖν τοῖς κακονόοις, οὕτω καὶ τοὺς γνω-
 σθέντας, ὡς Φιλοῦσι καὶ εὐνοοῦσιν, οὐκ ἂν δύνασθαι
 μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν Φιλεῖσθαι ἡγουμένων. Ἔως μὲν²
 οὖν χρήμασιν ἀδυνατώτερος ἦν εὐεργετεῖν, τῷ τε προνοεῖν
 τῶν συνόντων, καὶ τῷ προπονεῖν, καὶ τῷ συνηθόμενος μὲν
 ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς Φανερός εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ
 τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν Φιλίαν θηρεῦειν· ἐπειδὴ
 δὲ ἐγένετο αὐτῷ, ὥστε χρήμασιν εὐεργετεῖν, δοκεῖ ἡμῖν
 γινῶναι, πρῶτον μὲν, ὡς εὐεργέτημα ἀνθρώποις πρὸς ἀλ-
 λήλους οὐδὲν ἐστὶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δαπάνης ἐπιχαριτώτε-
 ρον, ἢ σίτων καὶ ποτῶν μετάδοσις. Τοῦτο δὲ οὕτω νομί-
 σασ, πρῶτον μὲν [ἐπὶ] τὴν αὐτοῦ τράπεζαν συνέταξεν,
 ὅπως, οἷς αὐτὸς σιτοῖτο σίτοις, τούτοις ὅμοια αἰεὶ παρα-
 τίθοιτο αὐτῷ, ἱκανὰ παμπόλλοις ἀνθρώποις· ὅσα δὲ
 παρατεθείη, ταῦτα πάντα, πλὴν οἷς αὐτὸς καὶ οἱ σύν-
 δειπνοὶ χρῆσαιντο, διεδίδου οἷς αἰεὶ βούλοιτο τῶν Φίλων
 μνήμην ἐνδείκνυσθαι ἢ Φιλοφροσύνην. Διέπεμπε δὲ καὶ

a) multis
 cibos de sua
 mensa mit-
 tebat.

Edd. veteres. ἑαυτοῦ dedit Zeune, ut
 Altorf.

φιλεῖσθαι] Altorf. liber mira varie-
 tate φείδισθαι ἡμῖν δοκεῖ.

1. μὲν γὰρ] Altorf. μὲν διὰ—ὡς ἡδύ-
 νατο.

2. τῷ τε—καὶ τῷ] Altorf. τὸ προ-
 νοεῖν—καὶ τὸ προπονεῖν—θηρεῦειν τὴν

φιλίαν.

3. [ἐπὶ] Ut inutilem seclusi præ-
 positionem. deinde ὅμοια δὲ παρατί-
 θοιτο.

διεδίδου οἷς αἰεὶ] i. e. αἰεὶ διεδίδου οἷς
 recte monente Weiske; ita non opus
 est ἀν reponere ex Guelf. cum Zeu-
 nio.

τούτοις, οὓς ἀγασθεῖν, ἢ ἐν φυλακαῖς ἢ ἐν θεραπέαις ἢ ἐν αἰστισινοῦν πράξεσιν ἐνημαινόμενος τούτο, ὅτι οὐκ ἂν
 4 λανθάνοιεν χαρίζεσθαι βουλόμενοι. Ἐτίμα δὲ καὶ τῶν
 οἰκετῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ὁπότε τινὰ ἐπαινέσειε· καὶ τὸν
 πάντα δὲ σῖτον τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν ἐπε-
 τίθετο, οἴομενος, ὥσπερ καὶ τοῖς κυσίν, ἐμποιεῖν τινὰ καὶ
 τούτο εὖνοιαν. Εἰ δὲ καὶ θεραπεύεσθαι τινὰ βούλοιτο
 τῶν φίλων ὑπὸ πολλῶν, καὶ τούτοις ἐπεμπεν ἀπὸ τρα-
 πέζης· καὶ νῦν γὰρ ἔτι οἷς ἂν ὀρῶσι πεμπόμενα ἀπὸ τῆς
 βασιλέως τραπέζης, τούτους πάντες μᾶλλον θεραπεύ-
 οῦσι· νομίζοντες αὐτοὺς ἐντίμους εἶναι, καὶ ἰκανοὺς δια-
 πράττειν, ἢν τι δέωνται. Ἐτι δὲ καὶ οὐ τούτων μόνον
 ἕνεκα τῶν εἰρημένων εὐφραίνει τὰ πεμπόμενα παρὰ βα-
 σιλέως, ἀλλὰ τῶ ὄντι καὶ ἡδονῇ πολὺ διαφέρει τὰ ἀπὸ
 5 τῆς βασιλέως τραπέζης. Καὶ τούτο μέντοι οὕτως ἔχειν
 οὐδέν τι θαυμαστόν· ὥσπερ γὰρ καὶ ἄλλαι τέχναι δια-
 φερόντως ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν ἐξεργασμέναι εἰσι,
 κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ βασιλεῖ σῖτα πολὺ
 διαφερόντως ἐκπεπώνηται. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς μικραῖς
 πόλεσιν οἱ αὐτοὶ ποιοῦσι κλίνην, θύραν, ἄροτρον, τράπε-
 ζαν· πολλάκις δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ οἰκοδομεῖ, καὶ
 ἀγαπᾷ, ἢν καὶ οὕτως ἰκανοὺς αὐτὸν τρέφειν ἐργοδότας

οὓς ἀγασθεῖν] Guelf. οἷς, quod recepit Zeune.

αἰστισινοῦν] Vett. Edd. ταῖς τισινοῦν. Steph. ἄλλαις τισὶ cum libro Camerarii et Altorf. Nostrum est in libro Budæi, Philelphi, Bodl. Guelf.

οὐκ ἂν] Hoc vulgato οὐχὶ ex Bodl. et Guelf. prætulit Z.

λανθάνοιεν—βουλόμενοι] Brodæi libri λανθάνοιεν—βουλόμενος, quam lectiōnem arripuit Stephanus.

4. κυσίν] Ita Ald. liber Brodæi, Philelphi, Bodl. Guelf. reliqui libri κυσίν. Altorf. verba καὶ τοῖς κυσίν—δραπεύεσθαι omisit.

τινα βούλοιτο] Stephanus τινὰς ob sequens τούτοις dedit. Altorf. βούλοιτό τινὰς dat.

μᾶλλον θεραπεύουσι] Ex Guelf. ordinem mutavit Zeune.

ἕνεκα τῶν εἰρημένων] Altorf. τῶν εἰρημένων ἕνεκα dat, deinde πάντων διαφέρει.

5. ἄροτρον] ὕννιν, ἄροτρον Budensis liber omisso τράπεζαν. Altorf. locum primum θύραν dat.

οἰκοδομεῖ] Guelf. οἰκονομεῖ, vero supra scripto. deinde λαμβάνει Altorf. postea ἅπαντα καλῶς.

λαμβάνη ἀδύνατον οὖν πολλὰ τεχνώμενον ἀνθρώπων πάντα καλῶς ποιεῖν. ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις πόλεσι, διὰ τὸ πολλοὺς ἐκάστου δεῖσθαι, ἀρκεῖ καὶ μία ἐκάστῳ τέχνη εἰς τὸ τρέφεσθαι· πολλάκις δὲ οὐδ' ὅλη μία· ἀλλ' ὑποδήματα ποιεῖ ὁ μὲν ἀνδρεῖα, ὁ δὲ γυναικεῖα· ἔστι δὲ ἔνθα καὶ ὑποδήματα ὁ μὲν νευροραφῶν μόνον τρέφεται, ὁ δὲ σχίζων· ὁ δὲ χιτῶνας μόνον συντέμνων, ὁ δὲ γε τούτων οὐδὲν ποιῶν, ἀλλὰ συντιθεῖς ταῦτα. Ἀνάγκη οὖν, τὸν ἐν βραχυτάτῳ διατρίβοντα ἔργῳ, τοῦτον καὶ ἄριστα διηναγκάσθαι τοῦτο ποιεῖν. Τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο πέπονθε καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν δίαιταν. Ὡς μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς κλίνην στρώνουσι, τράπεζαν κοσμεῖ, μάττει, ὅψα ἄλλοτε ἄλλοια ποιεῖ, ἀνάγκη, οἶμαι, τούτῳ, ὡς ἂν ἕκαστον προχωρῇ, οὕτως ἔχειν· ὅπου δὲ ἰκανὸν ἔργον ἐνὶ ἔψει κρέα, ἄλλῳ ὀπτᾶν, ἄλλῳ δὲ ἰχθὺν ἔψειν, ἄλλῳ ὀπτᾶν, ἄλλῳ ἄρτους ποιεῖν, καὶ μηδὲ τούτους πάντοδαπούς, ἀλλὰ ἀρκεῖ, ἂν ἐν εἶδος εὐδοκιμοῦν παράσχη· ἀνάγκη, οἶμαι, ταῦτα οὕτω ποιούμενα πολὺ διαφερόντως ἐξεργάσθαι ἕκαστον.

Τῇ μὲν δὴ τῶν σίτων Θεραπεία τοιαῦτα ποιῶν πολὺ ὑπερβάλετο πάντας. Ὡς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι Θεραπεύων πολὺ ἐκράτει, τοῦτο νῦν διηγῆσομαι· πολὺ

b) aliis ens
ornabat do-
nis.

ἀρκεῖ καὶ μία] Altorf. ἀρκεῖ ἐκάστῳ μία omiffa copula καί.

ὁ μὲν ἀνδρεῖα] Altorf. ὁ μὲν δὴ ἀνδρεῖα, non inepte.

ταῦτα] Quid? χιτῶνας præcessit. Voluitne τὰ μέρη dicere? Stephanus in χιτῶνας etiam dubius adhæsit. Concidere pannum ad tunicas interpretatur Weilke.

τοῦτον καὶ ἄριστα] In litura Budensis Camerarius legebat τοῦτ' ἂν vel τούτῳ vel τούτων ἄριστα διενέγκασθαι. At τοῦτον ἄριστα διενέγκασθαι Altorf. omiffis verbis τοῦτο ποιεῖν. Guelf. ποιεῖν τοῦτο ordine diverso habet. Verbum διηναγκάσθαι nec διενέγκα-

σθαι fanum puto; forte δύνασθαι fuit olim ejus loco vel δὴ ἠναγκάσθαι.

6. μάττει] Brodæi liber πῖπτει, quod Altorf. post μάττει adjungit πῖπτει. deinde ἄλλοτε ἄλλα præbet.

παράσχη] Margo Steph. παρασχηται et παρέχη.

ἐξεργάσθαι] Budensis liber ἐξεργάζεσθαι. Paulo antea καὶ ταῦτα οὕτως Altorf. Ceterum comma post ποιούμενα iustuli, ne quis cum Zeunio accusativus absolutus esse putet.

7. ὑπερβάλετο] Guelf. ὑπερβάλλετο. deinde πολὺ γὰρ δὴ διενέγκων Altorf.

γὰρ διενεγκῶν ἀνθρώπων τῷ πλείστας προσόδους λαμβάνειν, πολὺ ἔτι πλέον διήνεγκε τῷ πλείστα ἀνθρώπων δωρεῖσθαι. Κατῆρξε μὲν οὖν τούτου Κῦρος· διαμένει δὲ 8 ἔτι καὶ νῦν τοῖς βασιλεῦσιν ἢ πολυδωρία. Τίτι μὲν γὰρ φίλοι πλουσιώτεροι ὄντες Φανεροί, ἢ Περσῶν βασιλεῖ; Τίς δὲ κοσμῶν κάλλιον φαίνεται στολαῖς τοὺς περὶ αὐτὸν, ἢ βασιλεύς; Τίνος δὲ δῶρα γινώσκειται, ὡς περ ἓνια τῶν βασιλέως,

ψέλλια καὶ στρεπτοὶ καὶ ἵπποι χρυσοχάλινοι; οὐ γὰρ δὴ ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν, ᾧ ἂν μὴ βασιλεὺς 9 δῶ. Τίς δὲ ἄλλος λέγεται δάρων μεγέθει ποιεῖν αἰρεῖσθαι αὐτὸν καὶ ἀντ' ἀδελφῶν καὶ ἀντὶ παίδων; Τίς δ' ἄλλος ἐδυνάσθη ἐχθροὺς ἀπέχοντας πολλῶν μηνῶν ὀδὴν τιμωρεῖσθαι, ὡς Περσῶν βασιλεύς; Τίς δὲ ἄλλος, καταστρεφάμενος ἀρχὴν, ὑπὸ τῶν ἀρχομένων πατὴρ καλούμενος ἀπέθανεν, ἢ Κῦρος; Τοῦτο δὲ τούνομα δῆλον 10 ὅτι εὐεργετούντος ἔστι μᾶλλον, ἢ ἀφαιρουμένου. Κατεμάθομεν δὲ, ὡς καὶ τοὺς βασιλέως καλουμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασιλέως ὄψα οὐκ ἄλλως ἐκτίησατο, ἢ τῷ δωρεῖσθαί τε καὶ τιμᾶν· τοὺς γὰρ ἀπαγγείλαντας, ὅσα καιρὸς αὐτῷ εἶη πεπύσθαι, μεγάλας εὐεργετῶν, πολλοὺς ἐποίησεν ἀνθρώπους καὶ ὠτακουστῆν καὶ κατοπτρεύ- 11 εῖν, τί ἂν ἀγγείλαντες ὠφελήσειαν βασιλέα. Ἐκ τούτου δὴ καὶ πολλοὶ ἐνομίσθησαν βασιλέως ὀφθαλμοί,

8. κάλλιον] Edd. veteres κάλλι-
στον. nostrum Philelphus, Steph.
Guelf.

Τίνος δὲ] Budensis et Altorf. liber
τὰ τίνος, probante Stephano.

τῶν βασιλέως] Brodæus τοῦ β. ma-
lebat. Cf. Anabasis i. 2, 27. Cete-
rum Alexander de Figuris p. 78. h.
l. ita laudat: ἢ τῶν Περσῶν—τίς δὲ
κοσμῶν φ. αἰεὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μᾶλλον ὡς
βασιλεύοντας;— γινώσκεται μᾶλλον ἢ
τὰ βασιλέως. Altorf. ψέλλια dat.

9. αὐτὸν] Sic Edd. vett. et Guelf.
Alii αὐτὸν cum Stephano. ἑαυτὸν Al-
torf.

μηνῶν] Philel. et margo Steph. ἡμε-
ρῶν.

10. κατεμάθομεν] Margo Steph.
κατίμαθον. quod est in Altorf.

ἄλλως] Ita cum Steph. Guelf. alii
libri ἄλλα.

κατοπτρεύειν] Guelf. διοπτρεύειν, sed
correctum. deinde ἀπαγγείλαντες Al-
torf.

καὶ πολλὰ ὄτα. Εἰ δέ τις οἶεται, ἓνα αἰρετὸν εἶναι ὀφθαλμὸν βασιλεῖ, οὐκ ὀρθῶς οἶεται· ὀλίγα γὰρ εἰς γ' ἂν ἴδοι καὶ εἰς ἀκούσειε· καὶ τοῖς ἄλλοις ὥσπερ ἀμελεῖν ἂν παραγγελλόμενον εἴη, εἰ ἐνὶ τούτῳ προστεταγμένον εἴη· πρὸς δὲ καὶ ὄντινα γιγνώσκοιεν ὀφθαλμὸν ὄντα, τούτων ἂν εἰδέειν ὅτι φυλάττεσθαι δεῖ. Ἄλλ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ φάσκοντος ἀκοῦσαί τι ἢ ἰδεῖν ἄξιον ἐπιμελείας παντὸς βασιλεὺς ἀκούει. Οὕτω δὴ πολλὰ μὲν βασι- 12 λέως ὄτα πολλοὶ δὲ ὀφθαλμοὶ νομίζονται· καὶ φοβοῦνται πανταχῶς λέγειν τὰ μὴ σύμφορα βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτοῦ ἀκούοντος, καὶ ποιεῖν, ἢ μὴ σύμφορα, ὥσπερ αὐτοῦ παρόντος. Οὐκ οὖν ὅπως μνησθῆναι ἂν τις ἐτόλμησε πρὸς τινα περὶ Κύρου φλαυρὸν τι, ἀλλ' ὡς ἐν ὀφθαλμοῖς πᾶσι καὶ ὡς βασιλέως τοῖς ἀεὶ παρῶσιν οὕτως ἕκαστος δέκεται. Τοῦ δὲ οὕτω διακέεσθαι τοὺς ἀνθρώπους πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ', ὅ τι ἂν τις αἰτιάσαιο μαλλον, ἢ ὅτι μεγάλα ἤθελεν ἀντὶ μικρῶν εὐεργετεῖν.

Καὶ τὸ μὲν δὴ μεγέθει δῶρων ὑπερβαλέσθαι, πλου- 13 σιώτατον ὄντα, οὐ θαυμαστόν· τὸ δὲ τῆς θεραπείας καὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν φίλων βασιλεύοντα περιγίγνεσθαι,

c) omnino se benevolunt et liberalem aduersus eos praebebat.

11. οἶεται—οἶεται] Liber Budensis cum Altorfino εἰ δὲ τινες ᾔσαντο—οἶονται.

ἓνα αἰρετὸν] Loca scriptorum posuit Briffonius p. 126. Cf. infra viii. 6, 16.

εἰς γ' ἂν] γ' ex Guelf. addidit Zeune, quod addi jam voluerat Brodæus, et habet Altorf.

πρὸς δὲ] Scilicet τούτοις, præterea. παντός] Budensis liber cum Altorfino πάντως.

12. πολλὰ μὲν] Altorf. membra transponit, et posteriore loco πολλὰ δὲ βασιλέως ὄτα νομίζονται collocat.

ποιεῖν ἢ μὴ] Verba duo postrema Altorf. liber omisit: verum sic etiam tertium σύμφορα omitti debuit.

τεῦ δὲ ὀβρω] Hoc vulgato τὸ δὲ οὕτω ex Guelf. prætulit Z. sed exemplum non posuit verbi αἰτιάσθαι τινα τινὸς sic juncti.

οὐκ οἶδ' ὅ τι] Margo Steph. οὐκ οἶμαι ὅτι, quæ est lectio Altorfini libri.

13. Καὶ τὸ] Ita cum Altorfino libro scripsi pro καὶ τῶ—ὑπερβάλλειν. Huc ducit etiam Zonaras ἀλλὰ τὸ μὲν referens, et deinde τὸ δὲ τῆς θεραπείας quare non dubitavi cum eodem Altorf. τὸ δὲ τῆς Θερ. scribere. Vulgo τῆ δὲ Θεραπεία legitur. Steph. ὑπερβαλέειν dedit propter sequens περιγίγνεσθαι, quod contra Zeune ex Guelf. Zonara, Ald. et Altorf. in περιγίγνεσθαι mutavit. Equidem ὑπερβαλέειν malim.

- τοῦτο ἀξιολογώτερον. Ἐκείνος τοίνυν λέγεται κατάδηλος εἶναι μηδενὶ ἂν οὕτως αἰσχυρθεὶς ἠττώμενος, ὡς Φίλων
- 14 **Θεραπεία.** Καὶ λόγος δὲ αὐτοῦ ἀπομνημονεύεται, ὡς λέγοι, παραπλήσια ἔργα εἶναι νομέως ἀγαθοῦ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ· τὸν τε γὰρ νομέα χρῆναι ἄρα ἔφη εὐδαιμόνα τὰ κτήνη ποιοῦντα, χρῆσθαι αὐτοῖς, (ἢ δὴ προβάτων εὐδαιμονία) τὸν τε βασιλέα ὡσαύτως εὐδαιμόνας πόλεις καὶ ἀνθρώπους ποιοῦντα, χρῆσθαι αὐτοῖς. Οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν, εἴπερ ταύτην εἶχε τὴν γνώμην, τὸ φιλονείκως ἔχειν πάντων ἀνθρώπων Θεραπεία περιγίγνεσθαι.
- 15 Καλὸν δὲ ἐπίδειγμα καὶ τοῦτο λέγεται Κῦρος ἐπιδείξαι Κροῖσῳ, ὅτε ἐνούθετει αὐτὸν, ὡς διὰ τὸ πολλὰ δίδοναι πένης ἔστοιτο, ἔξον αὐτῷ θησαυροὺς χρυσοῦ πλείστους ἐνὶ γε ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ καταθέσθαι· καὶ τὸν Κῦρον λέγεται ἐρέσθαι· Καὶ πόσα ἂν ἤδη οἶμι μοι χρήματα εἶναι, εἰ συνέλεγον χρυσίον, ὥσπερ σὺ κελεύεις, ἐξ ὅτου ἐν τῇ ἀρχῇ εἰμί; Καὶ τὸν Κροῖσον εἰπεῖν πολὺν τινα ἀριθμόν.
- 16 **Καὶ τὸν Κῦρον πρὸς ταῦτα, Ἄγε δὴ Φάναι, ὦ Κροῖσε, σύμπεμψον ἄνδρα σὺν Ἰστιάσπα τούτῳ, ὅτῳ σὺ πιστεύεις μάλιστα. Σὺ δὲ, ὦ Ἰστιάσπα, ἔφη, ἐλθῶν**

κατάδηλος] Brodæus πᾶσι κατ. ma-
lebat, quod est in Altorf. libro.

14. Καὶ λόγος] Copulam omittit
liber Altorfinus.

ὡς λέγοι] Stob. ὅς λέγει. Guelf. ὡς
λέγοι καὶ fed καὶ punctis notatum.

χρῆναι ἄρα] ἄρα ex libro Budensi,
Altorf. et Stobæo addidit Z. Pro
εὐδαιμόνα Zonaras εὐπραφῆ dixit.

ἢ δὴ] Philel. et Stob. εἰ δὴ. Verba
hæc omnia ἢ δὴ—εὐδαιμονία sequi de-
bebant statim post ποιοῦντα, et forte
scribenda ἢ δὴ, quatenus pecorum fe-
licitas dicitur. Certe pecorum felici-
tatis non domini usu et fructu, sed
cura et victus abundantia spectatur.

εἶχε] Ita cum Steph. Philelphus;
reliqui libri ἔχει.

Φιλονείκως ἔχειν] Id est, φιλονεικῶν.
Sed durifucula oratio hæc mihi qui-
dem videtur. Saltem αὐτὸν additum
esset. Altorf. liber Θεραπεία πάντων
ἀνθρώπων habet.

15. ἢ δὴ] Ald. omittit. οἶμι ἢ δὴ Al-
torf.

ἔτου] Guelf. ὅσου. deinde τὸν δὲ Κῦ-
ρον πρὸς ταῦτα Altorf.

16. σύμπεμψον] Margo Steph. σὺ
πέμψον.

ἔφη, ἐλθῶν] Altorf. ἔφατο ἄρα ἐλθῶν
πρὸς. Zonaras πρὸς omisit. Vulgo
περιελθῶν πρὸς

πρὸς τοὺς Φίλους, λέγε αὐτοῖς, ὅτι δέομαι χρυσίου πρὸς
 πρᾶξιν τινα· (καὶ γὰρ τῷ ὄντι προσδέομαι) καὶ κέλευε
 αὐτοὺς, ὅποσα ἂν ἕκαστος δύναιτο, πορίσαι μοι χρή-
 ματα· γράψαντας δὲ καὶ κατασημηναμένους δοῦναι τὴν
 ἐπιστολὴν τῷ Κροῖσου Φεράποντι Φέρειν. Ταῦτα δὲ, ὅσα 17
 ἔλεγε, καὶ γράψας καὶ σημηνάμενος, ἐδίδου τῷ Ὑστά-
 σπα Φέρειν πρὸς τοὺς Φίλους, προσενέγραφε δὲ πρὸς
 πάντας, καὶ Ὑστάσπαν ὡς Φίλον αὐτοῦ δέχεσθαι.
 Ἐπεὶ δὲ περιῆλθε, καὶ ἤνεγκεν ὁ Κροῖσου Φεράπων τὰς
 ἐπιστολάς, ὁ μὲν δὴ Ὑστάσπας εἶπεν· ὦ Κῦρε βασι-
 λεῦ, καὶ ἐμοὶ ἤδη χρὴ ὡς πλουσίῳ χρῆσθαι· πάμ-
 πολλα γὰρ ἔχων πᾶρειμι δῶρα, διὰ τὰ σὰ γράμματα.
 Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Εἰς μὲν τοίνυν καὶ οὗτος ἤδη θησαυρὸς 18
 ἡμῖν, ὃ Κροῖσε· τοὺς δὲ ἄλλους καταθεῶ, καὶ λόγισαι,
 πόσα ἐστὶν ἔτοιμα χρήματα, ἢν τι δέωμαι χρῆσθαι.
 Λέγεται δὲ λογιζόμενος ὁ Κροῖσος πολλαπλάσια εὐρεῖν,
 ἢ ἔφη Κύρῳ ἂν εἶναι ἐν τοῖς θησαυροῖς ἤδη, εἰ συνέλεγεν.
 Ἐπεὶ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο, εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος, 19
 Ὅρας, Φάναι, ὃ Κροῖσε, ὡς εἰσὶ καὶ ἐμοὶ θησαυροί·
 Ἄλλὰ σὺ μὲν κελεύεις με, παρ' ἐμοὶ αὐτοὺς συλλέγον-
 τα, φθονεῖσθαι τε δι' αὐτοὺς καὶ μισεῖσθαι, καὶ, Φύ-
 λακας αὐτοῖς ἐφιστάντα μισθοφόρους, τούτοις πιστεύειν·
 ἐγὼ δὲ, τοὺς Φίλους πλουσίους ποιῶν, τούτους μοι νομίζω

δέομαι] Budensis liber et margo
 Steph. προσδέομαι. Altorf. προσδέ-
 ομαι χρυσίον.

κέλευε] Ex Castalionis ἐκέλευε Edi-
 tio Bryl. ἐκέλευσε fecit.

δὲ καὶ κατασημηναμένους] δὲ omittit
 Junt. Guelf. et Altorf. τοῦτο pro καὶ
 Isingr. Castal. nostrum est in Ald.
 Philelpho, Steph.

17. ἔλεγε, καὶ] Omittit καὶ Ald.
 quæ bis Ὑστάσπην,—ης habet. Ver-
 ba ταῦτα δὲ ὅσα—φέρειν omisit Altor-
 finus liber.

προσενέγραφε] Ita cum Altorfino li-
 bro pro ἐνέγραψε scripsi.

ὁ μὲν δὴ] Ex libro Altorfino μὲν ac-
 cessit.

γράμματα] Junt. πράγματα, quod
 ex correctione est etiam in Guelf.

18. πόσα ἐστὶν] Zonaras ἐμοὶ inter-
 ferit.

λέγεται δὲ] Guelf. λέγεται δὲ. dein-
 de λογισάμενος Altorf.

19. ταῦτοις πιστεύειν] Intellige φύ-
 λαξι. Altorf. τούτους πιστεύειν.

- Ἰησαυροῦς καὶ Φύλακας ἅμα ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν πιστοτέρους εἶναι, ἢ εἰ Φρουροῦς μισθοφόρους 20 ἐπεστησάμην. Καὶ ἄλλο δέ σοι ἐρῶ· ἐγὼ γὰρ, ὡς Κροῖσε, ὃ μὲν οἱ Θεοὶ δόντες εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις ἐποίησαν ὁμοίως πάντας πάντας, τούτου μὲν οὐδὲ αὐτὸς δύναμαι περιγενέσθαι, ἀλλ' εἰμὶ ἀπληστος καὶ γὰρ, 21 ὥσπερ οἱ ἄλλοι, χρημάτων· τῇ δέ γε μέντοι διαφέρειν μοι δοκῶ τῶν πλείστων, ὅτι οἱ μὲν, ἐπειδὴν τῶν ἀρκούντων περιττὰ κτήσονται, τὰ μὲν αὐτῶν κατορύττουσι, τὰ δὲ κατασῆπουσι, τὰ δὲ ἀριθμοῦντες καὶ μετροῦντες καὶ ἰστάντες καὶ διαψύχοντες καὶ φυλάττοντες πρᾶγματα ἔχουσι, καὶ ὅμως, ἔνδον ἔχοντες τσαῦτα, οὔτε ἐσθίουσι πλείω, ἢ δύναται φέρειν, (διαρραγεῖεν γὰρ ἂν) οὔτ' ἀμφιέννυνται πλείω, ἢ δύναται φέρειν, (ἀποπνιγεῖεν γὰρ ἂν) ἀλλὰ τὰ περιττὰ χρήματα πρᾶγματα ἔχουσιν. 22 Ἐγὼ δὲ ὑπηρετῶ μὲν τοῖς Θεοῖς, καὶ ὀρέγομαι ἀεὶ πλείωνων· ἐπειδὴν δὲ κτήσωμαι, ἃ ἂν ἴδω περιττὰ ὄντα τῶν ἐμοὶ ἀρκούντων, τούτοις τὰς τ' ἐνδείας τῶν φίλων ἐξακοῦμαι, καὶ πλουτίζων καὶ εὐεργετῶν ἀνθρώπους εὐνοίαν ἐξ αὐτῶν κτῶμαι καὶ φιλίαν, καὶ ἐκ τούτων καρποῦμαι ἀσφάλειαν καὶ εὐκλειαν· ἃ οὔτε κατασῆπεται, οὔτε ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται· ἀλλὰ ἢ εὐκλεία, ὅσῳ ἂν

Φρουροῦς μισθοφόρους] In libris quibusdam deesse ait misθ. Stephanus. Medium verbum hic adest, ubi antea activum ἐφιστάντι.

20. ἄλλο] Guelf. ἄλλα. deinde ἅ μὲν οἱ Θεοὶ — πάντας ὁμοίως πάντας πάντας. Guelf. Ad ὃ Brodæus κατὰ ἐπὶ ἀντιφάσει voluit. Male. Dicit Xenophon habendi cupiditatem naturæ humanæ insitam.

21. αὐτῶν κατορύττουσι] Ex Guelf. αὐτὸν κατορύττουσι laudat Zeune: deinde ἃ δὲ ἀριθμοῦντες καὶ ἰστάντες καὶ μετροῦντες.

διαψύχοντες] Brodæus διαψύχοντες,

purgantes, detergentes, laudat, et probat Steph. in Thef. G. L.

τσαῦτα] Hoc pro αὐτὰ ex Philopho et Guelf. dedit Z. deinceps iidem libri bis πλείων dant pro πλείω probatum Zeunio.

22. ἐξακοῦμαι] Hoc vulgato ἐξακοῦμαι in Cod. Budensi, Altorfino et Mureti repertum prætulit jam olim Budæus et Stephanus.

ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται] Leonclavii versio neque nimium excrecendo vitiantur Weiskio ansam disputandi de loci sententia præbuit, quam præcidisset Camerarii versio inspecta:

πλείων ἢ, τοσούτω καὶ μείζων καὶ καλλίων καὶ κουφο-
τέρα φέρειν γίνεταί, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φέροντας
αὐτὴν κουφοτέρους παρέχεται. Ὅπως δὲ καὶ τοῦτο εἰ- 23
δῆς, ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἐγὼ οὐ τοὺς πλείεστα ἔχοντας καὶ
φυλάττοντας πλείεστα εὐδαιμονεστάτους ἠγοῦμαι· (οἱ
γὰρ τὰ τεῖχη φυλάττοντες οὕτω γ' ἂν εὐδαιμονέστατοι
εἴησαν· πάντα γὰρ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσιν) ἀλλ'
ὅς ἂν κτᾶσθαι τε πλείεστα δύνηται σὺν τῷ δικαίῳ, χρῆ-
σθαι τε πλείστοις σὺν τῷ καλῷ, τοῦτον ἐγὼ εὐδαιμονέ-
στατον νομίζω· [καὶ τὰ χρήματα.] Καὶ ταῦτα μὲν δὴ
Φανερός ἦν, ὥσπερ καὶ ἔλεγε, πρῶτων.

Πρὸς δὲ τούτοις κατανοήσας τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνδρώ- 24
πων, ὅτι, ἦν μὲν ὑγιαίνοντες διατελῶσι, παρασκευάζον-
ται, ὅπως ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια, καὶ κατατίθενται τὰ
χρήσιμα εἰς τὴν τῶν ὑγιαίνοντων δίαιταν· ὅπως δὲ, ἦν
ἀσθενήσωσι, τὰ σύμφορα παρέσται, τούτου οὐ πᾶν ἐπι-
μελουμένους εἴρα· ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκπονήσαι

d) etiam
medicos
confitue-
bat, qui æ-
grotantes
curarent.

neque lædunt vel maximo pondere copia
sua.

ἀλλὰ ἢ] Brodæus ἀλλὰ ἢ μὲν corri-
gebat, quæ est lectio in Altorfino li-
bro.

πλείων] Guelf. πλείων, deinceps καὶ
ante μείζων omittit.

αὐτὴν] Ita pro αὐτὰ Edd. vett.
Philel. et Guelf.

κουφοτέρους] Sententia non tam ab-
dita, quam putabat Weiske, si com-
parationem cum cibo memineris.
Significat leviores agilioresque et ad
res gerendas aptiores; quorum cor-
pus non est veluti nimia ciborum co-
pia ingesta grave, languidum et la-
bori ineptum redditum.

23. εἰδῆς] Stob. εἰδείης. quæ est
scriptura libri Altorfini.

ἐγὼ οὐ] ἐγὼ γὰρ οὐ Guelf.
οὕτω γ' ἂν] Stobæus οὕτοι ἂν. Vul-
gatum οὕτως ἂν ex Altorfino correxi,
qui paulo ante οἱ τεῖχη omisso arti-
culo τὰ.

κτᾶσθαι] Stob. πλείετέ τε κτᾶ-

σθαι. Guelf. τις pro τε. Altorf. πλεί-
στα κτᾶσθαι δύνηται. Junt. δυνήσεται.

χρησθαι τε] Ita Steph. Libri editi
et scripti κτεχρησθαι τε. Stob. cum
Altorf. καὶ χρ. quod Zeune probavit.
καὶ τὰ χρήματα] Brodæus Stobæi
κατὰ χρήματα probabat, ut Steph.
mihi verba hæc aliena a sententia et
a manu glossatoris esse videntur;
igitur seclutū. Idem visum fuit Wei-
fkio.

ἔλεγε, πρῶτων] Plene dicere solet
οὕτω καὶ πρῶτων. Conf. supra viii.
1, 8. Hist. gr. ii. 4, 9. iii. 4, 5.
Symp. ii. 25.

24. ἦν μὲν] J. If. ἦν μὲν, quod in
Guelf. supra scriptum. Correxerit Bro-
dæus.

ὅπως δὲ] Altorfinus liber ἐὰν δὲ
ἀσθενήσωσιν, ὅπως τὰ σ. κ. qui verbo-
rum ordo mihi et verus et elegan-
tior videtur esse.

οὐ πᾶν] Guelf. οὐ πάντας, verum
in margine et Philolpho.

αὐτῶ, τοὺς τε ἰατροὺς τοὺς ἀρίστους συνεκομίσατο πρὸς αὐτὸν, τῷ τελεῖν ἐθέλειν, καὶ ὅποσα ἢ ὄργανα χρήσιμα ἔφη τις ἀν αὐτῷ γενέσθαι ἢ Φάρμακα ἢ σῖτα ἢ ποτὰ, οὐδὲν τούτων ὅ τι οὐχὶ παρασκευάσας ἐθησαύριζε παρ' αὐτῷ. Καὶ ὅποτε δέ τις ἀσθενήσῃ τῶν θεραπεύεσθαι ἐπικαιρίων, ἐπεσκόπει, καὶ παρεῖχε πάντα, ὅτου ἔδει· καὶ τοῖς ἰατροῖς δὲ χάριν ἤδει, ὅποτε τις ἰάσαιτό τινα τῶν παρ' ἐκείνου λαμβάνων.

26 Ταῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐμηχανᾶτο πρὸς τὸ Eodem con-
filio, ut
nempe ali-
quid diffen-
πρωτεύειν, παρ' οἷς ἐβούλετο ἑαυτὸν φιλεῖσθαι. Ὡν δὲ προηγόρευέ τε ἀγῶνας, καὶ ἄθλα προὔτιθαι, φιλονεικίας

τούς τε] Altorf. καὶ ἰατροὺς τοὺς ἀρί-
στους ἐνεκομίσατο.

τῷ τελεῖν] Ita libri Gabr. Camer. margo Bodl. et Steph. fed τῷ τε λέ-
γειν Guelf. Bodl. cum libris vulgatis. In Guelf. τῷ est a recentiore manu additum. Ut cum his loqueretur est in Philelphi interpretatione. τὸ τελεῖν ἐθέλειν καὶ ὅποσα τε ἢ ὄργανα Altorfinus liber. Mihi verbum συγκαμιζέ-
σθαι displicet, quod noster supra iv. 3, 18. adhibet ita: πάντα ταῦτα συγκαμιζομαι πρὸς ἑμαυτὸν ἰσπίεὺς γε-
νόμενος h. e. hæc omnia complectar et possideo una. Proprio sensu est i. 5, 12. κάλλιστον κτήμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκαμιζομε.

χρήσιμα ἔφη] Ita Edd. vett. Philel. Guelf. ante γενέσθαι reposuit χρ. Stephanus et Weiske.

ἀν αὐτῷ] Ita Steph. αὐτῶν Edd. vett. Philel. Guelf.

ἐθησαύριζε] Altorf. ἐθησαύρισε παρ' ἑαυτῶ.

25. ἐπικαιρίων] Quos coli Cyri inter-
erat, interpretatur Zeune. Homines publice aut privatim utiles intelligit Weiske; itaque decrepitos et homines nequitia laborantes excludit. Quæ mihi sententia in græcis ineffe non videtur. Sed videamus de vocabulo ipso, cuius usum Xenophon frequentavit. In Cyropædia, Historia græca et Anabasi ἐπικαιρίους principes viros copiarum suarum, præcipue duces prudentissimos rebusque

gerendis aptos vocat, quod bene docuit Index Zeunianus Cyropædiæ. Atque ita in Œconomico xv. 11. est οἱ τεχνῖται ἀποκρύπτονται τὰ ἐπικαι-
ριώτατα ἢς ἕκαστος ἔχει τέχνης, celant artifices excellentissimas et præcipuas artis suæ partes et quasi capita. Hinc omnes res, quarum in tempore aliquo certo maximus aut præcipuus est usus, ἐπικαιρία dicuntur, veluti χωρὰ ἐπικαιρία, Hieronis x. 5. in libro Brodæi, ubi ἐπικαιρία editur, ut Œconom. xx. 9. loca opportuna dicunt latini. Hinc utilis vel necessarius verti potest, ut Memorab. iii. 6, 10. ὅποσαι φυλακαὶ ἐπικαιροὶ εἰσι δσαι μή. ubi paulo post αἱ περιτταὶ opponuntur. In libro de Re Equestri xii. 7. ἐν τῷ ἐπικαιροτάτῳ ἀφύλακτον ἔσται. in loco vulneribus letalibus maxime omnium obnoxio. ubi ἐπικαιροτάτῳ malim, uti vulnus ipsum καίριον, et πληγὴ καίρια dicitur. Hinc Œcon. v. 4. καὶ γὰρ ἐν τῷ χώρῳ καὶ ἐν τῷ ἄστυ ἀεὶ ἐν ἄρῃ αἱ ἐπικαιριώτατοι πρῶξις εἰσιν. Opera enim rustica et urbana, quibus summa rei domesticæ continetur, sunt quæque tempus ad agenda opportuna habent, quod si omittatur, res cum occasione dilabitur.

ἤδει] J. If. ἤδη, correxit Brodæus. Paulo antea ὅτου ἰδοκεῖ Altorf.

ἰάσαιτο] Ita Junt. ἰάσατο Alt. If.

τῶν παρ' τοῖς παρ' Guelf.

26. ἀγῶνας] Altorf. ἀγῶνα—προστί-
θει.

ἐμποιεῖν βουλόμενος περὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων, fionis inter eos alere- tur, certamina insti- tuit.
 ταῦτα τῷ μὲν Κύρῳ ἔπαινον παρεῖχεν, ὅτι ἐπεμελέτο, ὅπως ἀσκοῖτο ἡ ἀρετὴ τοῖς μέντοι ἀρίστοις οἱ ἀγῶνες οὗ-
 τοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἔριδας καὶ φιλονεικίας ἐνέβαλ-
 λον. Πρὸς δὲ τούτοις, ὥσπερ νόμον κατεστήσατο ὁ Κῦ- 27
 ρος, ὅσα διακρίσεως δέοιτο εἴτε δίκη εἴτε ἀγωνίσματι,
 τοὺς δεομένους διακρίσεως συντρέχειν τοῖς κριταῖς. Δῆ-
 λον οὖν, ὅτι ἐστοχάζοντο μὲν οἱ ἀνταγωνιζόμενοι τι ἀμφό-
 τεροι τῶν κρατίστων καὶ τῶν μάλιστα φίλων κριτῶν· ὁ
 δὲ μὴ νικῶν τοῖς μὲν νικῶσιν ἐφθόνηι, τοὺς δὲ μὴ ἑαυτὸν
 κρίνοντας ἐμίσει· ὁ δὲ αὖ νικῶν, τῷ δικαίῳ προσεποιεῖτο
 νικῶν, ὥστε χάριν οὐδενὶ ἠγεῖτο ὀφείλειν. Καὶ οἱ πρω- 28
 τεύειν δὲ βουλόμενοι Φιλίᾳ παρὰ Κύρῳ, ὥσπερ ἄλλοι ἐν
 πόλεσιν, καὶ οὗτοι ἐπιφθόνως πρὸς ἀλλήλους εἶχον· ὡς θ'
 οἱ πλέονες ἐκποδῶν ἐβούλοντο ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον γενέσθαι
 μᾶλλον, ἢ συνέπραξαν ἂν τι ἀλλήλοις ἀγαθόν. Καὶ
 ταῦτα μὲν δεδήλωται, ὡς ἐμηχανᾶτο, τοὺς κρατίστους
 αὐτὸν μᾶλλον πάντας φιλεῖν ἢ ἀλλήλους.

CAP. III.

ΝΥΝ δὲ ἤδη διηγησόμεθα, ὡς τὸ πρῶτον ἐξήλασε Κῦ- Pompa Cy-
ri primum
e regia pro-
deantis ad
loca sacra.
 ρος ἐκ τῶν βασιλείων· καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς ἐξελάσεως ἡ

27. ἀγωνίσματι] Oppositum δίκη videtur esse iudicium publicum.

συντρέχειν] Concurrere ad iudices Index Zeunii interpretatur, ut A- bresch ad Aristænet. p. 71. sed te- quens ἐστοχάζοντο ἀμφότεροι τῶν κρα- τίστων arguit iudices a litigantibus electos fuisse, et utramque partem in iudicibus consentire debuisse. Est er- go convenire, consentire.

ἀνταγωνιζόμενοι] Guelf. ἀγωνιζόμε- νοι, vulgata supra scripta. Paulo an- tea μὴ omittit Altorf.

κρατίστων] Optimates, principes in-

terpretatur Weiske.

28. ἐν πόλεσι] In democratiis. Ca- merarii versio civitates nominat, et annotat, quæ a Xenophonte tradan- tur de eunuchis propter diffidentiam, de armis ademtis et diffidio inter pro- ceres, ea ab Aristotele libro v. Politi- corum tanquam tyrannica instituta commemorari.

ὡς θ' οἱ] Altorf. ὡς τε καὶ οἱ πλέονες — κρατίστους πάντας μᾶλλον ἑαυτὸν φιλεῖν. Etiam Edd. pr. et Guelf. αὐ- τὸν, Stephanus αὐτὸν dedit.

σεμνότης ἡμῖν δοκεῖ μία τῶν τεχνῶν εἶναι τῶν μεμηχανη-
 μένων, τὴν ἀρχὴν μὴ εὐκαταφρόνητον εἶναι. Πρῶτον μὲν
 οὖν πρὸ τῆς ἐξέλασεως εἰσκαλέσας πρὸς αὐτὸν τοὺς τὰς
 ἀρχὰς ἔχοντας Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων, διέδωκεν αὐ-
 τοῖς τὰς Μηδικὰς στολὰς· (καὶ τότε πρῶτον Πέρσαι
 Μηδικὴν στολὴν ἐνέδυσαν) διαδιδούς τε, ἅμα τὰδε ἔλεγεν
 αὐτοῖς, ὅτι ἐλάσαι βούλοιο εἰς τὰ τεμῆνη τὰ τοῖς θεοῖς
 2 ἐξηρημένα, καὶ θύσαι μετ' ἐκείνων. Πάρεστε οὖν, ἔφη,
 αὔριον ἐπὶ τὰς θύρας, κοσμηθέντες ταῖς στολαῖς ταύ-
 ταις, πρὶν ἥλιον ἀνατέλλειν, καὶ καθίστασθε, ὡς ἂν
 ὑμῖν Φεραύλας ὁ Πέρσης ἐξαγγεῖλῃ παρ' ἐμοῦ· καὶ ἐπει-
 δὲν, ἔφη, ἐγὼ ἠγῶμαι, ἔπεσθε ἐν τῇ ρηθείσῃ χώρᾳ.
 Ἦν δ' ἄρα τινὶ δοκῆ ὑμῶν ἄλλη κάλλιον εἶναι, ἢ ὡς ἂν
 νῦν ἐλαύνωμεν, ἐπειδὴν πάλιν ἔλθωμεν, διδασκέτω με·
 ὅπη γὰρ ἂν κάλλιστον καὶ ἀριστον ὑμῖν δοκῆ εἶναι, ταύτη
 3 ἕκαστα δεῖ καταστήσασθαι. Ἐπεὶ δὲ τοῖς κρατίστοις
 διέδωκε τὰς καλλίστας στολὰς, ἐξέφερε δὴ καὶ ἄλλας
 Μηδικὰς στολὰς· (παμπόλλας γὰρ παρεσκευάσατο,
 οὐδὲν φειδόμενος, οὔτε πορφυρίδων, οὔτε ὀρφνίνων, οὔτε
 Φοινικίδων, οὔτε καρυκίνων, ἱματίων) νεύμας δὲ τούτων τὸ

1. τῶν μεμηχανημένων] Si sensu
 passivo acciperis, tum ὥστε deinceps
 intelligere oportebit; si activo, com-
 ma deinceps tollendum et tamen
 post ἀρχὴν erit ὥστε intelligendum.
 Paulo antea Altorf. δοκεῖ ἡμῖν μία.

πρὸς αὐτὸν] Altorf. πρὸς ἑαυτὸν.
 ἄλλων] Margo Steph. addit συμ-
 μάχων ut liber Altorfinus.

πρῶτον Πέρσαι] Ita pro Πέρσαι πρ.
 Philel. Guelf. Zon. Altorf.

ἐνέδυσαν] Medium ἐνέδυσαντο ex Zo-
 nara recepit Zeune. At ἐνδύμι idem
 est atque ἐνδύομαι.

διαδιδούς] Ita Guelf. pro διαδούς.
 Altorfinus liber simplex διδούς dat,
 deinde βουλήσοιτο.

2. ἐπὶ αὔριον ἐπὶ malebat Brodæus.
 In Altorfino etiam est πάρεστε οὖν αὔ-
 ριον ἐπὶ. unde αὔριον inferui. deinde

καθίστατε Guelf.

ἐξαγγεῖλῃ] Guelf. ἐξαγγέλλειν, cor-
 rectum ἐξαγγέλλῃ. sequens καὶ ante
 ἐπειδὴν omittit Altorf.

τινὶ δοκῆ] Guelf. τινὶ δοκεῖ et mox
 ἡμῖν δοκεῖ. Altorf. ἐὰν δ' ἄρα δοκῆ τινὶ
 ὑμῶν.

3. ὀρφνίνων] Cf. ad Pollucem vii.
 69. mixtum ex rubro albo et nigro
 combustis colorem, ubi tamen ni-
 gredo prævaleat, docet Platonis Ti-
 mæus p. 383. Cf. etiam Aristoteles
 de Coloribus c. ii.

καρυκίνων] Ἄ καρύκη, quam αἱμα-
 τῶδη τὴν χροίαν habere ait Erotianus
 in Glossario. Brodæus et Camera-
 rius a καρύσι derivare malebant et
 genus coleris viridis obscurioris ac
 nigrantis interpretari.

μέρος ἑκάστῳ τῶν ἡγεμόνων, ἐκέλευσεν αὐτοὺς τούτοις κοσμεῖν τοὺς αὐτῶν φίλους, ὥσπερ, ἔφη, ἐγὼ ὑμᾶς κοσμῶ. Καί τις τῶν παρόντων ἐπήρετο αὐτὸν, Σὺ δὲ, ᾧ⁴ Kῦρε, ἔφη, πότε κοσμήσῃ; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Οὐ γὰρ νῦν, ἔφη, δοκῶ ὑμῖν αὐτὸς κοσμεῖσθαι, ὑμᾶς κοσμῶν; Ἀμέλει, ἔφη, ἢν δύνωμαι ὑμᾶς τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν, ὁποῖαν ἂν ἔχων στολὴν τυγχάνω, ἐν ταύτῃ καλὸς φανοῦμαι. Οὕτω δὴ οἱ μὲν ἀπελθόντες, μεταπεμπόμενοι τοὺς⁵ φίλους, ἐκόσμου ταῖς στολαῖς.

Ὁ δὲ Kῦρος, νομίζων, Φεραύλαν τὸν ἐκ τῶν δημοτῶν καὶ συνετὸν εἶναι, καὶ φιλόκαλον καὶ εὐτάκτον, καὶ τοῦ χαρίζεσθαι αὐτῷ οὐκ ἀμελῆ, ὅς ποτε καὶ περὶ ταῦ τιμᾶσθαι ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν συνείπε· τοῦτον δὴ καλέσας συνεβουλεύετο αὐτῷ, πῶς ἂν τοῖς μὲν εὖνοῖς κάλλιστα ἰδεῖν ποιοῖτο τὴν ἐξέλασιν, τοῖς δὲ δυσμενέσι φοβερῶτατα. Ἐπεὶ δὲ σκοποῦντοιν αὐτοῖν τὰ αὐτὰ ἔδο-⁶ ξεν, ἐκέλευσε τὸν Φεραύλαν ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἂν οὕτω γένηται αὐρίον ἢ ἐξέλασις, ὥσπερ ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Εἶρηκα δὲ, ἔφη, ἐγὼ, πάντας πείθεσθαι σοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐξελάσει τάξεως· ὅπως δὲ ἂν ἥδιον παραγγέλλοντός σου ἀκούωσι, φέρε λαβῶν, ἔφη, χιτῶνας μὲν τουτουσί τοῖς τῶν δορυφόρων ἡγεμόσι· κάσας δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππίους, τοῖς τῶν ἰππέων ἡγεμόσι δὸς, καὶ τῶν ἀρμάτων

4. οὐ γὰρ νῦν] Altorf. omittit νῦν, quod abesse potest.

στολὴν τυγχάνω] Guelf. τυγχ. στ. Altorf. ὁποῖαν ἔχων omisso ἂν. deinde καλῶς φανοῦμαι dat.

5. τὸν ἐκ τῶν] Altorf. τῶν ἐκ τῶν— αὐτῷ οὐκ ἀμελῆ, ὡς ποτε.

ἀμελῆ] Ita pro ἀμελεῖν libri Gabr. Philephi et Altorf.

ποτε] Vide ii. 3, 7.

κάλλιστα ἰδεῖν] Altorf. ἰδεῖν omisit.

6. ἔδοξεν] Guelf. et Altorfini libri συνεδόξεν probavit Zeune. Deinceps ἰκέλευσε dedit Steph.

γένηται] Margo Steph. γένοιτο ex Aldina.

ἔφη, ἐγὼ] Guelf. ἐγὼ, ἔφη. deinde σου παραγγέλλοντος ἀκούωσιν Altorfinus liber.

κάσας] Librorum omnium καλέσας (τούτους ἐφ. Edd. vett. τοὺς δε τοὺς ἐφ. Bodl. τοὺς ἐφ. Guelf.) primus Brodæus ex sequenti oratione et Polluce vii. 68. correxit, contra revocavit Weiske, latere in eo nomen calafiris suspicatus. ἐφιππίους dat Altorf. deinde δὸς δὲ καί.

7 τοῖς ἡγεμόσιν ἄλλους τούσδε χιτῶνας. Ὁ μὲν δὴ ἔφερε λαβῶν· οἱ δὲ ἡγεμόνες, ἐπεὶ ἴδοιεν αὐτὸν, ἔλεγον, Μέγας δὴ σύ γε, ὦ Φεραύλα, ὅποτε γε καὶ ἡμῖν τάξεις, ἀ ἀν δέοι ποιεῖν. Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Φεραύλας, οὐ μόνον γε, ὡς εἰκεν, ἀλλὰ καὶ συσκευοφορήσω· νῦν γοῦν φέρω τῷδε δύο κάσα, τὸν μὲν σοι, τὸν δὲ ἄλλω· σὺ μέντοι στούτων λάβε, ὁπότερον βούλει. Ἐκ τούτου δὴ ὁ μὲν λαμβάνων τὸν κάσαν τοῦ μὲν φθόνου ἐπελέληστο, εὐθὺς δὲ συνεβουλεύετο αὐτῷ, ὁπότερον λαμβάνοι. Ὁ δὲ συμβουλεύσας ἂν, ὁπότερος βελτίων εἴη, καὶ εἰπὼν, Ἦν μου κατηγορήσης, ὅτι αἵρεσίν σοι δέδωκα, εἰσαῦθις ὅταν διακονῶ, ἐτέρω χρήσῃ μοι διακόνω. Ὁ μὲν δὴ Φεραύλας οὕτω διαδοῦς, ἢ ἐτάχθη, εὐθὺς ἐπεμελεῖτο τῶν εἰς τὴν ἐξέλασιν, ὅπως ὡς κάλλιστα ἕκαστα ἔξει.

9 Ἦνίκα δὲ ἡ ὑστεραία ἦκε, καθαρὰ μὲν ἦν πάντα πρὸ ἡμέρας, στοῖχοι δὲ εἰστήκεσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ, ὡσπερ καὶ νῦν ἐτι ἴστανται, ἢ ἂν βασιλεὺς μέλλῃ ἐλαύνειν· ὧν ἐντὸς οὐδενί ἐστὶν εἰσιέναι τῶν μὴ τιμημένων· μαστιγοφόροι δὲ καθέστασαν, οἱ ἔπαιον, εἴ τις ἐνοχλοῖη. Ἔστασαν δὲ πρῶτον μὲν τῶν δορυφόρων εἰς τετρακισχιλίους, ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν, εἰς τέτταρας·

7. δὴ ἔφερε] Guelf. διέφερε.

δὴ σύ γε] Ita ex Guelf. et Philelpho Weiske pro δὲ σύ. Guelf. γε omittit, quod malim post ὅποτε abesse.

δέοι] Guelf. δέη.

συσκευοφορήσω] Guelf. σκευοφορήσω quod Philelphus vertit, et loco Pheraulæ melius convenire videtur; vulgata tamen supra scripta adest.

νῦν γοῦν] Guelf. νῦν οὖν. deinde κασᾶ — κασᾶν Altorf. postea τούτων λάβε Guelf.

λάβει] Ex observatione Grammaticorum veterum λαβῆ scribendum esse docet Fischer ad Weller. ii. p. 382.

8. τοῦ μὲν] μὲν in J. If. omissum addidit Brodæus. deinde συνεβουλεύ-

σατο Altorf.

συμβουλεύσας] Stephanus συνεβούλευσεν ὁπότερος ἂν βελτίων εἴη, εἰπὼν, vel συμβουλεύσας—εἶπε, corrigit, probante Hutchinsf. meque ipso. Ceterum Edd. vett. et Guelf. ὁπότερον.

ἐτέρω] Budensf. ἐν ᾧ, Altorf. ἐνῶ, in quo kainῶ latere suspicabatur Steph. μοι χρήσῃ Guelf. ut Altorf.

ἕκαστα] Hoc in Edd. vett. omissum addidit Brodæus et Philelphus.

9. καθαρὰ μὲν ἦν] Ita Brodæi et Philelphi libri pro καθηράμενοι.

στοῖχοι] Ita cum Bodlei. cum quo Altorf. Budæus et Steph. pro στίχοι. sequens ἐτι omittit Altorf.

ἔμπροσθεν] Sequebatur vulgo δι, quod auctoritate Gabr. et Philel.

δισχίλιοι δὲ ἑκατέρωθεν τῶν πυλῶν. Καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ ἰ-
 πάντες παρήσαν καταβεβηκότες ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ δι-
 ειρκότες τὰς χεῖρας διὰ τῶν κανδύων, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι
 διείρουσιν, ὅταν ὄρᾳ βασιλεύς. Ἔστασαν δὲ Πέρσαι μὲν
 ἐκ δεξιᾶς, οἱ δὲ ἄλλοι σύμμαχοι ἐξ ἀριστερᾶς τῆς ὁδοῦ,
 καὶ τὰ ἄρματα ὡσαύτως τὰ ἡμίσεια ἑκατέρωθεν. Ἐπεὶ 11
 δὲ ἀνεπετάννυτο αἱ τοῦ βασιλείου πύλαι, πρῶτον μὲν
 ἤγοντο τῷ Διὶ ταῦροι πάγκαλοι εἰς τέσσαρας, καὶ οἷς
 τῶν ἄλλων θεῶν οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο· πολὺ γὰρ οἴονται
 Πέρσαι χρῆναι τοῖς περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον τεχνίταις
 χρῆσθαι, ἢ περὶ τᾶλλα. Μετὰ δὲ τοὺς βούς ἵπποι 12
 ἤγοντο, θῦμα τῷ Ἡλίῳ· μετὰ δὲ τούτους ἐξήγετο ἄρμα
 λευκὸν, χρυσόζυγον, ἐστεμμένον, Διὸς ἱερόν· μετὰ δὲ τόδε,
 Ἡλίου ἄρμα λευκὸν, καὶ τοῦτο ἐστεμμένον, ὥσπερ τὸ
 πρόσθεν· μετὰ δὲ τοῦτο, ἄλλο τρίτον ἄρμα ἐξήγετο, Φοι-
 νικίσι καταπεπταμένοι οἱ ἵπποι, καὶ πῶρ ὀπισθεν αὐτοῦ
 ἐπ' ἐσχάρας μεγάλης ἄνδρες εἶποντο φέροντες. Ἐπὶ δὲ 13
 τούτοις ἤδη αὐτὸς ἐκ τῶν πυλῶν προῦφαίνετο ὁ Κῦρος ἐφ'
 ἄρματος, ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦν
 μεσόλευκον, (ἄλλω δὲ οὐκ ἔξοστι μεσόλευκον ἔχειν) καὶ

cum quo Altorf. primus Steph. dele-
 vit.

10. καὶ οἱ ἵππεῖς] Altorfinus liber
 copulam ab initio omittit.

διειρκότες] Vulgatum διειρκότες ex
 frequenti διείρουσιν et Hiflor. gr. ii. 1,
 6. correxit primus Leonclavius. διειρ-
 κόντες a prima manu scriptum habet
 Altorf. deinde διειροῦσιν.

καὶ τὰ ἄρματα] Altorf. δὲ post ἄρ-
 ματα inferit, non inepte.

11. οἷς τῶν ἄλλων θεῶν] Ita Ald. et
 Steph. τοῖς τῶν ἄλλων θεοῖς Junt.
 Guelf. οἷς ἄλλοις θεῶν Budensis et
 Altorf. liber. οἷς ἄλλοις θεοῖς liber
 Mureti.

ἐξηγοῦντο] Stephanus alicubi legi
 ait ἐξηγοῦνται.

πολὺ γὰρ] Edd. vett. et Guelf.

πολλοί.

12. θῦμα] Margo Steph. θύματα,
 quæ est Altorf. scriptura. Cf. Hero-
 dotus 1. extremo, Ovidii Fast. i. 385.
 Xenoph. Anab. iv. 5, 24.

Διὸς ἱερόν] Currus equis albis jun-
 ctus est etiam apud Curtium iii. 3.
 et Herodotum vii. 40. de Xerxis exitu
 e Sardibus, ubi currus Jovis octo-
 jugis Xerxem in exercitu præcedit.

Ἡλίου ἄρμα] Helychius ἁστέρων
 τέθριππος, τὸ ἄρμα ἡλίου, nisi alio
 pertineat. paulo antea μετὰ δὲ τοῦτο
 Altorf.

ἐσχάρας] Altaria vocat Curtius l. c.
 foculos Ammianus xxiii. 6.

13. ὀρθὴν] Quippe rex. Noster
 Anab. ii. 5, 3.

μεσόλευκον] Curtius iii. 3, 28. tuni-

περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας ὑσινοβαφεῖς, καὶ κάνδυν
 ὀλοπόρφυρον. Εἶχε δὲ καὶ διάδημα περὶ τῆς τιάρης· καὶ
 οἱ συγγενεῖς δὲ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ τοῦτο σημεῖον εἶχον, καὶ νῦν
 14 τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔχουσι. Τὰς δὲ χεῖρας ἔξω τῶν χειρῶν
 εἶχε· Παρωχεῖτο δὲ αὐτῷ ἠνίοχος μέγας μὲν, μείων δὲ
 ἐκείνου, εἴτε καὶ τῷ ὄντι, εἴτε καὶ ὄπωσθ'· μείζων δὲ
 ἐφάνη πολὺ Κύρος. Ἰδόντες δὲ πάντες προσεκύνησαν,
 εἴτε καὶ ἄρξαι τινὲς κεκελευσμένοι, εἴτε καὶ ἐκπλαγέντες
 τῇ παρασκευῇ, καὶ τῷ δόξαι μέγαν τε καὶ καλὸν Φανῆ-
 ναι τὸν Κύρον. Πρόσθεν δὲ Περσῶν οὐδεὶς Κύρον προσ-
 15 ἐκύνει. Ἐπεὶ δὲ προῖει τὸ τοῦ Κύρου ἄρμα, προηγοῦντο
 μὲν οἱ τετρακισχίλιοι δορυφόροι, παρείποντο δὲ οἱ δισχί-
 λιοι ἑκατέρωθεν τοῦ ἄρματος· ἐφείποντο δὲ οἱ περὶ αὐτὸν
 σκηπτούχοι ἐφ' ἵππων, κεκοσμημένοι, σὺν τοῖς παλτοῖς,
 16 ἀμφὶ τοὺς τριακοσίους. Οἱ δ' αὖ τῷ Κύρῳ τρεφόμενοι
 ἵπποι παρήγοντο χρυσοχάλινοι, ραβδωτοῖς ἱματίοις κατα-
 πεπταμένοι, ἀμφὶ τοὺς διακοσίους· ἐπὶ δὲ τούτοις δισχί-
 λιοι ζυστοφόροι· ἐπὶ δὲ τούτοις, ἵππεῖς οἱ πρῶτοι γενόμε-
 νοι, μύριοι, εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τεταγμένοι, ἠγείτο δὲ αὐ-
 17 τῶν Χρυσάντας. Ἐπὶ δὲ τούτοις μύριοι ἄλλοι Περσῶν ἵπ-
 πεῖς τεταγμένοι ὡσαύτως, ἠγείτο δὲ αὐτῶν Ἰστασπας·

cam purpuream, cui medium album
 intextum erat. Plutarchus Alex. 51.
 δ'ἀλευρον dixit; proprio nomine Σα-
 ρᾶσιν Hesychius et Pollux vii. 61.

ὑσινοβαφεῖς] Philelphus κισσινοβ.
 exprestit, Junt. et Guelf. κισσινοβ.
 margo Steph. βυσινοβ. quod proba-
 vit Leoncl. et Welfius. ὑσινοβαφεῖς
 posuit Brodæus. De hygino viri do-
 cti ad Plinii ix. c. 41.

κάνδυν] Pallam Curtius dicit.

τὸ αὐτὸ] Guelf. δὴ addit.

χειρῶν] Guelf. ex correctione,
 θυρίδων, tyridas Philelphus. χειρῶν
 Altorf.

14. Περσῶν οὐδεὶς] Arriani Anab.
 iv. 11. paulo antea ἐκπλαγέντες τε

Altorf.

15. ἐπεὶ δὲ] Guelf. ἐπειδή. De do-
 riphoris his Curtius l. c.

ἐφείποντο δὲ—τριακοσίους] Hæc omi-
 fit Junt. et Guelf. addidit Brodæus.

16. αὐτῷ] Edd. pr. Guelf. Altorf.
 αὐτῷ dant.

ραβδωτοῖς] Veterum Edd. ῥάβδω-
 τοῖς jam Brodæus recte correxit, vir-
 gatis sagulis Virgilii comparatis.

εἰς ἑκατὸν πανταχῇ] Altorf. παντ.
 εἰς ἑκατὸν dat.

17. μύριοι ὡσαύτως] In libris Bro-
 dæi post μύριοι addita leguntur hæc :
 Περσῶν ἵππεῖς τεταγμένοι. In Altorf.
 post ὡσαύτως additur τεταγμένοι, quod
 uti necessarium adsciri.

ἐπὶ δὲ τούτοις ἄλλοι μύριοι ὡσαύτως τεταγμένοι, ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν Δατάμας· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄλλοι, ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν Γαδάτας. Ἐπὶ δὲ τούτοις Μῆδοι ἰππεῖς, ἐπὶ δὲ τού- 18 τοις Ἀρμένιοι, μετὰ δὲ τούτους Ὑρκάνιοι, μετὰ δὲ τούτους Καδούσιοι, ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι. Μετὰ δὲ τοὺς ἰππέας ἄρματα ἐπὶ τεττάρων τεταγμένα· ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν Ἀρταβάτης Πέρσης.

Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, παρείποντο πᾶμπολλοὶ ἀνθρω- 19 ποι ἔξω τῶν σημείων, δεόμενοι Κύρου ἄλλος ἄλλης πράξεως. Πέμπας οὖν πρὸς αὐτοὺς τῶν σκηπτούχων τινὰς, οἱ παρείποντο αὐτῷ τρεῖς ἑκατέρωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ τούτου ἕνεκα, τοῦ διαγγέλλειν, ἐκέλευσεν εἰπεῖν αὐτοῖς, εἴ τίς τι αὐτοῦ δεοίτο, διδάσκειν τῶν ὑπάρχων τινὰ, ὃ τι τίς βούλοίτο, ἐκείνους δὲ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἔρεῖν. Οἱ μὲν δὴ ἀπιόντες εὐθὺς κατὰ τοὺς ἰππέας ἐπορεύοντο, καὶ ἐβουλεύοντο, τίνι ἕκαστος προσίει. Ὁ δὲ Κύρος, οὐς ἐβού- 20 λετο μάλιστα θεραπεύεσθαι τῶν φίλων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τούτους, πέμπων τινὰ, πρὸς αὐτὸν ἐκάλεε καθ' ἕκαστον, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς οὕτως· Ἦν τις ὑμᾶς διδάσκητι τούτων τῶν παρεπομένων, ὃς μὲν ἂν μηδὲν δοκῆ ὑμῖν λέγειν, μὴ προσέχετε αὐτῷ τὸν νοῦν· ὃς δὲ ἂν δικαίαν δεῖσθαι δοκῆ, εἰσαγγέλλετε πρὸς ἐμὲ, ἵνα κοινῇ βουλευόμενοι διαπράττοιμεν αὐτοῖς.

ἠγεῖτο δ' αὐτῶν Δατάμας] Hæc in Edd. pr. et Guelf. omiffa primus ex Philelphi et Budensi libro, cum quo Altorf. inferuit Stephanus.

ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι] Hæc ex libris Brodæi primus Steph. addidit, omiffa in Edd. pr. Guelf. et Philel.

19. παρείποντο] Altorf. πᾶμπολλοὶ ἀνθρωποι παρείποντο.

Οἱ—ἀπιόντες] Importuni flagitatores, puto; sed quinam isti ἰσπεῖς? an iidem qui ὑπαρχοι, ad quos illos relegat Cyrus?

20. ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων] Guelf. ἐπὶ

τ. ἀνθρ. scriptum habet a prima manu.

πρὸς αὐτὸν] Edd. pr. Guelf. πρὸς αὐτὸν, Castal. πρὸς αὐτούς. deinde ἐκάλετο Altorf.

καθ' ἕκαστον] Guelf. et margo Steph. καθ' ἕνα ἕκαστον. Deinceps οὕτως ex Philelpho addidit Steph. quod habet etiam Altorf. qui postea τούτων παρεπομένων dat.

εἰσαγγέλλετε] Budensis et Altorf. προσάγετε—διαπράττωμεν. posterius probante Stephano.

- 21 Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐπεὶ καλέσειεν, ἀνὰ κράτος ἐλαύ-
νοντες ὑπήκουον, συναύξοντες τὴν ἀρχὴν τῷ Κύρῳ, καὶ ἐν-
δεικνύμενοι, ὅτι σφόδρα πείθοιντο· Δαϊφάρνης δέ τις ἦν,
σολοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ, ὃς ᾤετο, εἰ μὴ ταχὺ
22 ὑπακούοι, ἐλευθερώτερος ἂν φαίνοσθαι. Αἰσθόμενος οὖν
ὁ Κύρος τοῦτο, πρὶν προσελθεῖν αὐτὸν καὶ διαλεχθῆναι
αὐτῷ, ὑποπέμψας τινὰ τῶν σκηπτούχων, εἰπεῖν ἐκέλευσε
πρὸς αὐτὸν, ὅτι οὐδὲν ἔτι δέοιτο· καὶ τολοῖπὸν οὐκ ἐκάλει.
23 Ὁ δὲ ὕστερος κληθεὶς αὐτοῦ πρότερος αὐτῷ προσήλασε,
καὶ ὁ Κύρος ἵππον αὐτῷ ἔδωκε τῶν παρεπομένων, καὶ
ἐκέλευσε τῶν σκηπτούχων τινὰ συναπαγαγεῖν αὐτῷ, ὅπου
κελεύσειε. Τοῖς δὲ ἰδοῦσιν ἐντιμὸν τι τοῦτο ἔδοξεν εἶναι,
καὶ πολὺ πλείονες ἐκ τούτου αὐτὸν ἐθεράπευον ἀνθρώπων.
24 Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πρὸς τὰ τεμένη, ἔθυσαν τῷ Διὶ,
καὶ ὠλοκαύτωσαν τοὺς ταύρους· ἔπειτα τῷ Ἡλίῳ, καὶ
ὠλοκαύτωσαν τοὺς ἵππους. Ἐπειτα Γῆ σφάζαντες, ὡς
ἐξηγήσαντο οἱ μάγοι, ἐποίησαν· ἔπειτα δὲ, ἥρωσι τοῖς
25 Συρίαν ἔχουσι. Μετὰ δὲ ταῦτα, καλοῦ ὄντος τοῦ χωρίου,
ἔδειξε τέρμα ὡς ἐπὶ πέντε σταδίων χωρίου, καὶ εἶπε,
κατὰ Φῦλα ἀνὰ κράτος ἐνταῦθα ἀφεῖναι τοὺς ἵππους.

Sacris per-
actis ha-
bentur ludi
equestres.

21 κράτος] Altorf. κράτης. deinde
συναύξοντες Junt. et Philél.

Δαϊφάρνης] Philelphus Daiphernes,
margo Steph. Δατίνης, Altorf. Δάτι-
νις.

τῷ τρόπῳ] Budensis et Altorf. τὸν
τρόπον; recte, puto.

εἰ μὴ] Margo Steph. εἰ ταχὺ—ἀνε-
λευθερώτερος. Altorf. εἰ ταχὺ ὑπακού-
ειν, ἐλευθερώτερος.

23. Ὁ δὲ—ἵππον] Hanc libri Bu-
denfis scripturam cum Camerario,
Leonclavio et Zeunio prætuli vul-
gari: ὡς δ' ὁ ὕστερον κληθεὶς αὐτοῦ
πρότερος αὐτῷ ὑπήκουσε, προσήλασεν ὁ
Κύρος, καὶ ἵππον. quod credibile nullo
modo est, Cyrum ex pompa ipsa de-
flexisse et homini ipsam occurrisse.
Altorf. vulgatam scripturam sequitur.

ταῦτο] Ex Ald. cum qua Altorf.

revocavit Steph. deinde πολὺ ἢ πλεί-
ονες τούτου αὐτὸν ἰθ. ἄνθρωποι Altorf.

24. ἀφίκοντο] J. A. If. ἀφίκοντο.
deinde Altorf. τεμένη, εὐθὺς αὖ τῷ Διὶ
ὠλοκαύτωσαν. De sacrificiorum ritu
absque igne peragendorum Herodo-
tus i. 132. contradicit.

Ἡλίῳ καὶ] Ald. καὶ omittit.

ἐξηγήσαντο] Steph. alicubi legi ἐξη-
γοῦντο ait, quod est in Altorfino li-
bro.

25. σταδίων χωρίου] Alterum hoc
χωρίου supervacuum est; si tamen
toleretur, articulum rectius addideris
ταῦ.

φῦλα] Ita cum Brodæi libris, Al-
torfino et Apostolio Zeune pro φυ-
λάς.

ἀφεῖναι.] Cum Altorfino Apostolio
xx. 14. ἀφίναί.

Σὺν μὲν οὖν τοῖς Πέρσαις αὐτὸς ἤλασε, καὶ ἐνίκα· πολὺ μάλιστα γὰρ ἐμεμελήκει αὐτῷ ἵππικῆς· Μῆδων δὲ Ἄρταβάζος ἐνίκα· (Κῦρος γὰρ αὐτῷ τὸν ἵππον ἐδεδάκει) Σύρων δὲ, ὁ πρῶστατῶν Ἀρμενίων δὲ, Τιγράνης· Ἑρκανίων δὲ, ὁ υἱὸς τοῦ ἱππάρχου· Σακῶν δὲ, ἰδιώτης ἀνὴρ, ἀπέλιπεν ἄρα τῷ ἵππῳ τοὺς ἄλλους ἵππους ἐγγὺς τῷ ἡμίσει τοῦ δρόμου. Ἐνθα δὴ λέγεται ὁ Κῦρος ἐρέσθαι 26 τὸν νεανίσκον, εἰ δεῖξαιτ' ἂν βασιλείαν ἀντὶ τοῦ ἵππου. Τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι, ὅτι βασιλείαν μὲν οὐκ ἂν δεξαίμην, χάριν δὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καταθέσθαι δεξαίμην ἂν. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ δεῖξαι σοὶ θέλω, ἔνθα, 27 καὶ μύων βάλῃς, οὐκ ἂν ἀμάρτοις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. Πάντως τοίνυν, ὁ Σάκας εἶφη, δεῖξόν μοι· ὡς βάλῳ γε ταύτη τῇ βῶλῳ, εἶφη ἀνελόμενος. Καὶ ὁ μὲν Κῦρος δείκνυσιν 28 αὐτῷ, ὅπου ἦσαν πλεῖστοι τῶν Φίλων· ὁ δὲ καταμύων ἴησι τῇ βῶλῳ, καὶ παρελαύνοντος Φεραύλα τυγχάνει· ἔτυχε γὰρ ὁ Φεραύλας παραγγέλλων τι τακτὸς παρὰ τοῦ Κύρου· βληθεὶς δὲ οὐδὲ μετεστράφη, ἀλλ' ὤχετο, ἐφ' ὅπερ ἐτάχθη. Ἀναβλέψας δὲ ὁ Σάκας, ἐρωτᾷ, 29

ἵππικῆς] Guelf. ἵππου, sed correctum. paulo antea ἐνίκα πολὺ μάλιστα γὰρ distinguit Altorfinus liber.

Ἄρταβάζος] Hoc nomen ex libro Budensii, cum quo facit Altorf. cum Camerario alteri Ἄρταβάτης, quod Persæ erat supra §. 18. prætulit Zeune; idem Apostolius posuit.

ὁ πρῶστατῶν] τῶν πάντων Γαδάτας alicunde laudat Brodæus et interpretatur Philelphus, quod glossema esse censuit Zeune. ὁ πάντων Γαδάτας Altorf.

ἀπέλιπεν] Guelf. ἀπέλιπεν. Pro ἄρα Brod. annotavit γὰρ, et deinceps quærit, an ἵππῆς forte scribendum fuerit.

26. Ἐνθα δὴ] Narratio hic abrupta repetitur demum §. 30.

τοῦ ἵππου] Articulum omittit Junt. Guelf.

27. μύων] Budensis καμύων. Altorf. σοὶ δεῖξαι θέλω—καὶ καμύων—ἀμάρτης. supra scripto ἀμάρτοις. deinde Σακᾶς dat.

εἶφη ἀνελόμενος] Hæc est Budensis scriptura probata etiam a Steph. reliqui libri ἀνελόμενος δεῖξόν μοι—βῶλῳ ἀνελόν. Recte primus Weiske εἶφη cum ἀνελόμενος copulavit, antea distinctum, interpretatus: ut hac glebam (glebam enim hoc dicturus sustuleras) cum jaciatis.

28. τακτὸς] Ita Junt. Guelf. τακτικὸν Ald. παραγγέλλων τινὶ τακτικὸν Budensis: in quo fortasse τακτὸς latet, quod malim cum Brodæo, quanquam ex Thucydide τακτὸν σίτον, ex Xenoph. h. gr. v. 2, 36. τακτὸν ἀργύριον laudari video. Apostolius etiam cum Altorf. τακτικὸν habet. ὑπὸ Κύρου Budensis cum Apostolio et Altorf.

τίνος ἔτυχεν. Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδενὸς τῶν παρόντων.
 Ἄλλ' οὐ μέντοι, ἔφη ὁ νεανίσκος, τῶν γε ἀπόντων. Ναὶ
 μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, σὺ γε ἐκείνου τοῦ παρὰ τὰ ἄρ-
 ματα ταχὺ ἐλαύνοντος τὸν ἵππον. Καὶ πῶς, ἔφη, οὐ
 30 μεταστρέφεται; Καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Μαινόμενος γὰρ τίς
 ἔστιν, ὡς ἔοικεν. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος, ὄχρητο σκεψό-
 μενος, τίς εἶη· καὶ εὕρισκει τὸν Φεραύλαν γῆς τε κατά-
 πλεων τὸ γένειον καὶ αἵματος· ἐρρῦη γὰρ αὐτῷ ἐκ τῆς
 31 ῥίνος βληθέντι. Ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, ἤρετο αὐτὸν, εἰ
 βληθεῖη. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο. Ὡς ὄραῖς. Δίδωμι τοίνυν
 σοι, ἔφη, τουτονὶ τὸν ἵππον. Ὁ δ' ἐπήρετο, Ἄντι τοῦ;
 Ἐκ τούτου δὴ διηγέτο ὁ Σάκας τὸ πρᾶγμα, καὶ τέλος
 εἶπε· Καὶ οἶμαί γε οὐχ ἡμαρτηκένοι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.
 32 Καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Ἀλλὰ πλουσιωτέρῳ μὲν ἂν, εἰ
 ἐσωφρόνεις, ἢ ἐμοὶ, ἐδίδους· νῦν δὲ καὶ γὰρ δέξομαι. ἐπεύ-
 χομαι δὲ, ἔφη, ταῖς θεαῖς, οἵπερ με ἐποίησαν βληθῆναι
 ὑπὸ σοῦ, δοῦναί μοι ποιῆσαι, μὴ μεταμέλειν σοι τῆς ἐμῆς
 δωρεᾶς. Καὶ νῦν μὲν, ἔφη, ἀπέλα, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἐμὸν
 ἵππον. αὐθις δὲ ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. Οἱ μὲν δὴ
 οὕτω διηλλάξαντο. Καδουσίαν δὲ ἐνίκα Ῥαθονίκης.

29. ἔτυχεν] Junt. ἐτύχεσεν. Altorf.
 ἰρωτᾷ ὁ Σακᾶς dat. Post ἔφη Aposto-
 lius ὁ Κῦρος additum habet, ut Altorf.
 μέντοι] Guelf. μέν τι, quod probō;
 deinde σὺ δὲ Altorf.

30. ἀκούσας δὲ] Junt. Guelf. Philel.
 Apostol. omittunt δέ.

31. προσῆλθεν] Apostolius συνῆλθεν
 deinceps ἀπεκρίνετο habet.

τουτονὶ] Ita Altorf. pro τοῦτον, pro-
 bante etiam Fischero ad Welleri
 Grammat. ii. p. 216. deinde ἐκ τοῦ
 δὴ διηγέτο Guelf. cum Juntina. Σα-
 κᾶς Altorf.

καὶ οἶμαί γε] καὶ τ' οἶμαί γε Steph.
 Leoncl. εἶπεν οἶμαί γε Apostol. de-
 inde articulum ὁ ante Pheraulæ no-
 men omittit Altorf.

32. ἐδίδους] Brodæus ἐδίδως male-
 bat, quod habet Apostol.

ταῖς θεαῖς] πᾶσιν addi in libris ali-
 quot ait Brodæus. δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς
 Apostol.

μεταμέλειν] Guelf. καταμέλειν.
 Brodæus μεταμελήσειν malebat.

τῆς ἐμῆς] Ita iii. 1, 28. φίλια τῆ ἐμῆ
 i. e. τῆ εἰς ἐμέ. Platonis Gorgias εὐ-
 νοία τῆ σῆ habet similiter; quare
 Leonclavii τῆς σῆς correctione non
 est opus. desiderio tuo, ex Terentii
 Heaut. ii. 2, 26. odio tuo Phorm. v.
 8, 27. tua observantia ex Ciceronis
 Epist. x. 24. laudavit Weiske.

ἀπέλα] Brodæus ex libris suis ἀπέ-
 λασον laudat, quod habet Apostol.
 deinceps τόνδε τὸν ἐμὸν Apostol. cum
 Altorfino libro.

αὐθις] Margo Leoncl. εὐθύς, quod
 habet Apostol.

Ῥαθονίκης] Philel. et Guelf. Ῥαδί-

Αφίει δὲ καὶ τὰ ἄρματα καθ' ἕκαστον· τοῖς δὲ νικῶσι 33
 πᾶσιν ἐδίδου βούς τε, ὅπως ἂν θύσαντες ἐστιῶντο, καὶ
 ἐκπώματα. Τὸν μὲν οὖν βοῦν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸ νικη-
 τήριον· τῶν δὲ ἐκπωμάτων τὸ αὐτοῦ μέρος Φεραύλα ἔδω-
 κεν, ὅτι καλῶς ἔδοξεν αὐτῷ τὴν ἐκ τοῦ βασιλείου ἔλασιν
 διαταγεῦσαι. Οὕτω δὴ ἢ τότε ὑπὸ Κύρου κατασταθεῖσα 34
 ἔλασις, οὕτως ἐτι καὶ νῦν διαμένει ἡ βασιλέως ἔλασις.
 πλὴν τὰ ἱερὰ ἀπεστιν, ὅταν μὴ θύῃ. Ὡς δὲ ταῦτα τέλος
 εἶχεν, ἀφικνοῦνται πάλιν ἐς τὴν πόλιν, καὶ ἐσκήνωσαν,
 οἷς μὲν ἐδόθησαν οἰκίαι, κατ' οἰκίας· οἷς δὲ μὴ, ἐν
 τάξει.

Καλέσας δὲ καὶ ὁ Φεραύλας τὸν Σάκαν, τὸν δόντα τὸν 35
 ἵππον, ἐξένιζε, καὶ τᾶλλα τε παρέϊχεν ἐκπλεω, καὶ ἐπεὶ
 ἐδεδειπνήκεσαν, τὰ ἐκπώματα αὐτῶ, ἃ ἔλαβε παρὰ Κύ-
 ρου, ἐκπιμπλὰς προῦπινε καὶ ἐδαρεῖτο. Καὶ ὁ Σάκας 36
 ὄρων πολλὴν μὲν καὶ καλὴν στρωμνὴν, πολλὴν δὲ καὶ
 καλὴν κατασκευὴν, καὶ οἰκέτας δὲ πολλοὺς, Εἶπέ μοι,
 ἔφη, ὦ Φεραύλα, ἦ καὶ οἶκοι τῶν πλουσίων ἦσθα; Καὶ ὁ 37
 Φεραύλας εἶπε, Ποίων πλουσίων; τῶν μὲν οὖν σαφῶς
 ἀποχειροβιῶτων. Ἐμὲ γάρ τοι ὁ πατήρ τὴν μὲν τῶν
 παίδων παιδείαν, γλίσχρους αὐτὸς ἐργαζόμενος καὶ τρέ-

Pheraulas
 cum homi-
 ne plebeio
 e Sacis col-
 loqui-
 tur de
 diviti-
 arum pre-
 tio, eique
 omnia bo-
 na sua
 donat
 ita, ut ipse
 ab eo,
 quantum
 fatis sit ad
 victum et
 cultum, ac-
 cipiat.

νης. Margo Steph. Leoncl. ῥαθίνης. Altorf. ῥαθίης, et paulo antea οὔτοι μὲν δὴ οὔτω.

33. ἐδίδου—ἄν] Hæc duo vocabula Altorf. omittit.

τὸ αὐτοῦ] Altorf. τὸ ἑαυτοῦ dat.

αὐτῶ] Stephani conjecturam lecti-
 oni librorum αὐτοῦ prætuli ob con-
 sensum Altorf.

διαταγεῦσαι] Hoc verbum Leon-
 claviana altera e margine Steph.
 cum qua facit Altorf. recepit pro-
 bante Porto, rejecta in marginem
 vulgari scriptura διατάξαι tanquam
 glossemate. Est quidem in Nostri H.
 Gr. vi. 1. verbum ταγεῦσαι, sed di-
 versa notione; ταγεῦσαι ἄνδρας dixit

Æschylus Theb. 58.

34. οὕτως ἐτι] Alterum hoc οὕτως
 abesse malim. Sed ecce Altorf. liber
 hæc ita ordinavit: οὕτω δὴ τότε—ἡ
 ἔλασις ἐτι καὶ νῦν οὕτως διαμένει. qui
 ordo tolerabiliorem facit voculam.

ἐσκήνωσαν] Guelf. ἐσκήνησαν, vulga-
 ta supra scripta.

35. Σάκαν] Altorf. Σακᾶν scribit
 hic et statim post hæc.

αὐτῶ] Brodæus malebat αὐτοῦ. de-
 incept margo Leoncl. ἐμπιμπλὰς,
 Steph. 2. ἐμπιμπλὰς, sed margo ἐπι-
 πλὰς. Altorf. ἐμπιμπλὰς dat.

37. ἀποχειροβ.] Utitur vocabulo
 etiam Herodotus iii. 42. fortasse ex
 utu plebis ducto,

Φων, ἐπαίδευεν· ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἐγενόμην, οὐ δυνάμενος
 τρέφειν ἀργόν, εἰς ἀγρὸν ἀπαγαγὼν, ἐκέλευσεν ἐργάζε-
 38 σθαι. Ἐνθα δὴ ἐγὼ ἀντέτρεφον ἐκείνον, ἕως ἕξι, αὐτὸς
 σκάπτων καὶ σπείρων καὶ μάλα μικρὸν γήδιον, οὐ μέντοι
 πονηρὸν γε, ἀλλὰ πάντων δικαιοτάτον· ὅ τι γὰρ ἂν λά-
 βοι σπέρμα, καλῶς καὶ δικαίως ἀπεδίδου αὐτό τε καὶ
 τόκον οὐδὲν τι πολύν· ἤδη δὲ ποτε ὑπὸ γενναιότητος καὶ
 διπλάσια ἀποδέδωκεν, ὧν ἔλαβεν. Οἴκοι μὲν οὖν οὕτως
 ἐγωγε ἕζων· νῦν δὲ ταῦτα πάντα, ἀ ὄρας, Κῦρός μοι
 39 ἔδωκε. Καὶ ὁ Σάκας εἶπεν, ὦ μακάριε σὺ τὰ τε ἄλλα,
 καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκ πένητος πλούσιος γεγένησαι· πολὺ
 γὰρ οἶομαί σε καὶ διὰ τοῦτο ἥδιον πλουτεῖν, ὅτι πεινήσας
 40 χρημάτων πεπλούτηκας. Καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν· ὦ
 γὰρ οὕτως, ὦ Σάκα, ὑπολαμβάνεις, ὡς ἐγὼ νῦν τοσ-
 οῦτῳ ἥδιον ζῶ, ὅσω πλείω κέκτημαι; Οὐκ οἶσθα, ἔφη,
 ὅτι ἐσθίω μὲν καὶ πίνω καὶ καθεύδω οὐδ' ὀτιοῦν ἥδιον
 νῦν, ἢ τότε, ὅτε πένης ἦν. Ὅτι δὲ ταῦτα πολλὰ ἐστί,
 τοσοῦτον κερδαίνω, πλείω μὲν φυλάττειν δεῖ, πλείω δὲ
 ἄλλοις διανέμειν, πλείω δὲ πλείονων ἐπιμελόμενον πράγ-
 41 ματα ἔχειν. Νῦν γὰρ δὴ ἐμὲ πολλοὶ μὲν οἰκέται σῖτον
 αἰτοῦσι, πολλοὶ δὲ πιεῖν, πολλοὶ δὲ ἱμάτια· οἱ δὲ ἰατρῶν
 δέονται· ἢ κει δέ τις ἢ τῶν προβάτων λευκωμένα φέρων,

ἐγενόμην] Margo Steph. Leoncl.
 ἐγεγόνειν. Equidem vulgatum ἐγιγνό-
 μην ex Altorfino libro correxi.

38. ἀντέτρεφον] Budentis ἦν τρέ-
 φων.

καὶ μάλα] Ex Stobæo, Philel.
 Guelf. et Altorf. καὶ restituit Zeune.

πολύν] Margo Steph. πολύ. dein-
 ceptus ἢ δὴ ποτε Stobæus, ubi in mar-
 gine annotatum οὐδέποτε.

ἀποδέδωκεν] Altorf. ἀπίδωκεν. de-
 inde οἴκοι μὲν δὴ ἐγωγε οὕτως ἕζων.
 postea Σακᾶς ut sect. 40. ὦ Σακᾶ.

40. πλείω κέκτημαι] Altorf. cum
 Stobæo πλείονα.

ἥδιον νῦν] Stobæi ordinem cum

Zeunio prætuli vulgari νῦν ἥδιον. Al-
 torf. habet etiam ἥδιον νῦν sed dein-
 ceptus ἢ ὅτε omisso τότε. postea πολλὰ
 ταῦτά ἐστιν τοσοῦτο κερδαίνω.

πλείω] Ita Zeune cum Stephano.
 Vulgo πλείονα δὲ ἐπιμ. ut est in Guelf.
 Stobæus, Cod. Bodl. πλείονων δὲ ἐπι-
 μελούμενον. Altorfinus πλείονων δὲ ἐπι-
 μελόμενον, quam posteriorem formam
 restituit.

41. λευκωμένα] Hesychius λευκό-
 σπαστα interpretatur. deinceps Step-
 phanus κατακεκρημισμένους malebat
 legi, in Thesauro—νοσμέτων; vulga-
 tum defendit Abrefsch. Thucyd. p.
 282. non ego.

ἢ τῶν βοῶν κατακεκρημνισμένα, ἢ νόσον Φάσκων ἐμπεπτωκέναι τοῖς κτήνεσιν· ὥστ' ἔμοι γε δοκῶ, ἔφη ὁ Φεραύλας, νῦν διὰ τὸ πολλὰ ἔχειν πλείω λυπεῖσθαι, ἢ πρόσθεν διὰ τὸ ὀλίγα ἔχειν. Καὶ ὁ Σάκας, Ἄλλὰ ναὶ 42 μὰ Δία, ἔφη, ὅταν σῶα ἦ, πολλὰ ὄρῶν, πολλαπλάσια [ἔμοῦ] εὐφραίνει. Καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Οὐ τοι, ὦ Σάκα, οὕτως ἡδύ ἐστι τὸ ἔχειν χρήματα, ὥσπερ ἀνιαρὸν τὸ ἀποβάλλειν. Γνώση δὲ, ὅ τι ἐγὼ τάληθῆ λέγω· τῶν μὲν γὰρ πλουτούντων οὐδεὶς ἀναγκάζεται ὑφ' ἡδονῆς ἀγρυπνεῖν, τῶν δὲ ἀποβαλλόντων τι οὐδένα ἂν ἴδοις δυνάμενον καθεύδειν ὑπὸ λύπης. Μὰ Δί', ἔφη ὁ Σάκας, 43 οὐδέ γε τῶν λαμβανόντων τι νυστάζοντα οὐδένα ἂν ἴδοις ὑφ' ἡδονῆς. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις· εἰ γὰρ τοι τὸ ἔχειν 44 οὕτως, ὥσπερ τὸ λαμβάνειν, ἡδύ ἦν, πολὺ ἂν διέφερον εὐδαιμονία οἱ πλούσιοι τῶν πενήτων. Καὶ ἀνάγκη δέ τοί ἐστιν, ἔφη, ὦ Σάκα, τὸν πολλὰ ἔχοντα, πολλὰ καὶ δαπανᾶν καὶ εἰς Θεοὺς, καὶ εἰς Φίλους, καὶ εἰς ξένους· ὅστις οὖν ἰσχυρῶς χρήμασιν ἡδέται, εὖ ἴσθι, τοῦτον, καὶ δαπανῶντα, ἰσχυρῶς ἀνιάσθαι. Μὰ Δί', ἔφη ὁ Σά- 45 κας. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ τούτων εἰμί, ἀλλὰ καὶ εὐδαιμονίαν τοῦτο νομίζω, τὸ πολλὰ ἔχοντα πολλὰ καὶ δαπανᾶν.

ἔμοι γε] Ita cum Stobæo Zeune pro ὥστί μοι. Altorf. ὥστ' ἔμοί.

42. Σάκας] Altorf. ὁ Σακᾶς εἶπεν. et deinde ὦ Σακᾶ.

ἔμοῦ] Muretus bene delendum cenfebatur; igitur seclusi. deinde Σακᾶ ἡδύ—χρήματα οὕτως ὡς Junt. Guelf.

ὥσπερ ἀνιαρὸν] Vulgo est ὡς. Steph. ὡς γι vel cum Stobæo ὥσπερ malebat: posterius cum Altorf. prætulit. deinde ἀποβαλεῖν Altorf.

Γνώση] Stobæus ἴν' ὡς εἶδοτι ἐγὼ τάληθῆ, vulgata in margine adscripta; unde articulum ante ἀληθῆ inferuit Zeune. ὅτι ἀληθῆ λέγω τῶν γὰρ πλουτούντων Altorf.

ἀποβαλλόντων] Muretus malebat

ἀποβαλλόντων; at enim ita etiam §.

43. λαβόντων oportebat. Guelf.—λλομένων.

οὐδένα ἂν ἴδοις] Junt. Guelf. Stob. ἔψαι οὐδένα. Altorf. ὅτι οὐδένα δυνάμενον.

43. οὐδέ γι] Ita Stob. et Philel. οὐδέ τι Edd. veit. et Guelf. Σακᾶς—λαμβανόντων νυστάζοντα Altorf. finis liber.

44. ἔφη, λέγεις] J. A. If. Guelf. δοκίς λέγειν, nobiscum Brodæi liber, Philel. Stob.

ἔφη ὦ Σακᾶ] Altorf. ἔφη, Σακᾶ, ut deinde seft. 45. ὁ Σακᾶς.

ὅστις οὖν] Stobæus ὅστις γάρ.

- 46 Τί οὖν, ἔφη, πρὸς τῶν Θεῶν, ὁ Φεραύλας, οὐχὶ σύ γε αὐ-
 τικά μάλα εὐδαίμων ἐγένου, καὶ ἐμὲ εὐδαίμονα ἐποίη-
 σας; λαβὼν γὰρ, ἔφη, ταῦτα πάντα κέκτησο, καὶ
 χρῶ, ὅπως βούλει, αὐτοῖς. ἐμὲ δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ὡσπερ
 ζένον τρέφε, καὶ ἔτι εὐτελέστερον ἢ ζένον· ἀρκέσει γάρ
 47 μοι, ὅτι ἂν καὶ σὺ ἔχῃς, τούτων μετέχειν. Παίξεις,
 ἔφη ὁ Σάκας. Καὶ ὁ Φεραύλας ὁμόσας εἶπεν, ἢ μὴν
 σπουδῇ λέγειν. Καὶ ἄλλα γέ σοι, ὦ Σάκα, προσδια-
 πράζομαι παρὰ Κύρου, μήτε θύρας τὰς Κύρου θερα-
 πεύειν, μήτε στρατεύεσθαι. Ἄλλα σὺ μὲν πλουτῶν
 οἴκοι μενεῖς· ἐγὼ δὲ ταῦτα ποιήσω καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ
 ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ εἴαν τι ἀγαθὸν προσλαμβάναω διὰ τὴν
 Κύρου θεραπείαν, ἢ καὶ ἀπὸ στρατείας τίνος, οἶσάω πρὸς
 σε, ἵνα ἔτι πλείονων ἀρχῆς· μόνον, ἔφη, ἐμὲ ἀπόλυτον
 ταύτης τῆς ἐπιμελείας· ἦν γὰρ ἐγὼ σχολὴν ἄγω ἀπὸ
 τούτων, ἐμοί τε σε οἶομαι πολλὰ καὶ Κύρω χρήσιμον ἔσε-
 48 σθαι. Τούτων οὕτω ρηθέντων, ταῦτα συνέθεντο, καὶ
 ταῦτα ἐποίουν. Καὶ ὁ μὲν ἠγεῖτο εὐδαίμων γεγενῆσθαι,
 ὅτι πολλῶν ἦρχε χρημάτων· ὁ δὲ αὖ ἐνόμιζε μακαριώ-
 τατος εἶναι, ὅτι ἐπίτροπον ἔξει, σχολὴν παρέχοντα πρᾶτ-
 τειν, ὅτι ἂν αὐτῶ ἠδὲ εἴη.
- 49 Ἦν δὲ τοῦ Φεραύλα ὁ τρόπος Φιλέταιρός τε, καὶ
 θεραπείειν οὐδὲν ἠδὲ αὐτῶ οὕτως ἐδόκει εἶναι, οὐδ' ὠφέ-

46. αὐτικά μάλα] Stob. αὐ. μάλλον.
 deinceps idem rectius dedit pro vul-
 gari εὐδαιμονῶν.

χρῶ] Junt. Guelf. τε addunt. de-
 inceps ὡσπερ βούλει Stob. deinde ἄλ-
 λο ὡσπερ ζένον Altorf.

ἀρκέσει] Margo Steph. ἀρέσκει. de-
 inde ἔχεις Altorf.

τούτων] Stobæi τούτου probavit
 Steph.

47. Σάκας] Altorf. Σακᾶς, deinde
 Σακᾶ.

μενεῖς] Hoc Steph. dedit pro μέγας,
 et sic est in Altorfino libro. deinde

ὑπὲρ ἐμαυτοῦ margo Steph. et Altorf.
 liber.

ἢ καὶ ἀπὸ] Altorf. omisso ἢ habet
 deinde ἵνα ἐπὶ πλείονων.

48. εὐδαίμων] Junt. Guelf. εὐδαιμο-
 νίαν.

ἔξει] Ita ex correctione etiam Guelf.
 antea fuerat ἔξει, ut in Altorfino,
 quod præfert Fischer ad Weller. ii.
 p. 269. Recte, puto; sic enim est
 text. 50. ὑπερήδειτο ὅτι ἔξέσσοιτο αὐτῶ.

παρέχοντα] Margo Steph. παρέ-
 ζοντα, ut Altorfinus liber.

λιμον, ὡς ἀνθρώπους. Καὶ γὰρ βέλτιστον πάντων τῶν ζώων ἠγεῖτο ἄνθρωπον εἶναι καὶ εὐχαριστότατον, ὅτι εἴωρα, τοὺς τε ἐπαινουμένους ὑπὸ τινος ἀντεπαινοῦντας τούτους προθύμως, τοῖς τε χαριζομένοις πειρωμένους ἀντιχαρίζεσθαι· καὶ οὓς γνοῖεν εὐνοϊκῶς ἔχοντας, τούτοις ἀντενοοῦντας· καὶ οὓς εἰδέειν φιλοῦντας αὐτοὺς, τούτους μισεῖν οὐ δυναμένους· καὶ γονέας δὲ πολὺ μᾶλλον ἀντιθεραπεύειν πάντων τῶν ζώων ἐθέλοντας καὶ ζῶντας καὶ τελευτήσαντας· τὰ δὲ ἄλλα πάντα ζῶα καὶ ἀγνωμονέστερα καὶ ἀχαριστότερα ἀνθρώπων ἐγίγνωσκεν εἶναι. Οὕτω δὴ ὁ τε Φεραύλας ὑπερήθετο, ὅτι ἐξέσοιτο αὐτῷ, 50 ἀπαλλαγέντι τῆς τῶν ἄλλων κτημάτων ἐπιμελείας, ἀμφὶ τοὺς φίλους ἔχειν· ὁ τε Σάκας, ὅτι ἐμελλε πολλὰ ἔχων πολλοῖς χρῆσεσθαι. Ἐφίλει δὲ ὁ μὲν Σάκας τὸν Φεραύλαν, ὅτι προσέφερε τι αἰεῖ· ὁ δὲ, τὸν Σάκαν, ὅτι παραλαμβάνειν πάντα ἤθελε, καὶ, αἰεὶ πλειόνων ἐπιμελόμενος, οὐδὲν μᾶλλον αὐτῷ ἀσχολίαν παρεῖχε. Καὶ οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διῆγον.

CAP. IV.

ΘΥΣΑΣ δὲ [καὶ] ὁ Κῦρος, καὶ νικητήρια ἐστίων, ἐκάλεσε τῶν φίλων, οἱ μάλιστα αὐτὸν αὖξειν τε βουλόμενοι Φανεροὶ ἦσαν καὶ τιμῶντες εὐνοϊκώτατα. Συνεκάλεσε δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀρτάβαζον τὸν Μῆδον, καὶ Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον, καὶ τὸν Ἰρκατίον ἵππαρχον, καὶ Γαβρύαν.

49. εἴωρα, τοὺς τε] Altorf. εἴωρα, τοὺς ομίσσο τε.

καὶ ἀγνωμονέστερα] Ex auctoritate Altorf. hæc anteposui membro alteri ex natura rerum posteriori: καὶ ἀχαριστότερα.

50. τοὺς φίλους τοὺς ἄλλους Ald. Brodæi liber, Philelphi, Gabriel. et Altorf. qui deinde Σακᾶς dat semper ei Σακᾶν.

πάντα ἤθελε] Margo Steph. τε πάντα ἤθελε, καὶ δὴ, πλ. quæ ipsa est scriptura libri Altorfini, ex quo vulgatum ἐπιμελούμενος correxi.

οὗτοι] Edd. vett. Guelf. αὐτοί.

1. καὶ νικητήρια] καὶ omittunt Edd. vett. Guelf. Philel. et Altorf. alterum etiam καὶ ante ὁ Κῦρος abesse malebat Zeune; et omisit Weiske.

τὸν Ἀρμένιον] τὸν Μῆδον καὶ Τιγράνην

Amicos excipit convivio Cyrus, ubi joci liberales non desiderantur.

2 Γαδάτας δὲ τῶν σκηπτούχων ἦρχεν αὐτῶ, καὶ ὅπῃ ἐκεί-
 νος διεκόσμησεν, ἢ πᾶσα ἐνδον δίαίτα καθειστήκει· καὶ
 ὁπότε μὲν συνδειπνοῖεν τινες, οὐδ' ἐκάθιζε Γαδάτας, ἀλλ'
 ἐπεμελεῖτο· ὁπότε δὲ αὐτοὶ εἶεν, καὶ συνεδείπνει· ἦδετο
 γὰρ αὐτῶ ζυνών· ἀντὶ δὲ τούτων πολλοῖς καὶ μεγάλοις
 ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Κύρου· διὰ δὲ Κύρον καὶ ὑπ' ἄλλων.
 3 Ὡς δ' ἦλθον οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐχ ὅπου ἐτυ-
 χεν ἕκαστον ἐκάθιζεν, ἀλλ' ὃν μὲν μάλιστα ἐτίμα,
 παρὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὡς εὐεπιβουλευτοτέρας ταύτης
 οὔσης, ἢ τῆς δεξιᾶς· τὸν δὲ δεύτερον παρὰ τὴν δεξιάν, τὸν
 δὲ τρίτον πάλιν παρὰ τὴν ἀριστερὰν, τὸν δὲ τέταρτον
 4 παρὰ τὴν δεξιάν· καὶ ἦν πλέονες ὥσιν, ὡσαύτως. Σα-
 φηνίζεσθαι δὲ, ὡς ἕκαστον ἐτίμα, τοῦτο ἐδόκει αὐτῶ
 ἀγαθὸν εἶναι· ὅτι, ὅπου μὲν οἴονται οἱ ἄνθρωποι τὸν
 κρατιστεύοντα μῆτε κηρυχθῆσεσθαι, μῆτε ἄθλα λήφε-
 σθαι, δῆλοί εἰσιν ἐνταῦθα οὐ φιλονείκως πρὸς ἀλλήλους
 ἔχοντες· ὅπου δὲ μάλιστα πλεονεκτῶν ὁ κράτιστος φαί-
 νεται, ἐνταῦθα προθυμώτατα φανεροὶ εἰσιν ἀγωνιζόμενοι
 5 πάντες. Καὶ ὁ Κύρος δὲ οὕτως ἐσαφηνίζε μὲν τοὺς
 κρατιστεύοντας παρ' ἑαυτῶ, εὐδὺς ἀρξάμενος ἐξ ἔδρας
 καὶ παραστάσεως. Οὐ μέντοι ἀθάνατον τὴν ταχθεῖσαν
 ἔδραν κατεστήσατο, ἀλλὰ νόμιμον ἐποίησατο, καὶ ἀγα-

τὸν Ἄρμ. Junt. Ald. Guelf. fed in hoc punctis notatum supplementum hoc ineptum.

ἵππαρχον] Junt. Guelf. ὑπαρχον. male; Cf. supra viii. 3, 25. Ἴππαρχον malebat Weiske. Supra cap. iii. 23. est Ἴππαρχον δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἵππαρχου quem locum annotavit etiam Zeune.

2. ὅπῃ] Guelf. ἦ, margo vulgatum habet: Altorf. oculam omisit.

αὐτοὶ] Ita Budensis, Altorf. Gabriel. Bodl. reliqui μὴ αὐτοί; illud est solū. deinde συνὼν Altorf.

μεγάλως] Liber Brodæi δώρης ad-

debat, ut Altorf.

3. ὅπου] Edd. vett. Guelf. ὅποι. deinde αὐτῆς οὔσης Altorf. Medium inter duos convivas locum apud Perfas honoratissimum memorat Plutarchus Q. S. i. 3.

4. προθυμώτατα] Vulgatum φρονιμώτατα, (Bodl. φρονιμώτατοι) recte deferuit auctore libro Brodæi Stephanus, cum quo facit Altorfinus, inepte defendit Zeune, quem sequitur Weiske; deinde πάντες ἀγωνιζόμενοι Altorf.

5. κρατιστεύοντας] Altorf. μὲν adjungit.

Θοῖς ἔργοις προβῆναι εἰς τὴν τιμιωτάτην ἑδραν, καὶ, εἴ τις
 ραδιουργοίη, ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν ἀτιμοτέραν. Τὸν δὲ
 πρωτεύοντα ἐν ἑδρᾷ ἠσχύνετο μὴ οὐ πλείστα καὶ ἀγαθὰ
 ἔχοντα παρ' αὐτοῦ φαίνεσθαι. Καὶ ταῦτα δὲ, ἐπὶ
 Κύρου γεγόμενα, οὕτως ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα αἰσθανό-
 μεθα.

Ἐπεὶ δὲ ἐδεῖπνον, ἐδόκει τῷ Γωβρύᾳ τὸ μὲν πολλὰ 6
 ἕκαστα εἶναι οὐδέν τι θαυμαστὸν παρ' ἀνδρὶ πολλῶν
 ἄρχοντι· τὸ δὲ τὸν Κῦρον, οὕτω μεγάλα πράττοντα, εἴ
 τι ἡδὺ δόξειε λαβεῖν, μηδὲν τούτων μόνον καταδαπανᾶν,
 ἀλλὰ ἔργον ἔχειν δεόμενον τούτου κοινωνεῖν τοὺς παρόντας.
 Πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἀπόντων Φίλων ἐστὶν οἷς εἴρα
 πέμποντα ταῦτα αὐτὸν, οἷς ἠσθεῖς τύχοι· ὥστε ἐπεὶ 7
 ἐδεδειπνήκεσαν, καὶ τὰ πάντα πολλὰ ὄντα διαπεπόμφει
 ὁ Κῦρος ἀπὸ τῆς τραπέζης, εἶπεν ἄρα ὁ Γωβρύας, Ἄλλ'
 ἐγὼ, ὦ Κῦρε, πρόσθεν μὲν ἠγούμην, τούτῳ σε πλείστον
 διαφέρειν ἀνθρώπων, τῷ στρατηγικώτατον εἶναι· νῦν δὲ
 Θεοὺς ὄμνυμι, ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν πλεον σε διαφέρειν Φι-
 λανθρωπία, ἢ στρατηγία. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· καὶ 8
 μὲν δὴ καὶ ἐπιδείκνυμαι τὰ ἔργα πολὺ ἡδίων Φιλανθρω-

τιμιωτάτην] Ita Edd. vett. Guelf. Philel. τιμιωτέραν Steph. dedit.

εἴ τις] Ita pro εἴ τι libri Brodæi, Philel. Castal.

ἑδρα] Libri Brodæi cum Altorfino ἑδραις.

μὴ οὐ πλείστα] Ex libro Brodæi et Altorfino οὐ interserui.

αὐτοῦ] Guelf. αὐτῷ, sed correctum. deinde ὑπὸ Κύρου Altorfinus liber.

6. οὐδέν τι] Ex Guelf. τι addidit Zeunc, cum quo facit Altorf.

μηδὲν τούτων] Ita pro τούτων Guelf. Bodl.

δεόμενον τούτου] Ita Junt. et Guelf. τοῦ δεόμενον τὸν κ. Ald. τὸν δ. τοῦ κ. Bodl. τὸν δεόμενον τούτου κ. Budensis et Altorf. τῶν ἰδομένων τοῦ κ. libri

Gabr.

7. τὰ πάντα πολλὰ] Edd. vett. Guelf. πάντα τὰ πολλά. Margo Steph. πάντολλα, quæ est scriptura libri Altorfini; scilicet. 6. est πολλὰ ἕκαστα.

πλείστον] Guelf. πλείστον. Paulo ante πρόσθεν ἠγούμην Altorf.

νῦν δὲ Θεοὺς] Junt. Guelf. τοὺς δὲ Θεοὺς. Deinceps ἐμοὶ δοκεῖ Guelf. sed correctum δοκεῖν. Margo Steph. ἢ μὴν δοκεῖ. Altorf. ὄμνυμι ὑμῖν, ἢ μὴν.

8. ἐπιδείκνυμαι] Ita Guelf. margo Steph. γι addit; vulgo ἐπιδεικνῶναι. Altorf. καὶ μὲν δὴ ἐπιδεικνῶναι dat o-misso καί. Verbum adhibet quod ostentationem cum delectatione conjunctam significat: alias ἀποδείκνυσθαι ἔργα solemne est.

πίας ἢ στρατηγίας. Πῶς δὴ; ἔφη ὁ Γαβρύας. Ὅτι, ἔφη, τὰ μὲν, κακῶς ποιοῦντα ἀνθρώπους, δεῖ ἐπιδείκνυσθαι, τὰ δὲ, εὖ.

- 9 Ἐκ τούτου δὴ, ἐπεὶ ὑπέπινον, ἤρετο ὁ Ὑστάσπας τὸν Κῦρον, Ἄρ' ἂν, ἔφη, ᾧ Κῦρε, ἀχθῆσθής μοι, εἴ σε ἐροίμην, ὃ βούλομαί σου πυθέσθαι; Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, τὸναντίον τούτου, ἀχθοίμην ἂν σοι, εἰ αἰσθοίμην σιωπῶντα, ἢ ἂν βούλοιο ἐρέσθαι. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἤδη πώποτε καλέσαντός σου οὐκ ἦλθον; Εὐφήμει, ἔφη ὁ Κῦρος, Ἀλλ' ὑπακούων σχολῇ ὑπήκουσα; Οὐδὲ τοῦτο. Προσταχθὲν δέ τι ἤδη σοι οὐκ ἔπραξα; Οὐκ αἰτιῶμαι, ἔφη. Ὁ δὲ πράττοιμι, ἔστιν ὃ τι πώποτε οὐ προθύμως, ἢ οὐχ ἡδομένως πράττοντά με
- 10 κατέγνωσ; Τοῦτο δὴ πάντων ἥκιστα, ἔφη ὁ Κῦρος. Τίνος μὲν ἕνεκα, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ᾧ Κῦρε, Χρυσάντας σε ἔτρεψεν, ὥστε εἰς τὴν τιμιωτέραν ἐμοῦ ἔδραν ἰδρυσθῆναι; ἢ λέγω; ἔφη ὁ Κῦρος. Πάντως, ἔφη ὁ Ὑστάσπας. Καὶ σὺ αὖ οὐκ ἀχθῆσθήσῃ μοι, ἀκούων τάλη-
- 11 θῆ; Ἡσθήσομαι μὲν οὖν, ἔφη, ἢν εἰδῶ, ὅτι οὐκ ἀδικοῦμαι. Χρυσάντας τοίνυν, ἔφη, οὐτοσί πρῶτον μὲν οὐ κλήσιν ἀνέμενον, ἀλλὰ, πρὶν καλεῖσθαι, παρῆν τῶν ἡμετέρων ἕνεκα· ἔπειτα δὲ, οὐ τὸ κελευόμενον μόνον, ἀλλὰ καὶ, ὅτι αὐτὸς γνοίῃ ἀμεινον εἶναι πεπραγμένον ἡμῖν, τοῦτο ἔπραττεν. Ὅποτε δ' εἰπέιν τι δεοί εἰς τοὺς συμμα-

πῶς δὴ] Edd. vett. cum Altorf. πῶς δὲ, Guelf. πῶς solum habet.

9. τούτου δὴ] Altorf. liber τούτου δῆτα.

ἤρετο] Budensis ἐπῆρετο. Ceterum *subbibere* latine etiam dicitur pro *largius bibere*, ut docuit ad h. l. Zeune.

ἢ ἂν] Guelf. ἂν omittit.

ὑπακούων] Altorf. ἔφη adjungit. deinde *προσταχθὲν δέ μοι ἤδη τι σοι οὐκ ἔπραξα* dat.

ὁ—πράττοιμι] Margo Leoncl. Steph. ἢ δὲ *προσταττοίμην*.

10. ἕνεκα, ἔφη,] Altorf. ἔφη, ἕνεκα. ἔτρεψε] Junt. ἔρεψε. Liber Brodæi, Philelphi et margo Guelf. cum Altorfino *Χρυσάνταν ἔγραψας*.

ἔδραν] Ita libri Brodæi; contra Zeune *χώραν* prætulit, ἔδραν ἐμοῦ Altorf. deinceps *ἰδρυσθῆναι* Leoncl.

11. τι δεοί] Altorf. τι δεον—αὐτὸν δὲ *αἰσχυρόμενον* omisso με.

χους, ἀ μὲν ἐμὲ ὤτεο πρέπειν λέγειν, ἐμοὶ συνεβούλευεν· ἀ δὲ ἐμὲ αἰσθοίτο βουλόμενον μὲν εἰδέναι τοὺς συμμάχους, αὐτὸν δὲ με αἰσχυρόμενον περὶ ἑμαυτοῦ λέγειν, ταῦτα οὕτως λέγων ὡς ἑαυτοῦ γνώμην ἀπεφαίνετο· ὥστ' ἐν γε τούτοις τί κωλύει αὐτὸν καὶ ἐμοῦ. ἐμοὶ κρείττονα εἶναι; Καὶ ἑαυτῷ μὲν αἰεὶ Φησι πάντα τὰ παρόντα ἀρκεῖν, ἐμοὶ δὲ αἰεὶ Φαινερός ἐστι σκοπῶν, τί ἂν προσγεόμενον ὀνήσειεν· ἐπὶ τε τοῖς ἐμοῖς καλοῖς πολὺ μᾶλλον ἐμοῦ ἀγάλλεται καὶ ἡδεταί. Πρὸς ταῦτα ὁ Ὑστάσπας 12 εἶπε, Νῆ τὴν Ἑραν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἡδομαί γε ταῦτά σε ἐρωτήσας. Τί μάλιστα; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι καὶ γὰρ πειράσομαι ταῦτα ποιεῖν· ἐν μόνον, ἔφη, ἀγνοῶ, πῶς ἂν εἶην δῆλος χαίρων ἐπὶ τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς· πότερον κροτεῖν δεῖ τῶ χεῖρε, ἢ γελᾶν, ἢ τί ποιεῖν. Καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπεν· Ὁρχεῖσθαι δεῖ τὸ Περσικόν. Ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ γέλωσ ἐγένετο.

Προϊόντος δὲ τοῦ συμποσίου, ὁ Κῦρος τὸν Γαβρύαν 13 ἐπῆρετο, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γαβρύα, νῦν ἂν δοκοῖς ἡδῖον τῶνδ' ἐγὼ τὴν θυγατέρα δοῦναι, ἢ ὅτε τὸ πρῶτον ἡμῖν συνεγένου; Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Γαβρύας, καὶ γὰρ τάληθ' ἔλεγω; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ψεύδους γε οὐδεμία ἐρώτησις δεῖται. Εὖ τοίνυν, ἔφη, ἴστι, ὅτι νῦν ἂν πολὺ ἡδῖον. Ἦ καὶ ἔχοις ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπεῖν, διότι; Ἐγώ γε. Λέγε δὴ. Ὅτι τότε μὲν ἐάρων τοὺς πόρους 14 καὶ τοὺς κινδύνους εὐθύμως αὐτοὺς φέροντας, νῦν δὲ ὄρῳ

οὕτως λέγων] Ita pro οὗτος Steph. deinde ἐν γε τοῖς τοιούτοις Altorf. liber.

ἑαυτῷ μὲν] J. A. If. Guelf. ἑαυτὸν μὲν.

πολὺ μᾶλλον] Ex libris Brodæi, Philelphi et Altorf. πολὺ restituit Zeune.

12. Ἑραν, ἔφη,] Ex Altorfino libro ἔφη accessit.

τὸ Περσικόν] sc. ὄρχημα, etiam ὄκλασμα dictum, auctore Polluce iv. 100. et Xenoph. Anab. vi. 1, 5.

13. τῶνδ' ἐγὼ] Altorfinus liber τῶνδ' omisit ἐγὼ, sed ab aliena manu in erafum est.

ὡς ψεύδους—διότι] Qui querit ex altero, verum querit, non falsum vel mendacium.

αὐτοὺς τὰ ἀγαθὰ σωφρόνως φέροντας. Δοκεῖ δέ μοι, ὦ Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι, εὐρεῖν ἄνδρα, τὰγαθὰ καλῶς φέροντα, ἢ τὰ κακὰ· τὰ μὲν γὰρ ὑβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην τοῖς πᾶσιν ἐμποιοεῖ. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἦκουσας, ὦ Ὑστάσπα, Γωβρύου τὸ ῥῆμα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· καὶ ἐὰν πολλὰ τοιαῦτά γε λέγη, πολὺ μᾶλλον με τῆς θυγατρὸς μνηστῆρα λήψεται, ἢ ἐὰν ἐκπώματα πολλὰ μοι ἐπιδεικνύῃ. Ἡ μὲν, ἔφη ὁ Γωβρύας, πολλὰ γέ μοι ἐστὶ τοιαῦτα συγγεγραμμένα, ὧν ἐγὼ σοι οὐ φθονήσω, ἢν τὴν θυγατέρα μου γυναῖκα λαμβάνῃς· τὰ δὲ ἐκπώματα, ἔφη, ἐπειδὴ οὐκ ἀνέχουσαί μοι φαίνῃ, οὐκ οἶδ', εἰ Χρυσάντα τούτῳ δῶ, ἐπεὶ καὶ τὴν ἐδραν σου ὑφῆρπασε. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ Ὑστάσπα, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ παρόντες, ἢν ἐμοὶ λέγητε, ὅταν τις ὑμῶν γαμεῖν ἐπιχειρήσῃ, γνῶσεσθε, ὁποῖός τις καὶ γὰρ συνεργὸς ὑμῖν ἔσομαι. Καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἦν δέ τις ἐκδοῦναι βούληται θυγατέρα, πρὸς τίνα δεῖ λέγειν; Πρὸς ἐμέ, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ τοῦτο· πάνυ γὰρ, ἔφη, δεινὸς εἰμι ταύτην τὴν τέχνην. Ποίαν; ἔφη ὁ Χρυσάντας. Τὸ γνῶναι, ὁποῖος ἂν γάμος ἐκάστῳ συναρμύσειε. Καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, Λέγε δὴ πρὸς τῶν θεῶν,

14. καλῶς φέροντα] Altorf. σωφρόνως φέροντα.

15. πολλὰ τοιαῦτά γε] Altorfinus liber πολλὰ γε τοιαῦτα λέγει.

πολλὰ μοι] Junt. Guelf. μοι omitunt.

16. οὐκ οἶδ' εἰ] Latinorum *haud scio an* affirmare similiter cum dubitatione annotavit Weiske.

τούτῳ δῶ] Brodæus δώσις ex libro posuit. Contra δῶ liber Gabriellis, quod Camer. interpretatus est. In Guelf. δῶ, quod habet etiam Altorf. teste Fischero ad Weller. ii. p. 443. corrigigit δῶς, quod Philadelphus legit cum J. A. If.

ἐπεὶ καὶ] Guelf. ἐπειδὴ καὶ sic: fed geminatum ἐπειδὴ displicet. Voluit ipse Xenophon diversum utriusque voculæ usum distinguere et nos simul docere. Male enim h. l. Weiske ἐπεὶ quoniam interpretatur, adeoque totam hanc sententiam priori ἐπειδὴ —φαίνῃ repugnare ait, nisi hanc ejus interpretationem sequatur.

17. καὶ οἱ ἄλλοι] Altorf. καὶ ἄλλοι. ἐπιχειρήσῃ] Liber Brodæi ἐπιθυμήσῃ. Altorf. ἐπιθυμῶ γαμήσειν.

18. βούληται] Ita cum Stephano Guelf. pro βούλοιο. Altorf. ἢν δὲ τις θυγατέρα ἐκδοῦναι βούληται.

19. συναρμύσει] Altorf. συναρμύσει.

ποιάν τινά μοι γυναῖκα οἶε συναρμόσειν κάλλιστα. Πρῶτον μὲν, ἔφη, μικράν· μικρὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἶ· εἰ²⁰ δὲ μεγάλην γαμῆς, ἣν ποτε βούλη αὐτὴν ὀρθῆν Φιλιῆσαι, προσάλλεσθαι σε δεήσει, ὡς τὰ κυνάρια. Τοῦτο μὲν δὴ, ἔφη, ὀρθῶς προνοεῖς· καὶ γὰρ οὐδ' ὀπωπτιῶν ἀλτικὸς εἰμι. Ἐπειτα δ', ἔφη, σιμὴ ἂν σοι ἰσχυρῶς²¹ συμφέροι. Πρὸς τί δὴ αὖ τοῦτο; Ὅτι, ἔφη, σὺ γρυπὸς εἶ· πρὸς οὖν τὴν σιμότητα σάφ' ἴσθι, ὅτι ἡ γρυπότης ἄριστα προσαρμόσειε. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὡς καὶ τῷ εὐδεδειπνηκότι, ὡσπερ καὶ ἐγὼ νῦν, ἀδειπνος ἂν συναρμόζοι; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· τῶν μὲν γὰρ μεστῶν γρυπὴ ἢ γαστήρ γίνεταί, τῶν δὲ ἀδειπνῶν, σιμὴ. Καὶ²² ὁ Χρυσάντας ἔφη, Ψυχρῶ δ' ἂν, πρὸς τῶν θεῶν, βασιλεῖ ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ποία τις συνοίσει; Ἐνταῦθα μὲν δὴ ὅτε Κῦρος ἐξεγέλασε καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως. Γελώντων δὲ²³ ἅμα εἶπεν ὁ Ὑστάσπας, Πολύ γε, ἔφη, μάλιστα τούτου σε, ὦ Κῦρε, ζηλῶ ἐν τῇ βασιλείᾳ. Τίνος; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι δύνασαι καὶ ψυχρὸς ἂν γέλωτα παρέχειν. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν· Ἐπειτα οὐκ ἂν πρῖαίό γε παμπόλ-

τινά μοι] Altorf. τινὰ οἶε γυναῖκα ἔμοι συναρμόσειν.

20. πρῶτον μὲν] Altorf. πρῶτον μὲν γὰρ. in quo ἄρα latere videtur; qualis particula videtur deesse. deinde εἰ δὲ μεγάλην γαμῆς, ἰάν. unde vulgatum ἦν δὲ μεγάλην γαμῆσεως correxi. postea ἦν ποτε βούλει dabant Edd. pr. cum Guelf.

21. αὖ τοῦτο] Brodæi liber οὖν τοῦτο. Altorf. τί αὖ τοῦτο, omisso δὴ. Locum hunc respexit Plutarchus Q. Symp. xi. 1.

22. βασιλεῖ] Guelf. βασιλεῖ, πρὸς τῶν θεῶν. Altorf. in vulgata lectione addit ἔφη post θεῶν. Satis frigida est ventris nasique simi et adunci comparatio et conjunctio ad connubium inde inveniendum. Verum nimis stomachosus videtur Chrystantas regi ingerens dicti frigus: nisi forte am-

biguitas in ψυχρῶ latet aliqua, quæ effecit, ut omnes atque ipse Cyrus in risum effunderentur. Deinde mirum mihi accidit, cur non ipse Chrystantas stomachabundus persequatur dictum, sed Hyſtaſpas verbo non lacessitus antea suscipiat quasi contumeliam a Chryſanta cœptam et augeat. Sed hominem severum jam supra fecit. 12. vidimus; quem fere cerebrosum nobis hic Xenophon propinat, si rem ex nostris prioribus, nec ex urbanitate democratiae Atticæ æstimes.

σι ὁ Κῦρος] Altorf. ὁ omittit, deinde Ὅτι δύνασαι, ἔφη, καὶ ψυχρὸς.

23. Ἐπειτα] Ita cum libris Gabriel. Camer. Philelphi, margine Bodl. pro ἰσχυρῶς Stephanus. ἔπειτα οὐκ ἂν Altorf.

λου, ὥστε σοι ταῦτα εἰρῆσθαι, καὶ ἀπαγγελθῆναι, παρ' ἧ εὐδοκιμεῖν βούλει, ὅτι ἀστεῖος εἶ; Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω διεσκώπτετο.

Nuptiis
Hyftafpæ
cum Go-
bryæ filia
conciliatis,
ceteros con-
vivas cum
muneribus
dimit-
tit.

- 24 Μετὰ δὲ ταῦτα Τιγράνη μὲν ἐξήνεγκε γυναικεῖον κό-
σμον, καὶ ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι ἀνδρείως συνε-
στρατεύετο τῷ ἀνδρὶ. Ἀρταβάζω δὲ χρυσοῦν ἔκπωμα·
τῷ δὲ Ἑρκανίῳ ἵππον, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ
ἔδωρήσατο. Σοὶ δὲ, ἔφη, ὦ Γαβρύα, δώσω ἄνδρα τῇ
25 θυγατρὶ. Οὐκοῦν ἐμὲ, ἔφη ὁ Ἰστασπας, δώσεις, ἵνα
καὶ τὰ συγγράμματα λάβω. Ἡ καὶ ἐστὶ σοι, ἔφη ὁ
Κῦρος, οὐσία ἀξία τῶν τῆς παιδός; Νῆ Δί', ἔφη, πολ-
λαπλασίαν μὲν οὖν χρημάτων. Καὶ πῶς, ἔφη ὁ Κῦρος,
ἐστὶ σοι αὕτη ἢ οὐσία; Ἐνταῦθα, ἔφη, ὅπουπερ καὶ σὺ
κάθησαι, Φίλος ὢν ἐμοί. Ἀρκεῖ μοι, ἔφη ὁ Γαβρύας·
καὶ εὐθὺς ἐκτείνας τὴν δεξιάν, Δίδου, ἔφη, ὦ Κῦρε· δέ-
26 χομαι γάρ. Καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν τὴν τοῦ Ἰστασπου δε-
ξιάν, ἔδωκε τῷ Γαβρύᾳ· ὁ δὲ ἐδέξατο. Ἐκ δὲ τούτου
πολλὰ καὶ καλὰ ἔδωκε δῶρα τῷ Ἰστασπα, ὅπως τῇ
παιδί πέμψειε· Χρυσάνταν δ' ἐφίλησε προσαγαγόμε-
27 νος. Καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπε, Μὰ Δί', ἔφη, ὦ Κῦρε,
οὐχ ὁμοίου γε χρυσοῦ ἐμοί τε τὸ ἔκπωμα δέδωκας, καὶ
Χρυσάντα τὸ δῶρον. Ἀλλὰ καὶ σοι, ἔφη, δώσω. Ἐπή-
ρετο ἐκείνος, Πότε; Εἰς τριακοστὸν, ἔφη, ἔτος. Ὡς
ἀναμεινόντος, ἔφη, καὶ οὐκ ἀποθανομένου, οὕτω παρα-

σοι ταῦτα εἰρῆσθαι] Recte Zeune
hæc tibi ab alio dicta esse, videlicet te-
ritum movere posse, vel urbanum
esse. contra Weiske hæc (quæ ego
dixi) a te dicta esse.

παρ' ἧ εὐδοκιμεῖν] Altorf. liber παρ-
εὐδοκιμείν. deinde οὕτως διεσκώπτετο.

διεσκώπτετο] Ita pro—τοντο Steph-
anus, cum quo facit Altorf.

25. ἐστὶ σοι] Altorf. αὕτη ἐστὶ σοι ἢ
οὐσία.

κάθησαι] J. A. If. Guelf. κάθισαι.

26. καὶ καλὰ] Margo Guelf. γρ.
μεγάλαι.

27. ὁμοίου γε χρυσοῦ] Ofculum
Chrysantæ datum invidia tactus in-
telligit Artabazus tum nondum an-
nos 30. natus. Altorf. ἔδωκας dat.

ἔφη, δώσω] Altorf. omittit δώσω.
deinde Πότε; ὁ δὲ εἶπεν, εἰς τριακοστὸν
ἔτος. ὡς ἀναμεινόντος dat.

σκευάζου. Καὶ τότε μὲν δὴ οὕτως ἔληξεν ἡ σκηνή· ἐξανισταμένων δὲ αὐτῶν ἐξανέστη καὶ ὁ Κῦρος, καὶ συμπερούπεμψεν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς θύρας.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τοὺς ἐφελουσίους συμμάχους γενομέ- 28
 νους ἀπέπεμπεν οἰκάδε ἐκάστους, πλὴν ὅσοι αὐτῶν οἰκεῖν Cyrus fo-
 ἐβούλοντο παρ' αὐτῶ· τούτοις δὲ χώραν καὶ οἶκους ἔδωκε, cios partim
 καὶ ἦν ἔτι ἔχουσιν οἱ τῶν καταμεινάντων [τούτων] τότε dimum di-
 ἀπόγονοι· πλεῖστοι δὲ εἰσὶ Μήδων καὶ Ἑρκανίων· τοῖς mitterit, par-
 δὲ ἀπιῶσι δωρησάμενος πολλὰ, καὶ ἀμέμπτους ποιη- tim secum
 σάμενος καὶ ἄρχοντας καὶ στρατιώτας, ἀπεπέμψατο. Babylone
 Ἐκ τούτου δὲ δίδωκε καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν στρατιώταις 29 manere
 τὰ χρήματα, ὅσα ἐκ Σάρδεων ἔλαβε· καὶ τοῖς μὲν μυ- concedit,
 ριάρχοις καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ὑπηρέταις ἐξαιρετὰ ἐδίδου quos omnes
 πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστω, τὰ δὲ ἄλλα διένειμε· καὶ τὸ tam duces,
 μέρος ἐκάστω δούς τῶν μυριάρχων, ἐπέτρεψεν αὐτοῖς quam mili-
 διανέμειν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνοις διένειμεν. Ἐδίδουσαν δὲ 30 tibus muner-
 τὰ μὲν ἄλλα χρήματα, ἄρχων ἄρχοντας τοὺς ὑφ' ἐαυτῶ nat.
 δοκιμάζων· τὰ δὲ τελευταῖα οἱ ἐξάδαρχοι, τοὺς ὑφ' ἐαυ-
 τοῖς ἰδιώτας δοκιμάσαντες, πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστω ἐδί-
 δουσαν· καὶ οὕτω πάντες εἰλήφεσαν τὸ δίκαιον μέρος.
 Ἐπεὶ δὲ εἰλήφεσαν τὰ τότε δοθέντα, οἱ μὲν τινες ἔλεγον 31
 περὶ τοῦ Κύρου τοιαύδε· Ἦ που αὐτός γε πολλὰ ἔχει,
 ὅπου γε καὶ ἡμῶν ἐκάστω τσαῦτα δέδωκεν. Οἱ δὲ
 τινες αὐτῶν ἔλεγον, Ποῖα πολλὰ ἔχει; οὐχ ὁ Κύρου τρό-

ἐξανέστη] Margo Steph. συνεξανέστη, quod est in Altorfino libro et deinde συμπερούπεμψεν.

28. τούτων] Auctore libro Gabr. et Altorf. cum Stephano omitti volebat Zeune; igitur seclusi.

29. τούτου δὲ] Ita cum Guelf. Altorf. pro τούτου δή.

περὶ αὐτὸν] Margo Steph. παρ' ἐαυτῶ. Altorf. ἐαυτόν.

ἀξίαν ἐκάστω] Margo Steph. ἐκάστου, quod est in Altorfino libro. de-

inde ἐπέτρεψεν αὐτῶ Altorf.

30. Ἐδίδουσαν] Guelf. ἔδουσαν, margo Steph. διεδίδουσαν. Eadem varietas est in loco statim secuturo, ubi Altorf. etiam dat ἔδουσαν.

ἐξάδαρχοι] Stephanus δεκάδαρχοι malebat; iidem tamen ἐξ. sunt iii. 3, 11.

δίκαιον] Margo Steph. δόκιμον.

31. ἐπεὶ] Ita cum Guelf. scripti pro ἐπειδή.

πος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι, ἀλλὰ διδούς μᾶλλον ἢ κτώμενος ἤδεται.

32
Amicis et
proceribus
convocatis
omnes suas
copias et
opes ostendit.

32 Αἰσθανόμενος δὲ ὁ Κῦρος τούτους τοὺς λόγους καὶ τὰς δόξας τὰς περὶ αὐτοῦ, συνέλεξε τοὺς Φίλους τε καὶ τοὺς ἐπικαιρίους ἅπαντας, καὶ ἔλεξεν ὧδε·

Ἄνδρες Φίλοι, ἐώρακα μὲν ἤδη ἀνθρώπους, οἱ βούλονται δοκεῖν πλείω κερκτῆσθαι, ἢ ἔχουσιν, ἐλευθεριώτεροι ἀν οἰόμενοι οὕτω φαίνεσθαι· ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ἔφη, οὔτοι τοῦμπαλιν οὗ βούλονται ἐφέλκεσθαι· τὸ γὰρ πολλὰ δοκοῦντα ἔχειν, μὴ κατ' ἀξίαν τῆς οὐσίας φαίνεσθαι ὠφελούντα τοὺς Φίλους, ἀνελευθερίαν ἐμοίγε δοκεῖ περιάπτειν. Εἰσὶ δ' αὖ, ἔφη, οἱ λεληθέναι βούλονται, ὅσα ἀν' ἔχωσι· πονηροὶ οὖν καὶ οὔτοι τοῖς Φίλοις ἐμοίγε δοκοῦσιν εἶναι· διὰ γὰρ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ ὄντα, πολλάκις δέόμενοι οὐκ ἐπαγγέλλουσιν οἱ Φίλοι τοῖς ἐταίροις, ἀλλ' ἀπατῶνται. Ἀπλουστάτου δὲ μοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι, τὴν δύναμιν φανεράν ποιήσαντα, ἐκ ταύτης ἀγωνίζεσθαι περὶ καλοκαγαθίας. Καὶ γὰρ οὖν, ἔφη, βούλομαι ὑμῖν, ὅσα μὲν οἷόν τ' ἐστὶν ἰδεῖν τῶν ἐμοὶ ὄντων, δεῖξαι· ὅσα δὲ μὴ οἷόν τε ἰδεῖν, διηγῆσασθαι. Ταῦτα εἰπὼν, τὰ μὲν ἐδείκνυε πολλά τε καὶ καλὰ κτήματα· τὰ δὲ κείμενα, ὡς μὴ ῥάδια εἶναι ἰδεῖν, διηγείτο· τέλος δὲ εἶπεν ὧδε, Ταῦτα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἅπαντα δεῖ ὑμᾶς οὐδὲν μᾶλλον

οἷος] Ita pro ὄλος libri Brodæi, Gabriellii, Camer. Altorf. In Guelf. ὄλος corrigitur ὄλος; Muretus legebat ὡς.

32. αἰσθανόμενος] Zonaras αἰσθόμενος dedit, deinde περὶ αὐτοῦ Edd. pr. et Guelf.

ἄνδρες φίλοι] Altorf. ὦ ἄνδρες φίλοι. deinde ἐώρακα μὲν ἤδη, ἔφη.

τοῦμπαλιν] Altorf. τοῦ μὴ πάλιν habet.

τὸ γὰρ] Ita cum Stephano Guelf. et Altorf. pro τὸν γάρ.

33. ἀπατῶνται] Guelf. ἠττῶνται,

vulgata in margine. Verbum ἀπατῶνται ineptum huic loco quivis facile agnosceret: verum ἀπορία ἠττῶνται quod Weiske substituit, nondum mihi satis facit: certe ἀπορίας esse debebat.

34. μοι, ἔφη, δοκεῖ] Altorf. μοι δοκεῖ, ἔφη, dat.

35. πολλά τε] Guelf. Altorf. Zonaras τε omittunt. Pro κτήματα Zonaras χρήματα dedit.

ῥάδια] Guelf. ῥάδιον—διηγῆσασθαι. Verum εἶναι abesse malim.

ἐμὰ ἠγεῖσθαι, ἢ καὶ ὑμέτερα· ἐγὼ γὰρ, ἔφη, ταῦτα ἀθροίζω, οὐθ' ὅπως αὐτὸς καταδαπανήσω, οὐθ' ὅπως αὐτὸς κατατρίψω· (οὐ γὰρ ἂν δυναίμην) ἀλλ' ὅπως ἔχω τῶ τε αἰεὶ ὑμῶν καλὸν τι ποιοῦντι δίδόναι, καὶ ὅπως, ἢν τις ὑμῶν τινὸς ἐνδεῖσθαι νομίση, πρὸς ἐμὲ ἐλθῶν λάβῃ, οὗ ἂν ἐνδεὴς τυγχάνῃ ὢν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέχθη.

CAP. V.

ἮΝΙΚΑ δὲ ἤδη αὐτῷ ἐδόκει καλῶς ἔχειν τὰ ἐν Βα-
 βυλῶνι, ὡς καὶ ἀποδημεῖν, συνεσκευάζετο τὴν εἰς Πέρσας
 πορείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις παρηγγειλεν· ἐπεὶ δὲ ἐνόμισεν
 ἱκανὰ ἔχειν, ὧν ᾗετο δεήσεσθαι, οὕτω δὴ ἀνεζεύγνυε.
 Διηγησόμεθα δὲ ἤδη καὶ ταῦτα, ὡς πολὺς στόλος ὢν,²
 εὐτάκτως μὲν κατεσκευάζετο, καὶ πάλιν ἀνεσκευάζετο,
 κατεχωρίζετο δὲ ταχὺ, ὅπου δέοιτο. Ὅπου γὰρ ἂν
 στρατοπεδεύηται βασιλεὺς, σκηναὶ μὲν δὴ ἔχοντες πάν-
 τες οἱ ἀμφὶ βασιλέα στρατεύονται καὶ θέρους καὶ χει-
 μῶνος. Εὐθύς δὲ τοῦτο ἐνόμιζε Κῦρος, πρὸς ἕω βλέ-³
 πουσιν ἴστασθαι τὴν σκηνήν· ἔπειτα ἔταξε πρῶτον μὲν,
 πόσον δεῖ ἀπολιπόντας σκηνοῦν τοὺς δορυφόρους τῆς βασι-
 λικῆς σκηνῆς· ἔπειτα σιτοποιοῖς μὲν χώραν ἀπέδειξε τὴν
 δεξιάν, ὄψοποιοῖς δὲ τὴν ἀριστεράν, ἵπποις δὲ τὴν δεξιάν,

Cyri in Per-
 fidem profi-
 ciscientis
 agmen et
 castrorum
 ratio descri-
 bitur.

36. τῶ τε αἰεὶ] Altorf. ἔχω τῶ τέλει
 καλὸν τι ὑμῶν ποιοῦντι δίδόναι, καὶ ὅπως
 ἢν τινὸς ὑμῶν τις ἐνδεῖσθαι νομίση—οὗ δ'
 ἂν ἐνδεὴς τυγχάνῃ ὢν.

1. δὲ ἤδη] Guelf. δὲ τὰ ἤδη Altorf.
 δὲ δὴ ἐδόκει αὐτῷ. Ceterum absoluta
 rerum bellicarum narratione intem-
 pestive mihi Xenophon ceptam de
 pacis artibus a Cyro institutis narra-
 tionem interpellare videtur inlerta
 demonstratio fati putida de re ca-
 stris et rebus minutis, quæ Poly-
 bium historicum magis decent.

ἀποδημεῖν] Deinceps Altorf. ἐαυτῷ
 inferit.

ἱκανὰ—ὢν] Juntina ἱκανοὺς, libri
 Brodæi et Altorf. ὅσων dant.

2. ἤδη καὶ] Ex Altorfino libro ἤδη
 adjuncti.

πολὺς στόλος ὢν] Guelf. πολύστο-
 λος ὢν ut Edd. pr.

καὶ πάλιν ἀνεσκευάζετο] Altorf. li-
 ber hæc verba omittit eorumque in
 loco ταχὺ δὲ posuit, quæ loco poste-
 riore deinde omittit.

δέοιτο] Juntina δεῖ, Guelf. δεῖοι.

ὑποζυγίοις δὲ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀριστεράν· καὶ τᾶλλα δὲ
 διετέτακτο, ὥστε εἰδέναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ χώραν καὶ
 4 μέτρῳ καὶ τόπῳ. Ὅταν δὲ ἀνασκευάζωνται, συντίθησι
 μὲν ἕκαστος σκεύη, οἷσπερ τέτακται χρῆσθαι, ἀνατί-
 θενται δὲ αὖ ἄλλοι ἐπὶ τὰ ὑποζύγια. ὥσθ' ἅμα μὲν
 πάντες ἔρχονται οἱ σκευαγωγοὶ ἐπὶ τὰ τεταγμένα ἄγειν,
 ἅμα δὲ πάντες ἀνατιθέασιν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἕκαστος.
 Οὕτω δὴ ὁ αὐτὸς χρόνος ἀρκεῖ μιᾷ τε σκηνῇ καὶ πάσαις
 5 ἀνηρῆσθαι. Ὡσαύτως δὲ οὕτως ἔχει καὶ περὶ κατα-
 σκευῆς. Καὶ περὶ τοῦ πεποιῆσθαι δὲ τὰ ἐπιτήδεια
 πάντα ἐν καιρῷ ὡσαύτως διατέτακται ἕκαστοις τὰ ποιη-
 τέα· καὶ διὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς χρόνος ἀρκεῖ ἐνὶ τε μέρει καὶ
 6 πᾶσι πεποιῆσθαι. Ὡσπερ δὲ οἱ περὶ τὰ ἐπιτήδεια
 θεράποντες χώραν εἶχον τὴν προσήκουσαν ἕκαστοι, οὕτω

3. καὶ τᾶλλα δὲ] Altorf. καὶ τὰ ἄλ-
 λα δὴ.

4. σκεύη, οἷσπερ] Quorum ipsi assi-
 gnatus est usus vertunt vulgo; quam
 versionem improbat Weiske, quo-
 niam de castris sit fermo movendis,
 et quod Xenophon simplicius τὰ
 ἑαυτοῦ σκεύη dixisset. Si οἷσπερ ad
 σκεύη spectet, tum pro χρῆσθαι desi-
 derari ἄγεσθαι vel simile verbum. sed
 ipse vir doctus mavult dativum com-
 modi esse et sensum efficit hunc:
*colligit quisque vasa illis, qui hoc mu-
 neris habent, ut asportent ad jumenta,*
videlicet ἀγεσθαι scribendo pro χρῆ-
σθαι. Verum hoc quominus probem
inventum, impedit sequens αὖ ἄλλοι.
 Igitur comparato altero membro,
 quod huic respondet, videndum num
 quid inde possit extundi, quo tollat-
 ur difficultas. In illo igitur τὰ τε-
 ταγμένα ἄγειν, quæ Weiske male in-
 terpretatur ad ea quæ sunt vehenda:
 respondent his οἷς τέτακται χρῆσθαι.
 Igitur unicuique generi fervorum et
 ministrorum exercitus suus vasorum
 et utensilium usus assignatus erat,
 quæ ad usum ille apportata explicat,
 et sub abitum iterum componit aliif-
 que asportanda tradit. συντίθησι σκεύη,
 componit vasa abiturus, quæ statim
 alius et quidem certus homo aufert

imponenda jumentis: interim eodem
 tempore (ἅμα) homo certus jumenta
 assignata certo vasorum generi, forte
 etiam tabernaculo et homini certo,
 adducit, οἱ σκευαγωγοὶ ἔρχονται ἐπὶ τὰ
 τεταγμένα ἄγειν, intellige ὑποζύγια:
 ita non opus cum Stephano legere
 ἐπὶ τὰ τὰ τεταγμένα ἄγειν; denique
 eodem interim tempore omnes calo-
 nes simul suis quique et certis ju-
 mentis imponit vasa sibi assignata,
 ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ scilicet ὑποζύγια: quod
 ipsum argumento esse potest, τὰ τε-
 ταγμένα ἄγειν item de jumentis intel-
 ligi debere.

ἀνατιθέασιν] Margo Steph. et Al-
 torf. ἐπιτιθέασιν. paulo antea ἐξάγειν
 pro ἄγειν Altorf.

5. ὡσαύτως δὲ οὕτως] Ita cum libro
 Gabr. et Altorf. Zeune. Vulgo δὲ
 abest.

ἐν καιρῷ ὡσαύτως] Stephanus h. l.
 ita distinguebat: κατασκευῆς, καὶ περὶ
 —ἐν καιρῷ ὡσαύτως γὰρ etc. negans
 græce dici ποιῆν τὰ ἐπιτήδεια de
 commeatu seu cibo parando; cui
 Zeune opponit πεποιημένον σῆτον iv. 5,
 1.

6. προσήκουσαν ἕκαστοι] Margo
 Steph. ἕκαστος. deinde ἐπ' ἀναμφι-
 σβήτητον dat Guelf. cum Edd. pr.

καὶ οἱ ὀπλοφόροι αὐτῶ ἐν τῇ στρατοπεδεύσει χώραν τε εἶχον, τὴν τῇ ὀπλίσει ἐκάστη ἐπιτηδείαν, καὶ ἤδεσαν ταύτην, ὅποια ἦν, καὶ εἰς ἀναμφισβήτητον πάντες κατεχωρίζοντο. Καλὸν μὲν οὖν ἠγεῖτο ὁ Κῦρος καὶ ἐν οἰκίᾳ εἶναι 7 ἐπιτηδεύματα τὴν εὐθημοσύνην· (ὅταν γὰρ τίς του δέηται, δῆλόν ἐστίν, ὅπου δεῖ ἐλθόντα λαβεῖν) πολὺ δὲ ἐτι κάλλιον ἐνόμιζε τὴν τῶν στρατιωτικῶν Φύλων εὐθημοσύνην εἶναι, ὅσῳ τε ὀξύτεροι οἱ καιροὶ τῶν εἰς τὰ πολεμικὰ χρήσεων, καὶ μείζῳ τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὑστεριζόντων ἐν αὐτοῖς· ἀπὸ δὲ τῶν ἐν καιρῷ παραγιγνομένων πλείστου ἄξια τὰ κτήματα εἴρα γιγνόμενα ἐν τοῖς πολεμικοῖς· διὰ ταῦτα οὖν καὶ ἐπεμέλετο ταύτης τῆς εὐθημοσύνης μάλιστα. Καὶ αὐτὸς μὲν δὴ πρῶτον ἑαυτὸν ἐν 8 μέσῳ κατετίθετο τοῦ στρατοπέδου, ὡς ταύτης τῆς χώρας ἐχυρωτάτης οὔσης· ἔπειτα δὲ τοὺς μὲν πιστοτάτους, ὡσπερ εἰώθει, περὶ ἑαυτὸν εἶχε, τούτων δὲ ἐν κύκλῳ ἐχομένους ἰππέας τ' εἶχε καὶ ἄρματηλάτας. Καὶ γὰρ 9 τούτους ἐχυρᾶς ἐνόμιζε χώρας δεῖσθαι, ὅτι, σὺν οἷς μάχονται ὀπλοῖς, οὐδὲν πρόχειρον ἔχοντες τούτων στρατοπεδεύονται, ἀλλὰ πολλοῦ χρόνου δέονται εἰς τὴν ἐξόπλισιν, εἰ μέλλουσι χρησίμως ἐξοίσειν. Ἐν δεξιᾷ δὲ καὶ ἐν 10

7. Καλὸν μὲν οὖν] Vulgatum καλὸν μὲν γὰρ ex Suida in εὐθημοσύνη correcti. *Perpulcrum sane* vertit Philelphus. Male Edd. pr. Bodl. Guelf. scriptum habent εὐθυμοσύνη, verum est in Altorf.

ὅταν γὰρ τίς] Margo Steph. ὡστε ἂν τις. Altorf. γὰρ omittit.

φύλων—εἶναι] Ita pro φυλῶν ex Budenfi et Altorf. libro Zeune. sequens εἶναι omittit Altorf.

τὰ κτήματα] Post ἄξια Stephanus ταῦτα inferuit, quod ipsum in margine Bodl. adscriptum legitur: ἄξια ταῦτα κτήματα Altorf. dat. atque ab iis, quæ præsto essent in tempore, vide-

bat in rebus bellicis plurimi facienda bona evenire vertit Camerarius. Mihi totus hic locus vitiosus videtur. Neque enim video quæ vel qui sint τὰ vel οἱ παραγιγνόμενα vel παραγιγνόμενοι; nec ἄξια κτήματα quæ γίνεσθαι dicantur græce, scio.

8. ἑαυτὸν ἐν μέσῳ] Altorf. ἐν μέσῳ ἑαυτὸν—οὔσης ἐχυρωτάτης—ἐχομένους ἰππέας τε εἶχε.

9. χρησίμως ἐξοίσειν] Libri Brodæi cum Altorf. χρ. ἔξιν, quod mihi unice verum videtur verbum. ἔξᾶγειν vertit Philelphus. In Guelf. a prima manu ὅτι οἷς μάχονται scriptum est.

ἀριστερᾷ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἰππέων πελτασταῖς χώρα
 ἦν· τοξοτῶν δὲ αὖ χώρα ἢ πρόσθεν ἦν καὶ ὀπίσθεν αὐ-
 11 τῷ τε καὶ τῶν ἰππέων. Ὀπλίτας δὲ καὶ τοὺς τὰ με-
 γάλα γέρρα ἔχοντας κύκλω πάντων εἶχεν, ὥσπερ τεί-
 χος· ὅπως καὶ, εἰ δεοί τι ἐνσκευάζεσθαι τοὺς ἰππέας,
 οἱ μονιμώτατοι πρόσθεν ὄντες παρέχοιεν αὐτοῖς ἀσφαλῆ
 12 τὴν καθόπλισιν. Ἐκάθευδον δὲ αὐτῶ ἐν τάξει, ὥσπερ
 οἱ ὀπλίται, οὕτω καὶ οἱ πελτασταὶ καὶ οἱ τοξόται· ὅπως
 καὶ ἐκ τῶν νυκτῶν, εἰ δεοί τι, ὥσπερ καὶ οἱ ὀπλίται
 παρεσκευασμένοι εἰσὶ παίειν τὸν εἰς χεῖρας ἰόντα, οὕτω
 καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ ἀκοντισταὶ, εἴ τινες προσίοιεν, ἐξ
 13 εἰσπίπτου ἀκοντίζοιεν καὶ τοξεύοιεν ὑπὲρ τῶν ὀπλιτῶν. Εἶ-
 χον δὲ καὶ σημεῖα πάντες οἱ ἄρχοντες ἐπὶ ταῖς σκηναῖς·
 οἱ δὲ ὑπηρεταί, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ σώφρονες
 ἴσασι μὲν καὶ τῶν πλείστων τὰς οἰκήσεις, μάλιστα δὲ
 τῶν ἐπικαιρίων, οὕτω καὶ τῶν ἐν τοῖς στρατοπέδοις τὰς τε
 χώρας, τὰς τῶν ἡγεμόνων, ἠπίσταντο οἱ Κύρου ὑπηρεταί,
 καὶ τὰ σημεῖα ἐγίνωσκον, ἀ ἐκάστοις ἦν· ὥστε, ὅτου
 δεοίτο Κύρος, οὐκ ἐζήτουν, ἀλλὰ τὴν συντομωτάτην ἐφ'
 14 ἑκάστον ἔφερον. Καὶ διὰ τὸ εἰλικρινῆ ἕκαστα εἶναι τὰ
 Φῦλα, πολὺ μᾶλλον ἦν δῆλα, καὶ ὅποτε τις εὐτακτοίη,
 καὶ εἴ τις μὴ πράττοι τὸ προσταττόμενον. Οὕτω δὲ

10. αὐτοῦ τε] Altorf. ἑαυτοῦ τε. de-
 inde ἰππων Junt. Guelf. paulo antea
 καὶ ἀριστερᾷ Guelf.

11. καὶ εἰ δεοί] Altorf. καὶ omisit ;
 deinde προσιόντες παρέχοιεν Philel.
 cum Guelf. postea ἐξόπλισιν Altorf.
 cum margine Steph. dat.

12. ὥσπερ οἱ] Altorf. ὥσπερ καὶ οἱ
 ὀπλίται οὕτως καὶ οἱ πελτ. unde vul-
 gatam οὕτω δὲ καὶ οἱ πελτ. correxi.
 Inutile δὲ omittit etiam liber Gabr.
 et cum eo Weiske.

ἐκ τῶν νυκτῶν] Altorf. cum Guelf.
 τῶν omittit. deinde δεοίτο Altorf. δεοίτο

σκευάσασθαι τοὺς ἰππέας refert margo
 Steph. postea χεῖρας ἐρχόμενον.

καὶ οἱ τοξόται] Hæc omittuntur in
 Junt. et Guelf. deinde προίοιεν Guelf.

13. καὶ ἐν ταῖς] Altorf. καὶ οἱ ἐν
 ταῖς.

καὶ τὰ σημεῖα—ἐκάστοις] Altorf.
 καὶ τὰ σημεῖα δέ. deinde cum margi-
 ne Steph. ἐκάστῳ dat.

δεοίτο Κύρος] Margo Steph. δεοίτο,
 Κύρον refert. Mihi εἴ του δεοίτο Κύρος
 magis placeret.

14. τὰ φύλα] Juntina et Guelf. ο-
 mittunt.

ἐχόντων, ἠγεῖτο, εἴ τις καὶ ἐπίθοιτο νυκτὸς ἢ ἡμέρας, ὡςπερ ἂν εἰς ἐνέδραν εἰς τὸ στρατόπεδον τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐμπίπτειν. Καὶ τὸ τακτικὸν δὲ εἶναι οὐ τοῦτο μόνον 15 ἠγεῖτο, εἴ τις ἐκτεῖναι Φάλαγγα εὐπόρως δύναιτο, ἢ βαθύναι, ἢ ἐκ κέρατος εἰς Φάλαγγα καταστήσαι, ἢ ἐκ δεξιᾶς, ἢ ἀριστερᾶς, ἢ ὀπίσθεν ἐπιφανέντων τῶν πολεμίων, ὀρθῶς ἐξελιξαι ἀλλὰ καὶ τὸ διασπᾶν, ὅποτε δέοι, τακτικὸν ἠγεῖτο, καὶ τὸ τιθέναι τὸ μέρος ἕκαστον, ὅπου μάλιστα ἐν ὠφελείᾳ ἂν εἴη, καὶ τὸ ταχύνειν δὲ, ὅπου φθάσαι δέοι, πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τακτικῶν ἀνδρῶν ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἐπεμελεῖτο τούτων πάντων ὁμοίως. Καὶ ἐν μὲν ταῖς πορείαις πρὸς τὸ συμπύπτον ἀεὶ 16 διατάττων ἵπορεύετο, ἐν δὲ τῇ στρατοπεδεύσει [ὡς] τὰ πολλὰ, ὡςπερ εἴρηται, κατεχώριζεν.

Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι γίνονται κατὰ τὴν Μηδικὴν, 17 τρέπεται ὁ Κῦρος πρὸς Κυαζάρην. Ἐπεὶ δὲ ἠσπάσαντο ἀλλήλους, πρῶτον μὲν [δὴ] ὁ Κῦρος εἶπε τῷ Κυαζάρει, ὅτι οἶκος αὐτῷ ἐξηρημένος εἴη ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀρχεῖα, ὅπως ἔχη, καὶ ὅταν ἐκεῖσε ἔλθῃ, ὡς εἰς οἰκεῖα κατάγεσθαι· ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλα δῶρα ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰ

Cyrus ad
Cyxarem
devertitur,
a quo filia
et Media,
dotis loco,
ei offertur.

καὶ ἐπίθοιτο] Copulam Ald. et Steph. omisit: deinde ἐπίθοιτο Juntina cum Guelf. ἐπιθεῖτο Ald. quod cum Castalione ex libro Brodæi, Bud. et Altorf. correxit Zeune.

εἰς τὸ στρατόπεδον] Altorf. ἐνέδραν ἐμπίπτειν τοὺς ἐπιτιθεμένους εἰς τὸ στρατόπεδον—οὐ μόνον τοῦτο ἠγεῖτο.

15. Φάλαγγα] Ita cum Stephano Altorf. liber pro Φάλαγγας dat, quod revocavit Zeune. articulum ante πολεμίων primus Steph. inferuit assentiente Altorf. libro.

τὸ διασπᾶν] Ex Altorf. τὸ inferui, et eodem auctore γε post τιθέναι vulgo positum omisi.

τακτικῶν] Philelpi liber et Guelf. πρακτικῶν. Sequens ὁμοίως Juntina et Guelf. referunt ad sequentia, po-

sita distinctione post πάντων.

16. [ὡς] τὰ πολλὰ] Altorfinus ὡς, quod seclusi velut ingratum propter sequens ὡςπερ, plane omittit.

17. γίνονται] Margo Steph. et Altorf. solemniter γίνοντο habet. Sed sequens τρέπεται magis congruit vulgatæ lectio. Altorf. etiam ἐπειδὴ δὲ dat.

πρῶτον μὲν [δὴ] ὁ] Seclusi, quod omittit Altorf. qui deinde οἶκος εἴη αὐτῷ ἐξηρ. ἐν Βαβυλῶνι.

ὡς εἰς οἰκεῖα] Ita cum Ald. Steph. libri Brodæi Altorf. et Phil. ὡς omittunt Junt. Guelf. οἰκίαν Altorf. οἶκος videtur esse domus regia, ἀρχεῖα officia palatina, eine Residenz mit einem Hofstaat.

- 18 καὶ καλά. Ὁ δὲ Κουαζάρης ταῦτα μὲν ἐδέξατο, προσέ-
πεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα, στέφανόν τε χρυσαῦν καὶ
ψέλλια φέρουσαν, καὶ στρεπτὸν, καὶ στολὴν Μηδικὴν ὡς
19 δυνατὸν καλλίστην. Καὶ ἡ μὲν δὴ παῖς ἑστεφάνου τὸν
Κῦρον· ὁ δὲ Κουαζάρης εἶπε, Δίδωμι δέ σοι, ἔφη, ὦ Κῦρε,
καὶ αὐτὴν ταύτην γυναῖκα, ἐμὴν οὔσαν θυγατέρα· καὶ ὁ
σὸς δὲ πατὴρ ἐγήμε τὴν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς θυγατέρα, ἐξ
ἧς σὺ ἐγένου· αὕτη δὲ ἐστίν, ἣν σὺ πολλάκις, παῖς ὢν,
ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα, ἐτιθηήσω· καὶ ὁπότε τις ἐρωτῶη
αὐτὴν, τίνι γαμοῖτο, ἔλεγεν, ὅτι Κύρω· ἐπιδίδωμι δὲ
αὐτῇ ἐγὼ [καὶ] Φερνὴν Μηδίαν [τὴν] πᾶσαν· οὐδὲ γάρ
20 ἐστὶ μοι ἄρῃην παῖς γνήσιος. Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ
Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ἄλλ', ὦ Κουαζάρη, τό τε γένος
ἐπαιῶ καὶ τὴν παῖδα καὶ τὰ δῶρα· βούλομαι δὲ, ἔφη,
σὺν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς ταῦτά σοι
συναινέσαι. Εἶπε μὲν οὕτως ὁ Κῦρος· ὅμως δὲ τῇ
παιδί πάντα ἐδωρήσατο, ὅποσα ᾔετο καὶ τῷ Κουαζάρει
χαριεῖσθαι. Ταῦτα δὲ ποιήσας, εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.
- 21 Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὀρίοις ἐγένετο πορευόμενος,
τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ σὺν
τοῖς φίλοις εἰς τὴν πόλιν ἐπορεύετο, ἱερεῖα μὲν ἄγων, ὡς
πᾶσι Πέρσαις ἰκανὰ θύειν τε καὶ ἐστιᾶσθαι· δῶρα δὲ
ἦγεν, οἷα μὲν ἔπρεπε τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς
ἄλλοις φίλοις, οἷα δὲ ἔπρεπεν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς

Cambyſis
auctoritate
pacta fiunt
jurata inter
Perſas Cy-
rumque de
regno Per-
ſico.

18. ἐδέξατο] Ita Ald. et Steph. ἐδέ-
χετο Junt. et Guelf.

ψέλλια] Ald. Junt. Guelf. ψέλλια.

19. δέ σοι, ἔφη] Ex Zonara, Guelf.
et Altorf. ἔφη Zeune addidit.

καὶ αὐτὴν] Intellige ταῦτα τὰ δῶρα,
munera a filia allata, et ipsam filiam
meam: θυγατέρα οὔσαν ἐμὴν habet
Zonaras ordine mutato verborum.

σὺν πολλάκις] Altorf. transponit
verba πολλάκις σὺ. deinde ἐγὼ αὐτὴν

Φερνὴν Μηδίαν πᾶσαν. quo auctore καὶ
et τὴν seclufi.

20. καὶ τὰ δῶρα] Articulum ex
Zonara adjecit Zeune. deinde Altorf.
τοῦ πατρὸς καὶ τῇ τῆς μητρὸς γνώμῃ.
καὶ τῷ] Junt. et Guelf. omitunt;
iidem libri χαρίζεσθαι.

21. τοῖς Περσῶν] Articulum ex
Guelf. Junt. Altorf. et Zonara addi-
dit Zeune.

ἄλλοις φίλοις] Guelf. φ. ἄλλοις. de-

γεραιτέροις καὶ τοῖς ὁμοτίμοις πᾶσιν· ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσι Πέρσαις καὶ Περσίσιν, ὅσα περ καὶ νῦν ἐτι δίδωσιν, ὅταν περ ἀφίκηται βασιλεὺς εἰς Πέρσας. Ἐκ δὲ τούτου συν-22 ἔλεξε Καμβύσης τοὺς γεραιτέρους Περσῶν καὶ τὰς ἀρχάς, ὅπερ τῶν μεγίστων κύριοί εἰσι· παρεκάλεσε δὲ καὶ Κῦρον, καὶ ἔλεξε τοιάδε.

Ἄνδρες Πέρσαι, καὶ σὺ, ᾧ Κῦρε, ἐγὼ ἀμφοτέροις ὑμῖν εἰκότως εὖνους εἰμί· ὑμῶν μὲν γὰρ βασιλεύω· σὺ δὲ, ᾧ παῖ Κῦρε, παῖς ἐμὸς εἶ. Δίκαιος οὖν εἰμί, ὅσα γιγνώσκειν δοκῶ ἀγαθὰ ἀμφοτέροις, ταῦτα εἰς τὸ μέσον λέγειν. Τὰ μὲν γὰρ παρελθόντα ὑμεῖς μὲν Κῦρον ἡ-23 ζήσατε, στράτευμα δόντες, καὶ ἄρχοντα τούτου αὐτὸν καταστήσαντες· Κῦρος δὲ, ἡγούμενος τούτου, σὺν θεοῖς εὐκλεεῖς μὲν ὑμᾶς, ᾧ Πέρσαι, ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐποίησεν, ἐντίμους δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάσῃ· τῶν δὲ συστρατευσαμένων αὐτῷ τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ πεπλούτικε, τοῖς δὲ πολλοῖς μισθὸν καὶ τροφὴν παρεσκεύακεν· ἵππικὸν δὲ καταστήσας Περσῶν, πεποίηκε Πέρσαις καὶ πεδίων εἶναι μετουσίαν. Ἦν μὲν οὖν καὶ τολοιπὸν οὕτω γιγνώσκητε, 24 πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἴτιοι ἀλλήλοις ἔσεσθε· εἰ δὲ ἢ

incipit ταῖς ante ἀρχαῖς Junt. Guelf. et Zonaras omittit: contra Altorf. addit articulum τοῖς ante γεραιτέροις, quem sequor. ante ὁμοτίμοις vero additum πᾶς articulum postulat.

ἐτι δίδωσιν] Contra adventanti regi munera etiam Persæ singuli offerebant, narrante Æliano V. H. i. 31, 32, 33.

ἀφίκηται εἰς Πέρσας] Regiam enim Babylone sedem frequentius habitabat, quam pro anni tempestatibus cum Sufis et Ecbatanis permutabat rex Persarum.

22. παῖ Κῦρε] Ex Codd. Budensii, Altorf. Brodæi, Philelphi et margine Steph. παῖ adfcivi.

23. τὰ μὲν γὰρ] Intellige κατὰ τὰ παρὰ. deinde ὑμῖς μὲν γὰρ Altorf.

postea σὺν τοῖς θεοῖς.

αὐτῷ τοῖς] Pronomen Junt. et Guelf. omittunt.

καὶ πεπλούτικε] Edd. veterum et Guelf. lectionem καὶ πεπλούτικε Brodæus mutari voluit in καταπεπλούτικε. Mihi etiam καταπεπλούτικε magis placeret.

ἵππικὸν δὲ] Castalio καὶ ἵππικὸν καταστ. dedit.

μετουσίαν] Equitatus campos desiderat: Persia autem montuosa equitatum seu ἵπποτροφίαν non admittebat. Ad possessionem igitur et dominium campestrium imperii Persici regionum admissi Persæ recte dicuntur a Cyro, qui primus equitatum Persarum instituit.

σὺ, ὦ Κύρε, ἐπαρθεῖς ταῖς παρούσαις τύχαις, ἐπιχειρήσεις καὶ Περσῶν ἄρχειν ἐπὶ πλεονεξία, ὡς περ τῶν ἄλλων, ἢ ὑμεῖς, ὦ πολῖται, Φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνάμεως, καταλύειν πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, εὐ ἴστε, ὅτι ἐμποδῶν ἀλλήλοις πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔσεσθε.

25 Ὡς οὖν μὴ ταῦτα γίγνηται, ἀλλὰ τὰ γαθὰ, ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, θύσαντας ὑμᾶς κοινῇ, καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυραμένους συνθέσθαι, σὲ μὲν, ὦ Κύρε, ἢν τις ἢ ἐπιστρατεύηται χώρα Περσίδι, ἢ Περσῶν νόμους διασπᾶν πειράται, βοηθήσειν παντὶ σθένει· ὑμᾶς δὲ, ὦ Πέρσαι, ἢν τις ἢ ἀρχῆς Κύρον ἐπιχειρῆ καταπαύειν, ἢ ἀφίστασθαι τις τῶν ὑποχειρίων, βοηθήσειν καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κύρῳ, καθ' ὅτι ἂν ἐπαγγέλλῃ. Καὶ ἕως μὲν ἂν ἐγὼ ζῶ, ἐμὴ γίγνεται ἢ ἐν Πέρσαις βασιλεία· ὅταν δὲ ἐγὼ τελευτήσω, δῆλον, ὅτι Κύρου, εἰ ζῆ. Καὶ ὅταν μὲν οὗτος ἀφίκηται εἰς Πέρσας, ὅσῳ ἂν ὑμῖν ἔχοι, τοῦτον θύειν τὰ ἱερά ὑπὲρ ὑμῶν, ἄπερ νῦν ἐγὼ θύω· ὅταν δὲ οὗτος ἐκδήμος ἦ, καλῶς ἂν οἶμαι ὑμῖν ἔχειν, εἰ ἐκ τοῦ γένους, ὅς ἂν δοκῆ ὑμῖν ἀριστος εἶναι, οὗτος τὰ τῶν θεῶν

24. σὺ, ὦ Κύρε] Altorf. σὺ, Κύρε.

ἐπὶ πλεονεξία] Ut sis meliore conditione, ut solus imperes Persis, neglecta auctoritate τῶν γεραιτέρων καὶ ἀρχῶν, de quibus sectio 22. loquitur. Noster Memor. i. 6, 12. οὐκ ἔξαπατῆς ἐπὶ πλεονεξία. Historiæ græcæ iii. 5, 15. ὅτι ἡ Λακεδαιμονίαν πλεονεξία πολὺ ἐκαταλυτωτέρα ἰστί τῆς ὑμετέρας γενομένης ἀρχῆς.

25. ὑμᾶς κοινῇ] Bodl. ἡμᾶς cum Altorf. quod Leoncl. interpretatus est.

συνθίσθαι] Exemplum ejusmodi pacti jurati inter Ephoros nomine civitatis et reges Lacedæmoniorum quovis mense facti ex Nostri Republ. Laced. c. xv. sect. 7. posuit Zeune.

ἢν τις ἢ] Disjunctivam cum Castalione, Philelpho, Stephano et Leoncl.

retractam ita collocavit Zeune; antea post ἐπίσται posita legebatur. Altorf. plane omittit. Sequens διασπᾶν τοὺς νόμους si bene habet, ductum est ex phrasi τὸ ἀχύρωμα διασπᾶν vallo perrupto exire, quo utitur noster Hellen. iii. 2, 3. et iv. 4, 10. Polybius ii. 69. τὰ προσηχίσματα δ. dixit. Altorf. ἀνασπᾶν dat.

ὅτι ἂν ἐπαγγέλλῃ] Post ἂν Brodæus οὗτος addi voluit, quod facit Altorfinus liber.

26. γίγνεται] Ita cum libro Brodæi pro γίγνηται scripsi. Vulgatum intellecto ἂν elegantius et modestia Cambysis dignius censebat Zeune.

ὑμῖν ἔχοι] Altorf. ὑμῖν ἔχειν. cogitasse librarius videtur sequens οἶμαι ὑμῖν ἔχειν, ubi sequens εἰ omisit Altorf.

ἐπιτελοίη. Ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου, συνέδοξε Κύρω 27
 τε καὶ τοῖς Περσῶν τέλεσι· καὶ συνθέμενοι ταῦτα τότε,
 καὶ Θεοὺς ἐπιμαρτυράμενοι, οὕτω καὶ νῦν ἔτι διαμένουσι
 ποιοῦντες πρὸς ἀλλήλους Πέρσαι τε καὶ βασιλεύς. Τού-
 των δὲ πρᾶχθέντων, ἀπῆει ὁ Κύρος.

Ὡς δ' ἀπιῶν ἐγένετο ἐν Μήδοις, συνδόξαν τῷ πατρὶ 28
 καὶ τῇ μητρὶ, γαμῆ τὴν Κυαζάρου θυγατέρα, ἧς ἔτι καὶ
 νῦν λόγος ὡς παγκάλου γενομένης. (Ἐνιοὶ δὲ τῶν λο-
 γοποιῶν λέγουσιν, ὡς τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν ἐγήμεν·
 ἀλλὰ γραῦς ἂν καὶ παντάπασιν ἦν ἡ παῖς.) Γήμας δὲ,
 εὐθύς ἔχων ἀνεζεύγνυεν.

Cyaxaris fi-
 liam ducit
 uxorem
 Cyrus.

CAP. VI.

ΕΠΕΙ δ' ἐν Βαβυλῶνι ἦν, ἐδόκει αὐτῷ σατράπας ἤδη Satrapas
 πᾶμπειν ἐπὶ τὰ κατεστραμμένα ἔθνη. Τοὺς μέντοι ἐν
 ταῖς ἀκραῖς Φρουράρχους, καὶ τοὺς χιλιάρχους τῶν
 κατὰ τὴν χώραν φυλάκων οὐκ ἄλλου ἢ ἑαυτοῦ ἐβούλετο
 ἀκούειν· ταῦτα δὲ προεωρᾶτο, ἐννοῶν, ὅπως, εἴ τις τῶν
 dat, quæ

ἐπιτελοίη] Ita cum Altorf. libro
 scripsi pro ἀποτελοίη.

27. ταῦτα τότε] Altorf. τότε ταῦτα
 dat.

καὶ νῦν ἔτι.] Ideo rex semel faltem
 proficiscebatur in Persiam: quod tam-
 en facere neglexit Ochus, narrante
 Plutarcho in Alexandro.

τούτων δὲ] Altorf. Τούτων τότε dat.

28. καὶ τῇ μητρὶ] Hæc omittunt
 Juntina, Guelf. Zonaras: cf. sectio
 20.

Κυαζάρου] Zeune Κυαζάρους corre-
 xit ex i. 6, 9.

ἧς ἔτι.] Intellige περὶ ἧς ἔτι cum
 Zeunio. ὁ λόγος Altorf.

λογοποιῶν] Sunt historici, ut mo-
 net etiam Harpocration. Dissensum
 Ctesiae apud Photium et Herodoti ii.
 i. iii. 2. annotavit Zeune. Mallem
 annotationem hanc omisisset Xeno-
 phon. Quod si enim de conjugio
 Cyri dubitatum fuit, qua veri specie

potuit Xenophon tanquam vera no-
 bis et certa venditare quæ hucusque
 narravit?

ἀδελφὴν] Amytin Aftyagis filiam
 Spitamæ cuidam nuptam, narrante
 Ctesia.

ἦν ἡ παῖς] Margo Leoncl. lectio-
 nem ἦν οὐ παῖς nullo modo tolerabi-
 lem et dubiæ originis præbet. ἡ παῖς,
 intellecto μάλλον malebat Weiske.
 Est in comparatione ἡ παῖς cum an-
 tecedente γραῦς oxymorum, quod
 dubito an quæsierit Xenophon. Phil-
 elphus verba ἡ παῖς omisit: ἦν ἀπαις
 malebat Muretus legi.

1. σατράπας] Herodotus iii. 89. a
 Dario Hystaspis viginti fatrapias in-
 stitutas fuisse et rem tributariam de-
 scriptam narrat.

Φρουράρχους] Liber Brodæi φυλάρ-
 χους.

ἀκούειν] i. e. ὑπακούειν, obedire.
 paulo antea αὐτοῦ Altorf.

apud ipsum
in urbe ob-
tinet.

σατραπῶν ὑπὸ πλούτου καὶ πλήθους ἀνθρώπων ἐξυβρί-
σειε, καὶ ἐπιχειρήσειε μὴ πείθεσθαι, εὐθύς ἀντιπάλους
2 ἔχοι ἐν τῇ χώρᾳ. Ταῦτ' οὖν βουλόμενος πρᾶξαι, ἔγνω
συγκαλέσαι πρῶτον τοὺς ἐπικαιρίους, καὶ προειπεῖν,
ὅπως εἰδέειν, ἐφ' οἷς ἴασιν ἰόντες· ἐνόμιζε γὰρ, οὕτω ῥά-
διον φέρειν ἂν αὐτούς. Ἐπεὶ δὲ κατασταίῃ τις ἄρχων,
καὶ αἰσθάνοιτο ταῦτα, χαλεπῶς ἂν ἐδόκουν αὐτῷ φέρειν,
3 νομίζοντες δι' ἑαυτῶν ἀπιστίαν ταῦτα γενέσθαι. Οὕτω
δὴ συλλέξας, λέγει αὐτοῖς τοιάδε·

Ἄνδρες Φίλοι, εἰσὶν ἡμῖν ἐν ταῖς κατεστραμμέναις
πόλεσι Φρουροὶ καὶ Φρούραρχοι, οὓς τότε κατελίπομεν·
καὶ τούτοις ἐγὼ προστάξας ἀπῆλθον, ἄλλο μὲν οὐδὲν
πολυπραγμονεῖν, τὰ δὲ τείχη διασώζειν. Τούτους μὲν
οὖν οὐ παύσω τῆς ἀρχῆς, ἐπεὶ καλῶς διαπεφυλάκασι
τὰ προσταχθέντα· ἄλλους δὲ σατράπας πέμψαι μοι
δοκεῖ, οἵτινες ἄρξουσι τῶν ἐνοικούντων, καὶ τὸν δασμὸν
λαμβάνοντες τοῖς τε Φρουροῖς δώσουσι μισθὸν, καὶ ἄλλο
4 τελέσουσιν, ὅ τι ἂν δεῖ. Δοκεῖ δέ μοι καὶ τῶν ἐνθάδε
μενόντων ὑμῶν, οἷς ἂν ἐγὼ πράγματα παρέχω, πέμπων
πράξοντάς τι ἐπὶ ταῦτα τὰ ἔθνη, χώρας γενέσθαι καὶ

ἀντιπάλους] Juntina et Guelf. ἀντι-
πάλους. Budensis et Altorf. ἀντίπα-
λα, Bodl. et margo Steph. ἀντίπαλον.
ἔχοιεν τὴν χώραν. Altorf. ἐν τῇ χώρᾳ
ἔχοι.

2. εἰδέειν] Edd. veteres εἰδοῖεν: de-
inceps cum Guelf. ἴασιν habent. ἴα-
σιν Altorf. quocum οἱ ante ἰόντες πο-
situm vulgo delevis.

ῥάδιον] Margo Leoncl. et Steph.
ῥάον habet; ἂν Aldina omisit. ἂν ῥάον
φέρειν αὐτούς Altorf.

δι' ἑαυτῶν] Altorf. δι' αὐτὴν αὐτῶν
ἀπιστίαν ταῦτα γίνεσθαι.

3. πόλεσι φρουροὶ καὶ] Hæc Altorf.
omisit.

ἄλλο οὐδὲν—τὰ δεῖ] Solennius se-
queretur ἢ τὰ. Altorf. οὐδὲν omittit.

ἄλλους σατράπας] Alios nomine et

munere satraparum ornatos mittam.

φρουροῖς] Margo Steph. πρῶτοις
φρουροῖς habet, quod est in Altorf.
Officia satraparum et ὑπάρχων feu
οικονόμων diu separata manserunt, de-
mum in cognatis et consanguineis
regiis conjuncta sæpe. Cf. Heeren
Ideen etc. tom. ii. p. 469.

καὶ ἄλλο] Altorf. ἄλλως a prima
manu scriptum habet.

4. τῶν ἐνθάδε μενόντων ὑμῶν] Ante
pronomem μενόντων addit Brodæi li-
ber et Altorf.

παρέχω] Margo Steph. cum Al-
torf. παρέχων πέμπω. Guelf. deinceps
ἔθνη ταῦτα.

χώρας γενέσθαι] Vulgatum χώρας
γε νέμεισθαι, qui defendit Zeune, in-
telligi δεῖν censet: sed γε quid sibi in

οἴκους ἐκεῖ ὅπως δασμοφορῆται αὐτοῖς δεῦρο, ὅταν τε ἴωσιν ἐκεῖσε, εἰς οἰκεῖα ἔχωσι κατάγεσθαι. Ταῦτα 5 εἶπε, καὶ ἔδωκε πολλοῖς τῶν φίλων κατὰ πάσας τὰς καταστραφείσας πόλεις οἴκους, καὶ ὑπηκόους· καὶ νῦν ἔτι εἰς τοῖς ἀπογόνους τῶν τότε λαβόντων αἱ χῶραι καταμένουσαι, ἄλλαι ἐν ἄλλῃ γῆ· αὐτοὶ δὲ οἰκοῦσι παρὰ βασιλεῖ. Δεῖ δὲ, ἔφη, τοὺς ἰόντας σατράπας ἐπὶ ταύ- 6 τας τὰς χῶρας, τοιοῦτους ἡμᾶς σκοπεῖν, οἵτινες, ὅτι ἂν ἐν τῇ γῆ ἐκάστη καλὸν ἢ ἀγαθὸν ἦ, μεμνήσονται καὶ δεῦρο ἀποπέμπειν· ὡς μετέχωμεν καὶ οἱ ἐνθάδε ὄντες τῶν πανταχοῦ γιγνομένων ἀγαθῶν· καὶ γὰρ, ἦν τί που δεινὸν γίγνηται, ἡμῖν ἔσται ἀμυντέον. Ταῦτ' εἰπὼν, τότε 7 μὲν ἔπαυσε τὸν λόγον· ἔπειτα δὲ, οὓς ἐγίγνωσκε τῶν φίλων ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἐπιθυμοῦντας ἰεῖναι, ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς δοκοῦντας ἐπιτηδειοτάτους εἶναι, ἔπεμπε σατράπας εἰς Ἀραβίαν μὲν Μεγάβυζον· εἰς Καππαδοκίαν δὲ Ἀρταβάταν· εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν μεγάλην Ἀρτακά-

hoc loco velit, docere omisit. Quare lectionem Junt. Altorf. et Guelf. adscivi. Ceterum intelligi, qui sectione 16. ἔφοδο dicantur, monuit Zeune.

δασμοφορῆται] Edd. veteres δασμοφορεῖται, Brodæi liber δασμοφορεῖτε. deinceps τε ex Philelpho et Guelf. addidit Zeune; et Altorf. δασμοφορήτετε habet. postea καὶ ὅταν τε annotavit Brodæus, quod est in Altorfino libro.

5. καὶ ὑπηκόους] Omittit hæc cum Junt. Guelf. Est pro χῶραν dictum; nisi cum Altorf. χῶρας malis legere pro πόλεις.

καὶ νῦν ἔτι] Junt. Guelf. καὶ νῦν εἰσὶν ἐπί. Aldina ἔτι καὶ νῦν εἰσί. Steph. καὶ ἔτι νῦν εἰσί. Altorf. καὶ νῦν ἔτι εἰσίν.

6. ἡμᾶς σκοπεῖν] Ita cum Edd. primis, Camer. libro, Philelphi et Guelf. Zeune; ἡμᾶς dedit Stephanus. E-

quidem hæc duo verba vitiosa esse cenfeo; nec justa structura reliquis conjuncta esse video. Græce vix dicitur δεῖ σκοπεῖν ἡμᾶς τοὺς ἰόντας σατράπας τοιοῦτους, οἵτινες μεμνήσονται πέμπειν. Expectabam δεῖ δὲ τοὺς ἰόντας σατ. ἐπὶ τ. τ. χ. τοιοῦτους εἶναι, οἵτινες.

ἀγαθὸν ἦ] Postremum verbum omisit Altorf. liber; deinde idem μετέχομεν.

καὶ γὰρ, ἦν] Weiske Atticismum postulare cenlebat, ut καὶ inferatur ante δεινὸν aut ante ἀμυντέον.

7. ἔπαυσε] Altorf. ἔπαυσε—ἐπιτηδειοτάτους δοκοῦντας εἶναι.

Μεγάβυζον] Ita cum Camerarii interpretatione et Philelphi, margo Leoncl. et Guelf. cum quibus facit Altorf. liber, dedit Zeune auctore Hemsterhusio ad Lucianum: vulgatum Μεγάβυζον, alibi non reperitum, revocavit Weiske.

μαν· εἰς Λυδίαν δὲ καὶ Ἰωνίαν Χρυσάνταν· εἰς Καρίαν
 δὲ Ἀδούσιον, ὅνπερ ἤτοῦντο· εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν παρ' Ἐλ-
 8 λήσποντον καὶ Αἰολίδα Φαρνοῦχον. Κιλικίας δὲ καὶ
 Κύπρου καὶ Παφλαγόνων οὐκ ἔπεμψε Πέρσας σατρά-
 πας, ὅτι ἐκόντες ἐδόκουν αὐτῷ συστρατεύεσθαι ἐπὶ Βα-
 βυλῶνα· δασμοὺς μέντοι συνέταξεν ἀποφέρειν καὶ τού-
 9 τους. Ὡς δὲ τότε Κῦρος κατεστήσατο, οὕτως ἔτι καὶ
 νῦν βασιλέως εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς ἄκραις Φυλακαὶ, καὶ οἱ
 χιλίαρχοι τῶν Φυλάκων ἐκ βασιλέως εἰσὶ καθεστη-
 10 κότες, καὶ παρὰ βασιλεῖ ἀπογεγραμμένοι. Προεῖπε δὲ
 πᾶσι τοῖς ἐκπεμπομένοις σατράπαις, ὅσα [δυνατὸν] ἐώ-
 ρων ποιῶντα ἑαυτὸν, πάντα μιμῆσθαι· πρῶτον μὲν ἰπ-
 πέας καθιστάναι ἐκ τῶν συνεπομένων Περσῶν καὶ συμ-
 μάχων, καὶ ἀρματηλάτας· ὅποσοι δ' ἂν γῆν καὶ ἀρχεῖα
 λάβωσιν, ἀναγκάζειν τούτους ἐπὶ θύρας ἰέναι, καὶ σω-
 φροσύνης ἐπιμελουμένους, παρέχειν ἑαυτοὺς τῷ σατράπῃ
 χρῆσθαι, ἣν τι δέχεται· παιδεύειν δὲ καὶ τοὺς γιγνομέ-

Λυδίαν] Hanc pro Λυκίαν ex libris Brodæi Philel. Budensi et Altorf. dedit Zeune.

Ἀδούσιον, ὅνπερ ἤτοῦντο] Ald. et Steph. Καδούσιον ὡςπερ ἤτουν. Ex Guelf. cum quo facit Altorf. Ἀδούσιον præeunte Hutchinsono recepit Zeune; ὅνπερ cum libris Brodæi, Guelf. et Altorf. deinceps καὶ interfert cum Zeunio Weiske et Philelphi versione et margine Stephani: postea ἤτοῦντο libri Brodæi et Altorf. Cf. vii. 4, 7.

8. ἐδόκουν αὐτῷ] Altorf. αὐτῷ omittit cum Junt. et Guelf. deinde ἔταξεν Altorf.

9. ταῖς ἄκραις] Articulum omisit Altorf. sequens φυλάκων pro φυλακῶν de meo dedi; supra enim fecit. i. ita Altorf. liber pro φυλακῶν scriptum retētus habet.

ἀπογεγραμμένοι] In catalogo scripti ut libro vi. 2, 36. interpretatur Zeune. Verum dubitatio mihi fu-

pereff, annon satraparum nomina etiam scripta in catalogo manebant apud regem Persarum. Quodsi satraparum dignitas fuit perpetua et hereditate ad filios perveniebat, tum minor nomenclum fortasse sed eadem personarum varietas aderat memoria affervanda.

10. ὅσα [δυνατὸν] ἐώρων] Leonclavii emendationem ὡς δυνατὸν ὅσα ἐώρων cum Welfio, Hutchinsono et Zeunio recepit Weiske. Liber Gabr. ὅσα ἐώρων ποιῶντα ἑαυτὸν. Altorf. ὅσα ἑαυτὸν ἐώρων ποιῶντα. Igitur vocabulum inutile δυνατὸν seclusi. Aldina et Steph. αὐτὸν dant.

συνεπομένων] Guelf. συνεπισπωμένων, sed corrector fecit συνεπισπομένων ut vii. 1, 32.

τοὺς γιγνομένους] Altorf. et Brodæi liber τοὺς ἐπιγιγνομένους. deinde παρ' ἑαυτῷ — ἐπὶ θήραν. unde articulum τὴν seclusi.

vous παῖδας ἐπὶ θύρας, ὥσπερ παρ' αὐτῶ· ἐξάγειν δὲ ἐπὶ [τὴν] θύραν τὸν σατράπην τοὺς ἀπὸ θυρῶν, καὶ ἀσχεῖν αὐτὸν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῶ τὰ πολεμικά. Ὅς 11 δὲ ἂν ἐμοὶ, ἔφη, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως πλείστα μὲν ἄρματα, πλείστους δὲ καὶ ἀρίστους ἰππέας ἀποδεικνύη, τοῦτον ἐγὼ, ὡς ἀγαθὸν σύμμαχον καὶ ὡς ἀγαθὸν συμφύλακα Πέρσαις τε καὶ ἐμοὶ τῆς ἀρχῆς, τιμήσω. Ἔστων δὲ παρ' ὑμῖν καὶ ἔδραις, ὥσπερ παρ' ἐμοὶ, οἱ ἀρίστοι προτετιμημένοι· καὶ τράπεζα, ὥσπερ ἡ ἐμῇ, τρέφουσα μὲν πρῶτον τοὺς οἰκέτας, ἔπειτα δὲ καὶ ὡς φίλοις μεταδιδόναί ἱκανῶς κεκοσμημένη, καὶ ὡς τὸν καλόν τι ποιοῦντα καθ' ἡμέραν ἐπιγεραίρειν. Κτᾶσθε δὲ καὶ παραδείσους, καὶ θηρία τρέφετε, καὶ μήτε 12 αὐτοὶ ποτε ἄπονοι σῖτον παράθεσθε, μήτε ἵπποις ἀγυμνάστοις χόρτον ἐμβάλλετε· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην ἐγὼ, εἰς ὧν, ἀνθρωπίνῃ ἀρετῇ τὰ πάντων ὑμῶν ἀγαθὰ διασώζειν, ἀλλὰ δεῖ ἐμὲ μὲν, ἀγαθὸν ὄντα, σὺν ἀγαθοῖς τοῖς παρ' ἐμοῦ ὑμῖν ἐπικούρον εἶναι· ὑμᾶς δὲ ὁμοίως αὐτοὺς, ἀγαθοὺς ὄντας, σὺν ἀγαθοῖς τοῖς μεθ' ὑμῶν ἐμοὶ συμμαχούς εἶναι. Βουλοίμην δὲ ἂν ὑμᾶς 13

αὐτὸν τε] Ita Steph. cum Altorf. pro αὐτὸν Edd. pr. et Guelf.

11. ὅς δ' ἂν ἐμοὶ] Pronomen ἐμοὶ omittit Altorf. liber.

ἔστων] Ita pro ἔστωσαν Budensis et Altorf. liber.

ἔδραις] Edd. pr. Guelf. ἔδραι, ὥσπερ παρ' ἐμοὶ, οἱ ἀρίστοι προτετιμημένοι. ubi ex Stephani, Leonclavii et Mureti correctione ἔδραις repofuit Hutchinsonfon. Budensis et Altorf. libri scripturam ἔδραι—προτετιμημένοις omiffis verbis οἱ ἀρίστοι prætulit cum Zeunio Weiske, eamque Camerarius vertit: *habeant apud vos etiam sessiones—honorati præ ceteris.* At græce dicendum erat ita ἔστων προεδραίας τοῖς

προτετιμημένοις: præterea Stephanus sic desiderabat articulum participio præmissum: denique sic est fact. 14. οἱ ἀρίστοι τῶν παρόντων ἔδραις προτετιμημένοι.

καὶ τράπεζα] Intellige ἔστω παρ' ὑμῖν. Sequens ἐπιγεραίρειν quam vim habeat adjuncta præpositione peculiarem, non intelligo.

12. Κτᾶσθε δὲ καὶ] Altorf. liber δὲ omittit. sequens ἄπονοι pro ἄντι πόνου idem dedit liber.

παραδείσει] Junt. Guelf. παραδείσει, quod defendit Abresch. ad Thucyd. p. 47. deinde ἂν ante δυναίμην. omittit Altorf. post ἀνθρωπίνῃ malim γε additum.

καὶ τοῦτο κατανοῆσαι, ὅτι τούτων, ὧν νῦν ὑμῖν παρακε-
λεύομαι, οὐδὲν τοῖς δούλοις προστάττω· ἀλλ' ὑμᾶς Φημί
χρῆναι ποιεῖν, ταῦτα καὶ αὐτὸς πειρῶμαι πάντα πράτ-
τειν· Ὡσπερ δὲ ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι, οὕτω
καὶ ὑμεῖς τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀρχὰς ἔχοντας μιμεῖσθαι ὑμᾶς
διδάσκετε.

- 14 Ταῦτα δὲ Κύρου οὕτω τότε τάξαντος, ἔτι καὶ νῦν τῷ
αὐτῷ τρόπῳ πᾶσαι μὲν αἱ ὑπὸ βασιλεῖ Φυλακαὶ ὁμοίως
φυλάττονται, πᾶσαι δὲ αἱ τῶν ἀρχόντων θύραι ὁμοίως
θεραπεύονται, πάντες δὲ οἱ οἴκοι καὶ μεγάλοι καὶ μι-
κροὶ ὁμοίως οἰκοῦνται· πᾶσι δὲ οἱ ἀριστοὶ ὁμοίως τῶν
παρόντων ἔδραις προτετίμηνται, πᾶσαι δὲ αἱ πορεῖαι συν-
τεταγμέναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσὶ, πᾶσι δὲ συγκε-
15 Φαλαιοῦνται πολλαὶ πράξεις ὀλίγοις ἐπιστάταις. Ταῦτα
δὲ εἰπὼν, ὡς χρῆ ποιεῖν ἐκάστους, καὶ δύναμιν ἐκάστῃ
προσθεῖς, ἐξέπεμπε, καὶ προεῖπεν ἅπασιν παρασκευάζε-
σθαι, ὡς εἰς νέωτα στρατείας ἐσομένης, καὶ ἐπιδείξεως
ἀνδρῶν καὶ ὀπλων καὶ ἵππων καὶ ἀρμάτων.

- 16 Κατενοήσαμεν δὲ καὶ τοῦτο ὅτι Κύρου κατὰρξαντος,
Legatos in-
stituit, qui
cum exer-
citu pro-
ὡς Φασι, καὶ νῦν ἔτι διαμένει· ἐφοδεύει γὰρ ἀνὴρ κατ'
ἐνιαυτὸν ἀεὶ στράτευμα ἔχων· ὃς, ἦν μὲν τις τῶν σατρα-

13. τούτων, ὧν] Altorf. τούτων ὄν-
των, ὧν. sequens πάντα omittunt
Edd. pr. et Guelf.

ἀρχὰς] Margo Steph. et Altorf.
ἀρχαία dant. Cf. fecht. 10.

14. καὶ μικροὶ] Guelf. pro μικροὶ
dedit.

πᾶσι δὲ οἱ ἀριστοὶ] Brodæi libri πάν-
τες δὲ οἱ ἀριστοὶ, quam cum Stephano
probavit Weiske. sequens ὁμοίως post
ἀριστοὶ ex libris Brodæi, Budensii et
Altorf. recte inferuit Zeune.

αἱ πορεῖαι—αὐτὸν τρόπον] Qui scilicet
cap. v. fecht. 1—16. describitur.

πᾶσι δὲ] Altorf. πᾶσαι δέ. deinde

libri Brodæi et Altorf. εἰς ὀλίγους ἐπι-
στάτας. Cf. supra viii. 1, 15.

15. Ταῦτα δ' εἰπὼν] Altorf. δὲ omi-
sit; deinde τῆς στρατείας dat.

ἐπιδείξεως] Stephani ἀποδείξεως ha-
bet etiam Altorf. fed recte deferuit
Zeune. deinde verba καὶ ἀρμάτων
omisit Altorf.

16. τοῦτο ὅτι] Zeunius τοῦτο, ὅτι
pro τοῦτο, ὅ edidit. ἔτι καὶ νῦν διαμέ-
νοιεν Altorf.

ὃς, ἦν] Junt. Philel. Guelf. Altorf.
ὡς ἦν. hinc in Junt. Guelf. Altorf.
sequuntur conjunctivi. ἐπικουρῆ, σω-
φρονίζῃ, κατευρεπίζη, ἀπαγγέλλῃ. de-

πῶν ἐπικουρίας δέηται, ἐπικουρεῖ· ἦν δέ τις ὑβρίζῃ, σωφρονίζει· ἦν δέ τις ἢ δασμῶν φορᾶς ἀμελῆ, ἢ τῶν ἐνοίκων φυλακῆς, ἢ ὅπως ἢ χώρα ἐνεργὸς ἦ, ἢ ἄλλο τι τῶν τεταγμένων παραλίπη, ταῦτα πάντα κατευτρεπίζει· ἦν δὲ μὴ δύνηται, βασιλεῖ ἀπαγγέλλει· ὁ δὲ ἀκούων βουλεύεται περὶ τοῦ ἀτακτοῦντος. Καὶ οἱ πολλάκις λεγόμενοι, ὅτι βασιλέως υἱὸς καταβαίνει, βασιλέως ἀδελφὸς, βασιλέως ὀφθαλμὸς, καὶ ἐνίοτε οὐκ ἐκφαινόμενοι, οὔτοι τῶν ἐφόδων εἰσὶν· ἀποτρέπεται γὰρ ἕκαστος αὐτῶν, ὅπουθεν ἂν βασιλεὺς κελεύῃ.

Κατεμάθωμεν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλο μηχανήμα πρὸς τὸ 17 μέγεθος τῆς ἀρχῆς, ἐξ οὗ ταχέως ἡσθάνετο, καὶ τὰ πᾶμπολυ ἀπέχοντα ὅπως ἔχοι. Σκεψάμενος γὰρ, πόσῃν ἂν ὁδὸν ἵππος κατανύτοι τῆς ἡμέρας ἐλαυνόμενος, ὥστε διαρκεῖν, ἐποίησατο ἵππῶνας τοσοῦτον διαλείποντας, καὶ ἵππους ἐν αὐτοῖς κατέστησε, καὶ τοὺς ἐπιμελουμένους τούτων· καὶ ἄνδρα ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον παραδέχασθαι τὰ φερόμενα γράμματα, καὶ παραδιδόναι, καὶ παραλαμβάνειν τοὺς ἀπειρηκότας ἵππους καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἄλλους πέμπειν νεαλεῖς. Ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ τὰς νύκτας φασὶν ἴσασθαι ταύτην 18

nique βουλευῆται Junt. Guelf. Pro στρατηγῶν Altorf. στρατιωτῶν, et deinde παραλίπη.

ἐφόδων εἰσὶν] Guelf. εἰσὶ τῶν ἐφόδων.
ἀποτρέπεται] Vertit Camerarius: unusquisque enim jam ab iis defestit, quia regio mandato vetantur. De græcorum brevitate obscura merito conquectus Weiske hæc ita interpretatur, regem consultatione facta incommodo alia ratione mederi significat: interdum autem fieri, ut qui cum imperio ad res cognoscendas venire dicatur, non appareat, quia hi imperatores ita sint modesti, ut vel a gravissimis negotiis, cum rex jubeat, se avocari patiantur. Ita supra v. 1, 27. φευγέντων τῶν πο-

λεμίων ἀποτρέπεσθαι dicuntur qui hostem fugientem omittunt nec perfectum perseverant.

17. Κατεμάθωμεν] Edd. pr. Guelf. κατεμάθωμεν, quod ex versione Phil-elphi cum qua facit Altorf. correxit Stephanus. Angaros a Cyro institutos describit etiam Herodotus viii. 98. Cf. Briffonius p. 148.

τοσοῦτον] Ita pro τοσοῦτο Guelf. et Zonaras, qui deinceps ἀλλήλων διέχοντας dat.

ἐπιμελουμένους] Ita cum Zonara Guelf. pro ἐπιμελουμένους.

καὶ ἀνθρώπους] Hæc verba ex libris Phil-elphi, Gabr. Brodæi et Altorf. accesserunt.

τὴν πορείαν, ἀλλὰ τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλῳ τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι. Τούτων δὲ οὕτω γιγνομένων, Φασί τινες θᾶπτον τῶν γεράνων ταύτην τὴν πορείαν ἀνύτειν· εἰ δὲ τοῦτο ψεύδονται, ἀλλ' ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων περὶ τὴν πορείῶν αὕτη ταχίστη, τοῦτο εὐδῆλον. Ἀγαθὸν δὲ, ὡς τάχιστα ἕκαστον αἰσθανόμενον ὡς τάχιστα ἐπιμελεῖσθαι.

- 19 Ἐπεὶ δὲ περιῆλθεν ὁ ἐνιαυτὸς, συνήγειρε στρατιὰν εἰς
 Aſia inde a Syria ufque ad mare rubrum, Ægypto- que do- mita ha- bitare inſtituit modo Babylone, modo Sufis, modo Ec- batanis.
- Βαβυλῶνα, καὶ λέγεται αὐτῷ γενέσθαι εἰς δώδεκα μὲν ἰππέων μυριάδας, εἰς διςχίλια δὲ ἄρματα δρεπανηφόρα, 20 περὶ δὲ εἰς μυριάδας ἑξήκοντα. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκευάσατο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατιὰν ἔχων, ἐν ἧ ἰππέων μυριάδας ἑξήκοντα. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκευάσατο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατιὰν ἔχων, ἐν ἧ λέγεται καταστρέφασθαι πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα Συρίαν ἐκβάντι οἰκεῖ μέχρι ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἢ εἰς Αἴγυπτον στρατεία λέγεται γενέσθαι, 21 καὶ καταστρέφασθαι Αἴγυπτον. Καὶ ἐκ τούτου τὴν ἀρχὴν ὄριζεν αὐτῷ πρὸς ἑὸν μὲν ἢ ἐρυθρὰ θάλαττα, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὐξείνιος πόντος, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύ-

18. διαδέχεσθαι] Junt. Guelf. δέχεσθαι, quod ferri poterit; quia simplex verbum cum dativo personæ copulant poetæ et profaici scriptores interdum.

τούτων δὲ] Guelf. τούτων δὴ: deinde φασί τινες corrigebat Leonclavius, quia ἀνύτειν ipsa πορεία græce non dicitur. Verum licebit, puto, sic interpretari, ut φασί ἀνύτειν sit, narrant aliqui se iter propositum perfecisse celerius, quam volatum græcis.

εἰ δὲ τοῦτο] Intelligo quasi scriptum sit εἰ δὲ καὶ τοῦτο.

ἕκαστον] Stephanus ἐκάστου vel ἐκάστων malebat, recte probante Weiskio, quoniam eodem possit simul verbum ἐπιμελεῖσθαι referri.

19. στρατιάν] Altorf. στρατιάν, qui sequens ἰππέων pro ἰππων dedit.

20. στρατιάν ἔχων] Ex libris Brodæi, Budensii et Altorf. ἔχων adjuncti, et vulgatum στρατείαν de meo correxi. Ipse etiam Philelphus στρατιάν

a Leonclavio probatum vertit. Superest sequens ἐν ἧ mutandum in σὺν ἧ. Postea Altorf. πάντα καταστ. dat ordine mutato.

ἐκβάντι] Hoc cum libro Brodæi, Budensii et Altorf. vulgato εἰσβάντι prætulî, quoniam Syria et proprie dicta et Assyria jam in regis erant Cyri potestate. Deinde οἰκεῖται liber Brodæi et Altorf. οἰκεῖ Budensii. Postea μέχρι Altorf. μέχρι θαλάσσης ἐρυθρᾶς Guelf.

ἐρυθρὰ θάλαττα] Apud Herodotum ii. 11. est oceanus Indicus: hic vero sinus Arabicus videtur intelligi; adeoque hic locus est antiquissimus scriptorum græcorum, ubi mare rubrum de sinu Arabico dicitur, nec annotatus doctissimo Gallo Gosselin Recherches sur la Géographie ii. p. 77.

Αἴγυπτον] Quam Herodoto iii. 1. Cambyſes demum filius Cyri subegit dicitur.

προς καὶ Αἴγυπτος, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. Τούτων δὲ τὰ πέρατα τὰ μὲν διὰ θάλασσαν, τὰ δὲ διὰ ψύχος, τὰ δὲ διὰ ὕδωρ, τὰ δὲ δι' ἀνυδρίαν, δυσόικητα. Αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ τούτων τὴν δίαίταν ποιησάμενος, τὸν 22 μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διήγειν ἐν Βαβυλῶνι ἑπτὰ μῆνας· (αὕτη γὰρ ἀλειινή ἢ χῶρα·) τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσοις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις· οὕτω δὲ ποιῶντ' αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑαρινῷ θάλασσει καὶ ψύχει διάγειν αἰεὶ. Οὕτω δὲ διέ- 23 κειντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἀνθρώποι, ὡς πᾶν μὲν ἔθνος μειονεκτεῖν ἐδόκει, εἰ μὴ Κύρῳ πρέμψειεν, ὅτι καλὸν αὐτοῖς ἐν τῇ χῶρᾳ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῶτο· πᾶσα δὲ πόλις ὡσαύτως· πᾶς δὲ ἰδιώτης πλούσιος ἂν ᾤετο γενέσθαι, εἴ τι Κύρῳ χαρίσασαιτο· καὶ γὰρ ὁ Κύρος λαμβάνων παρ' ἐκάστων, ὧν ἀφθονίαν εἶχον οἱ διδόντες, ἀντεδί- δου, ὧν σπανίζοντας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο.

CAP. VII.

Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὲ Somnio ad- πρεσβύτης ὧν ὁ Κύρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας, τὸ ἑβδομον parat ad dif- cessum ex hac vita.

22. δίαίταν ποιησάμενος] Zonaras *πεποιημένος*. deinde οὕτω δὲ ποιῶντα ex Guelf. dedit Zeune. deinde pro ἀλειινή Aldina vitiose ἐλειινή: quod idem vitium in Anabasi iv. 4, 11. sagaciter indagavit et correxit nuper Weiske.

23. ὅτι καλόν] Altorf, εἴ τι καλόν. deinde τεχνῶτο Junt. et Guelf.

ἂν ᾤετο] Juntina et Guelf. ἄρα ᾤετο.

1. οὕτω δὲ] Altorf. οὕτω δὲ. Ita breviter Xenophon transcurrit, quod supererat ex altera parte consilii ejus, quod in Cyri disciplina securus esse videtur, demonstrandum. Recte igitur Weiske in Disputatione de natura disciplinæ Cyri p. cxxv. statuit Xenophontem bene docuisse, quomodo

bellis fortiter et sapienter gerendis magnum imperium possit acquiri, alterum minus fecisse planum, quomodo idem debeat conservari. Nimis manifesta et molesta est lectori inæqualitas posterioris operis partis, cum priore de rebus bellicis tradente comparatæ.

πρεσβύτης] Dinone auctore apud Ciceronem de Divinatione i. 23. annos septuaginta attigit, anno ætatis tricesimo regnare cœpit. Triginta annos regnasse Dinon, uno minus Herodotus i. 214. tradit.

τὸ ἑβδομον] *septima vice*. De hoc historicorum veterum testimonia ignoramus. Deinceps ἤδη inserit liber Brodæi et Gabr. τὸν ἑβδ. ἤδη Altorf.

ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. Καὶ ὁ μὲν πατήρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι δὴ, ὥσπερ εἰκός, ἐτετελευτήκεσαν αὐτῶ· ὁ δὲ Κύρος ἐλθὼν ἔθυσε τὰ νομιζόμενα ἱερά, καὶ τοῦ χοροῦ ἠγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν, ὥσπερ εἰώθει. Κοιμηθεῖς δὲ ἐν τῷ βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε τοιόνδε· ἔδοξεν αὐτῷ προσελθῶν κρείττων τις, ἢ κατὰ ἄνθρωπον, εἰπεῖν, Συσκευάζου, ὦ Κύρε· ἦδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. Τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη, καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναι, ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευταῖα παρεῖη·
 2 Εὐθύς οὖν, λαβὼν ἱερεῖα, ἔθυε Διὶ τε πατρώῳ καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαις θύουσιν, ὧδε ἐπευχόμενος· Ζεῦ πατρῶε καὶ Ἡλίε, καὶ πάντες θεοὶ, δέχεσθε τάδε, καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων, καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημήνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανόις σημεῖοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν Φήμαις, ἃ τ' ἐχρῆν ποιεῖν καὶ ἃ οὐκ ἐχρῆν. Πολλὴ δὲ ὑμῖν χάρις, ὅτι καὶ γὰρ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν, καὶ οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα. Αἰτούμαι δὲ ὑμᾶς, δοῦναι καὶ νῦν πωσι μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαιμονίαν· ἐμοὶ δὲ, οἷόν περ αἰῶνα δεδώκατε, τοιαύτην καὶ τελευτήν

τῆς αὐτοῦ] Stephanus αὐτοῦ dedit. ἐλθὼν ἔθυσε] Ex libro Brodæi et Altorf. ἐλθὼν inferui: Altorf. etiam καὶ adjunxit participio.

ἱερά] Juntina et margo Guelf. ἱερεῖα. De choro in sacrificiis Perfarium usitato supra c. v. sect. 21. nihil relatam nec ab alio traditum ullo legimus.

2. συσκευάζου] Anonymus apud Suidam in συσκευάζεσθαι ita: ὄναρ ἐφίσταται θεῖα τις ὄψις, καὶ λέγει δεῖν συσκευάζεσθαι, καλεῖν γὰρ τὸ χρεῶν αὐτόν.

εἰδέναι] Liber Brodæi et Altorf. εἰ εἰδέναι. Adverbium σχεδὸν interpretatur Weiske statim, ut infra sect. 6. clare.

3. ἄκρων] Herodotus i. 131. νομί- ζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα πᾶν οὐρῶν ἀναβαίνοντες δυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. Θύουσι δὲ Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ καὶ Γῆ καὶ Πυρὶ καὶ Ἰδατι καὶ ἀνέμοισι. Strabo xv. p. 1064. Πέρσαι ἀγάλματα καὶ βαιμοὺς οὐχ ἰδρύνονται, θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ.

σημεῖοις] Ex libro Brodæi, cum quo facit Altorf. addidit Stephanus. Conf. i. 6, 2. Conjectura Grammii ἀνείροις pro οὐρανόις (omisso σημεῖοις) legentis facile caremus. Ceterum Altorf. paulo antea εὐχαριστήρια, deinde omiffis verbis καὶ ἐν οἰωνοῖς dat οὐκ ἐχρῆν. Πολλὴ δὲ ὑμῖν χ. ὅτι καὶ ἐγώ.

δοῦναι. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας, καὶ οἴκαδε ἀπελ- 4
 θῶν, ἔδοξεν ἀναπαύσασθαι, καὶ κατεκλίθη. Ἐπεὶ δὲ
 ὄρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λούσασθαι αὐτὸν ἐκέ-
 λευον. Ὁ δὲ ἔλεγεν, ὅτι ἡδέως ἀναπαύοιτο. Οἱ δὲ
 αὖτεταγμένοι, ἐπεὶ ὄρα ἦν, δεῖπνον παρετίθεσαν· τῷ δὲ
 ἡ ψυχὴ σῖτον μὲν οὐ προσίετο, διψῆν δὲ ἔδοκει, καὶ
 ἔπιεν ἡδέως. Ὡς δὲ καὶ τῇ ὑστεραία συνέβαινεν αὐτῷ 5
 τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τοὺς παῖδας· (οἱ
 δὲ ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις.)
 Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους, καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς·
 παρόντων δὲ πάντων, ἤρχετο τοιοῦδε λόγου·

Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ μὲν 6
 τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν. (ἐκ πολλῶν τοῦτο σα- Cyri mori-
entis oratio
ad filios et
amicos.
 Φῶς γινώσκω) ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω, ὥσπερ
 εὐδαίμονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα. Ἐγὼ
 γὰρ παῖς τε ὢν τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ
 κεκαρπῶσθαι· ἐπεὶ τε ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις· τέλειός
 τε ἀνὴρ γενόμενος τὰ ἐν ἀνδράσι· Σὺν τῷ χρόνῳ τε
 προϊόντι ἀεὶ συναυξανομένην ἐπιγινώσκειν ἔδοκον καὶ τὴν
 ἐμὴν δύναμιν, ὥστε καὶ τοῦμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ἦσθό-

4. δὴ ταῦτα] Edd. pr. Guelf. Altorf. δὴ τοιαῦτα. deinde οἴκαδε ἀπελθῶν Altorf. dedit pro vulgato ἰλθῶν, sequens post ἔδοξεν vulgo in Edd. ἡδέως omisi damnatum etiam a Zeunio, et male adscitum ex libro Philelphi et Brodæi (cum quibus facit Altorf.) a Stephano.

ἀναπαύσασθαι] Stephani ἀναπαύσεισθαι et deinde ἔλεγον pro ἐκέλευον dat Altorf. liber.

διψῆν δ' ἔδοκει] Altorf. διψεῖν δὲ ἔδοκει, καὶ ἔπιεν ἡδέως. Etiam Junt. et Guelf. ἔπιεν habet. sed Juntina ἡδέως δέ. Guelf. ἡδέως δὲ, καὶ τῇ ὑστεραία. ut Codex Augustanus, (cujus varietatem in extremo hoc libro appofuit Fischer.) in margine suppleta sunt verba ὡς δέ.

5. τὰ αὐτὰ ταῦτα] Ita cum Altorfino libro scripsi pro ταῦτα, quod in ταῦτα ex versione Philelphi et Camer. mutaverat Zeune. Ceterum in Altorf. ordo verborum hic est: ταῦτα ταῦτα συνέβαινον αὐτῷ καὶ τῇ τρίτῃ. ἐκάλεσε δὲ καὶ] Ita cum Ald. Steph. Guelf. et Altorf. malui scribere, quam ἐκέλευσε cum Zeunio et Weiskio.

6. τὸ τέλος] Articulum omittit Altorfinus liber.

ὥσπερ] Margo Steph. ὡς περὶ aliunde appofuit.

ἐπί τε] Altorf. ἔπιτα ἤβησας dat. deinde ὥστε τοῦμὸν γῆρας omisso καί. Hunc locum expreffit Cicero de Senectute c. 9.

μην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γιγνόμενον, καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα. Καὶ τοὺς μὲν Φίλους ἐπέιδον δι' ἐμοῦ εὐδαίμονας γενομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ δουλωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα, πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, νῦν προτετιμημένην καταλείπω ἂν τ' ἐκτησάμην, οὐδὲν οἶδα, ὅτι οὐ διεσώσάμην. Καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως, ὥσπερ ἠυχόμεν· φόβος δὲ μοι συμπαραομαρτῶν, μή τι ἐν τῷ ἐπίοντι χρόνῳ ἢ ἴδοιμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χαλεπὸν, οὐκ εἶα τελέως μέγα φρονεῖν, οὐδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπεπταμένως. Νῦν δ' ἢν τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ᾧ παῖδες, ζῶντας, οὗσπερ ἔδοσαν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι· καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ Φίλους εὐδαιμονοῦντας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακαριζόμενος τὸν αἰὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; Δεῖ δὲ καὶ τὴν βασιλείαν μὲ ἤδη σαφηνίσαντα καταλιπεῖν· ὡς ἂν μὴ ἀμφίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν παράσχη. Ἐγὼ οὖν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ᾧ

7. τελέως μέγα φρονεῖν] Ita cum Stephano Hutchinson, Weiske et liber Altorf. τελέως μὲ φρονεῖν Edd. pr. et Guelf. defendit Zeune vertens cum I. M. Gefnero: *plane sibi mente constare et sua sorte beatum esse*: atque omnino putat a Xenophonte hic Solonis expressam esse sententiam *neminem videlicet ante mortem esse beatum habendum*. Quo quid ineptius cogitari aut fingi poterat? Vides enim paulo antea Cyrum prædicare de se ὥσπερ εὐδαίμονος ἐμοῦ magno factis animo. Deinde qua potest ratione conciliari cum Cyri pietate in deos et deorum adversus eum amore tantopere et tam sæpe a Xenophonte prædicato oratio hæc hominis simillima verbis facinorosi hominis φόβος — οὐκ εἶα τελέως μὲ φρονεῖν, si voluit Cyrus dicere, *timor vero aliquis semper me comitatus anxium tenebat* — *nac me mente plane constare nec effuse læ-*

tari sinebat, uti vertit Zeune? Quin egregie Camerarius: *metus tamen quidam affecit, ne succedente tempore gravius quidpiam videndum, audiendum, perpetiendum foret, non sinit me prorsus magno esse animo et effuse lætari*. Expressit igitur libri Budensis μέγα φρονεῖν, et Stephanus Camerario debet correctionem. Hoc est scilicet illud, propter quod Cyrus diis gratias agebat, οὐδὲ πώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα fecit. 3. Significare ita voluit Xenophon Cyri moderatum in lætitia et rebus secundis animum a superbia et levitate alienum.

8. ἢν τελευτήσω] Edd. pr. Guelf. εἰ τελευτήσω. deinde οὗς παρέδωσαν margo Steph. nefcio unde refert.

9. μὲ ἤδη] Hæc ex libris Brodæi (et Altorf.) addidit Stephanus: deinde ἀμφίβολος libri Brodæi.

Ἐγὼ οὖν] Ita cum Stephani Edit.

παῖδες· τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι, ἐφ' ὅτι ἂν
 καιρὸς δοκῆ εἶναι, τοῦτο προστάττω τῷ προτέρῳ γενομένῳ,
 καὶ πλειόνων, κατὰ τὸ εἶκος, ἐμπείρῳ. Ἐπαιδεύθη¹⁰
 δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ ὑμε-
 τέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις οὐ μόνον ἀδελφοῖς
 ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ ὀδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων
 ὑπέεικεν· καὶ ὑμᾶς δὲ, ὦ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἐπαί-
 δευον, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ νεωτέρων
 προτετιμῆσθαι· ὡς οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισμένα καὶ ἔννο-
 μα λέγοντος ἐμοῦ, οὕτως ἀποδέχεσθε. Καὶ σὺ μὲν, ὦ¹¹
 Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε διδόντων καὶ
 ἐμοῦ, ὅσον ἐν ἐμοί· σοὶ δὲ, ὦ Ταναοζάρη, σατράπην εἶναι
 δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ τρίτων Καδουσίων·
 ταῦτα δέ σοι διδούς, νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τούνο-
 μα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ καταλιπέιν, εὐδαιμο-
 νίαν δέ σοι ἀλυποτέραν. Ὅποίας μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης¹²
 εὐφροσύνης ἐπιδεῆς ἔσει, οὐχ ὄρῳ· ἀλλὰ πάντα σοι τὰ
 δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφραίνειν παρέσται. Τὸ δὲ δυσ-
 καταπρακτοτέρων τε ἔρῳν, καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν,
 καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν, κεντριζόμενον ὑπὸ
 τῆς πρὸς τὰ μὰ ἔργα Φιλονεικίας, καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν

2. Zeune pro ἐγὼ δὲ νῦν, quod nec Philelphus nec Camerarius vertit. ἐγὼ δὲ νῦν φιλῶ ὑμᾶς ἀμφοτέρους, ὦ παῖδες, omiffis μὲν et ὁμοίως.

τὸ ἡγεῖσθαι] Libri Brodæi et Altorf. προηγείσθαι, quod recepit Stephanus, deinde δοκεῖ Guelf. Altorf. et Aug.

καὶ πλειόνων] August. liber καὶ τὰ πλειόνων. Voluit, puto, καὶ τῷ πλειόνων.

10. τοὺς μὲν γεραιτέρους] Margo Steph. refert ὥστε τοὺς μὲν γερ. προτιμᾶν, ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων, quæ est ipsa scriptura libri Altorfini. τιμῶν August.

παλαιὰ καὶ] Altorf. εἰθισμένα πα-

λαιὰ καὶ ἔννομα dat.

12. ὦ Καμβύση] Altorf. ὦ παῖ Καμβύση. deinde διαδόντων Junt. Guelf. male Juntina ὅσον ἐμοὶ dedit.

Ταναοζάρη] Ctesias Ταννοζάρην nominans δεσπότην Βακτρῶν καὶ τῆς χώρας καὶ Χοραμνίων καὶ Παρθίων καὶ Καρμανίων fuisse narrat; Herodotus et Aristoteles Smerdim, Æfchylus Merdim vel Mardim, Justinus Merгим nominat.

τρίτων] Liber Philel. Bodl. Guelf. Altorf. τρίτον.

12. ἔσει] Ita ex Altorf. libro scripti pro ἔση: ex eodem et Augustano te post δυσκαταπρακτοτέρων inferui. deinde πρὸς τὰ ἐμὰ idem liber habet.

καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκη
 σοῦ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν· ἂ, σάφ' ἴσθι, τῷ εὐφραί-
 13 νεσθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχει. Οἶσθα μὲν οὖν
 καὶ σὺ, ᾧ Καμβύση, ὅτι οὐ τὸδε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ
 τὴν βασιλείαν διασῶζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πιστοὶ Φίλοι
 σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέστατον καὶ ἀσφαλέστατον.
 Πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύσει φύεσθαι ἀνθρώπους· (πᾶσι
 γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο, ὡσπερ καὶ τᾶλλα τὰ
 πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται) ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς
 τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ· ἡ δὲ κτῆσις αὐτῶν ἐστὶν
 οὐδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ.
 14 Εἰ οὖν καὶ ἄλλους τινὰς πειράσῃ συμφύλακας τῆς βα-
 σιλείας ποιεῖσθαι, μηδαμόθεν πρότερον ἄρχου, ἢ ἀπὸ
 τοῦ ὁμόθεν γενομένου. Καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἀλ-
 λοδαπῶν οἰκειότεροι, καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων. οἱ δὲ ἀπὸ
 τοῦ αὐτοῦ σπέρματος Φύντες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς
 τραφέντες, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ αὐξηθέντες, καὶ ὑπὸ
 τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι, καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα

σοῦ μᾶλλον] Dicitur pro μᾶλλον ἢ
 σοῦ suspectum merito Weiskio, qui
 σοῦ delendum cenfebatur; at in Ad-
 dendis comparabat locum Anabafes
 ii. 5, 13.

συμπαρομαρτεῖν] Altorf. συμπαρο-
 μαρτάνειν præfert, deinceps ᾧ, σάφ'
 ἴσθι.

τῷ εὐφραίνεσθαι] Hæc omittunt
 Edd. ex libris Brodæi inferuit Ste-
 phanus. In libro de Lacedæm. re-
 publ. xiii. 1. est ὡς μηδεμίᾳ ἀσχο-
 λίᾳ ἢ αὐτοῖς τῶν πολεμικῶν ἐπιμελεῖσθαι.
 Supra viii. 1, 13. ὅτι ἀσχολίαν παρέ-
 ξει τῆς τῶν ὅλων σωτηρίας ἐπιμελεῖσθαι.
 quæ duo loca mihi casum additi ar-
 ticuli faciunt suspectum. Ecce enim
 Memorab. i. 3, 11. πολλὴν ἀσχολίαν
 ἔχειν τοῦ ἐπιμελεῖσθαι τινος καλοῦ κἀ-
 γασθῶ. Sine articulo est eadem dicitio
 in Œconomico iv. 3. et vi. 9.

παρέχει] Juntina, Guelf. et Au-
 guft. παρέχειν.

13. Οἶσθα] Ex versione Gabr. et

Leonclavii margo Steph. ἴσθι videtur
 retulisse.

σκῆπτρον] Deinceps Stobæus ver-
 bum ἐστὶ collocat: ὅτι οὐδὲ τὸ χρ.
 σκῆπτρόν ἐστι Altorf. postea πολλοὶ
 φίλοι Edd. pr. Philel. Guelf.

Πιστοὺς] Stobæus καὶ ἀσφαλεστά-
 τους addit: deinde φύσει omittunt
 Juntina, Bodl. Guelf. et Altorf. com-
 parato tamen loco v. 1, 23. ubi est
 φύσει πεφυκέναι, defendit Zeune. ἀν-
 θρώπους φύεσθαι Guelf.

τᾶλλα τὰ] Guelf. et August. τὰ
 omittit: sequens φαίνεται est in Sto-
 bæo, libro Philel. Castal. Bryl. Le-
 oncl. idque vulgato φαίνεσθαι jam
 olim prætulit cum Brodæo Mure-
 tus.

τοὺς πιστοὺς] Ex Stobæo τοὺς μὲν
 πιστοὺς dedit Zeune. deinde ἡ δὲ κτῆ-
 σις ἐστὶν αὐτῶν Altorf.

14. συμφύλακας τῆς] Altorf. τῆς
 βασ. συμφ. deinde καὶ τῶν αὐτῶν γο-
 νέων omittit ὑπὸ Juntina et Guelf.

καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες, πῶς οὐ πάντων
οὔτοι οἰκειότατοι ; Μὴ οὖν, ἀ οἱ Θεοὶ ὑφήγηται ἀγαθὰ 15
εἰς οἰκειότητα τοῖς ἀδελφοῖς, μάταιά ποτε ποιήσητε,
ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα Φιλικὰ ἔργα·
καὶ οὕτως ἀεὶ ἀνυπέβλητος ἄλλοις ἔσται ἡ ὑμετέρα
Φιλία. Ἐαυτοῦ τοι κηδεταὶ ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίνοι
γὰρ ἄλλω ἀδελφός, μέγας ὢν, οὕτω καλὸν, ὡς ἀδελ-
φῶ ; τίς δὲ ἄλλος τιμῆσται δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον
οὕτως, ὡς ἀδελφός ; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν,
ἀδελφοῦ μεγάλου ὄντος, οὕτως, ὡς τὸν ἀδελφόν ; Μῆτε 16
οὖν θάττον μηδεὶς σου τούτῳ ὑπακουέτω, μῆτε προθυμώ-
τερον παρέστω. οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε
τάγαθὰ οὔτε τὰ δεινὰ ἢ σοί. Ἐννόει δὲ καὶ τάδε, τίνοι
χαρισάμενος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν, ἢ τούτῳ ; τίνοι
δὲ ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις ;
τίνα δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν, ἢ τὸν ἀδελφόν ; τίνα δὲ ἀπάν-
των κάλλιον προτιμᾶν, ἢ τὸν ἀδελφόν ; Μόνου τοι, ὦ
Καμβύση, πρωτεύοντος ἀδελφοῦ παρ' ἀδελφῶ, οὐδὲ
Φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἀφικνεῖται. Ἀλλὰ πρὸς 17
Θεῶν πατρῶων, ὦ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι καὶ
τοῦ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν· οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε

15. τοῖς ἀδελφοῖς] Articulum ex
Altorfino libro addidi : sequens ἄλ-
λοις pro ἀλλήλοις dedit secunda Ste-
phani Editio, assentiente libro Altor-
fino. Ceterum hunc totum locum
de fraterni amoris vi ad imperium
servandum volunt viri docti a Sallu-
stio B. I. c. 10. imitatione expressum
esse.

16. μηδεὶς σου] Ad Tanaoxarem
orationem et oculos intendit hic Cy-
rus.

οὔτε τάγαθὰ οὔτε τὰ δεινὰ] Ita cum
Stobæo et libro Altorfino Zeune pro
οὔτε ἀγαθὰ οὔτε δεινὰ.

Ἐννόει δὲ καὶ] Juntina et Guelf. ἐν-
νοεῖτε καί. deinde τυγχάνειν Stobæus.

τίνα δὲ ἀπάντων—ἀδελφόν] Hæc
Altorf. omisit.

Μόνου τοι] Budensis liber μόνον. fe-
quens πρωτεύοντος ex Stobæo et libro
Altorfino recepi ; deinde παρ' ἄλλων
Stobæus.

ἀφικνεῖται] Stobæi ἀφικνεῖται recepit
cum Castalione Etonensis Editio,
Hutchinsoniana et Weiskiana.

17. ὦ παῖδες] Ita cum libris Bro-
dæi et Altorfino Zeune. Vulgo ὦ
deest.

τοῦ ἐμοὶ] Liber Philel. Guelf. a
prima manu et August. τότε μοι.

δήπου τοῦτό γε] Altorf. δήπου γε τοῦ-
το σαφῶς—εἴτι ἐγὼ ἴσομαι.

- σαφῶς δοκεῖτε εἰδέναι, ὡς οὐδὲν εἰμὶ ἐγὼ ἔτι, ἐπειδὴν τοῦ ἀνθρώπινου βίου τελευτήσω· οὐδὲ γὰρ νῦν τοῖ τὴν γ' ἐμὴν ψυχὴν εἰράτε, ἀλλ', οἷς διεπράττετο, τούτοις αὐτὴν
- 18 ὡς οὔσαν κατεφωράτε. Τὰς δὲ τῶν ἄδικα παθόντων ψυχὰς οὕτω κατενοήσατε, οἷους μὲν φόβους τοῖς μισοφόνοις ἐμβάλλουσιν; οἷους δὲ παλαμναίους τοῖς ἀνοσίοις ἐπιπέμπουσι; Τοῖς δὲ Φθιμένοις τὰς τιμὰς διαμένειν ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἱ ψυχὰι κύριαι ἦσαν;
- 19 Οὔτοι ἐγωγε, ὦ παῖδες, οὐδὲ τοῦτο πώποτε ἐπέισθην, ὡς ἡ ψυχὴ, ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ σώματι ἦ, ζῆ· ὅταν δὲ τούτου ἀπαλλαγῆ, τέθνηκεν. Ὅρῳ γὰρ, ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα, ὅσον ἂν ἐν αὐτοῖς χρόνον ἦ ἡ ψυχὴ,
- 20 ζῶντα παρέχεται. Οὐδέ γε ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπειδὴν τοῦ ἄφρονος σώματος δίχα γένηται, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι· ἀλλ' ὅταν ἀκρατος καὶ καθαρός ὁ νοῦς ἐκ-

οὐδὲ γὰρ] Altorf. γὰρ omittit. Locum Cicero de Senectute ita vertit cap. 22. nolite arbitrari, a mihi carissimi filii, me, cum o vobis discessero, nusquam aut nullum fore. nec enim dum eram vobiscum, animum meum videbatis; sed cum esse in hoc corpore ex iis rebus, quas gerebam, intelligebatis. Eundem igitur esse creditote, etiamsi nullum videbitis.

18. ἔτι ἂν δοκεῖτε] Altorf. ὅτι πᾶν δοκεῖτε. Margo Steph. δοκοῖτε refert. Cicero l. c. vertit hæc: Nec vero clarorum virorum post mortem honores permanerent, si nihil eorum ipsorum animi efficerent quo diutius memoriam sui teneremus. Verum cum priorem sententiam omisisset, sequebatur ut vim argumenti Cicero infringeret mutando. Consilium Cyri et sermonis omnis in eo versatur vis, ut filiis reverentiam erga memoriam mortui suam commendet, ducto argumento ex natura animi post mortem etiam permanentis nec cum vita vires curamque adeo rerum humanarum necessariorumque deponentis, Recte Camerarius: Numquid autem arbitra-

mini permanere potuisse honores, qui habentur mortuis, si nullius rei potestas penes animos illorum esset? Nescio igitur, quid spectaverit Weiske, melius hæc cum antecedentibus juncta fore censens, si τιμὰς pro τιμωρίας capere liceret.

19. Οὔτοι ἐγωγε] Altorf. οὕτως ἐγωγε, deinde ὁ δὲ γε ὅπως ἄφρων etc. Cicero hæc vertit. Mihi quidem nunquam persuaderi potuit, animos, dum in corporibus essent mortalibus, vivere, cum exissent ex iis, emori: nec verum tum animum esse insipientem, cum ex insipienti corpore evasisset, sed cum omni admixtione corporis liberatus, purus et integer esse cœpisset, tum esse sapientem. Atque etiam cum hominis natura morte dissolvitur, cæterarum rerum perspicuum est, quo quæque discedant; abeunt enim illuc omnia, unde orta sunt: animum autem solus nec cum adest nec cum discedit, apparet.

20. ἀκρατος καὶ καθαρὸς] Valckenaer ad Euripidis Hippolyt. p. 283. b. ἀκράτος ex Ciceronis versione corrigebat.

κριθῆ, τότε καὶ Φρονιμώτατον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι. Δια-
 λυομένου δὲ ἀνθρώπου, δηλὰ ἐστὶν ἕκαστα ἀπιόντα πρὸς
 τὸ ὁμόφυλον, πλὴν τῆς ψυχῆς· αὕτη δὲ μόνη οὔτε παρ-
 οὔσα οὔτε ἀπιούσα ὁράται. Ἐννοήσατε δὲ, ἔφη, ὅτι 21
 ἐγγύτερον μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ οὐδὲν ἐστὶν ὕπνου·
 ἢ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου θειοτάτη καταφαί-
 νεται, καὶ τότε τι τῶν μελλόντων προορᾷ. τότε γὰρ, ὡς
 εἶοικε, μάλιστα ἐλευθεροῦται. Εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχει 22
 ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ οἶομαι, καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ
 σῶμα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδούμενοι ποιεῖτε, ἀ ἐγὼ
 δέομαι· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ
 σώματι συναποθνήσκει, ἀλλὰ Θεοὺς γε τοὺς αἰεὶ ὄντας,
 καὶ πάντα δυναμένους, οἱ καὶ τήνδε τὴν τῶν ὄλων τάξιν
 συνέχουσιν ἀκριβῆ καὶ ἀγήρατον καὶ ἀναμάρτητον, καὶ
 ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τούτους φοβούμε-
 νοι, μὴ ποι ἀσεβὲς μηδὲν, μηδὲ ἀνόσιον μῆτε ποιήσητε
 μῆτε βουλευσητε. Μετὰ μέντοι Θεοὺς καὶ ἀνθρώπων 23
 τὸ πᾶν γένος, τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον, αἰδεῖσθε· οὐ γὰρ ἐν
 σκότῳ ὑμᾶς οἱ Θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ' ἐμφανῆ πᾶσιν

Φρονιμώτατον] Altorf. Φρονιμώτερον
 κῦπὸν εἰκὸς εἶναι.

21. ἐννοήσατε] Leonclavius ἐνοήσατε
 Ciceroniano videtis inductus corrige-
 bat. Ita vero Cicero: Jam vero vi-
 detis, nihil esse morti tam simile quam
 somnum. Atqui dormientium animi
 maxime declarant divinitatem suam.
 multa enim, cum remissi et liberi sunt,
 futura prospiciunt. Ex quo intelli-
 gitur, quales futuri sint, cum se plane
 corporis vinculis relaxaverint.

τῷ ἀνθρωπίνῳ] Altorf. τῶν ἀνθρώ-
 πων—καὶ τότε τι καὶ τῶν μελλόντων.

22. ἡ ψυχὴ ἐν τῷ] Altorf. ἐν τῷ σώ-
 ματι ἡ ψυχὴ. Cicero vertit hæc:
 Quare si hæc ita sunt, sic me colitote
 ut deum: sin una est interiturus animus
 cum corpore, vos tamen deos verentes,
 qui hanc omnem pulcritudinem tuentur
 et regunt, memoriam nostri pie inviola-
 teque servabitis.

τήνδε τὴν τῶν ὄλων] Hoc ordine
 cum Guelf. et Augustano Zeune.
 Vulgo erat τὴν τῶν ὄλων τάξιν τήνδε.
 Altorf. τήνδε omittit.

συνέχουσιν] Budensis et Altorf. liber
 συγκρατοῦσιν. deinde vulgatum antea
 ἀκριβῆ καὶ ἀγήρατον ex Budensi (et
 Altorf.) libro correxit Leonclavii
 postrema Editio, comparato loco
 Memorab. iv. 3, 13. ὁ τὸν ὄλον κόσμον
 συντάσων τε καὶ συνέχων—καὶ αἰεὶ μὲν
 χρωμένοις ἀκριβῆ τε καὶ ὑγιᾶ καὶ ἀγή-
 ρατον παρέχων. Etiam Pollux ii. 14.
 ἀγήρατον τάξιν ex h. l. laudavit, ubi
 ante Ruhnkenii correctionem δόξαν
 vulgabatur.

κάλλους] Budensis et Altorf. liber
 τάχους dant.

μὴ σοι] Ita cum Philel. Guelf. et
 Augustano Zeune pro μῆτε vulga-
 ri.

23. ἀποκρύπτονται] Media verbi

ἀνάγκη αἰεὶ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἃ ἦν μὲν καθαρὰ
καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνεται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν
ἀνθρώποις ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρο-
νήσετε, ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων τὸ ἀξιοπίστοι εἶναι
ἀποβαλεῖτε. Οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναίτο
ὑμῖν, οὐδ' εἰ πάνυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μά-
24 λιστα Φιλία προσήκοντα. Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς
διδάσκω, οἷους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μὴ, καὶ
παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη
διδασκαλία. Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται Φίλοι
μὲν γονεῖς παισὶ, Φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς· ἤδη δὲ τινες
τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλους ἔπραξαν· ὁποτέρους ἂν οὖν
αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἰ-
25 ρούμενοι, ὀρθῶς ἂν βουλεύοισθε. Καὶ τούτων μὲν ἴσως
ἤδη ἄλις. Τὸ δ' ἐμὸν σῶμα, ὃ παῖδες, ὅταν τελευτή-
σω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε μήτε ἐν ἀργύρῳ μηδὲ ἐν ἄλλῳ
μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῆ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε. Τί γὰρ τού-
του μακαριώτερον, τοῦ γῆ μιχθῆναι, ἢ πάντα μὲν τὰ
καλὰ, πάντα δὲ τάγαθὰ φύει τε καὶ τρέφει; Ἐγὼ
καὶ ἄλλως Φιλάνθρωπος ἐγενόμην, καὶ νῦν ἡδέως ἂν μοι

forma displicet: durum etiam in profaica oratione ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα.

ἦν μὲν] Guelf. εἰ μὲν. sequens τῶν ἀδίκων est pro ἀδικίας positum. deinde φρονήσετε Juntina: ἀξιοπίστον Edd. pr. Guelf. August. Cum Stephano facit Altorf.

προθυμοῖτο] Guelf. προθυμῆτο. deinde πάνυ φίλια προσήκοντα margo Steph. cum Altorfino libro.

24. ἀδελφοὶ] Hoc nomen ex libro Philephi et Brodæi addidit Zeune.

ἐναντία ἀλλήλους] Margo Steph. ἐν αἰτίᾳ ineptum nescio unde refert. deinde ἀλλήλους præter Leonclavianam, Welfianam et Weiskianam Editionem omnes habent.

ὁποτέρους] Altorf. ὁποτέρως cum margine Steph. dat. deinde ταῦτ' ἐν αἰρούμενοι Altorf.

25. ἀπόδοτε] Cicero de Legibus ii. 22. ac mihi quidem antiquissimum sepulturae genus id fuisse videtur, quo apud Xenophontem Cyrus utitur; redditur enim terræ corpus, et ita locatum ac fitum quasi operimento matris obducitur. E legibus Persarum cadaver mortui cremare non licebat; ignem enim sacrum habebant, teste Herodoto iii. 16. qui i. 140. de Persis κατακηρώσαντες γῆ κρύπτουσι, quo respiciens Cicero Tuscul. i. 45. Persæ mortuos cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Curtii narratio x. i. Xenophonteam confirmat.

μακαριώτερον] Edd. pr. Guelf. μακαριώτατον. deinde ἢ τὸ γῆ μιχθῆναι Altorf. dat.

Ἐγὼ καὶ] Castalio ἐγὼ μὲν καὶ de-

δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος ἀνθρώπους. Ἄλλα 26
 γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλιπεῖν μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ, ὄθενπερ,
 ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται ἀπολείπουσα. Εἴ τις οὖν ὑμῶν
 ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς ἐμῆς ἀφασθαι, ἢ ὄμμα τοῦ μὸν
 ζῶντος ἐτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δὲ ἐγὼ ἐγ-
 καλύψωμαι, αἰτοῦμαι ὑμᾶς, ὦ παῖδες, μηδεὶς ἐτ' ἀν-
 θρώπων τοῦ μὸν σῶμα ἰδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας 27
 μέντοι πάντας καὶ τοὺς συμμαχοὺς ἐπὶ τὸ μνήμα τοῦ μὸν
 παρακαλεῖτε, συνησθησομένους ἐμοὶ, ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ
 ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἀν' ἐτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἢν μετὰ
 τοῦ θεοῦ γένωμαι, μήτε ἢν μηδὲν ἐτι ὦ· ὅποσοι δὲ ἀν'
 ἔλθωσι, τούτους εὖ ποιήσαντες, ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι
 νομίζεται, ἀποπέμπετε. Καὶ τοῦτο, ἔφη, μέμνησθέ μου 28
 τελευταῖον· τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες, καὶ τοὺς ἐχθροὺς
 δυνήσεσθε κολάζειν. Καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖδες,
 καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες
 δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε. Ταῦτ'
 εἰπὼν, καὶ πάντας δεξιωσάμενος, συνεκαλύψατο, καὶ
 οὕτως ἐτελεύτησεν.

CAP. VIII.

Ὅτι μὲν δὴ καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἢ Epilogus
 commemo-

dit; certe deesse aliquid in vulgata facile intelligit græce sciens. Stobæus et Augustanus liber ἐγὼ δὲ καὶ dant. sequens etiam τοῦ εὐεργετοῦντος ἀνθρώπους mihi nimis tenue et nudum membrum orationis videtur esse.

26. ἄρχεται.] A prima manu Guelf. ἔρχεται scriptum habet. Paulo antea ἐκλείπειν ἀπολείπουσα Altorf. Vulgatum ἀπολείπουσα ex libro Gabr. et Guelf. correxit Zeune.

δεξιᾶς βούλεται.] Guelf. βούλεται δεξιᾶς.

27. τούτους εὖ ποιήσαντες.] Quæcunque solent exhiberi in funere viri

beati, Gesnerus epulas funebres interpretatur. Forte dona etiam et munera distribuebantur vocatis ad funus, quibus verbum εὖ ποιῆν melius congruit.

28. τελευταῖον.] Altorfinus liber ἔπος adjungit, poeticum vocabulum. deinde εὖ ποιῶντις margo Steph.

ὡς παρ' ἐμοῦ.] Intellige χαίρειν, salutem nuntiate verbis meis.

1. καλλίστη καὶ μεγίστη.] Altorf. cum margine Steph. ἀρίστη καὶ καλλίστη. deinde ἡ Κύρου βασιλεία Altorf. Ceterum Epilogum hunc Xenophonti suppositum ab aliena manu non dubitanter posuit Valckenæer in Annot.

rat, a Cyri institutis defecisse Perlas posteriores et deteriores esse factos.

- τοῦ Κύρου βασιλεία ἐγένετο, αὐτὴ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. Ὀρίσθη γὰρ πρὸς ἕω μὲν, τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. Τοσαύτη δὲ γενομένη μιᾷ γνώμῃ τῇ Κύρου ἐκυβερνήσατο, καὶ ἐκεῖνός τε τοὺς ὑφ' ἑαυτῶν, ὥσπερ ἑαυτοῦ παῖδας, ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἱ τε ἀρχόμενοι Κύρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο.
- 2 Ἐπεὶ μέντοι Κύρος ἐτελεύτησεν, εὐθύς μὲν αὐτοῦ οἱ παῖδες ἐστασίαζον, εὐθύς δὲ πόλεις καὶ ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ' ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, ἀρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων. Οἶδα γὰρ, ὅτι πρότερον μὲν βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ' αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πεπονηκόσιν εἴτε ὄρκους ὁμόσαιεν, ἡμπέδουν, εἴτε δεξιάς
- 3 δοῖεν, ἐβεβαίουν. Εἰ δὲ μὴ τοιοῦτοι ἦσαν, καὶ τοιαύτην δόξαν εἶχον, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πιστεύει οὐδὲ εἰς ἔτι, ἐπεὶ ἔγνωσται ἡ ἀτέβεια αὐτῶν, οὕτως οὐδὲ τότε ἐπίστευσαν ἂν οἱ τῶν σὺν Κύρῳ ἀναβάντων στρατηγῶν· νῦν δὲ δὴ τῇ πρόσθεν αὐτῶν δόξῃ πιστεύσαντες, ἐνεχείρισαν ἑαυτοὺς, καὶ ἀναχθέντες πρὸς βασιλέα, ἀπετμήθησαν τὰς

tatione ad Xen. Memorab. p. 238. Edit. Ernestinæ. Causas et argumenta suspicionis equidem nulla hucusque reperire potui. Ut proœmium consilium Xenophontis aperit, ita hic ipse Epilogus commode absolutum opus concludit. Indagabunt emundtionis nati homines, quæ fuerint egregio viro tam severæ crifeos causæ.

ὀρίσθη γὰρ] Ante Zeonium erat ὀρίσθη μὲν πρὸς ἕω τῆ. sed ille ex Philel. et Mureti libro γὰρ adscivit, μὲν post ἕω cum libro Gabr. reposuit. Utroque loco μὲν scriptum Altorf. liber habet.

πόντῳ] Altorf. cum margine Steph. addit καὶ Προποντίδι καὶ Ἐλλησπόντῳ. Sed etiam supra viii. 6, 21. Euxinus Pontus tantum nominatur.

Κύρον ὡς] Altorf. ὡς πατέρα ἐσέβοντο

Κύρον.

2. αὐτοῦ οἱ] Ita pro αὐτοῖς liber Brodæi, Budensis et Zeune. deinde ἔθνη καὶ πόλεις Altorf. Fratrum Cambyfis et minoris inimicitias narrat Herodotus iii. 30.

οἶδα γὰρ] Guelf. οἶδα μὲν γὰρ. ἡμπέδουν] Altorf. ἐνεπέδουν, sed supra iii. 1, 21. sine varietate ἐξημπέδου legitur.

3. δόξαν εἶχον] Deinceps vulgo leguntur hæc: οὐδ' ἂν εἰς αὐτοῖς ἐπίστευεν. quæ recte cum Juntina Guelf. Augustano Muretoque duce damnavit Stephanus et Zeune, omisit Weiske. Particulam ἂν post ἐπίστευσαν omittit Guelf. De re vide Anabasia ii. 6, 1.

δὲ δὴ] Edd. pr. δὴ omittunt. deinde ἐπιτεμήθησαν Guelf.

κεφαλὰς. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συστρατευσάντων Βαρ-
 Βάρων, ἄλλοι ἄλλαις ὥστεσιν ἐξαπατηθέντες, ἀπώ-
 λοντο. Πολὺ δὲ καὶ τάδε χεῖρονες νῦν εἰσι. Πρόσθεν⁴
 μὲν γὰρ εἴ τις ἢ διακινδυνεύσειε πρὸ βασιλέως, ἢ πόλιν,
 ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιήσειεν, ἢ ἄλλο τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν
 αὐτῷ διαπράξειεν, οὗτοι ἦσαν οἱ τιμώμενοι· νῦν δὲ καὶ ἦν
 τες, ὥσπερ Μιθριδάτης τὸν πατέρα Ἀριοβαρζάνην προ-
 δούς, καὶ ἦν τις ὥσπερ Ῥεομίθρης τὴν γυναῖκα καὶ τὰ
 τέκνα καὶ τοὺς τῶν φίλων παῖδας ὁμήρους παρὰ τῷ
 Αἰγυπτίῳ ἐγκαταλιπών, καὶ τοὺς μεγίστους ὄρκους πα-
 ραβὰς, βασιλεῖ δόξῃ τι σύμφορον ποιῆσαι, οὗτοί εἰσιν οἱ
 ταῖς μεγίσταις τιμαῖς γεραιρόμενοι. Ταῦτα οὖν ὀρῶντες,⁵
 οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντες ἐπὶ τὸ ἀσεβὲς καὶ τὸ ἀδίκον τε-

4. Πολὺ—τάδε] Edd. pr. Philel. Bodl. margo Guelf. πολλοί. deinde τάδε est in Edd. pr. Philel. Bodl. Guelf. Budensis, Auguft. Altorf. τῶν-δε edidit Stephanus, τῆδε Hutchinſon cum Mureto.

καλὸν ἢ ἀγαθὸν] Altorf. ἀγαθὸν ἢ καλὸν—νῦν δὲ καὶ ἦν τις.

Μιθριδάτης—καὶ ἦν τις ὥσπερ] Hæc propter similitudinem extremorum verborum exciderant vulgo, et revocavit cum Welfio Zeune ex libris Brodæi, Gabr. Budensi, Altorfino. Sed cum margo Stephani et Leoncl. Ed. postrema sic retulissent καὶ ὥσπερ Λεοκράτης, in Zeuniana verba ἦν τις, in Weiskiana ἦν τις ὥσπερ omiffa fuerunt. Λεοκράτης est in Brodæi libro Λεοκράτης, Guelf. et Augustanus Ῥωμίθρης, quanquam Zeune ex Guelf. Ῥεομίθρης edidit; Ῥεομίθρης est apud Diodorum ii. p. 174. ed. Wessel. seu xv. cap. 90. quem locum de Ariobarzane tractans annotavit Zeune. Ibi igitur est: Ἀριοβαρζάνης μὲν ὁ τῆς Φρυγίας σατραπῆς, ὃς καὶ Μιθριδάτου πελευθήσαντος τῆς τούτου βασιλείας κενυρευκῶς ἦν. Is igitur Ariobarzanes patri Mithridati successit in Phrygia regnanti: contra Xenophontis Mithridates filius est hujus ejusdem Ariobarzani, quem prodidit regi Perfarum. Miror Wesselingium Xe-

nophontis locum non annotasse; nec magis de Rheomithre meminerat hujus loci: de quo Diodorus c. 92. in eadem rebellione satraparum narrat missum a conjuratis ad regem Ægypti Tachum, a quo accepta magna pecunia duces conjuratorum prodidit regi Perfarum. Accuratus igitur cognoscere licet ex Xenophonte. Diodorus hæc narrat sub Olympiadis 104. anno 3. postquam hæc literis a Xenophonte tradita esse oportet, quem vulgo anno primo Olympiadis 105. mortuum volunt. Vide quæ disputavi de annis Xenophontis in Præfatione ad historiam Græcam; quæ tamen disputatio alibi tota retractabitur, et vita Xenophontea aliquot etiam annos ultra terminum ibi constitutum prorogabitur. Datamen a Mithridate Ariobarzani filio interemtum narrat Cornelius Nepos c. 10. De Ariobarzane vide Xenophontis Hellenica i. 4, 7. v. 1, 28. et ad vii. 1, 27. annotata p. 415. Huc pertinere etiam videtur locus Aristotelis Politicorum.

Αἰγυπτίῳ] Edd. pr. Guelf. Αἰγυπτίῳν. deinde ὄρκους ὁμοίας παρὰ βασιλεῖ Altorf.

5. καὶ τὸ ἀδίκον] Guelf. καὶ ἀδίκον. Altorf. ὡς ἐστὶ τὸ ἀσεβὲς dat.

τραμμένοι εἰσίν· ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ᾧσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται.

Ἄθεμιστότεροι δὴ νῦν ἢ πρόσθεν ταύτη γεγέννηται.

6 Εἰς γε μὴν χρήματα, τῆδε ἀδικώτεροι· οὐ γὰρ μόνον τοὺς πολλὰ ἡμαρτηκότας, ἀλλὰ ἤδη τοὺς οὐδὲν ἡδίκηκότας συλλαμβάνοντες, ἀναγκάζουσι πρὸς οὐδὲν δίκαιον χρήματα ἀποτίνειν· ὥστε οὐδὲν ἦττον οἱ πολλὰ ἔχειν δοκοῦντες τῶν πολλὰ ἡδίκηκότων φοβῶνται· [καὶ εἰς χεῖρας οὐδ' οὔτοι ἐθέλουσι τοῖς κρείττοσιν ἰέναι, οὐδέ γε 7 ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατείαν θάρρουσι.] Τοιγαροῦν ὅστις ἂν πολεμῇ αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεσθαι ἄνευ μάχης ὅπως ἂν βούλωνται, διὰ τὴν ἐκείνων περὶ μὲν Θεοῦ ἀσέβειαν, περὶ δὲ ἀνθρώπους ἀδικίαν. Αἱ μὲν δὴ γινῶμαι ταύτη τῷ παντὶ χείρους νῦν ἢ τὸ παλαιὸν αὐτῶν.

8 Ὡς δὲ οὐδὲ τῶν σωμάτων ἐπιμέλονται, ὥσπερ πρόσθεν, νῦν αὖ τοῦτο διηγῆσομαι. Νόμιμον γὰρ δὴ ἦν αὐτοῖς, μήτε πτύειν μήτε ἀπομύττεσθαι. Δήλον δὲ, ὅτι ταῦτα οὐ τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑγροῦ Φειδόμενοι ἐνόμισαν, ἀλλὰ βουλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἰδρώτος τὰ σώματα στερεοῦσθαι· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ πτύειν, μηδὲ ἀπομύττε-

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ] Ex margine Steph. et Altorf. ὡς addidi. deinde ἀθεμιστότεροι μὲν γὰρ δὴ νῦν Altorf. Ante Hutchinsonum erat ἀθεμιστότεροι δὲ, qui ex libro Gabr. δὴ restituit.

6. Εἰς γε μὴν] Ex Aldina, August. et Guelf. δὴ addidit Zeune.

καὶ εἰς χεῖρας] Hæc cum sequentibus a præcedentibus violenter disrupta hiare nec bene coire videntur cum consilio auctoris. De mala divitiarum cupidine sententiam absoluit: cum qua hæc nulla ratione copulari possunt: nec qui fuit οὐδ' οὔτοι apparet. Recte hæc vidit Weiske, et lacunam hujus loci suspicatus est. Mihi hæc ex fect. 23. ubi est

de Perfarum peditatu: εἰς χεῖρας δὲ ἰέναι οὐδ' οὔτοι ἐθέλουσι translata et augeta videntur, ob similitudinem sententiæ. Τοιγαροῦν—ἀδικίαν cum illa fect. 21. κατὰ τὴν χώραν γὰρ αὐτῶν ῥᾶον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέφονται. Igitur seclufi.

7. μὲν Θεοῦ] Guelf. μὲν τοὺς Θεοὺς sed corrector μὲν inferuit.

8. αὖ τοῦτο] Altorf. αὐτὸ τοῦτο. paulo antea ὡς πρόσθεν Altorf.

πτύειν Altorf. ἀποπτύειν. deinde ἰδρώτων Guelf. Cf. supra i. 2, 16. et viii. 1, 42.

νῦν δὲ τὸ μὲν] Altorf. νῦν δὲ μὲν μὴ ἀποπτύειν—τὸ δ' ἐκπονεῖν. Etiam maggo Steph. ἐκπονεῖν retulit.

σθαι, ἔτι διαμένει, τὸ δὲ πονεῖν οὐδαμοῦ ἐπιτηδεύεται.
Καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον, ὅπως ὅλη τῇ ἡμέρᾳ χρῶντο [καὶ] εἰς τὰς πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπονεῖσθαι· νῦν γεμῆν τὸ μὲν μονοσιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ τοῦ σίτου, ἠνίκα περ οἱ πρωϊαίτατα ἀριστῶντες, μέχρι τούτου ἐσθίοντες καὶ πίνοντες διάγουσιν, ἔστε περ οἱ ὀψιαίτατα κοιμώμενοι.

Ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μηδὲ προχοῖδας εἰσφέρεισθαι 10 εἰς τὰ συμπόσια, δηλονότι νομίζοντες, τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἦττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεισθαι ἔτι αὖ διαμένει, τοσοῦτον δὲ πίνουσιν, ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὴν μηκέτι δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξίεναι.

Ἄλλὰ μὴν κακῆϊνο ἦν αὐτοῖς ἐπιχώριον, τὸ μεταξὺ 11 πορευομένους μήτε ἐσθίειν, μήτε πίνειν, μήτε τῶν διὰ ταῦτα ἀναγκαίων μηδὲν ποιῶντας φανεροὺς εἶναι· νῦν δὲ αὖ τὸ μὲν τούτων ἀπέχεσθαι ἔτι διαμένει, τὰς μέντοι πορείας οὕτω βραχείας ποιῶνται, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι θαυμάσαι τὸ ἀπέχεσθαι τῶν ἀναγκαίων.

Ἄλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ Θήραν πρόσθεν μὲν τσαυτάκις 12 ἐξήεσαν, ὥστε ἀρκεῖν αὐτοῖς τε καὶ ἵπποις γυμνάσια τὰς Θήρας· ἐπεὶ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο, οὐκέτι ὁμοίως οὔτε αὐτοὶ ἐξήεσαν,

9. χρῶντο [καὶ]] Prius hoc καὶ seclusi in Altorf. omiffum.

ἠνίκα περ] Altorf. ἠνίκα μὲν. De μονοσιτεῖα Petrarum respice viii. 1, 44.

ἔστε περ] Edd. pr. Guelf. ἔστι περ.
10. εἰσφέρεισθαι] Juntina et Guelf. ἐκφέρεισθαι. deinde τῷ μὴ ὑπερπ. Guelf. et Augustanus liber.

τὸ μὲν μὴ] Edd. pr. et Guelf. τὸ μὴ, omisso μὲν.

διαμένει] Athenæus p. 496. ex h. l. καταμένει laudat, quod est in libro

Altorf.

11. φανεροὺς] August. liber φανερόν habet.

μηδὲν ἂν] Vulgatum μηδ' ἂν ita voluit corrigi Stephanus, et sic est in Altorfino libro.

12. αὐτοῖς τε καὶ] Altorf. αὐτοῖς καί. deinde εἰς γυμνάσια malebat Leonacl.

ὁ βασιλεὺς] Hæc omittit Altorf. Ἀρταξέρξης Guelf. et Augustanus, ut est apud Plutarchum.

οὔτε τοὺς ἄλλοις ἐξῆγον ἐπὶ τὰς θήρας· ἀλλὰ καὶ εἴ
τινες Φιλόπονοι γένοιτο, καὶ σὺν τοῖς περὶ αὐτοὺς ἰππεύ-
σιν ἅμα θηρῶεν, Φθονοῦντες αὐτοῖς δῆλοι ἦσαν, καὶ ὡς
βελτίονας αὐτῶν ἐμίσουν.

- 13 Ἀλλὰ τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ
ταῖς θύραις ἔτι διαμένει· τὸ μέντοι τὰ ἰππικὰ μανθά-
νειν καὶ μελετᾶν, ἀπέσβηκε, διὰ τὸ μὴ ἰέναι, ὅπου ἂν
ἀποφαινόμενοι εὐδοκιμοῖεν. Καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες, ἀκού-
οντες ἐκεῖ πρόσθεν τὰς δίκας δικαίως δικαζόμενας, ἐδό-
κουν μανθάνειν δικαιοσύνην, καὶ τοῦτο παντάπασι ἀνέ-
στραπται· σαφῶς γὰρ ὀρῶσι νικῶντας, ὀπότεροι ἂν
14 πλείον διαδῶσιν. Ἀλλὰ καὶ τῶν Φυομένων ἐκ τῆς γῆς
τὰς δυνάμεις οἱ παῖδες πρόσθεν μὲν ἐμάνθανον, ὅπως
τοῖς μὲν ὠφελίμοις χρῶντο, τῶν δὲ βλαβερῶν ἀπέχοιντο·
νῦν δὲ εἰκάσι ταῦτα διδασκομένοις, ὅπως ὅτι πλείστα
κακοποιῶσιν· οὐδαμοῦ γοῦν πλείους ἢ ἐκεῖ οὔτε ἀποθνή-
σκουσιν οὔτε διαφθείρονται ὑπὸ Φαρμάκων.
- 15 Ἀλλὰ μὴν καὶ θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν, ἢ ἐπὶ Κύρου,
εἰσί. Τότε μὲν γὰρ ἔτι τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ καὶ ἐγ-
κρατεία ἐχρῶντο, τῇ δὲ Μήδων στολῇ καὶ ἀβρότητι· νῦν
δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβενну-
16 μένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασώζονται. Σα-
φηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν. Ἐκείνοις

καὶ εἴ τινες] Ita cum libro Altorfi-
no pro καὶ οἵτινες scripsi: idem se-
quens γένοιτο pro γενόμενοι dedit. Ita
non opus conjectura Weiskii post καὶ
alterum excidisse φιλόθηροι vel simile
vocabulum.

περὶ αὐτοὺς] Edd. pr. Guelf. περὶ
αὐτοὺς et mox αὐτῶν dant. ἑαυτοὺς
Altorf. et mox ἑαυτῶν.

13. Ἀλλὰ σοι] Altorf. τοι omittit,
at post μέντοι addit ἔτι.

ἰέναι] Margo Steph. εἶναι. deinde
εὐδοκιμοῖεν in Altorf. supra vulgatam

scriptum est. Sermo est de vena-
tione.

πλείον διαδῶσιν] Margo Steph.
πλείω διδῶσιν. Altorf. πλείον διδῶ-
σιν.

14. διδασκομένοις] Altorf. διδασκόμε-
νοι. Sic est in Hellenicis vi. 3, 8.
εἰκάτε ἠδόμενοι. Anab. iii. 5, 8. ὅμοιοι
ἦσαν θουμάζοντες.

οὐδαμοῦ γοῦν] Altorf. οὐδαμοῦ οὖν
dat.

15. θρυπτικώτεροι] Altorf. θρυπτι-
κώτερον γε νῦν πολὺ ἢ ἐπὶ Κύρου.

γὰρ πρῶτον μὲν τὰς εὐνάς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστράνυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ ταπίδων τιθέασιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπέικωσιν αἱ τάπιδες. Καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν ὅσα τε πρόσθεν εὐρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφίρηται, ἀλλὰ τε αἰεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται· καὶ ὄφα γε ὡσαύτως· καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ 17 σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπᾶσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρίδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. Ἐν γεμῆν τῷ θέρει οὐκ ἀρκούσιν αὐτοῖς οὔθ' αἱ τῶν δένδρων, οὔθ' αἱ τῶν πετρῶν σκιαί, ἀλλ' ἐν ταύταις ἐτέρας σκιάς ἀνθρώποι μηχανώμενοι αὐτοῖς παρεστᾶσι. Καὶ μὴν ἐκπάσματα ἦν μὲν ὡς πλεῖστα 18 ἔχουσι, τούτῳ καλλωπίζονται· ἦν δ' ἐξ ἀδίκου Φανερώς ἢ μεμηχανημένα, οὐδὲν τοῦτο αἰσχύνονται· πολὺ γὰρ ἠύζηται ἐν αὐτοῖς ἢ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια.

Ἀλλὰ καὶ πρόσθεν μὲν ἦν ἐπιχώριον αὐτοῖς, μὴ ὄρα- 19 σθαι περὶ πορευομένοις, οὐκ ἄλλου τινὸς ἔνεκα, ἢ τοῦ ὡς ἵππικωτάτους γίγνεσθαι· νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων, ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν· οὐ γὰρ τῆς

16. πρῶτον μὲν τὰς εὐνάς] Margo Steph. πρῶτον μὲν οὐκέτι τὰς εὐνάς μόνον. quanquam in margine Steph. οὐ μόνον est scriptum. Hellenicorum iii. 2, 16. καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἤρκει ἀλλὰ καί. ubi vide annotata.

ὑποστράνυσθαι] Athenæus xii. 2. p. 515. ubi h. l. excerpfit et Bodl. dant ὑποστρόνυσθαι, Guelf. ὑποστρόνυσθαι, Altorf. ὑπιστρονύσθαι.

τοὺς πόδας] De eadem re in Memorab. ii. 1, 30. est ὑπόβαθρα.

ταπίδων] Edd. pr. et Leidensis liber apud Oudendorp. ad Thomam p. 834. δαπίδων. Guelf. ταπίτων, quod etiam Camerarius annotavit; sed mox Guelf. dat τάπιδες, ubi Edd. pr.

et Codex Auguft. δάπιδες. deinde ἀλλὰ ὑπέκωσιν Altorf.

πρόσθεν] Athenæus πρότερον dat.

ὄφα γε] Juntina γε omittit.

17. καὶ σῶμα] Altorf. καὶ σώματα. sequens περὶ ex libro Brodæi addidit Stephanus, cum quo facit Altorf.

σκιάς] Margo Steph. σκιάδας, ex scholio natus, refert.

18. ἀδίκου] Athenæus ἐξ ἀδίκου dat, et mox τοῦτο omittit. αἰσχροκέρδεια postea est in Altorf.

19. μὴ ὄρασθαι περὶ] De re compara iv. 5, 58. Paulo antea ἐπιχώριον ἦν Altorf. ordine mutato; deinde πορευομένους.

ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν] Cafaubonus ad A-

- ἰππέας οὕτως, ὥσπερ τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι, ἐπιμέ-
 20 λονται. Τὰ γεμὴν πολεμικὰ πῶς οὐκ εἰκότως νῦν τῷ
 παντὶ χεῖρους ἢ πρόσθεν εἰσίν; οἷς ἐν μὲν τῷ παρελ-
 θόντι χρόνῳ ἐπιχώριον ἦν, τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας ἀπὸ
 ταύτης ἰππότας παρέχεσθαι, οἱ δὲ καὶ ἐστρατεύοντο·
 τοὺς δὲ Φρουροῦντας, εἰ δέοι στρατεύεσθαι πρὸ τῆς χώ-
 ρας, μισθοφόρους εἶναι· νῦν δὲ τοὺς τε θυρωροὺς καὶ
 τοὺς σιτοποιοὺς καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχοοὺς καὶ
 λουτροχοοὺς καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας καὶ κα-
 τακοιμίζοντας καὶ ἀνιστάντας καὶ τοὺς κοσμητὰς, οἱ
 ὑποχρῆστί τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς, καὶ τὰ ἄλλα ῥυθ-
 μίζουσι, τούτους πάντας ἰππέας οἱ δυνάσται πεποιήκα-
 21 σιν, ὅπως μισθοφορῶσιν αὐτοῖς. Πλήθος μὲν οὖν καὶ
 ἐκ τούτων φαίνεται, οὐ μέντοι ὄφελός γε οὐδὲν αὐτῶν εἰς
 πόλεμον· δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ γιγνόμενα· κατὰ τὴν
 χώραν γὰρ αὐτῶν ῥᾶον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέ-
 22 φονται. Καὶ γὰρ δὴ ὁ Κύρος τοῦ μὲν ἀκροβολίζεσθαι
 ἀποπαύσας, θωρακίσας δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἵππους, καὶ
 ἐν πάλτον ἐκάστω δούς εἰς χεῖρα, ὁμόθεν τὴν μάχην
 ἐποιεῖτο· νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται ἔτι οὔτ' εἰς χεῖρας
 συνιόντες μάχονται.
- 23 Καὶ οἱ πεζοὶ ἔχουσι μὲν γέῤῥα καὶ κοπίδας καὶ σα-
 γάρεις, ὥσπερ ἐπὶ Κύρου, τὴν μάχην ποιησόμενοι· εἰς

thenæum ἢ τότε vel πρὶν ἐπὶ τῶν ἐνῶν
 scribendum ingeniose et vero simili-
 ter conjecit.

ἰππέας] Margo Steph. ἰπτικῆς.
 Sed Altorf. ἰππέας μόνῃ οὕτως ὡς τοῦ
 μαλακῶς καθ. ἔσ.

20. πολεμικὰ] Altorf. τὰ πολεμικὰ.
 deinde ἐπιχώριον ἦν dat; contra ex
 Edd. pr. Philel. et Guelf. εἶναι ὑπῆρχε
 restituit pro οἶμαι, ὑπῆρχε, quod Ste-
 phanus, obelo tamen apposito, edidit
 et revocavit Weiske. Mihi Altorfini
 libri scriptura præplacuit.

σοὺς τὴν γῆν ἔχοντας] Qui postea
 δυνάσται dicuntur, sumtibus suis
 equites ornabant et alebant.

εἰ δέοι στρατεύεσθαι] Hæc Augustanus
 omittit; in Guelf. margine sunt
 scripta.

παρατιθέντας] Intellige τὴν τράπι-
 ζαν.

κοσμητὰς] Margo Steph. κομμω-
 τίας. male pro κομμωτάς.

21. ῥᾶον] Edd. pr. et Guelf. ῥᾶδιον.
 August. κατὰ γὰρ τὴν χ. ῥᾶδιον. deinde
 ἀναστρέφονται Junt. Guelf. August.

χειρας δὲ ἰέναι οὐδ' οὔτοι ἐθέλουσιν. Οὐδέ γε τοῖς δρε-24
 πανηφόροις ἄρμασιν ἐτι χρωῶνται, ἐφ' ᾧ Κῦρος αὐτὰ ἐποι-
 ἦσατο. Ὁ μὲν γὰρ, τιμαῖς αὐξήσας τοὺς ἠνιόχους, καὶ
 ἀγαθούς ποιήσας, εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὄπλα ἐμβαλοῦντας·
 οἱ δὲ νῦν οὐδὲ γιγνώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄρμασιν, αἰόνται
 σφίσιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους τοῖς ἡσκηκόσιν ἔσεσθαι.
 Οἱ δὲ ὀρμῶσι μὲν, πρὶν δὲ ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι, οἱ μὲν 25
 ἐκόντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δὲ ἐξάλλονται· ὥστ' ἄνευ ἠνιόχων
 γιγνόμενα τὰ ζεύγη πολλάκις πλείω κακὰ τοὺς Φίλους
 ἢ τοὺς πολεμίους ποιεῖ. Ἐπεὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ γιγνώ-26
 σκουσιν, οἷα σφίσι τὰ πολεμιστήρια ὑπάρχει, ὑφίενται,
 καὶ οὐδεὶς ἐτι ἄνευ τῶν Ἑλλήνων εἰς πόλεμον καθίστα-
 ται, οὔτε ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσιν, οὔτε ὅταν αἱ Ἑλλη-
 νες αὐτοῖς ἀντιστρατεύωνται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους
 ἐγνώκασι μεθ' Ἑλλήνων τοὺς πολέμους ποιεῖσθαι.

Ἐγὼ μὲν δὴ οἶμαι, ἅπερ ὑπεθέμην, ἀπειργάσθαι 27
 μοι. Φημὶ γὰρ Πέρσας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς καὶ ἀσεβε-
 στέρους περὶ θεοῦ, καὶ ἀνοσιωτέρους περὶ συγγενεῖς, καὶ
 ἀδικωτέρους περὶ τοὺς ἄλλους, καὶ ἀνανδροτέρους τὰ εἰς
 τὸν πόλεμον νῦν ἢ πρόσθεν ἀποδεδεῖχθαι· εἰ δέ τις τάν-
 ἀντία ἐμοὶ γιγνώσκει, τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπισκοπῶν, εὐρήσει
 αὐτὰ μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

24. εἰς τὰ ὄπλα] Intellige τοὺς
 ὀπλίτας. De re ipfa supra dictum.

25. Οἱ δὲ] Intellige aurigas: quod
 cum non animadvertisset, καὶ ὀρμῶσι
 μὲν malebat scriptum Weiske.

ἐκόντες] Muretus ἄκοντες malebat,
 ut sequenti ἐξαλλόμενοι opponeretur.
 Rem experimentis cognitam tradit
 nofter Anab. i. 8, 14.

26. τὰ πολεμιστήρια] Videtur pro
 πολεμικὰ dictum esse.

οὔτε ὅταν] Margo Steph. οὔτε ἂν
 ποτε. deinde Edd. pr. et Guelf. πρὸς
 τούτοις. De Græcis μισθοφόροις nar-
 rationem firmat locus Curtii iii. 9. a
 Weiskio laudatus.

27. ἀπειργάσθαι μοι] Margo Steph.
 ἀπειργάσασθαι, ex libro Brodæi retu-
 lit. deinde ἀνομιωτέρους pro ἀδικωτέρους
 Guelf.

γιγνώσκει] Guelf. et August. γιγνώ-
 σκοι.

NOUVELLES OBSERVATIONS

SUR

LA CYROPÉDIE

PAR

M. LE BARON DE SAINTE-CROIX.

NOUVELLES OBSERVATIONS

SUR

LA CYROPÉDIE.

L'AUTORITÉ de Cicéron et celle de Denys d'Halicarnasse auroient dû entraîner tous les suffrages, et fixer le jugement de la postérité sur la Cyropédie. Ces deux anciens écrivains la regardoient comme un roman historique, dans lequel Xénophon avoit voulu étaler ses maximes sur les devoirs d'un prince. Ussérius adoptant le sentiment de Joseph et de Saint-Jérôme, osa dans le dernier siècle appeler de cette décision, et suivre le récit du philosophe Grec concernant Cyrus. L'opinion de cet habile chronologiste fut depuis embrassée sans examen par des hommes, dont le nom seul peut imposer, tels que Bossuet, Pezron, Marsham, Prideaux, etc. Ils n'eurent aucun égard à l'avis de Scaliger, qui n'avoit pas craint d'avancer qu'on ne devoit pas ajouter plus de foi à cet ouvrage de Xénophon qu'au roman d'Héliodore^a. Pétau, malgré l'envie qu'il avoit de critiquer cet illustre savant, ne crut cependant pas pouvoir s'écarter à ce sujet de son sentiment.

M. Fréret s'y conforma, mais il eut le mérite d'avoir le premier discuté à fond cette matière avec autant de sagacité et d'impartialité que de savoir et de justice. Il démontra que les évènements rapportés dans la Cyropédie ne peuvent se concilier, non seulement avec ceux que nous

^a Emend. Temp. Proleg. pag. 32.

lifons dans les historiens profanes, mais même avec le témoignage de l'Écriture sainte. Il prouva encore, 1. que Xénophon a supprimé la guerre de Cyrus contre les Mèdes ; 2. que le Cyaxare de la Cyropédie est un personnage imaginaire ; 3. que Xénophon a fait un anachronisme de vingt-six ans sur la prise de Sardes, et un de vingt-huit sur celle de Babylone ; 4. enfin que Xénophon semble reconnoître lui-même, qu'il a altéré dans la Cyropédie les évènements du règne de Cyrus, par ce qu'il rapporte sur les villes de Lariffa et de Mespila dans la retraite des Dix-mille ^b.

Le savant Desvignoles travailloit, en même temps que M. Fréret, à détruire la certitude des faits rapportés dans la Cyropédie, et à démontrer la foiblesse des preuves employées par les apologistes de Xénophon ^c. Son objet étoit cependant moins de justifier Hérodote dont il rejette le témoignage, que d'établir celui de Ctésias, pour lequel il fait toujours paroître une grande prédilection ; ce qui l'a engagé à avancer beaucoup de paradoxes. Un des plus singuliers est l'abdication faite par Cyrus du royaume de Babylone, en faveur de Darius Médus, auquel il est supposé avoir ensuite lui-même succédé ; opinion dénuée de tout fondement, et suffisamment réfutée par la suite des rois que nous donne le précieux Canon chronologique attribué à Ptolémée ^d.

Après les travaux de savans aussi éclairés et d'une réputation bien méritée, me convenoit-il de revenir sur leurs traces, et d'agiter de nouveau des questions qu'ils paroissent avoir entièrement décidées ? J'avoue que je n'y aurois pas même pensé, si l'auteur d'une excellente traduction de la Cyropédie (M. Dacier) eût été moins éloigné

^b Voyez les Mém. de l'Acad. des Inscr. tom. vii. p. 447. et suiv.

^c Voyez la Chronol. de l'Hist. Sainte, tom. ii. pag. 529. etc.

^d Il n'est pas certain que ce fameux astronome, auquel l'école d'Alexandrie doit une partie de sa célébrité, soit l'auteur de l'ouvrage dont je parle. Un savant anonyme l'attribue à Théon, son commenta-

teur. *Observ. in fast. Græc.* §. xiv. pag. 176. Je me propose de discuter cette opinion dans un autre mémoire. Il me suffit d'observer ici que la liste des rois, avant Alexandre de Macédoine, est regardée comme appartenant à Bérofe, écrivain dont l'autorité ne peut être que d'un grand poids dans cette matière.

de reconnoître la certitude des preuves que rapportent Desvignoles et M. Fréret. D'ailleurs ce dernier s'étant trop livré aux conjectures, j'ai cru qu'il importoit de les examiner avec soin, et d'éclaircir par-là quelques points de l'ancienne géographie, que l'habile Académicien a eu principalement en vue dans ses observations.

Plus on lit la Cyropédie, moins il me semble qu'on puisse se persuader que Xénophon y ait eu dessein d'écrire une histoire exacte de Cyrus. L'objet de cet auteur n'est pas difficile à découvrir; il cherche toujours à y mettre la morale en action. D'abord il veut prouver qu'un roi doit régner par la bienfaisance, et qu'avec cette seule vertu il aura plus de supériorité sur les ennemis qu'avec ses armes. D'après cette maxime, il nous montre l'empire de Babylone renversé par la défection des peuples et des grands gagnés par les bienfaits de Cyrus, et servant ensuite d'instrumens à son triomphe. Les détails concernant l'éducation de ce conquérant, ne sont amenés que pour faire sentir la nécessité chez tous les hommes de développer de bonne heure leurs qualités naturelles, et de les perfectionner par de sages institutions. Xénophon termine cette espèce de cours de morale adapté aux principes de l'école de Socrate, par un parallèle des anciennes mœurs des Perses, avec leur manière de vivre de son temps. En montrant combien ce peuple avoit dégénéré, et que sa puissance ne se soutenoit plus que par le secours des Grecs mercenaires, n'auroit-il pas voulu convaincre sa nation de la facilité qu'elle auroit à se débarasser de ses anciens ennemis, l'exhorter à une union qui tourneroit à sa gloire, enfin, lui exposer tout le danger qu'il y a d'abandonner les usages de ses pères pour se livrer au luxe que produisoient les richesses, fruit de ses succès? Telles sont, je crois, les vues de Xénophon dans la Cyropédie, où il a su encore donner avec art plusieurs excellentes leçons de tactique. Elles sont regarder Cyrus comme un grand général; et sont connoître les Perses, dont on ignoroit avant ce prince les ex-

ploits, et qui avoient été fournis aux Mèdes, pour une nation libre et belliqueuse.

Il paroît que Xénophon auroit dû, pour déguiser son roman, s'attacher à l'exactitude géographique : au contraire, il l'a négligée ; peut-être afin que ses lecteurs s'aperçussent mieux de la fiction. Sans cela, comment feroit-il possible d'imaginer qu'un auteur si exact dans son ouvrage sur la retraite des Dix-mille, le soit si peu dans celui de la *Cyropédie* ? Le résultat des discussions dans lesquelles je vais entrer, prouve, ce me semble, cette dernière assertion.

Les Indiens, dont parle Xénophon ^e, paroissent d'abord être les peuples que nous connoissons aujourd'hui sous ce nom. Les richesses qu'il leur attribue, et la proposition que fait Cyrus à leur roi, de le choisir pour arbitre des différens qui partageoient alors les Mèdes et les Babylo-niens ^f, nous donnent une grande idée de la puissance de ces Indiens, laquelle ne fauroit convenir à aucune nation circonvoisine. Le philosophe historien ajoute cependant que les Chaldéens, dont il fera bientôt question, seroient dans les troupes du monarque Indien, ce qui n'auroit pas été praticable, si ce prince eût régné sur les peuples de l'Indus et du Gange. La conjecture de M. Fréret, qui suppose les Indiens de la *Cyropédie* être les habitans de l'ancienne Colchide, auroit été plus vraisemblable, si les preuves dont il l'appuie n'eussent pas été moins foibles ; on en jugera par celle-ci. Selon ce savant, les Grecs du Pont-Euxin ayant un Caucase et un Tanais dans leur voisinage, et trouvant des peuples noirs, les Colches, qu'il regarde comme Ethiopiens, les crurent Indiens, parceque dans leur système de géographie, les Indes et le Caucase étoient inséparables. M. Fréret auroit dû faire attention qu'Hérodote ne parle point d'un pareil système, imaginé seulement par les compagnons d'armes d'Alexandre, et par conséquent postérieur au temps de Xénophon. Il ne

^e *Cyrop.* ed. Hutchinon, pag. 58.
150. etc.

^f *Id.* pag. 158.

feroit pas néanmoins impossible que les richesses de la Colchide eussent fait donner aux peuples qui l'habitoient le nom d'Indiens, nation dont l'opulence étoit célèbre. Il en put être de même que des pays situés à l'Orient de cette première contrée, connue à présent sous les noms d'Imméréta et de Carduels, et fort remplis de mines d'or^g, qui par cette raison s'appellèrent Ibérie, suivant la remarque de Strabon^h.

Un passage d'Hérodoteⁱ a donné lieu aux conjectures de M. Fréret. Cet ancien historien y parle des Indiens, peuple du Bosphore : il n'est pas aussi indifférent que le pense l'habile Académicien, d'y lire Indiens, ou Sindiens^k. Holstenius et Wesseling se sont déclarés pour cette dernière leçon, qui se trouve confirmée par un fragment d'Hellanicus^l et par l'autorité de Scylax^m, de Strabonⁿ, d'Arien^o, de l'écrivain grec à qui nous devons le poëme des Argonautes^p faussement attribué à Orphée, de Pomponius Mela^q, enfin de Valerius Flaccus^r. Une seule lettre, ou une simple terminaison change souvent le nom des peuples, et sert à les distinguer entre eux, soit pour désigner leur différente origine, soit pour constater leur émigration. Citons-en un exemple : les Sintiens, Σίντιοι, habitoient autrefois l'isle de Lemnos^s, en passant dans la Thrace, ils ne s'appellèrent plus que Sintes Σίντοι^t. On n'objectera sans doute la division de l'Inde admise par les géographes Arabes, sous les noms de Hend et de Send,

^g On connoît sur-tout celle de *Gumuchekhana* dans les monts Paria-dres, situés au sud-est de Trébisonde dans le pays des Lazes, qui est l'ancienne Colchide Transphasiane.

^h — "Ιβηρας ὀμωνύμως τοῖς Ἑσπερίοις καλοῦσιν. Strabo xi. p. 343.

ⁱ Herod. lib. iv. c. 28.

^k Acad. des Insér. tom. iv. pag. 604.

^l Βόσπορον δὲ πλεύσαντι Σινδοί. ἄνω δὲ τούτων Μαλιῶται Σκύθαι. . . Schol. Apoll. lib. iv. v. 322. ubi legend. Μαλιῶται, pro μαλιῶται.

^m Μετὰ δὲ Μαλιῶτας Σιντοὶ ἔθνος Perieg. pag. 29, 30. Il faut encore lire dans ce passage Σινδοὶ pour Σιντοὶ,

puisque'on voit après Σινδικὸς λιμὴν.

ⁿ Lib. xi. pag. 339.

^o Peripl. Ponti Eux. ed. Blanc. pag. 131. Cet auteur met le pais des Sindes ou Sindiens à 540 Stades de Panticape, ville du Bosphore Cimmérien.

^p Σιντῶν δ' ἀγερώχων, v. 1044. legend. Σινδῶν.

^q *Sindos in Sindonum ab ipsis terrarum cultoribus condita est.* lib. i. cap. 19. C'est une erreur, ce peuple n'avoit point de villes.

^r Argon. lib. vi. v. 86.

^s Thucyd. lib. ii. §. 98.

^t Schol. Thucyd. id. h. l.

mais elle n'étoit pas connue au tems de Xénophon; d'ailleurs les Sindes ne pouvoient avoir aucun rapport même éloigné, avec les habitans des bords de l'Indus. Les premiers étoient au-deffus des Méotes, et faisoient partie des Scythes^u, ils avoient donc les mœurs sauvages et agrestes, ce qui n'annonce guère une nation puissante. Ils firent néanmoins quelques invasions, dont ils perdirent le fruit avec leur liberté, suivant une tradition que Valérius Flaccus nous désigne d'une manière un peu obscure dans ces vers :

Degeneresque ruunt Sindi, glomerantque paterno
Crimine, nunc etiam metuentes verbera turmas^x.

Cyrus força les Chaldéens de faire la paix avec les Arméniens. Il est évident par tous les détails, qu'on trouve dans la Cyropédie sur le premier de ces deux peuples^y, que Xénophon, comme observe M. Fréret^z, n'a point voulu parler des Assyriens de la Mésopotamie, mais des Chalybes, nation dont une partie habitoit au midi du Pont-Euxin et l'autre au Nord de l'Arménie. Ceux-ci furent connus dans l'antiquité sous le nom des Chaldéens^a, nom dérivé, suivant Eustathe, de celui des Calybes^b appelés au tems d'Homère, Alifones^c, ensuite Alybes^d.

Personne n'ignore que ce peuple s'étoit entièrement adonné aux travaux des mines, et passoit pour d'habiles forgerons. Bochart cite à ce sujet un passage curieux du Poliorceticon de Daimaque^e. Cette réputation fut causée que le nom de Chalybes étoit souvent pris, par métonymie, pour le fer^f et toutes fortes d'armes^g. On leur at-

^u Strab. lib. xi. pag. 341.

^x Argon. lib. vi. v. 86, 87.

^y Cyr. p. 101. 185. 196. etc.

^z Acad. des Infer. tom. iv. pag.

594, 595.

^a Strab. lib. xii. pag. 378.

^b Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 768.

^c Iliad. lib. ii. v. 857.

^d Strab. lib. xii. pag. 378. Steph. Byz. in v.

^e Boch. Phaleg. lib. iii. c. 12.

^f *Vulnificusque chalybs vastâ fornace*

liquefcit. Virg. Æn. lib. viii. v. 446.

Chalybs appellatur ferrum quia pri-

imum apud Chalybas . . . inventum est.

Serv. ad h. v. *Populi sunt apud quos*

nascitur ferrum, unde abusive dicitur

chalybs ipsa materies. Serv. ad Æn.

lib. i. v. 58.

^g *Χάλυβος Σκυθῶν ἄποικος.* Æ-

schyl. Sept. ad Thebas v. 736. ubi

Schol. *σσωματοποιεῖ γὰρ τὸν σίδηρον.*

M. de Pompignan traduit le passage

de ce poète, *le fer, ce mortel poison des*

Scythes, Trad. d'Etchyle, pag. 116.

tribue même la découverte de ce métal, et de l'art qui le fait servir à nos besoins^h. Il est d'autant moins étonnant que cette occupation fit négliger aux Chalybes la culture de leurs terres, qu'elles étoient situées dans un pays aride et montueuxⁱ. La vente de leurs ouvrages leur fournissoit le nécessaire^k; mais ne les enrichissant pas, ils eurent d'abord des troupes à la solde d'Astyage, roi des Perses; ensuite ils se livrèrent à la profession des brigands^l. Ils ne cessèrent de l'exercer sur le territoire des Arméniens, qu'au moment où ceux-ci leur cédèrent, par le conseil de Cyrus, une portion de leurs montagnes qui étoit demeurée inculte, quoiqu'elle fût très fertile^m. Ce fait mérite d'être remarqué, puisqu'il constate la séparation des Chalybes d'avec les Chaldéens, et nous montre l'origine, jusqu'à présent inconnue, de ces deux différentes dénominations. Il convient de l'éclaircir par de nouvelles recherches.

Dans l'ouvrage sur la retraite des Dix-mille, Xénophon nous dit, que les Grecs, après la bataille de Cunaxa, dirigèrent leur marche vers l'Arménie, et que les généraux Perses ayant avec eux les Mygdoniens, les Arméniens et les Chaldéens mercenaires, voulurent s'opposer à leur entrée dans cette contrée. Cet historien ajoute tout de suite, que ces derniers étoient braves et libresⁿ. Au contraire il parle ailleurs des Chalybes comme d'une nation fournie aux Mofynœciens et vivant presque toute du travail des forges^o dans le voisinage de Sinope^p. Ils différoient des Chaldéens, selon lui, par la manière dont ils étoient armés^q; il les en distingue formellement dans l'énumération des peuples, que les Dix-mille parcoururent en Asie^r. D'après un passage d'Hecatée, ce dernier peuple

Ce qui plutôt signifie : *le fer qui nous vient des Scythes, qui a été transporté de la Scythie, où il croît.*

^h Ammian. Marcell. lib. xxii. cap. 8. etc.

ⁱ *Gens Chalybum duris patiens cui cultus in agris.* Val. Flacc. lib. iv. v. 611. Vid. Schol. Apoll. Argon. ad lib. ii. v. 1007.

^k Schol. Apollon. loc. supr. cit.

^l Cyrop. lib. ii. pag. 203.

^m Id. pag. 200.

ⁿ οἱ Χαλδαῖοι ἐλεύθεροι καὶ ἄκριμοι

... Exp. Cyr. ed. Hutch. p. 184.

^o — Τήκοι τῶν Μοσυνοίκων. id.

lib. v. pag. 394.

^p Id. pag. 395, 396.

^q Id. pag. 184. et 335.

^r — Χάλυβις καὶ Χαλδαῖοι p. 616.

habitoit avec les Arméniens près des monts Scydiffes. Leur territoire étoit limitrophe de la Bafiliffène, de la Phasiane et de la Chorzène, provinces de l'Arménie^s et avoit au Nord celui des Macrones, appelés depuis Sanniens^t. Ces Chalybes font les Chaldéens de la Cyropédie. Les autres, dont ceux-ci étoient une colonie, avoient conservé leur ancien nom ; ils demeurèrent toujours entre Sinope et Amifus^u. Apollonius de Rhodes les rapproche des côtes du Pont-Euxin, pour les mettre sur les bords du Thermodon^x ; Scylax les place entre les Tibarènes et les Assyriens du Pont^y : enfin Pline embrasse la seconde opinion, en fixant leur demeure près de Thémiscyre. Cet illustre naturaliste en fait très bien la différence d'avec les Arméno-Chalybes, *gens Arméno-Chalybes*^z ou Chaldéens de la petite Arménie^a.

Xénophon fait mention^b d'un présent que Cyrus fit aux chefs des Syriens, et d'un ordre qu'on publia en Syrien, Συριστι, après la prise de Babylone, pour obliger ses habitans de se renfermer dans leurs maisons, leur promettant à cette condition leur grâce. Cet écrivain a voulu parler dans ce passage des Assyriens à qui les Grecs donnoient le nom de Syriens^c. Les peuples que nous connoissons sous cette dernière dénomination, étoient proprement appelés par les Grecs *Araméens*^d. Suivant l'usage de sa nation, Strabon donne le nom de Syriens à Ninus et à Sémiramis^e, et appelle l'ancien royaume d'Assyrie l'empire des Syriens τὴν Σύρων ἀρχήν. Pomponius Méla com-

^s Ap. Steph. Byz. in v. Χάλυβες.

^t Strab. lib. xii. pag. 378.

^u Pomp. Mela. lib. i. c. 19.

^x Id. lib. ii. v. 370. 1003. ἀρχιάλων Χαλϋβων lib. iv. v. 1475.

^y Peripl. pag. 31, 32.

^z Hist. Nat. lib. vi. c. iii. vid. Strab. lib. xii. pag. 378.

^a Depuis que j'ai communiqué ces observations à l'Académie, j'ai eu connoissance de celles de M. Michaëlis sur les Chaldéens. Il prétend que ceux du Pont-Euxin ou Chalybes ne faisoient anciennement qu'une même nation avec les Chaldéens de la Mésopotamie, où plu-

sieurs hordes de ces pasteurs vinrent s'établir. Ce passage de Jérémie relatif à ce peuple, *frangeturne ferrum ? ferrum septentrionale ut æs c. xv. v. 12.* me paroît une preuve décisive. Le savant et judicieux Professeur de Gœttingue en rapporte néanmoins d'autres, qu'il faut lire dans son propre ouvrage, *Spicileg. geogr. Hebræorum ext. post Bochartum, pars secunda*, p. 77—94.

^b Cyrop. pag. 600.

^c Herodot. lib. vii. c. 63.

^d Strab. lib. i. pag. 28.

^e Lib. ii. pag. 58.

prend dans la Syrie, la Cœle-Syrie, ou Syrie creuse, entre le Liban et l'Antiliban, la Mésopotamie, la Damascène, l'Adiabène, la Babylonie, la Judée et la Comagène^f. Tout le pays depuis Babylone jusqu'au Golfe d'Issus et au Pont-Euxin, étoit habité par différens peuples connus en général sous le nom de Syriens^g. L'écriture^h et les Orientauxⁱ se servent encore de la dénomination de Syriens, pour désigner les peuples de la Mésopotamie^k. Cyrus allant de Sardes à Babylone, soumit les Cappadociens et les Arabes^l. Ces derniers doivent être des Arabes Scénites qui habitoient les montagnes de Cilicie et le mont Amanus et que Pompée vainquit ; ou ceux qui erroient dans les déserts situés à l'Occident de l'Euphrate, et dont Xénophon fait mention dans sa retraite des Dix-mille^m. Ces Scénites avoient-ils leur demeure dans l'Arabie, dont Cyrus fit une Satrapie particulière, qu'il donna, selon Xénophon, à Mégabyzeⁿ ? Un pays stérile et sans eau^o pouvoit-il être une province importante de l'empire de Cyrus ? je crois que Xénophon a compris, sous le nom d'Arabie, la Palestine, l'Idumée, la Phœnicie, l'Arabie pétrée, celle d'Héroum, enfin toute la contrée, depuis la ville de Posidéon jusqu'à l'entrée de la presqu'île d'Arabie, laquelle formoit, selon Hérodote, la sixième Satrapie, du tems de Darius fils d'Hystaspes^p. On observera encore que les Arabes Scénites, qui étoient à l'Occident de l'Euphrate, ont été connus sous la dénomination de Syriens^q.

Dans le récit des expéditions militaires, que Cyrus fit dans la Babylonie, Xénophon paroît avoir négligé l'exactitude géographique. “ On cherchera inutilement, dit le savant Desvignes, Suze, Ninive ou Ecbatane, si re-

^f Lib. i. c. 11.

^g Strab. lib. xvi. init. p. 507.

^h Genes. c. xxviii. v. 6. et 7. ex vers. LXX. Interpr. Josephi Ant. Jud. lib. vii. c. 8.

ⁱ Alferg. Elem. astron. c. i. et Gol. not. pag. 17.

^k Me. Dacier excuse sur cet article son auteur, en disant que, conformément à cet usage, il se permet

d'étendre ou de restreindre à son gré cette dénomination, note 1. p. 5.

^l Cyrop. pag. 517.

^m Lib. i. p. 45.

ⁿ Cyrop. lib. viii. p. 638.

^o * *Αυδοκα και λυπαρα*, ut ex lib. xvi. Strab.

^p Herodot. lib. iii. c. 91.

^q Strab. lib. xvi. pag. 507.

“ nommées dans l’histoire des Mèdes ; la seule Babylone
 “ est nommée dans le V. livre, comme si la haute Asie
 “ n’en avoit point d’autres ; ce n’est qu’à la fin de la vie
 “ de Cyrus qu’il y joint Suze et Ecbatane. Nous ne fau-
 “ rions pas même que la rivière, qui traversoit cette ville
 “ (Babylone) s’appelle l’Euphrate, si nous ne l’appre-
 “ nions d’ailleurs ; et on diroit que c’est l’unique rivière
 “ de ce pays-là. On ne parle d’aucune autre, etc ^r.”

Xénophon s’est donné à l’égard de la position de plu-
 sieurs peuples une liberté qu’on auroit peine à souffrir
 dans un poëme épique. M. Fréret remarque très bien ^s,
 que les Hyrcaniens, les Caduséens, les Saques ne fau-
 roient être placés, selon la Cyropédie, qu’à l’Occident de
 l’Euphrate. La marche de Cyrus, qui passa près de Ba-
 bylone, en revenant du pays qu’habitoient ces peuples, et
 retourna ensuite sur les frontières des Mèdes et des Assy-
 riens ^t, démontre ce que nous venons d’avancer, et on ne
 peut encore douter, que ces trois peuples ne fussent voi-
 sins les uns des autres, suivant ce que le chef des Hyrca-
 niens dit lui-même à Cyrus ^u. L’historien grec nous dé-
 couvre ainsi la vraie position de ces peuples, et la contra-
 diction dans laquelle il est tombé.

On lit dans le discours qu’il met dans la bouche de Cy-
 rus, peu de tems avant sa mort, que ce prince donne à
 Tanaoxares, son second fils, une Satrapie composée de
 pays habités par les Arméniens, les Mèdes et troisiè-
 mement par les Caduséens ^x. Comment feroit-il possible
 que la Satrapie de Tanaoxares fût composée de peuples
 situés au Nord et à l’Est de Babylone comme les Armé-
 niens et les Mèdes, et d’une autre nation dont la demeure
 eût été au Sud-ouest de la même ville, et séparée des
 deux premières par l’Assyrie, et des Mèdes par deux
 grands fleuves, le Tigre et l’Euphrate, si l’on ne supposoit

^r Chronol. de l’hist. Sainte, tom. ii. pag. 539, 540.

^s Acad. des Inscr. tom. iv. pag. 604. tom. vii. pag. 428. et suiv.

^t Cyrop. p. 383. 386. 387.

^u Καδύσιοι, ἕθνος μάλα πολὺ καὶ ἄλλομιον Σάκαι γε μὲν, ἕμοσοι ἡμῖν, p.

339. cette phrase doit être ainsi ponctué ; le sens et ces mots αὐτοῖς ἀμφοτέρους l’indiquent.

^x Σατραπῆν εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ τρίτων Καδουσίαν, lib. viii. p. 651.

pas que les Caduséens de la Cyropédie fussent placés au midi de l'Araxe sur les bords de la mer Caspienne, dont ils habitoient, au rapport de Patrocle, une partie de la côte fort montueuse et d'environ cinq mille stades d'étendue *y*? Eustathe nous dit, que les Caduséens étoient très-hâbles à gravir contre les rochers *z*. Strabon assure que ce peuple, ainsi que les Amardes, les Tapyres, les Cyrtes et quelques autres étoient émigrés; ils s'étoient répandus dans les monts Xiphates et Zagrus, où ils vivoient en brigands *a*. Ce témoignage se trouve confirmé par celui de Ptolémée, qui met les Caduséens dans le voisinage des Carduchéens *b*, nation qui habitoit au Nord de l'Assyrie.

M. Fréret prétend que les Caduséens étoient les *Khadefsi*, Arabes, selon lui, à demeure fixe, situés à l'Occident de l'Euphrate *c*. Strabon ne parle cependant que d'Arabes Scénites ou errans, qui parcouroient les déserts de cette région. Al-Kadefiah est un village d'Arabes voisin de ces déserts, et dont parle Abulfeda *d*. Ce village paroît être les restes de l'ancienne Cadytis, ville des Syriens de la Palestine, suivant Hérodote *e*, et appelé *Keduscha*, *Kedifcha* en hébreu et *Kedutha*, *Keditha* dans le dialecte syriaque. Quelques écrivains l'ont pris pour Jérusalem *f*, mais il paroît plus probable que ce soit la ville de Cades, dont il est parlé dans le livre des Nombres *g* et dans celui de Jofué *h*. Elle étoit située un peu au-dessus de l'Arabie, près des déserts de Sin *i*, ce qui suffiroit pour nous empêcher d'adopter la conjecture de M. Fréret, si d'ailleurs elle n'étoit pas entièrement détruite par ce passage de Pline, *Gelæ quos Græci Cadusios appellavere* *k*; le nom de Caduséens ne peut donc avoir une origine orientale.

Les Caduséens répandus sur les montagnes de Xiphates et de Zagrus, au Nord et à l'Orient de l'Assyrie, se joigni-

y Strab. lib. xi. p. 350. vid. Dionys. Perieg. v. 732.

z ἄνδρες δεινοὶ πετροβατεῖν, in v. supra citato.

a Strab. lib. xi. pag. 360.

b Id. lib. vi. c. 11.

c Acad. tom. vii. pag. 433.

d Clim. Erak-Arabi, c. iii.

e Id. lib. iii. cap. 5.

f Vid. Conring. advers. Chronol. cap. xv.

g Id. cap. xxxiv. n. 4, 5.

h Id. xv. n. 3, 4.

i Vid. Perizon. orig. Ægypt. cap. xxlii.

k Id. lib. vi. cap. 16.

rent vraisemblablement à Cyrus, et cette partie de ce peuple put être regardée alors comme voisine des Assyriens, quoique le corps entier de la nation eût continué d'habiter les bords de la mer Caspienne. Sa position détermine assez celle des Hyrcaniens situés au midi de l'Oxus et à l'Orient de la mer Caspienne. Leur pays s'étendoit jusqu'aux portes Caspiennes, où celui de Caduséens, des Tapyres, des Amardes, etc. compris en général sous la dénomination du premier de ces peuples, venoit encore aboutir ¹.

On pourra objecter avec M. Fréret, que les Hyrcaniens étoient une nation peu nombreuse et fougive, suivant Xénophon, aux Assyriens, qui les traitoient comme les Lacédémoniens les Ilotes leurs esclaves ^m ; ce qui ne sauroit convenir à la grande nation des Hyrcaniens. 1. M. Fréret paroît avoir suivi la version de Philelphes, qui l'a induit en erreur : dans le passage de la Cyropédie que nous venons de rapporter, Xénophon y dit seulement, que les Assyriens se servoient des Hyrcaniens, comme les Lacédémoniens des Scirites ⁿ. On fait que les Scirites étoient un corps de troupes qui marchoit ^o chez les Lacédémoniens à la tête de l'armée, ou qui accompagnoit, selon Diodore de Sicile, leur roi, et lui servoit de corps de réserve ^p. 2. Il est vrai que Xénophon nous dit, que les Hyrcaniens, voisins des Assyriens, étoient une nation peu nombreuse ^q ; mais cet écrivain ne veut parler que d'une petite partie des Hyrcaniens, qui s'étoient répandus, avec les Caduséens et les Tapyres leurs voisins, dans les montagnes de l'Assyrie. La fertilité de l'Hyrcanie n'avoit pu y fixer les Scythes ses habitans, ou les rendre cultivateurs. Cette contrée n'étoit qu'un désert rempli de nomades et de brigands, qui, infestant par leurs courses les pays circonvoisins, les avoient rendus semblables au leur ^r. Il est vraisemblable, que quelque corps d'Hyrcaniens s'étant

¹ Strab. lib. xi. pag. 350.

^m Acad. tom. iv. pag. 604.

ⁿ Τοῖς Σκιρίταις, pag. 248.

^o Hesych. in h. v.

^p Vid. not. Hutchinsf. pag. 249.

^q Xenophon. pag. 248.

^r Ἡ γείτων ἅπαντα χώρα ληστῶν καὶ νομάδων μιστὴ καὶ ἰρημίας. Strabo lib. xi. pag. 350.

joint aux Caduféens avoit pénétré par la Mantienne, appelée depuis Atropatène, province septentrionale de la Médie, dans les plaines de l'Assyrie. Comme ces Hyrcaniens étoient séparés du corps de leur nation, et trop éloignés pour en recevoir du secours, ils furent bientôt réduits à un petit nombre d'hommes, qui se trouvèrent par là obligés de se soumettre au monarque de l'Assyrie^s. Ces fortes d'émigrations n'étoient point sans exemple chez les Hyrcaniens ; le nom d'une plaine de l'Asie mineure qui portoit leur nom^t, y constatoit leur établissement^u. Il faut donc distinguer dans Xénophon les Hyrcaniens voisins de l'Assyrie, de ceux qui habitoient à l'Ouest et au Sud de la mer Caspienne.

M. Fréret a recours aux conjectures pour concilier le récit de Xénophon avec celui des autres écrivains de l'antiquité. Trouvant quelque ressemblance entre Irac et le nom des Hyrcaniens, il prétend que ces derniers étoient une nation de l'Irac-Arabi, laquelle étoit à cinq journées au midi de Babylone^x. Le Texte de la Cyropédie place au contraire ce peuple à l'Ouest de cette capitale de l'Assyrie. D'ailleurs le premier de ces noms n'étant connu que des Orientaux modernes et des géographes Arabes, a conséquemment du être ignoré des Grecs, dont Xénophon fuit toujours, dans la Cyropédie, l'opinion sur les différens peuples de l'Asie.

Le Roi d'Assyrie avoit envoyé Abradate, prince de la Sufiane, en ambassade auprès du roi de la Bactriane, pour lui demander du secours. Abradate étoit uni avec ce Monarque par les liens de l'hospitalité^y. Ce récit de Xénophon ne prouve point la proximité des Bactriens et des Assyriens. Le premier de ces peuples, quoiqu'éloigné, pouvoit être fort utile au roi de Babylone pour faire une diversion, en attaquant les provinces orientales de la Médie et de la Perse. On doit croire que le roi de la Bactriane avoit alors sous sa domination l'Arie et la Margiane,

^s Ἐθνος δ' οὐ πολὺ, διὸ καὶ ὑπήκοος τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν. Cyr. pag. 248.

^t Τὸ Τρκάνιον πεδῖον.

^u Καὶ ἑπίκουρος etc. Strabo lib. xiii.

pag. 432.

^x Acad. tom. iv. pag. 605.

^y Cyrop. pag. 314.

comme les rois Grecs de cette même contrée située entre l'Oxus et le Paropamisè, les eurent après la mort d'Alexandre. M. Fréret suppose que Xénophon a voulu désigner par le nom de Bactriane, tous les pays indistinctement qui étoient situés à l'Orient de la Sufiane^z. Le savant Académicien établit son opinion sur l'étymologie de Bakter, qui signifie Orient ; c'est à peu près comme si nous voulions donner le nom d'Hespérie à toutes les contrées placées à l'Occident de la Grèce, parceque ce nom signifie Occident ou couchant chez les Grecs, qui le donnoient particulièrement à l'Espagne, à cause de sa situation.

Du tems de Cyrus, la Bactriane n'avoit point d'autres limites que celles que les géographes ont données depuis à cette contrée. Dans la division des Satrapies, faite par Darius peu d'années après la mort de Cyrus, la Bactriane formoit seule la douzième de ces provinces ou satrapies ; l'Arie et la Parthie, qui en étoient à l'Occident, se trouvoient comprises dans la seizième^a. Ctésias nous dit que Cyrus donna au plus jeune de ses fils la Bactriane, le pays des Parthes etc.^b Si ceux-ci habitoient à l'Occident de la Bactriane, comme il n'est pas permis d'en douter, cette dernière contrée n'a donc pas eu une extension aussi grande que le suppose M. Fréret.

Dans la quatrième section de l'examen critique des historiens d'Alexandre, j'ai traité avec assez d'étendue ce qui concerne la situation du pays des Saques, qui habitoient à l'Orient de la Sogdiane. Il est vraisemblable, que cette dernière province leur étoit soumise au temps de Cyrus ; c'est pourquoi Xénophon nous dit que les Saques étoient voisins des Hyrcaniens dont le pays étoit limitrophe de celui des Sogdiens. Les Saques ont pu se joindre aux Hyrcaniens pour pénétrer dans l'Assyrie, et y prendre part aux entreprises de Cyrus.

Les limites que donne Xénophon à l'empire de ce prince, démontreront au plus incrédule combien cet écrivain a négligé l'exactitude géographique. Les états de

^z Acad. tom. iv. pag. 609.

^a Herodot. lib. iii. c. 92, 93.

^b Perf. ap. Phot. Col. 109. edit. Steph.

Cyrus, selon lui, avoient au nord le Pont-Euxin, au levant la mer Erythrée ; ils étoient bornés au couchant par l'Égypte et l'Île de Cypre, et au midi par l'Éthiopie^c. Cette portion de l'Asie connue dans les siècles postérieurs sous le nom d'Asie mineure, et dont Cyrus avoit fait la conquête, avoit indubitablement au nord le Pont-Euxin, mais presque toute l'Arménie, la Médie, les pays situés à l'Orient de ce royaume, qui formoient ensemble la plus grande partie de l'empire de Cyrus, ne pouvoient avoir pour borne au Septentrion cette mer ; Xénophon l'auroit-il confondue avec celle d'Hyrcanie ou Caspienne ? s'il les a distinguées, que devient alors cette dernière ? Suivant les notions les plus exactes, les états de Cyrus devoient avoir à l'Orient les Indes ; son historien en fixe cependant la limite aux bords de la mer Erythrée, qui baignoit les côtes méridionales de la Perse, de l'Assyrie, de l'Arabie, et en formant un golfe considérable, la partie occidentale de cette dernière contrée.

L'Île de Cypre peut-elle servir de limite occidentale à l'empire de Cyrus ? c'est comme si l'on disoit que la Toscane est bornée à l'ouest par la Corse. L'Égypte ne sauroit encore être limitrophe que d'une très-petite portion de ce même empire, puisque l'isthme qui la séparoit de l'Arabie, d'Héroum et de la Syrie, étoit fort étroit. Enfin l'Égypte et l'Île de Cypre ayant été conquises, suivant Xénophon, par Cyrus, et faisant partie de ses états^d, ne pouvoient donc en être regardées comme les limites. On m'objectera peut-être que cette dernière île n'étoit que tributaire de Cyrus, et que ce prince n'y envoya point de satrapes pour la gouverner, à cause des secours qu'elle lui avoit fournis^e. L'Arménie devoit être aussi exclue du nombre des provinces de cet empire, selon cette supposition qui ne se concilie point avec les expressions de Xénophon^f.

Si dans le dénombrement des états de Cyrus l'Égypte

^c Cyrop. pag. 644, 645, 660.

^d Id. pag. 5.

^e Cyrop. pag. 638, 639.

^f Ἐπῆρχε δὲ . . . καὶ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. Cyrop. lib. i. p. 5.

a été comprise, et si l'on y ajoute encore cette partie de l'Arabie qui portoit dans ce temps le nom d'Ethiopie, comme on peut le conjecturer d'après le texte de l'Écriture ^g, le pays des peuples appelés Ethiopiens ne formera alors qu'une portion de la frontière méridionale de l'empire de Cyrus. Rien n'est donc plus inexact que tout le détail géographique de Xénophon ; il auroit dû s'en tenir à ce qu'il infinue ^h sur l'étendue des états de Cyrus, lesquels comprenoient, selon lui, tous les pays habitables de l'Asie et de l'Afrique ; néanmoins cela n'est pas exactement vrai, par exemple, pour ce qui concerne l'Inde, dont Cyrus ne connut que les parties les plus voisines de la Perse ⁱ.

^g Paralip. cap. xiv. N. 12, 13, 14.

^h Cyrop. pag. 645.

ⁱ Voyez l'examen crit. des hist. d'Alex. pag. 230. et suiv.

INDEX GRÆCITATIS

EX

ZEUNIANO EXCERPTUS.

A.

Ἀβιωτοσ αἰὼν, vita non vitalis, non expetenda, acerba iii, 3, 52.

Ἀβλαβῆς, incolumis, illæsus, integer iv, 1, 3.

Ἀβρότης, mollities, *de vestitu* viii, 8, 15.

Ἀγαθός, utilis, *syn. χρήσιμος* iii, 1, 16. ἀγαθὰ, utilia viii, 5, 22: ii, 4, 10. ἀγαθὸν εἶναι, prodesse, expedire ii, 1, 27: v, 3, 23. res secundæ, felicitas, εἰ τι καλὸν ἀγαθὸν συμβαίνει v, 5, 19 not. γεωργός, agricola peritus i, 5, 10: i, 6, 22. γῆ, ager fertilis iii, 2, 18. συνεργός, idoneus socius ii, 4, 10. ἀγαθὸς τὰ πολεμικὰ, peritus rei militaris i, 5, 9. τὰ πεζικὰ, pedes præstans i, 3, 15. fortis, qui fortiter pugnat ii, 2, 20: iv, 1, 6.

Ἀγαλλισθαι, gestire præ lætitia, lætitiâ significare vultu, gestu, voce viii, 4, 12.

Ἀγαμαί, magnifacio, admiror, virtutis causa suspicio, *c. gen. ἀγαμαί τινα τινος*, admiror aliquem ob ii, 3, 21. τοῦ πατρὸς τι, probro patrem ob iii, 1, 15. *c. dat. τινὶ*, suspicio aliquem ii, 4, 9. τοῖς λόγοις, alicujus orationem admirari vi, 4, 9. τινὶ ἐν τινι, aliquem ob aliquid magnifacere viii, 2, 3. *c. accusf.* ii, 3, 19: iii, 3, 6: iv, 2, 10: vi, 3, 36: vii, 1, 41.

Ἀγαπᾶν τι, contentum esse re, acquiescere, non amplius quid facere iii, 3, 38: secum bene actum putare *seq.* εἰ i, 1, 4. ἦν iv, 3, 16: viii, 2, 5.

Ἀγαπητὸν, εἰ, acquiescendum est, boni consulendum est iii, 3, 37.

Ἀγγελία, nunciatus, res quæ nunciatur vii, 2, 14: vii, 5, 52.

Ἀγγεῖλος, legatus ii, 4, 31: iv, 2, 1: v, 3, 12. nunciatus, qui rem nunciat ii, 4, 1: iii, 3, 56.

Ἀγειν τινα, *de imperatore*, qui exercitum ducit adv. hostes ii, 1, 5: iif, 3, 46. 56. ἀγειν στρατιὰν στενὰς ὁδοὺς, per angustas vias ducere i, 6, 43. ἀγεσθαι, secum ducere vii, 2, 29. συμμάχους, socios arcessere i, 6, 11. ἀγειν τινα εἰς τι, *syn. παρακαλεῖν*, excitare ad ii, 1, 13. *de prædatore*, ἀγειν τὴν λείαν, prædari i, 4, 20: v, 4, 16. ἀγειν καὶ φέρειν, prædas agere iii, 2, 12. ἀγειν χρήματα, pecunias afferre vi, 2, 1. pecunias vasaque et suppellectilem asportare iii, 1, 4. κλίμακας, scalas deportare v, 3, 12. εἰς δάκρυα, lacrimas cedere ii, 2, 13. ἐπὶ σίτον, excitare edendi cupiditatem vi, 2, 31. ἑορτὴν, diem festum celebrare vi, 2, 6. ἡσυχίαν, in statione subsistere, non e loco moveri, *syn. στήναι* i, 4, 18. ἡμέραν, diem transigere vii, 1, 14.

Ἀγε δὴ, age vero, *c. sec. persf. plural.* v, 3, 4. ἀγετε, *c. persf. prima plur.* iv, 2, 47.

Ἀγενής τὴν ψυχὴν, animo humilis ii, 3, 7.

Ἀγήρατος, interitui non obnoxius viii, 7, 22.

Ἀγκάλη, ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιφέρειν τινα, in ulnis gestare, *h. e.* vehementer amare et perbenigne tractare vii, 5, 50.

Ἀγκών, cubitus vi, 1, 29.

Ἀγνώμων, imprudens, qui temere et præceps agit iv, 5, 9. ἀγνωμότως ἐνθυμίσθαι, temere statuere v, 5,

A

INDEX GRÆCITATIS.

28. ingratus, beneficii immemor, *syn. ἀχάριστος* viii, 3, 49.
- ¹ Ἀγορά, merces ad victum necessariae iv, 5, 42 : vi, 2, 11. ἀγορὰν ἄγειν, res venales vel commeatum apportare ii, 4, 32. παρέχειν, suppeditare, quorum vita indiget ad victum vi, 2, 38.
- ² Ἀγοραῖοι, nundinatores i, 2, 3. *iidem dicuntur ἀγοραῖος ὄχλος*, turba forensis *Hist. Gr.* vi, 2, 12.
- ³ Ἀγριοὶ πολῖται, cives feri et immanes, qui nec leges nec homines colunt i, 6, 34.
- ⁴ Ἀγρὸς. εἰς ἀγρὸν ἀπάγειν, rus abducere viii, 3, 37.
- ⁵ Ἀγυῖα ii, 4, 3.
- ⁶ Ἀγύμναστος, cuius corpus non est agitatum exercitationibus viii, 1, 38. τινὸς, rei esse rudem ob neglectam exercitationem et consuetudinem i, 6, 29.
- ⁷ Ἀγχέμαχα ὄπλα, arma ad cominus pugnandum i, 2, 13 : vii, 4, 15.
- ⁸ Ἀγχίνους, qui facile et celeriter excogitare et reperire potest, quid sit opus, διὰ τὸ ἂ. εἶναι, ob ingenii acumen et animi praesentiam i, 4, 3.
- ⁹ Ἀγωγή, vectura vi, 1, 55. ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, in rebus vehendis §. 24.
- ¹⁰ Ἀγώγιμον, *vid. not.* vi, 1, 54.
- ¹¹ Ἀγώνιον, *vide ibid.*
- ¹² Ἀγωνία, certamen, *pro ἀγῶν* ii, 3, 15.
- ¹³ Ἀγωνίζεσθαι τι πρὸς τινα, in aliqua certare cum i, 6, 9 : ii, 2, 1.
- ¹⁴ Ἀγώνισμα, disceptatio apud iudices de victoria, uter sit victor viii, 2, 27.
- ¹⁵ Ἀδαῖς, rudis et imperitus, ἄπειρος i, 6, 43.
- ¹⁶ Αἰδεῖν, carminibus celebrare i, 2, 1.
- ¹⁷ Ἀδελφοί, frater et forores iii, 1, 7.
- ¹⁸ Ἀδηλα, res ignotæ et incertæ i, 6, 9.
- ¹⁹ Ἀδήγηστος, tantus ut fatis enarrari explicarique nequeat vii, 1, 32 : viii, 7, 22.
- ²⁰ Ἀδικεῖν, lædere v, 4, 24. χρημάτων ἕνεκα, leges violare opum adipiscendarum gratia v, 2, 10. τὴν ἀγορὰν, vi eripere merces vendentibus iv, 5, 42.
- ²¹ Ἀδικία, studium contra jus fasque acquirendi viii, 8, 18.
- ²² Ἀδικὸς σοφιστής, magister improbitatis vi, 1, 41. οἰκέται, servi improbi, qui suo non funguntur munere ii, 2, 26. ἵπποι, equi usui minus apti ii, 2, 26. *not.*
- ²³ Ἀδύλας, sine dolo malo et damno iv, 4, 11 : vii, 4, 5.
- ²⁴ Ἀδόξος, qui est in contemptu vii, 5, 61.
- ²⁵ Ἀεὶ ὄντες, sempiterni i, 6, 46. ὁ αἰεὶ μάλιστα δέομενος v, 1, 1. *cf.* viii, 1, 39. ὅ τι ἂν αἰεὶ, quicquid subinde vi, 3, 6. ὁ αἰεὶ βασιλεύων, qui quoque tempore regnat, *der jedesmalige König*, vii, 1, 47. αἰεὶ τῷ κατ' οὐραν, proxime antecedenti cuique v, 3, 45.
- ²⁶ Ἀένναος, perennis, perpetuus iv, 2, 44.
- ²⁷ Ἀηδῶς ἐσθίειν καὶ πίνειν, uti cibo potuque minus suavi i, 2, 11. *opp.* ἠδέως ἐσθίειν κ. π. i, 5, 1. χρῆσθαι, invite uti iii, 1, 28.
- ²⁸ Ἀθάνατος ἔδρα, locus certus, quem quis in confessa tenet perpetuo viii, 4, 5.
- ²⁹ Ἀθέμιστος, nefas, *syn.* τὸ ἔν παρὰ τοὺς τῶν θεῶν θεσμούς, legibus naturæ a deo constitutis repugnans i, 6, 6. ἀθέμιστος, qui leges divinas, fidem, et jusjurandum violat, scelestus viii, 8, 5.
- ³⁰ Ἀθήρευτα θηρία, quas nemo venatur feras i, 4, 16.
- ³¹ Ἀθλον, certaminis præmium i, 2, 12.
- ³² Ἀθροίζειν, cogere, convenire jubere ii, 4, 18. ἀθροίζεσθαι δύναμιν, ad se copias cogere iii, 1, 19.
- ³³ Ἀθρόος, in unum locum coactus i, 4, 22. ἀθρόον ἦν αὐτῶ τὸ στρατεύμα, exercitus convenerat iussu illius iii, 3, 22. ἀθρόοι, conferto agmine viii, 1, 3. *conjuncti, opp.* ἀσύντακτοι viii, 1, 46. densus, *de altitudine agminis* v, 3, 36. ἀθρόοι κάμμαι, vici frequentes, multi vici qui alio loco reperiuntur v, 4, 3. ἀθρόον *sc.* πλῆθος, universæ copiæ, maxima et conferta multitudo iv, 2, 20.
- ³⁴ Ἀθυμεῖν, in metu esse iv, 1, 8. *opp.* προθυμείσθαι vi, 2, 13.
- ³⁵ Ἀθυμία, animi abjectio, *opp.* προθυμία i, 6, 13. παρέχειν τινί, metum injicere iv, 1, 8.
- ³⁶ Ἀθύμως ἔχειν, anxium et follicitum esse iv, 2, 3. διάγειν, in magna verfare tristitia iii, 1, 24.
- ³⁷ Ἀθωράκιστος, non loricatus iv, 2, 31.
- ³⁸ Αἰδέσθαι τινα, revereri, vereri aliquem, praesente et sciente aliquo cavere ne quid turpe committas. *Nam* viii, 1, 31. *auclor ipse explicat per τὰ ἐν τῷ φανερῷ αἰσχρὰ φεύγειν. Cf.* i, 5, 1 : viii, 7, 23. *Hinc* αἰδώς, pudor, verecundia, diligentia ne quid turpe palam commit-

INDEX GRÆCITATIS.

- tas i, 4, 4: iii, 3, 5: viii, 1, 31.
αἰδοῦς συγχάνειν παρά τινος, coli, magni æstimari ab aliquo i, 6, 10.
Ἄιδιος νόμος, lex æterna, consuetudo semper et ubique probata vii, 5, 73.
Ἀἰθεσθαι τῷ ἔρωτι, flagrare amore v, 1, 15.
Αἰματώω, ἡμετωμένα ἀκόντια, jacula cruore infecta i, 4, 10.
Αἰρεῖν σημεῖον, signum dare, f. tollere vii, 1, 23. *αἰρεσθαι πόλεμον*, bellum suscipere i, 6, 45. *ὄπλα*, arma expedire iv, 2, 18.
Αἰρεῖν capere fugientem et assequi i, 4, 21: ii, 4, 20: iv, 1, 11. *Tollere e medio* v, 4, 36. *Αἰρεῖσθαι μάλλον*, malle iv, 4, 8. *sed fere intelligitur μάλλον ut* iii, 2, 13: vii, 1, 42: vii, 5, 36. *Αἰρεῖσθαι δικαστήν*, alicujus arbitrio rem dijudicandam permittere ii, 4, 8. *τά τινος*, alicujus partes sequendas statuere vii, 4, 11. *ἀντί καὶ τῶν πατέρων*, ipsis parentibus præferre viii, 2, 9. consueffe i, 6, 40.
Αἰρέσιμος, qui capi vel expugnari potest v, 2, 4.
Ἀἰρεῖν δίδοναι, optionem dare viii, 3, 8.
Αἰρετός, eligendus viii, 2, 11. *αἰρετὸν*, optabile ii, 1, 9. *αἰρετώτερόν ἐστι μαχ. ἀποδνήσκειν ἢ φεύγοντα σωθῆναι*, melius est pugnando cadere quam fugiendo seruari iii, 3, 51.
Αἰσθάνεσθαι, scire viii, 4, 5. *ἠσθῆσθαι* cognovisse i, 1, 2. 6. *ἠσθημένος*, qui meminisset iii, 1, 14.
Ἄισιον, faustum, boni ominis i, 6, 1: ii, 4, 19. not.
Αἰσχρὸς, deformis, turpis ore ii, 2, 31.
Αἰσχροκέρδεια, lucri turpis studium viii, 8, 18.
Αἰσχύνεσθαι τινα, revereri, cavere ne quid turpe committas coram aliquo iv, 2, 40: i, 4, 22: ii, 1, 25. *Αἰσχυνόμενος*, infamis vi, 4, 6. *Cum inf.* iii, 2, 16. *cum participio*, ut *αἰσχυνομαι λέγων*, pudet me dicere v, 1, 20. *ζῶν ἐπι αἰσχ.* pudet me diuturnioris vitæ iv, 6, 7. *ἠσχυνόμην ἂν ἐνθάδε ὄν*, puderet me, quod hunc obtinerem locum vii, 1, 16. *αἰσχυνοίμην ἂν παραίων ὑμῖν*, me pudeat, vos commonefacere velle iii, 3, 35. *μὴ αἰσχυνόμενος*, sine pudore ullo i, 4, 26.
Αἰτεῖν τινα σίτον, petere ab aliquo cibum viii, 3, 41. *αἰτεῖσθαι*, sibi petere i, 6, 5: v, 2, 13. *idem* quod *εὐχέσθαι*, precari deos iii, 3, 21: vii, 1, 1.
Αἰτίας ἄξιον, reprehensione dignum v, 5, 22. *ἰν αἰτία εἶναι*, *syn. αἰτίαν ἔχειν*, in culpa esse v, 3, 50. *αἰτίαν ὑπέσχευ ἢ ἰβαρύνετο*, crimen grave non diluit vi, 3, 16.
Αἰτιάζεσθαι τί τινος, causam rei afferre viii, 2, 12.
Αἰτιάσθαι τὸν κλέπτοντα, accusare aliquem furti v, 1, 12. *τι*, in vitio ponere, reprehendere iii, 1, 39: viii, 2, 12.
Αἰχμαί, hastæ viii, 1, 8.
Αἰχμαλώτος, ὁ, ἡ, captus bello vi, 1, 30.
Αἰών, ævum ii, 1, 19. *syn. βίος* iii, 3, 52. *τὸν αἰῶνα διάγειν*, vitam traducere iii, 3, 3.
Ἄκαιρον κέρδος, lucrum tempore alieno quæsitum iv, 2, 45.
Ἄκέραιος, integer, non corruptus iv, 5, 2. *ἀκέραια*, sc. *χωρία*, loca non devastata, referta rebus ad victum vi, 2, 31.
Ἄκινάκης, *verbum et telum Perficum* vii, 3, 14.
Ἄκίνδυνος πόνος, tutus labor, expers periculi iii, 2, 5.
Ἄκίνητον χωρίον, locus non immutatus i, 6, 39.
Ἄκμάζειν, assiduum esse in labore iv, 3, 3. *ἀκμάζει νῦν πάντα ἐπιμελείας δέομενα*, omnia nunc summam requirunt diligentiam et cautionem iv, 2, 40. not.
Ἄκμῃ τοῦ βίου, flos ætatis, adolescentia vii, 2, 20.
Ἄκοντες, inviti iii, 3, 15.
Ἄκοντίζειν, jaculum vibrare i, 4, 8. *ἄνθρωπον*, jaculo vulnerare hominem i, 6, 29.
Ἀκούειν τινός, parere alicui viii, 6, 1. *καλὰ*, h. e. *εὖ ἀκ.* bene audire, gloria florere vii, 1, 13. *ἀκούσαντες*, causa cognita i, 2, 14. *Ἀκουσόμενος τῶν λόγων*, ut audiat orationem vi, 2, 13.
Ἀκούσια, invita, quæ præter animi sententiam committuntur iii, 1, 38.
Ἀκουστὰ, quæ auribus percipi possunt i, 6, 2.
Ἀκράτεια, animi impotentia, incontinentia ejus, qui cupiditatem veneris non potest coercere vi, 1, 35.
Ἀκρατῆ εἶναι ἐπιθυμιῶν πασῶν, nulli non cupiditati indulgere, addictum esse v, 1, 13.
Ἀκρατος νοῦς, mens omni corporis contagione libera viii, 7, 20.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἀκριβῶν τι, accurate tenere, *syn.* ἀκριβῶς εἶδέναι *exquisite peritum esse, adeo ut nil obscuri et ignoti sit reliquum* i, 3, 16. 17 : ii, 2, 9 : ii, 3, 13. Ἀκριβῶς, diligenter, summa cura vii, 4, 12.
- Ἀκροβολίζεσθαι, eminus pugnare, *missilibus mittendis* i, 4, 23 : ii, 1, 7.
- Ἀκροθίνια, primitiæ prædæ, quæ deo confecrantur vii, 5, 35.
- Ἄκρος, extremus: ἄκραι χεῖρες, manus extremæ vii, 1, 34. ἄκρον, montis jugum iii, 2, 1. 10 : viii, 7, 3. extrema pars phalangis vii, 5, 3. ἡ ἄκρα, arx vii, 4, 7.
- Ἀλαζονεύεσθαι, sese ostentare ii, 2, 11.
- Ἀλαζῶν, jactator, vanus virtutis alicujus, quam non habet, ostentator i, 6, 22 : ii, 2, 12.
- Ἀλαλάζειν, clamorem tollere, *de militibus prælium ineuntibus* iii, 2, 9.
- Ἄλγεῖν, ægre ferre, dolere animo vii, 1, 36 : vii, 3, 9.
- Ἀλεινὴ χώρα, regio tepida viii, 6, 22.
- Ἀλέξειν τινί, vim repellere ab aliquo iv, 3, 2. Ἀλέξεσθαι, propulsare vim et injuriam i, 5, 13.
- Ἄλευρα, τὰ v, 2, 5.
- Ἀληθεύειν, vera dicere iv, 2, 7 : vii, 2, 17. in dictis et factis studere veritati, *opp.* ἐξαπατᾶν, κλέπτειν, πλεονεκεῖν i, 6, 33. ἐπὶ τούτοις ἀληθευομένοις, hæc si vera dicis iv, 6, 10.
- Ἄλις τούτων, fatis horum vi, 3, 17 : viii, 7, 25.
- Ἀλίσκειν, corripere, excipere vii, 1, 28. ἐάλωσαν, capti sunt ab hostibus iii, 2, 10. ἀλίσκονται ἀδικούντες, in ipso delicto deprehenduntur iii, 1, 16. ψευδόμενος ἐάλωκα, mendaciæ convictus sum ii, 2, 22. οὐ ποτε τούτους προδιδοὺς ἀλώσσομαι, nunquam committam ut horum reperiar proditor v, 1, 21.
- Ἄλκῃ, corporis robur vii, 5, 75.
- Ἄλκιμος, ἄλκιμον Θηρίον, bellua ferox et robusta i, 2, 10. ἔθνος, gens bellicosa et fortis v, 2, 25. ἄλκιμοι πρὸς τοὺς ἐναντίους, adv. hostes animosi et audentes i, 4, 22.
- Ἄλλὰ pro δὲ, *præc.* μὲν vii, 1, 16. Atqui i, 5, 11. *vid. not.* Servit occupationi i, 3, 11 : i, 4, 9 : i, 6, 9. Vero, *servit comprobationibus* iv, 5, 51. ἀλλὰ δέχομαι v, 5, 13. Agedum, igitur, *in cohortationibus* i, 5, 13 : ii, 2, 4. 17 : v, 5, 24. Ἄλλ' οὖν, at enimvero, *servit objectioni* i, 4, 19. Ἄλλὰ, quid multis? *servit orationi, quæ repente ab-*
- rumpitur* viii, 7, 26. Ἄλλὰ—ἀλλὰ καὶ, procul abest ut—ut viii, 3, 45.
- Ἄλλὰ γὰρ, verum enimvero v, 5, 13 : vii, 1, 49 : vii, 2, 25. *not.* Ἄλλὰ γέ, *præc.* εἰ, certe, tamen i, 3, 6 : viii, 6, 18. Ἄλλ' ἢ num? ii, 2, 28. Ἄλλὰ καὶ, imo, quin potius vi, 3, 10. Ἄλλὰ μέντοι, at vero i, 6, 18. 24. Ἄλλὰ μὲν, quin i, 5, 14 : i, 6, 19 : iv, 3, 9 : viii, 8, 15. Ἄλλ' οὐδὲ μὴν, *vid. not.* iv, 3, 12. 13. Ἄλλ' οὐχί, ac non potius ii, 2, 19.
- Ἄλλαχόσε, alio, ad usum alios vii, 4, 7.
- Ἄλλοδαποὶ, exteri, *opp.* πολῖται viii, 7, 14.
- Ἄλλοθεν ποθεῖν, aliunde, ex alia qua parte i, 6, 43 : iv, 5, 56.
- Ἄλλοιοῦσθαι, immutari et labefieri iii, 3, 9.
- Ἄλλοι, alieni, *opp.* nosmet ipsi vii, 5, 84. Ἄλλοι τοσοῦτοι, totidem iii, 2, 3. Ἄλλα ἢ τὰ γεγόμενα λέγειν, mentiri, a vero abhorrentia jactare iii, 1, 9. Pro ἕτερος, novus, ut ἄλλα μέλαι, novæ cautiones i, 6, 38. ἄλλαι χάριτες, novæ gratiæ iii, 2, 16. Ἄλλοι pro λοιποὶ, ut ἄλλη Ἀσσυρία, reliqua Assyria ii, 1, 5. ἄλλοι πάντες, cæteri omnes iii, 3, 4 : v, 5, 37. Ἄλλα πρόβατα πολλά, de cæteris pecoribus oves multæ vii, 3, 7. *Interdum ponitur pro πᾶς: sic ἄλλος στρατός, omnis exercitus, opp. imperatori* vi, 4, 1. *cf.* iii, 3, 29. Ἄλλος pro ὁ τῶν ἄλλων, ut τᾶλλα ὄπλα, h. e. τὰ τῶν ἄλλων ὄπλα iv, 6, 1. Ἄλλος καὶ ἄλλος, alius ex alio iv, 1, 15. Ἄλλος ἄλλον τρόπον, alius alio modo ii, 1, 4. *Intelligitur ante ἢ vii, 5, 41. Ponitur elliptice, adeo ut intelligatur 1) nomen ὁδῶ, ut ἄλλη, alia via* i, 2, 16. alia ratione, aliter viii, 3, 2. 2) *præpositio κατὰ, ut τᾶλλα, alio modo, aliis præmiis* vii, 3, 12. μηδὲν ἄλλο, non aliter viii, 3, 46. καὶ τᾶλλα—καὶ, cum cæteroquin—tum vii, 4, 1. *de ἄλλο τι ἢ vid. not.* iii, 2, 17. 3) *verbum ἐποίει post οὐδὲν ἄλλο ἢ* i, 4, 24.
- Ἄλλοσε, alio, aliam in partem i, 4, 17.
- Ἄλλοτε ἀλλαχῆ περιελαύνειν, alias a libi circumvehi, huc illuc circumvehi, *syn.* οὐ μὴν χώρα χρῆσθαι v, 3, 59. Ἄλλοτε ἄλλοίος, alias alius viii, 2, 6.
- Ἄλλοτριοὶ ἄνδρες, alieni viri iii, 1, 39. Ἄλλοτρια εἶναι, in alienam recidere

INDEX GRÆCITATIS.

- potestatem iv, 5, 15. ἀλλότρια γίνεσθαι, eodem sensu v, 2, 23.
- Ἀλλοτριῶν τὴν χάραν τοῖς πολεμίοις, adimere hostibus agrum vi, 1, 16.
- Ἄλλως 1) alio modo, ἄλλως γινώσκειν, aliter sentire i, 5, 13. ἄλλως πως, alio quo modo vi, 2, 24. 2) aliam ob causam i, 2, 11. ἄλλως τε—καὶ, cum alia de causa—tum i, 6, 11. 3) alias, alio tempore vii, 1, 17. 4) ἄλλως τε καὶ, præfertim, sequente i vel ἦν ii, 2, 24: ii, 4, 11. vel seq. substantivo, iii, 3, 57. vel adjectivo iii, 3, 26. vel participio iii, 2, 21: iv, 5, 8. 19. 42: v, 1, 27. 5) ἄλλως, præterea i, 6, 43.
- Ἀλμυρός, falsus vi, 2, 31.
- Ἀλτικὸς, aptus ad saltum viii, 4, 20.
- Ἀλυπότατα εἰπεῖν πρὸς, sine ulla offensione et molestia compellare i, 4, 13.
- Ἀλφίτοισιῦν, hordei farina uti vi, 2, 28.
- Ἀλώσιμος, qui potest capi v, 4, 4.
- Ἄμα αὐτῷ, una cum eo, int. σύν ii, 4, 30. ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, cum prima luce, simulatque illuxit i, 2, 4: ii, 4, 24. etc. Ἄμα πορευόμενοι, inter eundem iii, 3, 59. ἄμα ἰσπεύοντες, inter equitandum v, 2, 17. ἄμα προῖόν, inter progrediendum v, 2, 22. Ἄμα κράζουσιν, simul vociferari i, 3, 10. Ἄμα μὲν—ἄμα δὲ, cum—tum iii, 1, 2: iv, 1, 13. ἄμα μὲν—ἔτι δὲ καὶ, it. i, 4, 3. ἄμα καὶ—καὶ i, 6, 18. ἄμα τε—καὶ iii, 3, 32: iv, 5, 46.
- Ἀμαξίαι, plaustra, ubi vel frumentum vel aliæ res vehuntur vi, 2, 33: vii, 4, 12. ἄμαξαι σίτου, currus cum commeatu ii, 4, 18.
- Ἀμαρτάνειν τινός, aberrare, non ferire i, 4, 11: iv, 6, 4: viii, 3, 27. falli in aliqua re i, 6, 16. peccare i, 6, 36. Offendere non consequi, quod volueras v, 4, 19.
- Ἀμαχεῖ, fine ullo prælio iii, 2, 4. Idem sign. ἀμαχητεῖ iv, 2, 28.
- Ἀμαχος iv, 1, 16. et ἀμάχητος vi, 4, 14. qui nondum pugnavit. At invictus, cui resisti nequit, de muliere formosa vi, 1, 36.
- Ἀμβολὰς γῆ, humus aggesta vii, 5, 12.
- Ἀμείνονες, superiores, in altiori honoris gradu collocati viii, 1, 33.
- Ἀμέλι, verb. sis bono animo v, 2, 13. ἀμελεῖν, negligere opp. ἐπιμελεῖσθαι i, 6, 23. Ἀμέλι, particula, sane, nimirum viii, 3, 4.
- Ἀμελῶς ἔχειν περὶ τινα, negligere aliquem i, 2, 7.
- Ἀμειπτος, culpæ expers v, 5, 32. Sed iv, 5, 52: viii, 4, 28. εἶθ, qui non habet de quo queratur.
- Ἀμείπτως δέχισθαι τινα, laute excipere, ut causam querendi habeat nullam iv, 2, 37. τελευτᾶν, honeste mori vii, 3, 10.
- Ἀμετρος, immensus, de multitudine et copia v, 2, 7. Ἀμείτρωτος χρῆσθαι, immodice uti i, 6, 34.
- Ἄμη, falx vi, 2, 34. 36. Ita vulgo interpretantur h. l. Mihi fossorium instrumentum intelligi videbatur. Contra Suidas ex h. l. videtur fabrilis instrumentum facere: τικτο-νικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἡμῖς πυράμην λέγομεν αὐκ ὀρθῶς.
- Ἀμηχανεῖν τινα παῖω, redigo eo, ut, quid agat, nesciat vi, 4, 18: ἀμηχανοῦντες βιοτεύουσιν, vitam miseram et rebus necessariis destitutam trahere ii, 1, 19.
- Ἀμηχανία, rerum omnium inopia vi, 1, 15.
- Ἀμήχανον, quod difficultates habet inexplicabiles iv, 3, 14. Ἀμήχανοι τὸ πλῆθος, infinita hominum multitudo vii, 5, 38. Ἀμηχανώτατοι, maxime inopes, et ad res novas molientes omnino inepti vii, 5, 69.
- Ἀμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὰ θηρία, contra feras decertare i, 4, 15.
- Ἀμύνειν τοῖς τέκνοις, pugnando defendere liberos iii, 3, 67. τῇ χώρᾳ, syn. μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς χώρας, ab incurfionibus defendere agrum, propulsando hostium impetum v, 3, 5. cf. viii, 6, 6. Ἀμύνεσθαι, se pugnando defendere iv, 4, 6: vii, 5, 30. τοὺς πολεμίους ulcisci hostes v, 4, 21. τινὰ, poenas sumere de aliquo, vindicare in aliquem v, 4, 25.
- Ἀμφί, 1) de loco: ἀμφὶ ποταμὸν, propter amnem vi, 2, 11. ἀμφὶ τὰ ὄρια, ad fines ii, 4, 16. 2) de tempore: ἀμφὶ δειλν, sub vesperam v, 2, 2: v, 4, 16. 3) de numero, ad, circiter: ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας, circiter centum et viginti millia i, 2, 15. ἀμφὶ τὰ ἑκαταῖκα ἔτη γενόμενος, natus circiter annos sedecim i, 4, 16. 4) de studio et occupatione: ἀμφὶ δειπνον ἔχειν, cenare v, 5, 44. vid. ἔχειν. τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον, res militaris ii, 1, 21. 5) c. gen. de: ἡ δίκη ἢ ἀμφὶ τοῦ πατρὸς, causa de patre, iudicium in pa-

INDEX GRÆCITATIS.

- trem exercendum iii, 1, 8. 6) *fervit periphrafi*: οἱ ἀμφὶ Γαδάταν, Gadatas cum suis v, 4, 5. οἱ ἀμφὶ τὸν Κύρον, Cyrus cum suis i, 4, 21. 23. *sed* iii, 2, 8. 10: iv, 2, 3. *sunt* copiae Cyri: οἱ ἀμφὶ Τιγράνην, copiae Tigranis iv, 5, 4. οἱ ἀμφὶ Κυαζάρην Μῆδοι, Cyaxaris Medi iv, 1, 9. οἱ ἀμφὶ τὸν πάππον Θεραπευταί, ministri avi i, 3, 7.
- ¹ Ἀμφίβουλοι χιτῶνά τινα, alteri tunicam induere i, 3, 17.
- ² Ἀμφίλογος, ambiguus, dubius viii, 7, 9.
- ³ Ἀν. pro, εἰς, i, 3, 18: ii, 4, 22: iii, 1, 42. "Οπου ἂν, ubicunque iv, 5, 41. Ἄν repetitur in eodem orationis membro i, 6, 18: ii, 4, 15. pro οὖν in ὥρα ἂν εἴη i, 4, 13. et ἐπιμελητέον ἂν iv, 4, 5. not. vii, 5, 25. not. Ἄν mutat aetium praesentis, f. praeteriti, f. aoristi in futurum i, 6, 9. 39: i, 3, 11: ii, 1, 8. 19: iii, 2, 16.
- ⁴ Ἀνὰ 1) *de loco*, per: ἀνὰ τὰ ὄρη πλανᾶσθαι, per montes errare ii, 4, 27. τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη ib. §. 28. οἱ ἀνὰ τὸ πεδίον, per campum palantes vi, 3, 6. 2) *de tempore*, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, quotidie, fingulis diebus i, 2, 8. *it.* ἀνὰ ἐκάστην ἡμέραν viii, 1, 23. 3) ἀνὰ κράτος, omni vi i, 4, 23: iv, 2, 30: v, 3, 12: v, 4, 4: viii, 3, 21.
- ⁵ Ἀναβάλλειν τὴν γῆν, *vid.* vii, 5, 10. ἐπὶ τὸν ἵππον vii, 1, 38.
- ⁶ Ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸ ὄχημα, curru imponere iv, 2, 28. κατὰ τὰ ἀποτομώτατα, per partem arcis maxime praecipitem adducere jubere vii, 2, 3. ἐπὶ τὰ πρόσθεν, in loca anteriora praemittere vi, 3, 2.
- ⁷ Ἀναβλέπειν, oculos aperire viii, 3, 29.
- ⁸ Ἀναβοᾶν, eulatum tollere iij, 1, 13.
- ⁹ Ἀνάγειν, fuos ex acie reducere i, 4, 24. ἵππους, adducere equos iv, 5, 35. ubi ἀπάγ, dedi. ex acie abducere *vid.* vii, 1, 45. ἐπὶ πόδα, *sc.* ἑαυτούς, pedem referre iij, 3, 69. ὡς λέγων τι ἀνήγετο, parabat se ad dicendum vi, 3, 12.
- ¹⁰ Ἀναγελάειν, risum tollere, valde ridere v, 1, 8: vi, 1, 34.
- ¹¹ Ἀναγιγνώσκειν, recitare iv, 5, 26.
- ¹² Ἀναγκάζω, ἠναγκάσθη λόγους προσφέρειν περὶ συνθηδείας vi, 1, 31: vii, 5, 60.
- ¹³ Ἀναγκαῖα, necessitates naturae, ut, urinam mittere, alvum levare etc. viii, 8, 11. ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀποχωρεῖν,
- secedere ad naturae necessaria i, 6, 36.
- ¹⁴ Ἀνάγκην προστιθέναι τινὶ στρατεύεσθαι, vi cogere ad militiam ii, 4, 12.
- ¹⁵ Ἀναγνώσιμος, ἀναγ. διατελεῖ, nullum unquam subit certamen i, 5, 10.
- ¹⁶ Ἀναδέχεσθαι, in se recipere, polliceri i, 6, 18: vi, 1, 17.
- ¹⁷ Ἀναζευγνύειν, solvere, proficisci viii, 5, 1. 28.
- ¹⁸ Ἀναδαρρύνειν, alicujus animum, metu depulso, denuo excitare v, 4, 23.
- ¹⁹ Ἀναδήματα, donaria, munera quae in dei templo dedicantur vii, 2, 19.
- ²⁰ Ἀναίσεις δι' ἔργον, opus detestare, negotio se subtrahere ii, 1, 31.
- ²¹ Ἀναίρεισθαι, tollere humo ii, 3, 17: viii, 3, 27. Ἀναίρειν ὀλιγαρχίας, formam civitatis, qua summum imperium est penes paucos, mutare in aliam i, 1, 1. πύργους, turres evertere vii, 5, 12. σκηνὴν, refigere tentorium viii, 5, 4. ἀναίρουσες, *sc.* τὴν τράπεζαν, ministri qui post coenam mensam cum cibis asportant viii, 8, 20.
- ²² Ἀναίσχυντία, impudentia i, 2, 7.
- ²³ Ἀναίσιος, culpa vacans i, 6, 10: v, 5, 22: ἂν. ἀφροσύνης, dementiae culpa liberandus i. 5, 10.
- ²⁴ Ἀνακαθαίρεσθαι κακίαν, ab improbitate contracta liberari, *f.* purgari ii, 2, 27.
- ²⁵ Ἀνακαλεῖν ὀνομασί, compellere nominatim ii, 2, 28. ἀνακ. εὐεργέτην, subinde appellare beneficium iij, 3, 4. acclamare exhortandi causa i, 4, 22: iij, 3, 42: vii, 1, 35. Ἀνακαλεῖσθαι κύνας, canes vocare, vel inclamare i, 6, 19.
- ²⁶ Ἀνακλάζειν, emittere vocem, latrare, *de cane* i, 4, 15.
- ²⁷ Ἀνακοιμᾶσθαι, ante nos erat ii, 4, 30.
- ²⁸ Ἀνακοινοῦσθαι, communicare v, 4, 15.
- ²⁹ Ἀνακομιζέσθαι, in locum tutum congerere vi, 1, 14.
- ³⁰ Ἀνακρίνειν, percontari i, 6, 13.
- ³¹ Ἀνακτᾶσθαι τινα, alicujus benevolentiam sibi conciliare i, 3, 9: i, 4, 2: ii, 2, 10: vii, 5, 55.
- ³² Ἀναλαμβάνειν τινὰ, sibi alligere focium i, 4, 19: i, 5, 14. τὰ ὄπλα, recipere arma oblata et in medio posita ii, 1, 19. τετραμένους, vulneratos suscipere adjuvandi et curandi causa v, 4, 17.
- ³³ Ἀναλάμπειν, flammam conceptam fulgore prode v, 1, 15.
- ³⁴ Ἀναλίσκωσθαι τι τραυσκόμενος, vulneribus confici ii, 1, 8.

INDEX GRÆCITATIS.

- ⁶Ἀναλλίς, imbellis vii, 5, 62 : viii, 1, 45.
- ⁷Ἀναμάρτητοι, qui nihil in te deliquerunt iii, 1, 27. ἀναμάρτητος, nunquam aberrans a lege naturæ et ordine viii, 7, 22.
- ⁸Ἀναμάχισθαι, iterum pugnando facere cladem acceptam iii, 1, 20.
- ⁹Ἀνάμβατος ἵππος, qui non adhibetur ad equitandum iv, 5, 46.
- ¹⁰Ἀναμένειν, exspectare iii, 3, 23 : viii, 1, 44. τὸ πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἴσται, differre rationem comparandi res ad victum necessarias, donec i, 6, 10.
- ¹¹Ἀναμφιλόγως, sine detrectatione, libenter viii, 1, 44.
- ¹²Ἀναμφισβήτητον (ἴς), sine ulla dubitatione et aberratione viii, 5, 6.
- ¹³Ἀνανεύειν, abnuere i, 6, 13.
- ¹⁴Ἀναζυρίδες, braccæ viii, 3, 13.
- ¹⁵Ἀνάπαλιν περιφέρειν, ordine inverso circumferre ii, 2, 2.
- ¹⁶Ἀναπαύειν τὸ στρατεύμα, agmen continere ut quiescat vii, 1, 4. non prodire finere extra castra iii, 3, 29. Ἀναπαύεσθαι, quieti se dare iii, 1, 41 : iii, 2, 31 : vi, 1, 1 : quiete frui, non plecti vi, 1, 11.
- ¹⁷Ἀναπέμπειν, in locum altiorem mittere vii, 5, 34.
- ¹⁸Ἀναπεπταμέναι πύλαι, portæ apertæ v, 2, 6.
- ¹⁹Ἀναπηδᾶν, proflire, currere ad i, 4, 2.
- ²⁰Ἀναπνεῖν, animum recipere et confirmare v, 4, 38.
- ²¹Ἀναπτύσσειν τὴν φάλαγγα, explicare phalangem vii, 5, 3, 5. *Dicitur ih. l. de evolutione phalangis ea, quam milites singuli vel bini, alii post alios, ab extrema parte incedunt, post aciei tergum, versus mediam aciem.*
- ²²Ἀναρίθμητος, innumerus vii, 4, 17. in Cod. Guelf. sed editi ἀνάριθμος.
- ²³Ἀναρτᾶσθαι τινα, sibi divincire, conciliare i, 4, 1 : ii, 2, 29. suo imperio subicere i, 1, 5.
- ²⁴Ἀναρχος, carens reftiore, duce iii, 3, 11.
- ²⁵Ἀνασκευάζειν, auferre vi, 2, 25. Ἀνασκευάζεσθαι viii, 5, 2. 4. not.
- ²⁶Ἀνάσκητος, inexercitatus viii, 8, 24.
- ²⁷Ἀναστραμοῦν τὰς τάφρους πρὸς τὸν ποταμὸν, fossam conjungere cum fluvio vii, 5, 15. not.
- ²⁸Ἀναστρέφεισθαι, a fuga reverti contra hostes persequentes ii, 1, 9.
- ²⁹Ἀναστροφὴ, conversio v, 4, 8.
- ³⁰Ἀνατίειν τὰς δεξιὰς, tollere dexteras iv, 2, 17. ἀνατιταμένος τὴν μάχαιραν, gladium sublatum tenens iv, i, 3 : vii, 1, 34. Ἀνατίειν τὰ κέρατα, extendere cornua vii, 1, 6. αἰτὸς ἀνατεταμένος, extensis alis vii, 1, 4. ἀνατείνεσθαι, extendi, porrigi vii, 1, 16.
- ³¹Ἀνατλήναι πόνον, perferre laborem i, 2, 1.
- ³²Ἀνατρέπειν, evertere ii, 2, 5. profternere iv, 3, 17. 18.
- ³³Ἀνατρέφειν τὸ φρόνημα, animum excitare v, 2, 34.
- ³⁴Ἀναφαίνειν, significare iii, 3, 22. Ἀναφαίνομαι σεσωσμένος, certam et minime dubiam adeptus sum salutem iii, 2, 15. ἀναφαίνομαι ἔχων, apparet, me habere iv, 5, 15. ἀναπεφνήναμεν προσοφείλοντες ἄλλας χάριτας, manifestum est, tibi a nobis deberi novam gratiam iii, 2, 16.
- ³⁵Ἀναφέρειν, erat antea iv, 5, 35. ubi nunc ἀποφ.
- ³⁶Ἀναφυσᾶσθαι, inflari vii, 2, 23.
- ³⁷Ἀναχάζεσθαι ἐπὶ πόδα, pedem referre vii, 1, 34.
- ³⁸Ἀναχωρεῖν, recedere iv, 1, 3.
- ³⁹Ἀναχωρίζειν, recedere jubere, reducere vii, 1, 41 : ii, 2, 8.
- ⁴⁰Ἀνδραγαθία, *syn. ἀρετή*, fortitudo iii, 3, 55.
- ⁴¹Ἀνδρείος ἀνὴρ, vir fortis i, 4, 11. Ἀνδρείως, fortiter i, 3, 1.
- ⁴²Ἀνδρικός, idem quod ἀνδρείος, fortis i, 2, 12.
- ⁴³Ἀνεμίνως πίνειν, secure, cum omni licentia, potare iv, 5, 8. cf. ad v, 4, 45.
- ⁴⁴Ἀνεμι, adscendo ii, 4, 17.
- ⁴⁵Ἀνεῖν v, 4, 17. not.
- ⁴⁶Ἀνεπίειν, per præconem evocare iv, 5, 56. πάντα τὰ χαλεπὰ, interminari gravissima quæque iv, 2, 35.
- ⁴⁷Ἀνεργμένος, *vid. not.* v, 4, 45.
- ⁴⁸Ἀνελευθερία, illiberalitas, avaritia fordidã viii, 4, 32.
- ⁴⁹Ἀνεπίλητος, vacans culpa et reprehensione ii, 1, 22.
- ⁵⁰Ἀνεπίλητος, irreprehensus i, 2, 15.
- ⁵¹Ἄνευ δίκης, indicta causa iii, 1, 6.
- ⁵²Ἀνέχεσθαι ψύχη καὶ θάλαση, perferre frigus æstumque i, 2, 10. ἀνεξόμεδά σε ὀρῶντες, adspectum tuum perferemus v, 1, 25.
- ⁵³Ἀνηθάσκειν, repubescere iv, 6, 7.
- ⁵⁴Ἄνῆρ, maritus i, 3, 13 : vi, 1, 45. Vir fortis ii, 2, 21 : iv, 2, 25. ἄνδρες, milites iv, 1, 9. ὁ ἀνὴρ πρὸ ἐκείνος i, 6, 12. ἀνὴρ νεανίας, vir juvenis ii, 2, 6. 7. eques, *opp.* ὁ ἵππος vii, 1, 2. ἀνὴρ τοῦ δήμου, homo de plebe ii, 2, 22.

INDEX GRÆCITATIS.

- ¹Ἀνθῖν, nitere, florere, de coloribus vi, 4, 1.
²Ἀνθηρός, floridus trop. pro recens, non obsoletus nec usu tritus i, 6, 38.
³Ἀνθρώπιον, homuncio v, 1, 13.
⁴Ἀνθρώπινα ἀμαρτεῖν iii, 1, 40.
⁵Ἀνῆν, male habere, molestiam exhibere i, 3, 15 : v, 3, 7 : v, 4, 12. opp. ὠφελεῖν i, 4, 25. Ἀνῆσθαι, ægre ferre iv, 6, 4. opp. χαίρειν vi, 3, 10. et εὐφραίνεσθαι opp. v, 4, 21.
⁶Ἀνιαρός, mœstus, qui animo dolet, sed σκυθρωπός, qui animi dolorem prodit vultu i, 4, 14.
⁷Ἀνίδρωτος, sine sudore et exercitatione ii, 1, 39.
⁸Ἀνιδρωτὶ, it. ibid. remisse, segniter ii, 2, 30.
⁹Ἀνίνας, edere, de terra frutices profertente v, 2, 15. Ἀνίνας τινὶ θηρῶν, facere potestatem venandi iv, 6, 3. ἀνεδεῖς, a miseria metuque liberatus iii, 1, 26. Ἀνίνας, remittere a persequendo i, 4, 21. 22. τὴν ἀσκησιν, negligere, remittere vii, 5, 70. 75. σῶμα ἐπὶ ῥαδιουργίαν, non exercere, tradere segnitiei, incultum inexercitatumque finire vii, 5, 75.
¹⁰Ἀνίσω vii, 5, 65. not.
¹¹Ἀνίστασθαι ἐκ τῆς ἐνέδρας, confurgere ex infidiis v, 4, 4.
¹²Ἀνιδύρεσθαι, ejulare v, 1, 6 : vii, 3, 9.
¹³Ἀνόητος, demens ii, 2, 15.
¹⁴Ἀνολοφύρεσθαι, ejulatum tollere vii, 3, 14.
¹⁵Ἀνομος, legibus repugnans i, 3, 17.
¹⁶Ἀνόσιος, scelestus, nefarius iv, 6, 4 : vii, 5, 32 : viii, 7, 18 : viii, 8, 27.
¹⁷Ἀνταγωνίζεσθαι, de jure disceptare viii, 2, 27.
¹⁸Ἀνταγωνιστής, qui contendit cum aliquo de virtute, æmulus iii, 3, 36. quocum certamen belli est, hostis, adversarius i, 6, 8.
¹⁹Ἀνταίρεσθαι ὄπλα τινὶ, contra aliquem arma sumere v, 4, 25.
²⁰Ἀντασπάξεσθαι, viciffim amplecti i, 3, 3. rursus benigne excipere v, 5, 42.
²¹Ἀντεξίεναι, contra prodire ad pugnantium iv, 1, 1.
²²Ἀντεπεξίεναι, prodire contra ad pugnantium iii, 3, 30.
²³Ἀντεριδεῖν, obniti viii, 8, 16.
²⁴Ἀντίρεσθαι, propter dictum aliquod interrogare ii, 2, 22.
²⁵Ἀντίχειν, syn. ὑπομένειν, sustinere, resistere vi, 4, 18.
²⁶Ἀντί, 1) pro, in compensationem iv, 6, 5. 8. ἀντί τίνος δέχεσθαι τι, commutare cum aliquo aliquid i, 6, 10. ἀντ' ὧν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμῶς, pro iis beneficiis, quæ in nos contulisti vi, 1, 48. Sæpe vero hoc sensu intelligitur; ut iii, 1, 35. seqq. iii, 3, 3. 2) pro, loco iii, 1, 12. ἀντὶ τοῦ ἀρήγειν, non modo non tulit opem, sed vi, 2, 19. 3) de causa, ἀντὶ τοῦ; qua de causa? viii, 3, 31.
²⁷Ἀντιβλέπειν τινὶ, contra tueri, oculos obvertere alicui iii, 1, 23 : v, 3, 33.
²⁸Ἀντιγνωμονεῖν, secus sentire iv, 3, 8.
²⁹Ἀντικαθίσταται, copias instructas hostibus obvertere, aciem hostibus opponere i, 6, 43.
³⁰Ἀντικνήμιον, tibia, pars cruris anterior, opposita juræ ii, 3, 19.
³¹Ἀντικρὺ διὰ, recta, s. penitus per vii, 1, 30.
³²Ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων, res gerendas suscipere ii, 3, 6.
³³Ἀντίος, adversus, oppositus i, 4, 8. 19 : v, 4, 7 : vi, 3, 13. 35.
³⁴Ἀντιπαράγειν, contra ducere in hostes exercitum i, 6, 43.
³⁵Ἀντιπααρακαλεῖν, revocare, avocare ii, 2, 24.
³⁶Ἀντιπληροῦν τὰς τάξεις, centurias supplere, in locum eorum militum, qui desunt, substituere novos ii, 2, 26.
³⁷Ἀντιπροσέιναι, contra prodire, occurrere iii, 3, 24 : vii, 1, 5.
³⁸Ἀντιπρόσωπος, adversus vii, 1, 25.
³⁹Ἀντιστασιαίζοντες, οἱ, factio contraria vii, 4, 3.
⁴⁰Ἀντιτιμᾶν τινα πᾶσι τοῖς καλοῖς, omnino ratione alicui gratiam referre v, 2, 11.
⁴¹Ἀντιτάττειν ἐκατέρωθεν εἰς ἐμβολὴν τοὺς ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς τάξεως, centuriam bipartito divisam ita instruere, ut pars altera in alteram faciat impetum ii, 3, 17. Ἀντιτάττεσθαι πρὸς τινα, syn. μάχεσθαι, se opponere iii, 1, 18.
⁴²Ἀνωφελεῖσθαι εὖ ποιῶν, fructum beneficii in alium collati percipere i, 6, 11.
⁴³Ἀνυδρία, aquæ inopia viii, 6, 21.
⁴⁴Ἀνυπέμβλητος, insuperabilis, invictus viii, 7, 15.
⁴⁵Ἀνύσποτος, non suspectus v, 3, 11. 12.
⁴⁶Ἀνυπόστατος, invictus, cujus vim nemo sustinere potest viii, 1, 3.

INDEX GRÆCITATIS.

- ἀνυπόστατον φρόνημα παρήχισθαι, eo esse animo, qui non cedit, nil metuit v, 2, 33.
- ¹ Ἀνύμιμος, efficax i, 6, 22.
- ² Ἀνύσειν μᾶλλον, plus efficere i, 6, 5. τὴν ὁδὸν, *is. τὴν πορείαν*, iter perficere ii, 4, 32 : viii, 6, 18. ἀνύσειν, impetrare, efficere precando vii, 3, 14.
- ³ Ἄνω πορεύεσθαι, sursum versum progredi vii, 1, 23. ἴεσθαι, sursum tendere iii, 2, 10. ἄνω καὶ κάτω, sursum deorsum, huc illuc i, 3, 4.
- ⁴ Ἀνωφέλῆτος, inutilis, *de agro inculto* i, 6, 11.
- ⁵ Ἀξίεραστα τέκνα, liberi carissimi v, 2, 9.
- ⁶ Ἀξίνη, securis vi, 2, 34.
- ⁷ Ἀξιοδίατος, spectatu dignus, formæ præstantissimæ vi, 4, 4.
- ⁸ Ἀξιοκτήτης θυγάτηρ, filia carissima v, 2, 10. cf. iii, 1, 16.
- ⁹ Ἀξιόλογος, memoria dignus viii, 2, 13.
- ¹⁰ Ἀξιόνομος γενόμενος π. π. qui multo labore exhausto idoneus exstitit ad victoriam consequendam i, 5, 10.
- ¹¹ Ἀξιόπιστος, fide dignus iv, 1, 21.
- ¹² Ἀξιος λόγου φίλος, amicus verus et certus vii, 3, 10. ἐπιμελείας, haud negligendus v, 4, 37. ἄξιοι ἐσμέν, debemus, nostrum est v, 4, 19. ἄξιοι πλείστου κεκτηῖσθαι, possessio eorum plurimi est facienda iii, 1, 16. ἄξιον, pretiosum, dignum quod dono detur iii, 3, 2. ἄξιαν (sc. τιμὴν) ἀποδιδόναι ἑκάστῳ, suum cuique præmium tribuere iv, 1, 2.
- ¹³ Ἀξιοῦν 1) æquum esse censere i, 6, 42 : ii, 2, 17 : ii, 4, 11 : iv, 2, 37. 2) *dignum judicare* ; ἀξιοῦν τινα τῶν καλλίστων, aliquem facinoribus præclaris et honestis dignum judicare vi, 4, 6. ἀξιοῦσθαι μεγίστων, maximis præmiis dignum æstimari ii, 2, 20. τῶν ἴσων, pari loco et dignitate haberi ii, 2, 17. 3) *judicare* ; τινὰ βελτίονα, præstantiorem judicare v, 5, 34. 4) *velle, postulare* ii, 3, 15 : vii, 1, 15.
- ¹⁴ Ἀξιοχρεῖος, idoneus vii, 5, 71.
- ¹⁵ Ἀξων, axis vi, 1, 29.
- ¹⁶ Ἄοινοι ἄνθρωποι, qui vino non utuntur vi, 2, 27. ἄοινοι ὁδοί, loca, per quæ iter est faciendum, vino carent vi, 2, 26.
- ¹⁷ Ἀοκνος, impiger ii, 1, 31 : i, 4, 2.
- ¹⁸ Ἀοπλος, inermis vi, 4, 16.
- ¹⁹ Ἀπαγγέλλειν, renunciare ii, 4, 8 : iii, 3, 56 : iv, 5, 53 : v, 2, 3.
- ²⁰ Ἀπάγειν, sc. ἑαυτὸν, abire, se conferre vii, 2, 5. Ἀπάγειν (*pro προσάγειν*) ἴππους, adducere v, 2, 30 : v, 3, 25. δασμὸν, *vid. infra* iv, 3, 35. not. ex jussu. ita ἀποδιδόναι, et ἀποφέρειν dicuntur. Ἀπάγεσθαι, secum domum abducere iii, 1, 37.
- ²¹ Ἀπαγορεύω μὴ κινεῖσθαι ἵνδοθεν, veto te hinc moveri, s. ne te hinc moveas i, 4, 13. ἀπαγ. μηδὲνα βύλλειν, veto quemquam ferire feras i, 4, 14. τὰ ἀπαγορεύοντα, quæ deficiunt usu trita et debilitata vi, 2, 33.
- ²² Ἀπάγχεσθαι, se strangulare, laqueo vitam finire iii, 1, 25.
- ²³ Ἀπαθής, illæsus vii, 1, 32.
- ²⁴ Ἀπαιδέυτος, ignarus, qui non didicit i, 5, 11 : iii, 3, 55.
- ²⁵ Ἀπαις ἀρρένων παιδῶν, orbis liberis sexus virilis iv, 6, 2.
- ²⁶ Ἀπαλλάττεσθαι νόσου, liberari morbo v, 1, 11. φόβου, metu v, 2, 32. στρατεύματος, exercitu v, 5, 4. πρὸς τινα, deficere ad aliquem vi, 1, 45. Ἀπαλλάττειν ῥᾶον, meliori uti fortuna s. forte, *better davon kommen* iv, 1, 5.
- ²⁷ Ἀπαρασκευαστὸν τινα λαμβάνειν, imparatum opprimere ii, 4, 15.
- ²⁸ Ἀπαρασκευος, imparatus vii, 5, 25.
- ²⁹ Ἀπαριθμῆν τὰ χρήματα, pecunias reddere iii, 1, 34. *sed* iii, 1, 42. *est* dinumerare, tradere iii, 1, 42.
- ³⁰ Ἀπάρχεσθαι, primitias rei consecrare deo : Ἀπαρχάμενος *est* particula cibi prima in honorem dei coniecta in ignem vii, 1, 1.
- ³¹ Ἀπατεῶν, veterator, homo fraudulentus i, 6, 27.
- ³² Ἀπάτη, fraus, injuria clandestina i, 2, 6. ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολ. hostium fallendorum causa iii, 3, 25.
- ³³ Ἀπειθεῖν, non parere iv, 2, 35.
- ³⁴ Ἀπειναί πολὺ ὕβρεως, longe abesse a contumeliæ afferendæ libidine v, 2, 18.
- ³⁵ Ἀπειρηκῶς, defatigatus viii, 6, 17.
- ³⁶ Ἀπειροκαλία, rusticitas : φωναὶ καὶ ἀπειροκαλῖαι, clamores decori et honesti expertes i, 2, 3.
- ³⁷ Ἀπειρος, periculorum expertus i, 4, 21 : qui alicujus vim et fortitudinem nondum est expertus iv, 1, 10.
- ³⁸ Ἀπελαύνειν, abigere, ex medio discedere jubere iii, 1, 8. discedere, *inl. ἑαυτὸν* iii, 1, 37. τιμῶν, arcere a consequendis honoribus i, 2, 15. *cf.* ii, 1, 15.
- ³⁹ Ἀπενεγκεῖν, deferre i, 4, 26.
- ⁴⁰ Ἀπέχειν, distare i, 1, 3 : ii, 4, 21 : iii, 3, 24. extendi, *syn. κατέχειν*

INDEX GRÆCITATIS.

- χωρίον vi, 3, 19. Ἀπέχεσθαι τινος, abstinere ab i, 1, 2: i, 5, 7. sequente infinitivo cum τὸ μὴ οὐχὶ i, 6, 32.
- Ἀπίεῖναι ἐπὶ τι, ad aliquid pervenire, consequi vii, 5, 80.
- Ἀπιστεῖν, diffidere, fidem alicujus habere suspectam iii, 1, 27: viii, 1, 47.
- Ἀπιστον, non credible, a fide abhorrens iii, 1, 26. cf. n. ii, 4, 17.
- Ἀπληστος χρημάτων, qui divitiis expleri, satiari, nequit viii, 2, 20.
- Ἀπλοῦς, homo simplex, antiquæ fidei, qui nil simulat diffimulatque, fed aperte dicit, quod est iii, 1, 32: viii, 4, 33. Ἀπλοῦν ἔργον, res simplex, ad quam non varia genera rerum pertinent i, 6, 27.
- Ἀπλουστέρα ὁδὸς, via magis compendiaria, quæ minus est impedita ambagibus i, 3, 4.
- Ἀπλῶς διδάσκειν, sine distinctione, generatim, non distinguendo personas, tempora, loca, res i, 6, 33.
- Ἀπὸ 1) ex, ἀπὸ θνητῶν γυνή, mulier mortalis v, 1, 6. οἱ ἀπ' ἐκείνων, eorum posterii vii, 1, 45. 2) de loco, ἀπ' ἀλλήλων ἀπίεῖναι ποι i, 4, 28. ἀπὸ τῶν ἀρμάτων προμαχεῖν, de curribus ante aciem primam pugnare iii, 3, 60. 3) de tempore, ἀπὸ παιδῶν ἀρξάμενοι, inde usque a puerili ætate i, 5, 11. ἀπὸ γενεῶς, a natalibus i, 2, 13. τὸ ἀπὸ τοῦδε, postea iv, 2, 22: v, 1, 5: v, 2, 35. ἀφ' οὗ, a quo tempore i, 2, 9. 13. 4) de causis, φόβος ἀφ' ἑαυτοῦ, metus quem ipse afferebat i, 1, 5. ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβος, quem asferunt hostes iii, 3, 53.
- Ἀποβάλλειν τινὰ, repudiare, regno ejicere iii, 1, 30. τι, rei jacturam facere iii, 3, 45: iv, 1, 15: viii, 3, 42. τὸ ἀξιόπιστον εἶναι, fidem amittere viii, 7, 23.
- Ἀποβιάζεσθαι, vi aperta uti iii, 1, 19. πασῖνε, vi repelli iv, 2, 24.
- Ἀποβλέπειν, circumspicere vii, 1, 3.
- Ἀποβουκολεῖν i, 4, 13. not.
- Ἀπογοῦφισθαι, profiteri nomen suum, nomen edere apud ii, 1, 18. 19. ἀπογογεγραμμένοι, in catalogo scripti vi, 2, 36: viii, 6, 9.
- Ἀποδείκνυμι, efficio, facio, præsto, *syn.* ἀπεργάζομαι viii, 1, 35. *syn.* παρασκευάζειν ii, 1, 23. *syn.* παρέχειν i, 2, 5. *syn.* τάττειν, constituere viii, 5, 3.
- Ἀποδεκτῆρες προσόδων, vectigalium exactores viii, 1, 9.
- Ἀποδέχεσθαι, accipere, audire viii, 7, 10.
- Ἀποδημία, peregrinatio iii, 1, 7.
- Ἀποδιδράσκειν, clam aufugere ut nefcias quem in locum, *sed* φεύγειν *fit* palam: iv, 2, 21: i, 6, 40: v, 3, 37: iv, 1, 8. ἀποδιδράσκειν εἰς τὸ μὴ ποιεῖν, definire facere aliquid, abstinere i, 4, 5.
- Ἀποδοκιμάζειν, repudiare, e catalogo militum ejicere vi, 2, 36. spernere, ut inutile abjicere vi, 2, 16.
- Ἀποδρᾶν τινὰ, ab aliquo clam fugere i, 4, 13.
- Ἀποδρᾶν θεῶσθαι, procul spectare v, 1, 15.
- Ἀποθνήσκειν ὑπὸ τινος, occidi v, 2, 32: vii, 1, 48. supplicio affici iii, 1, 12.
- Ἀποκαθαίρειν τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, abstergere manum mantilibus i, 3, 5.
- Ἀποκαλεῖν, avocare, arcessere, redire domum jubere i, 4, 25: iv, 5, 24.
- Ἀποκεῖσθαι, reconditum fervari ii, 2, 15.
- Ἀποκοιμᾶσθαι, capere somnum ii, 4, 22. et 30. not.
- Ἀποκοιμίζειν, deportare, deducere vii, 3, 12.
- Ἀποκρίνεσθαι τι, ad aliquid respondere v, 5, 21. respondere, *de oraculo* vii, 2, 19.
- Ἀποκρύπτεσθαι τινὰ ἐν σκότῳ, alicujus facta et vitam in obscuro esse finere viii, 7, 23.
- Ἀποκωλύειν, ab aditu prohibere i, 3, 11.
- Ἀπολαμβάνειν, redimere, *syn.* πρίσθαι iii, 1, 35. *sq.* ἀπολαμβάνεσθαι ἔνδον, includi vii, 1, 21.
- Ἀπολαύειν τι ἀγαθόν τινος, ex re aliqua fructum capere v, 4, 19: *syn.* χρῆσθαι iv, 3, 19.
- Ἀπολείπειν. πόσον ἀπολιπόντας, quanto spatio relicto viii, 5, 3.
- Ἀπολείπεσθαι τινος, discedere ab aliquo i, 6, 21: iii, 1, 42: iv, 1, 23. 24: v, 1, 23. *seq.*
- Ἀπόλεμος, ad bellum ineptus viii, 1, 47. rei militaris rudis vii, 4, 1.
- Ἀπολογεῖσθαι περὶ τινος, defendere, patrocinari ii, 2, 13.
- Ἀπολωλέναι τῷ φόβῳ, periisse vel emori metu vi, 1, 2. ἀπόλωλας, periisti, dicitur in iis, qui spe excidunt i, 3, 9.
- Ἀπομανθάνειν, dediscere iv, 3, 14.
- Ἀπομάχεσθαι, e loco pugnare adv. hostes iii, 1, 1: v, 2, 2: v, 3, 12.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἀπομνημονεύειν, commemorare viii, 2, 14.
- Ἀπομηνύειν, jurejurando negare rem vi, 1, 3.
- Ἀπομύττεισθαι, nafum emungere i, 2, 16 : viii, 1, 42 : viii, 8, 8.
- Ἀπονία, laborum detrectatio ii, 2, 25.
- Ἀπονώτερον διάγειν, magis otiose degere i, 6, 8.
- Ἀποπαύεισθαι τοῦ δάκνειν, defnere mordere vii, 5, 62. τοῦ ἀπολείπειν, non amplius deferere *ibid.*
- Ἀποπειράσθαι τινος, tentare vii, 2, 17 : ii, 3, 5.
- Ἀποπέμπειν, remittere iii, 1, 42.
- Ἀποπέμπισθαι, a se dimittere, ex sua disciplina i, 3, 18.
- Ἀποπνίγισθαι, suffocari viii, 2, 21.
- Ἀποπτύειν, exspuere i, 2, 16.
- Ἀπορεῖν, ambigere iv, 5, 38. ignorare iv, 3, 19. οὐδενός, nullius rei confilio laborare, nihil non confulere vi, 4, 19. ἔργου, non habere quod agas iv, 5, 7. συμμάχων, carere belli sociis iv, 2, 39. Ἀπορεῖσθαι, in summas adductum esse angustias vii, 1, 40.
- Ἀπορία, rerum necessariorum penuria i, 6, 10. ἀπορίαί, difficultates, inopia i, 6, 24.
- Ἀπορος· εἶναι ἐν ἀποροῖς, omni confilio et ope defitui i, 6, 3.
- Ἀπορραψιδεῖν, sententias undecunque ex poetis decerptis uti, *vel* decantare iii, 3, 54.
- Ἀπορροφεῖν τοῦ οἴνου, gustare vinum i, 3, 10.
- Ἀποσβῆναι, exstingui v, 4, 30. ἀπέσβηκε, exstinctum est, fublatum est, *de instituto* viii, 8, 13.
- Ἀποσεισθαι, excutere sefforem, *de equo* vii, 1, 37.
- Ἀπόσκηνοι, qui non eodem utuntur contubernio, non una nutriuntur, *opp.* σύσσιτοι viii, 7, 14.
- Ἀποσοβεῖν, abstergitum procul arcere ii, 4, 23.
- Ἀποσπᾶν, abstrahere vii, 1, 3.
- Ἀποστατεῖν, deficere iv, 5, 24.
- Ἀποστήναι, fecedere v, 5, 7.
- Ἀποστερεῖν privare v, 3, 19. ἐαυτοῦ τὴν δεσπότην, se heri potestate eximere iii, 1, 11.
- Ἀποστρατοπεδεύεισθαι πρόσω, castris motis longius abscedere vi, 1, 23.
- Ἀποστρέφειν, a via avertere ii, 4, 25. a fuga retrahere iv, 3, 1. aliquem invitum abire jubeo v, 1, 24. τινά, *ab aliquo se avertere* v, 5, 36. sed vide ibi notam. Ἀποστρέφειν, re-
verti i, 4, 25.
- Ἀποστροφῆ, perfugium v, 2, 23.
- Ἀποσφάλλισθαι τινος, in re frustrari v, 2, 23.
- Ἀποτελεῖν τὰ καθήκοντα, satisfacere officio i, 2, 5. τὰ μὴ προσήκοντα, præstare, quæ officii ratio a me postulat v, 1, 14. τὰ τῶν θεῶν, *syn.* θύειν τὰ ἱερὰ, operari sacris viii, 5, 26. ubi ἐπιτ. dedi. *solvere tributum* iii, 2, 18. τὰ νομιζόμενα, *it.* τὰ δίκαια, solvere vestigal constitutum iii, 2, 19. 20. perficere, *de promisso præstando* iii, 2, 16. καλὸν, rem præclare gerere iv, 1, 2.
- Ἀποτίμνειν, amputare viii, 8, 3.
- Ἀποτίσσεισθαι, ulcisci v, 4, 35.
- Ἀποτίθεισθαι, recondere, fervare in usum futurum vi, 1, 15. τὰ ὅπλα, arma deponere, tradere iv, 4, 11.
- Ἀπότομος, præruptus, præceps vii, 2, 3.
- Ἀποτος, sine potu viii, 1, 43.
- Ἀποτρέπεισθαι, reverti, iter susceptum non perfequi viii, 6, 16 : v, 1, 27.
- Ἀποτυγχάνειν τινός, rei jacturam facere, amittere i, 6, 45.
- Ἀποφαινομαι τὴν γνώμην, quid sentiam aperio iv, 1, 4. sic etiam absolute pro ἀποφαινέσθαι τὴν ἐπιστήμην venandi dicitur viii, 8, 13.
- Ἀποφέρειν τὰ ὅπλα, arma ex jussu afferre iv, 2, 32. 33 : iv, 5, 35. not. v, 2, 30 : v, 3, 25 : vii, 5, 34. δασμὸν, pendere impositum tributum iv, 5, 4 : iv, 6, 9 : vii, 5, 36 : viii, 6, 8.
- Ἀπόφνημι, nego i, 6, 13 : vi, 1, 32.
- Ἀποχειροβίωτος, qui manu victum sibi quærit viii, 3, 37.
- Ἀποχωρεῖν, fecedere, excerni i, 2, 16.
- Ἀποψᾶσθαι τὴν χεῖρα, sibi abstergere manum i, 3, 5.
- Ἀπρακτεῖν παρὰ τινος, nil impetrare, repulsam ferre apud i, 6, 6.
- Ἀπρονοήτως, temere, inconsiderate i, 4, 21. 22.
- Ἀπροφάσιστοι σύμμαχοι, focii promti et parati ad officium fubeundum ii, 4, 10.
- Ἀπροφασίστως, libenter, sine tergiversatione et excusatione, πείθεισθαι viii, 1, 29. ποιεῖν ii, 3, 8.
- Ἀπτέσθαι τινος, afficere aliquem, molestum esse et grave alicui i, 6, 25. attingere, aggredi, *opp.* ἀπέχεσθαι v, 1, 13.
- Ἀπωθεῖσθαι, repudiare, spernere vi, 1, 26.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἄρα οὖν, num igitur? ii, 2, 18: iv, 3, 8. not. ἀρά γε, num? ii, 2, 1. ἀρ' οὐκ, nonne adeo? iii, 3, 52.
- Ἄρα, igitur iv, 6, 4. cum δὴ. hoc sensu servit apodofi inchoandæ i, 3, 2: viii, 4, 7. nimirum, videlicet, haud dubie, sane i, 3, 8: i, 4, 11: vii, 5, 40: viii, 3, 25. incipit sententiam vii, 5, 40. εἴτ' ἄρα —εἴτ' vii, 2, 29.
- Ἄργεῖν, ab opere cessare vi, 2, 32. otiosum esse, non laborando victum sibi parare i, 2, 15. per forcordiam negligere ii, 3, 3.
- Ἄργος, otiosus, qui victum sibi laborando non quærit i, 6, 17.
- Ἄρισκιν, placere iii, 3, 39.
- Ἄριστος, gratus, acceptus, jucundus ii, 3, 7.
- Ἄριστὰς μεγίστας καὶ ἐπιπονωτάτας παρέχεσθαι, virtutes summas et difficillimas exhibere viii, 1, 29. virtus bellica, fortitudo iv, 1, 5: vii, 1, 18. ἀρετὴ ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις, virtus rerum humanarum maxima, h. e. fortitudo iii, 3, 54. Forma corporis venusta v, 1, 4. De bono quocunque corporis animive dicitur iii, 1, 16.
- Ἀρήγειν, succurrere, opem ferre i, 5, 13: vi, 2, 18.
- Ἀριθμὸς. καταλέγεσθαι ἐν ἀριθμοῖς τακτικοῖς iii, 3, 11. extra ordinum numeros vertit Camerarius, et comparat Plautinum de Parasito: Parasitum sibi esse extra numerum. Alia significatione dicit Xenophon ἀριθμὸν et ἕξτεσσαν καὶ ἀριθμὸν ποιεῖσθαι, la revûe.
- Ἀριστᾶν, prandere i, 2, 11. de cibo matutino ante prælium vi, 4, 1. Idem valet de ἀριστοποῖσαι iii, 2, 11: iv, 1, 9: vii, 2, 8.
- Ἀριστερός, qui sinistrum obtinet cornu v, 3, 39.
- Ἀρίστου τυχεῖν, prandium sumere iv, 2, 38.
- Ἀριστοί, optimates iii, 3, 5: viii, 2, 26.
- Ἀρεῖν, fatis esse iii, 3, 3. fatisfacere iv, 5, 44. πρῶττων: ita ἀρεῖ μηχανώμενος vi, 4, 36. not. Durare, de orsoniis quæ non facile corrumpuntur vi, 2, 31. ἐαυτῷ dicitur is, qui sine auxilio alieno sibi ipse potest consulere iv, 3, 7. ἕρκει ἂν αὐτῷ τοῦτο ἀντι, esset ei loco ii, 2, 31. eum infinit. i, 6, 45. cum ἦν viii, 1, 14.
- Ἄρκτος, septentrio viii, 8, 1.
- Ἄρμα, currus bellicus vi, 3, 8. 21. 34: vi, 4, 9: vii, 1, 16. 18.
- Ἀρμάμαξα, harmamaxa, carpentum Perficum, quo vehebantur mulieres et pueri, eratque coopertum scena. Locus classicus est vi, 3, 30. coll. §. 32. distinguitur ab ἀμάξῃ, quæ vehebat commeatum iv, 3, 1. ab ἄρματι vi, 3, 8. Cf. iii, 1, 8. 40: iv, 2, 29: vi, 4, 11.
- Ἄρματηλασία, ratio regendorum curruum bellicorum vi, 1, 27.
- Ἀρματηλάτης, h. e. ἡνίχος, auriga vii, 1, 15. 29.
- Ἀρμόζειν, sed Attice ἀρμόττειν, auclore Gregorio de Dial. Attic. §. 83. congruere, convenire ii, 1, 16: i, 3, 17: i, 4, 18. Κριτὴς τοῦ ἀρμόττουτος, int. περι, iudex de eo, quod sit aptum et congruens i, 3, 17.
- Ἀρπαγή, direptio urbis vii, 2, 11.
- Ἀρπάζειν, vi eripere iv, 6, 4.
- Ἀρπεδόνη, laqueus i, 6, 28.
- Ἀρρηπτον, silentio præteritum, non explicatum i, 6, 14.
- Ἄρτι, modo, paulo ante, c. præt. iv, 1, 5: v, 3, 20: v, 5, 36. tunc i, 6, 22: iv, 6, 5.
- Ἄρτομαι ἰμῶσιν ἤρτηται τὰ πλεῖστα etc. plurima vineta et firmata sunt loris cum in hominibus tum in equis vi, 2, 32.
- Ἄρτοποιός, pistor v, 5, 39.
- Ἄρύειν, haurire alteri i, 3, 9. sed ἀρύεσθαι est aquam haurire sibi i, 2, 8.
- Ἀρχεῖον, regia, βασιλείον viii, 1, 5.
- Ἀρχεῖα, palatia procerum et magistratum i, 2, 3. 4: vii, 5, 35: viii, 5, 17. ædes procerum in provinciis viii, 6, 10. ubi sic dicuntur, qui ante dicti erant οἴκοι τῶν φίλων τοῦ Κύρου.
- Ἀρχεῖν τοῦ λόγου, referre de re, sed ἀρχεσθαι τοῦ λόγου est initium dicendi facere iv, 1, 13. cf. vi, 1, 6: vii, 5, 48. Ἀρχεῖν τινός, regere, potestatem habere quamcunque in aliquem i, 2, 3. εἰσόδου, habere potestatem concedendi aditus i, 3, 14. Dominari vii, 1, 13.
- Ἀρχων, rex iv, 1, 8. imperator, militum dux i, 6, 25.
- Ἀρχεσθαι λόγου, incipere dicere i, 6, 2: ii, 4, 9: iii, 1, 9: iii, 3, 13: vi, 2, 24: viii, 7, 5. et v, 2, 25. λόγου intelligitur. Ἀρχομαι δρόμου, coepi currere iii, 3, 61. τοῦ σίτου, coepi edere viii, 8, 9. Cum participio, ἀρχομαι διδάσκων, coepi docere viii, 8, 2. ἀπολείπων, coepi deserere viii, 7, 26. ἐπιμελούμενος, ini-

INDEX GRÆCITATIS.

- tium facio a cura i, 2, 2. Ἀρξά-
 μινος ἐπιθύμουν, statim cupidus e-
 ram vii, 5, 48. Ἀρχόμενοι, οἱ, qui
 parent imperio alicujus i, 6, 8.
- Ἀρχή, imperium militare v, 5, 16.
- Ἀρχαί, magistratus, qui gerunt
 magistratum i, 2, 12. 13: iv, 2,
 20: iv, 5, 17: viii, 1, 39. ἀρχή
 μισίαση, fummus magistratus i, 2,
 5. Ἐχειν ἀρχάς, gerere magistrat-
 um iv, 2, 8: viii, 6, 13. τὴν ἀρ-
 χὴν λαμβάνειν, imperio potiri i, 5,
 2. Ἀρχὴν μὴ, profusus non i, 6,
 16. τὴν ἀρχὴν, omnino i, 2, 3.
- Ἀσίβεια, impietas, περὶ τοὺς θεοὺς viii,
 8, 6. violatio fidei jurisque jurandi
 ib. 3. Ἀσιβεῖν περὶ ξίλους, leges di-
 vinas violare in violandis hospiti-
 bus v, 2, 10. Ἀσιβής, impius viii,
 8, 27.
- Ἀσθενεῖν, impotentem, opibus desti-
 tutum esse v, 2, 28. morbo labo-
 rare v, 1, 17: viii, 2, 25.
- Ἀσθιγής, imbecillus i, 5, 2: i, 6,
 36.
- Ἀσινής, innocuus i, 4, 7.
- Ἄσιτος, sine cibo iv, 2, 46: vii, 5,
 53.
- Ἀσκαρδαμυκτεῖ, fixis oculis, non con-
 niventibus i, 4, 28.
- Ἀσκειν τὸ σῶμα ὁμοίᾳ τροφῇ, eodem
 victu corpus curare ii, 3, 8. τὴν
 σιωπὴν, tenere silentium v, 3, 43.
 ἀπκῶ ποιεῖν, do operam ut faciam
 v, 5, 12. τὸ σῶμα πρὸς ἰσχὺν, cor-
 pus reddere robustum exercendo ii,
 1, 20. Cf. i, 6, 39.
- Ἀσκητὴν εἶναι τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἔρ-
 γων, rebus honestis bonisque stu-
 dere i, 5, 11.
- Ἄσμα, carmen iii, 3, 55.
- Ἄσμενος, cum animi lætitia v, 3, 15.
 ἄσμενοι, libenter, non coacti, sed
 sua ipsorum voluntate iii, 3, 36.
 Ἄσμένως καὶ ἠδίας v, 3, 15.
- Ἀσπάζεσθαι 1) amplexari i, 3, 2: v,
 5, 35. 2) salutare ii, 1, 1. 2. 3)
 osculari vi, 1, 47. *syn.* καταφιλεῖν
 vi, 4, 10. 4) amare, magni fa-
 cere, colere i, 4, 1. 26: iii, 3, 10:
 iv, 2, 42: v, 5, 30. 5) laudare v,
 3, 21.
- Ἀσσύριος, Assyriorum rex ii, 4, 7. 8.
- Ἀστικός, urbanus, facetus ii, 2, 12:
 viii, 4, 23.
- Ἀστράπτειν χαλκῶ, ære fulgere, co-
 ruscare vi, 4, 1. not.
- Ἀσυγκόμιστος καρπός, fruges nondum
 collectæ in horrea i, 5, 10.
- Ἀσύμφορον, inutile v, 2, 24.
- Ἀσύντακτος, imparatus, non instru-
 ctus iv, 5, 37: vii, 5, 21: viii, 1,
 45.
- Ἄσυντονότατα ἔχειν πρὸς τὴν πορείαν,
 iter minime maturare, perquam
 lente progredi iv, 2, 31.
- Ἀσφάλειαν ποιεῖν, *it.* παρέχειν, τι, tu-
 tum reddere iv, 5, 27. 28. παρα-
 σκευάζειν, tutum aliquid et stabile
 efficere viii, 1, 45.
- Ἀσφαλής, tutus ii, 1, 9. Ἀσφαλίστα-
 τα εἶδεναι, certissime scire, sine pe-
 riculo errandi vi, 3, 18.
- Ἀσφαλτος, bitumen vii, 5, 22.
- Ἀσχολίαν παρέχειν ἐπιμειλῆσθαι, im-
 pedit quo minus res curetur, avo-
 cat a cura rei viii, 1, 13. ἀσχ.
 παρ. τῷ εὐφραίνεσθαι, impedimento
 esse, quo minus læto animo esse
 possis viii, 7, 12.
- Ἀσπατεῖν, aciem deferere et ordines
 vii, 2, 6. *omnino* ordinis esse negli-
 gentem, leges et instituta violare
 viii, 1, 22.
- Ἀτάρακτος, intrepidus ii, 1, 31.
- Ἄτι, quippe, *c. nominat. partic.* i, 4,
 23: ii, 2, 3: iv, 2, 2. 6: vii, 1,
 34. ἄτι ὄντα, quia erant i, 4, 16.
 ἄτι ἄν, ut qui erat i, 3, 3. *c. ge-
 nit. absol.* quos resolσε per quia, *f.*
 quippe qui iv, 1, 8: iv, 5, 8: vi,
 4, 4: vii, 1, 31.
- Ἀτημέλητος, neglectus, qui non cu-
 ratur v, 4, 18. ἀτημέλητον γίγνε-
 σθαι, negligi viii, 1, 14. Ἀτημέ-
 λητως ἔχειν, negligi *ibid.* §. 15.
- Ἄτιμάζειν, ignominia notare i, 6, 20:
 ii, 2, 27. contemnere, parvi du-
 cere v, 2, 36.
- Ἄτιμος, ignominia notatus i, 2, 14.
 βίος, vita obscura, honorum ex-
 pers ii, 3, 11. ὄνομα, turpe nomen
 vi, 4, 7.
- Ἄτοπον, iniquum ii, 4, 11. ἄτοπα,
 quæ nullo modo sunt verosimilia
 vii, 2, 18.
- Ἄτρεμίαν ἔχειν, quiescere vi, 3, 13.
- Ἄτριβής, detrimenti expers viii, 7,
 22.
- Ἄττα, *Attice pro* τινὰ: οἰκτρά ἄττα,
 miserabilia quædam ii, 2, 13. τὰ
 ποῖα ἄττα, eujusmodi iii, 3, 8.
- Ἄτυχεῖν τινος, non assequi viii, 7, 6.
 τί, non impetrare i, 3, 14. παρὰ
 τινος, ab aliquo nil impetrare i, 6,
 6.
- Ἄϋ, rursum, simili modo, quoque i,
 1, 1: i, 5, 1. 9: i, 6, 20. 40. *etc.*
 Viciffim, contra i, 4, 23: ii, 3, 2:
 viii, 1, 13. Οὕτως ἄϋ, eodem pla-
 ne modo ii, 4, 26. ἄϋ πάλιν, si-
 mili plane modo vii, 2, 23.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἀῤθημερὸν, eo ipso die, statim iii, 3, 50. 51: v, 5, 4.
- Ἀῤθῆς, rursum, simili modo, itidem i, 4, 5: ii, 1, 1: ii, 4, 21: iii, 3, 40: vii, 5, 51. iterum ii, 2, 13: iii, 3, 22: iv, 1, 7: iv, 6, 4. alio tempore, posthac ii, 1, 7: vi, 1, 49. ἄθῆς παρέσομαι πρὸς σέ, redibo ad te viii, 3, 32.
- Ἀῤλεῖσθαι, tibi arum cantu se oblectare iv, 5, 7.
- Ἀῤλίξασθαι, pernoctare iv, 6, 10.
- Ἀῤξεν, augere aliquem opibus i, 6, 45: viii, 4, 1. Ἀῤξασθαι, inclarescere iv, 2, 3.
- Ἀῤπως, infomnis ii, 4, 46.
- Ἀῤτάρακτις κτήσασθαι, par acquirendo iv, 3, 4.
- Ἀῤτίκα, exempli gratia i, 6, 9: iii, 1, 29: v, 1, 9. Ἀῤτίκα—ἰπειδάν, simulatque iii, 2, 8. ἄντίκα μάλα, ab hoc ipso tempore viii, 3, 46. ἔπι τὸ ἄντίκα ἢδὺ προΐεναι, delabi ad voluptates, quæ facile, sine ullo labore, percipiuntur vii, 5, 76.
- Ἀῤτόθεν, inde, ex illo ipso loco ii, 1, 4. inde, ex urbe v, 2, 30. hinc, domo vi, 2, 31.
- Ἀῤτόθι, ibi iii, 1, 6.
- Ἀῤτοματίζεῖν, ex arbitrio suo agere et inconsulato altero iv, 5, 21.
- Ἀῤτόματος, sua sponte i, 4, 13.
- Ἀῤτόμολος, transfuga iii, 3, 48.
- Ἀῤτόνομος, liber, sui juris, qui suis utitur legibus i, 1, 4.
- Ἀῤτόπτης, qui ipse inspicit, non per alios v, 4, 18.
- Ἀῤτὸς, solus, *vid. n.* viii, 4, 2. *de ipsa rei natura et essentia, orp. rebus concretis, vid. not.* i, 6, 8. qui suo nomine bellum gerit, *orp. sociis,* ii, 1, 5. ἄντη, mater, *orp. υἱῶ* i, 3, 1. ἄντοι, hostes vi, 2, 23. ὁ ἄντὸς ε. *dat.* iii, 3, 35. τούτοις ταῦτὰ ἔλεγον, eadem dixerunt quæ illi vi, 2, 11. τοῖς αὐτοῖς Κύρω ὄπλοις ἠπλισμένοι, iisdem armis, quibus Cyrus, instructi vii, 1, 2. ὁ αὐτὸς οὗτος, idem ille, plane idem vi, 2, 8.
- Ἀῤτοῦ, ibi i, 4, 1: iii, 1, 5: iv, 1, 1: v, 3, 13. extemplo, illico iii, 3, 57.
- Ἀῤτοῦ pro σαυτοῦ i, 6, 35.
- Ἀῤτουργὸς, qui opus ipse facit vii, 5, 67.
- Ἀφαιρεῖν τινά τι, detrahere, excipere, remittere, σφίσι τὸ συστρατεύειν vii, 1, 44: vii, 2, 26. *not.* Ἀφαιρεῖσθαι τινά τι, adimere alicui aliquid iv, 6, 4: v, 3, 19: vii, 5, 79: viii, 1, 20. Ἀφαιρεῖσθαι, aliena rapere viii, 2, 9.
- Ἀφανῆς, a conspectu remotus, *de loco* iii, 3, 28. qui non in conspectum prodit v, 2, 32.
- Ἀφάνιζεν παιδάς καὶ γυναῖκας, e conspectu suorum abstrahere in fervitum liberos conjugesque vii, 2, 12.
- Ἀφειδέστερον κολάζειν, feverius animadvertere iv, 2, 47.
- Ἀφελκύνειν, abstrahere i, 4, 24.
- Ἀφηγεῖσθαι, ducem esse in recedendo ii, 3, 22.
- Ἀφθονία, copia i, 4, 17. ὅτι πολλὴ ἔσσιτο ἀφθονία τῆς—συνουσίας, interpretatur *Morus* nos perpetua familiaritate ufuros esse liberrime vii, 5, 52.
- Ἀφθονος, copiosus ii, 4, 11: iii, 2, 30.
- Ἀφίεναι, dimittere, abire jubeo re confecta i, 2, 8: viii, 1, 6. εἰς τοὺς ἐναντίους, ad hostes ablegare vi, 2, 20. Ad certandum emittere viii, 3, 25. 33. Emittere e manu telum i, 2, 9: iii, 3, 60. Relinquere, non recipere, oblatum iv, 1, 10. Negligere, alteri relinquere i, 2, 2. Permittere, non vetare i, 4, 15. Liberare, ut τινὰ τοῦ κινδύνου, aliquem non facere periculi participem v, 5, 20. ἀφέμενοι τοῦ πολλοῖς προσέχειν τὸν νοῦν, animo ipsorum non per plurium rerum studia distracto ii, 1, 21.
- Ἀφικνεῖσθαι εἰς τὸ ἴσον τῇ ἰπικιῇ τοῖς ἡλικιώταις, eo pervenire, ut par sis æqualibus equitandi peritia i, 4, 5. εἰς λόγον, incidere in sermonem ii, 2, 1.
- Ἀφιστάναι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, eorum animos ab eo avertere, abalienare v, 5, 40. Ἀφιστάναι τινὸς, deficere ab al. iv, 5, 11. πόνου, labori se subtrahere v, 5, 18. ἀπό τινος, deficere ab al. v, 4, 1. Ἀφίστασθαι, itinere decedere, declinare vii, 1, 6. πρὸς πολεμίους, ad hostes deficere iii, 1, 12.
- Ἀφοβος, intrepidus, qui non metum prodit ullum vi, 4, 20.
- Ἀφορῶντας παῖσιν, cædere averfos vii, 1, 36.
- Ἀφροδίσια, τὰ, res venereæ, procreatio subolis i, 6, 34.
- Ἀφροντίστως ἔχειν, flegnem et fœcundem esse i, 6, 42.
- Ἀφρόνως ἀλίσκεισθαι, præ stupore capi i, 6, 40.
- Ἀφροσύνη, dementia e nimio vino iv, 2, 41.

INDEX GRÆCITATIS.

- *Ἄφρον σῶμα, corpus insipiens viii, 7, 20.
 *Ἄφρων, ineptus natura i, 6, 32. *σῶμα οὐκ ἀφρῶν*, qui est forma corporis haud indecora et inveniusta ii, 3, 7.
 *Ἀφυλακτεῖν τινος, omnem rei curam abjicere i, 6, 5.
 **Ἀφυλάκτους λαμβάνειν*, incautos opprimere i, 6, 37.
 *Ἀχάριστος, ingratus, qui gratiam non refert v, 1, 17. *Ἀχαριστία, animus ingratus i, 2, 7. *Ἀχαρίστως, invito, gravate, cum quadam molestia vii, 4, 14.
 *Ἀχίρους, sine manibus iii, 3, 45.
 *Ἀχθίσθαι, gravari, ægre ferre i, 3, 5 : i, 4, 25. **ἄχθομαι τρέφω ὑμᾶς*, mihi molestum est vos alere iii, 3, 20. *τινὶ*, succensco viii, 4, 9. 10.
 *Ἀχθος, ægritudo, animi dolor, mœror v, 5, 6 : vi, 1, 37.
 *Ἀχρεῖος, inutilis vii, 5, 21.
 *Ἀχρεῖ οὖν, quousque v, 4, 16.
 *Ἀψευδῆιν, veracem esse, alienum a mentiendi libidine v, 2, 8.

B.

- Βάδην*, lente, gradatim, *οἶον*, *δρόμῳ* iii, 3, 62. *ὑπακούειν*, pedetentim eundo vocanti adeste ii, 2, 30. *οἶον*, *τρέχων*.
Βαδίζειν, incedere, *οἶον*, *τρέχειν* ii, 3, 10. 14.
Βάθος, altitudo : *in tacticis sic dicitur linea a fronte aciei s. agminis usque ad extremum agmen : οἶον*, *μήκος*, longitudo, *quæ est a cornu altero ad alterum* ii, 4, 2. 4 : vi, 3, 19. *Hinc βαδύνειν φάλαγγα*, altitudinem aciei augere viii, 5, 15. *ἐξ ὄσων βαδυνῶ τὴν φάλαγγα*, in altitudine aciei, quam ego instruam vi, 3, 23.
Βάλλειν, eminus ferre i, 4, 5. *εἰς τὸ μέτωπον*, frontem ferre jaculo i, 4, 8. circumdare, *de armillis* ii, 4, 6.
Βάνουσοι, qui fordidas exercent artes, opifices v, 2, 47. *Cf. Perizon. Gronov. et Cl. Kuhn. ad Ælian. V. H. vi, 6.*
Βάρβαροι, *de Persis* i, 2, 1.
Βαρῶς φέρειν, graviter ferre ii, 2, 5.
Βάρος τῆς στολῆς, stolæ pondus iii, 3, 42. *τῶν στραωμάτων*, gravis et molesta fragarum copia vi, 2, 30.
Βαρύνειν, molestum esse v, 5, 25. *Τὸ βαρὺ τοῦ στρατεύματος*, pars exercitus armorum onere impedita, *de*

- militibus gravis armaturæ* v, 3, 37.
Βασανίζειν τινὰ, quæstionem habere de al. v, 3, 16.
Βάσανον δίδοναι, documentum dare vii, 5, 64.
Βασιλείαν δέχισθαι ἀντὶ τοῦ ἵππου, equum commutare cum regno viii, 3, 26.
Βασίλειον, regia domus, palatium regis ii, 4, 3. 4 : vii, 5, 25. 27. *Τὰ βασίλεια*, *idem sign.* ædes regiæ i, 1, 5 : i, 2, 3 : ii, 4, 5. 24 : vii, 2, 5 : vii, 5, 57.
Βασιλεύειν ἐν Πέρσας, regnum obtinere apud Persas i, 5, 4.
Βασιλεύς, rex Perfarum viii, 8, 2. *de Jove* ii, 4, 19 : vii, 5, 57. *Is qui cupide aliquid perficere studet* i, 4, 9.
Βασιλικὸν, *scil.* *ἡδὸς*, mos regis i, 3, 18. *Βασιλικῶς παρῆναι*, regio cum apparatu adeste i, 4, 14.
Βέλος, telum missile iii, 3, 60.
Βιάζομαι, ἄλλοθεν ποθεν βεβιασμένος aliunde vi abductus iv, 5, 56. *Βιάζισθαί τι*, vi occupare, *οἶον*, *πείθειν* v, 5, 45. *ἔσω*, vi perrumpere in castra iii, 3, 69.
Βίαιος, violentus i, 3, 17.
Βιοτεύειν ἀπὸ πολέμου, victum sibi armis quærere iii, 2, 25. *ἐν πολλῇ εἰρήνῃ*, alta pace frui vi, 1, 18.
Βιοτῆ, vivendi ratio vii, 2, 27.
Βλάβη, damnum ii, 2, 12.
Βλακεία, focordia, ignavia ii, 2, 25 : vii, 5, 83.
Βλάξ, ignavus, ineptus i, 4, 12.
Βλάπτειν, obfatare i, 6, 18. *βλάπτεισθαι μέγα ὑπὸ τινος*, magno affici damno v, 3, 30.
Βοηθεῖν ἐπὶ τὰ ἄκρα, ad montium juga defendenda accurrere iii, 2, 1.
Βουκόλος, bubulcus i, 1, 2.
Βούλεισθαι, velle. *τί βουλόμενοι*, cur ii, 2, 11. *βουλόμενος δεῖπνῆν*, ut cenaret i, 3, 4. *βουλόμενος εἰρήνην ποιῆσαι*, ut pacem conciliarem iii, 2, 12. *βουλόμενοι γινῶναι*, ut cognosceremus v, 1, 3. *ὅ τι βούλεται*, quodcunq; iii, 1, 9.
Βουλεύεσθαι, re deliberata statuere i, 4, 17 : viii, 3, 19. *περὶ τοῦ στρατεύεσθαι*, de bello continuando consentire v, 5, 48. *καλῶς*, bene sibi consulere iii, 2, 29. *ἄμεινον* iii, 3, 47. *ἀπρονοήτως*, temere statuere iv, 5, 10.
Βουλμιαῖν, viii, 1, 44. *Morbus hic nomen habet a fame propterea, quod fere a fame oritur, et panis exigua portio sumta mœdetur. Est autem*

INDEX GRÆCITATIS.

- viribus exfolvi ob nimiam inediam et frigus, præsertim si quis diutius in nive ambulet. *De hujus morbi natura, causis, et remedio vid. Fœf. Econ. Hipp. voc. βούλιμος: Gorræi Definitr. Med. p. 77: Gell. xvi, 3: Plutarch. Symp. vi, Probl. 8, quod inscribitur Τίς αἰτία βουλίου.*
- Βραχύτεροι λόγοι**, verba pauciora i, 4, 4. *ἐν βραχυτάτῳ δηλοῦν*, perpaucis ostendere i, 2, 15. *βραχυτέρα φάλαγγς*, brevior acies, *h. e.* cujus longitudo est imminuta vii, 5, 5. *ἐν βραχυτάτῳ ἔργῳ διατρίβειν*, elaborare in re simplici et expedita, non multiformi viii, 2, 5.
- Βριμῶσθαι τι**, ira fremere in aliquem iv, 5, 9.
- Βρωτὸν**, esculentum, ad victum idoneum v, 2, 5.
- Βῶλος**, gleba ii, 3, 17.
- Γ.
- Γαμῖν**, uxorem ducere i, 4, 16: v, 2, 8. 11: viii, 4, 17. *γαμῖσθαι τι*, nubere viii, 5, 19.
- Γαμέτης**, maritus iv, 6, 3.
- Γάμμα** vii, 1, 5. not.
- Γάμος**, matrimonium, *h. e.* uxor viii, 4, 19.
- Γὰρ προ ἄρα**, *f. μὲν οὖν*, ergo vi, 3, 18. Nempe, videlicet, *in sensu inchoativo* v, 1, 20. Propterea quod ii, 3, 4. *Οὐ γάρ;* quidni? i, 6, 12: iii, 1, 38. *Γὰρ οὖν servit sententiæ agentis*, *vid. n.* i, 6, 2, 25. *Reddit rationem sententiæ eleganter omiffæ* i, 6, 29: ii, 1, 4, 7. 13: ii, 4, 12. 15: iii, 1, 11: iv, 2, 13. 46: iv, 5, 44: v, 1, 8. 12. 15: vi, 1, 4: viii, 3, 30.
- Γαστήρ**, ventriculus ii, 3, 24. *γαστήρς ἔνεκα*, ventris implendi causa i, 2, 8.
- Γε**, quidem, certe ii, 1, 7. 8. *Ἐν γε τούτοις*, in hoc certe genere viii, 4, 11. *τὸδε γε*, hoc certe v, 5, 20. *ἡμῖς γε*, vos certe iv, 5, 10. *ὃ γε σὺς*, tuus quidem iii, 1, 22. *ἡμᾶς γε*, nos ipsos iv, 3, 21. *καὶ ἀπὸ γε τῆς ἡμετέρας*, etiam a nostra ipsa vii, 1, 6. *ἐγὼ μὲν γε*, equidem certe iv, 5, 29. *κλαύμασί γε*, lacrimis ipsis ii, 2, 14. *ἢ γε ἀνθρωπίνῃ σοφίᾳ*, humana quidem sapientia i, 6, 46. *νῦν γε*, nunc quidem, quantum attinet ad hunc diem i, 4, 9. *εἷς γε*, unus tantum viii, 2, 11. *πολλοὶ γε*, multi quidem iii, 2, 26. *Γε*, quidem, *sed* δὲ i, 6, 29. *Servit correctioni* ii, 1, 3. *Γε μὴν*, vero i, 2, 2: iv, 6, 5. certe, omnino v, 2, 25.
- Γελῶσος**, ridiculus, deridendus vii, 1, 22.
- Γενεὰ**, natales i, 2, 8. 13. origo generis i, 1, 6. *ἀνθρώπων*, hominum ætas v, 2, 4.
- Γενέθλια**, natalitia, dies natalis i, 3, 10.
- Γενιάσκειν**, pubescere iv, 6, 5.
- Γενναῖος κύων**, c. generosus i, 4, 15. 21.
- Γενναίότης**, singularis quædam naturæ bonitas, fertilitas viii, 3, 38.
- Γεραίρειν τιμαῖς**, honoribus ornare viii, 1, 39: viii, 8, 4.
- Γεραίτερος**, senex i, 2, 4. 13. 14. *Natu major* v, 1, 5. **Γεραίτεροι**, seniores, seniores i, 5, 5: viii, 5, 21. 22.
- Γέρρον**, scutum. parma, *est clypeus parvus Persicus, differt magnitudine ab ἄσπίδι*, *vid.* vii, 1, 33. *Cf.* i, 2, 9. 13: ii, 1, 9. 21: iii, 2, 7.
- Γεώλοφος**, tumulus iii, 3, 28.
- Γῆ**, humus iii, 3, 3. *Tellus Dea* iii, 3, 22. *terra effossa* vii, 5, 10. *ager* iii, 2, 18.
- Γῆδιον**, agellus viii, 3, 38.
- Γηράν**, senescere iv, 1, 15.
- Γίγνεσθαι**, nasci vii, 2, 20: viii, 5, 19. *ἀπὸ θεῶν*, originem generis habere a diis iv, 1, 24. *de frugibus* viii, 6, 6. *Γίγνονται οὗτοι χίλιοι*, hi numerum mille hominum efficiunt i, 5, 5. *πλεῖον ἢ πεντήκ.* ἔτη γεγονὼς ἀπὸ γενεᾶς, quinquagenario major i, 2, 13. *γεγονὼς ὑπὲρ τὰ ἔτη στρατεύσιμα*, qui excoffit ætatem militiæ i, 2, 4. *τῶν γεραιτέρων*, in ordinem fenatorum recipi i, 2, 15. *Ἐγένετο αὐτῷ ὥστε*, obtigit ei ut viii, 2, 2. *γίνοιτό μοι λαβεῖν*, utinam capiam vi, 3, 11.
- Γίγν.** *σύν τι*, ab aliquo stare v, 3, 8. *Accedere* v, 2, 2. *γίγν.* *ἐγγύτατα*, quam proxime accedere i, 4, 23. *Ἐν ταῖς γιγνομέναις ἡμέραις*, diebus aliquot post, *f.* interjectis diebus, qui quidem ad hoc iter faciendum erant necessarii v, 4, 51.
- Γιγνώσκειν**, flatuere, censere i, 1, 3: ii, 2, 23: v, 2, 37. *ubi pro ταῦτα γίγ.* *Altorf.* *οὕτω γίγ.* *dat.* recte! *cognitum habere ac perfectum* ii, 3, 15: iii, 1, 21. *Colligere, conjicere* vi, 3, 5. *Sentire, de sensu gustus* i, 3, 5. *Γιγνώσκω ἀπιστοῦ-μινος* *vid. n.* vii, 2, 17. *ἔγνων ἱμοῦ*

INDEX GRÆCITATIS.

ποιοῦντος, cognovit me facere vii, 2, 18. sed vide notam.
 Γλίσχωρος, parce, tenuiter viii, 3, 37.
 Γνήσιος ἀρβήν παῖς, filius legitimus, ex legitimo matrimonio natus viii, 5, 19. γνησία γυνή, uxor, opp. παλλακίς iv, 3, 1.
 Γνώμης παρασκευάζειν, præparare animos ii, 1, 21. Animi, sensus de justo et injusto, religione, amore patriæ viii, 8, 7. γνώμη ἀνδραπένη, homo prudens v, 1, 28. not. et iv, 3, 18.
 Γνώρισμα, signum, nota qua res agnosci potest ii, 1, 27.
 Γνωστής, vid. n. vi, 2, 39.
 Γοργὸς, horrendus ad speciem, qui præsentia sua terrorem incutit v, 2, 37: iv, 4, 3.
 Γοῦν pro γὰρ i, 1, 4: i, 3, 10: i, 5, 8: ii, 1, 5: ii, 3, 12: v, 1, 10: v, 5, 14: vi, 1, 8.
 Γράμματα, epistolæ viii, 6, 17. Litteræ, quas pueri Græcorum discere solebant, ut grammatica, ποῖσις, eloquentia, geometria, philosophia etc. i, 2, 6.
 Γράφειν, pingere i, 2, 13. c. genit. elliptice pro eis κατάλογον, in catalogum referre iv, 3, 21.
 Γρηγορεῖν, vigilare, acriter observare ea, quæ ad rem faciunt i, 4, 20.
 Γρυπτός, adunco naso viii, 4, 21. Γρυπότης, forma nasi adunci ibid.
 Γυμνάζειν. syn. ἐδίδξειν, exercere i, 2, 10: i, 6, 32: Γυμνάσια, exercitationes ii, 2, 31.
 Γυμνήσαι vii, 5, 5. sed Guelf.—ἦτις.
 Γυμνὸς ὄπλων, inermis v, 4, 45.
 Γυνή, uxor v, 1, 1. Mulier, opp. ἀνήρ v, 5, 33.

Δ.

Δάξασθαι, syn. νέμειν, distribuere iv, 2, 43.
 Δαήμων, peritus, prudens i, 2, 12.
 Δαί. Τί δαί; quid tandem? v, 1, 7.
 Δάκνυσθαι, morderi, h. e. molestia, dolore, affici i, 4, 13: iv, 3, 3.
 Δακτυλῆθραι, digitalia viii, 8, 17.
 Δανείζειν, mutuo dare iii, 1, 34.
 Δάπεδον, pavimentum viii, 8, 16.
 Δαρεικὸς, sc. στατήρ, Daricus.
 Δᾶς, fax vii, 5, 23.
 Δασμὸς, tributum. Pendere autem tributum dicitur varie apud nostrum, ut φέρειν δασμὸν ii, 4, 31: iii, 1, 34. ἀποφέρειν iv, 6, 9: vii, 4, 9: vii, 5, 36. ἀποδίδοναι ii, 4, 14. 22. ἀπάγειν ii, 4, 12: iii, 1, 10. Δασμοὶ de

auro signato apud Assyrios dicitur iv, 5, 40.
 Δασμοφόροι, tributarii, qui tributum pendunt vii, 5, 79.
 Δασία ὄρη, montes arboribus confiti ii, 4, 23.
 Δαψιλίστατα, largissime, nulla adhibita parsimonia i, 6, 17.
 Δι 1) pro ἴτι præterea, etiam, præced. καὶ i, 5, 4: i, 6, 3: iii, 1, 2. 37: iv, 5, 12. etc. 2) Pro γὰρ iv, 5, 1. 2: vi, 4, 17. 3) Pro οὐν f. ἀρα i, 6, 32. 4) Pro ἢ quam, f. πλὴν, post ἄλλος iii, 1, 8: viii, 6, 3. 5) Affirmat, vero, sane, ab initio orationis, οὕτω δὲ, plane ita i, 4, 4. ἐγὼ δὲ, ego vero iv, 5, 23: ii, 3, 8. 6) Servit interrogationi v, 1, 3. 7) Similiter, itidem iv, 1, 2. 8) Intellegitur post ἄλλος, præc. μὲν i, 2, 4 post ἔπειτα iv, 5, 20.
 Διῦ, opus est, c. genit. rei: διῦ ἡμῶν φυλάκων, nobis est opus custodibus vii, 5, 9. ἀνδρῶν, opus est equitibus iv, 3, 10. λόγων, oratione est opus vi, 1, 7. etc. Πολλῶ γ' ἂν καὶ δεῖοι ἄλλὰ, procul aberit ut is tibi gratificetur, ut v, 5, 30. Διῦ, fieri potest i, 6, 24. Intellegitur i, 6, 33: iii, 3, 12.
 Δεῖδειν περὶ τινος, alicui timere, sollicitum esse de i, 4, 22. seq. ὡς οὐ καθευδήσετε vi, 2, 30.
 Δείκνυμι, ostendo: διηγούμαι, narro viii, 4, 34. 35. πέρισμα, metam designo viii, 3, 25.
 Δείλη, vespera v, 4, 16.
 Δεινόν, quicquid animum percellit timore aut admiratione: hinc terribile, periculosum iii, 3, 59: v, 2, 31: vi, 2, 20: viii, 6, 6. ἐν δεινοῖς εἶναι, in periculo esse v, 2, 35. Malum viii, 7, 16. Absurdum iv, 2, 46. Vehemens, δεινὴ μάχη, pugna atrox vii, 1, 33. δεινὸς πάθος, desiderium mirum, vehemens ii, 1, 28. Δεινὸν τι κάλλος, puella miræ pulcritudinis v, 2, 7. δεινὸς λαλεῖν, loquax i, 4, 12. διδάσκειν, facultate docendi excellens i, 3, 18. λέγειν, dicendi vi et copia excellens i, 5, 9. τὴν τέχνην, peritus artis viii, 4, 18. συνισπασθῆναι δεινός ἐστι, potest sibi conciliare ii, 2, 24.
 Δειπνίζω τινὰ, cœnare jubeo iv, 5, 5.
 Δείπνον αἰρεῖσθαι, cœnam fumere viii, 1, 38.
 Δειπνοποιεῖσθαι, cœnam parare v, 2, 6. parari cœnam jubeo ii, 4, 21.

INDEX GRÆCITATIS.

- cenare iii, 3, 33 : vi, 3, 37 : vii, 2, 1.
- Δεισιδαίμων, religiosus, cujus animus sensu et reverentia dei est plenus iii, 3, 58.
- Δείσθαι τινος, rogare aliquem i, 4, 12 : i, 5, 4 : v, 2, 14. τὶ τοῦ βασιλέως δεῖσθαι, aliqua in re beneficio regis indigere i, 4, 1 : ii, 1, 3 : viii, 3, 19. δέομενοί τινος, qui aliquem convenire volunt i, 3, 8.
- Δεκάταρχος, decurio ii, 1, 22 : iv, 2, 27.
- Δεκαδὲς, decurialis, qui ad eandem decuriam pertinet ii, 2, 30.
- Δεκάς, decuria ii, 1, 22 : viii, 1, 14.
- Δέον, si opus fuerit i, 5, 11. τὸ δέον ποιεῖν, officium suum præstare ii, 4, 4 : vi, 3, 27. ὡς δέον, ut oporteat vii, 5, 46. ἐν τῷ δέοντι, uti officii ratio exigeret viii, 1, 20. Τὰ δέοντα, necessaria i, 6, 10 : v, 1, 17. etc.
- Δεξιὰ, fides, quæ dextra data est confirmata vi, 1, 11. δεξιὰν δοῦναι, dextra data aliquid promittere viii, 8, 2.
- Δεξιός, dexter, in auspiciis Græcorum est faustus. Vid. Ern. Clav. Cic. v. Sinister. Hinc δεξιὸς ἀετὸς ii, 1, 1. δεξιὰ βροντὴ vii, 1, 3. In italicis autem est, qui in cornu dextro est v, 3, 39.
- Δεξιούσθαι τινα, dextram alicujus apprehendere iii, 2, 14 : vii, 3, 8. Dextra data excipere, fidem et amorem significare iv, 2, 18 : vi, 3, 15 : 36 : vii, 5, 53.
- Δεσπότης, herus, opp. servus i, 1, 1 : iii, 1, 11 : v, 3, 49. Dominus, nomen summæ potestatis i, 3, 18 : v, 4, 42 : vii, 2, 9. Δεσποτικὴ συμφορὰ, calamitas, quæ accidit heris vii, 5, 64.
- Δευτεραῖος, postridie v, 2, 2.
- Δέχσθαι, recipere quod offertur iv, 6, 13 : v, 1, 27 : vi, 1, 49 : viii, 5, 18. Probare, non repudiare et spernere i, 5, 5 : iv, 6, 8 : viii, 3, 26 : viii, 7, 3. Τὰς πολεμίους, impetum hostium sustinere, non fugere iii, 2, 8 : iii, 3, 17.
- Δὴ 1) καὶ δὴ, pro ἤδη, jam iii, 1, 2. not. statim iv, 4, 11 : vii, 5, 51. πάλαι δὴ, jam dudum viii, 7, 1. 2) Servit argumentationibus et conclusionibus, igitur, ergo i, 2, 2 : i, 4, 8. 15. 18. 24 : v, 3, 50 : viii, 8, 5. οὕτω δὴ, itaque v, 3, 4 : viii, 1, 14. 3) Servit repetitionibus, ne-
tendi causa, igitur, inquam vi, 2, 19. 4) Sane, quidem, intendit, οὐ-
τοι δὴ, hi quidem ii, 3, 14. οἶα δὴ, quæ fane ii, 1, 24. δὴ ἐνταῦθα, tum quidem i, 4, 25. καλλίστη δὴ, pulcherrima fane iv, 6, 11. ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ δὴ, cum in multis aliis, tum certe i, 6, 21. 5) Servit apodosisibus, ubi verti potest jam, tum, tum vero, igitur i, 4, 4. 25 : i, 5, 1 : ii, 2, 9 : ii, 4, 24 : iii, 3, 61 : iv, 2, 30 : iv, 5, 38 : v, 2, 24 : vii, 2, 4 : viii, 5, 17. 6) Cum imperat. igitur, quæso, tandem, ἄγε δὴ, agendum viii, 2, 16 : λέγε δὴ, dic ergo iii, 1, 10. 12 : v, 3, 11. 7) Servit interrogationibus, quæso, tandem, πᾶς δὴ; qui quæso? i, 3, 10 : i, 6, 22. τί δὴ τὸ λοιπόν; quid tandem reliquum est? iv, 3, 10.
- Δῆθεν, nimirum iv, 6, 3.
- Δῆλός ἐστιν ὅτι, patet, eum i, 4, 2. δῆ-
λος εἶ πεπεισμένος, intelligitur, tibi esse persuasum vi, 1, 2. δῆλον τοῖς προειρημένοις, e superioribus fit clarum viii, 1, 37. Δῆλον ὅτι elliptice ponitur v, 3, 30.
- Δηλοῦν, certiolem facere v, 4, 2. 3. ἐδήλωσας, vid. n. vii, 1, 30. δεδήλω-
ται καταστησάμενος, declaratum est eum constituisse viii, 1, 7.
- Δημοκρατία, forma civitatis popularis i, 1, 1.
- Δῆμος τῶν στρατιωτῶν, vulgus militum, gregarii milites vi, 1, 14.
- Δημόσιοι ἀγῶνες, certamina publica i, 2, 12. Δημόσια sc. γνάμη f. βουλῆ, more et instituto civitatis i, 2, 10.
- Δημότης, plebeius ii, 3, 15 : viii, 3, 5.
- Δηρῶν τὴν χάραν, vastare agrum iii, 3, 23 : v, 4, 21. 23.
- Δήποτε, nunquam iii, 2, 26.
- Δήπου, nimirum, fane, ut opinor i, 5, 12 : i, 6, 9 : iii, 1, 17 : vi, 1, 14. jam i, 6, 7. οὐ δήπου, nullo modo vii, 5, 83. δάπου γε iv, 4, 7. δήπουθεν iv, 3, 20.
- Δῆτα, pro δὴ, jam ii, 2, 6. fane, scito, audi quæso v, 1, 3. οὐ δῆτα, nullo modo i, 6, 28. Servit fere interrogationibus vehementioribus, tandem, τί δῆτα; quid tandem? v, 4, 35. not. vi, 1, 13 : vi, 2, 15 : vii, 5, 46. 80. πότερα δῆτα; num tandem? v, 2, 27.
- Διὰ βασιλέων περικῶς, e regibus oriundus vii, 2, 24. διὰ τινος γιγνώ-
σκειν, ex re cognoscere iv, 3, 4. Διὰ τινος ἀρχειν, alicujus beneficio gerere magistratum viii, 1, 43. Δί

INDEX GRÆCITATIS.

- ἐαυτῶν πταῖσθαι*, *de eo qui solus, proprio Marte, sibi acquirit* i, 1, 4. *Διὰ χρόνου*, multo tempore post, i, 4, 28 : v, 5, 41. *Διὰ τίλους*, affidue, perpetuo iii, 3, 35 : vii, 5, 75. *διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου*, semper et ubique viii, 2, 1. *διὰ παντός τοῦ αἰῶνος*, semper ii, 1, 19. *διὰ παντός οὕτως*, cæteris deinceps omnibus eodem servato ordine ii, 4, 3. 4. *Διὰ πίνδους τὸ γῆρας διάγειν*, senectutem in luctu degere iv, 6, 6. *διὰ στόματος ἔχειν*, in ore semper habere i, 4, 25. *Δι' ἀφροσύνης*, imprudenter ac temere iii, 1, 18. *διὰ τοῦ δικαίου*, iuste, salva iustitia viii, 1, 26. *Intelligitur διὰ ἐν ταῦτα*, hanc ob causam i, 4, 27. *ἐν ταῦτο* ii, 1, 25. *ἐν ᾧ* iv, 3, 17. *ἐν τὰ τε ἄλλα καὶ αὐτὸ τοῦτο* viii, 3, 39. *ἐτ' ἄλλο τι* iii, 2, 18. *Cf.* i, 5, 14.
- Διαβάλλειν τινὰ πρὸς τ.* in invidiam et crimen vocare i, 5, 3.
- Διαβιβάζειν*, traducere iv, 1, 9.
- Διάγειν*, sc. βίον, vivere i, 2, 2 : i, 6, 5 : viii, 3, 50. *τὰ ἔτη*, annos transigere i, 2, 13. *διάξω ἔχων βιοτήν*, semper vita fruar vii, 2, 27. *διάγειν σιωπῆν*, perpetuo filere i, 4, 14. *διάξω ἐπιμελούμενος*, semper studebo vii, 5, 85. *διάγειν σωφρόνας*, *syn.* σωφρονεῖν i, 2, 8. *διάγειν ἐν τοῖς σκευοφόροις*, non nisi oneribus sarcinisque portandis servire vii, 1, 49. *διάγειν μανθάναν*, soleo dicere i, 2, 6. *σκοπῶν*, soleo considerare v, 4, 35.
- Διαγιγνέσθαι*, perpetuo vivere, *syn.* διατελεῖν viii, 7, 24. *ἄρχων*, perpetuo fruor imperio i, 1, 1. 4. *ἐν τοῖς ἐφήβοις*, per legitimum tempus versari inter ephobos i, 2, 15.
- Διαγιγνώσκειν*, dignoscere, discernere v, 1, 3.
- Διαγωνίζεσθαι*, cum feris congredi i, 4, 4. *τὶ πρὸς ἀλλήλους*, de re certare inter se i, 2, 12 : i, 4, 4.
- Διαδέχεσθαι τινι*, succedere, excipere viii, 6, 18.
- Διάδημα*, infula, diadema viii, 3, 13.
- Διαδίδοναι*, distribuere i, 4, 10. 26 : iii, 3, 7. *Λόγος διεδόθη*, rumor erat sparsus iv, 2, 10.
- Διαδιδράσκειν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ*, fuga dilabidomum iii, 1, 3.
- Διαδικασίαν ἀναβάλλεσθαι*, causam iudicandam differre viii, 1, 18.
- Διαδοχή*, qui priori custodiae succedant i, 4, 17.
- Διαδωρεῖσθαι*, donare, *de pluribus* iii, 3, 6.
- Διαδέειν*, discurrere, palare iii, 1, 3. *de metu pervagante exercitum* vi, 2, 13.
- Διαδρῦπτεσθαι*, *syn.* ἀναφυσᾶσθαι, elatum fieri vii, 2, 23.
- Διαιρεῖν*, distinguere viii, 1, 31. *divisione facta constituere* *vid.* n. i, 2, 5. *Διαιρεῖσθαι*, distribuere v, 2, 6.
- Διαίρετος*, divisus, *off.* σύνθετος iv, 3, 20.
- Δίαίτα*, vitæ ratio vii, 5, 67. *μισθρία*, parsimonia in victu i, 2, 16. *εὐτελής*, victus tenuis i, 3, 2. *τὰ ἀμφὶ τὴν διαίταν*, cibi apparatus viii, 2, 6. *ἡ ἔνδον δ.* victus ratio domestica viii, 4, 2. *τὴν διαίταν ποιῆσθαι*, commorari viii, 6, 22.
- Διακείσθαι οὕτω πρὸς τινα*, hoc animo et studio erga aliquem esse i, 6, 4 : viii, 6, 23. *οὕτω διακειμένων*, animis ita affectis vi, 2, 9. *διακ. τὴν ψυχὴν*, animo esse affectum iii, 1, 25. *ἀπλήστως μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν*, ne ullius quidem voluptatis infatiabili teneri cupiditate iv, 1, 14.
- Διακελεύεσθαι τινι*, adhortari iii, 2, 5 : vii, 3, 10. *ἐαυτῶν*, se ipsum hortari i, 4, 13.
- Διακληροῦν*, rem forte decernendam proponere vi, 3, 36. *διακληροῦσθαι*, fortiri, fortem ducere vi, 3, 34.
- Διακονεῖν*, ministrare viii, 3, 8.
- Διακόπτειν*, concidere vii, 1, 31. *πρὸς τὰς εἰσόδους τοῦ ἐρούματος*, iter vi, s. cædendo, patefacere sibi ad portas castrorum iii, 3, 66.
- Διακοσμεῖν*, instruere, ordinare iii, 3, 11 : viii, 4, 2.
- Διακούεσθαι πάντων ἡδέως*, audire studiose et libenter ad unum omnes iv, 4, 3.
- Διακριβοῦν τὰς τάξεις*, centurias accurate cognitatas habere ii, 1, 27.
- Διάκρισις*, dijudicatio viii, 2, 27.
- Διαλαμβάνειν*, distribuere inter se iv, 1, 1. *not.* v, 1, 30.
- Διαλαχόντας τὰς ἀμάξας*, forte distributis plaustris vii, 3, 1.
- Διαλέγεσθαι*, colloqui ii, 1, 1 : iii, 3, 32 : deliberare vi, 1, 6.
- Διαλείπειν τοσοῦτον*, tantundem distare viii, 6, 17.
- Διαλλάττεσθαι*, permutationem inire viii, 3, 32.
- Διαλύειν τὴν στρατιάν*, dimittere exercitum v, 5, 43 : vi, 1, 6. *τὴν σκηπὴν εἰς κοίτην*, e convivio discedere cubitum ii, 3, 1. *Διαλύεσθαι*, discedere v, 1, 17 : vii, 5, 40.
- Διαμαρτύρεσθαι* *vid.* *not.* vii, 1, 17.

INDEX GRÆCITATIS.

- Διαμάχεσθαι**, depugnare, prælio decernere iii, 1, 5.
- Διαμνημονεύειν**, commemorare i, 2, 2.
- Διανύειν ὄδον**, conficere iter i, 4, 28 : iv, 2, 15.
- Διαπαιδεύεσθαι**, per tempus legitimum erudiri i, 2, 15.
- Διάπεμπειν**, nuncios mittere circa, in diversa loca i, 5, 3 : iii, 1, 2 : vii, 5, 31.
- Διαπῆδᾶν**, transilire i, 4, 8.
- Διαπονεῖσθαι ταῖς πορείαις**, itineribus faciendis exerceri vi, 1, 24.
- Διαπράττειν**, efficere i, 4, 13 : i, 6, 19. **τί τινι**, alicujus causam dijudicare viii, 3, 20. **Διαπράττεσθαι**, perficere i, 4, 1 : iv, 5, 33 : vii, 1, 23. impetrare vii, 2, 12 : vii, 4, 9 : vii, 5, 45. **ἀγαθὰ**, assequi commoda i, 5, 9.
- Διαπυκτεύειν**, luctari cum aliquo vii, 5, 53.
- Διασκηνοῦν**, e tabernaculo discedere iii, 1, 38. not.
- Διασκώπτεται οὕτω ταῦτα**, hujusmodi joci ultro citro proferuntur viii, 4, 23.
- Δι᾽ ὅπᾶν**, divellere, *de divortio* vi, 1, 45. **φαλ.** agmen distrahere adeo ut plura inde efficiantur agmina viii, 5, 15. **νόμους**, leges civitatis rescindere et res novas moliri *ibid.* §. 25.
- Διασώζειν**, conservare parta ne amittas viii, 1, 3. fervare, non confumere i, 6, 19. **Διασώζεσθαι**, sibi fervare, retinere, non negligere viii, 8, 15.
- Διαταγεῖν**, administrare, ordinare viii, 3, 33.
- Διατάττειν ἐπιστάτας**, constituere præfectos ii, 2, 19.
- Διατεινέσθαι**, διατεινόμενος βάλλει, hastam utraque manu contorquens ferit i, 4, 8. sic est διατεινέσθαι τὰ παλτὰ i, 4, 23. διατεινόμενος, contento cursu, omni contentione iv, 3, 16.
- Διατελῶ δικάζων**, in jure dicundo diem confumo i, 2, 6.
- Διατιθέναι τινὰ οὕτω**, aliquem ita parare, talem aliquem efficere v, 5, 29. *cf.* iii, 3, 53. τὸ χωρίον, res castelli componere v, 3, 21. **Διατίθεσθαι τι**, re uti v, 2, 7. dividere iv, 5, 42.
- Διατρίβειν περὶ τὴν θήραν**, venationi immorari i, 2, 11. διατρίβουσι μελετᾶσαι, in exercendo morantur i, 2, 12. **Διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα**, diuturniore opus fore tempore ad illa perficienda vi, 1, 23.
- Διαφέρειν τινός**, ab al. differre viii, 2, 21. **τινός τινι**, præstare alicui re viii, 2, 7. **ἐν τινι**, in re excellere viii, 1, 39. **φρονήσει**, prudentia excellere ii, 3, 5. **τινός εἰς τι**, alicui præstare re i, 3, 1. **εἰς τὸ ἀρχεῖν**, excellere arte imperandi i, 1, 6. **Διαφέρεσθαι τοσοῦτόν τινι**, dissentire hæcenus ab aliquo vi, 1, 9.
- Διαφρόντως**, elegantius viii, 2, 5.
- Διαφύγειν**, dilabi, *de fluvio* vii, 5, 12.
- Διαφθίρειν**, dilaniare, *de bellis*, i, 4, 7. **διεφθάρθαι ταῖς γνώμαις**, nec animis nec consiliis amplius sibi constare iv, 1, 8.
- Διαφυλάττειν**, constanter et diligenter fervare iv, 1, 15 : vi, 4, 7.
- Διαχάσασθαι**, i. e. διαχωρῆσαι vii, 1, 31.
- Διαχειρίζεσθαι**, administrare i, 4, 25.
- Διαχρησθαι**, omnino uti i, 5, 12.
- Διαψύχειν**, *vid. n.* viii, 2, 21.
- Διδασκαλίον**, schola, ludus i, 2, 15.
- Διδασκαλία**, disciplina viii, 7, 24.
- Διδάσκειν**, docere, argumentis ostendere et persuadere ii, 1, 8. præcipere, *de legibus* i, 6, 20. **τι**, causam docere h. e. deferre ad patrum viii, 3, 20. **Διδάσκεσθαι**, filium erudendum magistro tradere i, 6, 2. **passive** dicere viii, 8, 14.
- Διδόναι βουλευσασθαι**, facere potestatem deliberandi iii, 2, 13. **δός μοι ἀρχῆς αὐτοῦ**, concede mihi imperium in istum i, 3, 11. **ἐαυτοῦς**, se tradere alteri v, 1, 27. **εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις**, indere in hominum animos viii, 2, 20. **δός μοι νικῆσαι** v, 1, 29. **ἦν ὁ θεὸς εὐ δίδῃ** iii, 1, 34.
- Δίειρεν**, inferere, *vid. n.* viii, 3, 10.
- Διελαύνειν πολλὴν ὄδον**, magnam partem agri peragrare, *de equitibus excurrentibus* iv, 4, 4.
- Διερευνητής**, explorator v, 4, 4 : vi, 3, 2.
- Διέρχεσθαι διελθὼν τὴν παιδείαν ταυτην**, hujus institutionis cursu abfoluto i, 5, 1.
- Διημερεύειν**, totum diem transigere vii, 5, 53. tempus omne confumere vii, 5, 86.
- Δικάζειν**, jus dicere i, 2, 7 : i, 3, 16. 17. **Δικάζεσθαι**, iudicio cum aliquo contendere i, 2, 7.
- Δίκαιος**, legibus conveniens i, 3, 17. **τὰ δίκαια**, jura, instituta i, 3, 18. **δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι**, *vid. n.* iv, 1, 20. **δίκαιος εἰμὶ λέγειν**, par est

INDEX GRÆCITATIS.

- me dicere viii, 5, 22. Δίκαιος, de agro qui semen quod accepit reddit viii, 3, 38. δίκαιον ἄρμα ii, 2, 26. not.
- Δίκη, disceptatio de jure viii, 2, 27. δίκην δίδοναι ὑπὸ τινος, pœnas dare alicui, plecti ab aliquo i, 6, 45 : iii, 1, 22. δικ. διδ. ὑπὸ τῶν ἀναγκαιῶν, *vid. n. vii, 5, 40.*
- Διορίζειν, distinguere, duo a se discernere i, 6, 31. sua cuique propria tribuere iv, 5, 39.
- Δίπηχης, duo cubitos longus vi, 1, 30.
- Διπλάσιος, duplus iii, 1, 34. 35 : iv, 2, 37.
- Διφρεία, ratio jungendi currus bellici vi, 1, 27 : vi, 2, 8.
- Δίφρος, sella aurigæ vi, 1, 29. ἀρμάτειος, sella curulis vi, 4, 9.
- Δίχα τοῦ ἕμest. πλῆθους ἰσπρατευσάμεθα, sejuncti a vestris copiis bellum gessimus vi, 1, 8. δίχα γίγνεσθαι τοῦ σώματος, separari a corpore, evadere ex corpore viii, 7, 20.
- Διαχάζεσθαι, erat, ubi nunc διαχάζεσθαι vii, 1, 31.
- Διψῆν, fitire i, 3, 11. vehementer cupere v, 1, 1.
- Δίψος, τὸ, fitis iii, 1, 5 : viii, 1, 36.
- Διωθεῖσθαι τὸν ὄχλον, summovere multitudinem vii, 3, 39.
- Διώκειν, insequi, venari feras i, 4, 14. fugientem insequi iii, 2, 10. ἠδονῆν, voluptates persequi, *h. e. assequi studere* iv, 1, 15. τὰ κατὰ rebus honestis studere viii, 1, 39.
- Δουαί, ancillæ vi, 1, 6. *poeticum voc.*
- Δοκεῖν, putare, censere i, 1, 6 : i, 6, 10 : ii, 2, 3 : ii, 4, 11 : iii, 1, 25 : iv, 1, 12 : iv, 2, 5 : v, 3, 30 : v, 4, 6 : v, 5, 12. 41 : vi, 1, 33 : vii, 2, 19. etc. Δοκεῖ μοι, censeo, *c. acc. et inf.* ii, 4, 10 : v, 2, 30 : viii, 6, 4. Δοκῶ μοι, videor mihi, arbitror, censeo i, 6, 20 : iii, 1, 28 : v, 1, 20. *c. fut.* vii, 2, 28. ὡς ἐμοὶ δοκῶ erat v, 4, 37. not. Δοκεῖν, existimari, οἱ δοκῶντες σοφώτατοι, hominum opinione sapientissimi i, 6, 45. *Interdum more Atticorum redundat ; ut δοκῶν εἶναι pro ὄν* v, 2, 11. *De decretis magistratuum aut plebis scitis ; ut δεδομένον ἴσθι, visum est, decretum est* vi, 2, 9. ἰδίδοκτο, decretum erat vii, 5, 35. ἰδοξε, visum est, decretum viii, 1, 6.
- Δοκιμάζειν, probare i, 5, 7. dignitatem alicujus spectare et cognoscere viii, 4, 30.
- Δοκίμως ἀγαθὸν γίγνεσθαι, cujus virtus probatur ceteris i, 6, 7.
- Δολιγὸς, fraudulentus i, 6, 27.
- Δόλωσις, fraus i, 6, 28.
- Δόξα, opinio vi, 1, 38. δόξαν λαμβάνειν, celebritatem nominis adipisci i, 6, 22. παρίχισθαι περὶ αὐτοῦ, opinionem de se excitare, efficere ut homines judicent *ibid.* δόξαν πλῆθους παρίχουν, opinionem multitudinis excitare, speciem præbere nos esse multos vi, 3, 30.
- Δοξάζειν, prædicare, laudare v, 5, 46.
- Δορκῆς, caprea i, 4, 7 : ii, 4, 20.
- Δόρυ, pertica, contus vii, 1, 4.
- Δορυάλωτος, *de urbe* vi armorum capta vii, 5, 35.
- Δορυφορεῖν ἡμῖν αὐτοῖς, nosmet ipsos tutari vii, 5, 84.
- Δορυφορία, satellitium ii, 2, 10.
- Δορυφόροι, satellites hastati viii, 3, 6. 15. τῆς σωτηρίας, satellites nostræ salutis, *h. e. ad nos tutandos* vii, 5, 84.
- Δοτῆρες διαπανημάτων, qui curant sumrus regio viii, 1, 9.
- Δουλικός, servilis, fero dignus vii, 4, 15.
- Δούλοι, imperio subjecti vii, 4, 78.
- Δουλοῦν, subigere i, 6, 28. in fevilitutem redigere iii, 1, 11.
- Δραῖν, patrare iii, 3, 53.
- Δριμύς, acris, *de sapore* vi, 2, 31.
- Δρομος, spatium curricula viii, 3, 25.
- Δρύπτεισθαι, os suum dilaniare, *de luxuriantibus* iii, 1, 13 : iii, 3, 67.
- Δυναὶ κατὰ τῆς γῆς, sub terram condi, mori v, 5, 9.
- Δύναμαι, πρὶ βούλομαι iii, 2, 25. Cf. Valckenair ad N. T. p. 397.
- Δύναμις, copiæ, exercitus ii, 1, 4 : ii, 4, 17 : iv, 6, 9. etc. δύναμιν ἔχειν, exercitui præesse i, 6, 10. ὅποση ἴσθι δύναμις, quantum potes i, 6, 35.
- Δυνάστης ἐν πόλει, qui principatum obtinet in civitate iii, 1, 16. Qui imperium civitatis tenet iv, 5, 40.
- Δυνατοί, robusti, qui corporis viribus valent ii, 3, 6. proceres, dynastæ, qui opibus valent v, 4, 1.
- Δύσβατα, devia, loca penetratu difficilia ii, 4, 27.
- Δυσδετούμενος ii, 2, 5. not.
- Δύσθυμος, *vid. πρόσωπον.*
- Δυσκατάστατον, *interprete Moro, quod difficulter fisti, cujus rei damnium non facile caveri potest* v, 3, 43.
- Δύσκολος, morosus ii, 2, 2, 6.

INDEX GRÆCITATIS.

Δυσμενής, malevolus, *opp.* εὔνοος viii, 3, 5.
 Δυσόικητος, inhabitabilis viii, 6, 21.
 Δυσάρατα δίκτυα, retia visum fugientia i, 6, 40.
 Δυσφορεῖν, stomachari, vehementer commoveri ii, 2, 8.
 Δύσφορον, grave et molestum i, 6, 17.
 Δυσχερῆ, res morosæ vel periculosæ i, 4, 7.
 Δύσχηστος, ad usum ineptus iii, 3, 26.
 Δυσχωραῖαι, loca impedita, iniqua i, 4, 7: i, 6, 35.
 Δωδεκάδαρχος, præfectus duodenum militum ii, 4, 4: iii, 3, 11.
 Δωρεῖσθαι, largiri, donare ii, 1, 17: v, 2, 8.

E.

Ἐἶν, parcere, *opp.* ἀδικεῖν v, 4, 24.
 Ἐάν τε—ἰάν τε, five—five iv, 3, 22. seq. ἦν τε—ἦν τε iii, 3, 17.
 Ἐβδομον, τὸ, septimum viii, 7, 1.
 Ἐγγράφειν, inscribere, insculpere iii, 3, 52.
 Ἐγγυητής, sponzor, qui in re pecuniaria promittit quod alter stipulatur vi, 2, 39.
 Ἐγγύς, in vicinia, τὰ ἐγγύς φῦλα, finitimæ nationes i, 5, 2. αἱ ἐγγύς οἰκῆσεις, vicina domicilia iii, 2, 10.
 Ἐγγύτατα, proxime iv, 1, 3. ὀγγύτατα ἡμῶν scil. κατακείμενος, qui nobis proximus accumbebat ii, 2, 5. τῶν φίλων iv, 5, 28. τῶν πολιτῶν vi, 1, 17.
 Ἐγγυτάτω ἔπεισθαι, proxime, sine intervallo, sequi v, 3, 45.
 Ἐγκαλεῖν τὰς τύχαις, de injuria fortunæ queri vii, 2, 22.
 Ἐγκαλύπτεισθαι, se obvolvere viii, 7, 26.
 Ἐγκέλευστοι, jussi v, 5, 39.
 Ἐγκλημα, accusatio, causa forensis i, 2, 6. 7.
 Ἐγκλίνειν τινὰ iii, 3, 65. not.
 Ἐγκράτεια, continentia i, 5, 9: viii, 1, 32. tolerantia, quæ sustinet ea quæ sensibus sunt ingrata viii, 1, 36.
 Ἐγκρατής γαστροῦς, temperans in victu i, 2, 8. τῆς ἡδονῆς, qui modice utitur rebus jucundis iv, 1, 14.
 Ἐγκωμιάζειν, laudare v, 3, 3.
 Ἐγχέειν, infundere aliis i, 3, 9. ἐγχέεισθαι, sibi, *ibid.*
 Ἐγχέειν ἑαυτὸν, se tradere alterius fidei viii, 8, 3.

Ἐδαφος τοῦ ποταμοῦ, vadum fluminis vii, 5, 18.
 Ἐδρα, sella vi, 3, 15. locus sedendi honorificentior viii, 1, 39: 4, 5: 6, 11.
 Ἐδίλειν, solere s. paratum esse viii, 2, 12. Sustinere, posse viii, 1, 32. Audere, in animum inducere, ut viii, 1, 16. 25. *Per adv.* libenter, promte, reddi potest: ut ἡδελον ὑπακούειν, haud inviti parebant i, 1, 3. Ἐδίλειν ἰναὶ αὐτοῖς ἀνταγωνιζομένους, alacres et promptos esse ad certamen cum ipsis ineundum i, 6, 8.
 Ἐδιλόπτονος, *id. qd.* φιλόπτονος, laboriosus, ad labores impiger ii, 1, 22.
 Ἐδιούσιον, *id. qd.* ἐκούσιον, liberum, in hominis arbitrio positum v, 1, 9. ultro, sine fortitione vi, 3, 35.
 Ἐδίξιν, affluere, *c. infm.* i, 2, 10: iii, 3, 53: vi, 2, 26. Ἐδίξισθαί τι, discere exercendo ii, 3, 22. Ἐδίξεντες σὺν τοιοῦτῳ ἔθει, his moribus præditi, exculiti i, 6, 33.
 Ἐθνος, gens, natio iv, 2, 1: v, 2, 25. ἔθνη καταστραμμένα, nationes bello subactæ viii, 6, 1.
 Ἐθος, contuetudo, usus i, 6, 10.
 Εἰ 1) si, *c. ind. fut.* iii, 1, 30: iii, 3, 52: v, 2, 23. *c. opt.* ii, 1, 27: iii, 3, 49. 2) *pro ὅτι* iv, 3, 3: iv, 5, 20: v, 5, 12: vi, 3, 21: vii, 5, 14. 3) *pro διότι, quia* iv, 3, 7: v, 5, 20. 21. 4) *pro ἢ, num, utrum* § i, 4, 6: i, 6, 14: iv, 1, 23: iv, 3, 22. etc. 5) Εἰ—εἴτε καὶ μὴ, utrum—nec ne ii, 1, 7. εἰ—εἴτε v. n. v. 3, 57. εἴτε—εἴτε, utrum—an iii, 3, 13: vi, 1, 5. εἴτε καὶ—εἴτε καὶ, five—five v, 4, 27: vii, 2, 29: viii, 3, 14. 6) Εἰ γὰρ, utinam vi, 1, 38. *cf. n.* ii, 2, 10. 7) Εἴπερ, si quidem v, 3, 11. 8) Εἰ μὴ *c. ind. præf.* vi, 3, 35. *c. indic. fut.* i, 6, 9: ii, 1, 19: iii, 1, 27. 29: iii, 3, 47: iv, 3, 4. Εἰ μὴ—ἀλλὰ, si non—certe v, 5, 33. τί δὲ, εἰ μὴ elliptice, *vid. n.* i, 4, 13. εἰ δὲ μὴ, fin minus, *præc.* εἰ—γε i, 6, 26.
 Εἶδος 1) forma corporis i, 2, 1. 2) Genus, εἶδος εὐδοκίμου, genus, *sc.* ciborum, curiosè et scite elaboratum, quod probetur viii, 2, 6.
 Εἶεν, formula transeuntis in sermone ad alia iii, 1, 13. 35: iv, 3, 8.
 Εἰκάζειν, conjicere, *opp.* εἰδέναι, i, 6, 44. Εἰκάξισθαί τι, imitari ii, 3, 19.
 Εἴκειν ζημίαις, poenis se commoveri finire i, 6, 21.

INDEX GRÆCITATIS.

Εἰκῆ, temere v, 1, 22. *promiscue, non habita ratione personarum* ii, 2, 22. *opp. σαφίστατα, h. e. sine conjectura et levi suspicione* v, 5, 13.

Εἰκός ὡσπερ f. ὡς εἰκός, ut par est i, 6, 6: ii, 2, 10: iv, 1, 7: iv, 2, 27. etc. ἢ εἰκός, ut par erat, pro dignitate vii, 3, 17. ὡσπερ εἰκός, ut verosimile est ii, 2, 6: viii, 7, 1. uti mos erat ii, 1, 2. ut fieri solet ii, 3, 20: vi, 3, 15. Εἰκός, spes est iv, 5, 22. *Cum inf. præf.* v, 3, 30.

Εἰκότως, merito, non abs re i, 6, 3.

Εἰλικρινής, non confusus et mixtus, sed separatim dispositus, ut facile possit ab aliis dignosci viii, 5, 14.

Εἶναι ἐν τοῖς μεγίστοις, maximi esse momenti viii, 1, 11. *σύν τινι*, stare ab aliquo, opem ferre iii, 2, 22: v, 3, 30. *οὐδέν*, nullius esse momenti vi, 2, 8. Ἔστι, licet, fieri potest i, 6, 37. licet, facultas est i, 6, 11. *Cum partic. servit periphrasi verbi finiti*; εἰσὶν ἀντιπαρακαλοῦντες pro ἀντιπαρακαλοῦσι ii, 2, 24. τίς δ' ἦν ὁ ἔχων, quis vero habebat? vii, 2, 28.

Εἶπεῖν, jubere ii, 4, 21: iii, 3, 40.

Εἴργειν, prohibere *syn. κωλύειν* ii, 3, 10.

Εἰρημίνα, stipendium promissum i, 6, 11.

Εἰρήνη, pax, securitas ab impetu hostium vi, 1, 18.

Εἴρηται, septa in quibus belluæ concluduntur iii, 1, 19.

Εἰς 1) ad: εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρῆναι, adesse, advenire in eundem locum vii, 5, 41. *cf.* i, 2, 4. εἰς τὸ μέσον, in medium vii, 4, 4. εἰς μέτωπον στήναι, in fronte consistere ii, 4, 2. 2) *De tempore*, ad, εἰς τρίτην, ad diem tertium v, 3, 27. εἰς τρίτην ἡμέραν παρῆναι iii, 1, 42. εἰς τριακοστὸν ἔτος viii, 4, 27. εἰς τοῦτον τὸν χρόνον, eodem tempore i, 4, 16. οὐκ εἰς μακρὰν, brevi, paulo post v, 4, 21. εἰς τὴν τοῦ καρποῦ κομιδὴν, tempore quo fructus sunt colligendi v, 4, 25. 3) *De personis cum respectu ad locum ubi quis est, pro πρός, ἐπὶ*, ut εἰς Πέρσας πορεύεσθαι, in terram Perfarum abire viii, 5, 20. εἰς τοὺς πολέμιους, ad hostes, *h. e.* in terram hostium vi, 1, 45: vi, 2, 2. 4) *De numero*, ad, εἰς τοὺς μυρίους, ad decem millia vi, 2, 7. εἰς τρεῖς ter vii, 1, 4. 5) *Servit numeralibus distributivis*, εἰς ἕνα ἕνας, singulos deinceps procedere ii, 3,

21. *cf.* ii, 1, 26: v, 3, 41. εἰς δύο ἄγειν, binos ducere vii, 5, 17: ii, 3, 21. εἰς τέτταρας, quaterni ii, 3, 21. viii, 3, 9. 11. εἰς ἑκατὸν τάσσειν, altitudinem aciei facere centenorum hominum vi, 3, 23. εἰς πᾶσιν *scil. ἐκάστην*, pro singulis centuriis iv, 5, 56. 6) *Servit periphrasi adverbiorum*, εἰς καιρὸν ἤκει, venisti in tempore, *f. opportune* ades iii, 1, 8. εἰς κάλλος ζῆν, vivere decore, vitam agere honestam viii, 1, 33. εἰς δύναμιν, pro viribus, quantum fieri potest iv, 5, 52: v, 2, 8. εἰς τὸ δυνατὸν, *it.* ii, 1, 22. 7) *Quod attinet, de, εἰς χρήματα*, quod attinet ad pecunias viii, 8, 6. εἰς γὰρ τὸ ἴδιον, privatim, in re ulla quæ ad te solum pertinet v, 4, 11. 8) *Versus*, εἰς τὸν οὐρανὸν vi, 1, 3. 9) *Servit periphrasi dativis*, εἰς τὴν στρατιὰν καλὸν, quod exercitui potest esse ornamento iii, 3, 6. 10) *Adversus*, εἰς πολέμιους θείειν iii, 2, 9. 11) *Ad*, εἰς ἀργύριον λογίζεσθαι, ad argentum redigi, de argento intelligi, *f. supputari* iii, 1, 33. 12) *Cum gen.* εἰς διδασκάλου *sc. οἰκίαν* ii, 3, 9.

Εἷς μὲν, εἷς δὲ, unus, alter i, 2, 4.

Εἰσαγγέλλειν, causam deferre ad iudicem viii, 3, 20.

Εἰσάλλεσθαι, infilire vii, 4, 4.

Εἰσαυθίς, posthac viii, 3, 8.

Εἰσερχεσθαι, advenire v, 3, 17. *Domum* abire i, 4, 13. *Intromitti*, admitti, *de legatis*, quibus potestas adeundi et mandata exponendi datur ii, 4, 7. Εἰς τοὺς τελείους, in numerum virorum recipi i, 2, 15.

Εἰσιναί, ingredi in castra iv, 2, 39. Τὰ εἰσόντα, cibus potusque i, 6, 17.

Εἰσομίξειν, domum ferre alicui i, 4, 9.

Εἰσφέρειν χρήματα, conferre pecunias vi, 2, 9: vii, 1, 12.

Εἶτα, ita, hanc ob causam v, 5, 32.

Εἶωδα, confuevi, *elliptice ponitur* ii, 1, 5.

Ἐκ 1) *de tempore*: ἐκ νυκτός, ἐκ νυκτῶν, noctu, de nocte i, 4, 2: viii, 5, 12. Ἐκ πολλοῦ jam dudum, multo ante i, 6, 41: iii, 3, 57: vi, 2, 25. Ἐκ παιδός, *f. παιδίου, f. παιδῶν* inde a prima pueritia, a puero i, 5, 7: ii, 3, 10: v, 1, 1. Ἐκ τούτου, quo factu, tum, hinc i, 3, 10: i, 4, 24: ii, 2, 17: ii, 4, 14. etc. *ab hoc tempore* i, 2, 8. *servit apodofi* v, 3, 15. Ἐκ συνα-

INDEX GRÆCITATIS.

- λαγῆς, pace s. reconciliatione facta iii, 1, 40. Ἐκ τῶν πρόσθεν δακρῶν γελάειν, post priores lacrimas ridere, qui antea lacrimaverat, nunc ride- re cœpit i, 4, 28. 2) *De loco*: ἐκ πολλοῦ προορᾶν, procul, e longin- quo, prospicere v, 4, 49. ἐκ δεξιᾶς, a dextra viii, 5, 15. ἐκ πλαγίου, a latere iv, 1, 18. οἱ ἴξ ἰναντίας, ad- versi, oppositi vii, 1, 20. 3) *De causa*: ἐκ τούτων, his de causis i, 6, 33: iii, 1, 13: iii, 3, 9. ἐκ τούτου δὴ, ob hanc causam igitur i, 6, 10. ἐκ τοῦ ἡστᾶσθαι, propterea quod superatus erat i, 4, 5. ὅπως ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος, quo pacto se habe- ret ex vulnere v, 4, 10. 4) *Pro in*: φόνος ἴξ ἀμφοτέρων ἦν, cædes in u- trisque fiebat iii, 3, 65. ἐκ τοῦ ἔμπρο- σθεν στήναι, in parte anteriore stare ii, 2, 6. 5) *Pro ἀπό*, a: ἐκ βασι- λείας κατιστηκώς ἐστίν, a rege solet constitui viii, 6, 9. τὰ ἐκ τῶν πολε- μίων, quæ geruntur ab hostibus iii, 3, 48. 6) *De nomina*: ἐκ τῶν ἔργων κρίνισθαι, e factis æstimari ii, 2, 21. 7) *Servit periphraσι*, ἐκ τοῦ ἔμφα- νοῦς, aperto Marte i, 6, 41. ἐκ τοῦ φανερῶς, palam, aperte ii, 4, 17. ἐκ δυσειπίστων, ex insperato, præter opinionem vi, 1, 47. ἐκ τοῦ ἴσου ὁρ- μᾶσθαι εἰς, æquis conditionibus contendere ad ii, 3, 8. ἐκ παντὸς τρόπου, quovis modo vii, 5, 55. ἐκ χειρὸς, cominus i, 2, 9: iv, 3, 16: iv, 2, 16: iv, 3, 24. 8) *Intelligi- tur in materia ex qua quid fit*: φοί- κιος πεποιημένος, fabricatus ex ma- teria palmarum vii, 5, 22. Cf. Ἐξ. Ἐκασταχῆ, semper et ubique vi, 2, 5. Ἐκαστος αὐτῶν vid iii, 3, 70. *jungit- ur substantivo plur. ii, 4, 3.* Ἐκατεράκις, semel iterumque iv, 6, 4. *syn. dis, et sic interpretatur Hesy- chius.* Ἐκάτερος, uterque i, 3, 17: iii, 3, 1. 28: v, 4, 25. *c. verbo plur. v, 2, 22. ἐκάτεροι, utraque factio vii, 4, 1.* Ἐκατέρωθεν τοῦ ἄρματος, ad utrum- que currus latus viii, 3, 15. Ἐκατόνταρχος, centurio equitum v, 3, 41. Ἐκαποστὺς, centuria vi, 3, 34. Ἐκβοηθῆν, excurre ut opem ferat suis i, 4, 18. Ἐγγονοι, nepotes v, 3, 19. Ἐκδέχισθαι, sustinere, excipere, im- petum alicujus vii, 1, 27. Ἐκδιδοῖς θυγατέρα, nuptum locare filiam viii, 4, 18. Ἐκδύναι, exuere i, 3, 17: v, 1, 1. Ἐκκλίειν, terga dare i, 4, 23. *κατὰ φ. ᾤ.* versus fugientes currus defestere vii, 1, 30. Ἐκκόπτειν τὰς ἀκροπόλεις, expugnare, excindere, arces vi, 2, 15. Ἐκκρίνειν, loco movere, cœtu exclu- dere i, 2, 14. ἐκκρίνισθαι, secerni viii, 7, 20. Ἐκλείπειν, deficere viii, 7, 26. τὸ στρα- τώπεδον, castra deferere iv, 1, 8. Ἐκμανθάνειν, indagare, explorare i, 6, 40. Ἐκμετρεῖσθαι, emetiri vi, 4, 2. Ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι, effuse læ- tari viii, 7, 7. Ἐκπῆδᾶν, profilire i, 4, 8. Ἐκπίομαι, ebibam i, 3, 9. Ἐξέπλησε ἰσπίας οὐ μείον ἢ τετράκις μυρίου vii, 4, 16. Ἐκπλεω πάντα διαπονεῖσθαι, omnia cumulate et diligenter perficere iii, 1, 28. ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια, rebus ne- cessariis fatis esse instructum i, 6, 7. Ἐκπληροῦν, explere v, 3, 24: v, 4, 32. τὸ ἐλλείπον, suppiere quod de- est iv, 5, 39. Ἐκπλήττειν, animum alicujus per- cellere i, 6, 40. Ἐκπλήττεσθαι, attonitum fieri, rei magnitudine et splendore percelli viii, 3, 14. amore percelli i, 4, 27. summa rei admiratione teneri vi, 3, 15. ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληχθαι, ex animi com- motione vehementi ii, 2, 5. ἐκπι- πηγμένος φόβος, metus insanus v, 2, 33. Ἐκποδὸν εἶναι τινος, vitare aliquid v, 4, 34. ἔχειν ἑαυτὸν, e medio se sub- ducere vi, 1, 37. γίγνισθαι, e me- dio discedere, pugnae fe subducere vi, 4, 15. ποιεῖσθαι, removere iii, 1, 3. ἡμῖν γένηται τὸ δόξαι, hæc hominum opinio a nobis est amota i, 5, 13. Ἐκπονεῖν τὰ καλὰ, recte factis operam dare i, 5, 7. τὰγαθὰ, laborando bona acquirere ii, 3, 4. τὸ σῶμα, corpus laboribus exercere et fir- mum reddere iii, 3, 57. τὰ σίτα, cibos parare, *syn. ἐξεργάζεσθαι*, viii. 2, 5. τὰ σιόοντα, laborando cibos digerere i, 6, 17. ἐκπονεῖσθαι τὴν διαί- ταν, *it. i, 2, 16. ἐκπονεῖν τὴν ἐγκρά- τειαν*, studere continentia viii, 1, 37. τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, rebus bel- licis operam dare v, 1, 29. τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, studiosum esse cultus di- vini viii, 1, 23. *Vid. ἰπιπονεῖν.*

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἐκπείρῃσιν τὰ χρήματα, pecuniam conficere iii, 1, 30.
- Ἐκπώματα, pocula viii, 3, 33.
- Ἐκστρατεύειν, in agro hostium bellum gerere iii, 3, 16.
- Ἐκστρατοπεδῖν, castra movere et alibi metari vi, 3, 1.
- Ἐκτάσσειν, attribucere, destinare vi, 2, 8. Ἐκτάσσειν, aciem instruere vi, 1, 43. instrui vi, 3, 11. locum in acie obtinere vi, 3, 33.
- Ἐκτινῖν τὸν ἵππον, incitare equum ad cursum v, 4, 5. φάλαγγας, agmina extendere, h. e. longitudinem augere adeo ut distantia inter utrumque cornu augeatur viii, 5, 15.
- Ἐκτίμνιν, excicare, castrare v, 2, 28: vii, 5, 62.
- Ἐκτραχηλίζειν, excutere, per collum effundere sefforem i, 4, 8.
- Ἐκτρέβειν πῦρ, terendo ignem elicere ii, 2, 15.
- Ἐφαινεσθαι, in medium prodire iv, 5, 56. οὐκ ἐφαινόμενοι, qui non adveniunt viii, 6, 16.
- Ἐφίρειν, evulgare vi, 1, 5. proferre viii, 4, 24. Ἐφίρεισθαι πρὸς τὸ γινίσθαι, eo deferri ut fiat i, 6, 34.
- Ἐφρων, confternatus, effrenis vii, 1, 27.
- Ἐκῶν, non coactus, mea, tua sponte i, 1, 4: i, 6, 9. *Sæpe abundat εἶναι: ut ἐκῶν εἶναι* ii, 2, 15: v, 1, 15: v, 2, 9. 10: vii, 1, 13.
- Ἐλασις *id. qd. ἐξέλασις.*
- Ἐλάττωσα, leviora, expeditiora v, 3, 37. ἐλάττων ὁδὸς, via brevior ii, 4, 27.
- Ἐλασσῶν μῆδιν τοῦ ἀληθοῦς, verum non minuere narrando vi, 3, 17.
- Ἐλαύνειν ἐπὶ, impetum facere, *de equitatu* i, 4, 20. *eis, idem sign.* iii, 3, 65. Abigere pecora et jumenta iii, 1, 3. τὰ θηρία εἰς τὰ πεδία, feras compellere in loca plana viii, 1, 44. Ἐλαύνειν, pompam ducere viii, 3, 9. Equitare iii, 3, 27.
- Ἐλέγχειν, percontari, examinare, sciscitando elicere quid sit rei i, 6, 13. Convincere iii, 1, 12.
- Ἐλευθέριος, liberalis, *promptus ad benefaciendum et donandum* v, 3, 3. Qui non vescitur cibis vilioribus, quibus utuntur servi et homines tenuis conditionis v, 2, 16. Venustus, *liberali forma præditus* vi, 4, 4. Ἐλευθέριοι πόνοι et μελιτήματα, labores et meditationes ingenuæ, *homine libero dignæ* viii, 1, 43. *βίος, vita honesta, homine libero digna* iii, 3, 52.
- Ἐλιγμούς πολλοὺς πλαῦσθαι, rei multas vagari ambages i, 3, 4.
- Ἐλκειν τὰς πάγας *vid. n. i, 6, 39.*
- Ἐλκισθαι ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ab officio et honestatis studio abstrahi viii, 1, 32.
- Ἐλλείπειν τι τῶν νομίμων, suo deesse officio in re al. i, 2, 14. ἠλλῶσον εἰς ἐμὴ ἤξει, ejus deficientis culpa in me recidet i, 5, 13. οὐδὲν προθυμίας ἠλλείπειν, nil prætermittere, quod ad animum promptum declarandum pertineat iv, 5, 49.
- Ἐλπίδας ἀγαθὰς ἠμποῖν τινι, spem boni excitare in alicujus animo i, 6, 19. *syn. προσδοκίας ἀγαθῶν ἠμβάλλειν* *ibid.*
- Ἐμβάλλειν εἰς κίνδυνον, adire periculum ii, 1, 15: v, 2, 19.
- Ἐμβάλλειν σίτον ἵαποις, pabulum præsepibus injicere viii, 1, 38. Ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις, adoriri vii, 1, 17. εἰς πολεμίαν, impressionem seu impetum facere in hosticum iii, 3, 22. Ἐμβάλλειν περὶ τινος, referre de re, sententiam ad deliberandum proponere v, 5, 43. τὸν λόγον περὶ εἰ. ii, 2, 19: ii, 3, 5: vi, 1, 13. λόγους, materiam colloquendi in convivio proponere ii, 2, 1. βουλὴν περὶ τινος εἰς τὸν στρατὸν, referre ad exercitum ut consultet ii, 2, 18. ψῆφον, decreti faciendi gratia referre ii, 2, 21.
- Ἐμβαμμα, jus quo tingitur cibus i, 3, 4: ii, 2, 5.
- Ἐμβολή, impressio, impetus ii, 3, 17: vii, 1, 18.
- Ἐμμένειν, durare i, 2, 16. *id. qd. διαμένειν* viii, 8, 8. Constantem esse vii, 5, 71.
- Ἐμμονος, constans, *qui non fugit, sed μένει ἐν τῇ μάχῃ* iii, 3, 55. stabilis et diuturnus iii, 3, 52: viii, 1, 29.
- Ἐμὸς, tuus erga me viii, 3, 32. ἡ φιλία ἐμὴ, amor erga me iii, 1, 28.
- Ἐμπεδοῦν ὄρκους, jusjurandum servare, ratum facere v, 1, 21: viii, 8, 2. ἐμπεδοῦν ἅ λόγους, promissa facere rata iv, 2, 8.
- Ἐμπιῖν vii, 1, 1. not.
- Ἐμπίπτειν ἀτάκτως, temere et imprudenter incidere in i, 4, 22. ἐμπίπτειν, casu et inopinato deferri in viii, 5, 14.
- Ἐμπλήθεσθαι, satiari cibus i, 3, 4. ἐμπλήθεμαι θηρῶν, satior venando i, 4, 14.
- Ἐμποδίζειν τὸν παῖοντα, percutientem impedire, arcere verbera ii, 3, 10.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἐμποδῶν εἶναι αὐτὸ γίνεσθαι, impedire ii, 4, 23 : vi, 1, 42 : viii, 5, 24.
- Ἐμπολὴ, coëmtio rerum vi, 2, 39.
- Ἐμποροῦ, mercator, qui merces importat iv, 5, 42. not. vi, 2, 38.
- Ἐμπροσθεν 1) *de tempore*, antea, *syn.* πρόσθεν iii, 3, 50. 2) *De loco*, ἔμπροσθεν προέρχεσθαι, progredi ante aliquem ii, 2, 7. προπορεύεσθαι, præcedere iv, 2, 23. ἡγείσθαι σινος, ducem itineris alicui esse iii, 2, 5.
- Ἐμφαγεῖν vii, 1, 8. not.
- Ἐμφανίζεω, declarare viii, 1, 26 : viii, 2, 1.
- Ἐμφερὲς τῷ ἐμῷ πάθει, quod simile est iis, quæ acciderunt mihi v, 5, 31.
- Ἐν 1) *de tempore* : ἐν τούτῳ, interea i, 3, 17 : iii, 2, 12 : iii, 3, 48. etc. tum i, 4, 4. ἐν τούτῳ δὴ, tum quidem iv, 6, 4 : ἐν τούτῳ, dum hæc geruntur vii, 4, 7. 8. Ἐν ᾧ, dum, quamdiu ii, 1, 20. 21 : iii, 2, 3 : iii, 3, 46. etc. Ἐν τῷ παρόντι, in præsentia, bey itzigen Umständen ii, 4, 12. Ἐν καιρῷ, opportune i, 4, 6. aliquando, opportunitate oblata v, 1, 16. Ἐν τάχει, brevi vi, 1, 12. Ἐν ταῖς πληγαῖς στρέφεσθαι, inter ipsos ictus se vertere vii, 1, 37. 2) *De loco et præsentia* : ἐν Πέρσαις, apud Persas i, 3, 2 : i, 4, 25. ἐν τινι λέγειν, apud aliquem verba facere i, 5, 6 : v, 3, 29 : vii, 1, 10. 11. Ἐν πάσιν ἀνθρώποις, apud omnes hom. viii, 5, 23 : viii, 7, 23. Ἐν ἅπασιν, coram f. omnibus audientibus iii, 3, 56 : iv, 5, 18. ἐν πέλει στρατοπέδουσθαι, ad urbem, probe urbem, castra ponere vii, 1, 45. 3) *C. verbo εἶναι* : ἐν φροντίδι εἶναι, esse sollicitum v, 2, 5. ἐν σίτῳ εἶναι, cibo fumendo intentum esse v, 2, 17. ἐν ὠφελείᾳ εἶναι, prod-esse viii, 5, 15. ἐν ποιούτῳ εἶναι, in hoc rerum discrimine esse iv, 2, 21. ἐν τούτοις εἶναι, hæc agere iii, 1, 1 : iii, 3, 43. ἐν τοῖς λόγοις εἶναι, familiariter colloqui iv, 4, 1. 4) *Pro ek* : ἐν τινι γιγνώσκειν, ex aliqua re perficere i, 6, 21. ἐν ἱεροῖς δῆλον, patet ex sacrificiis i, 6, 2. cf. iii, 3, 34. 5) *Pro eis* : ἐν πίστει, ad fidem faciendam i, 6, 19. ἐν μέσῳ καταβαίνειν, in medium prodire iv, 5, 49. 6) *Erga* : *vid. n.* i, 6, 29. 7) *Secundum* : ἐν νόμοις παιδεύειν i, 2, 2. *Præterea occurrit ἐν σαυτῷ ipse solus, f. in rebus ad te solum pertinentibus* i, 6, 44. Ἐν τῷ μίσει πάλιν, vicissim vi, 1, 11.
- Τὰ ἐν ἀνθρώποις, h. e. τὰ ἀνθρώπινά ii, 2, 17.
- Ἐναγχός ποτε, nuper aliquando ii, 4, 12.
- Ἐναντίος τινί, adversus, oppositus vi, 1, 30. obvius vii, 1, 32. hostis i, 4, 22. ἐναντία τούτων, quæ his sunt contraria i, 6, 28 : iii, 1, 13. Ἐναντίον πολλῶν, coram multis v, 3, 16.
- Ἐνδέες τι ἐν τῷ σώματι, vitium aliquid corporis viii, 1, 40. Ἐνδείστερον ἢ ὡς ἐχρῆν δηλοῦν, minus quam par erat declarare viii, 1, 2. ἐνδείστεροί τι, qui in re aliqua sunt deterioris conditionis ii, 2, 1. ἐνδείστεροι βίου, quibus minus suppetunt ad vitam necessaria vii, 5, 81.
- Ἐνδείσθαι οἰκετῶν, penuria familiæ laborare ii, 2, 26.
- Ἐνδηλος, qui factis declarat i, 4, 1.
- Ἐνδιατρέβειν τὴν ὄψιν ἐν τοῖς καλοῖς, in spectandis formosis oculis immorari v, 1, 15.
- Ἐνδιδόναι, exhibere, in manus tradere i, 3, 8. 9.
- Ἐνδον ἔχειν, domi reconditum habere i, 6, 8 : viii, 2, 21. μένειν, domi se continere iii, 3, 2. οἱ ἐνδον ὄντες, oppidani v, 2, 4.
- Ἐνδοθεν κινεῖσθαι, ex ædibus se movere i, 4, 13. foras v, 2, 5.
- Ἐνδύναι χιτῶνα, induere tunicam i, 3, 17. ἐνδύς, indutus ii, 4, 6. Induere se, h. e. irretire, impedire se i, 6, 40. τὴν ἐπιμέλειαν, curam rei suscipere viii, 1, 12. Ἐνδύεσθαι στολὴν, se induere stola viii, 3, 1. Ἐνδύεσθαι ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων, se infinuare in animos auditorum ii, 1, 13.
- Ἐνεγκεῖν τὴν ἐπιστολήν, afferre epistolam ii, 2, 9.
- Ἐνέδρα, infidiæ v, 4, 4.
- Ἐνεκα ἐκείνου, quod ad illum attinet, per eum iii, 2, 30 : Ἐνεκα τοῦ ὕμῳ ἐθέλειν μᾶλλον, ut malitis v, 1, 20. *Intelligitur ενεκα* i, 3, 9.
- Ἐνεργὸν στρατεύμα, exercitus strenuus, semper aliquid agens ii, 2, 23. ενεργοὶ ἀπὸ τῶν ἵππων, expediti ad jaculandum feriendumve de equis viii, 1, 35. Ἐνεργὸς γῆ, f. χώρα, ager cultus iii, 2, 19 : v, 4, 25 : viii, 6, 16.
- Ἐνθα, ubi ii, 3, 22. quo ii, 4, 13. Ἐνθα δὴ, tum vero i, 3, 14 : iii, 3, 49. 65.
- Ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν προχῶν vi, 1, 30. τῆς ὁδοῦ, ab utraque parte viæ viii, 3, 9. ἐνθεν καὶ ἐνθεν, hinc et illinc,

INDEX GRÆCITATIS.

- ab utroque latere vi, 3, 3 : vii, 1, 31.
- ¹Ἐνθουσιῶν, furore agi i, 4, 8.
- ²Ἐνθυμῖσθαι, cogitare i, 1, 3 : iv, 1, 5. statuere, decernere iv, 2, 34.
- ³Ἐνίναι, sc. ἰαυτὸν, se immittere in hostes vii, 1, 29.
- ⁴Ἐνοι μὲν—ἴνοι δὲ, alii—alii v, 4, 7.
- ⁵Ἐνοια ἡμῖν ἐγένετο, animum subiit cogitatio i, 1, 1.
- ⁶Ἐνοῖσθαι, cogitare, *seq. τι προ ὅτι* vii, 5, 14. ταῦτα vel οὕτω v, 4, 55.
- ⁷Ἐνοικοι, incolæ viii, 6, 16.
- ⁸Ἐνορᾶν, intueri i, 4, 27. Perspicere, cognitum habere i, 6, 9 : ii, 1, 9 : vii, 5, 7.
- ⁹Ἐνοχλῖσθαι, molestum esse v, 4, 34.
- ¹⁰Ἐνσπεῖν, expandere in i, 6, 40.
- ¹¹Ἐνσημαίνεσθαι, significare viii, 2, 3.
- ¹²Ἐνσκηναίεσθαι, equos instruere et arma expedire viii, 5, 11.
- ¹³Ἐνσπείρειν, disseminare per v, 2, 30.
- ¹⁴Ἐνταῦθα, ibi, hic iv, 1, 9. 21. Huc, illuc, eo i, 4, 16 : vii, 1, 34. Ἐνταῦθα δὲ, tum igitur i, 3, 7 : i, 4, 15 : iii, 1, 6. *servit apodofi* iv, 5, 9.
- ¹⁵Ἐντείνεσθαι τόξα, arcus tendere iii, 1, 3.
- ¹⁶Ἐντειχίζων φρούρια, castella munire iii, 1, 27.
- ¹⁷Ἐντέλλεσθαι, mandare iii, 3, 40 : v, 4, 2.
- ¹⁸Ἐντιμοί, proceres iii, 1, 8 : vii, 5, 85 : viii, 1, 6. *syn. ἀριστοι* viii, 1, 8.
- ¹⁹Ἐντιμον, honorificum viii, 3, 23.
- ²⁰Ἐντολή, mandatum ii, 4, 30.
- ²¹Ἐντὸς τοξέυματος, intra teli iactum i, 4, 23. τῶν σκοπῶν, intra speculas vi, 3, 14.
- ²²Ἐντρίβεσθαι, fucum sibi infricare viii, 1, 41.
- ²³Ἐντριψίς χροῶματος, fucus faciei illitus, fucatio i, 3, 2.
- ²⁴Ἐντυγχάνειν τινί, incidere in aliquem i, 4, 17 : ii, 2, 6. τῷ ἀρίστῳ, prandii fieri participem i, 3, 11.
- ²⁵Ἐνυάλιος vii, 1, 26. not.
- ²⁶Ἐνυδρος, aquis irriguus iii, 2, 11.
- ²⁷Ἐξ ἀρχῆς, ut antea i, 4, 13. denuo ii, 2, 8. a natura v, 4, 12. Ἐξ ἰταίμου, promte, statim viii, 5, 12. Ἐξ ἰταιμοστάτου, quam expeditissime v, 3, 57. Ἐξ ἴσου, æquo in loco iv, 3, 16. Ἐξ ὅτου, qua de causa ii, 4, 7. Ἐξ ὀφείως μήκουσ, quantum oculi videre possunt iv, 3, 16. Ἐξ ὑποβολῆς, aliorum monitu iii, 3, 37. Ἐξ χάρας εἶναι, ad locum pertinere ii, 1, 27.
- ²⁸Ἐξαγγιλιῶν τινε κωλύειν, impedire ali-
- quem ne quod indicium faciat ii, 4, 23.
- ²⁹Ἐξαγγίλλειν, enuntiare ii, 4, 17. subito denunciare, præter opinionem edicere vi, 2, 21.
- ³⁰Ἐξάγειν, educere copias ad bellum ii, 4, 18 : iii, 1, 30. secum ducere ad bellum i, 6, 15. hortari ad egrediendum contra hostes iv, 1, 23. γίλωτα ἕκ τινος, risum elicere ex al. ii, 2, 15.
- ³¹Ἐξάδαρχος, senum militum præfectus iii, 3, 11.
- ³²Ἐξαμάττειν, cruentare, ita stimulis fodere ut sanguis exfiliat vii, 1, 29.
- ³³Ἐξαιρεῖν, a cæteris separare et ejicere ii, 2, 25. ex toto aliquid selectum tribuere alteri iv, 5, 51 : v, 5, 2. τοῖς θεοῖς τὰ νομιζόμενα, partem prædæ debitam consecrare diis iv, 5, 14 : v, 3, 2. *cf. iv, 6, 11 : vii, 3, 1.*
- ³⁴Ἐξαιρετα, τὰ, pars prædæ exemta viii, 4, 29.
- ³⁵Ἐξαιφνης, de novo iii, 3, 28.
- ³⁶Ἐξακίεσθαι τὰς ἐνδείας τῶν φίλων, mederi, f. levare amicorum inopiam viii, 2, 22.
- ³⁷Ἐξάλλεσθαι, saltu efferri, *de equo* vii, 1, 27. subsultare, *de rotis quæ ex axe excutiuntur* vii, 1, 32.
- ³⁸Ἐξαμαρτάνει παίσας, aberrat ab eo, quem ictu petit ii, 1, 16.
- ³⁹Ἐξαναστῆναι, surgere vi, 3, 13. Ἐξανίστασθαι, castra movere v, 3, 44. Ἐξανίστημι, excito iv, 1, 18.
- ⁴⁰Ἐξανύτειν, perficere v, 4, 18.
- ⁴¹Ἐξαπατῆν, decipere iv, 2, 13.
- ⁴²Ἐξαπίνης, repente, subito vi, 2, 27.
- ⁴³Ἐξαπτάσθαι τῆς ἰσχύος, conjunctum esse cum exercitus robore v, 4, 20.
- ⁴⁴Ἐξάρχειν τι, initium rei facere i, 4, 4. παῖδνα, exordiri præana iii, 3, 58.
- ⁴⁵Ἐξελᾶν, exagitare feras i, 4, 16.
- ⁴⁶Ἐξέλασις, pompa viii, 3, 1.
- ⁴⁷Ἐξελαύνειν, prodire equo i, 3, 3. pro- vehi cum pompa viii, 3, 1.
- ⁴⁸Ἐξελέγγειν i, 6, 22.
- ⁴⁹Ἐξελίσσειν φάλ. phalangem explicare viii, 5, 15.
- ⁵⁰Ἐξέμπειδοῦν, ratum habere, *οἱ παραβαίνουσιν* iii, 1, 12.
- ⁵¹Ἐξεργάζεσθαι, profus facere v, 5, 12.
- ⁵²Ἐξέρχεσθαι, excedere et transire i, 2, 12. οὐδεπώποτε ἐξελθόντες, qui nunquam domo sunt profecti in militiam ii, 1, 2.
- ⁵³Ἐξέστι, *c. acc.* ii, 1, 15. facultas est,

INDEX GRÆCITATIS.

- de potentia, viii, 1, 30. Ἐξὸν, cum liceat vii, 1, 42 : viii, 2, 15.
- Ἐξετάζειν τὴν στρατιάν, exercitum lustrare, recensere iii, 1, 30. *Idem valet ἐξετάσιν ποιῆσθαι ἐν τοῖς ὅπλοις* ii, 4, 1. Ἐξετάζειν τινὰ, aliquem interrogare, examinare vi, 2, 35.
- Ἐξευρίσκειν, excogitare ii, 1, 29.
- Ἐξηγῆσθαι, interpretari, de magis, qui, quid sit diis tribuendum, dicunt iv, 5, 51 : vii, 3, 1 : vii, 5, 57. τῆς πράξεως, se ducem præbere ad rem agendam ii, 1, 29.
- Ἐξίναί, proficisci aduersus hostes iii, 3, 20. 29 : iv, 2, 10.
- Ἐξικνεῖσθαι τοῖς ὅπλοις τῶν ἐναντίων, telis pertere hostes aduersos vi, 3, 22.
- Ἐξιλάσκισθαι, propitium deum sibi reddere vii, 2, 19.
- Ἐξίστασθαι τινος, aliquid obliuisci præ metu ingenti iii, 3, 54. Ἐξίστασθαι, fecedere, deflectere v, 4, 5.
- Ἐξόδον ποιῆσθαι, expeditionem parare i, 5, 14.
- Ἐξόπισθιν, a tergo vii, 1, 24.
- Ἐξοπλίζειν τινὰ, iubeo arma capere iii, 3, 11 : iv, 5, 22 : vii, 4, 16. ἐξοπλίζεσθαι ὅπλοις, arma induere i, 4, 18.
- Ἐξορμᾶν, proficisci v, 5, 22.
- Ἐξυβρίζειν, intoleranter, elatius, se gerere, majores res appetere iii, 1, 26 : vii, 6, 1.
- Ἐξω βελίων, extra telorum iactum iii, 3, 69. 70. Ἐξω, foris, extra domos vii, 5, 31. τῆς οἰκίας γίγνεσθαι, domo egredi i, 6, 1. ἔξω εἶναι, egressos esse, prodiisse iii, 3, 56. ἔξω τῆς ὁδοῦ, de via v, 5, 7. ἡνίκα ἦν ἔξω μίσου ἡμέρας, cum meridies præterisset, cum esset tempus pomeridianum iv, 4, 1. ἔξω τῶν ἀδικῶν, sine iniustitia viii, 7, 23. ἢ ἔξω θῆρα i, 4, 7.
- Ἐξωθεῖν, protrudere, de flatu dejicere vi, 4, 18.
- Ἐοικα εἶναι, videor esse i, 4, 9. λέγοντι, videor dicere v, 1, 20. ἀποροῦντι, ambigere videor iii, 1, 14. Ἐοικότις, fimiles ii, 4, 23. Ὡς εἰοικε, ni fallor, quantum ex narratione colligere licet ii, 2, 6. quantum ex rerum conditione licet diuinare v, 4, 32.
- Ἐπαγγέλλειν, denunciare, imperare, ut συστρατεύσθαι iii, 1, 10. στρατεύειν iv, 4, 11. et στρατείαν vii, 4, 2. militiam imperare.
- Ἐπαίνειν θεούς iv, 1, 1. not. alicujus orationem probare vi, 2, 22 : v, 3, 3.
- Ἐπαίρειν, c. inf. impellere, excitare iv, 2, 4. ἐπὶ τὰ καλὰ, ad recte facta incitare viii, 1, 21. Ἐπαίρεσθαι δώροις, muneribus commoveri i, 6, 21. ἐπηρμῆνοι ὑφ' ἡμῶν, a nobis impulsæ, excitati v, 5, 41.
- Ἐπακολουθεῖν, subsequi iv, 2, 29 : vii, 3, 8.
- Ἐπαλαλάζειν, clamorem simul tollere vii, 1, 26.
- Ἐπαλάξιν, pluteus, lorica, propugnaculum, pinna vi, 1, 53.
- Ἐπὰν, postquam iii, 2, 1.
- Ἐπανάγειν, pedem referre iv, 1, 3.
- Ἐπαναδιαόραμα, v, 4, 11. suspicio et contemptor.
- Ἐπανακίεσθαι, propositum esse iii, 3, 52.
- Ἐπανατείνειν ἐλπίδας, spem ostendere ii, 1, 23.
- Ἐπάνειμι, redibo, oratione repetam superiora i, 2, 15.
- Ἐπαυρήγειν τινί, auxilium ferre vi, 4, 18.
- Ἐπάρχειν γῆς, in ditione habere provinciam iv, 6, 2. ἔθρους, gentem suo imperio subiectam regere i, 1, 4.
- Ἐπειγέλαν τιμὴν, deridere v, 5, 9.
- Ἐπεὶ, postquam, seq. εὐθὺς i, 6, 15. c. optat. i, 3, 10 : i, 4, 21 : i, 6, 34. Quia i, 4, 7. Quamdiu i, 6, 20. Quotiescunque, c. opt. viii, 3, 21. Ἐπεὶ τάχιστα, cum primum iij, 3, 22.
- Ἐπειγέσθαι, incumbere, niti contra hostem vii, 1, 9.
- Ἐπειδὴν, postquam, c. conj. iii, 1, 18. ἐπειδὴν τάχιστα, simul atque, ut primum i, 3, 14 : v, 4, 21.
- Ἐπιδὴ τάχιστα, simul atque i, 5, 6.
- Ἐπισπῆδᾶν, simul infilire iii, 3, 64.
- Ἐπισπίπτειν τινί, adoriri vii, 5, 27. irruere vii, 1, 32.
- Ἐπειτα δὲ, deinde, præc. πρῶτον μὲν iv, 5, 51. sed abest, δὲ vii, 3, 1. ter repetitur, tum, deinde, denique i, 3, 14. Tum, de consecutione, id. qd. εὐθέως μετὰ ταῦτα i, 6, 11. Ita, tum demum, si hæc ita sunt i, 2, 2 : ii, 2, 31 : iv, 3, 14 : iv, 5, 29. Seruit interrogationi cum quadam indignatione aut admiratione prolata, ficcine vero ? iii, 1, 20 : vii, 5, 83 : viii, 4, 23. Ἐπειτα, tamen v, 5, 12.
- Ἐπεργασία, jus mutæ agriculturæ iii, 2, 23. Pollux vii, 142. qui nostrum locum spectat, explicat τὴν ἀλλήλων ἐργάζεσθαι,

INDEX GRÆCITATIS.

ἔπισθαι pro πείθισθαι s. ἄρχισθαι i, 6, 26 : ii, 1, 11. signa sequi, militare vii, 4, 14. σύν τινι iv, 5, 58 : v, 2, 13 : vi, 2, 10. ἐπί τινι v, 2, 1. Ἐπόμῳνοι, comites i, 4, 7.

Ἐπιύχισθαι, votum adicere, precari deum iv, 2, 12 : v, 1, 28.

Ἐπίχυν τῆς πορείας scil. ἰαυτοῦς, subsistere, non pergere via iv, 2, 12.

Ἐπέχειν, sc. διαζῆνις subsistere, gradum sistere, impetum reprimere i, 4, 23. Ἐπιστήσω, sc. τὸν χρόνον, morabor, subsistam v, 4, 38. ἐπισχῶν μικρὸν, cum paululum tacuisset v, 5, 10.

Ἐπι 1) c. genitivo: de motu in locum; ἢ ἐπὶ Βαβυλωνῶς ὁδὸς, via quæ ducit Babylonem v, 2, 37 : v, 3, 45 : vii, 4, 16. ἐπὶ Λυδίας ὄχισθαι, abire in Lydiam vi, 1, 25. 31. ἐπὶ Σάρδεων φεύγειν, Sardes fuga petere vii, 2, 1. ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτειν, in terram decidere, excuti ab equo iv, 5, 54. ἐφ' ἵππων ἀναβαίνειν, equos conscendere iii, 3, 27. De tempore: ἐπὶ Κύρου, Cyro impetrante viii, 4, 5 : viii, 8, 15 : 23. ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, ex quo regnare cœpit viii, 7, 1. ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, tempore majorum i, 6, 31. ἐπὶ τῶν πράξεων, in rebus gerendis i, 6, 25. In re militari: ἐπὶ κίρως, vid. n. vi, 3, 34. ἐπὶ μετώπου, in fronte ii, 4, 3. ἐπὶ τεσσάρων, quaterni viii, 3, 18. ἐπὶ τριακισίων, ad trecentos ii, 4, 2. ἐφ' ἑνὸς ἄγειν τὴν τάξιν, centuriæ milites singulos deinceps ire jubeo ii, 4, 2. ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι, in acie stare; de militum præfectis inferioribus, si in sua quisque centuria, et manipulo stat instructus vi, 3, 21. 2) Cum dativo: de loco; ἐπὶ Φρυγίᾳ, in Phrygia vii, 4, 16. ἐπὶ ταῖς θύραις, in atrio regie viii, 1, 33. ἐπὶ τῇ θύρᾳ γενέσθαι, ad fores seu locum ante tabernaculum venisse ii, 3, 21. ἐπὶ θαλάττῃ οἰκεῖν, oram maritimam incolere vii, 4, 9. ἐπὶ τῷ ποταμῷ, propter fluvium vii, 5, 11. ἐπὶ ταῖς ὁρίοις, ad fines, in finibus ii, 4, 31 : v, 3, 1. ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ad fores i, 3, 11. ἐπὶ ταῖς ὅπλοις μένειν, in armis manere vii, 2, 8. ἐπὶ ταῖς ὑποζυγίαις καταλείπειν, apud jumenta relinquere v, 3, 34. ἐπὶ πᾶσι παρεῖναι, rebus omnibus interesse iv, 5, 44. In sensu post ὅπισθεν: ἐπὶ τούτοις, proxime post illos ii, 3, 7. 22 : v, 3, 38. etc. ἐπὶ τοῖς πύργοις, post turres

vi, 3, 29. ἐπὶ τοῖς θωρακοφόροις post loricos vi, 3, 24. οἱ ἐπὶ πᾶσι, scil. τεταγμένοι, dicuntur omnium ultimi in acie aut agmine, quorum munus imprimis cernitur in eo, ut impellant anteriores ad pugnandum impediuntque pedem referentes vi, 3, 25. 27. De potestate: ἐφ' ἡμῖν εἶναι, in nostra esse potestate iv, 2, 13. ἐφ' ἡμῖν γίνεσθαι, in nostram potestatem venire iv, 5, 15. τὸ ἐπὶ σοὶ, quod est in tua potestate i, 4, 12. τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ, quantum in me fuit v, 4, 11. ἐπὶ μάντισιν εἶναι, in augurum esse potestate i, 6, 2. De conditione: ἐπὶ τούτοις, his conditionibus iii, 2, 23 : iv, 6, 10. ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις, conditionibus dictis viii, 6, 7. ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες, quibus quique conditionibus profecturi essent viii, 6, 2. ἐφ' ᾧ, ad quos usus viii, 8, 24. De tempore: ἐπὶ τούτοις, postea, tum v, 5, 21 : vi, 3, 10. ἐπὶ τῷ δείπνῳ, inter cœnandum, durante cœna i, 3, 12 : ii, 3, 22. De causa finali: ἐπὶ κατασκοπῆς, speculandi causa vi, 2, 9. ἐπὶ τῇ πορείᾳ θύεσθαι, itineris fuscipiendi causa rem divinam facere ii, 4, 18. ἐπὶ τῇ θεᾷ αὐτοῦ, ad conspectum sui i, 4, 24. ἐπὶ τῷ κίρδει, lucri gratia ii, 2, 12. ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ, ad nocendum ei iv, 6, 6. Cf. vi, 3, 16 : vii, 4, 3. ἐπὶ τούτῳ, ob hanc causam i, 6, 39. οἱ ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖς, sc. τεταγμένοι, qui retibus observandis ferviunt ii, 4, 25. ἐπὶ τῇ Κύρου δίκῃ, ut Cyrus de eo statueret vii, 4, 10. De causa, propter: ἐπὶ δίκῃ, ob judicium i, 3, 16. ἐπὶ ταῖς ἀγαθαῖς, ob res secundas iv, 5, 14. ἐπὶ τινι καίεσθαι ii, 3, 10. ἐπὶ τ. φθονῶν ii, 4, 10. De conjunctione: ἐπὶ τῷ σίτῳ πίνειν, cibo addere potum, inter edendum bibere vi, 2, 27. Cf. i, 2, 11. Ἐπὶ πλεονεξία ἀρχειν τινὸς, non servata commodorum æqualitate impetrare, injuste, insolenter viii, 5, 24. Ἐπὶ πᾶσι φιλότιμος, in omni re laudis avidus ii, 1, 22. Præter: ἐπ' αὐτοῖς, præterea iv, 5, 38. Ἐπὶ πῶσῳ; quanti, pro quo pretio accepto? iii, 1, 43. Cum accusativo adversus, contra, hostiliter; ἐπὶ τοῖς πολεμίοις εἶναι, adversus hostes proficisci i, 5, 3. 11 : vi, 4, 16. etc. De consilio: ἐπ' ἀργύριον, argenti petendi causa i, 6, 12. ἐπὶ στρατεύμα πέμπειν, mittere ad exercitum arcessendum iv, 5, 31. cf. v,

INDEX GRÆCITATIS.

- 3, 12. ἐπὶ τοὺς θεσφαυροὺς πέμπειν, mittere qui thesauros afferant vii, 2, 14. ἐπ' ἄριστον εἰσέναι, ad prandendum ingredi i, 3, 11. ἐπὶ βάλους ἐπικύπτειν, se inclinare ad glebas humo tollendas ii, 3, 18. ἐπὶ χιλῶν et ξύλα, pabulatum et lignatum vi, 3, 9. ἐπὶ δίκην καταβαίνειν, ad causam dicendam descendere iii, 1, 6. ἐπὶ τοῦτο, ob hanc rem i, 2, 6: vi, 1, 31. *Ufus alii*: ἐπὶ πόδα ἀπίνειν, referre pedem, *vid. n.* vii, 5, 6. Ἐπὶ τὰς θύρας παρεῖναι, comparere in atrio regiae iii, 3, 12: ἐπὶ τὰς εἰσόδους στήναι, ad castrorum portas stare iii, 3, 68. ἐπὶ λόφον φεύγειν, in collem fugere iii, 1, 4. Ἐπὶ δύο στάδια, ad duo stadia vii, 5, 8. Ἐπὶ ταῦτα, præterea i, 6, 31. Ἐπὶ πολὺ, longe v, 4, 45. *syn.* ἐπὶ μακρὸν πορεύσθαι, longo agmine procedere *ibid.* §. 47. Ἐπὶ πλείω, diutius, *vid. n.* i, 4, 3. Ἐπὶ intelligitur, *vid. i,* 6, 24. 43: ii, 4, 9. 18.
- Ἐπιβαίνειν τινί, invadere aliquem v, 2, 26. τῶν ἀφιερμένων βελῶν, pervadere locum, ubi tela emissa jacebant iii, 3, 61.
- Ἐπιβοήθεια v, 4, 47. auxilium mutuo præstitum, ut ἐπισυμμαχία iii, 2, 23. et ἐπιγαμία.
- Ἐπιβουλεύειν, observare ea, quæ ad rem aggrendendam sint opportuna i, 4, 13. Ἐπιβουλεύεσθαι, insidiarum periculo esse expositum v, 4, 34.
- Ἐπιγαμία, mutuum connubium i, 5, 3: iii, 2, 23. *Herodotus* i, 74. vocat γάμον ἐναλλαγὴν. Vide in ἐπιβοήθεια.
- Ἐπιγυρωθεὶς, animo elatus ii, 4, 30.
- Ἐπιγεραίρειν, honorem exhibere viii, 6, 11.
- Ἐπιγιγνέσθαι, accurrere i, 6, 40. Nasci vi, 1, 12. ἐπιγιγνόμενος, de prosperitate viii, 7, 23.
- Ἐπιδαφιλεύεσθαι τινός τινι, largiri, affatim suppeditare ii, 2, 15.
- Ἐπίδειγμα καλὸν ἐπίδεικνύειν, documentum honestatis et singularis prudentiæ dare viii, 2, 15.
- Ἐπίδεικνύειν ἑαυτὸν, ostendere qualis sit vir iii, 3, 61. Ἐπίδεικνύσθαι τὰ ἔργα φιλανθρωπίας, agere partes hominis aliorum commodis studentis viii, 4, 8. ἔργα πιστότερα, fidei majora edere specimina vii, 5, 64. λόγον, specimen eloquentiæ dare v, 5, 47. τὴν παιδείαν, documentum institutionis et disciplinæ dare iv, 2, 45.
- Ἐπιδεῖν ἐπιδεδεμένοι τραύματα, quibus obligata sunt vulnera v, 2, 32.
- Ἐπιδῆμειν, in urbe esse vii, 5, 69.
- Ἐπιδιδάσκειν pro ἔτι διδάσκειν, docere reliqua i, 3, 17.
- Ἐπιδιδόναι, addere viii, 5, 19. τοῦ ἑαυτοῦ μέρους, aliis de sua portione largiri i, 5, 1. ἢν ποσοῦτον ἐπιδιδῶ, si pudor meus eo, quo cœpit, modo auctus fuerit i, 4, 12.
- Ἐπιέναι, adventare ii, 4, 22. invadere iii, 3, 17. Τῆς ἐπιούσης νυκτός, nocte sequenti vii, 2, 3.
- Ἐπιένυσθαι γῆν, terram induere, *h. e.* terra obrui, humari vi, 4, 6.
- Ἐπιζητεῖν, requirere, desiderare absentem i, 2, 4. curare ut comparent viii, 1, 16.
- Ἐπιθυμία, libido, veneris cupiditas i, 6, 34: vii, 5, 63.
- Ἐπιθωρακίζεσθαι, loriceam induere iii, 3, 27.
- Ἐπικαίριοι dicuntur proprie duces militum, ut myriarchi, chiliarchi, centuriones et lochagi, propterea quod non accensentur ordinibus aciei, sed quos, postulante τῷ κειρῶ, summus dux convocat, ut cum iis de bello deliberet, et det mandata deferenda ad duces inferiores militesque gregarios in aciei ordinibus constitutos. Locus classicus, unde hanc definitionem constituit, est iii, 3, 11. 12. Hinc *idem* a Cyro convocantur, ut de summa belli deliberetur v, 1, 18: v, 5, 43: vii, 5, 7. *Atque* οἱ ἐπικαίριοι τῶν συμμαχῶν sunt ἴψῃ οἱ ἄρχοντες τῶν συμμαχῶν vii, 5, 1. *coll.* vii, 4, 13. Deinde a re militari *idem* nomen traductum est omnino ad proceres amicisque Cyri, quia hi quoque opportuni seu idonei videbantur, quibuscum de republica deliberaretur vii, 4, 4: viii, 4, 32: viii, 5, 13: viii, 6, 2. *Atque* οἱ θραπέυεσθαι ἐπικαίριοι sunt, quos colit Cyri intererat viii, 2, 25.
- Ἐπικαλεῖν, accusare iv, 5, 12. Ἐπικαλεῖσθαι τινά, auxilium alicujus implorare vii, 1, 35: vii, 4, 1.
- Ἐπικάρπτειν εἰς κύκλωσιν, aciei cornua inflectere vii, 1, 5. *syn.* τὸν καμπτήρα ποιῆσθαι et ἐπικαρπῆν ποιῆσθαι §. 6.
- Ἐπικατακλιῶ iv, 1, 18. erat antea.
- Ἐπικαταμένειν, diutius manere i, 2, 11.
- Ἐπικεῖσθαι παραττομένοις, infare turbatis vii, 1, 27.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἐπιεικεῖν, adhortari iii, 3, 41 : vi, 3, 27.
- Ἐπικουρεῖν, prodesse vi, 2, 30.
- Ἐπικουρον καλῶν, ad opem ferendam arcessere i, 5, 13.
- Ἐπικουφίζειν, levius facere i, 6, 25. ἰλπῖσι, spe levare, spe facta metum depellere ex animo vii, 1, 18.
- Ἐπικράτεια, regio alicujus ditioni subiecta v, 4, 28.
- Ἐπικρατεῖν, victorem esse v, 4, 25.
- Ἐπιλαμβάνεσθαι τινος, corripere vii, 1, 31.
- Ἐπιλανθάνεσθαι ὀφρ. χάριν ἀποδίδοναι iv, 5, 30. non præmio ornare iv, 1, 4. τοῦ φθόου, desino invidere viii, 3, 8.
- Ἐπιλέγειν, h. e. ἔτι λέγειν i, 3, 7.
- Ἐπιλείπειν, deesse, non suppetere ii, 4, 11 : v, 2, 4 : viii, 1, 1. ἐπιλείπει αὐτὸν ἢ δαπάνη, fumtibus faciendis non est par i, 6, 9.
- Ἐπιμαρτυρόμενος θεοῦς συντίθεμαι, jurejurando pacifcor viii, 5, 25.
- Ἐπιμειδιᾶν, subridere ii, 2, 16.
- Ἐπιμέλεια, procurandi ratio i, 6, 13. ἐπιμελεῖα ποιῶν, studiose facere v, 3, 47.
- Ἐπιμένειν sc. ἐν ἵππῳ, se continere in equo, non excuti i, 4, 8.
- Ἐπιμηχανᾶσθαι, in super excogitare viii, 8, 16.
- Ἐπινοεῖν, innuere, nutu significare v, 5, 37.
- Ἐπινοεῖν, excogitare vi, 2, 4.
- Ἐπινοια, solers inventum ii, 3, 19.
- Ἐπινομία, jus mutuatorum pacuorum iii, 2, 23. Pollux vii, 184. interpretatur τὸ ἐν τῇ ἀλλήλων ἐξεῖναι νέμειν.
- Ἐπιπαρασκευάζεσθαι, etiam comparare sibi vi, 3, 1.
- Ἐπιπέμπειν, vid. n. iv, 5, 16.
- Ἐπιπονεῖν τὸ ὑγρὸν i, 2, 16. vide συνεπιπονεῖν.
- Ἐπίπονος βίος, vita ærumnosa ii, 3, 11.
- Ἐπίπροσθεν ποιεῖσθαι, ante se collocare (ut post alium lateas tectus) i, 4, 24. locum capere, ubi tectus sis obtentis collibus iii, 3, 28.
- Ἐπιστάττειν, internere, instruere equos iii, 3, 27.
- Ἐπίσημον χρυσίον, aurum signatum iv, 5, 40.
- Ἐπισκίπτεισθαι, inspicere, videre sitne quid paratum et probum v, 4, 10 : vi, 3, 21 : vii, 1, 8.
- Ἐπισκυνάσαι ἐφ' ἀμαζῶν : aufpacken vii, 3, 1.
- Ἐπισκοπεῖν, inspicere viii, 2, 25.
- Ἐπισπᾶσθαι, deducere eo ut, commovere v, 5, 10.
- Ἐπισπείχεως, studiose, diligenter iv, 1, 3.
- Ἐπίσπεισθαι, sequi iv, 5, 52.
- Ἐπισταμίνας, scite, prudenter i, 1, 3.
- Ἐπιστατιῶν τοῦ ἰῆναι, instituire ut essent viii, 1, 16.
- Ἐπιστάτης, qui præest rerum summæ viii, 1, 8. Qui a tergo stat, in acie iii, 3, 59 : viii, 1, 10. Ἐπιστάται, in exercitu videntur esse judices de sua cujusque virtute præmiorumque dispensatores ii, 2, 19. Sic de Rep. Lac. viii, 4. occurrunt ἐπιστάται ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν.
- Ἐπιστέλλειν, mandata dare i, 4, 26 : iii, 2, 30 : iii, 3, 1 : iv, 1, 21 : iv, 5, 31. 34. ἐπιστείλας ταῦτα, cum his mandatis ii, 4, 32. ἐπισταλίετα, quæ sunt mandata v, 3, 15. Scribere in epistola iv, 5, 26. Per epistolam petere v, 5, 1. Dicere per legatos vi, 2, 1.
- Ἐπιστολή, mandatum v, 5, 4. Syn. τὰ ἐντεταλμένα §. 3.
- Ἐπιστρατεύεσθαι, bellum inferre viii, 5, 25.
- Ἐπισυμμαχία, pactum de mutuo auxilio ferendo, (eine Defensiv. Alliance) iii, 2, 23.
- Ἐπισφάττειν τινί, apud sepulcrum alicujus immolare, parentare vii, 3, 7. 11.
- Ἐπιτακτῆς, qui imperat ii, 3, 4.
- Ἐπιτάττειν, imperare iv, 2, 33. Præcipere, de medico i, 6, 21.
- Ἐπιτεινεσθαι εἰς ἀνδραγαθίαν, contentis viribus bonorum virorum officio fungi vii, 5, 82.
- Ἐπιτειχίζειν φρουρίον τινί, adversus aliquem castellum exstruere v, 3, 11. 23.
- Ἐπιτελεῖν τὰ τῶν θεῶν viii, 5, 26. ubi antea ἀποτελεῖν erat.
- Ἐπιτήδειος, idoneus i, 4, 17. φυλάττειν τὰ χρήματα, idoneus servandis opibus v, 4, 33. τὰ ἐπιτήδεια, accommodata ad rem iv, 1, 12. Τὰ ἐπιτήδεια εἰς τὴν διαίταν, ad victum necessaria viii, 1, 9. Sed fere eodem sensu τὰ ἐπιτήδεια simpliciter pronuntur, ut iii, 2, 24 : iii, 1, 35.
- Ἐπιτήδες, de industria, data opera i, 6, 2.
- Ἐπιτήδευμα, institutum vii, 5, 86 : viii, 5, 7.
- Ἐπιτίθεσθαι τινί, adoriri, invadere i, 6, 36. 37. 45 : vi, 3, 13 : vii, 1, 7 : viii, 5, 14. φόβον τινί, metum

INDEX GRÆCITATIS.

- incurere iv, 5, 41. Ἐπιτιθέναι ζημίαν, pœnam proponere i, 2, 2.
- Ἐπιτρέπειν, permittere, finire, non prohibere i, 1, 2 : iii, 2, 5 : v, 5, 22.
- Ἐπίτροπος, procurator, curator rei familiaris alienæ vii, 4, 13 : viii, 3, 48. Sed iv, 2, 35. est servus castrensis, cujus munus est vasa colligere et victum parare : Zonaras interpretatur τοὺς τῶν σκηνῶν ἐπιτρόπους.
- Ἐπιτύγγάνειν, incidere iii, 3, 5.
- Ἐπιφαίνεσθαι, in conspectum prodire subito, ex improviso i, 6, 43 : ii, 4, 17 : vi, 3, 13 : viii, 5, 15.
- Ἐπιφέρεισθαι, se inferre, irruere, ex improviso i, 2, 10 : ii, 4, 19.
- Ἐπίχαρις, jucundus, qui placet i, 4, 4 : viii, 2, 2.
- Ἐπιχειρεῖν, conari ii, 2, 23. τὰ αἰσχρὰ ἐπιχειρεῖται vi, 1, 41. τινί, adoriri aliquem iii, 3, 47. cf. i, 1, 5.
- Ἐπιχώριος, more patrio receptus et usitatus vi, 4, 2. Τὰ ἐπιχώρια sc. ἐπιτηδεύματα, instituta patria i, 4, 25.
- Ἐποικούντας, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ vi, 2, 10.
- Ἐπόμυμι τὴν ἐμὴν φίλιαν, per amicem iuro vi, 4, 6.
- Ἐποχεῖσθαι, vehi vii, 1, 49.
- Ἐποχος, seffor probabilis, equitandi peritus i, 4, 4 : viii, 1, 35.
- Ἐρεῖν, vehementer cupere : νίκης iii, 3, 45. τοῦ ἔργου i, 4, 5. αἰσχρῶν ἔργων, cupiditate rerum turpium flagrante vi, 1, 41. Amore veneris captum teneri v, 1, 9.
- Ἐρανος pr. symbola, pecunia collaticia ad epulas communes ; Hinc παρακαλεῖν εἰς ἔρανον vii, 1, 12. interpretate Moro, est cohortari, ut quilibet, quantum in se est, conferat ad summam rei ; syn. εἰσφέρειν ἀγάθὰ ἀλλήλοις.
- Ἐραστὴς ἐπαίνου, laudis avidus i, 5, 12.
- Ἐργάζεσθαι, opus facere, fodere, arare, agrum colere i, 4, 13 : iii, 2, 25 : vii, 5, 62 : viii, 1, 16 : viii, 3, 37. οἱ ἐργαζόμενοι, agricolæ v, 4, 27 : vii, 4, 6. Sæpe additur τὴν γῆν iii, 2, 18. 21 : v, 4, 24 : vii, 4, 5 : vii, 5, 36. ἀγροῦς i, 6, 11.
- Ἐργαλεῖον, instrumentum v, 3, 47.
- Ἐργάσιμα, loca culta i, 4, 16.
- Ἐργάτης, agricola, qui opus facit i, 6, 11 : v, 4, 24. 28. ἐργάτης στρατηγός, imperator strenuus, indu-
- frius i, 6, 18. ἐργάτης τῶν ἐν πολέμοι, in rebus bellicis strenuus iv, 1, 4.
- Ἐργοδότης, locator, qui opus faciendum locat viii, 2, 5. sed redemptor, qui opus mercede pacta faciendum suscipit, dicitur ἐργολάβος, s. ἐργολήπτης.
- Ἐργον, res gesta, de victoria parata, i, 4, 24. Ἐργον τῆς θήρας, venatio ipsa i, 4, 17. Ἐν ἔργῳ εἶναι, manum conferuisse, pugnando occupatum esse vii, 1, 27. Ἐργον, facinus, scelus, de caede vii, 3, 15. ἔργον πονηρὸν, malefactum i, 2, 3. Munus, officium i, 4, 25 : ii, 1, 11 : v, 5, 45 : vi, 3, 27 : viii, 1, 10. ἔργα ἀρετῆς, virtutis studia i, 5, 8. πολεμικά, partes rei militaris i, 6, 13. οἷς τοῦτο ἔργον ἦν, quibus id negotii datum erat iv, 5, 36. Ἐργον ἐστὶ, difficile est i, 1, 5 : iii, 3, 27 : vii, 5, 51. ἔργον ἰσχυρός, res ad quam efficiendam opus est corporis robore i, 2, 12. ἔργον ἔχει δεόμενος, valde rogat, viii, 4, 6. Ἐργων ἐπιστάται, ædiles, operum publicorum curatores viii, 1, 9.
- Ἐρείπειν τὰ τεῖχη, mœnia demoliri, solo æquare vii, 4, 1. sed Codd. duo κατερείπειν habent.
- Ἐρημος, adjutore et defensore destitutus, desertus iv, 1, 9 : iv, 5, 20 : vii, 1, 15 : vii, 3, 12. Ἐρημα ὄρη, montes deserti, ubi est solitudo iii, 2, 1. χώρα ἔρημος, ager non cultus iii, 2, 2. Ἐρημα τῶν πολεμίων, nuda et destituta hostibus vii, 1, 17. Ἐρημος, filio orbatus iv, 6, 6.
- Ἐρεῖς τῆς μάχης, contentio prælii ii, 3, 15. ἔρεῖν ἐμβάλλειν, contentionem excitare vi, 2, 4.
- Ἐρμηνεύς, interpres i, 6, 2.
- Ἐρεῖ τὰ μὰ, actum est de me vi, 1, 3.
- Ἐρῶσο, vale iv, 5, 33.
- Ἐρρωμένεστέραις ταῖς γνώμαις, animis fortioribus iii, 3, 31.
- Ἐρρωμένως, fortiter, sine metu, ignavia, segnitie et cunctatione iii, 3, 43. 57. 59 : vi, 1, 26.
- Ἐρυμα, vid. n. iii, 3, 63.
- Ἐρμυμός, munitus, tutus i, 6, 35 : iii, 2, 11 : v, 2, 9. 10. Ἐρμυνά, loca munita v, 2, 2 : vi, 1, 23 : vii, 4, 10.
- Ἐρμυνότης, munitio vi, 1, 23.
- Ἐρχεσθαι, advehi, de mercibus importandis vi, 2, 22. Abire vi, 1, 31. 39. Redire vi, 1, 40. Διὰ πάντων τῶν καλῶν, omnis honestatis curriculum conficere i, 2, 15. Ἐλ-

INDEX GRÆCITATIS

- Ἐάν ἰδῆσθαι, statim docebam ii, 2, 6.
- Ἐρωσ τοῦ ἀρχισθαι ὑπ' ἐκείνου, cupiditas obtemperandi illius imperio v, 1, 23. De amore veneris v, 1, 15. 17. 31.
- Ἐρωτικῶς ἔχειν τινὸς ποιῆν, incendere cupiditatem iii, 3, 12. *syn.* ἰπιδυμίαν ἰμβάλλειν.
- Ἐσθῆς, vestis iv, 5, 39.
- Ἐσπέρα, occidens i, 1, 5: ii, 3, 22.
- Ἐσσι, donec v, 3, 13: vii, 5, 6. quamdiu, quousque v, 4, 7. Ἐστ' ἄν, donec iii, 3, 53: v, 4, 32: vi, 1, 5: viii, 1, 44. Ἐστί γ' ἄν, donec iv, 1, 23.
- Ἐστία, focus vii, 6, 56. ignis facer in foco §. 57.
- Ἐστῆν, cœna excipere i, 3, 10. νικητήρια, ob partam victoriam epulum dare viii, 4, 1. Ἐστῆσθαι, epulari viii, 3, 33: viii, 5, 21.
- Ἐστί, licet, fieri potest ut ii, 1, 27. Ἐστιν ὅτι, interdum ii, 1, 30: iii, 1, 20. 24: iii, 3, 25. Ἐστιν ὁ πρὸ οἱ μὲν, *scq.* οἱ δὲ ii, 3, 18. ἔστιν οἷς, nonnullis viii, 4, 6. ἦν ὁ, aliquid v, 3, 16. Ἐστιν ἔνθα, interdum vii, 4, 15.
- Ἐσχάρα, focus viii, 3, 12.
- Ἐσχάτα ποιῆν, gravissime offendere viii, 8, 2. Πάντα τὰ ἔσχάτα πάσχαι, gravissima quæque subire supplicia iii, 1, 9. 22.
- Ἐταῖρος, amicus v, 1, 1.
- Ἐταρὸς διάκονος, minister aliis moribus præditus viii, 3, 8. Ἐταρα λέγειν ἢ τὰ παρὰ τῶν θεῶν σημαίνοντα, perperam interpretari quæ a diis portenduntur i, 6, 2.
- Ἐτι, adhuc v, 2, 32: viii, 8, 15. Ἐτι καὶ νῦν, etiamnum i, 2, 16: ii, 4, 20. Ἐτι, diutius v, 5, 43. Posthac iv, 2, 26. Aliquando iv, 2, 10. Μὴ ἔτι, ne posthac v, 2, 36. Ἐτι δὲ, porro, præterea ii, 4, 14: vi, 2, 17. *Cum compar.* redde etiam, multo: ut ἔτι ἐλαττων, etiam, multo minor v, 4, 20. ἔτι μᾶλλον iii, 2, 18. ἔτι πολὺ χαλεπώτερον i, 6, 17.
- Ἐτοιμάζεσθαι τι, sibi aditum parare ad aliquid iii, 3, 5.
- Ἐὐ ἔλαπατῆν, scire fallere i, 6, 32. εὐ ἔχειν τὰ σώματα, valere corporibus iii, 3, 9. εὐ λέγειν, bene dicere, adeo ut persuadeas i, 5, 9.
- Ἐὐδία ὑπ' εὐδίας, *vid.* n. vi, 1, 16.
- Ἐὐδοκίμειν, probari, laudari i, 6, 38. inclarescere, laude fortitudinis esse conspicuum vii, 1, 46. 47. *πυρά*
- τινι, magni æstimari ab aliquo viii, 4, 23.
- Ἐὐπιβούλευτος, infidiis obnoxius viii, 4, 3.
- Ἐὐεργιστῆν τινα, bene mereri de al. iii, 1, 28.
- Ἐὐεργίτης, bene meritus de, plurimorum beneficiorum auctor iii, 3, 4: iv, 4, 12: v, 5, 35.
- Ἐὐέφοδα χωρία, loca quæ facile adiri et capi possunt ii, 4, 13.
- Ἐὐζωνοί, expediti iv, 2, 6. 15: v, 3, 56.
- Ἐὐήλετα, loca equitatu idonea i, 4, 16.
- Ἐὐφειράπιυτις, cujus benevolentia obsequiumque conciliari facile potest ii, 2, 10.
- Ἐὐθημοσύνη, ordo et dispositio rerum viii, 5, 7.
- Ἐὐθὺ, recta v, 2, 37.
- Ἐὐθυμῆσθαι, hilaritati indulgere ii, 3, 19: iv, 1, 18. 19: v, 5, 21.
- Ἐὐθυμία, oblectamentum i, 3, 12. Hilaritas iv, 1, 13: iv, 5, 7. Alacritas, securitas vi, 2, 6: vii, 2, 29.
- Ἐὐθυμος, alacer, bono animo, qui bona sperat vi, 4, 13. Ἐὐθύμως, alacriter, bono animo ii, 3, 12: viii, 4, 14. Ἐὐθυμότερον τῆς ἀρετῆς ἀντίχεσθαι, alacrius virtuti operam dare ii, 2, 27.
- Ἐὐθύειν, regere i, 1, 2.
- Ἐὐθύς, statim, sine mora i, 6, 9. 20. *etc.* εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, statim ab initio vii, 2, 16. Ἐὐθύς ἐπὶ Σαρδέων ἔφυγε, statim Sardes fugit vii, 2, 1.
- Ἐὐθύς, rectus. εὐθυτέρα ὁδός, via brevior, magis compendiaris i, 3, 4.
- Ἐὐσιπτότατοι καὶ εὐοπλότατοι, equis armisque fatis instructi v, 5, 5.
- Ἐὐκαδικτότατοι, qui facillime in officio contineri possunt vii, 5, 69.
- Ἐὐκαταφρόνητος, contemptus viii, 3, 1.
- Ἐὐκλής, qui bene audit, laudatur iii, 3, 53.
- Ἐὐκλία, gloria, bona existimatio viii, 2, 22.
- Ἐὐκοσμία, modestia, disciplinæ ordo i, 2, 3: viii, 1, 33.
- Ἐὐκτὸς, optabilis iii, 2, 25.
- Ἐὐληπτότατα, commodissime, ita ut facile manu prehendi possit i, 3, 8.
- Ἐὐμεινής, benignus, *de deo* i, 6, 2: iii, 3, 21.
- Ἐὐμενίζεσθαι, placare, benevolum sibi reddere, *sc.* deum iii, 3, 22.
- Ἐὐμισήτοτατον, quod odio maximo est dignum iii, 1, 9.

INDEX GRÆCITATIS.

- Εὐνοῖν τι, benevolentia complecti viii, 2, 1.
- Εὐνοϊκάτατα, ex summa animi benevolentia viii, 4, 1.
- Εὐοφθαλμότεροι, augustiores oculis viii, 1, 41.
- Εὐπέτης, facilis, commodus iv, 3, 13: v, 2, 3. Εὐπέτῳς, facile ii, 1, 27: iii, 3, 46.
- Εὐπίστος, obediens, *vid. n. i*, 2, 12: *cf. ii*, 1, 24.
- Εὐπορεῖν, abundare i, 6, 10.
- Εὐπορία, opum copia iii, 3, 7.
- Εὐπόρος, facile i, 6, 9: sine difficultate et confusione viii, 5, 15.
- Εὐπρόσδοος *sc. τόπος*, ad commeatum præbendum idoneus vi, 1, 23.
- Εὐρίσκειν, excogitare ii, 1, 8.
- Εὐρυχωρία, planities iv, 1, 18.
- Εὐσίβεια, cultus deorum viii, 1, 25.
- Εὐσκοπος, opportunus ad speculandum vi, 3, 2.
- Εὐσχημόνως, decenter, venuste i, 3, 8. 9.
- Εὐσημισσῶνη, speciei decus v, 1, 4.
- Εὐτακτεῖν, obedire viii, 5, 14.
- Εὐτακτος, modestus, ordinis studiosus viii, 3, 5. Εὐτάκτως, modeste, composita ii, 2, 3: iii, 3, 57: v, 3, 55.
- Εὐταξία, ordo et modestia viii, 1, 33.
- Εὐτελείστερον, minore cum sumtu et tenuiori victu viii, 3, 46. *συσκευάζεσθαι*, commeatum viliorum secum ferre v, 3, 35.
- Εὐπρεπίζεσθαι, instruere vi, 2, 41.
- Εὐφήμει, bona verba, quæso ii, 2, 12: viii, 4, 9.
- Εὐφλεκτος, crematu facilis vii, 5, 22.
- Εὐφραίνειν, delectare v, 5, 30. Εὐφραίνεσθαι τῷ γέλωτι, præ lætitia ridere ii, 2, 5.
- Εὐφροσύνη, hilaritas, lætitia e rerum successu iii, 3, 7. *cf. vii*, 2, 28: vii, 4, 6: viii, 7, 12.
- Εὐφυής, ingeniosus i, 6, 32.
- Εὐχαρις, facetus, qui placet ob jocos liberales ii, 2, 12. gratiosus vii, 4, 1.
- Εὐχάριστοι λόγοι, facetiæ ii, 2, 1. Εὐχάριστος, gratus, gratiæ referendæ studiosus viii, 3, 49.
- Εὐχίρωτος, qui facile opprimi potest i, 6, 36.
- Εὐχερηστότερος, commodior ad usum v, 3, 39.
- Εὐχρῶος, colore præstans viii, 1, 41.
- Εὐωχεῖν, epulo excipere v, 5, 42. Εὐωχεῖσθαι, epulari i, 3, 6: iv, 5, 7: vi, 1, 10.
- Εὐωχία, epulum i, 5, 1: iv, 2, 38: v, 2, 19.
- Ἐφεξῆς, deinceps iv, 6, 4.
- Ἐφέπεσθαι, insequi, proxime sequi i, 4, 22: vii, 5, 29: viii, 1, 35.
- Ἐφηβόσκειν, adolefcere vi, 1, 12.
- Ἐφίεμαι,mittere, permittere i, 1, 2: vii, 2, 11: vii, 5, 34. Ἐφίεσθαι τινος, appetere i, 2, 3: i, 5, 13: iii, 3, 10. *etc.*
- Ἐφίστημι τὸ στράτευμα, agmen subsistere jubeo iv, 2, 18. Præficio vi, 1, 22.
- Ἐφθᾶ, elixa vi, 2, 28.
- Ἐφιπτος, eques idoneus iv, 2, 1.
- Ἐφοδεῖν, obire fatrapias rerum inspiciendarum causa viii, 6, 16.
- Ἐφοδος, circuitor, *id. qd. ἰφοδεύων ibid.*
- Ἐφορᾶν, conjicere oculos in al. vi, 3, 5. Conspicere v, 3, 56. Inspicere iii, 3, 4: v, 3, 59: vi, 3, 27.
- Ἐχειν πλεον, meliori esse conditione i, 6, 26. 27. *μείον*, minus prædæ quam par erat accepisse in divisione vii, 5, 35. Τὴν rem familiarem auxisse iv, 1, 20. Ἐχειν, non vendere vi, 2, 38. In matrimonio habere i, 5, 4. Τὸ μέσον, in medio esse agmine iv, 2, 27. Ἐχειν Συρίαν, Assyriam incolere viii, 3, 24. *cf. iv*, 2, 2. Ἐχειν ἀμφί τι, occupatum esse in re aliqua, operam dare viii, 1, 13. ἀμφί ἑαυτὸν v, 1, 30. corpus curare, ut vii, 5, 42. *Intelligitur in hac formula σχολῆν, quod additur vii, 5, 42. 52.* Ἐχω χρῆσθαι, possum uti i, 6, 18. οὐκ ἔχω ὃ τι χρῆ λέγειν, non habeo quod dicam i, 4, 24. οὐκ ἔχω τί μῦθον εἶπω vi, 1, 48. Ἐχειν *c. adverb. ponitur pro εἶναι cum adjectivo: v. c. ἔχειν ἀθύρωσ, h. e. ἀθύρων εἶναι*, timere ii, 3, 6. ἔχειν ἀσφαλῶς, tutum esse iv, 1, 16. ἔχειν ἐπιφθόνως πρὸς ἀλλήλους, sibi invicem invidere viii, 2, 28. ἄσπερ ἔχει, qualis erat, *sine mora quæ meditando et parando consumitur* iii, 1, 7. ἄσπερ ἔχειν ἰσσηκῶς, ut stabat, *h. e. stans* vii, 1, 1. Ἐχων ἐνδένδε ἔρχομαι, hinc mecum duco i, 6, 10. ἔχων φέρω, affero ii, 4, 31. ἔχων πορεύομαι τοὺς ἰσπίας, cum equitatu proficiscar ii, 4, 24. Ἐν ἑαυτοῖς ἔχειν, cogitare ii, 3, 3. Ἐχειν τὴν δίχην, pœnam luere vii, 2, 24. Ἐχειν σάξιν, locum obtinere in acie vi, 3, 35. Ἐχειν τοὺς ἰσπίας πρώτους, primo loco equites constituere vi, 3, 2. *Simplex ἔχειν pro composit. ἀπίχην: ut ἔχειν τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου, hostes impedire,*

INDEX GRÆCITATIS.

quo minus longius progrediantur vii, 1, 36. *pro κατέχειν*, in manu retinere iv, 3, 9. comprehendere, capere ii, 1, 30. *pro ὑπέχειν*: ut ἔχειν δεινόν, periculum excipere iv, 2, 1. Ἐχέσθαι, occupatum esse v, 5, 24: vii, 2, 4. 5: iii, 2, 10. Ἐχόμενοι τοῦτων ἐν κύκλῳ, qui illos proxime circumdabant viii, 5, 8. ἔχόμενοι ὅτι μάλιστα τῶν ἀρμάτων ἔπεσθαι, quam proxime sequi currus vii, 1, 9.

Ἐχθρὸς θεοῖς, diis inivisus v, 4, 35.

Ἐχυρὸς, munitus ii, 4, 13. 17: iii, 3, 27. 29. etc.

Ἐως, aurora, πρὸς ἥω, solem orientem versus i, 1, 5: ii, 3, 22.

Ἐωθεν, a matutino tempore i, 6, 36: vii, 5, 43.

Ἐως, quamdiu vii, 2, 22: vii, 5, 6: viii, 2, 2: viii, 3, 38. donec i, 3, 7. 11. Ἐως ἂν, quamdiu i, 6, 10: v, 2, 11: iii, 3, 39: viii, 5, 26. donec ii, 3, 22: iii, 3, 18. 46: iii, 3, 49: vii, 1, 18. Ἐως ὅτι, donec v, 1, 24.

Z.

Ζεύγη, equi jugales, currui juncti viii, 8, 25.

Ζευγίτης πύργος, *vid. n. vi, 1, 54.*

Ζεὺς βασιλεὺς, *vid. n. iii, 3, 21: vii, 5, 57.*

Ζηλοῦν, æmulari v, 2, 12. Admirari iv, 3, 17. Τινὰ τινος, felicem habere ob viii, 4, 23.

Ζημία, damnum, jactura boni ii, 2, 12: iii, 1, 15.

Ζημιῶν, nocere, damnum inferre, *syn. βλάπτειν* iii, 1, 30. θανάτῳ, morte multare vi, 3, 27. δαπάνη τοὺς κωινωνοὺς, commilitones defraudare sumtu ii, 2, 25. Ζημιῶνθαι μεγάλα, plurimum sibi damnum afferre iii, 1, 16.

Ζῆν, τὰ ἔργα not. de rebus claris, quæ ab omnibus cognoscuntur et judicantur viii, 7, 23.

Ζύγαστρον, arca lignea, vii, 3, 1.

Ζυγόν, jugum vi, 2, 32. Ζυγὰ ἐπιτιθέναι τοῦ μὴ ὑβρίσαι, juga imponere ne inloiens exsistat iii, 1, 27.

H.

Ἦ 1) num? i, 4, 19. 27. etc. ἦ γὰρ, quid enim? itane vero? ii, 2, 11: viii, 3, 40. ἦ οὐχ, nonne? i, 3, 18. ἦ καὶ, ecquid, num? i, 3, 6:

iii, 3, 51: vi, 3, 10. 2) Ἦσου, nimirum, mirum ni, haud dubie ii, 2, 13: viii, 4, 31. ἦ, certe v, 4, 13. 3) Ἦ μὴν, omnino, sane; adhibetur in jurando, obstando asseverandoque, et ob antecedens verbum sequitur infinitivus vel præsentis vi, 1, 3: vi, 2, 39: vi, 4, 6: viii, 3, 47: viii, 4, 7. vel futuri iv, 2, 8: vi, 2, 3: vii, 2, 12. cf. n. ii, 3, 12. 4) Ἦ, an, πότερος δοκεῖ καλλίων αὐτῶ εἶναι, ὁ πατήρ, ἢ ὁ υἱός, uter ei videretur pulchrior, num pater an hic i, 3, 2. 5) ἦ—ἦ καὶ, vel—vel iii, 1, 11. ἦτοι—ἦ, vel, vel iv, 5, 22. 6) ἦ, quam, post comparativum sequente genitivo redundat, *vid. n. vi, 4, 14.*

Ἦ, vel ἦπερ, *scil. ὁδῶν*, quemadmodum, qua ratione i, 2, 6: ii, 2, 6: ii, 4, 15: iii, 3, 31. præced. οὕτω viii, 3, 8. etc.; qua vii, 1, 3: viii, 3, 9. qua parte vii, 1, 31. ἦ—ταύτη, qua parte—ea vii, 1, 32. Cum superlat. ἦ ἄριστον, quam optime ii, 4, 32: vii, 5, 82. ἦ ἂν δύναμαι τάχιστα vii, 1, 9. Hæc est formula plena, ex qua antecedens explicari potest.

Ἠγεῖσθαι, ducere, viam monstrare iv, 5, 13: vii, 1, 6. præcedere, in primo esse agmine iii, 2, 9: ii, 2, 8. τινὸς, alicui viam monstrare, *vid. n. iv, 5, 11.* Ἠγεῖσθαι τινε τὴν ὁδὸν, *int. ἐπὶ*, itineris esse ducem alicui ii, 4, 27. 28: iii, 2, 28: iv, 2, 14. Ἠγεῖσθαι τῶν πεζῶν, ducere pedites vii, 1, 8. Ἠγεῖσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους, suos ducere contra hostes i, 4, 22. Ἠγεῖσθαι τινος, præesse alicui i, 1, 4: vi, 1, 50: viii, 3, 16. 17.

Ἠγεμῶν, dux viæ ii, 4, 22. 27. 30: iii, 2, 29. Dux exercitus i, 2, 10. ἡγεμῶν καὶ στρατηγὸς, summus dux vi, 2, 9. Ἠγεμόνες τοῦ ζῆν ἠδέως dicuntur labores, qui ad vitæ suavitatem ducunt i, 5, 12.

Ἠγεμονικοὶ πρὸς τὰ σονηρὰ, qui possunt alios ad scelera impellere et perducere ii, 2, 25.

Ἠδεσθαι, lætari animo v, 5, 37: viii, 4, 12. ἠδόμενοι ὄφρ. ἀκοντες iii, 3, 15. ἠδομαι συνὸν τοῦτω delector ejus consuetudine ii, 2, 28. ἠδομαι εἰς ποιῶν, libens benefacio v, 1, 27.

Ἠδέως, libenter, sine ægritudine i, 4, 14. ἐσθίειν καὶ πίνειν, sine fastidio i, 5, 1.

Ἠδῆ, jam, in præsentia iv, 1, 4. *id. qd. τότε*, tum vii, 5, 52. ἠδῆ νῦν,

INDEX GRÆCITATIS.

- jam jam vi, 1, 46. ἤδη σηνικαῦτα, tum i, 6, 26.
- Ἠδομένως, libenter viii, 4, 9.
- Ἠδονή, suavitas, voluptas viii, 2, 4.
- Ἠδυπάθεια, vita mollis, omnia ad sensus suaviter afficiendos referens, quam homines voluptarii vitam beatam esse somniant vii, 5, 74.
- Ἠδυπαθεῖν μεμαθηκώς, vitæ molli affuetus i, 5, 1.
- Ἠδὺς φαγεῖν, esu suavis i, 2, 11.
- Ἠκιστα οὐχ ἡκιστα, maxime, id. qd. μάλιστα vii, 3, 10.
- Ἠκω ἄγων, adduco iv, 1, 19. Φέρων, affero ii, 2, 9. δέμενος, venio rogatum iii, 2, 17. ἤξει τὸ δεινὸν εἰς Πέρσας, calamitas ea redundabit ad ipsos Perfas ii, 1, 8. cf. i, 5, 13.
- Ἠκων, missus iv, 5, 53.
- Ἠλίθιος, stolidus, fatuus i, 4, 12 : v, 3, 47.
- Ἠλικία, ætas hominis i, 2, 6.
- Ἠλικιώτης, æqualis i, 4, 1.
- Ἠλιζ, æqualis i, 3, 15 : i, 4, 4.
- Ἠλιος, æstus solis i, 6, 25.
- Ἠμερινὸς ἄγγελος, nuncius diurnus, h. e. ἡμεροδρόμος viii, 6, 18.
- Ἠμερα, sc. κρέα, carnes animalium domesticorum i, 3, 6.
- Ἠμίτερος, in nostra potestate fitus ii, 3, 2 : iv, 3, 10.
- Ἠμίσιος, dimidius i, 2, 9.
- Ἠμιτελής, semiperfectus, h. e. nondum perfectus, opp. τελείως ἀγαθός, iii, 3, 38. ἡμιτελες καταλείπειν, inchoatum, imperfectum, relinquere viii, 1, 3.
- Ἠμ—θάπτον, simulatque, seq. ὡς τάχιστα iii, 3, 20.
- Ἠνίκα, cum, quando iii, 3, 7. ἡνίκ' ἂν, quotiescunque i, 2, 4.
- Ἠπητής, factior, qui sarcit vestem laceratam i, 6, 16.
- Ἠρα, μὰ εἰ νῆ τὴν Ἠραν, vid. n. i, 4, 12 : viii, 4, 12.
- Ἠρέμα, quiete i, 4, 19. placide, pedetentim vii, 1, 8. Ἠρεμιστέρως ἔχειν, opp. τιταραγμῖνα εἶναι, pacatiora esse iii, 1, 30.
- Ἠρώεις, heroes ii, 1, 1 : iii, 3, 21 : viii, 3, 24.
- Ἠσυχαιτέρα φωνή, vox sedatior, remissior i, 4, 4.
- Ἠσύχως πορεύσθαι, pedetentim pergere v, 3, 53.
- Ἠττα, clades iii, 1, 20.
- Ἠττᾶσθαι τοῦ ἀγρυπνῆν, non posse ferre vigilias i, 5, 11. αἰσχροῦ, flagitii convinci vi, 3, 15.
- Ἠττων τοῦ οἴνου, vino deditus, bibax viii, 8, 12. Ἠττωνες, pauciores iv, 1, 16.
- Θ.
- Θάλπισθαι τοῦ θέρους, caloris molestiam ætate percipere v, 1, 10.
- Θαμίξιν ἐπί τινα, ventitare ad al. vii, 3, 2.
- Θάνατος, cædes vii, 2, 22.
- Θανατούσθαι, morte multari vii, 5, 31.
- Θάπτειν, sepelire, humare v, 4, 23.
- Θάρρειν, forti esse animo iii, 3, 39. θάρρει id. qd. ἀμίλι, sis bono animo v, 4, 36. Cum infm. est audere viii, 8, 6. Θάρρειν τι, aliquid non reformidare, ob aliquid esse bono animo i, 5, 14 : vii, 5, 22. τινὰ, aliquem non reformidare, vid. n. v, 5, 42.
- Θάρσος, fiducia, confidentia iii, 3, 59.
- Θάρρύνειν, fiduciam injicere, bono animo esse jubeo v, 3, 47 : vi, 3, 27.
- Θάτερος ἢν δ' ἐπὶ θάτερα, fin minus, fin aliter v, 5, 35.
- Θαῦμα, miraculum, mirabile quiddam v, 4, 13.
- Θαυμάζειν, admirari, rem novam et præter opinionem videre iv, 2, 28. Magnificere iii, 1, 38 : v, 2, 12. Abfurdum et inutile esse judicare vii, 1, 6.
- Θαυμαστός, absurdus, repugnans ii, 1, 13 : v, 3, 47.
- Θίαμα, res spectatu digna vi, 4, 11.
- Θιάσθαι, spectare, proprie rem videre cum admiratione quadam et voluptate i, 6, 18 : ii, 2, 28 : iv, 1, 13 : v, 1, 7. vid. n. iii, 1, 41. Sed v, 4, 21. est τὰ ἰαυτῶν κακὰ θιάσθαι, calamitates ipsis illatas videre.
- Θείος, avunculus i, 4, 5. 7 : v, 5, 8. 35.
- Θείως πῶς, divinitus, casu quodam fatali iv, 2, 1.
- Θέμις, fas i, 6, 6.
- Θεμελιῶν, fundamentum jacere vii, 5, 11.
- Θεοσιβῶς, pie, deum colendi causa iii, 3, 58.
- Θεοφιλῆς, deo carus iv, 1, 6.
- Θεραπεία 1) obsequium, de servis v, 5, 29. Θεραπείαν καὶ κτήματα παρὰ ἀπόντων ἔχειν, invitis opes et servitium extorfisse vii, 5, 77. 2) Homines ipsi qui servitium aut obsequium præstant. Sic ἡ Θεραπεία v, 5,

INDEX GRÆCITATIS.

6. est comitatus, et *Διαρεία ἰατρικὴ* iv, 6, 1. comitatus equestris. 3) liberalitas, studium serviendi alterius commodis viii, 2, 14.
- Θραπέυειν*, colere, parere, *de servis* viii, 5, 36 : viii, 3, 23. *Θραπέυειν τὰς Δύρας*, comparere in atrio regiae, *Cour machen* viii, 1, 6 : viii, 3, 47 : viii, 6, 14. *Θραπέυειν τοὺς Θεούς*, colere deos viii, 1, 24. *Sanare, de medico* iii, 2, 12. *Curare, ut κύνας* v, 5, 28. *Colere, observare, benigne alloquendo, benefaciendo, laudando, gratificando alterius captare benevolentiam : ut τὴν γυναῖκα* v, 5, 30. Cf. v, 1, 17 : vii, 5, 45 : viii, 2, 4. 7 : viii, 3, 20. 49. *Θραπέυειν τὴν ἡδοὴν*, indulgere voluptati v, 5, 41.
- Θράπευμα*, cultura v, 5, 28.
- Θραπειωτῆρες περὶ τὸ ἰ. σ. corporis sui custodes, qui cibos parant, lectos sternunt etc.* vii, 5, 65.
- Θράποντες περὶ τὰ ἐπιτήδεια*, qui in cibis parandis sunt occupati viii, 5, 6. *Θισάπων*, servus iii, 1, 16.
- Θισμοὶ τῶν θεῶν*, leges divinæ i, 6, 6.
- Θεωρεῖν*, spectare iv, 3, 3.
- Θῆγειν τὰς ψυχὰς*, animos acueri et excitare, alacriores fortioresque reddere i, 2, 10 : i, 6, 41 : ii, 1, 11. 20. *τὸ φρόνημά τινος, idem sign.* ii, 1, 13.
- Θήκη*, sepulcrum vii, 3, 5.
- Θῆρ*, bellua, fera iv, 6, 4.
- Θηρῶν τινα ἀγαθοῖς λόγοις καὶ ἔργοις*, laudando et benefaciendo amorem alicujus captare ii, 4, 10.
- Θήρεια κρέα*, carnes ferarum i, 3, 6.
- Θηρεύειν τὴν φιλίαν*, captare amicitiam viii, 2, 2.
- Θηριῶδες*, belluinum v, 2, 17.
- Θησαυρίζειν*, recondere viii, 2, 24.
- Θίγειν*, tangere i, 3, 5 : v, 1, 15 : vi, 4, 9.
- Θνήσκειν ὑπὸ τινος*, interfici iv, 6, 2.
- Θοινὴ*, epulum iv, 2, 39.
- Θορυβεῖσθαι*, tumultuari, *opp. εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἵνα* v, 3, 55.
- Θράσος*, temeritas iii, 3, 43 : i, 4, 3. *Θρασύτης id. sign.* i, 4, 9.
- Θροῦς*, rumor, fama vi, 1, 37.
- Θρυπτικός*, delicatus, deliciis mollitiei que deditus viii, 8, 15.
- Θυψίς*, mollities *ibid.* 16.
- Θύεσθαι*, sacrificare, *proprie dicitur in eo, qui jubet sacerdotem θύειν, victimam mactare* vi, 2, 40 : vi, 3, 1. 21 : vi, 4, 1.
- Θυμῶσθαι*, irasci v, 5, 11.
- Θύραι*, atrium regiae, *vid. not. i, 3, 2.*
- Θυρωρός*, janitor viii, 8, 20.

I.

- Ἴατρος*, medicus, *de eo qui vulnera curat* iii, 2, 12 : v, 3, 47 : v, 4, 18.
- Ἴδια χρήματα*, pecuniæ meæ ii, 4, 9.
- Ἰδιωτεύειν*, sine imperio esse aliarum gentium adeoque minus nobilem esse, *opp. προτιμιῶσθαι, de Persia nondum imperio Asiae potita* viii, 7, 7.
- Ἰδιώτης*, homo privatus, *opp. ἔθνος et πόλις* i, 6, 45 : viii, 6, 23. *Miles gregarius, opp. ducibus militum* i, 6, 25 : ii, 1, 22. 23 : viii, 3, 25.
- Ἰδιῶται ὡς ἀγωνίζεσθαι πρὸς ἡμᾶς*, ita exercitii certaminisque rudes ut nobiscum certamen inire nequeant i, 5, 11. *ιδ. κατὰ τοὺς πόνους, κατὰ τὸν ὕπνον*, qui ob inertiam labores, vigiliis, ferre nequeunt *ibid.*
- Ἰέναι εἰς τὴν πολεμίαν*, irrumperè in agrum hostium iii, 3, 14. *Ἰῶν*, ex templo, *vid. n. v, 4, 22.* *Ἰεσθαι*, invadere iv, 1, 17. accedere vii, 3, 15.
- Ἰέναι τῇ βάλῳ*, glebam jacere viii, 3, 28.
- Ἰερά*, victimæ viii, 3, 34. *exta* i, 6, 2 : iii, 2, 3. 4 : viii, 7, 3.
- Ἰερεῖα*, victimæ viii, 7, 3. *Animalia ad mactandum in usum hominum* i, 4, 17 : ii, 2, 2.
- Ἰθι δὴ*, agendum iii, 1, 33. *δὴ Ἰθι* iv, 1, 21.
- Ἰκανὸς ὠφελεῖν*, qui potest prodesse i, 4, 25. *Ἰκανὸς πείσαι*, ad perfuadendum idoneus i, 4, 12. *Ἰκανὸν εἶναι πρὸς τινος*, parem esse, resistere posse vii, 5, 66 : vi, 3, 22. *Ἰκανὸς τι*, rei ferendæ par i, 5, 11. *τὴν ἰατρικὴν τέχνην*, artis medicæ peritus i, 6, 15. *Ἰκανοὶ ἵπποις*, equites periti, boni iv, 3, 14. *φύλακεις*, præsidium loco tuendo par iii, 3, 1 : vii, 5, 69. *ἀγωνιστής*, qui recte certamen inire potest i, 5, 11. *Ἰκανὸν ἔργον*, fat magnum opus i, 6, 7.
- Ἰκετεύειν*, obsecrare, majorem in modum orare i, 4, 10. *cum infin.* v, 2, 7.
- Ἰλάσκεισθαι*, sibi reddere propitium iii, 3, 22.
- Ἰλιως*, propitius, non adversus, *de Deo* i, 6, 2. 3. etc.
- Ἰνα*, c. imperf. i, 6, 40. *Ἰνα εἴ vi, 1, 42.* Edd. et Altorf. pro ἦς.

INDEX GRÆCITATIS.

- Ἰσπάριον, equuleus i, 4, 19.
 Ἰσπαρχος, equitatus præfectus vii, 1, 3: viii, 3, 25.
 Ἰσπασίμα χωρία, loca equitatus idonea i, 4, 14.
 Ἰσπεία, res equestris, ars equitandi viii, 8, 19.
 Ἰσπικὴ, *idem* viii, 3, 25.
 Ἰσποκρατία, victoria equestris i, 4, 24.
 Ἰσπομαχεῖν, adversus equitatum pugnare vi, 4, 18. ἰσπομαχοῦντας νικᾶν, equestri prælio victoriam adipisci i, 6, 6.
 Ἰσπαι, equites iii, 3, 23. 65: v, 4, 9. ἢ ἵππος, equitatus iv, 6, 2: v, 4, 3.
 Ἰσποτοξόται, sagittarii equites v, 3, 24.
 Ἰσποφορβός, equorum pastor i, 1, 2.
 Ἰσπῶν, equorum statio viii, 6, 17.
 Ἰσηγορία, *pr. libertas civium ea, qua omnibus idem est jus sententiam dicendi, sed* i, 3, 10. *per jocum dicitur de licentia, qua ebrii omnes promiscue conclamant; æquabile vociferandi jus.*
 Ἰσομορεῖν, partes æquales consequi ii, 2, 17: 3, 5.
 Ἰσόμορον ποιεῖσθαι iv, 6, 12.
 Ἰσόπεδον, planities, campus patens i, 6, 41: iii, 1, 5: iv, 1, 10.
 Ἴσος, æqualis, *par, de numero* v, 2, 1.
 Ἴσοι, *iidem, ejusdem conditionis et fortitudinis* iii, 3, 17. Ἴσων τυγχάνειν, portiones æquales accipere ii, 2, 20. τῶν ἴσων ἡμῖν μετέχειν, pari nobiscum esse conditione ii, 1, 15. Ἴσον ἔχειν, esse jure pari i, 3, 18. Ἴσον ἔχειν τινί, eorundem commodorum cum altero fieri participem ii, 3, 5. Εἰς τὸ ἴσον καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, æquum in certamen descendebatis i, 6, 28. Ἐκ τοῦ ἴσου, *h. e. ὁμοίως*, eodem modo quo olim i, 4, 12. Ἐν ἴσῳ, *scilicet βήματι*, æquali gradu vii, 1, 4. ἐν ἴσῳ τινί, pari gradu cum aliquo vii, 1, 8. Ἐμοὶ τὸ ἴσον, ut ego vii, 2, 28.
 Ἰσοῦν, æquare vii, 5, 65.
 Ἰσῶναι, appendere vii, 3, 1: viii, 2, 21. τὴν φάλαγγα, mediam aciem sistere vii, 1, 5. Στήσας τὸ πρόσωπον, vultu constanti modestoque, ad severitatem et habitum decentem composito i, 3, 9. Ἰστασθαι, subsistere, non ulterius progredi i, 4, 23. τὴν πορείαν, intermittere iter viii, 6, 18. ἰσπύξεται vi, 2, 17.
 Ἰσχυρίζεσθαι, contendere, graviori uti oratione, argumentis corroborare iii, 1, 19. Ἰσχυρίζομενος ὑφ' ἵππων

- σίδηρος, ferrum, cui vis roburque accedit ab equis vi, 4, 18.
 Ἰσχυρός, animo firmus, fortis v, 2, 36. ἰσχυρὸς φόβος, metus vehemens iii, 1, 23. χειμῶν, sæva hiems i, 6, 39. ἰσχυρὰ φυγή, fuga effusa i, 4, 22: vii, 1, 26. ἰσχυρὰς φυλακὰς ποιεῖσθαι, diligentissime sibi cavere i, 6, 37. ἰσχυρὸς ἰδεῖν, robustus specie ii, 3, 5. Ἰσχυρὰ παρακλεῖσθαι, graviter, vehementer, hortari iii, 3, 48.
 Ἰσχυς, corporis robur i, 6, 17. Robur exercitus i, 4, 19: v, 3, 57. Exercitus vi, 1, 23.
 Ἰσχυρῶς περιεσθαι, studiose obtemperare i, 2, 8. ἐπιμελεῖσθαι, fedulo curare i, 6, 20. χαρίζεσθαι, maxime gratificari vi, 1, 38. ἀπειλῆς, graviter minari iv, 5, 12. εὐτυχῆς καὶ μέγας, felicissimus et maximus iv, 2, 10.

K.

- Καθαρεῖν, demoliri vi, 1, 20. interimere iv, 3, 16.
 Καθαρὰ ἦν πάντα, omnia erant parata et expedita viii, 3, 9. Καθαρίως ἐγγχεῖν, munde vinum infundere i, 3, 8. Καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττειται, instituta majorum servantur accuratius et diligentius viii, 1, 8.
 Καθίξεσθαι, federe, morari, castra metari, *de exercitu* iv, 5, 41: v, 3, 25.
 Καθήκει, nostrum est officium viii, 1, 4. τὰ καθήκοντα, officia i, 2, 5.
 Καθῆσθαι, federe, *de otiosis, qui nil agunt* iii, 3, 14. 18: iv, 5, 28: v, 1, 7.
 Καθίσσειν, collocare, federe jubere v, 5, 7: viii, 4, 3. τὸ στρατεύμα, castra metari jubeo vi, 1, 23. Καθίσσειν, una cum aliis interesse convivio viii, 4, 2. Καθίζω κλαίειν τινὰ, et κλαίωντά τινα, fletum alicui extorqueo ii, 2, 14. 15.
 Καδιστάναι εἰς τὴν σκ. ducere in tabernaculum v, 5, 38. ἄλλοις τινὰ δικάζειν, constituere qui jus dicat aliis i, 3, 16. Εἰς τὴν βασ. καθίστημι, regno potius est v, 2, 27. Καδίστασθαι, sibi facere vii, 5, 79. Φύλακας an φυλακὰς, ad v, 1, 30. not. τὰ ἑαυτοῦ, res suas ordinare viii, 1, 15.
 Καδορᾶν, despiciere iii, 2, 10: 3, 31. Καὶ copulat *dissimilia, nominativum et genitivum* v, 1, 14. *Servit interrogationibus: καὶ τίς, ecquis?* i, 3,

INDEX GRÆCITATIS.

5. καὶ τί, *ecquid?* ii, 2, 19: v, 4, 35. καὶ τί δὴ; *cur quæso?* i, 3, 10: 6, 16. καὶ πόσος; *et quantus?* viii, 2, 15. ποίαν καὶ ἦσαν λέγεις; *quamnam tandem narras cladem?* iii, 1, 19. καὶ δοκοῦμεν, *num videmur?* vi, 3, 22. καὶ δοκίετε, *num putatis?* iv, 2, 5. *Inter duo adjectiva: πολλὰ καὶ ἀγαθὰ*, multa eaque bona, *vid. n.* iv, 5, 15: v, 2, 11. *Habet vim intendendi: καὶ ἕνα ἄνδρα*, vel unum hominem iii, 1, 18. καὶ μικρὸν ὄψον, vel modicum opsonium ii, 2, 10. ᾧ καὶ, cui ipsi v, 1, 1. ὅς καὶ, qui idem iii, 1, 7. καὶ ἄ, *quæcunqve* iv, 5, 26. μεθ' ἄνθρωποι καὶ, cum quibuscunqve iv, 2, 2. ὅσοις καὶ γε καὶ, quotiescunqve certe ii, 3, 23. ὅποις καὶ pro ὅπως ἂν, quocunqve modo v, 1, 22. καὶ πρῶτον, vel primum i, 3, 10. καὶ ζύμπαντες οἱ ἄλλοι, vel alii omnes iii, 3, 1. καὶ εὐθύς, sine ulla mora iv, 5, 49. καὶ ἄδη, statim v, 2, 32. καὶ πολλὰ, quamvis multæ iv, 1, 17. καὶ γενέσθω ὅτι βούλῃσται, quicquid eventurum fit iii, 1, 9. *Servit gradationibus: καὶ δικαίως γε*, idque jure ii, 2, 14. καὶ πάνυ πολὺ, idque maxime vi, 1, 41. καὶ πολὺς γε, isque multus vi, 3, 10. καὶ ῥαδίως, imo libenter i, 4, 11. καὶ πολὺ γε μᾶλλον, imo multo magis i, 6, 37. καὶ ταῦτα, imprimis ii, 2, 16. idque ii, 3, 9. *Servit conclusionibus: καὶ πέμπονται*, quocirca mittunt iv, 2, 3. καὶ τοίνυν, itaque i, 6, 20. καὶ κεῖνος, ille igitur iv, 1, 23. καὶ ὁ Κύρος, Cyrus igitur i, 4, 5. *Præterea: καὶ ἄλλος*, alius insuper iii, 2, 29. *cf.* iv, 6, 9. *Tamen: καὶ οὗτοι πάντες*, tamen hi omnes vii, 5, 45. *Tum: καὶ ὁ Κύρος εἶπε* i, 6, 17. καὶ ὁ Ἀστυάγης εἶπε i, 3, 11. *Servit apodofi, tum, etiam* i, 6, 34: viii, 7, 22. *Sed: καὶ τὰ ἀκρόντια ἐδείκνυε μὲν οὐ, sed jacula quidem non ostendit* i, 4, 10. *Eleganter repetitur: καὶ—καὶ*, cum—tum ii, 3, 1: ii, 4, 15. καὶ εἰ—καὶ εἰ, five—five v, 5, 45. τὰ μὲν καὶ—τὰ δὲ καὶ viii, 1, 29. *Copulatur cum aliis particulis: καὶ—δὲ*, et præterea, *vid. n.* i, 1, 2. *Καὶ δὴ*, protinus, jam jam, *vid. n.* iv, 4, 11. καὶ δὴ, jam vero iv, 3, 5. *Καὶ μὲν δὴ καὶ*, fane viii, 4, 8. *Καὶ μὴν ἐγὼ, ego vero, f.* fane iv, 6, 14. καὶ μὴν θέλω, volo vero, *h. e.* volo fane viii, 3, 27. καὶ μὴν οἶδα, novi equidem v, 3, 10. *Καὶ γὰρ*,

etenim i, 6, 23. *etc.* *Καίτοι*, jam vero iii, 3, 19. at ii, 2, 17. fane v, 4, 25. καίτοι γε, at vero iii, 1, 38. *Καίπερ*, quamquam *seq. partic.* iv, 5, 32: vi, 1, 32. *cum genit. absol.* i, 1, 4. *Κᾶν*, vel, *intendit* v, 3, 10. *κᾶν βούληται μαστιγασάτω*, si vult vel verberet i, 4, 9. quamvis *seq.* ὅμως ii, 1, 13. *circiter* ii, 1, 6. ad summum ii, 1, 6. *κᾶν μύων*, vel clausis oculis viii, 3, 27. *Καινοποιηταὶ* inventores novæ voluptatis viii, 8, 16. *Καινός*, inufitatus, *orph.* εἰωθός iii, 1, 30. *Καίριος*· τὸ ἀεὶ καίριον, quicquid pro tempore fieri deberet iv, 2, 12. *Καιρίας πληγῆς ἀμαρτάνειν*, aberrare, adeo ut non inflingeretur vulnus letale v, 4, 5. *Καιριωτέρως*, majori cum fructu iv, 5, 49. *Καιρός*, tempus opportunum, rei gerendæ idoneum ii, 3, 21: iii, 3, 46. ἐν καιρῷ, in tempore viii, 5, 5. *Προϊέναι τοῦ καιροῦ*, longius quam expedit procurrere vi, 3, 29. *Κακόβιος*, utens victu tenui vii, 5, 67. *Κακολογία*, maledicentia i, 2, 6. *Κακόνοια*, malevolentia, animus malus iii, 1, 38. *Κακόνοος*, malevolus viii, 2, 1. *Κακὸς πρὸς τοὺς πολ.* qui ignave se gerit adv. hostes ii, 1, 25. *Κακοὶ κοινωνοὶ πόνων*, qui ob ignaviam nolunt cum aliis labores eosdem perferre ii, 2, 25. *Κακοὶ θεράν*, inepti ad venandum vii, 5, 62. *Κακὰ*, res adversæ ii, 4, 10. *Κακοῦν*, vastare iii, 3, 81. *Τὸ ἔργον κακοῦσθαι*, malum ipsum, quo quis affligitur iii, 1, 23. *Κακουργεῖν τοὺς ἐναντίους*, hosti damnum inferre vi, 3, 24. *Cf.* i, 6, 29: iv, 3, 5. *Κακουργίαι*, rationes alteri nocendi i, 6, 28. *Κακῶς εἰδέναι*, parum compertum habere ii, 3, 13. *ποιεῖν, syn.* σίνεσθαι, populari iii, 3, 15. *Καλεῖν*, ad cœnam vocare ii, 3, 23: viii, 4, 1. *Καλιθεῖσθαι ἐν τῷ περιᾶσθαι*, identidem revolvi ad tentandum i, 4, 5. *Καλλιερεῖν*, litare iii, 3, 22. *καλλιερεῖσθαι idem* i, 5, 6. *Καλλωπίζουσθαι τινα*, laudi decorique sibi ducere aliquid viii, 8, 18. *σπλοῖς*, elegantia armorum studere vii, 4, 14.

INDEX GRÆCITATIS.

Καλός, formosus i, 2, 1: v, 1, 9.
Καλὸν χωρίον, locus amœnus viii, 3, 25. **Καλὴ ἔσται ἡ θήρα**, fausta erit venatio ii, 4, 19. **καλὰ τὰ ἰσθῶ ἦν**, litabat, exta portendebat fausta vi, 3, 1. **Καλὸς σῖτος**, bonum frumentum i, 6, 6. **Κάλλιστος**, præstantissimus, amplissimus viii, 8, 1. **Κάλλιστον εἶναι**, florere, esse optimæ conditionis v, 4, 34. **Πάντων τῶν καλῶν τυγχάνειν**, omnibus honoribus ornari vii, 3, 17. **Καλὸν**, honestum, quod laudi est i, 5, 7: v, 5, 26. *etc.*
Καλοκαγαθία, studium bene merendi de amicis viii, 4, 34.
Κάλπις, urnula v, 2, 7.
Καλῶς ποισῖν, v. n. i, 4, 13. **ἔχων**, opportunum esse v, 3, 9. in tuto esse vii, 1, 16. **Καλῶς**, rite, e legibus divinis iv, 5, 17. recte, e legibus artis i, 3, 1. **Καλῶς ἔχει τινὶ**, bene succedit alicui vii, 5, 84. **Καλῶς οἰκίσθαι**, commode habitari iv, 5, 39.
Κάμνειν, morbo laborare i, 6, 16.
Καμπτήρα ποιεῖσθαι, flexum facere vii, 1, 6.
Κάνθους, vestis Persica, interprete *Helychio*, est χιτῶν Περσικός, ὃν ἐκπορποῦνται οἱ στρατιῶται: i, 3, 2: viii, 3, 10. 13.
Κανθήλιος ὄνος, afinus clitellarius vii, 5, 11.
Κάπηλος iv, 5, 42. infitor, caupo tabernarius.
Κάρδαμον, nasturtium i, 2, 8. 11. *Sed Perizonius ad Elian. V. H. iii, 39. nomen Persicum esse contendit a κάρδα, h. e. τὸ ἀνδρώδες καὶ πολεμικόν. Wesselingius vero Observat. ii, 22. derivat ab Arabico كاردان, h. e. nasum pungere; quia nasturtii hæc sit vis, ut nasum maxime afficiat et tentet. Hinc quoque Latinis dici ait nasturtium, quod, auctore Plinio xiv, 8. nomen acceperit a narium tormento.*
Καρπός, fructus pecorum i, 1, 2. τῶν πόνων, fructus laborum vii, 2, 11. **Καρπός τῶν χειρῶν**, commissura manus cum cubito vi, 4, 2.
Καρποῦσθαι τι, fructum, h. e. utilitatem, percipere ex re i, 5, 10: v, 5, 19: viii, 7, 6.
Καρπωσις, perceptio fructuum iv, 5, 16.
Καρτερία iii, 1, 41: iii, 3, 8.
Καρτεριῶν, tolerare, molestum perferre i, 5, 1: ii, 3, 13: vii, 5, 56. 80.
Καρτερῶ σπεύδων, nihil de celeritate

remitto iii, 2, 5. **Καρτερῆσαι ὥστε ἀμειλῆσαι συνῶν** vi, 1, 36.
Καρύκινος, vid. n. viii, 3, 3.
Κάσας, vid. n. viii, 3, 6.
Κατὰ 1) *c. genit.* **Κατὰ τινος λέγειν**, de aliquo dicere i, 3, 1. ὁ κατὰ γῆς, terra conditus iv, 6, 5. **κατὰ τῶν πέπλων**, per se in vestem v, 1, 4. 2) *Cum accusf.* **κατὰ φῶς**, interdium, ὀφρ. **νύκτωρ** iii, 3, 25. οἱ κατ' ἐμὲ, qui meæ sunt ætatis, æquales. **Κατὰ τὴν Μηδικὴν**, ad regionem Medicam viii, 5, 17. **κατὰ Ἀβραδ.** ἐγένετο, venit ad Abradatum vii, 1, 15. **Κατὰ τὸ ψύχος**, in frigore iv, 2, 29. **κατὰ χώραν**, suo quisque loco ii, 4, 3: iii, 3, 70. **κατὰ πῶδας αἰετῖν**, cursu capere i, 6, 40. **κατ' ἀκροῖν**, in extrema aciei parte vii, 1, 21. **κατὰ κέρας ἐπόμειναι**, qui per cornu hostile irruptione facta sequebantur vii, 1, 28. **κατὰ κέρας προσβάλλειν**, cornu hostile adoriri vii, 1, 26. **κατὰ κέρας προσίεναι**, adversis cornibus invadere vii, 1, 8. **Κατὰ πρόσωπον**, a fronte iv, 1, 18. ex adverso vi, 3, 35: vii, 1, 24. **Κατὰ τινα λέγειν**, apud aliquem dicere vii, 1, 12. **Κατὰ τινα προσλαύνειν**, contra al. advehi equis vi, 3, 12. **κατ' ἀντιπέρας**, e regione vii, 1, 7. **Κατὰ τὰς εἰσόδους ἐφέπεισθαι**, ad castrorum portas insequi iii, 3, 64. **Κατὰ ταῦτά**, hanc ipsam ob causam v, 2, 24. **Κατὰ φυλάς**, tributum i, 4, 17. **κατὰ φύλα**, per singulas gentes viii, 3, 25. **κατ' ἰλας**, h. e. ἰλαδὸν, turmatim vi, 2, 36. **κατὰ τάξεις**, centuriatim ii, 1, 25. **καθ' ἐν ἑκαστον**, singulatim iii, 1, 12. **καθ' ἡμέραν**, quotidie iii, 3, 25: iv, 2, 37. **κατ' ἐνιαυτὸν**, quotannis viii, 6, 16. **Πλείω ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον πλῆθος**, copiosiora quam pro multitudine nostra, h. e. nimis multa, si comparetur cum paucitate nostrorum copiarum iv, 5, 40. **τις κρείσσων ἢ κατὰ ἀνδρωτον**, aliquis homine augustior, s. corpore humanam supra formam viii, 7, 2. **Κατὰ τὴν ἀξίαν**, pro dignitate ii, 3, 15. 16. **Κατὰ τὸν σὸν λόγον**, ut monuisti, e tua sententia i, 6, 3: iii, 1, 15. **Κατὰ νόμον**, more recepto v, 5, 6. **Κατὰ μικρὸν**, paulatim vi, 2, 29. **Κατὰ τὸ εἶκος**, ut par est viii, 7, 9. **Κατὰ πολὺ**, valde vii, 1, 29. **Καθ' ἡσυχίαν συγγίνεσθαι**, sine tumultu et interpellatione cum aliquo colloqui vii, 5,

INDEX GRÆCITATIS.

39. Κατὰ πολλοῖς τρόποις, multis modis viii, 1, 46. Καθ' ὅ τι ἂν, quocunque modo viii, 5, 25. Οἱ καθ' ἑαυτὸν, sui vi, 3, 27. τὰ καθ' αὐτὸν, h. e. τὰ αὐτοῦ, sua v, 1, 10. τὰ καθ' ἡμᾶς, h. e. τὰ ἡμέτερα, res nostræ vii, 1, 16. Οἱ καθ' ἡμᾶς, qui vobis sunt oppositi vii, 1, 22. cf. §. 36. Καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξοπλίσθητι, feorsim, vestro arbitrio, aciem instruite vi, 3, 32. Αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς, sua sponte, *syn.* ἐκ τοῦ αὐτομάτου v, 5, 39. foli, ab aliis non adjuti vii, 4, 15. Κατὰ λόγον τῆς δυνάμειος, pro ratione opum viii, 6, 11. Κατὰ τὸ καρτιρὸν ἐμβάλλισθαι, magna cum vi impetum facere iv, 2, 21. *Intel-* *ligitur in τρόπον* iii, 1, 11. *ante ὄδον* ii, 4, 18. πάντα i, 6, 26. πάντα, omnibus in rebus i, 6, 8.
- Καταβαίνειν, descendere; *de iis, qui versus mare profisciscuntur* i, 1, 4. *de iis, qui a rege Persarum ex Asia majori mittuntur in provincias* viii, 6, 16.
- Καταβάλλειν, profternere i, 3, 14: 4, 8: iii, 3, 62: iv, 6, 3. abjicere iv, 5, 36.
- Κατάβασις, descensus, *de loco per quem descenditur* vii, 2, 3.
- Καταγελαῖν τῆς πολιορκίας, rationem obsidendi deridere vii, 5, 13.
- Κατάγεισθαι, deverti in ædes viii, 5, 17. εἰς οἰκία, in sua deverti viii, 6, 4.
- Καταγιγνώσκειν, deprehendere, cognoscere *rem malam* i, 3, 10: viii, 4, 9. *κατήγων αὐτὸς ἑμαυτοῦ μὴ ἂν κερσιρῆσαι* ipse mihi conficius sum et non diffiteor vi, 1, 36.
- Καταγοητεύειν τινὰ, præstigiis quibusdam fallere et præstringere viii, 1, 40.
- Κατάηλος, certus iv, 1, 11.
- Καταδρομὴν ποιῆσθαι, incurfionem facere, excurrere iii, 3, 23.
- Καταδουλοῦσθαι, animum frangere et demiffum facere iii, 1, 25. *de metu.*
- Καταδύειν τινὰ τῷ ἄχει, mœrore aliquem obruere vi, 1, 37. Καταδύεσθαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης vi, 1, 35. *not.*
- Καταδιᾶσθαι, inspicere, considerare viii, 2, 18: v, 3, 55.
- Καταδεῖν *idem quod καταδρομὴν ποιῆσθαι* i, 4, 17: v, 3, 1. *καταδεῖν τὴν χώραν, excurrere in regionem* v, 4, 15.
- Καταδιώμαι τούδε vi, 1, 4. *not.*
- Κατακαίνειν, occidere, *vid. n.* iii, 3, 66.
- Κατακλιῖσθαι κατὰ μέσον τὸν κύκλον, in media corona discumbere ii, 2, 3.
- Κατακλίβιν, jubeo discumbere ii, 3, 21. componere in lecto vi, 4, 11.
- Κατακοιμίζοντες, qui cubitum deducunt viii, 8, 20.
- Κατακρημνίζειν, præcipientem dare i, 4, 7: viii, 3, 41.
- Κατακρύπτειν εἰς τὴν γῆν, humare, sub terra condere iii, 3, 3.
- Κατακλιῖσθαι ἀπὸ τῶν ἵππων, ex equis delabi, excuti v, 3, 1.
- Καταλαμβάνειν, affequei *curfu* iv, 1, 19: ii, 6, 30. reperire iii, 2, 16: v, 4, 1. Καταλημμένος, oppressus iv, 2, 21. captus iv, 3, 9.
- Καταλίγεισθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς, accenferi ordinibus aciei iii, 3, 11.
- Καταλοᾶν, comminuere, conterere vii, 1, 31.
- Καταλύειν τι, abrogare, ufum rei tollere i, 1, 1: vi, 1, 27. 29. τινὰ τῆς ἀρχῆς, imperium abrogare alicui i, 6, 9: viii, 5, 24.
- Καταμύειν, oculos claudere viii, 3, 28.
- Κατανέμειν δώδεκα μέρη, in duodecim partes dividere vii, 5, 13.
- Κατανύτειν ὄδον, iter abfolvere viii, 6, 17.
- Καταπαύειν τινὰ ἀρχῆς, imperio privare viii, 5, 25.
- Καταπετανύειν, infernere, contegere viii, 3, 12. 16.
- Κατάπλιος, maculatus, pollutus i, 3, 5.
- Καταπλήττειν, terrore concutere i, 1, 5: iii, 1, 25.
- Καταπράττειν, studio et labore sibi parere vii, 5, 76. 80: viii, 1, 3.
- Καταρρέειν, defluere, decidere i, 5, 10.
- Καταρροφῆν, abforbere i, 3, 9.
- Κατάρχειν τινός, instituere aliquid viii, 2, 7. Κατάρχω τοῖων οὕτω, ejuldem rei facio initium iv, 5, 58.
- Κατασβεννύναι φόβον λόγοις, argumentis terrorem fedare v, 2, 34. *κατασβ.* τὴν παραχρῆν, tumultum fedare v, 3, 55.
- Κατασίειν τινί, *sc.* τὴν χεῖρα, fignum dare alicui manu v, 4, 4.
- Κατασημαίνεσθαι, obfignare viii, 2, 16.
- Κατασήπειν, fino putrefcere viii, 2, 21.
- Κατασκέπτισθαι, speculari, explorare iii, 1, 2: 2, 27.

INDEX GRÆCITATIS.

- Κατασκευάζειν τινὰ**, ornare armis iii, 3, 3. parare aliquem, viii, 2, 28. Affuefacere viii, 1, 43. Τὴν σκηνὴν, tentorium instruere, exornare v, 5, 2. **Κατασκευάζεσθαι**, se parare, *sich einrichten* vii, 5, 37. **στρατὸν ὀφρ. ἀνασκευάζ.** viii, 5, 2. **προβλήμασι τοὺς ἵππους** equos instruere munitentis vi, 1, 51. **Κατεσκευάσθαι**, animis paratos esse v, 5, 10. **κατεσκευάσθαι οὕτω**, res vestrae ita sunt comparatae viii, 1, 4. **ὄπλισιν τοῖς ἵππευσι κατασκευάζειν** vii, 1, 46.
- Κατασκευὴ**, supellex, vasa iii, 1, 2 : viii, 3, 36. **Κατασκευὰς καλὰς ἐφ' ἑκάστῳ κτήσασθαι**, instructum esse rebus ad singula efficienda idoneis i, 6, 22.
- Κατασκηνῶν**, se recipere in tentoria vi, 2, 2.
- Καταστάζειν**, destillare v, 1, 4.
- Κατάστασις**, institutum, ratio aliquid administrandi viii, 1, 15.
- Καταστήναι**, turbatum et confusum in ordinem redigere ii, 1, 27.
- Καταστρέφεισθαι**, bello subigere, suo imperio subicere i, 1, 4 : 5, 2, 3 : v, 2, 25 : vii, 4, 16 : viii, 1, 45.
- Καταστρωννύναι**, prosternere, occidere iii, 3, 64.
- Κατατιθέναι τί τινος**, pretium solvere pro al. iii, 1, 37. **Κατατίθεισθαι**, reponere ad usum futurum ; *ut τὰ ὄπλα* vii, 5, 34. **θησαυροὺς** viii, 2, 15. **χάριν τινί**, gratiam inire cum al. viii, 3, 26. *τὰς νομάς*, *vid. n. v*, 4, 28.
- Κατατρίβειν**, conterere, inutiliter consumere viii, 4, 36.
- Κατατρέχειν**, debilitare v, 4, 6. ubi *κατατρέω* dedi.
- Καταφανής**, oculis expositus, *de loco* iii, 3, 28. *ἐν τῷ καταφανεῖ ἀλλήλοις ἐγένοντο*, in conspectum venerunt vii, 1, 5.
- Καταφιλεῖν τοὺς πόδας**, deosculari pedes vii, 5, 32.
- Καταφωρᾶν**, apprehendere, intelligere viii, 7, 17.
- Καταχωρίζειν**, disponere, suo quodque loco reponere ii, 2, 8 : iv, 3, 3 : viii, 5, 16. *τὸ στρατεύμα*, castra ponere vi, 3, 7. **Καταχωρίζεται**, suo se quisque loco sinit viii, 5, 2, 6.
- Κατεργάζεσθαι λέοντα**, conficere leonem iv, 6, 4.
- Κατερεῖν τινός τινι**, accusare aliquem apud al. i, 4, 8.
- Κατερεῖσθαι** vii, 5, 1.
- Κατευρεπίζειν**, constituere, res col-
- lapfas et neglectas corrigere viii, 6, 16.
- Κατέχειν τὸν γέλωτα**, risum continere ii, 2, 5. **τὸν κᾶπρον**, prosternere aprum i, 4, 8. **ἰσχυρῶς**, acriter instare, urgere i, 4, 22. **ἐχυρὰ**, loco munita praefidio obtinere et confirmare iii, 1, 27. **Κατέχειν**, tueri, de diis tutelaribus loci ii, 1, 1.
- Κατηγορεῖν ὀλιγοστίαν**, prode pueritiam i, 4, 3.
- Κατιδεῖν**, intelligere, cognoscere i, 5, 8 : v, 5, 13.
- Κατοίκτισις**, miseratio vi, 1, 47.
- Κατοικνεῖν**, vereri vii, 5, 48.
- Κατολοφύρασθαι**, lamentis prosequi viii, 3, 17.
- Κατόπιν διώκειν**, a tergo persequi i, 4, 21.
- Κατορύσσειν**, defodere, sub terram abdere iii, 3, 3 : iv, 2, 28.
- Κάτω**, infra vi, 1, 30.
- Κεῖται ὄνομα ἐπὶ τινι**, dicitur nomen de ii, 2, 12. **Κεῖται ἐν κοινῷ**, in medio est propositum, aditus patet omnibus ad ii, 3, 8.
- Κελεύειν**, jubere, *c. dat. et inf.* i, 3, 9. **Arcessere**, *vid. n.* viii, 7, 5.
- Κέντρον**, stimulus vii, 1, 29.
- Κέρας**, cornu, tuba v, 3, 44. **Latus aciei seu agminis** : *κατὰ κέρας ἀγειν*, protenso utroque cornu exercitum ducere i, 6, 43.
- Κερδαλιός**, fructuosus, utilis viii, 1, 38.
- Κεφαλὴ τῆς τάφρου**, agger juxta fossam iii, 3, 66. 68.
- Κηδεμών**, curator iii, 3, 21.
- Κήδεσθαι τί τινος**, aliquam rationem habere alicujus v, 4, 34. **ἑαυτοῦ**, consulere sibi ipsi viii, 7, 15.
- Κήρυγμα**, praëconium iv, 5, 57.
- Κήρυξ**, caduceator ii, 1, 31 : iii, 1, 5 : v, 4, 26.
- Κηρύττειν**, per praëconem edicere iv, 2, 32 : 5, 41. **τινὰ**, alicujus virtutes praedicare viii, 4, 4.
- Κηρὴν**, fucus ii, 2, 25.
- Κίδαρις**, *vid. n.* viii, 3, 13.
- Κινδυνεύειν**, periculum esse i, 5, 3. **Periculum adire** i, 6, 44. *ἐφ' ἵππου*, de equo pugnare iv, 3, 14.
- Κινεῖσθαι**, de loco suo se commovere, discedere ii, 2, 8 : i, 6, 39. *de area, quæ vel fossa est vel ex qua gramen, stirpes aliaque, quæ solent ibi esse, amota sunt*, *ibid.*
- Κλαίειν τινὰ**, plorare v, 2, 32.
- Κλέπτειν τὰ τῶν φίλων**, furari bona amicorum, clam auferre i, 6, 31.
- Κλέπτεσθαι**, sibi furari viii, 4, 13.

INDEX GRÆCITATIS.

Κληῖσισθαι, nomen habere i, 2, 1.
 Κλήσις, vocatio, ἤκουσι τὴν κλήσιν τοῦ
 Κύρου, audivit se arcessi a Cyro iii,
 2, 14.
 Κληροῦσθαι i, 6, 46. *id. qd. κληρο-*
σαμινον λαβῖν, forte accipere iv, 5,
 55.
 Κλύσαι, eluere i, 3, 9.
 Κλώψ· ὡς περὶ κλωπῶν βουλεύεσθαι,
 ut de vobis tanquam latrunculis
 consilium capiant ii, 4, 23.
 Κνίφας, *vid. n.* iv, 2, 15.
 Κνημῖς et κνήμαι, suræ ii, 3, 18.
 Κοιῶσθαι, pernoctare i, 2, 4, 9.
 Κοινῆ *scil.* βουλῆ, communi consilio
 ii, 4, 11 : v, 3, 22. κοινῆ σὺν i, 6,
 10. κοινῆ *sc.* δυνάμει, communibus
 cum copiis v, 5, 19. κοινῆ *sc.* ὁδῶ,
 una iv, 1, 7 : vi, 4, 6.
 Κοινὸς· τὸ κοινόν, commune, respubli-
 ca i, 2, 9 : 5, 4 : v, 5, 16. τὰ
 κοινὰ, quæ sunt usus communis iv,
 2, 42. *de præda nondum divisa* iv,
 5, 51. Κοινὰ καὶ ἴδια *sc.* ἐγκλήματα
 δικάζειν, judicia publica et privata
 exercere i, 2, 14. Κοινὰ διδασκα-
 λεία, publici ludi i, 2, 15.
 Κοινῶνες, focii, viri principes qui rei
 gerendæ administrandæque reipublicæ
 sunt focii, *vid. n.* vii, 5, 35 : viii,
 1, 16. *syn.* οἱ περὶ αὐτὸν viii, 1, 36.
syn. οἱ μεθ' αὐτοῦ iii, 1, 25. *syn.*
 ἄρχοντες viii, 1, 40.
 Κοινοὶ, focii, *syn.* σύμμαχοι iv, 2,
 21.
 Κολάζειν, supplicio afficere, castigare
 i, 6, 20. 33. πονηρίας ἕνεκα vii, 5,
 83. cruciare iii, 1, 23.
 Κόλασµα, supplicium iii, 1, 23.
 Κολῆς, vagina i, 2, 9.
 Κολοβὸς, mutilus i, 4, 11.
 Κομίζειν, afferre alteri iii, 3, 2. Κομί-
 ζεσθαι, domum reportare sibi iv,
 6, 5. καρπὸν ἀπὸ τινος, fructum
 percipere ex i, 5, 10.
 Κοµψῶς, eleganter, scite, belle i, 3,
 8.
 Κοπίς, copis i, 2, 9 : ii, 1, 9 : iv, 2,
 22. *etc.*
 Κοσµεῖν *in re militari sign.* instruere,
 disponere ii, 1, 26 : v, 3, 56. Κοσ-
 µούµενοι ἐν ὄπλοις, quibus sunt arma
 pulcra iii, 3, 10.
 Κόσμηµα, ornamentum vii, 3, 7.
 Κοσμηταί, exornatores viii, 8, 20.
 Κοσµίως ἐπισθαι, compofite sequi,
 quando suo quisque loco sequitur v, 3,
 40.
 Κόσμος, ornatus i, 3, 2 : iii, 1, 2.
 κόσμος ἂν ἦν ἐμοί, mihi fore decori
 ii, 4, 5.

Κουφίζειν, sublevare, adjuvare vi, 3,
 24.
 Κουφότιρον παρήχισθαι τινα, expedi-
 tiorem reddere viii, 2, 22. κουφο-
 τέρα στρατία, militia faciliior et
 gratior v, 4, 28.
 Κρανείνος, ex corno arbore factus vii,
 1, 2.
 Κράνος, galea vi, 1, 51. *etc.*
 Κρατεῖν, vincere iii, 1, 11 : 3, 45. τῆς
 χώρας, agro potitum esse iv, 4, 8.
 dominari vi, 1, 41. Κρατεῖσθαι
 ὑπὸ τῶν δακρύων, lacrimas non te-
 nere, se lacrimis dare v, 5, 10.
 Κρατῆρ, crater, *in quo vinum aqua*
temperatur i, 3, 10.
 Κρατιστεύειν τί τινος, excellere alicui
 re i, 5, 1.
 Κράτος, victoria ii, 1, 17.
 Κρέα, carnes, *quæ ad edendum afro-*
nuntur ii, 2, 2.
 Κρεάδιον, caruncula i, 4, 13.
 Κρείττων τι, qui excellit cæteris re i,
 4, 4. τοῦ ἔρωτος, qui amori resistere
 potest vi, 1, 34. Κρείττω ἐστὶ τῆς
 ἡμετ. δυν. hæc superant vires no-
 stras vii, 5, 9. *Cf. κατὰ, et* v, 4, 36.
 Κρίνειν ἕκ τινος, iudicium facere ex re
 ii, 3, 6. παρ' ἑαυτῶν, rem dijudicare
 per se, sine suggestione et admon-
 nitu alterius iv, 1, 5. Κρίνονται αἱ
 μάχαι ταῖς ψυχαῖς, exitus prælio-
 rum pendet a vi animorum iii, 3,
 19. κρίνονται αἱ μάχαι διὰ τοὺς εὐ-
 μαχομένους, exitus præliorum pendet
 a vi et fortitudine pugnantium
 v, 2, 35. Κρίνειν θανάτου, causas
 capitales iudicare i, 2, 14. Κρίνειν
 τινὰ, sententiam ferre secundum a-
 liquem viii, 2, 27. Κρίνειν, de præ-
 miis victorum iudicare ii, 3, 16.
 Κριὸς, aries, *machina bellica* vii, 4, 1.
 Κριπῆς, qui iudicat de præmiis victo-
 rum viii, 2, 27.
 Κροτεῖν τὰ χεῖρῖ, complodere manus
 viii, 4, 12.
 Κρύπτει μηδὲν, nihil vela iv, 5, 17. ubi
 malim κρύπτου. not.
 Κρυπτεύειν, se abdere iv, 5, 5. not.
 Κρυψίνους, consilii sui diffimulatores i,
 6, 27.
 Κτᾶσθαι τινα, alicujus amorem sibi
 reconciliare i, 1, 3.
 Κτημάτων φύλακες, regionum prædio-
 rum bonorumque curatores viii, 1,
 9.
 Κτήνη, pecora, *de ovibus* viii, 2, 14.
sed viii, 3, 41. *distinguuntur ab*
ovibus et bobus.
 Κτήσις τοῦ πατρὸς, terra ditioni pa-
 tris subiecta v, 4, 34.

INDEX GRÆCITATIS.

Κτύπος, strepitus vii, 1, 35: 5, 28.
 Κύαθος i, 3, 6. cyathus.
 Κυβερνήτης, navis gubernator i, 6, 21.
 Κύειν, *vid. n. v.* 4, 35.
 Κυκλοποιῖσθαι vii, 1, 40. ubi κύκλον ποιῖσθαι dedi.
 Κυκλοῦσθαι, *vid. n. vi.* 2, 12. circumdare vi, 3, 30: vii, 1, 5.
 Κύκλω, undique vii, 5, 7. οἱ κύκλω βασιλεῖς, finitimi reges vii, 2, 23.
 Κύκλω τοῦ στρατοπέδου, circa castra v, 5, 5. κύκλω πάντων, circa omnes viii, 5, 11. Κύκλω περὶ, circumcirca vii, 5, 10. 68.
 Κυνάριον, catellus viii, 4, 20.
 Κυνικόν, caninum v, 2, 17.
 Κύριόν τινος γίνεσθαι, potiri re iv, 3, 4. Κύριοι τῶν μεγίστων, penes quos summa reip. est potestas viii, 5, 22.
 Κυρτοῦσθαι, curvari vii, 5, 11.
 Κάδων, ampulla i, 2, 8.
 Καλύειν ἀπὸ, arcere a iii, 3, 51. Καλύουσι μάχεσθαι, prohibent, quo minus pugnemus vi, 2, 18.
 Καμάζειν, comessari vii, 5, 15.
 Καμαστής, comessator vii, 5, 26.
 Κάμη, vicus iii, 3, 28.
 Κάμος· ἐν κάμῳ εἶναι h. e. καμάζειν vii, 5, 25.
 Καφός, furdus iii, 1, 19. Mutus vii, 2, 20.

A.

Ααγχάνειν ὁ λαχών, cui fors obvenit vi, 3, 34.
 Αάθρα ἐκατέρω, clam utrisque vii, 4, 4.
 Ααλεῖν, loqui. garrire i, 4, 1.
 Ααμβάνειν ἢ ἀναλαμβάνειν, a fuga retrahere i, 4, 13: iii, 1, 11. γυναικα, uxorem ducere viii, 4, 16. Ααμβάνειν καὶ δέχεσθαι, grato animo accipere quod offertur i, 4, 26. Οπprimere imparatum i, 6, 36. πλαγίους τοὺς πολ. adoriri hostes a latere vii, 1, 26. τοὺς πολ. ἀπάπτους, imparatos deprehendere i, 6, 35. ἐν ταῖς γνώμαις βεβαίως, firmiter sibi apud animum proponere iii, 3, 51. λόγον, poscere rationem i, 4, 3. Οὐδὲν κακὸν λαβών, impune, nullo accepto malo vii, 2, 22.
 Ααμπρός, splendidus: de ornatu vestis ii, 4, 5. de facinore illustri, quod gloriam parit i, 4, 17: v, 4, 15.
 Αανθάνειν, latere, ignorari i, 6, 25. βουλευόντες λεληθάμεν, consilium nostrum occultatur ii, 4, 15. Αανθάνει ἐμὲ ὅτι, me fugit vi, 1, 12.

Αάσια *sc. χαρία*, saltus, loca virgultis obfita et impedita i, 4, 16.
 Ααπρέειν, servum esse iii, 1, 36.
 Αίγειν, jactare i, 3, 10. promittere iv, 4, 11. κάλλιστα, maxime probabiliter fuadere ii, 4, 17. λίγουσι, fama est i, 2, 6.
 Αηλατεῖν, prædas agere i, 4, 17. 20.
 Αίαν ἄγειν, prædam agere, h. e. pecora, equos, mancipia abducere v, 3, 1. λείαν τῶν πολεμίων ἄγειν, pecora abigere ex hostico v, 4, 28.
 Αείβεσθαι, destillare, de lacrimis vi, 4, 3.
 Αείπειν, negligere iii, 1, 34. τοὺς πολεμίους, relinquere, h. e. non tollere vel capiendo vel occidendo i, 6, 41: iv, 2, 24. Αείπεσθαι τινι, rei succumbere, non ferre posse i, 5, 11. τοῦ καιροῦ, longius a tergo remanere vi, 3, 29.
 Αεκάριον, patella i, 3, 4.
 Αεκτικός καὶ πρακτικός, qui vi eloquentiæ facile aliis potest persuadere v, 5, 46.
 Αεπτόν, tenue viribus, *syn. ἀσθενές* v, 4, 46.
 Αήγειν, finem habere ii, 2, 17. τῆς θήρας, venandi finem facere ii, 4, 21.
 Αηζόμενον ζῆν, raptò vivere iii, 2, 25.
 Αιδοδότης, faber murarius iii, 2, 11. λιδοτόμος h. l. et ex Codice Polluci reddit Valcken. ad N. T. p. 397.
 Αιδολόγημα, opus ex lapidibus exstructum vi, 3, 25.
 Αινοῦς θώραξ, lintea lorica, v. n. vi, 4, 2.
 Αιπαρὸς, nitidus i, 4, 11.
 Αιπαρεῖν, instare rogando i, 4, 6.
 Αογιζεσθαι, supputare i, 2, 11. subdētis rationibus colligere viii, 2, 18. λογίζομενος εὐρίσκω, ratione inita reperio vi, 2, 25. argumentando colligere i, 6, 7. apud animum considerare i, 6, 8.
 Αογοποιεῖν, comminisci, fingere, de narratione ficta ii, 2, 13.
 Αογοποιός, scriptor, historicus, rerum gestarum narrator viii, 5, 28.
 Αόγος 1) sermo vi, 4, 20. ἐν λόγοις εἶναι, colloqui iv, 4, 1. 2) Rumor v, 2, 30. λόγος διεδίδη, erat rumor sparsus iv, 2, 10. λόγος τινός, int. περὶ, rumor de vi, 3, 10: viii, 5, 28. λόγοι κακοί, rumores adverti h. e. de rebus adversis v, 2, 34. 3) fabula, narratio; ut ii, 2, 13. ubi opp. ταῖς ᾄδαις: cf. Perizon. ad Ælian. V. H. X. 5. Narratio historici i, 3, 1. 4) Oratio, concio iii,

INDEX GRÆCITATIS.

3, 51. 5) λόγοι, argumenta v, 3, 33. 6) Cura: λόγος μοι μίαν τῶν ἄλλων, cætera parum curo v, 3, 26. 7) Proportio: κατὰ λόγον τῆς δυνάμειος, pro ratione potentiae viii, 6, 11.
 Δογχοφόροι, hastati ii, 1, 5.
 Δαιδορεῖν τινα, objurgare i, 4, 8: vi, 1, 35. λαιδορεῖσθαι τινα i, 4, 9.
 Δαιπός: τὸ λοιπὸν, cæterum i, 4, 15. ποτεια ii, 3, 24: viii, 5, 24. τοῦ λοιποῦ, ποτεια, in reliquum tempus iv, 4, 10: 5, 6.
 Δουπροχόος, balneator viii, 8, 20.
 Δόφος, tumulus, collis ii, 4, 19: vii, 3, 5. crista vi, 4, 2.
 Δόχος, apud nostrum est quarta pars τῆς τάξεως, centuriæ, seu manipulus militum viginti quatuor, vid. vi, 3, 21. Qui præest locho dicitur λοχαγός ii, 2, 5. 6: iii, 3, 7. etc. atque λοχίται milites ad λόχον pertinentes ii, 2, 7.
 Δύειν, solvere vincitum, liberare vinculis iii, 2, 12. τὴν στρατιάν, dimittere exercitum, finem imponere bello vi, 1, 2. τὴν τάξιν πᾶσαν, totam aciem distrahere v, 3, 58. Δελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων, non communi uti imperio, interprete Moro i, 1, 4.
 Λυκοῦν λελυκωμένα πρόβατα, oves dentibus lupi fauciae excussæ viii, 3, 41.
 Λυμαίνεσθαι, vires corporis debilitare v, 3, 44. τοὺς πολέμιους, lædere, laceßere, syn. κακουργεῖν vi, 3, 24.
 Λυπεῖν τινα, male habere ii, 4, 10: iii, 3, 50. nocere, lædere vi, 3, 13. Λυτεῖσθαι τινα, graviter ferre iii, 1, 27.
 Λυπηρῶς βιοῦν, miseram trahere vitam v, 4, 34.

M.

Μὰ Δία, vid. n. i, 4, 28. Μὰ τὴν Ἥραν, vid. n. i, 4, 12.
 Μάγειρος, coquus ii, 2, 2.
 Μάγος, vid. n. iii, 3, 34.
 Μάζα, i, 2, 11: vi, 2, 28. panis hordeaceus.
 Μαθήματα ἀγαθὰ, litteræ bonæ, seu scientia rerum bonarum ii, 2, 14. Μάθημα, res disciplina exercitiifque comparata et aucta iii, 1, 17.
 Μάθησις, disciplina iii, 3, 53.
 Μαθητὸν, quod disci potest i, 6, 23.
 Μαινίσθαι τῇ τόλμῃ, furere audacia, avidissimum esse pugnae cædisque i, 4, 24. Cf. n. viii, 3, 30.

Μακαρίζειν, beatum prædicare v, 1, 28.
 Μακαριωτάτην vii, 2, 27. sed Altorf. μακαρισσοτάτην dat.
 Μακαριστὸς, invidendus vii, 2, 6.
 Μακρὰ ὁδὸς, iter longum v, 5, 42. Μακρὰ ἐπιβοήθειαι, subsidia ex longo intervallo arcessenda v, 4, 47.
 Μαλακία, mollities, ignavia iv, 1, 16: viii, 8, 15.
 Μαλακίζεσθαι, legnius agere ii, 3, 3: iii, 3, 41: iv, 2, 21. Μαλακύνεσθαι, idem iii, 2, 5: vi, 3, 27.
 Μᾶλλον, intelligitur in ὕψι πλεονάκει, quo sæpius i, 3, 14. Οὐδὲν μᾶλλον, nihilominus i, 4, 22. Μᾶλλον εἰδέναι, certius rem cognovisse iv, 5, 53. Μᾶλλον cum comparat. abundat v. n. i, 6, 25. Cf. ii, 2, 12: 4, 10. 15: iii, 3, 51: v, 5, 4. Μᾶλλον δέ, imo v, 4, 49.
 Μανθάνειν τινὸς, ab aliquo discere i, 6, 44. Cognoscere ii, 4, 31.
 Μανώτερον, rarius vii, 5, 6.
 Μαντεία, responsum oraculi vii, 2, 21.
 Μαντικὴ, divinatio i, 6, 2. 23.
 Μάντις, augur, seu interpres consilii divini i, 6, 2. Harulplex iii, 3, 34.
 Μαστεύειν, quærere, cupere, animo contendere, orp. πρῶτος ἔϊν ii, 2, 22.
 Μαστιγοῦν, verberibus cædere i, 3, 18: 4, 13.
 Μαστιγοφόροι, flagelliferi viii, 3, 9.
 Μάταιος, vanus, sine fructu viii, 7, 15.
 Μάτην φοβεῖσθαι, temere timere ii, 1, 3.
 Μάσσειν, farinam subigere viii, 2, 6.
 Μάχαιρα id. qd. κοπίς ii, 1, 16. 21. In Homero μάχαιραν esse παραξιφίδα contra Zenodotum monetur in Scholiis Venetis II. v, 610.
 Μαχαιοφόροι, machæris instructi iii, 2, 10: vi, 2, 10.
 Μαχεσθαι τινα, cum aliquo pugnare iii, 1, 18. 23. τῷ λιμῶν, resistere fami iii, 1, 5: vi, 1, 14. Μάχεσθαι πρὸς κέρασ, adversus cornu hostile pugnare vii, 1, 22.
 Μάχη, pugnae ratio ii, 1, 7.
 Μάχιμον, vid. n. v, 4, 46.
 Μεγαληγορεῖν, magnifice prædicare iv, 4, 2. magnifice loqui, gloriosius loqui vii, 1, 17.
 Μεγαληγόρος, jactabundus, ibid.
 Μεγαλοπρεπὴς ἐπιμίλειαι, cura præstantior et honorificentior i, 6, 16.
 Μεγαλοπρεπὴς, amplius, gloria et

INDEX GRÆCITATIS.

- splendore excellens v, 5, 8. Μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι, videri splendidissimum ii, 4, 5.
 Μεγαλοπρεπῶς, munifice et large vi, 2, 4, 6.
 Μεγαλόφρων πρὸς τοὺς πολεμίους, qui fortiter sine timore ullo aggreditur hostem ii, 1, 29.
 Μίγας, magnus statura i, 3, 17: ii, 3, 5. Magnus opibus, potens v, 5, 8. 9: viii, 3, 7. μεγάλους ἡμᾶς εἶναι, opes nostras auctas esse v, 2, 24. Μεγάλοι ἄνδρες, homines adulti, qui virilem attigerunt ætatem i, 3, 14. Μίγιστα, quæ sunt maximi momenti, adeoque omnem curam vigilantiamque requirunt vii, 5, 52. Μίγα εὐδαίμων, valde felix v, 1, 27. Τὸ μίγιστον, maxime iii, 1, 1.
 Μίγεθος λαμβάνειν, grandiusculum fieri i, 4, 3.
 Μεδιέναι, e manu mittere, opp. ἔχειν, manu retinere iv, 3, 9.
 Μεδόρια, sc. χωρία, fines i, 4, 16. 17. etc.
 Μείον ἔχειν τινός, deterioris esse conditionis altero iv, 2, 8. οὐ μείους, non pauciores ii, 1, 5. οὐ μείον ἢ vii, 4, 16.
 Μειονεκτεῖν, esse conditione deteriore viii, 6, 23.
 Μειονξία, conditio deterior ii, 1, 25.
 Μειοῦν, narrando rem minuere vi, 3, 17.
 Μέλι· εἴ τί σοι μέλει τοῦ, si qua cura rei te tangit iii, 1, 30. οἷς ἔμελε περὶ τοῦ, quorum intererat de v, 3, 23. ἐμέλησέ μοι ὥστε εἶδέναι vi, 3, 19.
 Μελετᾶν, meditari, exercere i, 6, 41: ii, 1, 21. etc. c. *infin.* iv, 1, 14.
 Μελίτη, exercitatio, meditatio i, 2, 10: viii, 1, 37. 39.
 Μελίτημα, artificium quod exercetur viii, 1, 43.
 Μέλη ποιεῖν, carmina facere quæ cantentur i, 6, 38.
 Μέλλειν, cunctari, desidiæ deditum esse i, 3, 15: iii, 1, 34: vii, 5, 76. Vereri vi, 1, 40. *Servit periphrasti futuri; ut μέλουσιν ἐγγραφήσεσθαι*, sunt inscribendi iii, 3, 52. *Cf.* i, 6, 17. 23: ii, 4, 10. etc.
 Μένημαι ἀκούσας σου, memini me audire cum diceris i, 6, 3: ii, 4, 12. Ἐμένηστο εἰπῶν, meminerat se dicere iii, 1, 31.
 Μειμπτός (οὐ), haud spernendus, h. e. longe præstantissimus ii, 1, 11.
 Μέμψις, reprehensio, opp. ἔπαινος v, 5, 14.
 Μὲν *æpe absolute ponitur, non sequente δὲ, imprimis post pronomina personalia: ut ἐγὼ μὲν* ii, 2, 10: iv, 2, 45. σὺ μὲν iv, 5, 17. ἡμεῖς μὲν iv, 5, 50. Μὲν—δὲ, cum—tum vii, 1, 9. Μὲν ἄρα, *vid. n.* ii, 1, 4. Μὲν γε, quidem ii, 1, 2. Μὲν δὲ, igitur. *Servit et conclusioni et transitioni: ut* i, 2, 1. 6. 8. 15. etc. Μὲν οὖν, imo vero viii, 4, 10. μὴ ὁρῶντες μὲν οὖν *fed* Cod. Guelf. μὴ οὖν ὁρῶντες μὲν v, 2, 32. Μέντοι *pro δὲ præced.* μὲν i, 3, 2. 13: ii, 4, 13: iii, 1, 22. 26. etc. Contra, vero v, 5, 13: vii, 1, 48. Veruntamen ii, 1, 5. 13: 2, 5: v, 5, 47. καὶ μέντοι, et nihilominus iii, 1, 27. οὐ μέντοι, non tamen iv, 5, 31: v, 1, 11. Μέντοι, sane, profecto, vero i, 4, 19: 6, 6: iii, 1, 16: 3, 18: v, 3, 8. etc. γε μὲν τοι erat v, 4, 19. not.
 Μένειν, in acie stare, opp. φεύγειν ii, 1, 9: iii, 3, 45. 63. Domi manere i, 2, 12: viii, 1, 38. Non domum discedere vi, 1, 1.
 Μένος, ardor animi iii, 3, 61. μένος ἐμβάλλειν, animos addere v, 2, 34.
 Μέρος, intelligitur i, 2, 6. Ἐν μέρει, vicissim, mutatis vicibus ii, 3, 18. Ἐν μέρει ἀπροβολιστῶν εἶναι, fungi munere ferentiariorum, eminus pugnare velitum more pugnare vi, 1, 28. Τὸ μέρος ἀξίπαινον ποιεῖν, partem exercitus sibi mandatam reddere laude dignam iii, 3, 6.
 Μεσόλευκος, v. n. viii, 3, 13.
 Μέσον ἡμέρας, merides, *id. qd.* ἡμέρα μέση ἢ μεσοῦσα iv, 4, 1. Μέσον νυκτῶν, media nox v, 3, 52. Μέσον τῆς σπουδῆς, festinatio mediocris ii, 4, 28. ἐν μέσῳ inter agendum iv, 5, 49. not. Ἐν μέσῳ εἶναι τοῦ συμμίζειν, impedire quo minus conjunctio fiat v, 2, 26. Ἐν τῷ μέσῳ ἑαυτὸν παρέχειν, in publico versari vii, 5, 46. *syn.* ἐν τῷ φανερῷ ἑαυτὸν παρέχειν §. 55. Εἰς μέσον κατατιθέναι, in medio proponere ii, 1, 14. Εἰς τὸ μέσον τῶν ταξ. λέγειν, apud centuriones uti oratione iii, 3, 7. *cf.* viii, 5, 22. Διὰ μέσου ποιεῖσθαι, in medium recipere vi, 3, 3.
 Μέστος, repletus cibo, opp. ἀδειπνος viii, 4, 21.
 Μετά τινος μάχεσθαι, aliquem socium habere in pugna vii, 1, 13. *cf.* ii, 1, 12. Μετά τινος εἶναι, stare ab aliquo ii, 4, 7. Οἱ μετ' ἐμοῦ, mei ii, 4, 16. οἱ μετ' αὐτοῦ, sui ii, 1,

INDEX GRÆCITATIS.

- 20 : vi, 4, 20 : viii, 1, 25. *Μιτὰ σοῦ*, te adjutore iv, 6, 7. *Μιτὰ τοῦ σοφιστοῦ*, apud doctorem vi, 1, 41. *Μετ' ἰμὶ δεύτερος*, post me secundo loco ii, 2, 4. ὁ *μιτὰ ταῦτα χρόνος*, tempus posterum vii, 2, 22.
- Μεταβάλλειν οὐ πολὺ μεταβαλοῦμεν*, non multum recedemus a consuetudine in ratione victus vi, 2, 27. *Μεταβάλλεσθαι*, converti vel dextrorfum vel finistrorfum vii, 5, 6.
- Μετάγειν*, sequi cum exercitu alterum vii, 4, 8.
- Μεταγινώσκειν*, sententiam mutare v, 5, 40.
- Μεταδιόκειν*, statim subsequi vii, 3, 7.
- Μεταδόσις σίτων*, cibum impertiri viii, 2, 2.
- Μεταξυγύναι ἵππους*, equorum junctorum in curru mutare locum, *umspannen* vi, 3, 21.
- Μεταθεῖν*, cursu persequi ii, 4, 24, 27.
- Μεταλαμβάνειν ἱμάτια*, vestes mutare iv, 5, 4. *μεταλαμβάνειν τινός*, potiri aliquo, *h. e.* alicujus consuetudine frui vii, 5, 51.
- Μετανοεῖν*, mutare sententiam i, 1, 3.
- Μεταξὺ*, *c. gen.* inter vii, 1, 10. *Μεταξὺ πορευόμενοι*, inter eundem, in itineribus viii, 8, 11.
- Μεταπέμπεσθαι*, ad se vocare i, 3, 1. Mittere qui afferant vi, 2, 1.
- Μετασκευάζειν*, immutare, aliter instruere vi, 2, 8.
- Μεταστρατοπεδεύεσθαι*, castra movere iii, 3, 23.
- Μεταστρέφεσθαι*, se convertere viii, 3, 28, 30.
- Μετατάττεσθαι*, aciem mutare vi, 1, 43.
- Μεταφέρειν*, ab alio in alium transferre i, 6, 39.
- Μετέιναι*, obvenire ii, 3, 6. *Φροντίδαν οὐ μιστὴν αὐτῆ*, curarum erat expers vii, 2, 28. *μέτεστι, μικρόν τι ὑμῖν ἔμοῦ*, perexigua vobis est copia mei vii, 5, 44.
- Μετέρχεσθαι*, ad repetendum redire vi, 3, 1.
- Μετίχειν ἀρχῶν*, magistratuum capesfendorum habere potestatem i, 2, 15. *Μετίχειν μέρος*, participare ii, 3, 6. *πλεῖστόν σινος μέρος*, maxime alicujus consuetudine frui vii, 5, 54.
- Μετιωρίζεσθαι*, in sublime ferri vi, 3, 5.
- Μετουσία ἔστιν αὐτοῖς πεδίων*, possunt sibi vindicare loca campestria, *quæ sola equitatui sunt idonea* viii, 5, 23.
- Μηριότης*, moderatio, temperantia in cibo potuque v, 2, 17.
- Μηριώς χρῆσθαι τοῖς σοῖς*, vix tantum bonorum reliquum habere, quantum ad vitam sustentandam sufficiat v, 5, 32.
- Μίτωπον*, frons in *taëticis* est aciei linea prima versus hostem a cornu altero ad alterum ii, 4, 2. *Κατὰ μίτωπον*, a fronte i, 6, 43.
- Μίχρει τοῦδε*, *sc. χρόνου*, adhuc vi, 1, 11. *μίχρει ἰσπίρας*, ad vesperam usque i, 4, 23. *Μίχρει τοσοῦτου*, *sc. διαστήματος*, ad hoc usque intervallum i, 4, 23.
- Μῆ*, *ne*, *c. aor. primo* iii, 3, 46. *c. imperat. præf. vid. n. iv, 5, 37. c. conj. aor. viii, 7, 15. Intelligitur ante verbum timendi* i, 5, 11. *ἄρα μὴ δέησι* iii, 1, 27. *not. Μῆ οὐ, seq. conj. vid. n. i, 1, 3. Μῆ οὐχί* ii, 2, 20. *Μῆ οὐχὶ τὸ πᾶν* iv, 3, 8. *Μῆ ὅτι—ἀλλ' οὐδὲ*, *v. n. iii, 2, 21. μὴ ὅτι—ἀλλὰ οὐ*, non modo—sed ne quidem vii, 2, 17. *Μῆ ὅπως—ἀλλὰ οὐδὲ id. vid. n. i, 3, 10. Μῆ ποτε* *c. opt. v, 3, 7. Μῆτοι γι*, nullo modo ii, 3, 24.
- Μηδὲν λέγειν*, *opp. δικαίων δεῖσθαι*, dicere aliquid futile, nullo modo probabile viii, 3, 20. *Μηδένος πλείω*, nihilo plura v, 2, 19.
- Μήκιστον*, longissime, *opp. ἰγγύτατα* iv, 5, 28.
- Μῆν*, *revera*, *v. n. iii, 1, 41. Τί μῆν*, quid quaeso ii, 2, 11. *πῶς μῆν τίνος μῆν ἔνεκα*, cur tandem i, 6, 28 : viii, 4, 10. *οὐδὲ μῆν*, nec vero iv, 5, 27. *οὔτε μῆν—οὔτε μῆν*, nec—ne v, 4, 11.
- Μηρὸς*, femur ii, 3, 18.
- Μηχανᾶσθαι*, moliri, comparare i, 6, 13, 22. *λαμβάνειν* 35 : iv, 5, 49. *μεμηχανημένα ἐξ ἀδίκου*, malis artibus parta viii, 8, 18. *Μηχανᾶσθαι γέλωτα*, risum movere ii, 2, 12. 14. *ἀρξέσει μηχανόμενος ἕως* v, 4, 36.
- Μηχανὴ πολλή, καὶ μάχη περὶ τοῦ προσελθεῖν* *not. multiplex molitio* vii, 5, 38. *μηχαναὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου*, modi excedendi e vita v, 1, 12. *μηχανὰς μηχανᾶσθαι*, artibus uti i, 6, 39. *Μηχαναὶ*, machinae bellicæ ad muros demolierendos vi, 1, 20 : vii, 2, 2. *Μηχαναὶ*, turres rotatæ vi, 1, 52 : 3, 8. 28 : vii, 1, 39 : 5, 52.
- Μηχάνημα*, consilium, res excogitata viii, 6, 17. *μηχανήματα πρὸς τοὺς πολ.* consilia adversus hostes excogitata i, 6, 38.

INDEX GRÆCITATIS.

- Μηχανόποιος, machinarum bellicarum faber vi, 1, 22.
- Μιά, *scil.* ἡμέρα, uno tempore iv, 6, 4.
- Μιαίφονος, homicida viii, 7, 17.
- Μιαρός, sceleratus i, 3, 11.
- Μίθρης, Sol, *Deus Persarum*, v. n. vii, 5, 53.
- Μικρόν, patulum i, 2, 15. μικρόν τι μέρος, perexigua pars vii, 5, 44. οὐδὲ μικρόν μᾶλλον, ne tantillum quidem magis v, 2, 12. Μικροῦ, *scil.* ἴδει, prope, parum abfuit quin i, 4, 8.
- Μισθὸν φέρειν, pecuniam pro disciplina pactam ferre i, 6, 12. Μισθοῦ στρατεύεσθαι, mercenarium militem esse iii, 2, 7 *id. qd.* μισθοφορεῖν iii, 2, 25. Μισθοφόροι, mercede conducti ii, 1, 2.
- Μνήμα, monumentum, sepulcrum vii, 3, 11 : viii, 7, 27.
- Μόλις, vix tandem i, 3, 4 : 4, 24.
- Μονιμάτατοι, de militibus gravis armaturæ, qui maxime resistunt hosti viii, 5, 11.
- Μόνιππος, equus singularis qui servit equiti, *opp.* equo currum fubeunt vi, 4, 1.
- Μόνον, simpliciter, sine interventu alius rei iii, 1, 22. Μόνον οὐκ, tantum non, propemodum vii, 5, 50. Οὐ μόνον γε—ἀλλὰ καὶ *elliptice dicitur* ; v. n. i, 6, 17 : viii, 3, 7.
- Μόνος μόνῳ ἔλεξι, solus cum solo, remotis arbitris, locutus est vi, 1, 36.
- Μονοσιτεῖν, femel tantum die quoque fumere cibum viii, 8, 9.
- Μόνως, tantum iii, 2, 23.
- Μουσικός, qui carmina pangit i, 6, 38.
- Μουσουργός, psalteria iv, 6, 11 : v, 1, 1 : v, 5, 39.
- Μοχθεῖν, laborare i, 6, 25.
- Μοχθηρός, inutilis et improbus i, 12, 13. *opp.* καλὸς καγαθός.
- Μύειν, claudere oculos viii, 3, 27.
- Μυρίαρχος, præfectus myriados, denum millium iii, 3, 11 : vi, 3, 20. 21 : viii, 1, 14.
- Μύρια, decem millia, *h. e.* innumeri v, 1, 12.
- Μυριστὺς, legio denum millium vi, 3, 20.
- Μυσάττισθαι, fastidire, averfari i, 3, 5.
- semper de sententia ajente.* i, 6, 6. 8. 26. etc.
- Ναυαγῆν, naufragium facere iii, 1, 24.
- Νάπη, faltus i, 6, 43.
- Νάσθηξ, bacillus, ferula ii, 3, 17.
- Ναρθηκοφόροι, ferulas gestantes ii, 3, 18. 20.
- Νεαλῆς, recens, integer viribus, *opp.* ἀπειρηκώς viii, 6, 17.
- Νεανισκούμεσθαι, ætatem juvenilem transfigere i, 2, 15.
- Νεαρόν τι, species aliqua juvenilis i, 4, 3.
- Νεκρός, corpus mortui vii, 3, 4.
- Νέμειν, distribuere iv, 5, 53. tribuere, tradere ii, 1, 9 : viii, 6, 4. Νέμοντες, pastores iii, 2, 20. Νέμισθαι, pasci i, 1, 2 : 6, 4 : vi, 3, 5. Νεόγαμος, recens maritus iii, 1, 36.
- Νέμαις, abeo iv, 1, 11.
- Νευροῦραφεῖν, nervis consuere viii, 2, 5.
- Νεωστὶ, recens, paulo ante iii, 3, 36.
- Νέωτα' εἰς νέωτα, in annum proximum vii, 2, 13 : viii, 6, 15.
- Νῆ τὸν Δία, *in sensu affirmandi tantum dicitur* i, 3, 10. 11 : iv, 1, 23. etc.
- Νικητήριον, *scil.* ἄθλον, præmium victoriæ ii, 1, 24 : viii, 3, 33. Νικητήρια, *scil.* ἱερά, ἱστιῶν, epulum victoriæ causa dare viii, 4, 1.
- Νομῆς, pastor i, 1, 2 : viii, 2, 14.
- Νομῆ, pascuum iii, 2, 20.
- Νομίζειν, lege sancire viii, 8, 8.
- Νομιζόμενος, more receptus, usitatus, solemnis iii, 3, 58. Τὰ νομιζόμενα τοῖς θεοῖς, quæ diis debentur e lege iv, 5, 14. τὰ νομιζόμενα ἱερά, sacra solemnia viii, 7, 1.
- Νόμιμος, legum cultor i, 6, 27. Νόμιμον, legibus consentaneum i, 3, 17. Usu receptum i, 3, 2. Νόμιμον ποιῆσθαι, lege sancire viii, 4, 5. Τὰ νόμιμα πρὸς τοὺς πολεμίους, v. n. i, 6, 34.
- Νόμισμα, numisma, aurum signatum iv, 6, 12.
- Νόμος, mos i, 2, 4 : 4, 28. Νόμος βλίστων dicitur rex bonus viii, 1, 22.
- Νοσηρός, valetudini gravis, *de loco* i, 6, 16.
- Νοσφίζεσθαι, avertere in suos usus iv, 2, 42.
- Νουθετεῖν, admonere viii, 2, 15.
- Νυκτερεῖν, pernoctare iv, 2, 22.
- Νυκτοπορεῖν, iter, nocturnum facere v, 1, 19.
- Νυκτοφυλακτεῖν τὰ ἕξω, castrorum partes exteriores custodire per noctem iv, 5, 3.

N.

καὶ μὰ Δία, ita profecto. *Dicitur*

INDEX GRÆCITATIS.

Νύκτας, noctu iv, 5, 6.
 Νῦν, modo, paulo ante, *c. imperf.* iv, 5, 48 : v, 4, 32 : vii, 1, 43. *c. perf.* v, 2, 27. Νῦν δὲ, modo, *Tim. in Gloss.* πρὸ ὀλίγου χρόνου *c. perf.* vii, 5, 53. *c. fut.* nunc tandem iv, 1, 23. Νῦν, *c. fut.* dehinc vii, 2, 27. Ἄγετε νῦν, agite nunc iv, 2, 37. Νῦν δὲ, veruntamen viii, 3, 32. Νυστάζειν, dormire viii, 3, 43. Νωτοφόρον, τὸ, jumentum, quod dorso portat onus vi, 2, 34.

Π.

Περίξιν, hospitio excipere viii, 3, 35.
 Περίξιν τινὰ πολλοῖς ἀγαθοῖς, aliquem hospitio excipere liberalissime v, 3, 2.
 Πέριον, munus hospitale iii, 1, 42 : v, 4, 14.
 Πηρὸν τοῦ ποταμοῦ, flumen vadofum, interprete Moro vii, 5, 18.
 Πέειν, radere, polire vi, 2, 32.
 Πυήλη, ascia, radula, instrumentum ferreum ad poliendum lignum vi, 2, 32.
 Πυλοκόπος πέλεκυς, securis ad ligna findenda vi, 2, 36.
 Πυμπροπέμπειν, deducere, prosequi viii, 4, 27.
 Πυμφορά, calamitas iv, 6, 5.
 Πυνείρειν, connectere : ζυνείρον ἀπίοντες, *scil.* βήματα, continuo gradu abibant vii, 5, 6. not.
 Πυστήν, hasta iv, 6, 1 : vii, 1, 33.
 Πυστοφόροι, qui ζυστοῖς utuntur vii, 5, 41 : viii, 3, 16.

Ο.

Ὁ, ἡ, τὸ προ τῆς, *v. n.* ii, 4, 23. τὸν προ τινὰ iv, 5, 6 : vi, 1, 33. προ τοῦτον i, 3, 9. ἐν τῷ λόγῳ, in hoc libro viii, 1, 6. Ὁ δὲ, hic iii, 3, 5. εἰ δὲ προ ἄλλοι δὲ iv, 5, 46. ὁ *scil.* διὰ, quapropter iv, 3, 17. Ὁδὸς, ὑπὸ τοῦ Ἰστασίου τοῦδε vi, 1, 2. ubi alii omittunt τοῦ.
 Ὀγκος, moles vi, 2, 32.
 Ὀγματεύειν τινί, ante aliquem procedere ferie longa, *vid. n.* ii, 4, 20.
 Ὀδοπορία, iter i, 2, 10.
 Ὀδοποιίας ἦν τι δὲν, si quando via est munienda vi, 2, 36.
 Ὀδοποιοὶ, operæ muniendarum viarum vi, 2, 36.
 Ὀδὸς τοῦ ποταμοῦ, fluminis alveus vii, 5, 16. τῆς ἐπὶ οἶκον ὁδοῦ ἀποχωρεῖν, domum discedere vii, 2, 1. Ὀδὸς ἐπὶ τι, ratio efficiendi aliquid i, 6,

24. καὶ τίνα δὲ ὁδὸν ἰδὼν, quomodo tandem ? i, 6, 16. Ὁσος intelligitur, *v. n.* ii, 4, 18. 22.
 Οἷ, quo v, 3, 16. οἷ ἄν, quemcumque in locum i, 1, 2. οἷ σibi i, 4, 2.
 Οἰκάδε γράφειν ἐπιστολὴν, ad suos epistolam scribere ii, 2, 9. τὰ οἰκάδε ποθεῖν, desiderio reditus in patriam teneri i, 3, 4.
 Οἰκεῖν, gubernare, administrare, *v. n.* viii, 1, 2. ut πόλιν viii, 1, 4. οἶκον ii, 2, 26 : v, 4, 39 : viii, 6, 14. σκηπὴν στρ. iv, 5, 39. not. cf. viii, 1, 2. not. πόλεις οἰκήσαντες.
 Οἰκεῖός τινι, familiaris iv, 6, 13 : vii, 5, 49. Conjunctus cum aliquo viii, 7, 14. Proprius, non alienus, nostræ potestatis et usus iv, 5, 39 : iv, 1, 16 : vii, 5, 56. οἰκεῖστέρά σοι, ad te pertinent magis viii, 7, 16. ἰσπικὸν οἰκεῖον, equitatus proprius, *opp.* equitatus sciorum iv, 3, 4. 8. Οἰκεῖσθαι δεραπέειν, diligentissime colere v, 5, 30.
 Οἰκεῖσθαι, conjunctio viii, 7, 15.
 Οἰκέται, quicumque reguntur a patrefamilias. *Sic late accipitur* iv, 2, 2 : v, 4, 2. *Sed anguste sunt servi, opp.* δεσπόται : ut i, 1, 1 : iv, 2, 37 : 5, 8 : viii, 2, 4 : 3, 36.
 Οἰκημα, tabulatum, contignatio, constructio vi, 1, 52. 53.
 Οἰκῆσθαι, incolare iii, 3, 21.
 Οἰκοδομεῖν, munire, muro cingere iii, 1, 1. ἐπὶ τι, collocare firmiter et adfruere viii, 7, 15.
 Οἰκόθεν, domo i, 2, 8. e patria ii, 4, 9 : iii, 2, 29. domestico jure ii, 2, 19. de consuetudine domestica ii, 3, 7.
 Οἰκoi, domi, *h. e.* in patria, apud suos v, 3, 24. τὰ οἰκoi, res domesticae vi, 1, 42.
 Οἰκονομία, rei domesticæ administratio i, 6, 12. ἡ περὶ τὸ φρούριον οἰκονομία, constitutio castelli v, 3, 25.
 Οἰκονομικός, rei privatae administrandæ peritus ii, 2, 14. Οἰκονομικά, *syn.* οἰκονομικαὶ πράξεις, rei familiaris administratio viii, 1, 14.
 Οἰκουμένη, *scil.* χώρα, loca habitata iii, 3, 2 : iv, 4, 5.
 Οἰνοχοεῖν, vinum infundere *v. n.* i, 3, 8.
 Οἰνοχόος, pocillator i, 3, 8.
 Οἶος *c. infin.* pro ὥστε, *precedente τοιοῦτος, v. n.* i, 2, 3. *Sed fere omittitur τοιοῦτος, ut οἶον ἔπισθαι, ita comparatus, ut sequatur* ii, 2, 23. *v. n.* vii, 3, 13. Οἶός τ' ἐμὲ, possum vi, 1, 38. ἔπειτα οἶα τ' ἐμὲ

INDEX GRÆCITATIS.

- quotiescunque otium esset i, 4, 15.
 Οἶόν περ εἰ, ac si i, 6, 19. Οἶα δὴ,
 utpote, *id. qd. ἄτε* iv, 2, 4. οἶα δὴ
 ὦν, ut omnino erat i, 3, 2. οἶα δὴ
 εἰκός, ut quidem est verosimile iv,
 2, 32.
- Ὀΐχισθαι, abire ii, 4, 9: iii, 2, 14.
 οἶχομαι παραφέρων ii, 2, 4. λαβών
 v, 5, 32. φεύγων vi, 2, 19. *Per
 euphemismum pro mori* iii, 1, 13:
 vii, 3, 8. οἶχομαι, perii v, 4, 11.
- Ὀϊανίζεσθαι, augurium captare i, 6,
 1.
- Ὀϊωνοὶ αἴσιοι, aves bonæ iii, 2, 5.
- Ὀκνεῖν, timere, formidare ii, 2, 21:
 vi, 1, 17. trepidare iii, 1, 2. τὸ
 μέλλον, de eventu rei esse sollicitum
 vii, 1, 25. περὶ τινος, *id.* iv, 5, 20.
 nolle vi, 1, 32.
- Ὀκνηρότερον προσίναί, cunctantius a-
 dire i, 4, 6.
- Ὀκτάρμος vi, 1, 52. De curribus
ἀκταρμόις Xenophontis addam
 sententiam viri doctissimi *Alb. Ludov.
 Frid. Meisteri* in Commentatione
 de Catapulta Polybola Novis Com-
 mentariis Gœttingensibus inserta,
 et seorsim Gœttingæ 1768. publi-
 cata p. 24. propositam, quæ etfi
 difficultatem non tollit, alios tam-
 en ad investigandum verum per-
 ducere posse videtur. Postquam
 enim Schefferi aliorumque opi-
 niones enumeraverat, ita pergit:
*Neutris calculum adjicere possum.
 Arduum εἴρημα et Cyro perquam
 dignum erat, si nihil aliud require-
 batur, quam ut temo unus post alte-
 rum necleretur, vel alter juxta alte-
 rum axi infereretur! Altioris certe
 indaginis causa subest, ut Cyrus boum
 (equorum) juga non simpliciter au-
 geat, sed statim duplicet, nec de te-
 monibus proprie dictis sermo esse vi-
 detur.*
- *Ὀλβος, opes, felicitas ex abundantia
 opum et divitiarum i, 5, 9: iv, 2,
 44. 46.
- *Ὀλιγοστία, annorum paucitas, pueri-
 tia i, 4, 3.
- *Ὀλοκαυστῶν, victimam totam combu-
 rere viii, 3, 24.
- *Ὀλος, τὰ ὅλα, respublica viii, 1, 13.
- *Ὀλοσφύρμος, de veste, quæ ex toto est
 purpurea viii, 3, 13.
- *Ὀμαλός, planus v, 3, 36.
- *Ὀμηρος, obfes iv, 2, 7.
- *Ὀμνυμι τοὺς θεοὺς, juro per deos v, 4,
 31.
- *Ὀμόγλωττοι, qui eadem utuntur lin-
 gua i, 1, 5.
- *Ὀμογνωμονεῖν τι, cum aliquo consen-
 tire ii, 2, 24: iii, 3, 20.
- *Ὀμογνώμονά τινα λαμβάνειν, in suam
 sententiam adducere ii, 2, 24:
 τινά τι, in alterius senten-
 tiam adducere v, 5, 46.
- *Ὀμόθεν παύεσθαι, cominus cædi ii, 3,
 20. τὴν μάχην ποιεῖσθαι, instituire
 ut cominus pugnetur viii, 8, 22.
 διάκειν, proxime insequi, *non ex in-
 tervallo aliquo* i, 4, 23. γενέσθαι,
 iidem ortum esse parentibus viii,
 7, 14.
- *Ὀμοίος τι, similis in vi, 1, 37. Ὀμοιοί,
 qui sunt ejusdem conditionis i, 5,
 5: 6, 25: ii, 1, 13. Qui ejusdem
 cupidi sunt gloriæ iii, 3, 10. Τῶν
 ὁμοίων ἡμῖν ἀξιοῦσθαι, præmia no-
 stris paria consequi ii, 1, 15. ὁμοία
 ταῖς δούλαις ἐσθῆς, vestis similis an-
 cillarum vestibus, v. n. v, 1, 3.
 ὁμοία ἐκείνω, similes illius curribus,
 v. n. vi, 1, 50.
- *Ὀμοίως, eodem modo, *seq. ὡσπερ* i, 6,
 6. 25. ὁμοίως πάντες, æque omnes
 viii, 2, 20. ὁμοίως φιλῶ, benevolen-
 tia pari amplector viii, 7, 9.
- *Ὀμολογεῖται, constat, communi scri-
 ptorum consensu traditur i, 2, 1.
- *Ὀμολογεῖσθαι, publice probari i, 3,
 18. ἵνα εἰδῶς ὁμολογήης, ut certo,
 non dubitanter, profitearis iv, 5,
 26.
- *Ὀμονόως, uno animo et sensu vi, 4,
 15.
- *Ὀμοροί, finitimi ii, 1, 6: iii, 1, 34.
 etc.
- *Ὀμόσι ἵεναί τοῖς πολεμίοις, manum
 conferere, cominus congredi cum
 hoste ii, 1, 9. 21: iii, 3, 57. etc.
 ὁμόσι τοῖς πολ. συμμιγνύειν, *id.* vii,
 1, 26. ὁμόσι φέρεσθαι, irruere i, 4,
 11: iii, 3, 63. ὁμόσι γίνεσθαι, ob-
 viam ruere i, 2, 10.
- *Ὀμοσκηνία, contubernium ii, 1, 26.
- *Ὀμοσκηνοῦν, eodem tabernaculo et vi-
 ctu uti ii, 1, 25.
- *Ὀμότιμοι, proceres Persarum, qui pu-
 blica et eadem disciplina Persica
 rite functi, quæ describitur i, 2,
 15. *coll.* vii, 5, 85. pari sunt dig-
 nitate. *Hinc oppronuntur τοῖς δημό-
 ταις, plebeis* i, 5, 5: ii, 1, 14: 2,
 21: 3, 5. ὁμότιμοι et πεσκαυμένοι
 ὡς δει copulantur iii, 3, 70. et ὁμότι-
 μοι et ἐπικαίριοι vii, 5, 71. iidem ὀρ-
 ρονυμι τοῖς ἀρχουσι τῶν Μήδων καὶ
 τῶν Ἑρκανίων v, 3, 2. locum præci-
 puum obtinent in acie et exercitu ii,
 1, 2. 3: iii, 3, 34. 41. 59: iv, 5,
 15. 58: v, 4, 17. differebant ar-

INDEX GRÆCITATIS.

- mis a plebeis* ii, 1, 9. 16. *coniunguntur cum magistratibus et senioribus* viii, 5, 21.
- Ἄριστοι, qui communi victu et educatione simul sunt usi vii, 1, 30.
- Ἄροισι, in propinquo iii, 1, 2. *pro egrotis*. *Εἶναι πάνυ ἄροισι*, proximos esse hostibus vi, 3, 7. Ἄροισι ἔχειν, in uno loco habere iii, 1, 6. Ἄροισι εἶναι, conjunctum esse i, 4, 17. convenisse iii, 2, 11. Ἄροισι γίνεσθαι ii, 3, 20. *et ἄροισι προσεῖναι ἀλλήλοις* vii, 1, 9. *est congruere*. Ἄροισι ἔπεισθαι ἐπὶ τινι, instare persequendo aliquem i, 4, 23. Ἄροισι καὶ, pariter atque iii, 3, 64.
- Ἄροισι, homogeneum, cognatum genus: *v. c. ἄροισι* viii, 7, 20. *sunt anima et aër, sanguis et aqua, partes corporis terrestres et terra etc.* Ἄροισι ὄνιδες, aves generis ejusdem i, 6, 39. Ἄροισι, gens sua, qui ejusdem sunt gentis v, 4, 27.
- Ἄροισι, tamen ii, 2, 13 : 4, 23 : v, 1, 13. 25. nihilominus iii, 1, 23.
- Ἄροισι χάρισαί μοι, modo hoc mihi gratificeris i, 4, 9.
- Ἄροισι, prodesse v, 4, 11.
- Ἄροισι. *ἰν ἀτίμητον ὄνοματι* i. e. loco vi, 4, 7.
- Ἄροισι τινὰ, nomine appellare v, 3, 47. 50 : vii, 1, 19. *Idem sign. ὄνομαστί καλεῖν* iv, 1, 3. *et ὄνομαστί ἀνακαλεῖν* ii, 2, 28. ὄνομαστί παρακαλεῖν ἑκάστον, suo quemque nomine appellato exhortari i, 4, 15.
- Ἄροισι, acidus vi, 2, 31. ὄροισι καιρός, opportunitas brevis viii, 5, 7. ὄροισι, celeriter, festinanter ii, 4, 6.
- Ἄροισι, quemadmodum viii, 4, 2. ὄροισι — ταύτην, ut—ita viii, 3, 2.
- Ἄροισι, a tergo i, 6, 40. οἱ ὄροισι, posteriores ii, 2, 8.
- Ἄροισι, extremi agminis esse custodem iv, 2, 1 : v, 4, 15.
- Ἄροισι, ὄροισι ἰδ. *q. d. ὄροισι*, dux posteriori agminis *f. aciei* v, 2, 1.
- Ἄροισι, armaturæ genus ii, 1, 16.
- Ἄροισι, milites gravis armaturæ vi, 3, 23 : viii, 5, 12.
- Ἄροισι, pars armorum, telum vi, 1, 26. ὄροισι, tela vi, 3, 22. *statio militum* vii, 2, 5.
- Ἄροισι, armati v, 4, 27. 45.
- Ἄροισι, quo i, 3, 4 : 4, 8 : iii, 1, 37 : vii, 3, 12. ὄροισι ἄν, quocumque i, 1, 5.
- Ἄροισι, quotiescunque, *c. opt. præf. vid. n. ii, 1, 5. 26 : 3, 20. 21 : viii, 4, 2. Ἀντίκα—ἰσότης, v. n.*
- iv, 2, 37.
- Ἄροισι, quoties iii, 3, 26.
- Ἄροισι, uter i, 3, 17 : alteruter vii, 4, 5. ὄροισι, alterutri iii, 2, 22. 23.
- Ἄροισι, quo viii, 3, 23. ὄροισι, ubicunque iii, 3, 5 : iv, 5, 2. 48. ὄροισι, quandoquidem ii, 3, 11 : viii, 4, 31. ὄροισι *pro ἰσότης, ut lat. ubi* ii, 3, 18.
- Ἄροισι, speculatores iv, 5, 17.
- Ἄροισι, quemadmodum, qua ratione i, 2, 2 : ii, 2, 26 : iv, 3, 4 : 5, 50. etc. ὄροισι ἄν, quocumque modo ii, 4, 1 : v, 3, 9. ὄροισι *pro εὐ μόνον εὐ, v. n. viii, 2, 12.* ὄροισι *elliptice ponitur, v. n. v, 2, 21 : 4, 21.* ὄροισι *c. ind. pro ὅτι* iii, 3, 20. ὄροισι καὶ—ὄροισι, ut—ita, *v. n. v, 1, 22. In sensu ut ἴνα post verba curam significantia ponitur cum ind. fut. ii, 2, 1 : iv, 2, 39 : 4, 5 : v, 2, 20 : vi, 2, 5 : viii, 1, 1 : 3, 8. ὄροισι ἄν cum opt. præf. i, 2, 10.* ὄροισι *ne. refertur ad ellipsis verbi* i, 3, 18 : iii, 3, 42 : iv, 1, 16 : 2, 39. ὄροισι ἄν ἄριστοι, quo pacto optime ii, 1, 4. ὄροισι ἑκάστος τὰ κρῆτιστα δύναται, ut quisque optime possit i, 4, 14. ὄροισι, quocumque modo viii, 3, 14. καὶ ὄροισι καταβεβλημένα, quamvis disjecta ii, 1, 27. ὄροισι ὄροισι φθονεῶς, ne cum ulla quidem invidentiæ suspicione i, 4, 15.
- Ἄροισι πρὸς τινι, respicere ad aliquem, *h. e. expectare aliquid ab al. ii, 4, 11 : iv, 1, 20. Curare* iv, 5, 3. ὄροισι ἰσχυρῶς τὸ δίκαιον, justique esse studiosissimum viii, 1, 26.
- Ἄροισι δεινὰ, spectacula terribilia iii, 3, 66.
- Ἄροισι, instrumentum v, 3, 47.
- Ἄροισι, ὄροισι κραυγῆ, *præ ira vociferari* viii, 1, 33.
- Ἄροισι, appetere, *opt. ἀπίστωσθαι* v, 3, 48.
- Ἄροισι ὄροισι, iter per loca montana i, 6, 43.
- Ἄροισι ποιῆσθαι τοὺς λόχους, *v. n. iii, 2, 6. πρὸς ὄροισι ἄγιν, in loca ardua ducere* ii, 2, 24.
- Ἄροισι, rectus, stans, *opt. πίπτων* vii, 1, 31. non inclinans se viii, 4, 20. τὰ ὄροισι, *v. n. viii, 3, 13.*
- Ἄροισι, erectum stare i, 3, 10.
- Ἄροισι λογίζεσθαι, rem recte considerare ii, 2, 14.
- Ἄροισι τὴν ἀρχὴν, terminare imped

INDEX GRÆCITATIS.

- rium, seu terminos imperii esse viii, 6, 21. Ὁρίζεσθαι, terminos habere viii, 8, 1.
- Ἄρκος: σύν θεῶν ἄρκω λέγω, juro per deos ii, 3, 12.
- Ὀρμαθούς ἀμαξῶν ποιεῖσθαι, ordines ducere plaustrorum vi, 3, 2.
- Ὀρμή, profectio adversus hostes vi, 2, 40. ὀρμήν εἶναι ἄνω, hostes petere montes iii, 2, 6.
- Ὀρμῶν τὴν στρατείαν, fuscipere expeditionem, proficisci contra hostes viii, 6, 20. εἰς τοὺς ἀνδρας, impetum facere in hostes vii, 1, 17. εἰς φυγὴν, conjicere se in fugam iv, 2, 28. Ὀρμᾶσθαι, proficisci contra hostes, aufbrechen i, 1, 4: 5, 13: v, 4, 20: vii, 1, 3. ἐπὶ τὴν στρατείαν, id. i, 6, 1. ἐπὶ τινα, aggredi ii, 4, 15. Advenire v, 1, 24. Ὀρμᾶσθαι ἀπὸ θεῶν, initium facere a cultu decorum i, 5, 14. ἀπ' ἐλαχίστων, v. n. i, 6, 17. ὁ λόγος ὤρμηθῆ, narratio cœpta est i, 3, 1.
- Ὀρνίθες, aves, unde dicitur ὀρνιθιτικὴ i, 6, 39. ars aucupum.
- Ὀρυγμα, fovea i, 6, 28.
- Ὀρφνινος, v. n. viii, 3, 3.
- Ὄς: pro ἰκέϊνος seu οὗτος ii, 2, 7. 30: iii, 1, 10: 2, 18: iv, 1, 11: 5, 52: v, 5, 36. Ἦσαν οἱ, nonnulli iii, 1, 3. τίς αὐτως ἰσχυρὸς, ὅς δύναϊτ' ἂν vi, 1, 14. Ὀστισοῦν, seu ποτίως ὄστις οὖν, quicunque viii, 2, 3.
- Ὄσιος, sanctus, de loco vii, 5, 56.
- Ὄσιότης, studium placendi deo vi, 1, 47.
- Ὄσον χρόνον, quamdiu v, 3, 25. ὄσον μέτρον, modice ii, 4, 22. ὄσον παρασάγγην, ad parasangæ intervalum, circiter parasangam iii, 3, 28. Ὄσον ἐν ἐμοί, quantum in me est viii, 7, 11. Ὄσα c. infn. elliptice, v. n. v, 2, 4. Ὄσαπιρ, perinde atque, tanquam i, 5, 12. Ὄσα intelligitur μάλλον vii, 5, 81.
- Ὄταν, quotiescunque ii, 4, 9. ὄταν τάχιστα, ubi primum iv, 5, 33.
- Ὄτι, abundat in oratione recta iv, 1, 11: v, 2, 9: vi, 4, 5. Ponitur cum infinit. ut ὡς et ὥστε, v. n. i, 6, 18: ii, 4, 15: v, 4, 1. Ὄτι ὡς, v. n. v, 4, 42. Cum optat. in oratione obliqua i, 4, 10: iii, 2, 8. 12: iv, 2, 3. 4: 4, 4. Ὄτι ut sæpe posb ἄλλον ὅτι ita posb εὐ ὀδα elliptice ponitur iii, 1, 22. Pro διότι i, 3, 1. 10. Ὄτι, quod attinet ad id quod, v. n. viii, 3, 40. Μὴ ὅτι pro μὴ λέγω ὅτι viii, 1, 28. Ὄτι cum superlat. ὅτι πλείστον, quam plurimum vi, 1, 43. Elliptice autem dicitur ἰσὶ hoc usq., pro ὅτι δυνατόν ἴσθι πλείστον ὅτι ἥδιστα, quam lubentissime vii, 5, 55. ὅτι πλείστον χρόνον, quam plurimum temporis iv, 2, 23. ὅτι μάλιστα, quam maxime vii, 1, 9. ὅτι ἥκιστα ἂν ἐπιφθόνως, quam minima cum invidia vii, 5, 37. etc. Οὐδ' ὅτι οὖν, omnino nihil i, 6, 12. οὐδ' ὅτι οὖν, ne tantillo quidem, nullo modo viii, 3, 40. μὴδ' ὅτι οὖν, nil plane iii, 1, 19-21. 22.
- Ὄτω, scil. πρότω, quo pacto, v. n. iv, 2, 45.
- Ὄν, nonne? v, 5, 13: vii, 5, 8. οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μὲν δὴ, non per Jovem, non, inquam i, 6, 9: ii, 2, 22: v, 5, 18: vi, 3, 10. not. Οὐ μὴ, nullo modo iii, 2, 8. Οὐ γὰρ; v. n. i, 6, 12: v, 5, 16. Οὐ καί, nondum ii, 1, 4. Οὐκέτι, non æque atque superiora iv, 3, 4. Οὐ μὴν, ἀλλὰ elliptice adhibetur, v. n. i, 4, 8. Οὐ ποτε, nunquam, de re futura v, 1, 21. Οὐκοῦν, igitur i, 4, 9. syn. ἄρα, igitur iii, 1, 15. num? ii, 4, 15: v, 2, 26. 29: 3, 12. 13: viii, 1, 8. Οὐκοῦν, nullo modo iv, 1, 23: v, 5, 41. non igitur vii, 5, 73. Οὐτε—οὐδὲ ii, 2, 15: iv, 5, 27. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ταῦτα ἐψεύσατο, nullo modo enim in hac re est mentitus vii, 2, 20.
- Ὄνδεν, attice pro οὐκ v, 2, 35. οὐδὲν μάλλον, non magis viii, 4, 36. Οὐδὲν τι nullo modo ii, 4, 9: iii, 1, 27: viii, 3, 38: 4, 6. οὐδὲν τι μάλλον, nihil magis viii, 1, 6. Οὐδέεις ὄστις οὐ, nemo non, omnes omnino i, 4, 25.
- Ὄν, igitur, ut antea dixi iv, 2, 47. Igitur, inquam, servit repetitionibus viii, 1, 15. 17. Servit adhortationi vi, 3, 31.
- Ὄνρα, extremum agmen. Hinc κατ' οὐρανόν τινας ἔπισθαι aut ἀκολουθεῖν, a tergo aliquem sequi ii, 3, 21: 4, 3.
- Ὄραγος, qui cogit agmen, agminis aut aciei extremæ præfectus ii, 3, 22: iii, 3, 40.
- Ὄρᾶνια σημεῖα, signa cœlestia, ut fulgur, tonitru, fulmen i, 6, 2: viii, 7, 3.
- Ὄς βασιλείως viii, 2, 10. 11.
- Ὄσια, facultates, patrimonium viii, 4, 25.
- Ὄστος, iste, contemptus causa i, 3, 11. cf. n. iv, 6, 6. Καὶ ταῦτα, præsertim ii, 2, 12.

INDEX GRÆCITATIS.

Οὕτως ἔχει τὴν γνώμην, sic de me sentias velim i, 6, 11. Οὕτω τρόπου ἔχεις, v. n. vii, 5, 56. Οὕτως, ita, eo modo qui præcessit i, 6, 32. Οὕτω, tantopere, adeo, usque adeo, eum verbo: ut οὕτω τιμῆς i, 3, 8. οὕτω πολέμοις i, 3, 11. cf. iii, 1, 19. Tam, cum adjektivis: οὕτω πολέμοις τῷ γέλωτι, tam infestus risui ii, 2, 16. οὕτω πολὺς, tantus ii, 2, 13. cf. ii, 2, 6: iv, 1, 11. Talis, cum substant. οὕτως ἰσομοιρία, talis æqualitas, nempe τοῦ ὄχλου ii, 2, 22. Οὕτως, igitur i, 6, 46. tum ii, 1, 1: v, 2, 6: viii, 1, 30. Hoc sensu imbutus v, 5, 23: vi, 4, 6. Hanc ob causam i, 3, 17: 6, 5: v, 4, 24: vii, 5, 71. Οὕτω δὲ, itaque, igitur i, 4, 17. 20: 5, 3: ii, 2, 21. etc. tum, inquam, servit ἀροδοσί ii, 2, 6: viii, 5, 1.

Ὁφείλω τὴν ὑπόσχεσιν, quod promissi, est præstandum mihi, reus sum promissi v, 2, 8.

Ὁφελος οὐδὲν γεωργοῦ ἀργοῦ, agricola otiosus est nulli usui i, 6, 18. ἀρετῆς οὐδὲν ὄφελός ἐστι, virtus nil prodest iii, 1, 16.

Ὁφθαλμὸς βασιλείας, quid sit, auctor ipse explicat viii, 2, 10. 11. cf. viii, 6, 16.

Ὁχεῖν, vehere, portare, φιάλην i, 3, 8. Ὁχεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων, vehi equis iv, 5, 58.

Ὁχλος, turba, multitudo hominum quæ sequitur exercitum iv, 2, 6. multitudo hominum quæ molesta est, de exercitu v, 5, 4. turba hominum regem adire cupientium vii, 5, 39. Ὁχλου ἰσομοιρία, jus æquabile, quo plebs et optimates, boni et ignavi, eorundem commodorum fiunt participes ii, 2, 21.

Ὁχυρὸς, firmus, munitus vi, 3, 25.

Ὁχυροῦσθαι τὰ τεῖχνη φύλαξιν, urbem præsidio firmare v, 4, 39.

Ὁψιαίπατα, ferissime viii, 8, 9.

Ὁψιμαδῆς, qui fero didicit i, 6, 35: iii, 3, 37.

Ὁψον, opsonium, quicquid cum pane comeditur i, 2, 8: ii, 2, 4, 5.

Ὁψοποιός, coquus v, 5, 39: viii, 5, 3.

Π.

Πάγη, retia avibus pacta in terra i, 6, 39.

Πάγκαλος, perpulcra viii, 5, 28. Πανγκάλως, perpulcre vi, 4, 2.

Πάθημα, animi affectio iii, 1, 17.

Πάθος, 1) casus acerbus, qui male habet aliquem ii, 2, 5: v, 4, 32: vii, 3, 8. πάθος ἀνθρώπινον, calamitas, cui imbecillitas humana est obnoxia v, 4, 19. 2) Locus, ubi luctuosa res est vii, 3, 6, 17.

Παιάν, v. n. iii, 3, 58. Παιᾶνα ἐξάρχειν, carmen ἐπινίκιον canere victoria parta iv, 1, 6. exordiri carmen ad auxilium Martis implorandum vii, 1, 9.

Παιδεύειν, instituire i, 2, 3. ὄρνιθας, instituire aves, ut cantu suo pellificant alias ad laqueos i, 6, 39.

Παιδεύμα μέγιστον, disciplina maximæ utilitatis i, 5, 11.

Παιδεία Κύρου, Cyri institutio vel disciplina, ut patet ex i, 1, 6: vii, 2, 24. Τὴν παιδείαν ἐπιδείκνυσθαι, specimen disciplinæ edere iv, 2, 45.

Παιδιὰ, lusus ii, 1, 29: 3, 18. 20.

Παιδικὰ, τὰ, amores, amafius vii, 5, 60. Παιδικὸς λόγος, jocus, sermo amatorius i, 4, 27.

Παιδοποιῆσθαι, liberos procreare v, 4, 12.

Παίειν, ferire rostro ii, 4, 19. ferire gladio vel hasta cominus, opp. τοξεύειν et ἀκοντίζειν viii, 5, 12. Εἰς τὰ στήθρα, ferrum in pectus adigere iv, 6, 4. Παίεσθαι τὸν μηρὸν, femur sibi percutere vii, 3, 6.

Παίζειν τι, facete et jocosè proferre quid v, 2, 18.

Παῖς, ὁ, filius i, 5, 4: 6, 27: iii, 1, 4. Puer, de ætate i, 3, 1: 6, 28. Gener v, 2, 13. ἡ παῖς, filia v, 2, 8. Puella de sponsa viii, 4, 25. 26. Οἱ παῖδες, liberi ii, 4, 15.

Πάλαι, dudum iii, 3, 32. οἱ παλαιοί, præci v, 5, 8.

Παλαιὰ μαθήματα, disciplina dudum percepta iii, 3, 54. Τὸ παλαιόν, olim, opp. νῦν viii, 8, 7.

Παλαμᾶσθαι τι χειρὶ, manuum artificio uti ad efficiendum aliquid iv, 3, 17.

Παλαμναῖος, scelerum vindex viii, 7, 18.

Πάλιν, rursus i, 3, 15. Πάλιν ἦκειν, redire i, 4, 28. etc. ἔρχεσθαι, redire vii, 5, 52: viii, 3, 2. ἀπέρχεσθαι, inde redire v, 4, 23. πάλιν ὁπίσω φεύγειν, refugere viii, 5, 26. Πάλιν αὖ, simili modo ii, 2, 28. δenuo iii, 1, 26. Πάλιν δὲ, item iii, 1, 18.

Παλλακὴ et παλλακίς, concubina iv, 3, 1: v, 2, 28.

Παλτόν, hasta major firmiorque jaculo (vid. vi, 2, 16.) quæ et eo-

INDEX GRÆCITATIS.

- minus et eminus pugnando servit i, 2, 9 : iv, 3, 9.
- Πάντα, omnino, omnibus modis, funditus i, 1, 1 : 4, 4 : iv, 2, 22.
- Πάμπολλοι *h. e.* μάλα πολλοὶ vii, 4, 17.
- Πανήγυρις vi, 1, 10.
- Πανταχῆ, ab omnibus partibus viii, 3, 16.
- Πανταχόθεν, ubique vii, 1, 25.
- Παντελής, profusus, omni studio i, 5, 7.
- Πάντοθεν, undique v, 2, 4.
- Πάντως, diligenter, omnino, ita ut nulla pars negligatur, *v. n.* vii, 1, 18. πάντως δείξον, monstra diligenter viii, 3, 27.
- Πάνυ τοῦτο ποιήσομεν, profusus idem hoc faciemus v, 3, 3. *cf.* ii, 2, 10.
- Πάρομαι, acquiri mihi iii, 3, 44.
- Παρά, 1) *c. genit.* ab, ex : παρὰ θεῶν πυνθάνεσθαι, ex diis quærere i, 6, 23. παρὰ τῶν θεῶν σημαίνεσθαι, a diis portendi i, 6, 2. παρὰ τινος ἐλθεῖν, ab aliquo mitti ii, 4, 1. παρὰ τινος μανθάνειν, ab aliquo discere ii, 2, 6. *Omittitur παρὰ in μάθε μου i, 6, 44.* Παρ' ἡμῶν εἶναι, e numero nostro esse ii, 1, 9. Παρ' ὑμῶν, per vos, opera vestra i, 5, 13. *Notine, verbis alicujus : παρὰ σοῦ ἐξαγγέλλειν, verbis tuis edicere vii, 5, 54. cf. viii, 3, 2.* Servit *periphrasi genitivi* : τὸ παρὰ Κυζάρου στρατεύμα, Cyaxaris exercitus ii, 4, 21. τὰ παρὰ Κύρου, Cyri mandata iii, 1, 1. ὁ παρ' ἐμοῦ, legatus meus iii, 2, 30. *cf. not. iv, 5, 18.* 2) *Cum dat.* παρὰ διδασκάλους, apud magistros i, 2, 15. παρ' ἐαυτῶ, apud se domi, ex locis proximis, *offr.* πρόσθεν iii, 1, 19. *Servit periphrasi genitivi* : οἱ παρ' ἐαυτῶ, *h. e.* οἱ ἐαυτοῦ iv, 5, 9. 3) *Cum accusf. juxta, prope* i, 2, 9 : 4, 18 : ii, 4, 29. παρὰ τὸ τεῖχος, juxta mœnia *syn.* πλησίον et ἰγγύς v, 4, 41. παρὰ πόλιν ἄγειν, propter *f. præter urbem* ducere exercitum i, 6, 43. παρὰ τὴν Βαβυλῶνα παρῆναι, præter Bab. transire v, 2, 29. *Ad :* παρ' ἐμὲ εἰσοδος, aditus ad me i, 3, 14. παρὰ τινα ἕκειν πάλιν, redire ad aliquem iv, 5, 25. *Contra, de violatione :* παρὰ ταῦτα ποιεῖν, hæc violare i, 6, 33. παρὰ ἱερὰ et παρὰ δειωνούς, invitis extis et invitis auguriis i, 6, 44. παρὰ τὸ δίκαιον, contra officium v, 1, 13. παρὰ τὸ βέλτιστον πράττειν, ab officio recedere v, 1, 8.
- Παραβαίνειν τι, migrare aliquid, non servare i, 2, 2 : iii, 1, 21.
- Παραβάλλεσθαι ἴσα, *v. n.* ii, 3, 11.
- Παραγγέλλειν, *in re militari dicitur de imperatore, qui ex tempore aliquid edicit, quod statim est faciendum* i, 2, 5 : ii, 3, 21. 22 : 4, 2. 3 : iv, 2, 27. etc. Imperata deferre, communicare cum altero iii, 3, 11. 70.
- Παράγειν, ab altitudine milites ducere in frontem seu latitudinem ii, 3, 21. *cf. n. v, 4, 44.* Deducere per aciem iii, 3, 12.
- Παράδειγμά τινι εἶναι, exemplo suo alterum docere iii, 3, 55.
- Παράδεισος, vivarium, *v. n.* i, 3, 14. *cf.* i, 4, 5 : viii, 1, 38.
- Παραδίδοναι, alterius potestati et arbitrio tradere iii, 2, 22 : 3, 44. se tradere, non repugnare iv, 4, 6. renunciare, *mandata accepta tradere aliis* iii, 3, 61.
- Παράδοξα λέγειν, ea dicere, quæ alter non intelligit vii, 2, 16.
- Παράζυγα vi, 2, 32. not.
- Παραθαροῦναι, animum addere vii, 1, 18.
- Παραιβιάτης, qui de curru pugnat vii, 1, 29.
- Παραίνεσις, adhortatio, *syn.* παρακίλευσις iii, 3, 50.
- Παραιστάεσθαι τινος, subaudire ex iv, 2, 30.
- Παραίρειν τινός τι, adimere alicui quid vi, 1, 15.
- Παρακαλεῖν, arcescere, advocare i, 5, 7 : ii, 1, 5 : 4, 21 : v, 2, 6 : viii, 5, 22. παραστάτην, *v. n.* ii, 1, 13. τὴν φλόγα, flammam excitare, augere vii, 5, 23.
- Παρακαταθήκη, depositum vi, 1, 34.
- Παρακατακέμμενος, *syn.* παρακλίτης ii, 2, 28.
- Παρακλεύεσθαι, adhortari iii, 3, 43 : vii, 1, 35. etc. πολλά τι καὶ ἰσχυρὰ, cohortatione uti copiosa gravique iii, 3, 48.
- Παρακλεισμός, cohortatio iii, 3, 59.
- Παρακλίτης, qui juxta accubat mensæ ii, 2, 28.
- Παρακοῦν τὴν ψυχὴν, acuere animum vi, 2, 33.
- Παραλαμβάνειν τὰ ἔθνη, sibi adjungere nationes i, 1, 4.
- Παραλείπειν, deferere, non curare v, 4, 18. Παραλείπεσθαι, restare explicandum v, 3, 56.
- Παράλλαξις, mutatio, alternatio vi, 2, 29.

INDEX GRÆCITATIS.

- Παραλλάσσειν, præterire i, 4, 21.
 Παραμείβεισθαι τὴν πόλιν, præterire urbem v, 4, 50.
 Παραμειλῖν τὰ τῶν Θεῶν, rem divinam negligere i, 5, 14.
 Παραμυρίδιον, femorale vi, 4, 1.
 Παραμυθεῖσθαι, confolari iii, 1, 23.
 Παρανόμοι, quæ adverlantur legibus et institutis i, 6, 6.
 Παραπίπτειν, casu occurrere i, 2, 10.
 Παραπλιυρίδιον, munimentum laterum vi, 4, 1.
 Παρασύγγης, v. n. ii, 4, 21.
 Παρασκευάζειν, instruere, munire iii, 3, 1. persuadere, *vid. n. v, 4, 51.*
 Παρασκευάζεισθαι, se parare, meditari i, 5, 9 : v, 5, 47. Se parare ad bellum v, 3, 6. *ὡς ἀντίκα δεῖσον ἐπιδιώκειν*, se parare ad flatim inferendum iii, 2, 8. *παρασκευάζετο ὡς ἀπιῶσα πάλιν*, parabat reditum i, 3, 13. *παρασκευασμένοι εἰσιν οὕτω*, se pararunt ita vii, 5, 45. *παρασκευασμένοι*, instituimus, decrevimus vii, 5, 84. *Παρασκευάζεισθαι ὅπλα*, sibi parare a. vi, 2, 25. *ἐαυτῶ, id. i, 4, 13.*
 Παρασκευή, apparatus belli i, 5, 4. *not. ad v, 5, 2.*
 Παρασκευοῦν μετὰ τινοσ, erat iv, 5, 8. *ubi dedi μετ' ὧν περ ἰσχύου.*
 Παραστάσις, locus quem quis tenet in stando coram rege viii, 4, 5.
 Παραστάται, adfites, qui adjuvant in pugnando iv, 5, 47. *loci pugnae, syn. σύμμαχοι vi, 4, 14. cf. not. ii, 1, 13 : iii, 3, 59 : viii, 1, 10.*
 Adjuutores, *de Diis opem ferentibus præstanti* iii, 3, 21.
 Παραστήναι, adesse adjuvandi causa v, 3, 19.
 Παρατάττειν, aciem instruere iii, 3, 43 : iv, 2, 27. *παρατάτταμενος*, acie instructa v, 3, 5.
 Παρατίειν, *vid. n. i, 3, 11.*
 Παρατίδεναι, cibum apponere v, 2, 19. *ἐπὶ τὴν τράπεζαν, id. viii, 2, 3.*
 Παρατιθέμενα, τὰ, cibi apposti ii, 1, 30. *intelligitur βρώματα, quod additur v, 2, 16.*
 Παρατίθεισθαι σίτον, sibi apponere cibum viii, 6, 12. *Παρατιδέναι*, comparare, conferre inter se : *ut παρατιθεῖς ἕκαστα δεῖλαι μοι*, singula ista inter se collata exposuisti mihi i, 6, 14.
 Παρατυγχάνειν, se offerre, *de leone* iv, 6, 4. *παρατυχόντες ἰπποτάι*, equites qui forte aderant i, 4, 18.
 Παραυτικά ἐν τῷ παραυτικῷ *scil. χρόνῳ*, in præsentia, illico ii, 2, 24. *αἱ παραυτικά ἡδοναί*, voluptates, quæ flatim, sine labore, percipiuntur, et quarum usus brevi durat i, 5, 9 : ii, 2, 24 : viii, 1, 32.
 Παραφέρειν, ad comedendum apponere i, 3, 6. *cf. not. ii, 2, 4.*
 Παραχρήμα, repente, subito iii, 1, 17. *ἐν τῷ παραχρήμα, sc. χρόνῳ*, in præsentia, statim ii, 4, 13.
 Παραχωρεῖν τῆς ὁδοῦ, viam concedere vii, 5, 20.
 Παραγγυᾶν, *syn. παραγγίλλειν*, e tempore statim imperare ii, 3, 21 : iii, 2, 6. 8 : 3, 69 : iv, 1, 3. *σύνθημα*, tefferam edicere iii, 3, 58. *Hortari* iii, 3, 42. 61.
 Παρεῖναι, adesse, advenire i, 2, 4 : ii, 4, 21 : v, 4, 29. Superare, excellere i, 4, 5. *Ἐν τῷ παρόντι νῦν*, hoc ipso tempore iii, 1, 29 : v, 4, 30. *not.*
 Παρλαύνειν, curru prætervehi vii, 1, 18. *τὸν ἵππον*, equo prætervehi v, 3, 55.
 Παρέρχεισθαι τινα, prætergredi aliquem ii, 2, 7.
 Παρέχειν γέλωτά τινι, excitare risum alicujus ii, 2, 13 : iv, 5, 54. *cf. n. viii, 4, 23.*
 Ἰδρωτά τινι, ad sudorem usque exercere ii, 1, 29. *φόβον τοῖς κακοῖς*, ignavos tertere vi, 3, 27. *λόγον*, rignorem excitare vi, 1, 39. *πράγματα*, negotium alicui committere, *in sensu bono, v. n. viii, 6, 4.*
 βέλτιστόν τινα, reddere aliquem optimum, *syn. ἀποδεικνῦναι* i, 2, 5. *τινα τὰ δόντα ποιῶντα*, in officio aliquem continere ii, 1, 22. *ἐαυτὸν τινι εἶποιν*, *vid. n. v, 5, 33.*
 Παρέχεσθαι, sibi efficere, præbere i, 6, 20. *ἡδονάς*, afferre voluptates iii, 3, 8. *ζῶντα*, vitam largiri viii, 7, 19.
 Παρέναι, admittere, aditum permittere i, 4, 6 : v, 3, 11. 13. *Prætermittere, negligere vi, 2, 35 : vii, 5, 46.*
 Accedere vii, 5, 41. *ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον*, in atrio regiæ comparere viii, 1, 5. *βίαι εἰς οἰκίαν*, vi irrumperere in ædes alienas i, 2, 2.
 Παροξύνειν, excitare ad rei bonæ studium vi, 2, 5.
 Παροξυντικόν, habet vim excitandi ii, 4, 29.
 Παρορᾶν, animadvertere vii, 1, 5. *εἰς ἀλλήλους*, intueri iii, 3, 59. *πρὸς τὸ σημεῖον*, convertere oculos ad signum vii, 1, 4.
 Παρορμᾶν τινα, excitare aliquem ii, 2, 1 : 4, 10.
 Παρόρμησις, v. n. i, 6, 19.
 Παροχισθῆναι τινι, juxta aliquem vehi curru viii, 3, 14.

INDEX GRÆCITATIS.

- Παροψίς*, v. n. i, 3, 4.
Παρήσιάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους, libere et aperte colloqui v, 3, 8.
Παρυφάνειν, præterdere : *παρυφασμένα ὄπλα dicuntur* armati qui ad latus calorum lixarumque euntes tegebant turbam inermem, adeo ut ipsa univèrsa illa turba speciem armorum referret v, 4, 48.
Πᾶς, omnis generis : *ἐν πάντων*, ex omnis nationis hominibus ii, 2, 26. cf. n. iv, 6, 11. *Summus* : *εἰς πάντα κίνδυνον ἔρχεσθαι* vii, 2, 22. *Τῷ παντί*, omnino viii, 8, 7, 20. *Παντὶ τρόπῳ*, quovis modo ii, 1, 13. *Τὸ πᾶν*, omnino i, 6, 13.
Πασσῶδι, cum univèrſis copiis i, 4, 18.
Πάσχειν τι, clade affici, aliquid humanitus accidere alicui i, 4, 22 : ii, 1, 8. 11. *κακῶς*, infestari v, 4, 24. *κακὰ ὑπὸ τινος*, malis affici ab aliquo v, 2, 25. *τοιαῦτα ὑπὸ τῶν καμήλων*, ita afficiuntur equi a camelis vii, 1, 27. *Ὅμοιον, ὅσον εἴ τις*, idem iis accidit quod ei qui i, 5, 10. *Οὐδὲν θάυμαστον παθῶν*, non mirum est, quod ei hoc acciderit iv, 6, 4. *Πάσχειν μεγάλα ἀγαθὰ*, magnis beneficiis affici v, 5, 27. *πολλὰ φιλικὰ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου*, multis modis suam erga me amorem declaravit iv, 6, 6.
Πατήρ, de optimo principe viii, 1, 1. 44 : 2, 9.
Πάτριος ἀρχή, v. n. i, 1, 4.
Πατρῶος Ζεὺς, v. n. i, 6, 1 : iii, 3, 22.
Πατριώτης ἵππος, equus indigena ii, 2, 26. *id. qd. ἐγχώριος*.
Παῦναι τινὰ τινος, avocare a re v, 5, 21. *τινὰ τῆς ἀρχῆς*, magistratum abrogare alicui viii, 6, 3. *λόγον*, dicendi finem facere viii, 6, 7.
Παύσθαι cum participiis : ut *παύομαι κλαίον*, desino flere i, 4, 2. *μιμψόμενος*, desino queri v, 5, 35. *πλείων*, finem navigandi facio iv, 1, 15. etc. *Cum genit. παύομαι τῆς ἀφροσύνης*, desino desipere iii, 1, 18.
Πεδίον, campus, opp. τὰ ὄρη ii, 4, 24.
Πεδινός, planus, campestris i, 6, 43 : vi, 3, 2.
Πέζαρχοι, præfecti peditum v, 3, 41.
Πέζοι, pedites, opp. ἱππεῖς ii, 4, 18. *Πεζῇ δύναις*, *id.* i, 6, 10. *Πεζικὴ δύναμις*, *id.* ii, 4, 18. *Πεζῇ πορεύεσθαι*, peditum iter facere, non equo aut curru vehi iv, 3, 22 : viii, 8, 19. *αἱ πεζῇ πορείαι*, itinera pedes-
tria, opp. *navigatio* viii, 6, 18.
Πείθεσθαι τι, in aliqua re morem gerere v, 1, 10 : 5, 16. *χαλινῶς*, frenis regi, de equo iv, 3, 9.
Πειθῶ, obedientia ii, 3, 19 : iii, 3, 8.
Πειρῆν χρημάτων, vehementer expectere pecunias viii, 3, 39. *συμμάχων*, cupidissimum esse fociorum vii, 5, 50.
Πείραν λαμβάνειν, periculum facere iii, 3, 38 : vi, 1, 54. *διδόναι* i, 6, 22. *ἔχειν*, periculum fecisse iv, 1, 5.
Πειρῆν γυναῖκα, mulieris pudicitiam tentare v, 2, 28.
Πέλαιος, mare altum vi, 1, 16.
Πελάζειν, propius accedere i, 4, 7. 20 : iii, 2, 10 : vii, 1, 48.
Πελτασταί, peltastæ, pedites instructi pelta, h. e. clypeo minori i, 4, 16 : 5, 5 : ii, 1, 5 : iii, 2, 3 : v, 3, 24.
Πεμπὰς, femidecuria ii, 1, 22. etc.
Πεμπάδαρχος, præfectus femidecuriæ ii, 1, 22. 23. 30. etc.
Πενδικῶς ἔχειν τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκότος, mortem fratris lugere v, 2, 7.
Πέπλοι, an de amicis viri, v. n. iii, 1, 13. de vestibus muliebribus iii, 3, 67 : v, 1, 6.
Πεπαινέσθαι, maturari, de ira, v. n. iv, 5, 21.
Περ. ὅσον περ (γέρον) ἔχοντες γράφονται, illam ipsam parmam, quacum pinguntur i, 2, 13.
Περαινεῖν, perficere, præstare : ut τὰ δόντα, suo fungi munere iv, 5, 38. ἢ τι μέλλει, perficere quod velit v, 2, 24. τὸ προσταχθῆν, imperata facere v, 3, 50. etc.
Περᾶν, transigere vitam vii, 2, 20.
Περὶ 1) c. genit. pro, ad defendendum, pro ὑπὲρ iii, 3, 44. De, quod attinet : *περὶ τροφῆς* i, 6, 15. in hoc sensu omittitur i, 6, 29. De, propter : *φιλωνικίας περὶ* ii, 1, 22. *περὶ τοῦ κοινοῦ*, reip. gratia i, 2, 13. *περὶ τινὸς φοβεῖσθαι* iii, 1, 25. 2) *Cum accus. τοιοῦτος περὶ ἐμὲ*, tali erga me animo v, 4, 12. cf. vi, 1, 47. *Περὶ ἐκείνην τὴν χώραν*, in iis locis iii, 2, 7. *περὶ τὸ βασίλειον*, propter, circum, regiam ii, 4, 4. *Περὶ μέσας νύκτας*, sub noctem medium iv, 5, 13. De comitatu : *οἱ περὶ αὐτὸν*, satellites ejus i, 4, 18. sui viii, 2, 8.
Περιάγεσθαι, secum ducere ii, 2, 28.
Περιαρρεῖν τὸ τόξον μελετᾶν καὶ ἀκοντῖα, abrogare meditationes sagittandi jaculandique ii, 1, 21. *Περιαρρεῖσθαι τινὸς τὰ ὄπλα*, adimere arma alicui viii, 1, 47.

INDEX GRÆCITATIS.

- Περιάπτειν τινὶ τιμὰς, honoribus ornare i, 5, 9 : vii, 5, 60. ἀνελευθερίαν, illiberalitatis ignominiam contrahere viii, 4, 32.
- Περιβάλλεσθαι, auferre i, 4, 17. λείαν, prædam facere iii, 3, 23. Circumdare, cingere, *syn.* κυκλοῦσθαι vi, 3, 30. τάφρον, castra munire fossa iii, 3, 26.
- Περίβλεπτος, conspicuus vi, 1, 5.
- Περιβολὴν ποιῆσθαι, circumire vi, 3, 30.
- Περιβραχιόνιον, munimentum brachiorum, brachiale vi, 1, 51 : 4, 2.
- Περιγιγνεσθαι τινός τιμι, superare aliquem re iii, 1, 19 : viii, 2, 13. 20. εὐπόρως commode superare i, 6, 9.
- Περίθρομος, pluteus turrim ambiens vi, 1, 53.
- Περίπειν ὡς φίλον, ut amicum tractare iv, 4, 12.
- Περίερχεσθαι, circumagi, præterire, *de anno* viii, 6, 19.
- Περίερχεσθαι, cingi, claudi viii, 1, 24.
- Περίζυγα, *v. n.* vi, 2, 32. ubi nunc est παράζυγα.
- Περίκει ἢ ἀρχὴ εἰς αὐτὸν, excedit in imperio iv, 6, 6.
- Περίδειν ἑαυτὸν, se negligere i, 5, 10.
- Περίστασθαι τὸν λόφον, cingere, obfidere collem iii, 1, 5.
- Περικαλύπτειν ἐν ἱματίῳ, veste velare vii, 3, 13.
- Περιμένειν, exspectare vii, 5, 39.
- Περίξ τὰ περίξ ἔθνη, gentes finitimæ i, 5, 2 : 6, 10.
- Περίοδον πρῶτην περιφέρειν, primum ferculum, seu primam patinam, circumferre ii, 2, 2.
- Περιοκοδομεῖν, septo includere i, 4, 11.
- Περιοποιῆσθαι τὰς ψυχὰς, vitam tueri iv, 4, 10.
- Περίπτύσσεσθαι ἐνθεν καὶ ἐνθεν, hinc inde circumfundere vii, 1, 26.
- Περισπᾶσθαι τὴν τιάραν, capiti detrahere tiaram iii, 1, 13.
- Περιστρατοπεδεύεσθαι, castris circumdare iii, 1, 6.
- Περιστέμνειν, intercipere v, 4, 8.
- Περιτεταφρευμένος *sc.* τόπος, locus fossa munitus iii, 3, 28.
- Περιστὰ τῶν ἀρκούντων, plura quam ad vitam sunt necessaria viii, 2, 21. 22. Περιστῶ κυκλοῦσθαι, multitudine exsuperante circumdare vi, 3, 20.
- Περιφανῶς, evidententer v, 1, 22.
- Περιφέρειν, de cibis in orbem circumferendis ad singulos convivas ii, 2, 2. 3. 4.
- Περιφορὰ, circumlatio ii, 2, 4.
- Πίπτειν, coquere : τὰ πιπτόμενα ἐπὶ τράπεζαν est periphraſis panis et eorum omnium quæ locum panis obtinent, ut placenta. *Vid. Casaub. ad Athen. p.* 828.
- Πῆ, quo pacto i, 6, 14. Πῆ, aliquo loco v, 4, 49. quodam modo v, 5, 26. εἴ πῆ, si qua parte v, 2, 4. si qua ratione v, 2, 26.
- Πηγαὶ τῶν καλῶν, fontes rerum pulcrarum vii, 2, 13.
- Πηγυῖν, figere, *de retibus* i, 6, 39.
- Πιέζεσθαι, premi v, 4, 6. ταῖς συμφοραῖς, premi malis vii, 2, 20.
- Πιδανὸς, ad obediendum paratus ii, 2, 10. ad faciendam fidem aptus vi, 4, 5.
- Πῖλος, stragula v, 5, 7.
- Πίνειν, potare, vino indulgere iv, 5, 7. 8. ἐκ φιαλῶν v, 3, 3.
- Πίπτειν, cadere, *in prælio cædi* i, 4, 24.
- Πιστεύω, τούτοις ἐμμόνοις ἴσασθαι, credo hos fore firmos iii, 3, 55. Πιστευόμενοι, quorum fidei aliquid committitur iv, 2, 8. πιστευθεῖς, cum fides ei effet habita v, 3, 17.
- Πιστικός λόγος, oratio vim persuadendi habens i, 6, 10.
- Πίστις, promissum : πίστειν ἕξαπατηθέντες, promissis decepti viii, 8, 3. Διασώζειν τι ὡς μάλιστα ἐν πίστει, fervare aliquid, adeo ut fides habeatur maxime i, 6, 19.
- Πιστὸς, fidelis, qui fidem datam servat v, 2, 23 : 4, 1 : vi, 1, 32. *etc.* fide dignus vi, 1, 42. Πιστὸν, credibile, quod fidem facit vi, 1, 40. fidei pignus iii, 1, 27 : iv, 2, 13. Πιστὰ ἤξιου γενέσθαι, fides ut firmaretur postulavit vii, 4, 3. πιστὰ δίδοναι καὶ λαμβάνειν, fidem ultro citroque dare iii, 2, 23. Πιστὰ θεῶν ποιῆσθαι, diis testibus fidem dare, jurare iv, 2, 7.
- Πλάγια, τὰ, latera agminis aut aciei v, 2, 1 : vii, 1, 7. 16.
- Πλαίσιον, *vid. n.* v, 3, 39.
- Πλατύνεσθαι, dilatari, amplificari v, 5, 34.
- Πλατύς, latus v, 3, 36.
- Πλατύτης, amplitudo corporis i, 4, 11.
- Πλέγμα, rete i, 6, 28.
- Πλεθραῖος, habens magnitudinem plethri vii, 5, 11.
- Πλείων καὶ πλείων ἄχλος ἐπίρρει, con-

INDEX GRÆCITATIS.

- fluxus hominum augebatur vii, 5, 39.
- Πλείστα τὰ, plerumque i, 4, 23.
- Πλέον ἔχειν, *syn.* πλεονεκτεῖν, potioris esse conditionis i, 3, 18 : 5, 9 : ii, 2, 22. *cum gen.* vii, 5, 61. Τί μοι πλέον, quid me juvat? v, 5, 34.
- Πλεονεκτεῖν, melioris esse conditionis i, 3, 18. *etc.* τινος, ex alicujus incommodis sua commoda comparare i, 6, 31. 32. 33. 37. Πλεονεκτεῖν τοῦ ἡλίου, τοῦ ψύχους, τῶν πόρων, plus ætus, frigoris, laboris perferre i, 6, 25. Πλεονεκτεῖν τινός τι, alicui præstare re iv, 3, 21. τοῖς ἀσκήμασι, exercitiis excellere vii, 5, 79. τιμαῖς καὶ δάροις, præferri in honoribus et præmiis ii, 2, 20. *cf.* viii, 4, 4.
- Πλεονέκτημα πολὺ ταῦτο ἡμῖν νομίζω, hoc nos multo superiore facturum esse arbitror iii, 3, 19.
- Πλεονέκτης τῶν πολεμίων, hostis commodorum interceptor, qui ex hostis incommodis sua comparare studet commoda i, 6, 27.
- Πλεονεξία, studium ex alterius commodis sua parandi commoda, ut πλεονεξίαν τινός κατηγορεῖν v, 5, 19. Artes quibus quis utitur, ut sit potiori conditione quam alter de quo sermo est i, 6, 28. 35. 39. 41. ἐπὶ πλεονεξίᾳ ἄρχειν viii, 5, 24. not.
- Πλευρὸν, cornu, latus aciei vi, 3, 34.
- Πληγῆ, ictus iv, 2, 22. Πληγὰς λαμβάνειν, verberari i, 3, 16. Πληγὰι τινος, verbera, quæ ab aliquo infliguntur ii, 3, 20.
- Πληθὸς συνελθόν, concio militum ii, 2, 20.
- Πλὴν, extraquam i, 2, 4. 13 : ii, 4, 17. *etc.* Duntaxat iv, 2, 28. *Cum genit.* præter iv, 5, 9 : vii, 5, 54.
- Πλησιάζειν μᾶλλον τῶν ἄκρων, propius accedere ad juga montium iii, 2, 8.
- Πλησίον εἶναι, prope abesse iii, 3, 5.
- Πλήττειν, vulnerare eminus ii, 3, 19.
- Πλινθίον μικρὸν, *vid. n.* vii, 1, 24.
- Πλουτεῖν, divitiis abundare viii, 3, 39. πεπλούτηκας, dives es factus, *ibid.*
- Πλουτίζειν ἑαυτὸν, se locupletare v, 1, 27.
- Ποδάγρα, pedica i, 6, 28.
- Ποδήρης ἀσπίς, clypeus ad tibias usque pertingens, qualis Iliad. β'. 389. vocatur ἀσπίς ἀμφιβρότης vi, 2, 10. Χιτῶν ποδ. vi, 4, 2.
- Ποδίζειν, pedes alligare: πεποδισμένοι ἵπποι iii, 3, 27.
- Πόθος, desiderium ii, 1, 28.
- Ποι, quo. μή ποι, ne quo v, 1, 11.
- Ποιεῖν, sacra facere viii, 3, 24. *Cum infinit.* ποιῶ εἰδέναι ἐκαστα, efficit ut singula recte exercentur i, 6, 18. ποιῶ λανθάνειν, jubeo latere i, 6, 40. ποιῶ τινα μάλα αἰσχύνεσθαι, pudorem magnum alicui injicere iv, 5, 48. *Cum participio:* πάντα ποιοῦν πείθοντες, sedulo, seu omni studio, suadebant v, 4, 26. ποιοῦν ὡς ἂν ἀσφαλίστατα εἰδείην vi, 3, 18. not. et ad vii, 3, 10. *Cum nomine:* ποιεῖν ἀρπαγὴν, prædandi potestatem concedere aliis vii, 2, 12. τὰ δίκαια, recte facere iii, 1, 15, 21. γέλωτα ἔκ τινος, *vid. n.* ii, 2, 15. εἰρήνην τινὶ, pacem reconciliare alicui iii, 2, 12. 17 : vii, 4, 5. θῆραν μεγάλην, v. n. ii, 4, 17. κραυγὴν, clamare iii, 1, 4. φυγὴν τινι, in fugam compellere i, 4, 22. τὰ ἐπιτηδεῖά τι, parare alteri res ad vitam necessarias iv, 2, 4. τὰ δέοντα, *id.* v, 1, 29. Ποιεῖν κακὰ τοὺς πολεμίους, damno afficere iii, 2, 15 : v, 3, 10 : vi, 1, 7. κακῶς τοὺς πολεμίους, *id.* i, 6, 28. τι τοὺς πολεμίους, nocere hostibus iv, 3, 7. φίλους πλείστα ἀγαθὰ, amicis plurimum prodesse v, 3, 9. ταῦτά τινα, eodem modo tractare ii, 3, 18. ἔξω βελῶν τὴν τάξιν, suam centuriam extra telorum jactum abducere iv, 1, 3. Πεποιημένος σίτος, cibus paratus iv, 5, 1. ποποιημένα παρέχειν, commeatum paratum suppeditare ii, 1, 21. Ποιεῖσθαι τὰ ἐπιτηδεῖα, victum parare, molens, pinsendo, coquendo, assando *etc.* viii, 5, 5. Ποιεῖσθαι μέγα, magni facio c. *inf.* v, 3, 19. περὶ παντός, nil prius neque potius ducere quam i, 4, 1. περὶ πολλοῦ, magni facere viii, 1, 26. διὰ μέσου, recipere in medium vi, 3, 3. Ποιεῖσθαι παῖδα, sibi adoptare filium iv, 6, 2. παῖδας, liberos procreare v, 3, 19. Ποιεῖσθαι τι ἐμποδῶν, pati sibi inferri aliquid impedimenti iv, 2, 46. εὐνούχους, *vid. n.* vii, 5, 65. Δυσίαν, sacra facere vi, 2, 6. ἰσόμοιρον τινα, *vid. n.* iv, 6, 12. κοινανόν, participem reddere vi, 1, 40. λόγον, differere i, 6, 13. μάχην h. e. μάχεσθαι vi, 2, 16. νομιμον, lege sancire viii, 4, 5. πορείας, *syn.* πορεύεσθαι v, 2, 31. πολέμους, bella gerere viii, 8, 26.
- Ποιητὴς τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους μηχανημάτων, qui suo ingenio exco-

INDEX GRÆCITATIS.

- γίτατ artes hostibus nocendi i, 6, 38.
 Πολιμεῖν τινι, bellum gerere cum al. iii, 1, 10. oppugnare, accusare i, 3, 11.
 Πολιμεία, *scil.* χώρα seu γῆ, hosticum i, 6, 11 : iii, 3, 1. 14. 16. *etc.*
 Πολιμιστήριον. τὰ πολιμιστήρια, apparatus bellici, res militaris viii, 8, 26. ἄρματα, currus bellici vi, 1, 29 : vii, 1, 47.
 Πολιορκεῖν, urbem obsidere ii, 4, 13. expugnare i, 5, 2. πολιορκεῖσθαι vi, 1, 15. εἴβ inopia commentus premi.
 Πόλις, cives i, 4, 25 : 6, 45. ἐν ταῖς πόλεσι viii, 2, 28. i. e. in democraticis.
 Πολιτεία, forma civitatis i, 2, 15.
 Πολιτεῖσθαι ἄλλοις πως, alia quadam civitatis forma uti i, 1, 1.
 Πολιτικός, reip. gubernandæ peritus ii, 2, 14. πολιτικώτατον κτῆμα, res maxime civilis, civitati utilissima i, 5, 12.
 Πολλαπλάσιοι, multo plures i, 5, 9 : iii, 2, 16 : v, 2, 11. *seq. genit.* v, 2, 30 : viii, 3, 42. *seq. ἢ* viii, 2, 18.
 Πολλαχῆ, multis modis ii, 2, 14.
 Πολλαχόθι ἄλλοθι, ex multis aliis rebus vii, 1, 30.
 Πολύς. οἱ πολλοί, vulgus, multitudo viii, 2, 4. πάντα πολλὰ iv, 6, 11.
 Πολύ πρὶν, multo priusquam iii, 3, 60. πολὺ μᾶλλον iii, 1, 20. πολὺ μάλιστα, quam maxime viii, 3, 25. Πολλά, valde, multis modis vii, 3, 10 : viii, 3, 47. πολλὰ συνεῖναι τινι, multum esse cum al. i, 5, 14. τὰ πολλὰ, plerumque viii, 1, 14.
 Πολυδαρία, multa largiendi consuetudo viii, 2, 7.
 Πολυεύκτος χρυσός, aurum votis hominum tantopere expetitur i, 6, 45.
 Πολυλόγος, loquax i, 4, 3.
 Πολυπραγμονεῖν, plura aut alia agere quam quod est demandatum aut imperatum viii, 6, 3.
 Πολυχειρία, multitudo hominum opus agredientium iii, 3, 26.
 Πολύχρυσος, opulentissimus iii, 2, 25.
 Ποεῖν, laborare, *h. e.* premi ab hostibus et urgeri i, 4, 21. defatigari iv, 5, 22.
 Πονηρία, *opp.* ἀρετὴ ii, 2, 24. εἰς τὴν πονηρίαν τρέπεσθαι, deteriore fieri vii, 5, 75.
 Πονηρός, ignavus i, 4, 19. τοῖς φίλοις, qui male meretur de amicis viii, 4, 33. πονηρὰ χρώματα, pallor, color oris qui prodit summum animi pavorem v, 2, 34.
 Πορεύεσθαι διὰ τῶν ἡδονῶν, voluptates persequi ii, 2, 24.
 Πορεύσιμος, pervius vii, 5, 16.
 Πορίζειν, suppeditare alieri viii, 2, 16.
 Πορίζεσθαι sibi acquirere rem i, 6, 11 : viii, 1, 26.
 Πόρος, meatus, iter i, 6, 40 : ii, 4, 25. Modus parandorum redituum i, 6, 9, 10.
 Πορσύνειν verbum ποῖτικόν, πορσύνειν κατὰ τοῖς πολ. damna afferre hosti i, 6, 17. τὰ ἐπιτήδεια, victum parare iv, 2, 47. ὡς τὸ τοῦ ποτ. ἐπορσύνετο, cum fluvius hoc modo esset paratus *scil.* ad transfundendum vii, 5, 17.
 Πορφύρις, stola purpurea ii, 4, 6 : viii, 3, 3.
 Πόση τις ὁδὸς iv, 6, 10.
 Ποσταιός, quoto die v, 3, 28.
 Πόστος, quantulus iv, 1, 16.
 Πότε, quando? v, 3, 27. *Auget vim interrogationis et significat admirationem: τί ποτε, cur tandem* i, 3, 11 : iii, 3, 32. ὅ τι ποτε, quid tandem i, 6, 14. 25 : iii, 1, 14 : v, 2, 5.
 Πότερα, utrum i, 3, 15 : ii, 2, 18.
 Ποτέρως, utro modo ii, 3, 4 : 4, 6.
 Που, usquam v, 5, 18. aliquo v, 1, 23. εἴ που, si quo i, 3, 3. ἦν που, sicubi i, 2, 13. που τῆς χώρας ἐμβάλλειν, alicubi agrum invadere vi, 1, 42.
 Ποῦς, ἐπὶ πόδα iii, 3, 69. not.
 Πράγμα, res quæ acciderat v, 4, 7.
 Πράγματα ἔχειν, molestia affici i, 4, 5 : vi, 1, 10. ὅσα πράγματα ἔχεις, quantum negotii habes! i, 3, 4. ἔχουσι πραγ. φυλάττοντες, fat agunt in custodiendo viii, 2, 21.
 Παρίχειν πρ. negotia faceffere iii, 1, 26 : iv, 5, 37. *Cum infir. πράγματα παρέχουσιν οἱ ἴσποι ἐπιμίλεισθαι, ob curam illis impendendam negotia exhibent equi* iv, 5, 46.
 Πραγματεῖσθαι τὴν νύκτα, noctem exigere in illo negotio ii, 4, 26.
 Πράοτης διδασκαλίας, *vid. n.* ii, 3, 21. clementia iii, 1, 41.
 Πράοτερος, mansuetior, placidior i, 6, 33 : ii, 1, 29.
 Πρακτικός παρὰ τῶν θεῶν, qui a diis impetrat i, 6, 3.
 Πρανῆς, declivis, *opp.* ἄρδιος ii, 2, 24.
 Πράξεις, res gestæ i, 3, 1.
 Πράσιμος, venalis iv, 5, 42.
 Πράττειν ἄριστα, fortuna uti prosperi

INDEX GRÆCITATIS.

- rima i, 6, 3. βέλτιον, gerere rectius i, 6, 5. μεγάληα πρ. vii, 5, 42. magnas res gerere et magnam inde fortunam adipisci.
- Πρώως φέρειν, leniter sine ira et conviciis ferre ii, 2, 8. εἶν, facile, æquo animo, pati ii, 2, 22.
- Πρέπειν εἰς πλῆθος, in vulgus convenire ii, 1, 24. βασιλεῖ, convenire regi, decorum esse vii, 5, 37. πρὸς τι, valere ad v, 3, 47.
- Πρεσβεία, legatio ii, 4, 1. Πρέσβυς, legatus, orator ii, 1, 31. Πρεσβεύειν, legatum esse v, 1, 2.
- Πρεσβύτεροι, adulti, ὀφρ. παῖδες i, 2, 2.
- Πρίμωσθαι, emere: οὐκ ἂν πρίαιό γε παμπόλλου, nonne redimeres magno? viii, 4, 23. τινα, alicujus benevolentiam sibi conciliare iv, 2, 42. τὸ παῖσαι, cupide facere, vid. n. v, 3, 10.
- Πρῆν, priusquam, c. *infin.* ii, 2, 4. 10: iii, 3, 60. c. *nominat. et inf.* v, 2, 9.
- Πρὸ 1) *de tempore*: πρὸ ἡμέρας, ante lucem iv, 5, 14. πρὸ δείπνου, ante cœnam v, 5, 39. 2) *De loco*: φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας, castellum ante regionem, *syn.* πρόβολον τοῦ πολέμου v, 3, 11. πρὸ τῶν φυλακῶν, ante excubias iii, 3, 33. cf. iv, 2, 1: v, 3, 56: vi, 3, 34. 3) *Pro salute*, id. qd. ὑπερ: πρὸ τίνος βουλευσθαι, commodis alicujus consuleri i, 6, 42. πρὸ τίνος πράττειν, agere pro aliquo iv, 5, 44. πρὸ τίνος διακινδυνεύειν viii, 8, 4.
- Προαγγέλλειν, denunciare iii, 3, 34.
- Προάγει ὁ χρόνος αὐτὸν, provehitur ætate i, 4, 4.
- Προαιρεῖσθαι ἀντὶ ἀρετῆς, virtuti præferre v, 2, 12.
- Προανύπτειν, efficere iv, 5, 22.
- Προβάλλεσθαι πρὸ τίνος, ad vim alicujus avertendam prætereundum sibi aliquid ii, 3, 10: vii, 5, 30. Προβελημένοι τοὺς θωρακοφόρους, muniti et tecti loriceis: dicuntur ii, qui in acie ante se habent collocatos milites gravis armaturæ vi, 3, 24.
- Πρόβατα ἄλλα post equos et boves vii, 3, 7. not.
- Πρόβλημα, munimentum vi, 1, 51.
- Πρόβολος τοῦ πολέμου, belli propugnaculum v, 3, 11. 23.
- Προσγινώσκειν, apud animum statutum habere ii, 4, 11. ubi præposit. delevi.
- Προδιδόναι, prodire, non opem ferre ii, 4, 10. aciem deferere vi, 3, 27.
- Προδιερευνησθαι, ante explorare v, 4, 4.
- Προδότης, defertor, qui alterum non adjuvat, ut debet, ὀφρ. ἀρέθγων τοῖς συμμάχοις vi, 4, 14.
- Προσιπεῖν, edicere i, 6, 18: ii, 1, 24: 2, 19.
- Προέχειν τινός, potioem esse ii, 1, 16. τὰ χεῖρας, manus prætereundum ii, 3, 10. τῇ κεφαλῇ, capite prominere iv, 3, 16.
- Προηγείσθαι, itineris ducem esse ii, 1, 1.
- Προθυμῆσθαι, cupere, studere i, 5, 9. 10: 6, 24: v, 5, 14. bono animo et læto esse, ὀφρ. ἀθυμῆν vi, 2, 13.
- Προθυμία, alacritas, studium rem suscipiendi promte, alacriter sine metu et cunctatione i, 6, 13. 19: iii, 2, 4: 3, 59. 61.
- Προθύμως, alacriter, promte, cupide, impigre: ut ἀσκέειν ii, 1, 24. διδάσκειν i, 3, 7. λέγειν iii, 1, 14. ἀπαγγέλλειν iv, 1, 24. μανθάνειν i, 4, 8. πυνθάνεσθαι i, 4, 7. ὑπακούειν i, 6, 19. ἐκπονεῖν i, 5, 7. καλεῖν i, 6, 21.
- Πρόθυρον, atrium vii, 5, 22.
- Προΐεναι, progredi ii, 2, 6. 7: iii, 1, 4. pedem proferre vii, 5, 6. προέμι, prodibo i, 5, 14. προΐοντος τοῦ χρόνου, tempore procedente i, 5, 2. προΐοντος τοῦ συμποσίου viii, 4, 13. προΐς τὰς καμήλους πρὸς τοὺς ἵππους vii, 1, 22. et 27.
- Προΐεσθαι, negligere ὀφρ. κτήσαισθαι iv, 2, 44. τινι, alicujus potestati committere v, 2, 9.
- Προΐτασθαι vid. n. vi, 2, 13.
- Προκαλεῖσθαι τι τοὺς συνόντας, familiares provocare ad certamen aliquod i, 4, 4.
- Προκαλύπτειν, tegere, munire v, 4, 45.
- Προκεισθαι, propositum esse ii, 3, 2: vii, 1, 13. *Id. quod ἐν κοινῷ κείσθαι* ii, 3, 8.
- Προκινεῖσθαι, propius accedere i, 4, 23.
- Προκρίνεσθαι *Morus eenset pro simplici esse posittum* ii, 3, 8.
- Προλαμβάνειν προλαβόντες ἐπιμέλονται, ante curant i, 2, 3.
- Προμετωπίδιον, frontale, munimentum frontis vi, 4, 1.
- Προνοεῖν τίνος, alicujus salutis prospicere viii, 1, 1: 2, 2. τὸ παραγγελλόμενον, curare, ut fiat quod imperatum est iv, 1, 6.
- Πρόνοια, providentia i, 6, 23.
- Προνομή, pabulatio: ἐξάγειν εἰς προνο-

INDEX GRÆCITATIS.

- μάς, pabulatum educere vi, 1, 24.
- Προρατὰ, quæ prævideri possunt i, 6, 23.
- Προπέμπειν, deducere i, 4, 25. Προπέμισθαι, præmittere, progredi jubere v, 3, 53.
- Προπετανύειν ἑαυτὸν τινος, se præterdere alicui, ut is sit tectus iv, 2, 23.
- Προπιτῶς ἔχειν, in proclivi esse i, 4, 4. προπιτῶς, inconsiderate i, 3, 8.
- Προπίνειν, propinare viii, 3, 35.
- Προπομπός, qui deducit, comes iii, 1, 2: iv, 5, 17.
- Προπονεῖν τῶν εὐφροσυνῶν, laborando sibi parare rerum jucundarum fructum viii, 1, 32.
- Προρρῆν, edicere i, 2, 4.
- Πρὸς 1) cum genit. πρὸς τῶν θεῶν, per deos immortales ii, 2, 18. 29: iii, 1, 35: 3, 31: v, 5, 8. 35. 2) Cum dat. vid. not. ii, 3, 10. πρὸς τούτοις, præterea ii, 1, 31: viii, 1, 45. πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ, in finibus Assyriæ ii, 4, 17. πρὸς Βαβυλῶνι, apud Bab. vii, 5, 1. πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν, secum habere vii, 5, 20. πρὸς τοῖς πεζοῖς γενέσθαι, ad pedites usque pervenisse i, 4, 23. πρὸς τοῖς ὤμοις εἶναι, humeris aptatum esse, de clypeo vii, 1, 33. 3) Cum accusf. πρὸς τοὺς φίλους, erga amicos i, 6, 31. πρὸς τοὺς πολέμιους διαγωνίζεσθαι, cum hoste confligere i, 6, 26. Πρὸς ταῦτα ἐρωτᾶν, de his interrogare iv, 5, 26. Πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι, pro eorum ratione deliberare ii, 1, 4. Πρὸς τὰ ἱερὰ παρεῖναι, adesse rei divinæ iii, 3, 34. Ἄξιον πρὸς εὐεργετην, dignum benefactore iii, 2, 16. πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστῳ, pro sua cuiusque dignitate et merito viii, 4, 29. πρὸς πάντα, omnino iii, 3, 20. πρὸς τὸ συμπίσστων, ut res ferebat viii, 5, 16. πρὸς οὐδὲν δίκαιον, præter jus et æquum viii, 8, 6. 4) Adverbialiter: πρὸς δ' ἴτι, præterea, porro vii, 2, 18. πρὸς δὲ καὶ, id. vi, 4, 8. πρὸς δὲ, id. viii, 2, 11. προσῆτι, id. i, 6, 22. etc.
- Προσάγειν τοὺς δεομένους βασιλείῳ, adducere eos ad regem qui eum convenire volunt i, 3, 8. πρὸς πολέμιους, in hostes ducere exercitum i, 6, 43. τὰ ἔξωθεν ἰσχυρότερον, majori vi et pluribus copiis foris oppugnare v, 3, 14. Προσάγειν, arponi jubeo i, 3, 4. Προσάγεσθαι manu prehensum adducere vii, 5, 39: viii, 4, 26.
- Προσαγορεύειν, appellare vii, 2, 9.
- Προσαγωγή, aditus ad regem, vid. not. vii, 5, 45.
- Προσαιρεῖσθαι, sibi cooptare, eligere i, 5, 5.
- Προσαρμόττειν, adaptare vi, 2, 17: viii, 3, 9.
- Προσβάλλειν πρὸς τὰ χωρία, adoriri castella v, 3, 12. 15.
- Προσβοηθούντες, copiarum auxiliatrices i, 4, 19.
- Προσδεῖ ἀνδρῶν ἡμῶν, nobis opus est militibus præter eos, quos jam paratos habemus ii, 1, 7.
- Προσδέεσθαι τι, opus habere ut aliquid addatur i, 3, 17.
- Προσδέχεσθαι, in castra admittere iv, 2, 26.
- Προσδιπρατόμαι viii, 3, 47.
- Προσδίδειν τι, assuefacere ad viii, 1, 36.
- Προσελαύνειν, ferri in hostem, de equitatu i, 4, 20.
- Προσεπιστέλλειν, præterea mandare v, 4, 2.
- Προσεύχεσθαι, vota suscipere iii, 3, 57.
- Προσέχειν τὸν νοῦν τινι, observare, colere aliquem v, 5, 40.
- Πρόσηβος ὥρα τοῦ πρόσηβον γενέσθαι, ætas pubertati proxima i, 4, 4.
- Προσῆκειν, par, æquum esse iii, 1, 29. Προσῆκει, par est, sequitur ut vii, 5, 84. Οὐ προσῆκει ἡμῶν πλησιμονῆς, non convenit nobis repleti nimio cibo iv, 2, 40. προσῆκει οὐδενὶ ἀρχῆς, nemo dignus esse imperio viii, 1, 37. Προσῆκων φιλία, amicitia conjunctus viii, 7, 23. προσῆκοντες, scil. γενεᾶ, propinqui, cognatione conjuncti vii, 5, 34. Τὰ προσῆκοντα, officium, res quæ alicui sunt agendæ iii, 3, 1: v, 2, 22.
- Προσθεῖν, accurrere v, 3, 20.
- Πρόσθεν 1) de tempore, antea, olim, syn. πρότερον, iv, 5, 26. 40: 6, 8. ὄφρ. τότε i, 4, 25. ὄφρ. νῦν viii, 8, 4. τὸ πρόσθεν, id. vii, 5, 55. οὐ πρόσθεν ποῖν, non prius quam vi, 4, 11. τὸν πρόσθεν χρόνον, superiori tempore ii, 1, 16. πρόσθεν ἑσπέρας, ante vesperam vii, 5, 43. 2) De loco: ὁ πρόσθεν, anterior ii, 2, 8.
- Πρόσθετοι κόραι, comarum adsciticiarum i, 3, 2.
- Προσιέναι, appropinquare, advenire ii, 1, 20. de vespera iii, 2, 25. ἐπί τινα, bello aggredi aliquem ii, 4, 12. Admittere, aditum patefacere vii, 5, 38.
- Προσιέσθαι, ad se admittere, aditum

INDEX GRÆCITATIS.

- ad se permittere viii, 1, 47. inducere morum viii, 1, 41. iustinare, pati, *vid. n* vii, 5, 83. οὐδὲν αἰσχροῦν, nihil turpe in se admittere vii, 1, 13.
- Προσκλύζειν, alluere, *de mari* vi, 2, 2.
- Προσκόπος, speculator v, 2, 6.
- Προσκυνεῖν, adorare iv, 4, 13 : v, 3, 18 : viii, 3, 14.
- Προσλαμβάνειν, de novo comparare iv, 5, 24.
- Προσμιγνῦναι πρὸς τὰ ὄρια, prius ad fines accedere ii, 4, 21.
- Προσνοεῖν, attente expectare vi, 3, 7.
- Πρόσοδος, ἡ, reditus iii, 2, 19. πρόσδοι, reditus publici, vectigalia et proventus viii, 1, 13.
- Προσορμᾶν, in proelium prouere i, 4, 21.
- Πρόσρος, finitimus vi, 1, 17.
- Προσπίπτειν τινί, *vid. not. i*, 4, 4. ἐκέτης προσπίπτω, supplex rogo iv, 6, 2.
- Προσποιεῖσθαι, simulare ii, 2, 5. 12 : v, 3, 12. præ se ferre viii, 2, 27.
- Προστάται, antifites, qui in prima acie sunt collocati, *opp. οὐραγοί, syn. εἰ ἐμπροσθεν* iii, 3, 41. Προστάτης τοῦ πολέμου, summæ rerum præfectus vii, 2, 23.
- Προστατεύειν τινός, præesse i, 6, 7.
- Προστάττειν, imperare i, 2, 6 : ii, 2, 10 : 3, 4.
- Προσστενίδιον, pectorale, munimentum pectoris vi, 4, 1.
- Προστιθεῖναι ἀνάγκην τινί, cogere ii, 4, 12.
- Προστυγχάνειν, incidere in aliquid vi, 3, 2.
- Προσφαίνεσθαι, accedere iv, 5, 57.
- Προσφέρειν τινι λόγους περὶ συνηθείας, appellare aliquam de consuetudine venerea, pellicere ad venerem vi, 1, 31. Προσφέρεισθαι πρὸς λόγον, orationi respondere iv, 5, 44. Προσφέρεισθαι, advehi iv, 2, 17. deferri, appellere v, 4, 6. ἐξ ἐναντίου, ex adverso irruere i, 4, 8. σῖτον, fumere cibum iv, 2, 41. οὕτω τινί, sic se gerere erga aliquem viii, 1, 21 : vii, 2, 16.
- Πρόσχωρος, finitimus iv, 5, 35 : v, 3, 25.
- Πρόσω, procul ii, 4, 17. 19 : iii, 3, 25. etc. πρόσω τοῦ τείχους, procul a mœnibus v, 4, 49. πρόσω, longo et a media acie ambitu remoto vii, 1, 6. Πρόσω ἐλαύνειν τινός, plurimum proficere in re i, 6, 39. Τὰ πρόσω, loca remotiora vi, 3, 5. Προσωτάτα ταχθέντες μάχεσθαι, longissime ab hostium acie præliari ii, 1, 11.
- Πρόσωθεν, e longinquo iii, 1, 19.
- Πρόσωπον, vultus, motus oris voluntariis vi, 4, 20 : vii, 1, 10. 18. ἡ γριώμενον, vultus sævior i, 4, 24. δύσθυμον καὶ ἐξεστηκὸς, vultus animi dolorem et pavorem præ se ferens v, 2, 34. Κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, adversus nos iv, 1, 18.
- Προσιθεῖναι ἀθλα, proponere præmia certaminis i, 6, 18.
- Προσιμῶν τινός, alicui præferre viii, 6, 14 : 7, 10. 16.
- Προσφαινεσθαι, offendere ii, 1, 23 : iv, 5, 15. Προφαινεσθαι, in conspectum venire vii, 5, 39 : viii, 3, 13. conspicui, apparere, se offendere vi, 3, 12 : iv, 3, 4.
- Προφανής, clarus iv, 2, 15.
- Προφασίζεσθαι ἀσχολίαν, occupationem prætexere ii, 2, 30.
- Πρόφασις, causa quæ prætextitur, prætextus ii, 1, 25 : 2, 15 : iii, 1, 27 : vii, 5, 83. πρόφασιν κατασκευάζειν, causam prætexere ii, 4, 17.
- Προφοβεῖσθαι, metuere i, 6, 24.
- Προφυλακαί, primæ excubiæ, *der aufserste Posten* iii, 2, 25 : vi, 3, 9.
- Πρόχειρον ἔχειν τι, ad manum habere, habere paratum ad usum viii, 5, 9.
- Προχοῖς viii, 8, 10. et πρόχους v, 2, 7. urceus, guttus.
- Προχωρεῖν, *vid. n. ii*, 3, 17. Προχωρεῖ commodum est i, 2, 4 : viii, 2, 6. ὅποσα σοι προχωρεῖ, quantum possis commode, quantum ferunt facultates tuæ iii, 2, 29.
- Πρώην, nuper ii, 2, 2.
- Πρωί, de nocte, mane i, 4, 17. Πρωΐαίτατα, summo mane viii, 8, 9.
- Πρωτεύειν, primas obtinere vii, 5, 61 : viii, 2, 26. φιλία παρά τινι, gratia valere apud al. *ibid.* §. 28.
- Πρώτον, ante omnia, maxime iv, 1, 2 : 2, 18 : vii, 2, 14. Τὸ πρότον, primum, ab initio, prima vice i, 5, 1 : vii, 2, 19. Πρώτον, potius viii, 1, 32. Πρώτον εἶναι παρά τινι, primum locum apud al. tenere viii, 7, 16.
- Πρωτοστάται, qui primi stant in acie iii, 3, 57 : vi, 3, 24. 27 : vii, 1, 15.
- Πταίειν, rebus adversis conflictari, *opp. εὐτυχεῖν* iii, 1, 26.
- Πτερὸν, ala ii, 3, 14.
- Πτηνός, volucris i, 4, 11. ἀνθρωπος iv, 3, 15. τὰ πτηνὰ aves i, 6, 39.

INDEX GRÆCITATIS.

Πήσσειν, consternari iii, 1, 26: 3, 18.
 Πυργῶν ὄχυρά, castella turribus impositis exstruere vi, 1, 20.
 Πυρολαίειν, ignes accendere iii, 3, 25.
 Πῶ οὐδέν πῶ, nihil dum ii, 1, 5. Οὐ πῶποτε, nunquam, *de praterito* vii, 4, 2.
 Πῶς pro ὅπως i, 6, 43. Πως, casu quodam i, 4, 8. μὲλις πως, vix ægre, summa cum difficultate *ibid.* πως μᾶλλον, aliquantum magis ii, 1, 25. ᾧδὲ πως, hunc fere in modum iii, 3, 7. ἄλλως πως, alio quodam modo v, 3, 9.

P.

Ῥαβδῶτὰ ἱμάτια, *vid. not.* viii, 3, 16.
 Ῥάδια ἰδεῖν, quæ facile possunt cerni viii, 4, 35.
 Ῥαδιουργίην, facile et molliter vivere sine curis et laboribus, ob fugam laboris officio suo deesse. *Hinc* i, 6, 8. *οἱ* προνοεῖν τε καὶ φιλοπονεῖν: *syn.* εὐφραίνεσθαι καὶ κακίῳ εἶναι πρὸς τοὺς πολεμικούς ii, 1, 25. *et* viii, 4, 5. *οἱ* φρονιμώτατα ἀγωνίζεσθαι, atque ἀγαθὰ ἔργα.
 Ῥαδιουργία, ignavia et segnities, studium vitæ facilis mollisque, et fuga laboris curæque vii, 5, 74. 75. *Sed* i, 6, 34. *est* facilitas faciendi orta ex disciplina.
 Ῥαίξειν, olim erat vii, 5, 68.
 Ῥηθεῖς dictus, *de oratione* iii, 3, 55.
 Ῥῆμα, dictum, sententia viii, 4, 15.
 Ῥήτρα, institutum, scitum, lex non scripta i, 6, 33.
 Ῥίνη, lima, instrumentum ad hastam poliendam acuendamque vi, 2, 33.
 Ῥιπτεῖν ἑαυτὸν, se in præcipitium agere iii, 1, 25.
 Ῥοπή μικρὰ τινός ἐστι, parum momenti est in aliquo iv, 2, 14.
 Ῥυθμίζειν, concinne componere viii, 8, 20.
 Ῥυθμός, ἐν Ῥυθμῷ ὀρχεῖσθαι, ad numerum saltare i, 3, 10. *Cf.* Xen. *Symp.* ii, 8.
 Ῥύμη τῶν ἵππων, equorum impetus vii, 1, 31.
 Ῥώμη, vis militum iii, 3, 59. τῆς ψυχῆς, vis et robor animi, fortitudo iv, 2, 14. *syn.* δύναμις, copiæ v, 5, 33.

Σ.

Σάγαρις, securis i, 2, 9: ii, 1, 9. 16:

iv, 2, 22.
 Σαλιεύειν σχολῇ ii, 4, 6. *not.*
 Σάραπισ, *vid. not.* viii, 3, 13.
 Σατραπείης, Satrapa, præfes provinciæ Persicæ vii, 4, 2: viii, 1, 11: 6, 3. *seqq.* ubi munus ejus describitur.
 Σάφα οἶδα iv, 5, 21.
 Σαφηνίζειν, declarare, conspicuum facere viii, 4, 4. τὴν βασιλείαν, regnū successorem declarare viii, 7, 9.
 Σαφῆς, certus ii, 1, 5.
 Σαφῶς λέγει, dic aperte iii, 1, 12. εἰδέναι, exploratum habere, certo scire i, 6, 19. ἀπολαλέναι, sine dubio, plane periisse iii, 2, 15.
 Σαώτερα ἢν πάντα vi, 3, 4.
 Σεμνός, augustus, venerandus vii, 5, 37. σεμνὸν περιτιθέναι τινί, ornare aliquem re iv, 5, 54. Σεμνῶς κεκοσμημένος, splendide ornatus vi, 1, 6. *syn.* ὡς εὐκοσμώτατα καὶ λαμπρότατα; *cf.* ii, 4, 1. σεμνῶς προστάναι τινός, præesse alicui cum dignitate morumque gravitate viii, 1, 43.
 Σεμνότης, splendor, amplitudo, *de pompa* viii, 3, 1.
 Σεμαινεῖν, signum dare vi, 2, 40. imperare i, 2, 8: 4, 18. πρὸς τινα, alicui significare vi, 2, 39. τῷ κίρατι, cornu, seu buccina, signum dare v, 3, 44. 52.
 Σεμείον, portentum, signum quo Deus futurum significat i, 6, 1: ii, 4, 19. insigne, *de diademate* viii, 3, 13. signum in tentoriis ducum viii, 5, 13. Ἐξω τῶν σημείων, extra designata spatia, *de pompa* viii, 3, 19.
 Σιγᾶν, tacere, non clamare i, 6, 40.
 Σιγῆ, tacite i, 4, 13.
 Σιμός, fimo naso, pressis naribus viii, 4, 21.
 Σιμότης, forma nasi *fimi ibid.*
 Σίνεσθαι τὴν χώραν, damnum inferre regioni iii, 3, 15: v, 5, 4.
 Σιτῆσθαι, cibum sumere i, 2, 8. σίτοις, cibus vesci viii, 2, 3.
 Σῖτος, panis i, 2, 8. 11. cibus *οἱ* οἶνον vi, 2, 26. frumentum vi, 2, 22.
 Σῖτον, cibus, *οἱ* ποτῶν iv, 2, 34. 37. 38. 41.
 Σιτοποιεῖν τινί, victum parare alicui iv, 4, 7. Σιτοποιεῖσθαι, cibum sumere, *vid. not.* i, 6, 36. cibum sibi parare vi, 2, 31.
 Σιτοποιικὸν ὄργανον, instrumentum ad panem conficiendum, *v. c.* mola manualia vi, 2, 31.
 Σιτοποιός, qui panem parat, *οἱ* ὄψοποιός viii, 5, 3: 8, 20.

INDEX GRÆCITATIS.

- Διαπᾶν**, *vid. n. v*, 1, 26. synonymum *σιγᾶν* v, 5, 20.
Διαπᾶν πορεύεσθαι, sine tumultu, clamore, et confabulationibus iter facere v, 3, 43.
Σκάπτειν, fodere agrum viii, 3, 38.
Σκαρδαμύττειν, connivere i, 4, 28.
Σκίπτεισθαι, reputare, confiderare iv, 5, 29. *τινὰ*, inspicere aliquem, ut videas quid desit ei, ut curam geras iv, 5, 39.
Σκυαγωγὸς, qui impedimenta agunt viii, 5, 4.
Σκυιάζειν, parare, *pro ἔψειν* elixare vi, 2, 28.
Σκυοφορεῖν, lixam calonemque effe iii, 1, 43.
Σκυοφόροι, calones farcinarii iii, 1, 42 : iv, 2, 25 : v, 3, 40 : vi, 33. *Ἐστ' σκυοφόρα sunt* jumenta farcinas portantia, *ut muli, equi* v, 4, 45 : vi, 3, 2.
Σκηνή, tabernaculum ii, 1, 25. *viētus* in tabernaculo paratus iv, 2, 34. *εἰς τὴν σκηνὴν καλεῖν*, ad convivium vocare ii, 3, 22. *ἡ σκηνὴ τέλος ἔχει* *ibid* : *ἡ σκηνὴ λήγει* viii, 4, 27. *εἰ ἡ σκ.* διαλύεται iii, 2, 31. *convivium* dimittitur. *Σκηνὴ in carpento* quid sit, *vid. not.* iv, 4, 11. *τὴν σκηνὴν εἰς κώτην διέλυον* ii, 3, 1. *not.*
Σκηνοῦν, in eodem effe tabernaculo, contubernale effe iv, 2, 11. *cœnare* in tentorio vi, 1, 49. *deverti*, habitatum se conferre in viii, 3, 34. *tentoria* habere viii, 5, 3.
Σκηπτούχοι, *scēptigeri*, eunuchi vii, 3, 16 : viii, 1, 38 : 3, 15.
Σκηρίτης, *vid. n.* iv, 2, 1.
Σκοπέειν, qui præest speculatoribus vi, 3, 6.
Σκοπεῖν, circumspicere, providere, curare ii, 4, 11 : v, 2, 31.
Σκοπή, specula, locus excelsior unde prospici possit, si hostis appropinquet iii, 2, 11 : vi, 3, 12. 13.
Σκοπὸς, *scopus* i, 6, 29. *Σκοποὶ*, speculatores, in speculis qui sunt et circumspiciunt quid rerum geratur i, 6, 40 : iii, 2, 1 : vi, 1, 46.
Σκοταῖος, sub tenebras noctis vii, 1, 45. *id. qd. σκότους γενομένου* iv, 2, 26.
Σκότος· ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον κατέχειν, diffimulare invidiam iv, 6, 4. *οἱ ἐν σκότῳ ὄντες*, quorum vita in obscuro latet ii, 1, 25. *οὐκ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται*, non in obscuro vos esse dii finunt viii, 7, 23. *ἐν σκότει*, nocte i, 6, 40.
Σκυθρωπάζειν, tristitiam vultu præ se ferre, tristem videri vi, 2, 21.
Σκυθρωπὸς, qui animi ægritudinem prodit vultu, tristis i, 4, 14.
Σκύλαξ, catulus i, 4, 15.
Σκυλακῶδες *scil. ἡθὸς*, mos catulorum, impudentia i, 4, 4.
Σκυτοτόμοι, coriarii vi, 2, 37.
Σκῶμμα, jocus ii, 2, 28.
Σκῶπτειν, *jocari* i, 3, 8. 10. *τινὶ*, joco petere aliquem i, 5, 1 : v, 2, 18.
Σμῆνος, τὸ, alveus, apiarium v, 1, 23.
Σμίνθη, ligo vi, 2, 34. 36.
Σόλοικος τῷ τρόπῳ, homo rusticitate morum præditus, parum elegantibus moribus viii, 3, 21.
Σοφιστής, sapiens, qui profitetur sapientiam iii, 1, 14.
Σοφὸς, prudens, rerum faciendarum fugiendarumve peritus i, 1, 1.
Σπᾶν ἐσπασμένος ἀκινάκην, stricto acinace vii, 5, 29.
Σπανίζειν τινὸς, penuria rei laborare iii, 2, 18 : viii, 6, 23.
Σπάνιος ἰδεῖν, qui raro in publicum prodit vii, 5, 46.
Σπένδειν *scil. οἶνον*, librare vinum vii, 1, 1.
Σπονδᾶς ποιῆσθαι, libare iii, 3, 40 : iv, 1, 6 : vi, 4, 1. *Σπονδαὶ τρίται*, *vid. not.* ii, 3, 1.
Σπουδάζειν πρὸς τινα, agere cum aliquo i, 3, 11. *σπουδάζει φαγεῖν*, urget hoc, ut fiat initium epuli *ibid.* *σπουδάζειν τι*, agere aliquid, occupatum effe re vi, 1, 48. *περὶ τι id.* §. 50. *τὰ μάλ' ἐσπουδασμένα σῖτα καὶ ποτὰ*, *cibus potusque* exquisitus, studiose paratus iv, 2, 38.
Σπουδαῖος, vir gravis et probus, *orr. φαῦλος* ii, 2, 24. *qui alienus est a risu et joci* ii, 2, 16. *Σπουδαῖα*, *seria*, *orr. γελῳία* *jocosa* ii, 3, 1. *σπουδαιότερόν τι πράττειν*, gravius aliquid, quod magis esset necessarium, agere ii, 3, 20.
Σπουδαῖος, composite, cum gravitate quadam, non pueriliter i, 3, 9.
Σπουδῆ, festinatio ii, 4, 6 : iv, 3, 13. *πολλῇ σπουδῇ*, magno studio iv, 2, 38. *σπουδῇ λέγειν*, serio dicere, *orr. παίξειν* *jocari* viii, 3, 47. *σπουδῇ παίξειν*, studiose *jocari*, *jocis inter se certare* vi, 1, 6.
Στάδιος, stadium, *mensura* 125 *passuum*, *et adeo pars octava milliaris* vi, 3, 19 : vii, 1, 5 : viii, 3, 25.
Στεγάζειν, *vid. not.* vii, 1, 33.
Στέγαι, *tecta* vi, 1, 14.
Στέργεισθαι ὑπὸ τῶν φίλων, diligere i, 6, 24.

INDEX GRÆCITATIS.

Στερεῦσθαι, sibi firmum robustum-
que reddere viii, 8, 8.
Στερεῖσθαι τινος, jacturam facere v, 1,
11.
Στίρνα, τὰ, pectus i, 2, 13: ii, 1, 9.
16: vii, 3, 14.
Στήλη, cippus, columna vii, 3, 16.
Σπιβάς, stramentum, torus ex herbis
frondibusque humi congestus, *vid.*
not. v, 2, 15.
Στίφος, τὸ, globus, agmen i, 4, 19.
21: vii, 1, 30.
Στοιχεῖν, longo agmine procedere vi,
3, 34.
Στοίχοι, series et ordines militum
viii, 3, 9.
Στολή, stola, amictus longior i, 3, 3:
4, 26: ii, 4, 1. *Sed* iii, 3, 42. *est*
armatura, ornatus militaris, *not.*
Στελιδωτὸς χιτῶν, *vid. n.* vi, 4, 2.
Στόλος, exercitus, agmen iii, 1, 19:
viii, 5, 2.
Στόμα, aditus ii, 4, 4. *vid. n.* ii, 4,
25.
Στοχάζεσθαι ἀνθρώπων, *scil.* κατὰ, ho-
mines istu petere i, 6, 29. τῶν κρι-
τῶν, captare judices, apud quos fa-
cile agas causam viii, 2, 27.
Στρατία, expeditio: ἐν στρατίᾳ εἶναι,
vid. n. v, 2, 19.
Στρατεύειν, militatum abire vii, 4, 9.
ἐπί τινα, bellum gerere cum al. v,
2, 24. Στρατεύεσθαι, militare i, 2,
13. 14: iii, 3, 12. bellum inferre
ii, 4, 12. exercitum sequi vi, 2, 36.
σύν τινι, belli socium esse alicui v,
4, 37.
Στρατεύμα i, 6, 16: iv, 5, 46. *etc.*
ἱππικόν, equitatus iii, 3, 26.
Στρατεύσιμα ἔτη, ætas militiæ i, 2, 4.
Στρατηγεῖν, imperatorio fungi mu-
nere vi, 1, 5.
Στρατηγία, munus imperatorium i,
6, 12. summum belli imperium
vii, 2, 23.
Στρατηγεὸς, artis imperatoriæ peri-
tus viii, 4, 7. στρατηγικὰ ἔργα, of-
ficiū imperatoris i, 6, 12.
Στρατία, exercitus i, 4, 17. *etc.*
Στρατοσπείδεσθαι, castra habere, *scu*
metari i, 6, 43: iii, 3, 26: v, 4,
40: viii, 5, 2.
Στρατοσπέδεις, castrorum metatio
viii, 5, 6.
Στρατόσπεδον, castra iii, 3, 27: iv, 1,
8. locus ubi castra locantur i, 6,
16. exercitus in castris iii, 2, 2:
iv, 2, 23. agmen v, 3, 56.
Στρατὸς, agmen ii, 4, 28. multitudo
calonum, lixarum, agafonum, a-
liorumque ad impedimenta perti-

nentium vi, 3, 29.
Στρεπτὸς, torques i, 3, 2: ii, 4, 6:
viii, 5, 18.
Στρυφνὸς τὸν τρόπον, moribus austerus
ii, 2, 11.
Στρούματα, stragulæ vestes, *quæ lecto*
substernuntur v, 2, 15: vi, 2, 30.
quibus equi et cubilia sternuntur viii,
8, 19.
Στρωμνὴ, vestis stragula iv, 5, 39:
viii, 3, 36.
Συγγιγνώσκειν, veniam dare, *opp.* κο-
λάζειν v, 1, 12. τινί, adstipulari,
assentiri vii, 2, 27. ignoscere, non
succedere vii, 5, 50.
Συγκαθίρχειν, concludere vi, 1, 36.
Συγκатаινεῖν ἢν τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν θᾶπ-
τον συγκαταινῆ, simulatque dii vo-
tis nostris annuerint iii, 3, 20.
Συγκατασκηνοῦν, in tabernacula distri-
buere v, 4, 17.
Συγκατασπασθέντα εἰς τὴν Σύρον ἱπ-
κράτειαν, quæ, tibi erepta, ditioni
Syrorum erant subiecta v, 5, 24.
Συγκεράνυσθαι τινι ὥστε οικίαις διακί-
σθαι, cum aliquo familiaritate con-
jungi i, 4, 1.
Συγκεφαλαιοῦσθαι τὰς οἰκ. πρ. rerum
domesticarum ambitum ita sum-
matim complecti ut non nisi pau-
cis mandata dentur viii, 1, 15.
συγκεφαλαιοῦν πολλὰς πράξεις ὀλίγοις
ἐπιστάταις, multarum rerum cu-
ram committere paucis præfectis
viii, 6, 14.
Συγκλείειν τὰς ἀσπίδας, *id. qd.* συνα-
σπιδοῦν, conferere clypeos vii, 1,
33.
Συγκομίζεσθαι πρὸς ἑαυτὸν, in se transf-
ferre, sibi convenire putare iv, 3,
18. εἰς τὰς ψυχὰς κτῆμα, rem apud
animum sibi proponere i, 5, 12.
cf. viii, 2, 24. *not.*
Συγκόπτειν τοῖς νάρθηξι, ferulis cædere
ii, 3, 20. τὸν κόσμον, ornatum con-
fcindere vi, 4, 3.
Συγκοσμεῖν τινα, ornamento esse ii, 2,
26.
Συγκροτεῖν τὰ χεῖρε, manus complo-
dere ii, 2, 5.
Συγχωρεῖν, concedere, petenti dare v,
4, 26.
Συλλαμβάνειν, comprehendere, in
vincula conjicere viii, 8, 6. τινί,
adjuvare aliquem vii, 5, 49. τὸ
θεῖον, adjuvare in re perficienda
iii, 1, 28. εἰς τὸ φιλεῖσθαι, conferre
ad amorem conciliandum i, 6,
25.
Συλλέγεσθαι τινι, cogi ab aliquo,
congregari iii, 2, 3. συλλέγετο αὐ-

INDEX GRÆCITATIS.

- τῷ ἢ πολυλογία*, loquacitas ei con-
 flabatur i, 4, 3.
- Σύλλογος*, conventus, congregatio vi,
 2, 11.
- Συμβαίνειν*, accidere i, 6, 24.
- Συμβάλλειν*, cogere, congregare ii, 1,
 5. *φίλους*, amicos inter se commit-
 tere, turbare eorum amicitiam vi,
 1, 32. *συμβάλλειν*, *scil.* *ἑαυτοῖς*,
 convenire vi, 2, 41. *Συμβάλλε-
 σθαι λόγους περὶ*, agere cum popu-
 lo de re, rem ad deliberandum
 proponere ii, 2, 21. *συμβάλλεσθαι
 πρὸς*, conferre, prodesse ad ii, 4,
 21. *μέγα εἰς* i, 2, 8. *et μέγα μέρος
 εἰς*, multum conferre vi, 1, 28.
συμβ. χρήματα εἰς τὸν πόλεμον, ad
 usum belli pecunias conferre iii,
 1, 31.
- Σύμβολα*, τὰ, signa, de quibus certæ
 cognitionis causa inter aliquos con-
 venit vi, 1, 46.
- Συμβουλεύειν*, consilium dare, suadere
 alicui i, 6, 46 : viii, 3, 8. *Συμβου-
 λεύεσθαι*, consulere aliquem, con-
 silium petere *ibid.* inter se delibe-
 rare una ii, 1, 7.
- Συμμαχεῖν τινι*, auxilium ferre i, 3,
 15.
- Σύμμαχον γίνεσθαι τινι εἰς*, adjuvare
 aliquem ad rem perficiendam iii,
 2, 4. *σύμμαχα ἔχειν τὰ ἄκρα*, auxi-
 lium præsto habere in jugis iii, 2,
 20. *σύμμαχοι*, sociorum duces vi,
 1, 1.
- Συμμηχανῶσθαι τὰ ἐπιτήδεια*, res ad
 vitam necessarias conquirere i, 6,
 11.
- Συμμιγνύναι*, manum conferere iii, 3,
 18. *τινὶ*, se adjungere, adire ad ali-
 quem v, 2, 26. 29. *syn. πλησιάζειν*
 viii, 1, 46. *πρὸς τινα*, copias suas
 conjungere cum altero vii, 4, 11.
τοῖς πολεμίοις χεῖρας, manum con-
 ferere cum hoste v. n. ii, 1, 11.
ὁμοσε τοῖς πολεμίοις vii, 1, 26.
- Συμπαίστωρ*, collusor i, 3, 14.
- Συμπααρακαλεῖν*, simul invocare iii, 3,
 21.
- Συμπαρέπεσθαι*, comitari, *de præmiis
 tribuendis* ii, 1, 23.
- Συμπαρομαρτεῖν*, una adesse, v. n. vii,
 5, 84. *ἐπὶ τι*, adesse in re i, 6, 24.
- Συμπίμπειν τινι*, cum aliquo mittere
 iii, 1, 34.
- Συμπεραίνειν*, facere, *de pluribus* vi, 1,
 31. not.
- Συμπίνειν παρά τινι*, computare apud
 al. v, 2, 28.
- Συμπονεῖν*, eosdem labores sustinere
 ii, 1, 29.
- Συμπράκτωρ*, adjutor negotii gerendi
 iii, 2, 29.
- Συμπράττειν*, adjuvare iii, 2, 28 : 3,
 1.
- Συμπροθυμῆσθαι ταῦτ' ἔφασαν*, promi-
 ferunt se ad illa facienda esse
 promptos paratosque vi, 1, 19.
- Συμπροσέμπειν*, una deducere iii, 3,
 4.
- Σύμφημι*, assentior, aio iii, 2, 18. 26 :
 iv, 5, 34.
- Συμφορὰ*, clades v, 2, 32.
- Σύμφορος*, utilis, commodus ii, 2,
 20 : 4, 15. *Συμφόρως* cum fructu
 iv, 2, 45.
- Συμφύλαξ τινὶ τῆς ἀρχῆς*, qui una cum
 aliquo est custos imperii viii, 6,
 11 : 7, 14.
- Σύμφυμι*, *συμπεφυκώς*, concretus equo
 iv, 3, 18.
- Σὺν τῷ νόμῳ*, e lege i, 3, 17. *σὺν τῷ
 σῷ ἀγαθῷ*, tuo cum commodo iii,
 1, 15. *σὺν ὅπλοις*, armatus iii, 3,
 54. *σὺν μαχαίρῳ μάχεσθαι*, gladio
 instructum pugnare ii, 1, 21. *σὺν
 τῇ βίᾳ*, vi viii, 7, 13. *σὺν τῇ γνώμῃ
 τινός*, de alicujus sententia vii, 5,
 37 : viii, 5, 20. *σὺν τῷ δικαίῳ*,
 juste viii, 2, 23. *σὺν τῷ καλῷ*, ho-
 neste *ibid.* viii, 1, 32. *οἱ σὺν σοι*,
 tui, focii vii, 1, 15. *Intelligitur in
 αὐτοῖς στεφάνοις* iii, 3, 40. *αὐτοῖς
 τοῖς ἵπποις*, cum ipsis equis i, 4, 7.
τοῖς ἵπποις προσελαύνειν, cum equi-
 tatu proficisci i, 4, 17. *παντὶ σθένει*,
 cum universis copiis vi, 1, 42. *πάσῃ τῇ
 δυνάμει*, *id.* vi, 1, 23. not.
 vi, 2, 9. *ἐλάττονι μορίῳ ἵεναι*, profi-
 cisce cum minore manu v, 4, 20.
- Σὺν τινι εἶναι*, adjuvare aliquem, o-
 pem ferre v, 4, 37. *σὺν θεῷ* i, 5,
 14. *et σὺν θεοῖς*, deorum beneficio,
 diis adjuvantibus ii, 4, 14 : iv, 6,
 8 : viii, 5, 23. *etc.* *σὺν ἡμῖν οἱ θεοί*,
 dii nobis sunt propitii vii, 5, 77.
- Συνάγειν τινά τινι*, conjungere aliquem
 cum al. v, 3, 20.
- Συναγορεύειν τινὶ*, adtipulari, alicujus
 sententiam sua comprobare ii, 2,
 20. 21 : 3, 16 : iv, 3, 15. *κατὰ
 ταῦτα additur* vii, 5, 57. not.
- Συναγωνίζεσθαι ἐφ' ἵππων*, de equis
 pugnare iv, 5, 49.
- Συναίνειν τι*, comprobare v, 3, 23 : 4,
 27 : vii, 2, 14. comprobare ora-
 tionem iv, 2, 47 : viii, 5, 20.
- Συναίτιος*, auctor, *in utramque partem*
 i, 4, 15. *τῶν ἀγαθῶν ἂν*, qui te-
 cum sum auctor bonorum v, 5,
 33.
- Συναλίξιν*, congregare i, 4, 14. *Συν-*

INDEX GRÆCITATIS.

κλίξισθαι εἰς τινα, ad cœtum alicujus accedere, cooptari, *vid. not.* i, 2, 15.
 Συναλλαγῆς, *ἐκ*, amicitia reconciliata iii, 1, 40.
 Συναναγκάζω vii, 7, 60. *not.*
 Συναξιοῦν, idem velle vii, 1, 15.
 Συναπτεῖν τὴν μάχην, manum conferre i, 6, 41: iii, 3, 17. τὰ ἄκρα, *vid. not.* vii, 5, 4.
 Συναρμόζειν, coagmentare ii, 1, 27. congruere, convenire viii, 4, 21. συναρμόζουσαι γυναῖκες, uxores moribus congruentes vii, 5, 60.
 Συναύξειν τὴν ἀρχὴν τινι, conferre aliquid ad imperium alicujus amplum splendidumque reddendum viii, 3, 21.
 Σύνδειπνος, conviva iii, 2, 25: v, 2, 14. σύνδειπνον ἀγεσθαι, secum ad cœnam adducere umbram ii, 2, 28.
 Συνδοκεῖν, videri, *de pluribus, qui consentiunt in re aliqua* ii, 2, 21. *συνδόξαν*, quemadmodum visum est viii, 1, 8. *συνδόξαν τῷ πατρὶ*, de consensu patris viii, 5, 28.
 Συνεῖδημι ἑμαυτῷ ὡς ἀγαθός, conficius mihi sum, me esse bonum iii, 3, 38. *σύννοδα ἑμαυτῷ τι*, novi aliquid iii, 1, 19.
 Συνεῖναι, confuisse, *de venere* iii, 1, 39.
 Συνεπιεῖν τινι, comprobare sententiam alicujus iv, 2, 46.
 Συνεισάγειν, una importare iii, 2, 24.
 Συνελαύνειν, compellere i, 4, 14.
 Συνεξίναμι τινί, cum aliquo exire i, 4, 15.
 Συνεπαινεῖν ἰσχυρῶς, magnopere probare v, 3, 34.
 Συνεπηχεῖν iii, 3, 58: vii, 1, 25. una infonare, fonum reddere.
 Συνεπιμελῆται, qui una curant vulneratos v, 4, 17.
 Συνεπιπονεῖν v, 5, 11. *not.*
 Συνεπιπᾶσθαι, ad se attrahere, sibi adjungere ii, 2, 24.
 Συνεπίσσεσθαι, subsequi vii, 1, 32: viii, 6, 10. *not.*
 Συνεπιτίθεισθαι, una aggredi iv, 2, 3.
 Συνεργάζεσθαι πρὸς τὸ ὠθεῖσθαι, ad propulstandum conferre vii, 1, 33.
 Συνερεῖν, alicujus sententiam comprobare ii, 2, 22: viii, 1, 6.
 Συνετός, intelligens ii, 1, 31.
 Συνεφέπεισθαι, una subsequi vi, 4, 10.
 Συνέχειν, continere, *h. e. conservare, tueri et firmare* viii, 7, 22. *τινά*, in officio continere vii, 5, 70.
 Συνήδειςθαι, collætari i, 6, 24.

Συνήθεια, consuetudo *scil. veneris* vi, 1, 31.
 Συνήθης, familiaris ii, 3, 7.
 Συνθήκαι, pacta v, 4, 27.
 Σύνθημα, tessera militaris, *vid. not.* iii, 3, 58: vii, 1, 10.
 Συνθηρευτής, focus venationis ii, 4, 15.
 Σύνθηρος *id.* iii, 1, 7.
 Σύνιστημι, commendo iv, 5, 58: vii, 3, 12. *ἀντίπαλόν τινι*, excito adversarium alicui vi, 1, 26. *Συνιστηκίνα*, eodem loco stare ii, 1, 29. *Συσπᾶσα ἀγέλη*, grex feditiosus i, 1, 2. *σύνισσασθαι*, coire feditiose *ibid.* *ἔπι*, contra aliquem fœdus inire et societatem i, 5, 4. *συνισσηκότα εἰς τὸ αὐτὸ ἔθνη*, gentes societate conjunctæ i, 5, 3. *Συνισθήκαι*, composita, confecta erant vi, 1, 54.
 Συνισχυροῦξεν τινὰ, robur afferre alicui ii, 2, 26.
 Συναικεῖν ταῖς γυναῖξιν, uxorum uti consuetudine domestica iv, 4, 10.
 Συνομολογεῖν, promittere v, 3, 15. *pacifici* iii, 1, 10: 2, 27.
 Συναουσία, consuetudo congressus i, 4, 4: ii, 2, 1: vii, 3, 52.
 Σύνταξις, ordo in re militari receptus viii, 1, 14. *σύνταξιν ποιεῖσθαι*, exercitum instruere ii, 4, 1.
 Συντάττειν συνεταγμαμένοι, instructi i, 4, 18: iv, 2, 21. *συνταξάμενος*, rebus instructis et paratis ii, 4, 32. *συνταξάμενος*, acie instructa iii, 3, 29.
 Συντειχίζειν, conjunctis operis exstruere iii, 2, 24.
 Συντελεῖν, conficere vi, 1, 50.
 Συντίθεισθαι, *pacifici* iii, 1, 21: 2, 23: v, 3, 15: vii, 4, 4.
 Σύντομος ὁδός, via compendiaria i, 6, 21. 22.
 Συντρέχειν τοῖς κριταῖς viii, 2, 27. *not.*
 Συντρίβειν, frangere vi, 1, 29.
 Συντυγχάνειν τινί, casu incidere in aliquem i, 4, 4: v, 4, 15.
 Σύρια γράμματα, litteræ Syriæ vii, 3, 16. *Fortassis intelliguntur litteræ, quas vulgo vocant Chaldaicas. Nam Josephus Archæol. xi, 2, 1. scribit, Judæos usurpare γράμματα Σύρια, et iisdem scriptos esse libros sacros.*
 Συριστί ἐπιστάμενοι, Syriace loquentes, *h. e.* Assyrii vii, 5, 31.
 Σύς, aper iv, 1, 17.
 Συσκευάζειν συσκευάσας ἄλλα παντοδαπά, cum omnis generis rerum apparatu i, 4, 25. *contrahere exercitum* viii, 6, 20. *Συσκευάζεσθαι*,

INDEX GRÆCITATIS.

- vafa colligere, convafare iii, 1, 43 : 3, 20. 21 : v, 3, 51. ad iter fe parare iv, 5, 17 : vi, 2, 40. fe parare ad migrationem ex hac vita viii, 7, 2. τὴν πορείαν, iter parare viii, 5, 1. συνεσκευασμένος, ad iter instructus iii, 2, 3 : iv, 5, 26. συνευάζεσθαι, commeatum secum ferre v, 3, 35. ἄνθρωπον, occupare, *de Amore* v, 1, 15. not.
- Συσκευασία iv, 2, 34.
- Συσκευοφορεῖν, farcinas portare viii, 3, 7.
- Συσκηνεῖν, *h. e.* συνδειπνεῖν iii, 2, 25.
- Σύσκηνος, contubernalis ii, 2, 22. qui in eodem tentorio epulatur ii, 2, 29.
- Συτποτάζει, contenebrat *vid. n.* iv, 5, 5.
- Συσπειρᾶσθαι, contrahi, conglomerari, *id. qd.* συνελίττεσθαι, de dentata phalange vii, v, 6.
- Σύσσιτος, conviva v, 2, 17. qui una est nutritus viii, 7, 14.
- Συστεγάζειν, tegere, τὰ ὑπερέχοντα ἅπαντα συσστεγασμένοι, quacunq̄ corporis parte eminent, tecti et muniti vi, 2, 17.
- Συστρατεύειν τινί, signa sequi vii, 4, 1. ἀφαιρεῖν τινι συστρατεύειν ἐπί τινι, dare alicui veniam militiæ adversus al. vii, 1, 44. Συστρατεύεσθαι, militiæ societatem amplecti v, 3, 24.
- Συχνοὶ προσελαύνουσι, celeriter advēhantur vi, 3, 12.
- Σφαδάζειν, præ dolore furere, *de equo vulnerato* vii, 1, 37.
- Σφάλλειν σῶμα καὶ γνώμην, corpus mentemque labefactare viii, 8, 10. cf. i, 3, 10. Σφάλλεσθαι, detrimentum capere i, 6, 24 : ii, 2, 26 : iii, 3, 69. Θαρῶν οὐδὲν σφάλλομαι, haud frustra confido v, 2, 35.
- Σφάττειν, jugulare, *h. e.* per jugulum trajicere ferrum vii, 3, 14.
- Σφενδονᾶν, funda librare faxa vii, 4, 15.
- Σφίτερος, noster vi, 1, 10.
- Σφάδρος, gnavus, qui non segnis est in re perficienda ii, 1, 31.
- Σχῆμα, gestus et incessus vi, 4, 20. ταπεινόν, habitus abjectus et humilis iv, 1, 4. σχῆμα, πρόσωπον et λόγοι vi, 4, 20. junguntur, ἀπολαμβάνειν πάλιν τὸ ἑαυτῶν σχῆμα, redigi in pristinum locum vii, 1, 49.
- Σχίξεσθαι ξύλα, ligna findere v, 3, 49.
- Σχολάζειν ἀπὸ τινος, non amplius esse negotiis occupatum vii, 5, 52. οὐ σχολάζω τινὶ ὑπακούειν, negotiorum occupatione me impediri aio, quo minus aliquem audiam viii, 1, 18. σχολάζειν τινὶ καὶ συγγίγνεσθαι, per otium colloqui cum al. vii, 5, 39. σχολάζω μένειν, possum resistere ii, 1, 9.
- Σχολή, otium, vacuitas a cura negotiorum publicorum viii, 1, 13. σχολὴν ἄγειν ἀπὸ τινος, esse liberum a rei cura, *syn.* ἀπολυθῆναι τινος et ἀπαλλάττεσθαι viii, 3, 47. σχολὴν δίδουσι βουλευσασθαι, locum concedere consultandi iv, 2, 22. Σχολῆ πορεύεσθαι, lente iter facere iv, 2, 6. σχολῆ ὑπακούειν, lente, non promte, auscultare viii, 4, 9.
- Σώζειν, servare, *opp.* ἀπολίσει vii, 1, 42. Σώζεσθαι, *opp.* ἀποθνήσκειν iii, 3, 51. πρὸς, salvum pervenire in v, 4, 16.
- Σωμασκῖν, corpus exercere i, 6, 17. not. ad ii, 3, 8.
- Σώματα, homines vii, 5, 73.
- Σώρευμα vii, 1, 32.
- Σωτήρ, fervator vii, 1, 10.
- Σωτηρία, salus et incolumitas iii, 3, 34 : iv, 1, 2.
- Σωφρονεῖν, sapere, mentem ducem sequi i, 6, 26 : iii, 2, 13 : v, 3, 43 : viii, 3, 32. *Hinc* in officio permanere, non deficere iii, 2, 4. *opp.* ὑβρίζειν viii, 1, 30. a re turpi abstinere.
- Σωφρονίζειν, efficere ut quis sapiat, mentem ducem sequatur iii, 1, 22. *Hinc* in officio aliquem continere ne deficiat iii, 1, 27. et aliquem peccantem ad officium redigere iii, 1, 19. 20 : viii, 6, 16.
- Σωφροσύνη, ut *Cic. Tusc.* iii. 8. *definit, est* frugalitas : *cujus est motus animi appetentis regere et sedare, semperque adversantem libidini, moderatam in omni re servare constantiam* i, 2, 8 : iii, 1, 16. 17. *Hinc quoque est* continentia, innocentia vi, 1, 47. modestia et prudentia iii, 3, 59 : vii, 5, 76. castitas et pudicitia i, 2, 9 : vii, 3, 12. moderatio, qua quis sua potentia non abutitur ad libidinem et contumeliam viii, 1, 30 : 4, 14. σωφροσύνη μηχανᾶσθαι τινι, alicujus cupiditates coercere ii, 2, 14.
- Σώφρων, sapiens, qui ratione duce utitur, cupiditates animi coercet iii, 1, 16. *Hinc* opp. ὑβριστής iii, 1, 21. castitatis studiosus iii, 1, 39. dicto audiens iv, 1, 6. qui a re turpi abstinet viii, 1, 31. *de duce,*

INDEX GRÆCITATIS.

qui diligenter, caute, non temere et cupide, exercitum ducit v, 4, 44. prudens et diligens, *de eo, qui novit ubi sua cujusque principis sit domus in urbe* viii, 5, 13. *Σωφρόνως*, modeste, sine superbia, infolentia et contemptu aliorum viii, 4, 14. temperanter, *opp. ἀσπλήστως* iv, 1, 15.

T.

Τακτικὸς, aciei instruendæ peritus viii, 5, 15. *τακτικοὶ ἀριθμοὶ*, ordines aciei iii, 3, 11. *τὰ τακτικά*, ratio instruendi exercitus i, 6, 14, 23.

Τακτὸς, iussus viii, 3, 28.

Τάλαντον, talentum, *vid. not.* iii, 1, 33 : vi, 1, 25. *de pondere omnino* vi, 1, 54.

Τάλας, miser, qui sibi ipse auxilium ferre nequit iv, 6, 5.

Ταμίαις χρημάτων, quæstor iv, 5, 40.

Ταμίνοσθαι proprie videtur significare, aliquid e penu promere ad usum. Translate autem dispendere, arbitrio suo aliquid tractare, ut iii, 3, 47 : iv, 1, 18.

Τάναντία, contra v, 5, 24.

Τάξις 1) *certus militum sive peditum sive equitum numerus, qui apud diversos populos diversus fuit. Apud nostrum est centuria, sive centum peditum, ut auclor ipse* ii, 1, 25. *explorat.* Cf. ii, 4, 2 : ii, 1, 18. 23. 24. 30 : ii, 2, 2. 6 : v, 1, 29. *etc.* *Τάξις ἰππέων*, centuria seu turma equitum i, 4, 20 : iv, 2, 23 : v, 3, 41 : vi, 3, 6 : vii, 5, 31. *Τάξις τῶν καμήλων* vii, 1, 22. 2) *Acies, ordo militum instructus, τάξιν ποιεῖν*, aciem instruere vii, 1, 5. *ἐν τάξει περιστῆναι*, instructos circumdare castra iv, 2, 32. *καδιστάναι ἐν τάξει μὲθ' ἑαυτοῦ*, jubere secum instructos consistere v, 3, 1. *τάξιν διαφυλάττειν*, ordinem diligenter servare v, 3, 43. *ἐκ τῆς τάξεως κινεῖσθαι*, e loco se movere *sich aus dem Gliedern entfernen* vii, 2, 4. *ἐν τάξει καθεύδειν*, instructos capere somnum viii, 5, 12. 3) *Castra* : *ἐν τάξει σκηνοῦν*, in castris tendere viii, 3, 34. 4) *Ordo* : *τάξις ἐν τῇ ἔξελάσει*, ordo pompæ viii, 3, 6. *τάξις τῶν ὄλων*, ordo et compages hujus universi.

Ταξίαρχος, centurio, qui præest τῇ τάξει ii, 1, 18. 22. 23. 25 : 4, 2 :

iii, 3, 6 : iv, 1, 3 10. *etc.*

Ταπεινός, abjectus, vilis, humilis, *βίος* iii, 3, 52. *σχῆμα ταπεινὸν* v, 1, 4. *cf.* v, 5, 9 : vii, 5, 69.

Τάπης, stragula viii, 8, 16. *vid. not.*

Ταραχώδης, qui facile turbatur iii, 3, 26.

Τάττειν τινί, imperare, præscribere i, 5, 5 : viii, 3, 7. *τὰ τεταγμένα ποιεῖν*, legibus et institutis publice receptis parere i, 2, 5 : 3, 18. *λαμβάνειν τὰ τεταγμένα*, a civitate accipere modum administrandæ reip. i, 3, 18. *ταπτόμενος πορεύσθαι*, cui imperatum erat iter iv, 5, 11. *Τεταγμένοι ἡμέραι*, dies statuti, solemnes i, 2, 4. *Τάττειν εἰς μάχην στρατιάν*, exercitum instruere ad prælium i, 6, 43. *ἑαυτὸν ἐπὶ τινα*, in acie stare contra al. ii, 1, 9.

Ταῦτα προ διὰ ταῦτα, ideo i, 3, 5 : i, 4, 27. *Ταῦτ' ἐμοὶ ἐπίστανται*, sciunt eadem quæ ego iii, 3, 35. *Ταῦτη*, hoc in genere, hac in re viii, 8, 5. 7. ibi, ea in parte vii, 1, 21.

Τάφος, ἡ, tollā iii, 3, 26. 64.

Τάχος, mox iii, 3, 66.

Ταχυμεγία, celeritas in re perficienda vii, 1, 19.

Ταχύνειν, accelerare, rem gerere celeriter viii, 5, 15.

Ταχύς, celer, promptus, qui non cunctatur in re suscipienda et agenda ii, 1, 31.

Τε, quater repetitur iii, 3, 36. *νῦν τε—ἐπειδὴν τε* iii, 3, 31. *Τε*, absolute ponitur ii, 1, 13. 19 : viii, 4, 11.

Τέγνη, τὰ, tecta vii, 5, 22.

Τειχιζέειν, castello munire iii, 2, 21. *φρουρίον*, exstruere castellum iii, 2, 1. *τὰ ἐρύματα*, munitiones exstruere iii, 1, 10.

Τεῖχος, castellum, locus munitus iv, 6, 2. 6. 8. 9 : v, 1, 21 : 4, 2. 9 : vi, 1, 19. *Τὰ τεῖχη*, urbs munita v, 4, 37. *mœnia* vii, 4, 3.

Τεκμαίρισθαι, conjicere, colligere ex aliqua re i, 3, 5 : vii, 5, 62. *ὀφθαλμοῖς*, oculis explorando prospicere iv, 3, 21.

Τέκνα, *de subole suis* iv, 1, 17.

Τέκτων, faber lignarius iii, 2, 11.

Τελεῖν, impendere vi, 2, 9. *πολλὰ εἰς τι*, magnos facere fumtus in viii, 1, 13. *Administrare, perficere* viii, 6, 3.

Τέλειος ἀνὴρ, qui ad virilem pervenit ætatem, *quæ apud nostrum est inde ab anno 25 usque ad 50*, i, 2, 4. 12. 13 : viii, 7, 6.

Τελεστήρια, sacra quæ offeruntur, re E 3

INDEX GRÆCITATIS.

- feliciter acta et transacta viii, 7, 3.
- Τελευταῖοι, postremi vi, 3, 25. Τελευταῖον, postremo viii, 7, 28.
- Τελευτῶν, vita defungi iii, 3, 3 : iv, 6, 7. τοῦ βίου vii, 7, 17. Τελευτῶν, et τελευτῶσαι, tandem, ad extremum i, 4, 9 : 6, 19.
- Τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ, vir optimus, omnibus numeris absolutus iii, 3, 38.
- Τέλος, munus publicum, ut de imperio militari ἐν τέλει γενέσθαι, imperium suscepisse i, 6, 15. εἰς τέλος καταστῆναι id. i, 5, 7. Τὰ τέλη, magistratus, syn. οἱ γραῖταιροι καὶ αἱ ἀρχαὶ viii, 5, 27. Τέλος ἀγαθὸν, felix rerum exitus iii, 2, 29. Τέλος, tandem i, 4, 1 : 5, 14 : ii, 1, 18. etc. τέλος δὲ, id. i, 4, 15 : ii, 3, 1. τέλος δὴ, tandem igitur i, 6, 14.
- Τέμενος, apud nostrum est locus subdialis extra urbem Diis consecratus, ubi Cyrus sacra fecit vii, 5, 35 : viii, 3, 1. 24. 34.
- Τέρμα, meta viii, 3, 25.
- Τεταρταῖος, quarto die v, 3, 1.
- Τετραπόδες, quadrupedes vi, 2, 25.
- Τετραρῦμον ἄρμα, currus quatuor temonum vi, 1, 51.
- Τέχναι, de artibus illiberalibus vi, 2, 37.
- Τέως μὲν, primum quidem v, 3, 17.
- Τῆδε, scil. οὕτω, ita, hoc modo, hac re viii, 1, 31 : 2, 21 : 8, 6.
- Τηλικούτος, qui est hac ætate i, 2, 11. tam grandis iv, 6, 5.
- Τηνικαῦτα, tum vero i, 2, 13.
- Τιάρα, tiara iii, 1, 13. ὀρθῶν, vid. not. viii, 3, 13.
- Τίεσθαι, exigere ab aliquo i, 6, 11.
- Τίεσθαι νόμον, lege sancire v, 1, 10. εὐδαιμόνα, beare, beatum efficere iv, 6, 3. Τίεσθαι τὴν ψῆφον, sententiam ferre, de iudice, syn. κρίνειν i, 3, 17. εὐ τὰ ὄπλα, arma expedire, in promptu habere iv, 5, 3. πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον, ex usu nostro administrare iii, 2, 30. τινα πιστὸν ἑαυτῶ, sibi aliquem fidelem reddere viii, 7, 13.
- Τιθηνέσθαι, more nutricis adblandiri filiæ viii, 5, 19.
- Τίσκειν πύρ τίεσται, excitabit incendium vii, 5, 23.
- Τιμῶν, præmiis ornare i, 6, 20 : ii, 4, 9 : iii, 1, 11 : 3, 6. beneficiis ornare vi, 4, 9. honorem habere i, 2, 12 : 3, 7. μάλιστα τιμῶν, plurimi facere i, 3, 8. τιμῶν καὶ κοσμηῶν, honoribus ornare i, 3, 3. Τιμῶσθαι μείζονος, pluris æstimare ii, 1, 13. τινα, honorem et auctoritatem conciliare alicui viii, 7, 15. Οἱ τετιμημένοι, proceres viii, 3, 9.
- Τιμῆ, præmium ii, 1, 23 : 2, 18. ἐκβάλλειν τινα τῆς τιμῆς, dejicere aliquem de munere i, 3, 9. τιμὴν νομίζειν τι, sibi ducere honori i, 6, 11.
- Τιμωρεῖν τι, ulcisci injuriam alicui illatam v, 2, 8. Τιμωρεῖσθαι τινα, punire i, 2, 6 : 4, 9 : v, 3, 30 : vii, 5, 77. ἑαυτὸν, de femet ipso fumere supplicium iii, 1, 15.
- Τιμωρίας τινὸς τυγχάνειν παιδί, ulcisci quodam modo cædem in filio factam iv, 6, 7.
- Τιμωρὸς τινος, qui ulciscitur injuriam alicui illatam iv, 6, 2 : v, 2, 7.
- Τίνειν ποινὰς, luere poenas vi, 1, 11.
- Τίς additum adjectivis inprimis multitudinem significantis habet vim augendi, vid. not. i, 4, 27. Adde ὀλίγοι τινὲς, perpauci v, 4, 25. μικρὸς τις, perexiguus i, 6, 14 : iv, 2, 14. ποῖός τις, qualiscunque ii, 2, 10 : 3, 15. πολλή τις, permulta v, 2, 27. μεγάλην τινα χάριν ὀφείλειν, permagnam debere gratiam vi, 4, 7. πᾶς τις ἄνθρωπος, omnis omnino homo vii, 2, 21. Τὶ ποιεῖν, ali-quod præclari gerere iii, 3, 12. τὶ λέγειν, recte, probabiliter dicere i, 4, 20 : ii, 4, 16. τὶ γίνεσθαι, magni esse momenti v, 1, 16. Etiam post negationem intendit, μή τι, nullo modo, ne ullo modo ii, 4, 27. 28 : iii, 1, 38 : v, 1, 26. οὐδὲν τι, profus non viii, 2, 5. Τίς προὔσσις vid. not. i, 2, 10. pro ὀπίσθερος, uter i, 3, 17. Τίς προὔσσις iii, 3, 61. λεγέτω τις vi, 1, 6 : 2, 22 : 4, 20 : vii, 5, 81. Post τίς sequitur pronomen plurale iii, 3, 6 : vii, 4, 5 : viii, 8, 4. Intelligitur τίς ii, 4, 18. et τὶ ante genit. viii, 2, 25.
- Τί γὰρ ; vid. n. i, 6, 12 : v, 2, 27. not. 5, 18. 19. Τί δέ ; vid. not. iii, 2, 18 : i, 12 : i, 4, 27. τί δέ ; οὐ γὰρ elliptice, vid. not. iv, 2, 13. Τί μήν ; quidni ? ii, 1, 9. Τί οὖν ; vid. n. iii, 2, 18 : v, 3, 22. quid multis ? viii, 3, 46. τί οὖν, οὐ vid. not. ii, 1, 7.
- Τλῆμι, sustineo iii, 1, 2.
- Τὸ σερβίτ toti orationi, quæ subjecti locum tenet i, 6, 11. Τὸ ἀπὸ τοῦδε, dehinc vii, 1, 11 : 2, 9. τὸ ἐκ τοῦδε id. v, 5, 43. Τὸ πρῶτον, primum v, 4, 7. Τὸ δεύτερον, secundo ii, 2, 2. Τὸ λοιπὸν, postea vii, 1, 18 :

INDEX GRÆCITATIS.

viii, 3, 22. Τὸ μέγιστον, quod maximum est, maxime iv, 1, 24 : v, 1, 22. Τὸ νῦν εἶναι, in praesentia v, 3, 42 : 5, 35.
 Τοι, fane, omnino, nimirum i, 5, 13. *vid. not.* iii, 3, 51 : v, 4, 38. οὐ σοι, nullo modo viii, 3, 42. οὐ τοι ἂν εἶδεις vi, 3, 21. ἰγώ σοι, eundem v, 2, 23.
 Τιοῦτος, talis, *h. e.* tam praestans vii, 5, 84. ταῦτα καὶ τοιαῦτα, haec et alia hujusmodi viii, 2, 26. εἰ μὴ ταῦτα, ἀλλὰ τοιαῦτα, si non haec ipsa, certe similia v, 5, 33.
 Τόκος, foenus, *tropice* de fructu, quem ager reddit praeter semen acceptum viii, 3, 38.
 Τόξημα ἐντὸς τόξεματος γίνεσθαι, intra teli jactum progressum esse i, 4, 23. εἰς τόξημα ἀφικέσθαι, *id. ibid.*
 Τουαντάκις, toties viii, 8, 12.
 Τσοῦτος, tantillus, tam parvus vi, 3, 22. τσοῦτο *sc. κατά*, in tantum vii, 1, 2.
 Τόσα intelligitur i, 3, 14.
 Τότε μὲν—τότε δέ, modo—modo vii, 1, 10.
 Τούναντιον τούτου, contra viii, 4, 9.
 Τούντεῦθεν, hinc v, 5, 21 : vii, 1, 42.
 Τούμπαλιον, contrariam in partem viii, 4, 32.
 Τραγική σκηνή vi, 1, 54.
 Τράπεζα, victus. Σὺν τραπέζῃ ζῆν, victu uti vii, 2, 26.
 Τρέπεσθαι, in fugam compellere ii, 3, 18 : iv, 1, 11 : 3, 5. *intelligitur εἰς φυγὴν, quod additur* v, 4, 7. ubi medium est capere fugam. Τρέπεσθαι, divertii viii, 5, 17. ἐπὶ δὲ ἔργον, unius rei studio deditum esse ii, 1, 21.
 Τρέφειν γυναῖκα τὴν θυγατέρα τινὲν, educare filiam alicui conjugem futuram iv, 6, 9.
 Τρίβος, trivium iv, 5, 13. *Hesych. ὁδὸς ἀτραπός.*
 Τριόργυιός, trium ulnarum vi, 1, 52.
 Τρίτην ἡμέραν, nudius tertius vi, 3, 11.
 Τρόπος, ingenium, mores ii, 2, 11. 16 : v, 2, 27. διὰ τὸν τρόπον, ob mores faciles, elegantes et amabiles iii, 3, 5.
 Τροφός, ἡ, nutrix vii, 3, 13.
 Τροχάζων, citato gradu ii, 4, 3.
 Τυγχάνειν τῶν ἀξίων, justa consequi praemia ii, 2, 21. τινός, attingere aliquem telo, non aberrare ictu ab aliquo ii, 3, 18 : iv, 6, 4 : viii, 3, 29. παρὰ τινός, consequi ab aliquo

i, 6, 10 : ii, 3, 8. Τυγχάων δὲν, forte sum, casu adsum ii, 2, 11 : v, 1, 2. παρῶν, forte adsum iv, 1, 22. βουλόμενος, volo ii, 4, 32.
 Τύπτειν εἰς τὸν ὤμον, ferire humerum v, 4, 5.
 Τυρβή, turba, strepitus inconditus, *opp. εὐκοσμία* i, 2, 3.
 Τύρσις, turris vii, 5, 10.
 Τυφλὰ τοῦ σώματος, caecae partes corporis, *h. e. tergum* iii, 3, 45.
 Τύχη, calamitas, fortuna adverfa, fors v, 4, 31 : vi, 2, 32. Τύχην ἀναστρέφειν, victoriam adimere iv, 2, 25. Τύχη ἀγαθῆ, quod felix faustumque sit iv, 5, 51.
 Τῶ cum *infin.* eo quod iv, 5, 9. 12.

Υ.

Υακινθινοβαφής, coloris hyacinthini vi, 4, 2.
 Υβρίζειν, esse insolentem, contumeliose tractare, *opp. σωφρονεῖν* viii, 1, 30. διὰ τὸ ὑβρίζεσθαι, ob acceptam contumeliam, *de eo qui eunuchus factus erat* v, 4, 35. Υβρίζειν, ferocire, lascivire, *de equo* vii, 5, 62. *Cf. Kaen. ad Gregor. p. 255, ubi ὑβρίζειν, a Gregor. explicatur per τὸ σκιρτᾶν. Υβρισμένη στολή, vid. not.* ii, 4, 5.
 Υβρις, injuria contumeliosa, fere ex superbia et animi petulantia orta, *opp. σωφροσύνη* viii, 4, 14.
 Υβριστής, insolens, petulans iii, 1, 21. *de eo qui alterius uxorem tentat* vi, 1, 45. ἵππος, equus ferociens, qui praeter lasciviam mordet, calcitrat, sefforem excutit etc. viii, 5, 62.
 Υβριστικός, cum contumelia aliorum viii, 1, 33.
 Υβριστός *id. qd. ὑβριστικός*, insolens v, 5, 41.
 Υγιεινός, salubris, *de loco* i, 6, 16.
 Υδροποσία, aquae potio i, 5, 12. ὑδροποτεῖν, aquam bibere vi, 2, 26.
 Υμνεῖν τοὺς θεοὺς, hymnis celebrare deos viii, 1, 23.
 Υπάγειν φυγῇ εἰς δυσχαίριαν, fuga simulata hostes pellicere ea in loca, ubi illis noceri possit i, 6, 37. τοὺς πολεμίους, in eo qui pedem referendo allicit hostes, ut propius accedere audeant iii, 2, 8.
 Υπακούειν τινός, parere, auscultare alicui iv, 1, 3. τῶν πολεμίων, hostium imperium subire viii, 1, 4. τινός, re aliqua commoveri ad parandum viii, 1, 20. τινὲν, obedire alicui viii, 7, 16. vocanti respon-

INDEX GRÆCITATIS.

- adere seu advenire iii, 3, 11 : viii, 3, 21. ὑπακούων σχολῇ ὑπήκουσα ; num tibi obedivi cunctanter et ægre ? viii, 4, 9. τοῦτό γε, in hac certe parere ii, 2, 3.
- Ἐπανίστασθαι, furgere de cubili ii, 4, 19.
- Ἐπαντιάζειν, obviam procedere alicui iv, 2, 18 : v, 5, 9.
- Ἐπαντᾶν, occurrere, obviam procedere iv, 2, 17 : v, 3, 57 : vi, 3, 15.
- Ἐπάρχειν, suppetere, ad usum præfesto, paratum, esse i, 5, 5 : 6, 10 : iii, 3, 52 : iv, 3, 8. ὑπῆρχε ἄρχουσι διεραπεύσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, hunc fructum percipiebant duces, ut a suis colerentur ii, 1, 23. ὑπάρχειν τινί, relictum esse arbitrio alicujus iv, 5, 31. εἶναι ὑπῆρχε, solebat esse viii, 8, 20. αἶτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης, quia talis erat ab ipsa natura vi, 44, 4.
- Ἐπαρχοὶ αὐτοῦ, præfecti ejus imperio subiecti vii, 4, 10 : viii, 3, 19.
- Ἐπέειπεν, cedere viii, 1, 33 : 8, 16. τινὶ δάκων καὶ λόγων, alicui cedere fellam potiozem et priorem loqui alicquem finire viii, 7, 10.
- Ἐπέκτανυμα ἄσφαλτος, bitumen quod facile concipit ignem vii, 5, 22.
- Ἐπεκκομίζεσθαι, secum subvehere ii, 4, 13.
- Ἐπεκτίθεισθαι, clam efferre vi, 1, 26.
- Ἐπεναντίος, adversarius i, 6, 38 : iii, 3, 59.
- Ἐπεξάγειν, se subducere iii, 3, 60.
- Ἐπέρ 1) cum genit. ὑπὲρ τίνος μάχεσθαι, pro salute alicujus pugnare, ad eum defendendum ii, 1, 21 : iv, 4, 11 : viii, 5, 12. ὑπὲρ τῶν πρόσθεν ἀκοντίζειν, super anteriores tela mittere vi, 3, 24. ὑπὲρ τίνος ἀπολογεῖσθαι, pro aliquo dicere v, 5, 11. ὑπὲρ τίνος εἰπεῖν, id. ii, 1, 13. λέγειν, alicujus rei gratia narrare ii, 2, 11. ὑπὲρ ἡμῶν, nostra causa i, 4, 12. ὑπὲρ σοῦ, nomine tuo iii, 3, 14. ὑπὲρ τίνος θαρβεῖν, de aliquo esse bono animo, sine ullo metu vii, 1, 17. *Intelligitur* i, 6, 12 : iv, 1, 2. ante infinitivum i, 6, 40 : ii, 4, 13. 2) Cum accusf. ὑπὲρ ἡμῶν, parte dimidia plures iii, 3, 47.
- Ἐπίραιοσχος, valde deformis ii, 2, 28.
- Ἐπιβάλλειν ἀσχει, valde esse deformem ii, 2, 29. ἐπιβάλλεσθαι πλῆθει τινά, multitudine superare ii, 1, 8. ἀγαθοῖς, vincere benefaciendo v, 3, 34.
- Ἐπέρδασος, admodum hirsutus, de nimis barbato ii, 2, 28.
- Ἐπερικλήττεσθαι ἐπί τινι, vehementer admirari alicquem i, 4, 25.
- Ἐπεριπέπλασθαι, nimis largiter se invitare ad edendum bibendumque i, 6, 17.
- Ἐπεριπιθυμεῖν, vehementer cupere iv, 3, 21 : vi, 1, 5.
- Ἐπερέχειν τοῦ ὕδατος, exsare supra aquam vii, 5, 8.
- Ἐπερηδέως, libentissime i, 6, 21.
- Ἐπερηφανία τοῦ τρόπου, insolentia morum v, 2, 27.
- Ἐπερισχυρὸν ἔρυμα, munitissimum castrum v, 2, 2.
- Ἐπερκαλλῆς, longe formosissimus v, 1, 17.
- Ἐπερμύγεθες ἔργον, res summæ difficultatis i, 6, 8.
- Ἐπερπίνειν, nimium bibere viii, 8, 10.
- Ἐπερφαλαγγεῖν, producta phalange excedere et coercere hostium aciem, überflügeln vi, 3, 2c : vii, 1, 5.
- Ἐπερφιλεῖν, vehementer amare i, 4, 6 : iii, 1, 36.
- Ἐπερφοβεῖσθαι, vehementer metuere i, 4, 2.
- Ἐπερχαίρειν μανθάνων ἰσπεύειν, equitandi studio et exercitio vehementer delectari i, 3, 3.
- Ἐπέχειν ἑαυτὸν τινι, sese dare alicui vii, 5, 44.
- Ἐπικόος τίνος, imperio alicujus subiectus iv, 2, 1 : viii, 6, 5.
- Ἐπηρεστῆν τινι, gratificari alicui iv, 6, 8. *syn.* χαρίζεσθαι v, 1, 19. imperata facere i, 6, 10. τὰ συμφέροντα, commodis alicujus fervire i, 6, 39. καλῶς τινί τι, navare operam egregiam in re aliqua vi, 2, 2. μισθοῦ τινι, mercede se locare alicui vi, 2, 37. τῷ τυχεῖν ἢ ἠβούλετο, consequi quod volebat vi, 1, 33.
- Ἐπηρετής, apparitor ii, 4, 4 : v, 3, 52 : 4, 18 : vi, 3, 29 : viii, 5, 13. de eo qui exercitui commeatum præbet ii, 1, 21. 31 : iv, 5, 39. de apparitore imperatoris, qui arcet a concione eos, quos interesse non fas est vi, 2, 13.
- Ἐπηρετικὰ ὄπλα, arma mercenariorum militum ii, 1, 18.
- Ἐπνομαχεῖν, *vid. not.* ii, 4, 26.
- Ἐπὸ 1) cum genit. significat a : ἐπὸ τίνος τιτρώσκεσθαι, ab aliquo vulnerari ii, 1, 8. ἐπὸ τίνος ἀναγκάζεσθαι ii, 3, 10. ἐπὸ τίνος ἀπόλλυσθαι, ab aliquo everti i, 6, 45. ἐπὸ τίνος

INDEX GRÆCITATIS.

- ἀπολίσθαι, alicujus culpa perire vii, 1, 41. ἢ ὑπὸ πάντων τιμῆ, honor ab omnibus delatus iii, 3, 2. *de causa*; ὑπὸ κάλλους, ob pulchritudinem viii, 7, 22. ὑπὸ ἐκτεπληχθῆναι, præ stupore ob subitum malum vii, 5, 21. ὑφ' ἡδονῆς viii, 3, 42. ὑπὸ τῆς ἡδονῆς i, 4, 15. *et* ὑπὸ τῆς χαρμονῆς, præ gaudio i, 4, 22. ὑπὸ λύπης, præ tristitia vi, 1, 35. ὑπὸ μεγέθους, ob magnitudinem *scil. terroris* v, 2, 34. ὑπὸ τοῦ φόβου προαποθῆσκειν, metu majoris supplicii mortem sibi conficere iii, 1, 25. 2) *Cum dat.* ὑφ' ἑαυτοῖς ἔχειν, sub suo habere imperio ii, 1, 26. ὑπὸ τῷ ἵππῳ πίπτειν, sub equum cadere vii, 1, 37. ὑπὸ τοῖς ἄρμασιν εἶναι, currus subire, junctos esse curribus vi, 4, 1. ὑπὸ ταῖς ἀσπίσι, καθῆσθαι *vid. n.* vii, 1, 40. 3) *Cum accus.* οἱ ὑπ' αὐτοῦς, qui iis parent viii, 8, 5. οἱ ὑφ' ἑαυτὸν, qui ejus imperio parebant i, 5, 3. οἱ ὑφ' αὐτὸν ἄρχοντες *h. e.* ὑπαρχοί, duces sub alterius auspicio ii, 1, 22. ὑπὸ τὴν σκοπὴν ἐλαύνειν, equitare sub, *h. e.* *usque ad speculam* vi, 3, 13. ὑπὸ τὰ τεῖχη ἄγειν, sub moenia exercitum ducere, *syn.* πρὸς τὸ τεῖχος προσάγειν v, 4, 43.
- Ἐποβάλλειν, fuggerere iii, 3, 55.
- Ἐποβολή, *vid. i.* ἔξ.
- Ἐπογραφὴ τῶν ὀφθαλμῶν, *vid. not. i.* 3, 2.
- Ἐπόγυιον, ἔξ ὑπογυίου, subito, ex recenti ordine vi, 1, 43.
- Ἐποδέχασθαι, irruentem feram excipere ii, 4, 20. adoriri i, 6, 35.
- Ἐποδήματα, calcei viii, 1, 41.
- Ἐποδύσθαι, subire i, 5, 12: iii, 3, 51.
- Ἐποζύγιον, jumentum vi, 3, 5: viii, 5, 3.
- Ἐπόθεσις, regula, ad quam quid exigitur et æstimator v, 5, 13.
- Ἐποκαταμένειν ἐν ἀργότερα χώρῃ, sedere otiosum in loco, ubi nec gloriam nec prædam tibi parere possis iv, 3, 3.
- Ἐπολαμβάνειν, suspicari vi, 1, 26.
- Ἐπολαβὼν εἶπε, respondit, dicentem exceptit ii, 2, 2: iv, 1, 19. ἔτι λέγοντος αὐτοῦ ὑπολαβὼν εἶπε, ejus sermone interpolato dixit v, 5, 35.
- Ἐπολείπεσθαι, subsistere, remanere i, 4, 27.
- Ἐπομένειν, subsistere, non fugere, impetum hostium sustinere vii, 1, 30. ὑπόμεινον προστάξαι, *vid. n.* i, 4, 5, 22.
- Ἐπομνήσκειν τινά τι, commonefacere alicujus rei vi, 4, 20.
- Ἐπόμνησίν τινος ἔχειν, aliquid monere posse iii, 3, 38.
- Ἐπονοεῖν, suspicari iii, 3, 20.
- Ἐποπέμπειν, clam mittere nuncium ii, 4, 21: iii, 1, 3. *exemplo* mittere viii, 3, 22.
- Ἐποπίνειν, *vid. n.* viii, 4, 9.
- Ἐποπτεύειν, suspicari v, 2, 9. Ἐποπτεύσθαι, suspectum videri ii, 4, 16.
- Ἐποπτήσσειν, verecundum esse i, 3, 8. revereri, magni ducere i, 6, 8.
- Ἐποπτος, suspectus ii, 4, 16.
- Ἐποπίμνωσθαι, intercipere i, 4, 19, 21.
- Ἐποπιθεῖναι, subicere, fundamenti loco jacere vii, 5, 12: viii, 1, 41.
- Ἐποπτεῖναι ληστὰς, aggredi latrones i, 2, 12.
- Ἐποφαίνα' ἵππῳ δι' ἡμέρα ὑπέφανι, ubi illuxit, *orr.* πρὸ ἡμέρας iv, 5, 14.
- Ἐποφέρειν ὄπλα, arma gestare iv, 5, 57. *δασμὸν* vii, 4, 9 *not.*
- Ἐποφεύγειν, subterfugere iii, 2, 8.
- Ἐποφθονεῖν, invidia nonnihil commoveri iv, 1, 13.
- Ἐποχείριος, in potestatem redactus vii, 4, 15. ὑποχείριον ποιῆσαι τὸ χωρίον τινί, subicere castellum alicui v, 3, 13. ὑποχ. γίνεσθαι, in hostium venire potestatem ii, 4, 13, 15.
- Ἐποχρίσθαι τοὺς ὀφθ. fucum sublinere oculis suis viii, 1, 41. *sed* ὑποχρίειν fit alteri viii, 8, 20.
- Ἐποχωρεῖν, se subducere iii, 1, 2, 3. τοῦ πεδίου, e campo se subducere ii, 4, 24.
- Ἐς ἄγριος, aper i, 6, 28.
- Ἐσγίνοβαφῆς, colore hyfgino tinctus viii, 3, 13.
- Ἐστερίζειν, tardius sequi, non eadem celeritate cum aliis progredi v, 3, 53. ob tarditatem finire e manu elabi occasione oblata viii, 5, 7. μὴ ὑστερίζειν τὸ εἶδέναι, in cognoscendo nulli cedere vii, 5, 46. κραυγὴ οὐδὲν ὑστερίζουσα τοῦ λαγῶ, clamor qui leporem eodem modo persequitur i, 6, 40.
- Ἐσσερος, priori proximus ii, 3, 21. *gen. post.* a tergo v, 3, 42.
- Ἐφηγεῖσθαι, procedere ii, 4, 27. monstrare viii, 7, 15.
- Ἐφνίοχος, aurigæ famulus vi, 4, 4: vii, 1, 15.
- Ἐφίεσθαι, legnorem esse in officio

INDEX GRÆCITATIS.

fuo obeundo ii, 1, 25. concedere *petenti* vi, 3, 36. *cedere pugnantii* v, 2, 12. animos remittere, *de iis qui ob inertiam et imbecillitatem bellum soli gerere non audent* viii, 8, 26.
 Ὑφίστασθαι, in se recipere vi, 3, 35. 36. ὑποστάντες, subsistentes, *opp. φεύγοντες* iv, 2, 31.

Φ.

Φάγειν, comedere, *de homine* i, 2, 11.
 Φαιδρός, hilaris vultu iii, 3, 59.
 Φαιδρῶν, exhilarare ii, 2, 16.
 Φαιδρῶνσθαι, hilarem esse, lætitiæ animi prodere vultu, gestu, voce, sermone v, 5, 37.
 Φαίνειν τινὰ, nomen alicujus deferre i, 2, 14. Φαίνεσθαι, apparere i, 6, 43. εἴ τι ἀγαθὸν μείζον φαίνοιστο, si qua melior fortuna affulserit ii, 1, 23. Τινὲ, in alicujus conspectum prodeo ii, 4, 5. Φαίνεσθαι, videri ii, 2, 20. Φαίνεσθαι, esse i, 2, 16 : 6, 22 : viii, 3, 14. δὸς μοι φανῆναι, fac ut fiam vi, 4, 9. *Servit periphrafi*: φαίνομαι ψευδῆς, mentior v, 2, 4. διαφέρων, excello i, 3, 1. φροῶν, sapio iv, 6, 8.
 Φαλαγγομαχεῖν, adversus peditatum pugnare vi, 4, 18.
 Φάλαγγξ 1) *quælibet cohors instructa sive major sive minor* vii, 1, 22. 2) *Acies, inprimis densa* iii, 3, 61 : vi, 3, 22. 25. 3) *Acies media* vii, 1, 5. 6. 7 : viii, 5, 15. ἐπὶ φάλαγγος ἀγειν i, 6, 43. cf. ad vii, 1, 26.
 Φανερός εἶμι εὖ ποιοῶν, liberalitas mea nota est omnibus i, 6, 24. Φανεροὶ γίνονται ὅτι ποιοῦσι, patet eos facere ii, 2, 12. πόλις Φανερά, urbs nobilissima vii, 5, 58.
 Φάος, lux iv, 2, 8. 26.
 Φάρμακον, medicamentum v, 3, 47 : viii, 2, 24. venenum i, 3, 9 : viii, 8, 14.
 Φάσκειν, jactare vi, 1, 34. Φάσκω παιδεύειν στρατηγεῖν, jacto me doctorem artis imperatoricæ i, 6, 12.
 Φαῦλος, vilis, nullius pretii iv, 1, 10 : vi, 2, 20.
 Φαυλότης, vilitas, *de veste* ii, 4, 5. *de cibis* v, 2, 16.
 Φεῖδισθαί τινος, alicui parcere iii, 2, 28 : vii, 1, 29. τοῦ λέγειν, cavere ne dicat i, 6, 19. κινδύνου, subterfugere periculum v, 5, 18. μὴ φείδου διδάσκειν, liberaliter, diligenter et copiose doce i, 6, 35.
 Φέρειν καὶ ἄγειν, prædam agere, *h. e.*

proprie res inanimatas et animatas prædari iii, 2, 12 : v, 2, 5 : 5, 23. *sed* iii, 3, 2. *dicitur de muneribus afferendis*. Φέρειν, ferre, *de via* v, 4, 41. φέρειν εἰς, conferre ad viii, 1, 42. Φέρεσθαι φυγῆ, fuga deferri i, 4, 23. Φέρεσθαι, secum ferre, *opp. καταλιπεῖν* iii, 1, 32.
 Φερῆν, dos viii, 5, 19.
 Φεῦ, heu, *de commiseratione et dolore* vii, 3, 8. φεῦ τοῦ ἀνδρός ! hem qualem virum ! *de admiratione* iii, 1, 39.
 Φεύγειν πατρίδα, patria ejici iii, 1, 24.
 Φῆμαι, *vid. not.* viii, 7, 3.
 Φημί *ponitur fere post aliud verbum dicendi, vid. not.* iii, 1, 8 : v, 4, 33. Concedo, affirmo iii, 2, 17. 18. ὡς ἐγὼ φημι, meâ quidem sententia iv, 2, 39 : 4, 6. *Eodem sensu* φημί *absolute* ponitur ii, 3, 9. φημί *promitto* iv, 4, 13. Ἐφασαν, decernebant, censebant ii, 2, 21. ἔφησαν vi, 3, 10. Codd.
 Φθάνω ἀναβὰς πρὶν, prius adscendo quam iii, 2, 4. ἔφθασεν ποιήσας πρὶν, prius fecit quam iv, 1, 3. ἔφθασεν ἰσπέρα γενομένη πρὶν, prius advesperascere coepit quam vii, 5, 39. cf. iii, 1, 19. ἵνα φθάνωμεν αὐτοὺς ἀφικόμενοι, ut prius nos eo perveniamus quam ipsi vi, 2, 23. φθάνω ἀποβιάσασθαι, prior bello aggredior, *vid. not.* iii, 1, 19. φθάνω ἔλκων ἢ τὰ πτηνὰ φυγεῖν, prius retia traho, quam aves avolant, *vid. n.* i, 6, 39. ὅσοι παραλλάξαντες αὐτῶν ἔφθασαν, quotquot adventu ipsorum non expectato terga dederunt i, 4, 21. φθάσας ἀσθενώσω, prius debilitabo i, 5, 3. φθάνοντες δηοῦμεν, prius vastamus iii, 3, 18. *Absolute* ponitur φθάνειν εἰς πόλιν, pervenire in urbem *scil.* prius quam caperentur v, 4, 9.
 Φθέγγεσθαι, dicere vii, 3, 11. clamare iii, 3, 61. infonare, *de tonitru* vii, 1, 3.
 Φιάλη, patera i, 3, 8. 9 : v, 2, 7.
 Φιλάνθρωπία, humanitas, studium hominibus bene faciendi i, 4, 1 : iv, 2, 10 : viii, 2, 1 : 4, 7. 8.
 Φιλάνθρωπος, humanus, qui nil humani a se alienum putat viii, 7, 25.
 Φιλεῖν, osculari i, 3, 9 : 4, 28 : ii, 2, 31 : vii, 3, 9 : viii, 4, 20.
 Φιλέταιρος τρόπος, ingenium humanum, amicorum studiosum viii, 3, 49.

INDEX GRÆCITATIS.

Φίλιον στρατόν, castra amicorum iv, 5, 13. Φίλιον φρούριον, castellum pacatum v, 3, 23. Eodem dicitur sensu φίλιον χωρίον v, 3, 19. Φιλία, scil. χώρα, regio pacata, ager amicorum i, 6, 9. 11 : iii, 3, 14.
 Φιλικός, humanus, ad humanitatem declarandam aptus ii, 4, 32. φιλικὰ ἔργα, studia amicitiae et benevolentiae viii, 7, 15.
 Φίλος μοι, qui me amat i, 6, 4.
 Φιλοθηρία, venandi studium ii, 4, 26.
 Φιλόκαλος, elegantiae studiosus i, 3, 3 : viii, 3, 5. περί ὄπλα, armorum mundorum nitidorumque studiosus ii, 1, 22.
 Φιλοκερδεῖν, lucrandi studium i, 6, 32.
 Φιλομαθῆς τούτων, haec discendi cupidus i, 6, 38.
 Φιλόμουσος, musicae studiosus v, 1, 1.
 Φιλονεικεῖν, inter se contendere i, 4, 15.
 Φιλονεικίαν ἐνὶ ἐμβάλλειν ἰβ. ἐμποιεῖν, contentionem aemulationemque excitare in aliquo vii, 1, 18 : viii, 2, 26. φιλονεικίαι, contentiones cum aemulatione conjunctae ii, 1, 22. φιλονεικία πρὸς τὰ μὲν ἔργα, aemulatio rerum a me gestarum viii, 7, 12.
 Φιλόνηκον ἐν ταῖς ψυχαῖς, vid. not. vii, 5, 64.
 Φιλονεικῶς ἔχειν, aemulari, certare inter se et contendere de iii, 3, 57 : viii, 2, 14 : 4, 4.
 Φιλόπονος, laboriosus ii, 2, 31 : vii, 5, 47. cf. i, 6, 8.
 Φιλοσοφεῖν, sapientiam discere vi, 1, 41.
 Φιλόστοργος φύσει, a natura propensus ad amorem et benevolentiam i, 3, 2.
 Φιλοτιμία, gloriae studium i, 4, 1 : iii, 3, 59. studium et contentio viii, 1, 39. φιλοτιμία καὶ ἐπιθυμία τοῦ λαμβάνειν, venandi cupiditas ambitiosa viii, 1, 35.
 Φιλοτίμως ἔχειν πρὸς τὸ ἀγαθοῖ φαίνεσθαι, ardere studio virtutis bellicae i, 6, 26.
 Φιλοφροεῖσθαι τινι, amoris et benevolentiae erga aliquem significationem dare iii, 1, 8. 40. not.
 Φιλοφρόνως, amanter, benigne v, 5, 32.
 Φιλοφροσύνη, voluntas benigna, studium benefaciendi et gratificandi viii, 2, 3.

Φλαῦρος, malus viii, 2, 12.
 Φλυαρεῖν, nugas agere i, 4, 11.
 Φοβεῖν, perterrefacere v, 5, 11. φοβεῖσθαι τινα, metuere vi, 3, 15. περί τινος iii, 1, 25 : v, 2, 35. φοβηθεῖν ἄν, metuent vi, 1, 17.
 Φοβερός, formidabilis iii, 3, 28. φοβερόν, res plena periculi et timoris v, 4, 49. timidus de homine iii, 3, 19.
 Φόβος ἀπὸ τῶν πολεμίων, metus quem injiciunt hostes iii, 3, 53 : vi, 3, 27. φόβος ἀφ' ἑαυτοῦ i, 1, 5.
 Φοινικίς, vestis punicea vi, 4, 1 : viii, 3, 3. 12. Φοινικός, puniceus vii, 1, 2.
 Φοίνιξ, ὁ, palma arbor v, 5, 7 : vi, 2, 22. vid. not. vii, 5, 11.
 Φοιτῶν εἰς διδασκαλεία, scholas frequentare i, 2, 6. εἰς διδασκάλου, magistro uti ii, 3, 9.
 Φορὰ δασμῶν, pensio tributorum iii, 1, 34 : viii, 6, 16.
 Φόρημα, onus iii, 1, 25. φορήματα τῶν ὀπλων, gestamina armorum ii, 3, 14.
 Φορτίον, onus *ibid.*
 Φραστής, qui viam monstrat v, 4, 40. consiliarius, qui interrogatus de rebus agendis respondet quid optimum factu sibi videatur iv, 5, 17.
 Φράττειν, obsepere, obstruere ii, 4, 25.
 Φρίκη πρὸς τὸ θεῖον, horror erga numen divinum iv, 2, 15.
 Φρονεῖν, sapere i, 2, 13. φρονεῖν ἱκανότερος, qui consilio praestat v, 5, 44. φρονεῖν μηδ' ὀπιούν, nullius esse sensus et mentis iii, 1, 19. φρονεῖν τελέως, vid. not. viii, 7, 7. φρονεῖν, audere iii, 3, 66. φρονεῖν μετριώτερον πρὸς τινα, modestiorem esse erga aliquem iv, 3, 7. μέγιστον ἐπὶ τινι, magnificentissime de aliquo sentire i, 2, 5. μέγα, efferri animo ii, 3, 13 : iii, 1, 26 : iv, 6, 3. ὑπὲρ ἄνθρωπον, efferri ultra humanam conditionem viii, 7, 3.
 Φρονήματα ἔχειν, animis esse elatis viii, 1, 46.
 Φρόνιμος, prudens iii, 1, 17. περί τινος, prudens in i, 6, 15. 21. 22. 23. φρονίμως ἔχειν, prudentem esse iii, 3, 57.
 Φροντίδι (ἐν) γίγνεσθαι, sollicitum esse vi, 2, 12.
 Φρουρὰ, praesidium v, 5, 29 : vii, 4, 10. 12.
 Φρούραρχος, castelli praefectus v, 3, 11 : vii, 5, 34.

INDEX GRÆCITATIS.

Φρουρεῖν, locum tueri præsidio i, 2, 12. custodire vi, 1, 10.
 Φρούριον, castellum i, 4, 16. 17: ii, 4, 17. 18. etc.
 Φρουροί, milites præsidarii i, 4, 17: viii, 6, 3.
 Φρύγανα, τὰ, frondes et folia v, 2, 15.
 Φυγάς, exsul iii, 1, 24. transfuga vi, 3, 11.
 Φῦναι, nasci ii, 1, 15. φῦς ἀπ' ἐμοῦ, ex me procreatus v, 4, 30. πεφυκένας τινός, ab aliquo procreatum esse v, 5, 8. φύσθαι φύσει, a natura gigni viii, 7, 13. Φύειν, proferre, de terra viii, 7, 25. de οὐε λανὰν proferente v, 2, 15. Πεφυκότα, quæ concessit natura iv, 3, 19. πεφυκότα δένδρα, arbores confitæ, quæ loco non moventur iv, 3, 5. Πεφυκέναι, vis naturæ, motus et inflexus naturæ, quo quis ad ali- quid fertur ii, 3, 10. Πεφυκώς ἄνθρωπος, homo qualis est a natura, sine disciplina et arte i, 1, 3. Ἐπιφύκει, a natura effert constitutum, h. e. naturale et necessarium effert, οὐρρ. ἐθελούσιον v, 1, 8. Πεφύκασιν ὑπὸ τούτων κρῆτεῖσθαι, hæc est hominum natura, ut illi rebus cedere cogantur v, 1, 10.
 Φύσθην, mixtim, promiscue vii, 1, 37.
 Φύσα, flatus i, 2, 16.
 Φύσις, natura hominis, indoles i, 1, 16. forma corporis externa vi, 4, 4.
 Φυλακῆ, custodia, pro custodibus i, 4, 16: 6, 43: iii, 1, 5: v, 4, 37: vii, 5, 66. φυλακαὶ νυκτεριναὶ i, 6, 43: v, 3, 44. φυλακὰς καθίστασθαι, disponere custodes iii, 3, 33: iv, 1, 1. cf. ad v, 1, 30. not.
 Φύλακες ἐφ' ἵππων, præsidium eque- stre i, 4, 7. Φύλακας καθίστασθαι, custodes disponere v, 1, 29: 3, 51.
 Φυλακτῆριον, excubiarum locus vii, 5, 12.
 Φύλαρχοι, tribuum præsidēs i, 2, 14.
 Φυλάττειν τι, custodire iii, 2, 22. τινὰ ἀπό τινος, tutum aliquem præstare ab aliquo i, 4, 7. γυναῖκα, custo- dire mulieris pudicitiam vi, 1, 31. Φυλάττεισθαι, cavere i, 6, 6: v, 5, 34. οὐδέν, non timere ii, 1, 16.
 Φωναί, clamores i, 2, 3.
 Φῶς πίνειν πρὸς φῶς, ad ignem bibere vii, 5, 27. κατὰ φῶς, interdium iii, 3, 25.
 Φῦλον, natio i, 1, 5: 5, 2: v, 3, 21: vii, 2, 1. φῦλα στρατιωτικὰ, classes

militares secundum nationes viii, 5, 7.

X.

Χαῖρε, salve v, 3, 18. χαίρετε, valete viii, 7, 28.
 Χαλαρῶν πύλαι χαλῶσαι, apertæ portæ vii, 5, 29.
 Χαλεπαίνεσθαι τιμι, succensere iii, 1, 38. πρὸς ἀλλήλους, mutua animo- rum irritatio v, 2, 18.
 Χαλεπός, difficilis factu i, 1, 3: 6, 17. πρέφειν, qui difficulter alitur i, 3, 3. χαλεπὸν τὸ δύνασθαι, difficile est ut quis possit i, 6, 24. Mole- stum, quod ægritudinem affert v, 5, 8. χαλεπὰ ἦν πάντα, omnia e- rant dira, piena periculi et difficul- tatum iv, 1, 8.
 Χαλινοῦν, frenare iii, 3, 27.
 Χαμαί, humi v, 1, 3.
 Χαρίεν, sc. τι, res bella, ironice pro mi- serum seu stultum i, 4, 13.
 Χαρίζεσθαι, gratificari, facere quod alteri est gratum i, 1, 5: 4, 2. πῆ γαστρὶ, indulgere ventri iv, 2, 39. πῆ ἡδονῇ, libidini, cupiditati veneris indulgere iv, 3, 2. τιμι, liberalem esse erga al. iii, 2, 29: ii, 4, 9: viii, 6, 23.
 Χάριν εἶδέναι, gratiam habere i, 3, 14: 6, 11: iii, 1, 29: vi, 2, 2. ἔχειν id. debere v, 1, 1: v, 1, 21. ἀπο- δίδόναι, gratiam referre ibid. i, 2, 7. χάριτος ἕνεκα, gratificandi studio iv, 2, 11.
 Χαριστήρια, munera grati animi causa diis oblata iv, 1, 2: vii, 2, 28: viii, 7, 3.
 Χαριτία, lepide factum ii, 2, 13.
 Χαρμονή, gaudium i, 4, 22.
 Χειμῶν, hiems vi, 1, 14. tempestas v, 4, 6.
 Χεῖρ, brachium i, 3, 2. vola i, 3, 9. Χειρῶν ἀδικῶν ἀρχεῖν, primum bello laceffere i, 5, 13. Εἰς χεῖρας ἵναί τινι viii, 5, 12: 8, 6. aut ἐλθεῖν iii, 1, 2. manum conferere, comi- nus invadere. Εἰς χεῖρας ἔρχεσθαι, in potestatem venire ii, 4, 15: vii, 4, 10.
 Χειρῖδες, manicæ, manuum tegu- menta viii, 3, 13: 8, 17.
 Χειρομακτρῶν, mantile i, 3, 5.
 Χειρομύλη, pistrinum, mola manua- ria vi, 2, 31.
 Χειροῦσθαι, interimere vii, 5, 30. πλείστους, plurima facere mancipia v, 5, 46.

INDEX GRÆCITATIS.

Χείρονες, inferiores conditione viii, 1, 33.
 Χιλιαρχία, tribunatus, præfectura mille militum iv, 1, 4.
 Χιλιαρχος, præfectus mille militibus, tribunus ii, 1, 23 : iii, 3, 11 : viii, 1, 14.
 Χιλισπύς, cohors mille militum ii, 4, 3 : vi, 3, 31 : vii, 5, 17.
 Χιλιός, pabulum v, 4, 40 : vi, 3, 5.
 Χιτωνάς συντέμνειν, *vid. n.* viii, 2, 5.
 Χλιδή ἐν χλιδή, delicate iv, 5, 54.
 Χοαί, libationes iii, 3, 22.
 Χορός, canentium saltantiumque cœtus i, 6, 18 : iii, 3, 70. χοροῦ ἡγεῖσθαι, chorum ducere *in sacris* viii, 7, 1.
 Χοῦν, aggesto tumulo conficere vii, 3, 11.
 Χρεία, rei necessitas i, 6, 10.
 Χρῆζειν τινας, desiderare, cupere i, 6, 15 : ii, 1, 18 : iv, 5, 22 : vii, 3, 12.
 Χρήματα, pecuniæ i, 5, 3 : vi, 2, 1, 39. *Ελαφος καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα, cervus pulcer et magnus i, 4, 8. σφενδονητῶν πάμπολυ τι χρῆμα, permagna funditorum copia ii, 1, 5. χάρα τὰ χρήματα ἔχουσα iii, 2, 7. *not.*
 Χρηματίζεσθαι, divitias sibi comparare iii, 3, 5 : viii, 4, 31.
 Χρῆσθαι τινί τι, *pro προς* seu ἐπί τι, alicujus opera uti ad aliquid i, 2, 13. πολεμίοις, habere hostes iii, 2, 4. ὡς πολεμίοις, hostiliter invadere vii, 5, 27. τοῖς ἐναντίοις κακίστοις, ignavissimos hostes experiri vii, 1, 17. τι ἑαυτῷ ἐπ' ἀγαθῶν, aliquid ad suum ipsius usum adhibere viii, 1, 5. παρέχειν ἑαυτὸν χρῆσθαι τινὶ ὅ τι ἂν δέη, se suamque operam ita offerre, ut, quoties usus venerit, utatur *ibid.*
 Χρήσιμός τι, utilis in re aliqua vii, 2, 29.
 Χρηστήριον, oraculum vii, 2, 15.
 Χρίειν, illinere vii, 1, 2.
 Χρυσοχάλινος, freno aureo ornatus i, 3, 3.
 Χρῶμα, pallor oris i, 6, 16. Χρῶμα χρυσοειδές, quo arma χαλκῶ, illinuntur vii, 1, 2.
 Χώρα, ager, regio i, 4, 18 : vii, 1, 43 : viii, 4, 28. Locus quem quis in ordine aliquo tenet i, 2, 4 : ii, 1, 27 : iii, 3, 41. etc. ἕως ἂν χώραν λάβῃ τὰ πράγματα, donec suum quæque locum acceperint iv, 5, 37. Ἐν μισθοφόρου χάραξ εἶναι, mer-

cenarii militis locum tenere ii, 1, 18.
 Χωρεῖν διὰ πάντων ἰσάρι, ab omnibus repetebatur iii, 3, 62.
 Χωρεῖον, locus ii, 4, 19 : v, 4, 21 : vii, 5, 41. castellum v, 3, 12. 16. 21. *coll. §. 22.*
 Χωρίς τούτων, illis exceptis i, 5, 5. χωρίς εἶναι ἀλλήλων, *orb. ὁμοῦ μένιν, syn. χωρισθῆναι*, separatos esse vi, 1, 7. χωρίς γινόμενοι, in plures manus divisi iv, 1, 18.
 Χωρικῶς, *vid. noi.* iv, 5, 54.
 Χῶροι, agri vii, 4, 6.

Ψ.

Ψέλλιον, armilla i, 3, 2. 3 : ii, 4, 6 : vi, 4, 2 : viii, 5, 18. *Ammonius explicat τὸ ἄκροις βραχίονσι περιτιθέμενον κόσμιον. Cf. Burmann. ad Valerii Emendatt. p. 60.*
 Ψεύδειν ἐλπίδας, spem vanam ostendere i, 5, 13. Ψεύδεσθαι, fidem datam non servare, decipere aliquem i, 6, 19 : vi, 1, 11. συνθήκας, fallere fidem pactam v, 2, 10.
 Ψιλή μάχαιρα, *vid. n.* iv, 5, 58. Ψιλοί ἰσπίτων, destituti equitatu v, 3, 57.
 Ψιλοῦν τινα, nudare copiis et auxiliis iv, 5, 12.
 Ψυχῆ, vita iii, 3, 44. σώζειν τὰς ψυχὰς, vitam servare iv, 1, 5. τῆς ψυχῆς πρόσσθαι, vita redimere, *vid. n.* iii, 1, 36. 41. Libido animi i, 3, 18. Appetitus edendi et bibendi vi, 2, 28 : viii, 7, 4. Vis et fortitudo animi iii, 3, 19. Senfus animi : τοῖς ψυχαῖς παρισκυασμένοι, hoc animo, hoc consilio ii, 1, 11. ἢ μοι ψυχὴ παρεσκευάσται, ego volo, me paravi v, 1, 26.
 Ψυχρός, frigidus, qui acumen quidem jocumque sequitur, sed non assequitur viii, 4, 22. 23.
 Ψωραλίος, scabiosus i, 4, 11.

Ω.

*Ὡδε, hunc in modum i, 4, 13. etc.
 Ὡθειν, protrudere, propellere vii, 1, 33. 38. ἄνω τινα, protrudere sursum iii, 2, 5.
 Ὡμος, humerus, a cubito usque ad scapulas v, 4, 5.
 Ὡναι, quæ in foro venalia proponuntur i, 2, 3.
 Ὡρα δειπνεῖν, tempus est cœnandi iv, 5, 1. τοῦ πρόσσθον γινέσθαι, ætas pubertati proxima i, 4, 4. Ὡρα ἂν

INDEX GRÆCITATIS.

εἴη παρασκευάζεσθαι σοι, ὅταν μαστιγώσεις με, quin tu paras, quo me verberes? i, 4, 13.

Ἦραία γάμου, ætate nubili iv, 6, 9.

Ὡς pro ὅτι ii, 4, 12: iv, 5, 44: v, 5, 25. ὡς—ὅτι, vid. not. v, 3, 30.

Pro δίοτι, quia i, 4, 5. 13: 6, 12. 21: iii, 2, 8: iv, 2, 29. 37. Pro ἐπειδὴν, postquam i, 4, 4. 18. 19. 20. 21. 22: ii, 2, 3. 4. 6. etc. Pro ὅπως, ἵνα, ut i, 2, 6: i, 5, 9. c. opt. ii, 4, 20: v, 4, 39. c. indic. fut. iii, 2, 13: v, 2, 36. ὡς μὴ pro ὅπως μὴ i, 2, 3: ii, 1, 9.

Ὡς, quasi, tanquam, de simulato consilio, de rei specie externa, de opinione: vid. n. v, 1, 12: 4, 4: vi, 2, 2. ὡς βουλόμενος ἐλθεῖν præ me ferens proficisci ii, 4, 17. ὡς οὐδὲν θαυμάζοντες, ut nil viderentur admirari viii, 1, 42. Pro ὥστε, adeo ut i, 2, 8: 6, 5: iv, 5, 16. c. inf. iv, 2, 13: v, 2, 5: 4, 40. ὡς μάχεσθαι, ut pugnemus vi, 4, 16. ὡς ἀποδημεῖν, ut abesse posset ab urbe viii, 5, 1.

Cum participio futuri, ut, eo consilio ut, pro ὥστε, c. inf. cf. Kæn. ad Gregor. p. 31. ὡς παίσω, ut feriret iv, 1, 3. ὡς μαχοῦμενοι, ut pugnent iii, 3, 29: v, 4, 42. ὡς δηράσω, ut venaretur i, 4, 16. ὡς ποιῶντες, ut faciant iii, 1, 39. ὡς ἀπιῶν, ut abiret v, 4, 29. ὡς ἐμβαλῶν, ad irrumpendum v, 3, 26. ὡς ἠγησόμενος, ut præfesset vi, 1, 50. ὡς φιλήσω, ut oscularetur v, 5, 6. cf. vi, 1, 55: 4, 4: vii, 4, 1. 10: 5, 13. etc.

Ὡς cum nominativis absolutis: ὡς μέλον αὐτοῖς, quia ipse esset curæ v, 2, 24. ὡς μάχης ἔτι δεῖσον, vid. not. vi, 1, 26. ὡς δεῖσον ἀγωνίζεσθαι, quasi pugnandum foret vi, 3, 32. ὡς κεκρατηκώς, ut putaret, jam adeptum se esse victoriam vi, 2, 8.

Cum genitivis absolutis: ὡς παυσομένου τοῦ διωγμοῦ, rati fore ut persecutionis esset finis i, 4, 21. ὡς πάληθῃ ἐροῦντος, ut scias me dicturum esse verum iii, 1, 9. cf. not. i, 6, 11. ὡς οὖν ἐμοῦ μηδὲ ποτε ἀμελήσοντος οὕτως ἔχε τὴν γνώμην vi, 1, 40: viii, 4, 27: 7, 10. ὡς εἰρήνης οὕσης, quia pax est restituta iii, 3, 4. ὡς ἠδικηκότος ἐμοῦ μεγέλα, cum magnæ exstiterim injuriæ auctor vi, 1, 37. Sic per quia resolve quoque vii, 5, 35: viii, 5, 8. etc. Sed pro accusat. et infinit. ponitur ii, 3, 15. vid. not. Ὡς, cum accusativis absolutis elliptice dicitur, vid. not. i, 4, 23: i, 6, 1.

35: iv, 5, 53: v, 5, 47: vi, 1, 10: viii, 1, 46. etc. Ὡς σφίσι δοκεῖν, quemadmodum ipsi viderentur v, 2, 4. Ὡς pro ἕως, quousque, quamdiu v, 4, 7. Hoc sensu ponitur ante ἐπί, πρὸς, εἰς: ut ὡς ἐπὶ πέντε σταδ. χωρίου, ad spatium ulque quinque stadiorum viii, 3, 25. Sed fere præpositio supprimitur: ut ὡς ἐμὲ, h. e. ὡς πρὸς ἐμὲ i, 3, 14. ὡς αὐτόν, h. e. ἕως πρὸς αὐτόν iv, 6, 10. sic ὡς ἐκείνον ἱέναι v, 5, 1: i, 4, 26: iv, 4, 12. ὡς τὸ φρούριον, ad castellum v, 3, 12. ὡς Γαδάταν ἀποπέμπειν, ad Gad. mittere v, 4, 17. Ὡς auget cum superlativo: ὡς τάχιστα, quam primum i, 6, 26: iii, 3, 10. ὡς πλεῖστα, quam plurima v, 2, 20. ὡς μάλιστα, quam maxime i, 6, 19: iv, 2, 5. ὡς τάχιστα—ὡς τάχιστα, ut primum—statim viii, 6, 18. Sed in hac structura ὡς predet ab ellipti. V. c. plene dicitur ὡς δυνατὸν ἦν τάχιστα v, 4, 3. ὡς ἠδύνατο τάχιστα iii, 2, 14. ὡς δυνατὸν τάχιστα vi, 2, 3. ὡς ἂν δύνωμαι κράτιστος vi, 1, 48. Cum comparativo: ὡς ἥσσον, quam minime, vid. not. i, 3, 4. Cum positivo quoque intendit: ὡς ἠδὺ, quam jucundum est vii, 1, 10. ὡς καλὸς, ut pulcer i, 3, 2: 4, 11. ὡς μνημονικῶς, valde memoriter v, 3, 46. ὡς τὰ πολλὰ, plerumque ii, 1, 30: viii, 5, 16. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, maxima ex parte v, 5, 39. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες, prope universi i, 6, 37. ὡς οὐδεπώποτε, h. e. μάλιστα, maxime iii, 1, 19: 2, 15. De proportione, vid. not. ii, 1, 6. Cum numeralibus: ὡς ἑκατὸν, circiter centum iv, 5, 13. ὡς χίλιοι, circiter mille iv, 2, 1. etc. Ὡς ἂν, quacunque ratione i, 6, 13: iv, 2, 17. 34: v, 3, 21: 4, 25. eadem celeritate qua ii, 4, 3. ut iv, 2, 29: iii, 1, 1. etc. Ὡς δ' αὐτως, similiter vero ii, 1, 22. etc. Ὡς intelligitur ante φημί ii, 3, 9. Ὡς, ita iv, 2, 40.

Ἦσαύτως οὕτως, plane eodem modo, vid. not. i, 1, 4: 6, 3: viii, 5, 5.

Ὡσπερ, verbi causa v, 1, 10. ὥσπερ εἰκός, ut necesse erat v, 4, 5. ὥσπερ καὶ, ut plane v, 2, 25. ὥσπερ καὶ—οὕτω καὶ, ut—ita v, 5, 46. ὥσπερ καὶ—κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ, id. viii, 2, 5. ὥσπερ ὅτε v, 3, 5. ὥσπερ, quia iv, 5, 54. οὕτω—ὥσπερ, propterea—quod iv, 5, 34.

Ὡσπερὶ, quasi iv, 3, 3.

INDEX GRÆCITATIS.

^α Ὡστε, adeo ut, cum nominat. et infi-
 nit. ii, 1, 19 : iii, 2, 29 : iv, 2, 39.
 Intelligitur ante μὴ οὐ i, 4, 2 : 6,
 32. cf. ii, 4, 18 : viii, 7, 10. Ὡστε
 ἀπελάσαι, ad abigendum iii, 2, 16.
 ὥστε προβουλεύεσθαι, propterea quod
 consilium caperent prius iv, 3,
 17.
^β Ὡτακουστέιν, auribus captare sermo-

nes hominum vel rumores v, 5,
 57 : viii, 2, 10.
^γ Ὡφελεῖν τι, in aliqua re prodesse ii,
 2, 27. τὸ κοινόν, prodesse reipublicæ
 ii, 2, 20. Ὡφελεῖσθαι, fructus
 percipere v, 4, 34. ὠφελῶμαι πρὸς
 τι ἢν τιμ, aliquid mihi prodest ad
 ii, 1, 25. Ὡς μήποτε ὠφελς, uti-
 nam nunquam evenisset ! iv, 6, 3.

INDEX NOMINUM.

A.

ABRADATAS, Sufiorum rex, maritus Pantheæ, mittitur legatus ad regem Bactrianorum de societate belli v, 1, 1. 2. ab uxore arcessitus fit focius Cyri fidelissimus vi, 1, 45. Cyri rem curulem adjuvat 48. præest centum curribus, et in pugna cum Cræso fortitur locum periculosissimum contra Ægyptiorum phalangem vi, 3, 36. ornatur et excitatur a conjugē carissima vi, 4, 2. cadit in pugna vii, 1, 32. ejus cadaver misere concisum defertur a conjugē ad Pactolum amnem vii, 3, 4. 10. lugetur a Cyro vii, 3, 6. 8. 11. 13. qui ei parentat *ib.* 17.

Adusius, Persa, redigit dolo ad concordiam Caras dissidentes vii, 4, 1. adjuvat Hytaspam in subigenda Phrygia *ib.* 8. fit satrapa Cariae viii, 6, 7.

Ægyptii, Cræsi focii, utuntur clypeis magnis longisque hastis vi, 2, 10. aciem altissimam instruunt vi, 3, 20. fortiter pugnant vii, 1, 29. occidunt Abradatam 32. repellunt Persas 34. a Cyro tandem pedem referre coguntur et cæduntur 36. pactu se dedunt Cyro 41.

Ægyptus subigitur a Cyro i, 1, 4 : viii, 6, 20.

Æolis, refertur ad satrapiam Phrygiæ majoris viii, 6, 7. Hinc dicuntur **Æoles**, Cræsi focii adversus Cyrum vi, 2, 10.

Æthiopia, terminus imperii Persici versus meridiem viii, 6, 21 : 8, 1.

Aglaitadas, Persa morosus, qui improbat jocos ii, 2, 11.

Alceunas, dux Cadusiorum v, 3, 42.

Andramias, Medus, præest Medorum peditibus v, 3, 38.

Arabes, subjiiciuntur ab Assyriis i, 5, 2. adjuvant Cræsum adversus Cyrum vi, 2, 10. subiguntur a Cyro i, 1, 4 : vii, 4, 16.

Araspas, Medus, Cyri æqualis et familiaris, donatus a Cyro veste Medica, fit custos Pantheæ v, 1, 1. contendit, amorem esse in hominis potestate v, 1, 8. sed, captus amore formosæ Pantheæ 17. conatur vim inferre ei 32. mittitur tanquam transfuga ad Cræsum vi, 1, 36. inde redit et hostium exponit statum vi, 3, 14. præest cornu dextro in prælio cum Cræso 21.

Aribæus, Cappadocum rex, Assyrios adjuvat adversus Medos, in fuga occiditur ab Hyrcaniis iv, 2, 31.

Ariobarzanes, proditus a filio viii, 8, 4.

Armenii, finitimi Medis ii, 1, 6. ab Astyage Medorum rege bello victi tributum pendere sunt coacti iii, 1, 10. Horum rex deficit a Medis ii, 4, 12. capitur a Cyro iii, 1, 6. subit capitis iudicium 8. defenditur a Tigrahe filio 14. et mittit Cyaxari tributum copiasque 42. occidit filii magistrum innocentem iii, 1, 38.

Arfamas, Persa, dux peditum Persarum vii, 1, 3. 8.

Artabatas, Persa, præest curribus in pompa viii, 3, 18. satrapa Cappadociae 6, 7.

Artabazus, Medus, cupidus osculandi Cyrum i, 4, 27. suadet Medis, ut Cyrum sequantur iv, 1, 23. et cum Cyro maneat v, 1, 23. suadet, bellum esse continuandum vi, 1, 9. mittitur a Cyro ad Araspam, ne hic vim inferat Pantheæ vi, 1, 34. est chiliarchus peditum in prælio cum Cræso vi, 3, 31. in oratione repetit summam rerum a Cyro gestarum vii, 5, 48. equo donatur a Cyro viii, 3, 25. vocatur ad convivium a Cyro viii, 4, 1. jocatur *ib.* 12. donatur aureo poculo *ib.* 24.

Artabazus, *Persa*, ducit Persarum ce-tratos et sagittarios v, 3, 38.

F

INDEX NOMINUM.

- Artacamas, satrapa Phrygiæ magnæ viii, 6, 7.
- Artagerfas, chiliarchus peditum vi, 3, 31 : vii, 1, 22. 27.
- Artamas, Phrygiæ majoris rex, opem fert Assyriis ii, 1, 5.
- Artaxerxes, *Perfarum rex, Darii filius, Cyri minoris frater, cognomine Mne-mon*, vino deditus venandi studium negligere cœpit viii, 8, 12.
- Artuchas, Hyrcaniorum dux v, 3, 38.
- Afiadatas, chiliarchus equitum vi, 3, 32. not.
- Afiatici, cur secum in bellum ducant uxores et res pretiosissimas iv, 3, 2. utuntur in bello curribus Cyrenaicis vi, 1, 27.
- Assyriorum rex infert bellum Medis i, 5, 3. cum viginti millibus equitum, ducentis curribus et ingenti peditum vi, ii, 1, 5. hortatur suos ante prælium iii, 3, 44. victus a Cyro et Cyaxare repellitur in castra iii, 3, 63. cadit in prælio iv, 1, 8. Assyrii noctu castra relinquunt *ibid.* castrorum metandorum ratio iii, 3, 26. Novus rex parat sibi focium Crœsum vi, 1, 25. a Gadata et Gobrya confoditur in regia vii, 5, 30.
- Astyages, Medorum rex, avus Cyri maternus i, 2, 1. Armenios subigit bello iii, 1, 10. moritur i, 5, 2.
- B.
- Babylon, urbs Asiæ opulentissima v, 2, 8 : vii, 2, 11. mœnibus altis et latis vii, 5, 7. capitur a Cyro repente, Euphrate in fossam derivato vii, 5, 15. in ejus agro sunt murtæ palmæ et proceræ vii, 5, 11.
- Babylone, ob cœlum tepidum, Cyrus septem menses hibernos degit viii, 6, 22.
- Bactriani seu Bactrii. Horum rex, hospes Abradata Susiorum regis, invitatur ab Assyrio ad societatem belli v, 1, 2. Bactrii parent Cyro i, 1, 4. tentantur Bactrii ab Assyriis i, 5, 2.
- C.
- Cadusii, gens magna et bellicosa, infensa Assyriis v, 2, 25. fiunt Cyri focii v, 3, 22. temere excurrentes clade afficiuntur v, 4, 15. novum ducem sibi creant v, 4, 22.
- Cambyfes, Cyri pater, Perfarum rex ex gente Perfidarum i, 2, 1. revocat Cyrum domum i, 4, 25. deducit eundem, et egregie differit de imperatoris summi officio i, 6, 2. seqq. stabilit regnum Perfarum Cyro viii, 5, 23.
- Cambyfes, Cyri filius natu major, constituitur a patre moriente heres imperii paterni viii, 7, 11.
- Cappadoces, sunt Crœsi focii vi, 2, 10. subiguntur a Cyro i, 1, 4 : vii, 4, 16. accipiunt satrapam Perfam viii, 6, 7.
- Carduchus præest carpentis mulierum vi, 3, 30.
- Cares, sollicitantur frustra ab Assyrio adversus Medos i, 5, 3 : ii, 1, 5. dissidentes ad concordiam rediguntur ab Adusio vii, 4, 1. quem a Cyro petunt satrapam viii, 4, 7 : viii, 6, 7.
- Cayster, *amnis*, in Caystri campo rex Phrygiæ minoris congregat copias ii, 1, 5.
- Chaldæi finitimi Armeniæ iii, 1, 34. a Cyro coguntur pacem facere cum Armeniis iii, 2, 1. sunt bellicosi et mercede militant apud Indos iii, 2, 7. apud Cyrum ipsum, a quo ob prædandi libidinem castigantur vii, 2, 5.
- Chryfantas, Persa *ὀμότιμος*, corpore nec magnus nec robustus, sed animo fortis et prudens ii, 3, 5. suadet pro sua cujusque dignitate præmia esse distribuenda ii, 2, 19 : 3, 5. mittitur ad montes Armeniæ celeriter et clam occupandos ii, 4, 22. laudatur a Cyro ob fortitudinem et facilem obedientiam iv, 1, 3. fit ex centurione chiliarchus *ibid.* §. 4. probat Cyri consilium de equitatu Persico constituendo iv, 3, 15. ducit loricos v, 3, 36. adjuvat Cyrum in pavore exercitus sedando vi, 2, 21. præest equitatu vii, 1, 3. suadet eadem quæ Cyrus maxime expetebat vii, 5, 55 : viii, 1, 1. est myriarchus viii, 3, 16. laudatur a Cyro eximie viii, 4, 11. fit Lydiæ Ioniæque satrapa viii, 6, 7.
- Cilices, frustra tentantur ab Assyrio adversus Medos i, 5, 3 : ii, 1, 5. sed adjuvant Crœsum vi, 2, 10. liberi sine satrapa relinquuntur vii, 4, 2 : viii, 6, 8.
- Crœsus, Lydorum rex, adest Assyrio adversus Medos cum ingenti vi peditum equitumque i, 5, 3 : ii, 1, 5. fugit cum cæteris focis domum iv, 1, 8 : ii, 29. Eligitur summus

INDEX NOMINUM.

dux fociorum adversus Cyrum vi, 2, 9. habet focios belli plurimos vi, 2, 10. mittit Lacedæmona de societate vi, 2, 11. conatur Cyri exercitum multitudine cingere vii, 1, 23. sed repellitur §. 25. equitatus ejus fugatur metu camelorum vii, 1, 27. ipse fugit Sardes vii, 2, 1. captis Sardibus se dedit Cyro vii, 2, 5. disfluadet urbis direptionem §. 12. exponit de Apollinis oraculis, et se stultitiæ damnat §. 15. clementer et benigne habetur a Cyro vii, 2, 26. tradit thesauros vii, 3, 1: 4, 12. monet Cyrum ne nimis sit liberalis viii, 2, 15.

Cyaxares, Aftyagis filius et avunculus Cyri, vituperat Cyrum i, 4, 9. ignavus i, 4, 22. succedit Aftyagi patri i, 5, 2. contra Assyrios auxilium petit a Persis i, 5, 4. timidus queritur de paucitate Persarum ii, 1, 7. 8. recenset hostium copias ii, 1, 5. reprehendit Cyrum, quod non splendida veste Medica sit indutus ii, 4, 5. proficiscitur cum Cyro adversus Assyrios iii, 3, 25. intempestiva ejus cum hoste confliendi cupiditas refutatur a Cyro iii, 3, 29. ob livorem et ignaviam non vult Cyrum persequi hostes iv, 1, 13. in castris captis Assyriorum indulget vino et ignorat, Medos abire cum Cyro iv, 5, 8. re comperita tandem ira percitus minitatur, forit frustra et mittit qui Medos revocet *ibid.* delectatur formosis mulieribus iv, 5, 52. arcessitus a Cyro in castra v, 5, 1. queritur graviter de Cyro v, 5, 8. sed tandem reconciliatus deducitur in tabernaculum egregie instructum §. 37. ubi genio, more suo, indulget 44. Apud eum fit consultatio de bello continuando vi, 1, 6. ipse, dum Cyrus proficiscitur contra Cræsum, domi remanet cum tertia Medorum parte vi, 3, 2. offert Cyro filiam et Mediam dotis loco viii, 5, 19.

Cyllene, *v. n.* vii, 1, 45.

Cyme, *vid. n. ibid.*

Cyprus, *insula*, est terminus imperii Persici versus occidentem viii, 6, 21: 8, 1. Hinc dicuntur

Cyprii, focii Cræsi vi, 2, 10: cur ad eos non mittatur satrapa vii, 4, 2: viii, 6, 8.

Cyrenaicus currus vi, 1, 27: 2, 8.

Cyrus, *major, auctor imperii Persici, Cambysis ex Mandane Aftyagis fi-*

lia filius i, 2, 1. annos XII natus cum matre proficiscitur ad avum i, 3, 1. orat matrem, ut ipsum relinquat i, 3, 13. narrat iudicium a se puero exercitum 17. benevolos sibi reddit æquales i, 4, 1. amat et colit avum 2. cur paulo loquacior ab initio fuerit 3. studet æmulari præstantiores 4. equitare discit *ibid.* venatione delectatur 5. mittitur venatum cum Cyaxare i, 4, 7. cum Aftyage ipso exit venatum 14. annos XVI natus specimen artis imperatoris edit i, 4, 16. redeuntem in Persidem deducunt Medi 25. mittitur cum exercitu auxilio Cyaxari i, 5, 5. milites hortatur 7. differit cum patre de officio imperatoris i, 6, 1. ff. nova arma suos capere jubet ii, 1, 11. meditationes campestris instituit ii, 1, 20. arcessitus a Cyaxare dat responsum legatis Indorum ii, 4, 8. Armeniorum regem capit iii, 1, 1. et amicum sociumque fidelem reddit 31. Chaldæos Armeniis amicos et sibi focios reddit iii, 2. legatum mittit ad Indum de pecunia iii, 2, 28. cum Cyaxare educit copias contra Assyrios iii, 3, 20. quos victos in castra fugat iii, 3, 60. castra illa occupat iv, 1, 9. Cyaxarem, qui non vult hostes esse persequendos, dolo deludit 19. ad eum deficiunt Hyrcanii iv, 2, 9. equitatum Persicum instituit iv, 3, 3. novum militem arcessit ex Perside iv, 5, 16. Cyaxari Medos advocanti litteras mittit 27. non vult videre Pantheam v, 1, 7. efficit ut Medi secum maneant 18. proficiscitur ad Gobryam v, 2, 1. Assyriam denuo vastat v, 3, 1. ducit exercitum ad Babylonem et provocat frustra Assyrium ad pugnam 5. auxilium fert Gadatæ 29. cur nominatim appellet duces 46. liberat Gadatam v, 4, 7. ulciscitur cladem Cadusiorum 23. pactum inquit cum Assyrio de parcendo agricolis 24. cur nolit exercitum reducere prope Babylonem 41. tribus castellis potitur 51. Arcessit Cyaxarem v, 5, 1. ei obviam procedit 5. ejus iræ et invidiæ medetur 37. de hibernorum ratione differit vi, 1, 12. currus falcatos invenit 27. turres rotatas ædificat 52. sedat pavorem exercitus vi, 2, 14. parat expeditionem adversus Cræsum 23. quomodo aciem instruxerit vi,

INDEX NOMINUM.

3, 21. hortatur duces ante prælium vi, 4, 12. ejus arma vii, 1, 2. hortatur milites 10. excutitur ab equo vulnerato 37. capit Sardes et Crœsum vii, 2, 1. quem clementer habet 26. luget mortem Abradatae vii, 3, 2. cum Crœso ejusque thesauris profectus Sardibus, in itinere Phrygibus, Cappadocibus, Arabibusque subactis, petit Babylonem vii, 4, 12. adit Babylonem vii, 5, 1. fossam ducit 9. turres extruit 12. Euphrate in fossam derivato urbem opprimit 15. regiam intrat 57. eunuchos eligit corporis custodes 58. satellites regiae et urbis præsidium instituit 66. munera palatina inducit viii, 1, 9. cum Crœso differit de utilitate liberalitatis viii, 2, 15. pompam ducit viii, 3, 1. ejus tiara resta et reliquis vestitus regius 13. adoratur 14. excipit amicos convivio viii, 4, 1. proficiscitur in Persidem ad parentes viii, 5, 1. devertitur apud Cyaxarem, quem invitat Babylonem 17. ducit Cyaxaris filiam 28. satrapas mittit viii, 6, 1. equos per stationes disponere cœpit 17. imminente vitæ fine agit diis gratias viii, 7, 3. habet orationem ad filios 6. moritur 28.

Cyrus, minor, Artaxerxis frater viii, 8, 3.

D.

Daïpharnes, tarde obedit Cyro viii, 3, 21.

Damatias, dux Cadusiorum v, 3, 38.

Datamas, myriarchus viii, 3, 17.

Dauchus, præfectus fabrum vi, 3, 29.

E.

Ecbatana, hic ob cœlum frigidius Cyrus duo menses æstivos degit viii, 6, 22.

Embas, ducit Armeniorum pedites v, 3, 38.

Enyalios, *vid. not.* vii, 1, 26.

Erythrum mare viii, 6, 20. 21 : viii, 8, 1. terminus imperii Persici versus orientem.

Euphratas, præfectus turrium rotatarum vi, 3, 28.

Euphrates, amnis per mediam Babylonem fluens, latus et profundus vii, 5, 8.

Europa habet gentes liberas i, 1, 4.

Euxinus pontus, terminus regni Persici versus septentriones viii, 6, 21 : 8, 1.

G.

Gabæus, rex Phrygiae minoris auxilio est Assyriis adversus Medos ii, 1, 5. fugit domum, victis Assyriis iv, 2, 30.

Gadatas, cur eunuchus fit factus v, 2, 28. deficit ab Assyrio, et tradit Cyro castellum dolo captum v, 3, 15. ejus terram invadit Assyrius v, 3, 26. illapsus in insidias et vulneratum a perfido servat Cyrus v, 4, 1. cum suis recipitur in Cyri exercitum 29. ejus regio est prope Babylonem 34. interficit regem Assyriorum vii, 5, 30. præfectus eunuchis viii, 4, 2.

Gobryas, Assyrius, vir opulentus, deficit ad Cyrum iv, 6, 1. privatus filio a rege Assyriorum 4. se, filiam et omnia sua permittit fidei Cyri *ibid.* recipit Cyrum in castellum munitissimum v, 2, 6. admiratur Perfarum cœnam frugalem 14. occidit regem Assyriorum in regia vii, 5, 30. laudat amicos Cyri viii, 4, 7. locat nuptum filiam Hyftaspæ 25.

Græci Asiatici, an socii Assyriorum fuerint adversus Medos, incertum est ii, 1, 5. sed adjuvant Crœsum adversus Cyrum vi, 2, 10. tributum pendere coguntur Cyro vii, 4, 9 : i, 1, 4.

H.

Hyrcanii, finitimi Assyriis iv, 2, 1. subiguntur ab Assyriis i, 5, 2. deficiunt ad Cyrum iv, 2, 1 : v, 3, 24. illis præest Artuchas v, 3, 38.

Hyftaspas, Perfa nobilis, narrat morositatem cujusdam convivæ ii, 2, 2. probat Cyri consilium de præda iv, 2, 46. præest dimidiæ parti equitum Persicorum vii, 1, 19. subigit Phrygiam minorem vii, 4, 8. queritur, quod Cyrus præferat Chryfantam viii, 4, 9. ducit in matrimonium filiam Gobryæ 25.

I.

Illyrii, aliis gentibus non imperant i, 1, 4.

Indi, sollicitantur ab Assyriis adversus Medos i, 5, 3. auro abundant.

INDEX NOMINUM.

iii, 1, 25. eorum legati adveniunt ad Cyaxarem ii, 4, 7. Cyrus ad eos mittit legatum de pecunia iii, 2, 25. legati Indorum afferunt pecunias Cyro vi, 2, 1. mittuntur a Cyro ad hostem speculandi causa 2. redeuntium narratio terret Cyri exercitum vi, 2, 12.

Ionia, hujus et Lydiæ satrapa fit Chryfantas viii, 6, 7. Iones sunt focii Crœsi vi, 2, 10.

Juno, *vid. not.* i, 4, 12.

Jupiter patrius, *v. n.* i, 6, 1 : viii, 7, 3. Rex, *vid. n.* iii, 3, 21 : vii, 5, 57 : ii, 4, 19. Jovi maculat Cyrus tauros viii, 3, 11. 24.

L.

Lacedæmona mittit Crœsus de belli societate vi, 2, 11.

Larissa *Æolidos*, *vid. n.* vii, 1, 45.

Libya, *vid. not.* vi, 2, 8.

Lycaones, sunt Crœsi focii vi, 2, 10.

Lydia, ferax vini, ficorum, olei aliorumque bonorum vi, 2, 22. Lydorum magnam multitudinem secum abducit Cyrus vii, 4, 14.

M.

Madatas, Persa, ducit Perfarum equites v, 3, 41.

Mandane, Aftyagis filia, mater Cyri i, 2, 1. proficiscitur cum Cyro ad Aftyagem i, 3, 1. inde redit i, 4, 1.

Maragdus, Assyriorum socius ii, 1, 5. occiditur in fuga iv, 2, 31.

Mariandyni, *vid. not.* i, 1, 4.

Media, finitima Assyriæ i, 4, 17. Persidi ii, 1, 1. et Armeniæ ii, 4, 20. Medi solent oculos pingere, capillis adsciticiis et vestitu exquisito uti i, 3, 2. reguntur solo regis nutu 18. numerus copiarum ii, 1, 6.

Megabyzus, Arabiæ satrapa viii, 6, 7.

Mithras, sol Perfarum deus, *vid. not.* vii, 5, 53.

Mithridates, patris proditor viii, 8, 4.

P.

Paëtolum, *amnis Lydiæ*: circa hunc cogit copias Crœsus vi, 2, 11.

Panthea, uxor Abradatae, capta in Assyriorum castris, mulier omnium Asiaticarum formosissima, seligitur Cyro iv, 6, 11. traditur custodien-

da Araspæ v, 1, 1. a quo tentata rem defert ad Cyrum vi, 1, 33. arcessit maritum 45. ornat eum et hortatur vi, 4, 3. occisum fert ad Paëtolum amnem vii, 3, 4. et ibi mortuo marito moritur ipsa 14.

Paphlagones, ab Assyriis sollicitati adversus Medos non parent i, 5, 3 : ii, 1, 5. sed Crœsi focii vi, 2, 10. cur non regantur a satrapa Persico viii, 6, 8.

Persis regio finitima Mediæ ii, 1, 1. montana i, 3, 3. aspera vii, 5, 67.

Persæ victi et habitu viliori utuntur i, 3, 2 : vii, 5, 67. solent cognatos osculari i, 4, 27. 28. eorum leges, instituta, arma, frugalitas, forma civitatis et multitudo i, 2. cœna parca v, 2, 16. jocandi liberalitas 18. sunt curiosi et religiosi in sacris viii, 3, 11. uti cœperunt stola Medica viii, 3, 1. a Cyri institutis deficiunt viii, 8. sine Græcorum auxilio non audent bellum suscipere viii, 8, 26.

Perseus, *Jovis et Danaes filius, maritus Andromedæ, Cephæi filiæ* i, 2, 1.

Persidæ, posteri Persei, e quibus erant Perfarum reges *ibid.*

Pharnuchus, chiliarchus equitatus vi, 3, 32 : vii, 1, 22. satrapa Phrygiæ minoris et Æoliæ viii, 6, 7.

Pheraulas, Persa plebeius, Cyri familiaris, vir fortis, suadet ut Cyrus fiat præmiorum judex ii, 3, 7. curator pompæ viii, 3, 2. 6. donatur equo a Saca quodam 31. concedit Sacæ bona sua 35. laudatur 49.

Phoenices, sunt Crœsi focii vi, 2, 10. subacti a Cyro i, 1, 4.

Phrygia minor, *Xenophonti* ii, 1, 5. dicitur Phrygia ad Hellespontum; subigitur beilo ab Hytaspæ vii, 4, 8. satrapa ejus est Pharnuchus viii, 6, 7.

Phrygia major *seu magna*, subigitur a Cyro vii, 4, 16. ejus satrapa fit Artacamas viii, 6, 7.

Phryges utrique societatem ineunt cum Assyrio adversus Medos i, 5, 3. adjuvant Crœsum vi, 2, 10.

R.

Rhambacas, Medus, ducit equitatum Medorum v, 3, 42.

Rhathonices, Caducius, victoriam reportat in certamine equestri viii, 3, 33.

Rheomithres, Persa, homo perfidus viii, 8, 4. *not.*

INDEX NOMINUM.

S.

- Sacæ, finitimi Hyrcaniis vexantur ab Affyriis v, 2, 25. fiunt Cyri focii v, 3, 22. Horum pedites ducit Damatas 38.
- Sacas, pocillator Aftyagis i, 3, 8. contemnitur a Cyro puero 11.
- Sacas, quidam plebeius, equum præmii loco accipit viii, 3, 25. quem donat Pheraulæ 31. a quo fit particeps omnium bonorum 35.
- Sambaulas, centurio Persa, adolescentem deformem amat ii, 2, 28.
- Sardes, *caput Lydiæ, regia Cræsi, in latere Tmolii montis: unde Pactolus defluebat*, urbs opulentissima Asiæ secundum Babylonem vii, 2, 11. capitur a Cyro vii, 2, 3. ibi præfidium Persicum relinquitur vii, 4, 12.
- Sciritæ Lacedæmoniorum, *vid. not.* iv, 2, 1.
- Scythæ, gens magna i, 1, 4.
- Sol, *Persarum deus: huic sacrificat Cyrus equos viii, 3, 12. 24. cf. viii, 7, 3.*
- Susa, *urbs regionis Susianæ princeps.* Hic degit Cyrus tres menses vernos viii, 6, 22.
- Syria, *pro Assyria apud nostrum ponitur*

v, 4, 51: vi, 1, 27: 2, 19: viii, 3, 24: viii, 6, 20. ferax frumenti, ovium, palmarum fructiferarum vi, 2, 22. Syria inferior, *vid. n.* vi, 2, 11. Syri ab Affyriis, Persis, Arabibus, Phœnicibus et Babylo- niis distinguuntur i, 1, 4: 5, 2

T.

- Tanaoxares, Cyri filius natu minor, decernitur a patre moriente tatrapa Medorum, Armeniorum et Cadu- fiorum viii, 7, 11.
- Terra, *Dea: ei sacrificat Cyrus viii, 3, 24.*
- Thambradas, præest Sacarum pediti- bus v, 3, 38.
- Thymbrara, *urbs, vid. not.* vi, 2, 11: vii, 1, 45.
- Tigranes Armeniorum regis filius na- tu major iii, 1, 7. patris causam agit 14. amat uxorem 36. amatur ab eadem 41. uxore secum ducta, præest Armeniis in exercitu Cyri 42. v, 3, 42. se Cyro addictum fatetur v, 1, 26. victoriam in cer- tamine equestri reportat viii, 3, 25. vocatur ad cœnam a Cyro viii, 4, 1. ejus uxor donatur a Cyro 24.
- Trojanus currus vi, 1, 27: 2, 8.
- Velta, *vid.* i, 6, 1: vii, 5, 57.

FINIS.

